

ALİ ŞİR NEVĀYĪ
FEVĀYİDÜ'L-KİBER
(İnceleme - Metin - Dizin)

DOKTORA TEZİ

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Danışman

Prof. Dr. Mustafa CANPOLAT

Hazırlayan

Önal KAYA

Ankara, 1989

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÖNSÖZ.....	III
GİRİŞ.....	V
Nevâî'nin Türkçe Divanları.....	V
Fevâidü'l-Kiber.....	VI
İMLÂ ÖZELLİKLERİ.....	XII
SES BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ.....	XV
Ünlüler.....	XV
Ünsüzler.....	XVIII

KISALTMALAR

İŞARETLER

FEVÂYİDÜ'L-KİBER

Metin.....	1-619
Tercî-i Bend.....	620-628
Ve Lehu'l-Müstezād.....	629-630
Ve Lehu'l-Muhammes.....	631-634
Ve Lehu'l-Müseddes.....	635-638
Ve Lehu'l-Müsemmen.....	639-641
Et-Tercî-i Bend.....	642-652
Ve Lehu'l-Mesnevi.....	653-692
Mukatta'ât.....	693-714
Cevâhir-i Müfrede.....	715-732
SÖZLÜK.....	733-1355
BİBLİYOGRAFYA.....	1356-1360

Ö N S Ö Z

İslamiyetten sonraki Orta Asya yazı dilinin üçüncü merhalesini teşkil eden Çağatay yazı dilinin en büyük temsilcisi Ali Şir Nevâyî'nin, çeşitli alanlarda sayısı otuzu aşan eserleriyle Türk dili ve edebiyatının gelişmesinde önemli bir rolü olmuştur. Türk dilini yüksek bir edebiyat dili haline getirmekle kalmamış gerek Anadolu'da gerekse Anadolu dışında bir çok şairi etkilemiş ve seviyerek okunmuştur. Türkiye ve Türkiye dışında çeşitli kütüphanelerde eserlerinin birçok nüshalarının bulunması bunun en büyük delilidir. Bu eserler arasında divanlarının çok önemli bir yeri vardır.

Bugüne kadar, Nevâyî'nin Ğarā'ibü's-sığar ve Bedāyi'u'l-Vasat adlı divanları üzerinde ilmî bir inceleme yapılmış, yaşlılık dönemine ait şiirleri de içine alan Fevāyidü'l-Kiber üzerinde bazı çalışmalar yapılmışsa da divanın tamamı karşılaştırmalı olarak ve günümüz Türk harfleriyle ilk defa bu çalışmada ele alınmıştır.

Sākī-nāme'nin de yer aldığı Fevāyidü'l-Kiber'in birçok nüshası vardır. Biz bunlar içerisinden Revan (R), Fatih (F), Paris (P), Üniversite (Ü₁₋₂), Taşkent (T) nüshalarını ele alarak karşılaştırmalı bir metin ortaya çıkarmaya çalıştık. Bu nüshaların seçilmesine sebep R, F, P'nin tarih itibariyle en eski, Ü₁₋₂'nin ise müstakil nüshalar, T nüshasının da en eski nüshalar göz önünde bulundurulmuş olmasıdır.

R nüshası esas alınmış, diğer nüshalardaki farklılıklar her sayfanın altında dipnot olarak verilmiştir. Dipnotu verilirken, gazel ve beyit numarası verildikten sonra aynı mısradaki farklılıkların arasına "/" işareti eğer ikinci mısradaki farklılıklar varsa onların arasına da "//" işareti konulmuştur.

Çalışmamızda metne dayalı bir gramer yapılmamış sadece özellik arzeden kısımlar imlâ ve ses bilgisi özellikleri bölümünde belirtilmiştir.

Sözlük bölümünde, metinde geçen bütün kelimeler alınmış ve anlamları verilmiştir. Kelimelere gelen gramatikal bir sıraya konulmuştur. Eklerin gramatikal sırası, aşağı yukarı Reşit Rahmeti Arat'ın Kutadgu Bilig İndeksindeki sıradır.

Bu çalışma esnasında yardımlarını gördüğüm mesai arkadaşlarıma ve özellikle Yrd. Doç. Dr. Sema Barutçu, Arş. Gör. Jale Talan, Ziya Avşar ve Abdülkadir Gürer'e teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Çalışmayı titiz bir şekilde yöneten ve engin bilgisinden yararlandığım danışman hocam Prof. Dr. Mustafa CANPOLAT'a şükranlarımı arz ederim.

Önal KAYA

G İ R İ Ő

Nevâyi'nin Türkçe Divanları ¹

Ali Şir Nevâyi'nin ilk Őiirleri², meraklıları tarafından toplanarak divan haline getirilmiŐ ve ũnlü hattat Sultan Ali Meşhedî tarafından istinsah edilmiş (H. 870/M. 1465-66) olan gũzel bir nũshasının tıpkıbasımı, Hamid Sũleyman tarafından Taşkent'te 1968 yılında 'İlk Divan' adıyla yayınlanmıŐtır.

Nevâyi kendi Őiirlerini, Hũseyin Baykara'nın teŐvikiyle bir divanda toplamıŐ ve tertip ettiği bu divana Bedâyi' ũ'l-Bidâye adını vermiŐtir. Bu divan, Nevâyi'nin 1480 yılına kadar yazdĐı bũtũn Şiirleri iÇine almaktadır.

Nevâyi'nin hazırladĐı ikinci divan Nevâdirũ'n-Nihâye'dir. 1476-1486 yılları arasındaki Şiirleri iÇine almaktadır.

Şair son olarak Hũseyin Baykara'nın teŐvikiyle eski ve yeni Őiirlerini Hazâyinũ'l-Ma'anî adlı bir eserde toplamıŐ ve bunları dŕrt divana ayırmıŐtır. Bu ayırma iŐlemi çocukluk, gençlik, olgunluk ve yaşlılık dŕnemleri gŕz ŕnũnde tutularak yapılmış; Nevâyi'nin kendisi tarafından Şu adlar verilmiştir:

1. Levend, Agah Sırrı, Ali Şir Nevayi, 4 cilt
TDK Yay. Ankara 1965-1968.

2. Eckmann, Janos, Nevayi'nin İlk Divanları ũzerine, TDAY-Belleten 1970 s. 252-269.

Ġarā'ibü's-şigar

Nevādirü's-şebāb

Bedāyi'u'l-vasaṭ

Fevāyidü'l-kiber

Fevāyidü l-Kiber

a) Eserin Muhtevası ve Önemi

Çağatay yazı dilinin teşekkülünde ve bu dilin edebiyat dili haline gelmesinde önemli hizmetleri olan Nevâî'nin hazırlamış olduğu dördüncü divanın adı Fevāyidü'l-Kiber'dir.

Nevâî, her ne kadar bu divanda 45-60 yaşları arasında yazdığı şiirlerin yer aldığını belirtmekteyse de, ilk divandan alının şiirler de bulunmaktadır.³ 45-60 yaşları arasında yazdığı şiirler, İlk Divan, Bedāyi'u'l-Bidāye ve Nevādirü'n-Nihāye'ye ait olanlar çıkarıldıktan sonra geriye kalan şiirlerdir.

Yaptığımız çalışmada toplam 680 gazel bulunmaktadır. Bunlar içerisinde toplam 147 tanesi⁴ İlk Divan ve Bedāyi'u'l-Bidāye'de yer alan şiirlerdir. Metnimizde gazellerin dışında 1 müstezād, 2 muḥammes, 2 müseddes, 1 müsemmen, 2 terci-i bend, sākī-nāme, 50 mukatta'āt, 87 cevāhir-i müfrede bulunmaktadır.

Fevāyidü'l-Kiber, Çağatay yazı dilini en yüksek noktaya ulaştırarak edebi bir dil haline getiren Nevâî'nin genellikle yaşlılık dönemine ait şiirleri ihtiva

3. bkz. a. g. e.

4. bkz. a. g. e.

etmesi, zengin kelime kadrosuna sahip bulunması ve Çağatay yazı dilinin bütün dil özelliklerini taşıması gibi sebepler yüzünden Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biridir.

b) Eserin Nüshaları

1. Üzerinde Çalışma Yaptığımız Nüshalar

R Nüshası: Topkapı, Revan kitaplığı No:808'de kayıtlı külliyyatın 597b-658b arasında bulunan nüshadır. Derviş Muhammed Tâkî tarafından Herat'ta istinsah edilmiştir. İstinsah tarihi kesin olmamakla birlikte Hamse'nin sonunda H.901, Garâ'ibü's-şığar'ın sonunda H.902 tarihi vardır. Manzum eserler dört sütun üzerine yazılmış olup, 27 satır vardır. Cildin eni boyu 32,1 x 23,5, yazının ki ise 25,6 x 16,8 cm'dir. Eserin yazı çeşidi ta lik, varak sayısı 802'dir.

Nüshada 627 gazel, 1 müstezad, 2 muhammes, 1 müseddes, 1 müsemmen, 1 terci-i bend, saki-name, 48 kıta, 84 cevahir-i müfrede vardır.

F Nüshası: Süleymaniye, Fatih Kitaplığı No: 4056'da kayıtlı külliyyatın 584b-646a arasında bulunan nüshadır. İstinsah tarihi ve müstensihinin adı yoktur. Cildin eni boyu 36 x 24, yazının 26,4 x 17,4 cm'dir. Beyt sayısı 27'dir. Yazı çeşidi kirmasıdır.

Nüshada 657 gazel olup, diğer türlerin sayısı ise R ile aynıdır.

P Nüshası: Paris Bip. Nat. Suppl. Turc No:316-317'de kayıtlı külliyyatın 202b-269a arasında bulunan

nüshadır. Eser nestalik ile Ali Hicrani tarafından H.933/
M.1526-7'de Herat'ta istinsah edilmiştir.

U₁ Nüshası: İst. Üniver. Ktp., Ty., No:1565'
te kayıtlı olup Cemşid tarafından H.947'de ince ta likle
istinsah edilmiştir. Eser, Fevāyidü'l-Kiber'in müstakil
nüshasıdır. Varak sayısı 240, her sayfada 14 satır bulun-
maktadır. Cildin eni boyu 25,1 x 16,7 yazının ki ise 16,5
x 11,3 cm'dir.

Nüshada 643 gazel, 85 cevahir-i müfrede bulun-
up, diğer türlerin sayısı R ile aynıdır.

U₂ Nüshası: İst. Üniver. Ktp., Ty., No:2794'te
kayıtlıdır. Eser Fevāyidü'l-Kiber'in müstakil nüshasıdır.
Cildin eni boyu 25,1 x 17,1 yazının ki ise 13,2 x 7,3 cm.
Yazılar hem metinler hem de sayfa kenarındadır. Eser ta-
lik ile Hüseyin b. Haydarü'l-Hüseyni-i Cürçânî tarafından
1043'te istinsah edilmiştir.

Nüshada gazellerden sonra 1 terci-i bend, 1
müstezad, 3 müseddes, kıtalar ve matla lar vardır.

T Nüshası: Alişer Nevaiy, Asarlar, onbeş tâm-
lik, Tahrir heyeti: Aybek Gafur Gulam, Vahid Zâhidov, A-
ziz Kayumov, Hamid Süleyman, Parsa Şemsiev, Hadi Zarif,
Remz Babacan, Uzbekistan SSR Fenler Akademiyası Neşriyatı,
Taşkent 1963-1965.

Beş nüsha içerisinde en eski, en sağlam ve mü-
kemmell olanı R nüshasıdır. Bu sebeple metni hazırlarken
temel olarak bu nüshayı aldık. R nüshasına en yakın olanı
P nüshasıdır. R ve P nüshasındaki farklılıklar, aşağı yu-

karı FÜ₁T'te aynıdır. Bu üç nüsha birbirine en yakın nüshalardır. T nüshası diğer dört nüshaya göre çok eksiktir. T'nin karşılaştırılacak nüshalar içine alınması, tarih itibariyle eski metinlere dayanılarak hazırlanmış olmasıdır. Ü₂ nüshası ise, öbür beş nüshaya göre farklılıkları çok fazla olan nüshadır. Gerek imlâ, gerekse ses bilgisi bakımından mahalli özellikleri içine alan bir nüshadır. Karşılaştırmaya, Ü₁ ve Ü₂'nin dahil edilmesinin sebebi, ikisinin de müstakil nüsha olmasıdır.

FÜ₁ ve T'te gazellerin baş tarafında başlık yok. P'te ve lehu eyzan, Ü₂'de genellikle yok, olan yerlerde ve lehu veya ve lehu eyzan gibi başlıklar var. R'da ise, her gazelin baş kısmında bulunan başlıklar metinde verilmiştir. Bu başlıkların sonradan konulduğu anlaşılmaktadır.

2. Eserin Diğer Nüshaları

1) TDK nüshası, müstakil ama eksik bir nüshadır. Nüsha, () harfinden başlamaktadır. Ankara, TDK kitaplığı, B/33'te kayıtlıdır.

2) İst. Univer. Ktp., Ty., No:5669 (müzedede)'da kayıtlıdır. Alaaddin Mehmet tarafından Herat'ta H.930'da istinsah edilmiştir.

3) GPB Hanikov Koll.55'te kayıtlı mecmua halindeki yazma⁵ H.904/M.1498-99 tarihinde istinsah edilmiştir. Fevayidü'l-Kiber, 451a-512a varakları arasındadır.

5. Volin, S. L., Leningrad Kitaplıklarındaki Nevâî Yazmaları hakkında, (Çeviren:Rasime Uygun), TDAY-Belleten (1955).

4) Konya Genel Ktp., No:6623'te kayıtlı Külliyyat-ı Devavin'in 344-509 sayfaları arasındadır. İstinsah tarihi ve müstensih adı yok.

5) Londra, Royal Asiatic Society Ktp'deki külliyyatın 483b-537b arasındadır. İstinsah tarihi ve müstensih adı yoktur.

6) İst. Üniver. Ktp., Ty., No:5452 (müzedede)'de kayıtlı Külliyyat-ı Devavin'in 269b-356b arasındadır. İstinsah tarihi 1232'dir.

7) GPB Tur. n.s. 7'de kayıtlı nüshanın 290b-380b arasındadır. 1241'de Abdurrehim tarafından istinsah edilmiştir.⁶

8) GPB Tur. n. s. 9'da kayıtlı nüshanın 273-400b varakları arasındadır. 1281'de istinsah edilmiştir.⁷

c) Metnin Tesbiti ve Tertibi

1) R nüshası temel alınmış, öbür nüshalardaki farklılıklar sayfanın hemen altında gösterilmiştir.

2) Okumayı kolaylaştırmak için ayrı yazılan ekler birleşik yazılmıştır. Buna karşılık ayrı yazılması gerekirken birleşik yazılan ek ve edatlar ayrı yazılmıştır.

3) Ön ünlülü kelimelerin sonundaki damak ünsüzlerinin ötümlüleşip veya ötümsüzleştikleri anlaşılmadığı için eski Türkçedeki şekillerine uygun olarak okunmuştur:

6. bkz. a. g. e.

7. bkz. a. g. e.

bilig, ölüg, ilig, çüçüg vb.

4) Arapça ve Farsça kelimeler Osmanlıcadaki telaffuzuna göre yazılmıştır.

5) Birleşik isim ve sıfatların arasına (-) koyulmuştur.

İMLÂ ÖZELLİKLERİ

Arap harfli bütün Çağatayca metinlerde Uygur imlâ sisteminin devam ettirildiği, her ünlünün harfle gösterildiği, Arapça ve Farsça kelimelerin asıl şekilleriyle eklerin ise ayrı yazıldığı bilinen hususlardır.

Kalın ve ince ünlülü Türkçe kelimelerdeki (t) ve (s) ünsüzleri (ت) ve (س) ile, (p) ve (ç) ünsüzleri de genellikle (پ) ve (چ) ile yazılmıştır. Türkçe bir ses olan (g) için (گ) kullanılmıştır. Ayrıca Arapça kelimelerdeki (ā) ünlüsünden sonra gelen hemze kāyil 689/193, kāyim 410/6, māyil 302/7, 462/2, 621/6, sāyil 96/9, 541/8, sāyir 42/4, 412/5, 522/9... örneklerinde olduğu gibi (ى) ile yazılmıştır.

Arap harfli Çağatayca metinlerdeki bu ortak özellikler dışında metnimizde dikkati çeken imlâ özellikleri şunlardır:

1. Kalın ünlülü tağar, tağ, atlan-, ton kelimeleri tağar (P 518/3), tağın (29/7), tağıda (F 356/1), tağın (F 743), atlan- (Ü₂ 144/2, 175/2, 202/8), tonığa (Ü₂ 95/2) şeklinde (ط) ile yazılmıştır.

2. ni ve üçün kelimelerinin birleşmesinden oluşan niçün, niyçün soru zarfı eldeki metinde nivçün نیوچون, Ü₂'de ise niçün (56/6, 114/2, 195/6, 219/2, 257/6, 297/3) şeklinde yazılmıştır.

3. h^vān ve h^vār kelimeleri h^vān (P 223/1,2, 352/5),

hār (PÜ₁ 240/2) biçiminde yazılmıştır.

4. dürr kelimesi Ü₂'de دُوریدی (111/5), دُور (202/2), دورلارینک (354/2), دور (575/7, 661/1), دُور (612/2) nāzük kelimesi ise نازوک (593/5, 598/1, 618/2) biçiminde yazılmıştır.

5. efğān, kūr, ked-ḥudā, mergūb, dimāğ ve ictināb kelimeleri Ü₂'de mahalli bir özellik olarak efğān (360/7), کر (382/4), keṭ-ḥudālık (461/8), merkūb (647/7), بیجاغ (659/1), içtināb (F 674/3) şeklindedir.

6. Aşağıdaki kelimelerde bulunan ünlüler P ve Ü₂'de ya hareke ile gösterilmiş ya da ne hareke ne de harf kullanılmıştır:

a) dağı: داغ (289/1), oğ: اق (447/4), çıkmek: چکماک (42/5), kizdürün: کز دورنک (350/2), kiyik: کیک (344/5), ilig: الیک (341/1), bütmes: بتماسی (592/5), tir 'ter': تر (342/1), çikerdin: چکریدی (P 61/2), siver: سیور (P 202/1), سوار Ü₂ (202/1).

b) bol-: بول (129/9), kiyin: کین (615/4), kir-: کر (191/4, 572/9), kızart-: کزارتور (380/4), mini: مین (348/1)...

c) ikev: ای کاو (P 531/1), diyiş-: دی ییشماک (P 565/5), tutuban: توتوبان (Ü₂ 567/7), nā-mihr-bānımdın: نامهربانامدین (Ü₂ 175/6).

7. Ü₂'de ekler bazen şeddeli (و) olarak yazılmaktadır: خالار (26/5), بوستان (317/1), کورمکا (617/1).

8. (نک) sesi Ü₁₋₂'de birkaç kelimedede (ک) ile

yazılmıştır: minin dik: منکدیک (660/3), sinin: سنک (288/1), tan: تنک (Ü₁ 260/2).

9. min 'ben'le kurulan Farsça terkiplerde izafet kesresi için genellikle (ى), Ü₁'de (ى)'siz Ü₂'de ise, nadiren kesre işareti kullanılmıştır: min-i: مى (113/3, 135/2), min-i hayrān (459/3), min-i bī-dilni (449/3), min-i bī-dil (448/3), min-i āvāre (402/1), min-i şeydā (379/1).

10. Ü₂'de Farsça terkipler için ya izafet kesresi ya da (و) kullanılmıştır: hāk-i: خاک (332/4), hadeng-i: خندنگ (421/3), meh-i: مه (369/3), encüm-i: انجم (568/7), reyhān-ı: (543/3), cām-ı Cem'ga: cām u Cem'ga (86/8), derd-i hālimni: derd ü hālimni (89/3), zār-ı hayrānım: zār u hayrānım (89/6), mühr-i süküt: mühr ü süküt (90/2)...

11. Süs unsuru olarak kullanılan üç nokta (.), metinde (س) harfinin karışmaması için alta پی ; (b) ve (y) harflerinin yan yana bulunduğu kelimelerde پیر şeklinde yazılmıştır.

12. tofrağ (660/7), bar (28/2), ayt- (145/7), tağ (162/3), taş (80/4), tört (350/2) kelimelerinin vezin gereği bir buçuk hece değerinde oldukları görülür.

13. birev kelimesi P'te (105/4, 496/1, 498/1, 532/5, 55/4, 562/8) پیرآو şeklinde yazılmıştır.

SES BİLGİSİ ÖZELLİKLERİ

ÜNLÜLER

Üzerinde çalışılan metinde a, e, ı, i, o, ö, u, ü ünlüleri bulunur. İlk hecede e, i sesleri bulunan kelimelerde bu sesler, (ى) ile gösterilmektedir. Ancak aşağıdaki örneklerde hem hareke hem de harfle gösterilmiştir. Harekelerin yazılmış olması daha sonra okuyucular tarafından konulmuş olması ihtimalini düşündürmektedir.

ilige: ايلي (P 45/4), itse: ايتسا (Ü₂ 176/7), iyile: ايلا (Ü₁ 132/7), ايله (P 594/2), (Ü₂ 322/7), iylediler: ايلاديلار (Ü₂ 146/6), iylemes: ايلاماسى (P 439/2); iylemeniz: ايلامانگنيز (R 161/3), biri 'beri' kelimesi بىرى (Ü₂ 615/2) şeklinde yazılmıştır.

ÜNLÜ UYUMU

a) Dil Uyumu

Kalın ünlülerden sonra kalın ünlüler, ince ünlülerden sonra ince ünlüler gelmektedir: akşamı (613/7), işdin (168/6), kiltürgil (668/6), kilgeniğe (674/3), yapıştı (579/9), üstige (47/7), yağduruban (588/4), koğarur (677/5). Bu uyuma aykırı olan örnekler de vardır: işğa (168/6), kilgeniğa (674/3), künğa (Ü₁ 411/3), ivrülmaq (P 306/3), astıdaki (Ü₁ 494/1), çıkmaslık (Ü₁ 376/7),

koptik (kopdik Ü₁) (682/3), kılmek قیلماک (RP 344/2), ayrılurge (P 233/9), kiyinrak (FPÜ₁ 276/7), özügğa (Ü₂ 1/7), külğa 'kül' (Ü₁ 177/2), yigitlerğa (Ü₂ 73/1).

Arapça ve Farsça kökenli kelimelerdeki ünlüler genellikle kalın ünlülü ekler almaktadır. Ancak metinde bunların incelmeye başladığını gösteren örnekler vardır: cāniğa/cānige P 80/6, terkiga/terkige FT 80/1, mektebğa/mektebge F 49/1, gedālig Ü₁₋₂/gedālik 166/5, külbemğa Ü₂/külbenge 147/2, güyğa/güyge F 625/3, cismingā:cisminge F Ü₂ 26/7, 60/1, āteş-gāhığa/āteş-gāhige F 274/3, rüzgārımğa/rüzgārımge F 230/2, peykerimğa Ü₁T/peykerimge 521/4, küfrğa/küfrge Ü₂ 320/2, rişğa Ü₁ 258/2, şiveliğ FÜ₁₋₂/şivelig 215/1, 570/5, cürümğa 358/8, sıfatlığ/sıfatlig Ü₁₋₂ 614/6, kıymetirak 500/3, sungil 64/7.

Son hecede (i) ve (ī) sesleri bulunan Arapça ve Farsça kelimelere genellikle kalın ekler gelmektedir: kāfirğa 454/1, kātılğa 228/2, sākığa 556/5, rişğa 258/2, peykerimğa 521/4.

DUDAK UYUMU

Metnimizde dudak uyumu tam değildir. Düz ünlülerden sonra yuvarlak, yuvarlak ünlülerden sonra dar-düz ünlüler gelebilmektedir: kirpik/kirpük Ü₂ 9/2, 24/4, 79/4,

212/4; yimür- 88/3, yimrül- 660/2, öylen- 91/5, kültür- 668/6, savur- 60/2, yaşurun 685/11, 649/7, kararı 534/7, 549/3, kiçür- 614/3, 592/2, koyı 383/4, 526/4, kır- 388/1, biyü 86/2.

İyelik ekleri, emir kipi ikinci şahıs ekleri, görülen geçmiş zaman tekil I ve tekil-çoğul 2. şahıs ekleri, +lık/+lik, +lıg/+lig addan ad ve addan sıfat yapma ekleri, +nıg/+niğ ilgi hali eki genellikle dudak uyumuna uyar. Her iki duruma örnekler:

sunğıl/sungil 64/7, köydürdün/köydürdün 60/1, savurdun/savurdun 60/2, şüretünge/şüretünge 87/6, süstlük/süstlük 326/7, cürmünge/cürmünge 358/8, cevrün/cevrün 352/6, tevsenlik/tevsenlik 325/1, ehliniğ/ehliniğ 55/7, servige/servüğe 50/1, üstüğe/üstüğe 47/7, nā-merdümlüğüdın/nā-merdümlüğüdın 641/5, kulağığ/kulağığ 72/5, kirpikiğ/kirpükiğ 24/4, çābükümnüğü/çābükümnüğü 237/4.

ÜNLÜ DEĞİŞMELERİ

e i işit- 119/3, 136/5; ilig 154/8, 342/1, 481/1, il 698/2, 509/2; kiçe 24/4, 39/3, 55/5, biyik 86/2 ...

o a olar>alar 347/6.

u ı sayu>sayı 526/1, 719/2.

u a ordu>orda 625/7, tolu>tola. 7/5, 20/8, 137/3...

üi biyük>biyik 86/2, kirpük>kirpik 9/2, 24/4, 79/4, 212/4.

eö esrük>ösrük 175/2, esrüklik>ösrüklük 168/2, 208/7, eksük>öksük 599/1,2.

iö ivlen->öylen- 91/5, yimür->yömür- 88/3, yimrül->yömrül- 660/2, tişük>töşük 369/6.

ÜNLÜ DÜŞMESİ

Aşağıdaki kelimelerde bulunan ünlüler düşmüştür:

k'ey<ki + ey 688/108, n'it-<ni + it- 69/2, 140/4, 317/7, n'iyle-<ni + iyle- 46/5, 60/5, 232/5, niçün/nivçün<ni + için 56/6, 114/2, 195/2, 219/2, v'er<ve + eger 534/5.

Ağız, boğuz, boyun, igin, irin, ilig, koyun, kökü, köñül, orun kelimeleri, ünlü ile başlayan bir ek aldıklarında ortadaki vurgusuz hece düşer: boynığa 53/5, igni 340/5, ilgi 197/5, 215/1, 584/5, köksiniğ 689/307, köñli 87/11, 126/1, 172/6, orni 313/5, 343/2, 495/4.

ÜNSÜZLER

Ünsüz Değişmeleri

-p->-f-: toprak>tofrağ (6/6, 26/3, 47/3, 143/5, 187/8), yaprak>yafrağ (172/6, 343/4, 554/3, 612/1). Bunun yanında Ü₂'de toprak şekli de vardır: 6/6, 26/3, 47/3, 143/5, 187/8.

t→d-: Genel olarak kelime başında (t) sesi sabittir. Ancak ti→di- (188/1, 508/1, 623/7...), tiri→diri 'deri 726/2, tik→dik (6,8,21/5, 25/2, 143/4, 152/4), turur→durur, Ü₂'de dek (6/8, 21/5, 143/4, 212/2), tik (25/2, 130/6, 152/4, 422/11) şekilleri bulunmaktadır.

k→ğ: kozğa→gozğa- 72/2, kozgalan→gozgalan 161/1, 69/2, çak→çağ 517/9.

k→h: çok→çoh 114/3, -8, akşam→ahşam 263/6, 613/7, 629/1, tokta→tohta- 282/3, dakı→dahı 54/6.

ç→ş: aç→aş- 384/1.

v→y: iv→öy. 729/2.

ğ→k: çığan→çıkan 749, oygat→oykat- 69/2

Ünsüz Türemesi

a) Ön Türeme

y-: ırak→yırak (324/2), ılan→yılan (51/7, 156/2, 394/1), ıgaç→yıgaç (14/4, 116/4, 527/3), ıgla→yıgla- (44/3, 141/8, 154/3, 177/3).

h-: ar→har- (432/4), ür→hür- (568/9).

b) İkizleşme

al, açığ, iki, katığ, sikiz kelimeleri ikizleşmeye uğrayarak all, aççığ, ikki, kattığ, sikkiz şekilleriyle de metinde yer almaktadır.

Ünsüz Düşmesi

y→ø: yit→it- 92/4, yüz→üz 69/6.

-ğ>∅: arıġ 'temiz'> arı 626/6.

-l->∅: kiltür->kitür- 668/6.

-r-/-r>∅: ir- yardımcı fiili vezin gereġi ve Oğuzcanın da etkisiyle i- şekliyle nöbetleşe kullanılmaktadır. birle/bile^{de} de aynı özellik vardır. Ayrıca P'te idiler: ايدلا 119/3, refikımdur:refikımdü 239/3, barurğa: barurğa 265/3, urşa:usa 361/5, öylerni: اويلانى 405/2, yarurğa:yarurğa 625/5, salur:salu 714/1, közlerimdür:közlerimdü 796, kaçınlar:kaçınla 173/4 gibi r'siz şekiller de yer almaktadır.

Oğuzcanın etkisiyle satkun al-:satun al- 355/5, ol:o 306/5, 345/7, 577/7, kibi:kimi 70/8 gibi biçimler de bulunmaktadır.

başak/ġ:paşak 157/5, 278/5, 618/2, bilbaġ:bilpaġ 529/6, kolbaġ:kolpak 618/2 gibi kelimelerde ötümsüzlüşme sözkonusudur.

çık-:çığ 376/7, çıġma 9/8, ayak:ayaġ 2/6, 58/1, gibi şekillerde ötümsüzleşme sözkonusudur.

kutuz>tuġuz 215/5 kelimesinde yer deġiştirme hadisesi görülür. yıllık yıllık kelimesinde y'nin de inceltici etkisiyle incelme hadisesi görülmektedir.

K I S A L T M A L A R

A	: Arapça
AÜ	: Ankara Üniversitesi
bel.	: belirtme durumu
bkz	: bakınız
ç.	: çoğul
çık.	: çıkma durumu
DTCF	: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
DTCFD	: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi
ed.	: edebiyat
F	: Fatih (Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih No: 4056)
F.	: Farsça
ilgi	: ilgi durumu
İÜEF	: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
kal.	: kalma durumu
krş.	: karşılaştırınız
M	: Moğolca
mec.	: mecaz
ö.a.	: özel ad
P	: Paris (Bibliothèque Nationale, Supplement turc. nr.316-317)
R	: Revan (Topkapı, Revan Kütüphanesi, No: 808)
S.	: Süryanice
Sog.	: Sogodça
T	: Taşkent
T.	: Türkçe
tas.	: tasavvuf
TD	: Türk Dili
TDYA - Belleten	: Türk Dili Araştırmaları yillığı
TDED	: Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi
TDK	: Türk Dil Kurumu
Ü ₁	: İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Ty., No.1565
Ü ₂	: İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Ty., No 2794
y.a	: yer adı
Yay.	: yayını
yön.	: yönelme durumu

İ Ş A R E T L E R

ا	: a, e; ā (A. ve F. kelimeler için)	ی	: y; ı, i; ĩ
ب	: b, p	ك	: ʔ
پ	: p	ع	: hemze, - Birleşik kelimeler ve iza- fet kesresini gös- terir.
ت	: t		
ث	: s		
ج	: c, ʕ		
چ	: ʕ		
ح	: h		
خ	: h		
د	: d		
ذ	: z		
ر	: r		
ز	: z		
پ	: j		
س	: s		
ش	: ş		
ص	: ş		
ض	: ẓ		
ط	: ṭ		
ظ	: ẓ		
ع	: c		
غ	: ğ		
ف	: f		
ق	: ḳ		
ك	: k, g; Ū ₂ 'de bazan /ɟ/ için de		
ل	: l		
م	: m		
ن	: n		
و	: v; o, ö, u, ü; ō, ū (A., F. kelimeler için)		
ه	: h		

M E T I N

R597a

Kitābu Fevāyidü'l-Kiber

Min Kelimāti Emir Nevāyi 'Aleyhi'r-Raḥme

P202a Fevāyidü'l-Kiber

F584b Divān-ı Rābi' Fevāyidü'l-Kiber

ELİF HARFINİN AFETLERİNİN İBTİDASI

1

---./---./---./---.-

Ü₂1b İy yitti manzar tarhığa mi'mār şun'ıñdın binā
P202b Masnū'lar fānī velī meslūb şānī'din fenā
R597b
Ü₁1b Çıkmey melek luḫfuñ küni cüz zıkr ile tesbīḫ üni
Ādem diben kaḫrıñ tūni her dem zalemnā rabbenā

3 Ḥamdıñdā her kūteh-naẓar hem güng ü lāl olğay meger
Çun kim dimiş ḫayru'l-beşer ol yirde lā-uhşī senā

Cins-i beşer yok āgehiñ ḫurşīd ḫāk-i der-gehiñ
Kök mehd ara tıfl-ı rehiñ yitti ata vü tört ana

Fakr ehli istep kurbetiñ ehl-i ğınā hem tā'atiñ
Yitkenge dāğ-ı fūrkatıñ ni fakr nāfi' ni ğınā

6 Vaşlıñda 'ışret ḫūb irür 'iṣ u ṭarab mergūb irür
Sinsiz maña maḫlūb irür tende elem cānda'anā

'Işkıñda bir dīvāneliğ şevkıñda bir ferzāneliğ
Ağyardın bī-gāneliğ iylep özüñge āşnā

Cürm ü günehlerdin ötüp kiltürme yüzge kōrkütüp
Lāle eger sāğar tutup müsīçe ger kılmış zinā

9 Bardur Nevāyī bī-kesī 'ışk içre andağ kim ḫasī
Çun örtediñ anı besī köydürme dūzahda yana

1. Başlık sadece T'te var. Ü₂'de başlık yerine "Bismi'llāhi'r-rahmāni'r-rahīm" var. 2 melek:felek F; 3 uhşī:aḫşī T; 5 nāfi':māni' T; 7 şevkıñda:şevkıñda T // özüñge:özünge FÜ₁, özüñge Ü₂, özüñge T; 9 'ışk:ot T.

Hazret-i Bārī Te‘ālā'nın Hamd ü Senāsıda

---./-.-./-.-./-.-

Ü₁2a Rūşen durur ki mihr yüzündin olur şafā
Yoksa ni vech ile kamer andın tapar ziyā

Ġark-ı muhīt-i ‘ışkın idi cān ile köñül
Ol dem ki rüh imes idi ten birle āšnā

3 Gülde yüzün leṭāfetidin rengi körmese
Bülbülġa ni idi bu fiġān birle bu nevā

Bir zerre ağzı remzini her kim ki anladı
Yolı‘adem ṭarīkīdur u zād reh-i fenā

Ol zinde-dil ḥayāt-ı ebed vaşldın tapar
Kim nış-i ġamı nüş dir ü derdni devā

6 Lāmī ki vaşl ayığıġa tapmıştur ittişāl
Ol lāmdur ki ortada almış anı belā

Özdin kutul Nevāyi vü maşşadġa yit ki kuş
Yitmes çemengā bolsa kafes içre mübtelā

Hazret-i Bārī Te‘ālā'nın Tevhīdide

---./-.-./-.-./-.-

2. Gazel T'te yok, 1 durur: turur Ü₂//tapar: olur Ü₁; 4 ṭarīkīdur u: ṭarīkī durur Ü₁, ṭarīkī turur Ü₂; 6 lāmī: lālem F / ayığıġa: ayakığıġa Ü₂ / tapmıştur: tapmıştur PÜ₁₋₂ // ortada: ortaġa FÜ₁, ortaya Ü₂.

3. Gazel T'te yok.

Ay niçük kim dürni maḥfī asraban ʿummān ara
Gevher-i ʿışkıını pinhān asrağan insān ara

Ü₂2a Çunki insānı bu gevher birle iylep behre-mend
Ser-firāz iylep melāyik ḥaylı içre cān ara

3 ʿAlleme'l-insānğa çun iylep müşerref yol birip
Taht-ı cāh u ʿişret üzre ravza-i rızvān ara

Iyle kim taht ehliğa düşmendin olmaydur güriz
Ol ḥalīfe birle düşmenliĝ salıp şeytān ara

Mekridin ḥāric kıılıp mülkidin iylep bī-naşīb
Karnlar ser-geşte vü āvārelig devrān ara

Ü₁2b 6 Ğurbet ü yalĝuzluĝ u maḥzūnlug u ḥasret bile
Her zamān yüz miĝ belā içre salıp hicrān ara

Biyle çun red iylegendin soĝ yana iylep kabūl
Vāli iylep ʿālem atliĝ külbe-i aḥzān ara

Bu kabūl u red ara ḥikmetni kimse anlamak
Ḥayl-ı insān içre siĝmay ḥayyiz-i imkān ara

9 İy Nevāyī sin çu kul-sin kulluĝunu yahşı bil
Fikretin ḥaşıĝa cevlan birme bu meydān ara

4

Ve Eyzan Lehu Fi'l-Münācāti

.---/.---/.---/.---

1 dürni:özni Ü₂; 2 içre:birle FÜ₁₋₂; 3 insānğa:esmāğa FÜ₁₋₂/
yol:yir FÜ₁//taht-ı:taht u Ü₂; 4 düşmenliĝ:düşmenlik FP, düş-
menlik Ü₁; 5 mülkidin:mülkidin ü RFPÜ₁/bī-naşīb:naşīb RFP//ā-
vārelig:āvārelık Ü₂; 6 maḥzūnlug u:u P'te yok; 8 ḥayyiz-i:ḥay-
yir-i F.

4. Gazel T'te yok.

Hudāyā żalāl ehliġa reh-nümāyā
Yüzüñ cilve iylerge eşyā merāyā

Aña kim ‘aṭāyā tiler sindin iḥsān
Nevāl istegenlerge sindin ‘aṭāyā

3 Esiri ki zikriñni iylep hediyye
Birip-sin ḥalāşıġa yüz miñ hedāyā

Felekde devāyir ki resm itti şun‘uñ
Cihān künci dik anda yüz miñ zevāyā

Sin itmey każā bolmay icrāsı mümkün
Cihān kār-gāhıda ötken każāyā

6 Siniñ kibriyāñ āstānıda yek-sān
Eger ḥod selātin ü ger ḥod re‘āyā

Nevāyi‘ni bu cürm ü ‘işyānda bilmen
Ki koyġuñ mudur yā çıkarġuñ mu āyā

Öz ilgide çun Mesih yok ihtiyāri
Özige anı koymaġay-sin Hudāyā

9 Güneh-baḥşı sin bolġıl u cürm-püşī
Şefā‘at-gerilik ḥayru‘l-berāyā

P203a Na‘t-ı Resülde Şalla‘llāhu ‘Aleyhi ve ‘Alihi ve Sellem

...--/...--/...--/...--

Ü₁3a İy köñül içre mey-i vaşlıñ üçün kām temennā
Cāngā hem fūrkatıñ otı ara bu ḥām temennā

2 nevāl:nevā Ü₂/istegenlerge:istegenlerġa Ü₂; 4 zevāyā:devā-
yā Ü₂;6ü ger:eger Ü₁.

5.Gazel T‘te yok; 1 hem:Ü₁‘de yok / ara:arada Ü₁.

Gerçi vaşlıñı tilep cānım ara qalmamış ārām
Līk tapmış bu hazīn cān ara ārām temennā

3 Tūn ü kün bezm-i vişāliñ ara ösrükler ilidin
Min-i leb-teşne-i mahmūrğa bir cām temennā

Ü₂2b Germ-revlerğa eger hem-қadem olmaққа hadim yoқ
Hem alarnıñ soñıça urғalı bir gām temennā

Kim ki ol vehm ü hayāli ara zātıñı kivürdi
Kılmadı ğayr-ı hayālāt ile evhām temennā

6 Muñluğ allıñğa kilip-min maña raħm iyle ki bolmas
Şāhdın biyle gedālarğa cüz in‘ām temennā

R598a Tañ imes bādiye-i ‘ışkıña kirmek ki қılıp-min
Bağlamak Ka‘be-i kūyüñ sarı ihrām temennā

Hālim āğāzını bilmen kerem it raħm қılıp kim
Kılmışam hayr ile kūyüñ sarı encām temennā

9 Nūr u zulmetni Nevāyī n'iter ol yüz kirek ü zūlf
Kim budur köñlige ger şubħ u ger şām temennā

6

Ve Lehu Eyzan Fi'n-Na‘ti

---/---/---/..

F585a Zihī tācıña gevher-i kibriyā
Bu gevherdin āfāk tapıp ziyā

Kuyaş çıkқаç andaq ki itkey nücūm
Körünmey-sin olğaç ‘ıyān enbiyā

4 olmaққа : olmaқğa Ü₂ ; 5 ü:Ü₁₋₂'de yok/kivürdi:kiyürdi RFP
//ile:ara Ü₂; 9 köñlige:köñlide FÜ₂.

6. Gazel T'te yok. 2 çıkқаç:çıkğaç Ü₂.

3 ‘Urūcunda ‘ayne'l-yakīn ehliniñ
Közige ğubārıñ bolup tütıyā

Ü₁3b Kuyaşnıñ şu‘a‘ı huṭuṭın Mesih
Tokuy almayın hücreñe būriyā

Siniñ himmetiñdin çu tapıp şeref
Sa‘ādet libāsı kiyip eşkıyā

6 Kılıp taş u tofrağnı altun ki bar
Siniñ kār-gāhında bu kīmyā

Saña ümmet olmağnı istep rusül
Velī biz ser-efrāz olup hāliyā

Kilip sıdķıñ allında sıddıklar
Anıñ dik ki sıddık u ehl-i riya

9 Nevāyī n'iter kābe kavseyñ eger
Tapa alsa kaşnıñ kibi ikki ya

7

Ve Eyżan Lehu

.-.-/...-/...-/...-

Zihī hilāliñ olup ay başığa tiğ-ı belā
Bir alma-siz iki yargan sin ü kuyaş meşelā

Tutup saña çu mey-i luṭf saķı-yi rahmet
Şefā‘atiñ urup ikki cihān ilige şalā

3 ‘urūcunda:vücūdında Ü₂/ehliniñ:ehlinüñÜ₂/tütıyā:tütıyā Ü₂;
4 şu‘a‘ı:şu‘a‘ Ü₂; 5 himmetiñdin:himmetiñde “, tıynetiniñdin
Ü₁; 6 tofrağnı:topraknı Ü₂//kār-gāhında:kār-gāhıda Ü₁; 7 ol-
mağnı:olmağnıÜ₂;8 sıdķıñ:şadķa FÜ₂/allında:allında Ü₁//anıñ
dik:anıñ dek Ü₂.

7. Gazel T'te yok; 1 olup:irür Ü₂//alma-siz:ayla-siz P;
2 urup:bolup Ü₂.

3 Risāletin demidin şer' közgüsige celī
Siyāsetin otıdın küfr rāhibiğa celā

Hem ehl-i ravzāğa firdevs sinsizin çeh-i veyl
Hem ehl-i veyl işi hecridin otıda vā-veylā

Ü₂3a Humār dāfi' i bolğay mu sākī-i kevşer
Bu deyr içinde mey-i 'ışkın içmekenge tola

6 Tilimde zikrin ü köglümedür hayālin şükr
Ki barı sinsiz imes şohbetim halā vü melā

Nevāyi oldı besī h^vār u pest has yaqlıg
Siniñ yolun da ise bes aña bu 'izz ü 'alā

8

---/...--/...--/...--

Ü₁4a Kişi ki istese kim yitmegey melālet aña
Kirekmes ehl-i cihān birle zevk u hālet aña

Ger ādemī melek olsa ki kılmasun ta'rīf
Eger kişi dise kim yitmegey hacālet aña

3 Yamannı dime ki ızlāl iter ikin şeytān
Digil fesādda mundın yiter źalālet aña

Çu deyrler insānnı müştak oldı nisyāndın
Özin ü 'ahdin unutmak yiter delālet aña

4 hecridin:hecr F; 5 'ışkın: 'ışk F / tola:melā Ü₂ .

8. Gazel T'te yok; R'da "Elif Harfinin Afetlerinin İbtidā-sı" başlığı var; 3 dime ki: dimege P; dime kim Ü₁ / ızlāl:źalāl P; 4 yiter:iter FÜ₂.

Bilür ki rüzî aña Hâk birür özi dikniñ
Bolur çu bendesi bā'is irür rezālet aña

6 Dime ki 'ilmde kilmiş melekdin ol efzün
Ki dīvdin dağı efzün irür cehālet aña

Birev emānetini asray almas erçi irür
Hudāy emānetini asramağ havālet aña

Çu boldı nuṭk ile mümtāz barça hayvāndın
Hem āhir ol hayvāndın irür makālet aña

9 Bu zulmler ki ol iyler ni iylegey nā-geh
Anıñ hisābıda Hâk iylese 'adālet aña

Nevāyi ağzıda ni'me'l-vekil irür zikriñ
Soruğ küni keremiñğa buyur vekālet aña

9

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/-.../-.../-.../-...

Niçe könlüm yara bolsa raḥm kılmas yār aña
Niçe bağrım tolsa kan bakmas demi dil-dār aña

Bir yügürük tıfl irür kirpiklerim içinde yaş
Kim yıkılıp sançılıptur her tarafdın hār aña

Ü₁4b 3 Nāmem iltür kuş eger maẓmūnın aytıp kılsa şerḥ
Saçkay ot kaḥnus kibi miñ çāk olup minḳār aña

5 dikniñ:dik miñ P // bendesi:bende'î Ü₁; 7 erçi:olça Ü₂ //
emānetini:emāneti F / asramağ:asramak FÜ₁₋₂; 8 nuṭk:lutf Ü₁;
9zulmler:zulmni P // anıñ:anıñ Ü₂.

9. 1 yara:pāre Ü₂T; 2 kirpiklerim:kirpüklerim Ü₂ // sançı-
lıptur:sançılıpdur Ü₂; 3 nāmem:nāme F / aytıp:iltip Ü₁ //
saçkay:saçğay Ü₂.

La'liñ allında çiker il cānını algaç közüñ
Veh ni şerbetdür lebiñ kim cān birür bīmār aña

'Aql öyi sarı 'inānın başlamak nāşih ni sūd
Tilbe kim deşt üzre merkebdür buzug̃ dīvār aña

6 Tarta-sin 'işyān yükin ham kıl kadıñ t̃ā'atka kim
Yük ağır bolsa rükū' ol dem bolur nā-çār aña

Ü₂3b 'Ömr ğaflet uykusu birle tiler-sin kiçse āh
Köz yumup açkunça kimniñ i'timādı bar aña

Min hod öldüm iy şabā könlümni körseñ küyide
Çıkma andın dip naşihat kılğa-sin zinhār aña

P203b 9 Zār könlüm tüşkeli hecr otıdın ğam çengige
İy Nevāyī oñşaşur hem 'ūd aña hem tar aña

10

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

...--/...--/...-

La'liñ ol ot kim köñül micmer aña
Yā köñül dürc ü lebiñ gevher aña

Ğamıdın ayru imen kim tutmış
Üns bu hātır-ı ğam-perver aña

3 Zārdur tilbe köñül kim körünür
Her dem ol hūr-ı perī-peyker aña

4 allında:allıda FÜ₁₋₂; 5 ni:ne Ü₂; 6 t̃ā'atka:t̃ā'atga Ü₁₋₂;
7 açkunça:açgunça Ü₂; 8 öldüm:öldim Ü₂ / küyide:küyde Ü₂ //
çıkma:çığma Ü₂; 9 çengige:çengiğa Ü₂.

10. 1 kim:ki FÜ₂T // ü:Ü₂'de yok; 2 ğamıdın:ğamdın P / i-
men:bu yaman P.

Ķan köñüldin ni 'aceb turmasa kim
Kirpikin her dem urar nişter aña

Hecr otıdın tenim ol nev' köyer
Kim irür astıda kül bister aña

6 Hecridin hālīm irür andağ kim
Bolmağay körmegüçe bāver aña

Ü₁5a Dehr hoş gül-şen irür n'iyley kim
Yok vefā gülleridin zīver aña

Cān alurda ğam-ı hecr iy sākī
Çāredür bāde bile sāğar aña

9 Yüzi vaşfığa Nevāyi tüşmiş
Berg-i güldin yasañız defter aña

11

.---/.---/.---/.---

Irür Leylī-veşim hürşīd meh-veşler arasında
Ķamer bir gül-hanī Mecnūn anıñ 'ışkı hevāsında

İrişmek ol Ķuyaş ruhsāreliğni mümkün irmes kim
Rakib-i tīre manzar sāye yañlığdur Ķafāsında

3 Ķaşın her laħza oynatsañ Ķararğan köz yarur güyā
Yañı aynıñ irür mışkal bu közgüniñ cilāsında

Nihāyetsiz ğamıñ yip peykerim andağ 'azīm olmış
Ki özge 'ālem ister sığmayın 'ālem Ķazāsında

4 kirpikiñ:kirpükün Ü₂/ urar /olur Ü₂/ nişter:nişter FP; 6
hecridin:hecrdin Ü₂; 8 ğam-ı:ğam u Ü₂ .

11. Bu gazel sadece F'te var. Gazelin sonunda "bu gazelniñ
maħlaşı yoğtur" yazılıdır.

Karadın közge hāşıl tireliğdur yok ki rüşenlik
Ni kılmış kilik-i kudret köz bile kaşın karasında

6 Tabībā hecr-i mühlikke devādur vaşl u sūd itmes
Eger cān şiresin izgün anı derdi devāsında

İki cādū közüğe şerh-i hālimdin terahhum yok
Egerçi sihrler kılğum durur anı edāsında

Tüzüp meclis esāsın sākiyā ‘aqlımni zāyil kıl
Ki hayret ‘aciz itmiş çerhni ‘ālī esāsında

12

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

---/---/---/---

Veh ni hāl olğay ki kilgeç ol büt-i zibā maña
Özge kılğay hāl her dem ol kad-i ra'nā maña

R598b Ni ‘aceb ölsem ki iylep taze rühin halkını
Rüh zāyil iylegey ol hüsn-i rüh-efzā maña

3 Şükr irür iy köz ki her ok kim atar ol kaşı ya
Yā sanadur yā bağırga yā köñülge yā maña

Iylegey bir demde yüz deyr-i kühen terkin Mesih
Körse zulmi kim kılur ol dilber-i tersā maña

Iy köñül itkil ki her dīvāneliğ kim iylesen
Ol peri-ves ışkıda ahir kilür gavğa maña

F585b 6 Nā-ümid olsam dağı nev'i ümidim dağı bar
Barça uşşākığa rahm itmek ol ay illā maña

12. 1 kilgeç:kilgey Ü₁; 3 her:bir T; 5 dīvāneliğ:dīvānelik
Ü₂; 6 dağı:veli FÜ₁T.

Ikki zülfi t̄ab u piçidin buzuldum nige kim
H̄anüm̄an iyler ̄ara her lahza ol sevd̄a maña

S̄akiȳa aḥb̄ab hecri ̄atlim iyler b̄ade tut
Kim bu ̄at̄il zehr tirȳaki irür şahb̄a maña

Ü₂4a 9 Dime ni irkin Nev̄aȳi'niñ cılavdar olmağı
Veh ni ir kim her ni kim hükm itse ol m̄irz̄a maña

13

Ve Lehu Berrede'llāhu Mażca'ahu

.---/.---/.---/..

Ü₁5b Kaçan atsa ol ğamze n̄avek maña
Kilür ger miñ olsa yek-ā-yek maña

Yağa ç̄akidin hecr teş̄rifini
Körün kim yilek boldı köñlek maña

3 Firāk içre c̄an u köñülsiz kitin
Ki bolmış ẓar̄uret bu imgek maña

Ni zülfüñni ̄aşdıñğa d̄am iyledin
Bes anıñ çu bir t̄arı ilmek maña

Çu sinsiz tirig ̄almışam yaḥşırak
Bu yañlığ tiriglikdin ölmek maña

6 Niçe bi-vef̄alara köprek vef̄a
Kılur-min yiter cev̄r köprek maña

N'itip ölmeyin iy Nev̄aȳi ki z̄ulm
Kılur barça m̄irz̄a vü m̄irek maña

7 zülfi:zulf ü FT / u:Ü₂T'te yok/buzuldum:buzuldım Ü₂, buzuldu
Ü₁; 9 ir kim:irkin F.

13. Gazel T'te yok. 3 Beyit Ü₂'de yok; 4 anıñ:anıñ Ü₂ .

-.---/-.../-.../-..

Veh ki ʿışkıñ zāhir itsem vehm irür ölmek maña
Ger nihān tutsam dağı cān havfıdur bī-şek maña

Kilgen irmiş ol Mesih̄ ölgenleri tirgüzgeli
Min tirig veh yaḥşırak bu ʿömrđin ölmek maña

- 3 Cüzv-i cüzvimni figān kim münfek itti tiğ-ı hecr
Her biridin līk özidür cüzv-i lā-yenfek maña

Könlüm otıdın yıgaç küldür başık bir kaḫre su
Tā ki ol şūh-ı cefā-keş atsa bir nāvek maña

Altun izip irip köygen sayı hāliş bolur
Ni ʿaceb sarğarsa yüz tiggen sayı imgek maña

- 6 Çāk iyler-min yaḫam ol kaşı yanı körgeç ok
Kim ḫadengin atsa ḫāyil bolmağay köñlek maña

Bāde hecrđin aḫardı közlerim iy pīr-i deyr
Sındurur-sin şīşesindin iylegil ʿaynek maña

Şarsar-ı hicrān vücūdım ḫırmenin andaḫ savur
Kim fenā yolında şarsar bolmasun hem-tek maña

- 9 İy Nevāyī ger saña köprek imes ümmīd-i vaşl
Bes nağı ʿuşşāk cevridin irür köprek maña

Ve Lehu Tegammedhu'llāhu Bi-ğufrānihi

14. Gazel sadece Ü₂'de var.

15. Gazel T'te yok.

.-.-/.-.-/.-.-/.-.-

Egerçi yok talebindin demî karar maña
İrâdet imgekidür bu ni ihtiyâr maña

Vişâl devletin ol kün özümge cezm ittim
Ki hecr güşsasın itti havâle yâr maña

3 Çu yâr köglide bolsam belâ maña yavumas
Bu vechdin ki timürdin bolur hisâr maña

Ü₂4b Ni bilsün ol kişi kim çıkmemiş firâk tünin
Ki ni sıfat kiçedür tîre rûzgâr maña

Buyurmağıl yana şabr iy tabîb Tigri için
Ki uşbu şerbet imes imdi sâz-kâr maña

6 Kaçıp ademğa bar iy akl u fehm ü dâniş ü dîn
Vatan barında bu yat il ara ni bar maña

Ü₁6a Nevâyi dik kadidin kılsam ölgeli âheng
Biyik makâm tapıban u yasañ mezâr maña

16

Ve Lehu A'zama'llâhu Ecrahu

.-.-/.-.-/.-.-/.-.-

Çağırğa tüşkeli yoktur karar u h^vâb maña
Çu otka tüştüm imes ayb u iztîrâb maña

2 özümge:özümge Ü₂/ittim:itdim Ü₂; 3 vechdin:vech ile F₁; 5 sâz-
-kâr:sâz-vâr RFÜ₁; 6 dâniş ü dîn:dâniş-i dîn RÜ₂//barında:ba-
rıda Ü₂; 7 u RFÜ₁₋₂'de yok; FÜ₁₋₂'de beyit sırası: 1,2,3,4,5,5,7.
16. Gazel T'te yok; 1 otka:otğa Ü₁₋₂/ u:FÜ₁₋₂'de yok.

Hemîşe mest-i harâb ol şıfat yörür-min kim
Körüp tahayyür iter 'âlem-i harâb maña

3 Bakıp tebessüm iter pîr-i deyr ü muğ-beçe hem
Bu deyr ara küler el-kışsa şeyh ü şâb maña

Çu mest idim maña te'sîr kılmadı gerçi
Melûl boldılar itmekdin ihtisâb maña

Du'â-yı şubh bile bâde terkin ister-min
Tiler şabûh-ı humâr iyleben 'azâb maña

6 Niçe harâbât içre ayağ yalañ yaka çäk
İçerge dürd-i kadeh her taraf şitâb maña

İçürse cām-ı hidâyet nevâ tüzüp Cāmî
Nevâyi anda meger bolğay ictinâb maña

17

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

...-/...-/...-/...-

Ol ay külerge irür yüz 'aceb terâne maña
Barısı qaşıda meks itkeli bahâne maña

Okı yaralarını köksüm içre asrar-min
Ki her biri irür ol şühdın nişâne maña

3 Zebâneler yaralardın ki çıktı hâlimni
Dimekke hâl tili boldı her zebâne maña

2 mest-i:mest ü \bar{U}_{1-2} ; 3 ü: \bar{U}_{1-2} 'de yok; 5 du'â-yı:du'a'i \bar{U}_2 ;
6 içre:içinde \bar{U}_1 /ayağ:ayağ \bar{U}_1 // dürd-i dort u P; 7 tüzüp:tü-
zer \bar{U}_1 .

17. Gazel T'te yok.

Bir āh otı bile 'ışk ehlin iyle köydüreyin
Ki kılmağay kişi 'ışkı ŝeriki yana maña

P204a Köñülde hâlidin ol haṭ maḥabbeti tüşti
Ü₁6b Giyâh-ı fitne kökertür bu ṭurfe dâne maña

6 Sipihir günbedi içre n'itip kâdeh içmey
Ki boldı mücib-i ḥayret bu kâr-hâne maña

Nevâyi'yâ mini Ferhâd dime yâ Mecnûn
Nidin ki ḥâcet imes bağlamak fesâne maña

18

Ve Lehu şerrefehu'llâhu Kâdrahu

...--/...--/...--

Ü₂5a Târ-ı zülf olğalı dil-bend saña
Boldı cân riştesi peyvend saña

Hem şekerdür lebiñ ü hem ḥandân
Yaraŝur asru şeker-ḥand saña

3 Hûblar meyli köñül kılmadı kim
İmes irdi biri mânend saña

İy köñül gonçesinin ḥasretidin
Tüşti perkend üze perkend saña

Veh ki zencir-i cünûn zülfüñdin
Mübtelâ barça ḥired-mend saña

5 ḥâlidin:ḥâldinÜ// bu ṭurfe:yana bu Ü₂; 6 n'itip:n'itey FÜ₂;
7 fesâne:terâne Ü₂.

18. Gazel T'te yok; 2 asru: سرو Ü₁; 5 cünûn:belâ F.

6 Min kibi hecrğa ƙalgay iy vaşl
Her kişî bolmasa hursend saña

Sin ikin-sin mü Nevâyî tilbe
Yoksa birgen kişiler pend saña

19

Ve Lehu Tābe'llāhu Şerāhu

.---/.---/.---/..

Zihî ehl-i dîn ƙatli āyîn saña
Ni āyîndür iy kâfir-i Çin saña

Yüzün meydin oldı mu gül gül ü yā
Saçar çerh gül-berg ü nesrîn saña

Ü₁7a 3 İrür gonçe ağzın ki külgende bar
İki berg iki la'l-i rengîn saña

Lebiñ cān-ı Şirîn kibi boldı kim
Fidā boldı yüz cān-ı şirîn saña

Demîñ iy köñül ilni 'aşık ƙılur
Meger kim birür 'ışk telkîn saña

R599a 6 Diseñ 'ışk deştini ƙat' iyleyin
Kirekmes biyle 'aql-ı hod-bîn saña

Nevâyî bu hüsn-i kelâmın bile
İmes hācet ihsān u tahsîn saña

6 hecrğa:hecrğa Ü₂.

19. Gazel T'te yok; 1 ƙatli:ƙatlı Ü₂; 2 saçar:yasar Ü₂;
5 saña:aña R.

---/--.---/--.---/--.

Sin kuyuş yanlığ yarup Őubĥ-ı Őebāb eyyāmıda
Bizge tün dik tırelığ kısmet karılığ Őāmıda

Tün sevādıda meger ĥuffāŐlar pervāzıdır
Muĥtarib cānlar kuşı Şeb-reng zülfün dāmıda

- 3 ‘Anberīn ĥaĥ iĥre ma‘nī dūrlerin körgil nihān
Kaĥreler her yan kuyuşdın zülf-i ‘anber-fāmıda

Cilvesi vaĥtı minin Őınđan başıma ĥayda san
Ol ki tüşmiş tāc-verler efseri her gāmıda

La‘li yitken bādedin ‘ömr-i ebed tapsam ni taĥ
Meyga ĥun ĥayvān suyu memzüc bulmiŐ cāmıda

- 6 Dime kim körsen anı könlüğe bir ārām kim
İĥtiyārım yok anıĥ taĥriki vü ārāmıda

Ruĥ levn ü cismi yok digen Őözün bilgey ĥalaĥ
Baĥsa ol gül minzi rengi vü teni endāmıda

Sāĥiyā tut bir tola sāĥar ki iyley āŐkār
Őöz ki maĥfidür ĥaĥikat sırrının ibĥāmıda

- 9 İy Nevāyī yār luĥf iylep tileptür turmağıl
Gerĥi köp bī-dād mümkindür anıĥ peygāmıda

Ve Lehu ‘Afa’llāhu ‘Anhu

20. Gazel sadece F'te var.

---/--/--/--/--

Tilbe könlüm yarası hədsiz ten-i 'uryān ara
İyledür kim yir tutar dīvāne'ī vīrān ara

F586a Bu ki la'li nüktesi her dem ölügni tirtgüzür
Kirdi Rūhu'llāh meger kim çeşme-i hayvān ara

3 'Ayn yazılğan kibidür la'l ara kılsañ nazār
Köz ki hayretdin tikip-min ol leb-i handān ara

Kaṭre su içre digey kim berg-i gülniñ 'aksidür
Kaṭre kanım rengini kim körse ol peykān ara

Ḳāmetiñ yādıda köksüm içre kisken her elif
Rāst bolmış ol "elif" dik kim yazılğay "cān" ara

6 Cān fidāñ olsun ḥabībim kim hemānā bar idi
Kaşd-ı maḥlūkāt ara insān u sin insān ara

Ü₂5b İy Nevāyī isteseñ kim ölmegey il derddin
Derd-i ḥāliñni dime nazm iyleben efgān ara

22

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Ḳadrahu

21. 1 yarası:pāresi Ü₂; bu:bul T / la'li:la'liñ FÜ₂T /
la'li ... dem:her dem nüktesi la'liñ Ü₁ // Rūhu'llāh:Ruhu'l-
lāk T / kim:ol FT; 3 'ayn:la'l FÜ₂T; 4 rengini ... körse:ren-
gi kim ki körse Ü₁; 5 kisken her:her kisken FÜ₂T // bolmış:
bolğay Ü₂ / dik:dek Ü₂ / kim:ki T / yazılğay:yazılğan Ü₂; 6
fidāñ:fidā / bar idi:barıdı Ü₂ .

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₁7b Sâkiyâ naqd-i hayâtım cevheridür cām ara
Kim irür cām içre mey ‘aksiñ mey-i gül-fām ara

Lâcverdi çerh cāmıda şafağdın koydı mey
Koy şafağ-gün bâdesin hem lâcverdi cām ara

3 Mest olup bir dem şebâb eyyâmını tut muğtenem
Kim yigitlik dem-be-dem ötmekdedür eyyâm ara

Bir zamân ayrılma aḥbâb-ı nikû-fercâmdın
Kim irür âhir cüdâlıg dehr-i bed-fercâm ara

Bolmasa eşraf sâfi nüş bezmi hoş turur
Mesliğ deyr içre hem erzâl-i dürd-âşâm ara

6 Çun katık hengâmedür riḥlet içer-min tün ü kün
Kim özümni iylegey-min bî-ḥod ol hengâm ara

Dehr nüşı kāmıga bolma Nevâyî girre kim
Tigmesün nâ-kâmlıgıñ nişi andın kām ara

23

Ve Lehu Ḳaddesa'llâhu Rūḥahu

---./---./---./---.

Mir'ât-ı ḥüsnüñ tîredür bu âh-ı derd-âlūd ara
Rūşenliğı mümkün imes çun şem' kaldı dūd ara

22. 3 ötmekdedür:ötmekdedür Ü₂; 4 cüdâlıg:cüdâlık Ü₂ /
bed-fercâm:nâ-fercâm PÜ₁T; 5 turur:durur F; 6 ü:Ü₂'de yok //

özümni:özimni Ü₂.

23. 1 rüşenliğı:rüşenliki P.

Bütkenge oğşar diğe-sin her yan kızıl tal üzre berg
Her sarıdın peykānların bu cism-i hūn-ālūd ara

3 Şām-ı ğam āhım dūdıdur ol dūd ara her yan şerer
Bilgil nuhūset encūmi bu şām-ı kīr-endūd ara

Hoy kaṭresidin ğark irür hāliñ sevādı veh n'iter
Bir tīre kevkeb fitnessi yüz aḡter-i mes'ūd ara

Açtıñ çu zūlf ol ikki köz her yan hadeng atmak ni tañ
Kim kalmış ikki türk-i Çin Hindū-yı nā-mādūd ara

6 Ol kūy kaşdı itmişem iy vā'iz anı men' itip
Her dem dime cennet sözün söz salmağıl maḡşūd ara

Ü₁8a Kaçsa Nevāyi şeyhdin pīr-i muğān sarı ni 'ayb
Kim bar tefāvütler besī maḡbūl ile merdūd ara

24

Ve Lehu Kāddesa'llāhu Ruḡahu

.-./...-/.-./...-

Sevād-ı hāli anıñ la'l-i rūḡ-perver ara
Meger ki mūrçe nısfı üzüldi şekker ara

Könülde nokṭa-i hāliñ ḡayāli tuş tuşdın
Yağın eşerleridür nokṭa nokṭa aḡger ara

3 Yüzünde kaṭre-i hoy kesreti arasında hāl
Birisi münḡasif olmuş bu ḡayl-ı aḡter ara

2 cism-i:çeşm-i P; 3 ol:P'de yok; 4 kaṭresidin:kaṭreside
Ü₁₋₂ /n'iter:n'itey Ü₁; 7 kim bar:bardur Ü₂ .

24. Gazel T'te yok:

Kiçe ni nev' yumay kirpikiñ hayâlîde köz
Maña ki igne büter tañğa tigrü bister ara

Ü₂6a Bu ot ki minde durur düzah içre kaçkay halk
Kivürseler mini aşüb birle mahşer ara

6 Kadeh kitür ki felek cevridin amân hırzı
Zamâne yazmadı cüz devr-i cām u sāğar ara

P204b Nevāyi iyle mekân çerh gül-şenin ya'ni
Ki çuğd bolma bu virāne-i muhakkar ara

25

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletahu

---/--.../--..

Yār lebi 'aksi tüşüp cām ara
Bādegā cān tu'mı birür kām ara

Bes ki köñül ağızı hayālidedür
Gonçe dik olmış durur endām ara

3 Hecr ara körgüz disem ol yüzni dir
Mihir kaçan cilve kılur şām ara

Dime nidin köñlüge arāmdır
Muttasıl ol zülf-i dil-ārām ara

4 kirpikiñ:kirpükiñ Ü₂ // büter:batar Ü₂; 5 durur:irür Ü₂ //
Kivürseler:kiyürseler RFPÜ₁₋₂; 6 felek:irür Ü₂ / hırzı: حذر
P // cām u:cām-ı Ü₂; 7 gül-şenin:gül-şeni P.

25. Gazel T'te yok; hayālidedür:hayālindedür Ü₁ // dik:tik
Ü₂ / durur:turur Ü₂.

Ü₁8b Özge köñüller kuşın iylerge şayd
Bağladı köñlüm kuşın ol dām ara

6 Mest çıkıp deyrdin ol muğ-beçe
Tefrika saldı yana İslām ara

Otda Nevāyī köyedür körgeli
Hālin anıñ ‘arız-ı gül-fām ara

26

Ve Lehu Seka'llāhu Şerāhu

.---/.---/.---/.---

Bir ay ötti min-i mahzūnga bir ay intizārında
Ki ni könlüm irür hūşında ni hūşum qarārında

İçim fūrkat belāsında taşım hecr ibtilāsında
Tenim ‘ışk ıztırābında özüm şevk ıztırārında

3 Yüzüñ hecride tofrağ oldum ol yañlığ ki yıl kopkaç
Kuyas çıksa pedidār olmağay cismim gubārında

Yüzüñ meydın ki gül gül boldı yok cennetde ol güller
Ki bir bir açılıptur ‘ālem-i hūsnüñ bahārında

Digey kim büstān-efrüz içinde tuhmı saçılmış
Birev kim hāller körse ‘izārıñ lāle-zārında

6 Tişiñ şevkıda galtānlıg ara yüz gūşede kalğay
Eger inçü özin salsa dūr-i eşkim kaṭārında

5 kuşın:kuşı Ü₁; 7 anıñ:anıñ Ü₂ .

26. 1 ni:ne Ü₂; 2 özüm:özim Ü₂; 3 tofrağ:toprağ Ü₂ // pedi-
dār:bedidār F; 4 açılıptur:açılıpdur PÜ₂; 5 tuhmı:tuhm T; 6
galtānlıg:galtānlık Ü₂.

Mey-i vaşlıq kanı kim neş'esi cismimğa cān birgey
Bu yanlıq kim ölüm hālide min hecriñ humārında

Miniñ yā dōstniñ cürmi dime 'ışkımnı kim irmes
Miniñ hem ihtiyārında anıñ hem ihtiyārında

- 9 Kuyaş çıkkan dik olğay tīre tūn içre ol ay kilse
Nevāyī'niñ firāk içre qararğan rūzgārında

27

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/--/--/--/--

- Ü₁9a Gül kirekmestür maña meclisde şahbā bolmasa
Ü₂6b N'iyleyin şahbānı bir gül meclis-ārā bolmasa

R599b Bezm ara hoştur kadeh kevkeb velī irmes tamām
Mutrib-i hoş-lehçe-i hurşid-simā bolmasa

- 3 Mihr ü mäh u müşteri vü zühre çun kıldı tulū'
Hiç naḥs aḥter tulū'ı anda kaḥ'ā bolmasa

Munça bolsa hem müyesser cem' imes hātır henüz
Tā ki muğ küyide bir maḥfūz me'vā bolmasa

Çun bu yirde içkeridin rüst bağlandı ışık
Ādem irmes ol kişi kim bāde-peymā bolmasa

- F586b 6 Hoş turur bu nev' emniyyet velī aqşamğaça
Ger felekdin bir hıyānet āşkārā bolmasa

7 cismimğa:cismimge // hālide:hālinde T; 8 anıñ:anıñ Ü₂; 9
çıkkan:çıkğan Ü₂ .

27. 1 kirekmestür:kirekmesdür Ü₂ // bir...meclis:kim bir
meclis Ü₁; 2 hoştur:hoşdur P; 5 irmes:olmas P:

Her kişige 'ömride bu nev' bir kün birse dest
Tā ebed ğam yok eger bolsa yana yā bolmasa

'Ömr bezmide neşāt esbābı dil-keşdür besī
Ger havādīs şihnesidin anda yağmā bolmasa

- 9 İy Nevāyī ger naşibindür ebed 'ömri kirek
Hātırında yārdın özge temennā bolmasa

28

Ve Min Netāyici Fikrihi

.---/.---/.---/.---

Yüzi allında gül nezzāre kıldım hūb imes ança
Kadi kaşında baktım servğa mergüb imes ança

Habibim 'ışkıda divāne bolganda perī dağı
Közümge cilve kıldı barlar mahbūb imes ança

- 3 Bolup-min yārga tālib velikin hūrğa zāhid
Munı min istemes-min kim maña matlūb imes ança

İti öltürse hem köprek saġınur-min rakıbidin
Nidin kim hātırımğa bu perī meslūb imes ança

- Ü₁9b Mey içsem bī-hisāb iskermeyin kevşer suyn yok 'ayb
Fenā kesbide bu allında çun maḥsūb imes ança

- 6 Cünün könlümde Mecnūn'dın irür gālibrak iy 'ākıl
Ta'akkul iylesen sevdağa bu maġlūb imes ança

- 7 'ömride: 'ömride Ü₂ .

28. 1 allında:allıda Ü₁₋₂ T // kaşında:kaşığa FÜ₁T, kaşıda
PÜ₂ /baktım:bakşam Ü₂; 2 közümge:közümge Ü₂; 3 bolup-min:bolur-
-min F; 4 hātırımğa:hātırımın FÜ₁₋₂T; 5 Bu beyit P' te yok; 6
könlümde:könlümge T.

Eger zühd-i riyāyī ehlidin küfr ehlini köprek
Sağınsam ‘ayb imes kim bu maña ma‘yüb imes ança

Közüm eşkini yok lîkin kurutmak baħrını mümkün
Ki hilkat vechidin tab‘ı munuñ mertüb imes ança

- 9 Nevāyīğa kirektür yār gül bülbülğa bolsun kim
Yüzi allında gül nezzāre kıldım hüb imes ança

29

Ve Min Lutfi Tab‘ihi

-.---/-.-./-.---/-.-

Sāhirīdür ol köz ammā hal-i hindü astıda
Noktadur ‘arız üze yok irse cādū astıda

Sā‘idin kördik zenaħdān astıda fikret çağı
Kim ki körmeydür bilürin deste közğü astıda

- 3 İçse mey cismi şafāsıdın körünür tē barur
La‘l eger tüşse körüngeñ dik süzük su astıda

Şāhlar tācığa lāyık tüğmedür ger birse dest
Güy kim körgüzdi ol çābük üzengü astıda

Āteşin gülniñ nihāli-sin unut iy ‘andelib
Küldin özge gül-hanī bister salur mu astıda

- 6 Cām-ı mināyī iligdin koyma kim bu şivesiz
Kimse hoş-hāl olmadı bu tak-ı minū astıda

Iy Nevāyī kayğu tağın mey bile def‘ iyle kim
Yahşırak tağ astıda kalmak ki kayğu astıda

- 7 köprek:köprak T; 9 allında:allıda Ü₂T .

29. Gazel Ü₂'de yok; Başlık R'da yok; 4 güy:küy T; 6 koyma:
birme Ü₁ .

Ve Min Āsarı Zihnihi

...-/...-/...-/...-

Ü₁10a Figān ki hecrdin anlap üküş elem bizge
Terahhum itmedi ol mihri yok şanem bizge

Fidāsı cān ü köñül iyledük vefā ol ay
Kılıp uluska revā kördi derd ü ğam bizge

P205a 3 Ğamıdın öldük ü ol 'İsevi-dem iyilemedi
'İyādet iylegeli rence bir kadem bizge

Ü₂7a Bitidi her sarı 'uşşākığa vefā bitigin
Meger uşaldı yitişken zamān kalem bizge

Mey il bile içiben bizni hāk-i rāh iylep
Figān ki tökmedi dürd-i piyāle hem bizge

6 Fenā meyidin eger pīr-i deyrdin tapsak
Sınuq sıfāli köp artuq ki cām-ı Cem bizge

Nevāyi ösrük ise şubḥ u şām taqlama kim
Ezelde kilik-i kaḫa çıktı bu rakam bizge

Ve Min Tavāli'i Metāli'i Esrārihi

...-/...-/...-

Yārlārdın kılıban rem güyā
Bolduḡ aḡyārga hem-dem güyā

30. Gazel T'te yok. 2 vefā...ay:velik vefā FÜ₁₋₂ // ulus-
ka:ulus Ü₂; 6 Bu beyit P'te yok, meyidin:meyini FÜ₂;7 çıktı:
çikdi Ü₂ .

31. Gazel T'te yok.

Hayl- 1 'uṣṣāk ki merdūd ittiṅ
Bar-min ol haylda min hem gūyā

3 Dūd-1 āh içre kara kiymişler
Boldı 'ıṣk ehliğa mātem gūyā

Bu ki dīvāne köñül sivdi perī
Bī-vefādur benī ādem gūyā

Gird-bāliṣtaṅa hursīd oldı
Ol irür 'İsi-i Meryem gūyā

6 'Ālem esbābı üçün ğam yimegil
Arzımas munçağa 'ālem gūyā

Ü₁10b İy Nevāyī bu ki aylandı ḥabīb
Yoktur ol zahmğa merhem gūyā

32

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

..--/..--/..--/..--

Çıkmaḳ ösrük dağı ol kāfir-i bī-bāk belā
Mestliĝdın yaḳa hem iylemeki çāk belā

Öltürür ḳahrı vü luṭfı bes irür bolğanda
Ol perī-çihre ğazab-nāk u tarab-nāk belā

3 Yüz ü ḳaddi gül ile servni örtep ki irür
Hem ḳad-i pāk belā hem ḳad-i çālāk belā

5 bāliṣt:bāliṣ FÜ₁; 7 yoktur:yokdur Ü₂ .

32. Gazel T'te yok; 1 mestliĝdın:mestliĝdın PÜ₂; 2 öltü-
rür:öldürür Ü₁ .

Mihr-i ruhsārığa köz salsam öler-min kim bar
Zekânıdın yüz ü mañlayığaça pāk belā

Raḡş sürgende üküş cānlar irür ḡāk-i rehiḡ
Körmedi sin kibi hergiz küre-i ḡāk belā

6 Kim belādın ḡaça algay ki kılıp devr iyler
Ḥalk başı üze pervizen-i eflāk belā

Lem'a-i 'ārızıdın köyse Nevāyī ni 'aceb
Tarta algay mu ḡaḡın yolıda ḡaşāḡ belā

33

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-şerīfeti

---/---/---/---

Dōşt bolmas ger cemāl ehliḡa cān kılsaḡ fidā
Düşmen-i cāndur eger cān u cihān kılsaḡ fidā

Ü₂7b Ḥaste-cānıḡa belā-yı cāvidāndur kātīlī
Kim temennāsıda 'ömr-i cāvidān kılsaḡ fidā

3 İy köñül körseḡ leb ü ḡaddın kirek şükrāneḡa
Cevher-i cānıḡ bile naḡd-i revān kılsaḡ fidā

Didi: kilgüm sorgalı iy 'ıḡḡ cānım asraḡıl
Kim kirek kim kirgeḡ ol nā-mihr-bān kılsaḡ fidā

Ü₁11a 'Ömrḡa yok i'timād iy ḡaste-cān özni kirek
R500a Ol köñül ārāmını körgeḡ zamān kılsaḡ fidā

4 bar:irür Ü₂ // yüz ü:yüzi Ü₂;7yolıda:yilide Ü₂ .

33. 1 cemāl:cihān T; 2 temennāsıda:temennāsıḡa T; 4 kim:
ok T; 5 i'timād iy:i'timādı FÜ₂.

6 Cilve iyler her taraf bir muğ-beçe iy pîr-i deyr
Cânım alıp-sin bil anı her kayan kılsañ fidâ

Iy Nevâyî kâş yüz cânın bolup cânânedin
İstemey bir vaşl barın râygân kılsañ fidâ

34

Ve Mîn 'Arâyisi Ebkâri Efkârihi

---/--/--/--/--/--

F587a Yâr derdim sormayın köñlümnî maḥzûn kıldı la
Cânım âşûbını kem kılmakdın efzûn kıldı la

Birmeyin zahmın ciger kânığa teskin güne'î
La'li külmek birle eşkimni ciger-gün kıldı la

3 Def'-i sevdâ istedim la'li meyidin bir yolu
Ol perî sevdâ-zede köñlümnî mecnûn kıldı la

Iy köñül kim şabr tağın mesken ittiñ 'âkıbet
Tünd seyl-i 'ışk ol tağınñı hāmûn kıldı la

Bî-sütünğa kim sütün Ferhād boldı kâf-ı 'ışk
Ol sütünñı bî-sütün astındağı nûn kıldı la

6 Nidür uçmaq cāh ile āḥir felek Nemrūd'nıñ
Āsmānî taḥt u cāhın genc-i Kārûn kıldı la

Katre-ḥoyluk 'arızınñ vaşfın Nevâyî kılğalı
Luṭf-ı ṭab' ebyāt-ı nazmın dürr-i meknûn kıldı la

6 taraf:zamān Ü₂ .

34. 2 ciger:köñül RP; 3 def'-i:ref'-i RP; 4 ittiñ:itdiñ
Ü₂; 5 astındağı:astıdağı PT/nûn: نون F; 6 nidür:ni durur F/
āḥir:F'te yok // taḥt u cāhın:taḥt-ı cāhın RPÜ₁, taḥt-ı cā-
hın F; 7 ḥoyluk:ḥoylar FÜ₂, ḥoylık T.

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

---/---/---/---

Veh ki boldum 'ışk ara bir bī-vefāğa mübtelā
Bolmasun ehl-i vefā mundağ belāğa mübtelā

Añlağay mecnūnluğ u bī-dillığımı her kiŝi
Kim boluptur bir perī-veş dil-rübāğa mübtelā

Ü₁11b 3 Zāhidā rüsvālığım ta'n iylediñ cehd iyle kim
Bolmağay-sin ol közi kaşı karağa mübtelā

Bolmayın bī-gāne yār u āŝnādın çāre yok
H^vāh bol bī-gāneğa h^vāh āŝnāğa mübtelā

Pādŝā birle gedā hāliğa külse ni 'aceb
Bolsa min yağlığ gedāyī pādŝāğa mübtelā

6 Bolmış ol kāfir ğamı divāne köñlümdin melūl
Hiç kāfir bolmasun min mübtelāğa mübtelā

Sākiyā mey tut ki derdiniñ devāsı bādedür
Heçrdin kim bolsa derd-i bī-devāğa mübtelā

Kir harābāt içre vü bol rindler vā-bestesi
Hān-kağda bolğuça ehl-i riyāğa mübtelā

9 İy Nevāyī yana ol bed-'ahddin bolsam hağāŝ
'Ahd kıldım kim yana bolmay yanağa mübtelā

35. Gazel Ü₂'de yok; 2 mecnūnluğ...her:bī-dillığ u mecnūn-
luğımı her Ü₁; 4 ikinci mısra T'te yok.Onun yerine 8.beyitin
ikinci mısrası var; 7 heçrdin:heçridin F; 9 bolmay:bolmaF.

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

.---/.---/.---/.---

Felek nīlūferidin çeşme-i mihr oldı ger peydā
Yüzünde nīldin ol çeşme kılmış nīlufer peydā

Oķuñ köñlümge kirgeç katre kanlar aķtı kim körmış
Nihāl andaķ kim anı tikkeç oķ bolğay semer peydā

P205b 3 Açıķ söz birle bil katlimğa bağlar turferak bu kim
Nazarga ni ağızdur zāhir andın ni kemer peydā

Lebi şevķı içimde yüzde kan yaşıım 'aceb irmes
Yüzinde la'1 yutķannıñ bolur dirler eğer peydā

Köñülni tā perīşān iylediñ yüz berķ-ı ğam saçtı
Niçük kim otnı kozğarlar bolur andın şerer peydā

6 Yaruttı vaşl şem'i ehl-i hicrān tīre evķātın
Miniñ şamımğa veh kim kılmadı devrān seher peydā

Ü₁12a Ecel kaşrın ħakīm-i şun' bes müşkil tılısm itmiş
Ki her kim anda kirdi bolmadı andın ħaber peydā

Ü₂8a Mesīhā'dın dem urmañ kim ħabībim gerdiğa yitmes
Eger Cibrīl dik ignidin anıñ bolsa per peydā

9 Nevāyi 'ışķın iy zāhid siniñ pendin 'ıyān kıldı
Belī 'ayb olmağunça āşkār olmas hūner peydā

36. 2 kirgeç: tiggeç Ü₂/aķtı: tamdı Ü₂//kim: ki FÜ₁T; 3 a-
çıķ: açığ Ü₂T//nazarga: nazarda T/ağızdur zāhir: ağız zāhirdür
Ü₁₋₂/andın: anda P; 4 yutķannıñ: yutğannıñ Ü₂; 5 niçük: niçe Ü₂;
7 kaşrın: kaşrı Ü₂/müşkil: müşkin T; 8 ignidin: ignindin Ü₂/a-
nıñ: anuñ Ü₂; 9 kıldı: itti Ü₂.

Ve Lehu'n-Nevādirdin

.---/.---/.---/.---

Maḡa ni menzil ü me'vā 'ıyān ni ḡānümān peydā
Ni cānımdın eṣer zāhir ni köñlümdin niṣān peydā

Ḥıred maḡfī beden fānī köñül ḡāyib ṭarab ma'dūm
Barı sehl irdi bolsa irdi ol nā-mihr-bān peydā

- 3 Şikīb ü şabr u hūş itmiş karar u 'aql u cān kitmiş
Ni ḡam ger bolsa ol āram-ı rüḡ ol küt-ı cān peyda

Ḥayāli cānda peydādur sözi efgānda peydādur
Özi hem n'itti veh allımda bolsa bir zamān peydā

Öler ḡāletde-min ansız ṭarabdın körmeyin ölmey
Dimeḡ ta'cīl ile ol 'ömr bolsa nā-gehān peydā

- 6 Kıyāmet irdi ansız kim yüz açtı iy müsülmānlar
Bolun vākıf ki boldı fitne-i āḡir zamān peydā

Kiser yüz naḡlni her dem kılur yüz servni ḡurrem
Ta'accüb kör ki bu gül-şende irmes bāḡ-bān peydā

Ḥazer kılmak kaṣā cellādıdın bolmas ki yıllardur
Kılur katl iyle kim ni tiḡ irür peydā ni kan peydā

- 9 Saḡa cān şevkıdın birdi Nevāyī yok eceldin kim
Ecel tapkunça irmes ol za'if-i nā-tüvān peydā

37. Gazel Ü₂'de yok; 5 bolsa:olsa Ü₁, bolḡay T; 8 irür:
olur FT. / ni kan:ne kan Ü₁.

Ve Eyzan Lehu

---/...--/...--/...--

Ü₁12b Ol ay bu tilbe bile yār mu ikin āyā
Zamīri içre ğamım bar mu ikin āyā

Bu kim firākı özümdin habersiz itti mini
Özi birerte haber-dār mu ikin āyā

3 Közüm tabānıĝa kim şām-ı vaşl sürter-min
Uyup mu irkin bīdār mu ikin āyā

Min ol taraf bara alman köñül kile almas
Miniñ dik ol daĝı bīmār mu ikin āyā

Kemend-i zülfi ki açılĝaç uçtı imānım
Resen mü rişte-i zünnār mu ikin āyā

6 Çu hırķa bādeĝa rehn oldı bolmışam ser-güm
Girevge nevbet-i destār mu ikin āyā

Nevāyi özlükidin kiçti daĝı koydı kadem
Bu yolda imdi sebük-bār mu ikin āyā

Ve Lehu Eyzan

---/...--/...--/...--

'Arız u hālignni bir dem körmesem iy dil-rübā
İyledür-min kim körünmes közüme aķ u kārā

38. Gazel Ü₂'de yok; 2 birerte:birerde Ü₁; 3 irkin:ikkin
FPÜ₁, irkin ü T; 6 ser-güm:ser-germ PÜ₁.

39. Gazel Ü₂'de yok.

Hecr ara ra'nā kadın nahlin tiler-min Tiğri'din
Şāmlar şem' istegen dik hayr ehlidin gedā

3 Ger firāk eyyāmının bilmen hisābın ni 'aceb
Kim yüzün hecrinde kündüz kiçe yanlıgdur maña

Berķ imes 'ālemdede yüz koymıştur āhımdın şerer
Ra'd imes gerdūnga çırmalmış fiğānımdın sadā

R600b Başın al kit öz pey-i vaktınğa iy şeydā köñül
Kim imes-sin haste-cānnın hiç derdiğa devā

6 Niçe akķay köz yaşım yitkür ğubārın iy nesim
Farz-ı 'ayn irür yaşarur közge salmay tūtiyā

Ü₁13a 'Ömr yıl dik ötmekin dip-sin meger iy bāğ-bān
Kim yakası çāksiz gül bütmemiş bu bāğ ara

F587b Cān tapay dir-sin şabūhīdin veli ğāfil ki şubh
Çāk itip köñlek siniñ hāliñga tutmıştur 'azā

9 İy Nevāyī haste köñlümge mededdür nāveki
Rāst andak kim za'if ilge birür kuvvet 'asā

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/--/--/--/--/--

3 bilmen:bilmey P; 4 'ālemdede:'ālemğa T / koymıştur:koymış-
dur FÜ₁T // çırmalmış:çırmanmış T; 5 cānnın:cānnın P; 6 ak-
ķay:akķay T / köz:kan Ü₁ // salmay:salmak FÜ₁T; 7 bütmemiş:
bütmedi FÜ₁T; 8 hāliñga:hāliñga F / tutmıştur:tutmışdur Ü₁;
9 mededdür:mededür Ü₁.

Sarığ ağırık boldum iy sākī hazān-ı hecr ara
Kanı aşfar mey ki bar her kaṭresi bir keh-rübā

Yüz ü cismimdür sarığ bergi kuruğan şāḥ üze
Şāḥ u bergi kim kurup sarğarsa kim körmüş devā

3 Ni marazdur bu ki bir gül-ruh şerār-ı ırışkıdın
Boldı sarığ lāle közüm akı vü dağı kara

Sūd imiş köz tüşse aşfar cins sarı veh kanı
Serv-i nāzım kim sarığ gül bergidin kiymiş kabā

Sarğarıp kaldım havādiş kāciğā hicrān küni
Bir sarığ kuş dik ki kündüz kalğay ol kuşlar ara

6 Şām ile şubḥ er sarığ ağırık imesler pes nidür
Tün saçın yayıp kuyaş yırtıp yüzün tutmak ‘azā

Derd tofrakka nihān kıldı Nevāyī cismini
Tapıban bir şūşe altun defn kılğan dik gedā

41

Ve Lehu Setera'llāhu ‘Uyūbehu

---/---/---/---

Kimse hergiz körmedi çun ehl-i devrāndın vefā
Ol ki devrān āfetidür ni tama‘ andın vefā

40. 1 Bu beyit Ü₂'de yok; ağırık:ağırık FÜ₁; 2 üze:ara Ü₂;
4 bergidin:bergdin Ü₂; 5 kaldım:kalmış RFÜ₂T; 6 ağırık:ağırık
FÜ₁T // tutmak:tutmuş Ü₂; 7 tofrakka:tofrakğa Ü₂ / kıldı:it-
ti T // dik:dek Ü₂.

41. 1 ehl-i:devr-i P, nev'-i Ü₂ / devrāndın:insāndın Ü₂.

Cān u 'ömrümdür ol ay ger bî-vefā bolsa ni tañ
 Kayda körmiş kimse hergiz 'ömr ile cāndın vefā

Ü₁13b 3 Ger vefā kılsañ irür andın ki bardur-sin perī
 Yoksa kim 'ālemede körmiş nev'-i insāndın vefā

Veh ki devrān ehlidin cüz bî-vefālıg kilmedi
 Her niçe kim kördiler min zār-ı hayrāndın vefā

Çun vefā gül bergi devrān bāgıda açılmadı
 Bî-cihetdür kim ki ister bu gül-istāndın vefā

6 Kimse köñlin kimsedin istep vefā aldurmasun
 Kim maña hod yitmedi ol köñlüm alğandın vefā

P206a İy Nevāyī ger vefāsız çıktı ol sultān-ı hüsn
 Taptıñ ildin kim tiler-sin imdi sultāndın vefā

42

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

.---/.---/.---/.---

Zihī anda mekān tapıp ki yok mümkün mekān anda
 Yitip anda ki yitmes 'akl u fehm-i hurde-dān anda

Kişi bu nev' halvetni niçük kılgay ta'akkul kim
 Haķ anda miz-bān bolğay habibi mihmān anda

3 Bu halvet rāzığa nā-mahrem olmağlıg tarīķında
 Melek bolğay hemān anda beşer bolğay hemān anda

2 'ömrümdür: 'ömrümdür P, 'ömrüm T/ ay: durur T; 4 vefālıg: ve-
 fālık PÜ₁₋₂; 5 cihetdür: cihettür F/ ki: P'te yok; 6 köñlüm:
 köñlim Ü₂.

42. Gazel T'te yok; 2 kılgay: iyler P; 3 olmağlıg: olmağlık
 Ü₂.

Yırağtın enbiya ervāhı sâyir pās-bān yağlığ
 Çu şeh maṭlūb ile bolğay ni mahrem pās-bān anda

Ü₂8b Niçük kim mihmānga tuhfe çikmek resmdür bolğay
 Uluska rahmet-i cāvīd āsāri ‘ıyān anda

6 Mekān birle zamāndın sorma kim yoğlukda bar irdi
 Zamān yağlığ mekān anda mekān yağlığ zamān anda

Nişān iy kim tiler-sin ‘ağldın mundağ nişānlarnı
 Nişān kim aytkay ‘ağl olsa bī-nām u nişān anda

Tapıp mağşūd şeb-gerd-i semāvī bu ‘urūcıdın
 Yiridin zerre barıp kaytıban hūrşīd-sān anda

Ü₁14a 9 İlāhī ol şefī‘ olğanda il cürmin ki ‘afv itkün
 Nevāyī'ni dağı nevmīd kılma nā-gehān anda

6 yoğlukda: yoğluk F; 7 aytkay:aytgay Ü₂; 8 kaytıban:kayt-
 kan RP, kaytgan Ü₂.

"Bİ" HARFİNİN BELÂLARININ BİDÂYESİ

43

---/--.---/--.---/--.---

Saçsa encümdin felek başınğa yüz miñ dürr-i nâb
Jâle-i ğam bil ki yağdurgay bir âfetliĝ sehâb

Ni ğaraż bu jâleni yağdursa andın özge kim
‘Ömr naħlin sindurup ten külbesin kılĝay harâb

3 Rûzi artuĝ bolmaĝın her kim ki bilgey çerħdin
Zâl yanlıĝdur ki râzık çerħini kılĝay hıṭâb

Āferiniş baħridin gerdün ħabâbı bîş imes
Bar mu imkân kimsege bir kaṭre su birmek ħabâb

Bolsa irdi kudreti kim laħza’i tutkay karar
Tün ü kün tınmay bu nev’ itkey mü irdi ızṭırâb

6 Ol daĝı öz ħâliĝa ħayrân irür andaĝ ki min
Anda hem ser-geştelik andaĝ ki minde piç ü tâb

Cismi anıñ hem ħavâdiş zarbesidin nîl-gün
Tapmayın maḫşüdını min dik niçe iylep şitâb

Ķudret ilgide bolup ol hem zebün andaĝ ki min
Almay ol mindin ħisâb andaĝ ki min andın ħisâb

9 İy Nevâyî sâlik irseñ Ħaĝ vücūdın bil vücūd
Mâ-sivâ’llâhı ‘adem va’llâhu a’lem bi’s-savâb

43. Gazel T'te yok; 1 felek:şafaĝ Ü₁// âfetliĝ:âfetlik PÜ₂; 3 çerħini:çerħni Ü₂; 4 ħabâbı:ħayâli Ü₂; 5 tutkay:tutĝay Ü₂; 6 irür:durur Ü₁// ser-geştelik:ser-geştelik P, ser-geştelig Ü₁/ minde:min dik Ü₂; 7 anıñ:anıñ Ü₂//maḫşüdını:maḫşüdını Ü₂/ dik:dek Ü₂/ iylep:iyler Ü₁.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

..---/...---/...---/...-

Oygatur şubḥ-ı bahār ilni fiğān birle sehāb
Kim şabūhī çağıdur mest boluḡ iy aḥbāb

Berķ her dem çakılıp işnegeç oķ tīre bolur
Ya'ni uş mundın alıḡ 'ömr çerāğıǵa ḥisāb

Ü₁14b 3 Yağın aḥvāliḡe yıǵlar ki köz aç uyķudın
Kim irür seyl memerri bu kühen deyr-i ḥarāb

Yil isip tiz çiker ān ki bolma ġāfil
Kim bu yağlıǵ durur eyyām-ı ḥayātıǵa şitāb

Barça tınsa aḡadur kim ķop u çik cām-ı şabūḥ
Ḥayfdur kim ötedür uyķu bile şubḥ-ı şebāb

6 Köz yumup açķuça taḡ atmış u çıķmış ḥurşid
Tün irür perde-i müşķin bile ḥāliḡa ḥicāb

Bir dem aḥbāb bile bezm-i şabūhī tüzüben
Çikiḡiz demni ġanīmet biliben bāde-i nāb

Ü₂9a Hāy u hūy iyleben özni nefesī ḥoş tut kim
Hey digünçe ni sin olğun arada ni aḥbāb

9 Bu nevā kimge naşib olsa Nevāyī yağlıǵ
Bu ġazel birle içip bolsa kirek mest-i ḥarāb

44. Gazel T'te yok; 1 aḥbāb: aḥḥāb FÜ₁; 2 her...çakılıp:
hem çakılıban Ü₂ // çerāğıǵa: çerāğını Ü₁, 3 memerri: *ممرى* F,
ممرى P; 4 durur: turur Ü₂ / şitāb: ḥisāb F; 5 ḥayfdur: ḥayftur
Ü₂ / kim: bu RFPÜ₂ / ötedür: ki öter RFPÜ₂; 6 açķuça: açğuşa Ü₂
8 hāy u hūy: hāy hūy Ü₂, hāy u hūy P // aḥbāb: mey-i nāb Ü₁;
9 mest-i ḥarāb: mest ü ḥarāb PÜ₂.

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-ğufrānihi

..---/...---/...---/...-

Bu kühen deyrde hoştur niçe kün bāde-i nāb
Hāssa bir muğ-beçe 'ışkıda kişi bolsa harāb

Zālim ü kätıl ü yağmāyī vü tārāc-gerī
Kim bolup küfridin āfāk ara dīn ehli yebāb

R601a 3 Rişte-i cānnı tōküp zūlfidin açkanda girih
Perde-derlikler itip yüzige yapkanda niķāb

Kūyi ol deyr ki dīn ehlini iylep kāfir
Kaşı ol deyrde bu küfr ilige mihrāb

Biyle āfet ğamıdın ğāh kişi könlide ot
Andak ot şu'lesidin ğāh birev cismide tāb

F588a 6 Nā-gehān mest çıkıp deyrdin ilgide kadeh
İçiben 'āşık-ı zārığa içürse mey-i nāb

Ü₁15a Haşırğa tigrü ayılsa bu mey içken azdur
Miñ tamuğ yalınıça otda iken bolsa 'azāb

Deyrde bütni kişi tapsa n'iter cennet ü hūr
Ol kadeh allıda kevşer meyğa hoş ni hisāb

9 Biyle bir 'iş Nevāyī'ğa telāfī iyler
Çerhdin tartsa yüz karn cefā birle 'ikāb

45. Gazel T'te yok; 2 zālim...yağmāyī: ظالمی قاتل یغمایی RP,
ظالم قاتل یغمایی F, ظالم قاتل یغمایی Ü₁ // küfridin:küfrge Ü₂ / ehli:
ehl P; 3 yüzige:yüzide Ü₁; 4 ilige: ایلی P, iligedür Ü₂; 5
andak:anda Ü₂; 7 bolsa:olsa Ü₂; 9 'ikāb:'itāb FÜ₁₋₂.

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrahu

..---/..---/..---/..---

İki ruhsārıñ irür hūb u haṭıñ hem mergūb
Hūblardın ni ki baş ursa irür bī-şek hūb

Tā ki sivdüm sini cevrüñni dağı sivmiş-min
Her ni maḥbūb kılur bar durur ol hem maḥbūb

- 3 Rişte-i cān bile nāmeñ başını çırmar idim
Ol şerer tārı bile köymese irdi mektūb

Haste dillerğa ni cān alğuçı yüzdür ol kim
Kālıbın kıldı tihī körgeç anı ehl-i kulūb

Tā lebiñ vālihi boldum tilemen āb-ı hayāt
Sunı n'iyler kişi kim bādeğa bolğay maḡlūb

- 6 Ehl-i 'ışk içre maña yakma vera' tōhmetini
Zāhidā kılma hüner ehliğa bizni ma'yūb

İstesey mülk-i bekā selb kıl özlükni burun
Kim sülūk içre fenā ehliğa budur üslūb

İy Nevāyī tilese şāh müşevveş raqamıñ
Her ni maṭlūb aña bizge hem oldur maṭlūb

46. 1 u:Ü₂'de yok / haṭıñ:haṭṭıñ T; 2 sivdüm:sivdim Ü₂
/ cevrüñni:cevrüñni T // durur:turur Ü₂; 5 vālihi:vālesi T
/ tilemen:tileben Ü₂ // bādeğa:bāde F.

P206b Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

...--/...--/...--

Ü₂9b Örtese 'ışk mini sorma sebeb
Köyse hāşāk yalındın ni 'aceb

Ü₁15b Çäklik cān kalur ot u su ara
Çun mey-ālūde bolur ol iki leb

3 Ayağın tofrağın öpsem besdür
Bar ayağınını disem terk-i edeb

İyle derd ü ğamıña örgendim
Kim unut boldı maña 'ış u tarab

Zülfide zār gönül renci ni tağ
Hasteğa köprek olur kiçe ta'ab

6 Biz kim ü vaşl murādı heyhāt
Derd-i nā-yāft irür bizge taleb

Cān tapıp zār Nevāyī kopqay
Tofrağı üstige sürseñ merkeb

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrıhu

...--/...--/...--/...--

Kılğalı mey bile gül gül yüzün ol nūşın-leb
Lāle-gün boldı quyaş 'arızını kevkeb kevkeb

47. Gazel T'te yok; 2 ālūde:ālūd FÜ₁₋₂; 3 tofrağın:toprağın Ü₂; 5 olur:irür Ü₂; 6 biz..ü:biz ü kim P; 7 tofrağı:toprağı Ü₂ / üstige:üstüğe Ü₂.

Sindin ol kām hayāl itmemişem könlüme kim
Kılsam ızhār hem olğay dime ki terk-i edeb

3 Cān lebiñ ‘āşıkı vü zikri müdām ağzımda
Reşkdin cānım eger ağzıma kilse ni ‘aceb

Kildi şīrīn bile Leylī saña hayrān gerçi
Bu ikev hasretide irdi ‘Acem birle ‘Arab

İyledim tevbe nidin kim ğamım andak ğam imes
Kim mey içmek bile bolğay maña bu ğamda tarab

6 Kūyidin kitmek ü ölmek maña tink bolsa ni tañ
Kim celā harfleridür ki ecel taptı laķab

Dehr ara ‘iş ü neşāt isteseñ olğuy maħrūm
Nige kim anda naşib olmadı cüz renc ü ta‘ab

Ü₁16a ‘Aķl kim barça ħıred ehliğa irdi üstād
Boldı ‘ışķ ebcedi ta‘līmide tıfl-ı mekteb

9 Bil Nevāyī ki taleb birle tapılmas maķşūd
Līk tapķanda dağı bar idi elbette taleb

49

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

.---/.---/---

Kağan mektebğa ol māh-ı mü'eddeb
Barur özdin barurlar ehl-i mekteb

48. 2 dime ki:dimegey Ü₂; 5 iyledim:almadım Ü₂ // içmek:
içken T / maña:saña P / bu..tarab:imkân-ı tarab F, her laķ-
za tarab T; 6 Ü₁'de beyit sırası: 1,2,3,4,5,7,6,8,9 / bolsa:
olsa F.

49. Gazel T'te yok; 1 mektebğa:mektebge F.

Bolur levh-i zeberced ehl-i hayrān
Çu alur ilgige levh-i müzehheb

3 Digeç ebced başığa ivrülürler
Kamer birle kuyaş ya'ni ced ü eb

Ü₂10a Niçük kim mekteb etfāli hurūşı
Gamıdın halk ara feryād u yā Rab

Mu'allem kulluğığa haç birür-min
Ger āzād olsa ol serv-i şeker-leb

6 Debistān-ı fenāda şürb dersin
Revān kılmay imes-sin ehl-i meşreb

Kaçan bi-hüş olur-min özlükümdin
Eger toldurmasaң cāmım leb-ā-leb

Nevāyī eşkdin tā şām encüm
Töker çıkķay mu dip ol sa'd-kevkeb

50

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

...--/...--/...--/...--

Bāğınā yitmesün āşüb hazāndın yā Rab
Gül bile serviņe āsīb zamāndın yā Rab

Aldı cān la'li vü ilge lebi cān birgüçiler
Barça kul bolsun anıñ allıda cāndın yā Rab

3 ced ü eb:eb ü ced Ü₁; 6 şürb dersin:ders-i şürbin P; 7 sa-
dece P'te var; 8 eşkdin:eşkidin FÜ₂ // çıkķay:çıkķay Ü₂.

50. Gazel T'te yok; 1 yitmesün:tigmesün Ü₂ // bile:bile vü
R / serviņe:servüñe Ü₁, سروك FÜ₂; 2 la'li:la'liñ F.

3 Derdini bes ki nihān tuttum öler-min pinhān
Vākıf itkil anı bu derd-i nihāndın yā Rab

Ü₁16b Yaman aḥvālime köz salmadı ol ay yaḥşı
Yaḥşı āgāh kıl anı bu yamandın yā Rab

Yüz cihān zūlm cihān ehli maḥa kıldı mini
Fāriğ it ehl-i cihān birle cihāndın yā Rab

6 Biriben köñlüme cem'iyet-i ḥātır kütķar
Her ni kim andın irür tefriķa andın yā Rab

Kūyide hecr fiğānın ki Nevāvī tartar
Hem mini hem anı kütķar bu fiğāndın yā Rab

51

.---/.---/.---/.---

Çu ilgi 'işve iyler la'lin ol ārām-ı cān tişlep
Kilür-min bağrıma tiş birkitip ya'nī ki kan tişlep

Tükense za'fliğ cismim ta'acüb kılma iy hem-dem
Çu hecr endühıda andın üzer-min her zamān tişlep

3 Tenimde zaḥmlarğa mümkün irmes yaḥşı bolmaq kim
Kanatür-min oḡalmay tilbelikdin sin yaman tişlep

Nezāre ehliğa ikki yağı ay dik bolur dīni
Çu kılsam kaşların hecridē cismimni nişān tişlep

Anıñ dik za'f ile kūyünde oldum kim sünek yağılığ
İtin her sarı iltür peykerimni kündalan tişlep

3 Bu beyit P'te yok; 5 zūlm :zūlmi Ü₂.

51. Gazel sadece F'te var.

6 Öz içken sāğarıñnıñ cür'asın ağzımğa çun koyduñ
Gezek hem yañşı bolğay birseñ iy cān u cihān tişlep

Saçıñ kullābıdın zaħm oldı köñlüm ni 'aceb ölsem
Ta'accüb kılsa bolmas ger kişi ölse yılan tişlep

Yaқındur kim üzülgey 'ālem ehliniñ cefāsıdın
Kaçan kim çerb itsem mağımnı nā-gehān tişlep

9 Nevāyī dik tapar-min cān öpüp qanın sürüp her dem
Kolumnı kim cerāhat kıldı ol nā-mihrbān tişlep

52

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Qādrahu

-.---/--.---/--.---/--.-

Ol ki baştın tā kadem bar ança kim imkānı hūb
Sad-yeki bolğay perī kim halk dirlər anı hūb

Tökse qan ol kāfir özge hūbnı sıvgıl dimeñ
İy müsülmanlar cihānda bir anıñ dik qanı hūb

3 Hūr-i cennet şeklidin hem dil-rübā hūsnüñ laţif
Huld-i rızvāndın dağı kūyüñ serā bustānı hūb

R601b Cānnı cānān istese kılmaq ta'allül hūb imes
N'iylesün cān ol ki bolğay sin kibi cānānı hūb

Hūsn āfetdin imes hālī bu dem kim hūb-sin
Sa'y kıl cānā ki ötsün hūbluq devrānı hūb

52. 2 kāfir:kātilü// dik:dek Ü₂; 3 hūsnüñ:hūsnüñ T //
huld-i:huld u P; 4 istese:tilese Ü₂; 5 hūbluq:hūbluğ Ü₁;

6 Kōz günāhı körmekiñ irdi ki töktüñ kan yaşın
Hüb imes cānā tökülmek bī-günehler kanı hüb

F588b İy Nevāyī ğayr reşkidin vişāli bezmide
İyledür-min kim körünüptür maña hicrānı hüb

53

Ve Lehu Kādessa'llāhu Rūhahu

---./---./---./---

Ger bolmadı bir laħza maña yār muşāhib
Ni bolğay idi bolmasa aġyār muşāhib

Ü₁17a Rāzi-min eger naqd-i dil ü dīnim oġurlar
Ger bolsa maña ol büt-i 'ayyār muşāhib

3 Kōzler bile ol yüz kıladur katlı ni bolğay
Din ehli bile boldı çu küffār muşāhib

Maħcüb idi ol şūh ulusdın çu mey içti
Her hayl bile boldı be-yek-bār musahib

Bir ğüşede mey içmese öz boynıġa kanı
Ger bolsa demī kimsege dil-dār muşāhib

6 Tapılmasa ger yār-ı vefā-dār kem irmes
Andın kişi ger tapsa vefā-dār muşāhib

P207a Yaħşını yamanlıġ bile fāş er tilemes-sin
'Alemlidin iyleme zinhār muşāhib

6 tökülmek: توكا Ü₁.

53. FÜ₁T'te beyit sırası:1,2,4,3,5,6,7,8,9. 3 kıladur:kı-
la P // dīn:kīn Ü₂ / çu küffār:be-yekbār Ü₂; 5 ulusdın:ulus-
tın FÜ₂T; 5 boynıġa:boynıda T; 7 yamanlıġ:yamanlık Ü₂.

Derdā ki muşāhib maña bir tüşmedi hem-derd
Devrānda tüşüp ilgime bisyār muşāhib

- 9 Yār itse Nevāyī'ni muşāhibleri hoştur
Yok bahtı kılurğa çu anı yār muşāhib

54

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

.--/...--/...--/...--

Qanı siniñ kibi 'ālemde dil-rübā maḥbūb
Köz ile kätıl ü leb birle cān-fezā maḥbūb

Ni zulm iyleseñ aḥbābka Hudā yāriñ
Çu halk iylememiş sin kibi Hudā maḥbūb

- 3 Humār-ı derdi bile hecr miḥnetide maña
'ilāc bādedür iy hem-dem ü devā maḥbūb

Niyāz 'ışk sarı nāz ḥüsn cānibidür
Egerçi şāh muḥib bolsa vü gedā maḥbūb

Min-i gedāğa ni ḥāl olğay iy müsülmānlar
Ki saldı 'ışk başım üzre pādşā maḥbūb

- Ü₁17b 6 Refiqlar ötünüz deyr küyidin ki mini
Harāb iyledi mey dağı mübtelā maḥbūb

Ger olsa ehl-i maḥabbet Nevāyi iy hem-dem
Vefā kirek aña kılğan sayı cefā maḥbūb

8 maña bir:yirine Ü₂.

54. 2 aḥbābka:aḥbābğa RÜ₂, aḥbāb ile P; 3 ü:Ü₂'de yok; 4 nāz:nāz u Ü₂T; 6 dağı:dahı Ü₂.

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletehu

---/--/--/--/--

Veh n'itip 'ışkın nihān asrarğa bolğay mürtekib
Haste könlüm kim bolur atın işitkeç mużtarib

Dehr ara şehlikğa öz hālimni nisbet iylemen
Küyide tā kim gedālıkğa bolup-min müntesib

3 Könlüm otğa tüşkeli körmes yüzini turfedür
Şu'ledin āzürde altun lem'asıdın müctenib

İtti könlüm şād-min tañ yok kişi ger bolsa şād
Tüşse yanıdın cüdā kalbi mizācı münkalib

Kiçe vü kündüz harābāt içre andağ mest-min
Kim kaçarlar 'arbedemdin şıhne birle muhtesib

Ü₂lla 6 Hān-kağ şeyhidin itkenler riyā āyini kesb
Deyr pīridin boluğ deyr-i fenāğa müktesib

Iy Nevāyī bolsam ol bed-mihr 'ışkıdın hālāş
Bolmayın hüsn ehliniñ mihriğa hergiz mürtekib

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--

55. Gazel T'te yok; 1 könlüm:könlüm Ü₂ / kim:ki F; 2 şehlikğa:şehlikğa Ü₁₋₂ // gedālıkğa:gedālıkğa Ü₂; 3 otğa:otğa Ü₂ / yüzini turfedür:yüzümüni her taraf F; 4 kalbi:kalbF;6 deyr-i:resm-i F; 7 ehliniñ:ehlinüñ Ü₂.

Buzdı köñlüm kişverin hicrān ğamı tuġyān kılıp
 Āh u eşkimdin birin şarsar birin tūfān kılıp

Derd öyin kıldı binā 'ışkıñ buzup köñlüm öyin
 Kimse yañlıġ kim bir öy tüzgey birin virān kılıp

3 Tende āhıñ şu'lesin dirler nihān tut āh kim
 Bir avuç hāsāk ara bolmas çakın pinhān kılıp

Ü₁18a Heçr kūyinde yalañ cismimni körgen saġınur
 Kim mini öltürgeli iltür cünün 'uryān kılıp

Hārılar köñlümdedür sindin ku gerdün tözmegey
 Her birin atsam bir āhım okıġa peykān kılıp

6 Sorma nivçün bī-dil olduñ dip özün çun heçr ara
 Közdin akızdıñ köñülni kaçre kaçre kan kılıp

Şükrini n'iylep edā iyley ki iyler cilve yār
 İlni hālimga mini öz hüsniġa hayrān kılıp

Dehr ilidin cüz cefā mümkün imes tapmak kisi
 Līk her birge vefālar ança kim imkān kılıp

9 Yār köp kılsa cefā kem kıl Nevāyī nāle kim
 Gülge bülbül örgete almas vefā efgān kılıp

57

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

-.---/-.-.-/-.-.-/-.-.-

56. 2 köñlüm:köñlim Ü₂; 3 dirler:dir kim Ü₁; 4 kūyinde:
 kūyide FT; 5 gerdün:gerdin T // okıġa:otıġa P; 6 nivçün:ni-
 çün Ü₂ // akızdıñ:akızdın P; 7 n'iylep:ni dip Ü₁T; 8 kişi:re-
 fiķ P.

Sehdür t̄ubī dimek ra'nā nihāliḡni körüp
Yā ki cennet bāḡı gül-zār-ı cemāliḡni körüp

Ravzada kevser kıraḡında ḡayāl ittim bilāl
Yüz ara leb la'1 üze şeb-reng ḡāliḡni körüp

3 Saḡınur 'āşıklıḡıḡa rū-be-rū kilmis kuyaş
Közḡüde meşşāta her sâ'at misāliḡni körüp

Servdin bülbül ni taḡ rem kılsa t̄übīdin melek
Cilve-i ḡad ḡāletide i'tidāliḡni körüp

Nergisiḡ efsūn u gül-bergiḡ tekellüm iyledi
'Aḡl-ı kül taptı firīb ol mekr ü alıḡni körüp

6 İlḡe 'işretdür yaḡı ay körseler līkin maḡa
Yüzlenür āşüfteliḡ müşkīn hilāliḡni körüp

Öltürür hicrān tūni ölsem hem armān ḡalmaḡay
Tüşte hem bolsa bir eyyām-ı vişāliḡni körüp

Ü₁18b N'ittiḡ iy sākī ki özdin bardım andaḡ kim zülāl
Alıp içmestin burun cām-ı zülāliḡni körüp

Ü₂11b 9 Südre ol yan iy Nevāyī özni mühlik za'f ile
şāyed itkey raḡm ol ḡātil bu ḡāliḡni körüp

57. 1 sehvdür:sehldür T; 2 la'1 :leb Ü₁T; 6 'işretdür:
'işrettür FÜ₁ // āşüfteliḡ:āşüftelik FÜ₂; 8 içmestin:içmes-
din PÜ₁₋₂T; 9 yan:Ü₁'de yok.

PI HARFINİN PERİ-VEŞLERİNİN PERVÂZİ

58

-.-./-.-./-.-./-.-

Ol kopup atlangalı merkeb sarı ser-hoş barıp
Min başım açıp ayağığa koyup yüz yalbarıp

Minde hod had yok velî allında cān iyley fidā
Her kişi aşhabıdın kiltürse anı kaytarıp

3 Boldı rākib n'itti könlüm öyide kılsa nüzül
Tiğ ile kim tartmış āzürde köksümni yarıp

R602a Öz öyige tüşmekin hem bilmey ölgüm kāşki
Barsa katl iylep mini cān miñnetidin kutkarıp

Veh ni yanlıg şa'b imiş ğam bezmide kalmak kişi
Könlide ārām kalmay cānı ārāmı barıp

6 Kimge devrān bir ayağ mey birdi kim boldı halās
Sonra anıñ yüz kadeh bī-dādı zehrin sıpkarıp

F589a Bī-kes olsam ni ta'accüb kim vefāda cān birip
Tapmadım ehl-i vefā barı cihānnı ahtarıp

Baş akardı 'uzlet evlīdür ki ol kāfūr ile
Savutur ol kim yigitler bezmide kirgey qarıp

9 İy Nevāyī ğüiyā yāriñ kilür yoksa nige
Mużtaribdür-sin teniñ titrep 'izāriñ sarğarıp

58. 1 sarı:sürüp T // ayağığa:ayağığa Ü₂; 2 allında:allı-
da FÜ₂T // aşhabıdın:aşhabdın Ü₂; 3 n'itti könlüm:n'itdi köñ-
lim Ü₂; 4 ölgüm:ol kim T; 6 ayağ:ayağ Ü₁; 7 barı:yārī RP; 9
mużtaribdür-sin:mużtaribtür-sin T.

Ve Min Netāyici Fikrihi

..---/..---/..---/..-

- P207b Çun bağız zahmları bütmedi peyvend kılıp
İtlerin allıda taşlay niçe perkend kılıp
- Ü₁19a Könlüm açılmadı hergiz ğam-ı ‘ışk içre meger
Açka-sin bir anı ğonçenđe şeker-ħand kılıp
- 3 ‘Işkda min kibi Mecnūn yasadı kilik-i każā
Leyli eşkālını dil-dārıma mānend kılıp

Ĥāli şevkı biledür tende köñül koymış-min
Mürnı dāne ĥayāli bile ĥursend kılıp

İlge ‘āşıklıĥım ızħār ite alman veh kim
Koydı ‘ālemede mini ‘ışk zebān-bend kılıp

- 6 Sākıyā bāde kitürgil ki eger devr bu devr
Nāşih-ı şehr n'iter bizni ĥıred-mend kılıp

İç Nevāyī ki bütün rez kızını birmek imiş
Pir-i meyħāne sini özige ferzend kılıp

Ve Min Luṭfi Tab‘ihi

---/---/---/---

59. Gazel T'te yok; 2 açka-sin:açğa-sin Ü₂; 3 ‘ışkda:‘ışkda Ü₁.

60. Gazel T'te yok.

Has kibi cismimğa hicrān şu'lesi urduñ barıp
Berķ-ı āfet birle hāşākimni köydürdüñ barıp

İyleben kül hecr 'azmığa çu sürdüñ bād-pāy
Biyle şarşar birle anı kökke savurduñ barıp

Ü₂12b 3 Tīre iylep kökni ol kül veh bu yanlığ luṭf itip
Pāyem ehl-i 'ışk ara gerdūnga yitkürdüñ barıp

Tındı ser-gerdān köñül küyünde her yan pūyedin
Ārzū-yı vaşldın köñlümni tındurduñ barıp

'Azm iterde barça 'ışk ehliğa kıldıñ ḥayr-bād
N'iyledük 'uşşāk ara kim bizni yazğurduñ barıp

6 Ol közi kāfir sarı barma dip irdim iy köñül
Pend isitmey nakd-i imānıñnı aldurduñ barıp

İy ki men'in iylep irdim 'ışk küyi ṭavfıdın
Zār-sin güyā belā başıñğa kiltürdüñ barıp

Ü₁19b Ḥān-ķāh-ı zühd ara iy şeyḥ bes āşüfte-sin
Güyiyā deyr-i fenāda tevbe sindurduñ barıp

9 Yārini istey Nevāyī barmıs irdi iy refiķ
Bilmedim anı ni efsūn birle yandurduñ barıp

61

Ve Min Āsarı Zihnihi

..---/...---/...---/...---

1 cismimğa:cismimge Ü₂ / şu'lesi:şu'lesin FÜ₁₋₂ /urduñ:urduñ
Ü₂ // köydürdüñ:köydürdüñ Ü₂; 2 savurduñ:savurdıñ Ü₂; 3 ara:
F'te yok; 4 tındurduñ:tındurdıñ Ü₂; 5 iterde:iterğa // n'iy-
ledük:n'iyledüñ Ü₂ /yazğurduñ:yazğurdıñ; 6 imānıñnı:imānımnı
F; 7 kiltürdüñ:kiltürdüñ Ü₂; 9 yārini:yārni Ü₂.

Kātib-i şun* çu her kimge bir işni raqam iylep
Sebz-hatlar ğamığa bizni kazā müttehem iylep

Vaşl ümīdi bile köñlüm dağı toymadı çikerdin
Niçe ol hayl melūl olmadı cevr ü sitem iylep

3 Her kayan ol hatt-ı müşkīn ki barur kilsa işāret
Baruram hāme kibi min dağı bastın kadem iylep

Zülfiniñ tābını meşşādadın açmak imes imkān
"Dāl" yā "lām" nı kim yazğan ikin def*ʿ*i ham iylep

Hūrlar kilse anı körmek üçün hāzin-i cennet
Yiberür saçığı gül-bergleridin direm iylep

6 Sākiyā bāde ki bu kār-geh evzā*ʿ*ı hāredni
Yok ki ʿaciz kılıp u mesh*ʿ* ki dīvāne hem iylep

Deyr piri kaşıda kemlikimiz köp idi līkin
Mest kıldı yana bir cām ile bizni kerem iylep

Iy hoşā kūy-i harābāt ki her iski sifālin
Kim ki dürd içmek üçün cām kılıp özni Cem iylep

9 Iy köñül kim ki Nevāyī kibi vaşl istedi anı
ʿIşk rüsvāliğ ile ʿālem içinde ʿālem iylep

62

Ve Min Tavāli*ʿ*i Metāli*ʿ*i Esrārihi

---/--/--/--/--/--

61. 1 bir:bu T // sebz-:sebze- T; 2 toymadı:koymadı T; 3
kayan:kaçan Ü₁ // kadem:raqam Ü₂; 4 açmak:اچماق Ü₁; 5 hūr-
lar:hūr F // yiberür saçığı:yubarur saçını T; 6 mesh*ʿ* ki:Me-
sih*ʿ* geh T, nesh*ʿ* geh Ü₁; 7 kemlikimiz:kimlikimiz P; kemlikim
Ü₁; 9 rüsvāliğ:rüsvālık Ü₂ / ile:bile Ü₂.

Höş turur bir tîre şâm-ı hecr iki yâr uğraşıp
Tanışıp bir birlerin muhkem kuçuşup yığlaşıp

Ü₁20a Hecr derdi vü firāk endūhıǵa teskîn bola
Olturup ülfet bile bir birlerige yandaşıp

3 Fırkat eyyāmıda her birnin başıǵa kilgenin
Yüz tümen hem-derdliǵlar birle her dem sözleşip

Gāh vaşl ikbālınıñ ‘işretleridin şükr dip
Geh firāk idbārınıñ şiddetleridin muğraşıp

Ü₂12b Gāh ikki rişte yañlıǵ kim tapar bir birge tāb
İkkilik fehm olmaǵu dik bir birige çıрмаşıp

6 Geh bu çıрманmaǵ açılǵanda hem ikki rişte dik
Tāb açılsa kaytara hem bir birige tolǵasıp

İkki yandın qol hamāyil birk birk andaǵ çikip
Kim yana bir birdin ayrılmas misillig ornaşıp

‘Ayn-ı vaşl içre işi ötse şikāyet mūcebi
İkki yandın ref‘ itip bir birlerini aldaşıp

9 İy Nevāyī bu muhāl endişeǵa çıрмаşma köp
Cür’et iylep bi-tehāşī sözleriñ haddin aşıp

Ve Lehu Zāde ‘Irfānehu

.---/.---/.---/.---

62. 2 endūhıǵa: endūhıda Ü₁; 3 derdliǵlar: derdliklar P; 4 dip: ötip Ü₂ // muğraşıp: muğlaşıp Ü₂; 6 çıрманmaǵı: çıрманǵan Ü₁, çıрманmaq Ü₂; 7 ornaşıp: ormaşıp T; 8 şikāyet: hikāyet P.

Tün akşam kildi külbem sarı ol gül-ruh şitāb iylep
Hırāmı sür'atidin gül üze hoydın gül-āb iylep

Kılıp müjgānı şeb-revler kibi cān kaşdıǵa hancer
Bilige zülf-i 'anber-bārıdın müşkīn tınāb iylep

3 Kuyas dik çihre birle tīre külbem iylegeç rüşen
Maña titretme tüşti zerre yanlıǵ ıztırāb iylep

Külüp olturdı vü ilgim çikip yanında yir birdi
Tekellüm başladı her lafzını dürr-i hoş-āb iylep

Ki iy zār-ı belā-keş 'aşkım minsiz niçükdür-sin
Min oldum lāl ü ayta almadım meyl-i cevāb iylep

Ü₁20b 6 Çıkardı şise-i mey daǵı bir sāǵar tola koydı
İçip tuttı maña yüz nev' nāz-āsā 'itāb iylep

Ki iy mecnūn perī kördün meger kim terk-i hūş ittin
Tekellüm kıl bu sāǵarnı içip ref'-i hicāb iylep

İçip feryād itip tüstüm ayasıǵa barıp özdin
Mini yok bāde kim lafzı anıñ mest-i harāb iylep

Anı kim iltkey vaşl uykusı 'işret tūni mundağ
Nevāyī dik n'iter tā şubh-ı maşer terk-i h'āb iylep

R602b Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerīfeti

.-.-/...--/...--/...-

63. 1 üze:yüze Ü₂; 2 müjgānı:müjgānı T; 4 lafzını:lafzını
Ü₂; 5 niçükdür-sin:niçüktür-sin FT // almadım:alması P; 6 sā-
ǵar... koydı:sāǵarları koydı P // tuttı:tutdı Ü₂ / maña:miñe
T; 7 ittin:itdin Ü₂ // ref'-i:def'-i Ü₁; 8 lafzı:lutfı FÜ₂T /
anıñ:anıñ Ü₂.

Bir ay firākıda her kün başımğa ot tutaşıp
Kuyasğa şu-le yitip düdı yitti kökdin aşıp

Çu iltip ikki tarafdın başın kulağıña zülf
Meger ki katlime her bir sinin bile kiñeşip

P208a 3 Özin Mesihçe fehm iyleben uyatka kalıp
F589b Ecel firākıñ ile öltürürde çun öçeşip

Kuyas demin ala almay kirip kara yirge
Yıkıldı hüsnde güyâ yüzün bile talaşıp

Çemende servğa nâz iylemek yaraşmaydur
Velik her ni kılıp serv-i nâzıma yaraşıp

Ü₂13a 6 Firāk ara ni tiriglik durur hoşâ ölgen
Vişal tārığa ümmidi riştesi ulaşıp

Nevâyi olça kazādın kilür boyun sungıl
Kim ol ki baş çikiben sonra kiçkesini kaşıp

Ve Min 'Arāyisi Efkāri Efkārihi

..---/..---/..---/..---

64. 1 kün:tün T / başımğa:başımda Ü₂ // kuyasğa Ü₂T; 2
kulağıña:gulağıña Ü₂, kulağığa T // Bu mısra Ü₂'de 3.beyi-
tin ilk mısrasından sonra gelmiş; 3 özin:özini T / Mesihçe:
Mesih çu PÜ₁₋₂, hiççe T / uyatka:uyatğa Ü₁₋₂ // öltürürde:
öltürür T / çun:üçün T; 4 hüsnde:hüsride P; 5 iylemek:iyle-
mey T, ايلان P // yaraşmaydur:yaraşmay köp FÜ₁T; 6 durur:tu-
rur Ü₂ // ümmidi:ümmid Ü₁₋₂ T; 7 kilür:irür T / boyun:boyın
T / sungıl:sungil Ü₂ // kiçkesini:kiçgesin T.

65. Gazel T'te yok.

Çābüküm t̄iz sürer tünd semend üzre çıkıp
Min soñınça yite alman yügürürde talıkıp

Ü₁21a Gerçi şabrım yokıdın anı irişip l̄ikin
Hüş u köñlüm yok için her nefes andın azıkıp

3 Dōstlar bu kiçe vākıf boluğuz kim çıkadur
Ansızın şifte cānım ten öyidin tarıkıp

Her közümdin akadur her biriniñ hün-ābı
Hecr işkencesi çun bağrım u köñlümmi sıkıp

Tiḡ ile başıma kildin ki bu kün katlı işide
Hüblar icre ser-āmed sin olup-sin atıkıp

6 Köp küçün birle kuvanma ki ecel cām-ı meyi
Ki tutup Rüstem-i Destān'nı hem ol laħza yıkıp

Iy Nevāyī tolar āħir demi çun peymāne
N'iylegündür bu nefes mey-kededin barı çıkıp

66

Ve Eyżan Lehu

...--/...--/...-

Barur ol mest yana nāz iylep
Halk ile ʿarbede āgāz iylep

1 çıkıp:mini Ü₁ // alman:almay P / yügürürde:yügürürdin F
Ü₁₋₂ / talıkıp:yalıkıp Ü₁; 3 öyidin:otıdın Ü₁; 4 bağrım u
köñlümmi:köñlüm ü bağrımın Ü₁ / köñlümmi:köñlümmi Ü₂; 5 kil-
din:kıldın Ü₁; 6 Rüstem-i:Rüstem ü Ü₂.

66. 1 halk:nāz Ü₂.

Katlı için gāmzeni cellād kılıp
Zulm için közni füsün-sāz iylep

3 Her kaçan kim turuban bāde içip
Cür'asın hāne-ber-endāz iylep

Cevr için ehl-i vefā kim ayırıp
Barçasındın mini mümtāz iylep

Turferak bu kim anı kiyniçe ok
Cān u könlüm kuşu pervāz iylep

6 Ni güneş közge nazardın ki kazā
Tā açıp anı nazar-bāz iylep

Gerçi hālimmi Nevāyī yaşurup
'Işık ana eşkni gammāz iylep

67

Ve Lehu'l-Şarāyibdin

...--/...--/...--

Ü₁ 21b Bizni zār itti bu ra'nā muṭrib
Nağme birle tarab-efzā muṭrib

Niçe kim nağme çikip Dāvudī
Demde andağ ki Mesihā muṭrib

3 Zühre tā nağme-serādur andağ
Bolmadı devrde peydā muṭrib

4 için:çun T // barçasındın:barçasıdın FÜ₁T; 5 anı:anı Ü₂
// könlüm:könlüm Ü₂.

67. Gazel T'te yok.

Bolsa hürşid ata vü zühre ana
Tuğmağay sin kibi zibā muṭrib

Ü₂13b Sini tā kördüm içerde mey-i nāb
Tilemes hātırım illā muṭrib

6 İy hoş ol kim anı bu bezmde mey
Kılmadı bī-hod u şeydā muṭrib

Biyle kim boldı Nevāyī ‘uryān
Mey bu nev‘ itti anı yā muṭrib

68

Ve Lehu'l-‘Acāyibdin

---/----/----/-.-

Bardı könlüm hüşı ‘ışkıñ otıdın ahger tapıp
Bir gedā yanlıg ki ölgey kıymetī gevher tapıp

Sebze-i haṭṭıñ irür şirīn-lebin etrāfıda
Hayl-ı tütī kim hücüm iylep turur şekker tapıp

3 Ol perī uçtı közümdin könlüm iyler ārzū
Kim anıñ sarı hevā kılğay okıdın per tapıp

Başıma kuş āşiyānıdır dağı astımda tağ
Şāh-min ‘ışk içre mundağ taht ile efser tapıp

‘Işk şahrāsı ara ‘ākıl itürgenler mini
Boldılar nevmīd bir dīvāne-i ebter tapıp

68. 3 könlüm:könlüm Ü₂ // anıñ:anıñ Ü₂; 5 itürgenler:i-
tür kânlar T // nevmīd:bezmide T.

Ü₁22a 6 Yārni gerçi taleb kılmāğ bile tapmas kişi
Hem taleb iylep velikin anı tālib-ger tapıp

Şāyed ol mey-h^vāre baş külbeğe sokqay bir kiçe
İy Nevāyī muntazır bol bāde vü sāgar tapıp

69

Ve Lehu'n-Nevādiridin

---/--/--/--/--/--

Taşlar kim ol perī-peyker bu mecnūnga atıp
‘Aql u dāniş kuşların könlüm öyidin batratıp

Tüşte başım ol şānem allındadır iy pārsā
Köp namāzın vaktı ötti dip n'iter-sin oyğatıp

3 İsteben Yūsuf cemālin kulluğının rütbesin
Cilve köp kıldı şafā bāzārıda özin satıp

Ol kuyaş hecrinde cismim bā-vücūd ‘ayn-ı za‘af
Yirge her dem baş urup andağ ki yirni tipretip

Küyide ölsem ebed ‘ömriçe bar ol ‘ömr eger
Kılmasa hāric tenimmi itlerige südretip

6 İy ki hecrinde mini yüz hasret ü armān bile
Katlı kılğun bāri bir katla üzünni körsetip

Cürm anın ‘ışkıdın özge yok ki her dem kizdürür
‘Işq mülki tört bāzārıda boynum bağlatıp

6 kılmāğ:kılmak Ü₁₋₂T; 7 külbeğe:külbeğe FÜ₁₋₂, külbeğa T
/ sokqay:sokğay Ü₂.

69. 1 könlüm:könlüm Ü₂; 2 allındadır:allındadır FÜ₁₋₂T //
ötti:öttdi T; 4 za‘af:za‘f T // tipretip:titretip P, batratıp
Ü₂; 5 hāric:fāriğ Ü₂; 6 bile:ile F // üzünni:yüzünni FÜ₁T.

Deyr ara min mest ü nāzük-ḥūyıdın ol muğ-beçe
Bezmdin kavlar mini geh südretip geh koldatıp

Ü₂14a 9 Zāhidā birme maña köp pend kim ḥayvānça bar
Tilbe itni ‘ākıl insān istegen ‘akl örgetip

Körmek ü ölmek Nevāyī'ğa ni tañ iy dōstlar
Kirse meydān içre ol kätıl semendın oynatıp

70

Ve Eyzan Lehu

---/---/---/---

Ü₁22b Külüp çu la'liñ ü il ilgidin piyāle alıp
P208b Yıgıda titremekimdın süneklerim uşalıp

Perī kilip saña kılmakğa ḥüsn da'vīsi
Sini çu körgeç itip pes ki ḥalkdın uyalıp

3 Mümill ü mühlik olup şām-ı fūrkatım bes kim
Niçük ki sünbül-i zülfün kararıp u uzalıp

R603a Köñül helāk irür ğamzen oqları birle
Niçük ki şayd yıkılğay ḥadengler kadalıp

Karıp ni ḥālğa kaldım ki yār kılmās rahm
Niçe ki tıfl kibi zār yığlasam ınalıp

F590a 6 Vişāl bāğını sormen ki min ni bilgey-min
Firāk mülkide zindān-ı hecr ara kapalıp

7 ‘ışk mülki: ‘ışkım ol ki T / bağlatıp:bağlanıp F; 8 kavlar:
südrer T.

70. Gazel T'te yok; 2 kılmakğa:kılmakğa Ü₂; 3 mümill ü:mü-
mill-i Ü₂ / olup:irür P // sünbül-i:sünbül ü₂, 5 niçe:niçük Ü₂.

Ni şūhdur ki sürer tünd merkebin bakmay
Ki bî-dili yıkılır lahza lahza bağı talıp

Alar ki çıktılar ildin kütuldılar ğamdın
Kim ol arağa kalıp min kibi belāğa kalıp

- 9 Niçe ki kavsa Nevāyī'ni itleriñ her dem
Çu ğāfil iylep alarnı özin arağa salıp

71

Ve Eyzan Lehu

.---/.---/.---/.---

Bu akşam hālime şem' örtenip pervāne andın köp
Çemende āteşin gül bülbül-i dīvāne andın köp

İtip-min gerd ara vīrānım içre bes ki başımğa
Felek köp yağdurup gerd-i fenā vīrāne andın köp

- 3 İmes encüm każā kök mezra'ıda saçtı ğam tuhmı
Velī tökti közüm ğam şāmı mundağ dāne andın köp

Ni müfrit şa'b hālīm bar hicrān içre kim körgeç
Tapar andın melālet āşnā bi-ğāne andın köp

- Ü₁23a Ni katık hecr irür cānımğa kim seyr ü sükün vaqtı
Çemen geşti helāk iyler buzug kāsāne andın köp

8 alar ki çıktılar:olar ki çıkdılar Ü₂ // kibi:kimi_ü kalıp:
R'da yok; 9 niçe:niçük P.

71. T'te "Pi harfiniñ perī-veşleriniñ pervāzı" başlığı
var; 1 bu:çu P / örtenip:örtenür T; 2 vīrānım:vīrānem Ü₁ //
yağdurup:yağdurur Ü₁₋₂T; 3 tuhmı:tuhmın Ü₂T // közüm:közüm
Ü₂ / mundağ:andag Ü₂; 5 katık:katıg Ü₂.

6 Eger 'aşıklığım cürm irdi öltür salma hicrānga
Köp olsa cürm hod irmes revā cürmāne andın köp

Fenā mey-hānesiga sal mini iy rind-i 'ārif kim
Gamımnı öksütür deyr-i fenā mey-hāne andın köp

Cihānda fakr kesb it meyl kılma köp ğınā sarı
Ki mundın az itiptür ārzū ferzāne andın köp

9 Nevāyī āhı tün kün bülbül ü pervāneni örter
Ki 'ışk otını da'vī kılmağaylar yana andın köp

72

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/---/---/---

Ü₂14b Nükte köp sürdün zamānī la'l-i cān-perverni yap
Köydi cānlar bir nefes ol la'l-gün aḡgerni yap

Ḳozğadıñ 'ālemni açıp çihre ilge raḡm kıl
Şām-gün zülf açıp ol ruḡsār-ı meh-peykerni yap

3 Bāḡterga saldıñ ot iy āftāb-ı ḡāverī
İsteseñ kim bāḡter tıñgay meh-i ḡāverni yap

La'l-i cān-baḡşın sarı meyl ittiler cānlar kuşu
Ol cibinlerdin amān ister isen şekkerni yap

Fitne saldı 'ālem ehliğa kułağın gevheri
Ḥalk teskīni üçün ol fitneliğ aḡterni yap

6 'āşıklığım: 'āşıklıkım Ü₂//olsa:irse Ü₂; 8 kılma köp:köp
kılma T; 9 bülbül ü pervāneni:bülbül-i dīvāneni P.

72. Gazel T'te yok; 1 bir:her Ü₂; 2 kozğadıñ:gozğadıñ Ü₂;
5 kułağın:kułağın Ü₂//fitneliğ:fitnelik PÜ₂.

6 ‘Anber ü kâfûrî şâm u şubhınñ boldı hacil
‘Arızınñ kâfûrî üzre zülfdin ‘anberni yap

Sâkiyâ savurdı âhım şarşarı devrân tozın
Bâde-nuşum dem-be-dem kim içse mey sâgarnı yap

‘Işk sırrın kimse tahrîr itmedi takrîr hem
İy müderris dime köp efsâne vü defterni yap

Ü₁23b 9 İy Nevâyi könlün otı ‘âlem içre saldı ört
İlni köydürdün demî ol şu‘lelik ârizni yap

6 şâm u:şâm Ü₂; 7 tozın:tüni Ü₂; 8 Beyit sadece F ve Ü₁'de
var, sırrın...takrîr:tîrin kiçse takrîr itmedi tahrîr Ü₁;
9 ört:ot PÜ₁₋₂ // demî:velî Ü₂.

"Tİ" HARFINİN TĀRĀC-GERLERİNİN TEMĀŞĀSİ

73

---/...---/...---/...---

Yigitliğin de karı lara kılma dın hı dmet
 Karılığında yigit lerge birmegil zahmet

Karılığ ister ise n karı lar nı hürmet tut
 Karı dın irse yigit lerdin isteme sohbet

- 3 Karı kızarsa içip bāde bardur andak kim
 Yüzige ğāze bile zāl istegey humret

Kuruk yı ğa çka irür bağlamak şikūfe vü berg
 Karı ki istese kiymek kızıl yaşıl hil'at

Çu müşk in iyledi kāfūr külgey ak u kara
 Eger tiler ise kāfūr u müşk ile zīnet

- 6 Karı ğa tevbe vü tā'at kirek şī'ār olsa
 Öz in yigit yasasa iyler özige töhmet

Yigitliğin de eger tā'at iylesen sin sin
 Karı dın irse ni kılğun ki kılmağun tā'at

Sa'ādet ehli idi ol yigit ki iy lemedi
 Yüz in i dūdı bile tīre şu'le-i şehvet

- 9 Karı ğa şehvet eger birse hāriş andakdur
 Ki körgüzür karı ğan hīz hıkke-i şun'at

73. 1 karı lara: karı lara P // yigit lerge: yigit lere Ā₂;
 2 karılığ: karılık P; 4 kuruk: kuruğ Ā₂ / yı ğa çka: yı ğa çka PĀ₁₋₂
 / berg: reng Ā₂; 5 u: T'te yok; 7 ki: ni Ā₂; 8 idi: durur Ā₁ //
 dūdı: dūd T; 9 karı ğa: karı ğa Ā₂ // hıkke-i: hıkkesi Ā₁.

Özüñni muğ-beçe vü p̄ir-i deyr cānibi çik
Tutar iseğ karı yāhod yigit bile ülfet

Nevāyi iyledi ‘ömrin fesād birlen şarf
Egerçi birdi özige şalāh ilen şöhret

74

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

..--/..--/..--/..--

Ü₁24a İy könül yār firākıda leb-ā-leb mey tut
Ü₂15a Dem-be-dem la‘li hayāli bile hātırını avut

Cān u köñlümnı bir öpmekke tiler-sin unaman
Artuğ iyle ‘adedin yoksa bahāsın öksüt

3 Köz ü köñlüñ dime min bargalı bolmış t̄ire
Vaşl şem‘i bile ol t̄ire vaṭanlarını yarut

Veh niçe bizni sağınmağnı unuttuğ bir dem
Yā sağınmağnı sağın yāhod unutmāğnı unut

Köz firākında akardı vü sirişki ķurudı
Yamğurı bolmas eger ‘ayn-ı beyāz olsa bulut

6 İylese hātırınğa tefriķa ķuşları hücüm
Zikr üni dağı riyāzet taşı birle ürküt

İy Nevāyī mini zār iyledi bir lūli-veş
Kim hem Erlat maña boldı unut hem Bilgüt

10 tutar:tiler T; 11 ilen:ile T.

74. 2 unaman:ayaman Ü₂; 3 dime min:dime kim Ü₁,dimeyin T
//ol:bu Ü₂; 4 sağınmağnı unuttuğ:sāğınmağnı unuttuğ Ü₂//sāğın-
mağnı:sāğınmağnı Ü₂T/unutmāğnı:unutmağnı Ü₂; 5 olsa:oldı Ü₂T;
6 Beyit Ü₂'de yok; hātırınğa:hātırınge T; 7 maña..unut:unut
boldı maña FT.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

---/---/---

P209a Sākiyā hicrān tünidür bāde tut
Ol kuyaş birle bu şāmımnı yarut

Heçrdin asru melāletdür maña
Mey bile bir laħza köñlümmi avut

3 Cām devri lem'asın berķ iyle kim
Çıktı mağrib tağıdın müşkin bulut

Ġam tūni hem tīre hem pāyānı yok
Āh otın çik şubhın şem'in ünüt

Ol kuyaş heçride andaķ kim şafaķ
Çerķ tīġı zulmidin hūn-ābe yut

6 'Ālem ehlidin yitişmes ġayr-ı zaħm
İy cerāhatlıġ köñül bu sözge büt

Ü₁24b Boldı fūrķatdin Nevāyi tīre-rūz
Sākiyā hicrān tünidür bāde tut

R603b Ve Lehu Teġammedehu'llāhu Bi-Ḥufrānihi

---/---/---/---

Ġam yükidin çeng dik ķaddim ḡam ittiñ 'ākıbet
Rište-i cān nālesin zīr u bem ittiñ 'ākıbet

75. 2 melāletdür:melāmetdür Ü₂ // bir:her P / köñlümmi:
köñlimmi Ü₂; 4 otın:okın/ünüt:yarut T; 5 heçride:heçrinde
Ü₂; 6 cerāhatlıġ:cerāhatlıķ PÜ₂.

76. 1-6 ittiñ:itdin Ü₂:

F590b Yağış irdi şafha-i eflāk derdim yazğalı
Bahır-i eşkim mevcidin barın nem ittiñ 'ākıbet

3 Ötkerip tokkuz felek başdın āhım dūdını
Ol müvellehlereği anı perçem ittiñ 'ākıbet

Ġurbet ü hecr ü belā-yı 'ışk u za'f ü ħasteliğ
Yitmes irdi kim mini mecnūn hem ittiñ 'ākıbet

Āh gerdūn eşk encüm nāle ra'd u pūye berk
Ĥilkatimdin bir 'acāyib 'ālem ittiñ 'ākıbet

6 Bu kühen deyr içre cān bolsun fidāñ iy muğ-beçe
Kim cihāndın bizni mest ü bī-ğam ittiñ 'ākıbet

Ü₂15b İy Nevāyī 'ışk ara vaşl istedük küldüñ besi
Bizni uşbu müdde'āda mülzem ittiñ 'ākıbet

77

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Raşmetü

...--/...--/...--/...--

Dimen ol ay okın iy dōst suğur yoksa uşat
Kim kaçıp taşlar ile zār tenimğa ornat

Bu ki ol 'ömrđin ayrıldım u ölmeydür-min
Bir iy inřāf ki bu bardur ölüm çağlığ uyat

2 irdi:irdüm Ü₂; 3 müvellehlereği:müvelledlereği T; 4 hecr....
za'f ü:'ışk u belā-yı hecr ü za'f ü FÜ₁T, hecr belā-yı 'ışk
za'f ü ħasteliğ:ħastelik FPÜ₂; 5 eşk..pūye berk:eřk ü..berkdin
Ü₂ // ħilkatimdin:ħil'atimdin T.

77. 1 suğur:suvur FÜ₁T; 2 bu ki:bu kim Ü₁.

3 Ğamzeñ okı ki ulus cānı aña kildi hedef
İlge cān kalmadı bir dağı minıñ cānıma at

Cān alurğa bu taraf kilmek imiş ol kātıl
Salma iy cān anı zahmetka vü çık allığa bat

Ü₁25a İy ki hayvān suyu içküñ tileben ‘ömr-i ebed
Tılesen ‘ömrni hoş cür‘a-i mey hem aña kat

6 Bāğ-bānā gül ü serviñ sarıdın söz dime köp
Birisin serv-i gül-endāmıma bārī oñşat

Rez kıızı zarfını zāhid köp uşatma ir iseñ
Öz bütüñni vü minıñ büt kibi tevbemni uşat

Ğalkdın her yaramas kilse hoş ol kim Ğak‘ka
Dise bolmas minıñ üçün yana bir Ğalk yarat

9 İy Nevāyī çu gedā-sin sin ü bir lūlī-ves
Şehğa mīrzā vü mīrek Ğanğa Kıyat u Kōñrat

78

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

...--/...--/...-

Ğülge ferħunde cemāliñdin uyat
Servğa tāze nihāliñdin uyat

Sebze-i ravzaga Ğattıñdin reşk
Merdüm-i dideğa Ğāliñdin uyat

3 ilge:ildeT; 4 zahmetka:zahmetga Ü₂; 5 tileben:tilesen Ü₁;
6 söz dime köp:köp dime söz F; 8 Ğak‘ka:Ğak‘ga PÜ₁T; 9 Ğan-
ğa:Ğanka Ü₂ / kōñrat:kōñurat P.

78. Gazel T'te yok; 1 servğa:sebzeğa Ü₁.

3 Yağrı ay nige nazardın yaşunur
Bolmasa aña hilâliñdin uyat

Nige zülmetğa iner Hızır suyu
Bolmasa nüş-ı zülâliñdin uyat

Iy köñül hâliñe mecnûn uyalur
Saña yoktur mu bu hâliñdin uyat

6 Sebz-hatlar ğamıdın kıldıñ men'
Yok mu iy şeyh sakalıñdin uyat

Iy Nevâyî kıla-sin vaşl hayâl
Bil ki tapkuñ bu hayâliñdin uyat

79

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

...--/...--/...--/...--

Ü₁25b Kayd-ı zülfeyni çu yār iyledi zencir-i irādet
Tüşti her halkasıdın boynuma bir tavk-ı sa'ādet

Hasteliğ devletidin sorgalı kıldıñ başım üzre
Za'f üçün cān birürem ger sin iseñ ehl-i 'iyādet

Ü₂16a 3 Çabüküm rahşını meydānga yana sürdi çakın dik
Şeh-süvār-ı felek örgeñ kilip āyın-i celādet

Kirpikiñ okı şehid itti mini ger tenar olsañ
Ikki hün-riz közüñ bes maña isbāt-ı şehādet

4 zülmetka:zülmetğa PÜ₁ / iner:iter Ü₂ / bolmasa:tapmasa Ü₁;
6 yok mu:yoktur Ü₁.

79. Gazel T'te yok; 1 yār:yād RPÜ₂ / irādet:sa'ādet F; 3
Ü₂'de beyit sırası: 1,2,4,3, 5,6,7; 4 kirpikiñ:kirpüküñ Ü₂
/ olsañ:olsam F // hün-riz:hün-h^vāre Ü₂.

Her zamān ol şanem allında bu kim secde kılur-min
Kayda zāhidka birür dest bu şāyeste 'ibādet

- 6 İsteseñ kılmağa-sin cānıña miñnetni ziyāde
Bolğıl öz kısmıña hursend ü tamā kılma ziyādet

Cürmsiz yār eger öltürse Nevāyi feraħ it kim
Hüsn haylığa budur şive vü 'ışk ehliğa 'ādet

80

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

...--/...--/...--/...--

'Işk terkige kılur-min tün ü kün köñlüme tōhmet
Ki atın tutmağay il tutsa bu āyın bile şöhet

Ger şabā kılma meded ivrūley ol başka kuyun dik
Kūyidin gerd kibi kopkalı çun yok maña kuvvet

- 3 Dūzah ehliğa tamuğ şū'lesi bolğay dem-i 'İsi
Körseler şām-ı gamım dūdı ara şū'le-i fūrkat

Yār āgyār ile hem-dem ni 'aceb guşşadın ölsem
Tofrağ olğay tōkülüp taşka yüzlense bu şiddet

Tagrı deşt kılıp deştne tağ iyledi derdim
Kılma her deşt-rev ü kūh-ken ilni maña nisbet

5 allında:allıda FÜ₁₋₂ // zāhidka:zāhidğa PÜ₁₋₂; 6 kılmağa-
-sin:kılmaya-sin Ü₂ / cānıña:cānige R // ü:Ü₂'de yok.

80. 1 terkige:terkige FT / kılur-min:kılur-sin T / ü:Ü₂'de
yok / köñlüme:köñlüme Ü₂; 2 çun yok:yok çun F; 3 dūdı:derdi
T; 4 tofrağ:tofrağ Ü₁ / tōkülüp:tōkilip T / taşka:taşğa F,
başğa Ü₂; 5 rev:rūd T.

- 6 Köñül ü köz saña müştāk u yoluksañ çırayındın
Anı bî-hodluğ itip behresiz ammā muni hayret
- Ü₁26a Sākīyā bāde ki devrān bile ehliğa vefā yok
Sin eger cānga ot ursañ ki irür cānıma minnet
- P209b Min ü muğ deyri vü bir muğ-beçe ‘ışkı yörü iy şeyh
Kim sini mesh kılıptur heves-i hūr ile cennet
- 9 İy Nevāyī çu nevā nevha bile boldı bedel kās
Bolmağay irdi saña zühre-cebīnler bile ülfet

81

Ve Lehu Rafa‘a’llāhu Kādrahu

.---/.---/.---/.---

Firākiñ ara iy gül-i serv-kāmet
Ni serv ü ni gül körgeli istikāmet

Çu kördi cünūnum tabīb ayttı kim
Bu dīvāneliğ ‘ışkdındur ‘alāmet

3 Kadın cilvesin ulus boldı cānsız
Dime anı kāmet ki ol bar kıyāmet

Maña sālīm ol dip du‘ā kılmañız kim
Bigenmes selāmetni ehl-i melāmet

Çu köñlüm bile ‘āşık oldum ger ölsem
Kaçan sūd kılgay bu sā‘at nedāmet

6 müştāk...çırayındın:müştāk yoluksañ غمر مکتوبی Ü₂ // bî-hod-
luğ:bî-hodliğ Ü₂; 9 saña:maña Ü₂.

81. Gazel T'te yok; 1 ü:FPÜ₂'de yok; 2 cünūnum: چنونم F //
dīvāneliğ:dīvānelik Ü₂; 3 ol bar:bar ol; 5 oldum:oldım Ü₂.

6 Kerem iylep iy muğ maña bāde tuttuñ
Kaçan şeyh körgüzdi mundak kerāmet

Ü₂16b Nevāyī siniñ üçün er öldi cānā
Sin anıñ üçün bol ilāhī selāmet

82

Ve Lehu Kāddesa'llāhu Rūhahu

---/--/--/--/--

Bolmışam 'āşık yana iy 'akl-ı nā-fercām kit
Tün kün iş bolmış maña çikmek leb-ā-leb cām kit

R604a Bir kadeh-keş muğ-beçe könlüm alıptur deyr ara
Din ü takvā cānibidin iy hayāl-i hām kit

Ü₁26b 3 Deyr piri çun bilimge bağladı zünnār-ı küfr
'İbret al iy muqtedā-yı zümre-i Islām kit

F591a Kildiñ ü pendim didiñ iy şeyh sin hem pend işit
Kopkıl u deyr içre bolmastın burun bed-nām kit

Min harīm-i deyr ara tuttum makām iy pārsā
Sin harem 'azmıga ger bağlap iseñ ihrām kit

6 Mest ü rüsvā-min harābāt içre kördüñ iy refik
Bolmağuş bolsañ miniñ dik rind ü dürd-āşām kit

Kilmes irgeç rindler bezmiğa kitmek isteme
Ger kiğer bolsañ içip dağı tutup bir cām kit

82. Gazel T'te yok; 1 çikmek:tutmak Ü₂; 6 dik: dek Ü₂ /
rind ü:rind Ü₁.

Iy köñül çun bî-vefâdur âdemî tapsağ perî
‘Azm itip ol yan bu sarı koymayın bir gām kit

- 9 Iy Nevāyî çun bu gül-şen gülleride yok vefâ
Anda köñlün bülbülüğa birmegil arām kit

83

Ve Lehu Kâdessa'llāhu Sırrahu

---/--/--/--/--/--

Kilmegil mey-ḥāneğa iy şeyḥ-i ‘ālî-cāh kayt
Yoksa ḥırkağ bāde rehni bolğusı bi'llāh kayt

Ger diseğ kim tüşmesün ḥırkağa rüsvāliğ otı
Bolmayın rind-i ḥarābatî bile hem-rāh kayt

- 3 Deyr pîri ilgidin zünnār bilge bağlaban
Büt kaşında kılmaz irseğ secde bî-ikrāh kayt

Rind ü ra'nāliğ eger köñlün tiler bu deyr ara
Cüz fenā yoktur saña tapılmas ol dil-ḥ^vāh kayt

Sin riyāğa örgeyip-sin fāni olmak şa'b irür
Deyr ara kirseğ peşimān bolğa-sin nā-gāh kayt

- 6 Her dem uçkunluğ tütünler bile köñlüm şu'lesin
Niçe fāş itkey-sin ağzımdın çıkıp iy āh kayt

Ü₁27a Sāki-i meh-veş ilidin içmişem cān-baḥş mey
Bu taraf yüzlenme imdi iy gām-ı cān-gāh kayt

9 gülleride:gülleridin Ü₂.

83. Gazel T'te yok; 1 ‘ālî-cāh: أهلى علي F; 2 tüşmesün:tut-
masun Ü₁/rüsvāliğ:rüsvālık Ü₂; 3 kaşında:kaşıda FÜ₂; 4 rind
ü:zerk ü Ü₁/ra'nāliğ:ra'nālık FPU₂/deyr:küy F // cüz:çun Ü₁;
6 uçkunluğ:uçkunluk PÜ₁ // ağzımdın:ağzıdın F.

'Ālem ehli bī-vefādurlar alarnıñ meylidin
İy könül bolsañ vefā āyınidin āgāh qayt

- 9 Ni işiñe i'timād itkey Nevāyī iy perī
Kim demī yüz katla geh kil dir-sin anı gāh qayt

84

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletehu

---./-.-./.-.-./-.-

- Ü₂17a Köñlümni kıldı şifte bir meh-cebīn yigit
Kim halk ara anıñ kibi yok nāzenīn yigit

Dāniş ilige salğuçı tārāc-ı 'aql u hūş
İslām ilige kılğuçı yaǵmā-yı dīn yigit

- 3 Ordu soñınça it kibi ser-geşte-min ki bar
Yarım sipāh āfeti har-geh nişin yigit

Dīn ehli içre miñ qarını iylediñ esir
Küfr ehli içre sin kibi bar mu ikin yigit

Ol nā-tüvān qarıǵa ni mümkün qarār u şabr
Kim alsa dīn ü cānıǵa körgüzse kīn yigit

- 6 Luṭf iyle qarılǵa diseñ kim uzun yaşay
Kim qarımas 'ıyān kılıban yüzge çin yigit

Köyseñ Nevāyi'yā ni 'aceb has kibi ki bar
Sivgen kişin 'izārı gül-i āteşin yigit

9 işiñe:işiñge Ü₂.

84. Gazel T'te yok; 1 anıñ:anıñ Ü₂; 2 yaǵmā-yı:yıǵmā-yı
Ü₂; 7 kişin:kişi Ü₂.

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/---/---/---

Iy köñül küyide ahvālimni cānānımğa ayt
Ölme kimni miḥnet-i hicrānıda cānımğa ayt

Āh dūdı eşk kanı nāle meddi rif'atin
Zülfi sünbül yüzi gül serv-i hıramānımğa ayt

Ü₁27b 3 'Işkıñıñ yüz miñ belāsın kim yaşurdum ḥalkdın
Yığlaban ol vākıf-ı esrār-ı pinhānımğa ayt

Iy ki kördüñ küyide köñlümni 'ışk itken ḥarāb
Ḥānümānımni alaḥan u alamanımğa ayt

Tilberep tendin libās-ı 'āfiyetni taşlaban
Deşt tutқан ḥālını mecnūn-ı 'uryānımğa ayt

6 Bolma dir-sin nāşihā ḥüsn ehliğa ḥayrān u zār
Mindin ötkil köñül atlıg zar-ı hayranımğa ayt

Va'desi ümmīdidin bu kim Nevāyī birdi cān
Iy şabā 'İsī-nefeslig 'ahdi yalğanımğa ayt

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/---/---/---

85. Gazel T'te yok; 1 köñül: şabā Ü₁; 2 rif'atin: *قىيە*, P;
3 yaşurdum: yaşurdım Ü₂; 5 'āfiyetni: 'āriyetni Ü₁ // tutқан:
tutğan Ü₂; 6 zār-ı: zār u Ü₂.

Ol melek-simā ki salmış hüsniidin 'ālemğa ot
 Kayda koyğay salmayın cins-i benī Ādemğa ot

Çerh üze hürşid imes kim bir kuyaş hicrānıdın
 Şu'le-i āhım salıptur bu biyik t̄aremğa ot

P210a 3 Bezm ara koymañ mini iy 'işret ehli zinhār
 Kim ğamım berki salur yüz hātır-ı hurremğa ot

Her demim bir otluk āh olsa ta'accüb kılmıyız
 Hecr sūzıdın tutaşıptur bu ıssıĝ demğa ot

Zülfi sāhirdür ki otluĝ 'ārızı üzre tüşüp
 Salmadı yüz şu'lesi ol turre-i pür-hamğa ot

Ü₂17b 6 Kökte ol şekl-i müdevver kim körüp-sin şu'leliğ
 Tüşmiş ol yüz lem'asıdın neyyir-i a'zamğa ot

Zahmıliĝ könlüm otıĝa merhem itmes nef' kim
 Yaradın mamukka mamukdın tüşer merhemğa ot

Deyr içinde dürd içer sınğan sıfālim eşkidin
 Āteşin mey lem'asıdın tüşti cām-ı Cem'ğa ot

Ü₁28a 9 Hecr sūzıdın digen nazmıñ Nevāyi biyle kim
 Tuttı 'ālemni 'aceb ger salmağay 'ālemğa ot

86. 1 koyğay:kalgay Ü₁ / cins-i:hüsniin Ü₁; 2 bu:bir T /
 biyik:biyük Ü₂; 3 yüz:bu Ü₂; 4 otluk:otluĝ PT, otlık Ü₂ //
 ıssıĝ:ıssık Ü₁; 5 otluĝ:otluk FÜ₁T; 6 şu'leliğ:şu'lelik FÜ₁
 T // lem'asıdın:şu'lesidin Ü₂; 7 zahmıliĝ:zahmılik FPU₁₋₂ /
 itmes:irmes Ü₁₋₂ // mamukka:mamukğa Ü₂; 8 içer:içen Ü₂ //
 cām-ı:cām u Ü₂.

Köñülde naķş andak bağlamış bir nāzenin şūret
Ki mümkün irmes andak tartmak naķkaş-ı Çin şūret

Eger şūret budur kim sindedür iy büt yırak irmes
Ki mundın soñ perestiş iylegeyler ehl-i dīn şūret

3 İmes Leylī vü Mecnūn sin sin ü min safhada körseñ
Bir āfetliğ dil-ārā naķş u bir zār-i hazīn şūret

Eger közğüde serv-i gül-‘izārım ‘aks körgüzse
Yana su içre körgüzgey mü serv ü yāsemīn şūret

Dime ay şem‘i kim kün meş‘ali hem tīre bolğay ger
Kiçe yā kündüz itse bir ‘ıyān ol meh-cebīn şūret

6 Ni ma‘nī kördiler kim şūretinğa boldılar vālih
Çu ma‘nī ‘ālemide istemes ehl-i yakīn şūret

Çu kördi şūretin andak közide naķş bağlap-sin
Ki kördi her kayan kim saldı köz halvet-nişin şūret

Ezel suret-geri maķşudı gūyā kim sin irken-sin
Çu kudret hāmesidin zāhir itti mā vü tīn şūret

9 İrür deyr içre ança muğ-beçe şūret-nümā iy şeyh
Ki ma‘ni naķşını köñlünde koymas her kemīn şūret

R604b Bu şūret birle iy cān āfeti baştın ayak cān-sin
Ki bir sin dik musavvir kılmadı cān-āferin şūret

87. 1 andak:andak P; 2 büt:gül FT; 3 āfetliğ:āfetlik FÜ₂
T / zār-ı:zārım Ü₂; 4 közğüde:közde P / gül-‘izārım:gül-‘i-
zārım Ü₂ // körgüzgey:körgezgey Ü₂ / serv ü yāsemīn:serv ü yā
semīn T, serv yā semīn Ü₂ 5 şem‘i:şem‘ PÜ₁T / ger:kim Ü₁; 6
şūretinğa:şūretinğa Ü₂; 7 şūretinğ:şūretin T / közide:közige
P; 8 irken-sin:irkin-sin FÜ₁₋₂T; 9 köñlünde:köñlümde Ü₁.

Nevāyī köñli şüret-hānesi ħak boldı ser-tā-ser
Çu anda cilve birdi ol nigār-ı nakş-bīn şüret

88

Ve Min Lutfı Tab'ihı

.---/.---/---

Ü₁28b Zihī la'1-i lebiñ cānımğa āfet

F591b Saçıñ zünnārı imānımğa āfet

Ni mecnūn-min ki āhımñıñ semūmı
Yitürmes cism-i 'uryānımğa āfet

3 Buzuğ köñlümni köz yaşım yimürdi
Tigürdi seyl vīrānımğa āfet

Cünūdın sırr-ı 'ıŝkıñ iyledim fāş
Yitişdi nakd-i pinhanımğa afet

Yüz urdı tuş tuşumdın hūblar vāy
Ki bir bir yitti eymānımğa āfet

Ü₂18a 6 Didim bir nāvek otluk köñlüme at
Didi yitürme peykānımğa āfet

Çu meh-veş sāki itti cilve yitti
Kadehdin 'ahd ü peymānımğa āfet

Ni āh u eşkdür yitkür ilāhī
Bu şarşar birle tūfānımğa āfet

11 hānesi:hānesi Ü₂ / ħak:çek FÜ₂T.

88. 2 yitürmes:yitürmiş T; 3 yimürdi:yömürdi P; 5 eymānımğa:her yanımğa Ü₁T; 6 otluk:otluğ Ü₂; 7 sāki itti:itti sāki Ü₂; 8 u:Ü₂'de yok.

- 9 Fiğānım āfet oldı iy Nevāyī
Maņa kim yitsün efgānımğa āfet

89

Ve Min Āsarı Zihnihi

---/---/---/---

Cān fiğān iyler ğam-ı hecridē cānānım işit
Çıkķu dıkdür miñnet ü endüh ile cānım işit

Ger melül irdiñ fiğānımdın velikin za'fdın
Halk sa'y iylep işitmeydürler efgānım işit

- 3 Derd-i hālimni kulağınğa tiler-min aytsam
Tut kulak bir laħza vü bu sırr-ı pinhānım işit

Niçe ser-keşlik hırāmī türke bardur bir sözüm
İndürüp başıñnı iy serv-i hırāmānım işit

- Ü₁29a Niçe kim ğod-rāylığdın söz işitmes-sin velik
Yārlar pendin ğehī iy şūñ-ı nā-dānım işit

- 6 Niçe bolğuş iy köñül ol mestķa ğayrān u zār
Va' de-i katliñ kılur iy zār-ı ğayrānım işit

Bir ğadısiñni işitkümdür didiñ içkēde mey
Ser-ğoş olduñ mest hem iy 'ahdi yalğānım işit

Hüsn mülki bī-vefādur men'-i bī-dād itseler
Söz işitmekni ğānımet añla sultānım işit

89. Gazel T'te yok; 1 ğam-ı:ğam u Ü₁// çıkķu:çıkķu Ü₂ / dik-
dür:diktür Ü₁ / miñnet ü endüh:miñnet-i hicrān Ü₂; 2 irdiñ:
irdiñ Ü₂ // işitmeydürler:işitmeydür bu FÜ₂; 3 derd-i:derd ü
Ü₂ // kulak:kulağ Ü₁ / laħza:laħza'ı RPÜ₂ / vü bu:vü P, hem
Ü₂; 4 türke:dürke Ü₂ / sözüm:sözüm Ü₂ // indürüp:indirip Ü₂;
5rāylığdın:rāylıktın F, rāylığdın Ü₂/işitmes-sin:işitmes-min
P//pendin:pendim F,pendi Ü₂; 6 mestķa:mestģa Ü₁₋₂/u:P'te yok//
zār-ı:zār u Ü₂; 7 'ahdi:'ahd-i Ü₂; 8 Beyit Ü₂'de yok.

- 9 Kaş-d-ı dīn iylep Nevāyī'ğa işitmes-sin sözün
Bī-nevādur rahm itip iy nā-müsülmānım işit

90

Ve Min Tavāli'ı Metāli'ı Esrārihi

---/--/--/--/--

Za'f körgil kim tenimni iltiben iylerge küt
Mür südrer tārı birle rüst bağlap 'ankebüt

Derdim ayturda dimes-sin yüz sözümge bir cevāb
Güiyā hāl-i leb oldı ağzına mühr-i süküt

- 3 'Aşık öltürgüm diseñ yüz katla bu da'vī maña
'İşknıñ dāru'l-kazāsı içre bulmıştur sübüt

Ol köz ü leb öltürüp tırgüzseler ni 'ayb kim
Birni kätıl birni cān-bahş itti hayyi lā-yemüt

Hanceri tıgıda körgeç 'arızın akızdı kan
Seyl akkan dik kuyaşnıñ menzili bolğanda hüt

- 6 Hāk-sār ol kim burūtın yilge birdi zāl-i çerğ
Ol kişilerniñ ki köp körgüzdiler bād-ı burūt

Iy Nevāyī iyledi lūlī-veşī köñlümni kayd
Halknı etrāk esir itti velī bizni cetüt

90. 1 bağlap:bağlar Ü₁; 2 derdim:درديم P / ayturda:ayturlar
T / sözümge:sözümge Ü₂ // ağzına:ağzınge T / mühr-i:mühr ü Ü₂
3 kazāsı:kışāsı FÜ₂T / bulmıştur:tapmıştur FÜ₁T, tapmıştur Ü₂
5 'arızın:'arızı Ü₁; 6 kişilerniñ:kişilerni FÜ₁₋₂T; 7 cetüt:
cıyüt T.

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

..--/..--/..--/..--

Ü₁29b Cihān 'arūsı bile şoḥbet iyleme raġbet
Nidin ki raġbet ile tutmas il bile şoḥbet

Ü₂18b Ki bolsa rāġıb-ı şoḥbet anı siver ildin
Yüz ilde yitmes ü mindin birige hem nevbet

P210b 3 'Aceb füsün-ger irür kim çu şayd kıldı sini
Karīn saġındıñ u ol ḥod kılıp turur ğıybet

Ḳuyaş nigīniniñ astıda zehridin ḥal iter
Kişige mühr bile kim izip birür şerbet

Ṭalāk bir anı kim dehr ara müsāfir-sin
Ġarīb ilge imes öylenür yiri ğurbet

6 Eger ikiniz arasında vāqı' olmas bu'd
Yakın ki maḳsad-ı aşığa tapmağın ḳurbet

Nevāyi iyle fenā bol vişāl üçün ki saña
Çi cāy özge ki özlükke ḳalmağay nisbet

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-şerifeti

..--/..--/..--

91. Gazel T'te yok; 3 ğıybet:raġbet FÜ₂; 4 zehridin:zehridin Ü₂; 5 müsāfir-sin:müsāfirdür F // öylenür:ivlenür Ü₁; 6 bu'd:naḳd Ü₂.

İy müselleme saña her yahşı sıfat
Bu sıfatın bile yok sin kibi zāt

Haṭ saña hıẓr u lebiñ çeşme-i Hıẓr
Nuṭkuñ ol çeşme ara āb-ı hayāt

3 Harekātın ara teskīn zāhir
Līk teskīn çağıda hoş harekāt

Zülfün āvāre köñüllerdin irür
Yüz Sikender'ni itürgen zulümāt

Sünbülünün reseni bolmasa yok
Zekānın çāhıdın imkān-ı necāt

6 Hum irür yir küresi cām aḡter
Sākīyā bir muña seyr aña sebat

Ol çüçüg söz ni irür şerbet-i kand
Leb-i la'liñ ni irür habb-ı nebāt

Ü₁30a 'Işık vaktını Nevāyī hoş tut
Kim irür asru şerīf ol evkāt

92. 2. ve 3. mısra P'te yok; 2 u:Ü₂'de yok // nuṭkuñ:luṭfun
Ü₂; 4 itürgen:yitürgen P; 5 sünbülünün:sünbülünni Ü₁, sünbülünün
Ü₂ // zekānın:fürkātın Ü₂; 6 Ü₁'de beyit sırası:1,2,3,
4,6,5,7;7 Beyit sadece P'te var; 8 asru Ü₁'de yok.

"Sİ" HARFINİN SEMİN-GEVHERLERİNİN SEMERESİ

93

...--/...--/...--/...--

Köñülde zılm bile kılma yüz binā ihdās
Çu kıldıñ uşbu yiter kılmağıl yana ihdās

Cefā bināsını buzğıl nidin ki muħdes
Hilāf-ı şer' binā kıldıñ evvelā ihdās

3 Ger ilge kaşr-ı tarab tüzdi 'ışk mi'māri
N'itey ki kıldı maña külbe-i 'anā ihdās

Figān ki ol büt-i bennā besī cefā tarhın
Köñülde kıldı henüz olmay āşnā ihdās

Mini çu buzdı ni asiğ ki halk için kılğay
Vişāl künci için maħzen-i ğınā ihdās

6 Çu yār vaşlı tiler-sin vücūd öyini buzup
Köñül harīmide kıl mahrem-i fenā ihdās

Nevāyi'yā dime ihdās kıldıñ özlük öyin
Min itken olsam anı tevbe rabbenā ihdās

94

R605a Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

...--/...--/...--/...--

93. Gazel T'te yok; 1 kılma:kıldı Ü₂ / binā:belā FÜ₂; 2 bināsını:pelāsını Ü₂; //muħdes:maħdūs Ü₂; 4 bennā:zibā Ü₂; 5 asiğ:asık Ü₁.

Ü₂19a Boldı bî-hodluğuma bāde-i gül-gün bā'is
Anı nüş iylegeli sāki-i mevzūn bā'is

F592a Bu ki Leylî-veşim allıda fidā kıldım cān
Boldı bu kıssağa efsāne-i Mecnūn bā'is

3 Derd tağın kızarım tırnağ ile şirindür
Lîk boldı muña Ferhād-ı ciger-hūn bā'is

Öltürür hāl ü haç u kaş u köz ü ğamzesi hem
Bar aña katlime endāzedin efzūn bā'is

Ü₁30b 'Işık deştide yügürsem 'aceb irmes ki irür
Tilbege pūye üçün vüs'at-i hāmūn bā'is

6 Kōzlerim yaşını kim Kulzūm ü 'Ummān ittim
Mā-cerāsığa idi Dicle vü Ceyhūn bā'is

Dime küyide ol aynıñ nige ser-gerdān-sin
Boldı bu miñnetime gerdiş-i gerdūn bā'is

Nefs-i naḥsiyyetidin çıkķay aña kim bolğay
Tāli'-i sa'd bile baht-ı hümāyūn bā'is

9 Ger Nevāyî ise muğ deyride rüsvā tağ ines
Ni üçün bolmasun āmāde durur çun bā'is

95

Ve Lehu'l- 'Acāyibdin

.---/.---/.---/.---

94. 1 bî-hodluğuma:bî-hodluğuma Ü₂ // nüş:tüş P; 3 muña:
maña Ü₁T / Ferhād-ı:Ferhād u P; 4 öltürür:öldürür Ü₁; 6 kul-
zūm ü:Kulzūm-i Ü₂ / ittim:itdim T; 7 aynıñ:ayınıñ T; 8 çık-
ķay:çıkķay Ü₂; 9 durur:irür Ü₂.

95. Gazel T'te yok.

Barıp Yūsuf cemāli nak̄diga cānān irür vāris̄
Niçük kim p̄ir-i Ken'ān'ğa meh-i Ken'ān irür vāris̄

Libās irdi kuyun Mecnūn'ğa çun ol deştdin çıktı
Anıñ tonığa bu Mecnūn-ı ser-gerdān irür vāris̄

3 Çu min öldüm ğamım ol hūsn şāhı ger yise tañ yok
Ki b̄i-kesler ölüp ni kim kalur sultān irür vāris̄

Köñül fānī bolup kanım dūr-i eşkim kabūl itti
Yetim er yaş ise hem ni kalur pinhān irür vāris̄

Uyaktı çun kuyaş ol ayğa kaldı dehr yarutmaq
Çu bardı mihr-i devrān āfet-i devrān irür vāris̄

6 Min ölsem 'ışk nak̄di hūd irür köñlümge mevrūsi
Kişi ferzendi gerçi bolsa b̄i-sāmān irür vāris̄

Ni kim tokkuz ata vü tört anadın fitne vü āfet
Bolur vāki' ana ol āfet-i fettān irür vāris̄

Uluğlardın naşib ister iseñ kesb-i kemāl itkil
Nidin kim enbiyāğa 'ilmliḡ insān irür vāris̄

Ü₁31a 9 Nevāyī köñlin alıp tiğ sürgen cānı hem aldıñ
Ki cānı nak̄diga hem köñlini alğan irür vāris̄

2 anıñ tonığa: anıñ tonığa Ü₂; 6 köñlümge: köñlimge Ü₂; 7 ata..
. anadın: ana ...atadın FÜ₂ / vü: Ü₂'de yok; 8 'ilmliḡ: 'ilmlik̄
Ü₂.

CİM HARFINİN CEMİLELERİNİN CİLVESİ

96

.---/.---/.---/.---

Zihî kök başıga gerdün hırāmıñnıñ izidin t̄ac
Vişāliñ halvetide bir şeb-istān leyletü'l-mi'rāc

Ü₂19b Şeb-istānıñ ara sübbühilerdin yüz tümen t̄āvus
Gül-istānıñ ara küddūsilerdin yüz tümen dürrāc

3 Yüzün ħurşididin ol tün tapıp ħayl-ı kevākib nūr
Saçınñ zulmeti ol kiçe tün rengini iylep d̄ac

Rikābıñda melāyik ħaylıdın her sarı yüz miñ şaf
Salıp her şaf şeyātın mülkige yağmā bile tārāc

Yolunđa enbiyā rūhı müşerref iyleben özni
Velikin iltifātınğa biri müştāk onı muhtāc

6 Burākıñ sür'atidin ħat̄-ı nūrānī ki resm iylep
'Iyān iylep bu seyrinde nübüvvet ehliğa minhāc

Özin özlükdin ü kevneyn mülkidin kılıp ħāric
Kayu kevneyn mülk-i lā-mekāndın hem tapıp ihrāc

Ĥarim-i ħurb ara maṭlūb-ı vaṣlıdın bolup maḥzūz
Yok andaq kim ħarim-i Ka'be içre zümre-i ħuccāc

P211a 9 Tilep ümmet günāhın her ni kim istep tapıp baḥşış
Zihī sāyil zihī bāzil zihī rif'at zihī mi'rāc

Zihī şāhī ki tün kün cevheridin şāni'-i ħikmet
Siniñ zātın üçün tüzdü bu taht-ı ābnūs u 'āc

96. Gazel T'te yok; 2 sübbühilerdin:şabühilerdin F / t̄āvus:
t̄āvūs ;3 yüzün:yüzün Ü₂; 4 sarı: ىLP; 7 özlükdin:özlüktin Ü₂;
8 andaq:anda PÜ₂ / ħuccāc:muhtāc Ü₁; 10 ābnūs u:ābnūs Ü₂.

İgirdi rişte-i na^tıy Nevāyī köz uçı birle
Eger bakşaḡ muṭī' olğay aḡa nessāc ile serrāc

97

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

---/...---/...---/...-

Ü₁ 31b Birev ki dehr mażikıdın iylegey mahrec
Fenā vü fakr ṭarıkı irür aḡa menhec

Ni Ka^ebe şevkıda sin deyr içinde yār ile bol
Besā ki oğrılığ itkey ṭavāf vaktıda ḡac

3 Riyāzet iylemesün rüzgārıy āşüfte
Edā-yı farz u sünen kıl özünge koyma ḡarec

Namāz edāsıda kılğıl köñülni Tiḡri'ge tüz
Köñül tüz olsa imes bāk bolsa kıblen kec

Sözün çın olsa aḡa ḡācet-i delil irmes
Kuyaşnı ol ki yaruğ dir ni ḡācet aḡa ḡıcec

6 Çu ḡaḡ didi ki ma^ea l- usri yüsri müjde saḡa
Ni şiddet olsa ^ıyān kıl ṭaleb soḡınça ferec

Nevāyi iste müzāhirde çihre-i maḡşüd
^eArab u ger Çağatay yoksa Türkmen ü ḡalac

98

Ve Lehü'n-Nevādirdin

97. Gazel T'te yok; 3 özünge:özüne Ü₁; 4 bāk:pāk / kıblenç:
قبيل P; 6 ṭaleb:P'te yok.

---/--/--/--/--

‘Işk bīmārīga yok ildin devāga ihtiyāc
Yok ölüge cüz vişāl-i cān-fezāga ihtiyāc

Bāğ-ı vaşlı ‘ıtrı cānımdur dem urma iy Mesih
Kim maña vākı‘ durur bād-ı şabāga ihtiyāc

3 Hāk-i pāyiñ kim irür kuhlü'l-cevāhir tapsa köz
Hergiz özge zāhir itmes tūtiyāga ihtiyāc

‘Işk çun bī-gāne kıldı āšnālardın mini
Yok maña bī-gāne birle āšnāga ihtiyāc

Ü₂20a Her ni kılsañ köñlüme hoştur irür sindin maña
Hem vefāga ihtiyāc u hem cefāga ihtiyāc

6 İyle kim yoktur gedāga ihtiyācı şāhnıñ
Şāhdın yok ‘ışk küyide gedāga ihtiyāc

Ü₁32a İhtiyācımı ulustın üz Hudāyā fakr ile
İyle fakrī kim aña bolmas Hudā'ga ihtiyāc

‘Alem ehlidin vefā muhtācı bolma kim alar
Hem çikerler bu metā‘-ı bī-bahāga ihtiyāc

9 Didim İy gül-ruh Nevāyī'ga nevā yitkür didi
Kim körüptür körgenin bülbül nevāga ihtiyāc

Ve Lehu Eyzan

---/--/--/--/--

98. 2 maña:aña T / durur:turur Ü₂; 4 maña:miñe T; 6 şāh-
dın:şāhnıñ Ü₂ / küyide:küyde Ü₂; 7 ulustın:ulusdın T; 8 muhtācı:
muhtāc Ü₂ / alar: bolur P; 9 körüptür: کوروب بنور P.

Sīm eger cān naḳdidür iylerde her miḳdār ḫarc
Yārğa ḫarc olsa yāhod kılsa anı yār ḫarc

Naḳddin bisyār u az her ni ki kirgey ilgime
Hoş turur ol kim min az ol iylegey bisyār ḫarc

3 Yār mihmānım bolur min ‘āşık u müflis n'itey
Ger ḫayātım naḳdidür kılmak kirek nā-çār ḫarc

R605b Genc eger tapsam min-i dīvāne-veş vīrān ara
İylerem Leylī-veşimğa anı mecnūn-vār ḫarc

Közleri cān u köñül naḳdin alıp şarf ittiler
İylegen dik ehl-i dīn emvālını küffār ḫarc

F592b 6 ‘Işkıda bar u yokum ḫarc oldı vü iflāsdın
Ma‘rifet iyler-min imdi çun kilür dil-dār ḫarc

İstesey ḫırkam satıp mey alsam evvel bāde tut
İy ḫarīf olmastur anı iylemek huş-yār ḫarc

Deyr piri ger dise bar u yokunı otқа sal
Yok ise kıлма yok u barıñnı bī-hencār ḫarc

9 ‘Işk kūyide Nevāyī saçsa dāğıdın ḫara
İyledür kim muhteşem il iylegey dīnār ḫarc

100

Ve Eyzān Lehu

---/--/--/--/--

99. 2 kirgey:kilgey Ü₁; 5 naḳdin:naḳdi Ü₁; 6 ‘ışkıda:‘ışkı-
dın P; 7 alsam:alsay F; 8 otқа:otğa PÜ₂; 9 kūyide:küyidin F,
kūyde Ü₂ // iylegey:iyleger Ü₁.

100. Gazel T'te yok.

Ü₁32b Kavmağıl köñlümmi zülfün içre ārām iylegeç
Kuşnı kim āzād itiptür beste-i dām iylegeç

Ol ni cāndur kim gedā yañlıg kılurlar şāhlar
Yüz du‘ā cānıga her kaysını düş-nām iylegeç

3 La‘li şevkın yaşurur-min kan yutup tasağ-min
Asray alman özni gül-gün bāde āşām iylegeç

Gül perīşān oldı vü serv-i sehī taptı şikest
Bāğ ara gül-geşt ol serv-i hıramān iylegeç

Dehr gül-zārıga ot saldı cemāli berkıdın
Mey otıdın güne-i ruhsār-ı gül-fām iylegeç

Ü₂20b 6 Sākıyā mey tut ki hicrān şiddeti tuğyādadur
Yığlamak teskīn tapar meyl-i mey ü cām iylegeç

Deyr içinde sorma zünnārımnı kim ol muğ-beçe
Muhkem itti zülfidin tārāc-ı İslām iylegeç

Lehv ü ‘işyān birle ötti ‘ömr ü hiç iş kılmadım
Ot tüşer cānınga zıkr-i faşl u eyyām iylegeç

9 Ger Nevāyī hecridin ölmüş velī yüz cān tapar
La‘l-i rūh-efzāsıdın bir buse in‘ām iylegeç

1 köñlümmi:köñlimmi Ü₂ // itiptür:itipdür Ü₂; 2kaysını:kaysını
PU₂; 3 şevkın:şevkı P, şevkıdın Ü₂ / yaşurur-min:yaşurur F,
barur-min Ü₂; 4 sehī:revān P // hıramān:gül-endām FÜ₂; 5 zā-
rıga:zārıda Ü₁ / berkıdın: يوكيدين F; 6 tuğyādadur:tuğyānı-
da Ü₁ // tapar:birür F; 8 ötti:öttdi Ü₂ / ‘ömr ü:‘ömr Ü₂ //
tüşer:tüşse Ü₁ / u:Ü₂'de yok; 9 la‘l-i rūh-efzāsıdın:ol Me-
sīh'im la‘lidin Ü₁.

ÇİM HARFINİN ÇĀBÜKLERİNİN ÇİHRE-GUŞAYLIĞI

101

.-.-/...--/.-.-/...-

Maña eger diġe-siz cān bile cihāndın kiç
Kiçey velik munı dimeñiz ki andın kiç

Zamān u ehl-i zamāndın diñiz ki kiç līkin
Dimeñ bu sözni ki ol āfet-i zamāndın kiç

3 Ġamıda kan yaşıml ol nev' baħrdür ki kişi
Kāalur taħayyür ara dimesem ki kändın kiç

Sorarġa kilmek imiş yār iy ecel rahm it
Yüzini körgüçe bu zār-ı nā-tüvāndın kiç

Ü₁33a Ġam öltürür mini ger bāde içmesem iy şeyħ
Egerçi pendin irür yaħşı bu yamandın kiç

6 Diseñ ki yār ile hem-hāne bolġa-sin bolġıl
Diyār u mülkdin āvāre hānümāndın kiç

İki cihānnı körer vaşl māni' i sālīk
Murād yār ise hem mundın u hem andın kiç

Kemāl kesbi kılur bolsañ āzmündın öt
Ger istifāde ġaraż bolsa imtiħāndın kiç

P211b 9 Nevāyi öttiler aħbāb bol fenā bile çüst
Diseñ ki kalmāġa-sin yolda kār-vāndın kiç

101. 1 diġe-siz:diseñiz Ü₁, diġe-sin Ü₂; 2 sözni ki:sözni kim T / zamāndın:cihāndın P; 5 öltürür: اولدور Ü₁; 6 u:Ü₂'de yok.

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/--.---/--.---/--.---

Tüşkeli ol dil-rübānıñ turre si tārıda pīç
Turre tārı dik tüşüptür köñlüm etvārıda pīç

Zülfi tārıdın cününümniñ yüz ança tābı bar
Kim nazar saldım cününüm def'i tūmārıda pīç

3 Heç deştide min-i ser-geşteñiñ tolğanmağı
Iylegen diktür kıyun cismi nūmū-dārıda pīç

La'liñ ü zülfüñ hayālidin min-i dil-ħasteniñ
Nā-tüvān cānıda endüh u ten-i zārıda pīç

Sākiyā ol şühniñ cānıñ ri'āyet iylegil
Kim buzulmuş mey çıķıp başıǵa destārıda pīç

6 Veh ki ol kāfir esīrinin işide küfrdin
Pīçlerdür ança kim yok ança zūnnārıda pīç

'Ālem ehliǵa ni tañ ser-geştelik niçün ki bar
Çerħ pergārıda devr ü devr āsarıda pīç

Ü₂21a Rāst-revler gūşe tuttılar ki devrān ehliniñ
Bardur etvārıda pīç andaq ki güftārıda pīç

Ü₁33b 9 Çun Nevāyī yār zülfi vaşfıda köp çırmaşur
Il ta'accüb kılmasun ger kılsa eş'ārıda pīç

102. 1 dik:dek Ü₂ / tüşüptür:tüşürüptür F / köñlüm:köñlim
Ü₂; 2 tārıdın:tābıdın FÜ₁T / cününümniñ:cününümniñ FT, cününümniñ Ü₂ / tābı:pīçi FT // cününüm:cününüm Ü₂; 3 diktür:diktür Ü₂ / kıyun:kıyın P; 4 ħasteniñ:ħasteni T // cānıda..ten-i: ħāliǵa endüh ten ü Ü₂; 5 başıǵa:başında P; 7 ser-geştelik:ser-geşteliǵ T // ü:hem Ü₂ / āsarıda:pergārıda T; 8 ehliniñ:ehliniñ Ü₂; 9 vaşfıda:vaşlıda Ü₂ // ger:köp FÜ₁₋₂T / kılsa:itse FT / eş'ārıda:etvārıda Ü₂.

Ve Lehu Sefera'llāhu 'Uyūbehu

.---/.---/.---/.---

Közün kanımğa sir-āb itti özni nakd-i cān alğaç
Niçük kim mest birgey meyğa nakd-i rāygān alğaç

Çu urduñ nişter-i hicrān firāķıñ sūzı kem boldı
Anıñ dik kim ısıtma def' bolğay kimse kan alğaç

3 Niçük kim kıymeti la'1 alıban birgey rakıbiğa
İtige taşladı köñlümmi ol nā-mihr-bān alğaç

Sanap 'uşşāķını katl iyledi ol hüsn sultānı
Çirigni tarkatıp āzād iter şeh gerçi san alğaç

Köñül cürmige buldum 'uhde vü gam çāhığa saldıñ
İmestür resm kılmak habs mücrimdin zamān alğaç

6 Şikib ü şabr haylı ittiler yitkeç maña nāmeñ
Niçük kim kārvan bağlar sefer rahtın nişān alğaç

Uşatma tevbem iy sākī ki qalmas yaşsılıq resmi
Miniñ hālimde ilginge kadehni min yaman alğaç

Bahār-ı hüsndin bülbülğa hem yitkür nevā iy gül
Bu gül-şen mülkini tārāc iter hayl-ı hazān alğaç

9 Nevāyī hālini ol yok ağızdan sorma imdi kim
'Adem yolığa bardı mihrin ol bī-hānümān alğaç

103. Gazel T'te yok; 2 urduñ:urduñ Ü₂ // dik:dek Ü₂; 3 köñ-
lümni:köñlimni Ü₂; 4 çirigni:çirigin Ü₂; 5 buldum:buldım Ü₂ /
çāhığa:cāniğa Ü₁; 7 yaşsılıq:yaşsılığ Ü₁; 9 bī-hānümān:nā-
-mihr-bān Ü₂.

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

..---/...---/...---/...-

Ķayd iylerge cūnūn ehlini bar ol iki saç
Her biri niçe tūgūn her tūgūni niçe kulaç

Türklernin Ķulıdur-min ki nigārımmıñ irür
Ķaşı türķāne Ķabağı kiñ ü közi Ķımaç

Ü₁ 34a 3 Saçıñ u müşk ara bar ança tefāvüt ki munuñ
Ķisvetidür yaña eksün ü anıñ iski sanaç

Taşlaban dāğlarım merhemi birle mamuğın
Tilbedür-min ki çıbanın salıp olğay yalañaç

Sākiyā la'li üze Ķoy körüben bī-Ķod-min
Meyğa memzūc-ı gül-āb iylep anı yüzüme saç

6 LuĶme āgehlik ile sālīk eger iylese nūş
YaĶşırak arpa kömeçi ki teğāfülde gülāç

Iy Nevāyī tileseñ ildin ü özdin maĶlaş
ÇıĶkıl özlük yolıdın çüst ü fenā kūyige Ķaç

104. Gazel T'te yok; 1 iki:ikki F; 3 munuñ:munuñ Ü₂; 4 ya-
lañaç:yalanğaç FÜ₁; 5 iylep:iyle P yüzüme:yüzime Ü₂; 7 ildin
ü özdin:özdin ü ildin Ü₁ // çıĶkıl:çıĶğıl Ü₂ / kūyige:kūyge
Ü₂.

R606a Hİ HARFİNİN HARĀMĪLERİNİN HÜSN-ĀRAYLIĞI

105

.---/...---/...---/...-

Ezelde çunki raḡam taptı şālih u ṭālih
Maḡa bu pendlerin bī-çihettür iy nāşih

Ü₂21b Sin i'tirāznı koyğıl ki barça Haḡ'dındur
F593a Çu ḡayb mekmenidin her ni kim bolur sānih

3 Ni ihtiyār saḡa vü maḡa ki kilik-i kaḡā
Ezelde yazdı ni mecrūhdur u ger rāciḡ

'Amel bir āyet ile iylemes çu yok taḡdīr
Birev ki iylese Keşşāf'da özin şāriḡ

Tili ḡurūfka ivrūlmegen besā hindū
Ki boldı nüktesi köp ḡayb ḡısnıḡa fātih

6 Bu kār-hāneḡa daḡl iylemek edeb irmes
Ni daḡl kimsege her ni ki mihr iter lāyih

Nevāyi allıḡa yazḡanı körmeyin bolmas
İrür haḡ allıdın er şālih ol u ger ṭālih

106

Ve Lehu Berreda'llāhu Maḡca'ahu

...---/...---/...---/...-

105. Gazel T'te yok; 1 şālih u ṭālih:ṭāliḡu şālih FÜ₂ //
çihettür:çihetdūr Ü₂; 3 ki:çu FÜ₁; 4 birev ki: پراوک P / Keş-
şāf'da:Keşşāfḡa Ü₁; 6 mihr:daḡl Ü₂; 7 ol u ger:u ve ger Ü₂.

106. Gazel T'te yok.

Ü₁34b Zār-min zülf ü yüzi fūrkatidin şām u şabāh
Sākīyā bāde kitür kayda min u kayda şalāh

Bāde deryāsığa salgıl mini iy bāde-fürüş
Min ğarīk olsam imes ğam çu sin olğun mellāh

3 Min-min ü kūy-1 ħarābāt u mey içmek tün ü kün
Kopkıl iy şeyh u şalāhımğa köp itme ilhāh

Ĥān-kaħdın çu seher mey-kedeğa yüzlendim
Her tarafdın yüzüme açtı ışıklar fettāh

Şehr müftisi bu kün mest idi fetvā yazdı
Ki ħarām oldu yaman içse kişi yoksa mübāh

6 Kaçan ol rūh-1 muşavver ki semā içre kirer
İvrülür başığa kuds emkinesidin ervāh

Iy Nevāyī çu irür zāl-1 felek ħısmğa ħasm
Ger nikah olsa talākit yok ise kılma nikāh

107

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Ėufrānihi

---/--/--/--/--

Iy ħaṭ u la'liñ kaşında münfa-il Ĥızr u Mesih
Ni yaşunmağtur ger irmesler ħacil Ĥızr u Mesih

Ĥaṭ lebiñğa muttaşıldur leb yüzünge kim irür
Āb-1 ħayvān u kuyaşka muttaşıl Ĥızr u Mesih

3 ħarābāt u:ħarābāt Ü₂; 4 yüzüme:yüzime Ü₂; 7 ħısmğa:ħısmığa
Ü₂.

107. Gazel T'te yok; 1 kaşında:kaşıda FÜ₁ // yaşunmağtur:
yaşunmağdur Ü₂; 2 yüzünge:yüzünge FÜ₁ // āb-1:āb u Ü₂ / kuyaş-
ka:kuyaşğa Ü₁₋₂;

3 İyle kim Hızır u Mesih allında sebze birle su
Haṭṭıñ u la'liñ kaşında iyle bil Hızır u Mesih

Çun Mesih-āsā lebiñdin Hızır 'ömri kesb olur
Bolsalar andın 'aceb yok münfa'il Hızır u Mesih

P212a Lebleriñdindür Mesih u Hızır'ğa nutk u hayāt
Kim imişler işlerige müstakıl Hızır u Mesih

6 Sebze-i haṭ körgüzüp cān-baḥş lebdin söz diğeç
Boldılar ol hayret içre mużmahil Hızır u Mesih

Ü₁35a Öldi hecrdin Nevāyī tüşseler bu hecr ara
Tañ yok olmak bu serādın müntakıl Hızır u Mesih

108

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

---/--/--/--/--

Ü₂22a İy saçıñ şāmı ara ruhsār-ı ferruḥ-fāl şubḥ
Ay yüzüñdin tāli' iylep kevkeb-i ikbāl şubḥ

İy şabūḥ ehli içiñ mey kim be-ğāyet hoş turur
Lahn nūş-ā-nūş birle cām-ı māl-ā-māl şubḥ

3 Tün ḥumār-ı hecrde bed-ḥāl idim iy vāy eger
Cām-ı vaşlıdın mini yār itmese hoş-ḥāl şubḥ

Şām şubḥ istep kara tün içre irdim şükr kim
Cilve iylep şām-ı zülfin iyledi pā-māl şubḥ

3 allında:allıda FÜ₁₋₂ // haṭṭıñ u:haṭṭıñ P / kaşında:kaşıda
Ü₂; 6 diğeç:digen Ü₂; 7 hecrdin:hecrdin Ü₂.

108. Gazel T'te yok; 1 yüzüñdin:yüzüñdin Ü₂; 3 iy:yüz F.

Vaşl şubhıdın tiler-min andak itkey şām-ı hecr
Kim yüzige tapmağay koymakka müş in-hāl şubh

6 Dem-be-dem tañ yaruban ‘ālem ili ğavğāsıdur
Bādedin hoş-vaktlıǵnı kılmañız ihmāl şubh

Çerğ devri zulmidindür güyiyā kim sargarıp
Körgüzür yıǵlap yağa yırtıp ‘aceb eşkāl şubh

Iy hoş ol kim şubh-dem cām-ı şabūh ol nev’ içip
Mest bolğay kim anıñ hāliğa kalğay lāl şubh

9 Iy Nevāyī isteseñ sıdık u şafā ğam şāmıda
Bolma ğāfil tā ki kılğay cilve ferruğ-fāl şubh

109

Ve Lehu ‘Aleyhi’r-Raḥmetü

---/---/---/..-

Zihī şehd nūşuñ be-ğāyet melih
Müsel sel sözün bī-nihāyet melih

Şeker dik lebiñ kildi ‘ısq ehlidin
Dimek şükr şir’in şikāyet melih

Ü₁35b 3 Melāhatdin ol la‘l kām-ı nemek
‘Aceb irmes andın rivāyet melih

Dem urma rakīb ol disün söz ki bar
Melāhatlıǵ ildin hikāyet melih

5 itkey:itken P // koymakka:koymakğa Ü₂; 6 vaktlıǵnı:vaktlı-
kın Ü₂; 7 körgüzür:körgüzüp FÜ₁; 8 bolğay kim anıñ:bolğan kim
anıñ Ü₂ / kalğay:kalkın Ü₂; 9 kılğay:bolğay Ü₂.

109. 1 şehd:şehd ü Ü₂; 2. ve 3. mısralar P’te yok; 3 me-
lāhatdin:melāhattin T; 4 melāhatlıǵ:melāhatlık Ü₂ / ildin:an-
dın Ü₁.

Ni yañlıg tekellümdür äyā ki bar
Şariḥ itse şirin kināyet melih

6 Açıglan gehi kullarıñga ki bar
Ra'ıyyetka şehdin ri'āyet melih

Nevāyi yarasıga köp sipme tuz
Niçe bolsa nuḫkuñ be-gāyet melih

110

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---/---/---/---

Başıma yitkürdi tiğ ol şüh-ı meh-peyker şabāḥ
Kāş ruzi bolsa bu aḫter ṭulū'ı her şabāḥ

Vaşl şubḥı ol sa'ādet kevkebi körgüzdi yüz
Ol şıfat kim cilve kılğay ḫusrev-i ḫāver şabāḥ

3 Yār vaşlı ḫoş turur ger zülf eger yüz körgüzür
Vaşl devri 'iḫdur ger şām bolsun ger şabāḥ

Tañ yok ol meh-veş muğannī tutsa cām-ı mey şabūḥ
Ni üçün kim zühredür ṭāli' bolur aḫter şabāḥ

Ü₂22b Yarutup her tün şeb-istānnı seḫer uyḫudadur
Ni ta'accüb ger ğurüb iyler meh-i enver şabāḥ

6 Taḫte-i 'iḫşkın okur-min mekteb içre çun koyar
Levh-i simin koynıga ol şüh-ı simin-ber şabāḥ

6 açıglan:açılğan T / kullarıñga:kullar_ğıñga T // ra'ıyyet-
ka:ra'ıyyetga Ü₁₋₂; 7 köp..tuz:tuz..köp P.

110. 3 körgüzür:körgüzür T; 4 tutsa:bolsa F / cām-ı mey:
mey cāmı T; 6 çun:kim Ü₁.

Her şubh u şāmı min dik bolmasun ‘ışk ehli kim
Mużtarib-min şām öz hālimğa vü mużtar şabāh

Baş köterme deyr piri āstānıdın kiçe
Ger tiler bolsañ mugāne içkesin sāğar şabāh

Ü₁36a 9 Kūyi tofrağın Nevāyī āhı savurdı seher
‘İşret ehli iyle kim ref’ itseler bister şabāh

7 şāmı:şām P / dik:dek Ü₂; 9 kūyi:küy F / tofrağın:tofrağı
P, toprağın Ü₂.

HI HARFINİN HÜBLARININ HİRAMI

111

---./---/---./---

Şıdkın boluban urmağ bu günbed-i ağızar çerğ
Kaşrıngadur urğan dik bir sebz kebüter çerğ

R606b Sin şem⁴ velî gerdün fânüs-ı hayâl iridi
Urğanda melek haylı tigreñde ser-â-ser çerğ

3 Çun yokkarı meyl ittiñ nür u 'ızamıñ boldı
Hem nürda çerğ ağıter hem 'uzmda ağıter çerğ

F593b Şem⁴ingâ legen bolğaç eflâk melâyikdin
Pervâneler urdılar tigreñde mükerrer çerğ

Kök cilvesidin yayıp atlas yoluna encüm
Encüm düridin saçıp başıñ üze gevher çerğ

6 Yoluñ izidin özni rüşen kılıban kevkeb
Raşşıñ tozıdın közni her dem kılıp enver çerğ

Küyünde Nevâyî'ğa çerğ urmağ eger yitse
Bir dâyire-i maqşūd olğusı aña her çerğ

112

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

...--/...--/...--

111. Gazel T'te yok; 1 urğan dik:urğandın F / bir:bu Ü₂;
3 meyl: 'azm Ü₂ / ittiñ:itti FÜ₁; 5 cilvesidin:hullesidin F
/ yayıp atlas:atlas yayıp Ü₁.

Ḳan tüküp ol büt-i zībā güstāḥ
Barıp ol yan min-i şeydā güstāḥ

Bulmasa tilbe perīni min dik
Kim kıılır biyle temāşā güstāḥ

3 Veh ni tersā durur ol deyrde kim
Söz dimes allıda 'İsī güstāḥ

Hāliḡ ol hindū irür kim bolmış
Lebiḡ üstide şeker-hā güstāḥ

Ü₁36b Sāḳiyā bir iki sāḡar ki bolay
Nükte-i 'ışk ara güyā güstāḥ

6 Hatt u la'li kaçıda asraḡ edeb
Kılmeḡ iy Hızr u Mesihā güstāḥ

Yār hezl iyler üçün bolmış-min
Herze dirdin min-i rüsvā güstāḥ

'Işk deyride gedādur şehler
Kırgeli bizge ni yārā güstāḥ

9 İy Nevāyī tilesen sāḡar-ı feyz
Bolma bu deyrde ašlā güstāḥ

113

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

.-.-/...-/.-.-/...-

112. 3 durur:bolur Ü₁, turur Ü₂; 9 feyz:mey P.

113. Gazel T'te yok.

P212b Çu kıldı 'ışığığa köglümni mübtelā ol şūḡ
 Ü₂23a Kitürdi canıma her lahza yüz bela ol şūḡ

Esīr kılsa müsülmānı kıлмаğay kāfir
 Bu cevr ü zulum ki her dem kıılır maña ol şūḡ

3 Ulustın ürküp özümdin dağı bolup-min yat
 Min-i remideğa tā boldı āšnā ol şūḡ

'Aceb imes ki kıılır naqd-i cāngā köz qaralıg
 İrür çu şūḡlar içre közi kara ol şūḡ

Zamāne içredür āşüb u kozğalan güyā
 Ki çıktı ser-hoş u tünd atlanıp yana ol şūḡ

6 'Aceb imes ki vefā resmi iylegey bünyād
 Kıılırğa çunki yana tapmasa cefā ol şūḡ

Bu nev' kim maña ol şūḡ mey birür bir kün
 Helāk kılgusıdur yā bu tünd yā ol şūḡ

Yok ağzıdın sürüben nükte 'ākıbet kıldı
 Mini müsāfir-i ser-menzil-i fenā ol şūḡ

Ü₁37a 9 Bu kim ulusğa nevā birdi vaşlıdın ni asıg
 Ki āḡır itti Nevāyī'ni bī-nevā ol şūḡ

114

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Qadrahu

---/--/--/--/--/--

1 köglümni:köglümni Ü₂; 3 ulustın:ulusdın Ü₂ / özümdin:özüm-
 din Ü₂; 5 u:Ü₂'de yok; 6 tapmasa:yapmasa RP, yanmasa Ü₂; 9
 ulusğa:ulusğa Ü₂ / asıg:asıg Ü₂.

114. Gazel T'te yok.

Ol perî-veş hürniñ min tilbe dik şeydâsı çoğ
Ni 'aceb ger tolsa 'âlem mülkide gavgâsı çoğ

Iy köñül mümkün imestür vaşlı niçün kim irür
Şabr u hüşum az u anıñ nâz u istignâsı çoğ

3 Min gedâ n'iylep saçı müşki harîdârı bolay
Kim irür şehler dimâğıda anıñ sevdâsı çoğ

Ermenîdür güyiyâ ol şüh-ı kâfir Türkmen
Kim yiterdin mülkide kâfir közi yağmâsı çoğ

Dil-rübâlığniñ libâsı çuñhasıdur güyiyâ
Kim anı kiygeç köñül alur kad-i ra'nâsı çoğ

6 Kıymetî ecnâsdın çun şedde bağlar heft reng
Hüsn bâzârı ara zâhir bolur kâlâsı çoğ

Sallanıp çun cilve iyer halknı vâlih kıllur
Hem kad-i ra'nâsı hem endâm-ı rüh-efzâsı çoğ

La-lidin kâm isterem ni çâre yitse köñlüme
Kırpikiniñ nizesidin zahm ile izâsı çoğ

9 Bes bahâdır-veş irür lîkin mülâyim hem irür
Kim Nevâyî köñlige tüşmiş anıñ vesvâsı çoğ

115

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Rūhahu

---/---/---/---

1 şeydâsı:sevdâsı Ü₂ // tolsa:bolsa Ü₁₋₂; 2 vaşlı niçün:vaşlı
niçün // hüşum:hüşım Ü₂ / nâz u:nâz Ü₂; 3 müşki:müşkin Ü₂ //
dimâğıda:dimâğında Ü₂ / 3.-8. çoğ:çok Ü₂; 4 kâfir:kâtil FÜ₁₋₂;
6 ecnâsdın:ecnâsıdın Ü₂; 7 halknı:halkatı F; 9 bahâdır-veş:
bahâdur-veş Ü₂.

115. Gazel T'te yok.

Dime bir öpmek ni irkin la'lidin cānānga narḥ
Ni sorar-sin aḡla bir mişkālī yüz miḡ cānga narḥ

Kām-ı pinhān aḡzıdın tapmaḡka köp sormanḡ bahā
Kimse ta'yin iylemeydür cevher-i pinhānga narḥ

Ü₁37b 3 Her kün ol yüz kıymeti taḡyir tapsa 'ayb imes
İkki kün bir nev' bolmaydur gül-i bustānga narḥ

Ü₂23b Hüsñ bāzārıda min boldum ol ayḡa müşteri
Kim muḡarrer iylegey āyā meh-i tābānga narḥ

Hod-fürüş oldı ol ay āyā ḡayandın tapḡa-min
Anı kim kıldı mu'ayyen Yūsuf-ı Ken'an'ğa narḥ

6 Ger miniḡ könlüm ḡarīdārı durur bir luḡf bes
Nakd ḡacet irmes āḡir isteseḡ vīrānga narḥ

İy Nevāyī ol ḡuyaş ḡursı bahāsın sormaḡıl
Sin gedāḡa evli ol bolḡay ki sorsaḡ nānga narḥ

116

Ve Lehu Ḡaddesa'llāhu Sırrahu

---/--/--/--/--/--

Ḡadd ü ruḡsārıḡa yoḡ gül-şende bir mānend şāḡ
Kim sepīdār üzre güldin iylemiş peyvend şāḡ

Bāḡ-ı hecr eşcārı şāḡıdın tutayseyl-i sirışk
Kim uluḡ sevdā kirektür baḡlamakḡa bend şāḡ

mişkālī:mişkāl Ü₁₋₂; 2 tapmaḡka:tapmaḡga Ü₂; 5 tapḡa-min:tap-
ḡa-min P; 6 ger:kim Ü₁₋₂ / durur:turur Ü₂.

116. 1 güldin:gülge Ü₂; 2 uluḡ:uluḡ Ü₂ / baḡlamakḡa:baḡla-
maḡga Ü₂.

3 Tünd-bād-ı hecr 'işim bāğın andak buzdı kim
Tüşti fūrkat deştide her sarı bir perkend şāh

Cism ara her 'uzv tīgıñnı kılurlar ārzū
İyle kim bolğay yığaçda suğa häcet-mend şāh

Şūhlar sindurdılar naqd-i hayātım şāhını
Ol sıfat kim bolğay etfāl ilgidin berkend şāh

6 Nağl-i tab'ım şāhıdın ma'nī bolur zāyende kim
Şāhıñ ferzendi güldür nağlğa ferzend şāh

İy Nevāyī kaddi tūbīdür yüzi cennet güli
Gül-şen-i devrānda yok ol kadda bir mānend şāh

117

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletuhu

---/...--/...--/...--

Ü₁38a Huceste tañ ki açıp 'arız ol büt-i gül-ruğ
Bahār hüsni kibi şubhum iylegey ferruğ

R607a Saña müşābeheti bolğay irdi bolsa idi
Bu gül-şen içre perī serv-kāmet ü gül-ruğ

3 Söz aytsa hem ölüp ü hem tirilmekim ni 'aceb
Kim olsa telğ tekellüm şeker irür pāsuh

F594a Saçın karasıda yüz müşk-i Tibet ü Tatar
Kadıñ hevāsıda miñ serv-i Öççe vü Halluğ

4 yığaçda:yığaçta T; 5 berkend:serkend T; 6 bolur:bolar T; 7
devrānda:devrānga Ü₂ / kadda bir mānend:kad bile mānend Ü₁.

117. 1 tañ:tün Ü₁ // şubhum:şubhım T; 2 saña:aña Ü₁ / mü-
şābeheti:müşāhebeti T // ü:Ü₂'de yok; 3 ü: FÜ₁₋₂'de yok //
şeker irür:irür şeker FÜ₁T; 4 miñ:yüz Ü₁ / serv-i:serv T; 6
irür: ابرو F.

İçimde la'liñ irür iyle kim beden ara cān
 Oķunđa cānım irür iyle kim süñek ara muñ

6 Çu feyz irür mütevāfit tapılmağay ma'rūf
 Egerçi kurñ kibi kildi şūret içre kurñ

Körüp yüzüñni Nevāyī'ğa hūş kitse ni tañ
 Ki māt olur barı şehler kaçan sin açsañ ruñ

DAL HARFİNİŦ DİL-ĀRĀMLARİNİŦ DEVRĀNĪ

118

...-/...-/...-/...-

Çu sāl̄ik iyler ise ‘azm-i vādi-yi tevḥīd
Kirek ki minse bu seyr içre merkeb-i tecrīd

Bu merkeb ü bu sefer kimsege müyesser imes
Ki ḥāşıl iylemegey ‘ālem ehlidin tefrīd

Ü₂24a 3 Bu kim kiş̄i özini bar u yoktın itkey ferd
İmestür özlükidin mümkün olmayın te’yīd

Çu dōst luḡfiġa bu barça boldı vā-beste
Nidin kirek kiş̄ige vaşl nakdidin terdīd

P213a Ezelde çun ni naşīb oldı özge bolmadı ol
Sa’īdni ni şakī kıldı ni şakīni sa’īd

Ü₁38b 6 Kitür ḡadeḡ ki demī özni ḡoş tutay iy muġ
Tola ḡoyarġa imes ḡācet iylemek te’kīd

Nevāyi istemes özni demī bu deyrde saġ
Hemīşe keyfiyetġa anıḡ birin tecdīd

119

Ve Lehu Seġa’llāhu Şerāhu

...-/...-/...-/...-

118. Gazel T'te yok; 1 vādi-yi:vādi-i FÜ₁ // ki:PÜ₁'de yok; 3 kim:hem FÜ₁₋₂ / kiş̄i özini:ki özni kiş̄i Ü₁ / yoktın: yokdın PÜ₁ // mümkün:P'te yok; 5 çun ni:çunkiP/ bolmadı:bolmay P; 6 ḡoyarġa:ḡoyarsa Ü₁; 7 özni:Ü₂'de yok // keyfiyetġa:keyfiyetide Ü₂ / anıḡ:alıḡ P, anıḡ Ü₂.

Kātib-i şun' ki müşk iyledi haṭṭınga midād
 Āyet-i rahmet idi kıldı kuyaş üzre sevād

İyle 'ışkında bolup vālih unuttum özni
 Kim sin olmuş min ü min imdi sini kılman yād

3 Kiçe nālemdin uyumas idiler 'ālem ili
 Za'fdın imdi işitmen özüm itsem feryād

Çerḫ devrānı ki āhımdın irür ol çu mini
 Birdi ber-bād anı min dağı birgüm ber-bād

Devr bī-dād iter iy sāki-i gül-çihre mini
 İyle kıl mest ki devrānga min iyley bī-dād

6 Hān-kaḫ şeyḫi eger 'ışk ile mey men'i kılur
 Deyr piri n'iteyin kim muni iyler irşād

Nāşihā 'ışk ile mey terki buyurduḡ līkin
 Kılma teklif Nevāyi'ga ki bolmuş mu'tād

120

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

...--/...--/...--/...--

'İşk ara nāfi' imes 'ākıl u ferzāneğa pend
 Kayda bes nef' yitürgey min-i dīvāneğa pend

Ol kuyaş 'ışkıdın örtenme didiḡ veh ki kişi
 Şem'din köyme diben birmedi pervāneğa pend

119. 1 kuyaş:sevād Ü₂; 2 vālih unuttum:maḥv unut kim FÜ,T//
 min ü min:min ü Ü₁ / sini:sini hem Ü₁; 3 idiler:ایديلا P // ö-
 züm:özim Ü₂; 4 ki:kim T; 7 buyurduḡ:buyurdıḡ Ü₂.

120. Gazel T'te yok; 1 nāfi':nāşihā Ü₁ // bes:pes PÜ₁.

3 Birgüçe 'ışk u vefā terkige pendim n'itkey
Birseniz cevır ü cefā men'ide cānāneğa pend

Ü₁39a Zāhidā birgüçe pend iyle özün terk-i riyā
Pend birgil özüne aytkuça yanağa pend

'İşk terkige ki irşād iterem 'uŝŝākın
Mest birgen dik irür vālih-i peymāneğa pend

6 Leb-i cān-baḥşığa men' itküçe iy sāde rakīb
Katl men'ide bir ol gāze-i mestāneğa pend

Deyr ara muğ-beçe çun kıldı Nevāyī'ni helāk
Çık diben nāfi' imes fāni-i büt-ḥāneğa pend

121

Ve Min Netāyici Fikrihi

-.--/-.--/-.--/-.-

Ü₂24b Ni murād u ni ümīd iyler ol aydın bizni şād
Āh kim 'ışk içre hem nevmīd-biz hem nā-murād

'Ārızı hecride bolmış tīre könlüm kişveri
Müddetī boldı ki körmeydür yaruğluğ bu sevād

3 Hāl irür yā şun' kilki şafḥa-i ruḥsār üze
Ḥaṭ rakam iyler zamānda ḥāmedin tammış midād

Gül-cebīnin közge köp sürter isem 'ayb itmeniz
Nige kim bir gül-cebīnligdin birür her lahza yād

3 terkige:terkide FÜ₁₋₂; 4 aytkuça yanağa:aytguça pāyāneğa
Ü₂; 7 büt-ḥāneğa: بجانرغه R.

121. Gazel T'te yok; 1 biz:min F; 2 könlüm:könlüm Ü₂.

Közüme eşk ivrölüp ten deşt ara ser-geştüdür
 'Işk bahr u deştide gird-âb ol bu gird-bād

- 6 Terk itip her kaydını koydum kadem deyr içre kim
 Deyr piri her ni kim dir çāre yok cüz inkıyād

'Işkıda mindin eger yok kimge bolsa mültefid
 Tā ki işneyniyet olmas mümkün irmes ittihād

Çerhdin ni kilse cüz teslim yoktur çāre'i
 Kim kavī allıda hūb irmes zebūnlardın 'inād

- 9 İy Nevāyi gonçe dik könlüğ tutulsa hecrdin
 Nā-ümīd olma nesīm-i vaşldın yitkey güşād

122

Ve Min Luṭfi Ṭab'ihī

---/--/--/--/--/--

- Ü₁39b Könlüme tiğ urgaç āhımdın hüveydā boldı dūd
 Şu'leniñ üstige çun koyduñ su peydā boldı dūd

Yüz ü zülfi ḥasretidin bu ki çıktım otluğ āh
 Şu'le ḥurşid ü ğubār-ı müşk-isārā boldı dūd

- 3 Hānümānım köygenin hecr otıdın ğam deştide
 Bildiler āvāreler çun āşkārā boldı dūd

Ğam tūni irmes ki āhımdın karāngudur sipihr
 Bu kühen deyr içre bī-ḥād vahşet-efzā boldı dūd

5 közüme:közime Ü₂; 6 her:bir F / koydum:koydım Ü₂ / içre kim
 içre lık F; 7 'ışkıda:'ışkıda Ü₂ / mindin:minde Ü₁₋₂.

122. könlüme:könlime Ü₂ / boldı:oldı Ü₁ // koyduñ:koydın
 Ü₂T; 2 yüz ü zülfi:zülf ü yüzi Ü₁ / otluğ:otluğ FÜ₁₋₂T; 4 ka-
 rangudur:karāngudur Ü₂

Köydürüp köñlüm közümni tîre kıldı t̄a aña
Yüz otı berg-i semen zülf-i semen-s̄a boldı dūd

- 6 Hecr otı ol ay hevāsıda mini çun örtedi
Her taraf şeb-gün bulut dik çerh-peymā boldı dūd

Sākiyā āb-ı hayāt mey bile külbem yarut
Kim firāk otıdın asru zulmet-āsā boldı dūd

Rāst ol yanlıg ki zūlmāt içre Hızr olğay nihān
Hayl-ı mazlūm āhıdın bu tāk-ı hażrā boldı dūd

- 9 Ol ‘izār u hat için her dem Nevāyī çikkeç āh
Külbe-i ahzāniğa yā tüşti ot yā boldı dūd

123

Ve Min Āsarı Zihnihi

---/---/---/---

İy kılip zülfün kemendi vahşi-i şahrānı şayd
Yüz min ü Ferhād ile Mecnūn kibi şeydānı şayd

- Ü₂25a Yok ‘aceb Ferhād ile Mecnūn'ını hod şayd itmekin
Turfe budur kim kılip Şirīn bile Leylī'ni şayd

- 3 Veh bu ni şayyādliğıdur kim birev kim dehr ara
Hüsn ile ‘ālemni şayd iylep-sin iylep anı şayd

R607b Körgüzüp çun dām-ı zülf ü dāne-i hāl iyleben

Ü₁40a Bülbül ü kumrī dimen kim peşşe t̄a ‘ankānı şayd

5 köñlüm közümni:köñlim közimni Ü₂ // semen:semen-s̄a Ü₂ / se-
men-s̄a:semen Ü₂; 6 bulut dik:bulutdın Ü₁; 7 asru:anda FT,öz-
ge Ü₁; 9 yā tüşti: يا پوشتي Ü₁.

123. Gazel T'te yok; 2 turfe budur:turfedür bu Ü₁ / Ley-
lī'ni: ليلى FÜ₂; 4 zülf ü:zülf Ü₂.

Dām-ı zülfeynin bir açıp tartmak birle kılıp
Yüz tümen kudsī tuyūr-ı gül-şen-i haẓrānı şayd

- 6 Bilmen iy şayyād kaysı dām ile kılmak bolur
Ol tezerv-i dil-keş ol tāvus-ı bezm-ārānı şayd

Ger Nevāyī hūblar şaydıdur ammā kılmamış
Sindin özge kimse ol āşüfte-i rüsvānı şayd

124

Ve Min Tavāli'i Esrārihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Yok maña yüz yılda ol meh-veşka bir söz dirge had
Bolsa bir söz dirge had ol hem irür yüz katla red

Mihri had yok lik 'amdā zāhir iyeler iltifat
Kim halāyık cānıma kaşd iylegeyler yip hased

- P213b 3 Turferak bu kim kılıp 'ālemni cānım düşmeni
Döstluğ ızhārı her meclisde iyeler bī-'aded

Şek imes kim bolğusıdur yārlar bī-i'timād
Her kaçan yār allıda ağıyar bolsa mu'temed

'Ömr yanlıg bī-vefādur halk güyā iy Hızır
Çikti Zü'l-karneyn Ye'cüc-ı vefā allıga sed

- 6 İy hoş ol kim gūşe tutkay iyle kim tapılmağay
Ahtarıp devrānı devr ehli ezeldin tā ebed

5 kudsī:kuds Ü₂.

124. Gazel T'te yok; 1 meh-veşka:meh-veşga PU₂ // irür:bolur Ü₁; 3 döstluğ:döstluk Ü₁₋₂; 4 şek:şükr Ü₁ / imes kim:imes-tür Ü₂; 5 'ömr:halk P; 6 tutkay:tutğay Ü₂ // devrānı devr ehli: devr ehli devrānı F.

Sākiyā ebnā-yı devrān cevriñiñ pāyānı yok
İyle sāğar tut ki zāyil iylegey hūş u hıred

Tā bolay ol nev' lā-ya'kıl ki kilmey hālime
Kılsa yüz Ferhād ile Mecnūn nasihatdin meded

- 9 İy Nevāyī 'ālem ehli cevr iterde tink durur
H^vāh şāh-ı çerh -kadr u h^vah māh-ı serv-kad

125

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

..--/..--/..--/..--

- Ü₁40b 'Işk ara köymek işim kayda min ü kayda hıred
Biyle ot içre kirerge hıred ehliğa ni had

'Işk otı Tūr-ı tecellīğa çu saldı pertev
Has ki kül boldı burunraq yok idi ğayr-ı hıred

- 3 Zühd huffāşı açā olmasa köz kimge güneh
'Işk hırşīdi yarutmış çu ezel tā-be-ebed

'Işk ol bir mu'allim ki anıñ mektebide
'Aql okup tıfl kibi levh-ı fenādın ebced

- Ü₂25b 'Işk-ı cān-bāhş nesimi ni çemengā ki isip
Yüz nihāl anda bolup lāle-'izār u gül-hqd

- 6 Ol çemen berg-i güli şevk-ı hadisiga varak
Sünbülü silsilesi hūş-ı cünūnığa meded

7 ebnā-yı:ebnā-i FU₂; 9 durur:turur Ü₂.

125. 2 burunraq:burundın Ü₂; 3 çu ezel:zī-ezel P, ezeldin
T / tā-be-ebed:tā-ebed T; 4 anıñ:anıñ Ü₂ // okup:okıp T /
tıfl:tıflı P.

Aşl bir zāt kilip çunki merātibğa ötüp
Bî-nihāyet bolup icād u şıfāt içre ‹aded

Bir durur aşl-ı ‹aded kim ki haqıkat-bîndür
Ger ‹aded yüz tümen olsa tüzetür birge sened

- 9 İy Nevāyî diseğ ihlās ile bu sırnı tiley
Qul hüve'llāhu aḥad soḡradur Allāhu şamed

126

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerīfeti

---/---/---/---

Alıp il köñlin ki çiktiğ serv dik āzād qad
Qaysı köñli birle çikkey allıña şimşād qad

Hüblar qaddi qadiğ allında körsetmekçe bar
Serv-i āzād utrusıda süsen-i āzād qad

- 3 Ğam yüki astında qaddim boldı ḡam imkānı yok
Bî-sütünniğ astıda tüz asramaq Ferhād qad

Ü₁41a ḡam bolup köñlüm alurğa kilmekiğ ol nev'dür
Kim kılurda şayd kuşnı ḡam kılur şayyād qad

İy müsülmānlar n'itip ornıda köñlüm toqtasun
Kılrsa her dem cilve ger bir serv-i hürî-zād qad

- 6 Bolmadı t̄ā'atqa ḡam qaddiğ yigitlikde ni sūd
Rek'at imdi kim bükülmek iyledi bünyād qad

7 u:F'te yok; 8 durur:dur P, turur Ü₂; 9 tiley:tilep Ü₂, biley
T // Allāhu şamed:Allāhu'ş-şamed F.

126. 2 allında:allıda Ü₁T, allında Ü₂; 3 astında:astıda FP
Ü₁₋₂T; köñlüm:köñlim Ü₂ // kılurda:kılurğa Ü₂; 5 köñlüm:köñlim
Ü₂ / toqtasun:tohtasun T; 6 t̄ā'atqa:t̄ā'atğa Ü₁₋₂, t̄ākatqa T.

Iy Nevāyī hüsn ilîdin 'āfiyet yok t̄ā kılur
 'İşvedin cevr ü cefā köz cilvedin bî-dād kad

127

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

.---/.---/---

Cefāda bar ol ay gerdūnga m̄anend
 Atağa iyle kim ḥaşletde ferzend

Tüketti kan yaşım cism içre k̄annı
 Kılıçın zahmı tapmas imdi peyvend

3 İtin köp barça bağrımdın tama'kār
 Ni t̄oğ kılsam anı perkend perkend

Eger min 'āşık u dīvāne irsem
 Mana nāşih dağı irmes ḥıred-mend

Cihān ehlide muṭlak çun vefā yok
 Hoş ol kim boldı bî-keslikke ḥursend

6 Mana devrān ağı birdi aya nūş
 Min itsem zehr-ḥand iyler şeker-ḥand

Cünün bolmış Nevāyī iylenḡ azād
 Ki mecnūnlugda tartıptur besī bend

128

Ve Lehu'l 'Acāyibdin

7 köz:kör FÜ₂.

127. 1 ay:Ü₂'de yok; 2 kılıçın:kılıçınıḡ T; 3 itin:ayınıḡ P;
 4 u:Ü₂; 7 mecnūnlugda:mecnūnlıkda Ü₂ / tartıptur:tartıpdur FT.

.---/.---/---

Lebiñ la'1 ü haṭṭıñ iy cān zümürrüd
Niçük kim la'1ğa her yan zümürrüd

Ü₁41b İrür haṭṭıñ hayāli köñlüñ içre
Niçük kim taş ara pinhān zümürrüd

Ü₂26a 3 Ğam irmes ni üçün kim hüsni artar
Çıkarsa sebzedin bustān zümürrüd

Zümürrüd tapmaq irdi müşkil imdi
İligge kirgüsi āsān zümürrüd

Zümürrüd kādri bar az irse likin
Hoş irmes bī-had ü pāyān zümürrüd

6 Zümürrüdka yüzün kan boldı ammā
Fidā bolsun aña yüz kān zümürrüd

Meger yāqūt yañlığdur müferriñ
Kim iyles halknı handān zümürrüd

Felek yüz niş-i zehr-ālūd tartar
Ki kılmās sebzedin tuğyān zümürrüd

9 Nevāyi sebze içre iç mey-i la'1
Ki saçmış bāğ ara devrān zümürrüd

129

Ve Lehu'l-Ğarāyibdin

---/---/---/---

128. 1 la'1 ü:la'1 P // niçük kim:bolur mu FÜ₁₋₂T; 2 köñ-
lün:köñül P, köñlim Ü₂, köñlüm T; 4 iligge:ilinge Ü₂; 6 yüzün:
yüzün; 9 içre:üzre F // saçmış:salmış T.

129. Gazel T'te yok.

Iy saçıñ zencīride āşüfte vü şeydā hıred
Ol sevād içre tapıp sermāye-i sevda hıred

Ger cünün def'igadur zencir körgil kim kılur
Ol selāsil kaydıda dīvāneliğ peydā hıred

3 Boldı 'ışk ilgide andağ kim kirek zār u zebün
İylemek bardı cünün ehliğa istignā hıred

R608a Asru rüsvālığlarımna körmış irdi 'ışk ara
Min niçük rüsvā idim bolmış bu dem rüsvā hıred

'Işk köydürdi hıredni bardı ol kim diğe-min
Kim bu mühlik varğa içre yā bolay min yā hıred

Ü₁42a 6 Ger hıred hem 'ışk mağlūbı durur min dik velik
F595a Hiç müşfik ğam yimes ahvālime illā hıred

P214a 'Işk ara cāniğa yitkendin demī istep ferāğ
Bizge terğib iyler imdi sāğar-ı şahbā hıred

Kir fenā vādīsi içre 'ışk rāyı birle kim
Mesh u mebhūt oldı anda zīrek ü dānā hıred

9 Iy Nevāyī 'ışk ara kām isteseñ dīvāne bol
Bu şerefni tapmağuş hem-rāhıñ olsa tā hıred

130

Ve Lehu'n-Nevādirdin

---/---/---/---

6 ger:kim Ü₂ / durur:dur F, turur Ü₂ / velik:velī P; 7 istep:
ister FÜ₂; 9 tā:yā Ü₂.

130. Gazel T'te yok.

Veh ki hem hūşumñı efrūn kılmadı efrūn u pend
Hem cūnūnumñı kem iyley almadı zencir ü bend

Bil ki sindindür barı derdim ni fikriñ hālime
Derd-mend il hālin ol bilgey ki bolğay derd-mend

Ü₂26b 3 Zahmlar kim saldı zehr-ālūd tığıñ cismime
Ağzın açıp her biri hālinga iyler zehr-ğand

Boynuğa müşkin ipekdin iy ki tūmār asmışağ
Kayda hālim bilge-sin kim boynuma taktıñ kemend

Tā köñül hāliñ hayālidin başıñğa ivrülür
Yok sana hācet yaman köz def'ığa ot u sipend

6 Çun felek tākı dik āhir bolğusıdur ser-nigūn
Rif'atıñ tākın ni sūd itmek felekçe ser-bülend

Iy Nevāyī āb-ı hayvān dik lebidin üz ümīd
Kim saçı zulmātıdın yaptı ana müşkin perend

131

Ve Eyzan Lehu

---/---/---/---

Yolıda cān birdim ötti körmeyin cānān ni sūd
Körse hem körmeske salıp zāyī' oldı cān ni sūd

Ü₁42b Sūd köz tuttum qararğan közge ol yüz mihridin
Anlaşağ mihr-i cemālin iyledi pinhān ni sūd

1 hūşumñı:hūşımñı Ü₂ // cūnūnumñı:cūnūnımñı Ü₂; 4 boynuma:boy-
nuğa Ü₂; 5sağa:mağa Ü₂ / def'ığa:vaktığa P / u:Ü₂'de yok; 6
tākı dik: طاقینک Ü₂; 7 yaptı:taptı Ü₂.

131. 2 F'te beyit sırası: 1,3,4,5,6,2,7.

3 Bir tebessümğa lebidin cānı birdim sūd için
Cānım alıp la'li anı bolmadı handān ni sūd

Zülfi sevdāsığa naqd-i ömr birdim āh kim
Yitmedi cānıma bu sevdāda cüz nokşān ni sūd

Oklarıdın cevher-i peykān könlüğe sūd idi
Her ni kim attı yitişkeç öttiler perrān ni sūd

6 Fāni ol iylep cihān sūd u ziyānın terk kim
Ni ziyāndır mu'teber 'ālemde iy nā-dān ni sūd

Iy Nevāyī dime cān bir vaşlıdın sūd isteseñ
Yüz tümen cān birse çun kim vaşl imes inkān ni sūd

132

Ve Lehu Eyzan

---/--/--/--/--/--

Iy yüzün şem'i vü zülfün dūdıdın terk-i hıred
Könlüme şubh-ı ezeldin kısım tā şām-ı ebed

Dime tā cānım cesedde bolğusu kılğum cefā
Kayda kalmış cān maña çun za'fdın yoktur cesed

3 Min ü küyün kayda kim dīvāne belkim dīv-min
Kim melek haylığa yok güstāh anı tavfığa had

Ger borı ışık ehlin öz könlün için kıldın kabūl
Min niçe merdūd isem Tigri için kim kılma red

3 anı:anı Ü₂; 6 fāni:kanı Ü₂ // nā-dān dānā F.

132. Gazel T'te yok; 1 dūdıdın:dūdın Ü₂ // könlüme:könlüme Ü₂; 2 kılğum:kılğum Ü₂; 3 anı:anı Ü₂.

Hasteliğ kör kim bolur her dem hayātım münkaṭı
Ger nefeska dem-be-dem çıkmakka cān kılmas meded

6 Istesen ālem ili maḥsūdı bolmak zīnhār
Yime yüz ālemçe ilge Tiğri birgendiñ hased

Iy Nevāyī kesb-i āyīn-i fenā kıl iyle kim
‘Ömriniñ mi‘ādı yitkende kirek bolsañ mu‘ad

5 ger:kim \ddot{U}_2 / nefeska:nefesga \ddot{U}_2 / çıkmakka:çıkmağga \ddot{U}_2 /
kılmas:kılmañ \ddot{U}_2 ; 6 bolmak:bolma; 7 iyle: أی \ddot{U}_1 .

ZEL HARFINİN ZEVİ'L-HAYATLARINIŶ ZÜ-FÜNÜNLUĞI

133

..--/..--/..--/..--

Ü₁43a 'Işık emriĝa irür kevn ü mekân içre nefâz
 Ü₂27a ŞâhniŶ hükmiĝa andak ki cihân içre nefâz

'Işık aĝkâmı köz ü köŶlüm aradur cārī
 Ki każâ emriĝadur bahr ile kân içre nefâz

3 Yâr her ni dise me'mûr durur 'uşşâkı
 Ki anıŶ söziĝedür cân u cihân içre nefâz

Ehl-i sevdâ işitür her ni köŶül dise ki bar
 Şihne buyruĝıĝa bâzâr u dükân içre nefâz

Ķanıma emrini ister ki revân kılsa rakīb
 Ki ecel hükmiĝadur cân u revân içre nefâz

6 Deyr piriĝa ĝakâret bile köz salma ki bar
 Emriĝa küfr ilide yaĝşı yaman içre nefâz

'Işık dergâhıda ĝul boldı Nevâyî kim bar
 Emr ü fermâniĝa peydâ vü nihân içre nefâz

134

.---/.---/..--

Tikiptür başıĝa cānâne ta'vîz
 Kirek kim tikse bu dīvâne ta'vîz

133. Gazel T'te yok; 1 ü:Ü₂'de yok; 2 köŶlüm:köŶlim Ü₂; 3 Ü₂'de beyit sırası: 1,2,4,3,5,6,7; me'mûr ..'uşşâkı:me'mûrı turur 'uşşâkı ara Ü₂//anıŶ:anıŶ Ü₂; 5 revân:cihân Ü₂; 6 ilide: ilidin Ü₁.

134.R'da "rı harfiniŶ rânâlarının rüst-â-hîzi" başlıĝı var.

Başıŋa ivrülüp sadıkañ bolayın
Ki besdür şem'ğa pervâne ta'vîz

- 3 Kıp iy rākī ki tūmārıñ kirekmes
N'itey bolsa perī bī-gāne ta'vîz

Siniñ ruq'añnı çun boynumğa astım
Bu mecnūnga kirekmes yana ta'vîz

Maña ta'vîz ol ay kışşası bes
Irür 'aşıkğa ol efsāne ta'vîz

- Ü₁43b 6 Cününüm def'ığa bes kim yazılmış
Toladur gūşe-i vīrāne ta'vîz

Nevāyī 'işi hıfzığa ni yitmes
Hat-ı sāgar bile peymāne ta'vîz

135

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

...--/...--/...--/...--

Kıla alsa lebiñ allıda Mesihā tilmiz
Yañı baştın yana tapqay idi ihyā tilmiz

Bolsa Ferhād ile Mecnūn ni 'aceb şāgirdim
İstesem 'ışk u cünūnda min-i şeydā tilmiz

- 3 Şūhlug mektebide sindin itip kesb etfāl
İylemesler pīr-i üstādka aslā tilmiz

2 besdür:bestür Ü₂; boynumğa:boynımğa Ü₂; 5 ay:F'te yok / bes:
pes P // 'aşıkğa:'aşıkğa Ü₁₋₂; 6 cününüm:cününüm Ü₂/ bes:pes F;
7 'işi:'iş Ü₂.

135. Gazel T'te yok; 1 kıla:bola FÜ₁₋₂ / allıda:allında F;
2 istesem:istese P; 3 şūhlug:şūhluk F / etfāl:kemāl Ü₁ // üs-
tādka:üstādğa FÜ₂.

‘Işk ta‘līm-gehidin köñül ister mahlas
Kılğay azādlig andak ki temennā tilmiz

Közün āfet ara üstād velī hāl ü hatın
Devr urup allıda örgengeli yağmā tilmiz

Ü₂27b 6 Mekteb-i ‘ışk ara min tilberedim dimeñ kim
Misl-i Mecnün yana bir bolmadı peydā tilmiz

Q214b ‘Işk zindānıda ğam şāmı Nevāyī ünidür
Kılsa kiç iyle ki mekteb ara ğavğā tilmiz

R608b RI HARFİNİŃ RA'NĀLARININ RÜST-Ā-HİZİ

136

.-.-/...--/...-/...-

Karıda gerçi sebük-rūhluk firāvāndur
Velī yigitler ara çun kirer girān-cāndur

F595b ŞebabnıŃ hevesidin saķalrı reng itme
Aķarsa sebze kökermek yana ni imkāndur

3 Karı yigitler işin çun kılur irür mebhüt
Yigit karılar işin pīşe kılrsa nā-dāndur

Ü₁44a 'Aşā yörürge mededdür velī 'aşā ehli
Çu nīze tutti hem ol yük yörürge nokşāndur

Çu kad igildi 'aşā birle dağı bolmas tüz
İşitse tüz aña yir künc-i beytü'l-ahzāndur

6 Çukurğa tüşti çu köz güiyā kavī-za'fın
Nazar kılur uyatıdın çukurda pinhāndur

Dirig kim karıdım zühd ü fakr lāfı bile
Velī işim yaşurun barça cürm ü 'işyāndur

Hudāy üçün kılıŃ iy pārsā yigitler şükr
Ki sizge cürm ü günehdin Hudā nigh-bāndur

9 Yigit bile karığa zühd birle 'işyānda
Yok ihtiyār muña kahr aña ni ihsāndur

136. 1 rūhluk:rūhlug FÜ₁, rūhlık Ü₂; 3 mebhüt:mehbüt T; 4 yük:yol FÜ₁T; 6 kavī:kuvā FÜ₂, قوی Ü₁ // çukurda:çukurğa FÜ₁T; 7 cürm ü:cürm Ü₂; 9 muña:maña P.

Yigitlikide kişi kılmasa itâ'at-ı emr
Ni sūd çun qarıdı niçe kim peşimāndur

Nevāyi'yā yime ğam ni üçün ki baħr-i kerem
Çu urdı mevc barıĝa ümīd-i ğufrāndur

137

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

---/...--/...--/...--

İrür hemişe hazān bergi dik başında ŝerār
Saĝa ni ğam ki başıĝ üzredür hemişe bahār

Yana n'itip kişi kalĝay tirig ki çıkıtıĝ mest
İtekni sançıp u āŝüfte çırmaban destār

3 Tenim çukur çukur olmiŝ barı bolup tola kan
Nidin ki tişlep tişlep kılıp-min anı efgār

Ğubār içinde kuyaş taĝ imes bu taĝdur kim
Köründi yüz ü hatıĝdın kuyaş içinde ğubār

Çu deyr hıdmetin artuĝrak iylerem ni'aceb
Bilinge muĝ-beçe zülfeynidin iki zünnār

Ü₁44b 6 Çu ŝāf 'iş ile kaşr içre bar durur yüz bīm
Hoŝā ferāĝat ile dürd ü külbe-i hammār

Ü₂28a Nevāyi'yā tiler irseĝ zamāni āsāyiŝ
Zamāne fikriĝe köĝlürĝni koymaĝıl zinhār

10 çun:kim Ü₁.

137. 3 kılıp-min anı:kılıp mini P /efgār:figār Ü₂; 4 ğubār:
bar F; artuĝrak:artukrak FPÜ₂, artuĝraĝ Ü₁ // zülfeynidin:zülfeyni dik P; 6 durur:turur Ü₂ / bīm:vehm T; 7 köĝlürĝni:köĝliĝni Ü₂.

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

-.---/-.----/-.----/-.-

Ƙanıma her dem közüññiñ özgeçe engizi bar
Kim anıñ müjgānı birle ğamze-i ħün-rizi bar

La'li yādı Ƙańga eşkim rengini iyler bedel
Allāh Allāh ni 'acāyib la'l-i reng-āmizi bar

3 'Işķ başımnı kisip yol tapķay ol ay küyide
Ni üçün kim itleri allında dest-āvizi bar

Hecr şāmnı Ƙıl temāşā kimcemāliñ şevķidın
Nā-tüvān köñlümnüñ otluğ āhıdın gül-rizi bar

Tilep ol közdin bolay ĩmīn ki bīmār irse hem
'Āfiyet ehliğa rahm āyīnidin perħizi bar

6 Bāğ ara gül saçtı nāz uykusıda ol serv üze
Tağ nesiminiñ meger pervizen-i gül-bizi bar

Çerh çun bī-mihrdür Perviz dik Ƙanın töker
Mihrniñ kim şām-ı sīmīn na'l dik şeb-dizi bar

Bāğ-ı devrān gülleri çun bī-vefādur tağ imes
Kiçe ger tağ Ƙuşlarınıñ nāle-i şeb-ħizi bar

9 'Ayb Ƙılma köp Nevāyi közleri şūr-ābesin
Kör ki al aynıñ ni yañlığ la'l-i şūr-engizi bar

138. 1 anıñ:anıñ Ü₂; 3 allında:allıda Ü₁, allımda T; tilep:
n'iylep FÜ₁₋₂T; 6 uykusıda:uykusıdın T / serv üze:serv-i nāz
P // mesiminiñ:nesimidin Ü₂; 9 Ƙılma köp:Ƙılmañ köp Ü₁, Ƙılma
Ü₂, köp Ƙılma T.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

---/...--/...--/...--

Ġarīblikda dimen kim ġam u melāleti bar
Ki sindin ayru köġülniġ ġarīb ħāleti bar

Ü₁45a Köġül'ılācını kıl iy kuyaş vişāl ile kim
Mesih dem ura almas kibi melāleti bar

3 Köġül cünūnda tilin 'akl ili ni fehm itkey
Ki derd ü şevk kelāmı bile maķāleti bar

Firākıñ ilgide çun ölmedim başım koyıdur
Bu şive zāhir iter kimse kim ħacāleti bar

Köġül cefāsıdın ābād irür ki boldı tüzük
Ĥarim-i mülk ara ger şāhniġ 'adāleti bar

6 Kitürdi la'liġe cānım peyāmını iy gül
İşit ki peyk-i şabāniġ 'āceb risāleti bar

Firāk ehli çu ġamdın ħalāş imes tün ü kün
Müdām içerge bu aĥvālniġ delāleti bar

Vişāl ruķ'ası yitmes maña hoş ol nevmid
Ki kāşıdı kolıda ħaṭṭ-ı istimāleti bar

9 Nevāyi isteseñ özlükni ref'-i mecnūn bol
Ki 'akl pīrini kördüm besī cehāleti bar

139. 1 ġarīblikda:ġarīblikda Ü₁T; 3 tilin..ili:'akl tilin
il T; 5 ara ger:eger FÜ₂.

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

---/--/--/--/--

Ü₂28b Güyiyā köñlüm tahayyül mülkiniñ sultānıdır
Kim hayāl içre kıılır her 'iş kim imkānıdır

Hüsni vü 'ışkım kemāl içre yaqındurlar ki bar
Ol miniñ hayrānım u 'ālem anıñ hayrānıdır

3 Tutmamış rengin bulut kökni ki 'ālemni tutup
'Aks kök mir'atıga salğan sirişkim kanıdır

Şarsar u tūfān yiter iy halk oluñ āgāh kim
Āh u eşkimniñ bu aqşam hecrdin tuğyanıdır

Ü₁45b Çuğd bolmış genc-i vaşlıñ şevkidin köñlüm kuşı
Zahmı köp köñlüm öyi ol çuğdnın vīrānıdır

6 Hüsnga çun yok vefā bes tut vefānı muğtenem
Niçe kün iy kim saña maħbūbluğ devrānıdır

'Işğ deştide Nevāyī'dür kuyun kıılmañ gümān
Kim ten-i hāki bile bir şūh ser-gerdānıdır

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrahu

140. 1 köñlüm:köñlim Ü₂; 2'ışkım: 'ışkı F /içre:üzre Ü₂; 4
yiter:n'iter Ü₁ // eşkimniñ:eşkimdin Ü₂ /hecrdin:hecrniñ Ü₂;
5 Ü₁'de beyit sırası: 1,2,3,4,6,5,7; vaşlıñ:vaşlıñ Ü₂ // köñ-
lüm öyi:köñlim öy Ü₂; 6 çun:çok Ü₂/vefā:F'te yok /bes:pes PÜ₁ //
maħbūbluğ:maħbūbluğ FPT, maħbūb yokÜ₁.

141. Gazel Ü₁'de yok.

-.---/-.----/-.----/-.-

P215a Vaşlıdın çun mültefit köprek bolur fūrkatde yār
Terk-i vaşl iylep kıllıñ aḥbāb fūrkat ihtiyār

Dime köñlüñ boldı mu terk iylemek yār u vaṭan
Ni köñülñi terk kılmak ni vaṭan veh kaysı yār

3 Söz ü yār u yārdın sormanñ ki hicrān deştide
Kağalı bī-kes unut bolmış maña yār u diyār

Tapmadım bir niçe kim mihr ü vefā tofrağıda
Dāne saçtım eşkdin kirpik bile iylep şiyār

Sīm-gün eşk olmak altun dik yüz üzre ni asiğ
Cism hicrān küreside bolmayın ḥāliš ‘iyār

6 Kim ki ‘ālem ḥalkı birle āšnāliğ kılmadı
Anı di ferḥunde-aḥter munı bilgil baḥt-yār

Cān ‘aziz asru fidā-yı yār-ı cānı bolğalı
Er ne ikin ‘aşık-ı bī-çāre ol başı n'iter

R609a Ḥālini n'iylep nihān tutsun Nevāyi ḥaste kim
Yitse eşkin āḥ urar yığlar eger āhın tıyar

142

..---/..---/..---/..---

1 köprek:köprağ T; 2 köñlüñ:köñliñ Ü₂ / iylemek:iyleben P /
yār u: ,! Ü₂ // vaṭan:vaṭanda Ü₂; 3 Bu beyit sadece T'te
var; 4 bir niçe:bir her niçeP// kirpik:kirpük Ü₂; 7 Bu beyit
sadece P'te var.

142. Gazel sadece F'te var.

Bādedin şīre-i cān tu'mı eger kāmdadur
Andın irkin ki lebi tu'mı anıñ cāmdadur

Sin sin ü derd ü ğamı yoq işim özge iş ile
Fısk u takvī dime söz küfr ile İslām'dadur

3 Yir ü kök 'ışk otınıñ tākātı kiltürmedi kim
Aña teskin ni taharrükde ni ārāmdadur

Minıñ ol yüzde köñül anda irür merdüm dik
Ol yaruk şubhda līkin bu kara şāmdadur

Ġazab iylep ki közüñ zehri bolur zāhir bil
Kim irür telhıg ol nev' ki bādāmdadur

6 Hecr eyyāmıga tūl itmeniz kim ni ikin
Nūh 'ömri kibi yüz dürc bu eyyāmdadur

Bir tekellüm bile katlimni ki kılmış peygām
Yüz hayāt-ı ebed ümmidi bu peygāmdadur

Gülni gül-şen bile bolğan dik irür iy sākī
'Aksiñ andak ki min içken mey-i gül-fāmdadur

9 Hecrdin vaşlğa miñ yıl ki Nevāyī çinedi
Berķ-revler ayağı allıda bir gāmdadur

143

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

---./---./---./---

F596a Pervāne kanatı ara kim dāğ ile kändur
Hecr otı vü ğam yarasıdın ikki nişāndur

143. Gazel T'te yok.

Sarığ kızıl elvān bile h̄il'atleriñ iy gül
Ra'nāliğ irür ol ki libāsında 'ıyāndur

3 Ol köz karası hey'eti mecrūh köñülde
Hicrān otıdın ikki yağı dāğ-ı nihāndur

Köñlümni ki pergāleler itti ğam-ı hecriñ
Lāle varakı dik barıda dāğ ile kandur

La'liñdin eger kaṭre-i kan kılsa tereşşuh
Tofrakka tamızma ki anıñ tofrağı cāndur

6 Bu gül-şen ara b̄y-ı vefā yitmedi güldin
Bülbülğa ki miñ nevhā bile de'b-i fiğāndur

Ü₂29a Şevk otığa yanmakka özin urdı Nevāyī
Kavduñ kil ü lutf iyleben ol tilbeni yandur

144

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-.

Tā buzug köñlüm ara zülfüñ hayāli aylanur
Ejdehāyidür ki bir vīrāne içre tolğanur

Ehl-i derd āh u fiğānidur imes kūs u nefir
Seyr üçün ol hūblar şāhı kaçan kim atlanur

2 sarığ:sarığ Ü₁ // ra'nāliğ:ra'nālık P; 4 köñlümni:köñlimni
Ü₂ / ğam-ı:ğam u Ü₂ // dik:dek Ü₂; 5 tofrakka...tofrağı cān-
dur:tofrağka...tofrağı kandur Ü₂; 6 yitmedi:bitmedi Ü₂ / gül-
din:iy gül PÜ₁ // miñ:gül Ü₂; 7 yanmakka:yanmakka Ü₂ // kav-
duñ:kavdıñ Ü₂.

144. 1 köñlüm:köñlim; 2 atlanur:aṭlanur Ü₂.

3 Ger tenimde dāğlardur veh ni tağ taşıda dāğ
Nā-tüvānī kim içi hicrān otıdın örtenür

Ü₁46a Her şerer kim otluğ āhımdın barur gerdün sarı
Ehl-i ʿışk ervāhı örtenmekni andın örgerür

Rüşen itmes bezmni hüsn ehli sin dik kim iter
Dehr yarutmağnı ger encüm kuyuşka ötkenür

6 Çun bu gül-şen bī-vefādur cām devriğa töker
Niçe pāre sīm kim ʿömride nergis kazğanur

Andağ uykuğa Nevāyī bardı hicrān şāmı kim
Yaşıdur ger haşr gavğāsıda dağı oyğanur

145

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/...--/...--/...--

Tişildi haste köñül ʿışk tığı itkeç zūr
Kirer aña kara kaygu sipāhı iyle ki mūr

Yüzi közümde vü gāyib-min anda iyleme ʿayb
Sirişkiniñ suyu rengin ni nev ʿ bilgey kūr

3 Lebiğ hayālide şūr-ābe töksem andın irür
Ki bir çüçüg birür ol yirde kim su bolğay şūr

ʿAceb imes işimiz deyr ara gedālıg ise
Nidin ki muğ-beçeler kıldı bizni müflis ü ʿür

3 taşıda:taşımda Ü₂; 5 yarutmağnı:yarutmağnı T.

145. 2 közümde:közümde Ü₂ / anda:andın F // sirişkiniñ:sirişkiniñ Ü₂ / bilgey:bilsün T; 4 kıldı bizni:bizni kıldı F / ü:Ü₂'de yok.

Egerçi mäh-veşim rüstāyi āyīndür
Velik şehr ü vilāyetka saldı ğāret-i Ğūr

- 6 Bu deşt saḥıġa cām-ı Cem içre köp baqtım
Kaḏeḥ kitür ki ni Behrām zāhir oldı ni ğūr

Nevāyi aytsa ebyāt ol ay mihrinde
Kirek ki naġmesi bolsa beyāti vü mähür

146

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

...--/...--/...--/...--

İtleriġ ḥaylı mini öldi ğümān iylediler
Ki başımda kiçe tā şubḥ fiġān iylediler

- Ü₁46b Kaḏlime ḥaḥ yazıp eflāk ü niġin encüm olup
Yüz tümen yirde bu maḥzarnı nişān iylediler

- 3 Ni belā irkin ol ay kim köz ü kaşın eflāk
Fitne-i 'ālem ü āşüb-ı cihān iylediler

- Ü₂29b 'Işk sevdāsı cihān içre yayıldı gerçi
Anı sevdā-zede könlümde nihān iylediler

Maḥlaşım yok tirig andın ni kılay iy aşḥāb
Derd ile 'ışkı çu cānımna mekān iylediler

- 6 'Işk çāvuşları yüz kâfileni her laḥza
Kūyidin mülk-i fenā sarı revān iylediler

5 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,4,6,5,7; şehr ü:şehr Ü₂ / vilāyet-
ka:vilāyetga PRÜ₂; 6 saḥıġa:saḥıḥda T.

146. Gazel T'te yok; 4 zede:üze Ü₁; 5 'ışkı:'ışk Ü₂; 6 iy-
lediler: ایلا دیلار Ü₂.

Kūyide irdi Nevāyī vü körünmes imdi
 ‘Işk ile derd anı bilmen ki kayan iylediler

147

Ve Lehu Rafa‘a’llāhu Qadrahu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Veh ki sevdā deştide kıldı mini dīvāne hecr
 Bir perī ‘ışkıda hālim şehr ara efsāne hecr

Arzūdın kim kirip külbemge tutkay bir kadeh
 Tün ü kün hem-kāse fūrkatdūr maña hem-hāne hecr

3 Ol buzuğluğlar ki yitkürdi bir ikkisin işit
 Kıldı vīrānem yıķıp köñlüm öyin vīrāne hecr

Tanımas-sin dime ilni kim ta‘addī başlağaç
 Aşnālardın burun kıldı mini bī-gāne hecr

Şart kıldım vaşl tapsam kilse ger yüz miñ belā
 Tartayın ammā kabūl itmey çikerge yana hecr

6 Hecr ara her niçe saçtım eşk-i hasret birdi ber
 Ni semer birgey çu her mezra‘da saçkay dāne hecr

Iy Nevāyī her kişi kim istegey elbette vaşl
 Tartıban yüz miñ belā çikmek kirek merdāne hecr

148

Ve Lehu Qaddesa’llāhu Rūhahu

147. Gazel T'te yok; 2 külbemge tutkay:külbemğa tutğay Ü₂
 // fūrkatdūr:fūrkatdūr Ü₁; 3 vīrānem:vīrānım PÜ₂; 4 başlağaç:
 iylegeç Ü₂; 6 her:bir Ü₁₋₂.

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₂47a Ol melek-simā ki ḥüsn içre perī mānendidür
Ḥür-i cennetdür mü yāḥod ādemī ferzendidür

İy ki geh gāhī körer-siz anı nā-şükr olmanız
Vāy ol mahzūn ki yād itmek bile ḥursendidür

P215b 3 Zāğlar kūyide könlümni çokuşup üzdiler
Tumşuğ irmes her biri ağzıda bir perkendidür

Könlüme cān riştesi yā hecr tārı çırmaşıp
Kayd saldı yā sinin zencir-i zülfün bendidür

Ol Mesihā'dın n'itip fāriğ bolay kim her nefes
Hejr tiğidın köñül yüz katla ḥācet-mendidür

6 Rehn ḥırkam kim töşeptürler anı mey-ḥānede
Gūyiyā her yan yapuşkan dürdler peyvendidür

Dimeniz her kiçe hecrinde niçe kan yıgladıñ
Kanıma her dem kiren ol la'1-i şekker-ḥandıdur

İy Nevāyī könlüme men'-i cünün köp kılma kim
Anı Mecnūn iylegen ehl-i naşihat pendidür

149

.---/-.----/-.----/-.-

148. 1 ḥür-i:ḥür u Ü₂; 2 körer-siz:köre-siz Ü₂ // yad:yat
T; 3 kūyide könlümni:könlümni Ü₂ / üzdiler:urdılar P; 4 köñ-
lüme:köñlime Ü₂; 5 Bu beyit RP'te yok; 6 yapuşkan:yapışkan T;
7 Bu beyit sadece P'te var; 8 könlüme:köñlime Ü₂.

149. Gazel sadece F'te var.

Minin̄ katlim̄ga ol rāgīb tüşüp-min zahmlıg muẓtar
Minin̄ farkımda rengin̄ tīg anıñ başıda gül-gün per

İñinde zülf-i müşk-āyin̄ gül üzre sebzedin̄ tezyin̄
Yüzün̄ üzre haṭ-ı müşkin̄ kilip kāfur̄ üze ‘anber

- 3 Ketān zer-keş zarāfetdür çu kiydin̄ yüz leṭāfetdür
Biliñde veh ni āfetdür murassa‘lıg kemer ḥancer

İrür dīvāne vü şeydā köñül kim bolmış ol ra‘nā
‘İzār içre melek-simā cemāl içre perī-peyker

Haṭıñ ay devride hāle tişin̄ gül-bergide jāle
İki minzin̄ gül ü lāle iki la‘liñ mey ü şeker

- 6 Çu çıktım şu‘le efgāndın̄ içim örtendi ḥırmāndın̄
Tenim kül boldı hicrāndın̄ köñül ol kül ara aḥger

Kil iy sākī ki maḥzūn-min belā deştide mecnūn-min
Vişāl ehlide maḡbūn-min ‘ilācımga kitür sāgar

Kim ol bolḡay bisāt ara ḡamin̄ ilge neşāt-efzā
Bisāt içre elem-fersā neşāt içre ṭarab-ḡüster

- 9 Özün̄ evvel niçe yutkıl Nevāyī‘ga daḡı tutkıl
Anı bir laḡza avutkıl ki hicrān içredür muẓtar

150

Ve Lehu Ḳaddesa’llāhu Sırrahu

---/---/---/---

Vaşlıdın̄ nevmid̄ iken çağda firākı köydürür
Çunki boldı vaşl̄ ümid̄i iştıyākı köydürür

150. Gazel T'te yok.

Ü₂30a Turganı birle bir āteş-pāredür ol şūh kim
Yok u barımnı anıñ baştın ayakı köydürür

3 Āteşin sīr-āb la-li cānga ot salsa ni tañ
Kim mini ol ot bile su ittifākı köydürür

Hālin ol yüz örtemiş kim fitnedür devrān ara
Kim cihān ehlin cihānnıñ iħtirākı köydürür

Bezm ara köymekdin özge yok naşibim nige kim
H^vāh gül-gün bāde h^vāh ol turfe sākı köydürür

Ü₁47b 6 ‘Işk bir otdur ki könlümdür aña āteş-kede
R609b Ol visākın köydürür bizni visākı köydürür

F596b Salmak ot barlas u tarhan ‘arızı ni sūd kim
Bizni köygen çihre birle bir yasakı köydürür

Köydürürge ilni kem gāhi kılurlar ittifāk
Yok ki yalguz ‘ālem ehliniñ nifākı köydürür

9 İy Nevāyī ‘aşık olduñ bil ki ‘ālem mülkini
‘Işk itip tārāc her ni kalsa bākı köydürür

151

Ve Lehu Rafa‘a’llāhu Menziletehu

.---/.---/.---/.---

4 fitnedür:fitne-i Ü₂ // ehlin:ehli Ü₂; 6 könlümdür:könlim-
dür Ü₂; 7 barlas:bolmas Ü₂ // çihre:çihir F; 9 olduñ:oldıñ
Ü₂.

Seferde veh ki mindin ayru bir gāyib müsāfirdür
Ki közdin gerçi gāyibdür velī köñlümde hāzırdur

Tilep müşkin gazālımını köñül dīvāneler yanlıg
Hemīşe tağ u deşt içre kiyikler birle sāyirdür

- 3 Eger hod barça bir kündür ni mümted hecr ikin yā Rab
Ki miñ yıl şiddetin şerh itse til vaşfıda kâşırdur

Fidā rūhum kuşı ol çuğdka kim iski kabrimde
İrür hem nevha-ger endüh birle hem mücāvirdür

Ecel ger katl ta'limin kilip alsa firākıñdın
Ni tañ bu işde bar ol mübtedi lakin bu mähirdür

- 6 Haṭā yok nāvek-i katl atsa hecriñ cānga kim hem bu
Du'ā birle tiler Hāk'dın hem ol şestiğa kādirdür

Ni tañ her zerre allında yir öpmek iylesem zāhir
Ki dil-ber 'arızı hurşidiga eşyā müzāhirdür

Kitür sāki anıñ dik mey ki kül kılğay vücūdumı
Ki özlük perdesi maṭlūb ruhsārığa sātirdür

- 9 Yakıñ aḥbāb merhem vaşldın yok irse barıñ kim
Nevāyi hecr nişidin besī āzürde-hātırdur

152

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--/--

151. 1 köñlümde:köñlimde Ü₂; tağ u deşt:deşt ü tağ Ü₁/tağ:
bāg Ü₂; 3 ikin:iken T; 4 rūhum:rūhım Ü₂/çuğdka:çuğdga FÜ₁; 5
bu:ol Ü₁; 6 atsa:itse T/hem bu:bu hem Ü₂//şestiğa:şaştığa Ü₂,
şettiğa T/kādirdür:kādürdür Ü₂, 7 ni tañ:n'iter Ü₁/her:bir Ü₂/
iylesem:iylese Ü₁; 8 anıñ dik:anıñ dek Ü₂/vücūdumı:vücūdımını
Ü₂//özlük perdesi:özlükdin maña Ü₂/maṭlūb:maḫşūd F; 9 yakıñ:
bakıñ PÜ₁.

Ü₁48a Vāy ki bağrım yana hecr okıdın yaradur
Her nefes ol yaradın cān özidin baradur

Cānıma āfet lebi hecri belā āh kim
Bahtıma bir hūkmi bar la‘l ü ger hāredür

3 Derd sipihri tenim turgan u ötken okuñ
Lem‘a-i peykān bile s̄ābit ü seyyāredür

Ü₂30b Kūyide tapmaq sini mümkün imes iy köñül
Anda çu sin tilbe dik yüz tümen āvāredür

Çerh ‘arūsığa yok ğayr yamanlığ şı‘ār
‘Akdığa meyl itme kim şāhid ü bed-kāredür

6 Vesmesi kavs-ı kuzah ğāzesi gül-gün şafak
Zülf ü yüzi tün ü kün kör ki ni mekkāredür

‘Işķ ‘aceb derd imiş derdķadur çāre şabr
Veh ki Nevāyī besī ‘āşık u bī-çāredür

153

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/--/--/--/--/--

‘Işķ dāğıdın nişān kalgandın il cānım alur
Yusa kitmes tīg ile yansam nişān köprek kalur

Veh ni hāletdür ki kaş u közini körgeç kara
‘Akl u cānım savrulur şabr u şikibim kozgalur

152. 1 cān özidin:cān u köñül Ü₂; 2 la‘l ü:la‘li vü Ü₂; 3 derd: دور P/turgan:tozgan T; 4 dik:tik Ü₂; 5 ğayr:gerçi T/yamanlığ:yamanlıķ F; 6 kavs-ı :kavs u PÜ₂/şafak:ķadeh Ü₂; 7 derdķadur:derdğadur F, derdğa yok Ü₁//‘āşık u:‘āşık F.

153. 2 hāletdür:hālettür Ü₁.

3 Kaşu hecride yaşı ay zevrakının havfı bar
Şarşar-ı ahım bile çun baħr-i eşkim çaykalur

Kök şeb-istāni kızıl güller açar çun kan yaşım
‘Aksini ğam şāmı encüm közgüsi içre salur

Bāde tut naħd-i hayatımnı alıp iy muğ-beçe
Cān tapay bir lahza çun bu naħd-i āħir sayğalur

Ü₁48b 6 Faħr vādīsiga çun urduñ kadem özlükni sal
Yol uzundur bu ağır yükni kötergen tavşalur

Iy Nevāyi tā tirig-sin tartğun ildin cefā
Savugaç hengāme-i ‘ışkıñ bu ğavğā tarkalur

154

Ve Min Netāyici Fikrihi

.---/.---/.---/.---

Birev tiğ-ı firākı veh yana köksümni çāk iyler
Ki hem zahmı hem ihfāsı hem ızhārı helāk iyler

Meger istep itige tu‘me köñlüm birle bağrımdın
Birin pergāle pergāle birisin çāk çāk iyler

3 Ni mühlik derd irür köñlümde kim efgānıma her kim
Ki yığlar ‘ışk anıñ hem fiğānın derd-nāk iyler

3 hecride:hecrinde Ü₂ / havfı:cevfi Ü₂; 4 kan yaşım:kalınmamış P
//ğam şāmı:şām-ı ğam Ü₁; 5 bāde:yada //sayğalur:saykalur P,sıy-
kalur T; 6 vādīsiga:vādīsıde FÜ₁₋₂T/urduñ:urduñ Ü₂//kötergen:
köterge Ü₂; 7 tartğun:tartkuñ FÜ₁T.

154.Gazel T'te yok; 2 köñlüm:köñlim Ü₂/bağrımdın:bağrımnı
Ü₂; 3 köñlümde.....efgānıma:köñlimde.....efgānıga / her:F'te
yok.

'Aceb yok 'ışk-ı bî-bāk ilgide min dik esîr olmak
Kişi kim 'ışk kûyi 'azmini bî-vehm ü bāk iyler

'Aceb yok vaşl haylı tüşkeli tertîb iter menzil
Ger eşk ü âh otı ilniŝ köz ü köŝlini pāk iyler

6 Miniç başım kisekçe hem körünmes raŝŝı allında
Birev kim tevseni tâc ehliniŝ başını hāk iyler

Köŝül bâğıda derd ü ğam nihâlin ikkeli gÿyâ
Kažâ dik-kâni her yan okı zaĝmıdın meğāk iyler

Hoşâ ol kim ğazân faşlı mey-i al içse bâğ içre
Kađeĝ ser-püşı ğınnâliĝ ilig dik berg-i tâk iyler

P216a 9 Bir ehl-i 'ışkını yâri helāk iyler Nevâyî'ni
Bu yanlıĝ yârsız cân minnetin çikmek helāk iyler

155

Ve Min Luţfı Ŧab'ıhi

---/---/---/---

Ü₂31a İy köŝül düşmenler ança mekr ile fen kıldılar
Kim vefâliĝ döŝtnı cânımğa düşmen kıldılar

Ü₁49a Dûd başımdın çıkar gÿyâ ki hicrân taşıdın
Yağdurup her yan bu günbed üzre revzen kıldılar

3 Başıma jülîde saç irmes ki zâĝ iylep ğulüv
Zaĝmlardın tu'me isterge nişimen kıldılar

4 ilgide:ilgidin FÜ₂; 6 ehliniŝ:ehlinüŝ Ü₂; 8 mey-i al:mey a-
lıp Ü₂ // ğınnâliĝ...dik:ğınnâlık dek Ü₂.

Hecr şāmıdın asıp gerdün kara kız boynıga
Şubh çāk iylep yaka hālimga şiven kıldılar

Öçmiş irdi 'ışk otı has dik tenimni derd ü şevk
Köydürüp güyā bu tutruğ birle rüşen kıldılar

6 Bāde tut kim ehl-i hikmet çerh bi-mihr irkenin
Cām devri hatları birle müberhen kıldılar

Iy Nevāyi Ka'be tut yā deyr kim ehl-i cihān
Cürm ü ğamdın bu iki menzilni me'men kıldılar

156

-.-./-.-./-.-./-.-

Her bağır kanı ki hecride közümge aylanur
Köz anı tōkkeç bağır yanlıg hem ol dem bağlanur

Sünbül-i pür-tābıga cān riştesin çırmay disem
Her dem ızhār-ı hicāb iylep yılan dik tolğanur

3 İylese hüşni temāşāsıda katlim hükmi 'ışk
Cān sücüd iyles bahāne birle her dem kŷmenür

Cān bire almas lebiñ yanlıg ölügge ehl-i hüşn
'Ömr iter žāyi' Mesihā'ga birev kim ötkenür

Kuş bolur āhım şerārı üstidin ötkēç kebāb
Belki çerh üzre melāyikniñ kanatı çörgenür

155. 5 otı:ol Ü₁ / derd ü:derd-i T // tutruğ:tofrağ FÜ₁₋₂.
tofrağ T.

156. Gazel sadece F'te var.

6 Bî-sütûn tağın kötergendin köngülge bāk yok
Lîk Ferhād imgekin tartarda asru imgenür

Vāmıķ u Mecnûn barıp qaldı Nevāyi ‘ıŝķ ara
Yitse her işde şu‘übet ol iş ehli saylanur

157

Ve Min Āsarı Zihnihi

.-.-/.-.-/.-.-/.-.-

Qayu taraf ki quyaş yaqlıg ol nigār barur
Soñınça sāye misillig bu hāk-sār barur

Dime nücüm ki kök tirler āhim otıdın
Ki ŝām-ı ğam aña köp şu‘le vü ŝerār barur

3 Külerde rişte-i dür dik tişin körüp eşkim
Tizilgen inçü misillig tüzüp qaṭār barur

Fiğānnı zabṭ kıllur-min velik ol qātil
Çu cilve iyledi ilgimdin ihtiyār barur

İçimde yüz başağ iy gül ni ‘ayb inrensem
Elem tapar tābānığa anın ki hār barur

R610a 6 Bu gül-sitān ara bülbülğa raħm kıll iy gül
Ki hey digünçe hazān yüzlenip bahār barur

F597a Nevāyi ölse yidik küyi itleri sünekin
Raķib kıllma gümān kim diseñ ki bar barur

157. 2 şu‘le vü:şu‘le-i Ü₂; 3 külerde:kölerde P // tizil-
gen:tirilgen FÜ₁₋₂; 5 başağ:paŝağ Ü₂; 7 bar:yār Ü₂T.

Ve Min Tavāli'i Metāli'i Esrārihi

.--/.--/.--/.--

- Ü₁49b Min ü fūrkat eyyāmi vü zārliġlar
Her akşam tañ atkunça bīdārliġlar
- Belā haylı kim yaġdurub taş u nāvek
Ten ü cānıma andın efgārliġlar
- 3 Ğam u derd zindānı içre köñülge
Tüşüp otlaş otlaş giriftārliġlar

Gehi yārsızlıġlar iylep helākim
Gehi derd ü ğam körgüzüp yārliġlar

Mini sākiyā hecr devride mest it
Ki yakmas izācımğa huş-yārliġlar

- Ü₂31b 6 Fenā deştide taşla özlük yükin kim
Kirekliktür anda sebük-bārliġlar

Nevāyi bahār oldı tevbeñni sındur
Ki hoştur bu faşl içre humārliġlar

Ve Lehu Zāde 'Irfānehu

---/---/---/---

Ança köñlümnı cünün u 'ışk yaġmā kıldılar
Kim min-i dīvāneni 'ālemğa rüsvā kıldılar

158. Gazel T'te yok; 6 kirekliktür:kireklikdür P; 7 hoş-
tur:hoşdur P.

159. Gazel T'te yok; 1 köñlümnı:köñlimni Ü₂.

Halk ba'zı küldi ba'zı 'ibret alıp yığladı
Her kaçan müfrit cünūnumnı temāşā kıldılar

- 3 Ğamzesi her dem ki kan tökmekke hūnī istedi
Közleri min kanı tolğan sarı imā kıldılar

Min gedā kim vaşlı kim çun kördiler yüz tiğ-ı katl
Şehrler anı kim hayal içre temennā kıldılar

Küyige kirgeç min-i muḡluḡ hücūm itti raķib
İyle kim itler gedā körgende ğavḡā kıldılar

- Ü₁50a 6 Min çu asray almadım sırrımnı n'iylep 'ayb itey
Düşmen-āyīn dōstlar ger āşkārā kıldılar

Veh ni zulm irdi ki özge sarı saldıḡ tiğ-ı zulm
Her niçe kim cān bile köḡlüm tevellā kıldılar

Bāde iç kim ḡuşşadın ferd oldılar ol hayl kim
Bu kühen deyr içre meyl-i cām-ı şahbā kıldılar

- 9 İy Nevāyī birgil özlük naḡdın ü kesb it fenā
Kim alar sūd iylediler kim bu sevdā kıldılar

160

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-Şerīfeti

---/--.---/--.---/--.---

Ğam tūni ikki közümge kim ḡuyaşı ivrülür
Lem'asıdın her birige ḡuşşa yaşı ivrülür

2 cünūnumnı:cünūnımnı Ü₂; 4 vaşlı:vaşl FÜ₂; 5 itti:itme P; 6
dōstlar ger: دوستلار P; 7 saldıḡ:kıldıḡ Ü₂; 7 tevellā:temennā
Ü₁; 9 özlük:özlük Ü₂ / ü:Ü₁ 'de yok / fenā:fezā R.

160. Gazel T'te yok; 1 tūni ...közümge:tūni kim ...közim-
ge Ü₂.

Hecr vādīsinde ser-gerdān-min andaḡ kim ıuyun
Hem-ka-dem bolsa maḡa bir laḡza başı ivrülür

3 İstegünçe bāde içtik zehr-i devrān bezmide
Kim ki ıan yutmaḡ bile anıḡ ma'āşı ivrülür

Şu'le-i vaşl içre köyse taḡ yok ol kim yāriniḡ
Başıḡa pervāne yaḡlıḡ bī-tehāşī ivrülür

Resm irür peyveste yaḡı bolmaḡı kırbān ara
Taḡ imes ger ıaklık köksümge ıaşı ivrülür

6 Feyz irādetdin yiter Perviz itip ol yir tutar
Çun Nebi sarı ḡayāl içre Necāşī ivrülür

İy Nevāyī öz ıuyaşım başıḡa ivrülme kim
Yaḡsıraḡ kim başıma gerdün ıuyaşı ivrülür

161

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

---/...-/.../...-

Birev ḡamı yana köḡlümge ıozḡalan saladur
Birev dimey ki bu āşūbnı fülān saladur

Ü₁50b Niçe yaḡın boladur ol aḡız yoḡı likin
Tekellümi yana köḡlüm ara ḡümān saladur

3 içtik:içtiḡ FÜ₂, içdik Ü₁ // anıḡ:anıḡ Ü₂; 5 irür:olur Ü₂
// köksümge:köḡlümde FÜ₁; 7 ıuyaşım:ıuyaşı Ü₁.

161. Gazel T'te yok; 1 köḡlümge:köḡlimge Ü₂ / ıozḡalan:ıoz-
ḡalan Ü₂ // dimey:dime Ü₁; 2 yaḡın: بوقی P // köḡlüm:köḡ-
lim Ü₂.

Ü₂32a 3 Ta'ac̣cüb iylemeniz laḥza laḥza feryādım
Ki şevḳ köñlüme yādın zamān zamān saladur

Refiḳlar biliñiz ki müsāfirim yādı
Başımğa her nefesi terk-i ḥānümān saladur

Disem şikib bile özni zabṭ iley 'ıṣḳ
Yana bu şu'leni köñlümge nā-gehān saladur

6 Ni nev' bülbül-i zār itmesün fiḡān ki sipihr
Bu gül-şen içre bahār olmayın ḥazān saladur

P216b Nevāyi olsa kühen-pīr ü köyse 'ayb itmeñ
Ki mundaḳ ot aña bir şūḥ-ı nev-cevān saladur

162

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

---/--/--/--/--/--

Ni peridür kim ḥired aşḥābını mecnün iter
Ḥüsni her sâ'at köñül ḥālini diger-gün iter

Meyḡa meşḡül iylerem özni velī köñlüm yana
Kim ol ay vaşlını yād iyler mini mahzün iter

3 Ğam yüki köñlümge her sâ'at koyar küh-ı belā
Gerçi eşkim seyli her dem taḡnı hāmün iter

Pend ile 'ıṣḳımğa her kim dise kim teskin birey
Āh kim bu otnı dem birle yana efzün iter

3 iylemeniz: أَيْلَانَا كِير R / laḥza laḥza: def'a def'a FÜ₂ // şevḳ:
şevḳı Ü₂; 4 terk-i:yād-ı Ü₁; 5 şu'leni: شُؤلِنِي Ü₁ / köñlümge:köñ-
limge Ü₂; 6 olmayın:ötmeyin Ü₂.

162. Gazel T'te yok; 2 köñlüm:köñlim Ü₂; 3 köñlümge:köñlim-
ge Ü₂.

Cām-ı vahdet nüş iter iy şeyh muğ deyri ara
Bādeğa ol kim riyāyī hırkasın merhūn iter

- 6 Deyr piri az u nāfi nükte dir vā'iz ni sūd
Ger demī efsāne aytur lahza'ı efsūn iter

Iy Nevāyī Şāh-ı Gāzī gevher-i nazmın bilür
Kim fidā her lafzığa közdin dür-i meknūn iter

163

Ve Lehu'l-Garāyibdin

.-./...-/.-./...-

- Ü₁51a Ni naḥl-i kāmēt ikin kim köñül ḥarābı irür
Ni ṭurre kim ḳara cānımda piç ü tābı irür

Didi közi sini bir ğamzda helāk iyley
Henüz ğam-zede köñlümdē izṭırābı irür

- 3 Firāk şāmı ki ehl-i ḥıred birür pendim
Meger ki düzaḥ ol u bu anıḥ 'azābı irür

Cemāldin ğaraż ol çihredür bu ṭurfe varak
Meger ki ḥüsn kitābının intihābı irür

Tenimde yüz elif ü yüz tügendin olğan şıfr
Meger köñül elem ü rencinin ḥisābı irür

- 6 Şabā nesimi anıḥ dik iser çemendin kim
Digey-sin ehl-i vefā 'ömrinin şitābı irür

163. Gazel T'te yok; 1 ḳara:Ü₁'de yok; 2 közi:köñül FÜ₂,
közüm P / ğamzda:ğamzede FÜ₁ / iyley:iyeler P // ğam-zede:
ğam-zidā Ü₂ / köñlümdē:köñlümdē F, köñlimde Ü₂; 4 cemāldin:
cemālidin Ü₁; 6 anıḥ dik:anıḥ dek Ü₂.

Nevāyi öldi vü cān taptı la'l-gün meydin
Meger ki sāki-i gül-çihre la'l-i nābı irür

164

-.-./-.-./-.-./-.-

Tā şehimğa mesned-i devlet hişār evrengidür
Hem maña vü hem figānımğa hişār āhengidür

Ol ki derdim keffeside vezn itey dir Kāfı
Bes muhāl iyler gümān kim bu anıñ hem-sengidür

- 3 Heçr kim bir tünni yüz yıl körgüzür 'ışk ehliğa
Bu müşa'bid 'ışkñıñ efsün ile nirengidür

Ƙan yutar gül-şende gonçe küyi ol hem min kibi
İvrülür köñlide bir gül dehrniñ dil-tengidür

Yana kevserni tiler zāhid birip naqd-i hayāt
Bu 'aceb sevdā nişān dāniş ü ferhengidür

- 6 Sākiyā mey birle şāf itkil köñül közgüsini
Kim kazāsında riya birle ru'ūnet zengidür

Kiydi azrak zāhid ü müştak durur ol zerkdın
İy Nevāyi güiyā bu pārsālıg rengidür

165

Ve Lehu'n-Nevādirdin

-.-./-.-./-.-./-.-

- Ü₂32b Her niçe yitkürse ol şüh-ı sitem-ger intizār
N'iylegümdür tartmay-min zār mužtar intizār

164. Gazel sadece F'te var.

165. Gazel T'te yok.

- R610b Veh ni tün irdi bu kim kilgey dip ol şem'-i Çigil
Şāmdın tā şubḥ tartar-min ser-ā-ser intizār
- F597b 3 Cān tiler bolsa revān bir iy könül kim bu metā'
Arzımas tartar üçün ol ḥūr-peyker intizār
- Cevr ü luṭfı her ni kilse şād-min kim yok turur
İhtiyārım yārdın ger kām irür ger intizār
- Her kün ol ay intizārıdın köyüp-min ança kim
Bağsa bir hicrān tūniçe bar ikin her intizār
- Ü₁51b 6 Ol kuyaşnıñ kāmı devri yitse hoştur şubḥ-ı vaşl
Birse hem bir yılça tün çerḥ-ı müdevver intizār
- Sākiyā hicrān ḥumārı lāl u medhūş iylemiş
Birmegey-sin bizge yitse devr-i sāğar intizār
- Va'de kıldıñ kim kiley katlıñğa veh luṭf iyle kim
Asru köp çikti bu cān-ı gussa-perver intizār
- 9 İy Nevāyī çun sebū-keş-sin kadem ur tiz kim
Rindlerni kılmasun nā-geh mükedder intizār

166

Ve Eyzan Lehu

.---/.---/---

Közümge oqı gerdidin ziyādur
Meger ok mīl ü gerdi tütüyādur

8 veh:vü PÜ₁.166. 1 közümge:közümge Ü₂ // mīl ü:mīlü (مِيل) Ü₂.

Barurda k̄uyige yok̄ ihtiyārım
Mini her niçe kim könlüm tıyadur

3 Köñül ʿışk otı içre boldı h̄āliš
Meger bu kalbğa ol k̄imyādur

Köñül şaydını mahrūm itmegey kim
Anıñ müjgānı nāvek kaşı yadur

Niçük şehni kılay mihmān maña kim
Gedālik küncide bir b̄uriyādur

6 Min ü muğ deyriniñ p̄iriga k̄ulluk
Ki şeyh-i şehri işi riv ü riyādur

Min ü kevser ki deyr içre Nevāyi
Bu devletka müşerref h̄āliyādur

167

Ve Lehu Eyzan

-.--/--.---/--.---/--.-

Rūh gül-zārıda yā Rab ol ni serv-i nāzdur
Kim revān-bahş ırnige Rūhu'l-Kudūs hem-rāzdur

Ü₁52a Allāh Allāh ni leṭāfetdür ki kirdim bāğ ara
Serv miñdin köp turur l̄ikin bir andaq azdur

2 könlüm:könlüm Ü₂ / tıyadur: تيارور P; 3 P'te beyit sırası: 1, 2, 4, 3, 5, 6, 7; 4 anıñ: anıñ Ü₂; 5 maña:nige Ü₂ // gedālik:gedālig Ü₁₋₂; 6 şeyh-i:şeyh u Ü₂ / riv: روى PÜ₂; 7 min:sin Ü₂ // devletka:devletka PÜ₁ // h̄āliyādur:tütıyādur Ü₂.

167. 1 ırnige:izine RP, izige Ü₂; 2 kirdim:kizdim Ü₁; köp turur:köptür F

3 Ol perî 'ışkıda g̃alib boldı rûhāniyyetim
Kim anıñ dik hem anıñ sarı işim pervāz dur

Ü₂33a İrdi cān birmek Mesîh enfāsı bu kim yüz Mesîh
Cān tapar enfāsıdın bes bu'l-'aceb i'cāz dur

'İşkinı n'iylep nihān iyley ki hūnī ğamzesi
Dem-be-dem hūn-ābe-i eşkim kibi ğammaz dur

6 Tā ni bolğay 'ışkım encāmı ki cānım kalmadı
Şevkıdın bu dem ki şevkım devriğā āğāz dur

Gül vişāli bir niçe kün biş imes iy 'andelīb
Yoksa andın bī-nevā-sin kış dur u ger yaz dur

Dehr bāğının ğulide yok vefā bu turfe kim
Ser-zenişka hāri yüz miñ til bile tannāz dur

9 Boldı gül-şen gülleri hāmūş nāleñ hūznidin
İy Nevāyī bu ni gül-bang u hazin āvāz dur

168

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

.---/.---/---

Yüzüñ rüşen iñiñ hem rüşen iy hūr
Aların şānıda nūrun 'alā nūr

3 'ışkıda:'ışkında Ü₂ // kim:ki F / anıñ:atıñ Ü₁ / dik:dek Ü₂;
4 irdi:boldı F / yüz:er Ü₂; 5 iyley:asray FT / hūnī:havfi T;
6 'ışkım:'ışk Ü₁ // şevkım:'ışkım FT, şevkım Ü₂; 7 nevā-sin:
nevā-min T / kış dur u:kış durur FÜ₁T, kış turur Ü₂; 8 hāri:
جارى Ü₂; 9 gülleri:kuşları FÜ₁₋₂T / nāleñ:nāmeñ Ü₂ // u:Ü₂'de
yok.

168. 1 şānıda:şānıdın T.

İki k̄atil közüñ bīmārı-min kim
İrürler ‘ayn-ı ösrüklükde maḥmūr

3 Çu boldı cevri bī-mikdār dirler
Kiç andın veh maḡa bu iş ni maḡdūr

Anıñ ḡüsniçe ‘ışkıñ tuttı şöhret
Ki boldı şem‘çe pervāne meşhūr

P217a Ni taḡ bīm olsa ‘ışkıñdın köñülge
Ki bar otdın her āsān ṭab‘ maḡrūr

Ü₁52b 6 ḡıredḡa bizni terḡīb itme iy şeyḡ
Bu işdin tut cünün ehlini ma‘zūr

Vişāl it ilge kısm iy çerḡ bes kim
Nevāyi meh-veşidin boldı mehcūr

169

Ve Lehu Setera'llāhu ‘Uyūbehu

---/--.---/--.---/--.-

Süz-ı hecriñ içre cism-i zār-ı ḡam-nāk örtenür
İyle kim berḡ-ı belā çakılsa ḡaşāk örtenür

ḡam tūni ol ḡüsn şem‘i başıḡa pervāne dik
İvrülüp her laḡza bu cān-ı heves-nāk örtenür

3 Köydi köñlüm isteben ‘ışkıñ fidāyılıḡ bile
Kimse ot içre niçe kim barsa bī-bāk örtenür

2 ösrüklükde:ösrüklükde Ü₂; 3 bī-mikdār:meḡ mikdār T; 4 ḡüsni-
çe:ḡüsniḡa F; 6 ḡıredḡa:ḡıredḡa FÜ₁₋₂ // işdin:işḡa Ü₂.

169. 1 süz-ı...zār-ı:süz u...zār u Ü₂ // belā:fenā Ü₂; 2 bu:
bir Ü₁; 3 köñlüm:köñlim Ü₂ / isteben:istedi Ü₁ / fidāyılıḡ:
fidāyılıḡ Ü₁ // içre:üzre FÜ₁T.

Şubh-dem gül-gün bulut yâ şâm hem gül-gün şafak
Yâ ol ay hicrânığa hâliğa eflāk örtenür

‘Işķ könlümge tüşüp nâ-būd boldı rûh u nefis
Ot çu bir kişverğa tüşti pāk ü nâ-pāk örtenür

6 Çüstluğ birle kütulmak ‘ışķdın mümkün imes
Niçe bolsa şu‘lede pervâne çālāk örtenür

Iy Nevāyî ol kuyaş hüsni fehm ittim dime
Kim anıñ derkide hayl-ı hiss ü idrāk örtenür

170

-.-./-.-./-.-./-.-

Қayda tapқay tilbe könlüm ol қара közdin һaber
Çun cünün içre қарarıp tapmas ol özdin һaber

Deyr tākı içre ösrük bil һabersiz kāfiri
Iy ki bilmek istediñ ol қаş ile közdin һaber

3 Kūyide könlümde vākı‘ bolğan işni iy refiķ
Hem meger fehm iylegey-sin il ara sözdin һaber

Ü₁53a Fehm iter-min eşkdin hicrān t̄ariķın iyle kim
Kiçe azğan tapsa yol hālini yulduzdın һaber

‘Işķ deşti içre cismim tofrağın savurdı āh
Hiç kim barıp veli tutmadı ol tozdın һaber

4 hicrānığa hāliğa: hicrānıda hāliğa FÜ₁₋₂T; 5 kişverğa: kişverge FÜ₁T / pāk ü: pāk Ü₂; 6 çüstluğ: çüstluk FT, çüstlık Ü₂; 7 anıñ: anıñ Ü₂ / hiss ü: hüsni vü Ü₂.

170. 1 könlüm: könlüm Ü₂; 3 könlümde: könlümge FÜ₁, könlümge Ü₂ // il: ol Ü₁.

- 6 Vādi-yi hicrān ara min bī-kes ittim sormadı
Hiç yārī ol taraf barıp bu yalguzdın haber

Tapmadım bürkda ol yüzdin haber ger perdede
İy Nevāyī yār taptı min kibi yüzdin haber

171

---/--/--/--/--

Bir sözüñ yüz cān Mesih enfāsıdın alğança bar
Bir nezāreñ miñ nazar Yūsuf sarı salğança bar

Tāze dāğımdın kara tüşken cerāhat şiddeti
Köz karasın tiğ-ı hicrānıñ oyup alğança bar

- 3 Hecr zikridin su bolğan köñlüm içre iztırāb
Nā-muvāfık yil iserdin baħr çaykalğança bar

‘Işk şahrāsında şarsar püyelıglar her biri
Berç yanlıg seyrim allında barıp kalğança bar

Tünd rahşın yitse ‘aql u his perişān bolmağı
İsse anıñ yil has u hāşak kozgalğança bar

- 6 Ol ki yüz Şirīn ü Leylī'din tutar hūsnin füzūn
İy köñül şirīn-leb-i Leylī-veşim yüz ança bar

İy Nevāyī va‘de-i vaşl itmiş ol nā-mihr-bān
Çın hem olsa ‘aql inanmaslıkka yüz yalğança bar

172

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

- 6 vādi-yi:vādi-i Ū₁ / ittim:itdim Ū₂.
171. Gazel sadece F'te var.

-.---/-...-/-...-/-..-

Aytman köz ü köñül matlûbı küyün bāğıdur
Bu birige h^vārı ol birge ğaraž tofrağıdur

Çaşı hecrinde yağı ay şeklidin fūrkat tūni
Köñlüm efgār itkeli güyā felek tırnağıdur

3 Servğa tartıp kabā çikken kuyaşka sāye-bān
Çābüküm boyıda şirdāğ başıda kalpağıdur

R611a Dime kim bolduñ karı vü ötti devr-i ‘ışk kim
Tā tirigtür-min maña ‘ışk u maħabbet çağıdur

F598a Bilgürür pervāneniñ bālide ħumret birle ħāl
İyle kim köñlümde ħasret kanı fūrkat dāğıdur

6 Dehr gül-zārı ara ħasret yilidin her taraf
Tamdı bülbül köñli kanı dime gül yafrağıdur

İy Nevāyī köñlüm alıp itlerige taşlasa
Köñül anıñ barça mařsūdum köñül almağıdur

173

Ve Lehu Berreda'llāhu Mažca'ahu

..-./...-/.-.-/...-

Nazarga ħaysı tarafdın ki bir ğubār kilür
Közüm yarur bu temennā bile ki yār kilür

172. 2 köñlüm:köñlim Ü₂; 3 kuyaşka:kuyaşğa F // kalpağıdur:
kalpağdur R; 4 bolduñ:boldıñ Ü₂ // tā tirigtür-min: تاريك تورمين P,
tā tirigdür-min Ü₂; 5 ħāl:kan Ü₂ // kanı:Kāf'ı F; 7 köñlüm:köñ-
lim Ü₂ // mařsūdum:mařsūdım Ü₂.

173. Gazel T'te yok. 1 közüm:közüm Ü₂.

Ü₁53b Çu küçedin kulağım dupdurun işitse könül
Dökülde iyle ki ol nāzenīn süvār kilür

3 Bakar yana sarı körmeske salıban ol şüh
Kaşıda kay sarıdın kim bu bī-ķarār kilür

Kaçınlar ehli-i selāmet ki kāfir-i mesti
Çıkarğalı hıred ü şabrdın demār kilür

Ü₂34a Körüp bolurlar u āşüfte rüzgār ehli
Kayu taraf ki bu āşüfte rüzgār kilür

6 Bu kim biri biri kiyniçe bardılar aḥbāb
‘Azālarığa sirişkim tüzüp ķatār kilür

Nevāyi'yā kalemiñ cevfi baḥr yolu mudur
Ki turmayın içidin dürr-i şāh-vār kilür

174

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Ġufrānihi

-.---/-.-./-.---/-.-.

Bili vü ağızı körer körmesde çun pinhān irür
Pes munı kuçmaq anı öpmek kaçan imkān irür

Min dağı diy bilin ü ağızın ki kördüm körmedim
Yoğ temennālarını tapқан tapmağan yek-sān irür

2 dökülde:dökükde Ü₁; 3 sarıdın:sarı P; 4 kaçınlar:kaçınla
Ü₁ / selāmet:sa'ādet P; 5 u:RFPÜ₁'de yok / ehli:besī; 6 biri
biri:bir biri RP // ‘azālarığa:ğazālarığa Ü₂; 7 cevfi baḥr:
baḥr cevfi P.

174. Gazel T'te yok; 2 kördüm:kördim Ü₂ // tapқан...yek-sān:
tapқан...imkān Ü₂.

3 Bî-vefâlar qadd ü müjgânını köp kılmay hayâl
Kim biri tüz ok durur bu bir aña peykân irür

‘İşve-gerler lebleri qaşdığa cāndın kiçmeniz
Nige kim öz qaşd-ı cānı kılğan il nā-dān irür

Tün ü kün dip istemeñ her lahza zülf ü yüzlerin
Kim bu bir dām-ı belā ol şu‘le-i hicrān irür

6 Nūş imestür dehr bezmide gezek kim nişdür
Mey dime kim sāğar-ı hicrān içinde kan irür

İy Nevāyi bu ğarib işler ki teklif iylediñ
Bizgedür bisyār müşkil ger saña āsān irür

175

Ve Lehu A‘zama’llāhu Ecrāhu

---/---/---/---

Ü₁54a Hūş çun mey bezmi içre dil-sitānımdın kiter
Tāb-ı cismimdın hayāt āzürde cānımdın kiter

Bezmdin ösrük çıkıp kim atlanur ālüfte-vār
Hūş başımdın hıred vehm ü gümānımdın kiter

3 Tünd merkeb üzre cismi her taraf kim bolsa ham
Tink bolup ham tāb-ı cism-i nā-tüvānımdın kiter

Mestliğdın her kişiğe çapsa merkeb hoy-feşān
Ġayretidin eşk çeşm-i hūn-feşānımdın kiter

3 vefâlar:vefâlarğa // biri:Ü₁'de yok / durur:turur Ü₂, durur
ol u Ü₁ / aña:itik F, 6 gezek:kirek P / nişdür:niştür Ü₂.

175. Gazel T'te yok; 2 atlanur:aţlanur Ü₂ // ü:Ü₂'de yok;
4 mestliğdın:mestlikdın Ü₂ // çeşm-i:cism-i RP.

Öyge yitkünçe yiter yüz katla cānım ağzıma
Çun uyur renc ü elem rüh u revānımdın kiter

6 Şa‘b iş ırmış ‘ışk yā Rab yā miniñ cānımını al
Yoksa bu bī-bāklik nā-mihr-bānımdın kiter

P217b İy Nevāyī cānıma yittim kögöl efgānıdın
Yanım itkil çāk ü ol mecnūnnı yanımdın kiter

176

Ve Lehu ‘Aleyhi‘r-Rahmetü

...--/...--/...--/...--

Bāğ ‘ıtrı çu nesim-i gül ü şimşād birür
Yārniñ gül yüz ü şimşād kadın yād birür

Barsa Perviz barı haşmeti yilge ni ‘aceb
Cān-ı Şirīn‘ni çikip āh ki Ferhād birür

3 Cilve kıldı kadın ü nergis ü gül boldı tanuk
Aña kulluk haçı kim süsen-i āzād birür

Ü₂34b Körmegen bolsa yüzün muşafını tıfl-ı çemen
Nige gül defteri evrākını ber-bād birür

İy ecel sun boyun ol gānzega kim baş çikmes
Her ni ta‘līm ki şāgirdga üstād birür

Ü₁54b 6 Kılma bī-dād burunraq ki kitürgeyler yüz
Aña kim zulm-keş il çikse figān dād birür

7 yittim:yitsem Ü₂ // yanım:cānım P / yanımdın:F'te yok.

176. 2 Ferhād:feryād Ü₂; 3 nergis ü:nergis T; 5 şāgirdga:
şāgirdga Ü₂; 6 il:Ü₂'de yok.

Tiğı dīvāne Nevāyi'ni ni ğam katl itse
Çun aña cān yana ol hūr-ı perī-zād birür

177

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---/--/--/--/--/--

Şu'le-i ruhsāriğa könlüm kuşu aylanadur
Tağ imes gül şem'ığa bülbül eger pervānedür

Bulğanıp külge yaqasın çāk itip her şubḥ çerh
Bir kuyaş 'ışkıda güyā min kibi dīvānedür

3 Yığlar aḥvāliḡa hem bī-gāne vü hem āšnā
Tā uluska āšnā ol ay maña bī-gānedür

Iy ki sorduğ hecr zindānı beliyet çāhını
Ḥayr-makdem kil ki sin sorğan biziğ kāşānedür

Kirpik üzre kaṭreler kim taptı bu köz merdümi
Mezra'-ı derd üzre güyā ol ikin bu dānedür

6 Zār cismimde sünek kim bilgürür dendānesi
Güiyā könlüm öyiniğ ferşığa dendānedür

Sāḳiyā devrān ili peymānıdın yād itmegil
Devr ayagın tut ki maṭlūbum bu dem peymānedür

İrmes ol ferzāne kim terk itti dünyā ḥāşılın
Belki ḥāşıl kılğalı meyl itmegen ferzānedür

7 itse: كَيْتَا Ü₂.

177. 1 ruhsāriğa:ruhsārıda FÜ₂ / könlüm:könlüm Ü₂; 2 külge:
kökke F, külğa Ü₁, gülge T / itip:iter FÜ₁T; 3 uluska:ulusğa
Ü₂; 5 kirpik:kirpük Ü₂ / kaṭreler:kaṭre'ī Ü₁; 6 dendānesi:dendā-
nesin Ü₂//könlüm:könlüm Ü₂; 7 tut:koy Ü₁ / maṭlūbum:maṭlūbım
Ü₂ / bu dem:miniğ T; 8 kılğalı:kılğanı Ü₁.

- 9 İy Nevāyī sözle vākı' dāstānım 'ışk ara
Kim bu dem Ferhād u Mecnūn kıřřası efsānedür

178

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--

'Işk her dem köñlüme bir özge miñnet kiltürür
Heçr her sa'at başımğa özge şiddet kiltürür

- Ü₁55a Dūzah otıdın ecel dađı kitürmes ança sūz
Kim ğam otıdın içimge dāđ-ı fūrkat kiltürür

- 3 Çerh encümdin kitürmes ança āfet seyli kim
Kaçre hoydın cānıma ol māh-ı tal'at kiltürür

Çihreñ otıdın bulut dik dūd-ı āhım çıktı lık
Ol bulut seyl-āb-ı derd ü berk-ı āfet kiltürür

Salmanız köz defter-i 'ışkımğa iy ehl-i neřāt
Kim ana bakmak köñülge derd ü hasret kiltürür

- 6 Ol perī yüz dīv ılandur gerçi kirgeç köñlüme
Reşkdin bi'llāh melāyik yādı ğayret kiltürür

- Ü₂35a Bāde iç bu kār-geh važ'ığa köp fikr itmegil
Kim ana her niçe çıрмаşkança hayret kiltürür

- R611b Bu çemen içre maħabbet naħli ikmeñ zinhār
Kim birip hasret güli bār-ı melālet kiltürür

9 u:Ü₂'de yok.

178. 1 köñlüme:köñlime Ü₂;4 çihreñ:çihre FT;5'ışkımğa:heçrim-
ğa FT,heçriğa Ü₁;6 köñlüme:köñlime Ü₂;7 važ'ığa:vaşfiğa PÜ₂ /
köp:vü RP;8 birip:barıp Ü₂ / melālet:melāmet FÜ₂:

F598b 9 Yüz cerāhat birle küyünde Nevāyī köñlini
Kılğan itler tu'me il köñlige 'ibret kiltürür

179

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---/--/--/--/--/..-

Tire hecr eyyāmıda bilmen ki cānān kaydatur
Kiçe ni bilsün kişi hürşid-i raḥşān kaydatur

'Işq deştide yügürtür-min kuyunlar āhdın
Körgeli bu ṭurfeni Mecnūn-ı hayrān kaydatur

3 İy ki dir-sin yār yitkeç başıña cān kıl fidā
İy fidā cānım saña di kim maña cān kaydatur

Bir kadeḥ tutkay dip ol kāfir kirip-min deyrğa
Aytıñ iy küfr ehli kim ol nā-müsülmān kaydatur

'Işq ara tā itti köñlüm terk-i hānümān kılıp
Bilmedim kim ol alahan alaman kaydatur

Ü₁55b 6 Kaydadur kim yok turur köksümni çāk it dağı kör
Dime cānā kim içiñde dāğ-ı pinhān kaydatur

İy Nevāyī dime kim yoğ gülde dil-dārımça ḥüsn
Ayt kim bülbülde dağı minçe efgān kaydatur

180

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Qadrahu

..--/--/--/--/..-

9 birle:bolsa Ü₂.

179. 3 başıña:başınğa T; 4 tutkay:tutğay Ü₂; 5 köñlüm:köñ-
lim Ü₂; 6 minçe:sinçe FÜ₁, munça P.

180. Gazel T'te yok.

Haṭıñ içre leb-i ḥandān körünür
Hızır ile çeşme-i ḥayvān körünür

‘Işık deşti ara ḡamzeñ okıdın
Köz yiter yirgeçe peykān körünür

3 Bil cünün bādiyeside min-min
Kayda bir tilbe-i ‘uryān körünür

Lāle bütken kibi ḡan yaşımdın
Tağ u vādī barı yek-sān körünür

Gerçi ‘ışık içre besī müşkil bar
Vaşl ümmididin āsān körünür

6 Közüm oldı yana ḡüyā ‘aşık
Bes ki bir çihreḡa ḥayrān körünür

Lāf-ı zühd urma Nevāyī her dem
Ki anıñ ekşeri yalğan körünür

181

Ve Lehu Ḳaddesa'llāhu Rūḡahu

---/---/---/---

Hecr ara ḡalmış-min iy sāḡī leb-ā-leb cām bir
Dem-be-dem şu‘lemḡa su ḡoymak bile ārām bir

Bir yüzi gül fūrḡati eşkimni rengin iylemiş
Sāḡar-ı gül-reng içinde bāde-i gül-fām bir

Ü₂35b 3 İy selāmet ehli öt mey-ḡānedin yā min kibi
Meyḡa seccādeñ girev ḡoy terk-i reng ü nām bir

3 bādiyeside:bādiyesinde FÜ₁, باده به سينه Ü₂; 4 yaşımdın:yaşıdın
Ü₁; 6 közüm:közüm Ü₂.

181. Gazel T'te yok; 2 sāḡar-ı:bāde-i Ü₂; 3 yā:tā Ü₂.

Ü₁56a Deyrdin ser-hoş çıkıp yüz nāz ile iy muğ-beçe
Ehl-i takvī içre ot sal māliš-i İslām bir

P218a Tarttım yıllar hūmār-ı hecr ara nā-kāmlıĝ
Raħm itip bir katla la'lin bādesidin kām bir

6 Tilbelikdin bilmedim ni 'arż kıldım iy Resūl
Tiŗri haĝķı allıda ayturda sin endām bir

Iy Nevāyī sin gedāĝa iyle sīm-endāmdın
Vaşlnıĝ imkānı yok terk-i hayāl-i hām bir

182

Ve Lehu Kāddesa'llāhu Sırrahu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Hūblar tıĝı yitişmestin burun bu zār öler
Çın imiş kim bolsa köp qaşşāb koy murdār öler

Dime kim her dem közidin yüz kişi bīmār olur
Kirpikidin köz yumup açķunça miĝ bīmār öler

3 Ölme kimdin kıлма hayret iy ki çiktiĝ tıĝ-ı kīn
Kātil er sin-sin miniĝ dik nā-tüvān bisyār öler

Derddin ölmen tenimdin çikseler peykānını
Cānını her kimniĝ tenidin çikseler nā-çār öler

Könlüme bir tıĝ ile ölmekni āsān iyle kim
Fırķatıñdin ol za'if-i nā-tüvān düşvār öler

4 nāz:nāle Ü₁ // māliš-i:dāniş-i Ü₂; 5 tarttım:tartayım Ü₂; 7
sīm-endāmdın:sīm-endāmıdın Ü₂.

182. Gazel T'te yok; 1 yitişmestin:yitişmesdin FPU₁₋₂; 2
közidin:közümdin Ü₁ // kirpikidin:kirpükidin Ü₂ / açķunça:aç-
ķunça Ü₂ / miĝ:yüz F; 3 kātil er:ķātil ir Ü₂ / dik:dek Ü₂; 5
könlüme:könlime Ü₂.

6 'Işk bezmi bādesi ger bolsa mundağ zevk-bahş
Kanı öz boynıǵa kim bu devrde huş-yār öler

Bī-nevāler allıda 'ömr-i ebeddin yaǵsıraq
Her kişi kim faqr yolında Nevāyī-vār öler

183

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletahu

---/---/---/---

İkki zülfün tilbe könlümge karangu kiçeler
Za'fdın bī-hodluğum uyku aña bu kiçeler

Ü₁56b Tā giriftār oldı zülfün dāmıǵa könlüm kuşı
Tolğanıp cismim közümdin uçmış uyku kiçeler

3 Kayda bolsun uyku kim aqızmış uyku haylini
Tınmayın aqkan sirişkim seylidin su kiçeler

Her ni nev' bolsa öter kündüz işi likin bolur
Heçr derdidin harāb ahvālim asru kiçeler

Tire şāmım şiddetin körgil ki çerh u şubhdın
Hālime geh yıǵlağudur gāh külgü kiçeler

6 Şubh dik şāf istesen könlünni andın çerh dik
Tirelik çirkini sīmin eşk ile yu kiçeler

Iy nevāyī çerh yaǵlıǵ ister olsañ şubh-ı vaşl
Tangāça eşk ahterin tökmey bolur mu kiçeler

6 zevk-bahş:rūh-bahş FÜ₁ // devrde:devr ara F, deyrde Ü₁; 7
yolında:yolıda P.

183. 1 könlümge karangu:könlümge karanku Ü₂ // hodluğum:hod-
lıgım Ü₂; 2 könlüm:könlüm Ü₂ // közümdin:közimdindin Ü₂; 3 bolsun:
bolmış Ü₂//tınmayın:tınmas Ü₁/aqkan:efgān Ü₁,aqgan Ü₂; 4 bolsa:
olsa Ü₁₋₂//ahvālim:ahvāli T; 6 dik:dek Ü₂/könlünni:könlün Ü₂.

Ve Lehu Sekā'llāhu Şerāhu

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₂^{36a} Kiçe bed-mest olğanımdın infi'ālim bardur
Meyni imdi ağzıma almas hayālim bardur

Ol ki dir mey iç uyatdın bilmegey öz hālını
Bilse kim bezm ehli allında ni hālīm bardur

3 Dime kim mey ref' iter ger yitse her dem yüz melāl
Kim içerde anı her dem yüz melālīm bardur

Yār tevbem bile gerçi mey birür birmey mecāl
Yalbarıp 'özr aytkumdur tā mecālīm bardur

Rindler tevbemni sundurmaqğa butkarıp imes
Bāde nefyidin ki her dem kıl ü kālīm bardur

6 Zühd ü istignā mu yahşı yoksa 'isyān u niyāz
Şehr şeyhidin bu yanlıg bir su'ālim bardur

Iy Nevāyī min hod ittim tevbe līkin n'itke-min
Kim 'aceb mey-h^vāre-i bī-itidālīm bardur

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

-.---/-.----/-.----/-.-

184. Gazel T'te yok; 1 almas:alman F; 2 bilmegey:bilmekin P;
3 ref':def' F // anı her dem:her dem anı P; 4 birmey:bolsay Ü₂
// aytkumdur:aytgumdur F; 5 sundurmaqğa:sundurmaqğa Ü₂; 6 Ü₂'de
beyit sırası: 1,2,3,6,4,5,7; 'isyān u:'isyān Ü₂.

185. Gazel T'te yok.

Ü₁57a La'li şevkıdın köz ü köñlümge eşk ü āhdur
Yā zülāl-i Hızır ile enfās-ı Rūhu'llāhdur

Köp şererlik dūd-ı āhım birle çıkkan cānga bak
Kim min otluḡ kārvaḡa bir gedā hem-rāhdur

3 Bes ki başnı yirge urḡan ün bile oyḡandılar
Ser-güzeştimdın kiçe hem-sāyeler āḡāhdur

R612a Ol zekānda bolsa her bir kaḡre hoy kevkeb ni taḡ
Kim kuyaşnıḡ çeşmesi yanında bolḡan çāhdur

F599a Dōstlar mümkün imes bolmaḡ müyesser vaşl kim
Min ana Dil-h^vāh imen ol kim maḡa dil-h^vāhdur

6 Tā tirigdūr şehḡa köprekdūr gedādın derd-i ser
Çun ölüm vaḡtı yiter tinkdūr gedā ger şāhdur

Deyr piri allıda kılısam gedālıḡ 'ayb imes
İy Nevāyī bil ki feyz ehliḡa şey' lillāhdur

186

Ve Min Netāyici Fikrihi

---/...-/...-/...-

Başıḡa küyide her dem ḡulū kılur itler
Ger ölmesem bu ḡulunı naḡu kılur itler

Meger ki ḡurbet ara zār ölmekimdindūr
Fiḡān ki bir birige rū-be-rū kılur itler

1 köñlümge:köñlümde Ü₁, köñlimge Ü₂ / eşk ü:Ü₂'de yok; 2 şererlik:şererliḡ F / çıkkan:çıkkan Ü₂ // otluḡ:otluḡ F; 3 başnı:başın P; 4 yanında:yanıda P / çāhdur:cāhdur Ü₁; 6 köprekdūr:köprektür FÜ₁ // ölüm:ölim Ü₂; 7 allıda:allında Ü₁ // ehliḡa:ehline Ü₁.

186. 1 naḡu:naḡu Ü₂.

3 Asıp boyunlarığa kiz ʿazā üçün culdın
Taṅ atkuça başıma nevha mu kılur itler

Tutarğa mātemim āyā yığıldılar yāhod
Kılurğa tuʿme tenim ārzū kılur itler

Köyüp dimāğları gıñşıban kaçır her yan
Yimekke cismim itin çunki bū kılur itler

Ü₂36b 6 Fenā yolu kiyikin iyle şayd şir irseñ
Ü₁57b Ki dehr cīfesini cüst ü cū kılur itler

Nevāyi üzre hücūm iylese rakīblerin
Ni taṅ gedāğa hemişe ğulū kılur itler

187

Ve Min Luṭfi Tabʿihi

---/--/--/--/--/--

Zülfün üstide kecek kullāblar taḳlīdidür
Yoksa kıl-k-i şunʿdın ol turreniñ teşdididür

Istedim çun vaşl zülf ü kaddidin körgüzdiler
Cilve tekrarı meger ol nefyinin teʿkīdidür

3 Ol perī ʿışkıda nʿiylep kılğa-min terk-i cünün
Kim bu işte boynuma tüşken cünün taʿvididür

ʿİşk ara Ferhād u Mecnūn katlini kılmak beyān
Yardıñ ğuyā mini katl iylemek temhīdidür

3 asıp:itip Ü₁ / boyunlarığa:boyınlarığa T // atkuça:atğuça Ü₂.
187. Gazel T'te yok; 2 nefyiniñ:nefyiniñ FPU₁₋₂.

Küfr-i zülfi içre her sâ'at rüsûhum iyle kim
Dem-be-dem ehl-i yakîn imânının tecdîdidür

6 Ol kuyaş vaşlın tiler-sin bol mücerred nige kim
Kökke Rûhu'llâhın yitkürgen anıñ tecrîdidür

P218b İstesey cān yā köñül kılsam tereddüd yok 'aceb
Kim Nevâyî'de alarnı tanlamak terdididür

188

Ve Min Āsarı Zihnihi

.---/---/---/---/

Tavuş kim öy taşıdın kilse dir-min bağı taşımdur
İşikdin sâye kirgeç sağınur-min kim kuyaşımdur

İçinde tağnıñ kan taşıda yüz min belā taşı
Anıñ taş u içi mutlak digey-sin iç ü taşımdur

3 İnestür gerd ü güy ol şüh meydânında güyā kim
Biri fersûde cismimdür biri ser-geşte başımdur

Ü₁58a Sirişkimni ciger pergālesi bil dağı köz nūrı
Köñül sırrını veh kim zāhir itken uşbu yaşımdur

Dimey pest oldı efgānım yilidin naḥl-ı 'işim kim
Bu naḥlim erresi mühlik figān içre hıraşımdur

6 Urar-min yirge başımnı gamındın cān talaşurda
Firākıñ hayli birle ol uruşum bu telāşımdur

5 küfr-i:küfr ü Ü₂ // imânının:imânının Ü₂ / tecdîdidür:tec-
vididür P; yitkürgen:yitürgen Ü₁ / anıñ:anıñ Ü₂; 7 yā:Ü₂'de
yok / yok:ni P.

188. 1 kilse:kılssa Ü₁ // işikdin:işıktin Ü₂ / sağınur-min
kim kuyaşımdur:sagınur bağı taşımdur F; 2 taş u:taşda P; 6
birle:içre Ü₂ / uruşum:uruşım Ü₂.

Yaman hālimğa hayret kılmañ iy Ferhād ile Mecnūn
Bu kün siz mihmān-siz ʃarab birle maʕāşımdur

Felek ʃasrı bile kün müttekāsıdın dimen söz kim
Fenā deyri mekānım fakr tofrağı firāşımdur

- 9 Didim kim: "Tüşte mihrāb içre kördüm kāfir-i mesti"
Didi: "Körgil Nevāyi köz açıp kim köz ü ʃaşımdur"

- 189

Ve Min Tavāliʕi Metāliʕi Esrārihi

---/---/---/---

Katlime tig olğalı kim ʃerh işi āzārdur
Mevc-i eşkim ʕaksidin pülād cevher-dārdur

Kök tigirmen taşı aylandurmak ister başıma
Dime ay u kün başım üzre bu kim seyyārdur

- 3 ʕIşğ deştide kuyun irmes ki min divāneğa
Deşt ara ser-geştelik haţţın sızar pergārdur

Derd tağıda ʃakınlar dime di otluğ kemend
Kim salurda boynuma ʃerh ilgidin tekrārdur

Rahm ʃıl gerdün ki bir dil-ḡaste-min maqdūr imes
Çikmeki ger miḡnet ü bī-dād bu miqdārdur

- 6 İy hoşā ḡum-ḡāne kim ʃılgannıñ anda terk-i hūş
Kök ḡumıdın her ni kim kilgey ferāğı bardur

8 ʃasrı:ʃasr Ü₂ / bile:bilen FT / kün:kök F // fakr:fark T /
tofrağı:tofrağı Ü₂.

189. Gazel Ü₂ ve T'te yok, 1 pülād:fülād P.

Munça derd ü ğuşşadın maḥlaş tapar yir istesen
İy Nevāyī bil ki ol yir külbe-i ḥammārdur

190

Ve Lehu Zāde ʿIrfānehu

---./---./---./---

Ü₁58b Hürī ki minin cānıma āfet yitiliptür
Tübī kibi ḳad birle ḳıyāmet yitiliptür

Ü₂37a ʿUşşāk közidin dür ü gevher akızurğa
Bir baḥr-i cefā kân-ı melāhat yitiliptür

3 Laʿliḡ meyi kim sorgalı dīvāne bolup-min
Şirīn körünür līk be-ġāyet yitiliptür

ʿIşkın çemenide ni t̄arab şāḫı ki iktim
Her birisi bir nahl-i nedāmet yitiliptür

Yüz zerreçe ser-geştelikim bolsa ni taḡ kim
Yüz mihrdin ol şūḡ ziyādet yitiliptür

6 Bu bāḡ ara ḳalmaydur ecel yilidin āzād
Her gülge ki sūsen kibi ḳāmet yitiliptür

Hicrān ġamıdın vehm it ü şükr iyle Nevāyī
Bu laḫza ki vaslıḡa selāmet yitiliptür

191

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-Şerīfeti

---./---./---./---

190. 2 cefā:fenā F, vefā T; 4 ni:ne Ü₂ // nedāmet:melāmet
P; 5 ser-geştelikim:ser-geşteliġım T.

İçkeli gül-reng mey nergis mişillig cāmı bar
Sūseni ton birle ol kim serv dik endāmı bar

Gül-şen içre serv-i ra'nā dik kılıp her yan hıram
Mevzi-i dil-keş ara mey içkeli ārāmı bar

3 Bāde-i şāfı çikip aḥbāb ile gāfil velik
Kim yıraktın dağı bir mahrūm-ı hūn-āşāmı bar

Bu cefā ehl-i vefānı kıldı mey dik telḥ-kām
Kim kaşında kirse her nā-ehl meydin kāmı bar

Min yutup hūn-ābe yıllar il çikerler cām-ı 'iṣ
Çāre yok ol kim ezeldin baht-ı nā-fercāmı bar

Ü₁59a 6 Çun vefa ehliḡa devrān tutmadı cām-ı murād
Kim murād andın tama' iylar ḡayāl-i ḡāmı bar

İy Nevāyī ger fenā deyri sarı kılsaḡ güzer
Deyr pīriniḡ yaman yahşıḡa lutf-ı 'āmı bar

192

R612b Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

---/--.---/--.---/--.-

F599b Her kişi kim bir söz ol bed-mihrdin takrīri bar
Hāletimniḡ tā kim ol takrir iter tagyiri bar

Muḡteriz bol şu'le-i āhımdın iy gül ḡırmeni
Kim çakın ḡırmenḡa tüşkenniḡ 'aceb te'sīri bar

191. 1 kılıp:kılur P; 3 yıraktın:yırakdın Ü₁ / mahrūm-ı:
mahbūb-ı Ü₂; 4 ehl-i vefānı kıldı:kıldı vefā ehlini Ü₁ // ka-
şında:kaşıda Ü₁ / kirse:kilse P.

192. Gazel T'te yok; 1 kim:ki F.

3 Könlüme yok çāre örtenmekdin özge 'ışk ara
Gayr köymek mürniñ ot içre ni tedbiri bar

Hindū-ya zülfi kim ol yüz taht-ı fermānındadır
Cāduyīdür kim aña güyā perī teshiri bar

Sebze-i hattıñ irür her sarı zülfüñ tārıdın
Hatt-ı zengāri ki müşk-i nāb ile tahriri bar

6 Fakr deşti ni katık yoldur ki sālīk her niçe
Kılsa dikkat birle Hāk emrin edā takşiri bar

Ü₂37b Ger Nevāyi cān birip ol zülfniñ her tārını
Alsa 'ayb itmeñ ki bu sevdā ara tevfi ri bar

193

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

---/--/--/--/--

Gülni n'iyley hātır ol ruhsār-ı gül-gün sarıdur
Koy gül-efşānnı köñül bāğ-ı hümāyun sarıdur

Çikti katlim tīgını gerdün u min hem āh okın
Āh kim katlimğa āhım dağı gerdün sarıdur

3- Közleriñ dīvāne köñlüm cānibin tuttı ni tañ
'Işk deştide kişikler haylı Mecnūn sarıdur

Ü₁59b Nāmesin körgeç nidin köz ü köñülge boldı reşk
Kim eger ol bolsa hañ sarı bu maẓmūn sarıdur

3 könlüme...örtenmekdin:köñlime örtenmektin Ü₂; 4 taht-ı:baht-ı
F; 5 tārıdın:sarıdın Ü₂; 6 dikkat:vaktı Ü₂; 7 zülfniñ:zülfüñ
Ü₂ / her:bir Ü₁.

193. 2 hem āh okın:āh okını F / okın:otın Ü ; 3 közleriñ:
közlerniñ Ü₂ / köñlüm:köñlim Ü₂; 4 reşk:şek PÜ₂.

İl kadın zikrin kılurda aḡsa yaşıḡ taḡ imes
Tıfl-ı sāfī-ḡab' meyli sözde mevzūn sarıdur

6 Pād_şāhī kim ḡanā'at maḡzenin ister irür
Bir gedā dik kim ḡayāli genc-i Ḳārūn sarıdur

P219a İy Nevāyi iste ma'ni 'ālemin kim kildi dūn
Her kişı kim meyli uşbu dūnye-i dūn sarıdur

194

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

.-.-/..--/..-./..-

Köḡül ḡadīkasıda bir nihāl-i nev-resdür
Kim uşbu bāḡda cins-i beşerdin ol besdür

Neḡāre töhmetin iylep kirer közüḡge rakīb
Sirişkim aḡsa ni taḡ kim közüḡ ara ḡasdur

3 Ḳad ü yüzi şecer ü ot bu yolda iy köḡlüm
Edeb bile yörü kim vādi-yi muḡaddesdür

Maḡa ni nergis ü ni gül kirek ki maḡlūbum
Cemāli bāḡıda gül üzre ikki nergisdür

Meger ki cānıma kirpikleriḡniḡ oklarını
Atar tenāsüb üçün kaşlarıḡ muḡavvesdür

6 Ḳakīr körme fenā ehlini pelās ara kim
Kümeyt-i himmetiḡa cul sipihr-i aḡlasdur

5 zikrin:zikriḡ P; 7 'ālemin:'ālemi T.

194. Gazel T'te yok; 1 kim:ki F / beşerdin:şecerdin FÜ₂ /
besdür:pesdür RP; 2 közüḡge:közümge Ü₂ // közüḡ:közüm Ü₂; 3
köḡlüm:köḡlim Ü₂; 4 maḡlūbum:maḡlūbım Ü₂ // cemāli:cemāl Ü₂;
5 kirpikleriḡniḡ:kirpükleriḡniḡ Ü₂.

Ḥabīb kūyide aḥbābnıñ ḥimāyeti bar
Nevāyī asru velīkin garīb ü bī-kesdür

195

Ve Lehu'n-Nevādirdin

.---/.---/.---/.---/

Yana sinsiz āḥım otı şu^cle-zendür
Ki gerdūnga her uçkun āteş-fikendür

Ü₁60a Kirip külbem içre kül ü otnı körseñ
Bu sūzān köñül ol bir āzürde-tendür

3 Dime lāle-gün ḥulle içre ölüp-min
Ki ırışkıñ şehīdiğa kanlığ kefendür

Ü₂38a İtiñ ölse cismığa cānımını salgıl
Kim ol rūḥğa bu münāsib bedendür

Kayan bolsa köñlüm öyin derdiñ ister
Nidin kim müsāfirğa meyl-i vaṭandur

6 Felek şūḥıdın mihr köz tutma nivçün
Ki cevr aña şive cefā aña fendür

Nevāyī hazīn bolsa bāğ içre tañ yok
Ki sinsiz bu maḥzūnga beytü'l-hazendür

196

Ve Eyzan Lehu

7 kūyide:kūyde Ü₂ // ü:Ü₂'de yok.

195. Gazel T'te yok; 1 sinsiz:sinsizin Ü₁ // her:bir Ü₂ /
uçkun:uçgun Ü₂; 3 ölüp-min:köyüp-min F,uyup-min RPÜ₂; 4 kim ol:
ki bu FÜ₂/rūḥğa:cismığa Ü₂/bu:ol F; 5 köñlüm:köñlim; 6 nivçün:
nidin Ü₁, niçün Ü₂.

196. Gazel Ü₂'de yok.

---/---/---/---

Haste könlüm 'azm iter ol sarı kim cānān barur
Dem-be-dem cān hem çıkar gūyā bu hem ol yan barur

Könlüm içre toktamas la'liñ hayāli bir zamān
Ni 'aceb ölsem bu zahmımdın çu her dem kan barur

3 Anda kim sin-sin yiter bi-şek figānım iy kuyaş
Min bara alman n'itey ol yirde kim efgān barur

Kāmetiñ cān kaşdı itse kirpikiñdür reh-nümāy
Her kayan ok barsa anıñ allıda peykān barur

Yād iterler vādi-yi 'ışk ehli Mecnūn seyrini
Bī-haber her yan kuyun dik kim bu ser-gerdān barur

6 Yoldın āhir sürme sultān-min diben dervīşni
Yad it ol yoldın ki hem dervīş ü hem sultān barur

Hecrdin andağ za'if olmuş Nevāyī iy perī
Kim kayan kim barsa sin dik halkdın pinhān barur

197

Ve Lehu Eyzan

---/---/---/---

Ü₁60b Könlümni figār ittiñ ü cānımda belādur
Bilmen yana iy serv başında ni hevādur

Kaşınğa girih yüzüñe tir allıña şandal
İl cānıña ol şeklni bilmen ni belādur

3 sin-sin:sinsiz T; 5 seyrni:sırrını F.

197. 1 könlümni..ittiñ:könlümni itdiñ Ü₂; 2 kaşınğa...yüzü-
ñe:kaşında...yüzüñe T / allıña:allıña Ü₁.

3 Öz derdiñ unut bolğay eger şemme'i bilsen
Hecriñ tūni içre bu 'ukūbet ki mañadur

Cān ivrülūben başıña sin çırmay özüñni
Gönçe kibi kim girdide ser-geşte şabādur

Köñlüm salıban nabz kibi barur iligdin
Nabzıñ sarı körsem ki tabīb ilgi baradur

6 Efgān ki hazān miñnetidin kalmadı sālīm
Her serv-i gül-endām ki bu gül-şen aradur

Yā Rab ki Nevāyi ğam u derdiğa devā bir
Kim yār selāmetliğı derdiğa devādur

198

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

.-.-/..--/..--/..--

Közüm yaşı ki yürek kanığa tutaş körünür
Birür kanığa tanuğluk egerçi yaş körünür

Lebini sorgalı aklım cünūnga boldı bedel
Mey içse tiz olur il sağda ger yavaş körünür

3 Şikeste köñlüme az ğam bolup turur külli
Kisek kanatı sınık kuş közige taş körünür

Ni kün ki yüzini körsem tüşümge kirse ni tañ
Kuyaşka baksa vü köz yumsa hem kuyaş körünür

5 köñlüm:köñlim Ü₂; 6 miñnetidin:āfetidin Ü₁; 7 u:Ü₂'de yok.

198. 1 közüm:közüm Ü₂ // tanuğluk:tanuğluk Ü₂ / egerçi:eger
çu T; 3 Ü₁'de beyit sırası:1,2,4,3,5,6,7; sınık:sınık P / taş:
baş F; 4 kuyaşka:kuyaşğa Ü₂.

Ni rūd akızdın ulus kanıdın ki tigreñde
Nazargā say taşı dik niçe baksa baş körünür

613a

1 61a 6 Muğ ışikin tura dik yap yüzüñe kim gerdün
Kuyaş sinānı çikip tavrıda savaş körünür

F600a Nevāyi'niñ bu namāzı ni nev' ikin yā Rab
Ki secde vaktı közige ol igme kaş körünür

199

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

---./-.-./.-.-./-.-

Bağrımni tig-ı hecr ile yüz pāre kıldılar
Tā yār kūyidin mini āvāre kıldılar

U₂38b Bütkü dik irdi vaşl ile köñlüm cerāhatı
Hicrān kılıçı birle yana yara kıldılar

3 Maźmūnı ölmek ü atı hicrān gāmı digen
Yüz miñ cefānı cānıma yek-bāre kıldılar

Turğān yaşıñ akızdılar ol ay firākıda
Sābitlerimni kevkeb-i seyyāre kıldılar

Vā'iz üni sürūd irür işğāl-i 'işğa
Kısmet künide anı ki mey-h^vāre kıldılar

6 Mey tut ki cām devridin ok taptılar 'ilāc
Cem'ci ki çerğ devrini nezzāre kıldılar

5 nazargā:nazarda T / taşı dik:taşdın F / baş:taş F; 6 yüzü-
ñe:yüzüñge U₂,yüzüñgeT // sinānı:nihānı T; 7 ikin:iken T //
kaş:fāş P.

199. 2 köñlüm:köñlim U₂ // yara:pāre F; 5 künide:küyinde
T; 6 devridin:devride T.

Yā Rab ni diy alarnı ki miskin Nevāyī'ni
Bī-hūş u ʿakl u bī-dil ü bī-çāre kıldılar

200

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkādehu

-.---/-...-/-...-/-..-

P219b Her niyāz u ʿacz kim bu cān-ı nā-şādım̄da bar
Veh ki yüz miñ ança nāz ol serv-i āzādım̄da bar

Vaʿde-i mihr ü vefāğa münkir olma iy perī
Kim niçe mecnūn u vālih-min velī yādım̄da bar

3 Otıdın Mecnūn'niñ iy rāvī ni hayret kılgā-min
Min ki yüz pervāne andak miñnet-ābādım̄da bar

Ü₁ 61b Köñlüme küh-ı ğam u müjgānlarıñ kirmiş velik
Ni ğam ol tağdın bu mītīnler ki Ferhād'ım̄da bar

Kiskeli hūş u hıred nahlini bilgil erre'ī
Her hırāşı kim cūnūn şerhiğa feryādım̄da bar

6 Deyr piri özlüküm kaydın kiterdi veh ni tağ
Ger duʿāsı her şabūhī vaqtı evrādım̄da bar

Iy Nevāyī tilberetmişdür mini ifrāt ile
Bes ki müfrit ādemiliğlar perī-zādım̄da bar

200. Gazel T'te yok; 2 vefāğa:vefānı P, vefā Ü₁ // mecnūn u mecnūn Ü₂; 3 Mecnūn'niñ:Mecnūn'ni F; 4 köñlüme:köñlime Ü₂ / müjgānlarıñ:kirpikleriñ P // ki:bu Ü₂; 5 şerhiğa:şerhide Ü₂; 6 özlüküm:özlikim Ü₂ // vaqtı:vaqt Ü₂; 7 tilberetmişdür:tilberetmişdür PÜ₁ / mini:sini Ü₂.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca'ahu

.---/.---/.---/.---

Kaşın evc-i melāhatnıñ yañı tuğkan hilālidür
Kadıñ nahlı-i leṭāfet bāğınñ nev-res nihālidür

Fidā cānım kadıñ nahlığa kim gerçi irür nev-res
Velī endām u ra'nālıgda hadd-i i'tidālidür

3 Nezāket gül-şenide tāze gül-bün kāmetin şibhi
Anıñ ṭab'ıda muzmer gönçe yok ağıñ misālidür

Çüçüg lafzın Mesihā'nıñ tufūliyetteđi nuṭkı
Biliñ cān-bahşlıkda köñlige kirgen hayālidür

Ni tañ köñlüm eger mecrūh olup kan barsa zahmıdın
Ki üzgen gönçe dik bir ṭıfl-vesniñ pāy-mālidür

6 Yörü iy Hızır kim hayvān suyıdur zehr eger içsem
Bu dem kim cāmım ol şūh itleri sığınan sifālidür

Halā mevcūd imes su zarfdın çıkkaç hevā toldı
Hevā-yi ışkdın memlūdur özdin kim ki hālidür

Nevāyi eşki dik ol şūh eger tınmas 'aceb irmes
Kılurlar pūye yaşlar tā yügürmek ihtimālidür

9 Fenā deyrin tiler-min min velī uçmağnı zāhid kim
Miniñ kāmım kadeh dürdi anıñ kevser zülālidür

201. 1 tuğkan:tuğkan PÜ₁, tuğkan Ü₂; 2 ra'nālıgda:ra'nālık-
da PÜ₂; 3 şibhi: FÜ₁ // anıñ:anıñ Ü₂; 4 cān-bahşlıkda:cān-
bahşlıkta T; 5 köñlüm:köñlim Ü₂; 7 zarfdın:zarfdın Ü₁₋₂ /
çıkkaç:çıkkaç Ü₂; 8 P ve Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,4,5,6,7,9,8;
eşki:eşk Ü₁ // yügürmek:yörümek Ü₂; 9 deyrin:deyri Ü₂ / kim:
Ü₂'de yok // dürdi:devri RPÜ₂.

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

---/--/--/--/--/--

Ü₁62a Haste könlüm örtenür gūyā siver cānım barur
Yığlağum kilür meger gül-berg-i handānım barur

Ol kuyaş hecrinde kim cānımın örter ğam tūni
Şem^c yanlıĝ ni 'aceb ger dürr-i ğaltānım barur

3 Nebl ile her yan elif köksümge kazğan veh ni sūd
Kim elif dik kaçad bile serv-i hıramānım barur

İvrülüp başıĝa ruhsārıdın örten iy köñül
Köygüçe hecrinde çun şem^c-i şeb-istānım barur

Min hod ölgüm şükr kim ol hem bara algusı yok
Tig-i hecri zahmıdın bu nev^c kim kanım barur

6 Rāzı oldum kim ecel boğzumın tutkay kim nidin
Min kalıp mehcūr aña her laħza efgānım barur

Ni namāz olğay ki özni körgüzüp cem^c içre cem^c
Yüz perişānlıĝ sarı tab^c-ı perişānım barur

İy Nevāyī şu^cleliĝ cānın avuçlap başla yol
Kiçkurun çun atlanıp ol mest mihmānım barur

202. 1 könlüm:könlüm // yığlağum:yığlağım T; 4 örten:örtey
Ü₁; 5 ölgüm:öldüm Ü₂; 6 oldum:oldım Ü₂ / tutkay:tutğan Ü₂,
boğkay T; 8 şu^cleliĝ:şu^clelik T // atlanıp ol mest:atlanıp
ol şüh Ü₂.

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

---/---/---/---

Sūsenī tūn birle ol kad sūsen-i āzād irür
Yā benefşe bergidin zīb iylegen şimşād irür

Allāh Allāh bilmen ol kadni ki sūsen bergidin
Zīblig şimşād irür yā sūsen-i āzād irür

3 Veh ni servīdür ki tā hil'at kiyiptür sūsenī
Çāk olup gül hil'ati bülbül işi feryād irür

Sūsen ü servī eger yoktur demindin bāğ ara
Örteniben serv ü sūsen hüllesi ber-bād irür

Ü₁ 62b Şām-ı ğam könlüm 'izār u hüllesin yād iyleben
Mihir otı her yan benefş itken bulutdın şād irür

6 Kazğalı ğam bī-sütün tağın Nevāyī ilgide
Veh ki sūsen bergi irmes tīşe-i Ferhād irür

Yüz tili bolsa dem urmağ şart imes āzādedin
İy köñül sūsen tilidin bizge bu irşād irür

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

.../.../.../...

203. 5 könlüm izar u ...iyleben:könlüm 'izārı ...iylemen
Ü₂ // bulutdın:bu otdın FÜ₂ / şād:yād T; 7 imes: F'te yok.

Berg-i ney ton içide nāl kibi bili nihāndur
Kalemi fūta kāmı̄ş bendi dik üstide ʿıyāndur

Iyledim ʿarḥ vefā ʿaṣrını köksüm üze kör kim
Naʿller ʿarḥıdın eyvānlarıdın yirde nişāndur

3 Zülfi hicrānıda mundaḵ ki tenim her sarı sançar
Reglerim cism ara ʿatlimğa meger niçe yılandur

Ü₂39b Çuğd vīrāne ara aḡladı güyā ki öler-min
Mātemimğa işi her laḡza ġarībāne fiğāndur

Okun aḡzıda kıızıl tūs imes köplüm ara kim
Taḡ imes aḡzı kıızıl bolsa ġıdā çun aḡa ʿandur

6 Hulle-i tāʿat iter dūzaḡ otın defʿ yok irse
Ol ḡarāretḡa ni dāfiʿ kefeniḡ gerçi ketāndur

Vāʿizī kim özi kıılmas ʿamel ü ilge birür pend
Ger imes uyḡuda pes munça ki dir ni hezeyāndur

Deyr pīriḡa müridim ki ʿināyetleri çoḡtur
Her nefes devletidin maḡa devā fāş u nihāndur

9 Haş kibi tüşti Nevāyī mey üze ġam n'ite alḡay
Hāşşa kim aḡa ḡabāb öyi kibi dār-ı emāndur

205

R613b Ve Lehu Şerrefehu'llāhu ʿadrahı

---/--/--/--/--

204. 2 ʿaṣrını:ʿarḥını F/üze:üzre Ü₂//ʿarḥıdın:ʿarḥıda FT,
şeklide Ü₁; 3 ki:kim P; 4 vīrāne:vīrān P; 5 tūs:ʿaṣ P, tüz Ü₁
/köplüm:köplim Ü₂//ġıdā:ġıza FÜ₂T, 6 ḡarāretḡa:ḡarāretḡa PÜ₂;
8 Bu beyit sadece P'te var; 9 mey:P'te yok/ġam:ġamnı P.

205. Ġazel Ü₂'de yok.

F600b Saç bağındın çıkkan āyā sünbül-i pür-çin müdür
Yā tirisin salğan ikki ef'i-yi müşkin müdür

Ü₁ 63a Ğabğabındındur mu kim mi'cer yüzige tüşti çin
Yāhod anda zib üçün meşşāta salğan çin müdür

3 Nüş-hand itkende la'liḡdin körünmiş mü tişiy
Anlaman yāhod 'asel içre yazılğan "sin" müdür

Sünbülün körgeç közüm boldı karangu iy şabā
Saçı mundaḡ tīre yāhod saç bağı epgin müdür

P220a Çıkksa 'aḡdindin 'arūs-ı dehr birgil naḡd-i cān
Dimegil kim hūn-bahādur uşbu yā kābin müdür

6 Dehr zālin ger disem Ferhād-küş 'ayb itmeñiz
Ger imes Ferhād-küş āhir diñiz Şīrin müdür

Şevḡ otı tapḡaç sūkūn dir-sin ki 'ışḡı terkin it
Iy Nevāyī bir nefes bu şu'leḡa teskin müdür

206

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/.---/---/.---

Baştın ayaḡ yalañ tenim üzre ki tāze dāḡ irür
Hüsnüñe kılḡalı naḡar her biri bir karāḡ irür

'Işḡ gedāları digey köñlek irür murakḡa'ım
Tāze tügen nişānıdın her sarı bes ki dāḡ irür

1 saç bağındın:saç bağı P; 2 Ğabğabındındur mu:'iffetiñdin-
dür mü T; 3 mü:çun Ü₁; 4 epgin:rengin FÜ₁.

206. tügen:tügün Ü₂.

3 Zahmlarım fetīlesi cān otıdın tutaşkalı
Tīre köñülge derd ü ğam bezmi üçün çerāğ irür

Küh-ı belā durur tenim çeşmesi közki kan töker
Tağ yok eger bu tağ üze kan akızur bulāğ irür

Hurdesidin içinde ot ğonçe imes ki bāğ ara
Her sarı 'ışkıñ otıdın bir kıızığan dimāğ irür

6 Zāhid ü uçmağ u tamuğ bīmi bile ümīdi kim
Ehl-i fenāğa mā-sivā'llāh ğamıdın ferāğ irür

Deyrde kör Nevāyī'ni muğ-beçeler ğamıda kim
İgnide çāk hırka vü ilgide bir ayāğ irür

207

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---/--.../--.../--

Ü₁ 63b Köñlüm ara bir 'aceb muhāl hevesdür
Lebleridin kim huşuli mümkün imesdür

Turmadı ten çāk çāk öyide köñül kim
Tilbe kuş ol bu uşalğan iski kafesdür

3 Aytsam iy şüh boynı bağığ itiy-min
Dir yaramas kaysı it ki herze-meresdür

Bir nefesi iy Mesīh başıma yitkil
Kim bu nefes bī-dilinga sonğı nefesdür

3 tutaşkalı:tutaşğalı P // köñülge:köñülde Ü₁; 4 durur:turur
Ü₂ / köz:kör P // bulāğ:bulak T; 5 hurdesidin:dürdesidin F,per-
desidin T / içinde:içide F / bāğ:yağ T; 6 uçmağ u tamuğ:uçmak u
tamuğ F / u:P'te yok; 7 hırka vü:hırka i.

207. Gazel T'te yok; 2 öyide:öyü Ü₂; 3 şüh:şeyh Ü₁; 4 nefe-
si:nefes Ü₂ / sonğı:sonkı Ü₂.

Şabırım öyin yıksa köz sirişki 'aceb yok
Kim birisi Dicle'dür birisi Aras'dur

6 Deyr-i fenā meyli kıldı rind-i harābāt
Kim kiçe anda ni şihnedür ni 'asesdür

Köyse Nevāyī firāk ara ni 'aceb kim
Ol itik ot dur bu 'ayn-ı za'fda hasdur

Zİ HARFINİN ZİBALARININ ZİNETİ

208

-.-./-.-./-.-./-.-

İy Köñül ümmîd tārın gül-şen-i devrāndın üz
Hem gül ü şimşāddın hem lāle vü reyhāndın üz

Ü₂40a Serv-kaḍler la'li birle ağızıdın kām isteme
Hem ṭama' gül-bergdin hem ḡoṇce-i ḡandāndın üz

3 Bu çemen ra'nālarığa yoḡ turur bŷy-ı vefā
Sŷsen-i āzādedin kiç nergis-i fettāndın üz

Çunki ni cānān ḡalur ni cān egerçi şa'b irür
Kiçkil evvel cāndın andın soḡ ṭama' cānāndın üz

Kir fenā deştide ol bī-mihr meh-veş küyidin
Ya'ni ol āvāre vü ümmîd ḡānümāndın üz

Ü₁64a 6 Meyḡa iy sākī ecel zehri izip bir cām tut
Tār-ı ümmîdimni ya'ni rişte-i hicrāndın üz

İy Nevāyī gül-şen-i devrān u cān u ḡānümān
Barçadın kiçtim dime līkin köñülñi andın üz

209

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Ḳadrahu

-.-./-.-./-.-./-.-

208. Gazel T'te yok; 1 şimşāddın:şimşādıdın P; 3 āzādedin:
āzāddın FÜ₂, sŷsen-i:sŷsen ü Ü₂; 5 deştide:deştiga FÜ₁₋₂ // ā-
vāre vü:āvāre i Ü₂; 6 zehri izip:zehrin birip Ü₁.

209. Ü₂'de gazel sırası:208,210,209,211.

Bizni iy ʿışk u cünün rüsvāy-ı ʿālem kıldınız
Her ni rüsvālıkdın efzūnrağ bolur hem kıldınız

Ü₁64b Cān u könlümge melāmet taşları birle kaçıp
Derd ile endüh mismārını muhkem kıldınız

3 Munça bī-dād u sitem kim kıldınız min tilbege
ʿİşk ara şevk u maḥabbet ehliğa kem kıldınız

Çun min öldüm ğam tūni ol tündin oğ iylep libās
Ni asıg ger çerğ işin ḥālimğa mātem kıldınız

ʿİşk derdidin öler-min bu kiçe iy dōstlar
Hecr zahmıdın meger zahmınga merhem kıldınız

6 Kişver-i vaşl içre her kim ʿiş iter bolsun ḥelāl
Çun maña āvārelig mülkin müselleme kıldınız

Sırr-ı ʿışkım bilmegen il kalmadı gerçi maña
Nāme-ber kuş ornığa ʿankānı maḥrem kıldınız

Gül-şen-i dehr içre iy bezm-i ṭarab sāķileri
Hecr ḥūn-ābın nidin bizge dem-ā-dem kıldınız

9 Āḥir iy ʿışk u cünün yüz nevʿ töhmet iyleben
Hem Nevāyī sırrı ʿışkın ilge mübhem kıldınız

210

Ve Lehu Ṭābe'llāhu Şerāhu

---/--/--/--/--/--

1 rüsvālıkdın:rüsvālıgdın FÜ₁T; 2 könlümge:mönlümge Ü₂ / melāmet:melālet T / taşları:oğları Ü₁; 4 öldüm:öldim Ü₂ // asıg:asığ Ü₁; 5 zahmıdın:zehridin FÜ₁T; 6 bolsun:bolsın T // āvārelig:āvārelık Ü₂.

Bizge cānān vaşlı oldur kim cemālin körge-biz
Perde ruhsārıdın açsa zülf ü hālin körge-biz

Bolsa meydān ʿāzimi yolıda tofrağ olğa-biz
Kılsa gül-geşt-i çemen raʿnā nihālin körge-biz

3 Tīr-i bārān-ı belā yağdursa cānlar kaçdığa
Nāvek-i müjgān bile müşkīn hilālin körge-biz

Közge bir hem cilve bir bezm-i vişālin iy sipihr
Veh niçe köz allıda hayl-i hayālin körge-biz

Közgü ol yüz cilve-gāhıdur diben kılduğ nazar
Yok bu maʿnī birle kim ol yüz mişālin körge-biz

U₂40b 6 Vaşlı bezmi ʿişi çun ilge naşib oldı zarūr
Kim beliyet çāhınıñ renc ü melālin körge-biz

Yok hazīn köñlümdin özge yāridin bī-kām u behr
Niçe ʿuşşāk içre anıñ infiʿālin körge-biz

İçseler kām ehli şāf-ı ʿiş ü biz kalsak tiriğ
Deyr ara mey-hāneniñ sınığan sifālin körge-biz

9 İy Nevāyī zerrega hursīd vaşlıdın dime
Munça bes kim cilvede gāhī cemālin körge-biz

211

Ve Lehu ʿAfa'llāhu ʿAnhu

.---/.---/---

210. 1 körge-biz:sivge-biz RÜ₂//perde ruhsārıdın:perde-i ruhsārın Ü₁/açsa:açıp FT; 2 olğa-biz:opka-biz; 4 hayl-ı:hayl ü Ü₂; 5 kılduğ:kıldık T; 6 işi çun ilge:iş çun bizge Ü₂; 7 köñlümdin:köñlimdin Ü₂/yāridin:yārdın Ü₂T/bī-kām u behr:ni behr kem//anıñ:anıñ Ü₂; 8 ʿiş ü:ʿiş Ü₂.

211. Gazel T'te yok.

Ƙadıñ tüz nahl-i gül-zār-ı İrem tüz
Ki tüz eşyāğā bolmış sāye hem tüz

R614a Meger kim zülfini çiksem tüz olğay
Yok irse bolmas ança piç ü ham tüz

P220b 3 Sirişkimdin Ƙadıñ meyl itti her yan
F601a Ki Ƙalmas ok hevā bolğanda nem tüz

Ni tağ ger tüz çiker-min şu'le-i āh
Kirek çun 'ışk ceyside 'alem tüz

MuƘavves çerh āhımdın ham olmuş
Kim ol oknı atar-min dem-be-dem tüz

Ü₁65a 6 Riyā yolıda ger köb piç ü ham bar
Ƙadem Ƙoy kim irür deşt-i 'adem tüz

Bu deyr içre Nevāyī iy muğannī
Nevāyī nālesi dik zīr ü bem tüz

212

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Ƙadrahu

---/--/--/--/--

Iy saña hūn-rīz müjgān u belā-engīz köz
Bizge müjgānıñ sinānı zaħmıdın hūn-rīz köz

Fitne közlüglerde yok irmiş közüñ dik salğuçı
Bir Ƙıya bakmak bile 'ālemğa rüst-ā-ħız köz

4 ni tağ:n'iter Ü₁/çiker-min: Ü₂; 6 yolıda:küyide P.
212. Gazel T'te yok; 2 dik:dek Ü₂.

3 İy közi ‘ayn-ı belā ni raḥm sindin köz tutay
Kim saña ḥün-rīz közdür bizge ḥün-āmīz köz

Ki sevādın iyledi kirpiklerin pervīzni
Ni ‘aceb bolsa cemālin şevkıdın gül-bīz köz

Kör ki her kirpik uçığa bağlaban bir pāre la‘l
Kiltürüptür leblerin allıda dest-āvīz köz

6 Dehr zālī niçe kim Ferhād-küşdür turfe kör
Kim haṭādur tutsa ger andın vefā pervīz köz

İy Nevāyī yıqlamaḡdın tīre bolmış közlerin
‘Işk ara bīnendeliḡlarğa kirektür tīz köz

213

Ve Lehu Ḳāddesa'llāhu Rūḡahu

-.---/-.----/-.----/-.-

Çun ana nā-ḡoş kilür bezmide atım tutmaḡız
Kim ki atım bilse hemol bezm ara yavutmaḡız

Heçr otıḡa min kılıp-min ḡoy dūzahdın dimeḡ
Her zaman cennet nesīmidin mini korkutmaḡız

Ü₂41a 3 Vasl cāmı özgeler kısmıdur iy cān ü köḡül
Sa‘yide bī-hūde zaḡmet tartıban ḡan yutmaḡız

Ü₁65b Tilbe köḡlüm bolsa bī-tākāt melāl-i heçr ara
Cüz vişāl ümmīdi ḡarfidin anı avutmaḡız

3 raḡm..tutay:zaḡm..tutar Ü₂ // közdür:köztür P; 4 sevādın:sevādı Ü₁₋₂ / kirpiklerin:kirpüklerin Ü₂; 5 kör...kirpik:köz...kirpük Ü₂ // allıda:allında FÜ₂; 7 tīre:ḡıyre FPÜ₂ // bīnendeliḡlarğa:bīnendeliḡlar F.

213. 4 avutmaḡız:yavutmaḡız Ü₂;

İy şeb-istān-ı vişāl ehli firākım külbesin
Kim didi bir kiçe şem^c-i vaşl ile yarutmağız

6 Min köyer-min hecr ara her dem otum tiz itkeli
İy tena^{cc}um ehli vaşl efsānesin çubrutmağız

Tāyir-i vaşl iylemes hergiz Nevāyi sarı meyl
Kilse efgān tartıp iy cān u kögöl ürkütmeniz

Ü₂41a

214

---/--/--/--/--/--

Cilve mü kıldı sarıg börkin kiyip ol serv-i nāz
Yā ki çıktı şu^cle-i ahzar ile şem^c-i tıraz

Köyse mecnūn köglim ol yüz lem^casıdın tağ imes
Ni üçün kim iylemes dīvāne otđın ihtirāz

3 Ol ki iyler ışkka mekr ü secde iyler körse hüsn
İyledür kim iylegey fāsık tahāretsiz namāz

Rāz-ı ışkın dirge peykānı irür köglimge til
Lāl til birle kıllur irmiş tekellüm ehl-i rāz

Sikritip çıktı yana meydān sarı ol türk-i mest
Tā yana kıysı kögöl mülkige kılgay terk ü tāz

6 ışk eger kāmil turur ışık kıllur ma^cşūkni
Yoksa niçün iyledi Mahmūdğa kulluk Ayāz

Her makām içre ki bolmağ ayru bolma yārdın
İy Nevāyi hācet irmes kıllmak āheng-i hicāz

5 şem^c-i:şerh-i Ü₂; 6 ve 7. beyit RP'te yok; 7 iylemes:istemes Ü₂.
214. Gazel sadece Ü₂'de var.

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

--/--/--/--/--/--/--

Iy melāhat-şīvelig şīrīn dudāğıñ sözge uz
Hikmet ilgi güyiyā saldı şeker tengige tuz

Niçe buzğay-sin köñül mülkin cefā tarhın salıp
Bir bu vīrān yirni tüzmeke cefā tarhını buz

3 Çihre açsañ yā tekellüm kılsañ ölgen cān tapar
Allāh Allāh bardur ol ni la'l-i cān-bahş ol ni yüz

Ay saña oşşar velīkin ol savuğdur sin melih
Fark köptür niçe kim bolsa müşābih tuz u muz

Bezmidin çıktı rakīb ösrük hazer iy ehl-i 'ışk
Resmdür kaçmak ulus itdin kim ol bolğay kutuz

6 Közge saldım cān birip alıp ayağı tofrağın
Anlaman kadrini kālānıñ çu almış-min uçuz

Ni tefāvüt 'ışk deşti kaç'ıda ıssıg savuk
Kim semender otda seyr iylerde tinkdür yaz ü küz

Şeyhde yok rindlik zāhidde yok rems-i fenā
Deyr piri her sülük irşādıda kildi tüküz

9 Heçrdin öldi Nevāyi sākiyā tut cām-ı mey
Iy muğannī sin nevā āhengide kopsa kopuz

215. Gazel Ü₂'de yok; 1 şīvelig:şīvelig Ü₁ / dudāğıñ:duda-
ğıñ P; 2 tarhın:tarhı FT // buz:tüz RP; 5 itdin:ittin T / ku-
tuz:tukuz RP; 7 savuk:savug FP; 8 rindlik:rindlig P / zāhidde:
zāhidga Ü₁ // her:bir; 9 kopsa:kalsa Ü₁.

T. C.

Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletehu

..---/..---/..---/..---

Ü₁66a Dōstlar mey bile cānımğa cefā iylemeniz
Bezm ara bolmasa ol şūh mini istemeniz

Boluban yār mini isteseniz mest oluban
Yıgılasam hālime bed-mest diben kavlamamız

3 Koyunuz bir nefesi cānıma bī-dād iyley
Tıfl yā tilbe kibi men' itiben aldamız

Rahm eger kılsa Hudā yāri vü ger tiğ çikip
Katlı hem iylese zinhār ki men' iylemeniz

İtleri allığa taşlañ ki gızā kılsunlar
Bezmini ber-hem urup mātēmime yıglamamız

6 İy vefā ehli du'ām uşbu durur kim yā Rab
Bī-vefā mäh-cebīnler kılığa uçramamız

Oyulup tüşti Nevāyi teniniñ dāğları
Kūyide ölgen it olsa tirisidin yamamız

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

-.---/-.---/-.---/-.---

216. Gazel Ü₂'de yok; 2 isteseniz:istemeniz F; 3 koyunuz:
koyınız T; 4 vü ger:eger Ü₁; 5 bezmini:bezmni T; 6 kim:ki T;
7 oyulup:ivrülüp T / tirisidin:tirisini P, birisidin Ü₁.

Bir kün iy hūş u h̄ired min tilbege yār irdiñiz
Bī-h̄aber hem bolsam özdin siz h̄aber-dār irdiñiz

Derd yitkende devā-cū yalguz irkende refik̄
Guşsa vaktı yār u ğam-ḡinlikde ğam-h̄vār irdiñiz

3 N'iyledim n'ittim ki bir yolu çikip mindin ilig
İmdi irmestür siz andak̄ kim burun bar irdiñiz

Bolmasa hūş u h̄ired ğam-h̄vārım iy 'ışk u cünün
Siz boluñ bākī ki hālimgā meded-kār irdiñiz

'Işk eger zār itti efgān kılmañ iy cān u köñül
Tā ki siz bar irdiñiz 'ışk ilgide zār irdiñiz

Ü₁ 66b 6 Satmañız 'ālemgā sevdāyī isem iy derd ü ğam
Kim maña 'ışk içre dāyim siz haridār irdiñiz

İy zamān ehli füsün u ğadriñiz ni 'ayb kim
Hem zamān dik dāyim efsün-sāz u ğaddār irdiñiz

Rindler bes tīredür siz h̄an-kañda tüşkeli
İy hoş ol kün kim mukim-i kuy-i hammār irdiñiz

9 Şām-ı hecridin Nevāyī'niñ h̄aber birgen ulus
Güiyā kim kiçe tañ atkunca bīdār irdiñiz

218

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---./-.../.../.../.../...

217. 2 yalguz:yalgız T // ğam-ḡinlikde:ğam-ḡinligda Ü₁T;
6 maña:miñe T / dāyim siz:siz dāyim Ü₁ / haridār:h̄aber-dār
FÜ₁; 7 ğadriñiz:'özriñiz FPÜ₁; 8 bes:pes P / h̄an-kañda:h̄an-
kañga Ü₁T // mukim-i:makām-i Ü₁.

Yār itti mihr terki vü min yār-min henüz
 "İşkî selâsiliğa giriftār-min henüz

Hecrim tūni ki yılça idi bu ümid ile
 Kim kilge-sin yolun üze bîdār-min henüz

P221a 3 Kilgeç köñül yarası yavuştı oñalgalı
 Bir lahza barmağıl ki dil-efgār-min henüz

Bāzār-ı hüsni devride her niçe hayl-ı haḫ
 Kıldı ğulüv velik harîdār-min henüz

F601b İy şeyḫ-i sâde zühdüme her dem inanma kim
 Tünler mukîm-i külbe-i hammār-min henüz

R614b 6 Min ölgeli köp oldı vü itler figānıdın
 Kıldıñ ğümān ki küyün ara bar-min henüz

İylep felekni cām sümürdüm Nevāyî'ya
 Koş tut bu bezm içinde ki hüş-yār-min henüz

219

Ve Min Netāyici Fikrihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Nāzeninliĝ bāğıda ḫaddıñ nihāli serv-i nāz
 Perveriş tapıp niyāz eşki tōkerge ehl-i rāz

218. 1 yār-min:bar-min Ü₁T; 2 yolun:yükün Ü₁; 3 dil-efgār:
 dil-figār FT; 4 harîdār-min:harîdārı-min P; 5 dem:kün FÜ₁T; 6
 oldı:irdi FT.

219. Gazel T'te yok; 1 tōkerge:tökerde FÜ₂.

- Ü₁ 67a *Işk süzıdın nige köydüğ diben ‘ayb iylemeğ
Zulm irür nivçün çakındın kılmağın dip ihtiraz
- 3 Serv-i nāzım niçe kim her laħza yüz miğ nāz iter
N'itke-min körgüzmeğın her nāziğā yüz miğ niyāz
- Biyle kim Hāğ nūrı zāhirdür yüzüñde bolmağay
Fi'l-hakīka sirr-ı ‘ışkıñğā hayāl itmek mecāz
- Şem^e örter dimeğil pervāneni kim bildi kim
Şem^ega pervāne köñli otıdın irmes güdāz
- 6 Hām bolup yir öpme kim kūyide her yandıñ ni ‘ayb
Ka‘be'ğā cāyız durur her sarıdın kılmağ namāz

Rāstlarnıñ çun Horāsān içre yoktur hürmeti
Vakt irür kılmağ Nevāyī imdi āheng-i hicāz

220

Ve Min Luṭfi Tab^e ihi

---/--/--/--/--/--

Ni lebidin istimā^e itti kulak bir katla söz
Ni yüzige bir nazar salmak murādın taptı köz

Didiğ ilni öltürey bir söz bile ammā sini
İyleyin mahrüm veh cānā dime bu nev^e söz

- 3 İy ki bir ay ‘ışkıdın āşüfte-sin vaşl isteseğ
Her cefā kılma çıda her nev^e bī-dād itse töz

2 nige:mağā Ü₂ / iylemeğ:itme kim Ü₂ // nivçün:niçün Ü₂; 4
fi'l-hakīka:fi'l-hakīkat Ü₂ / ‘ışkıñğā: ‘ışkıñğı Ü₁₋₂; 6 bolup:
olup Ü₁ / kūyide:küyinde Ü₂ // Ka‘be'ğā..durur:Ka‘be'de..tu-
rur Ü₂; 7 kılmağ..imdi:imdi..kılmağ Ü₂.

220. Gazel Ü₂T'te yok; 2 bir:her P / bile:ile Ü₁.

Āşnālarını kavār līkin siver bī-gāneni
 Özni yat iyler cefā birle velīkin yatnı öz

Ni üçün zāhid ridāası andın olmas rehn kim
 Bāde-pālālīkka hem lāyık imes ol pāre böz

- 6 Kimse devrān ehlidin hergiz vefāyi körmedi
 Kimge kim kılsañ vefā bī-dād köz tut birge yüz

Iy Nevāyi hūblarğa muhkem irmes tār-ı 'ahd
 Rişte-i ümmidni imdi bu meh-veşlerdin üz

221

Ve Min Āsāri Zihnihi

.---/.---/.---/.---/

- Ü₁ 67b Başım̄da zahmlarınñ kanı turmasdın bolup 'āciz
 Felek çakın otığa köydürür her dem bulutdın kiz
 Egerçi tünd ü tevsen irdi 'aklım kil ki 'ışkıñdın
 Niçük kim köñlüñ ister hem zebūndur imdi hem 'āciz

- 3 Cemāliñ lem'asıdın ger kül oldum tañ imestür kim
 Bu yañlığ berk-ı āfet kimsege çakılmamış hergiz

Sürüp hākī tenimğa rañş eger öltürdi ol çābük
 Hayātımğa Mesihā urma dem kim kitmesün ol iz

Ķadeh hurşidin ol ay ilgige alğaç yarur 'ālem
 Kelīmu'llāh'nıñ ilgide bu yañlığ yok idi mu'ciz

5 ni:mey FÜ₁.

221. Gazel Ü₂T'te yok; 1 otığa:otıdın P; 2 kil:kör Ü₁; 3
 kül oldum..kim:könül aldım.. P; 4 öltürdi:öldürdi Ü₁; 5 ya-
 rur:irür Ü₁ // Kelīmu'llāh'nıñ:kelīmu'llāh Ü₁.

- 6 K z m h n- bıdın  f k rengi kırmızı boldı
Hemn  kim bu  eşme suydın h sıl bolur kırmız
- Kılay h menġa c n nakdini i sar iy muşavvir kil
Sirişkim rengidin k lbem ara ol ay mişalin siz
- Eger bizdin mel li irdi sizge iy viş l ehli
Siz   c m-ı mur d imdi ki hecr otıġa k yd k biz
- 9 Nev yi on sikiz miş  alem i re bar ise r sv 
Taş irmes  unki bolmiş meh-veşiniş yaşı on sikkiz

222

Ve Min Tav li' i Met li' i Esr rihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Bir per -veş v lihi boldum mini mecn n dişiz
Ş m-ı hecrim t li sevd sını r z-efz n dişiz

D d-ı  himdın şererler bolsa k nl m otıdın
 alem-i  i ş k  zre anı enc m   gerd n dişiz

- 3 Sorsa k nl m h lini  i ş k ehli lahn-ı nazm ile
Anı r sv  iyledi bir k met-i mevz n dişiz

 ₁68a Renc-i  i ş kını dişiz Ferh d u Mecn n birle tink
Derd ile hecrim bis tın taġ ile h m n dişiz

Bir y zi g l-g n ġamıdın y z tiken k nl mded r
Harh rımınıġ  il c  b de-i g l-g n dişiz

- 6 D stlar  i ş k ehli ġavg sın tefah us kılrsa y r
Derd-i hecrin şiddetidin  ldi bir mecn n dişiz

222. Gazel  ₂T'te yok; 2  zre:i re FP; 6 ġavg sıdın:ahv -
lin  ₁ // mecn n:mahz n F ₁.

Mey tola iylep Nevāyī'ğa tutuq iy ehl-i bezm
İçmese gam yirge arzımas bu dehr-i dūn diqiz

223

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

-.---/--.---/--.---/--.-

Ol yüz etrāfı melih u la^cl-i hāndānıda tuz
Tıqri her yan tökti gūyā hūsniniq h^vānıda tuz

H^vān-ı hūsn ol yüz nemek-dān ağzıdur ol h^vān ara
Nutk-ı şūr-engizdin peydā nemek-dānıda tuz

3 Çun fenā yolığa kirdim ağzı köqlümde ni taq
Kim sefer ehli çu 'azm itti bolur yanıda tuz

Hūsniniq ānı köqül āşūbı boldı kim salur
Külgüdin zahmığa şirin-kārlıq ānıda tuz

Tözmese taq yok köqül kim ol melāhat kānınıq
'İşvesi toldurmuş anıq zahm-ı pinhānıda tuz

6 Nāveki zahmıda ağrıkdın açışmaqdur füzūn
Muzmer itmişler meger su birle peykānıda tuz

Açıq açıq yıqlamay n'iyley iki la^cliq üçün
Kim hayāli saldı közler eşk-i gāltānıda tuz

Ol melāhat kānı 'ışkıdın kayan barsam kilür
Dāstlar allınga rüsvālıq beyābānıda tuz

9 İy Nevāyī ni 'aceb salsa çüçüg cānınga şūr
Çunki bar ol nūş-lebniq şekker-istānıda tuz

223. Gazel Ü₂'de yok; 1 h^vānıda: حانیرا P; 2 h^vān-ı: حان P, h^vān u T / h^vān: حان P // engizdin: engizidin FPÜ₁T; 3 kirdim: kirdi Ü₁; 7 açığ açığ: açık açık Ü₁T / la^cliq: la^cli P; 9 şūr: شوز RPFT.

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-Şerifeti

-.---/-.---/-.---/-.--

P221b İy vişāl ehli minin hālīm körüp rahm iyleniz
 Ü₁68b Yār zulmi ki gehī yitse şikāyet kılmañız

İy 'ıyādet haylı pendim birgüçe Tinri üçün
 Yārga rahm u maña şabr u taħammül isteniz

3 'Akl u şabr u zühd u takvā cānıma kılmañ gulüv
 Çıktı mest ol şüh turmay imdi her yan botrañız

Köz ü köñlümdin idi rencim anı kūr iyledim
 Bolsa bu dīvāne peydā otka salıp örteniz

Min fenā deştide tofrağ olsam iy ehl-i niyāz
 İşlerim destānların almakka telkīn asrañız

6 İgme kaddim ham bolup turmağ üçün iy şühlar
 Yahşıdur çālāklikler birle sikrip oynañız

F602a Bir perī-veş 'ışkıdın miskīn Nevāyī'dür bilin
 Deşt ara aşüfte vü mecnūn sıfatlık körseñiz

R615a Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

..---/..---/..---/..--

224. Gazel Ü₂T'te yok; 2 Bu beyit Ü₁'de yok; 3 her:bir F;
 7 sıfatlık:sıfatlıg Ü₁.

225. Gazel Ü₂T'te yok.

‘Işk sırrıḡa emīn kimse hayāl iylemeniz
Kısmınız halkdın endūh u melāl iylemeniz

Asray almay özünüz çunki tiler-siz hem-rāz
Tapmaḡı mümkün imes fikr-i muhāl iylemeniz

3 Hüblar turre-i āşüftesiḡa meyl itmen
Könlünüzni küç ile şifte-hāl iylemeniz

Gülde yok büy-ı vefā şem^cde yok şu^cle-i mihr
Özni bülbül-veş ü pervāne mişāl iylemeniz

Dil-berim çıkkuşı hurşid dik iy meh-veşler
Haddinizni bilip izhār-ı cemāl iylemeniz

6 Körke baylarga gedā boldunuz iy ‘ışk ehli
Bu ḡanīlerḡa vefā nakdi su^cāl iylemeniz

Ü₁69a Terk-i ‘ışk itti Nevāyī tutuban takvā vü zühd
İy şanemler aḡa köp ḡunc u delāl iylemeniz

226

Ve Lehu'1-‘Acāyibdin

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₂41b Serv kim kördi anıḡ üstide mäh-ı dil-nüvāz
Ay kaçan kıldı tulū^c astında anıḡ serv-i nāz

Ma^cnī ehliḡa bu şüret zāhir oldı her kaçan
Kim şeb-istān içre kıldı cilve ol şem^c-i tırāz

3 könlünüzni:könlünüzni Ü₁: 4 pervāne:virāne P; 5 cemāl:melāl
Ü₁; 6 ḡanīleriḡa:ḡanīlerde Ü₁.

226. 1 üstide:üstinde Ü₂ // astında:astıda FÜ₁T; 2 ehliḡa:
ehlide FT;

3 Ni ğarābetler ikin ol ayda her dem kim alur
Hüsniniğ her dikati keşfide ğayrān ehl-i rāz

Bī-‘aded nāzı bile bī-ğad niyāzım şerhide
Defteri yazıp atın koymak bolur nāz u niyāz

Tā ğayāliğ közdedür köz öyi ğuyā Ka‘be‘dür
Kim turup etrāfıdın kirpiklerim iyler namāz

6 Dimeğ ol řūh-ı belā ösrük yitiřti kıl ğazer
Veh n‘itey kim bu belādın iyley alman iğtirāz

Iy Nevāyī alb ü cān nakdın meğer pāk oynadığ
Ol mukāmir řīveğa kim boldı atığ pāk-bāz

227

Ve Lehu‘l-Ēarāyibdin

---/--/--/--/--

Rāzı irmes-min köñül akini peyvend itseñiz
alğanın hem kāřki perkend perkend itseñiz

İtleri allıda salıp kim mini ol küydin
avmağ isterler demī meşğül u ğursend itseñiz

3 ayd iterde ol perī küyide min dīvāneni
İtleri zencīri birle kāřki bend itseñiz

3 ğarābetler:ğarāyibler \dot{U}_2 / her dem kim:kim her dem $F\dot{U}_2T$; //
her:ser T / dikati:vaktı vü \dot{U}_2 ; 4 defteri:defter RP / yazıp..
bolur:yazmak bolur atın koyup \dot{U}_2 ; 5 \dot{U}_2 'de beyit sırası: 1,2,3,
4,6,5,7; etrāfıdın kirpiklerim:etrāfıda kirpüklerim \dot{U}_2 ; 6 yi-
tişti:işidin \dot{U}_2 ; 7 ü: \dot{U}_2 'de yok // mukāmir řīveğa: مقابر شیوغة \dot{U}_2 .

227. Gazel \dot{U}_2 'de yok;2 allıda:allında \dot{U}_1 // kavmağ:kavmak
T.

Sormağımga kilse Mecnūn n'itti iy ehl-i cūnūn
Va'z u pend aytıp mini bir dem hıred-mend itseñiz

Ü₁69b Tilbe itni dimeñiz min dik nidin kim 'ār iter
'Akl u hūş ehlini bir mecnūnga mānend itseñiz

6 İy ki dip-siz pendiñizdin bādeni terk itke-min
Terk itey evvel mini şāyeste-i pend itseñiz

Ger açık yığlar Nēvāyi vaqtığa iy şūhlar
N'itti allında turup bir dem şeker-hand itseñiz

228

Ve Lehu'n-Nevadirdin

---/--/--/--/--/--

Köñlüm aldı yar çun yüzige bakıp turdı köz
Veh ki aldurdı köñül her kimse kim aldurdı köz

Bakkaç ol kätilğa saldı başımğa tiğ üzre tiğ
Allāh Allāh ni belālar başıma kiltürdi köz

3 Hecr şāmı köz yaşım başımdın aştı iyle kim
Su yolın her sarn iylep rahneler bilgürdi köz

Ah otıdın iyledi zāhir köñül berk-ı belā
Niçe kim köñlümge āfet yağurın yağdurdı köz

Kūh-ı derd oldum min ü tigremde hūş u sabr ilin
Yağdurup yaşını seyl-i eşk birle sürdi köz

7 açık:açığ FÜ₁ / vaqtığa:def'ığa FÜ₁T.

228. Gazel Ü₂T'te yok; 3 şāmı:şāmım F; 5 yaşını: başını

Ü₁.

6 Hecr kâcidin közüme her zamân ot çakılır
Bu çakınlarğa tenim hâşâkini köydürdi köz

Âh otıdın barı kutkardı bu kim eşki ara
Su kişisi yanlıg öz merdümlerin yaşurdı köz

Naḥs yılduz dik közi çun tüşti ber-hem boldı bezm
Muhtesib meh-hâne ehli bezmiğa yitkürdi köz

9 İy Nevâyî isteme mindin köñül kim yağdurup
Jâle-i eşkin köñülñiñ şîşesin sindurdı köz

229

Ve Eyżan Lehu

---/---/---/---

Ü₁70a Tinri birmiş ol perî peykerge andak tar ağız
Kim kişi bilmes ki anda yok mudur yâ bar ağız

İnesi birle Mesîh ağzın tikip urmas nefes
Cân birürge açsa ol şüh-ı şeker-güftâr ağız

3 Gonçeler ḥandân imes gül-şende kim her sarıdın
Açtı gül-rüyum du'âsın kılğalı gül-zâr ağız

Turfe kör kim siz bile hem öltürür hem turgüzür
Çun açar mühlik söz ayturğa Mesîhâ-vâr ağız

Ârıznı devri irür ḥurşid devridin nişân
Kayda mihr içre körüngey nokta-i pergâr ağız

6 çakınlarğa:çağınlarğa P; 7 eşki:eşkim FÜ₁.

229. Gazel Ü₂'de yok; 1 peykerge:peykerğa Ü₁; 2 urmar:
P; 3 gül-rüyum:gül-zârım F / du'âsın:du'âsı Ü₁; 4 kör:P'te
yok / öltürür:öldürür Ü₁.

6 Ağzıma yitkür kulak bil kim siniñ zikriñdedür
Ol zamān kim cān birürde tipretür bīmār ağız

Sākiyā rıtl-ı girān birle miñi sīr-āb kıl
Kim kuruptur teşne-lebliğdın maña bisyār ağız

İy Nevāyī yārniñ köñli tutuldı nāledin
Kāş hergiz açmağay idim min-i bed-kār ağız

P222a 9 İy ki köñlüñ sırrın istar-sin ki pinhān asrasañ
Dehr bāğı içre açma gonçe dik zinhār ağız

230

Ve Lehu Eyzan

---/---/---/---

Aña hoydın tāze bolmış āb-ı hayvān birle yüz
Hecridin āğaste bizge eşk-i gāltān birle yüz

Şem°-i vasl iy kim közüñ yaruttı şād ol kim miñiñ
Rüzgārımğa karardı dūd-ı hicrān birle yüz

3 Bir sarığ kāğıd durur tim tim kızıl bolğan maña
Kaṭre kaṭre eşkdin naqş iylegen kan birle yüz

Sürterim tofrağda yüz hicrānda zāyi° bolmağay
Sürter olsak vasl ara bir birge cānān birle yüz

İy ecel koy kim koyay yüz yārniñ küyige kim
Kayğu diktür-min °adem küyige arman birle yüz

6 zikriñdedür:zikriñ durur FÜ₁T; 8 Bu beyit sadece P'te var.

230. Gazel Ü₂T'te yok; 1 eşk-i:dürr-i F; 2 rüzgārımğa:rüz-
gārımge F; 3 kāğıd:kāğaz FÜ₁ / tım tım:hem hem Ü₁; 4 sürterim:
sürteyim Ü₁ / tofrağda:tofrağka F, tofrağka Ü₁ // ara:ile F.

Ü₁70b 6 Hân-kâh ehli nifākıdın kurtulmak isteben
Koymuşam inek fenâ deyriga efgân birle yüz

Iy Nevâyî ol kuyaş yādıda andak kim kuyaş
Bizge rengin iyle cām-ı çerh-ı gerdân birle yüz

231

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

..--/..--/..--/..--

Maņa ölmeklik irür hecrde āsân sinsiz
Öleyin lîk demî bolmayın iy cān sinsiz

F602b Cānsız imkân-ı nefes yok kişige veh ki maņa
Ni üçün tınmas ikin bir nefes efgân sinsiz

R615b 3 Berk ile ra'dçadur tağ ile min mecnūnga
Kiçeler āh bile nāle-i pinhān sinsiz

Tüşmesün kimsege bu nev' katık kün ki maņa
Biyle kim kalmışam öz hālime hayrān sinsiz

Kılmağay tenğa ecel derd ü belâyî cānsız
Cānga zulmî ki kılur miñnet-i hicrān sinsiz

6 Çerh hecrinde yakındur başıma yimrülgey
Kör niler kiltüredür başıma devrān sinsiz

Bolsa vaşlında Nevâyî yok ecel mümkün aña
Lîk bir laħza hayāt aña ni imkân sinsiz

6 isteben:isteme F; 7 kuyaş:şafak F.

231. 3 ile:üze FT; 4 tüşmesün..katık:tüşmesin katıg T; 5
belâyî:belası RFPÜ₁; 7 devrān:hicrān RPÜ₂.

Ve Lehu Setera'llāhu ʿUyūbehu

-.---/-.----/-.----/-.-

Iy saña kad-rāst līkin turre-i tarrār kej
Kim körüptür serv ile sünbülñi bu mikdār kej

Rāstlarğa rāstlıǵdur iş meger ol mestniñ
Kāmeti kim rāstdur līkin aña reftār kej

3 Kible-i dīn ʿarızındur küfr-tārı sünbülün
Ni ʿaceb ger kible tüz bolsa velī zunnār kej

Ü₁71a Rāstlar başını tofraǵ iylese rahşı ni tañ
Ol ki koydı mestliǵdın baş üze destār kej

ʿIşk ara könlün tūzet kim rāst salgay ʿaks yār
Közgü igri bolsa salur ʿaksini ruhsār kej

6 İgridin cüz igrilik hergiz eser bolmas ʿayān
Kim salur elbette sāye nahl-i nā-hem-vār kej

Kaliban zülfün ara taptı Nevāyī cismi tāb
N'iylegey bolmay tınāb üzre ulanǵan tār kej

232. Gazel Ü₂'de yok; 2 kāmeti kim..līkin:kāmetidür..lī-kin bar Ü₁; 3 bolsa:olsa P; 7 üzre:içre FÜ₁T / ulanǵan:uzalǵan F, ulatǵan P, üzülgen.

SİN HARFINİN SEMEN-BERLERİNİN SEVDASI

233

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

Gül-şen-i ikbāl hār-ı miñnetiğā arzımas
Bāde-i gül-gün humārı nekbetiğā arzımas

Lāle-ruħlar vaslıda yüz yıl kişi kılssa neşāt
Bir zamānliğ bil ki dāğ-ı fūrkatığā arzımas

3 Bahr u kân nakdın eger yıgđın velī yitkeç ecel
Barçanı salıp kiterniñ şiddetiğā arzımas

Her niçe tirseñ yigitlikniñ bahārı güllerin
Bir hazān-ı şeyb ü āh-ı ħasretiğā arzımas

Taht-ı ‘izzet üzre naşb itse birevni devr-i çerħ
‘Azl küyiniñ ħubār-ı zilletiğā arzımas

6 Her niçe devlet sehābı saçsa gevher başına
Anla kim bir katla berk-i āfetiğā arzımas

Ĥırķam alıp rehn dūrđ-i derd bir iy pīr-i deyr
Ger ħarābāt ehli şāf-ı ‘işretiğā arzımas

Her zamān yarı kiter cānımnı alğıl iy ecel
Kim ħayāt aħbāb derd-i fūrkatığā arzımas

9 Kimse birle tutmağıl ülfet Nevāyī nige kim
Ayrılurda maña bolğan ħāletığā arzımas

233. Gazel Ü₂T'te yok; 1 humārı:humār F; 3 bahr:nakd Ü₁;
4 bahārı:bahār F, bahārın Ü₁ // ü:F'te yok; 5 ‘azl:‘azli P;
7 pīr-i deyr:mey-fürüş F; 9 ayrılurda:ayrılurge P.

234

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

.-.-/...-/.-.-/...-

Ü₁71b Ni ḥad ki iylege min yār dest-būsi heves
Müyesser olsa itiniḡ ayāḡın öpmek bes

Tabīb birmedi mühlik ḥarāretimḡa sükūn
Ki tiz olur bu ot er ḥod Mesih ursa nefes

3 Közüḡ köñülni kebāb itti mest eger irmes
Tenürdın kiḡi kuḡka bolur mu kılsa kafes

Heves lebin šekeridür çibin dik itse hevā
Köñüldin olmadı güm hiç bu hevā vü heves

Firāk eşkidin il ġāfil olmasun ki kılur
Közüm arasında her katre kılmaḡanı Aras

6 Nesim-i hüsn yaruttı çu ševk šu^clesini
İrür tiḡ örtemekide Hıtāyi vü Çirkes

Nevāyi olmadı rāvi ḥadısidin ḥoḡ-hāl
Ki bu ḥabīb ü enis aytur ol Hubeyb u Enes

235

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca^cahu

...-/...-/...-

234. Gazel Ü₂T'te yok; 1 ayāḡın:ayāḡı Ü₁; 3 kuḡka:kuḡḡa
P; 6 hüsn:hüsnı F; 7 aytur:atı Ü₁.

235. Gazel Ü₂'de yok.

Hālime yār teraḥḥum kılmas
Yıǵlasam zār tebessüm kılmas

Könlüme vehm irür hicrāndın
Katldın hīç tevehhüm kılmas

3 Gönce ağzın sözide kıysı zaman
Kim hazīn könlüm özin güm kılmas

Cevrler kim kılur ol ay maña
Yitti eflāk ile encüm kılmas

Kıysı bir zulm ki kılmas ol şüh
Gerçi bu zār tazallüm kılmas

Ü₁72a 6 Yüz kelām il bile aytur her dem
Bizge bir nükte tekellüm kılmas

P222b İy Nevāyī kıya baktı dime kim
Könlüme yār teraḥḥum kılmas

236

Ve Lehu Teğammedhu'llāhu Bi-Ğufrānihi

---/--/--/--/--/--

Köz yarutmaḳka dimen mihr-i cemāliñ bāğı bes
Kim semendiñ na'li belkim yolınıñ tofrağı bes

Körgeli maḳşud ruhsārını mir'āt isterem
Her taraf köksümdeki 'ışkıñ nihāli dāğı bes

2 katldın:katlidin T.

236. Gazel Ü₂'de yok; 2 isterem:istesem Ü₁ // 'ışkıñ:ışkıñ-
nıñ FT / nihāli:iski FT, nihānı Ü₁.

3 Buzgalı könlümi zahmet çikmeniz iy derd ü ğam
Kim bu kişverni buzarğa hecr haylı yağı bes

Yolıda tofrac-min savurma iy gerdün mini
Kim bu işge çabükümniñ rahşınıñ tuynağı bes

Közni yazğursam oyarğa häcet irmes tığ-ı tiz
Kim anı kūr itkeli hecr ilgininñ tırnağı bes

6 Karıganda tevbe hoşrakdur yigitler ışkıdın
Bî-edebliğlar ki körgüzdün yigitlik çağı bes

Iy Nevâyî dil-rübâlarınñ vefâsın istemen
Kim maña öz dil-berim cevr ü cefâ kılmağı bes

237

.---/.---/.---/.---/

F602b Yiñiñ sevdâsı bu kanlığ köñüldin ger cüdâ tüşmes
‘Aceb irmes nidin kim lāle dāğıdın kara tüşmes

Haṭā kılğaç atar-sin ğamzedin köñlümge yüz nāvek
İrür bu ṭurfe kim nāvekleriñdin bir ḥatā tüşmes

3 Köñül ger küyüne tüşti ğamıñğa mübtelā boldı
Terahhum andın öksütme ki andın mübtelā tüşmes

Ğamıñdın tā köñül toldı fiğān çikmes cefā birle
Ki tolğan cām ara niçe kim kaķsañ sadā tüşmes

4 çabükümniñ:çabükümnün Ü₁; 5 anı:anıñ P; 6 yigitlik:biyiklik
P; 7 istemen:isteme Ü₁.

237. Gazel sadece F'te var.

Çu mindin tîre bolduñ közlerim yarutmadı ol nūr
Kuyaşka hāyil oldu çun ğubār andın zıyā tüşmes

- 6 Köñülni ol müsāfir ayğa menzil iyledim lîkin
Sipehdür hūblar ol şāh bu menzil ara tüşmes

Köñülde hecrdin tüşse küdüret sâf mey iç kim
Küdüret mürtefi^c bolmas arağa tā safā tüşmes

Cününüm hayretidin bir dem il köz mindin almaslar
Velîkin nāzdın hergiz közi anıñ maña tüşmes

- 9 Nevāyî nālesidin asru ğāfil bolmağıl iy gül
Ki devrān bāğıda bülbül bu yanlıg hoş-nevā tüşmes

238

Ve Lehu A^c zama'llāhu Ecrāhu

---/--/--/--/--/--

Şām-ı hicrānımgā iy gerdün seher peydā imes
Çıkme zahmet katlime kim hācet-i yeldā imes

Cānım almakka ecel haylı durur küyüñ ara
İtleriñdin başım üzre her kiçe ğavgā imes

- 3 Nesterendür kim yüzüñ hecrinde kanlıg köz bile
Za^cferānī yüzge sürtüp-min gül-i ra^cnā imes

Ü₁72b Ğonçe dik köñlüm yok ağzıñ hasretiga tüşkeli
Kim anıñ rengi hemānā tuttı kim peydā imes

Her dem istignā vü nāzı yüz günehsiz kan töker
Bu 'aceb mühlük belādur nāz u istignā imes

238. Gazel Ü₂'de yok; 2 kiçe:taraf T; 3 hecrinde:hecride T
/ köz:Ü₁'de yok; 4 kim:hem FÜ₁ / rengi:rengin FÜ₁T; 5 bu:yüz T;

R616a 6 Çerh cāmıda toladur zehr-i kätıl kaşdıma
Ger neşätım yok ‘aceb yok sāğar-ı şahbā imes

F603a Şāhlardıñ luţf u ihsān de’b irür ‘ışk ehliğa
Barça şehler zālīm andak kim biziñ mırzā imes

Iy ki min dik tilbe irmes-sin cihet uşbu ikin
Kim nigārıñ bir perī-peyker melek-sīmā imes

9 Zıkr ü tesbīh isteme mindin Nevāyī kim işim
Tünler ol ay hecride cüz āh u vā-veylā imes

239

Ve Lehu ‘Aleyhi'r-Rahmetü

---/---/---/---

Körmek anı çun hadım yok mini cānān tanımas
Yok ‘aceb ger anı hem bu zār-ı hayrān tanımas

‘Āşık u ma‘şūk bolmaq bir birin tanışmayın
Biz ikevdiñ başka güyā ehl-i devrān tanımas

3 Ğam ki yüz yıllık refikımdur yitip min tilbege
Körmeyin köksümde yüz min dāğ-ı hicrān tanımas

Va‘de-i vaşlıñ ni yād itkey ki bezm-i ‘iş ara
Mestliğdiñ kimseni ol ‘ahdi yalğan tanımas

Iy müsülmānlar ‘aceb yok kāfir u mest olmağım
Çunki İslām ehlini ol nā-müsülman tanımas

7 ‘ışk: ‘acz FÜ₁T // kim:ki F.

239. Gazel Ü₂T'te yok; 3 yıllık:yıllık RP / refikımdur:re-
fikımdu P // köksümde:köksümge F; 5 kāfir u mest:mest ü kāfir
Ü₁ / olmağım:olğa-min P.

6 Tanıma devr ehlini kim ol ki cān kılsañ fidā
Hāliñe tağyir birgeç devr-i gerdān tanımas

Iy Nevāyī kıl ırāk āhengi vü ʿazm it hicāz
Kim mahabbet zümresin ehl-i horāsān tanımas

240

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---/--/--/--/--/--/--/

Ü₁73a Bizge ʿişk endühidin iş zārliğlar mu imes
Hāl-i hecr ašūbıdın düşvārliğlar mu imes

Ğonçe dik yüz pāre köñlüm hāli bir gül hecridin
H^vārliğlar mu imes efgārliğlar mu imes

3 Tañ imes hicrān sehābın diseler yağdurdı kan
Közlerim de'bi kiçe hün-bārliğlar mu imes

Iy ecel hicrānda ölmekdin mini korkutmağıl
İş maña bu sözde minnet-dārliğlar mu imes

Eymen olma mihr körgüzmek bile eflākdin
Kim bu kec-revniñ işi gaddārliğlar mu imes

6 Meh-veşī kim pāk-rū ʿāşıkñı kılğay behre-ver
Hüsnidin āyini ber-hurdārliğlar mu imes

Iy Nevāyī yār küyi itleriniñ hāliñe
Kiçe tutmak kapmağıdın yarliğlar mu imes

6 devr-i:çerh-i Ü₁; 7 ʿazm it:körgüz Ü₁.

240. Gazel Ü₂T'te yok; 1 iş zārliğlar:āzārliğlar Ü₁; 2 hā-
li:hāl Ü₁ // h^vārliğlar:hārliğlar PÜ₁; 4 ölmekdin:ölmektin F;
5 körgüzmek:körgüzgen FÜ₁ // revniñ:revler FÜ₁.

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

.-.-/...--/.-.-/...-

Besī bu deyr-i kühen mahbeside kılma cülūs
Ki anda her kişi meclis tüzzer bolur mahbūs

Cihāndın isteme açuk fütüh ebvābın
Ki bu zamāne ara bolmış ol işik medrūs

3 Havās sa'yi bile feyz yok riyāzetsiz
Ger alsa dağı bu iş bizge bolmadı mahsūs

Savuk kilür közüme hān-kah u zühd ü riyā
Hoşā şerāre-i zerdüşt birle deyr-i mecūs

Mey-i muğāne eger bizge birse müg-beçeler
Ger erğanün üni yok irse bes turur nākūs

Ü₁73b 6 Çu yok bu kişver-i İslām ara vefā bile mihr
Hoşā nevāhi-i Efrenc ü hıttā-i Tarsūs

Çu 'ömr öter bu kün özni neşāt ile hoş tut
Ki tağla nef' yitürmes dirīg ile efsūs

Vişāldin min eger nā-ümīd isem yā Rab
Ki 'ışk zümresidin kılma kimseni me'yūs

9 Nevāyi'ya sin ü āvāreligda rüsvālig
Nidin ki deyr-i fenā içre neng irür nāmūs

241. Gazel Ü₂'de yok; 2 açuk: açuğ FPÜ₁ / ebvābın: eyvānın
Ü₁; 4 savuk: savuğ Ü₁T; 5 birse: tutsa FÜ₁T; 6 Tarsūs: Tartūs
Ü₁T; 9 āvāreligda: āvārelıkda Ü₁ / rüsvālig: rüsvālık Ü₁ //
neng: tink Ü₁.

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---/---/---/---

Her kişige dest birse ol perî yanlıg enīs
Baka almas tapsa mihr-i hāverî yanlıg enīs

Mihr itip zāhir harīdār olmas ol ay barıda
Her köñül kim tapsa mihr ü müşteri yanlıg enīs

3 Miñ figānliĝ köñlüm ol gül-ruh bile ger taptı üns
Bes durur bülbülĝa gül-berg-i tarî yanlıg enīs

Rahmı artuk bolĝusa ol nā-müsülmāndın besî
Bolsa dīn ehliĝa Hayber kāfiri yanlıg enīs

P223a Öz enīsımdın köñül ger üzmesem yoktur 'aceb
Kim tapılmas kimsege öz dil-beri yanlıg enīs

6 Sin maña bes Leyli vü Şirin ol ikki zārga
Her kişige bolmas öz meh-peykeri yanlıg enīs

Öz enīsıngā eger dīvāne-min yok 'ayb kim
Yok 'aceb dīvāneliĝ tapkan perî yanlıg enīs

Hoştur ol ay ger enīsım bolsa kim 'ışk evcide
Tāli' olmas ol sa'ādet ahteri yanlıg enīs

9 İy Nevāyî yüz tümen muĝ deyride seyr iylesen
Tapmaĝun ol 'akl u dīn ĝāret-geri yanlıg enīs

242. Gazel Ü₂'de yok; 2 olmas:olma Ü₁; figānliĝ:figānlık T;
4 nā:P'te yok // ehliĝa:haylıĝa FT.

243

Ve Lehu Rafa`a'llāhu Kādrahu

--./--./--./--.

Ü₁74a Deyr ara bizge vaṭan ser-menzil-i hammār bes
Kıble büt ser-riṣte-i fakr u fenā zünnār bes

Dem-be-dem bir muğ-beçe la`l-i lebi hicrānıdın
La`l-gün sāgar kadeh dik dide-i hün-bār bes

3 Dīv sīretlerdin iy gerdün mini ağırtma kim
Yüz alarça ağırturğa ol perī-ruhsār bes

Yār zulm itken sayı ağıyār sormak zulm irür
Veh ki şāyed kılmağay hergiz cefāsın yār bes

Cām-ı mināyīni sākī ger bes itmes bāk imes
Gerçi cevrin kılmağay bu tāk-ı minā-kār bes

6 Çerhdin ni kilse hoş bol kim siniñ könlün için
İylemes devriñi hergiz günbed-i devvār bes

Iy Nevāyī riṣte-i devrānga çikkil dürr-i nazm
Kim zamān evrakığa sindin söz ok āsar bes

244

Ve Lehu Tābe'llāhu Şerāhu

--./--./--./--.

243. Gazel Ü₂T'te yok; 7 evrakığa:evrakıda Ü₁.

244. Gazel Ü₂'de yok; FÜ₁T'te beyit sırası: 1,4,5,2,3,6,

7;

Mihr gūyā kim tulū[˘] itmiş minin māhım imes
Kim yüzige köz sala alman ki dil-h^vāhım imes

Āh cismimni anın kūyige saldı yüz miñ āh
Kim aña yir kūh-ı miñnetdür peri-kāhım imes

3 Ehl-i ʿışk ister vişāl ü min hayālīga dağı
Özni lāyık tapman il bu işte āgāhım imes

Her dem āhımdın dimen mir'āt-ı hüsnün tîredür
Tîre bolma ʿışkıñ otı dūdudur āhım imes

Şaʿb üçün ʿışk öldiler Ferhād ü Mecnün yolda ok
Kim biri hālā bu vādī içre hem-rāhım imes

R616b 6 Min fenā deyri gedāyī-min nidür sınğan sifāl
Ü₁74b İlgime ger her işikde şey'ü lillāhım imes

F603b Kūyide çun tofrağ oldum ismesün ol yan şabā
İy Nevāyī ol makāmımdur güzer-gāhım imes

245

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Ruhahu

---/--/--/--/--/--

Tutmayın ʿālemdē köñlüm nesl-i ādem birle üns
Veh ki āhir tuttı bir āşüb-ı ʿālem birle üns

Kimge aytay ol peri derdin min-i mecnün demī
Çun tuta alman cünündın hīç hem-dem birle üns

2 yir:bir FT; 3 il:ol Ü₁ / işte:işde Ü₁, işge T; 4 āhımdın:
ahımdın FÜ₁T / dimen:dime Ü₁ / hüsnün:hüsnüm Ü₁.

245. Gazel Ü₂T'te yok; 2 derdin:derdini Ü₁.

3 Cānga her zaḥm içre çun derdi anıñ maḥlūbdur
Bu cihetdindür ki tapmas hıç merhem birle üns

Ger unuttum vaşlnı hicrān ara yād iylemes
Şādliǵnı ol ki tuttı mihnet ü gam birle üns

Vāmık u Mecnūn'ga ḥālim dimedim kim koymadı
Vāḥşet-i hicrān tutarǵa hıç mahrem birle üns

6 Bar ise nevmīd 'āşıkklar enīsim tañ imes
Mātem ehlīǵa 'aceb yok ehl-i mātem birle üns

'Ālem ehli süst-peymāndurlar iy ehl-i vefā
Dest eger birse tutuñ bir 'ahdi muhkem birle üns

Ol perī-peyker melek-veş min cünūdın dīv yasar
Tutmasa yok 'ayb bu rüsvāy-ı 'ālem birle üns

9 İy Nevāyī şāh çetri sāyesidin 'ārı bar
Tutkan il bir lūli-i āşüfte perçem birle üns

246

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

.---/.---/---

Ḳop iy bād-ı şabā cānān sarı is
Mesīh-enfāsı yañlıǵ cān sarı is

Anıñ kūyide kııl 'arż-ı niyāzım
Demī ol ravza-i rızvān sarı is

3-4 Bu beyitler Ü₁'de yok; 6 bar:yār P.

246. Gazel Ü₂^T'te yok; Ü₁'de beyit sırası:1,2,5,6,3,4,7;

3 Demî gül birle sünbül haylıdın öt
Zāmānī lāle vü reyhān sarı is

Çu ol gül-şendin olduḡ rūḥ-perver
Yanıp bu külbe-i ahzān sarı is

İsidin bir tenimḡa rūḥ ya'nī
Ki bu fersūde-i hicrān sarı is

Ü₁75a 6 Fenā deştide iy hicrān semūmı
Kuyun yanlıḡ bu ser-gerdün sarı is

Nevāyī çun öler iy şarşar-ı āh
Buzuḡluk kılḡalı devrān sarı is

247

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletehu

.---/.---/---

Maḡa 'işret yiri künc-i fenā bes
Yanı mesned bir iski buriyā bes

Yalaḡ ten yapkālı bes şāl-ı idbār
Baş astında yalaḡ kol müttekā bes

3 Devā derdimḡa ger tapman imes ḡam
Ki derdimḡa devāsızlıḡ devā bes

Mey-i 'işretni ehl-i 'iş çiksün
Maḡa hün-ābe-i renc ü 'anā bes

4 gül-şendin:gül-şende Ü₁ // yanıp:tapıp Ü₁; 7 iy:ol Ü₁ // bu-
zuḡluk:buzuḡluḡ FÜ₁.

247. Gazel Ü₂'de yok; 2 astında:astıda FÜ₁T.

Min oldum hod vefā yolında tofrag
Velī yār iyemes cevr ü cefā bes

- 6 Sikender'ge cihān u °azm-i zulmet
Ki mülk-i °ışk u şām-ı gam maña bes

Disem anlay cihān hālinni rūşen
Kadeh āyine-i giti-nümā bes

Havādisdin peneh her kimgē bir yir
Maña mey-hāne künci mültecā bes

- 9 Nevā ma°şukdın ger tutsa °uşşak
Nevāyi'ga nevāsızlıg nevā bes

248

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/---/---/---

- P223b İy köñül hālimga ol ay rahm kılgu dik imes
Ü₁75b Zārlıg birle işim andın açılgu dik imes

°İşkida rüsvālıgım ol nev° boldı fāş kim
Zühd ü °ismet perdesi birle yapılgu dik imes

- 3 Cām-ı °ışkıdın köñül ol nev° irür mest-i harāb
Kim kıyāmet bezmiga tigrü ayılgu dik imes

Iyle °ışkı deştide mecnün köñül āvāredür
Kim periler istegen birle tapılgu dik imes

5 yolında:yolıda T; 7 hālinni:hālini FÜ₁T, hālimni P; 8 peneh:
bizer P, yana Ü₁T / yir:bir Ü₁T; 9 ma°şukdın ger:ma°şukdın
köz Ü₁.

248. Gazel T'te yok.

Sākīyā la'liñ meyidin ger 'ilāci kılmasan
Bu humārim la'l-i mey birle yazılgu dik imes

6 Derd otın kılğan heves evvel köñülni örtedik
Kim ol ot her hār köñlige yakılgu dik imes

İy Nevāyi ol peri-vesdin vefā köz tutmağıl
Kim cünün ehlini aslā közge ılgu dik imes

249

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/--.---/--.---/--.---

Zülfidür köñlümde her dem āh çıkmek sūd imes
Kim hevāğa müşk ü 'anber gerdi botrar dūd imes

Hüsni vaşfın dime kim 'ışkım kibi pāyānı yok
Mihridin ni diy kim ol sabrum kibi mevcūd imes

3 Yüz vefā 'ahd iylesen yoktur vefā-yı 'ahd hiç
Kim sinin 'ahdınga āyın-i vefā ma'hūd imes

Leblerin hecrinde cānım kaşdıga köz devride
Nişlerdür la'l-gün müjgān-ı hūn-ālūd imes

Dāğ-ı 'ışkın köñlüme koydum kanā'at kılmağı
Kalb-i sāyil dik kim alıp bir direm hoşnūd imes

Ü₂42aÜ₁76a

6 Anlağıl nā-būdını yüz katla hoşrak būdıdın
Sālikī kim fakr ara būdı anıñ nā-būd imes

5 Bu beyit P'te yok; 6 kılğan..evvel:evvel..kılğan Ü₂ / örtedik:
örtedin Ü₁ // hār:hām FÜ₂; 7 ılgu:الغو Ü₂.

249. 1 köñlümde:köñlimde Ü₂ / köñlümde her dem:her dem köñül
de F; 2 'ışkım:'ışkı Ü₁ // mihridin:mihrdin Ü₂; 3 kim:ki F; 4
leblerin:leblerniñ Ü₂; 5 köñlüme koydum:köñlime koydım Ü₂ //
kim:ki FÜ₁T.

Şeyh eger yaptı Nevāyī'ga ışık rüsvā diben
Şükr irür kim 'afv ü rahmet ışiki mesdūd imes

250

Ve Min Netāyici Fikrihi

---/--.---/--.---/--.-

Kıldın āfet berkıdın cānınga ot yakmak heves
Tıfl ot yakmak için kılğan dik ot çakmak heves

Tilbe könlüm şule-i 'ışkınnı asrar cān ara
İyle kim ehl-i cünün iylerler ot yakmak heves

3 Yā mizācın tünd ikendin yā rakıbin vehmidin
Baka alman niçe köz ister saña bakmak heves

'Işk cürmin boynuma tuttum veli bu cürm için
Kılmadın zülfün tınābın boynuma takmak heves

Seyl-i eşkim isterem sürsem veli kuyun sarı
İstemen vīrān kılur endişedin akmak heves

6 Bezm-i himmet içre mey içsem kılur-min hezl için
Çerhniñ farkı üze red ilgini karmak heves

Niçe ot yakmak heves kılğan Nevāyī zahmıga
Anda bir kılşay bolur merhem dağı yakmak heves

251

R617a Ve Min Luṭfī Tab'ihī

---./--.-/---

7 ü:Ü₂'de yok.

250. 1 kılğan:kılğay Ü₂; 2 könlüm:könlüm Ü₂; 5 sarı:ara Ü₁;

7 zahmıga:cānıga T.

251. Gazel T'te yok.

F604a Gamzenni kişi nezare kılmās
Kim bağrını pāre pāre kılmās

Derdimga egerçi yok şumāre
İşkin muni hem şumāre kılmās

3 Bī-çāre mini diñiz ğam içre
Kim yār ğamimga çāre kılmās

Ü₁76b Kılğannı cihānga āh u eşkim
Çerh iyemes ü sitāre kılmās

İş kıldı köñülge derd-i hecrin
Kim şişege seng-i hāre kılmās

6 Tapmas kişi dehr bezmidin kām
Kim mecma^cıdın kenāre kılmās

Halvet ara kirgeli Nevāyī
Cüz mahlaşın istihāre kılmās

252

Ve Min Āsarı Zihnihi

.---/.---/---

Ol ay bolmay mağa maħbūb u me'nūs
Mini vaşlıdın itti çerh me'yus

Ni bilgey hāletim deşt üzre Mecnūn
Ki irmes hecr zindānıda maħbūs

3 Meger ğam şāmı hicrān kīri birle
Yüzümge vaşl işikin kıldı medrūs

7 cüz:kim Ü₁.

252. 1 u:Ü₂'de yok; 3 yüzümge:yüzümge Ü₂.

Sin iy devlet kuşu uç kim min ü çuğd
Kim ol menhūs bahtım dağı menhūs

Vefā ehl-i zamāndın kılma bāver
Ki ni ma'kūl irür bu iş ni mahsūs

Ü₂42b 6 Kitür mey kim çu boldum 'aşık u mest
Hemol dem def' boldı zühd ü nāmūs

Nevāyī rağmıga hoş tutsun özni
Aña kim bir enişi bolsa me'nūs

253

---/--.---/--.---/--.---

Ü₂42b Ger mininlen yār lūlī bolsa şāh itmen heves
N'iyley ol şehni ki bir lūliğa bolğay hem-nefes

Şekve kılman ger cefādın başıma yağdursa taş
Tākatım yok ilge kılsa berg-i gül urmak heves

3 Yārdın her niçe bi-dād olsa iyler-min kabūl
Lik bolsa gayr birle mültefit makbūl imes

Cānnı koymas-min çibin dik la'li üzre reşkdin
Ol şeker üzre çibin kılsam tahayyül hāl bes

Bu belānı körmesün 'aşık ki kılğay iltimās
Vaslın anı kim birevge bolğay anda mültemes

4 menhūs:menhūs u FÜ₁T; 5 mahsūs:mahbūs T; 6 boldum:boldım Ü₂;
7 rağmıga:zahmıga P.

253. Gazel sadece Ü₂'de var.

6 Öz nigāri mahmilidin kılmasun dip köz hatā
‘Işk deşti ehliğa her dem nidā iylər cərəs

Iy Nevāyī ‘ışk etvārında budur zūlm kim
Gül makāmi bāğ olup bülbül yiri bolğay kafes

ŞİN HARFINİN, ŞÜHLARININ ŞEMAYILI

254

.-.-/..--/.--./..-

Akara başladı baş u töküle başladı tiş
Sefer yarağını kılğıl ki tüşti başına iş

Ü₁77a Yigitlikim barıban kildi başıma karılığ
Fenā yolıda bu yañlığ imiş barış u kilış

3 Yüz ol ki kırkdın illigge koydı yüz kılsa
Miñ işidin birige yañsılığ muhāl imiş

Irür hayātnıñ ok yañlığ ötmekige delil
Kişi ki ya kibi kadğa 'asādın itti kirış

'Adüvdür altı cihetdin maña çu yitti felek
Ni süd yaşım eger altmış u ger yitmiş

6 Yigitlik oldı bahar u kühület oldı hazān
Digen bu sözni karılığnı kışka ohşatmış

Ni kış neşātı maña kaldı ni hazān ni bahār
Bahārıma çu hazān koydı yüz hazānıma kış

Ni turfe iş ki birev çun tarıktı 'ömridin
Dise uzun yaşa kargışdur aña bu alkış

9 Nevāyī'ya tutar ehl-i fenā necāt yolın
Irişmek ister iseñ işte hem alarnı iriş

254. 2 karılığ:karılık Ü₁₋₂; 3 kırkdın:kırıkdn F // yañsılığ:yañsılık Ü₁₋₂ T / irmiş:olmış Ü₁; 4 kişi ki:kişige P; 5 u ger:eger Ü₁, وکر, Ü₂; 6 kışka:kışğa Ü₂; 9 işte:işde Ü₁T / alarnı:alarga T.

Ve Min Tavāli‘i Metāli‘i Esrārihi

-.-./-.-./-.-./-.-

P224a Ol ki bizni zār u anı asru zibā iylemiş
Anı nā-pervā vü bizni nā-şikibā iylemiş

Ü₂43a ‘Işkıda her kim ki sādıkrağ cefāsı sa‘brak
Ehl-i hüsn içre ol ay hoş resm peydā iylemiş

3 Deyr ara yüz muğ-beçe ta‘līm alurğa koydı yüz
Tā lebiñ ihyāy-ı enfās-ı Mesihā iylemiş

Ger itıñniñ pāy-būsın tapmasa köplüm ni tap
Ni üçün kim haddidin artuk temennā iylemiş

‘Işk ara olmay n'itey kim kök mini iylep gedā
Hüsn ikbāli minin māhımnı mirzā iylemiş

Ü₁77b 6 Tağ ara Ferhād u deşt içre salıp Mecnūn'ın ışk
Kimni min dik cümle-i ‘ālemede rüsvā iylemiş

Yıglamış gāhı kevākibdin külüp geh şubhdın
Çerh kim hālimni gam şāmı temāşā iylemiş

Cān birip devrān ilidin istemen mihr ü vefā
Kim besī tapmış ziyān her kim bu sevdā iylemiş

9 Ger Nevāyi köñli mülki bolsa virān ‘ayb imes
Türk-tāz-ı ışk ol kişverni yağma iylemiş

255. 2 ‘ışkıda..cefāsı:‘ışkda..şafāsı F; 3 alurğa:alırda
F; 4 köplüm:köñlim Ü₂; 5 mırzā:mirzā Ü₂; 8 istemen:istesey
Ü₁; 9 ‘ayb imes:ni ‘aceb Ü₁.

Ve Lehu Zāde ʿİrfānehu

-.---/-.----/-.----/-.-

Yüz belā başımğa yağdurgan didim eflāk imiş
Çunki tahkik iyledim ol meh-veş-i bī-bāk imiş

Hüsn evcidin tulū^c iylep yarutkan dehrni
Min kuyaş sağındım ol ruhsār-ı âteş-nāk imiş

3 Nā-tüvān cismimni seyl-i eşk üze kıldım kıyās
ʿĀlem-i ʿışk içre deryā üzre bir hāşāk imiş

Ġam tüni bī-mihr ikendin yok ki köksüm çākdür
Subhnın pīrāheni dağı bu ğamdın çāk imiş

Könül ü köz kanıdın arıĝ bolur irmiş yüzi
ʿAşıkı kim her ğarazdın köz ü könlü pāk imiş

6 Yok şafāk mazlūm kanıĝa kalıp irdi sipihr
Anı yuĝan bahr-i eşkim mevcidin külek irmiş

Yitse mühlik ğam tiler-min bāde-nüşī nige kim
Dāfi^c i ol zehrniñ bildim ki bu tiryāk imiş

Hurde saçkandın çemen mülkide sultān boldı gül
Ġonçe kanlıĝ köplige salĝan girih imsāk imiş

9 İy ki dir-sin kim minin ğüsnüm mü artuk yā kuyaş
Saĝınur-sin kim Nevāyī biyle bī-idrāk imiş

256. 1 meh-veş-i:kāfir-i T; 2 evcidin:evcide Ü₁T / iylep:
itken Ü₁ / yarutkan:yarutğan Ü₂T; çākdür:çāk irür T; ol..bil-
dim:ok..pendim P; 8 saçkandın:saçĝandın Ü₂; 9 kim:ki F / ğüs-
nüm:ğüsnim Ü₂.

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi's-Şerifeti

-.-./-.-./-.-./-.-

Ü₁78a Kāmet ü reftārın ol mundın bu andın hūb imiş
Cüzv-i cüzvün bir biridin lutf ara mergub imiş

Her ni kılrsa ot yakar ehl-i mahabbet cānığa
İy za'if aḥbāb ol ay ni belā mahbūb imiş

3 Nāmesin boynumğa astım derdime birdi şifā
Ol kitābet hırz-ı cān irmiş dimeḡ mektūb imiş

Ü₂43b Ger tutup Leylī atın Mecnūn kılur irmiş fiḡān
Andın irmiş kim cūnūn āyiniğa mensūb imiş

Yār atın cāndın çıkarıp tilge mezkūr iylemek
"Aşık-ı ferzāne allında kaçan mahsūb imiş

6 Hecrdin niçün taleb vādīsīde kılmış fiḡān
Çunki tālib birle irmiş kimse kim matlūb imiş

Bolmasa hiç iş özidin bī-haberliḡ bes durur
"İşk-ı gālib ilgide her kimse kim maḡlūb imiş

R617b Fānī olsaḡ kir fenā deyriḡa kim yol tapmamış
Her kim anda özlüki 'aybı bile ma'yūb imiş

F604b 9 Ger vişāl ehli Nevāyi'din teneffür itseler
Yok 'aceb kim hecr zindānı ara menkūb imiş

257. 1 cüzvün:cüzvün Ü₁T; 3 astım:asdım T // dimeḡ:dimen
Ü₁; 6 hecrdin:hecridin Ü₁₋₂ / niçün:niçün Ü₂ / kılmış:kıl-
dım T; 7 haberliḡ:haberlik FÜ₁₋₂T / durur:turur Ü₂.

Ve Min 'Arāyisi Ebkārı Efkārihi

..--/..--/..--/..--

Kirpikiñ niş durur ğamzeñ ü hecriñ hem niş
Ni 'aceb köksüm ü köñlüm bile bağrım dağı riş

Sorduñ il köñlini sorgıl çu didim köñlümi
Rişğa kimse 'ilāc iylememiş sançıp niş

3 Köñlüm endişesi vaşlıñ durur ümmīd bu kim
Hak murādığa yitürgey çu irür hayr-endiş

Ü₁78b Közleriñ kişi irür küfr imes hiç 'aceb
Ehl-i İslām sini ger diseler kâfir-kîş

Bağladıñ zülf ile köñlümi halāsın tilemen
Birkrek çikkeli şāyed ki diğey-min kim yiş

6 Niş sol közige yitkende ger utru tutmas
Oñ közin 'ayn-ı rızā anı dimeydür derviş

Dōstuñ didi Nevāyī özini bilmen kim
Ni üçün boldı anıñ düşmeni bī-gāne vü h^viş

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

258. Gazel T'te yok; 1 kirpikiñ:kirpükiñ Ü₂ / niş durur: nişdür ü F, niş turur Ü₂ // köñlüm:köñlim Ü₂; 2 sorgıl:sor-
duñ Ü₁ /didim:miniñ Ü₁ / köñlümi:köñlimni Ü₂ // rişğa:rişka
Ü₁ / iylememiş:iylemiş Ü₁; 3 köñlüm:köñlim Ü₂ / durur: dur u R,
turur Ü₂ // yitürgey:tiğürgey F; 5 köñlümi:köñlimni Ü₂ // min
kim yiş:sin ki tiş Ü₂; 6 niş:nişi Ü₂.

---/---/---/---

İy köñül gül-zār-ı vaşlıñ şubhıdın nālende kuş
Yok ki etfāl-i firākıñ ilgidin perkende kuş

Kaşrı üzre kuş mu timsāl ittiler ol şahıñ
Yā başığa çetr dik açtı kanat ferhunde kuş

3 Nutkı tūtī cilvesi tāvus u reftāri tezerv
Hüsn gül-zārıda yoktur bir aña mānende kuş

Nāme-i şevkumñı çun iltürge ʿaciz boldılar
Yıl körünmes közge dem urmas bolup şermende kuş

Kuş bolur başıñğa kongaç dūd-ı āhımdın kara
Kör cünün cezbin kim anda konsa bolğay bende kuş

6 Fakr tut ger isteseñ uçmak ki bu ümmid ile
Boynığa tesbih asıp yündin kiyiptür jende kuş

Ü₂44a İy Nevāyī ʿışkdın kaçma bakıp bülbül sarı
Kör ki mahlas tapmadı bu benddin perrende kuş

260

Ve Lehu'l-Garāyibdin

---/---/---/---

Her niçe kim cevr ü istignā irür cānāñğa iş
Cüz niyāz u ʿaciz ni bolğay min-i hayrañğa iş

259. 1 şubhıdın:şubhıda FÜ₁T // perkende:perrende Ü₂; 2
kaşrı:çetri FÜ₁₋₂T / şahıñ:şahıñ T; 3 mānende:mānend P; 4
şevkumñı:şevkumñı Ü₂; 5 cezbin:haddin Ü₁ / kim:ki T / konsa:
tutsa P.

260. 1 irür:durur P.

Ü₁79a Şevket ehli yār la'lidin ki kām itmiş tama^c
İy köñül ölsem ni tañ çunkim tüşüptür cānga iş

3 Eşk ü āhımdın eger köñlüm buzulsa ni 'aceb
Mülk ü kişver buzmayın ni bolğusı tūfānga iş

Hecr deştide kuyun birle yügürmekdür işim
Mundın özge bolmağay mecnūn-ı ser-gerdānga iş

P224b Bāde-nūşum tevbe terkidin ki kıldı terk-i hūş
İy köñül tüşti yana min zār-ı bī-sāmānga iş

6 Cān alıp kim va^cde pā-būs itti mümkün yok vefā
Çunki yalğan va^cdedür ol va^cdesi yalğanğa iş

Niçe cān kıldım fidāsi ādemīliğ tapmadım
Tüşmesün yā Rab perī cinsi bile insānga iş

Ger Nevāyi köydi hecr āteş-gehıde yok 'aceb
Örtemekdin özge bolmas şu^cle-i hicrānga iş

261

Ve Lehü'n-Nevādiridin

---/--/--/--/--/--

Hem hat-ı hazrası hoştur hem leb-i gūyası hoş
Hem hıızır hoş hem anıñ 'ayn-ı hayāt-efzāsı hoş

İy muğannī hecr za^cfıdın hazin-min iyle kim
Lahn-ı dāvudī bile kilmes Mesih-enfāsı hoş

2 ni tañ: Ş:Ü₁; 3 köñlüm:köñlim Ü₂; 4 yügürmekdür:yügürmek-
tür Ü₂; 5 nūşum:nūşım Ü₂; 7 yā Rab:barıp Ü₂; 8 örtemekdin:ör-
temektin Ü₂.

261. Gazel T'te yok.

3 Bir işāret birle öltürdi vü hoş-min kim kilür
Barça ger hod katl üçündür yārınñ imāsı hoş

İyle kim tācir bolur hoş yahşı sevda birse dest
Min-i sevdāyini asrar zülfinün sevdāsı hoş

Rūh haylı aldarap öz hāliğa tapmas şufūr
Çun hıram itse revān-āsā kad-i ra'nāsı hoş

6 Veh nidin 'aciz ü niyāzım nā-hoş irkin allıda
Niçe kim könlümge kilse nāz u istignāsı hoş

Ü₁79b İy hıred ehli siz ü 'akl u verā mülkide kayd
Kim irür 'ışk ehli allında cünun şahrāsı hoş

İçkeli iski sifal içre gedālıg dürdini
Bizge özge kilmedi cüz sāgar-ı sahbāsı hoş

9 İy Nevāyī kulluğın nazm içre 'arz itmek ni sūd
Ol ki kılmas nazmı birle kulluğın mīrzāsı hoş

262

Ve Eyzan Lehu

.---/.---/---

Ol aydın hem vefā hoş hem cefā hoş
Ni kilse özgelerin barça nā-hoş

Ü₂44b Tabibā luṭf itip kopkıl başımdın
Ki kilmeydür bu derdimğa devā hoş

3 ger hod:hod ger P; 4 tācir: تاجر Ü₂; 6 könlümge:könlümge Ü₂;
7 siz:sin F // irür..allında:irür-min 'ışk allında Ü₁; 9 mīr-
zāsı: مِرْزَايِ Ü₂.

262. Gazel T'te yok; 1 barça:cümle P; 2 kopkıl:kopgil Ü₁ //
derdimğa:derdiğa Ü₁.

3 Ferāġ ehliġa cām-ı vaşl hoştur
Maña lîkin irür zehr-i belâ hoş

Yok irse vaşl ikbālîġa haddim
Velî könlümge bar ol müdde'â hoş

Eger nûş-ı vişâl er zehr-i endüh
Ni kim tutsağ iġer-biz sâkiyâ hoş

6 Bu deyr iġre-ol özlüktin kutuldı
Ki kirgeġ tarttı cām-ı fenâ hoş

Nevâyî hoştur âh u eşki birle
Aña ġun kildi bu su vü hevâ hoş

263

Ve Lehu Eyzan

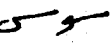
.---/.---/.---/.---/

Maġabbet şivesinin lâzımı 'aciz ü niyâz irmiş
Vefâ âyininin hâssıyyeti sûz u güdâz irmiş

Dir irdiler ki 'aciz ehli niyâzı nâzeninlerin
Kılur nâzını kem ol mücib-i tuġyân-ı nâz irmiş

Ü₁80a 3 Kadiniñ cilvesi allında serv-i nâznı kördüm
Bu bir asru fûrû-ten ol be-ġâyet ser-firâz irmiş

4 könlümge:könlümge Ü₂; 5 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,4,6,5,7;
6 özlüktin:özlükdin Ü₁; 7 âh u eşki:eşk ü âhı FP // su:âb Ü₁.

263. Gazel T'te yok; 1 şivesinin: P; 2 nâzını:ba-
rını Ü₁; 3 allında:allıda Ü₂ / kördüm:kördim Ü₂.

N'itip olmay ki şabrım azdın az u şevk köptin köp
Ol'aynıñ hüsnı köptin köp vefası azdın az irmiş

Cihān bāğıda rüst-ā-hiz tüşmiş irdi her yandın
Cihet ma'lūm kıldım şerv-i nāzım cilve-sāz irmiş

6 Birev bezmin bu akşam reşk-i cennet didiler bildük
Şeb-istānın münir itken biziñ şem-i tırāz irmiş

Belā zehrini çikmey zühdün iy şofī irür bārid
Hakikat ışığığa hem çāşnı ışk-ı mecāz irmiş

Vefasız irkenin dehr ehli bilmey cān fidā kıldım
Vefā ehliğa bu ildin münāsib ihtirāz irmiş

R618a 9 Nevāyī öt nihāvend ü sipāhān birle nīrīzdin
Hüseyni tuyğuça kim şaşa āheng-i hicāz irmiş

264

---/--/--/--/--/--

F604b Hecrdin virāne könlüm yüz ğam u miñnetka tuş
Bir buzuk dikdür ki anda mesken itkey kurt u kuş

Yār ikin dip nā-tüvan könlümge salur ıztırāb
Yā körüngeñ säye yā öy taşdın kilgen tavuş

3 Koy ki sarıĝ çihreni simin-teningā sürteyin
Kim münāsibdür mülāhık bolsalar altun kümüş

4 Ü₁'de beyit sırası:1,2,3,5,4,6,7,8,9; köptin:köpdin FÜ₁₋₂
// köptin:köpdin FÜ₁₋₂; 6 akşam:ahşam Ü₂ / reşk-i:bezm-i Ü₁
/ bildük:bildim P // şeb-istānın:şeb-istānı Ü₁ / biziñ:biz-
niñ Ü₂; 7 bārid: >' Ü₂; 8 dehr ehli:bu dehr Ü₂.

264. Gazel sadece F'te var.

İy Müsafir ay çu her menzilğa tüşmektür işin
Azıkıp yol n'itti bir kün hem biziñ menzilğa tüş

İy köñül yār allıda ger hıdmetim azdur velik
Mahz-ı ihsān kildi yār andın ümidim bar üküş

6 Gerçi 'ālem zālıdın Ferhād bes āzād idi
Koymadı āzād līkin anı bu Ferhād-küş

'Ömr ötüp miskīn Nevāyī hecr deşt ü mülkidin
Yitti çun āvārelıgđın luţf itip istep körüş

265

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---./-.-./-.-./-.-

F605a Fīrūze tügme birle nigārım boynıda kiş
Ay tün ki çerh cevheridin zīnet iylemiş

Ol aynı hecr sarı delālet kılur ulus
Bil iy buzuk köñül ki yana bizge tüşti iş

3 Kilmekni terk kıldı vü barurğa boldı cezm
Bolmay arada bir iki katla barış kiliş

Közni semendi na'liga koyğanda kāşki
Anda tikerge iylese kirpiklerimni şiş

Ü₂45a İy hecr tıgı sin dağı kismekte kıl meded
Ol küy itige üzgeli bağrımgā ursa tiş

265. Gazel T'te yok; 2 buzuk:buzug FÜ₁; 3 barurğa:baruğa
P; 4 semendi:semend Ü₂ / koyğanda:koyğanda Ü₂ // kirpiklerim-
ni:kirpüklerimni Ü₂; 5 tiş:niş P;

6 Berk üzre terk-ı mihr gümān iyledi köñül
Püyende rahş üzre biziñ şeh-süvār imiş

Ü₁80b Ğam yok Nevāyi itse ‘azīmet seferğa yār
Disep iti özünni kayan kim yörür iriş

266

Ve Lehu Setera'llāhu ‘Uyūbehu

-.--/-.--/-.--/-.-

Tu‘me kim tapmas itin urşa ten-i zārımğa tiş
Ğussadın min hem urar-min cism-i efgārımğa tiş

Min kim ü külmek sözi çun ğonçe içre jāle dik
İl ara ırçaymadı hergiz çu dil-dārımğa tiş

3. Ni ‘aceb sarıĝ yüzüm taĝyiri çun kan içkeli
Baĝrıma muhkem bolur her lahza dil-dārımğa tiş

Küfr ara tüşmiş girih dīnımğa kim açılmadı
Niçe kim urdum tügün açmakka zünnārımğa tiş

Tenni tişlep tişlep üzmek isterem veh ni asıĝ
Kim açılmas bir biridin imdi bīmārımğa tiş

6 Bu' l-‘aceb hālımğa ger hicrān tünī külmes felek
Nige encümdin körüñdi haşm-ı ğaddārımğa tiş

İy Nevāyi irni anıñ la‘ldür ya yuktı kan
Birkigende baĝrıma şüh-ı sitem-kārımğa tiş

6 terk-i:berk-ı Ü₁; 7 yörür:barur Ü₁.

266. 1 tiş:niş P; 2 ü:Ü₂'de yok//ırçaymadı:ırçatmadı Ü₁;
3 yüzüm:yüzim Ü₂/çun can:جوان Ü₁//dil-dārımğa:hün-h^vārımğa
FÜ₁T; 4 urdum..açmakka:urdum..açmakğa Ü₂/tügün:bu kün Ü₁; 6
külmes:köymes PÜ₂; 7 irni:الرنى Ü₂/anıñ:anun Ü₂/la‘ldür:la‘lidür
PÜ₂/yuktı:يقتى Ü₁/kan:cān F.

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

-.---/-.----/-.----/-.-

P225a Gerçi etfāl attı bir bir cism-i uryānımgā taş
Kör ki hırmēn hırmēn oldı cem her yanımgā taş

Kūlbem etrāfıda bī-dād u melāmet taşıdur
Gūyiyā yağmış felekđin beytū'l-ahzānımgā taş

3 Hecr tāgıda lebi hecrđin ak̄sa kan yaşım
La^l olur gūyā boyalsa her taraf kanımgā taş

Dōstlar besdūr mezārımgā melāmet taşları
Çikmeñiz miñnet koyarğa kabr-i vīrānımgā taş

Ü₁81a Bes kılıñ etfāl taş atmak ki kan bolmış içim

Ü₂45b Tigdi gūyā tāze koyğan dāğ-ı pinhānımgā taş

6 Gerçi taşın tuttı yir cismimde līkin zulm idi
Bu ki ötti zahm ara çun tigdi peykānımgā taş

Çun toyuptur nā-tūvān cismim beliyyet taşıdın
Birne iy gerdūn ğızā yañlıĝ yana cānımgā taş

Vezn üçün peymāneni kılĝıl uluĝ iy mey-fūrūş
Kim imes tartar üçün hācet bu mīzānımgā taş

9 Cāmnı çikmekde ĝam def'ıĝa kalkan iyledim
İy Nevāyī çerħdin yağdı bu kalkanımgā taş

267. 3 hecrđin:şevkıdın FÜ₁, hecrıde P, şevkıda T/kan:F'te yok; 4 besdūr:bestür T; 6 cismimde līkin:cismim velīkin P; 7 ğızā:ĝıdā P; 8 üçün:çun T; 9 cāmnı:cām-ı mey Ü₁/çikmekde:çikmekte FÜ₁₋₂T.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca'ahu

---./---./---./---

İy gülşen-i hüsn içre hatıñ sebze-i dil-keş
Kim cıtrı itip rüh-ı dimāğını müşevveş

Ol közge imes hācet-i sāğar nige kim bar
Kan içmek ile mest ü mey-i nāz ile ser-hoş

- 3 Ālemni eger kozgaban ot salsa tañ irmes
Ol şüh ki ser-hoş çıkıban sikritür abraş

Rühānıyetim gālib irür tā kim içip rāh
Cāmıñga salur aksini ol hūr-ı perī-ves

Devr ehlide yok saf ki anıñ gıışı yoktur
Cüz sāki-yi devr ilgide sāfı mey-i bī-gıışş

- 6 Zāhid sin ü kevser biz ü muğ deyri nidin kim
Biz zehr-i belā-keş-biz ü sin nüş-ı riya-çeş

Gayrıñdın arığ iyledi köñlüñi Nevāyī
Kim büt rakamı birle bu öy irdi münakkaş

Ve Lehu Tağammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

...---/...---/...---/...-

- Ü₁ 81b Şükr kim saçtım ise ğam tūni encüm kibi yaş
Vasıl şubhıda tulū' iyledi allıñga kuyas

268. Gazel Ü₂T'te yok; 4 kim:ki F // cāmıñga:cānıñga P;
7 sāki-yi:sāki-i F.

Zahmlar üstide merhemğa mamuğluk kılatur
 Ğam sehâbı nice yağdurdı sınık başımğa taş

- 3 Tutaş irdi ğam ara nevhalarım bir birige
 °İşdin külgülerim bir birige boldı tutaş

Hecr hün-âbı mey-i vaşl maña birdi semer
 Zehr bolğay idi âğaste bu hün-âbığa kaş

Ehl-i °ışk olmanız âzürde firāk otlarından
 Ol tamukka barı vaşl uçmağı irmiş pā-dās

- 6 °İşk ara vaşlnı kām ehli niçük kim talaşur
 Hecrni zümre-i nā-kām kirek kılrsa talaş

Kim firāk otığa şabr itse Nevāyī yanlıg
 Ateşin güller aña bolğusı ol otdın fās

270

Ve Lehu A°zama'llāhu Ecrāhu

--./--./--./--.

Bizge yoktur °ālem ehlidin cefādın özge iş
 Her zamān yüz derd ü her dem yüz belādın özge iş

Āh kim andın cefādın özge kilmes utruda
 Gerçi mindin kilmedi hergiz vefādın özge iş

- 3 Min min ü °āşıklık iy nāşih ki °ömrüm bārıda
 Başıma cüz °ışk kilmeydür kazādın özge iş

269. 2 merhemğa:her ğamğa P/mamuğluk:mamuğ yok,mamuğlug,ma-
 muğlar//başımğa:başıma FPT; 3 boldı:oldı T; 4 idi:أمرى F/âbığa:
 âbıma Ü₁; 5 ol:o P/tamukka:tamugka FÜ₂T,tamukğa P; 7 otdın:ot-
 tın T.

270. Gazel T'te yok; 3 min min:min ü min F/°aşıklık:°aşık-
 lıg FPÜ₁₋₂/°ömrüm:°ömrüm Ü₂.

Zülfi zenciri ara miñ zulm körsem iy köñül
Cüz tazallüm isteme min mübtelādın özge iş

Nāz u istignā niçe körgüzse ol sultān-ı hüsn
Cüz niyāz u 'acַz ni kilgey gedādın özge iş

6 Hıdmetiğā kaysı yüz birle baray kim kilmemiş
Tirelikdin özge min yüzi karadın özge iş

Ü₁82a Dōst lutfıdın ümidim ançadur kim ğayr-ı 'afv
İstey alman gerçi kılmay-min hatādın özge iş

Mindin özge iş kilmes cüz mey-i subhı çikip
Cüz ğinā kilmes yana ehl-i riyādın özge iş

9 İy Nevāyī va' de-i vaşlığā bol hursend kim
Çerh nā-geh kılmağay zāhir aradın özge iş

271

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

.---/.---/.---/.---

Ü₂46a Alur cānımñı 'ışk u maña dem urmak muhāl olmuş
Birev dik kim tili anıñ öler hāletde lāl olmuş

R618b İrür her sarı kiskan na' l yā rahşın izi bilmen
Tenim tofrağı tā cevlān-gehinde pāy-māl olmuş

F605b 3 İçip kanımñı ol köz kim kızarmış nā-tüvānidür
Ki hem bimārlığda mey çikip ruhsarı al olmuş

Tenim tā rişte-i zülfün hayāli birle çırmaştı
Bi-'aynih rişte-i zülfünge çırmaşkan hayāl olmuş

4 körsem:körseñ P; 8 Bu beyit sadece P'te var.

271. 2 gehinde:gehinga Ü₁ / gehinge T; 4 çırmaştı:çırmaş-
dı T.

Kaşın hecride tişler birle kim cismimni naķş ittim
Nezāre iyle kim her peykeri müşkīn-hilāl olmış

6 Köñül bāğıda āhım okları kaddiñ firākıdın
Ber-i ğam birgeli her kaysı bir ra'nā nihāl olmış

Fenā kūyige kir kim Cem bile cām-ı cihān-bīndür
Gedā kim cām aña bu deyr ara sınğan sifāl olmış

Sin uyku içre-sin hürşid-i evc-i devletiñ tüştür
Hem uşbu tüşte ol hürşidka dāyim zevāl olmış

9 Yüzüñ körgeç Nevāyi köñli azdı zülfidin bend it
Kim ol mecnūn bahār-ı vaşldın āşüfte-hāl olmış

272

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrahu

---/--/--/--/--/--

Hüsn divānı üze maṭla'dur ol peyveste kaş
Kātib-i takdīr anıñ mısra'ların yazğan tutaş

Ü₁ 82b Jāle-i āfet kibi ol ay bahār-ı hüsnide
Çerh encüm cevheridin yağdurur başımğa taş

3 Otluğ āhımdın boğuz ağızımğa mecrūh irür
‘Ayb kılma iy köñül nālemde fehmi olsa hırāş

Ta sirişkim kanga ivrüldi demī tınmay akar
Mużtarib bolmak ‘aceb yok bolsa hūn-ālūde yaş

5 her:bir T / peykeri:biri bir Ü₁; 6 kaysı:biri F; 7 Cem bile:
cism ile T; 8 tüştür:tüşdür FT, hoştur Ü₂ // tüşte:tüşde FT /
hürşidka:hürşidğa PÜ₁, hürşid kad T; 9 zülfidin:zülfidin PÜ₂
// kim:ki F.

272. Gazel T'te yok; 3 boğuz:kurug Ü₁.

P225b Yaşurun irdi ğamım müfrit̄ kadeh̄ ötken kiçe
Yığlatıp bî-ihtiyār itken imiş il içre fāş

6 Halvet itken ihtiyār ilgide bir ibrik̄-i mey
Taş imes ger kıl̄sa bir bādām ile her kün ma'āş

İy Nevāyī kildi yār ü bardı könlüğni alıp
Yana bir katla kilip cānıñni dağı alsa kāş

273

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

.---/.---/---

Yazuksız cürmsiz bî-dād iter fāş
Maña ol sürmesiz köz vermesiz kaş

Fiğān kim bu taraf bakmay öter-sin
Niçe kim közlerim yummay töker yaş

3 Sirişkim seyli her yqn iyle sürdi
Ki tapman köksüme urmak üçün taş

İlgin öpkeli açmış ağızlar
Kılıçındın ser-ā-ser zahmlık baş

U₂46b Hemānā kalmas öz hālīde rengi
Sızarda şüretinñi körse nakkāş

6 Bahādur nakd-i dīn iy deyr piri
Kerem kıl mey ki bar-biz asru kallāş

5 imiş:kibi P.

273. Gazel T'te yok; 2 bu..bakmay:bakmayın mindin P; 5 hālīde:hālīga P; 6 bar-biz:bardur P.

Dimiş kilsem Nevāyī katlin iyley
Kilip ni köpli ister iylegey kās

274

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

.---/.---/.---/.---

Ü₁ 83a Perī-zādī ki müşkīn zülfi cānım müstemend itmiş
Melāyik kuşların ol halka mūlar birle bend itmiş

Semendiñ kim yalın dik tiz irür yüz şükr kim gerdün
Aña bizni semender-veş muña gerd-i semend itmiş

3 Çikerge 'ışk āteş-gāhıga dīvāne köplümni
Kaža her bir şerer tārını bir otluk kemend itmiş

Vefāga tilbelikdin nā-pesend olsam anı kör kim
Cefāga kimni minçe ol perī-peyker pesend itmiş

Lebinde nüş u zehr-i hecr ağzımda tañ irmes ger
Maña her zehr-hand olğanda ol bir nüş-hand itmiş

6 Leb-i la'lin melāhat hāli birle behre-ver kılğan
Miniñ cānımnı dāğ-ı 'ışk birle behre-mend itmiş

Birev kim serv dik āzāde-veş boldı bu bāğ içre
Kaža dih-kānı hem ser-sebz anı hem ser-bülend itmiş

7 katlin:katl Ü₂.

274. 1 zādī:zādım Ü₁ / cānım:cānını Ü₁; 2 semendiñ:semendi Ü₁
// gerd-i:bizni Ü₁; 3 gāhıga:gāhige F // otluk:otluğ FÜ₁₋₂; 4
olsam:olsa Ü₂ // minçe:munça Ü₂, minge T / perī:P'te yok; 5 nüş
u:nüş-ı Ü₁ / ger:kim P // ol:dil T; ser-sebz:sebz P;

Mey-i rüşen tut iy sākī ki könlüm tīre kılmış şeyh
Dem ü efsün bile bes kim aña ızhār-ı pend itmiş

- 9 Nevāyī kiç vişāl ümmīdidin kim Hāk sini bī-hād
Zelīl ü zār u yarıñni ‘azīz ü ercmenđ itmiş

275

Ve Lehu Rafa‘a'llāhu Kadrahu

.---/.---/.---/.---

Sehāb irmes ki kökrep tağ üze her sarı aylanmış
Ki dūd-ı āh u efgānım felek tākığa çıрманmış

Anıñ ilgidedür könlüm ki andın ayrıla almas
Tamām ol kuş misillig kim kişi ilgige örgermiş

- 3 Kiçe uyku birevde bolmasa ni tağ ki küyünde
Töşenmiş hārñı astığa vü hārānı yastanmış

Ü₁83b Çakılğaç lem‘a-i hüsnüñ maña kalmas eser bākī
Birevge ni eser kalğay ki berk otığa örtenmiş

Rakībñ hem itñ hem könlüme küyünde düşmendür
Ki tünler tā seher-geh tartmış efgān u köğrenmiş

- 6 Cihān ehliğa ger uyku harām olsa ‘aceb irmes
Ki nāz uykusıdın ol kāfir-i bī-bāk oyğanmış

Min-i āşüfteni ol turredin kılmak halāş olmas
Ki cānım riştesi birle anıñ her tārı tolğanmış

8 T'te beyit sırası:1,2,3,4,8,5,6,7,9; könlüm:köñlim Ü₂ //
dem ü:dem-i Ü₂.

275. 1 tākığa:tağığa Ü₂; 2 könlüm:köñlim Ü₂ // ilgige:ilgine
Ü₂; 3 astığa:astıda T; 4 kalğay:kılğay Ü₂; 5 könlüme:köñlime
Ü₂ // köğrenmiş:köğretmiş Ü₂; 7 ol:o P.

Ü₂47a Zamānga bā-vücūd-ı bī-vefālīg ta'n kılmañ kim
Zamāne ehlidin resm-i vefā bābında saylanmış

9 Maña zühd-i riyāyī hırkasıdın ol pelās artuk
Ki yüz katla fenā deyride mey lāyığa bulğanmış

Hoşā muğ deyri kim bir demde iyler müflis ü rüsvā
Birev kim "ömrler hem māl u hem nāmūs kağanmış

Nevāyī zühd harfin tevbe kılsan iy riyā ehli
Aña kilmes ölüm bir herzeni ger aytmış tanmış

276

Ve Lehu Kaddesa'llahu Rūhahu

-.---/-.---/-.---/-.--

Derdi köp "uryān tenimğa yüz tümen dāğ olmamış
Tā ki her bir derdiğa bir dāğ iter çağ olmamış

Tā közüñ āyini ösrüklükdür ü bīmārlīg
Za'flīg ser-mest köñlüm lahza'ī sağ olmamış

3 Ğam tüni ol aydın ayru iylemiş encüm hırās
Her taraf köksümni güyā rence tırnağ olmamış

Pāye "ışk ehliğa 'ālīdür yok irse halkdın
Kaçkalı Ferhād'nıñ menzil-gehi tağ olmamış

8 vefālīg:vefālīk Ü₂; 9 zühd-i:zühd ü Ü₂T / hırkasıdın:hırka-
sındın Ü₁; 11 aytmış:aşmış u Ü₂.

276. Gazel T'te yok; Ü₂'de gazel sırası:275,279,276,277,
278,280; 1 tā:yā Ü₁ / derdiğa bir:derdka yüz Ü₂; 2 ösrüklük-
dür ü:ösrüklük durur P, ösrüklük turur Ü₂ / bīmārlīg:bīmārlīk
P // köñlüm:köñlim Ü₂; 4 pāye: 'بایه P // kaçkalı:kaçğalı Ü₁₋₂.

Fāni ol kim deyr p̄iri cür'asıdın behre-ver
Bolmamış her kim ki bu deyr içre tofrac̄ olmamış

Ü₁84a 6 Ni eșer kılğay körüp kanlığ tenim üzre tügen
Sin ki hergiz mey tamıp gül-gün tonuğ dağ olmamış

Iy Nevāyi vașlıđa sindin kiyinrek yok kiși
Kimse gerçi 'așıkı sindin burunrağ olmamış

277

R619a Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/--/--/--/--/--

F606a Dimegil müjgān kim ol köz kașd-ı ahbāb iylemiş

Ü₂47b Kim timürdin nișler iylep siyeh-tāb iylemiş

Hāl u hađdın mușhaf-ı ruhsārıđa kıl-k-i kažā
Müşk birle nokta 'anber birle i'rab iylemiş

3 Uykudın baș koyğay ol köz secde hod kılğusu yok
Kāfiri kim mestliğdın 'azm-i mihrāb iylemiş

Tolğadı cān riștesi vü tār-ı zülfi hoş turur
Ger bir ip işmek üçün ol ikkini tāb iylemiş

Nāme-ber kuș yārdın kilgeç öler-min űevkdın
Cān çikerge kūyi her tırnađnı kullāb iylemiş

6 Iy hoş ol kim bu havādis deyriğa kirgen kiși
Çıkkuça devrān anı mest-i mey-i nāb iylemiş

5 fāni:kanı Ü₁; 6 tamıp:tapıp P; 7 kiyinrek:kiyinrak FPÜ₁.

277. Gazel T'te yok; 3 mestliğdın:mestlikdin Ü₂; 4 tolğadı:bulğadı Ü₁ / zülfi:zülfin Ü₁₋₂; 6 bu:bir // çıkkuça:çığguça Ü₂.

Iy Nevāyī zevrak-ı ʿömrün kutulmas kim kazā
Devriġa anıñ felek bahrini gird-āb iylemiş

278

Ve Lehu Rafaʿa'llāhu Menziletuhu

---/--/--/--/--/--

P226a Derd-i ʿışkıñ iyle zār itmiş mini iy baġrı taş
Kim koyar-min yıġlaban her nā-tüvān allıġa baş

Köñlüme közdin kirip ġayri hayālin kozġadı
Zerre haylı kozġalur çun kirdi revzendin kuyaş

3 Çun mini kıldı belā taġı cünün taş atmañız
Nige kim yirdin alıp atmas kişi taġ üzre taş

Ü₁ 84b Rişdür boġzum belā zehri içerdin yok ʿaceb
Hālime yıġlarda andın ötken ün tapkan hırāş

Okı yitkeç kim bolur cān birle köñlüm mużtarib
İztırāb irmes başak üstide iylerler talaş

6 Dürd-i cāmıñ hem ġızā hem bādedür iy muġ-beçe
Pir-i deyr ikbālidin şehlerġa yok min dik maʿāş

Iy ki körmey-sin Nevāyī āhı otı heyʿetin
Bir sütün dik şuʿle kök sakfıġaça körgil tutaş

7 ömrün:ömrün Ü₂ // bahrini:bahrıġa Ü₂.

278. 1 allıġa:allıda FÜ₁T; 4 boġzum:boġzım Ü₂ / yok:ni Ü₁
// tapkan:tapkay T; 5 bolur:bolup T / köñlüm:köñlim Ü₂ //
başak:paşak Ü₂; 6 cāmın:cāmınıñ Ü₁ // min dik:mundın Ü₁ /
dik:dek Ü₁.

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

-.---/-.----/-.----/-.-

Hil'atin mü kıldı ol gül-rüy sîmîn-ber benefş
Yā benefşe iylemiş gül-şenni ser-tā-ser benefş

Ergāvan-gün yüz benefşe-reng hāt cānım alur
Hil'ati bolsun anı ger erguvānī ger benefş

3 Yok ki ol sançar benefşe destesin destārgā
İgnide hil'atlerin dağı kılur ekser benefş

Sūsenī bōrkün yapar kiçkeñni ni mir'āt-ı hüsn
Közgü yanlıg kim uçasın kıldı āhen-ger benefş

Hayl-ı rūhānī hemānā kim benefş iyler libās
Kim harīrin iyler ol hūr-ı perī-peyker benefş

6 Bürka° algaç kiydi māvi hil'at üzre sūsenī
Mihrdin kılğan kibi māvīni nīlūfer benefş

Ni benefşedür ni nā-fermān güli ni sūseni
Tonı kim ol kiygeli lāyık imestür her benefş

Gül kibi cismiñga iy sākī benefş āyīn tutun
İyledür kim bāde-i gül-reng üçün sāgar benefş

9 Ger Nevāyī °aklı mebhūt olsa kılmañ °ayb kim
Hāşiye zer-beft itip digley kiyer dil-ber benefş

279. Gazel T'te yok; Ü₂'de gazel sırası:275,279,276,277.
278,280; 2 Bu beyit P'te yok; reng: Ü₂; 3 destārgā:des-
tāriğā Ü₂, 12. ve 13. mısralar P'te yok; 7 tonı:tonnı Ü₁.

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

..---/..---/..---/..-

Ü₁85a Mini ʿışk içre digen ʿākıl u ferzāne imiş
Digey ol kim sözün işitse ki dīvāne imiş

Yapsa yüz her kiçe könlüm kuşıldın tañ yok kim
Melek ol şemʿ-i cihān-tābğa pervāne imiş

3 Kaşr ol hüsn şehiniñ imiş andak ʿālī
Ki felek küngüresi kaşrıga dendāne imiş

Közlerim andın imiş kan u remend ʿaynıda kim
Derd hem-kāse muña hecr aña hem-hāne imiş

Zahmı köp tende cünūnluk köñül arāmıdın
Tilbeler meskeni fehm oldı ki vīrāne imiş

Ü₂48a 6 Cennet ü kevşer ümīdi bile öldün iy şeyh
Bil ki nakd uşbu fenā deyride mey-hāne imiş

Zühd ile iy ki Nevāyī'ni öğersin kördük
İşi ösrüklük imiş hem-demi peymāne imiş

Ve Min Netāyici Fikrihi

.---/..---/..-

280. Gazel T'te yok; 1 ʿışk içre:dīvāne Ü₁; 2 könlüm:könlüm
Ü₂ / kim:Ü₂'de yok; 3 Bu beyit P'te yok; kaşr:kaşrı FU₁ / i-
miş:imes Ü₂; 6 mey-hāne:vīrāne P; 7 kördük:körün P // ösrük-
lük:ösrüklük Ü₂.

281. Gazel Ü₂T'te yok.

Bizin şeydā köñül bî-çāre bolmış
Melālet deştide āvāre bolmış

Aña bes kim yağar taş üstide taş
Tenide yara üzre yara bolmış

3 Urarda dem-be-dem hārāğa başın
Sünekler anda pāre pāre bolmış

Belā tağı ara yatqanda bīmār
Haz u sincābı hār u hāre bolmış

Kara kıldı niçük kim rüzgārım
Anıñ hem rüzgārı kara bolmış

Ü₁85b 6 Kadeh hurşīdi kanı kim ğamıdın
Sirişkim kevkebi seyyāre bolmış

Nevāyī çāredın köp dime söz kim
Ğamıñğa çāresizlik çāre bolmış

282

Ve Min Luṭfi Tab'ihī

---/--/--/--/--

Ol kadar ol kāfir Islām ehlini katl iylemiş
Kim şehādet barmāğın hem zahm iylep bağlamış

Gerçi dīn ehliğa anıñ ilgidin yüzlendi katl
İlginiñ kanın dağı imdi akızmaq başlamış

2. ve 3. mısralar P'te yok; 2 yara:yār F; 3 dem-be-dem: دبوم
P; 7 çāredın:çāresidin Ü₁ / kim:Ü₁'de yok // çāresizlik:çāre-
sizliĝ FÜ₁.

282. Gazel T'te yok.

3 K̄atliġa köñlümni toġtatsam u ger yok veh ni sūd
Çun minin diklerni öltürmekke köñli toġtamış

Nāz u istignāda kim ifrāt iter ma'lūm olur
Kim cemāli müfrit irkenni özi hem aqlamış

°Işķ zulmi ħaddin ötti köñlüme iy pārsā
Gūyiyā bir müstecābü'd-da°ve anı kargamış

6 Kaçmayın üftādeliġdın °arz-ı ihlāş ile kim
Dōst luḡfı °ākıbet üftādelerni koldamış

Baġrı vü köñli Nevāyī'niñ nidin yüz pāredür
İtlerine ḡu°me iylerde hemānā toġramış

283

Ve Min Āsarı Zihnihi

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Her perī-peykerge bir dīvāne i kim zār imiş
Künde miñ zulm olsa bir hem raḡm-gāhı bar imiş

Kaysı mecnūn-ı belā-keşġa perī-ruḡsārıdın
Tā ebed zulm üzre zulm āzār üze āzār imiş

3 Sin bu āyīn-i cefā saldıñ araġa yoksa ḡalk
Körse şiddet luḡf birle yoksa ber-ḡurdār imiş

R619b Allāh Allāh bu ni söz bolġay min ü hicrān tūni

Ü₁86a Vaşl şubḡı kay kaçan bī-yārlarġa yār imiş

3 k̄atliġa:k̄atlime P / köñlümni:köñlimni Ü₂ / toġtatsam:toġtan-
sam Ü₁, toġtassam Ü₂ // diklerni:deklerni Ü₂ / toġtamış:toġtamış
5 zulmi:Ü₂'de yok / köñlüme:köñlümge yana Ü₁,köñlime Ü₂; 6 üf-
tādeliġdın:üftādeliġdın Ü₂; 7 itlerine:itlerine F.

283. 2 keşġa:keşġe T // āzār üze āzār:āzār u zār āzār Ü₂; 3
yoksa:daġı P; 4 bolġay:olġay Ü₂;

F606b Hecr şāmı şiddetidin ʿışk terkin her kiçe
Cezm itip-min lîk dāyim şubh istiğfar imiş

6 Devr cāmı birle teskîn tapmas irmiş sākīyā
Kimni kim ser-geşte kılğan bu tokuz pergār imiş

Dip imiş-sin cānnı birgey mü Nevāyî istesem
Bilmegen-sin kim bu hōd cān birle minnet-dār imiş

7 istesem:istese T.

ŞAD HARFİNİN ŞANEMLERİNİN ŞİTİ

284

---./-.../...-./-.-

İşkin ilige renc ü 'anā birle ihtisās
Hayl-ı gamınga derd ü belā birle ihtisās

Fitne eger cihānı kara istemes nidin
İster ol ikki közi kara birle ihtisās

P226b 3 Maşşūs bolmasam saña yok 'ayb bolmasa
'Ālem ilide şehga gedā birle ihtisās

Tapsa köñül kadiņa husūsiyyet itme 'ayb
Kim körgüzür kelīm-i 'asā birle ihtisās

Āvārelerni iste cihān içre kim kirek
Deyr-i fenāda ehl-i fenā birle ihtisās

Ü₂48b 6 Ol közge kaş u kirpik ile ihtisās iter
Ni tañ karakçıga ok u ya birle ihtisās

Ol gül firākı içre Nevāyi figān bile
Bülbül durur ki taptı nevā birle ihtisās

285

Ve Min Tavāli'i Metāli'i Esrārihi

...-./...-./...-./...-

284. Gazel T'te yok; 1 renc ü 'anā:derd ü belā Ü₁ // derd ü belā:renc ü 'anā Ü₁; 3 bolmasam:olmasa F // ilide:ilige P; 5 FÜ₁₋₂'de beyit sırası:1,2,3,4,6,5,7; içre:birle Ü₂ // fenāda: fenā vü F; 6 kirpik:kirpük Ü₂ / iter:ise FÜ₁ // karakçıga:قبراقچی
7 içre:üzre P // durur:turur Ü₂.

Isterem fūrkat ara cān u cihāndın maḥlaṣ
İstemes -min velī ol āfet-i cāndın maḥlaṣ

Ü₁ 86b Hecride cāndın eger özni ḥalās ister-min
Cānga ni mümkün irür istemek andın maḥlaṣ

3 Yaḥşı irmes maḡa sindin tilemek özni ḥalās
Sin muḥik-sin tiler irseḡ bu yamandın maḥlaṣ

Tilemeḡ nām u niṣānımnı belā deṣti ara
Birdi çun ʿıṣk maḡa nām u niṣāndın maḥlaṣ

Kiçe itler ünidin gerçi ḥalās ister ḥalk
İtiniḡ kāmı bu feryād u fiḡāndın maḥlaṣ

6 Bir zamān ḡulmleridin çu ḥalās irmes-min
Yok ʿaceb ger tilesem ehl-i zamāndın maḥlaṣ

Gerçi cān mihnetidin kıldı Nevāyī'ni ḥalās
Katl ile istemek olḡay mu fülāndın maḥlaṣ

286

Ve Lehu Zāde ʿIrfānehu

.---/.---/---

Rakīb ol nev^f irür cānāḡa maḥsūs
Ki mühlik derdi anıḡ cāḡa maḥsūs

Cünün taṣın libās ehliḡa atmaḡ
Ki ol bolmış min-i ʿuryāḡa maḥsūs

285. 2 hecride cāndın:hecrdin cānda Ü₂ / ister-min:ister-
-sin P // cāḡa:cānda Ü₂; 5 ister ḥalk:ister-min Ü₂ / 10. ve
11. mısralar Ü₂'de yok; 7 mu:bu Ü₂.

3 Buzug cismimde turmas zār könlüm
Egerçi çugd irür virānga maḥsūs

Viṣāl ehlide derd ü ğam ni ya'ni
Ki bar ol 'āciz-i hicrānga maḥsūs

Dimen Mecnūn'ni yār allıda ölmüş
Kim ol iştür bu bī-sāmānga maḥsūs

6 Ni tañ devrān ilige bī-vefālīg
Çu bu āyīn irür devrānga maḥsūs

Sürüd 'iṣ u kām ehligē bolmuş
Nevāyī nāle vü efgānga maḥsūs

287

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerīfeti

---/--/--/--/--/--

Ü₁87a Kılmadı cānımni hicrān bendidin devrān ḥalās
Min n'itip özni ḥalās istey çu bolmas cān ḥalās

Okını çikkende peykāndın ḥalās oldu velik
Bolmadı tutkan sünekler ḥabsidin peykān ḥalās

3 Cān maña min cānga ölmek ister irdim ansızın
Mini cāndın cānnı mindin iyledi hicrān ḥalās

Ol perī 'ışkın dimeñ yaşur ki ol teklīfdin
Tilbelik 'özri bile boldum min-i 'uryān ḥalās

286. 3 könlüm:könlüm Ü₂; 4 ehlide:ehli vü RFPÜ₁₋₂T; 5 iştür:işdür FÜ₁₋₂; 7 sürüd:sürüd ü Ü₂ / sürüd..ehligē:sürüd u 'iṣ kām ehliğa.

287. 2 velik:velī T // ḥabsidin:cismidin F.

Ü₂49a İyle mühlikdür ğam-ı hicrān ki ger vaşl olmasa
Yā ölüm andın kişi bolmak imes imkān halās

6 Cān birip düşvārlıĝlar birle devrān ehlidin
Kim ki mahlas taptı bolĝan bil anı āsān halās

Ol perī şeydalarındın iy Nevāyī isterem
İyle kim hūş ehlidin Mecnūn-ı ser-gerdān halās

288

Ve Min ‘Arāyisi Ebkāri Efkārihi

...--/...--/...-

İy sinin derd ü ĝamın cānıma hās
Kim alardın tilemen cānnı halās

Mini hicrān ‘ıvazı iyler anın
‘İşkı her kimge rakam sūrse kışas

3 Mīhmān bolmak imiş cān öyide
Yār kim köñlüm boluptur rakkas

Mini ‘ışk itti zebūn u ‘āciz
Bu imiş derd ü mahabbetka havās

Hatın ol **hızır** ki tirlese yüzün
Āb-ı hayvān ara bolĝay ĝavvās

Ü₁87b 6 Dōst kūyide ĝedālar bilgil
Bolsa harrāz u ger hōd havvās

5 mühlikdür:mühliktür FÜ₂ / ki ger:eger T; 6 düşvārlıĝlar:düş-
varlıklar P.

288. Gazel T'te yok; 1 sinin: سنین / cānıma:cānımĝa Ü₁; 2
‘ışkı: ‘ışk F; 3 boluptur:oluptur; 4 mahabbetka:mahabbetĝa Ü₂.

İy Nevāyi tiler irseñ mahlas
‘Işk küyide şî‘ar it ihlās

ZAD HARFİNİN ZAMİRÂN-BÜYLARİNİN ZAMİRİ

289

..--/..--/..--/..--

Veh niler boldı maña ʿışk gamıdın ʿarız
Yüz miñ ança dağı hicrân sitemidin ʿarız

ʿİşk u hicrân otıdın ʿarız ikençe yüz miñ
Boldı ağıyārga eşkim elemidin ʿarız

3 Sabr u arāmın öyige bu yıkılmak boldı
Ser-be-ser közler ara eşk nemidin ʿarız

Hırmen-i hūşuma köymek hem irür könlümniñ
Hecr ara şaʿika-kirdār demidin ʿarız

Kişver-i hātırıma munça buzugluğlar irür
Barçası hayl-ı mahabbet kademidin ʿarız

6 Könlüme muğ-beçeler ʿişvesidin cān hatarı
Deyr pīriniñ oluptur keremidin ʿarız

Tār-ı cisminğa Nevāyī bu kadar t̄ab olmış
Ol sanem t̄urresiniñ piç ü hamıdın ʿarız

290

Ve Lehu'l-ʿAcāyibdin

--./..--./..--./..--

289. Gazel T'te yok; 1 dağı: ğ' > Ü₂; 2 u:Ü₂'de yok; 4 hūşu-
ma:hūşıma Ü₂ / könlümniñ:könlümniñ Ü₂; 6 keremidin:kademidin
Ü₁; 7 t̄urresiniñ:t̄urresinüñ Ü₂.

290. Gazel T'te yok.

Hālim kim ikin iylegüçi yārga ma'ruz
Min bi-dil işin kılguçi dil-dārga ma'ruz

Yirler öpüben eşk töküp nāleler iylep
Bir haste gamın itküçi gam-h^varğa ma'ruz

R620a 3 İy bād-ı şabā cān şadakañ ger kılā alsañ
F607a Zārī sözün ol bā'is-i āzārga ma'ruz

Ü₂49b Kapkanda şabūhī üçün itsen bu hazīndin
Ü₁88a Baht uykusın ol devlet-i bīdārga ma'ruz

P227a Hicrānı humārı ara rencūr olarımını
Kim iylegey ol dil-ber-i hammārga ma'ruz

6 Hecrim tünide çerh ki kıldı hareketdin
İy eşk kıl ol kevkeb-i seyyārga ma'ruz

Ol derd-i firāk içre Nevāyī ki tapılmas
Bir bir kim ikin iylegüçi yārga ma'ruz

291

Ve Lehu'l-Garāyibdin

---/--/--/--/--/--

İy yitip la'liñ meyidin rūhuma āsār feyz
Lem'asıdın kesb itip könlüm öyi envār feyz

Allāh Allāh ni leb ü ni nuṭk-ı rūh-āsā ikin
Kim Mesihā birle Hızr andın kılur ızhār feyz

2 öpüben:ötüben // bir:her Ü₁ / itküçi:iylegüçi Ü₁ / gam-h^var-
ğa:yārga Ü₁; 4 hazīndin:hazīnniñ Ü₁ // ol:o P; 7 ol:iy F.

291. 1 lem'asıdın:lem'asındın Ü₁ / könlüm:könlüm Ü₂.

- 3 Feyzler kim yitti ʿışkıñdın maña āfākñı
Garka iyler feyz bahri aytsam esrār feyz

Bu cezā münkirge bes irmes mü kim fāyız didi
Kābil-i feyz irmes ol kim iylegey inkār feyz

Kir harābāt içre kim bir cür ʿasıdın yitkürür
Feyzñi yüz şeyhçe bezm ehliğa hammār feyz

- 6 Deyr pīridin yiter yüz feyz ü bir yok şeyhdin
Kim muña yitmiş yakın feyz aña pindār feyz

Iy Nevāyī muğtenemdür pīr-i deyr ü muğ-beçe
Kim biridin yitmese yiter biridin bār-ı feyz

292

Ve Lehu'n-Nevādirdin

...--/...--/...--/...--

Iy letāfetde saña lāle vü nesrīn ʿarız
Bizge anıñ gamıdın kan ile rengin ʿarız

- Ü₁88b Mini ol küyde bi-hod körüp il dir: ölmüş
Koyuban allıda tofrakka miskin ʿarız

- 3 N'iyleyin ol kad ü ʿarız gamıdın bağñı kim
Anda yok serv sıfat kadd ü gül-āyın ʿarız

Her perī tavrıda ol ʿarız u leb öltüredür
Kim besī tuzluk irür ol leb ü şirīn ʿarız

3 garka: ʿizzet P / aytsam: istesem P; 4 mü: çu T; 5 kim bir: bir
kim Ü₂; 6 ü: Ü₂'de yok // feyz: feyz ü T.

292. 1 ile: bile T; 2 koyuban: koyıban T / tofrakka: tofrakğa
Ü₂; 4 leb: kad F / öltüredür: öldüredür Ü₁ // tuzluk: tuzluğ Ü₁/
ü: Ü₂'de yok.

Yağlı gül-bergleri hāşiyesidin bolmış
 'Āriziñ allıda zālī aña pür-çin 'āriz

6 Dime kim bāğda yildin tōkülüptür gül kim
 Hūblar koydı ol ay yolıda çendin 'āriz

Çun Nevāyi körüben yār yüzün cān birdi
 Ğamze ta'riz itiben iyledi tahsīn 'āriz

5 hāşiyesidin:hāşiyesindin Ü₁ // zālī:zālī Ü₂; 6 yildin:yir-
 din Ü₂ // koydı:koydılar F / yolıda:allıda Ü₁; 7 ta'riz:ta'-
 yin Ü₂.

TI HARFİNİN TANNÄZLARININ TARÄVETİ

293

..---/..---/..---/..---

Ü₂50a Ger fenâ resmini kılmak tiler irsen mazbût
Nefs ile rûhnı zinhâr ki kılma mahlût

Rûh ol nûr durur kim Hâk ana birmiş evc
Nefs-i zulmetka kalıp kilmış ana pâyeye hübût

3 Rûh rahmâni irür nefis irür şeytâni
İkkisin bir birige koşmak imestür meşrût

Rûhğa şive kelîmu'llâh işin kılmak fâş
Nefs firâvnlığ esbâbını iylep merbût

Rûhğa de'b habîbu'llâh işi âyini
Nefs Bû Cehllığ esbâbını iylep mebsût

6 Yâ Rab it bizni habîbiñ sıfatığa râsih
İyle Bû Cehl tarikın içimizdin meskût

Kıl Nevâyî'ni hem ol hat bile yâ Rab 'âzim
Kim birer yanıdın ayrıldı otuz altı hutût

294

Ve Eyzan Lehu

---/---/---/---

293. Gazel T'te yok; 2 durur:turur Ü₂ // nefsi:nefs FÜ₁₋₂
/zulmetka:zulmetğa Ü₂; 3 ikkisin:ikkisi Ü₁; 4 fir'avnlıg:fir -
'avnlık Ü₁₋₂; 5 Cehllığ:Cehllık FÜ₁₋₂ / esbâbını:esbâbnı Ü₂;
7 kim:ki Ü₁.

Ü₁89a Kılğay ol 'arızını körmekdin min-i hayrānı zabt
Kim ki kan tökmekdin itkey ol közi fettānı zabt

Zabt kıl dir-sin közüñ yaşı vü köñlüñ āhını
Allāh Allāh kim kılıptur şarsar u tūfānı zabt

3 Gayrıdın köñlüm kuşu köksümni mazbūt asradı
Çuğd 'aciz veh ni kılğay iylemey vīrānı zabt

Min ki efgāndın köñülñi zabt ite alman ni nev'
Zulm ile bī-dādıdın iyley köñül algānı zabt

La'li hecrinde firākı nişidin ölsem ni tañ
Kim kıla alman köñülñiñ yarasıdın kannı zabt

6 Nāleni min kayda zabt ittim ki iyley alğa-min
Heçrdin her laħza köñlüm iylegey efgānı zabt

Çerħdin ni kilse hoş tut özni kim kılmas każā
Bir siniñ rāyıñ üçün bu günbed-i gerdānı zabt

Zabt kılmas devr ayagın sıpkarurda sākiya
Şeh ki cām-ı 'adl birle iylegey devrānı zabt

9 İy Nevāyī zabt kılman özni hicrān bezmide
Kılmasam tañ yok sürūd u nağme-i hicrānı zabt

Sākiyā mey tola tola birmekin 'azm iylediñ
Ösrük oldum kim kıladur şohbet-i cānānı zabt

294. 1 tökmekdin:tökmektin Ü₂T; 2 köñlün:köñlin Ü₂; 3 gayrıdın:gayrıdın Ü₁T / köñlüm:köñlim Ü₂; 4 ile:iter T / algānı:efgānı P; 5 Ü₁'de beyit sırası:1,2,3,4,7,8,5,6,9,10; 6 ittim:itdim Ü₂ // heçrdin:heçridin Ü₂T / iylegey:iylegen Ü₂T; 9 kılmasam:kılmasan Ü₂ / sürūd u:sürūd-ı Ü₁₋₂T / nağme-i:nefħa-i P; 10 Bu beyit sadece P'te var.

Ve Lehu Eyzan

---/---/---

İy hayālindin maña her dem neşāt
Könlüme vaşlıñ sözidin inbisāt

Ger saña bolmaqqa had yok muhteliñ
Hem tahayyül birle hoştur ihtilāt

3 Hüblarnı ruñ bile kıl māt kim
Şāh körmeydür siniñ dik bu bisāt

Ü₁ 89b Dime ruhsārım niçük vaşf iylegün
Koy ki bir dem yahşı iyley ihtiyāt

Ger perī sin dik didim yazgurma kim
Tilbe elfāzıda bolmas irtibāt

6 İski 'ālemğa köñül köp bağlama
Kim müsāfirğa vatan bolmas ribāt

Körse hecridin Nevāyi yüz melāl
Ref' iter vaşlıñdın olgaç bir neşāt

Ve Lehu Gafara'llāhu Lehu

---/---/---/---

295. Gazel T'te yok; 1 könlüme:könlime U₂; 2 bolmaqqa:
bolmaqqa U₂ // hoştur:hoşrak U₁; 3 dik:dek U₂; 6 bolmas:
irmes F.

Ü₂50b Yüzün yanında kim baş çıktı her yandın mu'anber hat
Gül üzre müşkdin kilik-i kazâ kılmiş muharrer hat

Cemâlin şafhasığa ikki kaşın matla'idur kim
Yazıptur kâtib-i şun' anı hüsn ehli için ser hat

3 Gül-i ruhsârına köp zîb birdi sebze-i hatın
Be-gâyet hoş-nümâ irmiş kızıl kağıdda ahzar hat

Yüzünün tigreside hat mudur yâ sun' pergârı
Kuyaşın devriğa tahrîr için çıktı müdevver hat

P227b Yüzünün dağı birle encümündin ni asıg iy ay
Kuyaş dik 'arız üzre hoş turur ger hâl irür ger hat

6 Mini mahmurluğ rencidin âzâd itseñ iy sâkî
Yazar-min gerçi ilgim titremekdin kilse ebter hat

R620b Hatın vaşfıda her ni kim sevâd itmiş köñül andın

F607b Irür bir 'anberin zencir sevda ehliğa her hat

Körünür gül kibi 'arızda müşkin hat besî dil-keş
Varak ger hûb imestür hûb imes yazmak müyesser hat

9 Nevâyî birme pendim hâssa hat baş çıktı ol yüzdin
Çıka alman hatıdın her niçük kim çikse dil-ber hat

296. 1 yanında:yanında FÜ₁₋₂^T // muharrer:muharrer T; 2 şafhasığa:şafhasıda Ü₁ // hüsn ehli:zîb-i hüsn Ü₁; 3 ruhsârına:ruhsarına T // kağıdda:kağazda FÜ₁₋₂^T; 5 encümündin:encümiñdin T // turur:durur Ü₁; 6 mahmurluğ:mahmurluk Ü₂ // titremekdin:titremektin Ü₂; 7 hatın:hatıdın P // her:bir P.

Zİ HARFİNİN ZARİFLERİNİN ZUHÜRİ

297

---./---./---./---

Ü₁90a Ger yârniñ ahvâligadur yâr mülâhız
Az hem hoş irür bolmasa bisyâr mülâhız

Bu devrde yâr iyle durur yârğa düşmen
Kim tutmas özin ança ki ağıyâr mülâhız

3 Devr ehliğa sâkî ni mülâhız bola alğay
Nivçün ki imes günbed-i devvâr mülâhız

Ni yâr vefâ-dâr mülâhız ikin ahir
Kim bolmadı ol şüh-ı cefâ-kâr mülâhız

Feryâd ki ʿışkım maraızı boldı füzünrak
Her niçe kim boldum min-i bîmâr mülâhız

6 Mey bir ki kazâ tapmagusı akl ile tağyir
Her niçe ki bolsa hîred-âsar mülâhız

Könlige Nevâyi'niñ urar ʿışk nihân ok
N'iylep bola alğay bu dil-efğâr mülâhız

298

Ve Lehu Setera'llâhu ʿUyübehu

...--/...--/...--

297. Gazel T'te yok; 2 devrde yâr:devrğa tã yâr Ü₂ // ki:
kim Ü₁; 3 devr:derd F, öz P // nivçün:niçün Ü₂ / ki:kim Ü₁;
5 Ü₂'de mısra sırası:9,12,11,10; kim:ki FÜ₁₋₂ / boldum:bol-
dım Ü₂; 6 tağyir:tedbîr Ü₂; 7 efğâr:figâr F.

İy İebin zāhir itip şir̄in lafz
H^vāh yalgan disün er hod çın lafz

Çın u yalgannı anıñ şir̄indür
Ger disem bir dem ara çend̄in lafz

3 Ateşin la^lliq irür bes rengin
Ni ^laceb kılssa ^lıyān rengin lafz

La^lli elfāzı mini tirtgüzdi
Kaysı bir dip ni kılay ta^yin lafz

Kahr u luḥfuḡ barı cān-baḡş durur
Biyle kim kördi hayat-āȳin lafz

Ü₂51a 6 Anlaman gāyet ü maⁿni sözüne
Ü₁90b Gāyeteş iylege-min taḡs̄in lafz

Kıl Nevāyi söz ara maⁿni kaşd
İsteme iyle ki sūret-b̄in lafz

299

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merḡadehu

...--/...--/...--/...--

Ol per̄i terkide ^laqlım didi yalgan elfāz
Ni ^laceb aytsa d̄ivāne per̄iḡān elfāz

^lAkl ışk allıda ni lafz digey müstahsen
Ni digey ehl-i h̄ired allıda nā-dān elfāz

298. 2 disem:dise Ü₁T; 4 tirtgüzdi:öldürdi Ü₁ // ni kılay:
kılayın P; 5 barı:ç b̄ P / durur:turur Ü₂; 6 gāyet ü:gāyet-i
RPFÜ₁T // gāyeteş:gāyeti T.

299. Gazel T'te yok; 1 d̄ivāne: دِوَانِ Ü₂.

3 Hür hüsnini kızıkrağ didi ol yüzdin şeyh
Sürmegey biyle savuğluğ bile insān elfāz

Sırr-1 ʿışkımdın iy allıda birer lafz didim
Bu imiş kılguçı kayılını peşimān elfāz

Lafz-1 cān-baḥş ile ol ʿömr meger boldı Mesih
Yok ise biyle eger birle ni imkān elfāz

6 Bir iki lafz didim ʿışkıdın öltürdi mini
Meger imdi diğemin ḥaşrde kalğan elfāz

Ol perī külmek için kör ki Nevāyī gamdın
Fāş iter ehl-i cünün dik çikip efgān elfāz

300

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca'ahu

...--/...--/...--/...-

Söz edāsıdadur ol kân-ı melāhat laffāz
İyle kim vaşfı ara ehl-i belāgat laffāz

Nāmesin kuş kitürüp sayrasa evsāfıda köp
Yok ʿaceb çunki bolur ehl-i risālet laffāz

3 Yaḥşı elfāz ile til ger dise ol ay kavlin
Taḡ imestür ki irür ehl-i makālet laffāz

Ü₁91a Vaşfı her lafzıda yığlattı köpül derd ehlin
Kayda taptı bu kadar derd ile hālet laffāz

3 savuğluğ:savukluk P; 4 il:ehl Ü₁ // peşimān:perişān PÜ₁; 6
öltürdi:öldürdi Ü₁ // min:P'te yok / kalğan:yalğan Ü₂.

300. 1 edāsıdadur:arasındadır FÜ₁T // vaşfı ara:vaşfıda
bar Ü₁; 3 til ger:ger til Ü₁ // ki:kim FT, ger Ü₁; 4 yığlattı:
yığlatdı Ü₂T.

Köpül allıda ğamın kılma telaffuz til kim
Yitkürür ehl-i ma'ānīğa melālet laffāz

6 Sözde ma'nī bile köp lafzğa meyl iyleme kim
Zāhir ārayışını iyledi 'ādet laffāz

Lafz-ı zībide Nevāyī'ğa birür ma'nī yüz
Kayda ma'nide tapar munça mahāret laffāz

‘AYIN HARFINİN] ‘AYYARLARININ] ‘ALÂMETİ

301

..---/..---/..---/..-

Maña bu nükte harābāt ara boldı mesmū^c
Ki fenā cāmı riya ehliğa irmiş memnū^c

Kaysı rindī ki riya zātıda yoktur bi't-ṭab^c
Körünür cām-ı fenā tartsa bî-hād maṭbū^c

3 Kim ki zātıda irür şayibe-i ‘ucb u riya
Kılğalı kâbil imes fakr tarikığa şürū^c

Ü₂51b Deyr piri kılı-min kim kılıban mey şayi^c
Birgey ol ‘ucb u riya cānibi örterge şüyū^c

Tā ki bir cām bile muğ-beçe-i bāde-fürüş
Hired ü ‘aklnı mecnūn yasağay bel masrū^c

6 Maña ol cāmı ger tutsa fidāsıdur anıñ
‘ilm ü dīn ü hired ü zühd ile takvī mecmū^c

Deyr piri bile tā muğ-beçe bolmay kılma
İy Nevāyi yigit ü karığa hālını rücu^c

302

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

---/---/---/---

301. Gazel T'te yok; 2 zātıda:zātı R, de'bide Ü₁; 3 tarikığa:tarikıda F; 4 deyr:deyri F; 5 ‘aklnı:‘aklnı Ü₂; 7 bolmay:bolğay FÜ₁₋₂.

302. Gazel T'te yok.

Kılğalı bî-gānelergā āšnā cānāne-ṭab^c
 Āšnālarğa boluptur vāy kim bî-gāne-ṭab^c

Ü₁91b Örtēnür-min tā kim ol il tīre şāmın yarutur
 Bolğalı ol şem^c-veş min bolmışam pervāne-ṭab^c

3 Hāli sarı iylese pervāz könlüm taṅ imes
 Kim ta^caccüb iylegey ger kuşka ister dāne-ṭab^c

Yār çün külbemge kirmes hānūman terk iyledim
 Yoksa bolmak istemes mü yār ile hem-hāne-ṭab^c

P228a Min cihān efsānesi ol şūḥ meyl itmes n'itey
 Gerçi şūḥ etfālğa dāyim tiler efsāne-ṭab^c

6 Yār tā ‘azm itti ṭab^cımğa buzugluğ koydı yüz
 Bolmışam ol hūsn genci hecridin vīrāne-ṭab^c

Devlet-i bākī tiler könlün fenā kesb iyle kim
 Dehr-i fanī sarı māyil iylemes ferzāne-ṭab^c

Tā mini deyr içre rüsvā iyledi ol muğ-beçe
 Bağladım zūnnār u ister sāğar u peymāne-ṭab^c

9 İy Nevāyi ol vefāsızdın kutulsaṅ tutma üns
 Her niçe kim bî-vefālar meyli kılsa yana ṭab^c

303

R621a Ve Lehu ‘Aleyhi'r-Rahmetü

-.---/-.----/-.----/-.-

2 kim:ki FÜ₁// şem^c-veş:şem^c-veşidin P; 3 könlüm:könlüm Ü₂;
 4 külbemge:külbem F, külbemğa Ü₁ // bolmak:bolmağ F; 6 bu-
 zugluğ:buzukluk P; 9 meyli:meyl Ü₂.

303. Gazel T'te yok.

F608a Mest-i bî-bâkim kaçan hâlimğa bolğay muṭṭali^c
Kim kulığığa disem sırrımın bolmas müstemi^c

Cem^c iter çağda köpül zülfün perişāndur besî
Lîk salurda perişānlig bolur köp müctemi^c

3 Kahr kılsa öltürür bu turfe kim luṭf itse hem
Katlı işide bolmış ol kâtil be-ğāyet muḥteri^c

Tofrağımın yil savurmay küyidin şāf olmadı
Boldı barı bar ise mindin ğubārı mürtefi^c

İşk āyīnide bid^catlar tüzettiñ zulm ara
Kaysı bir mezhebde sin kâfir dik olğay mübtedi^c

Ü₁92a 6 İşk otın terk itmesem nāsıh sözi birle ni tañ
Pend ile pervāne köymekdin bolur mu mümteni^c

Ü₂52a Dōstlar yazğurmañ er def^c iyley alman İşk otın
Çāre birle kim kazā bolğannı kılmış mündefi^c

Kim fenā deştiga kirdi özni hem-rāh itmesün
Kaṭ^c bolmas çun bu yol özlükten olmay münkaṭı^c

9 Körgeç ol aynı Nevāyî tarttı bî-hod fiğān
Kim bolur bî-hod fiğān kılmakdin olmas muṭṭali^c

304

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---./-.-./---./-.-.

1 mest-i:mest ü Ü₂; 3 kahr:mihr FÜ₂ / öltürür:öldürür Ü₁; 4 tofrağımın:tofrağın P, toprağımın Ü₁ // barı:P'te yok / bar: yār Ü₂; 5 tüzettiñ:tüzetdiñ Ü₂; 6 sözi:sözün Ü₁ // köymekdin: köymektin Ü₂; 8 özlükten:özlükdin FÜ₁; 9 ol:P'te yok // kılmakdin:kılmasdın P.

304. Gazel T'te yok.

Dil-ber yüzün körege boldı niķāb māni^c
Ol nev^c kim kuyāşka bolğay sehāb māni^c

Tirge ʿizārın andak ğarķ oldı kim körünmes
Kim kördi gül körege bolğay gül-āb māni^c

3 Köygil ki zāhir olsun ğonçende lāleler kim
Dür riştesiga bolmış yākūt-ı nāb māni^c

Közde yaşunmış ol ay eşkim başımdın ötmüş
Deryāda kim körüptür dūrğa habāb māni^c

Ol ğamze kan tökerge ol köz vefā kılurğa
Bī-dād u zulm bāʿiş nāz u ʿitāb māni^c

6 Ten tofracın savurmay yitmes safā köñülge
Bolğan kibi safādın suğa türāb māni^c

Yār isteseñ Nevāyī şabr istegil ki dāyım
Kildi vişāl işige cehd ü şitāb māni^c

305

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

--/--/--/--/--/--

Çun şeb-istān içre kılrsa ʿarızın cānāne şem^c
Meş^c-al-i mihr olsa kim közge körünmes yana şem^c

Ü₁92b Bend ayāğıda nidindür başıda sevdā otı
İy perī ʿışķında ger hod bolmamış dīvāne şem^c

1 kuyāşka:kuyāşğa Ü₂; 2 ʿizārın:ʿizārın Ü₂; 3 köygil:külgil
FÜ₁₋₂ / lāleler:jāleler FÜ₁ // yākūt-ı:yākūt u Ü₂; 4 deryā-
da: دريا, F; 5 tökerge:kılurğa F; 7 istegil:iylegil Ü₁ //
cehd: جهد Ü₁.

305. 1 kılrsa:kıldı FÜ₁T.

3 Yıǵlar u örter özin tā şubḡ gūyā her kiçe
Hecr ara boldı min-i mahzūn bile hem-hāne şem^c

Dime köymek şavtı kim uyku yokıǵa rahm itip
Dir zebāne şeklidin til tartıban efsāne şem^c

Ikkeli pervāneler könlide dāyim tuhm-ı mihr
Eşkdin etrafıda hem su saçar hem dāne şem^c

6 Yā maḥabbet otıdın pervāneni köydürgeli
Yarutur ‘arız otın her laḥza maḥbūbāne şem^c

Koymadı pervāneni fānūs ara min zārdın
Ol meh-i har-geh-nişin bolǵan kibi bī-gāne şem^c

Belki ‘aşık dōstluǵlardın durur kim örtenür
Tā ki şevkı otı içre örtenür pervāne şem^c

9 İy Nevāyī bat öçür āhıñ yilidin şem^cni
Taptı çun ol yüz fūrūǵıdın biziñ vīrāne şem^c

306

Ve Lehu ‘Afa’llāhu ‘Anhu

.-.-/...-/.-.-/...-

Ü₂52b Közüm yaşardı ‘ıyān bolǵaç ol cemāl-i bedi^c
Bulutka su tolar ol dem ki boldı faşl-ı rebī^c

Taşavvur itse kaşın tākını köñül titrer
Kažā mühendisi bes kim çikiptür anı refi^c

3 mahzūn:mecnūn Ü₁ / bile:ile Ü₂; könlide:könlige P / dāyim:
gūyā FÜ₁₋₂T; 6 yā:tā FÜ₁T; 7 zārdın:zār dikin P; 8 dōstluǵlar-
dın:dōstluǵlardın FÜ₂ / durur:turur Ü₂; 9 vīrāne: ویرانه Ü₂.

306. 1 bulutka:bulutǵa P / tolar:bolur Ü₁; 2 tākını:tākını
Ü₂.

3 Nidin ayacağına tüşkey başığına ivrülüben
Kuyaş ger olmasa hüsn içre kulluğuğa mutî^c

Kaşığı hayāli tarıkmay köñülde ivrülsün
İrür çu kıble-nümā pāyesiga hokka vesî^c

Ni nev^c berkni diy kim ðurākî yağlıg irür
Kim ol batîdür u muzlim bu bir münîr ü serî^c

Ü₁93a 6 Nevāyî iyle tiril kim uyatdın ölmege-sin
Eger resül 'aleyhi's-selām bolsa şefî^c

Kılurnı iyle ri'āyet dimekte asra edeb
Ki dost fi'liñ ü kavlüğadur başîr u semî^c

307

Ve Lehu Rafa 'a'llāhu Kadrahu

.---/.---/.---/.---

Kızıl köñlek yığın 'arızğa yapsan vechi yok vākî^c
Kuyaş allıda körmeydür kişi gül-gün bulut māni^c

Yüzi dik mümkün irmes ay muşavvir çikme zahmet kim
Kuyaş cürmin koşup hal iylesen reng olgusu zāyi^c

3 Lebi hem örtedi cānım hem açığı söz didi ya'ni
Çüçüglükdin ısıtkanğa açık şerbet irür nāfi^c

3 ayacağına:ayacağına T / ivrülüben:ivrülmak (ایورولمق) P; 5 ol:o
P / batîdur u:batîdur F, batî durur T; 6 F'te beyit sırası:1,
2,3,4,5,7,6; 7 kılurnı:kılurğa Ü₁ / dimekte:dimekte Ü₁T // kav-
lüğadur:kavliğadur FÜ₁ / başîr u semî^c:semî^c u başîr P.

307. 1 körmeydür:kim kördi Ü₁; 3 açığı:açığı F, açığık T //
çüçüglükdin:çüçüglükdin F, çüçüglüktin / ısıtkanğa:ısıtkanda
P, ısıtkanğa Ü₂ / açığık:açığı Ü₁₋₂T.

Yüzün açsa niçe kılsam nazar ağzını körmes-min
Nazarga gerçi kilmes zerre hurşid olmayın tâli⁶

Cemâl açkan sayı mecnûnluğum aşsa "aceb irmes
Perîniñ cilvesi sevdâğa hergiz bolmadı dâfi⁶

6 Lebiñ cânımğa kılsa meyl derdiñ haste köñlüme
Tañ irmestür nidin kim iyler eşyâ aşlığa râci⁶

Közün fikri bile ten halvetide nâ-tüvân köñlüm
Riyâzet "aynıdır künde bir bādām ile kâni⁶

Fenâ yolığa özlüktin şürü⁶ itkenge tar oldı
Ger olsa hâdi-i tevfik açıkdur bî-had ol şâri⁶

P228b 9 Nevâyî deyr ara ger büt-perest ü mest ise tañ yok
Ni kılsa pîr-i deyr ol hem kılur çunkim irür tâbi⁶

5 açkan..mecnûnluğum:açğan..mecnûnluğım Ü₂; 6 irmestür:irmes-
dür P; 7 köñlüm:köñlim Ü₂; 8 özlüktin:özlükdin FÜ₁ // açıkdur:
açıg F, açıkdur T; 9 ise:iseñ FP // kılsa:kılsam P.

ĠAYIN HARFİNİN ĠAZĀLELERİNİN ĠAVĠASI

308

-.---/-.----/-.----/-.-

Ança maḥzun könlüm olmuş 'ışkdın āzārliĝ
Kim kılur-min yıĝlaban her kimni körsem zārliĝ

Ü₁93b Dōstlar köp zārliĝ kılsam 'aceb irmes ki bar
Zār könlüm dōst cevridin besī āzārliĝ

3 Bā'is irmiş yıĝlamaklara bolup könlü za'if
'Āŝıkī kim fürkat içre çikse köp bīmārliĝ

Ü₂53a Kimsege ger ĝam yiter ĝam-h^varı bolsa ĝam imes
Ol irür ĝam kim yitip ĝam tapmaĝay ĝam-h^vārliĝ

Tiĝdın efgār imes merhemni taŝlaŝ kim 'ilāc
Vaŝldur tapkan könlüğe hecrdin efgārliĝ

6 Bolma gül-zārına köp meş'uf iy dihkān ki yok
Taşla rengidin bu güllernin çemen āsārliĝ

Çun Nevāyi yāridür Ŝirīn ü Leylī dik ni taş
İylese Ferhād-veŝliĝ yoksa Mecnūn-vārliĝ

309

R621b Ve Lehu Kādessa'llāhu Rūhahu

..---/..---/..---/..-

F608b Āteŝin la'lin otı iyledi könlümni ısıĝ
Boldı baĝrım daĝı könlüm ısıĝı birle kıziĝ

308. könlüm:könlüm Ü₂; 2 zārliĝ:zārliĝ P // könlüm:könlüm
Ü₂; 3 yıĝlamaklara:yıĝlamaĝlar F, yıĝlamaĝlara PÜ₁₋₂; 4
ger:kim Ü₁.

309. Gazel Ü₁'de yok; 1 könlüm:könlüm Ü₂ // közümni:közüm-
ni Ü₂.

Yarakan at koyadurlar maña hikmet ehli
Kim harāret yüz ü közümni dağı kıldı sarıg

3 Min aña 'āşık u köz hem yüzige 'āşıkdur
'Işk ehliniñ irür rengi sarıg eşki arıg

Min eger yıglar isem telh çüçüg la'li için
Közlerim dağı töker eşkni aççıg aççıg

Anı çun kördüm anıñ küyide kaldım muñ ile
Döstlar siz ötüñ iş tüşti maña asru katıg

6 Hüsn devriğa vefā yok bu kuyas bat uyakur
Hüblardin hoş irür yahşılıg u yahşı kılıg

Kan töker köñli Nevāyi'niñ ü eşk ikki közi
Ölgüsü 'ışk gamın ger yimese ıssıg ılıg

310

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---./-.-./.-.-./-.-

Yitmey iki lebiñ meyidin köñlüme asıg
Şür-ābe aktı ikki közümdin açıg açıg

Gāhī yüzümge bir gül-i ra'nā gamıda bak
Kanlar ki tamdı bir yüzi gül-gün biri sarıg

3 Tā aktı seyl-i eşk yudı döst gayrıdın
Közni bu vech ile közüm olmaş durur arıg

3 'āşıkdur:'āşık için F // ehliniñ:ehlinüñ Ü₂ / arıg:ıssıg F;
4 la'li:la'lin T; 5 kördüm:kördim Ü₂; 6 bat:tāb T.

310. Gazel T'te yok; 1 közümdin:közimdin Ü₂; 2 yüzümge:yü-
zümde FÜ₁; 3 közni:kör ni Ü₂ / közüm:közim Ü₂.

Feryād kim tüşer maña çun derd ile firāk
‘İşk ehli içre katl için salsalar salıg’

Deryā-yi şevkıdın mini men^c itme iy hıred
Kim ölgüm iyle kim tüşer ayru sudın balıg

6 Köp kavma şeyh muğ-beçeler küyidin mini
Kim köplüm asru yumşag u bu iş irür katıg

Dirler fenā yollı seferide asıg besī
Özlük bile Nevāyī eger kirse ni asıg

311

Ve Lehu Rafa^c a'llāhu Menziletehu

.---/.---/.---/.---

Ü₁94a Yüzüñ hecride kim çıktı figān zār min yanlıg
Kim açtı yüzde gül-gün eşkidin gül-zār min yanlıg

Eger ‘uşşakını bir tīg ile hüsn ehli kat^c itti
Kişi hicrānga kalıp olmadı düşvār min yanlıg

Ü₂53b 3 Firāk ehli egerçi ölmek ister iy ecel kil kim
İmes sindin kişi bu işte minnet-dār min yanlıg

Közün katl iylep il kanın köp içti cevr ile likin
Esiri tapmadı ol kätıl-i hün-h^vār min yanlıg

Mecānın boldılar etfāl taşıdın köp āzürde
Velī baştın ayag bir bolmadı efgār min yanlıg

7 dirler:deyr-i P.

311. 1 figān:figān u Ü₂T // açtı:ahtı Ü₁; 2 bir..ehli:hüsn
ehli bir tīg ile Ü₂ // hicrānga:hicrānda FT / kalıp:kalsa F;
3 işte:işde FÜ₁; 5 baştın:başdın Ü₁ / ayag:ayak Ü₁₋₂T.

6 Birevni iy ki sıvmeķ ārzū kıldıy hevāsında
İligdin ihtiyārın birmegil zinhār min yanlıg

Kişi bed-hūylar ʿışkından itmek ihtirāz evlī
Yok irse körgüsi her lahza yüz āzār min yanlıg

Tiler bolsañ zamāne kaygusu defʿiğa bī-hodluğ
Kirek bolsa makāmın külbe-i hammār min yanlıg

9 Eger bülbül gül-istan içre kördi hārdın āzār
Velikin körmedi iy lāleni āzār min yanlıg

Nevāyī ger hıred mülkide sevdādın be-teng olsañ
Kadem urgıl fenā deştide mecnūn-vār min yanlıg

312

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

.---/.---/.---/.---

Eger kilmese intizārım koyar dāg
Velik iztırāb örter ol ay kilür çağ

Maña bağ u gül-zār anıñ ʿarızıdur
Ger ol bolmasa beytü'l-ahzān irür bağ

3 Dime şevk otığa teskin birür mey
Yanar şu ʿlem otığa köp koymağıl yağ

Ü₁94b Min er mest ü bimarlıg birle öldüm
Hemışe cihān içre sin bolğa-sin sağ

7 hūylar:hūlar T / evlī: اولی PU₁; 8 hodluğ:hodluk Ü₂; 9 Bu beyit sadece P'te var.

312. Gazel T'te yok; 1 velik:velī FÜ₁ / örter:öter Ü₁ / ol ay:ol Ü₂; 2 gül-zār anıñ:gül-zarın P; 3 yağ:dāg Ü₁₋₂; 4 bimarlıg:bidarlıg Ü₁ / öldüm:öldim Ü₂.

Didiñ kim ala almasun dil-rübālar
Ki köñlümge koyduñ ağır hecrdin tağ

6 Bahār-ı cemāliñde nālemni hoş tut
Ki tinkdür bahār ötse bülbül bile zāğ

Nevāyī firākında ol nev' itti
Ki gerdi tapılmas ğamıñ salsa tofraq

313

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

-.---/-.-.-/-.-.-/-.-.-

Zehr-i hicrānıñ çu 'işim kāmını kıldı açığ
Nüş-ı vaşlıñ ilge yitkendin maña yoktur asığ

Taş yağdurgandıñ etfāl ölmedim öltürdi hecr
Kim şu'übetde bular andak imes irdi katığ

3 Eşk ara öldüm yığıştur imdi zülfüñ şestini
Kim su üzre kilgüsi deryā ara ölgen balığ

Kaatre kaatre kan yaşımdın çihrem olmış iyle kim
Tim tim itkeyler kızıl kāğıdnı kim bolğay sarığ

P229a Yüzde hecrinidin ki tırnağ ornı haatlar irdi kan
Her birige eşkdin su açıban kıldım arığ

6 Alğalı dünyā 'arūsın iy ki sattıñ naqd-i dīn
'Ömr satıp merg almağ anla bu satığ alığ

5 köñlümge:köñlimge Ü₂ / hecrdin:hecridin P; 6 ötse:olsa Ü₁;
7 firākında:firākındın Ü₁₋₂P // tofraq:topraq Ü₁.

313. Gazel T'te yok; 2 Bu beyit Ü₁'de yok; ölmedim:ölmedi
F; 3 öldüm:öldim Ü₂ / şestini:şastını Ü₂; 4 kāğıdnı:kāğaznı
FÜ₁₋₂; 5 eşkdin:eşktin Ü₂; 6 sattıñ:satdıñ Ü₂.

Ü₂54a İsterem la'liğa kılğay-min çüçüg cānım fidā
İy Nevāyī aña dir-min kilmegey nā-geh açığ

314

Ve Min Netāyici Fikrihi

.-.-/...--/.-.-/...-

Perīni kim dise ol mihr-i hāverī yañlıg
İrür niçük ki digey dīvni perī yañlıg

Başım ki hecr yolında felek dik aylandı
Közüm yaşı irür ol çerh ahteri yañlıg

Ü₁95a 3 Firāk şu'leside pāre pāre köñlüm irür
Dimey kebāb kim ol otnıñ ahteri yañlıg

Közün füsün-ger anıñ otı āteşin la'liñ
Lebinde hāl anıñ ot üzre 'anberi yañlıg

Cünün ili şehi-min tağ evci tahtım dik
Kuş āşiyānları başımınñ efseri yañlıg

6 Ğanīmet anla vefā bülbülünğa iy gül kim
Hazān yili yitişür hecr şarsarı yañlıg

Nevāyī özge şeh ü özge kişver itme heves
Ki tapmağun Şeh-i Ğazī bile Herī yañlıg

315

Ve Min Luṭfi Tab'ihī

...--/...--/...-

314. 1 dīvni:ādemī P; 2 yolında:yolunda Ü₂; yolıda T //kö-
züm:közim; 3 köñlüm:köñlim Ü₂ // kim:ki Ü₂; 4 otı: اوتی Ü₂.

Müdde^{ı̄} çun demin ırmestür ısıg
Kılma savuğluğ u hengāmeni yig

Ohşar ahlākına hüsnüñ ki irür
Yahşılığ lāzimesi yahşı kılığ

3 Tuttı ger deştıni Leylī ni ‘aceb
Kişver-i hüsnüñ ara tuttı kırığ

R622a Zahmlar üzre meger koyğalı dāğ
Hanceriñ köñlüm ara boldı kızığ

F609a Hüsnüñe ohşadı cān-bahş sözün
Kim ki bar özi sılığ sözi sılığ

6 Perde-derliğ çu irür zāhid işi
Hırka üzre ni asıg munça sıriğ

Küyidin kavsa Nevāyī sini yār
Ah u eşkiñ bile çıg ıssıg ılığ

315. 2 yahşılığ:yahşılığlarğa Ü₂, yahşılık T / lāzimesi:
besi Ü₂; 4 köñlüm:köñlim Ü₂ / kızığ:kırığ F; 5 hüsnüñe:hüs-
nünge T // özi:irdi P; 6 derliğ:derlik Ü₁, dārlıg T; 7 kü-
yidin:küydin Ü₂.

Fİ HARFİNİŶ FITNELERİNİŶ FÜSÜNİ

316

..--/..--/..--/..--

Ü₁95b Ol ki kılğay özi keşşâf rumûzın mekşûf
Keşfi yok iylemeyin özlüki harfin mahzûf

Behre yitkürmedi zühd ehliğa feyz iksiri
Nakd-i 'ömrin çu riya kesbide kıldı maşrûf

3 Hırka-i fakr kirek sırr-ı nihân kesbiğa kim
Perde-i rāz anı zeyliğa kildi ma'tûf

Iylegil nakd-i hayâtını fenâ ehliğa vakf
Lukme-i vakf yimekni veli itkil mevkûf

Dünyî esbâbı necâset kibidür mezbelede
Pâk-rûlar niçük özni aña kılğay meş'ûf

Ü₂54b 6 Her ni hak emrini dir mürşid-i kâmil anı kıl
Ger sıfâtu'llâh ile özni tiler-sin mevsûf

Sâkiyâ hecr humârıdın öler-min rahm it
Çerhni zarf kıl u ol ki bilür-sin mazrûf

Tapsa ol zarf ile mazrûfını hoş sıpkargay
Ol ki 'ârifliğ ile dehrde bolğay ma'rûf

9 İy Nevâyi bar u 'uşşâk ayığı tofrağı bol
'Işk sırrın tileseñ kim saña bolğay mekşûf

317

Ve Min Āsārı Zihnihi

--.../--.../--.../--...

316. Gazel T'te yok; 2 iksir: اكثرى كيم Ü₂; 3 anı: anı Ü₂;
8 ile: bu Ü₂.

Kılmadım ol serv-i gül-rūh menzil-i bustānı tavf
Dūzah ehli iyley almas ravza-i rızvānı tavf

Könlüm içre yüz belā maḥbūs tapkuḡ iyleseḡ
Tavf anı andak ki şehler iylegey zindānı tavf

3 Açılır könlüm kılıp seyr il buzulğan könlini
Çuḡd kılğan dik tarab kesbiḡa her virānı tavf

Dürr-i eşk akızḡalı hecriḡ közüm etrāfıda
Tācirī diktür ki kılḡay sāhil-i 'Ummān'ını tavf

Ü₁96a Ol perī-ves menzilide kim yıkıldım kaşd imes
Saldı bu hāletka min mecnūn-i ser-gerdānı tavf

6 Pāye 'ālī isteseḡ tecrīd it evvel ihtiyār
'İsi andın iyler uşbu nīl-gūn eyvānı tavf

Bir Nevāyi'niḡ buzuḡ könlige ivrül rahm itip
N'itti ḡāhī Yūsuf itse külbe-i ahzānı tavf

318

Ve Min Tavāli'i Metāli'i Esrārihi

---/--.---/--.---/--.-

Gerçi taḡdın ağır itti derd ü āzārımını za'f
Līk ḡasdın hem yūḡil kıldı ten-i zārımını za'f

317. 1 bustānı:bustānı Ü₂; 2 könlüm:könlüm Ü₂ / maḥbūs:
maḥsūs P // iylegey:iylegen P; 3 kılıp:kılır PT; 4 közüm:kö-
zim Ü₂ // diktür ki kılḡay:dür kim kılatur Ü₁ / 'Ummān'ını:dev-
rānı Ü₁; 5 hāletka:hāletde FÜ₂ / min:mini F; 6 eyvānı:dev-
rānı Ü₂; 7 könlige: *كوكب* Ü₂.

318. 1 ü:Ü₂'de yok // ḡasdın:hastın T // yūḡil:yūḡil Ü₂;

Bilmegil hālimni ger aḥbāb sormaslar ʿaceb
Kim kılıptur tanımas dik cism-i bīmārımni zaʿf

3 Heçr şāmı ni ʿaceb tolğanmak u başımda ot
Şemʿniñ çun tārı dik kıldı nümū-dārımni zaʿf

Rište-i laʿliñ digey tapmış uçuk birle girih
Körgeñ il kim kañga salmış cān-ı efgārımni zaʿf

Sabr mümkün yok cünün āşūbı dağı zaʿfdın
Veh ki nā-būd iyledi āhir yok u barımni zaʿf

6 Haḥḥ-ı mevḥūm oldı ten anda köñül imkānı yok
Koymadı asrarga yir ʿışk içre esrārımni zaʿf

Ol kuyaş ʿışkı kavīrakdur Nevāyī niçe kim
Zerreçe hem koymadı hicrānda mikdārımni zaʿf

319

.---/.---/.---/.---

Birevge müselleḥ ṭarīk-ı taşavvuf
Ki zātıda mevcūd imestür taḥallūf

Taşavvuf riżā ehlidin yaḥşı aḥlāk
İrür ıstılahātı zīb ü tekellūf

Ü₂55a 3 Taşavvuf imes zühd ü takvī vü tāʿat
Ü₁96b Ki anda riyā yol tapar bi-tevaḥḥuf

2 bilmegil:bilmegen F // tanımas:tanıtmas P / bīmārımni:zārım-
nı Ü₁; 4 uçuk:uçug T // efgārımni:bīmārımni Ü₁; 5 āhir:agır T;
6 içre:Ü₂'de yok.

319. Gazel T'te yok; 3 zühd ü takvī vü: zühd takvī Ü₂.

İrür mahz-ı takvî velîkin riyâsız
 ‘Ubudiyyet-i şîrf u ‘ayn-ı telattuf

P229b Ni il kavî ü fi‘liga andın ta‘addî
 Ni hak emr ü nehyîga andın tasarruf

6 Özün iyle bî-ihtiyâr anlaban kim
 Ni kalıp tereddüd aña ni te‘essüf

Kılıp hak vücûdıda mahv öz vücûdın
 Nevâyî munı bil tarîk-ı tasavvuf

320

Ve Lehu zâde ‘İrfânehu

..--/..--/..--/..--

Çak könlümni alıp derdini kıldı taz‘îf
 Min-i bî-dilğa anı birmes isen kıl tansîf

Küfr-i zülfini koyup kim dise İslâmğa kir
 Bardur İslâm ilini küfrğa kılmak teklîf

3 Yüzün allıda kuyaş vasfını kılmağlıg irür
 Şem‘ nûrını kuyaş allıda kılmak ta‘rîf

Hüsn şıfıda yüzün vasfıda mindin bir imes
 ‘Aşıkın yüz miñ ise her birige miñ taşnîf

Derd ü rencip bile barını kılıp-min memlû
 Okların zahmı ki könlüm ara salmış tecvîf

4‘ubūduyyet-i:‘ubūdiyyet ü Ü₂/‘ayn-ı:‘ayn u Ü₂; 5 kavî ü:kav-
 li Ü₂//ü:Ü₂'de yok; 6 iyle:biyle Ü₂; 7 vücûdıda: وجود F.

320. Gazel T'te yok; 1 könlümni:köngülümni P/derdini:derdim-
 ni Ü₁/ kıldı:kıldın FÜ₁; 2 küfr-i:küfr ü Ü₂//küfrğa:küfrge Ü₂;
 3 kılmağlıg:kılmağlıg//nûrını:yüzini Ü₂/allıda:allığa F;4 şın-
 fıda:sun‘ıda Ü₂//taşnîf:taz‘îf Ü₂; 5 könlüm:könglim Ü₂/salmış:
 kılmış Ü₁.

6 Hecr otı içre maña ʿışk biriptür verziş
Vāʿizā dūzah otıdın yana kılma tahvif

Niçe mescidde Nevāyi'ni tiler-sin iy şeyh
Tileseñ anı kitür mey-kede sarı teşrif

321

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerifeti

-.---/-.-.-/-.-.-/-.-.-

Cānım içre zaʿfdur yüzlengeli cānānga zaʿf
Bolmasun cānıma zaʿf olsa olsun cānga zaʿf

Ü₁97a ʿArızıda táb u yok ağızda külgü güyiyā
Mıhr tábıdın irür ol gonçe-i handānga zaʿf

3 Aylanurda başıga zaʿf iyledim güyā eser
Kıldı anıñ zaʿfıdın bu zār-ı ser-gerdānga zaʿf

Hayretim zaʿfiğa mundağ iylemiş bī-hod mini
Zaʿfiğa hayrān kılıp bolmış min-i hayrānga zaʿf

Bister-i gül-reng üze ol nev^e uzalmış zaʿfdın
Kim ʿizārı üzre bolsa nergis-i fettānga zaʿf

6 Sākiyā bir cürʿa birle kuvvetimğa bāʿis ol
Kim besī gālib durur bu hāste-i hicrānga zaʿf

Iy Nevāyi yār zaʿfı buzdı könlüm iyle kim
Memleket bolğay harāb olğan zamān sultānga zaʿf

6 Bu beyit Ü₁'de yok; 7 niçe:yana FÜ₂.

321. Gazel T'te yok; 2 u:Ü₂'de yok; 6 durur:turur Ü₂; 7 yār
Ü₁'de yok / könlüm:könlüm Ü₂, könlüm andak Ü₁.

KAF HARFINİN KİYÂMETLERİNİN KİRÂNI

322

.-.-/..--/..--/..-

F609b Bu nükte sürdi fenâ deyri içre pîr-i tarîk
R622b Ki bî-tarîkka yitmes hidâyet-i tevfi̇k

Tarîk-i cādde-i şer' irür bu deyr içre
Kim anda kim ki sülük itti boldı ehl-i tarîk

3 Yana hidâyet-i tevfi̇k ol ki birgey Hak
Könülge dağdağa-i 'azm-i kişver-i tahkîk

Yol asru bortak irür tün karangu deşt uzun
Köp asru kat'-i tarîk ehli vü yok anda refik

Ü₂55b Kişige bolmasa hâdî pedîd imes maksad
Hidâyet olmay anıñ kat'ın itmegil taşdik

6 Bu deşt kat'ı 'aceb sa'b irür tut iy sâkî
Tola kadehni gamım bahri yanlıg olsa 'amîk

Kim iyle bahr içige şevk zevrakın sürsem
Hem üzlüküm hem özüm barça bolğay anda garîk

Ü₁97b Irür bu bahr harâbât-ı 'ışk cām-ı meyi
Tutarğa muğ-beçeler bolsa dil-pezir u şefik

9 Nevâyi'ya sini ol bahrniñ garîkı digen
Meger ki mest körüp biyle iyledi tahkîk

322. R'da başlık olarak "ve min 'arâyisi ebkâri efkârihi"
var. 1 tarîkka:tarîkğa Ü₂/yitmes:yitmey P; 2 cādde-i:cādde-i
F//kim:ki FÜ₁₋₂; 4 karangu:karanku Ü₂//kat'-i:kātı' Ü₁; 5 bol-
masa:yok ise P/pedîd:bedîd Ü₁//anıñ:anun; 7 kim:ki P/iyle:
Ü₂//özlüküm:özlükim Ü₂/barça..anda:bolğay anda barça FÜ₁₋₂;
8 'ışk: 'ışk u F; 9 sini:mini PÜ₂.

323

-.-./-.-./-.-./-.-

İy cemâliñ şem'iga cān birle köñlüm muhterik
Geh muhālif aylanıp başıñğa gāhī müttefik

İkki pervāne ki bir şem' üstige aylansalar
Geh muvāfık geh muhālif şek yok olmak muhterik

3 Ger zekāt-ı hüsn üleşmek isteseñ iy körke bay
Bil yakın kim uşbu muñluğ.dik tapılmas müstahık

Def'a def'a dūd-ı āhım hadsiz uçkun birle kör
Gam tūni dik bir bir üzre çerh u encüm muntabık

Çunki sinsin rüh-ı pāk u min niçük kim tīre hāk
Sohbetimdin tapsa tab'ıñ tīrelik sin-sin muhık

6 Her ni kim kilse kazādın şākır olmak şart irür
Sūdı yok cüz gussa kimse her niçe bolsa mudık

Çun Nevāyī rikkat iylep nazm iter şerh-i firāk
Fırkat ehliğa tağ irmes bolsa eş'arı murık

324

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

-.-./-.-./-.-./-.-

323. R'da başlık olarak "Kaf harfinin kıyāmetlerinin kırānı" yer almış; Gazel T'te yok; 1 köñlüm:köñlim Ü₂; 2 muvāfık: muhālif Ü₁ / muhālif şek:muvāfıkñın F; 3 muñluğ:muñlıg Ü₂; 4 kör:köz Ü₁; 7 iylep:iyeler P // eş'arı:eş'arın Ü₁.

324. Gazel T'te yok.

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Çakın otı kıla almas gamım tünini yaruk
Sehâb yitküre almas tügenlerimge mamuk

Çu bardı haste-min ansız her âyine ki kişi
Ki cāndın olsa yırağrak bolur ölümge yavuk

3 Yüzüñ nezāresidin közge kaldı yaşıñ kim
İmes mutāla⁴asız resm-i mushaf olmak açuk

Ü₁98a Maña siyāset-i hecr içre bir şerer besdür
Ki mūr örtegeli irmes ihtiyāc tamuk

Hayālidür mutāzarrır köğülde āhımdın
Ki yok taḥammüli h^vāh ıssıg olsa h^vāh savuk

6 Besī yaruğluk ümīd oldı iyle revzenedin
Taban ki deşt-i fenā püyesidin olsa yaruk

Kul oldı mañlayıda dāg köp körüp ihsān
Vefāası bezmide bes kim Nevāyi itti tapuk

325

Ve Lehu'l-Garāyibdin

---./---/---./---

İy ¹akl kılmağıl köp tevsenliğ u ḥarūnluk
Kim ²ışk bizge saldı ³ācizlik u zebūnluk

1 tünini:tünin P; 2 ki:çu Ü₁ / yırağrak:yırak P, ırakrak Ü₁,
yırağrak Ü₂; 3 olmak:olsa Ü₂; 4 besdür:bestür Ü₂ // ki mūr:kö-
mürni Ü₁; 5 taḥammüli:تجان P / olsa:bolsa P / savuk:savug R; 6
yaruğluk:yaruğluğ FÜ₁₋₂ // püyesidin:püyeside F; 7 köp körüp:
körgüzüp FÜ₂.

325. Gazel T'te yok; 1 tevsenliğ:tevsenlik Ü₂ // ³ācizlik:
²ācizliğ FÜ₁.

Ü₂56a Min yok ki çerh-ı a'zam tā bir kuyas mihrin
 'Işk içre kılğalı fâş oldu aya nigünluk

3 Kim hecr zulmetide itse ni tañ ki kılğay
 'Aynu'l-höyât vaslın hem Hızır reh-nümâlık

Tā 'ışk şiddetide tavşalmas âdemî — zâd
 Nâ-âdemîliğ andın kitmes yırak u dünluk

P230a Ger 'ışk zahmığa vasl merhem diseñ ki koysun
 Hicrânda asru kılma bî-şabr u bî-sükünluk

6 Her niçe kim yüz olsa hicrânda za'ferânî
 Ğam yok birür çu kan yaş ol yüzge lâle-günluk

Bir cām ol perî-ves tā tuttı kim ki kördi
 Aytur mini irür bu yā mest yā cününluk

Bu 'ışk-ı pāk birle hırkamnı hūr u rızvân
 Yırtıştılar kılurğa hüllelerin yurunluk

9 Vasl istediñ Nevâyi âfet başınga yağdı
 Başınga kayda tüşti bu tâli'-âzmünluk

326

Ve Lehu'n-Nevâdirdin

.---/.---/.---/.---

Ü₁98b Ni haddim ârzü kılmak ol ay vaslığa mahremlik
 Müyesser bolsa hoştur itleri haylığa hem-demlik

4 nâ:tâ Ü₂ / âdemîliğ:ademîlik Ü₁₋₂; 7 tuttı:tutdı Ü₂ / irür
 bu:irürse Ü₁; 9 başınga:başında F.

326. 1 vaslığa:bezmığa FÜ₁, bezmide T // haylığa:bezmide

T;

Mini dīvāne kılğan vechdin anı perī dir-min
Yana bur vech bu kim tavırda kem kördüm ādemlik

- 3 Inan tüz kāmetin hakkı vü ahımdın hazer kılğıl
Ki gül-şen içre nāzük nahller yildin bolur hamlik

Katık hālimğa çerh iylep tabānça birle kök yüzni
Nücüm eşkidin itti nīlüfer bergini şeb-nemlik

Maña bol yār kim ıışk ehli birle hüsn ili içre
Mukarrerliĝ maña tigdi saña tigdi müsellemlık

- 6 Ni hüsn ü nutk irür yā Rab ki zāhir iylesen andın
Kuyaşka tīrelik bolğay ıyān'ısl'ğa ebkemlik

Zamān ehlini kattık mu diyin yā süst kim yoktur
Cefā içre alarda süstluk ahd içre muhkemlik

Fenā deyri gedāyi-min meyim iski sifāl içre
Temāşā iylep iy şehler körüp ol cām ile Cem'lik

- 9 Nevāyī deyr piri nüktesin fehmi itmesen mest ol
Nidin ki asru köp vākı'dur iş sırrıda mübhemlik

327

Ve Eyzan Lehu

.---/.---/.---/.---

2 vechdin:vechni P, vechidin T / ādemlik:ādemliĝ R; 3 nahler:
nahlğa T; 4 tabānça:tapānça PT // eşkidin:eşkidin Ü₁ / nīlüfer:
nīlüfer Ü₁ / bergini:bergi Ü₁; 5 hüsn:çerh T // mukarrerliĝ:
mukarrerlik Ü₁₋₂ / tigdi:yitti T / saña tigdi:saña yitti FÜ₂,
saña kildi Ü₁; 6 kuyaşka:kuyaşğa PÜ₂ / tīrelik:tīreliĝ FT, tī-
relik Ü₁; 7 kattık:kattıĝ P // alarda:alargā T / süstluk:süst-
liĝ F / muhkemlik:muhkemliĝ R; 8 Cem'lik:humlik P; 9 ki:kim
FÜ₁₋₂T / sırrıda:sırrında Ü₁.

Ni haddim bar itinnin pây-bûsın müdde'a kılmak
Maña besdür müyesser bolsa yir öpmek du'a kılmak

Ayağındur maña hâcet ki gam urğay minin sarı
Saña âsân durur bu hâcetim cānā revā kılmak

3 Til ü hâmem cihânnı tuttı ammâ hüsnün ü 'ışkım
Kalem hem iyley almas nakş u til dağı edā kılmak

Ü₁99a Kóz ü kaşın köñülünin rüzgārın kim kara kıldı
Kirek şükr itmese zâhir yüzün dağı kara kılmak

Eger müjgân u kaşın hayreti irmes idi gerdün
Ni irdi iylemek âhim ok u kaddimni ya kılmak

Ü₂56b 6 Kılây min secde-i şükr ol ki 'ömrüm secdede ötti
Tapa alsam kaşın mihrâbıda barın każā kılmak

Haţā kılğaç 'ibâdet terki ta'nı urma zâhid kim
'Ubüdiyyet işininin lâzımı kildi haţā kılmak

Riyâdın iyledi 'ucbumnı efzün hân-kaş şeyhi
Harâbat-ı fenâ pîriğa evlî ilticâ kılmak

F610a 9 Nevâyî 'ışkı ol ay hüsnü birle tev'emândurlar
Alarnı bolmas iy pend ehli bir birdin cüdā kılmak

328

R623a Ve Lehu Eyzan

---./---/---./---

327. 1 besdür:bestür Ü₂T; 2 durur:turur Ü₂; 3 hüsnün:hüsnün
Ü₂; 4 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,5,6,7,4,8,9; 5 âhim ok u:âhim-
nı ok Ü₁ / kaddimni:gerdünni T; 6 'ömrüm:'ömrüm Ü₂ // barın:
barı Ü₂; 7 ta'nı: ta'n Ü₂; 8 'ucbumnı:'ucbum F.

Bir katla bolsa irdi ol gül-‘izār ‘āşık
Bolgay mu irdi munça allında h^vār ‘āşık

‘Işk içre köyse irdi bir tün kılur idi raḥm
Gam şāmı āh otıdın çikse şerār ‘āşık

3 Hārı ayagın efgār itmey ni fikri bolgay
Ger kılrsa hāre birle köksin figār ‘āşık

Cānnı fidāsı kılсам ta‘n itmeniz ki bardur
Yār allıda ölerge bī-ihtiyār ‘āşık

Şem‘-i cemālin açkaç örtenmekim ni taḥ kim
Köymek ara kirektür pervāne-vār ‘āşık

6 ‘Işk içre i‘tibārıñ ger yok bu mu teberdür
Bolsa kirek fenādın bī-i‘tibār ‘āşık

‘Āşık iseñ Nevāyi köp za‘fdın tarıkma
Ni bolgusıdur olmay zār u nizār ‘āşık

329

Ve Eyzan Lehu

---/---/---/---

Ü₁99b Eşkdin cismim bināsın koymadı ābād ‘ışk
Āhdın birdi vücūdum tofracın ber-bād ‘ışk

Hecr ara gurbet yana bīmārliğ birle cünün
Kıldı cānım kısmeti bu nev‘ yüz bī-dād ‘ışk

328. 1 allında:allıda PT / h^vār: ,ā Ü₂; 3 fikri:fikr Ü₂
// köksin:köñlin FT, köksün Ü₂; 5 açkaç:açmak P, açgaç Ü₂T //
kirektür:kirekdür T.

329. 1 vücūdum:vücüdım Ü₂;

3 Şu'lesidin tüşti ot 'ālemde ol yüz hecride
Her kaçan köplümni kıldı örtemek bünyād 'ışk

Hecr ü derd ü şabrsızlıg kildiler kätil barı
LİK bu fen içre bardur barçağa üstād 'ışk

Yüz fesānem bar anı körgen zamān 'arz itkeli
Cilve kılgaç vāy kim birmes birin hem yād 'ışk

6 Katlini 'ışk ehli tapmas cān birip tā iyledi
Ġamze tıgı birle meh-veşler közin cellād 'ışk

Sindin örgengen kibi Leylī vü Şirīn zulm ü kīn
Mindin örgenmek kirek Mecnūn bile Ferhād 'ışk

Vaşl taḥşīli üçün iy şeyh takvī kılma emr
Kim fenā āyīnin iyleptür maña irşād 'ışk

9 İy Nevāyī 'āfiyet kūyide sin bol şād u hoş
Kim mini derd ü belāğa iylemiş mu'tād 'ışk

330

Ve Lehu Ġafara'llāhu Lehu

---/--/--/--/--/--

Ü₂57a Tā mini miḥnet tünige mübtelā kıldı firāk
Kūzgārımni sevādıdın kara kıldı firāk

3 'ālemde:'ālemga Ü₁₋₂ // köplümni:köplümni Ü₂; 4 hecr ü:hecr
T / derd ü şabrsızlıg:sabr u derdsizlik Ü₁, derd ü şabrsızlık
Ü₂; 6 meh-veşler közin:meh-veşlerin P; 7 zulm ü kīn:kīn ü zulm
F // bile:ile P; 9 mini:sini Ü₁.

Kan yaşım akmağlığı irdi derd ile ğam hāceti
Hācetin öz kavm ü haylınıñ revā kıldı firāk

3 *Akıbet tā n'ıyley barı köñülge derdni
Köp su'übet birle hālā ibtidā kıldı firāk

Ü₁ 100a Cān u köñlüm her biri yıglarlar öz ahvālīga
Güiyā köksüm öyin mātem-serā kıldı firāk

Vaslığa şükr itmegen bolsam mahall-i ta'n imes
Çun yüz ança kim kirek irdi sezā kıldı firāk

6 Devr kör kim ol ki içti bir kadeh nüş-ı visāl
Songı katla zehr ile cāmın tola kıldı firāk

P230b Her dem ansız yüz ölüm irdi Nevāyī cānığa
Bir ölüm birle bu derdiğa devā kıldı firāk

331

Ve Lehu Setera'llāhu *Uyubehu

---/--/--/--/--

İy kelām-ı cān-fezāyın nakd-i cāndın yahşırak
La'l-i cān-bahşın hayāt-ı cāvidāndın yahşırak

Gerçi hecridin yaman hāletde-min līkin maña
Kim ki andın yahşırak yok sin-sin andın yahşırak

330. 2 akmağlığı:akmaklık P, akmağlık T / hāceti:hācibi Ü₁
// ü:Ü₂'de yok; 3 barı:nāzi F, nāzük T / derdni:derdini Ü₂ //
su'übet birle hālā:su'übetler birle çun Ü₁ / ibtidā:mübtelā Ü₂;
4 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,5,6,4,7; köñlüm:köñlim Ü₂; 5 bol-
sam:bolğan Ü₂ // çun:çu Ü₂; 6 nüş-ı:cām-ı Ü₁ // songı:sonı T;
7 bir:çun P.

331. 2 Ü₁'de beyit sırası:1,3,2,4,5,6,7;

3 Halk terk-i 'ıŝkıñ iylerge birevni katl için
Ger tiler-sin tapmağun min nā-tüvāndın yaħşırak

'Işk sahrāsıda yād itme vatāndın iy hıred
Kim bu nev' āvārelık yüz hānümāndın yaħşırak

İstesey iy 'ıŝk mecnūn ornıga ser-geŝte'ī
Bil ki tapkuñ yok bu rüsvāy-ı cihāndın yaħşırak

6 Deyr ara yaħşı yaman allıda baş koysam ni tañ
Kim ki yok andın yamanrak min yamāndın yaħşırak

Iy Nevāyī hurde-i nazmıñga ıslāh istesey
Kimse kılmas anı ŝāh-ı hurde-dāndın yaħşırak

332

Ve Lehu Nevvera'llāhu Markadehu

---/--/--/--/--

Ol perī-ves müdde'ıga mihr-bāndur bizge yok
Fi'l-mesel allıda anıñ itke sandur bizge yok

Ü₁100b Kūyide itlerge meskendür velī kavlar mini
Veh ki hem-demlerge anda hānümāndur bizge yok

3 İlni her dem öltürür bizni bu ğam öltürdi kim
İutfı anıñ özgelerge her zamāndur bizge yok

Tañ imes ger āh hāk-i tenni ber-bād iylese
Gerdga çun āstānıda mekāndur bizge yok

3 tiler-sin:tilerseñ Ü₂; 4 itme:itmen Ü₂ // āvārelık:āvārelıg
F; 5 tapkuñ:tapğun P.

332. 2 velī:velik T; 3 F'te beyit sırası:1,2,4,5,6,3,7; öl-
türür:öldürür Ü₁; 4 ber-bād:tofrak Ü₂ // āstānıda:āstānıga
Ü₁.

İtleri mihmān bolurğa yok hadim ni nev^e diy
Kim ol ay mahsūs-larğa mihmāndur bizge yok

- 6 Hey digünçe çun öter hem 'iş u hem ğam bes nidür
Ger felek-din ilge 'iş-i bī-kerāndur bizge yok

Kısmet er dil-h^vāh ile irmes Nevāyī şükr kim
İlge bu iş mūcib-i āh u figāndur bizge yok

333

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

.---/.---/.---/.---

Ü₂57b Birev cismiga atsa ol sīm-ten ok
Minin cānıma sançılur yüz tümen ok

Budur tırfe kim biyle hālimni aqlap
Maņa atmas ol şūh-ı nāvek-fiken ok

- 3 Başakdın yağar āb-ı hayvān uluska
Çu yağdursa ol kätıl-i saf-şiken ok

Köp ok atma kim gül yüzün fürkatide
İrür haste könlümge her bir tiken ok

Kaşındın tüşüp-min yırak yadın ok dik
Maņa za'fdın boldı gūyā beden ok

- 6 Kadeh kalkanın iste kim çerh okı dik
Besī yağdurur çerh-i bī-dād fen ok

5 diy:diyin Ü₂; 6 bes:pes FP; 7 ile irmes:imestür iy P.

333. Gazel T'te yok; 1 birev:bir P; 3 uluska:ulusğa P; 4 könlümge:könlümge Ü₂; 6 kalkanın:kalkanın Ü₁ / okı dik : okı-dın F.

Nevāyī vü gül-şen ki bir güldin ayru
Maña bes durur künc-i beytü'l-hazen ok

334

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Gufrānihi

---/---/---/---

Ü₁101a Siniñ dik perī hayl-ı ādemde yok
Dime hayl-ı ādem ki 'ālemde yok

Periṣān çu zülfün hamın kıldı yıl
Periṣān köñül yok ki her hamda yok

F610b 3 Bu lezzet ki zahmında taptı köñül
Yakın bildi kim hiç merhemde yok

R623b Demin hacletidin niçük kaçmasun
Bu dem çunki 'İsī-i Meryem'de yok

Közün katlidin dehr ili kalmadı
Eger kaldı bir yok ki mātemde yok

6 Ğamıñdın maña ança 'iş u tarab
Ki yüz hātır-ı şād u hurremde yok

Muğannī Nevāyī figānın işit
Ki sāzın ara zīr ile bemde yok

7 ayru:ırur R.

334. 1 dik:dek Ü₂ // dime:dimey FÜ₂T; 2 periṣān: پريشا F;
4 kaçmasun: kaçmasun kim Ü₁; 6 yüz hātır-ı:yok hātır u Ü₂.

KĀF HARFİNİN KĀFİRLERİNİN KEMĀLİ

335

.-.-/...--/..--/...-

Vefā tarīkında ol kim tiler ki kılsa sülük
Kirek ki tutsa vefā ehli şivesin meslük

Bu şive mümkün imes nige kim vefā yoktur
Uluska yahşı yaman bil ü ger gedā vü mülük

3 Zamāne ehli vefā terkin iylemiş dimeñiz
Ki bu zamānda yok emr vefā kibi metrük

Firāk şāmı ki kildi kara yayıp saçın
Cihānda tuttu hemānā vefā 'azāsığa sūg

Felek vefāğa 'azā tutkan olsa ehl-i vefā
Tirig n'itip yürügeyler cemā'at-i meflük

Ü₁101b 6 Kitür kadeh ki vefā lāfını melek urşa
Miniñ kaşımnda şek irmes ki ol irür meşkük

Ü₂58a Nevāyi anla ki bāb-ı vefā yazılmaydur
Eger fusüş durur ger nusüş yoksa fükük

336

Ve Lehu A'zama'llahu Ecrahu

-.-./-.-./-.-./-.-

335. Başlık R'da yanlış olarak buraya yazılmış, bunun yerine "kāf harfinin kāfirlerinin kemāli" yazılması gerekir. Gazel T'te yok; 1 ki:Ü₁'de yok; 2 uluska:ulusğa P; 4 kildi:kiydi FÜ₁/yayıp:yayıp P; 5 'azā tutkan:kara tutkan Ü₂; 7 durur:turur u Ü₂.
336. Gazel T'te yok.

Vaşl ikbālin maña tigmes temennā iylemek
Bes durur 'ömrümde hüsñin bir temāşā iylemek

Cān birip zulmin çu tapman cān taparğa vaşlını
Bes temennā-yı muhālīdür temennā iylemek

3 Haṭ lebiñdin cān-fezā ol leb haṭıñdin rūh-baḥş
İstemen efsāne-i Hızır u Mesihā iylemek

Birme ol kāmētka her yan cilve ilniñ cānı bar
Veh nidür her dem kıyāmet āşkārā iylemek

Bolmağan bolsa 'ıyān kasrığa mahfī barganım
Ni idi küyide itler kiçe gavgā iylemek

6 Bir perī 'ışkı mini bu nev' şeydā kılmasa
Bolmas özni 'aşık u dīvane 'amdā iylemek

Zühddin bed-hāl idim hoş-vakt oluñ iy 'ışk u mey
Sizge tiggey ilni mundak mest ü rüsvā iylemek

'Ālem ehlidin tevakku' iylemek 'ahd ü vefā
Zehrdin hayvān suyi bolğay tevellā iylemek

337

Ve Lehu 'Aleyhi'r-rahmetü

---/---/---/---

1 ikbālin:ikbāli F // durur 'ömrümde:turur 'ömrümde Ü₂; 2 F'te
beyit sırası:1,3,4,5,6,2,7,8; 3 leb haṭıñdin:haṭ lebiñdin P;
4 kāmētka:kāmētğa PÜ₂ // dem:yan F; 7 sizge:bizge Ü₂; 8 tevak-
ku':Nevāyī Ü₂ / 'ahd ü:resm-i P // Bu mısra P'te yok.

P231a Kōzde yaşım ivrülür ser-geşte Mecnūn yaşı dik
Aylanur başım dağı kan içre her dem başı dik

Korkaram kim taşlağay ol şūh kuyidin yırak
Kim başım aylandurur devrān felāhan taşı dik

Ü₁102a 3 Bir biri içre ki yalar körgüzür kavs-ı kuzah
Bolmağay peyveste ol ikki mukavves kaşı dik

Köp dil-ārā şekller kim sızdı Çin sūret-geri
Açmadı bir çihre hergiz sūretin nakkāşı dik

Közlerin kanımını kūt iylerde sıhhat taptılar
Kim kılıpturlar gızā bīmār perhiz aşı dik

6 Rind bolğay ikki ālem oynağay bir dāv ile
Bolmağay līkin harābat-ı fenā kallāşı dik

Sīm-gün kuşlar tağ atkunça felekde iy Mesih
Bar ikin mü biri ol muğ deyriniñ huffāşı dik

Kan u taze dāğ ile könlüm anıñ dik boldı kim
Ol kadeh taş u içidür lāle iç ü taşı dik

9 Ger zer-efşān kılssa tezhīb ehli nevk-i hāmesin
Dür-feşān irmes Nevāyī kilik-i gevher-pāşı dik

338

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---/--/--/--/--/--

337. 1 kōzde:köz ü T // başı:yaşı P; 2 felāhan:felāhun T;
3 kavs-1:kevs u PÜ₂; 4 sızdı:çikti FT // sūretin:sūretün Ü₂;
7 atkunça:atğunça Ü₂ // bar-barı R; 8 könlüm:könlüm Ü₂ // iç
ü:iç P; 9 tezhīb:tezhid T / nevk-i:nüg-ı T.

Öz tilim çun istemes rāzımnı ihfā iylemek
 Özge tildin ni ta'accüb bolğay ifşā iylemek

Ü₂58b Min ki öz sırrımnı pinhān asray alman turfedür
 İldin anıñ tutmağın mahfī temennā iylemek

3 Tilbe sırrın ilge ger aytur cünündındur velik
 Hezl irür her dem anı il āşkārā iylemek

Nükte kim mecnūn digey irmes aceb etfāldin
 İylemek tekrār ol sözni vü gavğā iylemek

Könlide yüz katla pinhān iylemek sözni ni sūd
 Tilni bir katla anıñ şerhide güyā iylemek

6 Köz maña bes tilni kismek isterem kim hūb imes
 Rāz ifşā iylemek besdür temāşā iylemek

Ü₁102b Kaş oyulsa köz dağı kim bir temāşā iyleben
 Andın oldı min belā cānınga peydā iylemek

Bu belālardın zamānī fāriğ iyler derd ara
 Özni bir dem kimse mest-i cām-ı sahbā iylemek

9 Munça köymek ıışkıındur iy Nevayi eşkdin
 Su urup tirkin kirek Hāk'dın tevellā iylemek

339

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/---/---/---

338.1 bolğay:rāzın P; 2 ildin:il FT / anıñ:anıñ Ü₂ / tutma-
 ğın:tutmağın FT; 4 tekrār:tekrāru Ü₂; 6 besdür:bestür Ü₂; 8
 derd:deyr Ü₁T // kimse:kiçse F; 9 su urup:suvurup T.

339. Gazel T'te yok.

Her dem ister tilbe könlüm 'ışk kitmān iylemek
Berk-1 lāmi'ni karāngu öyde pinhān iylemek

Kaıysı kuş kim bu temennā zāhir itkey istegey
Has öyin āteş-geh otı birle vīrān iylemek

3 Şem' otı fānūs ara yaşunmağı mümkün imes
Hulle içre berk otın pinhān ni imkān iylemek

'ışk çun mühlik durur h^vāhi nihān h^vāh āşkār
Ölgüçe dem urmayın evlīdür efgān iylemek

Mihr 'aksi güyiyā deryāğa tüşkendin durur
Kef saçıp ehl-i cünün dik şūr u tuğyān iylemek

6 Nūh devrinde meger kim 'āşık irdi rūzgār
Yoksa eşki seylidin ni irdi tūfān iylemek

'ışk otı ger tüşmemiş deyr-i fenāğa pes nidür
Köp için kan iylep andın il için kan iylemek

'ışk bes düşvār irür bilgil ğanīmet birse dest
Biyle müşkil işni ölmek birle āsān iylemek

9 İy Nevāyī başına kildi cünündin yüz belā
Ol perī-veşka ni irdi közni hayrān iylemek

340

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---/...--/...-/...-

2 itkey:itse FÜ₁ // öyin:otın P/ āteş-geh:āteş Ü₁ / vīrān:fürū-
zān U₁; 3 fānūs ara yaşunmağı:yaşunmağı fānūs ara F / mümkün:
imkān U₁; 4 durur:irür P; 7 fenāğa:fenāda F; 9 veşka:veşga P.

U₁103a Kōzūnnūn allıda nergis kilip katık közlüg
Yüzün kaşında gül-i âteşin savuğ yüzlüg

F611a Açıg çüçügge lebinnin muti^ci-min kim ol
Egerçi yığlatur açık irür çüçüg sözlüg

R624a 3 Kōjülge zülfi kibi igrilik kılur ol şūh
Ni boldı kılrsa idi kâmeti kibi tüzlük

Rakibdin ol ay efsūn bile fen örgenmiş
Periğa div ni ta^clīm kıldı körbüzlük

Kirek libās-ı melāhatda meh-veş il dil-keş
Ger igni hulleliğ olsun ve ger teni bözlüg

6 Birev ki deyr-i fenā içre çikse bāde-i ışk
Özidin ol ki burun mahv olur irür özlük

Nevāyi 'yā ni ^caceb hānūmānıñ olsa kara
Çu yāriñ oldı kara kaşlıg u kara közlüg

341

Ve Lehu Rafa^ca'llāhu Kadrahu

---/---/---/---

Özge aylardın hayātım neş'esi birnes ilig
Mümkin irmes özgeler cānı bile bolmak tirig

340. 1 közünnün:közünnin U₁₋₂ / katık:katıg U₁₋₂T // kaşında:kaşıda T / savuğ:savuk P; 2 açıg:aççıg T / muti^ci-min kim ol:muti^ci dür-min kim P // açık:aççık T, aççıg FÜ₁; 4 bile:çu F / örgenmiş:almış U₁ // periğa:periğe F / körbüzlük:körpüzlük U₂, körgüzlük T; 5 hulleliğ:hullelik P.

341. Gazel T'te yok; 1 ilig: ايك U₂.

Ġonçe ağzığa eger t̄abi' dūr ağzıñ yok ʿaceb
Hürmet asrar ni üçün kim ol uluğdur bu kiçig

- 3 Sebz-ḥaṭlar yok yigit sanıda ol yüz t̄abıdın
Sebzeni ak itti gūyā ol kuyaş bolğaç itik

Kirgeli köñlümge ol ay ger közümni tuttı kan
Bir işik bağlansa ni ġam açtı t̄ıgı yüz işik

- Ü₂59a ʿAyn-ı zaʿf içre közüñge şühluğ āyīn irür
İyle kim bīmārlar içre bolur baʿzı titik

- 6 Yüz yaşurdıñ lik zülfüñ t̄arını yaydı sabā
Şuʿle pest olğanda andak kim tütün bolğay biyik

- Ü₁103b Yarug ister-sin köñül müfrit̄ riyāzet kıl kabūl
Kayda közğü rüşen olğay bolmayın sūhān irig

Deyr ara bī-hūş-min kim bāde tutkaç muğ-beçe
Özni bilmek resm imestür kimde kim bolğay bilig

- 9 Ğihre çun açtıñ Nevāyī'ğa tañ imes izt̄ırāb
Kim perī körgeç cünūn ehli kılurlar tilbelik

342

Ve Lehu Kaddesa'llahu Rūhahu

..---/..---/..---/..-

Tā yilek sūsenī iylep sin ü gül-gün tirlik
Özidin sūsen ü gül tir ile yupturlar ilig

3 itik:biyik Ü₂; 4 köñlümge..közümni:köñlimge..közümni Ü₂ //
açtı t̄ıgı:t̄ıgı açtı FÜ₁; 5 közüñge:közüne P, köziñge Ü₂ /şüh-
luğ:şuhluk P; 6 yaşurdıñ:yaşurdıñ Ü₂; 8 tutkaç:tutğaç Ü₂; 9
irmes:irmestür Ü₂.

342. 1 sūsen ü :sūsen F'te yok / ile:ara FÜ₁₋₂T.

Saldı başıḡa uluḡ fitneler il katli üçün
Gerçi şühāne se pīçin körünür asru kiçig

P231b 3 Līmuyī bōrkün irür şu'le ki sindurduḡ uçın
Köydürür halknı ol şu'le eger bolsa biyik

Kan kılıp rişte-i cānlarnı ki kıldın
Baḡladın bilni meger koymaḡalı ilni tirig

Sin bu āşüb u kıyāmet bile iylep cilve
Min n'itey iylemeyin tilbelik ü şiftelik

6 Gerçi Ka'be işikin tapmadı miñdin bir açuk
Kir fenā deyriḡa kim anda yapuk bolmas işik

Aksa na'ş içre Nevāyī yarasınıḡ kanı
Çikip iy 'ışk kefen tārın anıḡ zahmını tik

343

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

.-.-/...--/..-./...-

Lebiḡ hayālide kim çāk irür maḡa köḡlek
Tiker idim anı cān riştesidin olsa ipek

İtiḡe azrak ise tu'me pārepāre baḡır
Üzüp salay yana bir lukme ornı tutsa yürek

Ü₁104a 3 Haḡın ḡamıdın uşalḡan kalem kibi bedenim
İçinde nāl kibi her taraf za'if süḡek

2 başıḡa:başınḡa Ü₁ // şühāne se:şühāneçe T; 3 sindurduḡ:sin-
durdın Ü₂; 5 u:Ü₂'de yok // n'itey:n'itip FT / tilbelik:til-
beliḡ T; 6 yapuk:yapuḡ F; 7 tārın:tārı Ü₂.

343. 2 itinḡe:itinḡa Ü₂ // ornı:özni Ü₁ / tutsa:tüşse T.

Benefşe yafragıdın mu libās itiptür gül
Yok irse gül kibi cismindedür benefş yilek

Yüzünge ābile zahmıdın özge hāletdür
Niçük ki bāg tapar zīb çun açıldı çiçek

6 Libās zineti vü ʿışk lāfı kildi yırak
Ki köymes er niçe pervāne dik uçar köpelek

Nevāyi iyley alur mu nihān bağır tügenin
Ki lāle yanlıg açar pāre pāre kanlıg itek

344

Ve Lehu Rafaʿa'llāhu Menziletahu

---/--/--/--/--/--

Ol sarıg tonluğ irür turganda taʿzīmimğa tik
Şuʿle kim hāşākni köydürgeli bolğay biyik

Ü₂59b Könlüme sançarğa iy gül kılma müjgānıñnı tiz
Kim tikenniñ ignesin hācet imes kılmak itik

3 Kılmadı hālimğa gamzeñ birle laʿlin iltifāt
Bar anıñ dik hāletim kim ni ölüg-min ni tirig

Köz sevādıdın kara cān safhasın kıldım varak
Bu ikiniñ reşkidindür ger saña yazman bitig

Hāl ikin mü ol köz astıda yok irse nāfedin
Müşk-i ter bolğaç gül üzre katre tamızdı kiyik

4 itiptür:itipdür Ü₁, itüpdür T / yilek:pelek T; 5 yüzünge:
yüzüne P // ki:Ü₁'de yok / zīb:P'te yok; 6 yırak:ırak P.

344. Gazel T'te yok; 1 tā zīmimğa:tā zīmim F // biyik:تنبيك
Ü₁; 2 kılmak:قبلماق RP; 3 gamzeñ..laʿliñ:laʿliñ..gamzeñ Ü₁ //
dik:dek Ü₂; 4 yazman:yazmañ P; 5 bolğaç:olğaç Ü₁ / kiyik:كيد
Ü₂.

6 Heçr taşı birle miñnet şālını kıldım kabūl
İy köñül ʿışk içre bolmas körmeyin katıg irig

Hān-kahnı bağladın iy şeyh ü kıldın ʿazm-i deyr
Yüz işik açıldı ger bağlandı irse bir işik

İyle fānī bol ki dāmen-gīriñ imkān bolmağay
Kim itek mevcūd eger yoktur nini tutkay ilig

Ü₁104b 9 İy Nevāyī çun perī-veşlerğa mümkün yok vefā
Kılma mundın narı ger bar irse ʿaklıñ tilbelik

345

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

...--/...--/...--/...--

Meyde bolsa maña ol laʿl-i şeker-hand gezek
Zehr bolsun tiler olsam şeker ü kand gezek

Deyr pīri kirek ü muğ-beçe-i bāde-fürüş
Ki ata koysa kadeh ağzıma ferzend gezek

3 İkki laʿliñğa ʿaceb hālet irür kim yoktur
Ni anıñ ohşaşı mey ni muña mānend gezek

Rengi laʿli bolur ikki lebiñe yitse nebāt
Taşla andın bu sarı bir iki perkend gezek

Yapışur laʿliñe çun yitse gezek veh ni ʿaceb
Sorsam anı ki irür cānıma peyvend gezek

6 katıg:katık FPU₁; 8 imkān: ۈكۈ! Ü₂; 9 narı:barı Ü₁.

345. 1 olsam:irsem P; 2 ki:ger Ü₂; 3 muña:ana F; 4 bolur:
boldı T / lebiñe:lebiñge T; 5 laʿliñe:laʿlinge T // ki:kim
FT.

6 Devr kim bādesiniḡdür gezeki zehr-ālūd
 ‘Akıl andın tilemes bāde hıred-mend gezek

İy Nevāyī mey eger zehr durur içse bolur
 Kimsege ger bolur ol la‘l-i şeker-hand gezek

346

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/---/---/---

Ni asiḡ āhım otı rüşen vişāliḡ küni dik
 Tıre dūdı çun mini öltürdi hecriḡ tūni dik

Gerçi bolsa her şerer dūzah otıdın şu‘le‘ī
 Mümkin irmes könlüm āteş-gāhınıḡ uçkunı dik

3 İy ki zer-hal kılmak ister-sin semendi na‘lini
 Tapmaḡundur aḡa sürterge yüzüm altunı dik

F611b Hūblar luṭf iylep ol katlıḡa gerçi hükm iter
 Hiç ün kilmes kulaḡıḡa ol aynıḡ üni dik

Ü₁105a Veh ni bolḡay yitse yüz ü haṭṭına giriyan közüm
 R624b Eşkim olsa ol gül ü bu sebzenin şüdrüni dik

Ü₂60a 6 Bil vefā resmin ḡanīmet iy gül andın burna kim
 Dey sipāhı yitkey āh u köz yaşıḡm çapkunı dik

Vaşl küyidin Nevāyī könlü azdı iy refik
 Körmedük herḡiz ol ehl-i ‘ışkıḡın azḡunı dik

7 durur: turur Ü₂ / bolur: F'te yok / ol: o P.

346. Gazel T'te yok; 2 şerer: şerār P // könlüm: könlüm / uç-
 kunı: uçḡunı Ü₂; 3 ister-sin: ister-sen Ü₂ / semendi: semendin P
 // aḡa: anda F / yüzüm: yüzüm Ü₂; 5 közüm: közüm Ü₂ // gül ü: 'ج
 Ü₂; 6 burna: 'ج. Ü₂ // yitkey: yitkeli P.

347

Ve Min Netāyici Fikrihi

...--/...--/...--/...--

Deyr ara muğ-beçedin sāgar-ı mestāne kirek
Niçe kim tutsa anı tolduruban yana kirek

Min ki bir sāgar içip çerhni ber-hem ursam
Bu kühen deyr-i fenāça maña mey-hāne kirek

3 Yitti deryā suyu mey bolsa bu mey-hāne ara
Lā -akal hod birisi siğkuça peymāne kirek

Deyr piri bu harābatnıñ eyvānıda
Akı-ı külge şebak örgetküçe ferzāne kirek

Devride muğ-beçeler her biri cān almakda
Yüz Mesihā'ga sitem kılguça cānāne kirek

6 Biyle bezm içre alar her biri kim tutsa kadeh
Nakd-i dīn birgeli bir min kibi dīvāne kirek

Kim Nevāyi kibi bu deyr ara tutsa vatan
Hüş u zühd ü hıred ü dīn ile bī-gāne kirek

348

Ve Min Luṭfi Tab'ihî

...--/...--/...--/...--

347. 3 siğkuça:sıkkıça FPÜ₁T, sıkkıça Ü₂; 4 eyvānıda:eyvānında FÜ₁₋₂ // örgetküçe:örgetküçi Ü₂; 5 her:bir T / almakda: almakta T // kılguça:kılkuça P, kılguçı Ü₂ / cānāne:cānāne P; 6 alar:olar Ü₂.

348. Gazel T'te yok.

Harāb kılmağı ança mini mey-i gül-reng
Ki kıldı 'arız-ı gül-reng birle sāki-i Şeng

Ni sāki ol ki anıñ iŐvesiĝa baksa bolur
Havās lāl ü hıred mesh u rüh-ı nātıka deng

P232a 3 Helāk nişi anıñ ĝamzesiĝa yok hem-pā
Ü₁105b Hayāt cevheri la'l-i lebiĝa yok hem-seng

Kıya kıya bakıŐı yitkürüp baĝırĝa kılıç
Kara kara müjesi yitkürüp köñülge hadeng

Sevād-ı a'zam küfr ile zülfi zünnarı
Ki tapılıp Şiken ü halkasıda Ğin ü Freng

6 Bu nev' muĝ-beĝe mey tutsa deyr ara kiŐiĝe
Kişi imes ki ana kalsa dāniŐ ü ferheng

Nevāyi oldı ĝu bu sāki ilgidin ser-hoş
Ni 'ayb deyrĝa mesciddin iylese aheng

349

Ve Min ĀŐarı Zihnihi

.-.-/...-/.-.-/...-

BaŐıĝa ĝunki elif kiskey ol büt-i bī-bāk
İmes mahall-i ta'accüb ger olsa börkide ĝak

Gehi ki mest igerür bād-pā hıred haylı
Barur hevāĝa kuyun yitkeç iyle kim hāŐak

1 mini: م Ü₂; 2 sāki:sākiyi P / anıñ:anıñ Ü₂ / bolur:olur P //
rüh-ı:rüh u P; 3 hem-pā:hem-fā F // hem-seng: همنسنگ F, hem-teng
P; 5 halkasıda:halkasıĝa PÜ₁; 6 Bu beyit Ü₂'de yok; bu:P'te
yok // ki:ger F / ana kalsa: انا P; 7 oldı:boldı Ü₁.

349. Gazel T'te yok; 1 bī-bāk:ĝālāk P; 2 ki:P'te yok / ige-
rür:igedür RP // barur hevāĝa:barurĝa P.

3 Ni kim başımda idi koydum isteben katlın
Ki assa şāh-süvārūm üzölmegey fitrāk

Kaşı firākıda bahr-i sirişkim andakdur
Ki yaşı ay kimesin çaykatur urup külek

Tutup piyāle feraḥ-nāk kılğıl iy sākī
Mini ki hecr ḥumārı kılıp turur ḡam-nāk

6 Meger zamān ḡamıdın kaçmasun dip ehl-i ‘anā
İhāṭa iyledi bir biriniḡ üstide eflāk

Tecellī iylesün ol pāk yüz diseḡ evvel
Zamīriḡ āyinesin ḡayr nakşidin tut pāk

Ü₂60b Nevāyi enduh-ı fūrkatde ötkerip ‘ömri
Eger demi tapıban vaşl daḡı ölse ni bāk

350

Ve Min Tavāli‘i Meṭāli‘i Esrārihi

---/--/--/--/--

Ü₁106a Terk-i ‘ışk ittim mini ‘ışk ehli ḡaylıdın sürüḡ
Çıkmasam ta‘n u cefā taşı başıḡa yağduruḡ

Belki boynum bağlaban ‘uşşāk ‘ibret algalı
‘İşk mülki tört bāzārıda südreḡ kizdürüḡ

3 Biyle rüsvaliḡ bile tartıp belā meydānıda
Her ‘ukūbet birle kim imkānı bolḡay öltürüḡ

3 koydum:koydım Ü₂; 5 Bu beyit Ü₂'de yok; 6 aḡa:ḡınā F; 6 ef-
lāk:külek Ü₁; 7 iylesün:iylese FÜ₁₋₂; 8 enduh-ı:endūh-ı Ü₂.

350. Gazel T'te yok; 1 u:Ü₂'de yok; 2 bağlaban:baḡlaman Ü₂
// kizdürüḡ:کیزدورنگ Ü₂; 3 meydānıda:mejdānıḡa FÜ₁₋₂.

Ğuşsa deştidin otun taşıp tamuğdın ot urup
Salıban min hāmınñ cismın ol otka köydürün

Çunki kül boldum iserde hecr deşti şarsarı
Avuç avuç alıban ol külñi kökke savurun

6 Savururda dōst cevrin nevhām içre derc itip
Dōstlar bī-dād u zulmin hem ayalğu kiltürün

Biyle hālīm körgeç iy ʿışk ehli her dem yüz belā
Yitse ʿışk atını tutmağdın köñülñi tındurun

Dōstlar min ʿışkını terk iylegen bed-mihrni
Bir bahāne birle min köygen mahalğa yitkürün

9 Gerçi min boldum fenā bārī uyatlıg rūhuma
Bād-pāyi seyridin cennet nesīmi isdürün

ʿİşk deştide nevā köptür Nevāyi dik birev
Kim kizer anda anı yüz miñ belāğa tapşurun

351

Ve Lehu Zāde ʿİrfānehu

.---/.---/.---/.---

Zihī sikriben çerh üze reh-neverdiñ
Nazar tapmayın tūtiyālıkğa gerdiñ

4 otka:otğa PÜ₂; 5 Bu beyit Ü₂'de yok; 7 tutmağdın:tutmağdın
F; 8 iylegen:iyleben P; 9 boldum:boldım Ü₂ / uyatlıg:uyatlık
F / rūhuma:rūhıma Ü₂ // isdürün:yitkürün RPÜ₂, istürün Ü₁; 10
nevā:belā Ü₁ // kizer:kirer Ü₁ / kizer anda: کزاندنا Ü₂.

351. 1 üze:üzre T // tūtiyālıkğa:tūtiyālıkğa Ü₂;

Körünüp kevākib reyāhīnı şeb-nem
Çu kök gül-şeniğa yitip tāze verdin

Ü₁106b 3 Öçüp yitti dūzah otı çunki ümmet
Günāhın tilerde çıkıp āh-ı serdin

İziñdin kuyaş çihre yarutmağandın
Kılıp za'ferān kün 'izārını derdin

Reyāhīn ara serv-i āzād yañlıg
Körünüp rūsül haylıda zāt-ı ferdin

6 Rūsül sürmedi lā-mekān üzre merkeb
Sin irdin bu meydānda kim at çıkardın

Nevāyī nebī na'tıdın cem' kılğıl
Perişān ise hātır-ı herze-gerdin

352

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerīfeti

...-/.---/.--/.-.-

Bolur gehī ki gamım şu'lesin 'ıyān kılşañ
Şererni şu'le üze noktalar gümān kılşañ

Közüm yaruk tiler irsen yaşurma hālını
Ki kūr olur köz eger noktasın nihān kılşañ

3 Hadeng-i āhım ile iy felek haṭā kılmay
Karañgu tünde ni kevkeb ni kim nişān kılşañ

2 reyāhīnı:reyāhīn Ü₂, riyāzı T; 4 derdin:verdın F, zerdin T;
6 sin:bes Ü₂; 7 perişān:perişā P.

352. 2 yaruk:yarug FÜ₁ // olur:bolur Ü₂; 3 karañgu:karañ-
ku Ü₂.

‘İlāc kılma ki batrak köyerge enseb irür
Tenim hasın niçe hecrinde nā-tüvān kılsañ

Köz içre halka uruptur sirişk olur iy ‘ışk
Közüm karasını ol yaşlar içre h^vān kılsañ

Ü₂61a 6 Çu cevruñ örtedi pervāneni ni sūd iy şem[‘]
F612a Kisip saçını ‘azāsı üçün figān kılsañ

R625a Kózümni köñlüme andak ki mīz-bān kıldıñ
Yüzümni kózüme hem kaş mihmān kılsañ

Bu bağ gülleri bergide tapmas iy bülbül
Dimāğ mihr isi yüz katla imtiḥān kılsañ

Ü₁107a 9 Nevāyi iylege-sin vaşl kişverini vaṭan
Fenā yolığa kirip terk-i ḥānümān kılsañ

353

Ve Min ‘Arāyisi Ebkāri Efkārihi

.-.-/...--/...-./...-

Kara kara müje hancerlerin ititmek işiñ
Ḥayāt nahlini kiskeñ kıya kıya bakışıñ

İşiñ bu irdi ki cānımni alğa-sin tenni
Ki sūdretür-sin işikdin meger tükendi işiñ

3 Zülāl-i hıẓr-ı lebiñ ol zülāl kaṭreleri
Ki jāle boldı ‘izāriñ baharı içre tişiñ

4 enseb:nisbet P // hasın:çunin T; 5 h^vān:hān P; 6 cevruñ:cevriñ Ü₂T; 7 kózümni:közüñni FÜ₂T / köñlüme:köñlime Ü₂ // yüzümni:yüzüñni FÜ₁₋₂T / kózüme:közime Ü₂; 9 sin:min T.

353. Gazel T'te yok; 1 hancerlerin:hancerlerin P; 2 sūdretür-sin:sūdretür-min F.

Ni gönçe-sin köñül ahir ki yil ü su yirige
Boluptur ah u bağır kanı birle perverişiñ

Közüme koydı kadem veh öter hayāl iylep
Alay dise ayak iy köz karaları yapışiñ

6 Irür çu dehr buzuk gül-han uşbu evlī kim
Buzugda kiçse yazın gül-han içre ötse kışın

P232b Nevāyi isteme ildin cünün ilācın kim
Bu tilbelik ara yok ol peridin özge kişiñ

354

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

---/---/---/---

'İşve iylep ilge ahımdın tevehhüm kılmağın
Tişleben la'liñni cānımğa terahhum kılmağın

La'liñ içre dürlerin şevkıda sarğardı yüzüm
Ah kim bu za'ferāndın bir tebessüm kılmağın

3 Arzū kıldım hadişiñ iylediñ katlımğa hükm
Ol dağı irdi işāret kim tekellüm kılmağın

Ilge cān birmek saña düşvār kilse tañ imes
Sin ki tā cān almağın ildin tena'um kılmağın

U₁107b İy köñül andın ki evvel dūd irür andın soñ ot
'İşk ara Ferhād ü Mecnūn'ğa tekaddüm kılmağın

4 yirige:yirge P; 5 ayak:ayağ FÜ₁₋₂; 6 buzuk:buzug FÜ₂ // bu-
zuga:buzukda P.

354. 1 tevehhüm:tebessüm F; 2 dürlerin:دورلا نيك U₂ / yüzüm:
yüzim U₂ // za'ferāndın bir:za'ferān birle T; 3 tekellüm:
U₂; 4 sin:min T; 5 tekaddüm: تقديم U₂.

6 İy kaža hūkmıga ʿāciz bu sıfat maḥkūm olup
Fakr etvārıda hiç iş cüz taʿazzum kılmadıñ

Tüşkeli ol güldin iy bülbül Nevāyī dik yırak
Ġayr-ı dil-keş lahn u cān-perver terennüm kılmadıñ

355

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

-.---/-.----/-.----/-.-

Bu ni hūsn ü nāz irür kim intihāsı yok anıñ
Bir nefes yok kim köñülde yüz belāsı yok anıñ

Hāli hicrānıda tim tim yirge tamgan kan yaşım
Her biri bir lāle-i devr kim karası yok anıñ

3 Köñlüm andağ toldı kan birle ki çıkmas nālesi
Bāde tolgan cām yañlıg kim şadāsı yok anıñ

Zāhir itti haste köñlüm yarası ağzıda kan
Kim bağır hūn-ābıdın ayru ğızāsı yok anıñ

Kulluğun dağın koyup köñlüمنى ğamdın satkun al
Kim bu nakd-i kalbdin artuk bahāsı yok anıñ

6 Künc-i ʿişretdür ʿarūs-ı dehr vaslı āh kim
ʿAnberin zülfidin özge ejdehāsı yok anıñ

6 taʿazzum:taḥakküm FÜ₁T; 7 iy bülbül:P'te yok / yırak:ırak
Ü₂ // u:Ü₂'de yok.

355. Gazel T'te yok; 1 nefes:zamān F / belāsı:libāsı Ü₂; 2
Ü₂'de beyit sırası:1,3,2,4,5,6,7; tamgan:tamkan Ü₂; 3 köñlüm:
köñlim Ü₂; 4 Bu beyit Ü₁'de yok; köñlüm yarası:köñlim pāresi
Ü₂ // ğızāsı:ğıdāsı P; 5 Bu beyit Ü₁'de yok; köñlüمنى:köñlim-
ni Ü₂ / satkun:satun P.

Hecr okı zahmın Nevāyî bağlamış baştın ayak
Yok ise cismin yapar çağlığı libāsı yok anın

356

Ve Lehu'n-Nevādirdin

---/---/---/---

Tāze dāg eṭṭrafıda cismimde tim tim kan körün
Derd ü gam tağıda veh veh lāle-i nu'mān körün

Nefy kılğanlar kuruk cismim heṭāk u zā fını
Tengā könlümdin tirelgen her taraf peykān körün

3 Halk yiglap tofragım başıda yüz hasret bile
Okıların her dem tenim āmacıda handān körün

Ġam tūni yummas közüm devrinde kirpik haylını
Şaf çikip közniñ karargān hāliğa hayrān körün

Ü₁108a ʿIşk itkenler heves īnek bu tōhmetdin mini
Bağlanıp könlüm feṅā bazarıda ʿuryān körün

6 Çerç bahri ka'rını kılğan temennā zerreler
Mihr ğavvāsın bu igrim içre ser-gerdān körün

Okılarıdır Nevāyî cismi mihnet gül-būni
Güller anıñ tāze kanlığı dāğıdın her yan körün

357

Ve Eyzan Lehu

---/---/---/---

7 baştın:başdın Ü₁₋₂ // çağlığı:çağlık Ü₁₋₂.

356. 1 tağıda:tağda F; 2 kuruk:kuruğ FT / ü:Ü₂'de yok // ten-
ğa könlümdin:tende könlümdin Ü₂; 3 dem:yan FÜ₁₋₂^T; 4 közüm..kir-
pik:کوزم ..kirpük Ü₂; 5 ʿIşk:ʿIşkın FT // bağlanıp:bağlatıp Ü₂ /
könlüm:boynum FÜ₁^T,könlüm Ü₂; 6 ka'rını:nakdini FT; 7 anıñ:īnek
RPT.

Ger cefâ kıl ger vefâ kim dil-sitânım-sin minin
Ger mini öltür ü ger tîrgüz ki cânım-sin minin

H^vâh ra^{nâ} kad bile bargıl yanımdın cilve-ger
H^vâh kil kaşımğa kim serv-i revânım-sin minin

3 Könlüm içre sin-sin ü ışkımını diy hâlim saña
Çun bu yaqlıg mahrem-i râz-ı nihânım-sin minin

Cilve iylep her zamân efgân u âhım kılma ʿayb
Hem sin ok çun bâ^cis-i âh u figânım-sin minin

Tilbelerdin gerçi red kıldın mini lîk aqlagıl
Kim peri-ruhsârelerdin tanlaganım-sin minin

6 La^clidin bir ikki söz mezkûr kıl iy hâste cân
Bâri bi bu ikki dem kim mihmânım-sin minin

Öldi mihrindin Nevâyi bi-vefâ dip-sin anı
İrteki nâzûk-mizâc-ı bed-gümânım-sin minin

358

Ve Lehu Eyzan

---./---./----

Bâg içre çu germ boldı bazarın
Yüz vech ile boldı gül harîdarın

Yâ gül çu hayâl kıldı yığınnı
Gayretdin ana ot urdı ruhsarın

357. 1 öltür:öldür Ü₁ / ü ger:eger T; 3 könlüm:könlüm Ü₂ /
ışkımını:ışkımını Ü₁₋₂T / saña:sine T; 6 FÜ T'te beyit sırası:1,
2,3,4,6,5,7; la^clidin:la^cldin Ü₂ // bir bu:bu bir FT; 7 mizâc-ı:
mizâc u Ü₂.

358. Gazel T'te yok; 2 yâ:tâ Ü₁.

Ü₁108b 3 Kaddiñ bile serv kılsa ser-keşlik
Tüşkey koyı başı körse reftarıñ

Ü₂62a Zülfüñ ki irür tügün tügün güya
İl boldı birin birin giriftarıñ

Nergis kibi sarğarıp 'asā tutkan
Köptür kara közler içre bīmarıñ

6 Kıl bar u yokıñ fidāsi iy köñlüm
Gerçi tink irür ana yokıñ u barıñ

Didiñ sini öltürey hod öltürdi
Yok bīm-i helāk lutf-ı güftarıñ

Iy muğ-beçe küfr terki cürmüñga
Boynumga takarğa yahşı zünnarıñ

9 Ger kaytmasa Nevāyi öltür kim
Deyr işiki çar-çubıdur dārıñ

359

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

-.---/-.----/-.----/-.-

F612b Kaysı endüh otı kim köygen tenimğa urmadıñ

R626b Ni belā taşı ki singan başıma yağdurmadıñ

Ni yaman 'ömr irdi kim kildiñ çu zā' fım sorgalı
İylegünçe cān nisār-ı makdemiñ hem turmadıñ

3 serv:ser Ü₂; 4 ki:kim FÜ₂ / tügün tügün: توكن توكن Ü₂; 5 tutkan:
tutğan Ü₂; 6 köñlüm:köñlim Ü₂ // ana:P'te yok; 7 öltürey..öl-
türdi:öldürey..öldürdi Ü₁ // yok:yoksa P; 8 cürmüñga:cürminga
Ü₂; 9 öltür:öldür Ü₁.

359. 2 kildiñ:kildi Ü₂.

3 Cān kibi kildiñ velikin iztirābıdın kōnül
Olturuşkunça dağı başım üze olturmadın

Her ser-i müyum zebān-ı hāl ile yalbardılar
Mū-be-mū anlap özüñni bizge hem kiltürmedin

Çunki çıktıñ çıktı cānım ni 'iyādet irdi bu
Katlim ittiñ haste cismimğa devā yitkürmedin

6 Bāğ ara iy serv hem ser-sebz-sin hem ser-firāz
Kim niçük kim nesteren her haska baş indürmedin

Ü₁109a İy Nevāyi kılmadın hālī kōñülni gūşşadın
P233a Tā kadehni iyle kim kōñlün tiler toldurmadın

360

Ve Lehu Seterā'llāhu 'Uyubehu

---/--/--/--/--/--

Ya kaşımğa katlı üçün zinet firāvān iyledin
Kim hem ittiñ lāceverd ü hem zer-efşān iyledin

Biyle ikki ya üçün sāz iyleben kirpikdin ok
Ganzeler nışidin ol oklarğa peykān iyledin

3 Nakd-i şabrım gōnçe dik ağzında kılğan dik nihān
Hurde-i 'ışkıñnı kōñlüm içre pinhān iyledin

Allāh Allāh tā ni fikr ittiñ ki lā'l ü gāzedin
Birni cān-baş u birini āfet-i cān iyledin

3 olturuşkunça:olturuşkunça T; 4 müyum:müyım Ü₂ // bizge:birge
PÜ₂T; 5 cismimğa:cānımğa T; 6 haska:hasğa FÜ₂, gülge Ü₁; 7
toldurmadın:sıpkarmadın Ü₂.

360. Gazel T'te yok; 1 ya:ta FÜ₁ / zinet:zib F; 2 kirpikdin:
kirpükdin Ü₂ // ol:ok; 4 ittiñ:itdin Ü₂.

Gül töküldi serd yildin hem taharrük kılmadı
Bâğ ara tâ yüz açıp kadni hıramân iylediñ

6 Ni 'aceb iy gül için kan itse gerdün laht laht
Bes ki bülbül köñlini gonçen kibi kan iylediñ

İy Nevāyi yār eger kavdurdı andın ayla kim
Küvide ötken kiçe haddin köp efgān iylediñ

361

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

---/---/---/---

Hastedür cānım minin̄ tā bardı cānānım minin̄
Bolmasun ger barsa cānānım minin̄ cānım minin̄

Ü₂62b Gül tökülmüş suga barmış serv özidin güyiyā
Çihre açmış bâğ ara serv-i hıramānım minin̄

3 Def'a def'a kan ara cismimedür bir bir tügen
Lāleler astıdadur her dāğ-ı pinhānım minin̄

Tilge almış tilbe köñlümni yana hayl-ı rakib
Kalmış itler allıda mecnūn-ı 'uryānım minin̄

Ü₁109b Min aña hayrān u il miñ zahm urisa bī-haber
Bī-haber zahm urğuçılar dağı hayrānım minin̄

6 Halkdın pinhān mini mest iyle şāyed iy refik
Sākin olğay şemme'i bu derd-i pinhānım minin̄

7 ayla kim: ayla kim Ü₂ // efgān: efgān Ü₂.

361. 3 bir bir: her bir Ü₂ // lāleler..minin̄: lāle idür güyiyā her dāğ ile kanım minin̄ T / lāleler: لاله P / astıdadur: üstidedür Ü₂; 4 köñlümni: köñlimni Ü₂ // allıda: ağzıda FÜ₁T; 5 u ..bī-haber: u miñ zahm ursalar il bī-haber Ü₁ / urisa: ارسا P; 6 derd-i: nakd-i T.

İy Nevāyī bolmasa bir pīr-i kāmīl himmeti
Ol yigit bī-dādıdın mahlas yok imkânım minin

362

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca 'ahu

---/--/--/--/--/--

İy ki hüsn ehliğa nāz u şive ta'lim iyledin
'İşve vü nāz iyleben bir birge tefhīm iyledin

Her kişi ilgige sindin bir direm dik dağı bar
Hüsn mülki saçığın güya ki taksīm iyledin

3 Bizni te'hīr ittin iylerde vefā 'uşşākına
Līk cevr āğaz kılğan çağda takdīm iyledin

Çun yitiştim allığa koptuñ velī öltürgeli
İy fida cānım saña kim yahşı ta'zīm iyledin

Hecr zehriğa mini taḥsīs itip aḥbāb ara
Vasl nūşın ol cemā'at içre ta'mīm iyledin

6 Hān-kaḥ şeyhi vü yüz miñ kayd tındın iy köñül
Özni çun deyr-i fenā pīriğa teslīm iyledin

İy Nevāyī yok ḥarem iḥrāmıda ildin kuşūr
Kim köñülge ğayriniñ yādını taḥrīm iyledin

7 bī-dādıdın:bi-dādın U_2 / mahlas yok imkânım:yok mahlas im-
kânım FT, mahlas ni imkânım U_1 .

362. 1 bir:her FU_{1-2} ; 2 hüsn:hüsniñ T / saçığın:saçığın PT;
3 çağda:çağda FU_2 ; 4 allığa: U_2 , allığa T / öltürgeli:
öldürgeli U_1 ; 7 ildin:imdi FU_{1-2}^T // köñülge:köñülde FU_{1-2} .

Ve Lehu Tağammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

-.---/-.----/-.----/-.-

‘Işk sırrın hecr esiri nā-tüvānlardan soruñ
‘İş ile ‘işret tarikın kām-rānlardan soruñ

Bizge cüz mihr ü vefā āyini bolmaydur naşib
Bī-vefālīg resmini nā-mihr-bānlardan soruñ

Ü₁110a 3 Bizni devrān miñneti hem ‘āciz itmiş hem qarı
Hüsn ile kuvvetni ra‘nā nev-cevānlardan soruñ

Bī-dil il dil-cūyluk yā dil-şikenlik resmini
Fehm kılmaslar bu işni dil-sitānlardan soruñ

Nik-nām il ‘ışk ara bed-nāmlıglar şivesin
Yahşi bilmesler anı biz dik yamanlardan soruñ

6 Ferdliğ zevkını sorman şevket ü cāh ehlidin
Ol su‘ūbet lezzetin bī-hānūmānlardan soruñ

‘Acz tofragıda ‘ışk ehliğa ülken hükmi bar
Katlı hükmi iylemekni kahramānlardan soruñ

Bilmedi maksūd künciniñ neşātın ehl-i resm
Ger sorar-siz anı bī-nām u nişānlardan soruñ

Ü₂63a 9 Çun Nevāyi ‘ışk şahrāsıda itti dōstlar
Anı ol yandın yitişken kārvanlardan soruñ

363. 2 ü:Ü₂'de yok; cūyluk:cūylık Ü₂ / şikenlik:şikenlik F
PT, şikenliğ Ü₁; 5 nik-nām:nik ü nām Ü₂; 6 ferdliğ:ferdlik FP
// lezzetin:lezzeti P; 7 ‘acz:hecr Ü₁ / tofragıda..ehliğa:tof-
rakıda..ehlige Ü₂; 8 neşātın:nişanın Ü₁₋₂^T; 9 şahrāsıda:sahrā-
sında Ü₂ // ol:üç T.

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

---/---/---/---

Dōstlar gül-şen ara serv-i revānımni tilen,
Tapıban kiltürseniz müzdiga cānımni tilen

Bu ki bī-dilligdın ölgümdür 'ilācımni tilep
Çunki tapmay-siz başınga dil-sitānımni tilen,

3 Bolğuça nā-mihr-bānım fürkatide mihr-bān
Mihr-bānlig iyleben nā-mihr-bānımni tilen

Ni tiler-siz tilberrep itken köñülni bāğ ara
Küyide dīvāne-i bī-hānūmānımni tilen

Katlim ister düşmenim hicrānıdur ger bilseniz
Ölgenimni hecridin zinhār kanımni tilen

Ü₁110b 6 Ağzı hecridin eger bolsam 'adem zinhār kim
Bī-nişānlig kişveri sarı nişānımni tilen

Iy harābat ehli yitmeydür kadehdin neş'e'i
Ol harābat-ı harif-i nükte-dānımni tilen

Savusa Ferhād u Mecnūn kıssasından köñlünüz
Pes minip 'ışk içre otlug dāstānımni tilen

9 Çun Nevāyi öldi gamdın iy sitem-gerler ni sūd
Cān-ı zārım yoksa cism-i nā-tüvānımni tilen

364. Gazel T'te yok; 1 müzdiga:müzdini Ü₁; 2 bī-dilligdın:
پیدا الیغ دین Ü₂ / 'ilācımni:halāşımni P; 7 neş'e'i:neş'esi R;
8 otlug:otluk FP; 9 cān-ı:cān u Ü₂.

365

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

-.-./-.-./-.-./-.-

Kılmadı vasl içre bî-dād üzre bî-dādın sinin
Olça kıldı fūrkatinde dem-be-dem yādın sinin

F613a Kaysı sāhir kim didi kim Sāmiri şāgirdi-min
Didi ğamzen kim irür şāgirdim üstādın sinin

R626a 3 Anla Şirin kim ni sin ma'sūklukka ança sin
Ni bar irdi minçe 'aşıklıkda Ferhād'ın sinin

Sāye irmes bāğ-bān kim gül-ruhum kaddin körüp
Azıban hūşı yıkılmış serv-i āzādın sinin

P233b Uykuğa itler üni ger māni' irdi iy köñül
İmdi koymas uykuğa itlerni feryādın sinin

6 Çun fenā matlūb irür salikke bil iy şeyh kim
Küfr irür zūhd-i riyāyi içre irşādın sinin

Iy Nevāyi miñnet ü ğamdın kaçır bolsañ kirek
Bolsa meylık tūng-i su kūrş-ı gezek zādın sinin

366

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrāhu

-.-./-.-./-.-./-.-

365. 2 şāgirdim:şāgirdi U_1 ; 3 ma'sūklukka:ma'sūklukğa U_2 ,
ma'sūkluk hem T // minçe 'aşıklıkda:muğ-beçe 'ışkida U_1 , munça
'aşıklıgda U_2 ; 4 yıkılmış:yitilmiş U_1 ; 6 zūhd-i riyāyi:zūhd ü
riyāyi U_2 , zūhd ü riyāsi T; 7 meylık:meylıg U_1 T / tūng-i su:
tūng ü su U_2 , tösın ü T.

366. Gazel T'te yok.

Şām-ı hecrim kördün ammā zulm terkin tutmadın,
Va'de-i şem'-i vişāl ittiñ velī yarutmadın,

Ü₁111a Va'de-i vaşlıñ ilig birgey dip eşkim boldı baħr
Çunkim ol deryā ara ğark oldum ilgim tutmadın,

3 Vaşl nūşıdın köñülñi kılmadıñ bir lahza hoş
Hecr zehri bīmidin yüz katla tā korkutmadın

Āteşin gül ğonçesi dik örtediñ köñlüñni līk
Açıban anı nesīm-i vaşldın savutmadın

Ü₂63b Dāne-i eşkimge kim rām oldı hicrān kuşları
İy köñül bir kün fiġānıñdın anı ürkütmediñ

6 Haste köñlüm kim ğam u hūn-ābe kıldıñ kısmeti
Bu ğızā vü şerbet ol bīmārdın öksütmediñ

Bāde-i vaşlın ğanīmet tut Nevāyi zīnhār
Kimmi kanlar kim bu gül-ġun sunı istep yutmadın

367

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/---/---/---

Yana ışk otın haste cānıñğa urduñ
Belā berkını hānūmānıñğa urduñ

Fenā şu lesin zār köñlüñge saldıñ
Şerārın ten-i nā-tüvānıñğa urduñ

1 yarutmadın:yandurmadın Ü₁; 2 ilig:anıñ Ü₁ // oldum:oldım Ü₂;
6 köñlüm:köñlim Ü₂.

367. 1., 4., 6. urduñ:urduñ Ü₂.

3 Kızıl hāşīye dīgleyiñde imes kim
İtek kâtl iter çağda kanımğa urduñ

Fetile idi anda peykānı merhem
Kayu ok ki zahm-ı nihānımğa urduñ

Yana yanıma yitti fi' l-hāl rāhat
Eger tig-i bi-dād yanımğa urduñ

6 Uşalsun diben nahl-i ümmidim iy eşk
‘Aceb jāleler büstānımğa urduñ

Körüp başda zahmım didi iy Nevāyī
Meger gam tūni āstānımğa urduñ

368

Ve Lehu ‘Afa'llāhu ‘Anhu

---/--/--/--/--/--

Ü₁lllb Cān alurda cism zār irkenni bilmes mü idiñ
Kan tökerde cān figār irkenni bilmes mü idiñ

Nāle cürmi birle kim cānımnı aldıñ nālišim
Sinsizin bi-ihtiyār irkenni bilmes mü idiñ

3 Kıldın il mihrin sened katlımğa yoksa cān ara
Sırr-ı ‘ışkıñ üstüvār irkenni bilmes mü idiñ

Töhmet-i bi-mihrlık kıldıñ ki bilgeç ölge-min
Yoksa mihriñ cānga yār irkenni bilmes mü idiñ

7 başda:başta FT / zahmım:zahm Ü₂.

368. 2 nālišim: نالیش: Ü₂; 4 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,5,4,
6,7; mihrlık:mihrlig FÜ₂T / ölge-min:ölgenin T // yār:bār Ü₁₋₂.

Vaşlına yitkürmegen zulum irdi veh yoksa köñül
Fürkatindin bî-kenâr irkenni bilmes mü idin

- 6 'Aşık oldun iy köñül kılma figân bî-dādıdın
'İşk ara yüz munça bar irkenni bilmes mü idin

Iy Nevâyî ger köñül 'ışkınnı yaydı tañ imes
Nüktesi dîvâne-var irkenni bilmes mü idin

369

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kādrahu

.---/.---/.---/.---

Nigâr irkin mü kim barmaglarında âşkâr ittin
Veyâ ak kiliklerini zib için nakş u nigâr ittin

Yüzünde hâl gavgâsı ara gül-güne zibidin
Közün ceyrânları oynarğa güyâ lâle-zâr ittin

- 3 Şeh oldun iy meh-i mahmil-nişin şehrin sinin ordu
Bu ma'nîdin serâ-perdeñni tigrende hısâr ittin

U₂64a Meger kanlıg köñülñiñ kuşlarıdur yandaşıp uçkan
Tonunda tügme kim yâkût-ı ahmerdin kaṭâr ittin

Köñüllerniñ qarargan rûzgârı çun saçın irdi
Taraṭ anı köñüllerni perişân rûzgâr ittin

5 vaşlına:vaşlına U₂, vaşlınge T; 6 oldun:oldın U₂.

369. 1 mü:bu P / barmaglarında:barmaglarındın FT, barmakla-
rında U₂ / ittin:itdin U₂ (1.-5. ve 6.-8. beyitler arası) //
kileklerni:güllerini U₁ / nakş u:U₂'de yok; 3 oldun:oldın U₂
meh-i: U₂ // ma'nîdin:ma'nîde U₂ / tigrende:tigrenge U₁;
4 köñülñiñ:köñülñüñ T.

Ü₁112a 6 Yunın yulgan kebüter dik barı eczâsı könlümniñ
Töşüklerdür meger igniñ bile anı figâr ittiñ

Meger gül-reng meydin irdi yâ gül-günedin bu kim
Yüzüñni gül gül iylep könlüm içre hârḥâr ittiñ

N'itip köñli kuşu çıkkay Nevâyi'niñ saçındın kim
Sin andak torğa boynın hem ayğın üstüvâr ittiñ

370

Ve Leḥü Kaddesa'llāhu Ruhahu

---/--/--/--/--/--

Dūd-ı āhımniñ kuyun dik pīç ile tābın körün
Tire hecrim akşamıñın baḥr-i gird-ābın körün

Kuş kim ol aydın kitürmiş nāme her tırnağıdın
Çäkler bolğan köñül iltürge kullābın körün

3 Hindu-yi sāḥir durur devr-i zenḥdānıda ḥāl
Tavk-ı ğabğab şeklidin bir 'aks-i mihrābın körün

'Işk otı tuğyanıdın cānım ki bolmış teşne-leb
Def'ığa ol aynıñ ikki la'l-i sīr-ābın körün

Almağan bolsa çüçüg cānım lebi birle közi
Hem şeker-ḥandığa baqıñ hem şeker-ḥābın körün

6 Sālik-i mahrum kim matlūbıdın tolmış cihān
Alīāh Allāh cānın örter derd-i nā-yābın körün

6 töşüklerdür:tişüklerdür Ü₁ / igniñ:igneñ Ü₁₋₂^T; 7 könlüm:
köñlim Ü₂; 8 çıkkay:çıkğay Ü₂ / saçındın:saçındın P // sin
andak:ki sin ol FÜ₁₋₂, çu sin ol T / boynıñ:boynıñ hem TÜ₁.

370. 2 aydın:andın Ü₂ / iltürge:iltürde Ü₁; 3 durur:turur
Ü₂.

Yār kūyin istey özlüktin Nevāyī boldı ferd
Ka'be ihrāmıǵa isti'dād u esbābın körün

371

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/--/--/--/--/--

Boldı kätıl köz bile zülf-i siyeh-kārı anıñ
Kāfir-i mestı ki bir yan tüşti zünnārı anıñ

İstesey Leylī vü Mecnūn hüsñ ü 'ıŝkıdın mişāl
Min nazıri-min munuñ yārim nümū-dārı anıñ

Ü₁112b 3 Kördi ol gül hecridin köñlüm ŝikāfın 'andelīb
Bilmen efgān kıldı yā çāk oldı minkārı anıñ

Koyma merhem tıǵı zahmıǵa köñülde iy refik
Çıkısa cān hem çıkmasun köñlümdin āzārı anıñ

Köksüm üzre dāǵlar boynumda zülfi tārıdur
Tā ki müŝkin riŝteǵa tartıldı tūmārı anıñ

6 Koyma kaŝrıñ sāyeside kim bu āh u eşkdin
Hem kara boldı vü hem nem çikti dīvārı anıñ

P234a Deyr kūyiniñ gedāyi-min ki 'ālem ŝāhıdur

F613b Mestliǵ vaktıda bir āŝüfte hammārı anıñ

7 istey:istep FT / özlüktin:özlükdin UT // ihrāmıǵa:ihrāmıda
Ü₂ / u:Ü₂'de yok.

371. 1 anıñ:anıñ Ü₂ // bir:her FT; 2 hüsñ ü 'ışkıdın mişāl:
hüsñ 'ışkıdın nişān Ü₂ // munuñ:miniñ Ü₁; 3 köñlüm ŝikāfın:
köñlim ŝikāfı Ü₂; köñlümdin:köñlimdin; 5 tārıdur:tārıdın P;
6 sāyeside:sāyesinde FÜ₁₋₂T; 7 mestliǵ:mestliǵ PÜ₂ / bir:her
PÜ₁.

- R626b Cām tut kim tarhını kılğan zamān nakkāş-ı şun⁶
Kıldı gam nakşını hāric devr-i pergāri anıñ
- 9 İy Nevāyi la⁶l-i cān-bāhşı maña bolsa naşib
Tanı imes her laħza yüz cān kılsam isāri anıñ

372

Ve Lehu Rafa⁶a'llāhu Menziletehu

.---/.---/.---/.---

- Ü₂64b Yana iy ʿışk gül-ruhsārın āşüb-ı çemen kıldıñ
Hazin bülbül teniğa her biridin bir tiken kıldıñ
- Köñülni tilbe iylep kaydığa her yan akar sudın
Çemen zencir-i gīsūsında yüz çin ü şiken kıldıñ
- 3 Sehāb etfali jāle taşların yağdurgalı iy gül
Peri yanlıg zuhur iylep cünün bülbülğa fen kıldıñ
- Reyhāhin haylını çıkmekke yir zindānıdın gūya
Bulut ʿayyārıdın her katre tarın bir resen kıldıñ
- Nihāl-i gül nişimen gül-şen ittiñ küyi il bülbül
Firāk içre tikendin bister ü hasdın vatan kıldıñ
- 6 Yüzüñ şem⁶ide şeb-nem yoksa tirdür sākiya vech kim
Ol encümdin şeb-istān içre katl-i encümen kıldıñ
- Ü₁113a Çemende mest yildin vech ki her yan ham bolur gül dik
Zamāni cilve iylep bizni rüsvāy-ı zemen kıldıñ

8 Ü₂'de beyit sırası:1,2,3,4,5,6,7,9,8.

372. Gazel T'te yok; 1 ruhsārın:ruhsarı Ü₂; 2 gīsūsında:gī-
sūsıda P; 3 taşların:taşları P, taşdın Ü₁ // bülbülğa:haylığa
P; 5 ittiñ:itdiñ Ü₂ // hasdın:güldin; 7 cilve:halvet Ü₁.

Ölüg dip ucbdın zahid ana halvetni gur iylep
Hemānā perde-ī pindārın iy gerdün kefen kıldıñ

- 9 Nevāyī kayda ğam seyli yana köñlüñ öyin buzğay
Ki iylerde ʿimāret anda balçık dürdden kıldıñ

373

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

.---/.---/.---/.---

Letāfet ayı ol yüz şām-ı sevdā sünbül-i tābıñ
Saç üzre gird-i Yezdī mi^ccer ol şām içre meh-tābıñ

Köñüller haylığa hoş hoş kirerge şāh-rāh olmış
Tarağ çikken zamān yol yol ki boldı sünbül-i tābıñ

- 3 Bizerde ʿarızın meşşāta hayvān çeşmesi içre
Tüşüp gül-güne gül-gun kılmış irmes la^cl-i sir-ābıñ

İpekler kim işip-sin cismler zahmı üçün gūyā
Mukayyed kılgalı cānlar kuşın hem oldur esbābıñ

Ulusnı secdeğa tergīb iterge Hızr-reh boldı
Dimes-min vesmeliğ qaşın ki minā-reng mihrābıñ

- 6 Uçı ham igne birle köz du^cāsı başı askandın
Yaman köz tigmesün boldı köñül çikmekke kullābıñ

Kitürgil rez-kızın sāki muğannī nagme'ī tüzgil
Ki ol kökdin kitürgey zühreni efgānga mızrābıñ

9 köñlün: Ü₂ // balçık:balçığ FÜ₁₋₂.

373. 1 içre:üzre FT; 2 kirerge: Ü₂; 4 cismler:çeşmeler

Ü₁; 5 vesmeliğ:vesmelik PFÜ₁₋₂T; 6 du^cāsı:du^cāsın FT / başı:
başka FÜ₁₋₂T; 7 kızın:kızı Ü₁ // kökdin:köktin FÜ₂T.

Tün ü kün cilve kılma iy 'arūs-ı dehr bilmiş-min
Ki miñnet şubhı olmış kākumuñ ğam şāmı sincābıñ

- 9 Nevāyī. 'āfiyet ister iseñ koy dehr zālın kim
Harīf irmestür ol mekkāreğa bu cism-i bī-tābıñ

374

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/--/--/--/--

- Ü₁113b Gü1-ruhī kim cān aradur ħār üze ħārı anıñ
Ĥār ħārıdındur āzār üzre āzārı anıñ

Iyle zülfüñdin muqayyeddür köñül kim dige-sin
Yüz tüğün salmış bu kuş bālīga her tārı anıñ

- Ü₂65a 3 Körse vīrānım kayandın il yıķılğay sağınur
İçgeri yimrülğü diktür gerçi divarı anın

Ṭarḥ kılğanda 'izārıñ devrini naķķāş-ı şun^f
Tink imiş ħurşīd devri birle pergārı anıñ

Dime ağzı vaşfıda söz di ki maḥsūs olmamış
Ni özini vehm ara hergiz nümü-dārı anıñ

- 6 Vaşldın ol kim eßer ister ṭaleb vādīsīde
Tapķay er tapılmağay hicrāndın āşārı anıñ

Ni hümāyün yirdür iy sālīk ḥarābāt-ı fenā
Kim bekā vechdin körer cām içre ḥammārı anıñ

- 8 olmış:bolmış FT.

374. 1 anıñ:anıñ Ü₂; 2 sin:min T; 3 yıķılğay:yıķılğan Ü₁₋₂
// diktür:dikdür Ü₁₋₂; 4 devrini:naķşını Ü₁ // devri birle:bir-
le devr P; 5 vaşfıda:devride Ü₁ / maḥsūs:maḥbūs Ü₂; 6 ol kim e-
ßer:her kim edeb Ü₂ // tapķay:tapğay Ü₂ / hicrāndın:hicrānda FÜ₁
7 sālīk:sāki F.

Kim vefālıg yār kördi hurrem olsun c'āşıkı
Kim vefā kılğay cefā-gerlikde bir yāri anıñ

- 9 Şıhhat olğay mu Nevāyi'ğa ki yüz dil-hasteni
Kiçeler uykuğa koymas nāle-i zāri anıñ

375

Ve Min Netāyici Fikrihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Dōstlar ger dōst katlim ister irse öltürün
Siz eger raħm itseñiz düşmenlerimğa tapşurun

Istese yüz hecr otı cānımğa tigmek c'ışkıda
Bu durur kāmım diben c'arziğa anı yitkürün

- 3 Gül-şen-i c'ömrümni vīrān istese iy derd ü c'ışk
Anda her kām u ferāğat naħli bolsa sındurun

Kilmese kaşr-ı hayātın köñlige hoş yançıban
Zulm taşın yağdurup gerdünğa gerdin savurun

Ü₁114a Bu cefālardin kiçip köñli vefāğa kılrsa meyl
Zīnhār ol müjdeni cānım barında kiltürün

- 6 Kimsege birmeñ köñül ger birseñiz iy ehl-i c'ışk
Ġayrı ger hod cān irür ten mülkidin anı sürün

Çun Nevāyī iyledi c'ışk u fenā deştiga c'azm
Kaytıp iy derd ü belā Tiğri'ge anı tapşurun

375. 1 irse:olsa FÜ₁₋₂^T // düşmenlerimğa:düşmenleriğa PÜ₁;
2 otı:okı Ü₁^T / tigmek:yitmek FÜ₁₋₂^T // durur:turur Ü₂ / anı:
anıñ FÜ₁₋₂^T; 3 c'ömrümni:c'ömrümni Ü₂ / istese iy:ister olsa F /
derd ü:derd-i PT; 6 birseñiz:kilseñiz P // Ġayrı ger:Ġayr eger
P; 7 Tiğri'ge:şükriğe Ü₂.

376

Ve Min Luṭfi Tabḥihi

..--/..--/..--/..--

Kaṭḥ kılğunça riḡā deṣti ara yüz miñ alan
Taşlap özlükni kadem deyr-i fenā cānibi mañ

İşk ser-geştesi seyriğa ni ḡacet merkeb
Püye kılmas mu koyunniñ ayagi bolsa yalañ

3 Külli maḡşūdka ol yitti bu yol seyrende
Kim tabanığa tiken boldı yana bir oltañ

Hān-kaḡ şeyhidin il sırr-ı fenā anlamadı
Deyr piri anı ḡüb aqlatur ilge añañ

Köp savuḡluk kirek olmaḡka köñül maḡz-ı riḡā
Bahr-i muz bağlamagay su yüzini tutmasa sañ

6 Çunki nevmid imes raḡmetidin gebr u cühüd
Cürm ü cisyān bile bizge bu ümid olsa ni tañ

Çık Nevāyī karıdın ḡürmet ile mey-kededin
Südetürler kişi çıkmaslıḡ itip bolsa kaşañ

376. Gazel T'te yok; 3 maksūdka:maksūdğa FPU₂; 5 savuḡluk:
savuḡluḡ FU₂, savuḡ P, savuḡluk U₁ / olmaḡka:olmaḡğa U₂; 6 U₂'
de beyit sırası: 1,2,3,4,5,7,6; bile:ile F; 7 çık:çığ U₁ //
çıkmaslıḡ:çıkmaḡlık PU₂, çıkmaslık U₁.

LĀM HARFINİN LU^cBETLERİNİN LETĀYIFI

377

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

P234b ^cIşkıñı terk it didiñ ħurşīd-i raḥşāndur mu ol
Hüsnidin dir-sin ki toyğıl mäh-ı Ken^can'dur mu ol

Yüz kuyaşıda birür cān ilge la^cli iy Hızır
İsteme zulmāt-ı zülfin āb-ı hayvāndur mu ol

Ü₁114b 3 Ansız irmes-min zamāni līkin ol peydā imes
Veh ki bilmen yā köñül yā cānda pinhandur mu ol

Közleri katl iyler İslām ehlin iy gafil köñül
Raḥm kim andın tama^c kıldıñ müsülmāndur mu ol

F614a Baḥr-i eşkim içre iy ğavvās kim yıgdiñ güher
Bu ki ka^crın istediñ deryā-yı ^cUmmān'dur mu ol

R627a 6 Tuttı bir tağ güşesin Ferhād anı min dik dime
Hecr deştide alaḥan u alamandur mu ol

Vaḥş u tayr olmış remīde mindin ü mecnūnga rām
Min kibi dīvāneⁱ rüsvāy-ı nā-dāndur mu ol

Köñlüme ansız bir otdur kim yaman örter mini
Añlaman duzaḥ otı yā sūz-ı hicrāndur mu ol

9 Çerḥ köñlüm gül-şenide açtı mühlik ğonçe köp
Ġonçedür mü yoksa zehr-ālūd peykāndur mu ol

377. Gazel T'te yok; 1 it:it mü P / raḥşāndur:tābāndur F /
mü:P'te yok; 2 kuyaşıda..la^cli:kuyaşıdın..la^clidin Ü₁; 3 pey-
dā:bī-dād P // yā:kim F; 4 ğāfil:^cākıl R; 7 olmış:içre F; 8
otdur:ottur Ü₂; 9 açtı:açdı Ü₂;

Dehr bezmide dem-ā-dem sāki-yi devrān tutar
Bāde bilmen la^cl-gün meydür mü yā kandur mu ol

Iy Nevāyī derdliĝ nāleĝ kılur ilni helāk
Aytqıl şūr-ı kıyāmet yoksefgāndur mu ol

378

Ve Min Āsārı Zihnihi

...--/...--/...--/...--

Yār kutluk yüzidin kaldı çu mahrum köñül
Tā niler başıma kiltürgüsidür şüm köñül

Ya bardı köñül andın burun itti güyā
Bir nime yārdın iylep idi ma^clüm köñül

3 Devr zulum iyler ü devr ehli vü devr āfeti hem
Niçe zālimğa esir olĝusı mazlüm köñül

Rahmet ol kāfir-i kätilğa ki bi-dād çağı
Raħm kılmas niçe kim bar ise merhüm köñül

Ü₁115a Ğonçe ağzı ara vehm itse ol aynıñ ağzın
Tapqısı dāyire-i nokta-i mevhum köñül

6 Köp vefā istedi vü tapmadı ildin güyā
Kim vefā dik özini iyledi ma^cdüm köñül

Yār mevzün kadi vaşfıda Nevāyī yanliĝ
Nazm cevherlerini kılĝusı manzüm köñül

11 derdliĝ:derdlik Ü₂ // aytkıl:aytgıl Ü₂.

378. 1 kutluk:kutluĝ FT; 2 bir:her Ü₁ / nime:niçe P; 4 kāfir-i kätilğa:kätil-i kāfirğa Ü₁ // merhüm:mahrüm FÜ₂; 5 vehm:resm T.

Ve Min Tavāli'ci Metāli'ci Esrārihi

---/--/--/--/--/--

Tün ü kün ol ay hayāli birle min āşüfte-hāl
Bir hayāl iylep min-i şeydā vü ilge yüz hayāl

Taḡdın akşamğaça ğam tağın kazıp Ferhād-ves
Kiçe taḡ atkuça deşt üzre azıp Mecnün mişāl

- 3 Ālem ehli āh u nālem istimā'ıdın melül
Köñlüme Ālem ili bī-dād u zulmidin melāl

Kılmağan cürmümğa tartıp çerḡ tiğ-ı intikām
Bu belāğa çāre tapmaḡka tapılmay ihtimāl

- Ü₂66a Min belā-keş-min maḡa bezm içre hicrān zehri bes
Sākiyā iş ü neşāt ehliğa tut cām-ı vişāl

- 6 Mihr resmin iy köñül devrān ilidin isteme
Ol kuyaşka nige kim yitmey kemāl olmış zevāl

Ger Nevāyī tilberrep cevruḡdin itmiş iy perī
Ol niçe kim Āışk ara bardı yaman sin yaḡşı kal

Ve Lehu Zāde Ārfānehu

---/--/--/--/--/--

379. 1 vü:Ü₂'de yok; 2 tağın:tağın Ü₂ // atkuça:atkunça FP
Ü₁T, atğunça Ü₂; 4 tapmaḡka:kılmaḡka Ü₁, kılmaḡka Ü₂; 5 bezm
içre:ol bezm-i Ü₂; 6 kuyaşka:kuyaşğa PÜ₂; 7 cevruḡdin:cevrin-
din Ü₂T, itmiş:itti FÜ₁₋₂T.

Köymekim kör ʕışk otınıñ iştiʕālin sormağıl
Ölmekim baq hecrniñ derd ü melālin sormağıl

Dimegil kim ol perī hecrinde köñlüñ hāli ne
Tilbe kim ğam deştide berķ urdı hālin sormağıl

Ü₁115b 3 İy ki dir-sin hecr ʕaʕfıda hayāliniñ ni ikin
ʕaʕfdın ol kim hayāl oldı hayālin sormağıl

Hecr yüz otlaş belā zindānığa salmış mini
Biyle maħbesdin kütulmak ihtimalin sormağıl

Min olup leb-teşne vü laʕl-i lebiñ āb-ı hayāt
Bu gedā kāmın birür bolsañ suʕalin sormağıl

6 ʕışk deşti içre itkendin haber maʕlūm imes
Ol taraf āvāre bolğannıñ meʕālin sormağıl

Vaşl ümīdi birle yüzlendi Nevayı kuyüñe
Kaṭl kılсан kılğıl ümmīd-i muħālin sormağıl

381

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi's-Şerīfeti

---/---/---/---

Sin idiñ köñlüm ara her niçe çäk ittiñ köñül
Ğonçe dik kim her kaçan açıldı zāhir boldı gül

Köksi içre āteşin gül ğonçesiniñ naqşıdur
Bülbül-i bī-dilğa ğüyā kim imes otluğ köñül

380. 1 iştiʕālin:iştigālin P, iştikālin Ü₂ // hecrniñ:hec-
rinin P; 2 ne:ni T; 3 kim:kün T; 5 olup:olıp Ü₂; 6 ʕışk:hecr
Ü₁ / itkendin:itken F; 7 kuyüne:kuyige F, kuyiñğa T // muħā-
lin:mecālin Ü₂.

381. 1 köñlüm:köñlīm Ü₂ / ittiñ:ittim FÜ₁T // kaçan:kaçan T.

3 Bu çemendin yil uçurup gülni bülbül kalğanı
Rāst andağdur ki kalğay çunki şucle öçse kül

Ƙan yutup bir gül ğamıdın ölgenim yād iylesün
Gül çağı her kim ki bir gül-ruğ ilidin içse mül

Ay ile hürşid ata birle ana bolsa saña
Ƙul dedikdin hāşıl olğan dik durur mīrzā oğul

6 Seyl-i eşkimdin öterge cāciz olsañ kiske-min
Bāğ-ı cōmrüm şāh-sārın Ƙılğalı āmāde pül

İy Nevāyī sin ni hōd birle aña Ƙul bolğā-sin
Kim bigenmes iylemekke Yūsuf-ı Mısrini Ƙul

382

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₁116a Terk-i cıışkın Ƙılğalı cān boldı cānāndın ğacil
Köz köğüldin bel köğül hem köğlüm alğandın ğacil

Nāvekiñ yitkeç ölüğ cismingā taptum infi^cāl
Nağdsiz andağ ki tapğay özni mihmāndın ğacil

3 Dīn ü imānımnı tārāc itti ammā bar-min
İy müsülmānlar henüz ol nā-müsülmāndın ğacil

Ü₂66b Hecride kūr olmağan közni kızartur Ƙan yaşım
Ni kızarmaktur ki irmes derd-i hicrāndın ğacil

3 kalğanı:kalğalı PÜ₂ // andağdur:andağtur T; 5 durur:turur
Ü₂T; 6 cōmrüm:cōmrim Ü₂.

382. 1 bel..köğlüm:bil köğlim Ü₂; 4 kur: Ü₂ // derd-i:
derd ü Ü₂.

Ni için Ferhād u Mecnūn tağ u deşt iyler vaṭan
Ger imesler min alaḥan u alamandın ḥacil

6 Dōst luṭfı bolmasa dūzah maḡa yüz katla ḥayf
Biyle kim maḥşerġa kirgūm cūrm ü cisyāndın ḥacil

P235a Kündüz ol kuy içre tapılmas Nevayi kim irür
Kiçe taḡ atkunça çikken āh u efgānūdın ḥacil

383

Ve Min cArayisi Ebkāri Efkārihi

---/--/--/--/--

Hem cihān-āra cemālidin gül-i ra^cnā ḥacil
Hem gül-i ra^cnāsıdın bāġ-ı cihān-āra ḥacil

Ança bar ol kūy ara rüsvālıgım kim bolmışam
Barça rüsvālar ara min tilbe-i rüsvā ḥacil

3 Nige itmişler Mesih u Hızr eger kılmay durur
Birni rüh-efzā lebi birni ḥaṭ-ı ḥazra ḥacil

Tiğ ol kātıl sürerde kim tüşer başım koyı
Min kılıçıdın ḥacil-min ol imes kat^cā ḥacil

Dimeniz allıda vaşlı müdde^cāsın ayt kim
Yā melül olmağ kirek bu müdde^cādın yā ḥacil

6 Boldı rüḥu'llāh bu iski deyrdin c^culvi ḥıram
Ni için kim kan tökerdin bolmas ol tersā ḥacil

5-6 Ü₁'de yok; 7 atkunça:atgunça Ü₂.

383. Gazel T'te yok; 1 cemālidin:cemāliḡdın Ü₁; 3 durur:tu-
rur Ü₂; 4 sürerde:sürerge P; 5 allıda:allında Ü₂; 6 deyrdin:
deyridin Ü₂ // tersā:aşlā Ü₂.

F614b Çun Nevāyī olmadı sinsiz hacālet içredür
Yoksa şihhatdın imes ol bî-dil-i şeydā hacil

384

Ve Lehu'l 'Acāyibdin

---/---/---/---

R627b Kirdi tofrağka hilāl aştı tolun ayğa cemāl
On tolun aynıñ kırığıdın çu aldıñ on hilāl

Su bile şem^c uçını her lahza aldıñ yaradı
Şu^cleni gerçi su birle rüşen itmekdür muhāl

3 Yilni tiz iylep ki otdın su çıkardıñ turfedür
Lik tofrağı aynıñ közlerge birdi iktiñhāl

Yoğdın ittiñ bar her dem yüz Mesih-i rüh-bahş
Lik ^cunsurdın mücerred barçası cevher mişāl

Turfedür kim ot ara iktiñ nihāl ü köymedi
Turferak kim açtı gül gerçi hadeng irdi nihāl

6 Köz elem tutkanda kim köz tutmaq olmas cüz elem
Anı tutkıl kim elem haylını iyler pāy-māl

Bu ğazelnıñ mağta^cın mağla^c hayāl itken kişi
İy Nevāyī şāyed itkey fehm sin kılğan hayāl

7 hacalet içredür:hacaletdür ana Ü₁.

384. Gazel T'te yok; tofrağka..aştı:tofrağka..açtı Ü₂ // kırığıdın:kırığındın FÜ₂; 2 şu^cleni..birle:şem^cni su birle gerçi Ü₁; 6 tutkanda:tutğanda Ü₂ // tutkıl:tutğıl Ü₂; 7 kılğan: itken F, kılğay Ü₂.

Ve Lehu'l-Garāyibdin

---/--/--/--/--/--

Yār hecri h^vah bir kün h^vāh yüz yıl iy köñül
Zehrdin bir kaṭre vü deryānı tink bil iy köñül

Çunki ansız ölgün uşbu dem ki ayrılmaktadır
Bāri ol c^{ar}ızğa ölgünçe nazar kıl iy köñül

3 Her kayan barsa çu ol kātildin ayrılmas rakīb
H^vāh sin kaṭıl aña h^vāh andın ayrıl iy köñül

Ü₂67a Ay u yıl dīvāne vü mest olmağındın toymadıñ
Yılçılāy ol ay barur bir laḫza ayıl iy köñül

c^āşık olsa şāh u ma^cşūkı gedā lāzım durur
Ol niyāz itmek c^{iy}ān bu nāz bilgil iy köñül

6 Ejdehālar cⁱşķ deştide kirerdindür zebūn
Ot tutaşıptur bu vādi içre yangıl iy köñül

Ü₁117a cⁱşķ tigi ger Nevāyī köksüni çāk iyledi
Ölmeyin n'itküñ durur bir laḫza açıl iy köñül

Ve Lehu'n-Nevādirdin

---/--/--/--/--/--

385. 1 kaṭre:kaṭre'i Ü₂; 2 ayrılmaktadır:ayrılmaktadır Ü₂,
ayrılmaktadır T; 4 barur:barur u Ü₂; 5 durur:turur Ü₂; 6 deş-
tide:deştiga FÜ₁₋₂ / zebūn:burun Ü₂ // tutaşıptur:tutaşıptur
T; 7 durur:turur Ü₂.

Yağlıgın iy kim tiker-sin igne müjgānımnı kıl
Nakş iterde tārı anıñ rişte-i cānımnı kıl

Ger diseñ her yan kızıl güller kılay nüshat aña
Köksüm açıp tāze kanlıg dāğ-ı hicrānımnı kıl

3 İstesey tārın kızıl yāhod kara kılmakka reng
Köz qarasın hal kılip közdin aqar kanımnı kıl

Gonçeler gül yanında tikmek taḥayyül iylesen
Aña nüshat köñül atlıg zār-ı hayrānımnı kıl

Ger diseñ her yan perī şeklin nümū-dār iyleyin
Veh ni nev^c aytay velī manzūr cānānımnı kıl

6 Kılsañ ol yağlıg ara bir şi^cr hem yazmaq heves
Anda her yan nakş bu nazm-ı perişānımnı kıl

Iy Nevāyī kim ki bu yağlıgı tikse yār üçün
Müzdi cānım cevheri vü nakd-i imānımnı kıl

387

---/---/---/---

Iy köñül yir kök esāsın asru bī-bünyād bil
Bu kisekni suda kör ol şafhanı ber-bād bil

Cism öyi çunkim irür fānī tefāvüt yok anı
Ger fenā seyl-ābıdın vīrān eger ābād bil

3 Tört^cunsur kaydıdın tā çıkmagay-sin nef^c imes
Āsmānı dört defterni tutay kim yād bil

386. 2 FT'te beyit sırası:1,3,2,4,5,6,7; 3 Ü₂'de beyit sırası:1,2,4,5,6,3,7; kılmakka:kılmakğa Ü₂; 5 şeklin:şekli Ü₁₋₂ T; 7 kim ki bu:kim çu P / yağlıgı:yağlıgı T.

387. Gazel sadece Ü₂'de var.

İy ki dip-sin ḥaknı ni ta'rif vaşf iyle biley
Vaşfdın müstağni vü ta'rifdin āzād bil

Tiğri zikri kim melāyikke ğızā-yıg rūḥ irür
Bu ğızānı Ḥak yolıġa kirgen ilge zād bil

- 6 Ger habibim kılssa ızhar-ı kelam iy pir-i deyr
İsi-yi Meryem'ni ol dem güng-i mader-zad bil

Mantık-ı Cışk içre'āşıkını taşavvur iyle nev'
Ferd bolġanlarını bu yolda aña Ferhād bil

İl ayaġıġa tüşerdin başka çıkmak resmini
Mey kühen-pīridin uşbu bezm ara irşād bil

- 9 İy sülük ehli kaçan maksūd tapġumdur diseñ
Mā-siva'llāh'nı fenā körgen künin mi'ād bil

İy ki dip-sin kim biley tevḥid sırrıdın ḥaber
Şer'din ni kim tecāvüz iyledi icād bil

- 11 Dōst vaşlın tapmayın dünyi vü Cukbīdin kiçip
Uşbu derdingā Nevāyi hālin istishād bil

388

.-.-/...-/.-.-/...-

Ü₂67b Kurıdı çikkeli ḳandın közüm niḳāb kıızıl
Belī yaġınsız olur çun bolur sehāb kıızıl

Közimde lāle dik ol yüz ġarīb irür ḳan yaş
Ki bolsa gül kıızıl olmas aña gül-āb kıızıl

- 3 Başım sipihr dik ivrüldi ḳan yaşım sarı bak
Ki her zamān yügürür anda bir şihāb kıızıl

388. Gazel sadece Ü₂'de var.

Könülni çörgedi ʿışkıñ velik irür tola ʿan
Yalında köymiş ü kisseñ irür kebāb kızıl

Bu ʿan ki vādi-yi ʿışk içre aqtı barsa ni tañ
Semūm zībi dik ol deşt üze ser-āb kızıl

- 6 Ni cilve irdi kızıl tün bile ki ʿan yaşıdın
Libās iyledi ʿışkıñda şeyh u şāb kızıl

Lebiñ gamıda Nevāyī yüzün tiler bī-ḥod
Ni tañ mey içse anuñ dek ki laʿl-i nāb kızıl

389

---/--/--/--/--/--

Iy cemāliñ ravzası firdevsi bāğı dek cemīl
Lebleriñniñ kevseri ʿaynen tüsemā selsebīl

Istemes bolsa maḥabbet ehli yaşın Dicle dik
Ni üçün çıktı ʿazā meşāttası allıñğa nīl

- 3 Közime yolında tofrağlığ tiken kim sançılur
Bar bi-ʿaynih sürme ol tofrağ tiken andağ ki mīl

Berg-i gül dik hulle cisminde şabā taḥrīkidin
Titrer andağ kim kümiş üstide bir müflis bahīl

ʿArızın ayığa yüz meh-veş şafādın urşa dem
Közü al kim körgüzür yüz vechdin rüşen delīl

- 6 Iy kebūter vāşıl oldım nāme kiltürmekni koy
Kim harīm-i lā-mekānda mahrem irmes Cebraʿīl

Iy Nevāyī bāde al iç ḥāşşa bu şükranega
Kim aşāletdür aşālet gevheriside aşıl

389. Gazel sadece Ü₂'de var.

Ve Eyzan Lehu

---/...--/...--/...-

Yana firākıda her kün maña irür yüz yıl
Velik her kiçesin niçe kündin artuk bil

Disen ki öltüreyin iy firāk cismimni
Çu za'fdın tapa almañ ölüñ taşavvur kıl

3 Min öldüm iy köñül ol dil-rübādın ayrılma
Ki andın özge siver cānıñ olsa kim ayrıl

Tenimni gerçi ğamıñ tığı itti yüz pāre
Bu şükr edāsığa her birni isterem bir til

Ü₁117b Ğamıñda lāle kibi çāk köñlekim bolmış
Firāk düdü vü köz kanıñın kara vü kızıl

6 Çu tapmağun bu çemen ğonçe vü gülide vefā
Tökülme ğonçe kibi lık gül misillig açıl

Nevāyiyā nige eflāk mürtefi^c bolmış
Eger ğamıñdın imes vezn keffeside yinil

Ve Lehu Eyzan

...--/...--/...-

390. Gazel Ü₂'de yok; 1 her:bir Ü₁ / maña irür:irür maña T;
3 ki:ger FÜ₁T / andın:anda P; 4 birni:biri P / bir:yüz Ü₁; 6
gülide:güligе Ü₁; 7 keffeside:keffesinde F.

391. Gazel Ü₂'de yok.

İy kadın şem^c ü yüzün şem^c üze gül
Şem^c-niñ düdi mu^canber kākül

Dem-be-dem içmes iseñ gül-gün mey
Ni üçün ^carızın olmuş gül gül

3 Yüzde hāl-i lebiñ ol hindū irür
Kim içer hırmen-i gül üstide mül

Maña kim ol kad ile zülf kirek
N'iteyin susen ü n'iyley sünbül

Āteşin gülge vefā çun yok olmuş
Özni köp örtemegil iy bülbül

6 ^cĀkıbet yirge kirer-sin ger hod
Bolsa kök atlası rahşin üze cul

İy Nevāyī kadem urmak bolmas
Reh-nümāy olmasa hādī-i sübül

392

Ve Lehu Gafara'llahu Lehu

--./---./---./---

P235b ^cAzm olsa hayalinga köñüldür aña mahmil
Āsāyış eger istese köz çeşmesi menzil

İy ^cışk n'itip ol kara közni köreyin kim
Közniñ karasın hecride eşk iyledi zāyil

1 üze:ara F; 4 maña:miñe T // ü:P'te yok; 5 olmuş:imiş FPÜ₁T.

392. Gazel Ü₂'de yok; 1 eger:P'te yok.

Ü₁118a 3 Tā boldı sinin ħüsnüğe ʿaşık üze ʿaşık
İş boldı minin köñlüme müşkil üze müşkil

Ol köz alur il cānın oğurluk bile veh kim
Bağmas bu taraf tutsam özümni nice ġāfil

Yādı bile bī- ħüşluğum def ini kılman
Dīvārıdın ol küynin er bolmasa keh-gil

6 İy muğ-beçe ʿaşık-min ü dürdi-keş itip rahm
Ni yüzüğe ni cānğa kıl perdeni hāyil

Özlükni fenā otığa köydürdi Nevāyī
Kim şavmaʿadın ħāric irür deyrğa dāhil

393

Ve Lehu Settera'llāhu ʿUyūbehu

---./---./---./---

Ol şeyh ki minber üze efsūnğa birür tūl
Şeytāndur özi meclisinin ehli sürug ġūl

ġafletdin eger vaʿz ile oyğatsalar ilni
Ol iyler uyutmak üçün efsāneğa meşğul

3 Baştın ayağı minberinin pāye vü destān
Hem özi vü hem maʿrifeti cāhil ü mechūl

Körmeý ħired aşġābıda bir ferdni ʿāqıl
Tapmay kişi efsūnıda bir nükteni maʿkūl

3 ta:ya Ü₁ / ħüsnüğe:ħüsnüğe T; 4 il:ir T; 6 dürdi-keş:dürd-
-keş T // yüzüğe:yüzüğe T.

393. Gazel Ü₂'de yok; 3 pāye vü destān:pāyesi dastān T.

F615a Her ni ki hadiř atı koyup barçası mevzū^c
Nakli ki meřāyihdın itip barısı mec^cul

6 Yüz pāre kılıp minberi ot yakkalı evli
Bu řart ile kim bolsa özi kātıl ü maqtūl

R628a Iblīs şıfat il sarı meyl itme Nevāyī
Tā bolmağa-sin zerķ u riyā kaydıda mağlul

394

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

---/--/--/--/--/--

Ü₁118b Kan yaşım içre tenim tolganganun nezzāre kıl
Lāle-zār içre yılan ger körmedin ot üzre kıl

Bādedin mü irkin ösrük közlerinñin ğumreti
Yā ʿizārın otı tābıdın bolupturlar kızıl

3 Köñlüm içre her yara ağızda peykānıñ uçı
Kildi derdin lezzetinin şükrini ayturğa til

Tā tüşüp-min ol ʿizār u ikki ğisū hecride
İy kuyaş raĥm iyle kim bolmış bir ay u ikki yıl

Dāğıma endāze merhemliĝ mamuğdın istegen
Köñlüm içre biyle her yan dāğ-ı bī-endāze bil

Dehr bustānıda çun yoқтыur vefāyī iy köñül
Lāle dik gül-ğün ķadeĥ tut ğonçe dik bir dem açıl

5 barısı:barçası P / mec ul:mechul T; 6 minberi:P'te yok; 7
sin:min T.

394. 1 tolganganın:tolğanını Ü₁; 2 mü irkin ösrük:ösrük mü
irkin F; 3 derdin:derdi Ü₁; 4 hecride:hecriğa FÜ₁T; 5 merhem-
liĝ:merhemlik FÜ₁T / mamuğdın:mamuğdın T; 6 dehr:deyr.

İltifâtın azıdın itti Nevâyî tilberrep
İy Perî bir hem bu mecnûnuḡa pervâ iylegil

395

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca^cahu

..---/..---/..--

Ol kuyaş aḡzı üze müşkîn ḡāl
Zerreniḡ nokḡtasıdın kildi misāl

Ger revāndur ni taḡ ol ḡad ki irür
Revḡ ser-çeşmeside tāze nihāl

3 Raḡş her yan ki sürer ol çābük
Yügürür tigreside peyk-i ḡayāl

Çābükümnün atınıḡ na^cli imes
Tüşti şeb-rengi ayaḡıḡa hilāl

ḡonçe aḡzı ki tekellüm kılmas
Ol aḡız ḡonçesi kılmuş anı lāl

6 Hecrniḡ çāresi bî-hodluḡ imiş
Sākiyā cām kitür māl-ā-mal

Ü₁119a Tā Nevâyî dik olay anı içip
Mest u mecnûn sıfat u şifte-ḡāl

396

Ve Lehu Taḡammedehu'llāhu Bi-ḡufranihi

..---/..---/..---/..--

7 mecnunūḡa:mejnūnuḡa Ü₁.

395. Gazel Ü₂T'te yok; 4 çābükümnün FÜ₁; 6 bî-hodluḡ:bî-hod-
luk F; 7 olay anı içip:içip anı olay P.

396. Gazel Ü₂'de yok.

Ol perî-çihre çu körgüzse cemāl maḳbūl
Körgeñ irmes turur öz ʿaḳlıda ḳalğan maḳkūl

Sürtülüp yirge eger yitse dimāğımğa isi
Mini ol zūlf ṭınābı bile ḳılğıl maḳtūl

3 İstesey dehrde miñ tilbe köñül ser-gerdān
Ḥalka halka resen-i zūlfidin aḳıl merḡul

Ḥatırım ikki cihān şuğlıdın olmış fāriğ
Dōst yādı bile tā köñlüm oluptur meşḡul

Bādi-i laḳl-i lebiñ ḳanıma birdi taḥlīl
Ḳatlı imiş ḥaşşiyeti laḳl ki bolḡay maḥlūl

6 Veh ki maḳşūdñı maḳlūm iteyin dip ʿömri
Bir ser-i mūy imestür ki imestür mechūl

Ger Nevāyī dise büt vaşfını tekfīr itmey
Deyr pīridin irür biyle rivāyet menkūl

397

Ve Lehu Aḳzama'llāhu Ecrahu

--/--/--/--/--/--

Nāleni her niçe kim ildin nihān iyler köñül
Sini saḡıñgaç yana bī-ḥod fiḡān iyler köñül

Her niçe kim yaşurur-min rāz-ı ʿışḳıñ ḥalkdın
Bir maḥalsiz āḥ ile barın ʿıyān iyler köñül

1 ʿaḳlıda: ʿaḳlığa FÜ₁T / ḳalğan:ḳalmak Ü₁T; 2 yirge:yüzge FT;
3 aḳıl:aḳıl T.

397. Gazel Ü₂'de yok; 1 niçe:çend Ü₁ // saḡıñgaç:sāḡıñan
P; 2 halkdın:halk ara FT, cān ara Ü₁.

3 Mey teresşuh iylegen dik çak bolgan şişedin
Zahmıdın hun-abesin her dem revan iyler könlü

Kasd iter könlüm ki algay leblerindin kam-ı dil
İmdi tahkik iyledim kim kasd-ı can iyler könlü

Ü₁119b Köz körer yüzüñni vü köñlüm mini rüsvā kıllur
Zār iter köñlüñni köz bağırımñı kan iyler köñül

Şu^cle-i gügird körgüzdi każā köydürgeli
Derd-i ^cışk ehlin bu kim gerdün-keman iyler köñül

Iy Nevāyī evvel ol nā-mihr-bānga uçratur
Kimni kim min bī-nevā dik nā-tüvān iyler köñül

398

Ve Lehu ^cAleyhi'r-Rahmetü

.---/.---/.---/.---

Yüzi āyine kıldı közgüñi ol sim-ber hāyil
Anıñ dik kim kuyaş ruhsārığa bolğay kamer hāyil

Ol otluğ yüzni kılmak zer-varak pinhān imes mümkün
Ni imkāndur körerge şu^cleni bolmak şerer hāyil

P236a 3 Körünmes zār köñlüm ceñd itip peykānlarıñ içre
Meger ol kuşka bolmış kesret-i berg-i şecer hāyil

Sunı andak ki yapğay şafha şafha berg-i gül tüşkeç
Yaşımğa pāre pāre bolmış eczā-yı ciger hāyil

Saçıñğa gird-i Yizdī mi^cceriñ hāyil bola algay
Bola alsa sevād-ı şām üze şeb-nem eger hāyil

3 iylegen dik:iylegendin Ü₁; 7 ol:P'te yok.

398. Gazel Ü₂T'te yok; 3 kuşka:kuşğa P; 5 mi^cceriñ:mi^cceri

P.

6 Seferde mūceb-i hırmān dīdār-ı ehl-i şevk içre
Hemānā vaşl hürşīdiğadur gerd-i sefer hāyil

Yüzünni aç eger hod rişte-i cāndın durur bürka^c
Birip cān istemes dīdārgā ehl-i nażar hāyil

Dime sālikke hāyil ni idi maqşūd-ı vaşlıdın
İrür 'aql u his ü dīni vü 'uqbi ser-be-ser hāyil

9 Diseñ kim özlükümdin özge hāyil bar mu cānāngā
Bolur mu iy Nevāyī 'ışk ara mundın beter hāyil

399

Ve Lehu Şerrefehu'llahu Kadrihi

---/---/---/---

Ü₁120a İy muşavver dil-berimğa şūreti mānend kıl
Körmekidin hātırımni ki gehi hursend kıl

Ol harir üzre ki tarh itkün durur timsālını
Sıgmasa zeyliğa cānım perdesin peyvend kıl

3 Bolmasun bu tu^cmedin maħrūm ol kūy itleri
İy ecel taqşım üçün bağrımni yüz penkend kıl

Ol perī-veş çıktı ösrük sikritip köñlekçe vāy
Nāşihā dīvāne boldum imdi terk-i pend kıl

La^c1-i şirīndin ki kıldıñ Cīşni cānımğa telh
Niçe açık söz dimek bir katla şekker-ħand kıl

6 seferde:seferdür FÜ₁; 7 durur:irür Ü₁; 8 idi:ikin FÜ₁.

399. Gazel Ü₂T'te yok; 2 zeyliğa:zeylğa P; 5 açık:açıg FÜ₁,
açuk P.

6 Cām-ı Cem'niñ rāhı Efrīdūn yılanı zehridür
İy köñül özni sıfāl-i fakr ile hursend kıl

Hāceti budur Nevāyī'niñ Hudāyā kim anı
Muğ-beçe hüsniğa muğ deyrīde hācet-mend kıl

400

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/---/---/---

F615b Zahmlıg köksümni ğayret tıgı birle çāk kıl
Hem uşol su birle ğayrıñdın köñülni pāk kıl

Lem^a-i ruhsārıdın iy ^eışk köymekdür işim
Nā-tüvān cismimni ger hod hıme ger hāşāk kıl

R628b 3 Biyle ot kim mindedür andın füzün imkān imes
Dem bile tız iyle yāhod yüzni āteş-nāk kıl

Ġayrğa şāyed ğubārım hāyil olğay körgeli
Küyide iy ^eışk hāset birle cismim hāk kıl

Mest çıkmış tıg ile ehl-i nazar katli üçün
İy könül nezzāre-i ol kätıl-i bī-bāk kıl

6 Her ni kökdin kilse bol tofrağ dik hāmıl ü ger
Nā-pesendiñ bolsa men^e-i gerdiş-i eflāk kıl

Ü₁120b İy Nevāyī ^eışk otınıñ şu^elesin çıksun diseñ
Köñlekiñ çāki ni asıg kökrekiñni çāk kıl

400. Gazel Ü₂T'te yok; 1 zahmlıg:zahmlık FÜ₁ // ğayrıñdın:
ğayrıdın F; 3 imkān:itken P; 7 şu^elesin:şu^elesi F.

401

Ve Lehu 'Afa'a'llāhu 'Anhu

---/---/---/---

La'l-i cān-baḥşı ki ilge cān birür cānımdur ol
Ol ki mundaḡ leb bile dir nükte cānānımdur ol

Vaşl şāmı ol ḡad ü yüz devriḡa pervāne-vār
Çivrülüp köysem ni taḡ şem'-i şeb-istānımdur ol

- 3 Nükte-i mevḡūm imes köḡlümde aḡzıḡ yādıdın
Kim bu ḡūn'ın ḡonçe içre dāḡ-ı pinḡānımdur ol

İtleriḡe tu'medür baḡrım velikin ḡolların
Ol ki rengin iylemiş ḡinnā kibi ḡanımdur ol

Dip imiş-sin terk-i 'ışḡım iyle yā öl hecr ara
Munda ölsem hem öley likin ni imkānımdur ol

- 6 İy ki kördüḡ hecr zindānıda bir ḡanlıḡ esir
Nā-tüvān köḡlüm bu likin beytü'l-aḡzānımdur ol

ḡusrevi körsen ki eş'arım oḡup ḡālet ḡılur
İy Nevāyī anla kim şāh-ı sūḡan-dānımdur ol

402

Ve Lehu Rafa'a'llāhu ḡadrahu

---/---/---/---

401. Gazel Ü₂T'te yok; 1 mundaḡ:mundaḡ P; 2 çivrülüp:civü-
rülüp F; 3 nükte-i:nokḡta-i Ü₁; 4 itleriḡe:itleriḡe P, itleri-
ge Ü₁; 5 dip:dir P; 6 ki:F'te yok.

402. Gazel Ü₂T'te yok.

Ayta alman kim min-i āvāre birle yār bol
Gerçi yok kıldıñ mini ol kūydin sir bar bol

Min eger ber tapmadım sinsiz hayātım şāhıdın
Nañl-i °ömrüñdin sin iy bed-mihr ber-ñurdār bol

3 Çun mini ğam tığıdın katl iylediñ ni sūd eger
Mātemimdin ğam yigil yā özgege ğam-ñ^Vār bol

Iy köñül ol °ömr hecri ger bu yañlığ şa°b irür
Ger kutulsañ cān birip cān birle minnet-dār bol

Ü₁121a Ol kıyaşnıñ kūydin iy kim tiler-sin çıkmasañ
ñāk-sār anda niçük kim sāye-i dīvār bol

6 Tā tirig-sin isteseñ hoş-vaktliğ iy mey-perest
Tā tolar peymāne muğ deyride ğıdmet-kār bol

Iy Nevāyī ger tiler ol şūñ āzārıñ sinıñ
Kim dip irdi kim vefāsız ilge mundağ zār bol

403

Ve Lehu Kāddesa'llāhu Rūhahu

---/--/--/--/--/--

Veh ki bu bī-dil ğamıñdın öldi iy dil-ñ^Vāh kil
Iy köñül sin dağı ol dil-ñ^Vāh ile hem-rāh kil

Mümkin irmes agzım içre kil dimekdin özge söz
Gerçi yār allında tinkdür ñ^Vāh tur di ñ^Vāh kil

1 āvāre:dīvāne Ü₁; 4 ger:çun F; 5 tiler-sin:tilerseñ F; 6 vakt-
lığ:vaktlık FP / perest:fürüş Ü₁.

403. Gazel Ü₂T'te yok; 2 dimekdin:dimektin F.

3 Gerçi derdimğa devā kılğuş yok ammā hecr ara
Asru katık hāletimdin bolğalı agāh kil

Iyle kim tam rahnesidin ay tüşer vīrāneğa
Çāk köksümdin buzug könlüm ara iy māh kil

Āh otın didiğ ki pest iyley zülāl-i vaşl ile
Bu nefes kim şu^clesin gerdünğa çikmiş āh kil

6 Bir kadeh birsen koyar-min bütka yüz iy pīr-i deyr
İkkisin alıp başımğa hasbeten li'llāh kil

Gerçi kilmey kilmey öltürdüş Nevāyī'ni velik
İy Mesīh anıñ mezārı başığa geh gāh kil

404

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sirrahu

-.---/-.----/-.----/-.-

Hil^catin tā iylemiş cānān kızıl sarığ yaşıl
Şu^cle-i āhım çıkar her yan kızıl sarığ yaşıl

Gül-şen ittim ʿışk şahrāsın semūm-ı āhdın
Kim iser ol deşt ara her yan kızıl sarığ yaşıl

P236b 3 Şişe dik könlümedür gül-zār-ı hüsnüğ yādıdın
Ü₁121b Tāb-dānnıñ ʿaksi dik elvān kızıl sarığ yaşıl

ʿArız u halkuş bile haţtıñ hayālidin irür
Közlerimniñ allıda devrān kızıl sarığ yaşıl

3 katık:katığ Ü₁; 4 buzug:puzug Ü₁; 5 ki:F'te yok; 6 bütka:
bütga P; 7 öltürdüş:öldürdüş Ü₁.

404. Gazel Ü₂T'te yok; 4 halkuş:hāliñ F.

La^cl-gün mey tutkıl altun cām birle sebzedede
Kim bulardın yaḥşı yok imkān kıızıl sarıḡ yaşıł

- 6 Faḫr ara bī-renglik düşvārdur bī-ḫad velik
Hırkada tikmek irür āsān kıızıl sarıḡ yaşıł

Iy Nevāyī altun u şengerf u zengār isteme
Boldı nazmıñ rengidin dīvān kıızıl sarıḡ yaşıł

405

Ve Lehu Rafa a'llahu Menziletahu

-.---/-.----/-.----/-.-

Cān u köñlüm bes ki kördi ehl-i devrāndın melāl
Cānıma bolmış köñüldin köñlüme cāndın melāl

Bu ikev bes kim melāl ızhārı iylerler bolur
Hem mana mundın melāl el-kışşa hem andın melāl

- 3 Ol ki 'ālemdin melūl olḡay ilidin hem irür
Kimgе zindāndın melālet ehl-i zindāndın melāl

Kimse birle āşnā bolman ki nā-gāh iy refiḫ
Bir kişige bolmaḡay min zār-ı ḫayrāndın melāl

Deşt ara hem istemen hem-dem ki nā-geh bolmaḡay
Güllarḡa bu alaḫan u alamandın melāl

- 6 Her niçe kıldım vefā cüz bī-vefālıḡ körmedim
Ni 'aceb köñlüme bolsa nev'-i insāndın melāl

6 düşvārdur:düşvār irür F; 7 nazmıñ rengidin:rengin nazmıdın
Ü₁.

405. Gazel Ü₂T'te yok; 2 iylerler: یرلر P / bolur:köñül
P; 4 nā-gāh:nā-geh FP; 5 u:P'te yok; 6 vefālıḡ:vefālık P //
köñlüme:köñlüme P;

Sākiyā tā mümkün olğay cāmıma koy bāde kim
Dehr ilidin hātırımğa ötti imkândın melāl

Tā bolay ol nev^e ösrük kim şu^eurum bolmağay
Miñneti köp köñlüme yüz koysa her yandın melāl

Ü₁122a 9 Ger Nevāyī cānı köyğendin bu sözler dir velī
Cān melāl ornığa körmes yitse cānāndın melāl

406

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--/--

Algalı köñlüm minip bir berķ-reftār at kil
Ger minin köñlüm kirektür berķdın hem bat kil

Min kim ü vaşlıñ hayāli istemek veh kim mağa
Barça ger bir körmek ü ölmek durur heyhāt kil

3 Dip idin başınğa bir kün yitküm andak kim kuyaş
Mihr lāfın ger tiler-sin iylemek işbāt kil

Barganıñdın ayru irdi bir biridin cān u ten
Kilmekiñdın cān u tenni bir birige kat kil

F616a Rüzgārun tīre iylep cām-ı hecr öltürgüsi
İy hayātım şem^ei def^e iylerge bu zulmāt kil

6 Zühd ile cānımğa yittim iy köñül ger deyr ara
Ber-ṭaraf kılmaq tiler-sin tevbe vü tāmāt kil

7 imkândın:ötkendin P; 9 sözler:sözni P.

406. Gazel Ü₂T'te yok; 2 ü:FP'te yok / hayāli:hayātın FÜ₁
// durur:turur Ü₁; 3 bir kün yitküm:yitküm bir kün Ü₁ // iyle-
mek:istemek Ü₁; 4 kilmekiñdın:kilgeniñdın Ü₁; 5 cām-ı..öltürgü-
si:şām-ı..öldürgüsi Ü₁ / cām-ı:şām-ı F; 6 ber:bir F;

R629a Derd-i hecrin̄din Nevāyī tilbereptür iy perī
Ger işitmek isteseñ divāne-vār ebyāt kil

407

Ve Min Garāyibi Zihnihi

..---/..---/..---/..-

Tiğ-ı hecrin̄din irür yüz yara nā-şād köñül
Kılsa tañ yok ol ağızlar bile feryād köñül

Iy köñül ʿışk ara ger ğamliğ iseñ bāk irmes
Kayda ʿışk ehli ara taptı birev şād köñül

3 Ger yüzün şu ʿlesidin köydi dağı kül boldı
Līk boldı minin̄ āhım bile ber-bād köñül

Başāğınñ timürin tişe yasap āh otıdın
Ğuşsa tağını kazar iyle ki Ferhād köñül

Ü₁122b Ni ʿaceb tilberesem çunki alıptur mindin
Ādemī-zād dimen belki perī-zād köñül

6 Ni vefā rengi vü ni mihr isi bar iy bülbül
Bu çemen güllerige iyleme muʿtād köñül

Yār yādığa Nevāyī'ni birey dip irdi
Bargalı kılmağı anı özi hem yād köñül

408

Ve Min Netāyici Fikrihi

-.---/-.---/-.---/-.-

7 isteseñ:iseñ F.

407. Gazel Ü₂'de yok; 1 yara:pāre Ü₁; 2 ğamliğ:ğamlık FT,
ğamliğ Ü₁ / bāk:tañ Ü₁; 7 özi hem:hem özi FT.

408. Gazel Ü₂T'te yok;

Bāg ara irdiñ mü kim bu kiçe gül-bîz isti yil
Bāde içtiñ mü ki bî-had ʿişret-engîz isti yil

Yüz üze zülfünü kıldıñ mu perişân nâz ile
Kim gehî gül-bār u gāhî ʿanber-āmiz isti yil

3 Yüz ü kaddiñ şevkidin öldüm hemānā bāgdın
Açılıp gül cilve iylep serv-i nev-hîz isti yil

Yilge ruhsār u teniñ açıp meger birdiñ hayāt
Kim ümid ehliğa gül-pāş u semen-bîz isti yil

Ġonçeler şevkunda güyā bağlağandurlar köñül
Kim niçe kim isti ol yandın dil-āvîz isti yil

6 Bu çemende bolsa yil sâkin öcer şemʿ-i hayāt
Yaratur endüh u ğam otın eger tîz isti yil

İy Nevāyî renc ile hoş bol ki Ferhād āhıdın
Yil ki koptı taşlamakka tâc-ı Pervîz isti yil

1 mü:bu P // engîz:āmiz Ü₁; 2 kıldıñ mu:mü kıldıñ Ü₁ / nâz:târ
F; 5 bağlağandurlar:bağlağanlardur FÜ₁.

MİM HARFİNİN MAHBÜBLARININ MÜLAKATI

409

.---/.---/.---/.---

Zihî mülkiñniñ on sikkiz miñidin bir kilip ‘âlem
Bir ülüg kul saña ‘âlem ara Havvây'ıla Âdem

Birip çun âferîniş şâhidîğa hikmetiñ cilve
Bolup ruhsârı nîli bu müdevver nîl-gün-ţârem

- 3 Gül aḥmer süsen ezraḫ bu çemen içre bolup andın
Ki yildin terbiyet kâcın alarğa yitkürüp muḥkem

Semûd fâlin körüp encümdin evvelkı üçî mîzân
Çu emriñ çerḫ zâlin iyleben mekkâre-i kad-ḥam

Çemenğa âteşin güldin çu koyduñ tâze kanlıg dâğ
Mamuk aḫ güldin itdiñ dâğı üzre koyğalı merhem

- 6 Çu yazdıñ şubḫğa yarlıg basarğa al tamğasın
Şafaḫdın ḥal kılıp şengerf kıldıñ mührdin ḥâtem

Kiçe içre kuyaşnı ṭâbıḫu'n-na'l itdin ay birle
Ḥired vehm itti kim hem-cins ikki ḥarf irür müdḡam

Çu bağlap bir birige hikmetiñ bu kâr-geh vaşfın
Ḥired birür mühendislerğa sırrın iyleben mübhem

- Ü₂68a 9 İtiñdür şâhlar yoḫtur Nevâyî itçe allıñda
Alar itdin kem ü bu it ayağı toprakıdın kem

409. Gazel sadece Ü₂'de var.

---./---/---./---

Hem şubh "arızındur verdiyyetü'n-nesāyim
Hem şām sünbülündür müşkiyyetü's-şemāyim

Veh ol ni hübluğdur kim kahr çaķı sürse
Yüz harf-i nā-mülāyim andın kilür mülāyim

3 Bir kiçe tüşte kördim ol zülf birle yüzni
Bahtım kibi tiler-min bolsam hemīşe nāyim

Her kün hayāl-i dāyim budur murād kim hem
Bolsam kaşıda her kün baksam yüzige dāyim

Könlindin aldı ol köz ārām u şabr u nakdin
Bir Türk dek ki algay tārāc ile ğanāyim

6 Sōfī köz ü köñülni pāk itmese ni asiğ
Ötkerse tünni kāyim yā bolsa künde şāyim

Yüz āh iy Nevāyī kim ol kuyaşğa yitmes
Gerçi yiter ğamıdın gerdünĝa āh u vāyim

---./---/---./---

Tā yigit irdim, karılargā köp irdi hıdmetim
Karıĝan çağda yigitlerge ağırdur şohbetim

Ni üçün boldum kiçig yaşlıĝlar içre köp şakīl
Gerçi köp zāhir durur sin keşretidin hıffetim

410. Gazel sadece Ü₂'de var.

411. Gazel Ü₂'de yok; 2 sin: سین Ü₁;

- Ü₁123a 3 Veh ki, demdin demğa mindin yârlarğa ictinâb
Gerçi kündin künge artukdur alarğa ülfetim
- Ger te'emmül iylesem vâkı', muhikdürler alar
Ni üçün kim hiç kalmaydur alarğa nisbetim
- Müşk çun kâfûr boldı yağdı ot üstige kar
Haṭṭ-ı müşkin birle otluḡ yüzge n'itsün rağbetim
- 6 Bâğ ara serv-i sehî yanında kördüm iski tāk
Boldı tüz boyluḡlar içre ḡam kadimdin 'ibretim
- Iy köñül, tut güşe'î imdi 'ibâdet kılğalı
Kalmak ister bolsañ illig yılğı bolğan hürmetim
- Çunki illig menzil ötti 'ömrün, sâkin bolay
Ni üçün kim imdi yok sür'at kılurğa kuvvetim
- 9 N'ittim illig yılda cüz 'işyân ki imdi n'itke-min
Yana illig yılğaca tuttım ki bolsa mühletim
- Lutḡ itip, yâ Rab ki, îmân baylıḡın kılğıl naşib
Kim helâk itmiş 'amel müflisliḡının hacletim
- P237a Iy Nevâyî, ḡam yime kim, baḡr-i ḡufrân urşa mevc
Tiḡri lutḡdın ni mümkün cüz ümîd-i raḡmetim

412

Ve Min Lutḡi Tab'ihî

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

3 demdin..mindin:mindin dem-be-demğa Ü₁ // künge:künğa Ü₁ /
artukdur:artuktur F, artuḡdur Ü₁, artıḡdur T; 5 otluḡ:otluḡ
FÜ₁T; 6 'ibretim:ḡayretim Ü₁; 7 kalmak:kalmaḡ F; 10 baylıḡın:
baylıḡı FÜ₁T.

412. Gazel Ü₂'de yok;

Ni ʿaceb ʿan yığlasam ehl-i zamāndın dem-be-dem
Kim alardın ʿam üze ʿamdur elem üzre elem

Söz dikmek bolmas alarnıñ zulum yāhod luḫfıdın
Çunki ol köptin dağı köptür bu kemdin dağı kem

3 Çerh gūyā kim çiker miḫnet yüki devr ehlidin
Kim barı cismide encümdin tir olmuş kaddi ḫam

Levḫa-i ḫilḫatleride yok meger ḫarf-i cefā
Şafḫa-i ḫāḫırlarıda yok meger naḫş-ı sitem

Ü₁123b Sāyir-i efrād işi bu bolsa ol kim ferd irür
Barça ildin ḫüsn ara azdur ana yüz munça hem

6 Çun cefā tartar kişi bāri birevdin tartsa
Kim vefā kılsa kişige bolmasa ol dağı ʿam

Közi kätıl kaşı āfet ağızınıñ nuḫkı füsün
İsterem lıkin cihānda yok turur mundak şanem

Tapmağun deyr-i fenā ehlide yaḫ baştın bekā
Kılmağunça bāde-i vaḫdet vücūdunı ʿadem

9 İy Nevāyī mā-sivā'llāhdın kisilmek kimseni
Lī-maʿa'llāh menziliğa yitkürür evvel kadem

413

Ve Min Āşarı Zihnihi

.---/.---/.---/.---

2 alarnıñ:alardın F // köptin:köpdin Ü₁T / köptür:köpdür P;
4 ḫāḫırlarıda:ḫāḫırlarığa P; 5 azdur: اوزدور P; 7 yok turur:
yoktur F; 9 lī-maʿa'llāh:la-maʿa'llāh T.

413. Gazel Ü₂T'te yok.

Urar-min köksüme taşlar ğam itkeç kaşd-ı cān her dem
Kaķar-min bu ışikni kim yiter bir mihmān her dem

Ölüg tapıp buzuĝ içre min-i mecnūnnı gūyā çuĝd
Nevāhī ehlin āgeh kılĝalı tartar fiĝān her dem

3 Hemānā tofracımni la^cl-gūn kılmaķķadur bu kim
Kilür baĝrım şikāfıdın lebiñ şevkıda kan her dem

Meger mecnūn könülge her dem iyler ol perī cilve
Yok irse nivçün özidin barur bu nā-tüvān her dem

Açar gūyā şabā ol gül yüzidin her zamān bürka^c
Bu kim bir fitne birle koĝalur ehl-i zamān her dem

6 Savuĝ āhim bürüdet saldı ^cālem içre kış irmes
Bulut yok dūd-ı āhimdın körünmes āsmān her dem

Kirek her dem kağeh mey kim suyu her laħza kaytargay
Bu kim devrān cefāsıdın yiter aĝzımĝa cān her dem

Bu menzildin saĝa yol ^cazmıĝa bā^ciş durur bu kim
Yiter bir kār vān her dem öter bir kār vān her dem

Ü₁124a 9 Dem-ā-dem cevr ile buzdun Nevāyī köñlin andaķ kim
Buzulĝay mülk bir zulm itse şāh-ı kām-rān her dem

414

Ve Min Tavāli^ci Metāli^ci Esrārihi

...--/...--/...--/...--

2 tapıp:taptı F / mecnūnnı:mecnūnĝa Ü₁ // ehlin..kılĝalı:ehli-
ni..kılıp P; 3 kan:cān P; 4 her..cilve:cilve iyler ol perī dā-
yim P; 6 savuĝ:savuk P; 7 mey kim:kim mey FÜ₁ // yiter:n'iter
Ü₁; 8 bu:ol Ü₁.

414. Gazel Ü₂'de yok.

Ol ki k̄usi ünidin şām u seher efḡānım
Aña yitmes-min aña yitmek imes imk̄ānım

Çetri üstideki kuş ayla ki könlüm kuşıdur
Könlüm olmak ni ʿaceb anda ki bolğay cānım

F616b 3 Kulağı laʿli hemānā ki dūr irmiş çu mini
Bī-günāh iyledi katl anı tutuptur kanım

Mühriga rişte-i cān bağladım u köz qarasin
Sürtsem irdi aña kalmas idi armānım

R629b Bu şıfatlar bile mevşūf kim irkin diseler
Bola almas kişi ʿālemdə meger sultānım

6 Fakr kūyide gedālıg çu irür sultānılg
Saltanat māyilidür hātır-ı bī-sāmānım

Min ü muğ deyri ara muğ-beçeler ʿışkı ki bar
Ol gedālıgda cihān şehleriğa fermānım

Pir-i deyr iylese bir cām mey ihsān kılğay
Mest ʿālem ilini cām-ı mey-i ihsānım

9 Ni uray lāf Nevāyī kibi çun olsa iti
İtleri haylı ara itçe dağı yok sanım

415

Ve Lehu Zāde ʿIrfānehu

---/--/--/--/--

3 tutuptur:tutupdur T; 4 mühriga:mührige F, mihriğe T; 6 kūyide:kūyinde Ü₁; 9 itçe:ança Ü₁.

415. Gazel Ü₂T'te yok.

İyledim 'azm-i sefer bolğay diben 'ışk otı kem
Ol hod efvn boldı her menzil dimey kim her kadem

Kaysı menzilni kadem her dem ki urdum yol ara
Gam sipāhı haylı körgüzdi ol otdın bir 'ālem

Ü₁ 124b 3 Seyr kim dirler kem iyler 'ışkını kör iy refik
Kim cihān āvāresi boldum galat çıktı bu hem

Hecr vādīsiga kılmañ 'azm 'aşıklar ki bar
Her hası bir tığ-ı miñnet her taşı bir küh-ı gam

Küyiniñ dīvārı üstümge yıkılsa yahşırak
Andın ayru cilve-gāhım bolğuşa evc-i harem

6 'Işk ile taptım 'adem şahrāsıdın mülk-i vücūd
'Aşık oldum derd kılğunça vücūdumı 'adem

Köp hıred hattın Nevayı sarı çikme iy refik
Kim ana kilik-i kazā 'aşıklık iyleptür rakam

416

Ve Min Nefāyisi Enfāsihü'ş-Şerīfeh

-.---/-.----/-.----/-.-

Tutkalı şirīn-lebiñ şāh-ı şekerdür barmağım
Bes ki sormakdın anı ayrılğıu dikdür tırnağım

İsterem kūr iylegey nezzare ehlin reşkdin
Ger sabā tahrikidin küyige barsa tofrağım

3 kim dirler:dirler kim Ü₁ / 'ışkını:'ışkını F // kim:ki P.

416. Gazel Ü₂'de yok; 1 sormakdın:sormagdın T / dikdür:dik-
tür FPT.

3 Vaşlı bey^cığa töküp il sîm min yardım yürek
Kāmıma müşkil ki yitkey-min bu bolsa yarmağım

Berķ imes kim ot çakar-min dehrni köydürgeli
Tağ ile bolmış yağı ay çunki taş u çakmağım

‘Işķ ara Ferhād ile Mecnūn şerikimdür velik
Derd ü ğam çikmekke minçe yok bu ikki ortağım

6 Dime mahmūr olsañ özni salmağıl iy muğ-beçe
İsterem bolğay fenā deyride özni salmağım

İy Nevāyī dime ‘ömrünğ ötti ‘ışķ u meydin öt
Tā tirig-min irmes uşbu ikki iş iyler çağım

417

Ve Min ‘Arāyisi Ebkāri Efkārihi

.---/.---/.---

Ü₁125a Kara destār tā çırmadı māhım
Başımğa çırmaşıptur dūd-ı āhım

Yağıptur nergis içre jāle yāhod
Közide eşk irür bar iştibāhım

P237b 3 Aña hem-reng olay dip mātemi-min
Kararğan rüzgārım bar güvāhım

Sirişkim hatları şerhini sordum
Didi hağl-ı belāğa şāh-rāhım

3 vaşlı:vaşl Ü₁T / sîm:sîm ü T // min:P'te yok; 4 dehrni:men-
zili P // tağ:tağ P; 5 velik:velī PT.

417. Gazel Ü₂T'te yok; 1 çırmaşıptur:çırmaşıpdur Ü₁; 3 mā-
temi-min:mātemimdin P; 4 sirişkim:sirişki RPÜ₁₋₂.

Maña hod bu ʿazā boldı bahāne
Müdām akmakka eşk-i gāh gāhım

- 6 Yime bāzī nücüm-ı tīredin kim
İrür kalb ile kim rû-keş derāhim

Közümdür tīre yaʿni iy Nevāyī
Kara ton kıydi mātem içre şāhım

418

Ve Lehu'l-ʿAcāyibdin

.---/.---/---

Firākın dūzahı içre vücūdum
Boluptur ot nefesler anda dūdum

Kilip cān riştesi vü cism tārı
Vücūdum hilʿatide tār u pūdum

- 3 Firākında yutup kan kılsam efgān
Mey-i nābımdur ol bu bir sūrūdum

Kaşında igme kad birle yir öptüm
Hayāl it ol rükūʿum bu sūcūdum

Bil ü ağzın üçün barım yok oldı
Velī tinkdūr saña būd u ne-būdum

- 6 Birip dīn naqdi boldum deyr ara mest
Besī köp boldı bu sevdāda sūdum

6 rû-keş derāhim:rû-keşdür āhım P.

418. Gazel Ü₂'de yok; 2 hilʿatide:hilkatide Ü₁; 4 kad:P'te yok // rükūʿum:rükūʿ u Ü₁; 6 besī:velī FT / bu:P'te yok.

Ü₁125b Bu kim köp eşk töktüm iy Nevâyî
Könüldin ğayrınıñ naķşını yudum

419

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

.----/.----/.----/.----

Dem-ā-dem āteşin la^çliġa alur bāde cānānım
Bu yanlıġ otlar içre n'iylesün örtenmeyin cānım

İmes ay kün iki pāgundesin kök zālı birkitmiş
Kulakķa bes ki hecridinde anı yalkıttı efgānım

3 Tenimde dāġlarnı iyledim köñlek bile pinhān
Ķanap köñlekte fāş itti özin her dāġ-ı pinhānım

Közümde baġlanıp Ķan yaş ni tañ ger açķalı Ķoymas
Ķu ol Ķanımmı tökti ^çākıbet tuttı anı Ķanım

Buzuġ köñlüm ara mundaķ ki peykānını yaġdurdun
Ni tañ mundaķ yaġındın yir bile tink bolsa vīrānım

6 Ķacāletdin Ķızarmış gül taħarrük servdin kitmiş
Meger bāġ içredür gül-çihrelig serv-i Ķıramānım

Taşavvur birle geh maķbūl-min allıda geh merdūd
Ķayu aķşam ki sultān-ı Ķayāliñ bolsa mihmānım

Vücūd iķlīmidin āvāre ger boldum ümīd ol kim
Fenā deşti gubārıdın yapılgay cism-i ^çuryānım

9 Nevâyî'ġa dimeñ kim terk-i ^çışķ it ni irür mümkün
Ki min ^çaşķ-min ü dīvāne mundaķ iş ni imķānım

419. Gazel Ü₂T'te yok; 2 kün:kök F//hecridinde:hecridin Ü₁;
3 köñlekte:köñlekde FÜ₁; 4 ger:er Ü₁; 8 yapılgay:yayılgay P,
tapılgay Ü₁; 9 ni:ta RPFÜ₁₋₂T.

Ve Lehü'n-Nevādirdin

.---/.---/.---/.---

Bahār u bāğ seyridin ni gül ni servdür kāmım
Budur kāmım ki şāyed uğrağay serv-i gül-endāmım

Oķuķ köp zahmıdın dām oldı cismim zahmlar irmes
Çıkarga cān kuşı yollar yasaptur her taraf dāmım

Ü₁126a 3 Cemāliķ közgüsi çun ilge ru-ber-rū bolur her dem
Ni taķ ger közģü caksi dik zamāni yoktur ārāmım

Hoşā Mecnūn ki me'nūsı idi başıģa kongan kuş
Cünūn taşı yağardın başıma ol hem imes rāmım

F617a Maņa kim hecr za'fıdın nefes ma'lım imes kilmek
Ni imkān bes yitişmek ol Mesihā-demģa peyģāmım

6 Firākım kiçesi bes mühlik olmış ger seher bolmas
Nefes urmaķķa gūyā subhıni koymas kara şāmım

R630a Anıķ dik teşne-min iy muğ-beçe ger қоş tutar bolsaķ
Felekniķ hoķķasın böl iķki tā bolsun iki cāmım

Bahā bu bī-nevādın ger kabul iyler isen bardur
Birige cevher-i cānım birige naķd-i İslām'ım

9 Harām ittim Nevāyi dünyi vü c'ukbī temennāsın
Nidin kim Ka'be i kūyi sarı bağlandı ihrāmım

420. Gazel Ü₂'de yok; 3 rü-ber-rü:ru-ber-rur R, rü-be-rü
T / bolur:irür P; 3 yoktur ārāmım:yok turur āhım P; 7 ger:
kim FT // bolsun:bolsın T; 8 bī-nevādın:bahādın Ü₁ // cev-
her-i:gevher-i T; 9 temennāsın:temāşāsın T // kim:F'te yok.

Ve Lehu Eyzan

.---/.---/.---/.---

Cefā hem kılmadıñ köz her niçe hüsñüğe aldurdum
Kıya hem bakmadıñ her niçe kim allında tilmürdüm

Vasıyyet kıldı kabri başıda Ferhād ile Mecnūn
Cünūn şahrāsıda ol taşlar kim köksüme urdum

3 Yaralar encüm oldı kan şafağ ol ay firākında
Hadeng-i āh kim ötken kiçe gerdünga yitkürdüm

Firākım şāmı andın tîredür kim dūdı encümni
Kara kılmış tügenlerdin ki hicrānında köydürdüm

Lebiñ yādı çikip cān riştesin saldı yana tenga
Közünj bî-dādıdın cānı niçe ağzıma yitkürdüm

6 Cünūnum şu^clesin efzūnrak itti ol perī atқан
Ni oğ kim hecr tuğyānı ara köksümge sındurdum

Ü₁ 126b Ecel bî-dādıdın hāk-i tenim yüz şükr kim tındı
Ki hicrān örtegen cānımnı cānānıma tapşurdum

Kazāğa rāzı ol kim guşsa vaktı kılmadı sūdī
Niçe kevkebnı mücrim kıldım u gerdünni yazğurdum

9 Humārımdın şudā^c u ser-zeniş zühd eholidin her dem
Çıkıp mey-hānedin munça belā başıma kiltürdüm

421. 1 aldurdum:aldurdım Ü₂//tilmürdüm:tilmürdim Ü₂; 2 urdum:urdım Ü₂; 3 firākında:firākıda PT//hadeng-i: خدنگی Ü₂/yitkürdüm:yağdurdum FÜ₁T,tigürdim Ü₂; 4 andın:andak Ü₁//köydürdüm:köydürdim Ü₂; 5 közünj:körünj F; 6 cünūnum...atқан:cünūnım atқан Ü₂//sındurdum:sındurdım Ü₂; 7 örtegen: اورنگان P/tapşurdum:tapşurdım Ü₂; 8 ol kim:oldum Ü₁//u:Ü₁'de yok/yazğurdum:yazğurdım Ü₂; 9 humārımdın:humarımdın F//kiltürdüm:kiltürdiñ Ü₂.

Havālem kılsa p̄ir-i deyr büt yā muğ-beçe zünnār
Ni çāre çun koyup mescid fenā deyriğa yüz urdum

Nevāyī dik yaruğluk ol zaman taptım ku özlükni
Fenā otığa örtep külni dağı kökke savurdum

422

.-.-/.-.-/.-.-/.-.-

Nu ol kulakğa yiter c̄arz-ı hāl edā kılsam
Ni ol köñülge yakar naqd-i cān fidā kılsam

Ü₂68b Köñül şikāfığa ol küy tofrağı kanı kim
Bu huşk dāru ile derdime devā kılsam

3 Kirek kuyaş diremi tünge bolsa pervāne
Çu Yūsuf'umna iki dehrığa bahā kılsam

Figān ki c̄ışk çiker bağlap anı boynumğa
Niçe ki zühd ü vera^c perdesin revā kılsam

Közimğa dehrni her lahza t̄irerek iyler
Sevād-ı hālne her lahza köz kara kılsam

6 İşim çu savma^ca şeyhi bile t̄uzelmedi kās
Ki imdi mey-kede p̄iriğa ilticā kılsam

Nevāyi'gā çu şabā hem-nefesdür ol gülge
Ni boldı şarşar-ı āhımmı ger şabā kılsam

10 koyup:koyıp T / urdum:urdım Ü₂; 11 dik:tik Ü₂ / yaruğluk:
yaruğluğ FÜ₁₋₂ // savurdum:savırdım Ü₂.

422. Gazel sadece Ü₂'de var; 3 pervāne:bi-gāne Ü₂.

Ve Eyzan Lehu

.-.-/...--/.-.-/...-

Bahār-ı vaşlda örtendi reşkdin cānım
Hayāl kıl ki ni bolğay hazān-ı hicrānım

Tenim tügenlerige merhem iy refik ni sūd
İrür köğülde çu yüz munça dāğ-ı pinhānım

3 Ni nev^c diy ki buzuğ külbem içre geh geh kil
Töker çu gerd-i fenā lahza lahza vīrānım

Cünūnum imgekidin ger tarıktıñ iy nāşih
Selāmet ol sin ü şehriñ min ü beyābānım

P238a Kemāl-i za^cf körüñ kim tınar niçe yirde
Köğüldin ağzıma yitkünçe hayl-ı efgānım

6 Selāmet ehli tutun dīn ü ^cāfiyetkāzā
Ki mest ü ^carbede-cū çıktı nā-müsülmānım

Kadeh kıyaşı bile sākıyā münevver kıl
Ki ğamdın asru irür tīre künc-i aħzānım

Zamān ilide vefā yok egerçi cān birseñ
Bes oldı irse vefāsız ni ^cayb cānānım

Ü₁127a 9 Didıñ firākıda şabr iyle tā ki mümkündür
Nevāyi 'yā dime bu sözni kim yok imkānım

423. Gazel Ü₂'de yok; 2 tügenlerige:tügenleringe T; 3 nev^c diy:nev^cdin P / külbem:köğlüm FT // töker:töke F; 4 sin ü:sin Ü₁; 5 tınar:yiter T; 6 ^cāfiyetka:^cāfiyetga PÜ₁; 9 didıñ:dime FT.

424

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

-.---/-.----/-.----/-.-

Boldı revzen revzen ol k̄ātil hadengidin tenim
Ğuşsa çerhı bu tenim devr encümi ol revzenim

İylemiş zülfüñ hayāli rüzgārımını k̄ara
Āh dūdıdın k̄ararmaydur maķām u meskenim

- 3 Her ʔaraf ol şūh ʔaş urmış yaralar kanıdın
Kim k̄uruk cismim üze bolmış tiri pīrahēnim

Dime cān birmek fenin örgeñ dağı vaşlımını tap
Sin visalıñ fikrin itkil kim irür ol hōd fenim

Katıĝ ahvālimĝa yıĝlay durgān ilni dime dōst
Dōstlar ölmüş ölüm hālīĝa yitmiş düşmenim

- 6 Deyr işikinde tenim defn iylesenĝ iy muĝ-beĝe
Bāde lāyıdın gehī tapķay ʕimāret medfenim

Deşť ara sür iy Nevāyī cān u köñlüm şaydını
Kim bu kün av ʕazmi kılılmış k̄ātil-i şayd efkenim

425

Ve Lehu Settera'llāhu ʕUyūbehu

.---/.---/.---/.---

424. Gazel Ü₂'de yok; 1 devr:derd FÜ₁T; 3 şūh ʔaş urmış:
nev^c yaşurmuş Ü₁ // k̄uruk:k̄uruĝ T / tiri:her biri Ü₁; 5 katıĝ:
ķatik F, ķattık T // yitmiş:yitişmiş P.

425. gazel Ü₂T'te yok.

Şeb-istān içre kirgeç şem'lerniñ nūrın ittiñ güm
Kiçe yaruğrak olğaç t̄irerek bolğan kibi encüm

Çu sin-sin 'ayn-ı insāniyyet olsañ d̄idedin pinhān
Karangudur cihān andağ ki kōzde bolmasa merdüm

3 Ni tün kim hār u hārā üstide kuyūñde yatqay-min
Digey-sin kim yanım astıdadur sincāb ile kākum

Atağ ay u anağ hurşid idi irkin ki sin tuğduñ
Velī hūsn ü leṭāfetde ni eb oḡşar saña ni üm

Ü₁ 127b Egerci 'ışk bahri hecr deryāsıdın a'zamdur
Velikin ger kiçigrekdür bir āfetrak durur kulzüm

6 Kuyaş diktür tola küp ağzı devridin mey-i şāfi
Bu ger boldı kuyaş evlī bu kim gerdünçe bolğay hum

Eger ma'sūk-ı zibā bolsa ni barlas u ni lūli
Nefis er bolsa kālā mülki ni Bağdād u ni Tarum

Halāyık külmekin öz hālime körgende yığlar-min
Cünun körgil ki çun derdimğa yığlarlar kilür külgüm

9 Nevāyī şehr ili işgālidin güm boldı masudun
Bulardın isteseñ mahlaş fenā deştide bolğıl güm

426

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

---/--/--/--/--/--

1 tirerek:tirerağ F; 3 yatqay-min:yangay-min P; 4 anağ:ana P /
idi irkin:ikin irdi Ü₁; 5 āfetrak durur:āfetrak irür Ü₁; 6 dik-
tür:dikdür Ü₁ // bu:ki F; kālā: ۛ F; 8 derdimğa:ahvālimğa Ü₁.

426. Gazel Ü₂'de yok.

Çerhdin ger her dem irmes bir ^cazāğa köymekim
Nige tikken sayı çāk olmak kirektür köjlekim

Sehl irür köjlek ki hicrān oқи vü gam tīgıdın
Tikmek ü çāk iylemekke mübtelādur kökrekim

3 Her zamān közdin yaşım imgeklegen bir yaş dik
Meyl iter tofrağa voh öltürgüsü bu imgekim

Bī-ciger bolsam belā tartarğa voh imdi ni tağ
Bardı közdin çun bağır pergālesidin köp regim

Her tağ irte çikse gerdün şubh tīgi katlime
Tağ imes kim bardur ol düşmenler içre irteğim

6 ^cİş ü rāhat kuşların şayd iyley alman gerçi bar
Köz yaşdın dāne vü can riştesin ilmekim

Iy Nevāyī bu ki gerdün ivrülür fānūs dik
Könlige kār itti güyā şem^c yanlıg köymekim

427

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca^cahu

---/---/---/---

F617b Kaysı taqvā hirmenin fışk otıdın köydürmedim

Ü₁128a Kaysı tevbe nahlni nefis ilgidin sundurmadım

Ü₂69a Turmay aksa közdin eşkim ni ^caceb kim tevbedin
Gerçi köp söz didim ammā bir sözümge turmadım

1 her dem:hem-dem T; 2 ki:P'te yok; 4 közdin çun:çun közdin
F; 4 köp regim:köyrekim T; 5 tīgi:tığın T / katlime:başıma Ü₁;
7 yanlıg köymekim:dik örtenmekim Ü₁.

427. Gazel T'te yok; Ü₂'de gazel sırası:426,428...451,447,
427,452; 2 sözümge:sözümge Ü₂.

R630b 3 Hūblar ʕışkıda köz birle köñül bi-dādıdın
Ni beliyetler ki munlug başıma kiltürmedim

Cām berkıdın mu zühdüm hırmenin kül kılmadım
Bāde seylidin mü ʕaqlım kaşrını indürmedim

Lāle-ruhlardın mu her dem kılmadım eşkimni kan
Serv-kadlerdin mü gerdūnga figan yitkürmedim

6 Deyr piri ilgidin kim bağladım zünnārni
Muğ-beçe allıda muşhafnı meger köydürmedim

Kaşsı şüh-ı bāde-peymā bezmidin sürgeç mini
Nengsizlikdin yırağrak turuban tilmürmedim

Mest ü lā-yā^ʕkıl yağa yırtuğ ayag u baş yalağ
Yığlamagdın kimni öz ahvālime küldürmedüm

9 Yā Rab öz tevbemga yoqtur i^ʕtimadım sin meger
Tevbe birgey-sin ki min aytıp becā kiltürmedim

Birmedin tevfiğ yoksa ni üçün her katla kim
Tevbe sindurdum özümni guşşadın öltürmedim

Iy Nevāyī isteseñ tınmak işin Tiğri'ge sal
Yoksa min sa^ʕy iyleben sindı köñül sindurmadım

428

.---/.---/.---/.---

4 zühdüm:köñlüm Ü₁ // kaşrını:hırmenin F; 6 allıda:allında F; 7 bāde-peymā:bād-peymā F; 7 nengsizlikdin:nengsizliğdin Ü₁, tinksizlikdin Ü₂ / yırağrak:yırağrak FÜ₁₋₂; 8 mest ü: mest-i FÜ₁₋₂ / yırtuğ:yırtuğ FÜ₁₋₂ // yığlamagdın:yığlamakdın FÜ₁₋₂ / kimni:kimni kim FÜ₁₋₂ / ahvālime:hālime F; 9 i^ʕ-timādım:i^ʕ-timādī F // tevbe: توب P; 10 özümni:özimni Ü₂; 11 sindı:sindin FÜ₁ / sindurmadım:tındurmadım FÜ₁.

428. Gazel sadece Ü₂'de var. Ü₂'de gazel sırası:426,428, 429.

Karağ irmes ki kılmış-min közim seyli yolın muhkem
Sirişk irmes ki ol yol birkimey kılmış teresşuh nem

İtiniñ ger ayağı köydi ötken çağda kabrimdin
Sünekler tofragımdın köydürüp iylen aña merhem

- 3 Köñüldür ol peridin ʿışk mülkiniñ Süleymān'ı
Ki hem bar āhıdın yıl hükimde hem dāğıdın hātem

Ḳuyasñıñ kabridin iy kim hilāl olğay irür andak
Ki bir meh-veş saña yitkeç yir öpmeklikke bolğay ham

Peri-veş tıflıların her zamān arta cününim kim
Birürler ʿakl u hüşim kuşlarığa taş atardın rem

- 6 Ulusdın çıktım u her dem kaçır-min säyedin hem-rev
Ki nā-geh ol kuyas seyriñ disem ol hem imes mahrem

Şikāf irmes kalemde kim firākım şerhı yazğanda
Yaka çāk iyleben çırmay kara bolmış aña mātem

Bu irse mey ki köydürdi vücūdım hırmenin ʿatşı
Yakın bil sākıyā kim bāde sırrın bilmey ötmüş Cem

- 9 Mey iç dehr içre kim iş sırrıdın anğay diseñ remzi
İrür her zerrenin māhiyyeti hürşiddin mübhem

Seher-gün eşhebiğa kim kirekdür pāy-māl olmak
Felek meydānığa her tün kamer dik sürdi tut edhem

Nevāyī derdi hālidin dem açmas olsa ʿayb itmeñ
Ni dem açsun birev kim tapmadı ʿālemde bir hem-dem

429

..--/..--/..--/..--

429. Gazel sadece Ü₂'de var.

Ü₂69b Sâkiyâ kiçe ki mey neş'esidin cān taptım
Zulmet içre tileben çeşme-i hayvān taptım

Ağzına alma alıp kim mağa tişlep birdiñ
Hem uşol ağız ile kūy-i zenāhdan taptım

3 Bāde nābı vü yüzün pertevidin tīre kiçe
Tolun ay kördim ü hurşid ü raşşān taptım

Tilbe köñlim ki leb ü zülfün üçün itmiş idi
Kiçe mey-hāne ara mest ü perişān taptım

Mihrdin köp nefes urmay dir idim tağga bakıp
Ki min uşbu kiçe hurşidni handān taptım

6 Min töküp eşk felek dik velī bi-hodluğuma
Dem-be-dem yarumağur şubhnı çendān taptım

Zülfi fikride Nevāyi'ni lebi tircüzdi
Sâkiyâ kiçe ki mey neş'esidin cān taptım

430

---/...--/...--/...--

Ü₂69b Kuruğ tenimge tügen köydürürge bi-bākim
Fetile otı yitişkeç tutastı haşākım

Ten içre tilbe köñül ıztırāb iter asru
Tikip ni nevc onalsun bu sine-i çākım

3 Hazin köñülni meger çāk kılga-sin iy gül
Ki gonçe yanlıg açılğay demī bu gam-nākım

430. Gazel sadece Ü₂'de var. Ü₂'de gazel sırası:430,487,
431.

Hevā-yı ʿışkıñ ara özge ʿālemim bardur
Ki eşkim encüm irür āh dūd-ı eflākim

Didim başımnı çapıp ilt tuʿme itleriğe
Didi bu yükdin üzülmiş yakında fitrākim

6 Figān ki ʿışk hadīsi dakīk irür andak
Ki kāsır olmuş anı anlamakdın idrākim

Didiñ Nevāyī irür huş-mend bāri digil
Cihānda kim turur andak harāb u rüsvā kim

431

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Gufrānihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Vaşlıñ istep ok dik itkey irdi sürʿat peykerim
N'iyleyin kim hecr okı peykānlarıdur lengerim

Āteşin laʿliñ gamıdın örtenip kan yığlasam
Gāh kandın gāh otdın laʿl-gündür peykerim

Ü₁128b 3 Kōz ü müjgānıñdın ayru uyku yok min hastega
Kim mamuğ yanlıg tiken birle toludur bisterim

Iy nihāl-i nāz āhımdın hāzer kıl kim bu kün
Köp kühen peyker şecerni yıkkı diktür şarşarım

Ol kuyaş ʿaksin mey içre körgeli āşüfte-min
Ni ʿaceb āşüfteliğ kim suğa tüşmiş ahterim

6 Min azıp-min yoldın u bes tiredür hicrān tūni
Tālīʿ ol iy kevkeb-i ikbāl ü bolgıl reh-berim

431. Gazel Ü₂T'te yok; 3 mamuğ:mamuğ PÜ₁; 4 āhımdın:hālim-
din Ü₁ // diktür:dikdür Ü₁.

P238b İy Nevāyī ni ʿaceb ger nazmım ilni yığlatur
Kim yazılmış hecr otınıq dūdesidin defterim

432

Ve Lehu Aʿzama'llāhu Ecrāhu

---/--/--/--/--/--

Yitkeç ol kâtil irür boğzumda ikki barmagım
Tığı ornın körgüzüp sürgil diben yalbarmagım

Vaşl cāmınıq eger müfriṭ imes keyfiyyeti
Sin kaçan kilgeç miniq nidür özümdin barmagım

3 Hecr tırnağı bile könlümni kim kıldıq figār
Bolmasun ğayrıq dimekdindür bu nevʿ ahtarmagım

Bes ki şevkuq ğālib olmuş tilbeler dik iy perī
Yok turur tün kün hayāliq birle sözlep harmagım

Hecr ara yok kim vişāl istep ölüm istep irür
Fürkatiṅdin özni bir tedbīr ile kütqarmagım

6 Sākiyā teklif ile iç dime toldur dağı kör
Kim ayagnıq naqşını iltür kırıp sıpkarmagım

İy Nevāyī tartayın dir-min köñüldin intikām
Yoksa yüz ğamını nidür her dem ana başqarmagım

433

Ve Lehu ʿAleyhi'r-Rahmetü

---/--/--/--/--/--

432. Gazel Ü₂'de yok; 1 yitkeç: tiggeç P; 3 kıldıq: kıldım F
Ü₁T//ğayrıq:ğayrın P; 4 hayāliq: firākıq T; 7 tartayın: tartmayın
T//ğamını nidür:ğamını ni durur Ü₁/nidür...aqa:aqa...nidür FT.

433. Gazel Ü₂T'te yok.

Ü₁129a Yār tīg-ı k̄atlı urup min hecr meyli k̄ılmadım
Köğlüm alıp kavdı min köğlüm bile ayrılmadım

Zulm ile āvāre bolğan çağda öltürgil diben
Ni tazallümler ki ol k̄ātil kaşında k̄ılmadım

3 Köğlüm alurda ümīd-i mihr ile zār iyledi
Dil-rübālar zār itip bī-mihr olurnı bilmedim

Āşık olmağ dir-min iy aḥbāb pend iylen̄ kabūl
Min niler kördüm çu il pendin közümge ılmadım

Lahza lahza hecr otı çikti Āalem üzre Āalem
Ötti mü bir lahza kim ol şu^clega yakılmadım

6 Hecrdin bar irse renciğ tün ü kün bol mest kim
Tā maña bu nükte keşf oldı yana ayılmadım

Ağzı hecridin Nevāyī dik Āadem şahrāsıda
İttim andak kim özüm hem isteben tapılmadım

434

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

.-.-/...--/.-.-/...-

Harīr köğlek ü köksin nezāre iylemedim
Ki köğlek ornığa köksümni pāre iylemedim

Dime ki köksini min munça yara k̄ılmay-min
Ki anı min ḥod özüm munça yara iylemedim

1 kavdı...bile: تاودى ...bilen F; 2 bolğan:iyler F; 4 pendin:
pendi P.

434. Gazel Ü₂T'te yok; 2 ki köksini:köküsni ki F / yara:
pāre FÜ₁ // yara:pāre Ü₁.

Firāk şāmı özi dağı tîredür yalguz
Duhān-ı āhım ile anı kara iylemedim

Dime niçe tügeniñ bar bilmen a^cdādın
Egerçi hergiz alarnı şumāre iylemedim

Uluska ^cışkım otın köñlüm āhı fāş itti
Min anı ^cışkım ile āşkāre iylemedim

6 İl istiḥāre kılur tevbeğa seher-geh ü min
Be cüz şabūhi üçün istiḥāre iylemedim

Ü₁129b Nevāyi'yā mini ol mest bezmidin sürdi
Yok irse kām ile andın kenāre iylemedim

435

Ve Lehu Ṭābe'llāhu Serāhu

---/...--/...--/...-

İtiñ ki bardı kılıp tu^cme bağrım u yürekim
Aķargusıdur anıñ intizārıdın süñekim

Firāk otı yürekimni su iylep aķızdı
Çikerge hecr ğamı imdi yok turur yürekim

3 İtek itek güher allıñda saçsam irmes ^cayb
Ki köz ḥızānesidin dem-be-dem tolar itekim

Meyim firāk ara ḥün-āb-ı ğam durur mey imes
Ḥayāl birle lebiñ kandı çun irür gezekim

435. Gazel Ü₂'de yok; 3 allıñda:allıñğa Ü₁ /^cayb: ^caceb T;
4 ğam durur:ğamdur u P;

Tiken nişānı mu gül dik kefiñdedür yāhod
Yitişkeç anda közüm kaldı yapışıp ninekim

6 Sipihir zulmığa yok çāre bādedin özge
Bu işte ʿakldın irmes taḥammül iylemekim

Vişālin istedim açtı seher yed-i beyzā
Nevāyi'yā ʿaceb er müstecāb imes tilekim

436

Ve Lehu ʿAfa'llāhu Anhu

.-.-/...--/...--/...-

Firāk tīği helākidin ança imgendim
Ki yitse dağı ecel ölmemekke örgendim

Yirim ger olsa tamuğ köp körünmegey muhriğ
Firāk şuʿlesığa munça kim min örtendim

F618a 3 Helāk deştide itken köñül tapılmadı hiç
Kuyun kibi niçe kim her yanığa aylandım

Okurda rukʿa-i hicrān üzüldi tār-ı hayāt
Nidin ki tār dik ez-bes özümge tolgandım

Ü₁130a İmes başımdın ayak āh dūdı birle kara
R631a Firāk deşti semūmda biyle çergendim

6 Dimeñ ki hum kibi deyr içre sākın ol kim min
Sürüd ünige meger hāl iterde tiprendim

Nevāyi'yā ötüben ʿömr gaflet içre dirig
Ki sonğı uykuğa köz meyl iterde oyğandım

5 kefiñdedür:kefidedü F // ninekim:bebekim Ü₁; 6 işte:işde Ü₁,
işge T.

436. Gazel Ü₂T'te yok; 2 muhriğ:mahrūk Ü₁//kim:ki Ü₁; 3 ya-
nığa:yanıda F; başımdın:başımda Ü₁; 6dimeñ:dime Ü₁//ünige:ünide
Ü₁.

437

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kādrahu

-.-./-.-./-.-./-.-

Çerh ayırdı tiz itip nālemni hem āhımni hem
Mihr-bān şāhımni hem nā-mihr-bān māhımni hem

Her kişi dil-h^vāh u dil-cūyum idi saldı yırak
Şāh-ı dil-cūyumni dağı māh-ı dil-h^vāhımni hem

3 Ni figāndur kim leṭāfet evcide māhımni tün
Uykuğa koymas hilāfet tahtıda şāhımni hem

Aytman şāhımni yā māhımni yitkür başıma
Hem meh-i gāfil-veşimni şāh-ı āgāhımni hem

Cānda şāhım yādı könlüm içre māhım fūrḳati
Diğ ana kulluk bu birge şey'ü li'llāhımni hem

6 İy felek şāh u mehım şem^c-i ruḥıdın gam tūni
Yarutup oy yolğa kiltür baht-ı güm-rāhımni hem

İy Nevāyī şāhım eyvānı mehım ḥüsnin körüp
Cān ṭarab-gāhımni tapsa köz nazār-gāhımni hem

438

Ve Lehu Kāddesa'llāhu Rūḥahu

-.-./-.-./-.-./-.-

437. Gazel Ü₂'de yok; 4 meh-i gāfil-veşimni:na cākıl meh-
-veşimni Ü₁ / veşimni:nişinim P; 6 mehım:māhım T.

438. Gazel Ü₂'de yok.

P239a Bahār u bagdın artar melālet ü dirdim
Ki yok çemen ara gül-berg-i nāz-perverdim

Mini ki ol yüz ü haṭ derd-mend itti ni taḡ
Bahār u sebzeni körgendin artmaḡ derdim

Ü₁130b 3 Bahār-ı hüsni temennāsı içre berg-i ḡazān
Sirişk kanlarıdın boldı çihre-i zerdim

Bahār yamḡurı raḡmet seḡābıdındur eger
Yaḡarda koymasā çıkmaḡḡa kūyidin gerdim

Bihıştiniḡ çiçek ü merḡ-zārıdın ni asıḡ
Maḡa ki ol haṭ u yüz kildi sebze vü verdim

6 Cihān ḡayālidin andaḡ ki ferd kıldı mini
Sipihr miḡnetini körmesün meh-i ferdim

Nevāyi iyledi şeb-zinde-dārliḡ n'itkey
Ki yitse bir kiçe başıḡa māh-ı şeb-gerdim

439

Ve Lehu Ḳaddesa'llāhu Sırrahu

-.---/-.----/-.----/-.-

Hüblar 'aşıkların nā-şād iterler şād hem
Veh ki bizge yārimizdin luṭf yok bī-dād hem

Ṭurfe kör kim cevri birle daḡı ḡam-nāk iylemes
Gerçi raḡm u iltifātı birle kılmas şād hem

1 artar:er bar Ü₁; 2 itti:kıldı FÜ₁ // körgendin:körmekdin
FÜ₁T; 3 hüsni:hüsn PT; 4 çıkmaḡḡa:çıkmaḡḡa P; 5 maḡa:miḡe T;
6 körmesün:körmesin T; 7 başıḡa:T'te yok.

439. Gazel Ü₂T'te yok; 2 ṭurfe kör:ṭurfedür Ü₁ / iylemes:
ایلاماس P;

3 Yok ki la^cli nūşıdın kılmas hayâtım fikrini
Ġamze-i hūn-rîzin itmes cānıma cellād hem

Meh-veşidin kimsege mihr olmasa hoştur cefā
Mihr bünyādın yıkip kılmas cefā bünyād hem

Cān birip kim hāre yā pūlād yitmes yārdın
Bu cefānı tarta almas hāre bel pūlād hem

6 Sākiyā bir cām ile bu ğamnı yādımdın çıkar
Gerçi hālīm şiddeti dik çerh birmes yād hem

İltifāt itmey Nevāyîni kılur her dem helāk
Mevt-i ma^chūdıġa ger ta^cyin imes mī^cād hem

440

Ve Lehu Rafa^ca'llāhu Menziletahu

...--/...--/...--/...--

Ü₁131a Yār kilgeç maġa düşmen bolurın bilmes idim
Yoksa tün kün tileben vaşl du^ca kılmas idim

Ayrılıp kilgüçe öltürmekini bilsem idi
Ölsem andın barurı vaktıda ayrılmas idim

3 Ayġa baktım yüzi yādı bile kanım tökti
Bilsem ol bolsa kuyaş közge anı ılmas idim

Bāġ-ı hūsni gülidin reng yoġı fehm olsa
Bāġ dik savruluban gül kibi saçılmas idim

Zerġnı bilsem idi c₁şġ u cünün zümresidin
Ayrılıp zühd ü riya ġaylıġa katılmas idim

3 rîzin:rîzim P, riz Ü₁; 6 şiddeti dik:şiddetidin F.
440. Gazel Ü₂T'te yok; 4 savruluban:savruban P.

Anlasam irdi ki il reşkidin öltürgüsidür
Hecr deştide tiler halkka tapılmas idim

Iy Nevâyî nige vaşlıda hazîn-sin dime kim
Yār kilgeç maña düşmen bolurın bilmes idim

441

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--/--

Şerh-ı derdim yārga yazıp cevābī tapmadım
Nāme dik ol şerhdin cüz pīç ü tābī tapmadım

Yazmağıda mużtarib irdim cevāb ümmīdiğa
Çun cevābī tapmadım cüz iztırābī tapmadım

3 Cennet-i vaşl arzūsıdın bitig kıldım raqam
Utrusıda gayr-ı dūzahdın ʿazābī tapmadım

Vaşl ümīdi vaʿdeside meks eger körgüzdi yār
ʿÖmrdin şevkıda anı cüz şitābī tapmadım

Cān u ten ümmīd-vār irdi çu kaṭʿ oldı hayāt
Cüz ten-i fersüde vü cān-ı harābī tapmadım

6 Ruḳʿa-i mihrin ki gerdünnıñ tiler il bī-hisāb
Min aña meʿyūsıluğ yañlığ hisābī tapmadım

Ü₁131b İy Nevâyî yār luṭf u kahrınıñ h^vāhāni-min
Hem irür-min hoş ger andın cüz ʿitābī tapmadım

6 öltürgüsidür:öldürgüsidür Ü₁ // tiler:itip Ü₁; 7 vaşlıda:
vaşlığa F.

441. Gazel Ü₂T'te yok; 1 yazıp:yazdım F; 2 yazmağıda:yaz-
mağığa F // cevābī:cevābım P; 5 hayāt:cevāb F; 6 gerdünnıñ:
gerdündın Ü₁ // meʿyūsıluğ:meʿyūsıluğ Ü₁.

442

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

.---/.---/.---/.---

Muvāfık kiydiler bolmış meger nev-rüz ile bayram
Çemen servi yaşıl hil^cat minin serv-i revānım hem

Çemen servi kalıp hayrān minin servim kılıp cevlān
Anın şeydāsı bir diħ-kān muña şeydā barı cālem

3 Çemen servi kalıp bī-ber minin servüm bolup dil-ber
Anı yıl iyleben muḡtar bu yıl dik sikritip edhem

Konup ol serv üze bülbül çikip gül şevkıdın ğulğul
Bu serv üzre açılıp gül aña tirdin tüşüp şeb-nem

Kılıp āhım sarı pervā bu yan meyl itmediñ kaṭ^cā
Şabādın iy kadi ra^cnā bolur hem serv geh geh ḡam

6 Bu bāğ içre mey iy sākī ki bar-min asru müştākı
Ki anda serv hem bākī imes gül cāhdi hem muḡkem

Nevāyī kūyin it menzil yüz ü kaddıġa bol māyil
Ki bāğ itmes sini hoş-dil gül ü serv iylemes ḡurrem

443

Ve Menu Netāyici Fikrihi

-.-./-.-./-.-./-.-

442. Gazel Ü₂'de yok; 3 servüm:servim FPÜ₂T // yıl dik:yil-
din FT; 4 açılıp:açıptur P; 5 kadi:gül-i Ü₂; 6 hem muḡkem:muḡ-
kem hem.

443. Gazel Ü₂T'te yok.

F618b Şām-ı ğam hecr otığa köymekni köp fen iyledim
Vaşl şem^cin yakıp il bezmini rüşen iyledim

İlgi gerdündin nişān itmek üçün irmiş bu kim
Ah okıdın çerhni yüz yirde revzen iyledim

R631b 3 Bār imiş güyā vişāl ehli neşāt iylerge kim
Hecr ara kan yaş ile devrānnı gül-şeniyledim

Min köyüp il bezmi germ olmaķnı ya^cnī güyiyā
Anı ilge dōst öz cānımgā düşmen iyledim

Ü₁132a Bu beliyetdin kutulmaķ tapmadım iy mey-fürüş
Bī-ħod olmaķka ħarābāt içre mesken iyledim

6 Deyr ili tuttu Mesīħā sūğını iy muğ-beçe
Bes ki Meryem çerhi dik hecridē şīven iyledim

Iy Nevāyī yitse yüz miğ ğam felekdin ni ğamım
İmdi kim deyr-i fenā küncini me³men iyledim

444

Ve Min Luṭfı Tab^cihi

.---/.---/.---/.---

Egerçi asru köp zālīm durur nā-mihr-bān māhım
Bi-ħamdi'llāh ki hem ʿādil durur hem mihr-bān şāhım

Şehim bardı cū min ħaldım baray disem bara alman
İrişip anı māhım bolmasa bu yolda hem-rāhım

1 şem^cin:şem^ci F; 2 nişān:neşāt FÜ₁ // ah: ǝ | P; 7 iy:F'te yok
// imdi:ħāşşa F.

444. Gazel Ü₂'de yok; 1 zālīm durur nā-mihr-bān:nā-mihr-
-bān zālīm durur.

P239b 3 Mehimga kim diy algay kim maqa bu yolda hem-reh bol
Meger şahım ki mähim derd-i ʿışkıdındur āgāhım

Maqa dil-h^vah mähımdur dağı dil-cüy şahımdur
Ki yā Rāb tüşmegey ayru ni dil-cüyüm ni dil-h^vahım

Eger şahım vefāsı cāmıdındur ʿişret-i şahım
Velī mähim cefāsıdın durur āh-ı seher-gāhım

6 Maqa şahım vefāsı hem kirek mähim cefāsı hem
Ki budur mūcib-i şevk u tarāb ol ʿizzet ü cāhım

Eger mähim Nevāyī'din cihān naq̄din tama^c kılrsa
Ni ğam şahımğa barıp zāhir iyley şey^ü li'llāhım

445

Ve Min Āsarı Zihnihi

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Ol kuyaşka veh ni had birle bitig iyley rakam
Nāme iltür kuş melek bolğay meger had bolsa hem

Ü₁132b Tayy-i arzıñ bolsa iy peyk-i şabā nāmemni ilt
Yoksa kaṭ^c almas bu yol urmaq bile kāşıd kadem

3 Kāşıdā cān naq̄dini hem tapşurur-min nāmeğa
Çun ilig sunsa ayāğığa nişār it cānnı hem

Sin barıp kilgünçe iy kāşıd özümde bolmağum
Cān yitip ağızımğa şevkum şiddetidin dem-be-dem

3 reh:rāh Ü₁T / bol:ol Ü₁; 4 h^vah:h^vah u T // tüşmegey:tüşme-
sün T / ayru:irdi Ü₁; 5 cefāsıdın:vefāsıdın Ü₁.

445. Gazel Ü₂T'te yok; 1 kuyaşka:kuyaşğa P // P'te mısra
sırası:1,3,4,2,5...; 3 Bu beyit Ü₁'de iki defa yazılmış.

Anlaman kim ol haremde bar tapkuñ yoksa yok
Bar tapsaq hem alıp nāmeñ okur mu ol şanem

- 6 Ger okur hem bolsa red mü bolğusu yāhod kabūl
Hem kabūli tüşse yazğay mu cevāb iylep kerem

Iy Nevāyī nāme ol yan yazğalı ni had saña
Tut firāk içre visāliniñ hayālin muğtenem

446

Ve Min Tavāli'i Meṭāli i Esrārihi

---/--.---/--.---/--.---

Iy hoş ol kim 'cafiyet künci maña irdi makām
Sure-i ve's-şemsü ve'l-leyl irdi virdim subh u şam

Şubḥ andın ḥalvetimğa nefḥa-i rūḥu'l-ḳudūs
Şām mundın künc-i fakrım ravza-i darü's-selām

- 3 Şayd-ı sübḥam dānesi birle melāyik kuşları
Anda koymay rişte-i zühd-i riyāyī birle dām

Ni birevniñ kāmēt-i re'nāsıdın nālem biyik
Ni kişiniñ ğamze-i cādūsıdın uykuñ harām

Ni içimde lāle-ruḥlar 'ışkıdın ғанlığ tügen
Ni başımda sım-berler vaşlıdın sevdā-yı ḥām

- 6 Hem köñüldin nāzeninler şoḥbeti bolğan unut
Hem nazardın meh-cebinler şoḥbeti barıp tamām

Nā-ğehān şeh bezmide cānımğa tüşti āfeti
Min özümdin bardım ol bilmen kayan kıldı hıram

446. Gazel Ü₂'de yok; 3 zühd-i:zühd ü T; 4 kişiniñ:kişidin
Ü₁; 6 şoḥbeti:süreti FÜ₁T.

Ü₁133a Tüştü ot cānınga ol demdin biri ol nev⁶ kim
Cān birip ölmekni tapman iyleben yüz ihtimām

9 Hüş kitti ⁶akl itti kalmadı cān u köñül
⁶Işk çıktı zühd ile sevdālarımğa intikām

Yār gāyib halk gāfil derd mühlik n'ileyin
Ġavruma kim yitkey illā şāh-ı gerdün-ihtişām

Iy Nevāyî şāhdın derdiñ ⁶ilācı bolmasa
Baş alıp kitkil urup āvārelig deştigā gām

447

Ve Lehu Zade ⁶Irfānehu

.---/.---/---

Ni kün kilgey ki kilgey nāzeninim
Ni hoş bolğay ki bolğay hem-nişinim

Sa⁶adet haqları kılmış hüveydā
Itiñ çengige sürtülgen cebinim

3 Irür ol şüh atқан kec gürüha
Köñül genci ara dürr-i seminim

Nidin al köz çiker ok güşelerdin
Ger öltürmekke kılmaydur keminim

Tigürme āteşin la⁶lingā bāde
Kim al otdın köyer cān-ı gaminim

8 T'te beyit sırası:1,2,3,4,5,6,7,9,8; tüştü:tüşmiş FÜ₁T; 9
sevdālarımğa:sevdālarığa P; 10 halk gāfil derd mühlik:derd
mühlik halk gāfil T; 11 deştigā:deştini T.

447. Gazel T'te yok; Ü₂'de gazel sırası:451,447,427,452;
2 çengige:çengiğa F / sürtülgen:sürtülgey P; 3 atқан:atğan Ü₂;
4 ok: Ü₂; 5 gaminim:hazininim FÜ₂T; 6 alsañ:itsen Ü₂.

6 Kitür iy muğ-beçe cām-ı muğāne
İrür olsañ bahāsi nakd-i dīnim

Nevāyī ni asıg cānānga yitmes
Nevālar kim çiker cān-ı hazīnim

448

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerīfeti

-.---/-.----/-.----/-.-

Her kıızıl gül kim yüzün şevkıda alıp isledim
Yitkeç āhım şu'lesi anı sarıg gül iyledim

Ü₁133b Çerç verziş iyleben Ferhād ile Mecnūn'ga cevır
Sonra maķşūdı mininñ bī-dādım irmiş añladım

3 Taş ki attı haste köñlüm çākidin salıp anı
Yār köñli dik min-i bī-dil içimde asradım

Kirdi meydān içre güy oynarğa ol çābük-süvār
Min hem anıñ raķşı allında başım güy oynadım

Tā yoluķtı 'āfiyet küyide ol kāfir maņa
'Aķl u dīnim bardı bilmen ni belāğa uçradım

6 Şubħ-dem deyr içre mest olsam min-i müflis ni tañ
Şeyh destarın kiçe mescidka kirgeç sirmedim

Iy Nevāyī köñlüme 'ışķıda koydum dāğlar
Ol mini ger örtedi min dağı anı örtedim

7 hazīnim:gamīnim Ü₂T.

448. Gazel Ü₂'de yok; 1 ibledim:iyledim Ü₁ // şu'lesi:şu'-
lesin T; 3 attı:atdı T; 4 allında:allıda FT / oynadım:iyledim
FÜ₁T; 5 maņa:saña P; 6 mescidka:mescidğa P / mescidka kirgeç:
ser-hoş ikende Ü₁ / sirmedim: F.

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

.---/.---/.---/.---

Ni taq ger mühlik olsa dūd-i āhım imtidādı hem
Ki bir hicrān tūniçe bar anıq meddi sevādı hem

Lebi birle miñi vaşfın yazay disem münāsibdür
Varaḡ cān şafhası dāğım karasıdın midādı hem

F619a 3 Eger bir dem unutsam anı Ḥaḡ'dın isterem ölmek
Egerçi öldürür her dem miñi bī-dilni yādı hem

Tutulmış zülfüne likin yüz açsaḡ açılur köñlüm
Siniḡ allındadur ol tilbeniḡ bendi güşādı hem

R632a Ḥayātım naḡlini hecride eşkim seyli çun yıḡtı
Meded kıldı nigün iylerde āhım tünd-bādı hem

6 'Uḡūbetler bile hecride öltürseḡ miñi iy 'ıḡḡ
Cihān ehli ara 'ibret üçün yitkür münādı hem

Kirekmes ğırre bolmaḡ şāhid-i devlet baş indürse
Ki bir ḡamlıḡ irür anıḡ selāmı ḡayr-bādı hem

Ü₁ 134a Miñi zūhd-i riyāyī sarı terġib ittiḡ iy zāhid
Şalāhı bar ise zāhirdur u anıḡ fesādı hem

P240a 9 Nevāyī ignige ḡoyduḡ sebū içmekke deyr ehli
Bu irdi 'ömrler iy muḡ-beçe anıḡ murādı hem

449. Gazel Ü₂T'te yok; 2 miñi:miñiḡ P; 3 öldürür:öltürür F
Ü₁; 4 açsaḡ:açıp P // allındadur:ilginçdedür F, allındadur P;
5 yıḡtı:yitti P; 6 hecride:hicrānda F, hecride P / öltürseḡ:
öldürseḡ Ü₁; 7 ḡamlıḡ:ḡamlıḡ Ü₁; 8 ittiḡ:itseḡ Ü₁ // zāhirdur
u:zāhir durur FPÜ₁.

450

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

Ḳayğudın köñlüm tarıkmıştur köñüldin ḳayğū hem
Cānıǵa yitmiş bu ğam-ğīndin ol u andın bu hem

Fürḳatındin ni tirig-min ni ölüğ veh ni 'aceb
İlge ḥālimdin geh olsa yıǵlamak geh külgü hem

3 Veh ki imdi tüške hem kirmes vişāliñ nige kim
Közdin andaḳ kim uçar vaşlıñ uçptur uyḳu hem

İyle āhımdın cihāndur tīre kim za'fım çaǵı
Aǵzıma ḳoymaḳka tapılmas yaruk bir közğü hem

La'1 ü dür tañ yok közümde ni üçün kim bağlamış
Savuğ āhım şiddetidin anda ḳan belkim su hem

6 İntihāsı 'ıḣḳnıñ hicrān imiş iy ehl-i 'ıḣḳ
Vaşl devrānı ara mağrūr bolmañ asru hem

İy Nevāyī min kim ü ol ay vişāli bezmi līk
Besdür ol devlet ki oltursam yıraktın utru hem

451

Ve Leḥü'l-'Ġarāyibdin

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

450. Gazel Ü₂'de yok; 1 tarıkmıştur:tarıkmışdur Ü₁ // ğam-ğīndin:ğamdın hem Ü₁; 2 olsa:olsam FT; 3 uyḳu:ḳayğū F; 4 yaruk:yaruğ T; 5 la'1 ü dür tañ:la'ldür ḳan T; 7 yıraktın:yırakdın Ü₁.

451. Gazel T'te yok.

Yağlığın ilginde eşkimni revāne iylerem
Közge sürtüp eşk arıtmağnı bahāne iylerem

Ol közüme çun yitip teskin tapıp giryānlığı
Közdin alğaç yana eşkimni revāne iylerem

3 Yana yitkeç közge eşkim tursa alur-min anı
Yana barsa çāresin bu nev^e yana iylerem

Ü₁ 134b Közde kirpiklerni tiller iyleben her tārığa
Za^ef-ı hākim köz tili birle fesāne iylerem

Belki her tārığa cānım riştesin çırmaşturup
Cānıma kesb-i hayāt-ı cāvidāne iylerem

6 Bir kadeh birseñ ki tutsa muğ-beçe iy pīr-i deyr
Nakd-i dīn sermāye-i cām-ı muğāne iylerem

Iy Nevāyī tā ki bolmuş-min fenā deyride mest
‘Akl u dīn teşvīşidin fāriğ terāne iylerem

452

Ve Lehü'nevādirdin

---/---/---/---

Könlüm içre ‘ışk otı yakmaknı engiz iyledim
Köydürüp özlükni anıñ şu^elesin tiz iyledim

Ol perī ‘ışkıda köydürdüm melāyikdin kanat
Dūd-ı āhımni ki her dem āteş-engiz iyledim

1 arıtmağnı:arıtmağnı Ü₂; 2 közüme:közümge Ü₂; 4 kirpiklerni:
kirpüklerini Ü₂ // köz tili:kör ni til Ü₂; 5 belki:veh ki Ü₂;
6 birseñ:diseñ Ü₂.

452. Gazel Ü₂'de yok; 1 yakmaknı:yağmağnı F, yakmağnı T.

3 Kadd ü ruhsârı için âhım otınıñ şu^clesidin
Şâm-ı ğam gâhi hevâyî gâh gül-rîz iyledim

Gül-bün-i kaddıġa il köñli asılmış ġonçe dik
Mundın ol nañl-i belâ vaşfın dil-âvîz iyledim

Âstânıġa baş urmaktın eger taptım şuda^c
Eşk ü ol tofracđın anı şandel-âmîz iyledim

6 Sâkiyâ mey tut kim ol eyyâmın ‘özrin kolay
Kim kadehdin zühd renci birle perhîz iyledim

İy Nevâyî bir perî-veş türknîñ mecnûnı-min
Yok ‘aceb her kayda raşşın sürse min hîz iyledim

453

Ve Lehu Eyżan

-.---/-.---/-.---/-.--

Her kişi yâr allıda dir çınnı hem yalgannı hem
Veh kim ol bâver kılur vâkı^cnı hem bühtännı hem

Ü₁135a Cāngā yittim muhtelif aşhābıdın ol dil-rübā
İyle kim köñlümnı aldı kâş alsa cānnı hem

3 Müdde^ciler biyle hem-rāz olsalar yār allıda
Özge tutmak farzdur ölmekni bel hicrānnı hem

Söz diy alurlar geh ü bî-geh maħall ü bî-maħal
Bes maħaldür terk kılсам mülk ü ġanümānnı hem

4 nañl-i belâ:nakl-i vefā T; 5 âstânıġa:âstânıġda F/urmaktın:
urmactđın FÜ₁T//ü:P'te yok; 6 kim:ki F/‘özrin:‘özri P, ‘özrinin
T; 7 sürse:sürdi FÜ₁T.

453. Gazel Ü₂'de yok; 1 kim:ki FT/vâkı^cnı hem:vâkı^cnı vü
Ü₁; 2 aşhābıdın:aşhābdın T; 4 geh ü:geh P//mülk ü:belki T.

Çunki bağrım ıanı k z yolıdın akızdılar
Dem-be-demd r kim suvapdurlar ser- -ser ıanı hem

6 İy k y l dehr ehliğa yok va de v  peym n d r st
Niçe k yg n  sin dağı  z va de buz peym nı hem

H şe li'll h kim Nev y  iylegey terk-i vef 
B -vef  k firler alsa c nnı hem im nnı hem

454

Ve Eyzan Lehu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

İy m s lm nlar kil r h lim k r p k firđa rağm
N'iyleyin kim kilmes ol Ő h-ı per -peykerđa rağm

Rağm iterler tilbe k nl mni k r p ehl-i c n n
Ni k n l bolgay ki kilmes ol peri-peykerđa rağm

3 Ger cef sı bar u rağmı yok ağa ni i tir z
Kim H d  birmeyd r ol Ő h-ı cef -g sterđa rağm

H bluğ resmin iligdin birme iy b -rağm kim
H blar  aŐıklarıdın kıldılar ekserđa rağm

Yoluğ  stide yatıp-min haste v  z r u za if
Bir  rterge iylegil bu b -kes-i muđtarđa rağm

6 B -nev lar sarı gerd nlarđa rağm olmas ni tay
Yok ki d nlar belki yok gerd n-ı d n-perverđa rağm

5 suvapdurlar:scripturlar T.

454. Gazel  ₂T'te yok; 1 peykerđa:peykerge P; 2 P'te beyit
sırası:1,3,4,5,6,2,7; peykerđa:dil-berđa  ₁; 3 cef :F'te yok;
4 h bluğ:h bluk  ₁; 6 nev lar...olmas:vef lar...irmes F //
yok:ni  ₁.

İy Nevāyī serv yanlıg dūd-ı āh u sīm-i eşk
Ni asiğ çun kilmedi ol serv-i sīmīn-berga raḥm

455

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/---/---/---

Ü₁135b Tā oyuldu ḥancer-i hicrān bile giryān közüm
Ol tenür oldu ki zāhir iyledi tūfān közüm

Vālih ol şuretka cānā tā boluptur-min irür
Şuret-i bī-cān közi dik ol ṭaraf ḥayrān közüm

3 Didim itkil 'arızın birle közüñ vaşfın didi
'Arızım devr-i kamer ser-fitne-i devrān közüm

Eşkdin yüz sarı çun zāhir kılur dürr-i semīn
Gūyiyā köz merdūmi gavvāş irür 'ummān közüm

Boldı bir gül-gün boyalğan şem'niñ ḥam şu'lesi
Kılğalı rengin sirişkidin tenimni kan közüm

6 Çun kirektür pāk köz manzūrı bolmak pāk yüz
Tā yüzüñ bar özge yüz körmek imes imkān közüm

F619b İy Nevāyī yok ḥadim ol şūḥnı körmekke lik
Her kayan 'azm itse asrar ḥalkdın pinhān közüm

456

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

7 āh u:āhım P.

455. Gazel Ü₂T'te yok; 2 şuretka:şuretga Ü₁; 5 boyalğan:

Ü₁.
456. Gazel Ü₂T'te yok.

---/---/---/---

P240b Cevher-i peykânlarıñnıñ mahzeni cân istedim
R632b Cāndın artuk tuhfeni cân içre pinhān istedim

Terk-i ʿışk irşād kıldım köñlüme katl iyledin
Bu idi cürmüm ki kâfirni müsülmān istedim

3 İy şabā dīvāne köñlümdin haber tapkıl ki min
Tapmadım çun ol perî küyide her yan istedim

Zülf ara kaşın körüngeç bolmadı zāhir hilāl
Şām-ı ʿid anı sipihr üzre firāvān istedim

Vaşl ara aḥbāb ile ol zālīm ança koydı dāğ
Kim ol otka tözmegendin dāğ-ı hicrān istedim

Ü₁136a 6 Ḥān-kāh ehli ʿazābıdın mey ittim ārzū
Zāhidā öldüm digende āb-ı ḥayvān istedim

İy Nevāyī ʿışk ara ölseñ dağı vaşl isteme
Kim müyesser bolmadı min olça imkān istedim

457

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merḳādehu

---/---/---/---

Lebiñ ḥayāt suyıdın zülāl imiş bildim
Zülāl noktası üstige ḥāl imiş bildim

Uçuk lebinde imes rīze inçü la^c1 üzre
Ki berg-i gül üze bir kaṭre bal imiş bildim

1 mahzeni:mahzenin F; 5 tözmegendin:tözmegen dik F; 6 ḥān-kāh:
hān-kā R / mey:min F // zāhidā:zāhid RP / öldüm:öldüm-min P.

457. Gazel Ü₂'de yok; 1 üstige:üstide Ü₁T.

- 3 Kadim ki ham bolup ağzın hayālidin itti
 Adem içinde hemānā ki dal imiş bildim

Kaşında hālın āvāzesin işitmiş idim
 Bu Ka^cbe tākı vü ol bir bilāl imiş bildim

Yüzünü bilmes idim zülf ara çu kıldı tulu^c
 Garib ahter-i ferhunde-fāl imiş bildim

- 6 Deni tecemmül ü āzādenin felāketidin
 Zamān tabi^catı bi-i^ctidāl imiş bildim

Firāk şāmıda sordum Nevāyī ahvālin
 Saçın hayālide aşüfte-hāl imiş bildim

458

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca^cahu

---/--/--/--/--/--

Ni üçün terk-i maḥabbet kıldı māhım bilmedim
 Bu ğazab kim iyledi māhım günāhım bilmedim

^cAşık oldum yārdın tapkay diben köylüm vişāl
 Hecr bu yanlıg bolurnı kine-h^vāhım bilmedim

- 3 Yār kūyi içre itti zār köylüm āhdın
 Kayda tüşkenni bu yildin berg-i kāhım bilmedim

Ü₁136b ^cIşık bustānıga kirgende hevāyī kuş kibi
 Sünbül-i zülfi bolurnı dām-ı rāhım bilmedim

^cAkl u huş u şabrım itti körgeç ol kirpik şafın
 Bir bir olmağnı kara körgeç sipāhım bilmedim

3 hayālidin:hayālide F; 4 tākı vü:tākıda T.

458. Gazel Ü₂'de yok; 3 köylüm:cismim FÜ₂T.

6 Kirmegünçe deyr ara tinç olmadım tut bāde kim
Ğuşşadın bu kalca irkenni penāhım bilmedim

İy Nevāyī biyle kılğan rüzgārımnı kara
Hecr şāmı irdi yāhod dūd-ı āhım bilmedim

459

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

-.---/-.-.-/-.-.-/-.-.-

İy köñülge yüz tümen bī-dād sindin cānga hem
Munça birle reşk andın muña mundın anğa hem

Māvi vü gül-gün ton irmes kim köz ü köñlüm ara
Suğa dağı tüşmiş ol ösrük boyalmış kağa hem

3 Hüsniğa hayrān-min ol yanlıg min-i hayrān ki il
Hem anıñ hüsniğa hayrāndur min-i hayrānga hem

İl buzıg köñlin sora barmağ imiş ol genc-i hüsñ
Rence kılğay mu kadem yā Rab biziñ virānga hem

Lemca-i peykānıdın mu köñlüm içre tüşti ot
Yoksa köñlümdin okıga tüşti ot peykānga hem

6 Kıl gedāyınğa vefā iy hüblar sultānı kim
Bī-vefālıdur gedāga cömr işi sultānga hem

İy Nevāyī devr ayagın tut ganīmet uşbu dem
Kim sebātı yok turur bu devrğa devrānga hem

459. Gazel Ü₂'de yok; 1 köñülge:köñüldin F; 2 vü:P'te yok;
4 barmağ:bargan FT; 6 gedāyınğa:gedāyinge T.

NÜN HARFİNİJ NÄZENİNLERİNİJ NÜMÜ-DÄRİ

460

.---/.---/.---/.---

Tilep cennetni ötmen döst küyide gedālıgđın
Muhakkar bāg için kiçmek bolur mu pādşālıgđın

Ü₁137a Bolup bī-gāne vü mey dağı tā hırkamdadur bildim
Ü₂70b Ki dāg-ı hecr imiş āhir netice āšnālıgđın

3 Firākıj içre kalgaç ölgenimge kılma hayret kim
Ölümdin özge iş yok cismğa cāndın cüdālıgđın

°Acāyib ibtilādur bend-i zülfün içre cānlarga
Ki bar ölmekçe bir sā°at necāt ol mübtelālıgđın

Yarut mey lem°asıdın halvetimni bir kün iy muğ kim
Yaruğluğ tapmadım halvetde yıllar pārsālıgđın

6 Közüm andak kararmış tīre zühd içre ki ger sākī
Dimen mey tutsa zehr içkey-min anı köz karalıgđın

Bu gülşen gonçeside jāle irmes kim tiş ırcaytıp
Küler āşüfte bülbül nevhasıga bī-vefālıgđın

460. Ü₂'de gazel sırası:459,462...489,460,461,490,486,491;
1 gedālıgđın:gedālıkđın Ü₂ // pādşālıgđın:pādşālıkđın Ü₂; 2
vü:ol FÜ₂T // dāg-ı...emiş āhir...āšnālıgđın:dāg u...emiş bil-
dim...āšnālıkđın Ü₂; 3 ölgenimge:ölmekimge T // cüdālıgđın:
cüdālıkđın Ü₂; 4 necāt...mübtelālıgđın:halāş...mübtelālıkđın
Ü₂; 5 yarut mey:yarutmey PT / kün:tün Ü₂ // pārsālıgđın:pār-
sālıkđın Ü₂; 6 zühd içre ki ger:zehr içre eger Ü₂ // karalıg-
dın:karalıkđın Ü₂; 7 vefālıgđın:vefālıkđın Ü₂.

Cihān şūhın ki il maḥbūbıdur ʿakd iylediñ lıkin
Teʿemmül kııl ki ni lāzım kilür bu ked-ḥudalığdın

- 9 Nevāyī bī-nevālığ şīvesin birme iligdin kim
Nevā her kim ki isteptür tapıptur bi-nevālığdın

461

-.---/-.-./-.---/-.-

Ança kim Şirīn ü Leylī'din siniñ hüsniñ füzün
Minde hem Ferhād u Mecnūn'dın füzün ʿışk u cünün

Ġam imes çun ḥāk-i rāhındın tapar-min cān ilin
Gerçi mühlik ğam yüki kaddimni iyleptür nigün

- 3 Zülfüñ allında füsün-ger közleriñ her gūşedin
Gūyi ol müşkīn bilen kaydını iylerler füsün

Yağdurup nāvek buzug köñlim ʿimāret iylegil
Gūyiyā ser-pūş itip koyduñ aña her yan sütün

Lebleriñ hecrinde giryān közlerimniñ kanları
Kaṭre'i ger tamsa yüz deryānı iyler laʿl-gün

- 6 Vaşl eyyāmıda ḥoş tut zerrelerni iy kuyaş
Kim bu künlerni be-ğāyet kışka iyler çerḥ-i dūn

Başım üzre fūrkatıñ taşını körseñ digesin
Nokṭa zāhir iylemiş gūyā Nevāyī üzre nūn

8 FT'te beyit sırası:1,2,3,4,8,5,6,7,9; şūhın:şūhı Ü₂ // ked-
-ḥudālığdın:ket-ḥudālığdın Ü₂; 9 nevālığ:nevālık T / iligdin:
iliñdin Ü₂ // isteptür...nevālığdın:istepdür...nevālığdın Ü₂
/ tapıptur:tapıpdur Ü₁₋₂.

461. Gazel sadece Ü₂'de var; Ü₂'de gazel sırası:459,462...
489,460,461,490.

Ve Lehu A^czama'llahu Ecrahu

---/--/--/--/--

Yitkürüp irdim firâkıñ tünleri gerdünga ün
Şükr kim vaşlıñ tünı imdi ni ol ündür ni tün

Yüz yapıp kıldıñ uzun şâm-ı gamımnı iy kuyaş
Tā kuyaş mağribka māyil sāyesi köprek uzun

3 Dime zülfüm bendidin baş çikme boynuñ tolgama
Tig eger sürseñ ki min baş koydum u tuttum boyun

Tire āhım ilge zāhir kıldı köñlüm köymekin
Gerçi ot yaşursa anı āşkār iyler tütün

Örtenip cismim belā deştide ser-gerdān kizer
Şu^cledin terkīb tapkan biyle kim körmiş kuyun

Ü₁137b 6 Sākiyā tut cām salma tañlağa mey va^cdesin
Tañla çun ma^clüm imes bārī ganīmet tut bu kün

Iy Nevāyī kol şurāhī dik boyunı kuçkalı
Yitmese bārī şurāhı boynığa iligir^{is}un

Ve Lehu ^cAleyhi'r-Rahmetü

---/--/--/--

462. Gazel Ü₂'de yok; 1 tünı:künı Ü₁T; 2 mağribka:mağribga FÜ₁; 3 u:FP'te yok / tuttum:sundum Ü₁; 4 tire āhım:tir-i āhım FP // yaşursa:yaşunsa FÜ₁T; 5 tapkan:kılğan Ü₁; 6 cām:cām u Ü₁ // ganīmet tut:ganīmetdür T.

463. Gazel Ü₂'de yok.

P241a Yüzüñ kim t̄azerak̄dur berg-i güldin
Uçar közdin velī çıkmas köñüldin

Köyüp hecrid̄de kül boldum velīkin
Yaruk̄dur ʿışk mirʿatı bu küldin

F620a 3 Aceb ferhunde z̄atı sin ki ādem
Mübāhāt iylegey sin dik oğuldin

Ḳulı-min ʿışkñın kim tanlamaydur
Mahabbet şīvesinde şehni Ḳuldin

R633a Şırāt-ı müstakīm oldı şerīʿat
Ki cennet tapmağın ötmey bu puldın

6 Be-gāyet h̄ile-gerdür zāl-ı gerdün
Eger ir-sin hazer Ḳılğıl bu tuldın

Tarīk-ı ʿışk ile bargıl Nevāyī
Ki azdı her kişi kim çıktı yoldın

464

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Ḳadrahu

..--/..--/..--/..--

ʿİşk çun birdi tenim şuc̄lesığa kökte orun
Çikti bir birdin anı ayırıp uçkun uçkun

ʿİşk otı yakḳalı çāk itti Ḳuruk cismimni
Yarsa hoşrak tutaşur niçe Ḳuruk bolsa otun

2 yaruk̄dur:yaruk̄tur FPT, yarutur Ü₁; 4 şīvesinde:şīveside T;
5 tapmağın:tapmağay Ü₁.

464. Gazel Ü₂T'te yok; 2 otı:ot Ü₁ / yakḳalı:yakḳanı P.

3 Şu'leliğ ten bile gam deştide ser-gerdān-min
Gūyiyā yili semūm olsa bolur biyle kuyun

Ü₁138a Dūd-ı āhımğa yitişmes çıkıban ebr-i bahār
İyle kim rif'at ile ebr-i bahārığa tütün

Çerğ yağdursa kevākibni sirişkimce imes
Kayda deryā bile tink bolğanı bardur şüdrün

6 Tīr-i bārān-ı gamıñ cān u tenimdin ötti
Allāh Allāh ni belā bu yağın irmiş ötkün

Kögretim çākini tikmek bile bütsün dimeñiz
Şubhıñ köñlekiniñ çākini kim kıldı bütün

Zāhidā tañlağı kevser meyidin köp dime söz
Kil ki mey-hāne ara hoş tutalı özni bu kün

9 İstemes bolsañ işiñ üzre girih tüzlük kıl
Kim yağın riştesığa kaşresi hod kildi tügün

Mest-min līk unaman tügme-i tāc iylese şeyh
Zühd küyi ara hırkamdın eger tüşse yurun

İy Nevāyī dime zülfi ara hālignı digil
Kim irür asru anıñ kıssası çırmaş u uzun

465

Ve Lehu Tābe'llāhu Şerāhu

---/--/--/--/--/--

3 şu'leliğ:şu lelik F; 6 cān u tenimdin:ten bile cāndın Ü₁;
7 kıldı:kördi F.

465. Gazel Ü₂'de yok.

Rište-i cānım sağa bağığdur oltur bir zamān
Kim irür kopmak hemān bu rištenı üzme hemān

Fehm iter yahşı yaman vaşlıñ maña tigmes ni kim
Yahşılardıñ yahşı-sin sin min yamanlardıñ yaman

3 Vaşl nüşı lezzetin sorduñ cevābın ni diyin
Min ki hicrān nişidin bir lahza tapmas-min amān

Eşk üze kalkır za'if u zār cismim āhdın
Tünd yil tahrikidin andak ki baħr üzre saman

İldin olmış-min remide anı rām ıley diben
Likin ol bar ilge rām ammā irür mindin remān

Ü₁138b 6 Bu fenā deyride her dem kim öter tut muğtenem
Kim yana bir demğaça mümkün imes bolmak zamān

İy Nevāyî devr eger budur mini mest itkeli
Sin tola koy kim min anıñ şāf u dürdin talğaman

466

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---./---./---./---

Ol kân-ı melāhatda dime bar idi bir ān

.. لو تنظر في حسنه كما كان

.. ان احترف جسمي من نار هوايه

Köymesliki ħasnıñ çakın itkende ni imkân

1 bağığdur:bağığtur P//bu:u FÜ₁T; 2 tigmes ni:yitmes ni P//
sin min:min-min T; 4 kalkır:kalkar P; cismim āhdın:cism nā-tü-
vān P; 5 bar:yar T; 7 talğaman:tanlaman F.

466. Gazel Ü₂'de yok; 1 dime:dimen F, dimeñ Ü₁//
Ü₁; 2 itkende:itkenni P.

3 Ölgüm susuban hecr beyābānıda raḥm it
كانت شفك عيني حياة ان عطشان

يا قرة عيني من وارم بدوعى
Kim kıldı bu seyl-āb közüm öyini vīrān

Iy kan ki közümdin aka-sin raḥm ki ölgüm
من جری دم العینی لنا حاصل ایقان

6 لوم تکی الراجحة المنزاسی
Yüz katla beden menzilidin kitmiş idi cān

Her vech ile ger ölse Nevāyī ni ^caceb kim
من کل وجوه هونی وجرک حیران

467

Ve Lehu Rafa^ca'llāhu Kadrahu

---/--/--/--/--/--

Iy yüzün üstide köz andaḳ ki ^carız üzre ^cayn
Num birle ikki kaşın içre tefāvūt beyne beyn

Min kim ü taḳvi müsülmānlar ki her sā^cat salur
Köglüme ol ikki kāfir köz ḥayāli şūr u şeyn

3 Encüm ister çerḥ tāsıda tügenler ^cışkıdın
Tā körüptür ol mukāmır-veş kolıda Ka^cbeteyn

Ü₁139a Yırttıñ ^cömrüm sicillin tīg ile başım çapıp
Kalmadı boynumda hicrān öltürüp barı bu deyn

5 ölgüm:öldüm P; 6 تکی : یکی RFP // beden:^cadem Ü₁ / kitmiş
idi:kitmişem iy F; 7 her:yüz Ü₁.

467. Gazel Ü₂T'te yok; 3 ^cışkıdın:^cışkıdın F; 4 öltürüp:öl-
dürüp Ü₁.

Didi ağzımdur siniñ ^cömrüñ vişālim istegil
^cÖmr eger budur vişālin tapka-min el-^cömrü eyn

6 Sāḳiyā köp va^cde kıldıñ rāḥ ile rāḥat yitür
 Yoksa kıl me'yus kim el-ye'sü ihdār-rāḥateyn

İy Nevāyī nige me'yus olğay ol kim şāhıdur
 Husrev-i Ġāzī mü^cizz-i mülk ü dīn Sultān Hüseyñ

468

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Rūhahu

---/---/---/---

^cIşk ara köysem külümni luṭf itip yā zü'l-minen
 Ḥayl-ı mūrı kıl kil ol kūy içre kılğaylar vaṭan

Kūyide ^curyān tenim defn iylen ölseñ ^cışk ara
 Kim şehid olğanga tofrak perdesi besdür kefen

3 Derd okı cismimğa yağdı gūyiyā boldı sipihr
 Her hilāl endāz kavsidin maña nāvek-fiken

Kūyide katlığa rāzī-min niçük kim tilbe it
 Çikseler līkin takıp boynumğa zūlfidin resen

Nazük irmes hulle cānlar riştesidin köñlek it
 Kim aña cismiñ taḥammül kılğay iy nāzük-beden

6 Bu çemen gül-zārığa birme köñül iy ^candelib
 Kim irür her gül ki körseñ tigreside yüz tiken

P241b İy Nevāyī kūyige bardım tilep kadd ü yüzün
 Bāğnı n'iyley kireklik yok maña serv ü semen

5 didi:didim F // budur:bolsa FÜ₁.

468. Gazel Ü₂T'te yok; 2 tofrak:tofrag Ü₁; 3 boldı:toldı
 Ü₁//endāz:endāze FÜ₁; 4 katlığa:katlımğa F; 7 yüzün:ruhın P.

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/...--/...--/...--

Muşavvirî ki kılur kûyi gerdiniñ raqamın
Koyuñ ki közge çikey sürme mîli dik kalemın

Ü₁139b Yılan taharrükın er kuş tutarda körmey-sin
Könül alur çağı kör bend-i zülfi piç ü hamın

3 Nihān ten içre tügenlerdin öldi muñluğ cān
Gedā ki ta^cbiye kılğay libās ara diremin

Könül ki gam sipehin kördi çıktı şucle-i āh
Birev kibi ki tiker mūr haylığa ^calemin

F620b Hıramın asru siver-min velî gönül içre
Ayağ çu koydı tiler-min kötermegey kademin

6 Humar mühlik idi deyr pîri tuttı kadeh
Unutmağum eger ölsem dağı anıñ keremin

R633b Nevāyiyā ^cadem ister felek vücudıñı
Tink anla sin dağı anıñ vücūd ile ^cademin

Ve Lehu Rafa^ca'llahu Menziletahu

---/...--/...--/...--

N'itip tama^c kılayın boynuma saçıñ resenin
Kim ol kuyaş yüzige saldı çin ile şikenin

469. Gazel Ü₂'de yok.

470. Gazel Ü₂'de yok.

Buzuğ köñül ara cıŝkıñ çu kirdi kaçtı hıred
Bu ejdehānı körüp büm koydı öz vañanın

3 Tirildi haññ u yüzüñdin köñül meger iktiñ
Hızır suyu bile bu bāğ sebze vü semenin

Katıl-i cıŝkıñ eger kirse ravza tavfiğa hür
Kitürse hulle ala almağay anıñ kefenin

Köñülde hār-ı gamıdur öler-min iy Meryem
Mesih ignesi birle çikey diseñ tikenin

6 Cihānda rez kızınıñ laclidin ağız alma
Diseñ ki körmege-sin zāl-ı çerh mekr u fenin

Nevāyī ösrük eger deyr içinde örtedi dāğ
Meger ki süzgüç ile kimse bağlağay tügenin

471

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

...--/...--/...--/...--

Ü₁140a Niçe küñdür ki haber tapmamışam sım-berimdin
Ne eșerdür haberimdin ne haberdür eserimdin

Nazarım allıda aysız kiçedin tīrerağ oldı
Hecr küñdüzleri tā bardı kuyaşım nazarımdın

3 Zahmı kātıl ikenin dirge irür her biri bir til
Tig-ı hecri kayu pergāle ki tildi cigerimdin

2 kaçtı:çıkıñ P; 3 suyu:suyın Ü₁; 4 katıl-i:katıl-i T / kirse
ravza tavfiğa hür:kirse tavfiğa mür P; 6 sin:min T.

471. Gazel Ü₂'de yok; 1 ne...ne:ni...ne Ü₁T, ne...ni P; 2
tīrerağ:tīrerağ T; 3 ile...otı:otı rüsvalıg ile Ü₁.

Kilürem āh ile rüsvāliġ otı her sarı saçıp
 Ğāriyet ehli selāmet kopuñuz reh-güzerimdin

Biyle kim ol közi āfet yanar ot cānıma urdı
 Berk-ı āfet çakılur Ğālem ara her şererimdin

6 Ol şıfat Ğışk u cünün taġ ile deşti ara ittim
 Ki ni Ferhād nişān taptı ni Mecnūn haberimdin

Dehr bāġıda vefā nahli ikip birdi cefā ber
 Bāġ-bānā di ki ni ber yige-min bu semerimdin

Nāşihā Ğışk u cünündür hünerim terk buyurma
 Saña Ğār olsa maña fahr durur bu hünerimdin

9 İy Nevāyī barıban yār fenā deştiġa tüştüm
 Meger ol kaytsa min kaytka-min bu seferimdin

472

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---./---/---./---

Yok fūrkat ara behrem ni tendin ü ni cāndın
 Bi'llāh ki toyuptur-min hem mundın u hem andın

Cān düşmen ü cānān hod andın maña düşmenrak
 Tañ yok köp ise derdim cāndın ise cānāndın

3 Köksümge urar taşka ger tigdi okuñ ni sūd
 Köydürmekime çun kim ot sikridi peykāndın

6 ni...ni:ne...ne FT / nişān...haberimdin:haber...eserimdin
 P; 7 bānā...semerimdin:bān bar...şecerimdin Ü₁ / min:sin F;
 8 terk:terki FÜ₁.

472. Gazel Ü₂T'te yok.

Ü₁140b Min hasteni reşk örter iylerge melek sürme
Gerdi ki çıkar kökke cevlānıda meydāndın

Zülfidin eger köñlüm cem^c olmadı Cayb irmes
Kim tapkusı cem^ciyet ol hayl-ı perişāndın

6 İl zerk u firibidin vākıf kişi mecnūn dik
Ni Cayb köñül üzmes ger gül-i beyābandın

Zehr içkil ü mey içme dehr içre Nevāyī dik
Kim nef -i humār okdur bu sāğar-ı devrāndın

473

Ve Min Netāyici Fikrihi

.---/.---/.---/.---

Müzeheb iylegen peykānların cismim ara her yan
Dime baş çıktı kim çıktı zebāne şucle-i hicrān

Kaçan peykān körünmes hecr otının şuclesi bolsa
Anı tartıp çıkarmak zahm içindin bar mudur imkān

3 Ni taş atıp tenimni zahm kılsañ gamga kalur-min
Muña ni bağlay anı kayda bağlay dip min-i Curyān

Belā deştide körgen vaş Mecnūn'ını mini dağı
Hıred ehli kaşında tilbe körgen dik kalıp hayrān

Süneklerni tenimdin bir bir ayırdı gam-ı hecrin
Mahaldür itlerini iylesem külbem ara mihmān

473. Gazel Ü₂'de yok; 1 peykānların: پیکارینک Ü₁; 2 körün-
mes:körünge Ü₁ // içindin:içidin FÜ₁T;

6 Ni min ƙalgum ni sin bākī zamānī kilgil iy sākī
Ƙadeh devrini hoş tut kim vefāsızdur besī devrān

Vefāsızdur zamān ehli zamānda ni vefā bolğay
Vefā ehli bulardan ger vefā ister irür nā-dān

Hoşā deyr içre mey-hāne tola ilgimde peymāne
Min ü ehl-i fenā ağızıda küllü men Caleyhā fān

9 Fenā deyride sâyillıkını sultānlığın artuk tut
Ki ölmeklikde tinkdürler eger sâyil ü ger sultān

Ü₁141a Cihān içre kişiniğ çun yokı vü barı yek-sāndur
Ni ferruğ kimsedür körgeñ cihān bar u yokın yek-sān

Nevāyī özni hoş tut kim kişige dehr işi bardur
Eger müşkil tutar müşkil ü ger āsān tutar āsān

474

Ve Min Luṭfi Tabḥihi

---/---/---/---

Fürkatiñdin su durur köñlüm hayāliñ ol sudın
İyle zāhirdür ki zāhirdür cemāliñ közgüdin

Ol yüz allımdın körüngeç kaçtı hicrān zulmeti
Sāye ƙalğan dik kiyin hürşīd çıkkaç utrudın

P242a 3 Hecr bīmi içre boldum süst bes kim yığladım
Vaşl ümīdi dağı tapsam sustayur-min külgüdin

7 ni:bi- Ü₁; 9 tut: bil Ü₁ // ü ger: eger FÜ₁T.

474. Gazel Ü₂'de yok; 3 süst: pest T // dağı...sustayur-:
tağı...sustanur- P / tapsam: tapsa F.

Dip idi katlığa kilgüm çun işim ölmek durur
Kilse ölgüm kilmese hem ölgüm uşbu kayğudın

Çikmişem kâtil közüñ allığa köñlüm şaydını
Çun kolaydur bir ok at ötkerme anı kapudın

6 Dir-min iyley sürme bir şāhib-nazarnıñ gerdini
Āh kim oyğanmağur bahtım köz açmas uyğudın

Körgeli anı Nevāyī dik özümdin barmışam
Özige kiltürmes ol c'ayyār uşbu bī-hodın

475

Ve Min Āsarı Zihnihi

.---/.---/.---/.---

Yarutmas kuyaş tīre şāmım karasın
Ki bu şām iter tīre anıñ ziyāsın

Açar şāh özi bend kılğannı līkin
Halās iyley almas birev mübtelāsın

3 Ger Eyyūb şabr itti türlüg belāda
Velī körmedi hecr şāmı belāsın

Ü₁141b Bulut boldı āhım ki ol aynı yapğay
Ulustın kılıp tīre c'ışkı hevāsın

F621a Direm ornığa birseñ eüncümmi taşlar
Eger imtiḥān kılsañ ol ay gedāsın

4 idi:idiñ FÜ₁T // kilse:lik Ü₁; 5 allığa:allında FT; 6 aç-
mas:açtı Ü₁.

475. Gazel Ü₂'de yok; 3 belāda:belāğa T; 4 ulustın:ulusdın
Ü₁; 5 birseñ:birse T.

6 K̄anı r̄ay mundın şav̄ab iy köñül kim
Kişi k̄ayil olsa bilip öz haṭāsın

R634a Nevāyī irür bülbulüñ l̄ikin iy gül
Unutturdı hecriñ hazānı nevāsın

476

Ve Min Tavāli^ci meṭāli^ci Esrārihi

.---/---/---

N'itip öpkey-min ol çabük ayagın
Öpe alman çu rahşınıñ tuvağın

Bularnı bolmasa öpmek ni imk̄an
Tahayyül birle hem öpmek dudagın

3 ^cAziz andağ ki köz içre sevādı
Köñülde hem tutar-min taze dāğın

Kirek tutmaq hatıñ ^cıtrını tapkan
Benefşe-zārdın ötse dimāğın

Min ü sāğar fakih u cām-ı kevser
Belī her kimse körsün öz ayagın

6 Cihān mekrin birev kim bildi birmes
Cihān mülkige bir demliğ ferāğın

Ser-encām ölmek irmiş iy Nevāyī
Hızır ^cömri müyesser boldı sağın

476. Gazel Ü₂'de yok; 1 tuvağın:tunağın FP, tuyagın T; 3 köñülde:köñülge P; 6 mekrin:mekri // demliğ:demlik FÜ₁; 7 boldı:bolsa Ü₁.

Ve Lehu Zāde ^cIrfānehu

..--/..--/..--/..--

İkki gül bir kiçe külbemni gül-istān iyleben
Aldılar cānımnı bī-dād olça imkān iyleben

Ü₁142a Biri börkin sindurup cānlar şafın sindurgalı
^cAkl u dīn mülkin şaf-ı müjgānı vīrān iyleben

3 Biri her niçe hilālin igri bağlap nāz ile
Encüm ü eflākni hüsniğa hayrān iyleben

Biri haṭṭı sebzesidin gülge bağlap hāşiye
Bezmnı ol sebze vü gül bāğ-ı rızvān iyleben

Biri cālem ehliniñ köñli kuşın şayd itkeli
Sünbülü dāmını gül üzre perīşān iyleben

6 Biri kaş u kirpiki dik oq bile ya ilgide
Likin ol ya birle oq canlarını kurbān iyleben

Biri vesme birle sürme rengidin kök ṭākını
Āfet-engiz ü kara nergisni fettān iyleben

Biri bağlap bergni tan üzre minā-reng kur
Nahl-i kaddin gayret-i serv-i hīrāmān iyleben

9 Biri gül-gün tonga sarıg āsterdin zib itip
Serv-i ra^cnāsıdın gül-i ra^cnāda pinhān iyleben

477. Gazel Ü₂'de yok; 1 bir:her F // cānımnı:köñlümni F;
2 müjgānı:müjgānnı P; 3 her:bir T; 4 bezmnı:bezmini F / bāğ-
-ı:bāğ u T; 9 ra^cnāda:ra^cnāğa Ü₁.

Mestliġdın ol kılıp ilgide dāġın āşkār
Şūhluġdın cānġa bu yüz dāġ-ı hırmān iyleben

Zulm ile ol öltürüp bu luţf birle tircüzüp
Ger bu kılsa zulm ol hem luţf u ihsān iyleben

12 Min eger bakşam bu yan tīg urup anıġ cışvesi
Bakşam ol yan ġamzedin bu tīr-i bārān iyleben

Iy Nevāyī bu fesāneġ yā tüş irkin yā ġayāl
Niçe lāf urmak özünġe munça bühtān iyleben

478

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi's-Şerifeti

---/--/--/--/--/--

Iy köñül ger küt-ı cān kılmak tiler bolsay lebin
Yoktur imkān salmayın boynunġa tavk-ı ġabġabın

Ü₁142b Şām-ı hicrān iyle muhrikdür ki her sā^cat kurur
Ol kılıp deryāġa yapınsam bulut çāder-şebın

3 Tīredür ol nev^c kim kılġay kuyaş nūrun kara
Gerçi kündüz çerġ tāli^c kılsa bahtım kevkebin

Iyle ösrük çıktı cevlān iylep ol ay kim kılur
Yir bile tink kök üze sikritse nā-geġ eşebın

La^cli cān almak tiler yoksa tekellüm iylese
Rūh ile kılġay müşerref yüz Mesīha kālıbin

10 mestliġdın:mestliġda F // şūhluġdın...hırmān:şūhluġdın...
pinhān T; 11 öltürüp:öldürüp Ü₁; 12 cışvesi:ġamzesi P; 13 özün-
ne:özünġe FÜ₁T .

478. Gazel Ü₂'de yok; 1 bolsay:irsenġ Ü₁; 2 kurur:turur F //
şebın:nişin T; 3 nūrın:yüzün Ü₁.

6 Şāf mey iç kim küdürettür ser-ā-ser aḡladım
Her zamān resmini hem ehl-i zamānıñ meşrebin

Çerḡ tākıdın şadā irmes melāyik zikridür
Çun Nevāyī yitkürür gerdūnga yā Rab yā Rab'ın

479

Ve Min °Arāyisi Ebkārihi Efkārihi

.--/..--/..--/..--

Yitişti bayram u ref° itti rūze ḡayḡusın
Hilāl mışkalı yaruttı bāde közḡusın

Sipihr cām-ı hilālīga cilve birdi meger
Ki bāde zabt ite almas neşāt külgüsın

3 Meger ki ḡıldı şeb-istānga °cazm şāhid-i °id
Ki tökti ferruḡ ayagıḡa aḡter inçüsın

Delil-i rāḡ-ı şafaḡ-reng ü cām-ı mināyī
Şafaḡ meyini kör ü çerḡ cām-ı minūsın

Ferāḡatı tiler irseḡ köp aḡzı ḡıştını al
Uşat bu ḡışt bile zühd-i neng ü nāmūsın

6 Seher ki ḡalk muşallaḡa yüz koyar ḡoş tut
Baruḡa deyr-i fenā sarı taḡ ḡarāḡusın

P242b Nevāyī iç ḡadeh ü fāni ol ki taptı beḡā
Birev ki tapmadılar il sorāḡ u bilḡusın

6 küdürettür:küdüretdür FÜ₁T.

479. Gazel Ü₂T'te yok; 1 mışkalı: عیلی Ü₁; 3 ferruḡ:çerḡ
Ü₁; 6 tut:vakt P // taḡ:tink P.

Ve Lehu'l-^cAcāyibdin

-.---/-.---/-.---/-.---

Ü₁143a Sībekīdür ^carızım rengi birev hicrānıdın
Alma dik bolmış kızıl her yanı eşkim kanıdın

Nāveki kanlıĝ köñüldin iy ki dir-sin ötmemiş
İylegil bārī nazar kim kan tamar peykānıdın

3 Min kibi Mecnūn'ını hem basmış mezellet gerdi kim
Fehm bolmas zahm ile daĝı ten-i ^curyānıdın

Gūy urardın yok ki ol çābük kılur her başnı gūy
Bu ki bir ĝavĝa çıkar her dem anıĝ meydānıdın

Hūbluĝ devride yād itkil gehī ^cuşşākını
Kim besī yād iylegüñdür hūbluĝ devrānıdın

6 İş bezmin iy köñül mey-hāne eyvānıĝa çık
Kim belā taşa yaĝar her dem sipihr eyvānıdın

Kūyide itler fiĝanı andın irkin her kiçe
Kim uyumaslar Nevāyī nāle vü eĝānıdın

Ve Lehü'l-^cGarāyibdin

.---/.---/.---/.---

480. Gazel Ü₂'de yok; 3 basmış:bastı T; 4 kılur her:kılur
bir FÜ₁T; 5 hūbluĝ:hūbluk Ü₁; 6 ^ciş bezmin:^cişi bezm P.

481. Gazel Ü₂'de yok.

Yüzüñ körgeç ilig köksümge urman^cışk t̄abıdın
Ki köñlümge koyar-min sikrir anıñ ıztır̄abıdın

Çıkıptur çun tişin hecrinde āhım ebr-i nīsān dik
Ni tağ dür yağsa jāle ornığa anıñ seḥābıdın

3 Köñüldin pāreler ma^clūm olur kim ister ol aynı
Demem otı şerārınıñ felek sarı şitābıdın

Hevā-yı ^cışkdur kim buzğay öylerni ḥabāb āsā
Buzulğaç kim hevā çıkısa közüm bahri ḥabābadın

F621b Sevādı hecr şāmıça tökülgey müşk her sarı
Periḥān iylese yıl t̄ab açıp zülfüñ t̄ınābıdın

Ü₁143b 6 Ötükin tā rikāb öpti anıñ reşkidin ister-min
Ki tişlep tişlep ötüñ na^cli dik üzsem rikābıdın

R634b ^cAceb yok tatsa her it tilberrep ağızıdın ot saçkay
Cünün küyide tüşken şuc^cleliḡ baḡrım kebābıdın

Şadādın āb-ı ḥayvān kaṭresi sikrir mü har sarı
Veyā söz dir zamān dür saçılır mu la^cl-i nābıdın

9 Diseñ hecriñ ḥumārıdın ḥalāş olğay-min iy sākī
Meger ağızıñğa koyğay-sin leb-i la^cliñ şarābıdın

Ni māzīdür ni müstakḥbel arada sin-sin ü bu dem
Ni şād olmak durur her dem uzun ^cömrüñ şitābıdın

Diseñ dūzah ^cazābıdın çik Nevāyī tartsun miñ yıl
Ḥalāş itseñ anı yā Rab demī hicrān ^cazābıdın

1 köksümge:köksüme R; 2 tağ dür...anın:tağdur...āhım T; 3 aynı:ayın T // otı:ötti P; 7 tilberrep:tilbelep P / saçkay:çıkķay Ü₁ // şuc^cleliḡ:şuc^clelik FÜ₁T; 8 mü:çu P; 9 min:min min T; 10 durur:turur FP / şitābıdın:hisābıdın Ü₁.

Ve Lehü'n-Nevadirdin

.---/.---/.---/.---

Melâlet bümü uçmas min gedâ vîrânı tamıdın
Müzehheb kuş kibi şeh kaşrınıñ mîli makâmıdın

Cemâliñ şubhıdın sorduñ nişânî veh ni nev^c aytay
Kutulmay-min çu hergiz tîre zülfüñ hecri şâmıdın

3 Bu yanlıg kim takıp-sin her köñülge zülfidin târî
Könüller ni kutulğaylar kadın ser-keş hırâmıdın

Yüzüññüñ hecride bu köz karasın lâle yanlıg bil
Karası devride ivrülgen eşk-i lâle-fâmıdın

Sini isterde bu mecnûn hırâmı berk dik tañ yok
Ki pâyeye vaktıda ot çakılur her tiz gamıdın

6 Lebiñ âb-ı hayâtıda irür ĩşî-demi muzmer
Ni tañ bolsa ölüg cân-bağş anıñ şîrin kelâmıdın

Çu kördüm ağzı vü zülfini hüşum bardı yağmağa
Ki mül keyfiyyeti fehm aldı anıñ mîm ü lâmıdın

Ü₁ 144a Nesim-i zülfın istişmâm kılrsa 'akl-ı kül çıkmas
Cünün ĩtrı kıyâmetka degin anıñ meşâmıdın

9 Ol ay hecride mahzûn-min kirek mey-hâne al yanlıg
Ki mey kem bolmağay yıllar içip eflâk câmıdın

482. Gazel Ü₂'de yok; 3 kadın...hırâmıdın:anıñ dik zülf ü
Ü₁; 5 sini:mini T // vaktıda:çakıda P; 8 kıyâmetka:kı-
yâmetga P; 9 hem:kim T / içip:çikip P.

Mağa çun deyr pîri sa'yy kıldı büt-perest olmak
Unuttum hod-perest olmağnı anıñ ihtimâmıdın

İrür köñli kuşığa halka mu 'uşşāk atın körgeç
Nevāyī atığa kim halka çıktıñ ol esāmıdın

483

Ve Eyzan Lehu

-.-./-.-./-.-./-.-

Dime gül-gündur libāsım kim sirişkim kanıdın
Reng tutmuş kan akar sıksağ tutup her yanıdın

Niçe köñlüm bāğıda iy 'ışk kirseñ tapılur
Serv birle gonçe anıñ nāvek ü peykānıdın

3 Āşkārā genc-i hūsnidin çu behrem yok turur
Kayda tapkay-min temettu^c hurde-i pinhānıdın

İl bile kesb-i hevā vü su kırığı istediñ
Bolma gāfil āh u eşkim şarsar u tūfānıdın

Hūbluğ devrānıda 'uşşākdın yād it gehī
Kim besī yād iylegündür hūbluğ devrānıdın

6 İstemeñ āhir giyāh-ı mihr yā berg-i vefā
Kim kökermeydür bular hergiz cihān bustānıdın

İy Nevāyī yakmasa ol ayğa bes kıldım nevā
Līk men^c iylerge 'āciz-min köñül efgānıdın

10 olmagnı:olmaknı FP.

483. Gazel Ü₂'de yok; 2 kirseñ:kizreñ Ü₁; 3 temettu^c:tevak-ku^c; 4 āh u eşkim:eşk ü āhım P; 5 iylegündür:iylegümdür T; 6 istemeñ:istesey Ü₁ // kökermeydür:kökeydür Ü₁; 7 yakmasa:itmi-se P.

Ve Lehu Eyzan

.---/.---/.---/.---

Tilep maḳṣad ḥarīmi ṭavfını yil dik ḥı̇rāmımdın
Azıkkān hem-rehim tapmas eṣer kum üzre ḡamımdın

Ü₁144b Kıyāmetka deginçe zehr otıdın merg-zār olḡay
Eger bir katre tamsa fūrkatıñ bezmide cāmımdın

3 Kamer devride yaruḡluk yüzini körmegey kimse
Kuyaş ruhsārıḡa ger tüşse ḥāli tīre ṣāmımdın

Şemim-i zülfi vaṣfıdın işittim nükte³i bir kün
İrür yıllar ki müşk-i nāb isi kitmes meṣāmımdın

Sipihr üzre imes gül-gün bulut her sarı kim tüşmiş
Felek mir'ātıḡa 'aksi sirişk-i la'l-fāmıdın

6 Kebābım cüz bagır yok gerçi āhım bar anıñ dik kim
Tüşer vīrānım içre çörgenip kuş ökse tamımdın

Ḥalāş oldum işim Tiḡri'ge salıp tā ki bildim kim
Açılmas iş miniñ bī-hūde sa'y ü ihtimāmımdın

Muḡanni naḡmesidin iy Nevāyi tāze bolmas rüh
Eger zib itmese la'liḡa rüh-efzā kelāmımdın

P243a Ve Lehu Ġafara'llāhu Lehu

.---/.---/.---/.---

484. Gazel Ü₂'de yok; 2 kıyāmetka:kıyāmetḡa P; 3 yaruḡluk
yüzini:yarukluk közini P, yaruḡluḡ yüzini Ü₁; 5 tüşmiş:kitmiş
P; 6 kim:hem P; 7 salıp:saldım Ü₁; 8 iy..rüh:tāze bolmas iy
Nevāyi rüh FT // itmese:istese Ü₁.

485. Gazel Ü₂'de yok.

Şu^{cā}cī haṭlar ayrılğan kibi ḥurşid-i raḥşāndın
Köñüller yollar itmişler cemāliḡ sarı her yandın

Sirişkim yamğurı vü şām-ı hicrānıḡa raḥm it kim
Bu ötti Nūh'ınḡ ^cömridin ol bir ötti tūfāndın

- 3 Dime iy Ḥızr cān birle bekāsı bābıda köp söz
Fenā ehli ara cānān barında kim disün cāndın

Buzuḡ köñlüm ara haṭṭ u ^cizārıḡ iy bahār-ı ḥüsn
İrür andak ki bütkey sebze birle lāle vīrāndın

Toladur köksüm içre nāvekiḡ sürtüp ilig fehmi it
Tenimḡa her ser-i mū ornıda bir nevk-i peykāndın

- 6 Çu devr ehli cefāsıdın içer-min bāde iy sākī
Unutma devr ayāḡın velī yād itme devrāndın

- Ü₁145a Kaçan ay keh-keşāndın sāyir olsa bolḡay ol yanliḡ
Kim ol ḥurşid-simā seyr üçün ötkey ḡıyābāndın

Çu gülde yok vefā reng-i ḡazān yitkünçe iy bülbül
Şabādın berg-i gül yanliḡ uçup çık bu gül-istāndın

- 9 Nevāyī'ḡa ḡicāz āhengi boldı tā yana ḡaytıp
Maḡām itmes ^cıraḡ allında yād itmen ḡorāsāndın

486

Ve Lehu Setera'llāhu ^cUyūbehu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

1 itmişler: açmışlar P; 2 yamğurı: yamğır T; 5 tenimḡa: tenim-
de FT / nevk-i: tüḡni Ü₂; 9 allında: allıda FPT / itmey: itmek
PÜ₁.

486. Ü₂'de gazel sırası: 490, 486, 491.

Läleler açılsa vīrān merķadim her yanıdın
Dāğı köñlüm otıdındur rengi zaḥmım kanıdın

Her okunñın zaḥmıdın kan akısa tañ yok nav nav
Ḥāssa ikki nav hem tapḳay ol oḳ peykānıdın

- 3 Bargalı dīvāne köñlüm ten öyin sağınmadı
İtti Mecnūn iyle kim yād itmedi vīrānıdın

Heçr şāmı yıǵlaram ğurbetdin iy hem-sāyeler
Bu kiçe vākıf boluñ bu seylñiñ tuǵyānıdın

Heçr yüz miñ yılça vü eşkim urar gerdūnga mevc
Min hem öttüm Nūh'dın bu eşk hem tūfānıdın

- 6 İy ki bu bezm içre içtin kam ile bir devr mey
Bil ki nā-kām ança kan yutḳuñ felek devrānıdın

İy Nevāyī tüş körer-sin mü vaṭannı dime kim
Tilbe tüş dik sağınur yād itse ḥānūmānıdın

487

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

---./---./---./---

F622a Yüz otıda yüz ḳatre su ni tañ hoy-ı ğaltānıdın
Köñlüm otıda yok mudur yüz ḳatre su peykānıdın

R635a Kılğanda raḥşın germ-pūy ol şeh-süvār-ı tünd-ḥūy
Kılğay diben allıda ğuy alman başım meydānıdın

1 vīrān:her yan \bar{U}_1 // köñlüm:köksüm \bar{U}_2 / zaḥmım:bağrım \bar{U}_2 ; 2 okunñın:okunñuñ FT, okıññıñ \bar{U}_2 ; 3 köñlüm:köñlim \bar{U}_2 // vīrānıdın:vīrānedin \bar{U}_2 ; 4 tuǵyānıdın:tūfānıdın RP \bar{U}_2 ; 5 öttüm:ötdim \bar{U}_2 ; 6 bezm içre:devr iyle \bar{U}_1 // yutḳuñ:yutḳuñ \bar{U}_2 .

487. Gazel T'te yok; \bar{U}_2 'de gazel sırası:430, 486, 431...;
1 köñlüm:köñlim \bar{U}_2 / mudur:turur P.

Ü₁145b 3 Bu derd ü gâmdin lâl-min meydân ara pâ-mâl-min
Kim kirgeç ok bî-hâl-min ol cîşve-ger cevânıdın

Başım sarı nezzâre kıl iy çerh ü idbârıñnı bil
Dâğ-ı saâdet anlağıl her zahm anıñ çevgânıdın

Meydânga ol çâbük sürüp başınga çevgân yitkürüp
Ser-geşte cânım köydürüp iy püyesi her yanıdın

6 Kök mezra ıdın hüşe'î kesb iylesen kıl tüşe i
Kâm isteben tut güşe'î güy-ı felek devrânıdın

Gerdün çikip tıgın nihân yüz cevr birle tökti kan
Âhir Nevâyî taptı cân tapkaç vefâ cânânıdın

488

---/---/---/---

Ü₂70a İsterem yüz menzil ötkey-min câdem şahrâsıdın
Tâ zamânî tınga-min câlem ili gavgâsıdın

Ömr nakdin şarf itey dir-min hınâ bâzârıda
Tâ kutulğay hâtırım sūd u ziyân sevdâsıdın

3 Hoş turur virâne'î teskîn için lîkin ırak
Yüz miğ ıllık yol felekniñ günbed-i minâsıdın

Çıkmayın bu deyrdin mümkün imes bolmak halâs
Her kiçe yüz miğ büt-i sîmîn-beden yağmâsıdın

Her sünek yanımda kaşd-ı ömr iter veh hüşe'î
Bar mu imkân kim kutulğay munça mihnet dâsıdın

3 bu:bir Ü₂ // cîşve-ger:cilve-ger Ü₁; 4 ü:Ü₂'de yok; 7 tıgın:
tig Ü₂ // cânândın:cânıdın F.

488. Gazel sadece Ü₂'de var.

- 6 Za'ferānī yüzde gül-gün eşk tökmek ni asiğ
 'İşve körgeñ dehr bāğınñ gül-i ra'nāsıdın
- Ğarka il defni üçün serd-ābe'idür her habāb
 'İşk vādīsıde eşkim seyliniñ deryāsıdın
- 'İşve-gerler dāğdın cāñ perdesin kör āh kim
 Bu harir iskirdi zālīm şāhlar tamğasıdın
- 9 İy Nevāyī dehr bāğdın kutulmak isteseñ
 Bülbül uçğan yahşırak zāğ u zegāñ me'vāsıdın

489

..--/..--/..--/..--

- İy köñül iyleme dehr iski ribāṭın mesken
 Kim ribāṭ olmadı hergiz sefer ehliğa vaṭan
- Bu sefer sin-sin ü menzil yırak u merkeb leng
 Yol mahūf iyleme zinhār arada mesken
- 3 Yol bilür kāfiledin tüşmegil ayru kim bar
 Bu beyābāñ ara hem gül köp ü hem reh-zen
- Yol irür cādde-i meşrū' dağı tüşe vü su
 Saña āyın-i 'ubūdiyyet aña farz u sünen
- Yol bilür kāfile ol nev' ki dil-ber vaşlın
 Tileben kıldı barı özige yol kaṭ'ı vü fen
- 6 İy hoş ol rāh-rev-i germ ki bu yol kaṭ'ın
 Berk-ı hātıf dik iter dehrni iylep rüşen

Gazel sadece Ü₂'de var.

İşğ vādīsi caceb vādi irür kim her mür
Anda şir-efken ü her peşşe irür pıl-efgen

Sākiya özlük ile müşkil irür kat^c₁ anuñ
Dir-min özdin barayın cāmıma koy dürdiden

9 İyle ot kim kişi içkeç başıdın çıkğay dūd
Köygey andın hıred ü dāniş ile cān bile ten

Gayr naqşıdın itip levh-i zamirin sāfī
Yār kalğay dağı ol belki peri sır u calen

İy Nevāyī tileseñ fakr tarīkī kat^c_{in}
Urma ol sarı kadem fāni-yi mahz irmes iken

490

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca^cahu

---/--/--/--/--/--

Ger mini yād itmes ol ay zulm ile bī-dādıdın
Şükr kim gāfil imes-min bir dem anıñ yādıdın

Luṭf itip ger yād iter yā zulm ile bī-dād iter
Min rızāsın isterem yādıdın u bī-dādıdın

3 Kiçe cış ehli muğannī lahnıdın hoş-hāl imes
Ança kim min taṅga tigrü itleri feryādıdın

Hātırım sınmak tiler köñli tiler-min min dağı
Her ni bu şişemge kilgey hoştur ol pülādıdın

490. Gazel T'te yok; Ü₂'de gazel sırası: 489, 460, 461, 490, 486, 491...; 1 anıñ: anuñ Ü₂; 2 itip ger yād: ile ger yād Ü₂ // yādıdın: dādıdın Ü₁₋₂; 4 köñli: köñlün Ü₂ // hoştur ol: hoş turur Ü₁.

Şabr taşydın köñülge köp binā tarḥ iyledim
Köz yaşım seyli koḡardı barçanı bünyādıdın

6 Deyr pīri did meydin baş köterme iy refik
Sālik oldur çikmegey başını pīr irşādıdın

U₂71a Sorma iy hem-dem Nevāyī'niñ ğamın kim cālemi
Ĝam bile tolgay dem ursa ḡatır-ı nā-şādıdın

491

Ve Lehu Bi-Ĝufrānihi

-.---/--.---/--.---/--.-

U₁146a Yā Rab ol kim vaşl şāmı kām alur zibāsıdın
Tīre kılma cīşi közgüsini şubḥ enfāsıdın

İl mey-i laclin n'itey memzūc ise āb-ı ḡayāt
Kim miniñ cāmım irür memlū firāk almasıdın

3 Ol perī cışkı egerçi iyledi mecnūn mini
Şükr irür bārī ki kutkardı ḡired vesvāsıdın

Kaşı mihri tuḡmını köñlümde iktim kör nişān
Her süñek yanımda urmakka mahabbet dāsıdın

Urmağay-sin pās-bānlıĝ lāfı kök kurganıda
Vākıf olsañ iy zūḡal hecrim tūni bir pāsıdın

6 Kılmağıl bu kār-geḡ vāz cıĝa fikr ü bāde iç
Kim ḡired idrāki cācizdür anıñ bennāsıdın

5 köñülge:köñülde FÜ₁₋₂ // koḡardı:koḡkardı U₁, kopardı U₂;
7 tolgay:bolğay U₁.

491. Gazel U₂'de yok; 1 cīşi:cīş P; 4 kaşı:fāş FT / köñ-
lümde:köksümde U₁; 5 zūḡal:ecel T; 6 vāz cıĝa:vasfıĝa T //
bennāsıdın:iḡyāsıdın F, iḡsāsıdın T.

İy Nevāyī bir yasakī-vesğā andak min harāb
Kim unutmış-min cihān tarhan ile barlasıdın

492

Ve Lehu A^czama'llāhu Ecrāhu

---/---/---/---

İy müsülmanlar figān ^cışk-ı belā-engizdin
Ah u vā-veylā belālıg fūrkat-i hūn-rizdin

Kayda feryādım işitkey ol ki kūyi güm imes
Halk efgānı bile gavgā-yı rüst-ā-hizdin

3 Gül yüzidin hoy tüşüp la^clıga könlüm kıldı za^cf
Biyle kim za^cf iylemiş kand-ı gül-āb-āmidin

Könlüm içre gül-sitān hūsnidür iy bāg-bān
Kil ki āhım farkı yoktur nefha-i gül-bizdin

Ehl-i dīn katlıga mundak çıkısa mest ol muğ-beçe
Sākiya mey bir ki kiçtim takvā vü perhizdin

6 ^cİşk otı mazlūm-küşdür bilmes anı ehl-i zulm
Anlagıl bu nükteni Ferhād ile Perviz'din

Ü₁146b İy Nevāyī itlerin körmekke barsağ bağrın üz
P243b Kim güziriğ yok turur bu nev dest-āvizdin

493

Ve Lehu ^cAleyhi'r-Rahmetü

---/---/---/---

492. Gazel Ü₂T'te yok; 3 yüzidin:yüzide F // iylemiş:anla-
mış Ü₁.

493. Gazel Ü₂'de yok.

Demî ki ʿışk otıda kalmağay eṣer mindin
Nümüne bolğusu öçmekde her şerer mindin

Perî-veşim ğamıdın tilbe it dik olmış-min
Selâmet ehli bu kün iyleniz haḫer mindin

3 Anıñ dik eşk ile âhım salıp turur tufân
Ki bar durur yir ü kök vazʿığa haḫar mindin

Anıñ dik oldı fenâ ʿışk ara vücûdum kim
ʿAdem diyârıda hem tapmağuy haber mindin

Ana yiterge başak şakli menʿ iter gerçi
Hadengi keşretidin çıktı bâl ü per mindin

6 Taʿayyünât içide ʿışk bir haḫikat irür
Ger olsa bülbül ü pervânedin ü ger mindin

Nevâyi iyleme tün kün neşât u taʿlîm al
Şebâne âh bile nâle-i seher mindin

494

Ve Lehu Şerrefehu'llahu Kadrâhu

---/--/--/--/--/--

Her kişi bayram şabâhı şād ü min ğam-nāk-min
ʿİd-ğāh içre ayag astıdağı hāşāk-min

Gerçi il bayram şabâhı şād-māndurlar velik
Sagınur-min barça ğam-ğindür çu min ğam-nāk-min

1 öçmekde:öçmekte FT; uçmakka Ü₁; 3 bar durur:bardur u F; 4
haber:eşer P.

494. Gazel Ü₂'de yok; 1 astıdağı:astıdaki Ü₁.

3 Āh dūdı birle t̄ac ü eşk kanıdın libās
Ol kara bu al ol yaŋlıđ ki ol bī-bāk-min

Kavsāŋ allındın yanarda dimegil kāhil mini
Koy 'inānında yūgürmek kör ki ni çālāk-min

Ü₁147a Barma meh-veşler temāşāsıǵa dir-sin min kibi
Zāhidā kıldıŋ gūmān kim munça bī-idrāk-min

6 Tā ki kıldım rez suydın terk-i hūş iy bāğ-bān
Hām bolup qol her taraf salǵan niçük kim tāk-min

Iy Nevāyī feyzdin enfāsım olmış rūh-bağş
Tā Mesīhā dik alayık zulmetidin pāk-min

495

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

-.---/-.----/-.----/-.-

Ƙadni ol hurşid ayagında eger "dal" itke-min
Cilvesiǵa zūlf yaŋlıđ özni pā-māl itke-men

Hāl dik yüzüm Ƙara ger toyǵa-min ruhsārıdın
Ger közümnüŋ merdümin ruhsārıǵa hāl itke-min

3 Ol perī-peykerge fāriğ-bol yitmek isteben
Tün ü kün Ƙıŋri'din istid'ā per ü bāl itke-min

Her kiçe hālīm harāb olǵanda yalǵan tüş bile
Va'de-i vaşl iylep andın ornı hoş-hāl itke-min

3 ki:kim FT; 4 allındın:allında F; 5 barma:bar T; 6 salǵan:
salǵaç P.

495. Gazel Ü₂'de yok; 1 ayagında:ayagıda Ü₁; 2 közümnüŋ:kö-
zümnüŋ T; 4 ornı:özni FÜ₁T.

- Ger disem kim kūyi tofrağın iley köz halkasın
 6 Min tüşüglüg perde-i cān birle ğarbāl itke-min
- 6 Bādeni boğzumğa koyğay-sin yıkıp iy muğ-beçe
 Ger içerde tevbe 'özri birle ihmāl itke-min
- F622b Rište cisminidin saman sarığ yüzündin çırmayın
 R635b İy Nevāyī nāme kim ol ayğa irsāl itke-min

496

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

-.-./-.-./-.-./-.-

Bilge-sin çikmes kişi derd ü belā andak ki min
 Ger birevge mübtelā bolsañ saña andak ki min

'Işk derdiğa devā kim vaşl dip-sin iy hakim
 Bu belāğa kimse irmes mübtelā andak ki min

Ü₁147b 3 İyle kim yok sin kibi hüsn ehli içre bir perī
 Yok turur bir tilbe ehl-i 'ışk ara andak ki kim

İy ki koymay-sin tenimni tu'me kılğay itlerin
 İtlerine cānı kim kıldı fidā andak ki min

Gerçi öltürdüñ cefā birle mini likin tilep
 Tapmağun devrānda bir ehl-i vefā andak ki min

6 Yok turur devrān cefāsıdın kutulmak iy refik
 Tutmasañ mey-hāneniñ küncini tā andak ki min

6 koyğay-sin:koymay-sin P.

496. Gazel Ü₂'de yok; 1 birevge: بَرَاوَا P; 3 bir:iy Ü₁; 4
 koymay-sin:koymas-sin Ü₁ // itlerine:itlerine FP; 5 öltürdüñ:
 öldürdüñ Ü₁ // tapmağun devrānda:tapmağundur anda T.

İy Nevāyī ger birür hüsni zekātın yok kişi
Haste-i zār ğarīb-i bī-nevā andak ki min

497

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kadrahu

---/--/--/--/--/--

Yā Rabanlap mu ikin ol ay kim anıñ zārı-min
Kiçeler sevdāsıdın andak ki zülfi tārı-min

Şihhatim bolsa tapıp-min la'li yādıdın şifa
Nā-tüvān hem bolsam anıñ közleri bīmārı-min

3 Yok turur haddim dimekte yārı-min yāhod iti
İtlerige her kişi yār ol kişiniñ yārı-min

Hūblar 'uşşākığa cān birseler ol kılssa katl
Her sarı yüzlense 'ışk ehli min anıñ sarı-min

İstese il cānını bilmen birür birmeslerin
Bolsa yüz cān hem aña barın birür-min bārı min

6 Cilve iylep mest tā könlümi aldı muğ-beçe
Deyr pīri itleri silkide hıdmet-kārı-min

Heçerdin tā nā-tüvān cānımnı kutkardı ecel
İy Nevāyī aña kim cān birle minnet-dārı-min

7 zekātın :zekāti Ü₁ // haste-i:haste ü T.

497. Gazel Ü₂T'te yok; 1 anlap:anlay Ü₁ / kim:ki Ü₁; 3 di-
mekde:dimekke FÜ₁ / yārı...iti:yāridür-min yā iti F // ol ki-
şiniñ:olsa anıñ Ü₁; 4 katl:meyl F; 6 könlümi:könlümni FÜ₁ //
itleri:işleri P.

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Ruhahu

---/---/---/---

Ü₁148a Yüz cefā tağ yok ger ol nā-mihr-bāndın körge-min
Kim vefā körmiş birevdin kim min andın körge-min

Kimse ebnā-yı zamāndın kördi mü hergiz vefā
Kim min ol hūn-riz ü aşub-ı zamāndın körge-min

3 Koy ki it dik tilbe könlüm niçe miñnet iy refik
Her dem ol āvāre-i bī-hānūmāndın körge-min

Özgeler luṭfın n'itey kim cānıma ārām irür
Cevr ü bī-dādı kim ol ārām-ı cāndın kerge-min

Nāzeninler cilve-gāhı içre her yan tilmürür
Közlerim kim ol semen-berni kayandın körge-min

6 Yir ü kökni eşk ü āhım seyl ü düdü kıldı güm
Niçe renc ü miñnet ol ikki yamandın körge-min

Dime ol ay 'ārızın körseñ urar başıñga tīg
Her belā kilse başıñga āsmāndın körge-min

Hırka vü seccādeni kılsam fenā deyride rehn
İkki 'ālem sūdını mundak ziyāndın körge-min

P244a 9 İy Nevāyi sormağıl kim kılmağundur āşkar
Yüz nihāni derd ü miñnet kim fülāndın körge-min

498. Gazel Ü₂'de yok; 1 birevdin: بیراودین P; 2 ebnā-yı: ebnā-i F / kördi mü: körmedi FT // ü: Ü₁'de yok; 8 ziyāndın: zamāndın Ü₁.

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/---/---/---

Tilbe könlüm cevridin andak perişan hāl-min
Kim anıñ bī-dādıñın şerhin dimekdin lāl-min

Ġam sipāhı çun hücum iylep anıñ tuş tuşıdın
Hāliğa rahm iyleben ğam hayliğa pā-māl-min

- 3 Ġāh Mecnūn-veşliğı birle bolur-min mużtarib
Ġāh bī-hāl olmağıdın za'f ara bī-hāl-min

Za'f-ı hāliğa niçe rahm iylegey-min iy köñül
Sin dağı rahm it ki min hem bes za'if-ahvāl-min

Ü₁148b 'Işk ara ğāhī bolur-min zār müyüñdın çu müy
Fürkat içre ğāh nāleñdin niçük kim nāl-min

- 6 Kāş itseñ iyle kim nām u nişānıñ tapmasam
Tā disem 'Işk endühıdın idi fāriğ-bāl-min

Iy Nevāyi niçe dir-min 'Işk terkin iyleyin
Çun iş işke tüşti iyler-min yana ihmāl-min

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletehu

---/---/---/---

499. Gazel Ü₂'de yok; 1 bī-dādıñın:bī-dādın P; 2 iylep:iy-
ler T; 3 mużtarib:iżtırab P; 5 müy:mür Ü₁; 6 tapmasam:tapsam
F // idi:imdi FPÜ₁, irdi T; 7 tüşti:yitti FT.

500. Gazel Ü₂T'te yok.

Hecr şāmıdın karangurak tün olğay mu ikin
Yā Rāb ol tündin halāş olğan kün olğay mu ikin

Berk yaqlıg 'ālem örter lem'a-i şām-ı firāk
Dūzah-ı hicrān çıkargan uçkun olğay mu ikin

3 Kūyide itler izi ruhsarımğa boldı bahā
Mundın āyā kıymetirak altun olğay mu ikin

Subh-ı fūrkat bir belā deryası buzdı halknı
Şām-ı hicrānımda yağkan şüdrün olğay mu ikin

Gül mişillig taze kanlıg dağlar birle tenim
Derd bāğda açılğan gül-bün olğay mu ikin

6 Tır-i bārān-ı firāk ahab cānıdın öter
Hiç yağur mundın āyā ötkün olğay mu ikin

Bāğ ara güllerge ot saldı Nevāyi nālesi
Bī-nevā bülbülğa veh mundak ün olğay mu ikin

501

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

.-.-/...-/.-.-/...-

Bu kiçe hecr küni şām-ı kır küni mü irkin
Yok irse sa'b-ı gamım dūzahı tütüni mü irkin

Çu şeyh hırkasığa ruk'a tikti cismi tutaştı
Semüm hullesi dik köñlekim yurunu mu irkin

Ü₁149a 3 Firāk deştide itken köñül yilip çıka almas
Anıñ bu vādi ara gül reh-nümünü mu irkin

4 belā deryası:belādur ye'si P//yağkan:yağkan PÜ₁; 7 mundak:
mundag P.

501. Gazel Ü₂T'te yok; 3 yilip:n'itip F, bilip P.

Közüm öyini ki seyl-i sirişk buzdı yıkılmas
Kadıñ hayāli bu virāneniñ sütünü mu irkin

Bu ot ki tilbe köñülni perī hayāliğa salmış
Yüzüñ şufā'ı mu yā şufle-i cününü mu irkin

6 Birev ki kesb-i fenā kıldı kökke koydı kademni
Bu mu zebün aña yā ol munıñ zebünü mu irkin

Nevāyi azdı isidin çu kisti cismiga köp na'l
Taleb yolınıñ alar na'l-i bāz-günü mu irkin

502

Ve Min Garāyibi Zihnihi

---/--/--/--/--/--

Dimeñiz kilmiş elem sıhhat kitip yār ilgidin
Kim maña hem yüz elemdür ol cefā-kār ilgidin

Tā ilig boynığa astı yüz du'ā vü hızz ile
Sürtüben yüzni müşerref boldı tūmār ilgidin

F623a 3 Zār köñlüm ilgide āzār hem ilgidedür
R636a Bī-devā āzārını kesb itti bu zār ilgidin

Kāş cānımnı anıñ ilgide kılğay-min fidā
Cānğa her ni bolsa bolğay barı dil-dār ilgidin

Derdini minnet tutup cānıñğa iyler-min kabül
Añlasam kim kem bolur bir zerre āzār ilgidin

502. Gazel Ü₂T'te yok; 3 bī-dēvā:ni devā Ü₁; 6 titretür:
tipretür Ü₁.

6 Bāde alğaç titretür her şubḥ ilgimmi humār
İçmesem ikki leb-ā-leb cām hammār ilgidin

İy Nevāyi könlüm ilgidin çiker-min yüz belā
Töhmet iyler-min ki bar ol māh-ruhsār ilgidin

503

Ve Min Netāyici Fikrihi

---/--.---/--.---/--.---

Ü₁149b Gerçi ol meh-ves cefā iyler te'emmül kılmayın
Çunki "aşık-min nidür çārem taḥammül kılmayın

Hecr bīmin anlabañ iyler köñül vaşlıda mekş
Katlı üçün iltürde il barmas ta'allül kılmayın

3 Ağzın anlarda bilin köñlümde iyler-min ḥayāl
Hurde-dān bolmas kişi nāzük taḥayyül kılmayın

"İşk sırrın ger beyān iyler isem iy pīr-i "aql
İ'tirāz itme ḥadīsımmi ta'akkul kılmayın

Veh niçe kan yutka-min kim sāki-yi devrān maña
Çun yiter her devr ara ötmes tegāfül kılmayın

6 Fāni ol faqr ister olsañ kim irür maqşad muḥāl
Yolğa çun koyğay kadem reh-rev tevekkül kılmayın

İy Nevāyi şart kıldım kim eger bolsam ḥalās
"İşkıdın özge bu iş zıkrını bi'l-kül kılmayın

503. Gazel Ü₂'de yok; 3 bilin:tilin Ü₁; 5 yutka:yutğa P;
6 faqr:vaşl Ü₁/ olsañ:irsen FÜ₁T // tevekkül:tegāfül RP; 7
"ışkıdın:"ışkıdın T.

504

Ve Min Luṭfi Tab'ihî

-.-./-.-./-.-./-.-

Örteme könlümni kâmin hâsıl itmestin burun
 Kuşnı kim biryân itiptür bismil itmestin burun

Cism ara ıŝkıñ vaṭan kılmay henüz aldı köñül
 Ot yakar yir taptı öyni menzil itmestin burun

3 'Aşık oldum cānım āsanlıg' bile al iy ecel
 'Işk derdi cāngā işni müşkil itmestin burun

Iy köñül yār açtı yüz hicrānda ölmek şa'b irür
 Cān fidā kıl yüzge bürka' hāyil itmestin burun

Pendler birde hıred könlümge yüz şükr iy peri
 Tilbe kıldın nāsıh anı 'akıl itmestin burun

6 Fāni olsun kim bekā-yı cāvidān ister anı
 Fāni olğanlarğa devrān dāhil itmestin burun

Ü₁150a Iy Nevāyî gayr nakşıdın arıt köñlüñni kim
 Feyz mümkün irmes özni kâbil itmestin burun

505

Ve Min Āsarı Zihnihi

-.-./-.-./-.-./-.-

504. Gazel Ü₂T'te yok; 1 - 7 itmestin:itmesdin Ü₁; 3 itmestin:itmesdin P; 6 itmestin:olmastın R.

505. Gazel Ü₂'de yok.

P244b Yarumas şem'-i cemâliñ rişte-i cān örteben
Fürkatiñ derdi kem olmas dāg-ı hicrān örteben

Könlüme ot başıma saldıñ, kılıç ammā ni sūd
Aşkārā urmağın su öyni pinhān örteben

3 Berk külmeñ birle köydürgeñ kibi cismim hasın
Ah kim kül kıldı ol gül-berg-i handān örteben

Hayl-ı ışkıñ her süñekni tende biryān örteñdi
Kārvān yakkañ dik ot haslarnı her yan örteben

Okların örteñ tenimde tökti könlüm kanını
Turfe şaydı iyledi bismil ney-istān örteben

6 Sākiyā sal āteşin la'liñ bile bir ot maña
Kim köñülge şu'le salsun cānı āsān örteben

Tā Nevāyī dik bolay āzād özlük mülkide
Her nini kim örtemeklik balğay imkān örteben

506

Ve Min Tavāli'î Metāli'î Esrārihi

---/---/---/---

İl gamımdın köymesün dip nāle-i zār iylemen
Derd-i hālimniñ miñidin birni ızhār iylemen

Yoksa yoktur hiç sā'at kim fiğān u zār ile
Yüz tümen miñ bağrı taşnıñ köñlini zār iylemen

2 öyni:otnı FÜ₁T; 3 külmeñ:köymek P; 4 biryān:her yan RFP;
bir yan Ü₁; 5 iyledi:örteñdi Ü₁.

506. Gazel Ü₂'te yok; 1 hālimniñ:hālimni Ü₁; 2 fiğān u:
fiğān-ı FPÜ₁.

3 Turfe bu kim tartıban yüz munça düzah şu'lesi
Yâr köñlin bu harâretdin haber-dâr iylemen

Turferak bu kim figanımdın uyumay dehr ili
Uykuluk bahtım közin bir lahza bîdâr iylemen

Ü₁151b 'Işk ara min özge Ferhād özgedür iy dōstlar
Tîşe-i gam birle min tağ bağrın efgâr iylemen

6 Sâkiyâ andak şabūh ister köñül kim birse dest
Tâ kıyâmet şubhı andın özni huş-yâr iylemen

Iy Nevâyî südrep iltür bâde birle muğ-beçe
İhtiyârım birle 'azm-i kûy-i hammâr iylemen

507

Ve Lehu Zâde 'İrfânehu

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Katre tirlerdin yüzinde dür nişânın mu diyin
Yâ tekellüm vaktı la'1-i dür-feşânın mu diyin

Ağzıdın cismim 'adem bolmağlığın mu şerh itey
Gönçe yanlıg teh-be-teh köglümde kanın mu diyin

3 Ten firākın mu disün cān iştiyākın mu disün
Min hayāl-i ten-güdāz-ı cān-sitānın mu diyin

Iy ki dir-sin nükte-i 'ışk u cünün ehlidin ayt
Öz fesānem yoksa Mecnūn dāstānın mu diyin

5 P'te bu beytin ikinci mısra ı 6. beyitten sonra gelmiş.

507. Gazel Ü₂T'te yok; 1 yüzinde:yüzige Ü₁;

Sākiyā könlümde mey hırsın körüp sorduğ sebep
Hecri derdin yâ humâr-ı bî-kerânın mu diyin

6 Çerhdin kılsam şikâyet sormanı iy halk-ı zamân
Halkının cevri mü âşüb-ı zamânın mu diyin

Kalgallı şâm-ı firâk içre Nevâyî şem[^] dik
Köymekin mü aytayın eşk-i revânın mu diyin

508

Ve Min Nefâyisi Enfâsihi's-Şerîfeti

---/--/--/--/--/--

Ġam tûni la[^]liñ sürûd-ı hecr dir-min zâr için
Çun ecel yitti Meşihâ zehr izer bîmâr için

Köz ki uçkan çağda üstige yapışturdum saman
Nâme-ber kuştur ki sarığ ruk[^]a iltür yâr için

Ü₁151a 3 Ārızın şevkıda kim eşkim töker köz merdümi
Bâğ-bân yaqlıg durur kim su açar gül-zâr için

Küyi tofracın minin didemga sal iy tağ yili
Kim irür ol sürme lâyıq dide-i bîdâr için

Çun yıkıldı za[^]fdın cismim öyi n'iley[^] aşâ
Kim kılıptur serv-i püştibân yıkuğ dîvâr için

6 Ömr nakdiga ĩmâret iylen iy deyr ehli kim
Vakf cân mülkin kılıp-min külbe-i hammâr için

5 hecri:hecr Ü₁; 6 halk-ı:ehl-i Ü₁ // halkının:halkın FP; 7
köymekin:köygenin F.

508. Gazel Ü₂T'te yok; 2 kuştur...ruk[^]a:kuşdur...nâme Ü₁;
5 yıkuğ:yıkuç P; 6 nakdiga:kaşrıga Ü₁.

Ger Nevāyī hecr deştidin öte almas ni tağ
Yol yürüy almas kefi gam taşıdın efgār için

509

R636b Ve Lehu'l-'Acāyibdin

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

F623b Niçe eşkimdin maña iy 'ışk bī-dād itke-sin
Āhdın cismim hasın her lahza ber-bād itke-sin

İlge dil-ber iltifātıdın mini iylep gamın
İlni bolgandıñ maña nā-mültefit şād itke-sin

3 Min kim öldüm gamda cān birmek maña ta' līm itip
Ol ki kātildür aña öltürmek irşād itke-sin

İy köñül birgey-sin ilge şūr nefhıdın haber
İylep āhıñdın kıyāmet çunki feryād itke-sin

Her zamān 'ışkıñ çu yüz miñ katlğa kāni' imes
Fūrkatıñdın yok turur hācet ki imdād itke-sin

6 'Işkdın kim cānıma yüz gül açılmış iy hakīm
Cehl irür ger nāmiye rühığa isnād itke-sin

İyle mahv olmuş Nevāyī hātırıñdın iy perī
Kim unutup şāyed ol dīvāneni yād itke-sin

7 deştidin:deştide P.

509. Gazel Ü₂'de yok; 2 maña:mini F / nā-:tā T; 3 öltürmek:
öldürmek Ü₁; 4 şūr nefhıdın:nefh-ı sūrıdın P // çunki feryād:
ilge mu'tād Ü₁; 5 kāni':māni' F // yok turur:yoktur F.

Ve Lehu'l-Ġarāyibdin

---/--/--/--/--

Ü₁151b Yār hālidin maña veh kim haber yoktur bu kün
Bu cihetdin 'akl u hūşumdın eşer yoktur bu kün

Subh seyl-āb-ı sirişkim aktı köp iy dōstlar
Pend üçün kilmeñ kim ol sudın güzer yoktur bu kün

3 Kiçe ger baġrım bolup kan aktı közdin ġam imes
Ġam budur kim itlerige mā-hāzar yoktur bu kün

Min bu kün ölgeç anıñ küyige toldı halk kim
Eşk ü āhım seyl ü berkıdın güzer yoktur bu kün

Va^cde-i vaşlıñnı tañla dimegil kim 'ömrġa
i^ttimādım hecr şāmı tā seher yoktur bu kün

6 İçmegüm iy deyr piri cām-ı mey ol muġ-beçe
Mey tutarġa bezm-i 'iş içre eger yoktur bu kün

Özlükin çun saldı ölgen kün Nevāyi başıdın
Bu cihetindür aña ger derd-i ser yoktur bu kün

Ve Lehu'n-Nevādirdin

---/--/--/--/--

510. Gazel Ü₂^T'te yok; 3 bolup:irip Ü₁; 4 kuyige toldı:kü-
yide boldı Ü₁ // eşk ü āhım...güzer:āh u eşkim...hāzer Ü₁; 5
vaşlıñnı:vaşlını F // i^ttimādım:i^ttimādı F; 7 özlükin:özlükün F
511. Gazel Ü₂'de yok.

Közlerim kūr it köñülge dāg-ı hicrāndın burun
Kim bu ikki köydürüptürler mini andın burun

Gerçi köptür 'āşıkıñ līkin yüz açsañ kimseniñ
Ölmeki mümkün imes min zār-ı hayrāndın burun

P245a 3 Eşk ile dir-sin buzay köñlümni iy köz līk ırışk
Yir bile tink kılmañ anı seyl-i müjgāndın burun

Kilgil iy cān u köñül ārāmı kim bolmaq fidāñ
Cān köñüldin burnaraq ister köñül cāndın burun

Nūş-ı vaşlıñ barıda tutma disem dūrd-i firāk
Dir ki zehr içmeklik evlā āb-ı hayvāndın burun

6 Ger saña yoqtur vefā hūsnūnga hem yoqtur vefā
Pes ğanīmet bil vefā bolmaq peşīmāndın burun

Ü₁152a İy Nevāyī yitkey ol ayğa fiğānım dir idim
Āh kim tā açtı yüz cān yitti efgāndın burun

512

Ve Lehu Eyzan

.---/.---/.---/.---

Yüzüñ şubhıda hāliñ nokta idür şubh ara bolğan
Yok irse körmedük tañ yulduzın hergiz kara bolğan

Ĥatā bolmas köñüldin hōd okuñ amma tiler köñlüm
Ki hem tiggey ana her sarı atkandın Ĥatā bolğan

3 köñlümni:köñlümni Ü₁T // kılmañ:itmiş F / müjgāndın:hicrān-
dın F; 4 ārāmı:P'te yok; 5 nūş-ı:sāf FÜ₁T / dūrd-i:cām-ı P; 6
hūsnūnga:hūsnūnge T; 7 yitkey:iltkey FÜ₁.

512. Gazel Ü₂'de yok; 1 şubhıda:şubhı vü Ü₁.

3 Ni bilgey kirpik ü kaşın gamin bir şestiğe mağrūr
Ki bilgey bir miniq dik āhı nāvek kaddi yā bolğan

Birev kim āteşin la'liq üze hāliq körer anlar
Ki otluğ cānıma uşbu karāğımdur belā bolğan

Devā-yı ışk irür yā vaşl yā merg ol imes mümkün
Bu birdür kimse tapılsa bu derdiğe devā bolğan

6 Tamuğ otın ağızğa almağay-sin vā'ızā bir dem
Saña bolsa firākım āhıdın yıllar maña bolğan

Ḳadeh dāyir kıl iy sākī ki bu tapmış 'ilāc u bes
Bu fānī deyr ara devrān gāmığa mübtefā bolğan

Büt ü zünnār ma'nīsın ni bilgey han-kāh ehli
Kim andın remz sürgey sākın-i deyr-i fenā bolğan

9 Ni tağ miñ til bile efgānıq iy bülbül ki sindür-sin
Bu gülşende Nevāyī dik esir ü bī-nevā bolğan

513

Ve Eyzan Lehu

..--/..--/..--/..--

Bu ki köplüm yarasıdın akadur kan mu ikin
Yā kızarıp irigen su kibi peykān mu ikin

Ol hat u leb ki birür közge safā cānga hayāt
Sebze-i cennet ara çeşme-i hayvān mu ikin

3 gamin bir:gamin her F, gamin öz Ü₁; 4 otluğ:otluk F; 6 yıllar:tiller Ü₁; 7 dāyir:sāyir Ü₁; 8 ma'nīsın:ya'ni sin P, muğannīsın T / bilgey:bilgen P//kim...sürgey:ki sorgay FT; 9 esir ü:esir-i F / bī-nevā:mübtelā PÜ₁.

513. Gazel Ü₂T'te yok; 1 yarasıdın:yakasıdın Ü₁ // kızarıp:kararıp P; 2 safā:ziyā Ü₁.

Ü₁152b 3 Hüsn h^vānı ara kim yaydı kaza yüz ü lebin
Kurs-ı hürşid bile la^cl-i Bedaḥşān mu ikin

Gonçe ağzığa mu gül-şende yağıptur jāle
Yā cemāliḡ güli içre leb-i handān mu ikin

Yār dir közni yüzümdin nige bat almas-sin
Dōstlar Tiḡri üçün diḡ bu iş āsān mu ikin

6 Yār cevri vü ulus zulmi felek bi-dādı
Maḡa yalguz mu ikin barçaḡa yek-sān mu ikin

İy Nevāyī il ara fitnedür ol kāfirḡa
‘Azm-i meydān mu ikin meyl-i hıyābān mu ikin

514

Ve Lehu Ġafara'llāhu Lehu

---./-.-./.-.-./-.-

Köz bāḡıda gül ikmişem ol yüz ḡayālidin
Vācib durur közüme su birmek cemālidin

Öptüm lebin yüz açkaç irür turfe körmekim
Gül birle mīve bir yolu ol kad nihālidin

3 Ruḡsārı közgüside közüm merdümigā ‘aks
Fehm iyledim bi-‘aynihi ol yüzde ḡālidin

Cānım gedāliḡ itti bir öpmek velī lebiḡ
Birse cevāb kaḡki anıḡ su‘ālidin

3 Bedaḥşān:nemek-dān FÜ₁; 4 mu:cu P; 6 barçaḡa:barça Ü₁.

514. Gazel Ü₂'de yok; 3 közgüside:közüsigē F // yüzde ḡā-
lidin: yüz ḡayālidin F; 4 bir:yir Ü₁.

Rü'yet çağı biyik derece birle yağı ay
Kördi nezāre ehli kaşının hilālidin

- 6 Zāhid ki kıldı mestliğim 'ayb ayılmağay
Bir dem su içse mey-kede sığınan sifālidin

Feryād ile Nevāyī anıñ vaslın istemiş
Feryād anıñ bu nev' hayāl-i muhālidin

515

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

---/--/--/--/--/--

- Ü₁153a Bir müsāfirde körüp timsālini bī-çāre-min
Tapkalı anı cihān mülki ara āvāre-min

Dime za'fıñdın kaçan köz yunğa-sin kil sorgalı
Kim turup-min muntazır mevkūf bir nezzāre-min

- 3 İy ki sordun kim kaçandın tilbesin andın biri
Kim nihānī zār ol şūh-ı perī-ruhsāra min

- R637a Munça kim cevriğa min tözdüm imes-min ādemī
Kūyide tofrağ-min zulmiğa belkim hāre-min

- F624a Dip imiş her kim anıñ başın kitürse luṭf itey
Başım alıp inek ol kätilni istey bara-min

- 6 Deşt yā tağ içre ölgen tapkunuz bir kün mini
Biyle kim Mecnūn bile Ferhād'ka hem-kāre-min

- 6 'ayb:ta'n Ü₁ // bir:her Ü₁.

515. Gazel Ü₂'de yok; 4 tözdüm:turdum Ü₁ // kūyide...zul-
miğa:gūyiyā tofrağınñ zulmide T / zulmiğa:zulmide F; 5 istey:
istep Ü₁; 6 içre:üzre P / tapkunuz:tapkunız T // Ferhād'ka:
Ferhād'ğa Ü₁T.

Çun kişilikdin çıkarmıştur mini ışk u cünün
İy Nevâyî bes 'acebdür kim halâyık ara-min

516

Ve Lehu Nevvera'llahu Merkadehu

---/---/---/---

Öyge kilmiş dip haberler aytıban cānānedin
Mest iltürler bu nev' aldap mini mey-hānedin

Bolmasam lā-ya'kıl u mundak libāsāt olmasa
Tüşmekim ayru ni mümkün sāgar u peymānedin

3 İstemen Ferhād ü Mecnūn tavrını mindin ki halk
Kılmamış ehl-i hıred resmin taleb dīvānedin

'Işk mülkide uluğ hengāme tüzgey ehl-i derd
İylegen bir dāstān zāhir biziñ efsānedin

Bolmış ol bigāne-veş bī-gānelerğa āšnā
Āšnālıqlar isi tapsam ni tañ bī-gānedin

6 'Ārız u hāliñ giriftarı ise könlüm ni 'ayb
Kim güziri yoktur ol kuşnıñ bu su vü dānedin

Ü₁153b Bu kühen deyr içre kim tapsa refik u sāgarī
Ādem irmes taşkarı koysa kadem vīrānedin

Serv-kadler sadkası bolganga örtenmekdür iş
Rüşen it bu mā-cerānı şem' ile pervānedin

7 çıkarmıştur: çıkarmışdur Ü₁T.

516. Gazel Ü₂T'te yok; 1 kilmiş dip:dip kilmiş F; 2 mundak:
mundak P; 4 uluğ:uluk F; 5 āšnālıqlar:āšnālıklar F; 6 su vü:
āb u FÜ₁; 7 koysa:koysam P.

- 9 H^vārliġ gerdi ara batıp havādis taşının
Vehmidin bir dem çıka alman buzug̡ kāşānedin

Himmetiñ bar ise dünyā şūhıdın āzād bol
Şāhid-i mekkāre meyli hūb imes ferzānedin

- P245b Kim Nevāyī'ni kıtur ġāyib tapar mey-hānede
Ġah dūd-ı āh u ġāhī na're-i mestānedin

517

Ve Lehu Berreda'llāhu Mazca'ahu

---/--/--/--/--/--

'Işķ 'aynıdın közümi kılmadı yarug̡ cihān
Ni üçün kim Kāfı taġı astıda irdim nihān

Kāf taġı astıda kalğan ölüġ tofraġnı
Ni kadar 'ayn-ı 'anādın kutkara alġay cihān

- 3 Veh ki tā kirdim cihān bāġıda mahlas tapmadım
Lahza'ı yüz Kāfca derd astıdın min nā-tüvān

Düşmenimdin ni belālar yitmiş olġay cānıma
Dōstdın min kim cihānda körmedim cüz kaşd-ı cān

Anı kim cān u cihānım dir idim cānıġa 'iş
Yok̡ cihānda ança kim alġay miniñ cānım revān

- 6 Munça bī-dād ança irmes kim mini mehcūr itip
Müdde'iler vaşlıdın töpkay hayāt-ı cāvidān

9 h^vārliġ:h^vārlik F // buzug̡:buzuk̡ F.

517. Gazel Ü₂T'te yok; 1 yarug̡:yaruk̡ FÜ₁; 2 astıda:astıġa F
/tofraġnı:tofraġnı Ü₁ // 'anadın:'ināyet P; 3 bāġıda:bāġıġa F
/tapmadım:körmedim P; 4 olġay:olğan Ü₁

Sākīyā cānım fidāñ olsun tutup bir cām-ı mey
Yüz tümen endühdın cānımını kutkar bir zamān

Barıban ahhāb u min ğaflet esīri bolmağım
İyledür kim it ürüp kaldı vü köçti kārvan

Ü₁154a 9 İy Nevāyī iş kıla alur çağında kılmadıñ
Çun karıdın ni asıg hasret bile āh u figān

518

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

.---/.---/.---/.---

Könül kaygurma kim deşt-i fenāğa bargu diktür-min
Hem özni hem sini hecr ilgidin kutkaru diktür-min

Siyāset-gāh-ı ıışk içre fenā cellādı çikkeç tīg
Ayagıga tüşüp ta°cıl üçün yalbaru diktür-min

3 Belā bezmide sākī-i ecel cām-ı fenā tutsa
Tağar olsun ki ağzımğa koyup sıpkaru diktür-min

Firāk endühi otı dūdıdın könlüm öyi tolmış
Anıg def°i üçün köksümni her yan yargu diktür-min

Bu yanlıg kim fenā deştiga yüzlendim toyup cāndın
Meşihā bolsa yoldaşım anı kaytargu diktür-min

7 bir:her F; 8 u:F'te yok // ürüp:uyup FÜ₁; 9 çağında:çakında
P, çağında Ü₁.

518. Gazel Ü₂'de yok; 1 fenāğa:fenāda F / 1.-7. diktür-min:
dikdür-min Ü₁; 2 siyāset-gāh-ı:sağa nā-gāh Ü₁ // yalbaru:kut-
karu Ü₁; 3 tağar olsun:tağar olsa P / diktür-min:dikdür-min R;
4 yan:dem T; 5 deştiga:deştide FT / toyup:toyıp T // diktür-
-min:dikdür-min R.

6 Bu yağlıg kim akar gam şāmı bağımdın şafak-gün kan
Seherğa tigrü subh-ı hecr dik sargargu diktür-min

Munun dik kim fenā deyride tuttu muğ-beçe sāgar
Könül hālimğa vākıf bol ki özdin bargu diktür-min

519

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

-.---/-...-/-...-/-..-

Boldı şām u kıldı cānımğa cefā bünyādı tün
Kim irür 'aşıklar u bīmārlar cellādı tün

Tüş körüp bir kün kıyāmetni bolup irdi unut
Birdi hecrinde min-i mecnūnga ol kün yādı tün

3 Min tirig kalmak idi hicrān tūni bī-ḥad muḥāl
Haṣṣa kim katlim üçün kıldı anıñ imdādı tün

Keh-keşān dāmıda encüm dānesin saçmak nidür
Ger imes öltürgeli cömrüm kuşı sayyādı tün

Ü₁154b Didiler hicrān tünidin sogra subh-ı vaşl irür
N'iyleyin kim subhğa tigrü tirig koymadı tün

6 Bu çemende dimeñiz şeb-ḥız kuşlar nālesi
Kim irür 'uşşāk-ı mahzūn āh ile feryādı tün

Hecr şāmı ger Nevāyi cānın aldı tañ imes
Kim irür ehl-i beliyet katliniñ muftādı tün

7 könül...özdin:Nevāyi vākıf olgın kim özümdin P / diktür-min:
dikdür-min R.

519. Gazel Ü₂T'te yok; 2 mecnūnga:mahzūnga FÜ₁; 3 muḥāl:me-
lāl P; 7 beliyet:mahabbet Ü₁.

Ve Lehu "Aleyhi'r-Rahmetü

.---/.---/.---/.---

Bahār andak ki bülbül gül 'izār-ı taze ister-min
Kim ol gül-bang ile özni bülend-āvāze ister-min

Çu ol gül taze taze ot salur könlüm ara min hem
Ol otdın kökrekim dāğını taze taze ister-min

3 Çu yok endāze 'ışkım birle şevkumğa ol aynı hem
Cemāl ü mihr āyīnide bī-endāze ister-min

Iritsem ger köñül çāki üçün peykānların tañ yok
Timürdin bu hisār-ı derd üçün der-vāze ister-min

'izārı şevkı tīgıdın ölüp kanlıg kefen birle
Anıñ her tārıdın hūrā yüzige gāze ister-min

6 Firākıñ içre rāzī-min felek cismim öyin yıksa
Hilāf-ı 'ādet öy vīrān kılurğa rāze ister-min

Nevāyī nazmınıñ evrākı zülfüñdin perişāndur
Anıñ cildiğa zülfüñ tārıdın şirāze ister-min

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

---/---/---/---

520. Gazel Ü₂'de yok; 1 kim:ki T; 4 bu:çun FT; 5 kanlıg:
kāni^c Ü₁; 6 öyin:otın P; 7 zülfüñ:sünbül FÜ₁.

521. Gazel Ü₂'de yok.

Vāy kim düşvārrakdur miḥnet-i eyyāmdın
 Şubḥum ötken şubḥdın şāmım hem ötken şāmdın

Vaşlıdın yok kām u hicrānda ni ʿömr olğay bu kim
 Bir öler cān minnetidin çıkmek kirek nā-kāmdın

Ü₁155a 3 Şabrđın yok muḫtarib āvāre könlümge eser
 Ol sıfat kim deşt-peyma cismime ārāmdın

R637b Tīr-i bārān-ı belā kim peykeringe yağdı rūḥ
 Kaçtı andın iyle kuş dik kim kutulğay dāmdın

F624b Hīç iş serv-i gül-endāmınga bī-endām imes
 Gayr zulm u cevri kim hāric durur endāmdın

6 Cāmdın bizge ğaraż mey içre dil-ber ʿaksidür
 Yoksa öz ʿaksi hem iyles cilve hālī cāmdın

Iy Nevāyī niçe zaʿfır yazıp ol hezl iylegey
 Ölmegünçe iş açılmas ʿışk ara peygāmdın

522

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---/---/---/---

Ni bahār olğay ki nālem raʿd irür eşkim yağın
 Berk dir körgen cihān içre demim ot salmağın

Nā-tüvān başınga yağdurmağdın özge kaşdı yok
 Sarsar-ı āfet uçursa hecr küyi tofrağın

1 şubḥum:şubḥım T; 2 vaşlıdın:vaşldın FÜ₁T; peykeringe:peyke-
 rimğa Ü₁T//kutulğay:kutulğan F; 5 zulm u cevri:cevr ü zulmi FT
 6 ʿaksi:ʿaksim T; 7 yazıp:barıp Ü₁/hezl:bezl T.

522. Gazel Ü₂T'te yok; 2 ve 3. mısra P'te yok; 2 yağdurmak-
 dın:yağdurmağdın F;

3 Çerh üze irmes şihāb ol hem bir ay hicrānıdın
Riṣ kıldı tartıban köksige aḥter tırnağın

Sağınıp küyünde ölgen itleriñni min unut
Min unut bolğannı hem ol itlerdin sağın

Yok ki ol hurşiddin hurşid andın köymesün
Dir ki bir yandın salur çabük-süvārım kalpağın

6 Ol ana kim bar idi ferzendi sin dik dürr-i pāk
Yup idi irkin s̄def dik levslerdin kursağın

Tevbe vü takvī karığan ilge boldı lāzime
İy yigit bilgil ganīmet ‘ışk u mecnūnluk çağın

P246a ‘Arş-pervāz oldı kirgen cennet-i ahlāk ara
İy hoş ol kim taptı ol hoş-hūyluknıñ uçmağın

Ü₁155b 9 Ger Nevāyī sāyir irdi hecrdin ğam tağıda
Tiprene almas çu hecr ignige koydı ğam tağın

523

Ve Lehu ‘Afa’llāhu ‘Anhu

.-.-/...-/.-.-/...-

Çu yār köñleki çākin nezāre iyler-min
Yakanıñ ornığa köksümni pāre iyler-min

Rakīb bezmide mūḥşūs boldı min merdūd
Tapıp penāh yıraktın nezāre iyler-min

3 hicrānıdın:hicrānıda F; 5 andın:andak Ü₁ // bir:her F; 6 ferzendi:ferzend Ü₁; 7 mecnūnluk:mecnūnlug FÜ₁; 8 hūyluknıñ:hūylugnıñ Ü₁; 9 tiprene:tiprete Ü₁.

523. Gazel Ü₂T'te yok.

3 Ni encüme de ki il boldı ol teferrüc itip
Min ilge daldalap andın kenâre iyler-min

Çu hüyı nâzük irür tapmanam 'ilâcın anıñ
Kaşığa bargalı her niçe çare iyler-min

Körünmes âhiride hâl cüz peşimānlig
Çu 'ışk terki üçün istihāre iyler-min

6 Dirig u derd ki aḥbābdın biri yoktur
Niçe tefekkür ile kim şumāre iyler-min

Nevāyi öldi anıñ 'ışkını yaşurmaqđın
Ni bolsa bolsun anı āşkāre iyler-min

524

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kadrahu

---/...--/...-/...-

Birev durur maña matlūb dil-rübālardın
Ki anı cānıma tanlap-min ol belālardın

İtik kara kara müjgān tikildi bağırmğa
Maña bu fayide yitti közi karalardın

3 Közüm firākıda könlüm yaraları kibidür
Ki kan tereşşuh iter tınmay ol yaralardın

Soruñ minin dağı āvāre tilbe könlümni
Kişi haber dise küyide mübtelalārdın

3 il...ol:ol...il FÜ₁; 5 âhiride hâl:âhir hâlide FÜ₁ / peşimān-
lıg:peşimānlık FP.

524. Gazel Ü₂'de yok; 1 ki:kim Ü₁; 2 yitti: yitdi.

Ü₁156a Yana cünün bile 'ışkım fesānesin dimeniz
Ki min melül bolup-min bu mā-cerālardın

6 Karıp 'anāsır u eflāk tuğmadı ferzend
Bizniñ yigit kibi andak ata analardın

Zamāne ehli vefāsızdur iy vefā ehli
Zamānī hoş boluñ u yād kılman, alardın

'İlāc-ı za'fım irür bir kadeh mey iy sākī
Ki nā-ümid bolup-min barı devālardın

9 Gedālıg itti Nevāyī anıñ vişālini lik
Şeh itse 'ār ni tañ bī-nevā gedālardın

525

Ve Lehu Kādessa'llāhu Ruhahu

.---/.---/.---/.---

Harāb irdim eger yār-i sitem-kārım cefāsıdın
Öler-min bu zamān yār-i vefā-dārım 'azāsıdın

Anıñ hecri dağı mühlik munuñ derdi dağı kätıl
Niçük cān itkey-min biyle ikki iş arasıdın

3 Biri cevri kazādur cānıma birge kazā yitti
Halās irmes kişi her hāl ile Tinri kazāsıdın

Cefāsıdın munuñ çerh itmesün bārī mini mahrum
Egerçi iyledi mehcūr ol birniñ vefāsıdın

Munuñ cevri ü cefası rüzgārımnı kara kıldı
Bu mahzūnnı çıkarmay rüzgār anıñ karasıdın

8 barı:besi P.

525. Gazel Ü₂'de yok; 2 FT'te beyit sırası:1,3,2,4; 4 mah-
rüm:mahzūn Ü₁ // mehcūr:mahrum F.

6 Anın hecri ger öltürdi bu birniñ vaslı tirgüzdi
Tirig bolsam çıka alman munıñ şükri edāsıdın

Tiriglik cānıma bu ikki iştin bir belā boldı
Ecel kutkar mini mundak tiriglikniñ belāsıdın

Kişige bolmasun bu nev^e ikki yār kim ölgey
Biriniñ iştiyākıdın biriniñ ibtilāsıdın

Ü₁156b 9 Nevāyī ʿışk tūrın ibtidā kılğanda yüz miñ hayf
Ki bir hem kilmadıñ endişe bu iş ibtidāsıdın

526

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/---/---/---

Zulm tigi kalmadı gerdün başımğa urmağan
Her tügi sayu cefā tigi bile sindurmağan

Yüz ölümçe bar durur ağıyar ile olturmağı
Cevr tigi dik yanımda bir zamān olturmağan

3 Körgeç anı nā-tüvān köplümni üzdi iztirāb
Dōstlar mundak köñülni kim durur aldurmağan

Barsa eşkim yir koyı ni vech ile istey anı
Min közümde asraban mundak vatandaş turmağan

Bir perī ʿışkıda min dik bolsa rüsvā tañ imes
Sırrını dīvāneligın köñlide yaşurmağan

6 munıñ:munıñ FT; 7 iştin:işdin Ü₁; 9 kılğanda yüz miñ:kılğanda-
dadur yüz FT // ibtidāsıdın:intihāsıdın FÜ₁T, ibtilāsıdın P.

526. Gazel Ü₂'de yok; 1 sayu...tigi:sayı...taş FÜ₁; 2 cevri
cevri FÜ₁T; 5 ʿışkıda:ʿışkıda FÜ₁.

6 Kaşidın körsem cefā gam yok ki bu kavş-i sipihr
Hiç kim cānıḡa irmes cevır yasın kurmaḡan

Bu kühen deyr içre tınmaslıkka kaldı tün ü kün
Hātırın yahşı yaman sevdāsıdın tındurmaḡan

Cānı cānān istese birgil Nevāyī kim imes
‘Aşık-ı şādık ni kim cānān tiler tapşurmaḡan

527

Ve Lehu Rafa‘a’llahu Menziletuhu

---/---/---/---

Kāş könlümdin çıkargay irdim ol ay ülfetin
Vaşlı eyyāmıda ok hüı itkey irdim fūrkatın

Vaşlını zıkr itmegey irdi tilim bel ‘ışkını
Bilsem irdi hecrıde bu nev‘ könlüm hāletın

R638a 3 Körmemiş bolsaḡ yıḡaç kim bergin al itmiş hazān
Cismim üzre kör yaḡı kanlıḡ tügenler hey’etin

Ü₁157a Tende her yan hecr tıḡı zahmı tiktım kılma çāk
F625a Cānıḡ iy tıḡ-ı ecel yüz miḡ yamaḡlıḡ kisvetin

Tıḡ ile ḡam-ḡın könlü otıḡa teskīn birmedi
Ah kim tofrakka iltür-min min ol su hasretin

6 Dimegil ‘özü iy muḡannī kim ünüm tapmış hırāş
Kır uşol sūhān bile könlümdin anda şūretin

6 ḡam:taḡ Ü₁T // yasın:yası Ü₁; 7 FÜ₁T'te beyit sırası:8,7;
8 kaldı:kalḡan F, kalḡay Ü₁T.

527. Gazel Ü₂'de yok; 1 vaşlı:vaşl FÜ₁T; 2 irdi:irdim F;
4 zahmı:zahm T / tiktım:çiktım FT, ینکیم Ü₁; 5 iltür-min min:
iltür-min RFÜ₁T; 6 bile:ile FT.

Iy Nevāyī isteseñ kesb itmek āyīn-i fenā
 Hān-kañ şeyhin koyup kıl deyr piri hıdmetin

528

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---./-.-./.-.-./-.-

‘Işk ehli satkūn alsa izin tūtiyāsıdın
 Kılğıl terāzū ikki közüñniñ karasıdın

Kaşuñ ki cūzv-i cūzvide bar kavş hey’eti
 Ok yağdururğa cāñga atar barça yasıdın

P246b 3 Körmek tiler yüzüñni köñül kās itleriñ
 Yanıñnı kılşa tu‘me süñekler arasıdın

Iy nāz şem‘i kākülüg irmes ki dūd irür
 Kim zāhir oldı şu‘le-i hüsnüñ ziyāsıdın

Ger öltürür habīb murādıñga yitmeyin
 İstey disem hayāt Mesīhā devāsıdın

6 Min dik kul olğan ilge koyup Tinri kulluğın
 Mindin bir irmes imgekim anıñ sezāsıdın

Dem urma bu çemende Nevāyī ki bir güli
 Bilmes zegan figāñnı bülbül nevāsıdın

7 hıdmetin:hızmetin T.

528. Gazel Ü₂T'te yok; 2 atar:yiter F; 3 kılşa tu‘me:tu‘-
 me kılşa F; 5 öltürür:öldürür Ü₁ / yitmeyin: يتقايين Ü₁; 6
 imgekim:imgeki F.

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

.----/.----/.----/.----

Kül olsa rahşı na'li berkıdın ışk içre bir hırmen
Vefā ehli közi ol küldin olğay sürme dik rüşen

Ü₁157b Hayāliñ her köñülge kirgeç anı örtese tañ yok
Aña nivçün ki otluk köñlüm āteş-gāhıdur mesken

3 Çu köñlüm mezra'ıda hırmen-i şabrımğa ot saldıñ
Yañı dāğım imes kalmış kara ornı köyüp hırmen

Nihān ıřkıñ eger katlımğa bā'isdür boyun sundum
Kiçer cān nakdidin ol kim yaşurgay şāh üçün mahzen

Firākıñ bimidin bir yirde yok ğam şāmı ārāmım
Kiçe yir köp yivütker kim ki bar kaşdıda bir düşmen

6 Başında sūseni bilbag ile ol serv iter cilve
Nazar iylen açılğan bāğ ara āzāde-kad sūsen

Buzuğ köñlümdede revzen boldı tığıñ zahmıdın yāhod
Bu vīrān öy hemānā kim yarılmışdur imes revzen

Sipihr olsa saña merkeb şafağ encüm bile rengi
Köp ildam sürme kim sin mest irür-sin abraşıñ tevsen

9 Nevā çik vaşl gül-zārıda gül şevkıdın iy bülbül
Ki hicrān bāğıda bolmış Nevāyi şivesi şiven

529. Gazel Ü₂T'te yok; 2 örtese:örteseğ F//otluk:otluğ Ü₁
/mesken:rüşen F; 3 mezra'ıda:mezra'ında Ü₁/şabrımğa:ömrümğa
P; 6 āzāde-kad:āzād-kad F; 7 yarılmışdur:açılmışdur F; 8 bile:
bilen F/rengi:zengi Ü₁.

Ve Min Netayici Fikrihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Barsaḡ dl cānımnı tā sinsiz maḡa cān kalmasun
Cān kalıp cān içre nā-geh dāḡ-ı hicrān kalmasun

Çun öler-min çın diyin ʿışkı buzug könlümedür
Min ölüp ol genc bu vîrānda pinhān kalmasun

3 İy köñül di közge bu dem kim tirig-min kilse yār
ʿĀrızıdın behre alsun asru hayrān kalmasun

Hecride ança belā yitkür maḡa iy çerḡ kim
Özgeler ʿışkın heves kılmaḡka imkān kalmasun

Müjde-i vaşlın diben iy kim köñüldin hecr okın
Tarta-sin veh ança vākıf bol ki peykān kalmasun

Ü₁158a 6 Dehr ara andaḡ maʿāş itkil ki sindin kalmasa
Tāʿat andaḡ kim kirektür bārī ʿısyān kalmasun

İy Nevāyī sâbit olsun Şāh-ı Gāzî devleti
Allıda kul bolmaḡan ʿālemde sultān kalmasun

VAV HARFINİN VİLĀHET-EFZĀYLARININ VEKĀYİ'İ

531

Ve Min Luṭfi Tab'ihî

.-.-/..--/..--/..-

Ṭarīk-ı ʿışk ara ger özni ferd kılsa birev
Harīf imes aña yir kök niçe irürler ikev

Könüldin iyle mevālīd meylini kem kim
Bolurğa ferd mevāni' dururlar uşbu üçev

3 Diseñ felekke çıkay fāni ol ʿanāşırdın
Nidin ki rūḥuḡadur çār-mih bu törtev

Havāss-ı hams ile maksūd bolmadı müdrük
Könülni tap iki üç ʿüzv biş imes bu bişev

Fenā-yı mahz yiter sitte-i zarūriyye
Nidin ki yokka zarūret imes bu nev' altav

6 Hilāf-ı şer' eger yitti kökke çıkkuḡdur
Yakīn ki yitti ṭamūḡdın beterdür ol yittev

Nevāyiyā sikiz uçmak hevāsıdın kiç kim
Bular mevāni' irür yār ister olsa birev

531. Gazel Ü₂'de yok; 1 özni...kılsa:ferd kılsa özni Ü₁
// aña yir:yir ü T / niçe:niçe ger T / ikev: اى كاو P; 2 kim:
kem T // uşbu:ol Ü₁; 3 felekke: ki kökke Ü₁ // rūḥuḡadur:rū-
ḥuḡadur T; 4 bişev:üçev RP; 7 uçmak:uçmaḡ Ü₁T.

532

Ve Min Asarı Zihni

-.-./-.-./-.-./-.-

Ot yalın dik sin kaçan çapsaṅ semend-i berk-rev
Bir ʿalem ol otka başıṅ üstide gül-gün yalav

Tartıban tiġ-i cefā baġrımna yüz çāk iyledi
Bardı ol kim dir idiler il mini baġrı bütev

3 Hulle-i kâfūr-gün ol hilʿat-i hażrâ üze
Sebze-i cennetka gūyâ tüşti rahmetdin kırav

Ü₁158b İl ʿinân-ı ihtiyâri çıktı yek-ser ilgidin
Püyede her sarı ol çâbük ki kaytardı cılav

Hüblar içre birev könlümüni almış kim anı
Mindin özge kimse birle kılmaġıl yâ Rab ikev

6 Tîreler lutf iyleben tutmas safâ ehli yirin
Yaruġan birle uçı şemʿ ornını tutmas kösev

Ger Nevâyî kilki dik il kilki şekker-rîz imes
ʿAyb kılma bir dik olmas ney-şeker birle ġarav

533

-.-./-.-./-.-./-.-

532. Gazel Ü₂T'te yok; 4 çıktı:çikti RP; 5 birev: پیراو P;
7 kılma:kılmaṅ Ü₁.

533. R'da "Vāv harfiniṅ vilâhet-efzâylarınıṅ vekâyiʿi" baş-
lığı var; Gazel Ü₂'de yok.

Yārdın ayru mey içmek kın durur belkim āgu
H^vāh ağızda telh su h^vāhi burunda şūr su

Dip idiñ iy hecr yāriñ kilmese cān birge-sin
Çıktı cānım birge vech bu ikkidin vakt oldu mu

3 İstesem hüsñüñ zekātın ger bolur māni^c rakīb
Ni ‘aceb kim it bolur dāyim gedā birle ‘adū

Nivçün ağızıñğa yiter dip cām-ı gül-gün dem-be-dem
Haste köñlüm gonçe dik kan bağlanıptur tū-be-tū

Min ki öldüm kūyide köñlüm otınñ dūdıdur
Zāğdın kılmañ gümān kanlığ tenim üzre gülū

6 Zāhid-i hod-bīñga hırkam zeyli tikti iy refik
Alıp ignimdin fenā deyri ara mey birle yu

R638b İy Nevāyī körgeç ol kātılñi koyduñ yirge baş
Biyle baş koygaç nefis teşvişidin fāriğ uyu

534

Ve Min Tavāli‘i Metāli‘i Esrārihi

---/---/---/---

F625b İy sabā āvāre köñlüm isteyü her yan baru
Vādi vü tağ u beyābānlarnı bir bir ahtarū

Ü₁159a Tapa kör anı çu tapsañ her kayan ‘āzim ise
Başığa ivrül kuyun dik dağı aldap kaytarū

3 kim:çun FT; 6 tikti:tikdi T.

534. Gazel Ü₂T'te yok; 1 tağ:tīg RP.

P247a 3 Sa'ý itip kiltür miniñ sarı vü ger hod kilmese
Allıda bî-dillikimniñ dāstānıñ ötkerü

Aytkıl kim sin hod ittiñ cān dağı çıkmakdadur
Başıma yitkür ü ger hod kilmes olsa yalbaru

Ala kil v'er bolsa mecnün şive vü bî-ihtiyār
Koymayın öz ihtiyārıǵa bu sarı başkaru

6 Kiltürüp çāk iyleben köksüm anı ornıǵa sal
Mini bî-dillik belā vü miñnetidin kutkaru

Uşbu yanlıǵ istegil dāyim Nevāyī köñlini
Kim ger andın yitmese Haq'dın saña yitkey karu

535

Ve Lehu Zāde 'Irfānehu

---/--/--/--/--/--

Yıǵlamak kem kılmadı bu dīde-i giryānda su
Ikki arıǵ ayrılıp ni öksügey 'ummānda su

Yitmey il aǵzıǵa la'l-i āb-dārıñ cān birür
Bu letāfet birle yoktur çeşme-i hayvānda su

3 Ni 'aceb körgeç yüzün köp aqsa yaşım kim bolur
Çeşmeler içre bahār eyyāmıda tuǵyānda su

Her közümdin gāh su geh kan aqar küyün ara
Tört arıǵ akkan mişillig ravza-i rizvān'da su

4 çıkmakdadur:çıkmaktadur FÜ₁.

535. Gazel Ü₂'de yok; 1 kem:kim T; 4 akkan:açkan F.

Buzğu diktür çerh öyin eşkim hemānā yok imiş
Nısfıça 'ālemmi vīrān iylegen tūfānda su

6 Cānga şīrīndür okuḡ veh ney-şekerdür mü neyi
Yā meger cān şīresidin boldı ol peykānda su

İy ki dirsın la'l-i sīr-ābıngā köp leb-teşnesın
Mundın özge yok işim tā bolğusıdur cānda su

Ü₁159b Sākıyā mahmūrluk ağzım kurutmuş raḡm itip
Bāde ger yoktur salıp bir sāğar-ı devrānda su

9 Şādılığ haylı Nevāyī könlige tüşmey otuḡ
Kim bu menzilniḡ otı köptür velī yok anda su

536

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi's-Şerīfeti

---/--/--/--/--

Sākıyā min yutmağan hūn-ab-ı hicrān kaldı mu
Birmesenḡ mey imdi kan yutmaḡka imkān kaldı mu

İy ki dir-sın istesenḡ vaşlımı cān kılğıl fidā
Munı sor evvel ki hecrīndin maḡa cān kaldı mu

3 'Işḡ mahfī kalmasun āḡir iy köñül köp çikme cān
Min hem evvel köp yaşurdum kör ki pinhān kaldı mu

Çiktiler mecrūḡ köñlümdin hadengin küç bile
Bāri iy cān müjde'ī birgil ki peykān kaldı mu

5 diktür:dikdür Ü₁; 6 şekerdür mü:şeker müdür P; 8 mahmūrluk:
mahmūrluḡ Ü₁ // bāde ger:bādege T; 9 şādılığ:şāhılığ T.

536. Gazel Ü₂T'te yok; 2 dir-sın:dirsın P // hecrīndin:hec-
riḡde Ü₁; 3 kalmasun:kalmas Ü₁.

Körgeç ol aynı cünündün köp yıkıldım iy refik
Tiğri üçün ayt kim hālimğa hayrān kaldı mu

6 İy köñül bu gül-şen etrāfığa bak bir gonçe'ı
Kim köñül cem' iyledi bolmay perişān kaldı mu

İy Nevāyi kaçmağıl hem-demliğımdın kör ki yār
Ger saça mihrin kem itti bizge yek-sān kaldı mu

5 köp:kim Ü₁. F'te birinci mısradan sonra gazelin tamamı de-
ğişik:

536

Sākiyā min yutmağan hūn-āb-ı hicrān kaldı mu
Teşnedür-min la'line tā bar durur cānında su

Arzū iylep lebiñ allıda cān birmekni Hızr
Hızr suyıdın ölüğ 'ömr iylegendik arzū

3 Şerbet-i la'liñ koyup nūş iylegen hayvān suyu
Bolğay andak kim koyup hayvān suyun içkey ağu

Sünbülünni kılğalı āşüfte yol tapmas nesim
Bes ki etrāfıdadur şeydā könüllerdin gulū

Tirlegen yüz katresi kim yüzüm kanın yudup
Veh ni diy kim 'ışk ara taptım ni yañlıg āb-rū

6 Köñlekiñ levnidin öldüm 'ıtrıdın taptım hayāt
Kaysı gül berginde bar irkin bu yañlıg āb-rū

İy Nevāyi yār ser-vaktınga yitmek istesen
Ah u eşkiñdin süpür vaktıñ harimin belki yu

537

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

-.---/-.----/-.----/-.-

Gerçi köp ser-keşlik itti bāğ ara bünyād serv
Kāmetiṅğa bende bolmay bolmadı āzād serv

Dehr dih-kānı ki yüz miṅ serv kıldı cilve-ger
Gül-şen-i devrān ara birmes kadiṅ dik yād serv

3 Başığa tā kāmetiṅ da'vīsidin tüşti hevā
Kördi köp kuşlar lekeb-kūbı bile bī-dād serv

Ü₁160a Tapmamış yildin şadā birle taḥarrük kim körüp
Kāmetiṅni iztīrāb iylep kılur feryād serv

Gūiyā kaddiṅğa 'aşıklık hevāsın tüzdi kim
Sarsar-ı āhım yitip birdi özin ber-bād serv

6 Nahl-i kaddiṅ şevkıdın bustān ara çun tüşse ot
Şu'le tiz iyler ol otdın iyle kim şimşād serv

Şive kıl tuzlük ki āsibī hazāndın körmedi
Tā ki boldı rāstlıg āyīnide mu'tād serv

Dāyimā āzādlarını sebz ü hurrem bolmağın
Bāğ ara bülbül tili birle kılur irşād serv

9 İy Nevāyi dehr bustānıda bülbül sin kibi
Bulmağay tapsaṅ yörüp bir gül-cebīnlig zād serv

537. Gazel Ü₂'de yok; 4 kāmetiṅni:kāmetini T; 8 bolmağın:
bolmağı FT; 9 sin:min T.

538

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

---./---./---./---

La'lini disem çeşme-i hayvān irür uşbu
Dir nükte-i cān-perveri kim cān irür uşbu

Cismimni ecel didi cünün deştide gūyā
Sahrā-yı kıyāmet dağı 'uryān irür uşbu

- 3 Bilmen ki irür gönçe-i nābıy könül içre
Yā hecr okıdın kan ara peykān irür uşbu

Ġam deşti ara āh semūmın ki yayıp-min
Kim körse digey şu'le-i hicrān irür uşbu

Köz hayretini taqlama tā kim sini körmiş
Yā hüsnüğe yā hālime hayrān irür uşbu

- 6 Ġam şāmı irür tīre ger içsem mey-i rūşen
'Ayb itme maña şem'-i şeb-istān irür uşbu

'Işkımnı Nevāyī kıladur terk dimiş-sin
Cān terkinı kim kılsa ni imkān irür uşbu

539

Vel Lehu'l-Ġarāyibdin

-.-./-.-./-.-./-.-

538. Gazel Ü₂T'te yok; 5 tā kim:kim tā Ü₁.

539. Gazel Ü₂'de yok.

Ü₁ 160b Hecride 'aşıkññ efgāndın karārı bar mu
Kiçe it feryād iterde ihtiyārı bar mu

Rū-be-rū-min yār ile iy hāzin-i cennet digil
Ravzanıñ mundak hazān birle bahārı bar mu

3 Mihr ol yüzçe imes disem tañ irmes mihrññ
Köz ü kaş u haññ u hāl-i müşk-bārı bar mu

Gönçedin artukdur ağızı gönçega iylen nazar
Biyle ikki rüste dürr-i şah-vārı bar mu

Yarutur pervāne şāmin şem' nūr-ı vaşlıdın
Min kibi anıñ karargan rüzgārı bar mu

6 'Adl cāmı bezm ara sākī bu kün insāf imes
Hiç kimññ minçe aşüb-ı humārı bar mu

Dime kim 'ālemni haşçe körmemiş-sin mu'teber
Ayt fi' l-vākı' ki ança i'tibārı bar mu

Iy ki bizni hān-kaş sarı tiler-sin deyrdin
Şeyhññ halvetde cām-ı hoş-güvārı bar mu

P247b 9 Iy Nevāyī dime kim 'uşşāk sarı yārññ
R639a İltifatı köp digil min haste sarı bar mu

540

Ve Lehu'n-Nevādiridin

.-.-/..--/..--/..--

4 rüste:rişte Ü₁; 6 minçe:munça Ü₁°

540. Gazel Ü₂T'te yok.

F626a Kemend-i zülfün ara salma pîç ü t̄āb asru
Könül şikencesiġa işmegil t̄ināb asru

Bihîşt-i vaşl ara koy kim demî tena‘‘um itey
Ki hecr dūzahıda çikmişem ‘azāb asru

3 Köyük baġır üze şūr-ābe t̄ökme köp iy köz
Ki kaçmaġay iti şūr olsa bu kebāb asru

Ü₁161a Rakıblerga tutup cām-ı ‘iş u min merdūd
Alarnı mest ü mini iylediñ harāb asru

Ayaġ sal ikki közüm halkasıġa iy çābük
Ki öpmesün ayaġıñ ol iki rikāb asru

6 Vişāl-i çihresidin perde aç bolup fānī
Ki özlükün tozı olmış ana hicāb asru

Nevāyi ölgüsidür ‘azm iylesen iy muġ
Tilep helākin anıñ kılmaġıl şitāb asru

541

Ve Lehu Eyzan

---/---/---/---

Bülbül-i rūhum kılur bāġ-ı vişālin ārzū
Su vü dāne ornıġa ruhsār u hālin ārzū

Hem köñül gül-zārıda gül-berg-i ruhsārın heves
Hem nazar bustānıda kadd-i nihālin ārzū

1 işmegil:salmaġıl Ü₁; 3 köyük:köyüp F // kaçmaġay:tatmaġay
P; 5 ayaġ:ayaġ FÜ₁; 6 fānī:meyni P; 7 ‘azm:men / iylesen iy
muġ:istesen cānā F / muġ:‘ömr Ü₁.

541. Gazel Ü₂'de yok.

3 La'1-i sîr-âbın ger ittim ârzū veh kim durur
Ol ki kılmas çeşme-i hayvân zülâlin ârzū

Min kim ü tapmak velikin bir yırak ümmîd için
Dâyim iyler-min vişâli ihtimâlin ârzū

‘İşkdın ahvâlim andak şa’bdur kim tün ü kün
İylerem Mecnûn bile Ferhâd hâlin ârzū

6 Müntakıldür cân ‘adem mülkige bes kim yâr anı
Kıldı gurbetdin vaṭanga intikâlin ârzū

Şem‘-i gül-rüyum firâkıında kılur-min uçkalı
Cismime bülbül perin pervâne bâlin ârzū

Şâh derd-i ‘ışk eger kılsa heves bar iyle kim
Sâyil itkey saltanat câh u celâlin ârzū

9 İy Nevâyî güyiyâ ol yüz közüm allındadır
Bes ki iyler-min temâşâ-yı cemâlin ârzū

542

Ve Eyzan Lehu

---./---/---./---

Ü₁161b Otlug ‘izârın üzre ol ṭurfe hâl-ı cādū
Otkâ tüşüp köyüptür âteş-perest hindū

‘Ayn-ı humârdındur ol közge za‘f ança
Kim hâlin anlamakka ol yüz kitürdi közğü

5 ‘ışkdın:‘ışk ara FÜ₁T; 6 yâr anı:yârın FÜ₁, yâr:bar T; 8
derd-i:derd ü FÜ₁T.

542. Gazel Ü₂'de yok; 1 otlug:otluk FÜ₁T / üzre:içre FÜ₁,
üze T.

3 Hicrān küni yaşımın köprek bolur zuhūrı
Hoşrak körünür encüm çun tün bolur karāngu

Reglerdin ip takar-min köksümde dāğlardın
Derd ü belā çikerge ʿışk iylese terāzū

Bu nūş-hand kıldı ol zehr-hand çun kim
Ağzında külgü körgeç körgüzdi gönçe külgü

6 İçkil mey-i şafak-gün mīnāyī iyleben cām
Kim kan töker şafakdın her tün bu çerh-ı mīnū

Ölgeç Nevāyi ol ay ger şād bolsa tañ yok
Ol koymadı çu barıp ʿālem tüninde kayğu

543

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/---/---/---

Āyet-i ve's-şems hürşid-i ʿizārıdın oku
Süre-i ve'l-leyl haṭṭ-ı müşk-bārıdın oku

Kāmetiñ şevkı şehid itkenler armānın eger
Bilmesen her kaysınıñ mil-i mezārıdın oku

3 Ol kuyaş ruhsarı vü sarıg yüzümniñ şerhini
Safha-i hürşid haṭṭ-ı zer-nigārıdın oku

Ot tutaşkan könlüm ahvālin diseñ kim anlayın
Ol hutūtı kim bolur peydā şerārıdın oku

4 reglerdin انكلايين P / takar-min:takayın FÜ₁T; 7 şād bolsa:
bolsa şād T // tüninde:tünide FPÜ₁T.

543. Gazel T'te yok; 1 haṭṭ-ı:zülf-i P; 3 hürşid:hürşid ü
FÜ₂; 4 könlüm...anlayın:könlüm...anla-min Ü₂.

Sebze hattı birle bu gül-şen bekāsız irkenin
Kilk-i kudret yazdı reyhān-ı bahārıdın oku

Ü₁162a 6 Bāde gam def'in kılur keyfiyyetin diseñ biley
Al iligge cām u erkām-ı kenārıdın oku

İstesey derd ü cünün açıp Nevāyî defterin
Tilbelik şerhini tapıp hāl-i zārıdın oku

544

.---/.---/.---/.---

Hañın irmes gül üzre sebze-i bāg-ı İrem'dür bu
Ni sebze kün yüzide tün sevādıdın rakamdur bu

Ger āhım şu'lesi ötti kuyaşdın tañ yok iy meh-veş
Sin ehl-i hüsn ara şehlik için çikken 'ālemdür bu

3 Letāfet suyıdın tolmuş zenañdānıñ çehi gūyā
Tereşşuh iylegen kün çeşmesidin barça nemdür bu

Cefā dāğın koyup kim cānım aldın asrasañ tañ yok
Nihān köksüm ara kim cān birip tapğan diremdür bu

'İlācımdın bolup 'āciz idiler hikmet ehli kim
Ġarīb ü haste yok kim 'aşık u dīvāne hemdür bu

Ü₂71b 6 Bütî kim küç bile çikti başımnı secdeğa imdi
Vefādın baş çiker körgil ki ni ser-keş şanemdür bu

5 hattı:hattın P, sebze-i hat F / bekasız:vefasız FÜ₁₋₂ //
reyhān-ı: ريهان Ü₂; 6 def'in:def'i Ü₁ // iligge cām u:ilinge
cām Ü₂ / erkām-ı: اركام Ü₂; 7 derd ü:derd-i PÜ₂ / açıp:alıp P.

544. Gazel sadece Ü₂'de var.

Alıp dīn nak̄di pīr-i deyr kim kıldı mini ser-hoş
Körün āhir ni kemlik utrusıda ni karamdür bu

Kadeh devrini hoş tut çerh cevriñ bakma iy sākī
Ki ol tutgaç vücūd elbette bilgil ke'l-‘ademdür bu

- 9 Nevāyī gāfil olma ol şanemñiğ kaşrın aylansañ
Samed zikrini mezkūr iyle kim tavf-ı Harem'dür bu

545

---/---/---

Her yan ol yüzdin tir akızdıñ mu
Yā akar mihr çeşmesidin su

Kaldı hālın tir astıda yāhod
Demin asrar suğa çomup hindū

- 3 Tirdin ol yüzge bolmış özge şafā
Katredin gerçi tiredür közğü

Gülde şeb-nem ‘aceb hod irmes lik
Ayda encüm garīb irür asru

Sinde tir minde eşkdür yüzde
Yığlasam min saña kilür külgü

- 6 Uyalıp tir akızdıñ encüm imes
Şām-ı hecrimde tārem-i minū

Dir Nevāyī ki gayr imes mevcūd
Turfe söz lā ilāhe illā hū

545. Gazel sadece Ü₂'de var.

546

...--/...--/...--/...--

Salsa zühdün tünige cām-ı hilālī pertev
Sübha encümlerin it bāde kuyaşığa girev

Tire ḥalvetni n'itey ḥalvet anı belki salur
Anda sākī yüzi vü bāde kuyaşı pertev

- 3 Ol perī ırışkıda kaçmakdur özimdin ğarażım
Bu ki ğam deştide Mecnūn dik iterler tek ü dev

Zülfi hecride demim dūdı cihānnı tutmış
Min-i sevdāyī uşol zulmet ara min şeb-rev

Dehr Husrevliğin ol kim tiledi çerh anuñ
Başığa koydı tügün kim dir ulus Key Husrev

- 6 Feyz köz tutma riyāzetde tişilmey yürekiñ
Açayın ravzanı öy içre kuyaş salmadı zav^e

Iy Nevāyī hoş irür ḥalvet eger tapsa kişi
Dil-beri birle ikev bolmasa līk anda birev

547

...--/...--/...--/...--

Sücūd iter kuyaş allıda iyle kim hindū
Yüzün kaşıda kuyaş lā ilāhe illā hū

Kuyaş yüzige bakardın nazar irür 'āciz
Yüzündin itti meger 'aks zāhir ol közğü

546. Gazel sadece Ü₂'de var.

547. Gazel sadece Ü₂'de var.

Ü₂72a 3 Yüzün nişānıḡa her zerre ger imes tālib
Kuyaş cemālıḡa zerrāt niçün itti ḡulū

Meger tecelli-yi hüsnünde mazhar oldu kuyaş
Ki zāhir iyledi ança cilā bile yaḡdu

Yüzün hacāletidin mihr iyle sargarmış
Ki şubh iyler anuñ zaferanıdın külgü

6 Yüzüñni tüşte körer mümkün olsa ister-min
Anuñ dek uyku ki andın soñ olmaḡay uyku

Nevāyi iste vişālin bihişt istemegil
Kişi bihişt barında tamuḡnı ister mü

548

..--/..--/..--/..--

Yar müstaḡni vü mühlik ḡam-ı hicrān asru
Åh kim kalmışam öz hālime hayrān asru

Rahneler saldı okuñ kesreti köñlim öyige
Ol yaḡın iyledi bu külbeni vīrān asru

3 İy refik okını zahmımdın eger çiktiñ līk
Yitedür cānıma köñlimdeki peykān asru

Şeyh teklif-i namāz itti velī bilmes kim
‘Işk tıḡı yarasıdın baradur kan asru

Nāz itip ḡamze okın ger atar iy cān ara
Kim atar ḡamze okın nāz ile cānān asru

6 ḡuşsa cāmı ki bu devr içre leb-ā-lebdür anı
Veh ki bat bat tutadur sāki-yi devrān asru

548. Gazel sadece Ü₂'de var.

İy Nevāyī dime ikbāl-i lebi müşkil irür
Fāni olganda irür uşbu iş āsān asru

549

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

.---/.---/.---/.---

Yüzige tüşüp irdi uyğuda gīsū
Kuyaşnı yaşurganda tün ni tañ uyku

Yaram keşretidin ulus yığlar ammā
Kilür her birisige hālimğa külgü

3 İki köz cemāliñdin er behre taptı
Könül yuttı kanlar budur kuşka karu

Yüzün utrusıda kuyaş hoş körünmes
Kuyaşka anıñ dik ki ay bolsa utru

Yüzün otın āhım yarutup turur şükr
Kim ol dem bile tīre bolmas bu közğü

6 Maña mey neşātın körüp kayğurur şeyh
Neşāt iylerem min körüp anda kayğı

Nevāyī'ni 'ışk öltürür tırgüzür hem
Zihī 'ışk işi ni kıyāmet bolur bu

549. Gazel Ü₂T'te yok; 1 yüzige:yüzide Ü₁; 3 kuşka:kuşğa P; 4 kuyaşka:kuyaşğa P; 5 otın:otı F / yarutup turur:yarutur irür FÜ₁ // kim:ki FP / bu:mu P; 7 öltürür:öldürür Ü₁ // bolur: irür F.

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

.---/.---/.---/.---

Ol aynı körġen il dirler ki mihr-i hāverīdūr bu
Mini çun iylemiş dīvāne dir-min kim perīdūr bu

Ķulaġı dürr ü la'li kim kuyaşķa yandaşıpturlar
Şeref evcide ol kevkeb sa'ādet aħteridūr bu

3 Yüzin hoy taze kılġannı nezāre iyledim ġyā
İrem ġül-zārıda sīr-āb ġül-berg-i tarīdūr bu

Ķadınıġ cilvesin yüz nāz ile bustān ara körġen
Digey tāvūs-i ra'nā yā meger kebg-i derīdūr bu

Yüzinde la'li nuġkıdın çu taptım rūh bildim kim
Ķuyaş içre Mesīh ol nükte-i cān-perveridūr bu

Ü₁162b 6 Köñüldin āteşin la'li hayāli birle çiksem āh
Bu otnıġ şu'lesidūr ol velīkin aħgeridūr bu

P248a Maña deyr içre birdi muġ-beçe bir mey ki cān taptım
Bu cennetniġ hemānā ġuri oldur kevşeridūr bu

Savurma deyr tofraġını her hāric-nefes birle
Ki cān birgen Mesīh-enfāslarınıġ peykeridūr bu

9 Hıyābānda Nevāyi şabrını ger ġūblar aldı
Özidin vāķıf olsun nige kim şehr-i Herī'dūr bu

550. Gazel Ü₂T'te yok; 2 ve 3. beyit Ü₁'de yok; 2 kuyaşķa:
kuyaşķa P; 4 körġen:körseġ F; 6 la'li:la'lin Ü₁ // aħgeridūr:
aħteridūr RP; 8 savurma:suvur yā P.

HI HARFINİN HÜMAYÜN-VEŞLERİNİN HELÂK-ENGİZLİĞLARI

551

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

.---/.---/.---/.---

R639b Felekdin yahşılığ yitkey diben könlüğni şād itme
Yamanlıg kim yiter hālā unut ötkenni yād itme

F626b Zamāne ehliğa ger yüz kuyaşça körgüzüp-sin mihr
Vefā zinhār kim bir zerre çağlıg i'timād itme

3 Nücüm u çerh dip ögme gedānıñ bahyeliğ şālın
Tütünni çerh uçkunlarnı encüm i'tikād itme

Fenā ehli ayağı tofrağı şerhin yazar bolsañ
Karāğımını hal iyle iy refik özge midād itme

Midād itken karāğımını kılıban kirpikim hāme
Közümnüñ perdesidin özge kāğıdka sevād itme

6 Kılıp sālīh 'amel kesbi şī'ārıñnı salāh itkil
Velī fāsīd hayāliñ birle her dem bir fesād itme

Çu bildiñ rızık irür maksüm çikme dōstdın minnet
Kazādın hāric irmes iş 'adūğa inkıyād itme

Tiler-sin fakr deştin kaç kılğay-sin irenler dik
Bağır su kıl yürek pergālesidin özge zād itme

9 Nevāyī isteseñ 'ukbī murādın nā-murād olğıl
Eger dūnyī murādı yoktur özni nā-murād itme

551. Gazel Ü₂'de yok; 1 yahşılığ:yahşılık FT; 2 körgüzüp:
körgüzür Ü₁//kim:kim ki Ü₁; 3 ögme gedānın:ögmekte anıñ F /
bahyeliğ:bahyelik FÜ₁T//çerh:çerh u FT; 4 karāğımını...iyle:ka-
rağınını...iyley T; 5 közümnüñ:közümniñ Ü₁/kāğıdka:kāğazğa FÜ₁.

.---/.---/.---/.---

Ü₁163a Çemende serv yā gül çun sabādın tiprenür nā-geh
Sagınıp serv-i gül-rüyum kilür efgān çiker-min veh

Başımını almağay-min secde-i şükr iyleyü yirdin
Eger serv-i hırāmānınga bolsam sāye dik hem-reh

3 Özüm hem ırman öz hālimdın āgeh tā anı kördüm
Yok ol kim irmes ahvālimdın ol nā-mihr-bān āgeh

Yüz alman serv birle gül ayagıdın ki veh yoktur
Anıñ kadd ü yüzige bāğ ara bu ikkidin eşbeh

Zenahdānında hoy irmes ki āb-ı zindegānīdür
Ki hayvān çeşmesinin astıda vākīc durur ol çeh

6 Yüzün vaşfını yüz teh safhağa yazsam tamām olmas
Ki bolğay safha-i hurşidçe ol safhadın her teh

Cününüm men kıldın ol perī ışkıda iy nāşih
Kişi dīvāne bolsa yahşırak yüz katla kim ebleh

Tecemmül rahtıdın iy şeh gedāga kılma istignā
Çu bağlar raht bu deyr-i fenādın ger gedā ger şeh

9 Nevāyī köp dime gam haylıdın mey-hāne me'mendür
'Azīmet kılсан ol dārü'l-emānga fī-emānu'llāh

R'da "Hi harfiniñ hümāyün-veşleriniñ helāk-engizliğları"
başlığı var; Gazel Ü₂'de yok; 2 iylegü:iyleyüp T // bolsam:
bolsa P; 4 FT'te beyit sırası: 5, 4, 6; 6 yüz teh:yüzte T; 8
rahtıdın:rahşıdın T.

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Ġufrānihi

---./---./---./---.

Ni pūye urdum yolıda ni başım oldu ḥāk-i reh
Ol şūḥ ʿiṣṣı saʿyide baştın ayagımdür güneḥ

Tā bāde içti ol sanem tā meyḡa çomdı laʿli hem
Cānımda ottur dem-be-dem baḡrımda kandur teh-be-teḥ

3 Çun cilve boldı yārga ʿiṣṣı oldu cān-ı zārga
Kim ol kad ü reftārga cān gül-şenidür cilve-geḥ

Ü₁163b Cān kaşdıḡa kılsa kemīn ḡaylı irür miṡ nāzenīn
Hurşīd çikse tiḡ-ı kīn encüm ni taṡ bolmak sipeḥ

Yüz ʿiṣve birle baḡıban cānıḡa otlar yaḡıban
Leb tişleben köz kaḡıban tircüzdi vü öltürdi veh

6 Açkaç yüzün ol nūş-leb kıldım fiḡān birle taʿab
Būlbūlḡa tüşse ni ʿaceb āşūbu eḡān şubḡ-geḥ

ʿÖmr ötmekin endişe kıl devrāḡa yoktur mihr bil
İy şeh gedānı közge il kim ni gedā kalur ni şeh

Sākī tola cāmī kitür derdimḡa ārāmı kitür
Hālīmḡa encāmī kitür kim ḡam anı kılmış tebeh

9 Her yan Nevāyī sunma kol ni kilse Ḥāk'dın rāzī ol
Sin ʿāciz ü ḡakīmdür ol el-ʿaczü lek el-ḡükmü leh

553. Gazel Ü₂'de yok; 2 bāde: >ḡ P // ottur:otdur FÜ₁T; 3 çun:tā Ü₁; 4 min:yüz T // sipeḥ:siyeh T; 5 öltürdi:öldürdi Ü₁; 6 açkaç:açḡaç T; 9 ol:bol F // sin:min T / ʿaczü:fecrü T / el-ḡükmü:v'el-ḡükmü T.

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

-.---/-.----/-.----/-.-

Serv ü gül hüs̄n içre yok ol serv-i gül-ruhsārçe
İyle kim kumrī vü bülbül nālede min zārçe

Ol bahār-ı hüs̄n için her seyl-i rengin kim bulut
Zāhir itti yok idi bu dīde-i hūn-bārçe

3 Gerçi devrān hārıdın gül yafragıdur yüz tişük
Heçr nişidin imes bu hātır-ı efgārçe

Zülfiniñ her tārı bir mü'minni çun kāfir kılur
Dise bolğay anı dīn ehliğa min zūnnārçe

Küyini ol hürniñ seyl-āb-ı eşkim kesreti
İylemiş cennātu tecrī tahtehe'l-enhārçe

6 Ebr-i rahmet sāye-i sıhhat başınga salmağay
Ol kuyaş küyi kırağında buzug dīvārçe

Bu kühen deyr içre bir dem kılğalı def'-i humār
Emn-i menzil tapsa bolmas külbe-i hammārçe

Ü₁164a 'Ālem ehliğa vefā iylep cefā körgen irür
Yüz tümen miñ zār imes ammā biri min zārçe

9 Çun Nevāyī köñlini sindurduñ imdi bütmeği
Mümkin irmes itti çun her yan tüşüp bir pārçe

554. Gazel Ü₂'de yok; 1 serv-i:serv ü T; 6 kırağında:kırağında F; 7 emn-i:emr-i T; 9 bütmeği:tapmağı FT.

555

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

..--/..--/..--/..--

Tā kulağınğa zirih saldıñ u kaşınğa girih
Haste könlümde durur yüz girih andak ki zirih

Könlüme gonçe kibi tüşti tügün üzre tügün
Körgeli sünbül-i zülfünde girih üzre girih

3 Ni nezāhet durur ol gül-şen-i ruhsārda kim
Ravza-i huld anıñ şeb-nemidin boldı nezih

Bolsa kaş u közidin zülf ser-āmed ni 'aceb
Kim köñül kaydı üçün ikkisidin kildi firih

Kaşı yasığa didim çille kirek rişte-i cān
Bu sözümge ni 'aceb bar ise her güşede zih

6 Aña gam tığı bu bāğ içre harām oldı kim
Kiydi peşmine sarığ yüz bile andak kim bih

P248b Hān-kāh içre Nevāyī'ğa yiter köp mekrūh
Deyrdin ol sarı barmakka hem irdi kārīh

556

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrahu

--./..--./..--./..--

555. Gazel Ü₂T'te yok; 4 bolsa:boldı F; 6 kim bih:ki bih P.

556. Gazel Ü₂T'te yok.

Deyr içre yana kirdim bir cür'a üçün veh
Ol büt maña minnet koyar el-minnetu'llāh

Mescidka yana kirmes ü yüz secdeğa koymas
Her kim ki bolur deyr ile büt sırrıdın āgeh

3 Büt şāhid irür deyr dağı deyr-i fenādur
Küfr ehli irür sırrını çun bilmedi güm-reh

Ü₁164b Dir-min kiçe kim tañla çıkay deyrdin ammā
Lā-ya'kıl iter muğ-beçe mey birle seher-geh

Sākīğa vü yā 'aksiga mey içre bakar-min
Andın muña mundın aña çun tapmadım eşbeh

6 Deyr içre bu kün kevser ü mey boldı naşībim
Tañlağa maña va'de birür vā'iz-i ebleh

R640a Hāk sırrını her kimge beyān itme Nevāyī
Ta'n iylemegey bilmes ulus aņlasa nā-geh

557

Ve Lehu Tābe'llāhu Serāhu

---./-.../.---./-.-

F627a Tün kün kim ivrülür min-i bīmār başığa
Südreğ ivürse kāş mini yār başığa

N'itkey min-i hevāyī eger eşk dürlerin
Saçsam barın bulut kibi dil-dār başığa

2 mescidka:mescidğa PÜ₁; 6 mey boldı:hür oldı FÜ₁ // tañlağa...
va'de:tañla...va'de ni Ü₁; 7 beyān: 'ıyān Ü₁.

557. Gazel Ü₂T'te yok; 1 kün:kim F / kim:ki FÜ₁.

3 Ol nahl-i nāz başıda güldür yok irse çerh
Peyvend kıldı gülni sipīdār başığa

Başım akardı ʿışkda yā ʿışk tīgıdın
Mamuğ yapışturıldı bu efgār başığa

Rahm it ki ʿışk cürmi bile çiktiler mini
Bağlap tınāb boynuma bāzār başığa

6 Tün kün harīri boldı kuyasın ʿimāmesi
Çun çirmadı ala bula destār başığa

Basığa hem otağa vü hem bāde hem ʿitāb
Taptı n'iyler yol ol büt-i ʿayyār başığa

Mühlik durur humār mini kāş iy refik
Yitkürsen irdi küçe-i hammār başığa

9 Katl iyer ilni gadr ile gerdün Nevāyi'ya
Tofrak uşbu kätıl-i gaddār başığa

558

Ve Lehu ʿAfa'llāhu ʿAnhu

...--/...--/...--

Ü₁165a İy köñül tartar isen şarsar-ı āh
ʿĀlem ehlin burun itkil āgāh

Hāle ol yüzge müdevver közgü
Yüziniñ ʿaksidür ol közğüde mäh

4 mamuğ:mamuk Ü₁; 5 ʿışk cürmi:cürm-i ʿışk Ü₁; 6 kuyasın:fe-
lekniñ Ü₁ / ʿimāmesi: عمارسي P; 7 başığa:başıda FÜ₁ // yol:
Ü₁; 9 tofrak:tofrağ F.

558. Gazel Ü₂'de yok; 1 şarsar-ı:şu ʿle-i Ü₁.

3 Bu ki kan itti lebiñ bağrımın
İkki hūn-bār közüm ikki güvāh

Mihr-i ruhsārın üze sebze-i hat
‘Aceb irmes bu ise mihr-i giyāh

Dehrdin boldı penāhım ışkın
Ot semenderğa ni tañ bolsa penāh

6 İsterem mestliğ ol yañliğ kim
Ölgüçe bolmasam özdin āgāh

Sākıyā bāde ki bu hasret ile
Ölmegey-min min-i mahzūn nā-gāh

Cāh u māl ehlide yok mihr ü vefā
Bes maña mihr ü vefā māl ile cāh

9 Ger Nevāyi günehi ışkın irür
‘Afv kılmakça hem irmes bu günāh

559

Ve Lehu Rafa‘a‘llāhu Kadrāhu

.---/.---/---

Bolur şām ol meh-i Nahşeb revāne
Kemend-i zülfin açıp şeb-revāne

Kara tūn ‘azm iter kim körmegey il
Cemālidin velī yarur zamāne

3 Mini men‘ itmiş öz hem-rehliğın
Maña veh kim ‘aceb iş tüşti yana

3 FT'te beyit sırası: 1, 3, 2, 4; 4 ise:irür P.
559. Gazel Ü₂T'te yok.

Ü₁165b Hayâtım imdi hod mümkün imestür
Ki ölmekke tiler irdim bahâne

Köz açkay-min meger maşşer sabâhı
Ki içmiş-min 'aceb cām-ı şebâne

6 Bu gül-şen gülleri çun bî-vefâdur
Alardın çikme iy bülbül terâne

Nevâyî ölse yâdın kılmağıl kim
Öler il hem diseğ andın fesâne

560

Ve Lehu Kâddesa'llâhu Rûhahu

---/--/--/--/--/--

Neş'e yitmes bâde gül-gün bezm-geh gül-zâr ise
Ger köñül içre birevniñ hâr hârı bar ise

Bezm ara ger hâzır u ger gâyb olsun bâk imes
Tıñrı yâri kayda bolsa yâr bizge yâr ise

3 Vasl nüşıdın eger ümmîd merhemdür ni gam
Hecr nışıdın bağır çâk ü köñül efgâr ise

Hem kiçe hâcet imestür şem^c u hem kündüz kuyaş
Münisim ger şubh u şâm ol serv-i gül-ruhsâr ise

Nakd-i imânımnı ol kâfir çu târâc iyledi
Ni 'aceb allımda büt boynumda hem zünnâr ise

5 ki: kim P.

560. Gazel Ü₂T'te yok; 2 hâzır...gâyb:gâyb...hâzır Ü₁; 3
bağır...köñül:köñül...bağır Ü₁.

- 6 Kiçeler her küçede it dik yügürse tañ imes
Kim ki anıñ dil-beri bir şeb-rev-i 'ayyār ise
- Iy harābāt ehli bizdin cür'a'ī tutmañ dirīg
Kim irür mey rehni ger hod cübbe ger destār ise
- Tut kadeh devrini hoş kim yok be-cüz ser-geştelik
Dehr devride bu tokkuz günbed-i devvār ise
- 9 Iy Nevāyī mey bile def' iyle ol ay hecridin
Haste cismin̄ zār ise könlünde yüz āzār ise

561

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

..---/..---/..---/..-

Ü₁166a Mihr-i ruhsār üze hat zāhir itiptür dil-h^vāh
Ni 'aceb sebze-i hattını disem mihr-i giyāh

Sürme çikken közi āhım tütüni kesretidin
Āh kim kıldı mini hem özi dik hāne siyāh

P249a 3 Bir kiçig yaşlıg üçün bolmış uluk tınmak işim
Gerçi 'ışkıda demī tıngalı koymas mini āh

Bu ki kanımmı töküp dir-min içip-sin besdür
Ġamze tıgı bile hün-h^vāre közüñ ikki güvāh

Hūblardın saña ger yitse ğubārī ni 'aceb
Şāhğa bolmadı gerd iylemeyin hayl u sipāh

6 yügürse:yügürsem F, yürgürse Ü₁; 7 ger:vü Ü₁; 9 cismin...könlünde:könlün...cisminde Ü₁.

561. Gazel Ü₂T'te yok; 1 ruhsār üze:ruhsārığa F / itiptür:i-
tipdür Ü₁; 3 uluk:uluğ FÜ₁.

6 Devr ili cevridin öldüm kanı mey-hâne yolu
Kim irür kaçkalı köp daldası her lahza penâh

Fakr yolığa eger kirmese il andın irür
Kim bu vâdide haţar köptür ü azdur hem-râh

Şâh dergâhığa ger bar ise hâcib-i mâni^c
İy gedâ müjde ki bî-hâcib irür bu dergâh

9 Hayr u şer bolmasa takdirdin ayru iy şeyh
Bes Nevâyî'ğa günâh iylegenidin ni günâh

562

Ve Lehu Rafa'a'llâhu Menziletuhu

..--/..--/..--/..--

Şem^c dik kâmet ü yüz şem^c i ile cānâne
Kıldı örterge köñüller kuşını pervâne

^cAklnıñ silsile-i zülfüğe vâ-besteliği
Körünür iyle ki zencir içide dîvâne

3 Aşnâdur çu saña cān ile köñlüm ezeli
Ni tefâvüt maña bolsañ ebedî bî-gâne

Ü₁166b Köp buzug köñlüme yağdurma belâ okını kim
Bir yağındın tink olur yir bile bu vîrâne

R640b Yâr eger külbe-i ahzânıma kirmes tañ imes
Kimse baş sokku dik irmes bu buzug kaşâne

6 kaçkalı:kaçğalı P / her:bir Ü₁; 7 andın irür:andındur F; 8 dergâhığa:dergâhıda P // bî-hâcib:hâcibsiz F; 9 bes:pes P.

562. 2 zülfüğe:zülfığa F, zülfüğe T; 3 ile:bile T / köñ-
lüm:köñlim Ü₂ // ebedî: ابرى Ü₁; 4 yağdurma:P'te yok // o-
lur:irür PÜ₁; 5 sokku:sokğu Ü₂.

F627b 6 Hān-kāh içre riyā ehlidin oldum dil-teng
İy hoşā ehl-i harābāt bile mey-hāne

Bağlasam deyrde zünnār ni tañ mundak kim
Dinni yağmā kılatur muğ-beçeler mestāne

Dime ferzāne birevdür ki ulustın çıkmış
Tink körer çunki ulus bar u yokın ferzāne

9 İy Nevāyī çu irür bā'is-i ğaflet köp söz
Karıdın iş kıla kör aytmagıl efsāne

563

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/...---/...---/---

Ü₂72b Firāk nişi köñülniñ içi vü taşıda
Tikilmiş ança ki āhım çıkar hırāşıda

Namāz bātıl olur çunki igridür mihrāb
Girihdür āfet-i dīn tüşse yār kaşıda

3 Vişāl vaktı yüzün örtese mini ni 'aceb
Ki özge tāb bolur yārniñ kuyaşıda

Peri vü hūr ol ayğa karābet olmışlar
Velikin ança kişi yok uruk kayaşıda

İki közüñ ki köñül şaydını talaştılar
Niler kisildi bu şayd ol ikev talaşıda

6 oldum:oldım Ü₂; 8 birevdür: پیرا و دور P / ki:kim Ü₂ / ulus-
tın:ulusdın Ü₁.

563. Gazel T'te yok; 1 içi:içide F // çıkar:irür F; 2 olur:
irür Ü₂; 3 ki:kim FÜ₁; 4 FÜ₁₋₂'de beyit sırası: 3, 5, 4, 6.

6 Tarıkmasun niçe gerdündın igrilik yitse
Birev ki tüzlüki yok halk ile ma'âşıda

Nevâyi öldi çu başığa yitti tîg-ı firāk
Başını iyledi pest olça irdi başıda

564

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

---/--/--/--/--/--

Ü₁167a Min müdür-min köz yaşım rengin bağır kanı bile
Lîk bağırım kan birevniñ tîg-ı hicrānı bile

La'li yādıdın ki könlüm müztaribdür iy refik
Pend ana köp birme kim dermādadur cānı bile

3 Su oğurlap bolsa könlüm zahmı mühlik ni 'aceb
Kim su kiltürdi okun zahm içre peykānı bile

Hattı könlümde sünek yanlıg tenimni çıрмаğan
Mührlük bir nāme bilgil dāg-ı hicrānı bile

Derd kim könlümni buzdı çıkmas andın yahşıdur
Çuğd yanlıg kim irür hursend vīrānı bile

6 Çun bu gül-şenga vefā yok iy köñül zinhār kim
Köp kuvanma sünbül ü serv-i hīrāmānı bile

Iy Nevāyi ger murādın devlet-i bākī irür
Üns tutmak ber-ṭaraf kıl 'ālem-i fānī bile

564. 1 rengin:rengi Ü₁; 2 könlüm:könlüm Ü₂; 3 könlüm:könlüm
Ü₂ / ni 'aceb:F'te yok // kiltürdi:kiltürgey Ü₂; 4 könlümde...
yanlıg:könlümde...birle Ü₂ / tenimni:tenimde F // mührlük:mühr-
lük Ü₂, mührlük T / hicrānı:pinhānı FT; 5 könlümni:könlümni Ü₂
// çuğd:çuğz T; 6 gül-şenga:gül-şenge T.

565

Ve Min Netāyici Fikrihi

-.-./-.-./-.-./-.-

Zülfi kanlıg̃ peykerimni çıktı piç ü ham bile
Ol şıfat kim tartkay ejder birevni dem bile

Nāle çıkmekdin çu kıldın men^c iy la^clin̄ niḡin
Bir yolu ağzımna kilḡıl mühr ol hātem bile

3 Merhem-i vaşlın köpül çākidin alma iy refik̄
Kim çıkar cānım dağı ayrılmay ol merhem bile

Tā ḡamın vādīside āvāre boldum āh kim
Özni hergiz tapmadım bir hātır-ı hurrem bile

Reşkdin 'ışkın tutar-min cān u köplümdin nihān
Bolmas il sırrın diyişmek ikki nā-mahrem bile

Ü₁167b 6 Bī-taleb yok vaşl u min tālib velī mehcūr-min
Kalmışam der-mānde uşbu nükte-i mübhem bile

Iy Nevāyī halkdın tut gūşe kim min tınmadım
Tā ki boldum āşnā hayl-ı benī ādem bile

566

Ve Min Luṭfi Tab^cihi

-.-./-.-./-.-./-.-

565. Gazel T'te yok; 1 tartkay:tartḡay Ü₂; 2 çıkmekdin:çik-
mektin FÜ₂; 4 boldum:boldım Ü₂ // bir:bu Ü₂; 5 köplümdin:kön-
limdin Ü₂ // diyişmek: دی‌پیشمار P; 6 u:Ü₂'de yok; 7 boldum:bol-
dım Ü₂.

Taḥ sehābı oyğatur uykuluğ ilni su bile
Kim şabūhı vaktı boldı fevt ü sin uyku bile

Ü₂73a Su sipip oyğanmasaḥ oyğatkusıdurlar sini
Gonçe vü şubḥ u şurāhı gulgul u külgü bile

3 Ömrđin bir şubḥ algıl behre kim faşl-ı bahār
Lāle hem cāmin tutuptur nergis-i cādū bile

Nesteren yā sünbül allında boluḥ hoş-ḥāl ikev
Ger Hıtāyī birle-sin ser-germ ü ger Hindū bile

Hoş turur bir vaşl şubḥı mey bile tutmaq neşāt
Niçe hicrān şāmı bolmaq kan yutup kayḡu bile

6 Gāh efgānıḡnı tüzgil bülbül-i ḥod-rāy ile
Gāh dil-dārıḡnı yandaştır gül-i ḥod-rū bile

Her kuşuḡa zehr ile karu tutar cām-ı ecel
Bir seher sin hem hayātī tap kuş u karu bile

Ni zülāl ü āteşin güldür ki bustān şāhidi
İyler ārayış bu inlig daḡı ol közḡü bile

P249b 9 İy Nevāyī şubḡuḡ oldı şām tınmay yıḡla kim
Şāyed olḡay nāme-i cürmüḡ arıḡ ol su bile

567

Ve Min Āsārı Zihnihi

.-.-/...-/...-/...-

566. 1 uykuluğ:uykuluk FÜ₂; su sipip:susayıp P / oyğanmasan
oyğatkusıdurlar sini:oyğatkusıdurlar sini oyğanmasaḥ FT / oy-
ğatkusıdurlar:oyğatkusılardur Ü₁; 4 allında:allıda FÜ₁T // Hı-
tāyī:Hıtāyī F / ü:Ü₁'de yok / ger:yā Ü₂; 5 tutmaq:tapmaq FÜ₂T,
birle P, kılmak Ü₁; 7 cām-1:şām-1 FPT; 8 inlig: نیک Ü₂.

567. Gazel T'te yok.

Anıñ dik ot yana 'ışk urdı hānūmānıñğa
Ki şu'le ayrılıp andın tutaştı cānıñğa

Ü₁168a Cününü defteridin 'akl u hikmet itkey fehm
Kaçan ki Mecnūn köz salsa dāstānıñğa

3 Çu za'fdın sünek oldum sınar veli kanamas
Fırāk taşı yitip cism-i nā-tüvānıñğa

Kalıp gam içre yana körmedi neřāt yüzün
Birev ki saldı kulak nāle-i nihānıñğa

İmestür eşebininñ dört ayag ilide hınā
Ki könlüm içre kılıp cilve kirdi kanıñğa

6 Maña harām fenā deyri pīrininñ kadehi
Vücūd hān-kahı ger öter gümānıñğa

Nevāyi'yā tutuban bāde sirr-ı vahdet sor
Ki çikmey ikki kadeh kirmes ol beyānıñğa

568

Ve Min Tavāli'i Meṭāli'i Esrārihi

-.---/-.-./-.---/-.-

Uykunı āhım yili közdin uçurdı bu kiçe
'Akl u his evrāk u eczāsın savurdı bu kiçe

Hecrdin tofrağ boldum güyiyā eşkim suyu
Başıma çerh-i kühen tākın yimürdi bu kiçe

1 dik:dek Ü₂; 2 cününü:cünün u Ü₂ // ki Mecnūn:Mecnūn ki Ü₂; 3
oldum:oldım Ü₂; 5 ilide:iligi Ü₁ // könlüm:könlüm Ü₂ / kanıñğa:
cānıñğa F; 7 tutuban: توتوبان Ü₂.

568. T'te beyit sırası: 1, 4, 3, 2, 5; 2 tofrağ:tofrağ Ü₁ /
boldum:boldım Ü₂ // tākın:tağın Ü₂.

3 Zülm taşı yağdurup hicrân kılıcı indürüp
Ni belâlar 'ışk başımğa kitürdi bu kiçe

Encüm irmes çerh zülmin hâlime anlap kazâ
Tire ruhsârığa miñ katla tükürdi bu kiçe

Zahm köptin min ölüm hâli vü ölgen sağınıp
İt yalap kanım süneklerni kömürdi bu kiçe

Ü₂73b 6 Şubh t̄ali' bolmadı gerçi ol aydın ayru hecr
Başıma miñ katla gerdünni ivürdi bu kiçe

Çerh min ser-geşte yaşydın hacil boldı ki köp
Encüm-i eşkim şihâb-âsâ yügürdi bu kiçe

Ü₁168b T̄ire andındur ki ay kün şem'in âhım şarşarı
F628a Çerh fânüsü ara bir bir öçürdi bu kiçe

9 İy Nevâyî ölmekim anlap ol aynın küyide
İtleri bir dem ulup bir lahza hürdi bu kiçe

569

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

---/--/--/--/--/--

R641a 'İşkî rahm itse bu ser-gerdān ten-i bīmārga
Kaytara aylandurur t̄ab açkan il dik t̄ārga

Hecr derdidin kulaglaşmakka mahrem sāyedür
Tekye salsam şām-ı fūrkat za'fdın dīvārga

4 ruhsârığa...katla:ruhsârımge...kanlar T; 5 köptin:köpdin P
Ü₁₋₂/min:köp Ü₁/hâli vü:hâlide T; 6 ivürdi:ایوردی Ü₂; 7 en-
cüm-i:انجم Ü₂; 9 ulup:uyup F.

569. 1 'ışkî:اشق Ü₂, 'ışk T//kaytara:فايتار Ü₂/açkan:
açgan Ü₂; 2 kulaglaşmakka:kulaklaşmakka FÜ₁T, kulaglaşmakğa
Ü₂//salsam:salmak T.

3 Öçti yâ yançıldı meh-veşler taşıdın iy refik
Yakma mundın narı merhem bu ten-i efgārga

Ġam imes ölsem ki cān-ı hāk-sārımdur minin
Gerđ kim öltürdi cevlān vaktı ol ruhsārga

La'1 ü haţţınıp Mesihā vü Hızır'dın 'arı bar
İy muşavvir sunma kol şengerf ile zengārga

6 Terk itip sevdā anın sevdāsıga tüşmiş ulus
Kırgeli Yūsuf cemālim seyr üçün bāzārga

Ni bedi' evzā'irür kim 'akl başı aylanur
Ger demī fikr iylese bu günbed-i devvārga

Tüzme āyin-i maḥabbet il bile ger istesen
Kim özünü salmağay-sin renc ile āzārga

9 İy Nevāyi yārdın ağyār meyli kıldı yār
Yār kim kördi bu yanlıg zulm kılğay yārga

570

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi'ş-Şerifeti

.---/.---/.---/.---

Yolında tofracı oldum iy sabā ötseñ gubārimga
Kuyun bol dağı iltip şadka kılğıl gül-'izārimga

Ü₁169a Ger ölsem ol melek-simā perī hecrinde aylanğay
Perī birle melek pervāne dik şem'-i mezārimga

3 yā:tā Ü₁; 6 kırgeli...cemālim:körgeli cemālin T; 7 aylanur:
ivrülür Ü₁ // iylese:iylesem FT; 9 kılğay:kılğan T.

570. 1 oldum:oldım Ü₂.

3 Firākı tır-i bārānın ki çıktım kuşka oşatkay
Ki yolmuşlar yünin bakkan kişi cism-i figārımğa

Kuyaş yanlıg yüzün hecride irmes yarumak mümkün
Ger olsa yüz kuyaş tāli⁶ karargan rüzgārımğa

Yigitler ışkını ger ihtiyār itmey disem koymas
Yigitlik birle aşık şıvelig⁵ öz ihtiyārımğa

6 Cünün vādīside kalur sabā yüz deşt-i püyemdin
Aña yitmen ni ıldam seyr ikin çabük-süvārımğa

Sini iy muğ-beçe mahmūrluğdın asrasun Tiğri
Eger bir cām-ı mey birle ilāc itseñ humārımğa

Fenā mey-hānesiniñ mey-fürüşıgā fidā cānım
Ki mey ihsān kılur hāletde bakmas yok u barımğa

Ü₂74a 9 Vefā otıgā min köydüm velī tapkay Nevāyī dik
Mahabbet riştesi bakkan kişi her bir şerārımğa

571

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

---/--/--/--/--/--

Sūret-i dīvār dik hayrān-min ol ruhsārgā
Yoksa gānzenç okları tikmiş mini dīvārgā

Zār cismimde boğunlar miñnetimniñ sanıdur
Kim sanap bir birge tökdi bir tügün her tārğa

3 kuşka:kuşgā Ü₂T // bakkan:bakğan Ü₂, yakkan T / kişi:kibi T;
4 hecride:hecrinde FT / yarumak:yarumağ Ü₁ // tāli⁶:lāmi⁶ F; 5
şıvelig:şıvelig FÜ₁₋₂T; 6 ikin:iken Ü₂ / çabük: چابک F; 7 mağ-
mūrluğdın:mahmūrluğdın FÜ₁₋₂, mahmūrluğtın T; 9 köydüm:köydüm
Ü₂//bakkan:takkan Ü₁, yakğan Ü₂.

571. Gazel T'te yok; 1 mini: مینی Ü₂; 2 sanap:yana FÜ₂/bir...
her:her yirde tökdüm bir tügün bir Ü₁.

3 Tār-ı zülfün içre kim eşkim töker kâfir közüñ
Mühre-i tesbih tartar rişte-i zünnârğa

Bir iki kün zâr köplümdin firākıñnı kiter
Zehr kim birmiş bu künlük tañlalık bîmârğa

Zahmı köptin köp köñül sırrını fehm itmek bolur
Kim te'emmül birle baksa bu ten-i efgârğa

Ü₁169b 6 Ger diseñ ser-geştelik körmey yolunı tüz yörü
Ger inanmay-sin nazār kıl çerh-i kec-reftârğa

Iy Nevâyî ger diseñ hicrân humârın def' itey
Cehd itip salgıl özünñi külbe-i hammârğa

572

Ve Lehu'l-Ğarâyibdin

.---/.---/.---/.---

İki yüzdin kađıñğa ikki ğisû boldı pîrâye
Çu şem' oldı iki il kaçdığa ikki bolur sâye

Siniñ ğül-ğün tonuñ kim naķş irür zer-rişteidin her yan
Bi-'aynih iyledür kim zer-varak astıdağı lâye

P250a 3 Çiker-min vây u vâyım bu ki cân lâ lindin alğay kām
Miniñ cānıñğa vây er hâsıl olmas ana bu vâye

Leb-i cān-baħşın oldı yokķarı ol hāl-i cādūdın
Ki tink irmestür i'cāz ehli vü sihr ehliğa pāye

4 köplümdin:köplümdin Ü₂ // künlük:künlük F; 5 zahmı:rahmı Ü₁
/ köptin köp:köplükdin FÜ₁, köplüktin Ü₂; 6 inanmay-sin:inan-
mas-sin Ü₂.

572. Gazel T'te yok; 3 u:F'te yok.

‘Aceb yok sebze-i hat sāyeside cān-fezā la‘lin
Münāsibdür ki bolğaylar Mesih u Hızr hem-sāye

6 Ata anaḡa rahmet iy oḡul kim körmemiş sin dik
Ni ol tokkuz ata bel ni bu tört asraḡuḡı dāye

Maḡa ser-māye zühd ü sūd ümmīd-i bihişt irdi
Çu taptım bāde birle deyr bardı sūd u ser-māye

Köḡül tā hecr ara itti ana bir laḡza miḡ yıldur
Maḡa ma‘lūm irmes hāli ol çaḡdın ilā-gāye

9 Nevāyi çun her iş kılsaḡ kirek pīrāye vü sāzi
Fenā yolıḡa kir kim ni kirek sāz u ni pīrāye

573

Ve Lehu'l-‘Acāyibdin

---/---/---/---

Yar ‘ışkım anlamay la‘li susaptur kanıma
Tā ki ma‘lūm itse kilgey ni belālar cānıma

Ü₁170a Açmay otluḡ çihre çun kim örtedi köḡlüm öyin
Açsa ni otlar ki tüşkey külbe-i ahzānıma

3 Uykuda ol köz maḡa yüz fitne bidār iylemiş
Nāz ile oyḡansa n'itkey anla hānümānıma

Ü₂74b İçmeyin mey buzdı köḡlümni ger içse tutsa hem
Kör ni āfet seyli yüzlengey yıkuḡ vīrānıma

5 münāsibdür:münāsibtür Ü₂; 6 bel...tört:bu tört ana Ü₁; 8
bir:her Ü₁₋₂; 9 kir: Ü₂.

573. Gazel T'te yok; 2 otluḡ:otluḡ Ü₂ / çun kim:kim çun Ü₁
/ köḡlüm:köḡlim Ü₂; 3 ol köz maḡa: كوز، كوز P; 4 mey...köḡlüm-
ni:köḡlümni mey buzdı Ü₁, mey buzdı köḡlimni Ü₂.

Mest olup zünnâr-ı zülf açsa muhikdûrlar eger
 'Akl u zühd ü 'ilm mâtem tutsalar imânıma

6 Nâsihâ çun 'âşık olduk tanıma mundın narı
 Tanımas-biz biz sini sin dağı bizni tanıma

Çun Nevâyî dik bolup 'âşık öler-min pend-dip
 Cânıma kılmañ 'azâb aytıñ anı cânânıma

574

Ve Lehu'n-Nevâdirdin

---/---/---/---

Yâr 'aksi çunki iyler cilve mey közgüside
 Mey içer-min kim yüzi bolğay yüzüm utrusıda

Ol şabâhat birle kim küldüğ maña mihr oldı fehm
 Mihr fehm olmak tañ irmes şubhıñ külgüside

3 İyle kim hayl-ı habâb içre tüşer has bar-min
 Eşk ara ser-geşte ol sultân-ı hüsn ordusıda

Urdu 'âlem buzğalı bir birge kirpik safların
 Fitneler bîdâr kılmañ kör ol ay uykusıda

Ni hatâ kılğay köğüllerge közüñ müjgân okın
 Her kayan çun baksa saydıdur anıñ kapusıda

F628b 6 Nev-bahâr-ı dehrğa koymañ köñül kim yok vefâ
 Ni gül-i bustânıda ni lâle-i hod-rūsıda

5 'ilm: 'ilm ü Ü₂; 6 olduk:oldum F; 7 çun: ger F.

574. Gazel T'te yok; 1 yüzi...yüzüm:yüzüm...yüzim Ü₂; 4 ur-
 dı:üzdi Ü₁ / kirpik:müjgân P.

Şāhlar pā-būsuy itkendin Nevāyī yahşırak
Kim başıñnı hāk-i rāh itsep anıñ pā-būsıda

575

Ve Lehu Eyzan

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

U₁170b Min öler hāletde vü küyide itler kaşıma
R641b Cem^c olup aḥbāb dik efgān kılurlar başıma

Çerḥ közgüsin şafak-gün tapkay anıñ ‘aksidin
Ol yüz ü leb hecridin bakkan kişi kan yaşıma

3 Ölmişem la‘li meyi şevkıda mey salıñ müdām
Yondurup her yan kadehler kabır kılğan taşıma

Güiyā koygaç kadem başımğa urdı tīg-i zulm
Ser-firāz itti bu hıdmet iylegen pā-dāşıma

Tapmağay şāyed şabūh iylerge mey iy tañ yili
İlt cānım nakdini mey-h^vāre-i kallāşıma

6 Şemme’i fāş iyle ser-gerdānlığımdın iy kuyun
Uçrasañ deşt üzre Mecnūn ismliḡ kardaşıma

Dür saçar közdin Nevāyī lik ol yoktur ki yār
Bir kiçe sunğay ayāğın dīde-i dür-pāşıma

575. 1 küyide:küyinde U₂; 2 bakkan:bakğan U₂; 4 güiyā:kü-
yige FÜ₂T / koygaç...başımğa:kongaç...başımğa kuşlar U₁; 5
tapmağay:tapmağan U₂ / mey:meyl T; 7 dür: دور PÜ₂// singay:
singan U₂ / dür-pāşıma: دورپاشیر F / dür-: دور U₂.

Ve Eyżan Lehu

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-

Körgeli çun tākātım yoktur sini bir yār ile
Veh ni bolğay hāletim körgeñ zamān ağyār ile

Ğuşsa tağıda ulus körgey açılğan lāle-zār
Her yan itsem meyl bu ʿuryān ten-i efgār ile

Ü₂75a 3 Tārem-i ħurşīd üze n'iyley Mesīhā'dın ʿilāc
Zaʿf ara küyide hoş-min sāye-i divār ile

Kan durur köñlümde yanımda süñekler kapsaban
Kām alur ʿişret meyidin lahn-ı müsīkar ile

Iy füsün-ger yazma tūmār ol cünün defʿiğa kim
Şerhi yazılsa tükenmes yüz tümen tūmār ile

Ü₁171a 6 Köñlüm içre kim sığışmas nāvekiñ peykānları
Birkitiptürler okuñ şevkını yüz mismār ile

Dime cismimde müdevver dāğlar kim devr-i çerh
Örtemekke kısmet iyleptür anı pergār ile

Kaşr-ı cennet birle kevşer meyli kılman iy fakīh
Kim köñül ülfet tutuptur külbe-i ħammār ile

9 ʿĀlem ehliğa koşulmakka özünni kılma zār
Çunki ayrılmak kirektür sonra yüz āzār ile

576. Gazel T'te yok; 1 bir:her P//ni:ne Ü₂; 3 küyide: كودا
Ü₂; 4 durur:turur Ü₂; 6 köñlüm:köñlim Ü₂// birkitiptürler:bir-
kitipdürler Ü₂/çkun: أو فونك P; 7 dāğlar:dāğlarım P; 8 meyli:meyl
Ü₂; 9 koşulmakka:koşulma P, koşulmakğa Ü₂/özünni:özünni Ü₂//ki-
rektür:kirekdür Ü₁/sonra: سونكر P.

Deyr ara bed-mestliĝ cürmānesi iy muĝ-beçe
Boynuma askıl sebū baĝlap anı zünnār ile

İy Nevāyī tüz bolup ni kilse tutkıl özni hoş
Kim sitiz itmeklik olmas çerh-i kec-reftār ile

577

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

-.--/--.--/--.--/--.-

Nāvekiñniĝ tosıdın irmes nişānı boynıĝa
Kim irür katl iylegen aḥbāb kanı boynıĝa

Bī-güneh ışk ehliĝa tīg-ı cefā sürgüm disen
Bil ki mindin özge tutmas kimse anı boynıĝa

3 Hecrdin ger yüz kılıç boynumĝa urduñ iy sipihr
Ser-be-ser kıldım kolum yitken zamānı boynıĝa

Kātilimni kimse bilmey zahm yip öldüm velik
Min bilür-min kim irür kanım fülānı boynıĝa

Tavk bil cennet kuşı boynıĝa yā müşkin ipek
Tüşti ta'vīz itkeli hırz-ı yemāni boynıĝa

6 Meyĝa ignimdin ki seccādem girevdür kıldı men^c
Gūyiyā zāhid köre almas ridānı boynıĝa

P250b Ger Nevāyī ölse ol kāfir diyārıĝa çikin
Baĝlaban südrerde zünnār-ı fenānı boynıĝa

10 muĝ-beçe:pīr-i deyr Ü₂; 11 tutkıl:tutĝıl Ü₂.

577. Gazel T'te yok; 1 tosıdın:tozıdın Ü₁//boynıĝa:boynuga
Ü₂; 2 bī-güneh:bī-gümān Ü₁//bil...anı:cehd kıl kim kılmaĝay
'aşık gümānı Ü₁; 3 urduñ:urduñ Ü₂//kolum:kolım Ü₂; 4 bilmey:

بیلی F/öldüm:öldim Ü₂; 5 yā:tā F; 6 boynıĝa:boynuga Ü₂; 7
ol:o P.

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbihi

--.-/-.-/-.-.-/-.-

- Ü₁171b Veh ki çemendın yana isti şimāl özgeçe
Her dem olur 'ıtrıdın könlüme hāl özgeçe
- Bülbül ü kumrī çikip lahn u nevā özge nev'
Körgüzedür serv ü gül ğunc u delāl özgeçe
- 3 Sūsen olup ser-bülend ğonçe kılıp nūş-hand
İlge alardın yitip def'-i melāl özgeçe
- Ü₂75b Sünbül-i pür-tāb hem lāle-i sīr-āb hem
Dūd ile otdın tapıp şibh ü mişāl özgeçe
- Kirdi meger dil-berim hūr-ı perī-peykerim
Gül-şen ara könlide fikr ü hayāl özgeçe
- 6 Bolsa maña dağı yol anda ki 'iş iyler ol
Kılsam idi mest olup kāl u makāl özgeçe
- 'Ömr-i ebed tapka-min tutsa maña bir kadeh
Neş' e-i meydin aña hūsn ü cemāl özgeçe
- Dehrde yoktur kerem dehrniñ ehlide hem
Kılmağa-sin iy köñül fikr-i muhāl özgeçe
- 9 Zühđ Nevāyī saña birmedi mescidde feyz
İmdi kirip deyr ara tarhını sal özgeçe

578. 2 serv ü:serv Ü₂; 3 ser-bülend:bülend P//def'-i:def'
u Ü₂; 4 Ü₂'de beyit sırası: 3, 6, 4, 5, 7; 4 tapıp:bulup FT/
şibh ü:şibh Ü₂; 5 kirdi: کردی Ü₂/hūr-ı:hūr u Ü₂; 7 neş'e-i:
نشاہ F, نشای P, نشاه Ü₁; 9 tarhını:tarhını Ü₂.

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

.---/.---/.---/.---

Kayu kuş kim konar bu peyker-i Mecnūn mişāl üzre
İrür ten za'fidın kuş dik ki yongaylar hilāl üzre

Belā taşı ham olğan kaddim astıdın yırak kitmes
Bi-[°]aynih nokta yanlıg kim tüşer yazganda zāl üzre

3 Eger mey-günluğıdın reng iyler bolsa meşşāda
Közümniñ merdümin yakıl oyup al turfe hāl üzre

Ü₁172a Kaşınñ takı üstide imestür [°]anberin hālin
Zühāl güyā açıptur [°]arızın müşkīn-hilāl üzre

Ni tañ nāzüklükidin ger kurayşī bōrk ağır kildi
Ham iyler çun kırav köprek yağar nāzük-nihāl üzre

6 Sevād-ı hat bile hem [°]arızın hürşīdi rüşendür
Safāda ni tefāvüt sāye tüşkendin zülāl üzre

Bilīne tā saçın çıрмаştı reşkidin anıñ her tün
Dimāğında tañ atkunça hayāl irmiş hayāl üzre

Közümni isteseñ rüşen kadehni yapma iy sākī
Kirekmestür sehāb ol ahter-i ferhunde-fāl üzre

9 Nevāyī yā la'lide uçuktur yoksa yapıştı
Cibinniñ perridin bir pāre kongan çağda bal üzre

579. 1 bu:bir T//yongaylar:bolğaylar Ü₂, kongaylar T; 2 astıdın:üstidin FÜ₁₋₂T//F'te 3. mısra 4. mısra ile yer değıştirmiş/kim:P'te yok/zāl:dāl Ü₂; 3 bolsa:irse T//yakıl:koyğıl FT, takıl Ü₁, yakıl Ü₂; 7 bilīne:bilinge FT, bilige Ü₂//atkunça: atkunça Ü₂; 8 fāl:hāl T; 9 yapıştı:yapuştı FÜ₂.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

---/---/---/---

Hecr otı dağı bile köplümni iy cān örteme
Dūzah otı birle köydür dađ-ı hicrān örteme

Örteben her kimni ot cānıma salma reşkdin
Halkdın peydā min-i mahzūnnı pinhān örteme

3 Lem'a-i ruhsār ile dīn kişveriga salma ot
Munça İslām ehlini iy nā-müsülmān örteme

F629a Āhım otı uçkunın gerdūnga tartıp iy perī
Ol çakınlardın melek haylını her yan örteme

Ger kolum ger cism ü cānım örtedin kıldım bihil
Üz koluy iy cism ü cānım zadkan asan örteme

6 Çunki sin hem kalmağuy örtenmey iy şem'-i tırāz
'Arız otı birle pervānenni perrān örteme

Ü₂76a Çun Nevāyī vaşldın kiçti anı hecr otıda

R642a Örtmey dip iylep irdiñ 'ahd ü peymān örteme

Ve Lehu Teğammedhu'llāhu Bi-Ğufranihi

---/---/---/---

580. 1 köplümni:köplimni Ü₂; 2 halkdın:halknı FÜ₁T / mah-
zūnnı:mecnūnnı FT; 3 kişveriga:kişverige T; 5 cism ü:cism-i
T.

Ü₁172b Zülfiğa meyl iy nesīm-i ‘anber-efşān iyleme
Tarkatıp yüz pāre könlümni perişān iyleme

‘Ālem ehli cānığa rahm iylep iy çābük-süvār
Atlanıp ösrük yana āheng-i meydān iyleme

3 ‘Azm-i geşt iylep tün akşam ay kibi iylep tulū‘
Çerhniñ yüz miñ közin hüsñüğe hayrān iyleme

Zahmlıg bağırımı yüz miñ pāre iylep tıg ile
Zulmdin her pāresin bir katre-i kan iyleme

Dip imiş-sin iylegüm Islām ilinde katl-i‘ām
Iyleme bu zulmni iy nā-müsülmān iyleme

6 Ger diseñ könlüñni gerdün teh-be-teh kan itmegey
Hurde meylin gonçe dik könlünde pinhān iyleme

Iy Nevāyī bezm tüzgen irmiş ol gül bāg ara
Tā perişān bolmasun bülbül dik efgān iyleme

582

Ve Lehu A‘zama’llāhu Ecrāhu

.-.-/...-/.-.-/...-

Tökülgü dik idi cismim kuruk sünekler ile
Meger ki bağladı ‘ışk ol sünekni regler ile

Helākim iylese ol pāk iteklig irmes tañ
Ki tofrağım taşığay pākler itekler ile

581. 1 könlümni:könlümni Ü₂; 2 ehl-i cānığa:ehliğa besī P;
3 hüsñüğe:hüsñüğe T; 4 zahmlıg:zahmlık FÜ₂; 5 ilinde:iline
Ü₁; 6 könlünde:könlümde T.

582. Gazel T'te yok; 1 kuruk:kurug Ü₁; 2 tañ:bāk P // tof-
rağım:toprağım Ü₂.

3 Ta'aşşukumdın irig pendler halāş itmes
Bu bendni kise almas kişi igekler ile

Vişāl şāmı diy alman lebiñni yalkıtsam
Velī tabanıña köz sürteyin möçekler ile

Mey-i vişāl içip lebleriñ öpey dir-min
Ğarīb bāde tiler-min 'aceb gezekler ile

Ü₁173a 6 Zamāne ehli ki devlet çağı kulıñdurlar
Mülāyemet yana köp kılma ol dedekler ile

Nevāyī olsa halāş iyley almağay 'aşık
Cemāl ehli aña va'de iylemekler ile

583

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

---/--/--/--/--/--

Bir kiçig yaşlıg nigārı tapmışam nāzükkinde
Sikritürde tevsenin meydān ara çābükkine

Geh vefā geh nāz u geh efsūn bile özginesin
Körgüzüp her lahza dil-berliğda bir türlüggine

3 Cevr ile tehdīdi bī-dillerğa barı çingına
Mıhr ile her va'de kim kıldı barı ötrükkine

Asru yalğan va'desidin köymüş irdi cāngınam
Añdıban bir kiçe tüşti ilgime ösrükkine

3 ta' aşşukumdın: تاشوقوم دین Ü₁ / pendler:bendeler P, bendler
Ü₁₋₂; 4 tabanıña:tabanıge Ü₁ / sürteyin:sürtüben F / möçekler:
müjekler Ü₂; 7 almağay:almağan P.

583. Gazel T'te yok; 1 çābükkine: جا بؤك كينه Ü₂; 2 u:FÜ₁'de
yok // dil-berliğda:dil-berlikda Ü₂; 3 tehdīdi:tehdīd F.

Ü₂76b İstedim boynın kuçup yüzginesin öpke-min
P251a İztırāb iylep talaştı bar imiş küçlüküne

6 Yüz öperge koymadı ilgin didim bārī öpey
Taşlaban yumrukına kıldı közümi kökkine

Her ni didiñ bar idi yalğangına baştın ayak
İy Nevāyī munça yalğan digüçe bol şükkine

584

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrāhu

---/---/---/---

Ol yaşıl tonluk perī-veş la'l-i şekker-bār ile
Rūh-ı tūtīsın kılıptur münfa'ıl güftār ile

Gerçi ahzār ton bile bāğ-ı leṭāfet servidür
Līk hayrān iylemiş yüz servni reftār ile

3 Ger söküldi ol itek kirpik bile tikse bolur
Kim irür gül hil'atin tikmek münāsib hār ile

Ü₁173b Anla ahzār şem' u sarıg börki anıñ şu'lesi
Tīre külbemni yarutsa kāşki ruhsār ile

Nahl-i kaddür mü yaşıl ton içre yāhod nahl-i mūm
Bağlağan sun' ilgi yüz miñ san'at u hencār ile

6 Sākīyā cām-ı zümürüd-gün ara koy la'l-mey
Kim irür şengerf bī-ḥad hoş-nümā zengār ile

6 taşlaban:taşladı Ü₁ / közümi:közümni Ü₂; 7 baştın:başdın
Ü₁₋₂//digüçe:digüçi Ü₂/şükkine:سوک کینه Ü₁.

584. 1 tonluk:tonluğ FÜ₁; 2 servidür:nahlidür Ü₁//iylemiş
yüz:iylemişdür Ü₁; 3 söküldi:sökükdü Ü₁/itek:ipek F/kirpik:
kirpük Ü₂; 5 bağlağan:bağlağay Ü₂, bağlaban T/sun':men' Ü₂/
u:Ü₂'de yok; 6 mey:meysi Ü₂.

Tā bolay la^cl ü zümürürd arzūsıdın halāş
Tartıban anı Nevāyī dik nevā-yı zār ile

585

Ve Lehu Tābe'llahu Serāhu

---/...---/...---/...---

Her ay ki ğayrıma bir zerre mihri fāş olsa
Anıñ sarı baķa alman eger kuyaş olsa

Közümde eşk dik ol tıfl perveriş tapmış
Nazar hāķını kirek bilse niçe yaş olsa

3 Vişāl ümidige özni yakın salur 'aşık
Firākdın niçe cānıda dūr-bāş olsa

Ni tañ fiġanı baġırdın hırāşlık çıkmak
Birev ki baġrıda ğam çengidin hırāş olsa

Bahārım oldu çu gül-çihre şūhlar ni 'aceb
Yaġar nime başıma jāle ver taş olsa

6 Hoş ol ki tağ itekin tutsa halkdın kaçıban
Uzalsa astıda hārā anıñ firāş olsa

Dimeñ Nevāyī eger yāriñ olsa katliñ iter
Ni kim murādı durur iyle kılssa kāş olsa

7 ü:Ü₂'de yok.

585. Gazel T'te yok; 2 közümde: کوز و سکا Ü₁; közimde Ü₂
// bilse niçe:niçe bilse Ü₂; 3 F'te beyit sırası: 2, 4, 3, 5,
6 / baş:pāş Ü₂; 4 birev: پراو P; 6 anıñ:aña FÜ₁; 7 durur:tu-
rur Ü₂.

586

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

İy ki yüz miñ dāğ koyduñ cism-i ğam-perverdime
Bil ki bolmış her biri āhir devā her derdime

Ü₁174a Hecr ara hālīm gehī bī-huşluk geh ğam yimek
'Işkıñ ikbālide kıl nezzāre h^vāb u hūrdıma

3 Tāze kanlıĝ dāğ isi könlüm ara mühlik durur
'İtr-i rūh-efzā körüñ ğam bāĝı içre verdime

Ü₂77a İyle hākī cism ile kitmek tiler-min dehrdin
Kim ecel hem yitmegey sür'atler iylep gerdime

Savug āhım hayreti ışk ehli könlün örtedi
Turfe işdür il için köydürmek āh-ı serdime

6 Dehr bāĝının ğazānı yafrāĝıdur kan yaşım
Āb-keş yanlıĝ ki hatlar çıktı rūy-ı zerdime

Yil kitürgeç küyi tofrāĝını taptım şāhliĝ
İy Nevāyī kıl temāşā genc-i bād-āverdime

587

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kadrahu

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

586. Gazel T'te yok; 2 huşluk:huşlık Ü₂//u:Ü₂'de yok; 3 könlüm...durur:könlüm...turur Ü₂; 7 şāhliĝ:şāhlik FÜ₁//bād-: yād- Ü₂.

587. Gazel T'te yok.

Koydı ösrük yüzni bu hāk-i ten-i bīmārga
Şem' yanlıg kim tayamışlar anı dīvārga

F629b Encüm olsa mihr üze ança körünmes luṭf ara
Kim gehī tir katresi ol mihr-veş ruhsārga

3 Ol köz irmes kim çikilmişdür uçı zülfün sarı
Kāfirīdür algalı meyl iylemiş zūnnārga

Kıldı 'ālemni gül-istān ol ki gül-gün raḥş üze
Çıktı gül-gün ton kiyip gül sançıban destārga

R642b Derd tofragıga miḥnet sebzesi baş çıktı bak
Her taraf peykān uçı çıkkan ten-i efgārga

6 Hüsn devrānı öter berhem bolur iy serv-i nāz
Zār köplümni körüp meyl itmesen āzārga

İstedi fānūs ara şüret kibi ser-geştelik
İlge ol kim devr birdi günbed-i devvārga

Ü₁174b Yār yok 'ālemdə kim bir yār sırrın asrağay
Bes 'aceb sırrı durur kim il digey agyārga

9 İy Nevāyī hān-kahda körmedin cüz derd-i ser
Anı def' iylerge yüzlen külbe-i hammārga

588

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Rūhahu

...--/...--/...--/...--

2 luṭf ara:luṭfda P; 5 tofragıga:tofragıda FÜ₂, tofragında Ü₁
// çıkkan:çıkkan Ü₂; 6 berhem: RFP; 8 yār:bar F.

588. Gazel T'te yok.

Saluram ruk'asını köplüme urgaç yara
İyle kim tam şikāfı ara kâgıd pāre

Mini Ferhād ile Mecnūn dağı istep tapmas
Tağ u hāmūn ara ʿışk iyledi tā āvāre

3 İy Mesih urma nefes kim savurur gerdimmi
ʿİşk maktūliga kim iyley alıptur çāre

Çerh taş yağduruban yirge kömülmüş cismim
Yasağan anlama kabrimde ükülgen hāre

İy Müneccim ger ol ay şabr u sükūnum haberin
Dimesen yir koyı ham sābit ü hem seyyāre

6 Ger vefā bolmasa devr ehlide tañ yok ki henüz
Kılmamış çerh vefā sāgarını inkāre

Ger Nevāyi gam ara kanı kurup boldı helāk
Ni ʿaceb dil-beri bir kātıl irür hūn-hvāre

589

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

---/--/--/--/--/--

Bilgey ol kim menzil itkey hātır-ı vīrānıma
Kim ʿaceb düşvārlıglardur belā-keş cānıma

Hecr deştide hemānā birkitiptür bir belā
Her tiken kim niş sançıptur ten-i ʿuryānıma

1 kâgıd:kâgaz FÜ₁₋₂; 2 ʿışk...tā:tā iyledi ʿışk F/u:Ü₂'de yok;
3 iyley:iylep Ü₂; 4 yağduruban:yağdurıban Ü₂; 5 şabr u sükūnum:
seyr ü sükūma FÜ₁₋₂.

589. Gazel T'te yok; 1 itkey:ötken Ü₂; 2 hecr: ʿışk Ü₁/birki-
tiptür:birkitiptü F, birkitipdür Ü₁, birkitip Ü₂/bir:yüz miñ
Ü₂.

- Ü₂77b 3 Derd ü ğam ehli ölüm hāli bolurlar çıkkuça
Kirseler hālim sorarğa külbe-i ahzānıma
- Ü₁175a Bağrım u könlüm ğam u derdiğa teskīn birgeli
Olturupturler beliyyet okları her yanıma
- P251b Bu ki bağrım kan idi katlımğa hod hecr irdi bes
Reşk okı hem hācet irmes irdi kirmek kanıma
- 6 Kılma köp āşüfte ol zünnār-ı zülf iy muğ-beçe
Kim tüğünler tüşti andın rişte-i imānıma
- Iy Nevāyī min hod öldüm alğalı könlümni yār
Cānnı dağı iltiben yitkür köñül alğanıma

590

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletuhu

-.-./-.-./-.-./-.-

‘Işk köp saldı mini derd ü beliyyet çāhığa
Veh ki imdi südretür hicrān siyāset-ğāhığa

Iy hoş ol kim iyley alğay öltürürde derd-i ‘ışk
Bir tazallüm şāhığa yā bir vasiyyet māhığa

- 3 Ol kuyaş her yan ki barsa sāye hem-rāhı anı
Sāye dik bī-hāl olur-min reşkdin hem-rāhığa

Korkaram kim yitmegey hālimğa mey nisyānıdın
Niçe kim bar i‘timādım hātır-ı āğāhığa

4 bağrım u könlüm: باغريم köñlim Ü₂; 5 katlımğa:katlim Ü₁; 7
öldüm...köñlümmi:öldim...köñlimni Ü₂.

590. 2 öltürürde:öldürürde Ü₁; 3 ol:iy F // olur-min:olup-
-min Ü₁; 4 hālimğa:hālimde P.

Yā Rab ol bī-dil ki bir dil-h^vāh anıñ matlūbıdur
Anı hem yitkür min-i bī-dil kibi dil-hāhıga

6 İyledür kim satıban Yūsuf'ın algay kalb-i sīm
Kim ki matlūbın koyup meyl itse dünyā cāhıga

Bir bihiştī hūr hecridin tamuğnıñ bimidür
Baksan otluğ köñliñdin çıkkan Nevāyī āhıga

591

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

.-.-/...--/...--/...--

N'itip özümni taşavvur kılay visāl içre
Dilīr çun baka alman aña hayāl içre

Ü₁175b Kadi leṭāfeti bar i'tidāldin artuğ
Velik cilvesidür hadd-i i'tidāl içre

3 Nihāl kaddin iki zülf-i sünbülide körün
Elif kibi ki kaṣā kildi yazdı dāl içre

Çemen ara kızarur sargarur gül-i ra'nā
Meger ki kaldı cemāliñdin infi'āl içre

Digil ki hālide hi noktası bolur zāhir
Tutarga reng koyar nokta çunki hāl içre

6 Kuyaş hayāt suyında körindi yā sāki
Cemāli 'aksini saldı mey-i zülāl içre

5 yā Rab:yazıp Ü₂/ ol:ul T; 6 kalb-i sīm:sīm-kalb FT; 7 bimi-
dür:dūdıdur FÜ₂T//otluğ:otluğ FÜ₁₋₂/çıkkan Nevāyī:çıkkan ki
dūd-ı Ü₂.

591. Gazel T'te yok; 1 özümni:özimni Ü₂; 6 yā:iy P//cemāli:
cemāl FPÜ₁, جمال Ü₂.

Zamāne ehlide yoktur vefā anı tileme
Ki kalmağay-sin anı tapmasağ melāl içre

Çu savt u harf ile tevhid sırrı mümkün imes
Ni āgeh ehl-i cedel münça kıl u kāl içre

- 9 Nevāyi ilgini tutkıl ki vaşlığ ümmidi
Salıp turur 'aceb endiše-i muhāl içre

592

Ve Min Ğarāyibi Zihnihi

.---/...---/...---/...---

Rakīb kilmeki ol nūş-leb şanem birle
İrür niçük ki birev 'ömr tapsa ğam birle

Ni 'ömrdür bu ki min ğam bile kiçürgey-min
Niçük içre kişi hayvān suyını sem birle

- 3 Elem çu yitti kiter 'iş lezzeti cāndın
Kişi ni nev' kılur 'işni elem birle

Yitişse yār rakībi mini çiker söz ile
Ni gencdür ki yutar ejdehāsı dem birle

Bu gül-sitān ara çun hārsız güli bütmes
Özüñge iylemegil h^vārlıg sitem birle

- Ü₁176a 6 Niçük kul olmağā-min deyr pīriğā ki niçe
Ki kemliğimni körer ötkerür kerem birle

9 tutkıl:tutğıl Ü₂ // turur:durur Ü₁ / 'aceb:niçe P.

592. Ü₂'de gazel sırası:591, 593, 592, 594; 1 kilmeki:kil-
gey Ü₂; 3 'iş: 'ışk T; 5 bütmes: بتاس Ü₂//özünge:özine Ü₂ /
h^vārlıg:h^vārlık T;

Nevāyī ağzı hayālīga tüşti istemeniz
Ki tüşmiş imdi yolu vādī-yi 'adem birle

593

Ve Min Netāyici Fikrihi

.---/.---/.---/.---

Ü₂78a Niçe kaççı tüşüptür ol kad-i sīmīn-beden üzre
Pey-ā-pey sā'ika tüşken kibi serv ü semen üzre

Ni bolğay irdi her bir ornığa tüşse idi yüz miñ
Anıñ 'ışkıda min fersüde-i derd ü mihen üzre

3 Közümgē ot çakılğan hecr kácıdın hemānā kim
Çakın diktür dem-ā-dem kim tüşer bu zār ten üzre

F630a Eşer kör 'ışk-ı kāmılğa ki zaħmı minde zāhirdür
Ni kaççı kim tüşüptür ol büt-i peymān-şiken üzre

Anıñ nāzük tenide zaħm tañ irmes ki gerdündın
İrür hārā ara kan la'l ü gül cismi tiken üzre

6 Miniñ hālimğa yığlañ kim eger şīrīn'ğa gül yağsa
Yağar yüz seng-i bārān-ı beliyyet küh-ken üzre

R643a Nevāyī yārga gül-bergi tigse ölgü dik irdiñ
Ni 'ayb ölseñ körüp zaħm ol büt-i sīmīn beden üzre

7 tüşmiş:tüşti T / vādī-yi:vādī-i F.

593. Gazel T'te yok; 1 serv ü:serv-i Ü₂; 2 tüşse:tüşkey Ü₁;
3 közümgē:közimgē Ü₂ // diktür:dikdür Ü₁₋₂; 4 eşer kör:eşerdür
Ü₁ / minde:munda P; 5 nāzük: نازوك Ü₂.

Ve Min Luṭfi Tab'ihî

.---/...---/...---/...---

Hücüm-ı hâl irür ol gül-i cemâl üzre
Niçük ki müşk saçılğay harîr-i al üzre

Cünün selâsili boynumda za'flığ ten ile
Hüner-ver iyle ki zencîr asar hilâl üzre

3 Kadın taḥammüli yoğ ruḥlarğa andağ kim
Tuyür kılsa vatan nâzenîn nihâl üzre

Ü₁ 176b Bilinḡ hayâli tenim birle tâ ki çıрмаştı
Hayâldür min-i dîvâneğa hayâl üzre

Min ü firâk yüki ḡamli özge kom durur
Ki bezm-i 'iş tüzer mesned-i vişâl üzre

6 Salur fütür şafâlığ köñülge ḡâric-dem
Yil ol sıfat ki temevvüc salur zülâl üzre

Nevâyi iyledi cânın fidâ vü vaşl sözi
İmes ta'ayyün öter bərçd ihtimâl üzre

Ve Min Āşârı Zihnihi

.---/...---/...---/...---

594. Gazel T'te yok; 1 harîr-i:harîr ü Ü₂; 2 za'flığ:za'f-
lık PÜ₂ // hüner-ver:hünerdür RFÜ₂ / iyle: اَيْه P; 4 dîvâneğa:
dîvânğa P; 5 yüki...durur: بركى ...turur Ü₂; 7 ta'ayyün öter:
تعين اوتار FÜ₁.

Körün ğam katl-gāhıda belā cellādı kaşım̄da
Cünün zenciri boynumda siyāset tīġı başım̄da

Ü₂78b İçimniñ kan u dāġıdın başım̄ğa hem eğer yitti
Nişāndur lāle dik ol gül ğamıdın iç ü taşım̄da

3 Irür ol gül ğamıdın ser-güzeştımdin ‘ıyān hatlar
Habāb u mevc kim zāhir bolur gül-reng yaşımda

Yüzümde eşk-i sīmīn birle ğam tüzdi ma‘āşım̄nı
Ni hālīm bar iken zāhir durur vech-i ma‘āşım̄da

P252a Köñül hecr ilginiñ tırnaġıdın her yan hırāş olġan
Kulak salsañ irür zāhir fiġān içre hırāşım̄da

6 Ğamıdın cān talaşmakđur işim cānā tirilgey-min
Meded kılsa lebiñdin bir tekellüm bu talaşım̄da

Köñülge bāde gerçi dāş yanlıġ saldı ot līkin
Bişürmek cüz kadeh sevdāsı yoktur uşbu dāşım̄da

Cefā taşı mini ger iyledi tofrac tapmaslar
Nezāre kılsalar harf-i vefādın özge taşım̄da

9 Nevāyī sihr imes gūyā Kelīmu'llāhu ‘aşāsıdur
Bu mu‘cizler ki zāhir boldı kilik-i nükte-pāşım̄da

595. 1 körün:közün Ü₂; 2 başım̄ğa:taşım̄ğa FÜ₂T / yitti:tīġı
P // ol gül:nahl P; 3 gül:ay Ü₂ // gül-reng:ol reng; 4 yüzümde:
yüzümde Ü₂ // iken:ikin FÜ₂T / durur:turur Ü₂; 5 olġan:olġaç
Ü₂, olġay T; 6 talaşmakđur:talaşmakđur Ü₂; kılsa:kılsañ Ü₁T; 7
pişürmek:pişirmek T / dāşım̄da:başım̄da; 8 tofrac:tofrac FÜ₁T //
taşım̄da:yaşımda F, başım̄da Ü₂.

Ve Min Tavāli'i Metāli'i Esrārihi

---/---/---/---

Ü₁177a Bargalı şeh ayda bir mey içmedim mähim bile
Kāşki bir ayçılık bargay idim şāhim bile

Şāhim u mähimğa merdūd olsam irmes 'ayb kim
Barmadım şāhim bile çun kalmadım mähim bile

3 Tīre bahtım azdı vādi-yi 'ışķım ara
Bilmen āhir n'itke-min bu baht-ı güm-rāhim bile

Niçe kim derdin yaşursam 'ışķ iter bir demde fāş
La'l-gün eşkim bile yā tīre-fām āhim bile

Öltürür şerbet velī rencim bolur def' iy hakīm
Bolsa könlüm istegen dik bāde dil-h'āhim bile

6 Deyr kūyide gedā vü mest-min kim reşki bar
Şāhlarnı körseler bu 'işret ü cāhim bile

Iy Nevāyi dir-sin özni saħla körsen yārnı
N'itke-min bī-ihtiyār efgān-ı nā-gāhim bile

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

---/---/---/---

596. 1 ayda:ay u F; 4 derdin:derdim T / bir:her Ü₂; 5 öltürür:öldürür Ü₁ // könlüm:könlüm Ü₂; 7 gedā vü:Ü₂'de yok / reşki bar:reşkidin P; 7 saħla:sakla Ü₂T.

Ol soyulğan berg-i gül çağlıg yüzün bustānıda
Bir kızıl gül-bergi bütmiş güyi ak gül yanında

Yoksa aynıñ yanında behrām bolmış cilve-ger
Cilvesi behrām'ınñ ni tañ kamer devrānıda

3 Yoksa bir tırnağın olmıştur hınādın la'l-gün
Āyetī kildi yed-i beyzā çu ilgin şānıda

Yoksa nāmem şafhasın bir kaṭre kan itti nişān
Kan yaşım mahzūn köñül derdin saña yazğanıda

Yoksa ol yüz közgüsi bir kaṭre tirdin tuttı zeng
Çun kuyaş tābı uryān boldı sipihr eyvānıda

Ü₁177b 6 Şafha-i cānımğa iy sākī tamız bir kaṭre mey
Kim özin taptın köñül ni hāl ise cānānıda

Ü₂79a 'Arızı ol şüh çābükniñ soyulğan vechdin
Yüz miñ andak zahmdur miskīn Nevāyī cānıda

598

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi's-Şerīfeti

.---/.---/.---/.---

Nihāl-i kaddın ildin cān alur nāzük-hırām içre
Yüz ol alğança gül-bergin birür şirīn-keḷām içre

İrür uryān tenimde būriyā-yı hecr naḳşıdın
Köñül bir nā-tüvān kuş kim giriftār oldı dām içre

597. 1 çağlıg:çağlık FT / yüzün:yüzün Ü₂; 3 tırnağın:tır-
nağın P / olmıştur:olmışdur PÜ₁₋₂; 5 tirdin: تيردين Ü₂ / tut-
tı:koptı T / zeng:reng RT // tābı:battı F; 6 tamız: تميم Ü₂ //
özin:özün T; 7 çābükniñ: جا بوك نينك Ü₂ / vechdin:vechidin Ü₂T.
598. 1 nāzük: نازك Ü₂;

3 Maḡa iş āteşin la'lin ḡayālin tā bişürmekdür
Ni otlar kim tutaştı cāḡa bu sevdā-yı ḡām içre

Nişimen iyledi könlüm kuşu kūyünde kayd itme
Kebūterḡa kişi kasd itmedi Beytü'l-Harām içre

Eḡer ḡayvān suyu tamızsalar hecrinde aḡzıḡa
Birür-min ḡāsteḡa zehr-i helāhil ḡa'mı kām içre

6 'Acāyib tīredür ḡam şāmı yā dūd otı kim örter
Mahabbet ehlini mihr otıḡa ḡerdūn bu şām içre

Bu kim Cemşīdka devrān vefā körgüzmevin yıktı
Oku keyfiyyetin kim yazılıptur devr-i cām içre

Bu iski deyr çun kılmas müdām ilge vefā ḡoş tut
Özüñni dāyim iski mey bile 'iş-i müdām içre

9 Didin kūyide bolḡumdur Nevāyī birle hem-şoḡbet
Rakīb āḡir köp anıḡ birle bolma bu makām içre

599

Ve Min 'Arāyisi Ebkārı Efkārihi

---/--/--/--/--/--

Ger kuyaştın ḡadrim artukrak durur şāh allıda
Zerredin yüz ḡatla öksükrek-min ol māh allıda

Ü₁178a Yanıda ay allıda ḡurşīd irür her kimse kim
ḡāh bolsa dil-beriniḡ yanıda ḡāh allıda

3 iş:kim Ü₂/la'liḡ:la'lin T / ḡayālin:ḡayāli FPT / bişürmekdür:
bişürmekdür Ü₂; 4 könlüm:könlüm Ü₂ / kayd:kahr T; 6 dūd:derd T;
Cemşīd'ka:Cemşīd'ḡa Ü₁T / vefā:cefā T // yazılıptur:yazılıpdur
F; 8 iski:ikki P // özünni:özünni Ü₂; 9 anıḡ:anıḡ Ü₂.

599. 1 kuyaştın:kuyaşdın Ü₁₋₂ /artukrak:artukrak PÜ₁T/durur:
turur Ü₂//öksükrek-min:öksükrek-min Ü₂; 2 yanıda:yanıda FÜ₁₋₂T.

3 Kōz yumup açkunça gerçi könlüm alıp örtedi
Veh n'itip asray köñülñi biyle dil-h^vāh allıda

Ay felek hār-gāhıda andın çiker yüzge sehāb
Kim ança almas yüzün ol māh-har-gāh allıda

Hüsn şāhı yār u min muñluğ gedālık kılmasam
Kimni tapıp iylegey-min şey'ü li'llāh allıda

F630b 6 Ol ki vahdet şerhin iyler sırrıdın āgāh irmes
Ger fenā kesb itmegen bolsa bir āgāh allıda

‘Işk ikbāli Nevāyī'ğa ikendür ser-nüvişt
Körmey olmas ol ki miñnet bolsa yā cāh allıda

600

Ve Lehu'l-‘Acāyibdin

.---/.---/.---/.---

R643b Güli kim yār birgey min kibi ‘uryān gedālarğa
Meger kim sançkay-min anı baş üzre yaralarğa

Ni gül tofrag kiltürse sabā közlerge tartar-min
Semendi yolıdın terciñ iylep tütüyālarğa

3 Kōz ü kaşını tā kördüm közüm kaşınğa hayrāndur
Yana hiç iltifātım yok köz ü kaşı karalarğa

3 açkunça:açğunça Ü₂ / könlüm:könlüm Ü₂; 5 yār:bay FÜ₁T / min
muñluğ:sin muñluğ Ü₂ / gedālık:gedālık FÜ₁T // şey ü: شئ Ü₂;
7 Nevāyī'ğa:Nevāyī'ge Ü₁ / ikendür:ikindür Ü₂.

600. 1 sançkay-min:sançğay-min Ü₂; 3 kördüm közüm:kördüm
közim Ü₂ / kaşınğa:kaşıda F, kaşıda Ü₁₋₂, kaşığa T // köz ü:
közi Ü₁.

Ü₂79b Çu ol bî-gâne-veşdin âşnâlıg kördüm iylep-min
Özümnî bir yolu bî-gâne barça âşnâlarğa

Anı hağ asrasun bir özi dikke mübtelâlıgdın
Terahhum iylese gâhî özige mübtelâlarğa

6 Cefâsın gerçi köp tartıp vefâ kıldım telâfîdür
Ger itse bir vefâ ötken zamân kılğan cefâlarğa

Niçe hüsn ehlidin yağsa belâ 'uşşâk tartar veh
Belâ-keş il tahammül iylemey n'itkey belâlarğa

Ü₁178b Min ü mey gulğuli vü şüh sâkî hükmi icrâsı
Sala alman kulak devr ehli iyler mâ-cerâlarğa

9 Zamâne şuglı tavk-ı la'netin salğan boyunlardın
'Aceb yüktin özin kutkardılar yüz rahmet alarğa

Hemânâ gâfil oldı pādşālar pādşāhıdın
Gedâyî kim özin muhtâc körgey pādşālarğa

P252b Nevâ taptı Nevâyî berg-i gül kim yârdın kildi
Anıñ eltâfı yitkürdi munı berg ü nevâlarğa

601

Ve Lehu'l-Ğarâyibdin

---/---/---/---

Çunki mâyildür köñül ağıyar sarı yârğa
Sadka cânım yârınñ köñli üçün ağıyarğa

4 kördüm:kördim Ü₂ // özümni:özimni Ü₂; 6 kılğan:kılğay P; 7 tartar veh:tartarda Ü₂T; 8 alman:almak Ü₁; 9 şuglı:şevkı Ü₁ // yüktin:yükdin FÜ₁ / yüz:P'te yok; 10 pādşālar:pādşāhlar Ü₂T; 11 kildi:taptı Ü₂ // yitkürdi:tigürdi Ü₂ / munı:anı F / ü:Ü₂'-de yok.

601. Gazel T'te yok.

Isterem ağyār ayāğın öpke-min belkim közin
Kim barıp küyige yitmiş devlet-i dīdārga

3 Çun yiter 'ıtrı dimāğımga kirer cismimga rüh
Her nesīmī kim iser ol serv-i gül-ruhsārga

Her birige cānı dir-min şadka iyley cilvede
Yüz tümen cān şadka bolsun ol kad ü reftārga

Nakd-i cān u hırmen-i 'ömrümni şarf ittim velik
Ol şanem kāni' imes bu meblağ u miqdārga

6 Halkdın yüz deşt yol tutsun kırak ol zār kim
Dir ki özni salmayın her lahza min āzārga

Halvetinde çun güşādi tapmadım ma'zūr tut
Bolsam iy şeyh imdi 'azīm külbe-i hammārga

Iy Nevāyi bī-ser ü pālīg çu kıldın ihtiyār
Kir fenā küyige bakma kefs ile deştārga

602

Ve Lehu'n-Nevādiridin

..---/..---/..---/..--

Ü₁179a Herat'dın eger ot tüşse Sebz-vār'ğaça
Bolay semender ü tartay özümni yārgaça

Köjül dağı bu ot içre yoluksa hem hoştur
Ki bolsa hem-rehim ol serv-i gül-izārgaça

2 közin:yüzün F; 4 bolsun:bolsa FÜ₁₋₂; 5 beyit Ü₂'de yok; 6 kırak:çerāğ Ü₂; 7 hammārga: خامنه Ü₂.

602. 1 Sebz-:Sebze- T // özümni:özümni Ü₂; 2 yoluksa:yo-
luksam T.

3 Cünün ara yarışıp gāh u gāh kıçkırışıp
Yitişsek ikkimiz ol tünd şeh-süvārgaça

İmes çu 'ömr işi ma'lüm her niçük bolsa
Özümmi yitküreyin yār olur diyārgaça

Ecel çu yitti anıñ küyi sarı yüzlensem
Fidāsı cism-i nizār olsa cān-ı zārgaça

6 Çu küyi içre mezārınga birseler tertib
Kademni kılrsa gehi rence ol mezārgaça

Ü₂80a Vişāl kayda vü min kayda sākiyā mey tut
Ki mūr seyri imes çerh-ı zer-nigārgaça

İrür bahār ganīmet mey iç ki bilmes-sin
Ki dehr bāğda bolğun yana bahārgaça

9 Nevāyi'ya gamım öltürdi gam-zedā mey bir
Yok irse başla mini yār-i gam-güsārgaça

3 yarışıp:yaraşıp P / gāh u gāh:gāh gāh u PÜ₁; 4 özümni:özim-
ni Ü₂ / yār olur:yār u ol P; 5 anıñ:anıñ Ü₂ / yüzlensem:süd-
rensem F, südrelsem T; 6 rence:rençe F / ol:geh ol T; 9 öl-
türdi:öldürdi Ü₁ // başla:taşla Ü₁.

LĀMELİFNİŶ LĀLE-RUHLARININĶ LĀBESİ

603

.---/.---/.---/.-

Nigārımğa bī-dād fen boldı la
Dil-ārā didim dil-şiken boldı la

Çıkardı çu haṭ hüsni gül-zārıdın
Maña kısım barça tiken boldı la

3 Yüzi lālesi hecridin köñlekim
Sirişık içre kanlıĝ kefen boldı la

Yaşım encümin saçıban ĝam tünı
Yüzi şem^e her encümen boldı la

Hadengi ki her kinge attı sipihr
Nişānı biziñ cān u ten boldı la

Ü₁179b 6 Felekniñ yañı ĝamlarıĝa maḳām
Biziñ iski beytü'l-hazen boldı la

Vefā va'de kıldı didim kılmagun
Nevāyi hemol min digen boldı la

604

Ve Eyzan Lehu

...---/.---/.---/.-

603. 2 Ü₁'de beyit sırası: 1,3,4,5,6,2,7; 3 lālesi hecridin:
lāle hicrānıdın Ü₁.

604. Gazel T'te yok.

Sāki-yi ʿiṣk ʿunki urdı şalā
Tutmadı ilge ğayr-ı cām-ı belā

İlge ger cürʿa tuttı ger kaṭre
Maña yitkende devr koydı tola

3 Cānı irgendürür anıñ bu meyi
Ki biziñ köñlimizge birdi celā

İmdi cāmı tola vü ger hālī
Biz aña bende-biz halā vü melā

Sonra tuttı müdām sāğar-ı mey
Pir-i mey-hāne dāme ʿizz ü ʿalā

6 Mey bile köñlüm oldı iyle meşel
Ki tapılmas anıñ kibi meşelā

Ger Nevāyī'ğa evvel iyledi luṭf
Dil-beri sonra zulm iyledi la

1 sāki-yi:sākiyā P; 2 yitkende:tigende Ü₂; 3 irgendürür...
mey:irkin turur bu meydin lik Ü₂ // köñlimizge:köñlümüzge
FÜ₁, köñlümüzde P; 5 ʿizz ü:عز و F; 6 köñlüm oldı:köñlüm
aldı P, köñlim aldı Ü₂ // anıñ:anun Ü₂.

Yİ HARFİNİŶ YAGMALARINIŶ YÜZ KÖRGÜZMEKLERİ

605

-.-./-.-./-.-./-.-

Ay yüzün üstide tir gül-berg üzre şeb-nemi
Lîk her bir katredin bolup gül-istân 'âlemi

Katredin 'âlem gül-istân bolmağı tañ yok ki bar
Bahr-i rahmet 'arızın bağığa tüşken şeb-nemi

Ü₁180a 3 Gül nidin yir tuttı il başıda salu mühri dik
Tapmağan bolsa riyâzınnıñ şemimidin şemi

Ü₂80b Kökke çun iltip melek rahşın gubârın tapmayın
Zühre andak sürme-i Keyvan anın dik perçemi

F631a Yok 'aceb atınga ger mühr-i nübüvvet bolsa hatm
Kim nübüvvet halkasıda yok sinin dik hâtemi

6 Saçkay irdi çeşme-i hurşiddin hayvân suyu
Hem-demin bolsa idi 'İsi-yi rûhu'llâh demi

Çun Nevâyi na'tın ayturğa tiler bolğay 'ilim
Ni 'aceb ger bolsa bat 'âlimler içre a'lemi

606

R644a Ve Lehu Eyzan

.----/.----/---

605. 2 bolmağı:bolmağay Ü₂; 4 anın:anun Ü₂; 6 hayvân:hayret P; 7 bolğay:bolsa Ü₂ // a'lemi:'âlemi Ü₁.

606. Gazel T'te yok.

Çu her dem ol perî bî-gâne bolğay
Yakındur kim kişi dîvâne bolğay

Şeb-istân içre sin ol şem'-sin kim
Kevâkib devride pervâne bolğay

3 Körüp hâliñni bildim kim kurutğan
Şikîbim mezra'ın bu dâne bolğay

Mey-i la'liñdin ol kim boldı rencür
Aña dârü's-şifâ mey-hâne bolğay

Ni yir bolğay dime min gamğa menzil
Ki ger bolğay biziñ vîrâne bolğay

6 Birev cān u cihāndın istegey dōst
Ki hem āzāde hem ferzāne bolğay

Nevāyî sinsiz olmay mücrim olmaş
Ger alsañ cānını cürmāne bolğay

607

P253a Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

.---/.---/.---/.---

Ü₁180b Başımğa kaş gāhî yitse raħşın sikritip māhı
Su birsem közlerimge hoy-feşān ruħsārıdın gāhî

Melāhat evci birle hūsn bustānıda yok revnak
Kanı bu bāğ ara servi kanı ol evc üze māhî

2 şem'-sin:şem'-min Ü₂; 3 kurutğan:kurutğan Ü₂; 4 beyit P'te
yok; 5 biziñ:yiriñ RP.

607. 1 gāhî yitse:yitse gāhî Ü₁ // közlerimge:közlerimğa
T; 2 üze:ara Ü₂.

3 Dime āhir ki yoktur 'ışk sevdāsıda bir bī-dil
Anı körgil ki bar mu hüsn bāzārıda dil-h^vāhī

Ni taq efsürde-dil bolsam ki tā hüsn otı öçmişdür
Könüldin dağı hergiz çıkmamış bir şu'leliğ āhi

Ni bolğay ger bahār-ı hüsn ara açılsa bir gül kim
Tüşüp bir berk-ı 'ışk örtensem andak kim per-i kāhī

6 Kirip 'ışk u maħabbet deŝtiğa iy kim yana yandıq
Muhikdür-sin nidin kim tapmadıq bu yolda hem-rāhī

Nevāyi bar isen āgeh selāmet mülki hem hoştur
Velikin reh-beriq bolsa yolu kat'ıda āgāhī

608

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyubehu

---/--/--/--/--/--

Ol perī sevdāsı min divānedin ayrılmadı
Tā mini divāne vü rüsvāy-ı 'ālem kılmadı

Yok köpülde her ser-i müyumda bir efgān irür
Kim cefāsı nişi yalguz könlüme sançılmadı

Ü₂81a 3 Didim öltür imdi kim 'ıŝkıq nihāndur āh kim
Kılmadı katlim bu iş 'ālemğa tā yayılmadı

Haste 'uŝŝākığa rahm itti maña yok güyiyā
Za'fdın ol hayl ara bir irkenimni bilmedi

4 bolsam...otı:olsam...öçi P / öçmişdür:öçmiştir FT // şu'le-
liğ:şu'lelik FÜ₂T; 5 ger:kim // berk-ı'ışk:berg-i gül T; 6 u:
Ü₂'de yok; 7 hoştur:hoşdur Ü₁ // kat'ıda:kat'ı vü T.

608. 2 müyumda:müyımda Ü₂T; 3 öltür:öldür Ü₁ / 'ıŝkıq:'ış-
kım T; 4 P'te beyit sırası:3, 5, 4, 6 / itti:it F.

Tiği tā yitti köñülñi çāk kıldı turfe kör
Yitmeyin ol nev^c su bu gonçeğa açılmadı

6 Kaldı aytılmay nihānī ʿışk sırrı niçe kim
Kalmadı bir söz ki bu maʿnī ara aytılmadı

Ü₁181a Niçe kani yutkay Nevāyī bāde tut iy muğ-beçe
Kim humār-ı hecri ol meyni içip yazılmadı

609

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

---/--/--/--/--/--

Halka-i zülfün köñül çikmes mü irdi iy perī
Kim kecekdin sançıtın kullāblar hem ber-serī

Tāb u piç irmes kecekde kim ʿaceb yok piç ü tāb
Kim yüziniñ otğa tüşmiş periniñ bir perī

3 Otda per nā-hoş birür is veh mu ʿaṭṭar iylemiş
Otkā tüşken perğa mānend ikki zülfün ʿanberi

Gūyiyā irmes keceklerde bu yaqlıg tāb kim
Çihren otı tābıdın kaytardılar yüz her sarı

Çeşme-i hurşid ol yüz yanında kullāb-ı zülf
Saldılar gūyā kecek ol çeşmenin ördekleri

6 Oğridur ol zülf vākıf bol ki bi-had bimi bar
Halka-i kullābığa tüşse kulagın gevheri

5 turfe kör:turfedür T; 6 niçe:ança T; 7 yutkay:yuttı Ü₂, yut-
may T // hecri:hecr T / yazılmadı:ayılmadı Ü₁.

609. Gazel T'te yok; 1 kecekdin:keçek PÜ₂; 2 kecekde:keçek-
de P; 3 otda:otka F / birür is:irür bes Ü₂ // otka:otğa PÜ₂;
4 kaytardılar:kaytarsalar Ü₂.

Ger Nevāyī tilbe bolsa yok 'aceb bu nev' kim
Zülfiniñ zencirini kıldı perişān ol perī

610

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

.---/.---/.---/.---

Vişālim şāmiça yok hecr subh-ı mihnet-efzāyı
Ki rüşenrak durur anıñ kuyaşından munuñ ayı

Münāsibdür közüm sürtüp kaşısam kirpikim birle
Kıçışsa mey otınıñ hurkatı birle kefi pāyi

3 Kiçe külbemğa kilseñ müdde'ı men'ini iskerme
Tolun ay seyr iterde it hürerdin kayda pervāyī

Ni tañ ger subh-ı 'İşim tīredür kim tañ yili iskeç
Saçar kâfūr üze müşk-i Hoten zülf-i semen-sāyī

Ü₁181b Şimāl irkin didim raşın çakılğaç berk dik köydüm
Semüm irmiş hemānā bād-pāy-ı çerh-peymāyī

6 Yaman 'ālemdede irdim şām-ı hecrimdin bi-hamdi'llāh
Yaruttı tīre külbemni cemāl-i 'ālem-ārāyī

Firāk içre iriglik iy köpül mühlik durur bilgil
Ki 'ışk ehliniñ ol sühān kiliptür 'ömr-fersāyī

Kiter hūşum kaçan isler-min ol büt kaşrı dīvārın
Meger kim yoğruluptur bāde birle deyrniñ dāyı

610. 1 durur:turur Ü₂; 2 münāsibdür közüm:münāsibtür kö-
zim Ü₂ / kirpikim:tırnağım Ü₁; 3 külbemğa:külbemge T / kil-
señ:kirseñ Ü₁ / men'ini:men'idin FT; 4 iskeç:yitkeç Ü₁ // ü-
ze:üzre Ü₁ / Hoten:Çin Ü₁; 5 çakılğaç:saçılğaç F/köydüm:köy-
dim Ü₂,kördüm T;6 yaruttı:yarıttı T;7 durur:turur Ü₂//ehliniñ:
ehliniñ Ü₂; 8 hūşum:hūşım Ü₂/ister-min:işler-min Ü₁₋₂/dīvārın:
Ü₁

Ü₂81b 9 Nevāyī her makām içre nevā körgüzse bülbül dik
‘Aceb irmes nidin kim gül dik olmuş yāri hercāyī

611

Ve Lehu Teğammedehu'llāhu Bi-Ğufrānihi

.---/.---/.---/.---

Könül çun sindin üzdüm şādliğ imdi muhāl olğay
Açılmağlığ üzülgen gönçeğa ni ihtimal olğay

Kadıñ hem gül saçar hem sāye salur hem hıram iyler
‘Aceb ger gül-şen-i firdevs ara mundak nihāl olğay

3 Köñül bir pāy-būs ümmididin zülfünğa bağlandı
Ki tapkay kām çun zülfün yörürde pāy-māl olğay

Su hayvān çeşmesidin yıl Mesih enfāsıdın tapsa
Kaçan tūbiğa nahl-i kāmetinçe i‘tidāl olğay

Cününüm küyide bir taş zahmığa harif irmes
Niçe Ferhād sevdā tağıda Mecnūn misāl olğay

6 Köñül birle hayālın iyle çırmalmış ki bilmen kim
Hayālın köñlüm olğay yoksa köñlüm ol hayāl olğay

Leb-i la‘lin meyidin reşha‘ī tammış zekān sarı
Dime kim rengi mey-gün bu letāfet birle hāl olğay

İmes mey-hānenin sığınan sıfāli dürdi dik içsem
Eger cām-i Cem içre Hızr suyıdın zülāl olğay

9 yāri:yār / hercāyī:cāyī P.

611. Gazel T'te yok; 1 üzdüm şādliğ:üzdim şādlik Ü₂ // a-
çılmağlığ:açılmağlık Ü₂; 5 cününüm:cününüm Ü₂; 6 köñlüm...köñ-
lüm:köñlim...köñlim Ü₂; 7 leb-i:leb ü Ü₂.

Ü₁182a 9 Tut iy sākī maña bir mey kim anıñ neş'esi yitkeç
F631b Köñül bī-ḥāl bolğay cānga her dem özge ḥāl bolğay

Hoş ol rindī ki bargay külbedin gül-şengā bargan dik
Bekā mülkige çun dār-ı fenādın intikāl olğay

Nevāyī tīresin ehl-i naẓar ḥāk-i rehin köz tut
Saña bu sürmedin şāyed yaruğluk ihtimāl olğay

612

R644b Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

---/--/--/--/--

Bāde gül gül iylemiş rüşen 'izārıñ bāğını
Iyle kim saçkay şabā su üzre gül yafrağını

Dür tola şandūk dir her yan timür gülmih ile
Körgen il 'ışkıñ tola köksümde her yan dāğını

3 Ni 'aceb gül-gün bulut bolsa vü andın yağsa kan
Çun savursa yıl şehīd itkenleriñ tofrağını

P253b Hāliñ ü la'liñ kātīlidin ki kıldı tu'me zāğ
La'l-gün iylep turur minkār ile tırnağını

Zanbak anda lāle-gün bütkey şecerler sürh bīd
Her çemengā birse su kanlıg sirişkim yağını

6 Zāyi' oldı iy köñül gāfletdin eyyām-ı şebāb
Bāri itme fevt 'işyāndın inābet çağını

9 kim:ki Ü₁ // bolğay:olğay F; 11 saña:maña F / yaruğluk:ya-
ruğluğ Ü₁₋₂.

612. 2 dür: / / şandūk dir:şandūkdın Ü₂, 4 kātīlidin:kā-
tili-min T; 5 anda:andak Ü₂ / şecerler:seherler Ü₁.

Kör Nevâyî şucle-i âhıda imgeklig tenin
Körmegen bolsañ belâ berkı vü miñnet tağını

613

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

.---/.---/.---/.---

Bu bayramda kanı şühî ki cânım bolsa kurbân
Ki tutsa bâde rengi iyle kim kurbâniler kanı

Anıñ cāmı hilâl-âyın şafağ-āsā meyi rengin
Tutup ol sâki-i şirîn sümürsem dem-be-dem anı

Ü₂82a 3 Bolup ol çäbük-i meh-veş niçe säğar bile ser-hoş
Ü₁182b Minip bir tevsen-i abraş çu boldı 'azm-i meydānī

Tüşüp dīn ehliğa āfet salıp Islām ara ğāret
Bolup halk içre bir hälet ki kalmay kimseniñ cānı

Yüzi meydin bolup gül gül perişān her taraf kākül
Özin asrarağā yok Rūhu'l-Emīn'niñ hadd ü imkānı

6 Kapak haylı ara ğavğā namāz ehlide min yağmā
Du'āğa günbed-i mīnādın aşıp halk efgānı

Zihī ikbāl ana hem-dest kim 'īd aqşamı peyvest
Bu yaplığ çäbük-i ser-mest anıñ bolsa mihmānı

Eger 'īd isteseñ her dem fenā zeylini tut muhkem
Ki bir demde iki bayramğa uçrar sālīk-i fānī

7 āhıda:āhı vü FÜ₁₋₂T.

613. Gazel T'te yok; 2 meyi:mey PÜ₁T; 6 kapak:katık Ü₂ /
haylı:ehli Ü₁; 7 aqşamı:aqşamı Ü₁ // çäbük-i:çäbük ü PÜ₂ /a-
nıñ:anuy Ü₂; 8 zeylini:dīnini Ü₂.

- 9 Nevāyī zār u muẓtardur kātīl iylerge der-hordur
Cemāliḡ 'īd-i ekberdür kıl āhir anı kurbānī

614

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrahu

---./---./---./---

Veh kim yana bir muḡ-beçe dīnim yolın urdı
Zühd ü vera'im hırmenini kökke savurdı

Mest iyledi andak ki tüşüp allıḡa başım
Büt allıda bu mekr bile secde buyurdı

- 3 Tārāc itiben dīn ü takıp boynuma zünnār
Yüz yıllık küffār hisābıḡa kiçürdi

Mest-i ebedī bolḡusı min yaḡlıḡ ezelde
Her kim ki fenā deyride bir cām sümürdi

Āhım tütüni köktin uluḡlukka aşıptur
Bu düdnı ol ay ḡamı gerdündın aşurdı

- 6 Āsüde sıfatlıḡ tiledim pīr-i tarīkat
Devrān iliniḡ ülfetidin terk buyurdı

Ü₁183a Hoş bolḡay eger tutsa Nevāyī sarı himmet
Makşad haremi bādiyesin ol ki yügürdi

614. Gazel T'te yok; 3 boynuma:boynıma Ü₂ // kiçürdi:ki-
vürdi FÜ₁₋₂; 5 köktin:köküdn Ü₁ / uluḡlukka:uluḡlukda F, u-
luḡlukḡa Ü₂; 6 sıfatlıḡ:sıfatlıḡ F, sıfatlıḡ Ü₁₋₂; 7 haremi:
haremin Ü₁ / yügürdi:buyurdı Ü₂.

615

Ve Lehu Tābe'llāhu Şerāhu

---./-.-./-.-./-.-

Ol şāh u min gedā-min ol tıfl u min karı
Ger bakmasa miniñ sarı haḫ bar anıñ sarı

Bir laḫza tırgüzüp mini bir laḫza öltürür
Gāhī biri yügürse oyun vaktı geh narı

- 3 Öydin ki çıktı kırmeki mümkün imes yanıp
Yaş dik ki közge kırmes eger çıksa taşkarı

Aḫter durur geh rāci' olur gāh u müstakīm
Çun şūḫlukka barsa kiyin kilse ilgeri

Ay u kuyaşka oḫşata almas-min anı kim
Bardur kuyaş u ay kibi her sarı kulları

- 6 İy muğ-beçe ḫumār ile deyr işikinde-min
Cāmı yiber maña tilemes bolsañ içkeri

Leylī ol ayğa oḫşamadı līk 'ışḫ ara
Mecnūn'ın otka saldı Nevāyī'ğa oḫşarı

616

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---./-.-./-.-./-.-

615. 2 öltürür:öldürür Ü₁ // biri:beri Ü₂ / oyun:olın T;
4 durur:turur Ü₂ / olur:irür F / gāh u:gāh Ü₁₋₂T // şūḫlukka:
şūḫlukta PÜ₂, şūḫlukda Ü₁ / kiyin:keyin (كين) Ü₂; 5 kuyaş-
ka:kuyaşğa P // bardur:barur T; 7 otka:otğa Ü₂.

616. Gazel T'te yok.

Ü₂82b Bolmuş buzug köñülde kaşın turfe şüreti
Virāne içre iyle ki mihrāb hey'eti

Ger müdde'ī melek boluban kirse kūyige
Bāl u perini örtegey aḥbāb ḡayreti

3 Ḥüsnün ḥakīkatini köñül bilmese ni tañ
Her dem bolur çu ḡayreti üstide ḡayreti

Dāğ-ı firāk tāze koyuπτur içimge kim
Bağrımın tāze köydüredür dāğ-ı fūrkatı

Ü₁183b Ol yüzge bu hevā'ī-yi ser-geşte mihrinin
Ḥurşīd birle zerreçe bar ilge şöhreti

6 Bir bu'l-ı'aceb müş'abid irür pīr-i mey-kede
Deyr içre muğ-beçe bile her sarı lu'beti

Ferd ol Nevāyi'yā ki be-cüz renc nef'ci yok
Her kim ki 'ālem ehli bile bolsa ülfeti

617

Ve Lehu Rafa'a'llahu Kadrahu

---/---/---/---

'Arızın körmekke cāna muntazır irdim bir ay
Bir zamānlig intizārım ol bir aydın ötti vāy

Ol köz ok atmagnı verziş kılmas irse ni üçün
Bağlamış mihrāb şekli birle müşkin ikki yay

2 kūyige: کوی Ü₂ // örtegey: ارتکای P; 3 ḡayreti: ḡayretü Ü₂
// çu:mu Ü₂; 4 dag-1:dāğ u Ü₂ / içimge:içime F; 5 hevā'ī-yi:
hevāyi-i Ü₂; 6 muğ-beçe bile: turfe muğ-beçe FÜ₁₋₂.

617. 1 körmekke: کورمکا Ü₂ / bir:her T; 2 atmagnı:atmaknı
Ü₁₋₂T // ikki yay:yanı ay Ü₁.

3 Şubḥ-ı ikbālimga çıktı şām-ı mihnet perdesin
Yüz üze zülfün ki kâfūr üzre boldı müşk-sây

Ġonçe dik könlümni açkan bolsa tîġın çäk itip
Taḡ imestür kim bolur dâyim revân su dil-güşây

Sin ki bezm-i 'îş ara her dem kılur-sin kakhaha
Ni ġamıḡ andın ki yıġlar-min ġemıḡdın hây hây

6 Şâf 'işret deyr ara isken zamân iy muġ-beçe
Ġâhi ihsân kıl gedâlar sarı hem bir cür'â lây

Kökte ayġa yok Nevâyî meyli zâhir bolġalı
Mâvi yaġlıġdın yüzünnün pertevi iy körke bay

618

Ve Lehu Kaddesa'llâhu Rûhahu

.---/.---/.---/.---

F632a İrür sîr-âb andak âteşin güldin yüzün baġı
Ki kılmaş cilve ot birle sudın her tâze yafrâġı

Tahayyül birle nâzük sâ'idin ger tolġasam tamġay
Hal olġan sîm andak kim üzülgey inçü kolbaġı

Ü₁184a 3 Kisek küyide yançıp asraram köz perdesi içre
Kitürġen dik birev kâġıdġa çırmap Ka'be tofrâġı

P254a İmes gül-bünde nev-res ġonçe yâ ḡamlık tiken her yan

R645a Ki bülbülnün kalıptur anda tumşuġ birle tırnaġı

3 zülfün:zülfün T; 4 könlümni açkan:könlümni açkan Ü₂//dil-güşây:sevda kuyaş T; 6 sarı:içre Ü₁ / cür'â:katre T; 7 kökte:kökde Ü₁ // yaġlıġdın:yaġlıġdın Ü₂, yaġlıkdın T / yüzünnün:yüzünün Ü₂.

618. 2 nâzük: نازوك Ü₂//üzülgey:üzülse FÜ₁T/kolbaġı:kolpaġı Ü₁; 3 asraram:asrasam Ü₁//birev:birer T/kâġıdġa:kâġızġa FÜ₁T, kâġızka Ü₂/çırmap: چیراماب Ü₁; 4 bülbülnün:bülbülün T/tırnaġı: minġarı F.

Hoy-ı ruhsarı yadı birle bolmış mużtarib könlüm
Balıg yañlıg ki gevherniñ mekânı boldı kursağı

6 Ecel alurda cānımnı irür hecriñ şerik ammā
Eger ol rahm hem körgüzse bolmas rāzı ortağı

Ü₂83a Yime bāzı ki lu^cbet-bāz irür gerdün firibingā
Bu lubetler ki il köñlin alur anıñ kavurçağı

N'itey gerdün şeb-istānıda encümni şafak içre
Şafak-gün meyni süzmeñ içküm olsa rize köp yağı

9 Közüm hecr otıdın bir şem^cdür kim şarşar-ı āhım
Anı çaykarda tamıp katre katre turmayın yağı

Karıp iy muğ-beçe zünnār ile bil bağladım mey tut
Nidin kim boldı bu deyr-i fenādın 'azm iter çağı

Nevāyī hāşıl it himmet kanatı kim uçar kuşka
Hevā kılğanda maqsadka ni māni^c deşt bortağı

619

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

.---/.---/.---/.---

Yiberdi yār bezmidin maña bir piste-i kandı
Alıp öptüm ki bar irdi lebi vü ağzı mānendi

Min-i bīmār ölüm hālide kılmay mu heves kim bar
Mesih u Hızr anıñ dik cān-fezā bezm ārzū-mendi

5 könlüm:köñlim Ü₂ // mekânı:mağâmı T; 9 tamıp:tapıp T / yağı:
bağı FÜ₁T; 11 kuşka:kuşğa T // maqsadka:maqsadğa Ü₁₋₂T.

619. 2 min-i: مین Ü₂ / kılmay:kılman Ü₂ // dik:dek Ü₂.

3 Köpül hem anda cān hem anda 'akl u hūş hem anda
Ni sūd itkey bu hāl içre maña ehl-i hıred pendı

Vişāl ikbāli tapkanlar mey-i 'işret bile hem-dest
N'itey bolmay firāk idbārıdın hūn-āb hursendi

Ü₁184b İmes bezmi ara gül-berg kim yüz pāre könlümdin
Çu ol yan ivrülür tınmay tüşüptür niçe perkendi

6 Cihān bāğıda nergis zehr-i çeşmidür maña rüzī
Hoş ol kim kısmetidür gönçe ağzınñ şeker-handı

Tiler-min kim perī-zādī tapıp imdi köpül birsem
Bilindi kimsege kılmas vefā çun kimse ferzendi

Kılur cān riştesin ser-rişte-i maksūd ile peyvend
Ta'alluk tārıdın her kimse kim kat' oldı peyvendi

9 Zülāl-i vaşl ile ni sūd eger il kansa cān tapsa
Nevāyī şu'le-i hicrān ara çun köydi örtendi

620

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletahu

---/--/--/--/--/--

Dūd-ı āhımdın mu her sarı şererler botradı
Yoksa yil otlug kögüllerni saçında kozğadı

'Işk deştide uça almas yiridin hiç kuş
Perlerin bes kim hevāda otlug āhım çörgedi

3 maña:aña T; 4 tapkanlar:tapğanlar Ü₂ // bolmay:bolmak PÜ₁; 5
kim:hem / könlümdin:könlümdin Ü₂; 6 maña:miniñ F, miñe T / rüzī:
rüzim F.

620. 1 otlug:otluk F / saçında:saçında T.

3 Her tiken kim ıldı Mecnūn köñlekidin pāre' ī
Hecr köksümge tügen koymakka anı çırmadı

Bāğ ara hat içre ağzındın kızarıp sargarıp
Gönçe zengārī libāsı birle başın bürkedi

Kör cünūnumnı ki boldı tilbe küyün itleri
Kaysı bir kim kavgalı her yan tenimni tişledi

6 'Işk nahlığa semer çun fūrkat irmiş iy refik
İy hoş ol kim köñlin evveldin birevge birmedi

Ü₂83b İy Nevāyī özgeler makbūl u sin merdūd için
Yār alarnı mahrem iylep sinni mahrūm istedi

621

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---/--/--/--/--

Ü₁185a Bolsa küyün tofrağı za'f içre cismim bisteri
Sūz-ı cismimdin anıñ rengi irür hākisterī

İyledür za'fım ki ādem kılmağay irdi gümān
Ger yoluksa irdi Mecnūn'ğa vücūdum peykeri

3 Dime eşkim jālesin gam şāmı dürr-i şeb-çerāğ
Kim irür 'ayn-ı melāletdin nuhūset ahteri

Deşt ara il aqlamas dīvānedür-min yoksa dīv
İyle kim bilmen sini kim ādemī-sin yā perī

3 ıldı:imdi T//koymakka:koymakğa Ü₂; 4 gönçe:niçe T; 5 küyün:
köñlüm T//her yan:'uryān F; 7 makbūl...merdūd:merdūd...makbūl
Ü₁//sinni: سین Ü₂.

621. 1 sūz-ı:sūz u Ü₂; 2 vücūdum:vücūdım Ü₂; 4 kim:yā Ü₁.

‘Ārızın üzre irür hoy kesreti deryā-yı luṭf
Nıldin hālin letāfet bahrının nīlūferi

- 6 Gül-şen-i devrānga māyil bolma zīrek kuş isen
Kim tiken tāri kılur her laḥza gül-berg-i tari

Sebze-i haṭṭın hayāli birle sevdā deştidin
Ger Nevāyi çıksa taḥ yok Hızr irdi reh-beri

622

Ve Min Ġarāyibi Zihnihi

---/---/---/---

Gül imestür āteşin bülbüllerin köydürgeli
Kim libās itmiş kızıl uşşakını öltürgeli

Küyige inse melāyik peşşe yanlıg reşkdin
Āh dūdn zāhir iyler-min alarnı sürgeli

- 3 Dimeñiz ol kim siver-sin nige kanıñnı töker
Luṭf artuk körgüzür artuksıraḥ sıvdürgeli

Katl-i ‘ām itkeç ki kaçtı ‘ışkdın her bu’l-heves
Cismime cān kirdi ‘ışkım allıda bilgürgeli

Iy Mesihā bir nefes tingil ki barmış dōstlar
Cānlar oynap ol kuyaşnı başıma kiltürgeli

- 6 Deyr ara bar mu ğamın dip sormağıl iy muğ-beçe
Def bolmış sin kadehni ağızıma yitkürgeli

6 laḥza:tāze FT; 7 irdi:bolsa Ü₁.

622. 1 imestür...bülbüllerin:imesdür...bülbüllerin Ü₁ //
‘uşşakını:‘uşşakını Ü₂ / öltürgeli:öldürgeli Ü₁; 3 kanıñnı:ka-
nıñnı Ü₂ // luṭfı: لطف Ü₂; 4 ‘ışkdın:‘ışkından Ü₁; 5 tingil:
singil T.

Ü₁185b İy Nevāyī köz yüzidin almak olmas vāy kim
Artuk iyler ictināb artuksıarak tilmürgeli

623

Ve Min Netāyici Fikrihi

..--/...--/...--/...--

Mini öltürgey idi muğ-beçelerniñ ele mi
Deyr pīriniñ eger olmasa irdi keremi

Devrniñ bar u yokıdın ni şikāyet kılayın
Tink durur çun miniñ allımda vücūd u ‘ademi

3 Çerh nakḳāşı şurāhını münakḳaş kılsa
Şiše ağızı kılıdın kildi münāsib kalemi

Şeyhniñ iyle ki ‘āşıkka mamuğ astıda dāğ
Tivürük ruk‘alar astıda tikilmiş diremi

Ü₂84a Ol ki başımni hırām içre kılıptur pā-māl
Her kayan barsa miniñ başım u anıñ kademi

6 Āsmān bolmadı çun ‘ışk yükige hāmil
Teh-be-teh her biri kaddide nidin boldı hamī

Her dem iy ehl-i zamān meyl-i sitem kıлмаñ kim
Her niçe kim dise bes bizge zamānnıñ sitemi

P254b Besdür otluğ kefenim zār u kuruk cismim üze
Haşr ara kay sarı ‘ışk ehli yüz ursa ‘alemi

623. 1 öltürgey:öldürgey Ü₁ // olmasa:bolmasa FÜ₁T; 2 du-
rur...allımda vücūd u:turur... المير vücūd Ü₂; 6 hāmil:kāmil
P // her:bir RFPÜ₂T; 8 besdür:boldı Ü₁, bestür Ü₂ / otluğ:ot-
luğ Ü₂ / cismim üze:cism içre FT.

F632b 9 Ger Nevāyī nefes urmas tügenip cismide kan
Gūyiyā öldi ki çıkmas yana ol haste demi

624

Ve Min Lutfı Tab'ihî

.-.-/..--/..--/..--

Mühendisî tapay u ignime kanat yasatay
Uçup hevāsıda kuşlar ara özümni katay

R645b Müyesser olmasa bu tört ayaglanıp kiçeler
Tenimni it dik itip itleri sarı uzatay

Ü₁186a 3 Yok irse ötkenide körge-min diben yüzini
Gedā-yı haste kibi küyi tofragıda yatay

Muhāl irür bu temennā vişāli kim min kim
Niçe il içre bu sevdā bile özümni satay

Tenimğa 'ışkıda birdim şikest ya'nî ol ot
Yarurğa uşbu kurak hîmeni didim uşatay

6 Çu fakr küyide vuşlamğa hiç olturmas
Kaçanğa hırkam üze vaşl hırkasın yamatay

Nevāyi iyle ulus hanığa irür 'aşık
Ki Türk kulları Cüci'dür anı u Çağatay

9 cismide:zahmıda FT.

624. 1 özümni:özimni Ü₂; 2 Ü₂'de beyit sırası: 1, 3, 2, 4,
ayaglanıp:ayaklanıp Ü₂; 3 yüzini:yüzni T; 4 vişāli:vişāl Ü₂;
5 tenimğa:tenimde Ü₂; 6 vuşlamğa: *دشمنه* Ü₁ // vaşl hırka-
sın:zerk vuşlasın FÜ₁T; 7 hanığa:cānığa Ü₁ // Cüci'dür: *جوچی*
F, *جوچی* P.

625

Ve Min Āsārı Zihnihi

.-.-/...--/.--./...-

Bu şeh-süvār ki gūy oynamakka içmiş mey
Semend sürse bu yan başım allıda oynay

Meger ki rahşı ayagındadur şabā mudğam
Ki çapsa 'ālem 'ālem mesāfet iyler tay

3 Dem-ā-dem ursam ilig reşkdin başımğa ni tay
Tiger çu gūyğa çevgānı zahmı pey-der-pey

Çık imdi luţf ile şarsar-veşin 'inānın kim
Kılıptur āyine-gün yir yüzini şarsar-ı dey

Bu faşl ara hoş irür ak öy içre bāde otı
Bu ot yarurğa mugannı ağızğa almak ney

6 Nime ki iylese bolğay ana şey itlākı
Közünge ilma nidin kim cihān irür lā-şey

Nevāyi iylese Leyli-veşī 'azīmet-i deşt
Münāsib irdi üküş ordusu ulusığa hay

626

Ve Min Tavāli' i Metāli' i Esrārihi

--./-.../.---./-.-

625. 1 oynamakka: oynamakğa U_2 //başım:yaşım T; 2 ayagında-
dur:ayagıdadur U_1 ; 3 ursam:ursa U_2 //gūyğa:gūyge F, gūyige T;
4 āyine-gün:ayıla kün U_2 ; 5 otı:veli T//yarurğa:yaruğa P; 6
közünge:közünge U_{1-2} T/kim:ki U_1 ; 7 veşī:veşin FT//irdi:oldı F
 U_1 T/üküş:ulus U_1 /ordusu:ordası F/ulusığa:ulusğa U_2 /hay:mey F.

Ü₁186b ʿIşķ arzūsını kılur ol nev-cevān sarı
Otkā salur özin yana bu nā-tüvān karı

Ü₂84b ʿArz itseler ki yār kirek yā iki cihān
Yār aytkum durur biri ikki cihān narı

3 Ol ay işitmese ni digey-min velī öter
Eflāk tākınıñ hamıdın bu figān barı

Ösrük yol azıkıp darımak her sarı ni sūd
Bir iy remīde sayd ni bolğay bu yan darı

Bu hāk-sār tenni sipihr itti kadrđin
Encüm kibi itinniñ ayagı nişānları

6 Dir-sin ki yār ʿaksi saña tüşkey iy köñül
Evvel gubār-ı gayrdin āyīne-sān arı

Ol şüh yüz ü eşkiñe bakmas Nevāyi'yā
Her niçe zaʿferān yüzüne ergovān tarı

627

Ve Lehu Zāde ʿİrfānehu

---/--/--/--/--

Cānga çun dir-min ni irdi ölmekim keyfiyyeti
Dir ki bāʿiṣ boldı cism içre marāznıñ şiddeti

Cismdin sorsam ki bu zaʿfınga ni irdi sebep
Dir aña boldı sebep otlug bağırnın hurkatı

626. 1 arzūsını:arzūsın T//otķa:otğā Ü₂; 3 ol:o P; 4 iy:ay
Ü₂T; 5 itinniñ:itikniñ T; 6 saña:sine T; 7 yüzüne:tüzügey Ü₁,
yüzige T.

627. Gazel Ü₂T'te yok; 1 keyfiyyeti:hāssıyyeti Ü₁; 2 zaʿfıngā:
zaʿfıñka P // otlug:otluk F.

3 Çun bağırdın sordum aytur andın ot tüşti maña
Kim köñülge şu^cle saldı ʿışk berk-ı āfeti

Köñlüme kılısam gāzab aytur ki közdindür güneh
Körmeyin ol tüşmedi bizge bu işniñ töhmeti

Közge çun dir-min ki iy ter-dāmen ü yüzi kara
Sindin olmış tilbe köñlümnin belā vü vahşeti

6 Yıǵlap aytur köz ki yok irdi maña hem ihtiyār
Kim köründi nā-gehān ol şūh-ı meh-veş tal^catı

Ü₁ 187a İy Nevāyī barça öz ʿözrin didi ölgünçe köy
Kim saña ʿışk otı ok ırmış ezelnin kısmeti

628

Ve Min Nefāyisi Enfāsihî's-Şerīfeti

---/--/--/--/--/--

Turfe gül-zār iylemiş mey gülleri ruhsārını
Turferak bu kim ʿarak sīr-āb iter gül-zārını

İy köñül her tārığa yüz cān mukayyeddür bu kim
Yüz girih birle körer-sin zülfinin her tārını

3 Yakmañız zañmıñga merhem kim öler-min kılssa kem
Çäklik bağırdın ol ay tığının azārını

Bağlağaylar ʿıtrıdın dīn ehli kāfirlikka bil
Yil perişan itse nā-geh zülfinin zünnārını

Būmnı zāg itkey āhım dūdı kılssa āşiyān
Deşt içinde min bolur vīrānenin dīvārını

5 dāmen ü:dāmen RPFÜ₁.

628. 3 kem:güm T; 4 kāfirlikka:kāfirlikka Ü₂, kāfurlukka T;

5 Beyit Ü₁'de yok.

- 6 Fāş iter könlüm şerārı tīre āhım dūdı hem
Niçe dir-min kılmayın ʿışkım otı ızhārını
- Ġam hücūmıdın ni ġam ʿazm-i harābat iyle kim
Koymayın bir cām ile ol haylınñ āşārını
- Sāyir iylerde kadeh tapsañ sebāt iy muğ-beçe
Urga-min berhem felekniñ sābit ü seyyārını
- 9 Anlağıl cānā ki küyünde Nevāyī oldı zār
Tapmasañ itler üni içre fiğān-ı zārını

629

Ve Min ʿArāyisi Ebkāri Efkārihi

.---/.---/.---/.---

Bu kün akşamğa tigrü min ki körmey-min kuyaşımını
Ni tañ töksem felek dik kiçe tañ atkunça yaşımını

Beliyyet taşıdın yüz pāre hem bolğan irür hoşrak
İtinge yitmegey zahmet kıurda tuʿme başımını

- 3 Yüz ü hāliñ ġamıdın büstān-efrüz irür cismim
Ki tutmıştur içimni tuhm-ı ġam hün-āb taşımını

Ü₁187b Ölüğ cismimni körgen tāze kanlığ dāğlar birle
Kara kılgan sağınğay zāğlar ġavgāsı lāşımını

Ü₂85a Vazīfe könlüme her kün irür bir dāğ ʿışkındın
Kanāʿatdın tüzüp-min bir direm birle maʿāşımını

6 könlüm:könlüm Ü₂ // ʿışkım:ʿışkı T; 8 urga-min:iyleyin FÜ₁T;
9 fiğān-ı:fiğān u Ü₂.

629. 1 akşamğa:ahşamğa Ü₂//atkunça:atgunça Ü₂; 2 hem bolğan:
bolğan hem FÜ₁T//itinge:itinge RP; 3 tutmıştur:tutmışdur FPT, bu
tikmiş Ü₁; 4 ġavgāsı:kongāsı Ü₂; 5 könlüme:könlime Ü₂/kün:tün
T.

P255a 6 Kazā tağyīr tapmas çunki zūr u zārliġ birle
 Üzüp-min dehr halkıdın uruş birle talaşımını

Nevāyī dige-sin ġam taġı kazmıŝ tīŝe-i Ferhad
 Körüp köksümdeki tırnaġ ile kılġan hırāşımını

630

Ve Lehū'1-'Acāyibdin

---/--/--/--/--

Māvi yağlıġdın kaşın iy cānga bī-dād itküçi
 Kök bulutka kirdi ġüyā yaġı aynın bir uçı

Ger yaman hālimġa köz salmas 'aceb yok kim irür
 Ol kara közler kara bahtım mişillig uykuçi

F633a 3 İlgi eşkim kanın arıtmakda çiktim dūd-ı āh
 Hem kızardı hem kara boldı ol aynın avuçi

Allıġa baş koydum ammā tiġ ile ayırmadı
 Baş imes bu kim irür boynumda anın öntüçi

Tiġ-ı hecrin mindin iyler imtiḥān u vaşl yok
 'Işkın ġüyā ki mindin özgege yitmes küçi

R646a 6 Bāde dürdin nūş ite almas iseñ iy muġ-beçe
 Yırtıban zühdüm ridāsın iyle anın süzgüçi

Ger ayāġın çıktı eşkignin suydın tayılıp
 İy Nevāyī şükr ol kūy içredür anın muçi

6 dehr:deyr \dot{U}_2 /talaşımını:yaraşımını \dot{U}_{1-2} ; 7 köksümdeki:köksim-
 deki \dot{U}_2 .

630. 1 bulutka:bulutġa $P\dot{U}_2$; 3 arıtmakda:arıtmakka $F\dot{U}_1$ /dūd-ı:
 dūd u \dot{U}_2 ; 4 koydum:koydım \dot{U}_2 //boynumda:boynumġa T/anın:anın \dot{U}_2 ;
 5 hecrin:'ışkın $F\dot{U}_1$ T,hicrān P; 6 ite:iter \dot{U}_2 //anın:anın \dot{U}_2 ; 7
 anın:anın \dot{U}_2 .

Ve Lehu'l-Garāyibdin

---/---/---/---

Her bağır pergālesi gam deştidin bir lālesi
Līk bolgan ʿışk otıdın dāğ her pergālesi

Ü₁188a ʿışk şahrāsıda her kim kirmek olmas kim irür
Bir yürekniñ dāğlıg pergālesi her lālesi

3 Laʿl üze uşşakrağ inçü iylegen dik taʿbiye
Körgüzüp şirīn lebiñni her taraf tebhālesi

Encüm irmes kim tüşüptür çerh közgüside ʿaks
Bes ki yağdı gam tūni yir üzre eşkim jālesi

Gird-bāliš bolsa ay başıñ koyarğa vechi bar
Kim anıñ devri yüzüñ ayıñıñ olğay hālesi

6 Gül harīdārı çu köptür bolma köp iy bāğ-bān
Zīb üçün meşşāta yā satmak üçün dellālesi

Ger Nevāyi nālesidin yār yalkıptur velīk
ʿışkı yokdın taʿn iter gāhī ki yoktur nālesi

Ve Lehu'n-Nevādirdin

---/---/---

631. 1 bolgan:bolsun Ü₁; 2 şahrāsıda:şahrāsığa FÜ₁₋₂T; 3 uşşakrağ:uşşakrağ T // körgüzüp:körgüzü P; 5 vechi bar:vech yār P // yüzüñ:yüzüñ T; 7 velīk:velī T // ʿışkı yokdın:ʿışkı yok dip FT, ʿışk yok dip Ü₂.

632. Gazel T'te yok.

Leb üze hatt-ı fanber-ālūdı
 Āteşin la'liniñ irür dūdı

Derd ü şabrın nişārıñ itti köñül
 Kim bular irdi būd u nā-būdı

3 Cān birip köñlüm aldı nakd-i ğamıñ
 Ehl-i sevdāniñ uşbudur sūdı

Ü₂85b Ger okıñ cānga kaşd kıldı ni tañ
 Ki anıñ bu ok irdi maksūdı

Ten ü cān riştesi ğamıñğa libās
 Bu biri tārı ol biri pūdı

6 Tink durur dehrğa vüçüd u 'adem
 Belki ma'dūm barça mevcūdı

Ger Nevāyi közi akardı ni tañ
 Eşk anıñ karasını yudı

633

Ve Eyżan Lehu

---/---/---/---

Ü₁188b Veh niçe devrān cefāsı iylegey maḥzūn mini
 Sākīyā bir devr ayagı birle kıl mecnūn mini

Bī-hod olmış-min mey-i la'liniñ körgeç āh kim
 Kıldı mest ağzıñğa yitmey ol leb-i mey-gūn mini

3 könlüm:könlüm Ü₂; 4 Beyit Ü₁'de yok, cānga kaşd:sīne çāk Ü₂
 /tañ:bāk FÜ₂; 5 ten ü:tenni Ü₂; 6 durur:turur Ü₂; 7 eşk:Ü₂.

633. Gazel T'te yok; 1 mecnūn:memnūn F.

3 Lahza lahza iyle kim cevrüñni hüsn iyler füzün
Şevk ara hem 'ışkıñ iyler dem-be-dem efzün mini

Ilte alur bir kuyun cismim hasın ol küydin
Rence bolma kılğalı āvāre iy gerdün mini

Müjde-i vaşl u hayāt olğay didim nāmeñ velik
Hattı bī-hüş iyleben katl iyledi maẓmūn mini

6 Minde muğ deyri hevāsı gālib ü sizde humār
Meyğā iy 'uşşāk-ı müflis iyleniz merhūn mini

Iy Nevāyī vaşl ara ok kāş sürse tīg-ı kīn
Fūrkatide 'ākıbet öltürgüsidür çun mini

634

Ve Lehu Eyzān

---./---./---./---

Ötken kiçe min irdim ü ol sīm-ten irdi
Gül-şen törیده meskenimiz bir çemen irdi

Gül-bün ara ikki kişige sığkuça menzil
Bülbül bile gül dik ikimizge vatan irdi

3 Lāle kibi yākūt kadeh yok tüpide dürd
Bir şīşe mey andak ki 'akik-i Yemen irdi

Geh min tutup ol içmek ü geh ol tutuban min
Tün yarımığaça ikimizge bu fen irdi

5 u:Ü₂'de yok//iyledi:iyleben Ü₁; 7 öltürgüsidür:öldürgüsidür
Ü₁/çun:hūn Ü₂.

634. Gazel T'te yok; 1 törیده:tūrıda Ü₁, nūrıda Ü₂; 2 kişi-
ge:kişi F/sığkuça:sığkuça FÜ₁, sığkuça Ü₂; 3 tüpide:tüpige FP
Ü₁; 4 tutup ol:tutuban FÜ₁.

Ol koyğaç ayak min ayığığa koyuban yüz
İsār ana közdin barı dürr-i 'Aden irdi

6 Mest iyledi geh nāz u gehī 'arabda āgāz
Köksüm kibi çāk itken ana pīrahen irdi

Ü₁189a İgnimge salıp tekye vü boynumğa sunup kol
Titrep köñül ü cismim ara yüz şiken irdi

Gül-zār ara ser-mest uzaldı közi yanlıg
Cān mülkige ol uykusıdın yüz fiten irdi

9 Min dağı yüzümni kefi-pāyığığa koyup mest
Gül-berg üze kirpikdin egerçi tiken irdi

Bu nev' uyudum kim mini oyğatkuçı tañla
Yüz sīm-feşānlig bile şāh-ı Höten irdi

Hecr imdi Nevāyī'ni ger öltürse ni armān
Munça ki murād ana bu vech-i hasen irdi

635

Ve Lehu Ğafara'llāhu Lehu

---/---/---/---

Ü₂86a Min müdür min kim ayırmış vaşlıdın cānān mini
Öltürür ansız tümen miñ derd ile hicrān mini

Çerh cismim tofrāgın āhım yilidin savurup
Hecr deştide kuyun dik kıldı ser-gerdān mini

5 koyğaç:tutğaç F/ayak:ayağ FÜ₂, ayığı Ü₁/ayığığa:ayığığa Ü₂;
7 salıp:kılıp Ü₂/sunup:salıp Ü₂; 9 yüzümni:yüzümni Ü₂//kirpik-
din:kirpükdin Ü₂; 10 Beyit Ü₂'de yok, oyğatkusı:oyğatgusı P;
11 armān:dermān P.

635. 1 derd:vaşl FÜ₁.

- 3 Ğam pelāsın cismidin Ferhād u Mecnūn başıdın
 Āşiyānın taşladı çun kördiler Ğuryān mini

Ol perī andak ki pinhāndur közümdin iylemiş
 Ğāyet-i za'f u cünün il közidin pinhān mini

- P255b Ger perīdür dil-berim min hem cünündin vahş ara
 İyle min vahşetde kim bolmas dimek insān mini

- 6 Bir hem iy Leylī beyābān içre Mecnūn'unı tap
 Kör anı hayrān maña yok kim aña hayrān mini

İy Nevāyi ger yana bir katla mümkün bolsa vaşl
 Salmak ol meh-veşdin ayru hecr ni imkān mini

636

Ve Lehu Setera'llāhu Ğuyūbehu

---/--/--/--/--/--

- Ü₁189b Çun ol ay her dem bakar köz uçıdın gerdün sarı
 Min çu tofrak-min kaçan bakğay min-i mahzūn sarı

Kim mini körse belā tağı vü sevdā deştide
 Hayret iylep bakğay Ferhād ile Mecnūn sarı

- 3 Kemlikidin ay zevālidin kuyaş bolğay hacil
 Kılısalar nā-geh nazar ol hüsn-i rüz-efzūn sarı

Çerğ devride körüngen dik şafak içre kuyaş
 Tüşti Ğaksin cām ara bakğaç mey-i gül-gün sarı

3 pelāsın:pelāsı FÜ₁; 4 közümdin:közimdin Ü₂//u:Ü₂'de yok; 5
 iyle min:iylemen Ü₂/insān:imkān Ü₂; 6 Mecnūn'unı:Mecnūn'ınını
 Ü₁T; 7 yana:sana Ü₂//veşdin:veştin T.

636. 1 tofrak:tofrağ Ü₁₋₂/bakğay:bakğay Ü₂; 2 kim...tağı vü:
 ger...tağıda; 3 bolğay:olğay FÜ₁T; 4 bakğaç:bakğaç FÜ₁T, bak-
 sa Ü₂.

F633b Miñnetimdin tağnı hāmūn körge-sin hāmūnnı tağ
Ger mini isterge kilseñ tağ ile hāmūn sarı

6 Bāde ic kim ger diseñ özni mükedder kılmayın
Salma köz dūnlar sarı andağ ki çerh-i dūn sarı

Servni n'itsün Nevāyī bar ikende kāmetin
Bolsa mevzūn bakmağay tab' ehli nā-mevzūn sarı

637

R646b Ve Lehu Nevvera'llāhu Merķadehu

---/--/--/--/--

Hāme-i müşkīn-raķam birle mini yār istedi
Tınmayın n'ittim ki hecridin yana zār istedi

Ni cefā irdi ki merhem vaşldın koymay henüz
Hecr tıǵı yağdurup köñlümi efgār istedi

3 Gerçi kündüz astı līkin örtedi hicrān tūni
Şem'din hālīmni ol meh-veş nūmū-dār istedi

Zülfi dāmen hecr şāmı dik yayıp āfāk ara
Gūyiyā 'ālem ili köñlin giriftār istedi

Hūsña çun yok vefāyi cüz nedāmet tapmadı
Bī-vefāyī kim vefā ehliğa āzār istedi

6 Tut fenā vīrānı kim 'aksi yüzün kıldı sarıǵ
Mün'imī kim kaşr u eyvānını zer-kār istedi

5 miñnetimdin tağnı:mihnetim tağnı Ü₁.

637. Gazel T'te yok; 1 hāme-i müşkīn:hāme eşkidin Ü₁//tın-
mayın:yitneyin Ü₂/n'ittim:yittim RF; 2 vaşldın:vaşlıdın Ü₂; 3
astı:itti Ü₂; 4 zülfi...şāmı:zülfi...dāmı Ü₂; 5 tapmadı:körme-
di FÜ₁; 6 'aksi:'aks Ü₂//kaşr u eyvānını:kaşr dīvārını P/u:Ü₂'-
de yok.

Ü₂86b İy Nevāyī hūy bī-keslikke kıl kim tapmadı
 Ü₁190a Kaysı bī-kes kim kizip 'ālemni bir yār istedi

638

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

-.--/-.--/-.--/-.-

Hoştur içmek yār yadı birle 'işret cāmını
 Hāssa kim kāsıd kitürgey yārniñ peygāmını

Ruk'ası cismimğa cān birdi kara içre meger
 Āb-ı hayvān tamızıp çıkmış haṭ-ı erkāmını

3 Safha-i müşkin üze yazıp haṭ-ı müşkin-tırāz
 Yād birdi haṭṭ-ı müşkin ü ruh-ı gül-fāmını

Rem yigen könlüm kuşın tutmakğa güya safhada
 Nokta vü haṭ birle saçıp dāne yaymış dāmını

Tā ni efsūn kıldı ol sāhir ki dil-keş nāmesi
 Aldı hem cismim karārı hem kögül ārāmını

6 Cām-ı 'işret tartmakdın yaḥşırak iş tapmadım
 Çünki bu devr içre bilmes kimse iş encāmını

Bu kiçe kāsıd melālidin eger vehm itmesem
 İy Nevāyī kim tapa algay sözüm itmāmını

7 bī-keslikke:bī-keslikka Ü₁//kizip: کزيب Ü₂.

638. 1 kitürgey: کتورگای Ü₂; 3 müşkin:gül-gün FÜ₁T, nesrīn
 P. mey-gün Ü₂ // ü:Ü₂'de yok; 4 könlüm...tutmakğa:könlüm...tut-
 makğa Ü₂ / safhada:safhadur P // nokta vü:nokta-i Ü₂; 6 tart-
 makdın:tartmaktın Ü₂ // bilmes:tapmas FÜ₁T; 7 sözüm:sözüm Ü₂.

Ve Lehu Tegammedehu'llahu Bi-Gufrānihi

.---/.---/.---/.---

Ol ay kim şāmdın t̄ā şubḥ-geh mest-i harāb olğay
 ʿAceb yok şubḥdın t̄ā şām hem ger mest-i h^vāb olğay

Köñüllerni siyāset kılğalıdur yok ise nivçün
 Yüzi suyıda ikki tābliğ müşkīn-tınāb olğay

3 Köñül zülfün ara talpınsa ḥayret kılma kim kuşnıñ
 İşi çun dām ara boldı giriftār iztīrāb olğay

Yüzün mihri şuʿa'ı birle hem eşkim irür māni'
 İmes ol kim cemālin māni'ı yalguz nikāb olğay

Ü₁190b Lebiñ hecrindin eşk ornıda kan yağdursam irmes ʿayb
 Kızargan közlerim çun iyle kim rengin sehāb olğay

6 Kanı rengin kadeḥ çun köñlüm olmış dehrdin maḥzūn
 Ki gam def'ığa yākūtī müferriḥ la'ı-i nāb olğay

Miniñ ʿömrüm-sin iy sākī irür çun ʿömr işi ta'cīl
 Saña hem öz işinde evli oldur kim şitāb olğay

Ni bolğıl tīre ni rüşen zamānī kim kiri kılmas
 Zamān ehli eger ḥod sāye yāḥod āftāb olğay

9 Nevāyi deyr pīri birle bolsun muğ-beçe bārī
 Cününunğa gehi kim hezl iter il şeyḥ u şāb olğay

639. 1 hem ger:ger hem FÜ₂T, eger ol Ü₁; 4 mihri: *sh* Ü₂
 / hem eşkim:eşkim hem FPÜ₁T // imes:irür P; 5 hecrindin:hec-
 rinde FÜ₁T, hecride Ü₂ // kızargan:karargan Ü₂ / çun:ger Ü₁ /
 rengin:rengi Ü₂; 6 köñlüm:köñlim Ü₂ / dehrdin:hecrdin Ü₁; 7
 saña:sine T.

Ve Lehu A'zama'llāhu Ecrāhu

---/---/---/---

Asradın köydürgeli 'uşşāk-ı muẓtar köñlini
Bağ-bān dik kim otun kılğay senevber köñlini

Atkan oknı bil ki kaytarmakçadur peykān bile
Cevrdin kaytarmak ol serv-i sitem-ger köñlini

Ü₂87a 3 Gül-bününde gonçe köñlüm dik imes iy bāğ-bān
Açılır diktür hayāl itseñ anıñ her köñlini

Tig ile köksümni yarsay şu'le-i āhım ni tañ
Çun yalın artar kişi çäk itse ahger köñlini

N'itti sāğar dik şafā birse minıñ köñlümge hem
Ol ki sāfī mey bile saf itti sāğar köñlini

6 İy muğannī bir nevā-yı dil-güşā tüzgil ki çeng
Rište-i nağmenğa bağlaptur ser-ā-ser köñlini

İy Nevāyī gonçeni dem birle açkan dik kılur
Halk pendı sin kibi mahzūn ebter köñlini

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

---/---/---/---

640. Gazel T'te yok; 1 bāğ-bān dik:gonçe yanlıg Ü₂; 2 atkan:
atgan Ü₂ // cevrdin:cevridin Ü₂; 3 köñlüm:köñlim Ü₂ // diktür:
dikdür Ü₁₋₂; 5 n'itti: بيتی Ü₁ / köñlümge:köñlimge Ü₂; 6 nağ-
menğa:nağmen çu Ü₂; 7 açkan:açgan Ü₂ // mahzūn:mahzūnnıñ F,
mahzūn u Ü₂.

Ü₁191a Öpmek ister çağda la'1-i cān-fezāsın tişledi
Kol zenaḥdānığa çun sundum yakasın tişledi

Tiş bile muḥluḡ köñüldin müdde'ī çikti okın
Rāst it yaḗlıḡ ki sāyılñiñ 'aṣāsın tişledi

3 Derddin baḡrıḡa zārī dem-be-dem birkitti tiş
Kūt üçün bīmār yaḗlıḡ kim ğızāsın tişledi

Kördi çun Leylī yüzinde nīl kıldı nīl-gün
Bes ki mecnūn cism-i zār-ı mübtelāsın tişledi

P256a Dūn ki mecrūḥ itti öz yārin huşūnet birle yār
İt ki nā-merdümlıḡıdın āṣnāsın tişledi

6 Aḡzı kılılık şīşe bezm içre uşatkaç muḥtesib
Kāznı anı kördi vü kaytıp mahāsın tişledi

İy Nevāyī ölse ölgüm mü digey ol kim içip
Yār ilidin cām u la'1-i cān-fezāsın tişledi

642

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kādrahu

...--/...--/...--/...--

Deyr kūyide bu kün asru 'alālā irdi
Çun yitiştım yūḡürüp turfe temāşā irdi

Pīr-i deyr olturuban ser-ḡoş u allıda anıñ
Mey ṭaḡarı tola ol nev' ki deryā irdi

641. 1 sundum:sundım Ü₂; 3 derddin baḡrıḡa:dirdidın baḡrıḡ-
ga Ü₁/baḡrıḡa:baḡrıḡga P; 5 merdümlıḡıdın:merdümlüḡıdın Ü₁T,
mahremlıḡıdın Ü₂; 6 uşatkaç:uştaḡaç Ü₂//kāznı:kāzı FPU₁₋₂T; 7
ölse...içip:ḡonçeni dem birle açkan dik kılur T/ölgüm:öldüm F
//cām u:cām F.

642. Gazel T'te yok; 1'alālā:~>~ Ü₁; 2 anıñ:anıñ Ü₂//ol:o
Ü₂.

3 Yir tutup bir yanında muğ-beçe-i bāde-fürüş
Kim işi d̄in ü h̄ired mülkige yağma irdi

Yana bir yanında ol muğ-beçenin zülfi kibi
Ükölüp rişte-i zünnār u çelipā irdi

Deyr eyvānı bile günbedi rif'at yüzidin
Tāk-ı ahzār bile bu günbed-i mīnā irdi

6 Ergānün şavtı vü nākūs üni birle her yan
Yüz muğāne 'amel ü kul ile gavgā irdi

Ü₁191b Kāfir-i 'ışk harābāt ili allıda turup
Songı saflar barı gebr u muğ u tersā irdi

Her birin çarlap u iylep yağı zünnār açıban
Cām-ı mey birgenidin küfrge ihyā irdi

F634a 9 Kim muğāne mey içip bağladı zünnārını dest
Büt hōd ol iylegeli secde müheyyā irdi

Ü₂87b Min dağı saldım özümni arāğa kim maña hem
Rište-i kurb u mey-i vaşl temennā irdi

Riştisi h̄abl-i met̄in bādesi mir'āt-ı şafā
İkkisidin maña maksūd hüveydā irdi

R647a 12 Bilime bağladı zünnār u kadeh tuttı maña
Demi cān birdi hemānā ki Mesihā irdi

Yādıma kildi Nevāyī kibi çun mest oldum
Kim ezelde maña muğ külbesi me'vā irdi

3 muğ-beçe-i bāde: منبجيه باده Ü₁ // h̄ired:h̄ired ü PÜ₂; 5 gün-
bedi rif'at:rif'atı günbed Ü₁; 7 allıda:allında F // songı:
سنگی F; 8 her:bir F / açıban:ihsān P; 9 P'te beyit yok; 10
kurb: غرب Ü₂; 13 oldum:oldım Ü₂.

Ve Lehu Tābellāhu Serāhu

.---/.---/.---/.---

Her ok ol kaşı ya köksümge atsa bî-haṭā yitkey
Ve ger ḥod özgelerge atsa hem söylep maṇa yitkey

Tiger söylep dime her birge kim zahm iyleben ol ok
Niçe menzilde ārām istegey könlümde tā yitkey

Ü₁192a 3 Dise miṇdin birin veh ni belā süst olḡay ol 'āşık
Başıḡa 'ışk ara her laḡza ger yüz miṇ belā yitkey

Vefā vü mihr isterge ni ḥad bi'llāh ki rāzī-min
Ki bārī geh gehī ol şūhdin cevr ü cefā yitkey

Çu köydüm hecr otıdın külümni yolıdın alman
Ki şāyed iltkey kūyige ol yan çun sabā yitkey

6 Közi hecride taṇ yok bütse kabrimdin kara nergis
Ki koyḡay köz ayaḡıḡa çu ol közi kara yitkey

Cünün kör gurbet içre kim tanışmak mümkün irmestür
Diyārımdın eger ser-vaktıma bir āşnā yitkey

Felek kirpiçni başıṇ müttekāsı kılḡusı ger ḥod
Bu dem ḥurşid ḥıştıdın başıṇḡa müttekā yitkey

9 Nevāyī sinsiz itmes bāḡ sarı meyl kim şāyed
Aṇa bülbül bile güldin demī berg ü nevā yitkey

643. Gazel T'te yok; 1 bî-:ni P; 2 birge:yirge RFPÜ₁/ol ok:
okı Ü₁//könlümde:könlümge F, könlümde Ü₂; 3 F'te beyit sırası:
1,2,4,5,6,3,7. Ü₁'de beyit sırası:1,2,4,5,6,7,3,8, başıḡa:ya-
şıḡa F; 5 köydüm:köydüm Ü₂/hecr:hecri Ü₁/alman:iyleṇ P//çun:
kim F; 8 kirpiçni başıṇ:başıṇnı kirpiç F//bu dem:yüzim Ü₂/ḥıştı-
tıdın:hüsnidin Ü₁.

644

Ve Lehu 'Afa'llāhu 'Anhu

---/---/---/---

N'idip iyley cānı zūlf-i müşk-būyūñ şadqası
Bolsa miñ cān az durur her tār-ı müyūñ şadqası

Naķş itip közüme cennet ivrülür-min küyüne
İylerem bu nev' ile cennetni küyüñ şadqası

3 Yilge hem-reh āteşin gül meyl iter bezmiñga kim
Bolğay uşbu vech birle reng ü būyūñ şadqası

Perde-i cānım libāsıñ bolmaq ister bolğalı
Gonçe dik gül-gün harir-i tū-be-tūyūñ şadqası

Avladın könlüm sorup istep bu ni luţf irdi vech
Kim bu ser-gerdān kibi yüz cüst ü cūyūñ şadqası

6 Kaħr ile cānımni alsa muğ-beçe iy pīr-i deyr
Bāk imes yüz cān bu tıfl-ı tünd-hūyūñ şadqası

Kağd ü reftārın Nevāyī körgeli bolmaq tiler
Köñli reftārın fidāsı cānı boyūñ şadqası

645

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kadrahu

---/---/---/---

644. Gazel T'te yok; 1 az durur:ārzū durur P, azdur Ü₂; 2 közüme:könlümge FÜ₁, könlümge Ü₂; 3 reh:rāh PÜ₂; 5 avladın: avladık PT / könlüm:köñlim Ü₂ / vech:kim Ü₂ // cūyūñ:cūyūñ P; 6 cānımni:cānım Ü₂.

'Işk ara tiş bağrıma ursam içer-min kan dağı
Bel çiker-min hecr okıdın birkigen peykân dağı

Ü₂88a Bil ü ağızıdın nişân sorman ki zehrem dirge yok
Bir ser-i mü âşkārā zerre'î pinhân dağı

Ü₁192b 3 'Işkıdın kanım tolup irdi anı tökmekke sa'y
Deşne-i fūrkat hem itti hancer-i hicrân dağı

Boynuma zencir takıp cismime yağdurdun ok
Anladın güyā ki mecnūn olmuşam 'uryān dağı

Yığlamay hālimğa n'iyley kim anıñ vaşlı maña
İyle kim ümmid yoktur yok turur imkân dağı

6 Niçe kün 'ālemdē çun mihmān-sin içkil bāde kim
Miz-bān kalmas bu fāni dehr ara mihmān dağı

İy Nevāyi çun elif yañlıg okı cānıñdadur
Katlıñe tañ yok ki bir kün bā'is olğay cān dağı

646

Ve Lehu Kādessa'llāhu Rūhahu

-.---/-.-./-.---/-.-

Nā-geh oldum bir közi sāhir giriftāri n'itey
Kim eger sihr iylesem bakmas minıñ sarı n'itey

Min çu öldüm kirpikiniñ zehrlig peykānıdın
Ger ölügni tircüzür la'l-i şeker-bāri n'itey

645. 2 ağızıdın: ağızımdın Ü₂; 3 'ışkıdın: 'ışkıdın Ü₂T / tolup: bolup Ü₁ // hancer-i: 'akıbet P; 4 takıp: tartıp FÜ₂T / yağdurdun: yağdurdun Ü₂; 5 anıñ: anıñ Ü₂ / vaşlı: vaşlıñ P; 6 dehr: deyr FT; 7 bir: her Ü₁.

646. 1 oldum: oldım Ü₂T; 2 çu: kim Ü₁ / öldüm: öldim Ü₂T / zehrlig: zehrlık Ü₂ // bāri: bāriñ F.

3 Tîre zülfi şubh-ı 'işimni çu kıldı şām-ı ğam
Özgelerge şem'-i meclis bolsa ruhsārı n'itey

Mümkin irmes çun nazār allıda körmek şüretin
Safha-i hâtırdā nakş itmey nümū-dārī n'itey

Iy ki dir-sin zülfi çun tolgandı urma táb u piç
Bir ser-i müyumğa baĝlıĝ bolsa her tārı n'itey

6 Mey bile ğam zengige birsem cilā 'ayb itmeniz
Biyle bolsa iktizā-yı çerh zengārı n'itey

Deyrdin kaç dir Nevāyī cilve kılsa muĝ-beçe
Boynuma ger muhkem olĝan bolsa zünnārı n'itey

647

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

-.---/-.----/-.----/-.-

Ü₁193a Körme sarıĝ berg u kıl nezzāre ruhsārım sarı
P256b Koy hazān bāĝın güzer kıl za'ferān-zārım sarı

Bakma sarıĝ berg üze her yan kızargan āb-keş
Za'ferānī yüz üze kör eşk-i hūn-bārım sarı

3 Kim hazānī yil kurutķan şāh hālın körmemiş
İyledik nezzāre 'uryān cism-i bīmārım sarı

Servĝa bolmas hazān u lāle ol mevsimde yok
Kılma meyl iy āh serv-i lāle-ruhsārım sarı

3 kıldı:kıldım T; 4 hâtırdā:hâtırga FT; 5 táb u piç:piç ü táb
Ü₁//bir:her FÜ₁₋₂/ser-i müyumğa:biri müyumğa Ü₂/baĝlıĝ:baĝlıķ
T/her:bir Ü₁₋₂T; 7 kaç dir:dir kaç T//boynuma:boynıma Ü₂/ol-
ĝan:olĝay Ü₁₋₂.

647. Gazel T'te yok; 1 bāĝın güzer:bergi nazār Ü₁; 2 sarıĝ:
aşfar F/berg:gül Ü₁; 3 hazānī:hazānın Ü₂/kurutķan:kurutķan PÜ₂;
4 iy ah: ٤١ P.

Anla başınga tutaşkan şu'le-i hecr iy refik
Körme sançılğan hazānī berg-i destārım sarı

6 'Ömr bergin tā hazān tökmezdür itsem kās 'azm
Nev-bahār-ı hüsn ara ser-mest-i hammārım sarı

Iy Nevāyī çun bu fasl içre kadeh mergüb irür
Tartay özni meclis-i şāh-ı kadeh-h'ārım sarı

648

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletuhu

---/--/--/--/--/--

Kilgil iy ārām-ı cānım kim tileydür cān sini
Çihre aç kim körmek ister dide-i giryān sini

Iy gazāl-i müşk-bū kil kim kuyun dik kalmadı
Vādi'i ahtarmağan istep bu ser-gerdān sini

3 Sin perī pinhān üçün min hem kemāl-i za'fdın
Ġāyib oldum il közidin körgeli pinhān sini

4 Kan ara ger garka-sin iy köz ni tağ kim bir bakıp
Zār könlümni çu katl ittiğ tutuptur kan sini

Gerçi mümkün yok velī bir katla kirsen ilgime
Barsa baş ildin çıkarmak özge ni imkān sini

6 Köz yüzündin almasam 'ayb itmegil iy muğ-beçe
İyley alman didedin Ġāyib min-i hayrān sini

Ü₁ 193b İy perī ger tilberrep bolmış Nevāyī der-be-der
F634b Bu ana maksūd irür kim istegey her yan sini

5 hazānī:hazān Ü₂; 6 hüsn: 'ömr P; 7 mergüb:merküb Ü₂.

648. 1 kilgil:kil kil T; 4 bakıp:takıp RP // könlümni...it-
tiğ:könlümni itdiğ Ü₂; 6 alman:almay Ü₁.

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

-.---/-...-/-...-/-..-

Tā perīṣān kaşların aşüfte-hāl itmiş mini
Nā-tüvānlig içre andak kim hilāl itmiş mini

Közde su köñülde kaygu ten za'if u cān naḥif
İy müsülmanlar körün hicrān ni hāl itmiş mini

R647b 3 Pend ile zecrin cününüm def'i itmes iy ḥakim
Kim perī-ruhsāre'ī mecnūn mişāl itmiş mini

Cān birip bir nāfe zülfidin didim sevdā kılay
Bu şıfat sevdāyi ol fikr-i muhāl itmiş mini

İçkeli la'li meyidin hūş u 'aklım kalmamış
Bāde mest irmiş 'aceb bī-i'tidāl itmiş mini

6 Tā kadeḥ çiktim kılurlar mindin il kesb-i neşāt
Biyle sa'd ol aḥter-i ferhunde-fāl itmiş mini

Ü₂89a Yaşurun mey terki itmen gerçi şeyḥ-i ḥān-kaḥ
İy Nevāyī söfi-i zāhid ḥayāl itmiş mini

Ve Min Garāyibi Zihnihi

-.---/-...-/-...-/-..-

649. Gazel T'te yok; 3 cününüm:cününüm Ü₂ / itmes:kılmas F;
4 zülfidin:zülfı P; irmiş:irdi FÜ₁; 7 yaşurun...itmen:yaşuran
...itti Ü₂ / terki:terkin PÜ₁₋₂.

Zahmığa merhem yakıp ğam-gin köñül şad olmadı
Raĥneğa balçıĝ suvap vîrânım âbâd olmadı

Ol müvellih çerĥi kim savurdu 'aqlım ĥırmenin
Bu kuyundın kaysı bir ĥırmen ki ber-bâd olmadı

3 Ehl-i 'ışk er min kibi mecnûn imesler iy refîk
Andın irkin kim alar yâri perî-zâd olmadı

İy ecel katl itmek al ol ğamzedin ta'lîm kim
Kılmağan şâgirdliğ hiç işte üstâd olmadı

Ü₁194a Köñlidin bolmas mahabbet cevherin kılmaĝ tama'
Her niçe kim yumşasa bir yolu pûlâd olmadı

6 Zâhid-i nâ-dân ğamım âşûbıdın her dem küler
Hurrem ol kim 'ışk etvârığa mu'tâd olmadı

İy Nevâyî ölsem ol tersâ üçün 'ayb itme kim
Deyr pîridin maña cüz bu fen irşâd olmadı

651

Ve Min Netâyici Fikrihi

---/--/--/--/--/--

Bolmasam 'aşık figânım zâr bolĝay mu idi
Köymesem pinhân içim efgâr bolĝay mu idi

Zülfüne vâ-beste vü közüne vâlih bolmasam
Cân perîşân u köñül bîmâr bolĝay mu idi

650. 1 zahmığa...ĝam-gin:zahmıma...zahmın Ü₁; 2 müvellih: *el*.
Ü₂/çerĥi:çerĥ T; 3 irkin:irken Ü₂; 4 işte:işde T; 5 bol-
mas:kılmas Ü₁, bolmış Ü₂; 6 zâhid-i:zâhid ü Ü₂//etvârığa:et-
vârıda PT.

651. Gazel T'te yok; Ü₂'de bu gazel 648. sırada yer almış;
1.-8. bolĝay mu idi:bolĝay muyıdı Ü₂; 2 közüne:közünge Ü₁₋₂//
bîmâr:efgâr Ü₁.

3 Bolmasa kâfir közüñ aşüftesi şeydâ köñül
Rište-i zülfüñ aña zünnâr bolğay mu idi

Isteben vaşlıñ gül-istânın hevâyî bolmasam
Ebr-i nisân dik közüm dür-bâr bolğay mu idi

Bolsa irdi iy perî ‘ışkıñ ara köñlümde hüş
Güft ü güyum munça mecnûn-vâr bolğay mu idi

6 Bilse irdi ‘ışkıda sırrımın her bir lafzıda
Yârdın cüz i’tiraz ızhar bolğay mu idi

Çonçe külgüside iy bülbül köñül ger birmesen
Bağrıña her gül sayu yüz hâr bolğay mu idi

Iy Nevâyî kılsañ irdi ‘âfiyet küncin vatan
Munça muñluğ cânıña âzâr bolğay mu idi

652

Ve Min Luţfi Tab‘ihi

---/--/--/--/--/--

‘ Işk ara kim kördi âyâ nâ-tüvânî min kibi
Bî-kesî âvâre’î bî-hânümanî min kibi

Ü₁194b Yat ile özdin şikeste-hâtırî andağ ki min
Yâr ile ağıyardın âzürde-cânî min kibi

3 Hem vücūd iklîmidin yüz gam körüp bolğan celâ
Hem ‘adem deştide bî-nâm u nişânî min kibi

4 közüm dür-bâr:közüm /! / / > Ü₂; 5 köñlümde:köñlimde Ü₂
// güyum:güyün Ü₂; 6 lafzıda:lafzda P; 7 her...yüz:bir...rüz
Ü₂; 8 cânıña:cânige RPÜ₁.

Tiše birle kazdı tağ Ferhād u min tırnağ ile
İy köngül miñnet çikerde dime anı min kibi

Zulm kılmak içre ger yok sin kibi āfāk ara
Zulm çikmeklikde hem †ālemde kanı min kibi

- 6 †ālem ehlidin vefā köz tutma kim kim tutsa köz
Derd ü miñnetdin halās olmas zamānī min kibi

İy ki bir mülk içre çiktiñ cevr ü dādī tapmadıñ
Tiñri mülkidür barur bolsañ kayanı min kibi

İy Nevāyī yitse bir ildin beliyet başıña
Başıñ alıp çikkıl ol ildin revānī min kibi

- 9 Min kibi yüz bolmasa ğam yok ki kılğaç iltifāt
Şāh-ı Ğazī lutfı iyler her gedānı min kibi

653

Ve Min Āsarı Zihnihi

---/--/--/--/--/--

P257a Hurde-binler fehmi idrāk iylemes yār ağızını
Hurde-i ma'ni edāsı kıldı ızhār ağızını

Niş-i nüş-ālūd sançıp berg-i gül üzre arı
Fāş itip şirīn lebin kıldı nümū-dār ağızını

Ü₂89b 3 Nokta-i mevhum ara kılsun taşavvur sukbe'ī
Kim ki mefhum iylemek ister anıñ tar ağızını

652. 5 ger yok:yok ger T; 6 vefā:demī T//olmas:olma Ü₂; 7
cevr ü:cevr Ü₂/dādī:vādī T; 8 çikkıl:çikgıl Ü₂; 9 iyler:birle
Ü₂.

653. 1 fehmi:fehm Ü₂; 2 P'te beyit sırası:1, 3, 2, 4, 5.

Çun ölüp-min za'fdın dem yok ki tapkay tîrelik
Koy ki koysun çihre közgüsigē bu zār ağzını

Zerre hürşîd içre kirse iyle kim bolğay nihān
Halkdın yaşurdı ol hürşîd ruhsār ağzını

Ü₁195a 6 Koy ki öz ağzımnı ağzıñğa koyay iy muğ-beçe
Yoksa küp ağzıñğa koy min zār-ı bīmār ağzını

Iy Nevāyî hecr otı şerhide çun sürdün hadîş
Örtediñ tekrār iterde ehl-i güftār ağzını

654

Ve Min Tavāli'î Metāli'î Esrārihi

-.---/-.-.---/-.-.---/-.-

Hefte'idür körmemiş-min ol büt-i çālākni
Ni 'aceb ger örtese āhım yiti eflākni

Saldı tîğ-ı fūrkatıñ bağrıñğa andak çāk kim
Bağrı bolğay çāk çāk ol kim körer ol çākni

3 Heçr otı cānıñğa artuğdur ana bes bir şerer
Örtemek düzah bile ya'ni ni bir hāşākni

Atlanıptur mest ü köñlekçe çikip tîğ-ı cefā
Tā ni ot salgay cihāñğa körgil bī-bākni

'Işğ otı birle köñül su birle közni kıldı pāk
Pāk menzillerde mihmān kılğalı ol pākni

4 ölüp...tapkay:ölüp...tapmay T; 6 küp:kop F; 7 sürdün:sür-
din Ü₂.

654. 2 fūrkatıñ:fūrkatı Ü₂//ol:bu Ü₁₋₂; 3 artuğdur:artuğ-
tur P/bir şerer:bī-şerār T; 4 atlanıptur:atlanıpdur Ü₂/mest
ü:mest T/köñlekçe:köñlekçen FÜ₂T//salğay:bolğay Ü₂; 5 otı:ot
Ü₂.

6 Deyr ara devrān ğamıdın kaçmıŝam iy muĝ-beçe
Bir muĝāne cām ile ŝād iyle bu ğam-nākni

Bāde birle yuŝ Nevāyi 'ni humār itse helāk
Baĝlaŝız tābūtı üzre nahl-i berg-i tākni

655

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

.---/.---/---

Ni ok kim cism-i 'uryānıĝa attı
Tenıĝa tartıban cānıĝa attı

F635a Hadengi kim nihānı attı ol köz
Hedef dik dāĝ-ı pinhānıĝa attı

3 Tiken cānıĝa urdı gül-şen içre
Rakīb ol gül ki cānānıĝa attı

Ü₁ 195b Ni könlüm kaldı ni baĝrım yarasız
Felek taşı ki her yanıĝa attı

Ser-ā-ser yaĝdı başım üzre tofrac
Kažā taŝlar ki vīrānıĝa attı

R648a 6 Sipihir encümi ol yanlıĝ ki jāle
Harāb iylerge büstānıĝa attı

Nevāyi könlü hālin kördi Mecnūn
Cünūn ta'ni bu nā-dānıĝa attı

655. Gazel T'te yok; 2 hedef:şadef F; 4 könlüm:könlüm Ü₂;
5 tofrac:tofrac Ü₂; 7 hālin:hāli Ü₂ // nā-dānıĝa:vīrānıĝa
Ü₁.

Ve Min Nefāyisi Enfāsihi 'ş-Şerīfeti

---./---./---./---

Min kim iti min bolsa mini yitkeli 'ārī
Salsa resenin boynuma öltürgeli bārī

Her tañ başı mihrin yüzüne utru tutar çerh
Meşşāta kibi boldı yüzüñ aýīne-dārı

3 Yüz mīl yırak sürse atın sürme mişillig
'Aşık közini rüşen iter tīre ğubārı

Her kim ki yüzüñ mihride cān birse her akşam
Eflāk nücūmın yarutur şem' mezārı

Ü₂90a Devrān ilidin kīne yitişkenge ni ğam kim
Hem gerdiş-i devrān bes anıñ kīne-ğüzārı

6 Zühd ehli riyāsıdın ölüp-min eger iy şeyh
İhyā tileseñ başla mini mey-kede sarı

Ger zārlıg öltürse Nevāyī'ni dem urmas
Çun kılmadı könlünge eser nāle-i zārı

Ve Min 'Arāyisi Ebkāri Efkārihi

---/----/----/-.-

656. Gazel T'te yok; 3 közini: کوزنی Ü₂; 5 bes:bar Ü₁ /
anıñ:anun Ü₂; 7 öltürse:öldürse Ü₁ / urmas:ursam Ü₂ // köñ-
lünge:könlünge FPÜ₂, könlünge Ü₁.

Olturup il bezmdin ol şūh çıkmak ni idi
Ser-hoş olmay meclis eholidin tarıkmak ni idi

Ü₁196a Va'de ger kılmaydur irdi özge meclis ehliğa
Öz öyiniñ yolıdın 'amdā azıkmak ni idi

3 Bolşa irdi şemme-i pervāyi neng ü nāmdın
Atlanıp bed-mestliğ birle ayıkmak ni idi

Bolmasa irdi hayāli bir perī-ves vaşlığa
Tilbe dik vīrāneler sarı sırmak ni idi

Istemes bolşa idi ābād il vīrānını
Şabr u hūşum kaşr u eyvānını yıkmak ni idi

6 Mey isin ger sāki-i devrān revā körse maña
Sa'yler birle sebū ağızını tıkmak ni idi

Istemes bolşa Nevāyi cānı çıkķay iy refik
Olturup il bezmidin ol şūh çıkmak ni idi

658

Ve Lehu'l-'Acāyibdin

-.---/-.----/-.----/-.-

Dimeñ andın hūb köptür sivme ol hod-rāynı
Zühreğa vālih n'iter hurşid birle aynı

Çun irür pervāne şem'-i meclis-ārā vālihi
Niylesün ol meş'al-i mihr-i cihān-ārāynı

657. 1 bezmdin:bezmidin Ü₂//meclis eholidin:ehl-i meclisdin
FÜ₁₋₂T; 3 atlanıp...mestliğ:atlanıp mestlik/ayıkmak:atıkmak F
Ü₁₋₂T, اتيماں Ü₂; 4 vīrāneler:dīvāneler Ü₁; 5 kaşr u eyvānını:
kaşr eyvānını Ü₂; 6 tıkmak: بيقاف Ü₂; 7 çıkķay:çıkmak Ü₁T, çık-
ğay Ü₂.

658. Gazel T'te yok; 1 sivme:sivmeñ FÜ₂//n'iter:n'itey Ü₂.

3 Çun Sikender öldi hayvân suyu şevkîdın ni sūd
Yitti bahr almak sürüp rahş-ı cihân-peymâyı

Hüsn ara ânı bulur kim güyiyâ andın salur
‘Işk otı köygen köpüllerge fiğân u vâynı

Kâmet-i ra'nâ ara ger i'tidâli bolsa bes
Hâcet irmes istemek serv-i felek-fersâyı

6 Lu'bet-i Çin ger tiler hâkân ni tañ ger rây-ı Hind
Sivdi irse bir melâhat-şîvelig gerrâyı

İy Nevâyî kılmağıl pervâ ulus köp söz dise
Muğtenem tut hâliyâ ol şüh-ı bî-pervâyı

659

Ve Lehu'l-Garâyibdin

---./---./---./---

Ü₁196b Ni gülşenidin 'ıtr dimâğımğa yitişti
Ni gönçesidin nükte kulağımğa yitişti

Bar irdi melâmet taşı zencîr-i cünün hem
Heçrinde ni kim baştın ayagımğa yitişti

P257b 3 Kan lâle-sitân iyledi cismimni ser-â-ser
Her nişter-i ğam kim yanı dâğımğa yitişti

Mümkün imes andın gül-i 'işret yana bütmeğ
Târâc-ı hazân biyle ki bâğımğa yitişti

6 irse:irdi Ü₂ / şîvelig:şîvelig Ü₁; 7 söz dise:dise söz F.

659. 1 gül-şenidin:gül-şeniğa P, gül-şendin T / dimâğımğa:
'دیمایم' Ü₂; 2 melâmet:melâhat Ü₂ // heçrinde: 'ışkında Ü₁; 3
cismimni:cismini T // her:bar T; 4 FÜ₁T'te beyit sırası: 1,
2, 3, 5, 6, 4, 7, biyle:birle Ü₂.

Ü₂90b Āhımdın eger tîre durur könlüm imes ‘ayb
Ni ta‘neler andın bu çerâğımğa yitişti

6 Disem ni üçün sāğar-ı meydin tapar il cān
Dir bezmde bir katla dudāğımğa yitişti

Cem‘iyyet eger tapmasa yok ‘ayb Nevāyī
Bu tefrika kim künc-i ferāğımğa yitişti

660

Ve Lehu'n-Nevādirdin

.---/.---/.---/.---

Közümdür tîre könlüm nā-şikīb iy hātırım kāmı
Demî bolğıl közüm rüşenlığı könlümniñ arāmı

Cemāliñ şubhıdın külbemni rüşen kıl ki başımğa
Felek gam-hānesi yimrülğü diktür fürkatıñ şāmı

3 Şeb-istān-ı vişāl içre ni cānān kadrini bilgey
Minıñ dik ol ki cānın örtemeydür fürkat eyyāmı

Nazarnı bāğ u serv ü güldin er yapsa ‘aceb irmes
Nazar bāğıda ol kim bulmağay serv-i gül-endāmı

Ebed ‘ömriçe ger körmes anı öltürmek evlîdür
V'eger hod katl üçün ‘āşıkka yitse yār peygāmı

5 durur könlüm:turur könlüm Ü₂; 6 bezmde:bezm ara Ü₁, bezmi-
de T.

660. 1 közümdür...könlüm: *كوزويم دور* ...könlüm Ü₂ // könlümniñ:könlümniñ Ü₂; 2 külbemni:könlümni PÜ₁ // yimrülğü:yöm-
rülğü F / diktür:diktür Ü₁₋₂; 3 minıñ: *مندر* Ü₂; 4 bāğ u
serv ü:seyr bāğ u Ü₁, bāğ u serv Ü₂; 5 öltürmek:öldürmek Ü₁
// v'eger:eger FÜ₁₋₂T / ‘āşıkka:‘āşık PÜ₁.

Ü₁197a 6 Hoşā mey-hāne kim Cemşid ile cāmıdın efzūndur
Melāmet deyriniñ her kaysı rind-i dūrd-āşāmı

Minin dīnimni saldı deyr tofrağığa bir tersā
Ki yok tofrağça allında takvī ehli İslām'ı

Sikender közgüsi vü cām-ı Cem içre kör iy şeyh kim
Sini gūr ağzığa tartar kemend-i şayd-ı Behrām'ı

9 Nevāyi bir kuyaş hecrinde özni berk-rev kılmış
Ni tañ ger seyr vaktı 'ālemi kaṭ' itse her ğamı

661

Ve Eyżan Lehu

..--/..--/..--

Her okı kilse min-i zār sarı
Yüz du'ām okı barur yār sarı

Çun köñül yārdadur cānım hem
Kāş 'azm iylese dil-dār sarı

3 Sitemidin kaçā alman ki barur
Köñlüm ol şūh-ı sitem-kār sarı

İy Mesih'im öledür-min bir dem
Kadem it rence bu bīmār sarı

Bāde-i hecrdin er yitse humār
'Azm kıl külbe-i hammār sarı

7 tofrağça:tofrağça PU₂ / allında:allıda T; 9 hecrinde:hecride T / berk-rev kılmış:berk kılmış-sin Ü₂ // kaṭ':seyr T.

661. 3 barur:bardur T // köñlüm:köñlim Ü₂; 4 rence:rence F.

F635b 6 Kōzüge istemesen gerd-i elem
Bakma bu günbed-i devvār sarı

Zahmlarınq eseri kanıdın
Baka alman ten-i efgār sarı

Körgeli deyrde ol muğ-beçeni
Bolmışam şifte zünnār sarı

9 Cānnı cānānga Nevāyī tapsur
Yārını yitküre kör yār sarı

662

R648b Ve Lehu Eyzan

.---/.---/.---/.---

Ü₁197b Anıñ dik buzmamış gerdün min-i mecnün şeydānı
Ki miñ devr özige ivrülse tapkay tüzmeç imkānı

Felek a'zam dağı min aħkar oldum āferinişdin
Miniñ kaşdımgā zālīm 'ışk peydā iylemiş anı

3 İrür bu turfe kim 'ışk-ı belā-engiz her sā'at
Bu a'zamlıq bile iyler mu'allak çerh-i minānı

İki bu nev' gālib haşm ölümtük mür katlıga
Çu cāzim bolsalar heyhāt miskīn mürnıñ cānı

Ü₂91a Min andak mürdur-min kim ayak astıda kalmış-min
Könül mülkini buzgānda sipāh-ı 'ışk tuğyānı

662. Gazel T'te yok; 1 tapkay tüzmeç:tüzmeç yokdur Ü₂ /
tüzmeç:tüzlük Ü₁; 2 oldum:oldım Ü₂ // Ü₂'de bu mısra 3. bey-
tin 2. mısra'ıyla yer değıştirmiş; 3 engiz:endiş Ü₁₋₂; 4 cā-
zim:'āzim Ü₂; 5 sipāh-ı: F.

- 6 Çu tofraċ içre boldı muzmahil mūr za'if olmas
Anı tapmak u ger tapılsa kim tapkay Mesihā'nı
- Kil iy sākī vü bu endişelerdin bizni kutkargıl
Vefā cāmını tut kim bi-vefādur çerh devrānı
- İligdin birmegil mey zevrakın bu devr ara iy kim
Ġarık iylerge yitkürmiş sini ğam bahri tufānı
- 9 Nevāyī 'ıřkđın ni kilse dem urma ki 'aşıkka
Kirektür 'ışk pinhānı vü dāĝ-ı 'ışk-ı pinhānı

663

Ve Lehu Ġafara'llahu Lehu

...--/...--/...-

Bir yolu bizni unuttuñ barı
İltifāt itmeyin öttüñ barı

Va' deler vařlĝa kim iylep idiñ
Bī-cihet barın unuttuñ barı

- 3 şu'le-i vaşlnı bizdin öçürüp
Özgeler birle yaruttuñ barı

Ü₁198a Cürmsiz tartıp iligni bizdin
Müdde'ī cānibi tuttuñ barı

Dostlar hakkıĝa töhmet kılıban
Her ni düşmen didi büttüñ barı

6 tofraċ:tofraċ Ü₂ / içre:üzre P; 7 kutkargıl:kutgargıl Ü₂;
8 bahri:bahr Ü₁₋₂; 9 'ıřkđın:'ıřkđın P // kirektür:kirekdür Ü₂.

663. 2 barın unuttuñ:bizni unuttıñ Ü₂; 3 vaşlnı:vaşlnı
Ü₂; hakkıĝa:hakkıka Ü₂.

6 İy köñül hecr ara didiñ ki öley
Özni mey birle avuttuñ barı

Zehr-i ğam haste Nevāyī'ğa birip
Halk kāmını çüçüttüñ barı

664

Ve Lehu Setera'llāhu 'Uyūbehu

---/--/--/--/--/--/--

Ni pāk Mecnūn ki bir perī-çihre pāk hüsniğa zār bolğay
Bu pāk 'ışk içre pāk cān terki itse bī-ihtiyār bolğay

Sirişk ü āhım neticesidin 'izārı köñlümni çikti güyā
Ki 'ışk āb u hevāsı birle bu nev' dil-keş bahār bolğay

3 Yüzide tir fitnesidin ölsem 'aceb imestür kim merkadimde
Uşak taş ornıda hayl-ı encüm ay anda şem'-i mezār bolğay

Köñül çu kirpiklerin hayālīga tüşti riş oldı barça cüzvi
Tiken ara tüşse bir yalañ tilbe yok 'aceb kim figār bolğay

Min ol kuyaşsız ki za'feran riştesi dik oldum 'aceb imestür
Delīl-i 'ışk ol ki reng-i asfar dağı beden hem nizār bolğay

6 Çu cānnı bī-keslik içre ğam aldı mindin iy 'ışk ehli ğam yok
Hoş ol ki mühlik ğamı yitişse yanıda bir ğam-güsār bolğay

Humār-ı hicrān şudā'ıdın meyl kıldı mey-hāne sarı köñlüm
Meger ki ol sarı māyil olğay aña ki renc-i humār bolğay

664. Gazel Ü₂'de yok; 1 terki:terk P / bī-ni FT; 2 āb u:
āb-ı T; 3 ölsem:bolsam T / kim:ki FÜ₁T; 4 çu:mü P / oldı:bol-
dı T // kim:P'te yok, ki Ü₁, ger T / bolğay:olğay T; 5 beden
hem:P'te yok, beden F; 6 bī-keslik:bī-kes Ü₁ / mindin:minden
T; 7 aña ki:aña Ü₁.

Zamān u ehl-i zamānı 'ākıl iseñ körme hāşāk birle hasçe
Ki 'ālem ü 'ālem ehli dānā kaşında bī-i'tibār bolğay

P258a 9 Vefā yolında Nevāyī öldi vü körmedi ğayr-i bī-vefālīg
Vefā şı'ārı bilür ki yārığa bī-vefālīg şı'ār bolğay

665

Ve Lehu Nevvera'llāhu Merkadehu

---/-----/-----/--.-

Ü₁198b Körmedim cānānı ötken kün hayātım yok idi
Yüz hayāt-efzā yoluxsa iltifātım yok idi

Könlüme kirgende pāy-endāz idi cān perdesi
Cism ü cāndın özge sadka yā zekātım yok idi

3 Hāk-i pāyi haşşiyetde sürmedür dip yazğalı
Köz sevādı dik kara köz dik devātım yok idi

Eşk tökmekdin kurugaç ikki köz köydi köñül
Def'ığa otnıñ bu Ceyhün u Fırātım yok idi

Rindlıkdın asru şākır-min ki takvī defterin
Kıldılar çun şerh ol hayl içre atım yok idi

6 Yārını körgeç ni tañ ger ilni közge ılmadım
Ol zamān pervā-yi külli kāyinātım yok idi

Iy Nevāyī ni 'aceb hecr itse has dik pāy-māl
'Işk ara çun tağ dik vezn ü şebātım yok idi

8 'ākıl iseñ:zinhār T / körme: < > Ü₁ // 'ālem ü: 'ālemde T /
bī-:ni Ü₁; 9 vefālīg:vefālık P.

665. 2 könlüme:könlime Ü₂; 4 tökmekdin:tökmektin Ü₂; 5
rindlıkdın...defterin:rindlıgdın...defteri Ü₁; 6 ılmadım:ıl-
madı Ü₂.

Ve Lehu Berreda'llāhu Mażca'ahu

-.--/-.--/-.--/-.-

Iy hayātım nakdi la'l-i hurde-dānın şadkası
Cevher-i cānım 'akik-ı dūr-feşānı şadkası

Közlerin ger nā-tüvāndur şadka vācibdür aña
Yüz minin dik nā-tüvān her nā-tüvānı şadkası

3 Kāmet ü kaşın elif nūnı kim ol hüsn ānıdur
Her melāhat ehli kim bar olsun ānı şadkası

Közlerimin merdümi hālin sevādığa fidā
Bāğ-ı 'ömrüm gül-būni serv-i revānı şadkası

Kulnı baştın ivürüp āzād iterler veh mini
Baştın ivür lik āzād itme cānı şadkası

Ü₁199a 6 Tınga-sin ser-geştelikdin iy köñül ger bolga-sin
Mihir-bānılg bābıda nā-mihir-bānı şadkası

Bolup ol gül şadkası hālini 'arż itmiş şabā
Iy Nevāyī bolsa yüz cānı şabānı şadkası

Ve Lehu Tegammedehu'llāhu Bi-Gufrānihi

...--/...--/...--/...--

666. 1 dūr-: ۷۷- Ü₂; 2 dik:dek Ü₂ / her:ol F / -tüvānı:
-tüvānı F; 3 elif nūnı:elif ü nūn T; 4 bāğ-ı:bāğ u Ü₂T; 5
baştın:başdın Ü₁ / ivürüp:ivrülüp Ü₂ // baştın:başdın Ü₂; 6
bābıda:bāğıda T / -bānı:-bānım Ü₂; 7 gül şadkası: صدقه نيس Ü₂.

667. Gazel T'te yok.

Tün ü kün isteme āhım ki mükāfat çağı
Dem ile t̄ire bolur şem^c dağı közğü dağı

Rāst bir şem^c kibidür ki tüpi al olğay
Ol sehī-kād yüzi t̄abı vü hınālīg ayağı

3 Kaş üze hāl biyik yirde boluptur karavul
^cAkl u his haylını urmakka karakçı karağı

Dudağ üstide anıñ dik ki körüngey nokta
Hāli astıda hem ol nev^c körünmiş dudağı

Hattı cān nakdiga arzır aña veh ni nisbet
Şebze kim bir direm irmestür anıñ her kuçağı

F636a 6 Rişte t̄abı saña kayd olsa ni sūd iy zāhid
Ger Mesih ignesi birle ise hırkañ yamağı

Tilberrep irdi Nevāyī ki kılıp irdi helāk
^cIşğ esrārını köñlide nihān asramağı

668

Ve Lehu A^czama'llāhu Ecrahu

R649a Bargıl iy hem-dem her yanı
Köñlüm itmiş tapkıl anı

Hālin sorgıl ol hem sorsa
Di kim yoktur sinsiz cānı

3 Istid'ā iylep yandurgıl
Kilmes bolsa di pinhānı

2 tüpi: توبي F, tüni Ü₁; 3 hāl:hāli Ü₁ // urmakka:urmakğa Ü₂;
4 anıñ dik:anıñ dek Ü₂ // hāli:hāl / astıda:üstide P; 7 irdi:
yandı F // köñlide:köñlinde F.

668. Gazel T'te yok; 1 köñlüm:köñlim Ü₂.

Ü₁199b Kim ol dil-ber kılmış va'de
Bu tün bolmakka mihmānı

Çın dip kilse anı imdi
İyley köksümde zindānı

6 Sākī bizni ğamdın kutkar
Kitürgil rāh-ı reyhānı

Ol aysız ün çikse Nevāyī
Ötkey gerdündin efgānı

669

Ve Lehu 'Aleyhi'r-Rahmetü

.---/.---/---

Felek yitkürmese yanımğa anı
Ni ğam çun çikmişem cānımğa anı

Şabā hem lāledin kanlıĝ kefen kıl
Çu yaptın cism-i 'uryānımğa anı

3 Çu ğonçen şevkı pinhāndur köñülde
Devā kıl derd-i pinhānımğa anı

Pesend itmes çu cennet kaşrın ol hūr
Felek salgay mu vīrānımğa anı

Ü₂92a Tüşer baĝrım bile köñlümge yüz reşk
Kažā yitkürse her yanımğa anı

4 bolmakka:bolmakğa Ü₂ / mihmānı:pinhānı P; 5 anı imdi:imdi
anı Ü₁ // iyley:iyle Ü₂; 6 kitürgil:kiltürgil FÜ₁.

669. Gazel T'te yok; 3 beyit Ü₁'de yok; 5 köñlümge:köñlim-
ge Ü₂ // her:bir Ü₂.

6 Çu kıldıñ nakd-i dīnim gāret iy şeyh
Yitürgil nā-müsülmānıñğa anı

Ni sūd olmak lebiñ yākūt-ı sīr-āb
Çu iylep-sin susız kanıñğa anı

Ṭarab vaşl ehliğa meyl itti iy 'ışk
Yavutma beytü'l-ahzānıñğa anı

9 Öler hālin Nevāyī iyledi nazm
Yazıñ elbette dīvānıñğa anı

670

Ve Lehu Şerrefehu'llāhu Kadrahu

.--/.---/.--/.---

Ü₁200a Lebiñ çeşme-i hayvān kadiñ revh-i insānī
Bu āb u hevā birle perīniñ yok imkānı

Kadiñ cilvesi leblerğa yüz miñ hevā saldı
Hevādın eger cilve kıldı serv-i büstānī

3 Letāfetde bir andur saña kim ulus andın
Harāb oldılar līkin kişi bilmedi anı

Lebiñ nār yanak üzre tapar perveriş tay yok
Eger cevherī aytur anı la'l-i rummānī

Tenim otığa teskīn meger kim semūm olğay
Tene“um bile kıyğan niçe levn kettānı

6 şeyh: 'ışk F; 8 yavutma: Ü₂.

670. 2 leblerğa: başlarğa FÜ₁₋₂^T // kıldı: kılur FÜ₁₋₂^T /
büstānī: büstānī Ü₂; 5 beyit Ü₁'de yok // tene“um: tenim Ü₂.

6 N'iter şahnın kaşrın kim ol zer-nigār olğay
Gedāyī ki āhıdın tapar şu'le vīrānı

P258b Didi cām-ı hecr içkil miniñ boynuma cürmün
Birevni kim öltürse irür boynığa kanı

Vefā 'ışk ehliğa kılur çağda ta'cīl it
Ki ta'cīl ile asru öter hüsn devrānı

9 Nevāyī eger könlün bekā-yı ebed ister
Bu deyr-i fenā içre kirek bolğa-sin fānī

671

Ve Lehu Tābe'llāhu Şerāhu

---/...-/...-/...-

'Aceb imestür eger bolsa derdim āgāhı
Miniñ şehim kim irür derd-mendler şāhı

Köñülde oklarıdın ak öy iylesem ni 'aceb
Ki köñlüm içre vaṭan kıldı mäh-ı hār-gāhi

3 Hayāli köñlüme kirgeç tirildim anlamadım
Munı ki cānım ikendür hayāli hem-rāhı

Mesiḥ u Hızr hayāt-ı ebed gedālıgıda
Lebiğa her biriniñ irdi şey'ü li'llāhı

Köñül ki ister idi vaşlını bi-ḥamdi'llāh
Kim iyle kim tiler irdi yitişti dil-hāhı

6 olğay:bolğay F // şu'le:şu'le i Ü₂; 7 öltürse:öldürse Ü₁;
8 kılur çağda:kılurğa Ü₁ // ile:bile T.

671. 1 kim:ki Ü₁; 2 oklarıdın:okların Ü₁ // köñlüm:köñlim
Ü₂; 3 köñlüme:köñlime Ü₂ // ikendür:ikindür Ü₂; 4 gedālıgıda:
gedālıgıda Ü₁; 5 yitişti:yitüşti T.

Ü₁200b 6 Bu kim bahār-ı hayātım hazānga yüzlenmiş
İrür delīli savuğ āh u çihre-i kāhī

Mini uşattıñ ayā serv bolmağıl gāfil
Ki köp şecerni uşatur şikesteler āhı

Ü₂92b Gurūr hüsn ile cāhınga kılma kim kalmas
Cemāl-i ‘ālemi vü ‘ālem ehliniñ cāhı

9 Zamāne zulmi Nevāyī başıdın olmasa ref‘
Anıñ başıdur u şāh-ı zamāne der-gāhı

672

Ve Lehu ‘Afa’llāhu ‘Anhu

.---/.---/.---/.---

Nazar ehliğa gerd haylı kildi sürme bil bārī
Ni rüşen sürme iy köz tapmışañ nezzāre kıl bārī

Cünündın anlamas-sin her ni kim dir ol perī-peyker
Ni diydür-min saña iy tilbe köplüm anlağıl bārī

3 Egerçi kan ile tofrac ara ser-geştedür köplüm
Körüp körmeske salıp ötme anı közge il bārī

Köplüm bilmen kemāl-i hüsnini n'iylep hayāl itkey
Mukassırdur cemāli vasfını iylerde til bārī

Siniñ serv ü gülün yāhod miniñ serv-i gül-endāmım
Mülāyimrak ikin iy bāğ-bān bir söz digil bārī

6 āh u:āh Ü₂; 9 olmasa:olmaz Ü₂.

672. 1 gerd...kildi:haylı gerdi kildi Ü₁ // tapmışañ:tap-
mışam Ü₂T; 2 köplüm:köplüm Ü₂; 3 ser-geştedür:āgüştedür FT /
köplüm:köplüm Ü₂; 4 kemāl-i:hayāl-i P // cemāli:cemāl Ü₁; 5
serv ü gülün:gülün ki Ü₂ / yāhod:yākut T.

6 Ni hāl irkin kızıl sarıĝ libāsıdın gül-i ra'nā
Körünür il közige çihresi sarıĝ kızıl bārī

Niçe dir-sin ki sākī bizni bir mey birle mest itsün
Ĝurūr-ı cehl içinde mestliĝlardın ayıl bārī

Dime kim 'aql u 'ilm ü zühd ile maqşadka yitkürdüm
Fenā yolında kıl özni bu yüklerdin yinil bārī

9 Nevāyī fakr āyīnide inşāf ilgeri tutsaĝ
Özüni bil yaman līkin bu sözni yaĝşı bil bārī

673

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Kadrahu

..--/..--/..--/..--

Ü₁201a Zār könlümde nihān iyle ki cān diy mü sini
Yok ise şifte-i cān içre nihān diy mü sini

Servdin cilvede artuk-sin ü güldin tāze
Tāze gül diy mü sini yoksa revān diy mü sini

3 Barçadın közde nihān bolduĝ u cān içre 'ıyān
Veh nihān diy mü sini yoksa 'ıyān diy mü sini

F636b Yaĝşılıĝ yā ki yamanlıĝ bile cānım aldıĝ
İylediĝ yaĝşı bular birle yaman diy mü sini

6 irkin:irken Ü₂; 7 ĝurūr-1:ĝurūr u FT / mestliĝlardın ayıl:
mestliĝdın bir ayıl FT; 8 'aql u 'ilm:'ilm ü 'aql Ü₁ / mak-
şadka:maqşadga Ü₁₋₂ / yitkürdüm:tigürdim Ü₂, itgümdür T; 9
sözni:sindin Ü₂.

673. 2 Ü₂'de beyit sırası: 1, 4, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 3, yok-
sa:serv-i FÜ₁₋₂T; 3 közde nihān:közge nihāl T; 4 yaĝşılıĝ...
yamanlıĝ:yaĝşılık...yamanlık FÜ₁₋₂T; 5 nāz u:tāze Ü₂ // diy
mü:mü diy P.

Hüsn mir'âti-sin ü nâz u letâfet şem'î
Sâde-dil diy mü sini çerb-zebân diy mü sini

- 6 Fitne 'âlemğa zamân ehliğa saldıñ aşüb
Fitne-i 'âlem ü aşüb-ı zamân diy mü sini

R649b İy köñül 'ışkda bir yirge yitip-sin ki digil
'İbret-i dehr mü rüsvây-ı cihân diy mü sini

Öltürüp irdi humâr iylediñ iy mey anı ref'
Kût-ı cân diy mü sini nakd-i revân diy mü sini

- 9 Koy fenâ lâfı Nevâyî ki sözün tuttı cihân
Bu ta'ayyün bile bî-nâm u nişân diy mü sini

674

Ve Lehu Kaddesa'llâhu Rûhahu

---/--/--/--/--/--

Ü₂93a Cân ala kilgende sa'f ü iztîrâbıñğa öley
Almasañ hem kaytқан çağda şitâbıñğa öley

Gül üze şeb-nem saçıp-sin körgüzüp sünbülde pîç
Hüsn ara bu lutf birle âb u tâbıñğa öley

- 3 Kilgeniñğa kahr ile katlimğa iyley cân fidâ
Rahm itip katlim kılurdın ictinâbıñğa öley

Ü₁201b La'l-i mey yitkeç dudagıñğa bolup âb-ı hayât
Allâh Allâh ol iki la'l-i müzâbıñğa öley

7 'ışkda: 'ışk ara T / yirge:yirde P; 8 öltürüp:öldürüp Ü₁ /
mey:mug Ü₁, meh Ü₂ / ref':def' FT.

674. 1 ü:Ü₂'de yok // hem kaytқан:bir kaytқан Ü₂ / şitâbıñ-
ğa:şitâbıñğa T; 3 kilgeniñğa:kilgeniñge FÜ₁₋₂T / iyley cân:cân
iyley FÜ₁T // ictinâbıñğa:ictinâbıñğa F; 4 bolup:bolur FÜ₁₋₂T.

Dip imiş-sin bağlağum başın kisip fitrākime
Tā tirig-min cān fidā iylep rikābınga öley

6 Çun tirig sindin kutulmak bolmas iy 'ömrüm hoşı
Gāh lutfunğa birey cān geh 'itābınga öley

Çun didin ölse Nevāyī cān birür la'lim ana
İy Mesīh'im rüh-perver la'l-i nābınga öley

675

Ve Lehu Kaddesa'llāhu Sırrahu

.---/.---/.---/.---

Şeb-istānlarnı tağ yok gül-sitān itse közüm kanı
İrür çun meh-veşim her tün birev şem'-i şeb-istānı

Ni tağ ger encümen ehli nişān körgüzse encümdin
Çu bolsa mäh-ı bezm ol çihreniñ hurşid-i raşşanı

3 N'itey iy kaşrını kılrsa münevver çunki ol yüzdin
Buzulğan tīre külbem bolmadı bir şām nūrānı

Ötüp aylar ki bir külbemğa meyl itkey kirip çıkqay
Kuyaş dik yok ana bir laħza teskīn tutmak imkānı

Bu aqşam yārdın ayru maña vākıf bol iy hem-dem
Ki köksümni tişip cān kaşdı kılmiş dāğ-ı hicrānı

6 Kuyaş yüz yaşurup irmes şafak kim yana bu aqşam
Sipihr eyvānığa baş çikti şevkum otı tuğyānı

Meyiñ min teşne-lebğa sākiyā ni keyfiyet birgey
Bu yañlıg kim yağar üstige eşkim seyli tūfānı

6 'ömrüm: 'ömrüm Ü₂; 7 la'lim: ta'lim Ü₂//Mesīh'im: Mesīh Ü₁.

675. 1 közüm: közim Ü₂; 5 yārdın: yāridin Ü₂; 6 çikti şevkum:
çikti şevkim Ü₂; 7 meyiñ min: miniñ dik T.

Gül-i 'ahd ü vefā devr ehlidin köz tutma kim hergiz
Müzeyyen bolmamış mundak çiçekdin dehr bustānı

P259a 9 Nevāyī ol perī bezmide ger dīvānelik kılsa
İrür hem mest taq yok bezmdin südretseler anı

676

Ve Lehu Rafa'a'llāhu Menziletahu

---/---/---/---

Ü₁202a Bes ki nā-hem-vār bī-dād ol cefā-kār iyledi
Min cefā-keş peykerin yir birle hem-vār iyledi

Tiğ-ı bī-dādı eger köplümni nā-kār itti līk
İlge urgan tiği bī-had köplüme kār iyledi

3 Bādedin ruhsārıda güller meger kılğay 'ilāc
Ol ki köplüğni tikenler birle efgār iyledi

Āb-ı hayvān yanında yüz Hızr iyler perveriş
Leb üze tā hatt-ı zengārı pedīdār iyledi

Katlı dağı hayf ana kim 'ışk da'vī iyleben
Bīm-i katlı olğaç bu da'vīsıdın inkār iyledi

Ü₂93b 6 Deyrdin çıkman min-i mecnūn ki ehl-i hūş hem
Çerh zulm itkenge 'azm-i küy-i hammār iyledi

Ger Nevāyī'ğa yiter min şa' b-hāl andın durur
Kim habersizlerni hālidin haber-dār iyledi

9 dīvānelik:dīvāneliğ Ü₁ṡ.

676. 1.-7 iyledi:iylegey Ü₂ / cefā-keş:cefā-ger Ü₁; 3 köp-
lümni:köplümni Ü₂; 6 çıkman:çıkkan Ü₁; 7 durur:turur Ü₂.

677

Ve Lehu Seka'llāhu Serāhu

---./---./---./---

Könlüm harīmi içre kılur cilve ol perī
Andak ki Ka'be içre haremniñ kebūteri

Gül-gün yüzinde hālleri güyiyā irür
Her yan şafakda 'ışk iliniñ tīre ahteri

3 Könlüm tekellüfi irür ol zülf ü köz bile
Zindānnıñ oldı bend ü belā zīb ü ziveri

Mecnūn 'ışk şāh durur tag taht ana
Kuş āşyānı hey'eti başıda efseri

Āhımdın uçtı şabrım egerçi katık idi
Gam tağını koñarur imiş 'ışk şarşarı

Ü₁202b 6 Tağlağı hūr u ravza n'iter kim ki ol bu kün
Mey-hāne içre bar ise bir hūr peykeri

Ger dil-şikeste bolsa Nevāyi 'aceb imes
Nivçün ki dil-şiken hem irür şūh dil-beri

678

Ve Min Garāyibi Zihnihi

---./---./---./---

677. 2 yüzinde hālleri:yüzide hālleri Ü₁; 3 könlüm:köplim
Ü₂ // zindānnıñ:zindānıñ Ü₂; 4 Mecnūn:Mecnūn ki Ü₁ / şāh du-
rur:şāhı durur Ü₁, turur Ü₂, şāhıdur u T; 5 egerçi:eger çu T
/ katık:katıg Ü₁₋₂, kattık T // koñarur:kongarur RPT, koņa-
rur Ü₁, kutkarur Ü₂; 6 kim ki ol:kimse kim FÜ₂T, rind kim Ü₁;
7 irür:irür ü T.

Bezmdin çun çıktı yār u encümenğa kirmedi
Tendin andak çıktı cānım kim bedenğa kirmedi

Barça hüzn ehlin müşerref iyleben şād itti yār
Ni asıg çun kim bizim beytü'l-hazenğa kirmedi

3 Ol hınā yakıtı vü kan yuttı haseddin nesteren
Reng anıg tırnağları dik nesterenğa kirmedi

Lāle dik kanlıg libāsım birle defn iyleg mini
Kim şehid-i ışk ma'hūdı kefenğa kirmedi

Boldı güm ağzı sarı māyil bolup könlüm kuşu
Veh kayan bardı ger ol çāh-ı zekənğa kirmedi

6 Dehr bāgıda vefāsızlıgını kuş kim kıldı fehm
Çıktı mahzūn nāle ammā bu çemənğa kirmedi

Iy Nevāyī zülfidin könlün çıkar kim ol köpül
Azmadı yolnı kim ol çin ü şikenğa kirmedi

679

Ve Min Netāyici Fikrihi

---/---/---/---

Şāhınıg muğluğ müşevveşler bile ni nisbeti
Kām-rānlarnıg belā-keşlerge kaydın ülfeti

Ol ki kahr itse kılıçıdın dem-ā-dem kan tamar
Bağrıdın kan tamguçılar birle ni cinsiyyeti

678. 1 çıktı:çıkdı T; 2 bizim:tirig Ü₂; 4 dik:P'te yok /
kanlıg:kanlık T // şehid-i: *شهيد* P; 5 güm:kim Ü₂ / könlüm:
könlüm Ü₂ // ger:ki Ü₁, kim T; 6 vefāsızlıgını:vefāsızlıkını P,
vefāsızlıgı Ü₂, vefāsızlıg ni Ü₂.

679. 1 ni:bi- F//kām-rānlarnıg:kām-rānlarga T;2 ni:bi- F.

3 Vaşl nūşı birle cān tapkaᅅa veh andın ni ğam
Kim toladur zehr-i kātıl birle cām-ı fūrkatı

Ü₁203a Dehr kılğandın yalaᅅ başını tink tofraᅅ ile
Ni haber ol kim yiter gerdūᅅa tāt-ı rif'ati

Mūr ayaᅅ astıda ölgendın kaçan tapkay vukūf
Arslan kim kökke çıрмаşkay ğıriv-i şevketi

Ü₂94a 6 Bir kiçe taᅅ atkuça hicrān otıᅅa köymegen
F637a Kayda bilsün kim nidür mecrūh könlüm häleti

Koy bu sözlerni vü bol hālimdin āᅅeh iy refik
Kim bu akşam asru sa'b olmış firākım şiddeti

İy köñül 'ışk içre yok şāh u gedāᅅa i'tibār
Ot ara tinkdür kuruk yā ol yıᅅaᅅnıᅅ hurkatı

R650a 9 'Işk cāmıdın Nevāyī tevbe kılmak sa'b irür
Haşsa kim yok zühd ü takvī birle könlüm raᅅbeti

680

Ve Lehu Zāde 'İrfānehu

---/...-/.--/...-

Zihī yolunda bir üftāde ādem-i hāki
Hevā-yı 'ışkına ser-geşte mihr-i eflāki

'Urüc şāmı çu bat kayttıᅅ bu armāndın
Meger ki her taᅅ olur şubᅅ cebininiᅅ çāki

3 tapkaᅅa:tapᅅaᅅa Ü₂; 5 çıрмаşkay:çıрмаşᅅay T/ğıriv-i:ğı-
riv ü Ü₂; 6 atkuça:atᅅuça Ü₂//könlüm:köñlim Ü₂; 7 āᅅeh:āᅅāᅅ
T; 8 u:Ü₂'de yok/i'tibār:imtiyāz FÜ₂T, ihtiyār Ü₂//yā:yaş Ü₂;
9 cāmıdın:cāmın iy FÜ₁₋₂T//könlüm:köñlim Ü₂.

680. Gazel T'te yok; 2 kayttıᅅ bu:kaytdıᅅ bir Ü₂.

3 Felek neverdiñe hem şāh-ı sidre hem tūbī
Bu bir ayagıda has ol yolında hāşāki

Medīne'ñ ehliğa her yıl ki 'azm iter huccāc
Ketebtü kıssate şevki ve medme'i bākī

Ni boldı Yesrib ü Bathā' ara okusam kim
Eyā menāzili Selmā fe-eyne Selmāki

6 Siniñ medāyih ü na'tında yā Resūla'llāh
Tamām boldı Nevāyī tekellüm-i pāki

Bu tört defteride hamd ü na't ara halli
Ger itmiş olsa 'ıyān tab' u kilik-i bī-bākī

Ü₁ 203b Velī şefā'atıñ imkānı könlige kirgeç
Ümid ile sivünür yana tab'-ı ğam-nāki

9 Yitür aña keremiñ bahridin pey-ā-pey feyz
Ki na'tıñ içre dür-efşānlig itsün idrāki

3 bir ayagıda: 'پیرانی د' Ü₂ / yolında:yolıda Ü₁; 4 şevki:Ü₁'de yok; 5 fe-eyne:ve eyne Ü₁; 6 Ü₂'de beyit sırası: 5, 7, 6, 8, ü:FÜ₁₋₂'de yok; 9 dür: دور Ü₂.

.--/.--/.--/..

Kitür sâki ol mey ki şubḥ-ı elest
Anıñ neş'esidin köñül irdi mest

Meyi kim kılur koysalar cām ara
Özi mest keyfiyyeti mey-perest

İşit ser-güzeşti ki bir kün maña
Niçe mey-perest oldılar hem nişest

Mey almakğa pîr-i muğan cezbesi
Mini çıktı andak ki mâhîni şaş

Kılıp hırka rehni vü mey zarfını
İtip ağzını mûm ile seng-best

Kilür irdim ilgimde meylik sebû
Bolup tokkuz eflāk ileyimde pest

Ki gâh olup tuş tuşdın kubâb
Maña yaptılar ihtisâb ehli dest

Şikestim miniñ ança irmes idi
Ki mey zarfı taptı arada şikest

Ü₂94b Çu sindı sebû çäre'î tapmadım
Min-i müflis-i 'ür giryân u mest

10 Harâbât ara kirdim âşüfte hâl
Mey isterde ilgimde singan sıfâl

Kitür sākīyā müjde-i cāmdın
Ki pejmürde kılmış-min encāmdın

Bu gül-şen gülige çu yoktur vefā
Ni perhīz itey cām-ı gül-fāmdın

Çu yok şām-ı hicrān ğubārıġa şubh
İçip anlamay şubhnı şāmdın

Halās iyley özni vü mey nukli dik
Sebū dānesi birle vü dāmdın

Bolay pīr-i deyrġa andaġ mürīd
Ki yād itmeyin şeyh-i İslām'dın

Kirey deyr ara iyle mecnūn u mest
Ki mecnūn ħired hāş ile 'āmdın

Salay bir 'alālā ħarābāt ara
Ki çıksun fiġān ehl-i eyyāmdın

Ĥarābāti olmaġlıġım zāhidā
Su'āl itmeyin zār u bed-nāmdın

Girev kılġalı meyġa çun kalmadı
Ni tesbīh ni ħırka ni kāmdın

20 Ĥarābāt ara kaldım āşüfte-ġāl
Mey isterge ilgimde sınġan sifāl

Sifāl içre bir cür'a lāyī maġa
İrür cām-ı ġitī-nümāyī maġa

Kitermekke hod-bīnliġım rencini
Kanı bāde yanlıġ devāyī maġa

Çu min deyr pîri du'âsın dimen
Felekdin yitişmes cefâyî maña

Felekdin cefâ yitse iy muğ-beçe
Ni ğam sindin olsa vefâyî maña

Tarîkat sülûkını kesb itkeli
Hemol kün ki boldı hevâyî maña

Burun zühd ü takvîni iylep şî'âr
Didim kim yitişkey safâyî maña

Bulardın özimni halâş iyledim
Ki tâ hâşıl olğay fenâyî maña

Barıp hân-kâh içre kıldım makâm
Bu ma'nî hod oldı belâyî maña

Yakay halvet ü zühd ü seccâdeni
Zuhûr itti her dem riyâyî maña

30 Harâbât içre kirdim âşüfte-hâl
Mey isterge ilgimde sîngan sifâl

Ü₂95a Tiler-min bu deyr içre kâşâne'î
Ki boldı civârıda hum-hâne'î

Bu hum-hâne şahıdâğı mey-fürüş
Sehâ-pişelig bir [le] ferzâne'î

Anıñ kurretü'l-'ayn köp allıda
İligimde peymâne cânâne'î

Semen-berler içre peri-çihre'î
Peri-çihreler içre divâne'î

Maña gāhi ol birse mey birle cān
Bu kılsa gehī katl mestāne'ī

Bolur tilbelikdin işim tün ü kün
Hayāl iylemek birle efsāne'ī

Niçe müflis olsam didim mey üçün
Kılalı için ara dengāne'ī

İşittim ki kıldım yana perhiz
Harābāt ehliğa mey-hāne'ī

Bu kün açıp ol mey-kede işikin
Birür her gedā yitse peymāne'ī

40 Harābāt ara kirdim āşüfte-hāl
Mey isterde ilgimde sığın sifāl

Yana bolmuşam 'āciz ü zār hem
Harābāti vü rind ü hammār hem

Mübāhāt itip dürd-keşler bile
Kılıp takvī vü zühddin 'ār hem

Şurāhīni büt iyleben ağzıda
Kılındın işip bilge zünnār hem

Bolup meyğa seccāde'ī hırka rehn
Birip nukl üçün keş ü destār hem

Fenā deyri içre kalender şıfat
Kizip belki dīvāne kirdār hem

Perī-çihre etfālñiñ taşıdın
Bolup ser-be-ser cismim efgār hem

Mini 'ışkıdın örtegen muğ-beçe
Ki dīvāne-veŝdür perī-vār hem

Çu boldım ki bu nev' birle irür
Harābāt kūyide mey-hār hem

Irür çunki yek-renglig şer' -i 'ışk
Bu takrīb birle min-i zār hem

50 Harābāt ara kirdim āŝüfte-hāl
Mey isterde ilginde sığınan sıfāl

Kanı sākı-yı gül-'izārım minin
Ki cān kaŝdın itmiş hārım minin

Ferāğ içre köp miñnet ü derd ü renc
Çikiptür ten-i hak-sārım minin

Humār imgeki dek velī körmemiş
Ten-i ğam-keş ü cān-ı zārım minin

Bu hayl u belā ref' iğa evlī ol
Ki mey-hāne bolğay hiŝārım minin

Ü₂95b Köp ü azıdın tutsa mey pīr-i deyr
Fidāası anın yok u barım minin

Yitürse kağem başıma muğ-beçe
Irür cevheri cān niŝārım minin

Harābāt ara kirgenim iy fakīh
Demī bol demī rāz-dārım minin

Kiçe hān-kāh içre ser-mest idim
Bu kün meysiz ötti kararım minin

Humār iylep āşüfte ol nev' kim
İligdin barıp ihtiyārım minin

60 Harābāt ara kirdim āşüfte-hāl
Mey isterge ilgimde sığınan sifāl

Yana dürd-keş-min mübahāt için
Birip cān hevā-yı harābāt için

Kitür sākīyā bāde ağzıma koy
Demī kim ölüp-min bu mir'āt için

Ni mir'āt bigim kuyaşı ki feyz
Aña cām irür barça zerrāt için

Maña zāhid itti besī ser-zeniş
Mey içmekke şarf olğay evkāt için

Didim yahşırak bāde ol zühddin
Ki kılğay kişi şöhret ol at için

Maña bādedin boldı nefy-i vücūd
Saña zühd ü gūyā ki isbāt için

Bolup tünd mescid sarı kıldı 'azm
Mini kargayın dip münacāt için

Münacāt itip kirdi halvet ara
Yayılğan riyāyī kerāmet için

Kerāmet min kıldım ol lahza kim
Riyā bīmidin def'-i āfāt için

70 Harābāt ara kirdim āşüfte-hāl
Mey isterde ilgimde sığınan sifāl

Yana başlamış bāde içmek habib
Maña içmey olğay mu sabr u şikib

İçer-min veli kim içer kanıdın
Habibim bile bāde her dem rakib

Naşib-i rakibiñ eger mey bolup
Naşibim miniñ bolsa kan yā naşib

Ni zulmi ki gül-şende gül mahremi
Bolup zāğ mahrūm irür ‘andelib

Ni tañ bağlamak kāfir-i ‘ışk olup
Kişi bilge zūnnār u asmak şalib

Yakam çāk olup köksüme taş urup
Salıp reşha il ara min-i garib

Bular nef‘ çun kılmadı köñlime
Leb-ā-leb kadeh birle bir dip firib

Ü₂96a Çu bildim ki bī-hodlığımdur ‘ilāc
Harābāt yolıda boldım nişib

Niçük kim kirip Rüstem küyiga
Kirer irdi ser-mest maḥmūr hasib

80 Harābāt ara kirdim āşufte-hāl
Mey isterde ilgimde singan sifāl

Mini mey bes āşufte-hāl iyledi
Bu vādide Mecnūn mişāl iyledi

Başımın köp etrafıda mey-fürüş
Özim cismi dik pāy-māl iyledi

Çağır kesreti mey batı dik maça
Hıred bülbülin güng ü lâl iyledi

Sebū-keşlikim ‘ayn idbārıdın
Kadimni yük astıda dāl iyledi

Mey-i la‘l altun kadeh şekli dik
Yüzim sarıg eşkimni al iyledi

Kadimdin felek ‘āfiyet hırkasın
Kılıp rehn cām-ı zülāl iyledi

Sipihr atlası deyr kūyi ara
Miniñ kisvetim iski şāl iyledi

Mey isterde idbār āşüftelik
Maça cām sığınan sıfāl iyledi

Harābāt piri çu her cām için
Mini mundak āşüfte-hāl iyledi

90 Harābāt ara kirdim āşüfte-hāl
Mey isterde ilgimde sığınan sıfāl

Niçük mey bile bolmasun ülfetim
Ki cān kasdın itmiş ğam u mihnetim

Nazar iyle bu kār-geh vaz‘ığa
Ki artar temāşāsıda hayretim

Kuyaş yok ki bir zerre māhiyyeti
Tapa almadı sa‘y ile fikretim

Ni kilmek ‘ıyān boldı ni kitmekim
Ni mebdē’ yakın boldı ni ric‘atim

Ni kesb-i 'ulūm itti hāl müşkilim
Ni tuttu ilig takvī vü tātātım

Tapay dip haber uşbu maqşūddın
Tutaştı besī kavm ile şohbetim

Ni kıldı bu derdim 'ilācın hakīm
Ni şeyh iyledi def' bu 'illetim

Ni kılmakğa bir emridin hāsılıım
Ni kiçmekke bu cürmdin cür'etim

Minin başıma bes katıg tüşti iş
Çu tāk oldı bu devr ara tākātım

100 Harābāt ara kirdim āşüfte-hāl
Mey isterde ilgimde sınğan sifāl

VE LEHU'L-MÜSTEZÂD

682

---./---./---./---
 ---./---

Ü₂96b Bardım bu seher deyr-i fenâ sarı urup gām
 Mahmūr-ı şebāne

Tartar idi her laḫza şabūḫ ehli içip cām
 Nākūs-ı muḡāne

3 Kim deyr-i ḫarābāt ara kim bar ise mahmūr
 Koptik daḡı boldik

İçmekke şabūḫ ehli bile bāde-i gül-fām
 Bu sarı revāne

P259b Bezm ortasında pīr-i ḫarābātka mesken
 Līkin ana sākī

6 Bir muḡ-beçe ni muḡ-beçe kim āfet-i İslām
 Āşüb-ı zamāne

Her yan ki bakıp halkka ḫasret otı yakıp
 Āteş-kede-i ʿışk

Cānlardın urup çunki kılıp cām-ı mey-aşām
 Yüz şu⁴-le zebāne

9 Bezm içre niçe turfe muḡannī barı dil-keş
 Līkin barı tersā

682. Ve lehu'l-müstezād: Müstezād Ü₁; 1 mahmūr-ı: mahmūr T; 2 tartar: tartay Ü₁; 3 koptik: koptik Ü₁, koptun Ü₂T / boldik: oldun Ü₂; 6 āfet-i: افیت Ü₂ / İslām: cānı Ü₁; 7 halkka: halkka Ü₂; 9 niçe: barı F, ni kim T.

Hem nağmeleri alıban il köñlidin āram
Hem çeng ü çegāne

Ü₁204a Min tilbeni bir cām bile iylediler mest
Ni mest ki bī-hūş

12 Andın biri boldum bu kühen deyrde bed-nām
‘Işķ içre fesāne

Iş yitti çu bu yirge Nevāyī yana zinhār
Dem urma vera^cdın

‘Āşık diseler ün bir ü mey tutsalar al kām
Köp kılma bahāne

---/---/---/---

Cilve kıldı dehr ara köp hüsni bî-hem-tâ yigit
 Gül kibi nâzük-bedenliĝ serv dik ra' nâ yigit
 Uşbu mecma'dın ki bolĝay irdi miñ zîbâ yigit
 Köplüm aldı bir perî-peyker melek-sîmâ yigit
 5 Kim benî âdemde andaĝ bolmamış peydâ yigit

Ser-keş eblaĝ sikritip devrân dik ol hurşîd-veş
 İgnide zer-keş libâsı daĝı andaĝ kim kuyaş
 Hulķı hem hoş hüsni dil-keş özi hem bar cür'a-çeş
 Atı ser-keş tonı zer-keş hüsni dil-keş hulķı hoş
 10 Körmedük bu nev meh-veş çâbüķ ü ra' nâ yigit

'İşķ âşüb u belâsın tâ kılıp-min ihtiyâr
 Köz yüzün körgeñ zamân köplüm ara kalmas karar
 Köplüm olsa vaslıĝa mâyil bolur köz eşķ-bâr
 'İşķıda köz ü köñülniñ bir biridin reşķi bar
 15 Allâh Allâh bolur irmiş munça hem zîbâ yigit

Ü₁204b Ötti 'ömr ol hūblar şâhıdın ayru Mâh u sâl
 Min karı kulĝa vişâli hod irür emr-i muhâl
 Dir sini zâr öltürür-min ger vişâl itsen hayâl
 Zârlıĝlar birle ölmey tapmaĝumdur hod vişâl
 20 Ni üçün kim min karı kuldur-min ol mîrzâ yigit

Ol perî-veş kim kılur seyr-i Hıyâbân-ı Herât
 Közge istignâ-yı hüsñidin körünmes kâyinât
 Allıĝa yüz koysa min zâhid kılur kaķ--ı hayât
 Yolıda yüz miñ kühen-pîr olsa kılmas iltifât
 25 Kimse körgeñ mü ikin bu nev' bî-pervâ yigit

683. Muhammes Ü₂T'te yok; ve lehu'l-muhammes:fi'l-muhammes P, muhammes Ü₁; 1 bedenliĝ:bedenliĝ F; 4 ignide:igni F// hüsni:hüsni hem FÜ₁/bar:FÜ₁'de yok/çeş:keş FPÜ₁; 5 hulķı:nuķķı PÜ₁; 6 âşüb u:âşübı FÜ₁; 9 öltürür-min:öltür ü min F, öldürür-min Ü₁.

Hem közündin könlüme her lahza artıp yüz melâl
 Hem hatındın hâtırım içre perîşân yüz hayâl
 Küyüğü içre derd ü renc ü miñnetim bî-i'tidâl
 Yoluñ üzre hem gedâ-min hem karı hem haste-hâl
 30 Bir bakıp öt hâlime hüsnüñ zekâtı a yigit

Niçe şeyh-i hân-kañ evrâdıda feryâd itey
 Dir-min imdi baş alıp deyr-i fenâ sarı kitey
 Kâfir-i 'ışk olğan il pā-būsığa dağı yitey
 Deyr piri mezhebin tutmay müsülmanlar n'itey
 35 Alğan olsa nakd-i İslâm'ımñı bir tersâ yigit

'İşk otın efsürde cānımdın savutsam yahşırak
 Zühd ü takvî birle könlümni avutsam yahşırak
 Kad igildi serv-kadlerni unutsam yahşırak
 Baş akardı sebz-hatlar terki tutsam yahşırak
 Ü₁ 205a 40 Kim hoş irmestür yigitler bezmide illâ yigit

Āh kim ötkerdi 'ömrüm hoşluğın çerh-ı denî
 Savuğ āhım birle sargardı hayātım gül-şeni
 F637b Gerçi mey içmek imes 'ömrin kiçürgen il feni
 İy Nevâyî karıp özni salma kim iyler sini
 45 Bir kadeh mey birle ol şüh-ı kadeh-peymâ yigit

---/---/---/---

R650b Körgüzüp yüz könlüme yüz miñ cefā mu kılmadıñ
 Cism öyidin haste cânımın celā mu kılmadıñ
 Hâtırımın 'ışk otığa mübtelā mu kılmadıñ
 'İşk otıdın kısmetim derd ü belā mu kılmadıñ
 5 Dūdı birle hânümânımın kara mu kılmadıñ

Tā ki kördüm yol azıp kūy içre sin dil-h^vāhnı
 Kaysı ot kim salmadıñ her dem min-i güm-rāhnı
 İtmediñ mü cânıma kätıl gam-ı cân-gāhnı
 Köymekinge berk-ı āfet kılmadıñ mu āhnı
 10 Ölmekinge eşkni seyl-i belā mu kılmadıñ

Kılmadıñ mu pest cismim yirge iy serv-i bülend
 Açığ açığ yığlarımğa kılmadıñ mu nūş-hand
 Tığ tartıp sürmediñ mü başıma her yan semend
 Cevr tığdın tenimni kılmadıñ mu bend bend
 15 Fürkatındın bend bendimni cüdā mu kılmadıñ

Ü₁205b Yüz tazallüm iyledim ol şüh-ı mevzūn kıldı zulm
 Mihnet ü derdim kibi her dem diger-gün kıldı zulm
 'Arz-ı hālim könlüme kıldım beyān çun kıldı zulm
 İy köpül hālimni kıldıñ 'arz u efzūn kıldı zulm
 P260a 20 Bilmediñ mü yā bilip yahşı edā mu kılmadıñ

Dehr ilidin cānga her dem yüz belā irmes dime
 Ol ki meh-veş bolsa bī-mihr ü vefā irmes dime
 Şivesi gerdūn kibi cevır ü cefā irmes dime
 Şekve kılmak sindin iy gerdūn revā irmes dime
 25 Bizni bī-kām iylep il kāmın revā mu kılmadıñ

684. Başlık Ü₁'de var; muhammes Ü₂'de yok; 3 dūdı:derd T;
 4 ot kim:otka FÜ₁T; 6 açığ açığ:aççığ aççığ F, aççık aççık T
 / kılmadıñ mu:itmediñ mü FÜ₁; 12 kılmak:kılsak FÜ₁T.

İy köñül tā derd kūyide gedālig̃ tapmadın
 Bil ki ehl-i derd içinde pād̄ şalıg̃ tapmadın
 Körmediñ hergiz nevā tā bī-nevālig̃ tapmadın
 Baħr-i ʿışk içre Nevāyī āšnālig̃ tapmadın
 30 Tā bu bir közni Aras ol birni Amu kılmadın

VE LEHU'L-MÜSEDDDES

685

-.-.-/-.-.-/-.-.-/-.-.-

Zülf ü sîmîn cismiñ ef'î genc-i Kārûn üstine
 Genc üze sâhir közüñ ef'îğa efsûn üstine
 Derd-i ırışkıñ ol ki koydı cān-ı mahzûn üstine
 Didi körgeç 'arızın ol kadd-i mevzûn üstine
 İy kadın tûbî vü cennet hadd-i gül-gûn üstine
 6 Körmedi devrân sinin dik ay gerdûn üstine

Ü₁206a Taptı cān her dem öler hâletde bu cism-i za'îf
 La'lidin cān-bağş söz ayturda ol şûh-ı zarîf
 Kaldı közüm tîre cismim haste vü cānım nahîf
 Zülf ü köz ü la'li hecriğa bola alman harîf
 Boldı sözüm nâzûk ü könlüm hoş u tab'im laţîf
 12 Her kaçan saldım nazar ol şekl-i mevzûn üstine

Kilse Çîn sûret-geri her dem cemâlin kâşığa
 Cān fidâ kılğay hemol dem sûretin nakkâşığa
 Lâledür şîrîn lebin Ferhâd'ı kim kan yaşığa
 Gark olup tüşmiş güzârı hecr tağ u taşığa
 Serv anıñ dik kâmetin hayrânıdur kim başığa
 18 Kıldı kuşlar âşiyân andak ki Mecnûn üstine

685. ve lehu'l-müseddes:müseddes PÜ₁; 3 devrân...dik:ger-
 dūn...dek Ü₂; 4 dem:P'te yok; 5 közüm:közim Ü₂ // alman:al-
 may FP; 6 sözüm...könlüm:könlüm Ü₂ // şekl-i:tab'-ı Ü₁; 7
 P'te beyit sırası: 6, 10, 11, 12, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 13,
 14, 15, 19, her:bir FÜ₂T // sûretin:sûretün Ü₂; 8 Ferhâd'ı:
 feryâd T / kim kan:kanı Ü₂; 9 anıñ dik:anıñ dek Ü₂.

Köz yolın iy ʿışk her sâʿat tola yaş iyleme
 İy köñül yaşımğa pergâleñni yoldaş iyleme
 İy köz eşkimni sarıĝ yüzümge dür-pâş iyleme
 Yaşurun ʿışkım sözün meşhūr-ı evbâş iyleme
 Her dem iy köz yaşı yüz körmey mini fâş iyleme
 24 Devletimdin aĝnadıñ yıllar çu altun üstine

Cübbe-i sincābıñ içre vuşla vuşla kākumı
 Tuĝdı hicrân şāmıda bir bir saʿâdet encümi
 Bar kamer ʿakrebde iy ʿışkıñ melâmet kulzümü
 ʿĀrıñ kâfūrıda ol zülf-i müşkîn keĝ-dümi
 ʿAnberin kaşıñ hamıda hâl dik köz merdümi
 30 Müşk-i terdin nokta-i sülṣī durur nün üstine

Tā köñül şaydıĝa koydı ol gazāl-i Çin köñül
 Boldı şir-efkenler aʿzāsı ara hünin köñül
 U₂97a Bes ki tartar her şanemdin bir cefā gam-gin köñül
 Kıldı cevridin alarnıñ terk-i ʿakl u din köñül
 Niçe çiksün hüblar ilgidin cefā miskin köñül
 36 Munça mu āfet kilür bir katre-i hün üstine

Çun Nevāyī eşki baħr oldı çikip renc ü taʿab
 Kimelikdin közleri ol baħr ara taptı lakab
 Közide tañ yok eger tuttuñ makām iy nüş-leb
 Çun kirer il kimege kılmak üçün ʿiş ü tarab
 Ger vatan Luṭfī közide tutmadıñ yoktur ʿaceb
 42 Öy koparmaglıĝ irür düşvār Ceyhün üstine

10 yaşımğa:başımğa F; 11 eşkimni:eşkiñni PÜ₁₋₂ / yüzümge:
 yüzümge Ü₁, yüzümge Ü₂ // yaşurun:yaşuran Ü₂; 14ʿakrebde:
 ʿakreb dimey T // keĝ-dümi:كز, كز Ü₁; 15 durur:turur Ü₂; 17
 her:ol Ü₂; 19 eşki:شك Ü₂; 20 kimege:kimsege T; 21 kopar-
 maglıĝ:koparmaglık F, koparmaglıĝ Ü₁, koparmaklıĝ T.

---/--/--/--/--/--

Cānım örtegen ol otluk çihre gül-zār-ı halīl
 Anı rüşen iylegen gūgird otı yanında nīl
 Yā Rab ol hüsn-i cemāl ehliğa yüz miñ ay u yıl
 Ni cemāliñğa zevāl olsun ni hüsnüñğa bedīl
 İy cemāliñ lā-yezāl ü bī-bedel hüsnüñ cemīl
 6 Ay yüzüñdür aḥsen-i takvīm çun rüşen zelīl

Turfedür kim yüz üze ikki lebiñ gūyā bolur
 Bir kuyaş ikki Mesīha'ğa kaçan me'vā bolur
 Köñlim içre kaşlarıñdın hayretim peydā bolur
 Kim kaçan bu nev' bir kırbanda ikki ya bolur
 Zülfiñiñ hayrānı irdim yılda bir yeldā bolur
 12 Ayda kim kördi iki yeldā tūni mundak tavīl

Ol ağız peydā imestür nükte'ī ayılmayın
 Bil dağı zāhir imes bārik-bīnlik kılmayın
 Ol 'ıyān irmes 'adem sarı nazar açılmayın
 Bu yakın olmas vücūd esbābıdın ayrılmayın
 Ağzıñ u bilinñiñ esrārın kemāhī bilmeyin
 18 Mū-şikāf u hurde-bīnler içre tüşti kāl u kīl

Közlerin bādām hecridin bolup cismim sakīm
 Çıktı cānım iy kara köz bes ki hicrān birdi bīm
 Bu vasiyyet kılmışam kim müşfik u yār u nedīm
 Na'sıma ol kūy tofrağı kılğaylar harīm
 Çun kara bādām tābūt üzre resmidür kadīm
 24 Köz cenāzem sarı sal kim sinsizin boldım katīl

Bāreka'llāh iy sabā ehlen ve sehlen merhabā
 Kim haber köp birdiñ ol gül-çihredin kilmay aya
 Vaşlığa çun yittim açtı ol cemāl dil-rübā
 Özlikim bardı fenā yilige andak kim hebā
 'Işk mahv itti mini sin çık aradın iy sabā
 30 Lī-ma a'llāhniñ makāmında ni hācet cebra'īl

Ü₂97b Niçe kim sürse Mesih enfās-ı cān-perver kelām
 Yāhu cennet vaşfıda İdrīs kilsun ihtimām
 Çerh bāğı birle cennet gül-şenin kılman makām
 Kim maña hālā be-nakd iy hūr u serv-i hoş-hıram
 Sünbülündür 'ukde-i re's yüzün mäh-ı tamām
 36 'Arızınñ firdevs kadi tūbī vü la'liñ selsebil

Ol periniñ çun irür kan tökkeli mähir közi
 Ol sebebdin her nefes yüz katl iter zāhir közi
 İy Nevāyī sihr birle çun irür nāzır közi
 Bir nazarda öltürür-sin hasteni sāhir közi
 Cān birür Luṭfī vü kılmas bir nazar kāfir közi
 42 Tāli' imğa āh kim ösrük igeç boldı bahil

VE LEHU'L-MÜSEMME

687

---/---/---/---

Her taraf 'azm iylep ol şūh-ı sitem-kār iy köñül
 Tīg-ı hecridin niçe bolğay-biz efgār iy köñül
 Çun sefer iylep idi bir katla dil-dār iy köñül
 Derd-i hecriğa bolup irdük giriftār iy köñül
 Biyle kim ta'rīf itip ğurbetni bisyār iy köñül
 Şehr ü kişverdin melālet iylep ızhār iy köñül
 Anladın yā yok mu kim iyles sefer yār iy köñül
 8 Veh ki bolduk yana hecri ilgidin zār iy köñül

Ehl-i 'ışk içre maña derd ü firāk olmuş nasīb
 Bu imes derdī ki anı def' ite alğay tabīb
 Yārnı ğurbet sarı terğīb iter her dem rakīb
 Veh ki ol gül fūrkatidin ölgüsü bu 'andelīb
 R651a Çun sefer esbābını āmāde iyleydür habīb
 Bir taraf gūyā 'azīmet kılğū diktür 'an-karīb
 F638a Ol hōd iyles 'azm min hem hastedür-min hem ğarīb
 16 Gāh gāhī bolğa-sin mindin haber-dār iy köñül

Iy köñül sin sivdün ol aynı vü boldı ülfetim
 Kim temāşāsığa kündin künge aştı hayretim
 Ol barur imdi vü örter cānnı dāğ-ı hasretim
 Şu'le gerdünge çiker her lahza sūz-ı fūrkatim
 Ger disem hem-reh baray za'f içre köptür şiddetim
 Yok turarğa tākāt u mühlikdür ansız miñnetim
 Ni barurğa kuvvetim bar ni turarğa tākātım
 24 Bizni bu hāletka sin kıldın giriftār iy köñül

687. Müsemmen Ü₂'de yok; ve lehu'l-müsemmen:müseddes P, müsemmen Ü₁; 1 'azm:meyl Ü₁; 2 iylep:iyles T // hecriğa:hecride F / irdük:irdin Ü₁; 4 yā:mu F; 5 derd ü:derd-i Ü₁T; 7 iyleydür:iyleptür T // bir:her Ü₁ / diktür:dikdür Ü₁; 9 sivdün:sivdin T; 11 mühlikdür:mühliktür T.

Yār çun iylep sefer peymān ü 'ahdin sındurur
 Miñ elem yüz zahmlıg cānımgā her dem yitkürür
 Ger disem hem-reh baray tab'ida şiddet bilgürür
 Barmasam hecri belā okı tenimgā yağdurur
 Ü₁207b Her biride bir şu'übeddür ki cānnı köydürür
 Barmağım yok mümkün ü tursam firākı öltürür
 Bara hod alman turup hem çun tirilgüm yok turur
 32 Bes vedā'ıñ kıldım andın kalma zinhār iy köñül

Her kayan barsa refik u hem-kadem kim bolga-sin
 Şād-mān-ı 'iñ yā rencür-ı ğam kim bolga-sin
 Nā-ümīd olma giriftār-ı elem kim bolga-sin
 Özni güm kılma 'aziz ü muhterem kim bolga-sin
 Bil ğanīmet itlerimdin niçe kem kim bolga-sin
 Sin bolurğa mahrem-i rāz-ı harem kim bolga-sin
 Mahremī ger bolmasağ hoştur bu hem kim bolga-sin
 40 İtlerige rāz-dār u şahib-esrār iy köñül

Ol müsāfir haylını it dik irişseñ h^vār u zār
 Rencdin cānıñ nahif ü taşdın cismiñ figār
 Kayı mevzi'ni ki menzil iylese ol şeh-süvār
 Kiçe tañ atkunça kılsañ pās-bānliĝ ihtiyār
 P260b Salsañ özni içkeri ger ğāyib olsa perde-dār
 Kavsa çıksañ kavmasa der-geh ara tutsañ qarār
 Nā-gehānī ger bolup tāli' müsā'id baht yār
 48 Tapsañ ol ay birle sözleşkünçe mikdār iy köñül

13 zahmlıg:zahmlık FT; 14 hecri:hecrim Ü₁ / tenimgā:başım-
 ğa F; 15 tursam...öltürür:turmak...öldürür Ü₁; 16 hod al-
 man:alman hod Ü₁; 19 itlerimdin:itleridin FÜ₁ / kem kim:
 kim kem T; 21 nahif:za'if Ü₁; 22 mevzi'ini:mevzu'nı T //
 pās-bānliĝ:pās-bānlık T.

Hecr ü fürkat endühıdın tilbeler dik çikme ün
 Mestler dik söz edāsın kılma köp aytıp uzun
 Ü₁208a Evlī ol kim āh otıdın kılmasaḡ zāhir tütün
 İtmesen ser-geştelik deşt üzre andak kim kuyun
 Bār-gāh-ı 'ışide bir gūşe'ı tutsaḡ orun
 Cennet-āyın bezmiḡa il cem^c bolmastın burun
 İltimāsım bu durur kim barça ildin yaşurun
 56 Kılḡa-sin miskin Nevāyī derdin ızhār iy köñül

ET-TERCİ'-İ BEND

688

..--/..--/..--

Tā harābāt ara min dūrd-āşām
Mestliĝ birle işim 'iş-i müdām

Rindler hıdmetidin kāmım bu
Ki fenā kesbige kılsam ikdām

3 Kim eger sāki-i meh-veş tutsa
Mey kuyaşını tola iylep cām

Salsa mey közgüside 'arızı 'aks
Közüni 'aks ile kılsam āşām

Mini bu küfr tarıkıda bilip
Kildiler başıma ehl-i İslām

6 Küç bile tevbe birip mey-kededin
Çiktiler zāhir itip zulm-i tamām

Kıldılar şeyh-i riyāyīga zelīl
Biriben şavma'a küncide makām

Müddetī renc ü riyāzet çiktim
Kılıp özümge tena' umnı harām

9 Şeyhdin yitmedi nāfi' irşād
Halvet içre daĝı yüzlenmedi kām

688. Et-tercî'-i bend Ü₂'de yok; et-tercî'-i bend:tercî' P
Ü₁; 1 dūrd:derd T // 'iş-i:'iş T; 2 T'te beyit sırası: 1, 3,
5, 7, 2, 4, 6, 9, 8 // kesbige:kesbiĝa Ü₁; 6 zulm-i:zulm T.

Ü₁208b Hân-kaḥda yaşurun bâde içip
İyledim deyr sarı mest hırām

Yana muğ deyrığa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bâde-perest

12 Köydüm ol hüsn-i cihân-ārādın
Öldüm ol nükte-i rüh-efzādın

Rühuma hâl-i tegayyür taptı
Körüp ol nahl-i kad-i ra'nādın

Boldı āşüfte dimāgığa fütür
Her dem ol turre-i 'anber-sādın

15 Hüşsüz boldı köñül cilve çağı
Ol iki 'arız-ı meh-simādın

Cānga hün-āb-ı helāk oldı naşib
Ol iki la'1-i kadeh-peymādın

Din ü imānıma āfet yitti
Ol büt-i 'işve-ger-i tersādın

18 Vaşlını her niçe kim tuttum ümīd
Bolmadı na're vü vā-veylādın

Zühd tuttum ki unutkay-min anı
Kiçe kündüz kılıban Hāk yādın

Tā'at u takvī ile bolmadı kem
'İşkī āşūbı min-i şeydādın

15 T'te beyit sırası: 14, 16, 18, 20, 15, 17, 19, 21, hüşsüz:
hüş F; 16 hün-āb-ı:hün-āb T; 17 yitti:boldı P; 20 bolmadı:bol-
dı P // 'ışkī:ışk T.

21 İmdi kim zühd ile açılmadı iş
Çıkıban şavma^a-i takvidin

Yana muğ deyriga kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

Ü₁209a ʿİşkdin könlüm irür derd-ālūd
Heçrdin cânım urür gam-fersūd

24 Ol büt-i hūr şıfat şevkıdın
Boldı nā-būd maña būd u ne-būd

F638b Çerh imestür ki ol ay ʿışkıdın
Çıkıban ivrüledür başıma dūd

ʿĀlem ehli ara makbül olmak
Ni asıg ger saña bolsam merdūd

27 Vaşlıq ikbālini takvī yolıdın
Tiledim tutmadı ol çunki vücūd

Kāfir-i ʿışk oluban deyr sarı
İyledim ʿazm ü bu irdi bih-būd

Munı bilgeç yitiben muğ-beçe mest
Bāde tuttu vü bu irdi maksūd

30 Bağlaban rüst bilimge zünnār
İyledim mest büt allında sücūd

Çun şühūd oldı müyesser meydin
Yār hem şahid idi hem meşhūd

21 zühd ile:zühddin Ü₁; 22 deyriga:deyrige PT; 24 hūr:hūr T;
25 T'te beyit sırası: 24, 26, 28, 30, 31, 25, 27, 29, 32;

R651b Bāde iy muğ-beçe kim deyr içre
Bu durur bezmim ara imdi sürūd

33 Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

Min ki muğ deyri ara irdim şād
Hātırım dağdağalardın āzād

Deyr piri keremidin hoşnūd
Muğ-beçe işveleriğa mu'tād

Ü₁ 209b 36 Bu tena^c umlar ara hātırına
Tüsti endiše-i mebde vü me'ād

Kim sana bu kilür ü kitmekdin
İş ü işret hod imes irdi murād

Ma^crifet irdi garaz hılkatine
Maña könlüm bu söz itkeç irşād

39 Seyr boldı barı 'ālemde işim
Ayagım astıda tay boldı bilād

Kimge kim hāl didim bar irmiş
Aña hem uşbu elemdin feryād

Her tarik ehli sarı yüz koydum
Bes perişān-ves ü āşüfte-nihād

42 Her niçe sa^cyni köprek kıldım
Tapmadı hiç işim āyın-i güşād

35 'işveleriğa: 'işvelerige T; 37 T'te beyit sırası: 35, 37,
39, 41, 43, 36, 38, 40, 42, 44; 37 sana:sine T / kilür ü:ki-
liş ü FÜ₁T.

‘Ākībet biyle perişānligda
Mey bile muğ-beçeni iylep yād

P261a Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

45 İy yüzün bāğı bahār-ı ‘ālem
‘Arağ ol yüzde gül üzre şeb-nem

Gül dik ol çihreğa kul bāğda köp
Kaşların dik yağı ay çerhde kem

Yiter ol yüzge fūrūğ āhımdın
Otnı andak ki yarug iyles dem

48 Ol ağız kildi çu ma‘dūm ni kām
Cānğa andın eger olmasa ‘adem

Ü₁210a Çunki bu deyr-i fenā içre köñül
‘Ālem-i ‘ışkıñ ara boldı ‘alem

Zühd ü takvī ilidin köp yitti
Her dem ol tilbege bī-dād ü sitem

51 Tüne kün çıkmış idim mey-kededin
Ki yoluktı maña bir şeyh-i dijem

Ol haremde didi min büt-kededin
Bir birige söz ulandı muhkem

Müstemi‘ pest idi vü nükte biyik
Tünd olup urdı harem sarı kadem

43 perişānligda:perişānlikda F; 47 otnı:ötti Ü₁ / yarug:ya-
ruk T; T'te beyit sırası: 46, 48, 50, 52, 54, 47, 49, 51, 53,
55; 49 ‘alem:‘adem RP; 51 mey-:büt- Ü₁; 52 Ü₁'de beyit sırası:
51, 54, 52, 53, 55, büt-:mey- Ü₁; 53 biyik:bülend Ü₁.

54 Çun çıkışmay arada şohbetimiz
Ol haremğa kadem urdı min hem

Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

İy büt-i serv-kad ü gül-ruhsār
Gonçeñ aytur çağı şirīn-güftār

57 Mey-i gül-gün yüzüğe şu^cle salıp
Ol gülünni bu ot iylep gül-zār

‘Arızın könlüme açtı yüz gül
Kirpikin bağırama tikti min hār

Tāb-ı zülfünde kemend içre şikest
Hāl ü hattında tün içre ‘ayyār

60 Her nefes la^cl-i lebin nükte bile
‘İsī i‘cāzını iylep ızhār

Ol ni tersā ki Mesīhā'ğa irür
Allıda hem ura almak düşvār

Deyr tamı üze tā kördüm anı
Nāle nākūs kibi tartıp zār

63 Gebrekī şāl salıp ignimge
Boluban hūş u hıreddin bīzār

Şeyh Şan‘an kibi dīn terki itip
Zühd ü takvīdın itip istiğfār

57 ot:gül FT / -zār:nār FÜ₁T; 59 hāl ü:hāl-i PÜ₁T / tün iç-
re ‘ayyār:tütün içre gubār Ü₁; 60 T'te beyit sırası: 58, 60,
62, 64, 59, 61, 63, 65; 62 ta:Ü₁'de yok; 63 gebrekī:gebrki T;
64 itip:kılıp T.

Büt-i tersā kaşıda secde kılıp
Köydürüp Mushaf u bağlap zünnār

- 66 Yana muğ deyriga kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

Ol ki bar ay kibi ruhsāre aña
Bolmuşam bī-dil ü bī-çāre aña

Dūd-ı āhım ğamıdın boldı sipihr
Eşk irür kevkeb-i seyyāre aña

- 69 Kūyige bardı köñül tā n'itkey
Yana ol şüh-ı sitem-kāre aña

Ḳaysı zahmını köñülñiñ tikeyin
Çun 'adeddin köp irür yara aña

Tiğ-ı hecridin irür yüz pāre
Yüz tümen miñ yara her pāre aña

- 72 Baş çıkarman közüm eşki suyıdın
Ki felekdin yağadur hāre aña

Hāreniñ def'ı üçün boldı naşīb
Ĝarkalık baħr-i fenā ara aña

Tapmadı yār sarı yol niçe kim
Boldı ser-geşte bu āvāre aña

- Ü₁211a 75 Derd ü bī-çāreliğ ötti haddin
F639a Ye's zūr iyledi yek-bāre aña

65 büt-i:büt ü FT; 69 T'te beyit sırası: 67, 69, 71, 73, 75;
70 'adeddin:'aded Ü₁; 72 ki:ger Ü₁; 73 ğarkalık:ğarkalıg Ü₁;
74 yol:bol Ü₁.

Çunki fehm oldu ki mutlak yok imiş
Cüz mey ü deyr-i fenâ çāre aña

Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

78 Yana muğ deyride mest ü bī-bāk
Kizerem baş yalağ u hırkam çāk

Tün ü kün ol şıfat ösrük-min kim
Şāmdın şubhı kılman idrāk

Bāde gird-ābı ara zār tenim
İyledür kim tiñiz içre hāşāk

81 Korkaram taşlamağay taşkarı ger
Çerh salsa bu tiñizge külek

Veh ni külekdür ol bahrga kim
Mevciğa tüsse yuyulğay eflāk

Biyle mey bahrini indürdi ikin
Suda şāhī üze çıрмаşkan tāk

84 Min ki ol bahr ara cān tapmış-min
Zehrdür ağzıma alsam tiryāk

Mey-kede bahrıdağı mest neheng
Hān-kāh içre ni tapkay cüz hāk

R652a Tapmasam cām-ı mey-i nāb demī
Dehr iyles mini bī-hād gam-nāk

87 Yakın irdi ki yana şavma'ada
Bolğa-min renc-i humār içre helāk

Ü₁211b Yana muğ deyrığa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

Maña deyr oldı çu beytü'l-ma'mūr
Deyr pīriğa bolup-min me'mūr

90 Kılma yā Rab anı kim bolğay-min
Ol mekân u bu mekīndin mehcūr

Çun ezelde bu mey oldı kısmım
Bāde içmekte irür-min ma'zūr

Deyr ara min ni sabāh u ni mesā
Mest-i mey-min ni sinin ü ni şühūr

93 Niçe kün deyr-i fenādın çıkıben
Könül āzürde vü cāndur rencūr

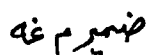
P261b Anlaman kim nige gerdün saldı
‘İşim evzā‘ığa bu nev‘ fütūr

Min ki muğ deyrıde irdim sākin
Bar idi ‘iş maña nā-makdūr

96 Dem-be-dem tutmak ile muğ-beçe mey
Yitkürür irdi zamīringa sürür

Deyrdin mest çıkıp mey tiledim
Kimsedin yitmedi bir cām-ı huzūr

İmdi kim her yan itip kesb-i hevā
Bolğu dik kördüm özümni mahmūr

91 oldı:irdi FT / kısmım:kasemim T // içmekte:içmekde FT;
92 T'te beyit sırası: 90, 92, 94, 96, 98, 91, 93, 95, 97,
99, min:mey Ü₁; 94 ‘İşim evzā‘ığa:eşkim āvāzığa T; 95‘İş:
‘ışk Ü₁; 96 zamīringa: Ü₁.

99 Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

Ü₁212a Bu kiçe közlerim irdi bi-h^vāb
Cānıma renc-i humār içre ‘azāb

Yār nergisleri dik cānga humār
Ten ara sünbüli dik pīç ile tāb

102 Şubḥ-dem cām-ı şabūḥı tileben
İyledim mey-keḏe ‘azmığa şitāb

Deyr işikinde idi bezm-i ğarīb
Rindler barçası mest-i mey-i nāb

Deyr piri boluban hāk-nişīn
Līk himmet yolıdın ‘arş-cenāb

105 Bezm-i ma‘nī bile deryā-yı fenā
Mey tağarı bu tiñizge gird-āb

Her kişige ki tutup bir sāğar
Tā ebed hūşı boluban nā-yāb

Közi tüşkeç maña hem luḥf bile
Çarlap oturup itip biyle hitāb

108 K‘ey humār ilgide rind-i ‘āciz
Sini mahmūrluğ itmiş bi-tāb

Tutuban iyle ki gerdūn sāğar
Min bolup ol mey ile mest-i harāb

101 cānga:tende F, canda Ü₁T; 103 T'te beyit sırası:101, 103,
105, 107, 109, 102, 104, 106, 108, 110; 103 işikinde:işikide
FT; 108 k‘ey: Ɔ P; 109 mest-i:mest ü T.

Yana muğ deyriğa kirdim ser-mest
Mey tut iy muğ-beçe-i bāde-perest

VE LEHÜ'L-MESNEVİ

689

...--/...--/...--

Sākiyā tut kadeh-i şāhāne
Kaṭresi la'ī velī yek-dāne

Ü₁ 212b La'ī kanı kibi humdın çıkıban
La'ī-i yek-dāne üzümdin çıkıban

3 Rengi otda kızığın na'ī kibi
Tābı şāh efseride la'ī kibi

Rūḡa lem'asıdın nūr u şafā
Tābıdın hūrḡa yok setr ü hafā

Cām-ı der-hor aṅa ke's-i hurşid
Dime hurşid ki cām-ı Cemşid

6 Bolsa çun bezmde Cemşid-i zamān
Taht-ı zer-kār üze hurşid-mekān

Şāhlar allıda çavuş yaṅlıḡ
'Akl anıḡ derkide bī-huş yaṅlıḡ

Tābi' i rāy ile hükmi hanlar
Emri me'mūrı bolup sultānlar

9 Tahtı 'ālī bu biyik tāremdin
Haylı köprek bu kalın encümdin

Tutsa anda çu şafak-gün mey-i nāb
Cām-ı mināyi ara la'ī-i müzāb

689. Sāki-nāme Ü₂'de yok; Başlık PÜ₁'de "sāki-nāme", Ü₂'-de yok; 6 üze:ara P; 10 anda çu: andak ki Ü₁.

Uşbu mey kim anı ta'rîf ittim
Zikrin iylerde ok özdin kittim

12 Şeh anı Hızır suyu dik yutsa
Maña hem dürd-i cāmın tutsa

Bāde nüş oldu çu hem-destāne
Arz kılsam niçe söz mestāne

K'ey ulus hanı şeh-i çerh-cenāb
Hâtırın bahr u kefiñ misl-i sehāb

F639b 15 Bî-vefādur felek-i bükalemün
Sāz u āhengige yok bir kânun

Ü₁213a Yok bekā cāh ile şevketka dağı
Yok vefā ömr ile devletka dağı

Şükr ana kim kılıban şāh sini
Kıldı her nüktedin āgāh sini

18 Kör ki her şeh ki yörüp aldı cihān
barça bardur mu kara yirde nihān

Hem Keyümers ile Hüşeng kanı
İkkige tāt ile evreng kanı

Kanı Cemşid ü Ferīdun āhīr
Birini koydı mu gerdün āhīr

21 Ni keyānī bar u ni Sāsānī
Ni Skender dağı ni Eşkānī

11 iylerde ok özdin:iylerde özin ok P; 14 çerh-:arş- P; 16 şevketka:şevketge T // devletka:devletge T; 18 mu:F'te yok.

Ƙalmadı Rüstem ile Sām dağı
Yezd-Cerd ötti vü Behrām dağı

Ƙanı hanlar hanı Çingiz Han
Ögedey kanı ki irdi kaan

24 Ƙanı Timür şeh-i İslām penāh
Ki cihān aldı çikip hayl u sipāh

Cedd ü ābā saña evlādı kanı
Ağa ini saña şhfādı kanı

Tā felek bildi ta'addī fenini
Ƙaysıdın almadı öz birgenini

27 Kimgе birdi Ƙuyaş evcide nişest
Ki yana Ƙılmadı tofrakka pest

Kimgе bir nüş ile yitkürdi behr
Kim yana tutmadı bir sāğar-ı zehr

R652b Yok bu iş cāhil ü dānāğa barur
Baş bel Hızr u Mesīhā'ğa barur

Ü₁213b 30 Çun bu ma'nī bu sıfat taptı edā
Kim ni şeh Ƙalgusı bākī ni gedā

Tinri yādını unutma bir dem
Özni ğayrıdın avutma bir dem

Rahmetidin dağı bolmasa nevmīd
Ğazabıdın dağı vehm it cāvīd

23 ki:kim Ü₁; 24 İslām:İslām'a T; 27 ki:kim FÜ₁T; 28 //bir:
yüz FÜ₁T, her F; 29 bel:ile T; 30 edā:revā T // ni:ne F.

F262a 33 Mülk ü kişver iliğe dād iyle
 ‘Adl ile ikkisin ābād iyle

Tiñri yādı çu saña boldı hisār
 Dād ile ‘adl ulus birle şî‘ār

Çun bolar boldı özünni hoş tut
 Her bahāne bile köñlünni avut

36 Pir nefes ‘işdin olma ğāfil
 Ki cihān mülki irür bî-hāsıl

Polmağıl hîç nefes ğaflet ile
 ‘Adl kıl yok irse bol ‘işret ile

Her nefes vaşfını itmek bolmas
 Çun öter gerdiğa yitmek bolmas

39 Çun felek bā‘is-i ğamdur hoş bol
 Sîm-pāşende vü sāğar-keş bol

İlge sindin çu yiter āsāyış
 Tiñri‘din iyle tama‘ bahşāyış

Ki kılıp luţf itkey hayy-i ğafūr
 Dîni vü āhiretiñni ma‘mūr

Ü₁214a 42 Sākiyā tut maña cām-ı mey-i nāb
 Cām-ı mey dime ki la‘l-i sîr-āb

Rengi yākūt suydın timsāl
 Kayısı yākūt ki la‘l-i seyyāl

35 çun:çu FT // her:bir Ü₁; 36 bir:her F; 39çun:çu T; 41 it-
 key:Ü₁ 'de yok.

Dem-i 'İsi kibi keyfiyyet aña
 Ab-ı hayvân kibi hassıyyet aña

45 Ger maña birsen anı sıpkarayın
 Tē demī mest olup özdin barayın

Ki mini şāh-ı zamān hicrānı
 İyle kılmaş ki diy alman anı

Şāh-ı Cem-kadr zamānı içre bedī^c
 Her bedī^c işde mekân içre refī^c

48 "Hamse" içre ki aña her bir harf
 Bahr irür zımnıda yüz dürr-i şigerf

Dāstānlar ki nigāriş kıldım
 Anıñ atığa güzāriş kıldım

İyledim pend tarīkıda gülū
 Yüz tümen fāyidelerdin memlū

51 Yād tutmaş idi şeh-zāde barın
 Bilip irdi şeh-i āzāde barın

Ansızın pend aña hācet irmes
 'Akl-ı kül allıda il pend dimes

Kayda kim bolsa Hudā yāri anıñ
 Fākler rūhı meded-kārı anıñ

54 Kāş eyyām-ı vişālin körsem
 Yana bir katla cemālin körsem

Ü₁214b Sākiyā bāde-i mestāne kitür
 Deyrdin bāde-perestāne kitür

45 ger:ki FÜ₁T; 52 irmes:imes FÜ₁T; 53 kayda:kanda Ü₁.

İyle mey kim çu körüp bāde-perest
İçküçe 'ıtrıdın olğay ser-mest

- 57 Neş'e-bahş iyle ki āheng-i 'ırak
Telh ol nev' ki hūn-āb-ı firāk

Kutribā sin dağı āhengī tüz
Lahnıda reng-i hüseyñi körgüz

Ham Hüseyñi sözidin reng-i ğarīb
Hem Ğarībī demidin beyt-i 'acīb

- 60 Sāz iylep mini hem şād iylen
Bir nefes kaygudın āzād iylen

Şāhlar Nādiri etvār içre
Nükte vü dikkat ü 'iş'ār içre

Kıldı çun Tinri mülāyim anı
Asradik hıfzıda dāyim anı

- 63 Būh-perver sözi bolsun özi dik
Revh-güster özi bolsun sözi dik

Sākiyā tut kadeh-i māl-ā-māl
Rengi hūn-āb-ı sirişkim dik al

Pākler 'ışkı kibi neş'esi tiz
Şūhlar hüsni kibi şūr-engiz

- F640a 66 Katresi la'1 veli Rummāñi
Kaysı Rummāñ digil Ardistanī

Maña bir kim çu anı kılsem nüş
Zāyil olsun hıred ü dāniş ü hüş

- 67 kim:ki T // olsun:olğay Ü₁.

Ü₁215a Sonra ol kân-ı letâfetka tutay
Kurretü'l- 'ayn hilâfetka tutay

69 Ol dağı içtik ü hoş-hâl oldik
Ġam u mihnet anâ pā-māl oldik

Tā kim ol bāde bile tapkaç kām
Her taraf 'azm itiben kılsa hırām

Her ni kim kāmı müyesser bolsun
Barça a'dāğa muzaffer bolsun

72 Sākīyā bāde kitür yakūtī
Rūhnıñ kuvveti cānnıñ kūtı

Ta'm anâ şerbet-i hicrān yanlıĠ
Levn anâ la'l-i Bedaḥşān yanlıĠ

Lāceverdi kadeḥ içre anı sal
Çerh-ı mīnāda şafak iyle hayāl

75 Paķıban kubbetü'l-İslām sarı
İç ü sun uşbu Ġam-āşām sarı

Ol ki Haydar atıdur hulķı ḥasen
Her ni kim kılsa barı müstaḥsen

Tā ebed ḥaşmetidin tapsun kām
Mülk-i İslām'da ehl-i İslām

78 Sākīyā cām-ı leb-ā-leb tutķıl
Edeb asra vü mü'eddeb tutķıl

R653a Pāde'ī kim niçe yitkürse tarab
Artķay tab'Ġa ta'zīm ü edeb

69 içtik:içdik Ü₁; 75 kubbetü'l-kubbe-i Ü₁; 79 edeb:tarab T.

Ü₁215b Tā bakıp Merv sarı baş urayın
Başnı kök manzarıdın aşurayın

81 Senceri mülkige bolğan vāris
Sencer-i sāni vü belkim sālis

Yadı birle tutay özni bir dem
Bu ğam-ābād cihānda hurrem

Şāh Ebū'l-muhsin-i ferruh-dīdār
Ömr ile devletidin ber-hurdār

P263b 84 Sākīyā bāde-i gül-fām kitür
Mey-i gül-reng salıp cām kitür

Bāde kim rūh didi anı hakīm
Rūh kütı atadı tab^c-ı selīm

Hāverān lālesi dik altun cām
Kim ana tüşse bu rūh-ı gül-fām

87 Hey'et içre gül-i ra'nā bolğay
İçse şeh-zāde müheyyā bolğay

Cāmı tā haşr leb-ā-leb bolsun
Niçe sıpkarsa yana hem tolsun

Sākīyā tut kadeh-i şevk-engiz
Su kibi sāfi vü ot yaqlıg tiz

90 Suyı kevşer suyu dik cān-efrüz
Otu düzah yalını dik pür-süz

Tā içip 'arbede bāğın açayın
Hirmend arığı dik keş saçayın

81 bolğan:bolğam T; 89 sāfi vü:şaf u T; 91 bāğın:bābın FÜ₁T
// Hirmend...dik:dem-be-dem keş uruban T.

U₁216a Nüş itey çerhniñ imdādı bile
Nīm-rūz ehli şehi yēdı bile

93 Tab ʿiğa barça nihānlar maʿlūm
Gerçi mey-nüş velīkin maʿsūm

Kişver-i Zābūl ana erzānī
Rüstem-i Zāl takı der-bānī

Sākiyā cām-ı hilālī tutkıl
Bāde hurşid misāli tutkıl

96 Levn ana laʿl-i Bedaḥşān yanlıg
Lemʿa hurşid-i dirahşān yanlıg

Katresi ahter-i rahşende kibi
Çun tamıp berk-ı dirahşende kibi

Hem uşol cām-ı hilālī bile tut
Bāhter şāhı hayālī bile tut

99 ʿAkılı her işte resā tabʿı selīm
Ki irür nakd-i Hüseyñ İbrāhīm

Mülk anıñ ʿadlidin olsun bustān
Bir hadi kişveriniñ Hindistān

Sākiyā tut mey-i ferhunde-eşer
Ferruh-āyīn kılıp altun sāgar

102 Anı içken kişi terk iylep hüş
Nükte sürgey niçe kim bolsa hamüş

Kem-sühan ilni sühan-ver kılğay
Her sözün iyle ki gevher kılğay

97 rahşende: F; 99 işte:işde FÜ₁ // ki:kim FÜ₁T; 101
sāgar:ziver U₁.

Ü₁ 216b İçse bolğay şeh-i ferhunde-ma^cāş
İlgi zer-pāş u tili gevher-pāş

105 Kāmı andak ki kirektür hāşıl
Şāh ikbālidin olsun yüz yıl

Sākīyā cām-ı dil-ārā hoştur
İçide rāh-ı güvārā hoştur

Cām-ı pāk ü mey-i nāb andın pāk
Kuyaş u çeşme-i hayvāndın pāk

108 Tā anı içkeli körgüzse heves
Saltanat bāğıda serv-i nev-res

Hem anın bezmiğa lāyık bolğay
Pāk tab'ığa muvāfık bolğay

Şehğa makbūl dağı mülkke zeyn
Sözi matbū^c özi dik İbn-i Hüseyin

111 Sākīyā tut maña gül-būy kadeh
Halk könlidin elem-şūy kadeh

F640b İyle kim salsa köñül öyige nūr
Tirelikni iltürür şem^c-i sürür

Tā birey könlüm olup gül-şen-vār
Közge şeh-zāde yüzidin envār

114 Ana birsün yā Rab tā-be-ebed
Rūh ile Kāsım-ı Envār meded

104 P'te beyit sırası: 103, 105, 104; 106 hoştur:hoşdur Ü₁;
109 bezmiğa:bezvide F; 110 mülkke:mülkige T; 114 tā-se:TO OPO
T // Kāsım-ı:Kasım T.

Çun sözi hoştur özi hoş-harekāt
Tā ebed bolsun aña 'ömr ü hayāt

Ü₁217a Sākiyā cām-ı ğarībāne kitür
Min ğarīb içsem anı yana kitür

117 Kim kilür könlüme ol ikki ğarīb
Kim ol ikkini celā kıldı naşīb

Ayru şeh yanlıĝ atadın hem alar
Yüz tümen kām-ı revādın hem alar

Ni ikin hālleri ğurbet ara
Başka ğurbetde kilür şiddet ara

120 Ahter-i tāli' olup ber-geşte
Bu'l-'aceb kavm ara ser-geşte

Özge mülk özge diyār özge dimen
Özge halk özge mekān özge vaţan

Tuş körerler mü ikin şāhnı hīç
Vaţan u mesken ü bün-gāhnı hīç

123 İkkisi yādı bile bir hoş tut
Ki köñüldin maña bolmaslar unut

Himmetin kāş bir ān tutkay şāh
Kilgeli ol ikev in-şā'allāh

Sākiyā kıl tola cām-ı zer-kār
Bir ğazel başla Ferīdün-āsār

126 Cāmın bādesi daĝı rengin
Nazmın nüktesi daĝı şirīn

115 hoştur:hoşdur Ü₁ // bolsun:olsun Ü₁; 117 kilür:irür F;
123 bolmaslar:bolmas F; 124 bir an tutkay:revān iylese T.

R653b Nazm edāsıǵa muvāfık yasap ün
Cām-ı mey nazm-ı nigārendeǵa sun

Ol ikev yādı bile içsün koş
Soñra karu saña kıldursun nüş

1₁217b 129 Sin daǵı dürd-i cāmıñ maña tut
Koşıdın ol daǵı birsün sorkut

Sākiyā tut kadeh-i mināyī
Kim ulus ‘aqlın iter şeydāyī

Anla minā kadeh içre mey-i nāb
Cām-ı firūzede yākūt-ı müzāb

132 Bolsa çun bāde üçün bezm-ārā
Sultān Veys İbn-i Baykara

Sākiyā cām-ı cihān-bīn algıl
İçige bāde-i rengin salgıl

P263b Ana hengāme-i şevkumrı ayt
Daǵı şı‘rimdin okugıl bir beyt

135 Cām-ı Cem-hey’etiniñ mazharı ol
Belki āyīne-i İskenderī ol

Kim cihān bolǵuça kāmıñ bolsun
‘İş bezmide makāmıñ bolsun

Kişige kayǵudın olsa zulümāt
Cür‘ası bolǵay anıñ āb-ı hayāt

128 nüş:konus T; 129 koşıdın:koşdın T; 130 kim:ki T; 131 an-
la:ana T; 132 İbn-i:Bin Ü₁; 133 FÜ₁T'de beyit sırası:132,134,
136,138,133,135,137,139; 136 bolǵuça:bolǵunça T; 137 olsa:ol-
sun P // cür‘ası:cür‘a Ü₁.

138 Bolsun uçmak ara Hak'dın mağfūr
Atası Baykara İbn-i Mansūr

Sa'y kıl Hızr suyu tolsun aña
Çun iĉer āb-ı hayāt olsun aña

Ata vü aġasıġa Hayy-ı Mübīn
Ravza-i huld ara birsün teskīn

218a 141 Sākīyā tut kadeh-i 'akl-zidā
Kim aña yüz hıred ü 'akl fidā

Ķatre'ī kılsa kühen-pīr anı nūş
Nev-cevān bolġay itip cūş u hurūş

Tut aña kim irür iş āġahı
Mefhar-i dūde-i Mirānşāhī

144 Di ki iy Husrev-i gerdūn-rif'at
Ni kalur saltanat u ni şevket

Şehruhī mülk ü haşemni kördün
Sin daġı mülk ü haşem köp sürdün

Anladın şāhlıġ aġvālini hem
Köregen tahtın u ikbālini hem

147 Barça şehlerġa ata ornıġa-sin
Yā ced-i kām-revā ornıġa-sin

Saņa 'ālī barıdın mertebe hem
Yana köprek barıdın tecrube hem

138 uçmak:uçmaġ T; 139 tolsun:tutsun Ü₁; 142 bolġay:olġay PT;
143 dūde-i:zūbde-i P; 145 Şehruhī:Şehr-i hay T; 146 şāhlıġ:
şāhın P / aġvālini:ef'ālini Ü₁ // tahtın u:tahtı vü T.

Ayta alman saña iy dāniş-ver
Kim bar irdi şeh ile her kişver

150 Ayt ol şāh-ı felek-cāh kanı
Yoksa Behmān u fülān şāh kanı

Lik dir-min kanı ol közüne nūr
Cismiñe kuvvet ü könlünge sürür

Saltanat bāğıda serv-i gül-çihir
Mekremet evci üze rahşān mihr

153 ‘ilm eflākide bircīs maḥal
Barça eşkāl-i ‘ulūm allıda ḥal

Nazm u nesriğā ‘utārid meftūn
Her su‘āl itse cevābıda zebūn

Ü₁218b Şehliğ u ‘ilm ü yigitlik çağı
Fāni vü şūfi vü sālīk dağı

156 Vaşfı ta‘dād ile sandın artuk
Her ni kim aytsam andın artuk

Biyle āfāk ehli nādire-sin
‘ilm ü fakr ehli şerīf ü sere-sin

Kör ki eflāk-i ta‘addī-pişe
Çerḥ-i bed-mihr hilāf-endişe

159 Kara tofrakka niçük kıldı nihān
Ki karardı maña hecride cihān

Kanı ol mihr-i cihān-tāb āḥir
Kanı ol gevher-i nā-yāb āḥir

151 közüne:közünge T // cismiñe:cismiñge T / könlünge:könlünge P; 154 nesriğā:nesride Ü₁.

F641a Çerhdin köp kişi kördi bî-dād
Biyle bî-dād kişi körmes yād

162 Her niçe devr vefā itküsidür
Aña n'itti ki saña itküsidür

Çun budur devr niçe kün hoş bol
Bî-bekā devrde fānî-veş bol

Özgeler pendiga birgil peyvend
Yoksa bu vākı'a besdür saña pend

165 Sākiyā mey tut u koygıl sözni
Han kurultayiga yitkür özni

Sāf mey cām ara ger dil-keşdür
Tostuğan içre kıımız hem hoştur

Iy yırav sin hem işikni körgüz
Yatugan birle uluğ yırnı tüz

168 Yatugançı vü yırav tüzgeç ün
Sin kadeh al u tokuz katla yükün

Töre birle baş urup tut hanga
Sorkutın bir min-i bî-sāmānga

Ü₁219a Özni ol sorkut ile mest kılay
Sözni han bezmide peyvest kılay

171 Kim eyā tört uluska vāris
Fahr itip zātına rüh-ı Yāfis

161 beyit T'te yok, körmes:bilmes F; 161-162. beyit Ü₁'de yok;
163 devrde:devrga P; 164 bu...saña:bestür anā bu vākı'a T; 166
dil-keşdür:dil-keştür T // tostuğan:tostuğa PT; 168 vü yırav:
dir T / tüzgeç: Ü₁.

Aşl u gevher bile hanlar hanı
Cevher-i zāt ile cānlar cānı

Şehga mihmān-u ʿazīz ü dil-bend
Hem karındaş yana hem ferzend

174 Kör ki sin kim-sin ü kaydın kile-sin
Kaysı mülk içre-sin ü kim bile-sin

Hîç şeh tapmadı bir han sin dik
Bu ulus körmedi mihmān sin dik

Budur ümmîd ki şeh devletidin
İhtimāmı vü biyik himmetidin

177 Olça maksûduñ irür yitkey-sin
Kām-rān mülküğe ʿazm itkey-sin

R654a Ata tahtıda tapıp istiklāl
Kılğa-sin haşmlarınñı pā-māl

Lîk mihmānga kirek iyle maʿāş
Kim eger mülkige ʿazm iylese fāş

180 Mîz-bānlarğa melālat yitkey
Hayr birle il anı yād itkey

Şükr kim bî-had irür yahşılığın
Andın artuk dağı yahşı kılığın

Hācet irmes saña bu yanlıg pend
Kim saña pend ilidür hācet-mend

174 kaydın:kandın F; 177 maksûdın:maksûd Ü₁ // mülküğe:mül-
küğe T; 178 kılğa-:kıla Ü₁; 179 ʿazm:مز P; 180 mîz-bānlar-
ga:mîz-bānlar Ü₁.

183 Hem bu yanlıg ki ŧi'ār iylep-sin
Halknı hulkuna zār iylep-sin

P263b Tinri kılsun saña tevfiķ refiķ
Ü₁219b Hem kılur işte refiķiñ tevfiķ

Şehga sin-sin çu refiķ-ı cānı
Bir birinizge boluñ erzānı

186 Sākiyā tut kadeh-i sultānı
İçide rāhı anıñ reyhānı

Kim anı içse gedā-yı muhtāc
Bolğay allında gedā sāhib-i tād

Mesti allında ger eflāk olğay
Pest ol nev^c ki hāşāk olğay

189 Tut ana kim işi boldı temkin
Atı sultān özi derviş-āyın

Himmeti rif'ati eflāk sıfat
Nefsiniñ pestliğı hāk şıfat

Rif'at ehliğa zeber-dest kilip
Hāk-veşler kaşıda pest kilip

192 Çun anıñ kāmığa yitkeç bu kadeh
Neş'esidin ki 'ıyān bolsa ferah

Ayt kim şükrge bolğıl kāyil
Tinri'din bir nefes olma gāfil

183 hulkuna:hulkunge T; 184 hem:her FÜ₁T / işte:işde T; 187
allında:allıda FT; 190 pestliğı:pestligi T, pākliğı P; 192
yitkeç:yitkey FT // 'ıyān:beyān P; 193 kim:Ü₁'de yok / şükr-
ge...kāyil:şükrgeç olğıl māyil T, şükrge bolğıl māyil F.

Kim sini fakrğa m̄ayil kıldı
Fakr etv̄ariğa k̄abil kıldı

- 195 Şāh dervīş-veş irse şehdūr
Şāh u dervīş işidin āgehdūr

Ol ki bu k̄ā'ide mümtāzı irür
Şāhlar şāhı Ebu'l-Ġāzi irür

- Ü₁220a Kıldı bu şāhı takdīr saña
Hem şeh ü hem ata hem pīr saña

- 198 Ata vü pīriñ irür şāh-ı zamān
Ağa vü kardaş u maḥdūmuña han

İkkisi ḥıdmetidin ḥoş-hāl ol
Tiñri'ge ilt bu ḥıdmet bile yol

Sākıyā cām-ı Keyānī kiltür
Küt erbāb-ı ma'ānī kiltür

- 201 Bāde-i lem'ası andaḥ rūşen
Ki köñül hücreside kılsa vaṭan

Niçe yaşunsa ḥayāl ebkārı
Zāhir olğay barınıñ ruhsārı

Ḳayda ol şāh-veş-i rūşen-rāy
Ki bolup devlet ile bezm-ārāy

- 204 Anı tut ḥıdmetide ḥürmet ile
Sonra 'arz iyle bu söz ḥıdmet ile

194 k̄abil:k̄ayil Ü₁; 195 şāh:şāh eger T; 198 ağa:aka T / maḥ-
dūmuña:maḥdūmuñ FÜ₁T; 199 ḥıdmetidin:ḥızmetidin T // ilt:eh-
liyet T; 201 hücreside:hücreşiğa P; 204 ḥıdmetide:ḥızmetide
T//'arz:'azm Ü₁.

K'ey şeref evcide mihr-i ikbāl
Bāğ-ı devlet ara ferhunde nihāl

Şehliḡ ādemğaça zātınğa neseb
Ādem evlādıḡa yok sinçe ḡaseb

207 Tinri ança ki saña birdi kemāl
İyle lāyık bu kemālınğa ḡışāl

Fazl kesbiḡa köp olḡıl meşḡul
Tapmasun yol velī allında fuzūl

Sini Ḥak iyledi çun gevher-i pāk
Pākler şöbetidin iyleme bāk

J₁ 220b 210 Pākler hādi-yi rāḡın bolsun
Kādir-i pāk penāḡın bolsun

Bāde küfr-i sarı bolma müdmin
Ḥak'dın oldı lakabın çun mü'min

F641b Sākıyā bezmde tut cām-ı vişāl
Kim kilür yādıma eyyām-ı vişāl

213 Ötti bir karn ki hicrān ara-min
Vaşl eyyāmıḡa armān ara-min

Mihr-bānlar kanı aḡbāb daḡı
Hem-nişīnler kanı aḡḡāb daḡı

Barça ḡurbetka ḡırām iylediler
Huld bāḡını makām iylediler

216 Her biri hecride köp örtendim
Köpge çun çikti firāk örgendim

205 k'ey:ki iy T; 206 evlādıḡa:evlādıda FÜ₁T; 207 saña:sine T;
209 şöbetidin:şöbeti F; 210 hādi-yi:hādi-i Ü₁; 215 ḡurbet-
ka:ḡurbetḡa T.

Biri kim kaldı besī köp kalsun
 ‘Ömr kāmını cihāndın alsun

Çun vefāyī bile boldı meşhūr
 İylesün ‘ömri vefā birle zuhūr

219 Könli çun taptı vefā içre şafā
 Di ki mundak didiler ehl-i vefā

Kim vefā sāğarıdın alsan kām
 İç vefā ehlini yād iylep cām

Anda kim hecr kümeytin sürdüm
 Bir iki yār saña tapşurdum

222 Biri hem yār maña hem ferzend
 Cānga ārām u yürekke peyvend

Ü₁221a Biri hem-şohbet ü hem-derd ü refik
 Toğkanımdın dağı yüz katla şefik

Ol biri gül-şen-i ‘ömrümde tezerv
 Bu biri bāğ-ı hayātım ara serv

225 Ol yigitler şafınıñ zībāsı
 Bu yigitlik feniniñ dānāsı

Ol cihān nādiresi her fende
 Bu kılıp her fen ilin şermende

Ol biri atı çü mezkūr bolup
 Mīrzā Big ile meşhūr bolup

228 Bu biri ismini iyelerde hitāb
 Mīr Derviş diben şeyh ile şāb

219 di:didi F; 221 kümeytin:kemitin T; 223 toğkanımdın:tok-
 kanımdın Ü₁; 227 ile:bile Ü₁.

Hem anıñ fūrkatı köydürdi mini
Hem munuñ hasreti öltürdi mini

R654b Cānga hicrānlarıdın tüşmiş piç
Bu ikevnıñ haberin tapmay hiç

231 Saña zāhir ise peygām itkil
Her ni ma'lūmdur i'lām itkil

Huld ara bar iseler bezm-ārāy
Vāy u hicrānlarıdın yüz miñ vāy

Hak sini dehrde bākī tutsun
Şādlig sāğarı sākī tutsun

P264a 234 Sin kılıp nūş tiriglik cāmın
Muğtenem anla hayāt eyyāmın

Kör ki 'ömr ilge vefā iyledi mü
Çerh cüz cevr ü cefā iyledi mü

Bil ki 'ālemde ni şeh kaldı ni big
Şāh-ı mağfūr dik ü bigleri dik

Ü₁221b 237 Kanı sultān-ı sa'id ü haylı
Barçasın yaptı ecelniñ zeyli

Kanı Kanber 'Ali vü kanı Mezid
Kanı Sultān u kanı Nūr-ı Sa'id

Her biri özni tutup 'alī-şān
Biridin kalmadı 'ālemde nişān

229 munuñ:munuñ T / öltürdi:öldürdi Ü₁; 230 tapmay:tapmadı F
T; 232 bar iseler: باريسالار F // vāy u:vāy FÜ₁T; 233 sākī:sā-
fī F; 234 eyyāmın:encāmın Ü₁; 236 ki:F'te yok // mağfūr:fag-
fūr F; 237 sa'id:şehid FÜ₁T // barçasın:barçanı P; 239 -şān:
-nişān F.

240 Barça ger kitti sin olgıl cāvīd
Tā ebed 'ömrđin olma nevmīd

Mey-i maksūd ile cāmıñ tolsun
Tiñri'din 'ākıbetiñ hayr olsun

Sākiyā cāmga koy meydin seyl
Meyi hursīd ü anıñ cāmı süheyl

243 Yok süheylī ki boyar hārānı
Ol ki gül-reng kılur sīmānı

Kim Süheylī sarıdur zār köñül
Köp tiler soñbetin efgār köñül

Tapmasam özni vişāli birle
Nüş itey anı hayāli birle

246 Açmasam şem'-i cemāli bile köz
Hem hayāli bile aytay niçe söz

K'ey cihān halkı ara zāt-ı nefīs
Zātıña fazl u edeb ikki enīs

Dürr-i nazmıñ suyu ol nev' revān
Ki akıp suftıdın āb-ı hayvān

249 Sin-sin ol kim yana yok sin kibi zāt
Nakd-i ma'nī bile ferhunde sıfat

Ü₁222a Sini kıldı felek-i gerdende
Dehr ara bir girev-i erzende

Sin idiñ kim maña dem-sāz irdin
Her nihān nüktede hem-rāz irdin

241 'ākıbetiñ: 'āfiyetin, T; 243 -reng: rız Ü₁; 247 k'ey: ki Ü₁;
250 girev-i: گِی Ü₁; 251 hem-rāz: dem-sāz P.

252 Zulmler kim maña bu çerh-i denī
Kıldı kaydın tapay ayturğa sini

Kim biri bu idi kim saldı yırağ
Sini bağrıma koyup dāğ-ı firāk

Maña ger derd ü gam enbüh oldı
Kısmetim gussa vü endüh oldı

255 Sin felek mihnetidin şād olğıl
Dehr bī-dādıdın āzād olğıl

‘Ālem-i hüzn ara bolma gamda
Özni hoş tut niçe kün ‘ālemde

Kim ki nazm içre güher-riz irdi
Nüktesi mu‘cize-engiz irdi

258 Lafz-ı cān-bahşı nefis enfāası
Hassiyet anda ölüg ihyāası

Sa‘dī vü Husrev ü Selmān ü Kemāl
Kim idi her biri bī-şibh ü mişāl

Gerçi çerh itti barın mütevārī
Sin alar ornıda dur sin bārī

261 Kaysınıñ ma‘rizide kim kirdiñ
Cānıñ aldıñ dimeyin cān birdiñ

Her ni kim iylediñ utruda sevād
Iylediñ her biriniñ rühını şād

Şādliğ terkini tutma āhir
Hem bu gam-ginni unutma āhir

254 enbüh: endüh P; 257 irdi: oldı T; 258 ölüg: olup T; 259 ü:
F'te yok // bī-şibh ü: bī-şübhe T; 260 ornıda: لُونِيَا P; 262
rühını: rühın T.

- 222b 264 Kim ki kilse bu taraf yād iyle
F642a Tarab-āyīn söz ile şād iyle

Sākīyā tut kadeh-i rūh-āsā
Mevc sühānı bile gam-fersā

Kim kişi iylese ol sarı meyl
Iylegey rūhını sākīğa tufeyl

- 267 Tā tufeylī bile meclis kurayın
Bir niçe nükte aña yitküreyin

Aytay iy nazm ilide nādir
Rakamın sihr ü hayālın sahir

Şi'r bahri ara gavvas-ı şigerf
Dürr-i meknün sözidin her bir harf

- 270 Tā ki sürdün varak üzre hāme
Nazmga tiz durur hengāme

Enverī bolsun u yā Hakānī
Fāryābī vü yā Isfāhānī

Çun ki söz āb-ı hayātın süzdün
Rūhını barçasının tirtgüzdün

- 273 Medh üslūbı idi bī-revnağ
Bel çıkıp irdi aradın mutlak

Her kaşide ki tüzetti rakamın
Yā sevādın rakam itti kalemin

Boldı ma'nī yüzidin bir 'ālem
Ol sevād anda sevād-ı a'zam

266 P'te beyit sırası: 264, 266, 265, 267 // rūhını sākīğa:
rūhığa sākīnı Ü₁; 271 yā:Ü₁'de yok.

276 Aḡa kim hāme güher-bār olḡay
Hayf kim buhl ile bī-kār olḡay

Ü₁223a Kem dimek sözni hüner kildi müdām
Saḡa līkin bu irür ‘ayb tamām

Sākīyā tut kadeḡ-i āyīne-reng
Kim köñül közgüsidin açkay zeng

279 Bāde gül-reng ü kadeḡ āyīne-fām
Su vü mey mezcini fehmi itkey kām

Tā kim ol cām-ı ma‘ānī birle
Süreyin harf beyānı birle

R655a İy Beyānī bil öz allında ‘ıyān
Nükte kim iylegüm allında beyān

282 Munı anla ki ezelde ma‘būd
Hiç şey kılmaganıda mevcūd

Ruhdın tenḡa haber yok irdi
~~Aferinişdin eşer yok irdi~~

P264b Yitti iklim ile tokkuz gerdün
Belki bu debdebe-i kun fe-yekün

285 Bolḡanıydın sin idiḡ barça ḡarāz
Kim yaratılmadı zātınḡa ‘ıvaż

Ol emānet ki yir ü kök bile taḡ
Hamlıḡa tözmedi ‘arż itken çaḡ

Bu aḡır yükke sin irdin hāmīl
Sırr u rāzıḡa emīn kāmīl

277 kem:kim P; 278 kim:ki FÜ₁T; 279 su vü:serv T / mey:gül
FÜ₁T / mezcini:mezhini T; 281 allında:iliḡde Ü₁; 285 ḡarāz:
‘arāz T; 287 emīn:emīn ü FÜ₁T.

288 Muḩa vü biyle besî dikkat ara
Müşkil ahvāl ü 'aceb hālet ara

Yār sin dik niçeler bar idiler
Sohbetimde kiçeler bar idiler

Ü₁223b Felek ü encüm ara salıp köz
Vasfıda köp uzalur irdi söz

291 Felek ü encüm bî-mihr ü denî
Barçasız kıldı sini dağı mini

Da'vi-yi muğtenem özni kılman
Sini hod gayr-i ğanîmet bilmen

Mini hoş tut dimek irmes dil-keş
Bir nefes bāri özünni tut hoş

294 Ki tiriglik nefesi biş irmes
Hızr 'ömri hevesi biş irmes

Sākiyā cām kitür deryā-veş
Ki zamānî bolayın deryā-keş

Kim sümürgen nefes ol deryānı
Saçıban yüz dürr-i bî-hem-tānı

297 Bahr kim katresi bolgay dür-i pāk
Dime dür la'lı barı āteş-nāk

Āteşin la'lni ahter yanlıĝ
Uray il cānıĝa ahger yanlıĝ

Çikeyin mātemiyanē āşüb
Haste könlümni kılay hārā köp

289 kiçeler: √_{as} F; 291 -mihr ü:mihr-i FÜ₁ // sini...mi-
ni:mini...sini Ü₁; 294 Ü₁T'te beyit sırası: 293, 295, 294;
296 saçıban:saçayın FÜ₁T.

300 Tilbeler tavrı 'alālā iyley
Tilbe itler kibi gavgā iyley

Çikeyin āh yürekdin ki sipihr
Perdeğa çırmason āyine-i mihr

'Ayb imes ger bu sıfat mecnūn-min
Kör ki kimniñ gamıdın mahzūn-min

Ü₁224a 303 Kanı ol kim felek-i dehr-neverd
Tā irür sa'y bile devrān-gird

Bir anıñ dikni tilep 'ālem ara
Tapmadı cins-i benī ādem ara

Bel ki tā bolğusıdur devrānı
Hem imes tapmağının imkānı

306 Ma'ni ehliḡa imām-ı ber-hak
Hakdın İslām ara kutb-ı mutlak

Tabi' ü haylı tariḡat ehli
Sālik-i emri hakikat ehli

Köksiniñ vüs'ati yüz miñ 'ālem
Köñlinin ança ki 'arş-ı a'zam

309 Rütbesi anda ki yüz peyk-i hayāl
Ursa miñ yıl kadem-i berk misāl

Rif'ati kat'ıda tapmay vāye
Belki yüz pāyesidin bir pāye

Vasfıda dise hıred fazl u fūnūn
'Akl-ı küll vasfı digey sar' u cūnūn

307 emri:emān T.

312 ʿArş ʿirfānıda bir pest makām
Mest-i cām-ı ezeli ʿārif-i cām

Min kibi zerreni ol yağlıg mihr
Biyle tofrāgnı ol endāze sipihr

Yüz özüm haddiçe iʿzāz iylep
Vaşflar birle ser-efrāz iylep

F642b 315 Sihr taşnif ara sürmey kalemı
Ki miniñ atıma çikmey rakamı

Hāmesin kayda kılıp nükte-feşān
Koyuban mindin hem anda nişān

Ü₁ 224b Hāşlıg naqşını zātımğa çikip
Yārlıg vaşfını atımğa çikip

318 Çerh bu mihrni iylep gārib
Mihrsizliğdın içimni yarıp

Şabr u tākāt niçe kim körgüzeyin
Biyle fūrkatde ni yağlıg tözeyin

Hem meger hūşnı def iyeler cām
Birgey aşūbuma bir dem ārām

321 Sākıyā tut koyuban cām-ı fenā
Tā körey kim nidür encām-ı fenā

Ol fenā cāmını çun sıpkarayın
Mest olup deyr-i fenāğa barayın

314 iʿzāz: امر اضی Ü₁; 317 hāşlıg:hāşlık P / naqşını:naʿtını
FÜ₁T; 318 bu mihrni:bī-mihr anı Ü₁ / gārib:gālib T; 319 fūr-
katde:fūrkatka FT; 320 aşūbuma:aşūbıma T; 321 koyuban:kopu-
ban Ü₁ // kim:çun Ü₁; 322 P'te beyit sırası: 320, 322, 321,
323.

Rindler bezmiğaçça ğam çikey
Ol harābāt ilidin cām çikey

324 Boluban cām-ı fenādın bī-bāk
Fāniyāne kılayın hırkənı çāk

Ol fenā ehli ara bālā-dest
Kim fenā tofragıda irdi pest

Gerçi bar irdi teni hāk-niṣīn
Rūhıgā menzil idi ʿilliyyīn

327 Fāni-yi mutlak azāde hem ol
Germ-rū sālīk-i ūftāde hem ol

Yok fenā deyride özdin haberi
Kalmayın özlükidin hem eseri

Maṇa zāhirde ata vü üstād
Līk maʿnī ara pīr-i irṣād

225a 330 Min anıñ bendeliğıgā hursend
Ol diben līk refīk u ferzend

Her ğamī kim yitiben devrāndın
Min tapıp barça necātın andın

Def' iylep çu körüp minde melāl
Müşkili yitse dağı ol hallāl

R655b 333 Lakabı Seyyid olup atı Ḥaṣan
Lakabı yanlıg atı müstahsen

P265a Anı hem çerh-ı muhālīf-pīşe
Gerdiş-i devr hılāf-endişe

324 fāniyāne:fāniyāneni P; 326 ʿilliyyīn:illeyişin T.

Birdi yol ravza-i cennet sarı
Min tüşüp düzah-ı fûrkat sarı

336 Süg-vār olmışam āfāk içre
Mātemi çerh-i kühen-tāk içre

Kimge bu nev^e kişiler kitkey
Ol kalıp nāledin özge n'itey

Bolmağay miñnet ü derdimğa ^eaded
Bolmasa rūhıdın ümmid-i meded

339 Tapa alman min-i āşüfte-mizāc
Bādedin özge bu derdimğa ^eilāc

Sākiyā pehlevī āyīn mey tut
Pehlevī lahn ile könlümni avut

Pehlevānāne kitür sāğar-ı jerf
Koyuban meydin aña bahr-i şigerf

342 Bir ki terk-i hıred ü hüş kılay
Pehlevān yādı bile nüş kılay

Ü₁225b Ol tarīk ehliğa şāh u ser-ğayl
Bel tarīkatda muṭī^e i her ħayl

Mihr-veş tārem-i tefrīd içre
^eİsevī mertebe tecrīd içre

345 Kuvvet içre aña on pılçe zūr
Hāk-veşliğ ara yüz ança ki mūr

H^vānıda çerh-veş efrād ħulū
Barçağa havsala andın memlū

338 bolmağay:olmağay T; 340 könlümni:könlüni T; 345 on:min
P // -veşliğ:-veşlık P.

Rızık için de' bi gedālarğa nevā
Tutuban barçağa līk özni gedā

348 Ni' met ābād çu bünyād kılıp
Halknı ni' meti ābād kılıp

Her gedā ilgide bir kuruş-ı fatır
Isıg ol nev' ki bir mihr-i münir

Ṭavrı her fende kilip müstahsen
Belki her fen ara tab'ı yek-fen

351 Fenn-i edvārda sihr iylep fāş
Bahri eş'ārda hod gevher-pāş

Kuvvet ehliğa hem-āverd kilip
Līk derd ehliğa hem-derd kilip

Her bağır yarasınıñ merhemi ol
Kırk yıllık bu gedā hem-demi ol

354 Maḥfi esrārda dem-sāz maña
Her nihān rüzda hem-rāz maña

Barı hem-demler içinde ferdim
Yārim ü hem-nefes ü hem-derdim

Anı hem çerh-ı ta'addī āyın
Mindin ayırdı kılıp kaşdıma kın

Ü₁ 226a 357 Hecride şabr u karārım yoktur
Ġamda cüz nāle-i zārım yoktur

Derd ü Ġam bā'ışidür hūş u ħıred
Kanı mey kim kılray özni bī-hod

353 yarasınıñ:pāresiniñ Ü₁ // yıllık:yıllık FT / bu gedā:
کلا Ü₁; 357 Ġamda:Ġam F.

Sākıyā kil maña tut bāde-i ʿışk
Kim irür hilkatim üftāde-i ʿışk

360 Bāde kim ağzığa her kim alğay
Peykeri hırmenığa ol salgay

Tā kim ol otka özümni taşlay
Derd-i ʿışkım otıdın söz başlay

Kim niler kıldı min-i zārga ʿışk
Cān-ı zār ü ten-i bīmārga ʿışk

363 Könlüm aldı büt-i şūhī nā-geh
Kalmadım ʿışkıda özün āgeh

Ol perī vaşlı çu boldı maṭlūb
Tilbelik kıldı köñülni maḡlūb

Çun cünün ʿışk ile boldı dem-sāz
Asray alğay mu kişi könlide rāz

F643a 366 Anı kim mahrem-i esrār didim
Derddin köñli haber-dār didim

Çıday almay katık ahvālimdin
Allıda şemme' i öz hālimdin

Didim ü veh dimegey irdim kāş
Kim dimes sözni özüm kıldım fāş

369 Zār cismingā ʿanālar kildi
Tilbe başingā belālar kildi

Ü₁226b Çerh yağdurdı maña tīg-ı sitem
Belki devrān hem ü devrān ili hem

365 mu kişi:kişi mü P; 367 katık:katığ Ü₁, kattık T; 369
cismingā:cismimde F.

Kim ki yārim idi tavrı ahsen
Boldı cānınga katıkrak düşmen

372 Öz ü yat niş-i melāmet urdı
Yir ü kök başıma taş yağdurdı

Akribā tenğa urup tīg-ı cefā
Közüme igneler urdı zu'afā

Kiçiben baştın ayagdın tüştüm
Ölgeli za'f içide yavuştum

375 Derd ü rencim had ü gāyetdin köp
Marazım boldı nihāyetdin köp

Tende yüz derd ü su'ūbet kördüm
Cānda yüz ança 'ukūbet kördüm

Tā işim ölmek ile tuttı karār
Boldı başımdın etıbbāğa firār

378 Min bolup 'ömr ile cāndın nevmīd
Şeh birip vasl ümīdiğa nüvīd

Yana bu söz bile cānī tapıban
Bir dem ölmektin emānī tapıban

Min-i bed-rūzğa veh kaysı vişāl
Kim hayālimde visal irdi muhāl

381 Mindin artuk maña tābi' bile hayl
Biri imdādıma körgüzmeı meyl

371 katıkrak:kattıkrak T; 372 öz ü:az u Ü₁; 373 akrabā:ok u
ya FÜ₁; 374 baştın:başdın Ü₁; 379 ölmektin:ölmekdin FÜ₁; 380
vişāl:T'te yok; 381 artuk:artuğ Ü₁ // körgüzmeı:körgüzmedi
FÜ₁T.

Ol ki ʿiškı̄da melālim bu bolup
Şiddet-i hecride hālim bu bolup

Dimeyin bir dağı kim bimāri
ʿIškım otı ara köygen zāri

P265b 384 Bir buzuğ küncide efgār oladur
Ü₁ 227a Derd-i hicrānım ara zār oladur

R656a Barıban şifte köqlin sorayın
Luṭf ile cismiğa cān yitküreyin

Ötti bu zārliğımğa iki yıl
Her zamānın iki yıl çağlığ bil

387 İmdi kim yüzide haṭ baş urmış
Gülüğa sebze sipeh kiltürmiş

Geh gehi hālime pervā iyler
Saʿb hālīmni temāşā iyler

Lik bilmen aña kimdür aşhāb
Kim bile her dem iḡer bāde-i nāb

390 Kim bile kündüz ikin bī-hod u mest
Kiçe kay bezmde irkin pā-best

Kimge bu nevʿ belā bolsa naşib
Mest hoşrak durur ol zār-ı ġarīb

Sākıyā köqlüm iter bāde heves
Luṭf kılğıl ki irür-min bī-kes

393 Tut ġarīb ün bile peymāne maña
Körgüzüp hulḡ-ı ġarībāne maña

Yığlamak hālime bir dem fen itey
Zār u bî-keslikime şiven itey

Kim cihān içre besī seyr ittim
Deyr ü mescidğa dağı köp yittim

396 Geh tüşüp hayl-ı münācāt içre
Geh kalıp ehl-i harābāt içre

Ü₁ 227b Kavm kavm içre körüp miñnetler
Hayl hayl içre çikip şiddetler

Yüzlenip şevket ü cāh u ikbāl
Kısmetim boldı besī mansıb u māl

399 Her ni il kıldı taleb min taptım
Barçadın silkip itek köz yaptım

Olça min tapkalı bar irdi heves
Kim tapılmadı vefā irdi vü bes

Bir vefā kimge ki min kıldım fāş
Yüz cefā utruda irdi pādāş

402 Köz anıñ yolığa kim yitkürdüm
Közde yüz nış-i belāsın kördüm

Kaysınıñ allığa kim koydum baş
Yağdı başımgā cefāsın taş

Kim ki medhini didi niçe tilim
Tiledi kılğay anı niçe tilim

405 Ol ki evşāfı maña boldı rakam
İstedi iylemek ilgimni kalem

395 deyr ü mescidğa:deyr-i bî-hadğa T // mescidğa:mescidka F;
399 yaptım:yapdım T; 402 nış-i:nış T; 403 allığa:allıda FT.

Körgüzüp mihr cefā yitti maña
Cān birip derd ü belā yitti maña

‘Ālem ehlide çu yok ehl-i vefā
İylerem min dağı cānımğa cefā

408 Çun bir iş mümkün irmes ‘ālemde
Yok imiş cins-i benī ādemde

Gerçi min derd çikip gūssa yutay
Özni ni nev‘ ol iş ehli tutay

Da‘vi-yi kizb kılay öz sözüme
Kıladur-min töhmet öz özüme

1_228a 411 Bir vefā ehli eger dehrde yok
Deşt ü vādī ili vü şehirde yok

Bu sıfat şāhibi min besdür-min
Bī-vefālar kibi irmesdür-min

Evlī oldur ki bu sözdin kiçsem
Mey özüm tutsam özüm ok içsem

414 Yok vefā ehli ki bir cām-ı vefā
Tutsa kılmay maña bī-dād u cefā

Şām-ı ‘iş özni özüm mest kılay
Subh-ı mahşergaça bī-hod yıkılay

Sākıyā dōstluğı körgüzgil
Dōst-kānī kadehi yitküzgil

417 Kim kirer dōstlarım yādımğa
Ot salur hātır-ı nā-şādımğa

410 kılay:kılıp T; 413 mey:min F; 414 P'te beyit sırası: 413,
415, 414; 416 dōstluğı:dōstluğnı T.

F643b Çiktiler barça cemāl üzre nikāb
İyle kim mihr cemālīga sehāb

Birisi Pīr-i Mu^cammayī idi
Kim harem bādiye-peymāyi idi

420 Yana bir nağme-zen-i şāhib-hāl
Hem anıñ hem-kādemi H^vāce Kemāl

Mīr Şadr özni tutup ehl-i vifāk
Līk köp irdi bedī^cide nifāk

Yār tenbel idi sāf u bī-gıışş
Zātı hoş hey^ceti hoş nüktesi hoş

423 Yana bir ^cālīm-i Sebzāri idi
Kim ma^cānī düri güftarı idi

Ü₁ 228b Her bir öz tavırda bī-şibh ü nazīr
Bardılar barça ni iyley tedbir

Bolayın yādaları birlen mest
Tā yana kimsege bolmay pā-best

426 Sākīyā iyle tola peymāne
Maña tutkıl kadeh-i şükrāne

Bāde kim şekveni kılğay zāyil
Tilni Haq şükriğe itkey kāyil

Nutqññ gerçi şikāyet diri bar
Şükrdin dağı hikāyet yiri bar

420 bir:biri T / -zen-i:-zen ü FÜ₁; 422 hey'et-i...nüktesi:
nüktesi...hey'eti Ü₁; 424 bir:biri T; 425 bolayın:bolmayın
F // tā yana:yana tā FT; 428 diri: P.

429 Kim eger bardılar andak aşhāb
Yana cem'î hem irürler ahbāb

Birisi Mîr 'Atāyî yanlıg
Biri Derviş Fenayi yanlıg

Ol biri 'ilm sipihri üze mihr
Bu biri faẓl kuyaşığa sipihr

432 İhtiyār ol ki irür nāzük-ṭab'
Luṭf meydānı ara çābük-ṭab'

Āsafî ol ki ni nazm itse raqam
Kiymetî mülk-i Süleymān'dur kem

P266a Yana bir kildi Bināyî ki fūnūn
Kesbide iylemedi men'-i cūnūn

435 Yana bir derd ü ğamım Āgāhî
Hem-demim yār ziyāret-gāhı

R656b Yana bir Meşhedî ol dehrde ṭāk
Pāk tahrîr ü kerîmü'l-ahlāk

Ü₁229a Bir Şefî'î durur ol pāk şıfāt
Ki mu'ammāda çıkarmışdur at

438 Birisi şārib-i cām-ı taḥkîk
Mūnis ü Reh-ber ü Ğam-h^vār u Refîk

Yana dīvāne-i Kātib ki hayāl
Tüşse her ğamğa kılur def'-i melāl

Yana hem bir niçedürler ki ilāh
Luṭf ile barçadın olsun āgāh

431 faẓl:feyz Ü₁; 433 Süleymān'dur:cihānıdur Ü₁; 437 Şefî'î du-
rur ol:şefî'idür ü T, Şefîkî durur ol R; 440 hem bir niçedür-
ler:bir niçe dururlar F / ki ilāh:gāh gāh T.

441 Özgesin kılmadım andın mezkūr
Kim Mecālis'de irürler mestūr

Ger alar tuttu ise deşt-i 'adem
Şükr bu hayl irürler hem-dem

Şükr ni'metka çu hem-dest bolay
Cām-ı şükrāne içip mest bolay

444 Derd-i hicrān ise yā s̄āf-i vişāl
Her sebep birle bol_ayın bī-hāl

Sākīyā bezm işidin boldı ferāğ
Tutkıl imdi mağa atlanur ayāğ

Bāde gül-günını sal meydānga
Mini mestāne kitür cevlānga

447 Tā tutay deyr-i fenā cānibi yol
Yolda geh yiğ salayın gāhī kol

Tā fenā deyri fezāsıga kirey
Rindler bezmi arasıga kirey

Barçanın hıdmetide yir öpeyin
İçürüp cām-ı muğāne kopayın

Ü₁229b 450 Min dağı cām içip māl-ā-māl
İyleben özni alar dik hoş-hāl

Tā bolup deyr-i fenā ehli mest
Min ü min dik yana yüz bāde-perest

441 kim:ki Ü₁; 444 derd-i: >> P; 449 hıdmetide:hızmetide
T, hizmetiga Ü₁ // kopayın:koyayın P; 451 bolup:bolup ehl
P.

Şāhlar şāh u ser-efrāzı için
Rindler şāhı Ebü'l-Gāzi için

453 Ol kühen deyr gedāyi başlıg
Ya'ni āşüfte Nevāyi başlıg

Mest āheng-i nevāyi kılalı
Bī-riyā barça du'āyı kılalı

Kim felek cāmıga tā bolgay seyr
Cām devrin tilegey zümre-i deyr

546 'Ömri şehlig ara bākī bolsun
Şāhlar bezmide sākī bolsun

Evc-i hurşid makām olsun aña
Cām-ı Cemşid müdām olsun aña

Tā ki insānga hayāt imkānı
Bolğusı bolsun anıñ devrānı

459 Hem du'ā-gūyı anıñ ehl-i yakīn
Hem melāyik ki digeyler āmīn

452 şāh u:şāhı FT; 453 // başlıg:yanlıg U₁; 457 evc-i hurşid:
evc hurşidi T; 459 melāyik ki:melāyikke FT.

Fevāyidü'l-Kiber Mukatta'âtının Ser-Suhanları Rezzâk
 'Ale'l-İtlak Bende Rûzîsin Mukadder Kılıpdur Sa'ÿ Bile
 Artmasda Aytur

---/--/--/--

Ü₁230a Hâk Ta'âlâ bendesinin kısmetin
 Çun ezel dîvânında kılmış rakam

Çun anıñ tağyiriniñ imkânı yok
 Nige kim kılmış özi ceffe'l-kalem

3 Kim ki andın artuk öksük istegey
 Bardur anıñ cehli artuk 'aklı kem

Tıgri ihsânında şād olğan kılur
 Özni şād u miñnetidin ilni hem

Şâkir olmay ol ki âz u hırsıdın
 Dâyim itkey özni ğam-ğın kimgе ğam

Hâzret-i Risâletniñ Mu'cize-Nümây Barmağı Ta'rifide Kim
 Kamer Şakkıda Yed-i Beyzâ Körgüzdi

---/--/--/--

Muhammed-i 'Arabi barmâğı işâret ile
 Sipihir h^vânında ay kurşın ol sıfat âsân

690. T'te kitalar başlığı var; kıta T'te yok, artmasda:art-
 masıda Ü₂; 2 özi:anı F; 3 anıñ:anıñ Ü₂; 4 ihsânında:ihsânığa
 Ü₁₋₂ / olğan:olğay Ü₂; 5 beyit Ü₂'de yok, hırsıdın:hırsdın F
 // itkey:itke R, itken P.

691. T'te yok.

İki ayırdı ki bir nānnı h^vānı içre Halil
Anıñ dik ikki uşatmak imes turur imkân

692

F644a Şāh bile bigler vaşfı Vü Ta'rifide egerçi Vaşfka Sığmaslar

.---/.---/---

Biziñ şeh birle bigler mecma^cı bar
Eger cālis tururlar yoksa rākib

Özidür ay u rüşen-rāy bigler
Kamer devride andak kim kevākib

693

Ü₁230b Özige Bu Mülkdin Tiggen Belālar Taşı Āzāri Ve Baş Alıp
Özge Mülkke Barurnıñ İzhāri

---/---/---/---

Bu mülk içinde yahşı yaman ta'ni taşıdın
Ança yitişti bende-i bī-çāreğa cefā

Kim şāh-ı mülk bendesiga çāre kılmasa
Yok çāre imdi mülk-i Hudā bende-i Hudā

694

Mecāzdın Maḫsūdı Haḫīkat İkeni İzhār Kılmak Ve Şüretdin
Ġaraż Ma'nī İkeni Pedīdār Kılmak

2 anıñ dik:anıñ dek Ü₂.

692. egerçi vaşfka:kim egerçi vaşfka F, egerçi vaşfga P,
egerçi vaşf u ta'rifde Ü₁; T'te yok; 1 mecma'ı bar:mecma'ı-
da Ü₁ // tururlar:dururlar Ü₁.

693. tiggen:yitken T; 1 ta'ni:ta'n Ü₂T; 2 kılmasa:kılmas T.

694. Ġaraż:Ġarażı F/ikenni:ikenin FT/pedīdar:ikrār T.

...--/...--/...--/...--

Mecāzdın maña maksūd irür ḥakīkī ʿışk
Nidin ki ehl-i ḥakīkatka bu tarikat irür

Mecāzdın çu ḥakīkatka yol tapar ʿāşık
Kılur mecāzı nefy ol ki bî-ḥakīkat irür

695

Mecāz ʿİşkdın Murādı Ḥakīkat İkenlerniñ Mānīʿleriga Mānīʿ
Bolmak Ve Nāşıhlarıga Nāşih

--...--/...--/...--/...--

Körmese ḥüsn-i mecāzī içre cüz Ḥak şunʿını
ʿĀşıkī kim bolsa ʿışk etvārı içre pāk-bāz

Zāhidā bu ʿışkdın menʿ iyleme ʿāşıkı kim
Ger sin idrāk iylesen ʿayn-ı ḥakīkattür mecāz

696

Bürd-bār u Kūh u Karlarını Melek-veşlğin Körgüzmek Ve
Şūh-ı ʿAyyār Sıfatlar Şeytānlığıdın Söz Dimek

...--/...--/...--/...--

Bürd-bār u melekī-veşka itāʿatdür iş
Şūh şeytān-sıfat işitse ni söz baş çiker

P266b Öy ara şeyh-i zamān emride irmes sıçkan
Ü₁ 231a Tive efsārını üç tört yaşar yaş çiker
Ü₂ 98a

2 nefy:nefʿ T.

695. T'te yok; mecāz:mecazi Ü₁/maʿnileriga:maʿnileri gayr
F; 2 ger:kim Ü₂/ḥakīkattür:ḥakīkattür PÜ₁₋₂.

696. T'te yok; sıfatlar:saʿblar Ü₁; bürd-bār u:بورد بار Ü₁,
bir ü bar u Ü₂/-veşka itāʿatdür iş:-veşka itāʿat durur Ü₂.

697

Ferdlik bābıda Kim Ferdniñ Egerçi Her Harfi Zevcdür Ammā
Barısı Ferd Durur Ve Bu Ma'nini bilgen ehl-i derd

-.---/-...-/-...-/-..

Iy Nevāyī anla kim hoş 'ālemīdür ferdlik
Ger kuyaş vaslın tiler-sin ferd bol zerrātdın

Ol imestür ferdlik kim cüftin ferd olğa-sin
Ferd oldur kim mücerred olğay ol her zātđın

698

Öz Nefsi Kāmlarđın Kiçkenin Ve Nā-Kāmlıg Zehr ü Hūn-Ābın
İçkenin Beyān Kılur

-.---/-...-/-...-/-..

Her ni ilge kām irür kiçti Nevāyī barıdın
Kılmadı ni kim buyurđı nefsi-i hāric-rāy ana

R657a Bu cihānda barça nefsi vāyesidin çikti il
Ol cihānnıñ vāyesi ger müzd yitmes vāy ana

699

Yarakan Bolğanıda Öziniñ Za'feranī Rengin Ve Perī Hayāli-
niñ Öz Közide Direngin aytur

..---/...-/-..

697. ferdlik:ferdlig Ü₁T/her:T'te yok/ferd durur:ferddür T;
1 ferdlik:ferdlig Ü₁T; 2 imestür:imesdür Ü₂/ferdlik:ferdlig F
Ü₁₋₂T // olğay:bolğay FPÜ₁₋₂T.

698. T'te yok; kiçkenin...içkenin:kiçkeni...içkeni Ü₁; 2
çikti il:kiçti il P//vāyesi:vāyesin Ü₁/müzd:müzdi P/yitmes:
tapmas Ü₁.

699. T'te yok

Yarakan boldum u dih-kān-ı kaẓā
Za'ferān ikti yaşım arıgıga

Ol perī kıldı közüm sarı vaṭan
Bakmañ aḥbāb közüm sarıgıga

700

Ol Bābda Kim Ğalaṭ Kılur Ol Ki Ḥüsn Ehlidin Vefā Tama'
İtkey Ki Cins-i Beşerde Vefā Yoktur Tā Ḥūblarıga Ni Yitkey

.-.-/...--/...--/--

Zamānda ḥüsn ilige cān fidā kılıp ni nev'
Vefānı min kibi bir bī-nevā tama' tutkay

Ü₁231b Zamāne ehlide yoktur vefā ni yitkey aña
Ki kimse ḥūblarıdın vefā tama' tutkay

701

Seḥā Sözi Kim Seḥıga Mücib-i Zeber-Destlik Ve Sāyil İlgı-
ge Mücib-i Pestlikdür

.-.-/...--/...--/...-

Kişi ki ilgini üstün tilep seḥā kıldık
Kolıda zehr-i helāhil ü ger Hızır suydur

Ki birgüçi eger olsun gedā vü alğuçı şāh
Birür ilig yokarı vü alur ilig koydur

1 boldum:boldım Ü₂; 2 közüm:közüm Ü₂.

700. ḥūblarıga:hūblarıga ve sīmīn uzarlara T; 1 zamānda:
zamāne F; 1-2 tutkay:tutğay Ü₂; 2 ehlide:ehliğa Ü₁.

701. pestlikdür:pestlik durur F, zīr-destlikdür T; 1 ti-
lep:tiler FÜ₁₋₂T / seḥā:vefā F.

702

Ḳanā'at Sınuḳ Sifālin Cām-ı Cem'din Ve Fakr Ḳuruk Nānın
Hātem Çikken Ni'amdın Yaḫşırak Körer Tenbîhi

---/...--/...--/...--

Sınuḳ sifāl ki mey dürdin içkeli tapsaḅ
Ḳabūl iylemegil cām-ı saltanat Cem'din

İligge kirse ḳuruḅ nān mā'āş üçün çikme
Neşāt ni'metiniḅ minnetini Hātem'din

703

Yaman Yamanlığını Ḳılmasa Yaḫşılığça Bar Ve Bir Yaḫşılığ
Ḳılsa On Yaḫşılığça Bar

---/...--/...--/...--

Her kişi kim tapsa devrān içre cāh u i'tibār
Kim anıḅ zātıda bî-dād u sitem bolğay ḳılığ

Yaḫşılığ ger ḳılmasa bārī yamanlıḅ ḳılmasun
Kim yamanlıḅ ḳılmasa ḳılğança bar ol yaḫşılığ

704

Nāme-i A'māliniḅ Ḳaralığını Dir Kim Deryā Suyı Bile Aḳar-
mas Meger Kerem Deryāsı Bile Yā 'afv Tiğ-ı Sühūlet-Zidāsı
Bile

702. sifālin:sifālisi T/nānın:tenin R/tenbîhi:tenbîhide
aytur \dot{U}_1 , muntehî T; 2 iligge:ilinge \dot{U}_2 /ḳuruḅ:ḳuruk \dot{U}_{1-2} /
nān:nānî T//Hātem'din: \dot{U}_2 .

703. yaḫşılığça bar:yaḫşı ḳılıkça FT; 1 u: \dot{U}_2 'de yok//anıḅ:
anıḅ \dot{U}_2 /ḳılığ:ḳılık \dot{U}_2 ; 2 yaḫşılığ:yaḫşılık \dot{U}_2 /yamanlıḅ:ya-
manlıḅ \dot{U}_2 /ḳılmasun:ḳılmasa $F\dot{U}_1$ T//bar ol:bardur T/ol:on $F\dot{U}_1$.

704. Kıta T'te yok.

---/---/---/---

Nāme-i ikbālim ol yağlıg karadur cürmdin
Kim nedāmet eşkidin anı arıtmak olmağay

Belki ger bahr-i muhīt içre salıp yıllar yusan
Ol kara bolğay ser-ā-ser līk bu ak olmağay

705

Hemol Ma'nide Kim Kalemni Safha-Fersā Dipdür Ve Közige
Yaruk 'Alemini Hem Ol Nāme Dik Kara

---/---/---/---

Nāme-i ma'siyetim çeşme-i hürşid içre
Yusalar körmegey il özge yaruğluğ yüzini

Harfini bir bir itip saçsa felek cevfi ara
Şebe-gün kılğay her noktası bir yulduzını

706

Siyāsetliĝ Hākimniĝ İhtisābıda Ve Köp Kanın Tökerdin
Katlı-i Bī-Hisābıda

---/---/---/---

Dāver-i Cem-kādr Sultān Ahmed ol kim mülkdin
Her kayan şah iylese 'azm ol durur kāyim-makām

Ü₂98b Çun siyāset birle köp tökti harāmī kanını
İhtisāb iylep töker bu laħza köp kanın harām

nāme-i:zamāne Ü₁/-zidāsı:-gam-zidāsı Ü₁; 1 ikbālim:a'mālim F
Ü₁, a'māl Ü₂; 2 belki:gerçi Ü₂/1-2 olmağay:bolmağay Ü₁.

705. Kita T'te yok; safha:şahife F/dipdür:diptür FÜ₁/yaruk:
yaruğ F;lözge:yüzge Ü₂/yaruğluğ:yaruğluk R;2 harfini:hurkatı
Ü₂/felek:Ü₂'de yok.

706. Kita T'te yok.

Üç Kişinin Sözi Neş'e Ve Ma'nîsidin Öz Sözüde Çâşni İs-
bât Kılmak Ve Bu Ma'nîdin Mübâhât Kılmak

.---/---/---

Gazelde üç kişi tavrıdur ol nev^c
Kim andın yahşı yok nazm ihtimâli

Biri mu'ciz-beyânlig sâhir-i Hind
Ki ışık ehlini örter söz ü hâli

3 Biri 'İsî-nefeslig rind-i Şirâz
Fenâ deyride mest ü lâ'übâlî

Biri kudsi-eşerlig 'ârif-i Câm
Ki câm-ı Cem durur sığınan sifâli

Nevâyi nazmıga baksañ imestür
Bu üçniñ hâlidin her beyti hâlî

Ü₁232b 6 Hemânâ közgüdür kim 'aks salmış
Aña üç şüh-ı meh-veşniñ cemâlî

Âşnâlig Bâbıda Kim Evveli Ve Âhiri Elem Ve Âfet İbtidâsı-
dur Ve Şın u Nûnı Şeyn İbtidâ Ve İntihâsı

---/---/---/---

707. sözi:söziden T; 2 -beyânlig:beyânlik Ü₁₋₂T // ehlini:
ilni Ü₂; 4 durur:turur Ü₂; 5 imestür:imesdür Ü₁; 6 üç:ol PR.
708. Kıta T'te yok; âşnâlig:âşnâ Ü₁ / ibtidâsıdur:ibtidâ-
sı durur Ü₁ / ibtidâ:ibtidâsı Ü₁.

Körüp-min ança gam u derd āšnālardın
Çikip-min ança alardın elem 'anā birle

Ki tüşse cānım ecel seylığa irür hoşrak
Gariklık ki halās olmak āšnā birle

709

F644b Dehr ilide Bī-Gāne-Veş Āšnālar Bābıda Kim Āšnālardın
Bī-Gānelig Hevesdür Ve Yırağlık Mültemes

---/---/---/---

Min ki öldüm dehr ilige āšnālig rencidin
Kılmağay-min āšnālig ger Mesih olsun yana

Āšnālardın tiler-min iyilesem bī-gānelig
Kayda mümkün bolmağım bī-gānelerğa āšnā

710

İmānıñ Ravza-i Pür-Envāri İzhāridur Ve Şem'leri Envāri
Kim Kevāib Ve Sābitāt Nümū-Dāri

.../.../...

Sikizinçi imām ravzasıda
Kiçeler ança şem'-i sābitdür

Ki digey-sin ki sikizinçi sipihr
Şahnıda kevkeb-i sevābitdür

1 alardın: إلّا P; 2 gariklık:gariklig \dot{U}_1 /olmak:olmas F.
709. ilide:ilige $F\dot{U}_1T$ /āšnālardın:āšnāliglarıdın T /yırağ-
lık:yırağlig $F\dot{U}_1T$ /mültemes:merhālesi m. T; 1 öldüm:öldim \dot{U}_2
/ āšnālig:āšnālık \dot{U}_2 ; 2 bī-gānelig:bī-gānelik \dot{U}_2 //bolmağım:
bolmağım T.

710. Kita T'te yok; imānıñ:eyyāmıñ P.

711

Sifle-i dūnnıñ Būkalemūnluğıda Kim Nūmū-Dārı İrūr Ğūn-a
-Ğūn

.---/.---/.---/.-

Ü₁233a Dü-rengāne söz sifle-i naḥs dip
Kılur Türk ü Hindūğa zāhir nifāk

Bi-‘Aynih anıñ dik ki sıçkay cibin
Ak üzre kara vü kara üzre ak

712

P267a Hüner Ehli Kim Hünerlerin Körgüzmek ‘Aybdur Ve İl ‘Aybın
Yapmak Hüner

...---/.---/.---

İrūr ehl-i hüner kaşında hüner
‘Ayb yapmak dağı hüner tapmak

Hünerin ilniñ āşkār itmek
Yok ise barı ‘aybını yapmak

713

Çihresi Sāf Yigit Bābıda Kim Safā Üçün Tırāş Kılur Ve
Ol Maḥz-ı Kūdūretdür

711. Kıta T'te yok; dūnnıñ...ğūn:būkalemūnluğı ve nūmūdā-
rınıñ Ğūn-ā-ğūnluğıda aytur; 2 anıñ dik:anıñ dek Ü₂ // üzre:
üze Ü₂.

712. ehli:ehliga موعظت Ü₁/‘aybdur:‘ayb durur T; 1 kaşın-
da:kaşıda PT // dağı hüner:hüner dağı P, veli hüner Ü₂; 2
‘aybını:‘aybını Ü₂.

713. Kıta T'te yok.

-.---/-.----/-.-

Şāf çihren̄ közgü yanlıg pāk idi
Tā ana pāki bile birdin tırāş

Közüni gūyā ki sūhān iylediñ
Tapkālī 'aşıklarıñ köñli hırāş

714

Hüsn Ehliniñ Her 'Uzvinin̄ Vaşfıda Kim Küllü Şey'in Mine'z-
-Zarīf Zarīf'din Haber Birür

.-.-/-...-/-.-.-/-.-

Yüzünde çeşme-i hayvān kibi lebiñ üzre
Salur çu sāye saçıñ la'line yiter vāye

Sehāb sāyesidin hem kaçan ābā kılğay
Egerçi bolsa Mesihā kuyaşka hem-sāye

715

Öz Hilkati Dīv-Nihādliğin̄ Tavzih̄ Kılmak Ve Kibrler Fıskın
Öz Ta'atığa Tercih̄ Kılmak

-.---/-.----/-.----/-.-

Hilkatimni divler birle eger kılsam kıyās
Lāf bolğay ger disem kim ol hemāndur bu hemān

714. Kıtā T'te yok; kim:ki Ü₁; l salur: P / yiter:tü-
şer Ü₂ // kuyaşka:kuyaşğa Ü₂.

715. Kıtā T'te yok; -nihādliğin̄:nihādliğin F / kibrler:
Ü₁ / kılmak:kılmakda aytur Ü₁.

Ü₁233b Tā'atimni kibrler fışkığa yandaştursalar
Ni bu andın yahşırak bolğay ni ol mundın yaman

716

R657b Öz Nazmının Ğarīblığı Ma'nīde Kim Ğarīb-Hāne Durur

..---/..---/..---

Nazmım içre Ğarīb ma'nīler
Ğurabā haylidin nişāne durur

Anda her beyt niçe ma'nī ile
Beyt imes kim Ğarīb hāne durur

717

Siyeh-Pūş 'Azīznıñ Cürçān'ğa Barganın Ta'accüb Kılur Kim
Anda Siyeh-Pūş Köptür

.---/.---/..---

N'idip Cürçān'ğa bardı ol siyeh-baht
Kara tün birle salıp könlige cūş

Ki bar ol pişe ehlidin anıñ dik
Kayan kim köz salurlar yüz siyeh-pūş

2 yandaştursalar:ger yandaşsalar P.

716. Ü₁'de kıta yok; başlık P'ten alınmıştır, R'da yok;
öz...durur:nazmının beytlerin Ğarīb ma'nīler bile Ğarīb-hāne
diptür ya'ni dārü's-şifā ki mücib-i şifā bolğay FÜ₁T; 1-2
durur: turur Ü₂.

717. Kıta Ü₁T'te yok; barganın:barganığa F; 1 n'idip:n'itip
Ü₂; 2 anıñ dik:anıñ dek Ü₂.

718

Ağzığa Kirgen Sözni Aytmamak Ma'hide Kim Mu'cib-i Bî-I'-
tibârlıkdur Belki Nigün-Sârlik

---/---/---/---

Ağzığa kirgen sözügnün riştesin çikme uzun
Kim bu iştin ser-nigünluk yüzlenip noksân kilür

Kör ki çun ağzığa kirgen riştesiga birdi tül
'Ankebüt ol riştedin her dem nigün-sâr asilur

719

Haṭnı Kırkkan Bile Kem Bolmasın Tenbîh Kılmak Belki Art-
mağın Yorunçkağa Teşbîh Kılmak

---/---/---/---

Ü₂99a Haṭıñ ki her niçe köprek tırâş kılsa çıkıp
Cemâl ü hūbluğunun kaşrını yıkar köprek

Yana anı dime sebze kim ol yorunçkadur
Ki niçe yahşırak urğan sayı çıkar köprek

720

Bu Kıt'a Öz Kıt'aları Ta'rîfidedür Kim Bu Hem Alardın
Birdür Ve Ta'rîf Muña Hem Şâdık Kilür

718. Kıtâ Ü₂'de yok; başlık Ü₁'de yok, onun yerine 716'ın-
cı kıtanın başlığı var; aytmamak:aytmak FT; 1 sözügnün:tekel-
lüm FT // iştin:işdin Ü₁ / -nigünluk:-nigünluğ / kilür:F'te
yok; 2 ağzığa:ağzıda Ü₁.

719. Kıtâ T'te yok; kırkkan:kırkğan F, kırkkan Ü₁; 2 yorunç-
kadur:yorunçka durur F // sayı:sayu Ü₂.

720. ta'rîfidedür:ta'rîfide T.

---./---./---./--

Mundak mukatta'at ki min yığmışam irür
Her bir hadika-i hıred iyler için ferâğ

Mecmû'ın iyle kişveri anla ki sathını
Hikmet suydın iylemişem kıt'a kıt'a bāğ

721

Uluğ Zarfda Suğa Salgan Jāle Ta'rīfide Kim Bahr İçinde
K'ey Dürler Nazīridür Ve Mahrūrlar Dil-Pezīri

..--/..--/..--

Ü₁ 234a Jāleler kim muz ornıda sudadur
Luṭfı kılmaş hayāt suynı güm

Maña bu luṭf ile 'ıyān bolmas
Felek-i āb-gün ara encüm

722

Hevā-i Müfrit Ḥarāreti Ve Otdın Ayrılğan Şerārelerdin
Her Biriniñ Berkçe Şerāreti

---./---./---./--

Bir nev' müfrit oldı ḥarāret hevāda kim
Tiprense yıl tamuğ otidındur zebāne'i

1 ki:kim T // her:hem Ü₂.

721. Kıta T'te yok; başlık P'te yok; nazīridür:naziri du-
rur F; 1 muz:su F / ornıda: *اوزینرا* Ü₂; 2 felek-i āb-gün:fe-
lek ü ay u kün Ü₂.

722. Kıta T'te yok; hevā-i:hevā F, hevānıñ Ü₁.

Ger hışt-hāne ile savuğluğ itse kesb
Pes dāř-hāne dağı irür hışt hāne'ı

723

Bu Dünyāda 'Ömrin Riyāzet Bile Ötkergenniñ Nefyi Ve Ol
Dünyāda Cezā Talebi

.---/.---/.---/.---

Nevāyī 'ömrin ötkerdi meşakkat birle 'ālemde
Ümidi bu ki ol 'ālemde tapkay kām-rānlıđlar

Egerçi kāfir-i müflis mişillig tapmadı kāmī
Velikin nefsi çun kāfir idi kıldı yamanlığlar

3 Ger ol 'ālemde Hāk fağl itmese vü 'adl ile sürse
Aña bes boldı zāyī' munça çikken nā-tüvānlıđlar

724

Öz Tā'ati Şafhası Ta'rifide Kim Kāfir Könlidin Kararak
Ve Nā-pākkrakdur Ve Bu Cihetdin Özi Düzahı Kāfirdin Gam-
-Nākkrak

.-./.-./.-./.-

Maña ki şafha-i tā'at karadur u nā-pāk
Yüzüm kibi anı āhım kara kılıptur çum

2 savuğluğ:savuğluk Ü₂.

723. Kıta T'te yok; 1 'ālemde:'ālemga P; 2 nefsi:nefs Ü₂;
3 ger...'ālemde...sürse:eger...'ālemde vü...sür Ü₂.

724. Kıta T'te yok; kararak:kararağ Ü₂; 1 ki:çu Ü₁ / kara-
dur u:kara turur Ü₂ // yüzüm:yüzim Ü₂ / kılıptur:kılıpdur P /
çum: $\dot{\text{ç}}$ Ü₂.

Eger suğa yusalar yāhod otka taşlasalar
Sudın arıglıg u otdın yaruglug olgay güm

725

Ü₁234b Mecāzī 'Işk Könlin Melālga Salganı Ve Hākiki 'Işk Ārzūsı-
da Tefekkür Bahride Kalganı

---/---/---/---

Iy Nevāyī köp mecāzī 'ışk ara meş'uf-sin
Ötkil andın dağı yan 'ışk-ı hākiki sarı bat

Ikkisidin gerçi 'aşık ölmeki lāzım kilür
Bāri ol ölmek ki bolğay zımnıda yüz miñ hayāt

726

Haydar Kalenderniñ Bāzārı Devrān Urganı Ki Felek Devrānıda
Mundak Sevdā Kişige Dest Birmeydür

---/---/---

İrür devrān urarda MİR Haydar
Cihān ser-geştesi gerdün misāli

F645a Yapıban ignige kaplan tirisi
Tutuptur ilgige keşti hilāli

2 yusalar:yusa ve / otka:otga Ü₂ // otdın:ottın Ü₂.

725. hākiki:hākikati Ü₁ / ārzūsıda:ārzūsıga Ü₁; 1 ara:ile
FÜ₁₋₂T / meş'uf-sin:meşkūf-sin Ü₂; 2 ikkisidin:ikkisindin Ü₂
// yüz miñ : āb-1 P.

726. Kıta T'te yok; bāzārı:bāzārga F / dest birmeydür:
tüşmeydür F; 1 urarda: اورادا Ü₂; 2 tirisi:dirisi Ü₂ // keş-
ti:gerdün Ü₁.

727

Nebevî Hadîs Tercemeside Kim Es-Şohbetü Tü'essir Yahşî
Şohbet Tilemek Evlî Ki Tüşkey Mü'essir

---/---/---/---

Pāk reh-revler bile her kim ki boldı muhtelit
Şek imestür kim netice tapmas illā pāklik

Her niçe bolsa arıgsız çun arıglıg su ara
Halt boldı mümkün irmes kalmağ ol nā-pāklik

728

Yigitlerge Dil-Bestelig yigitlikde Dil-Pesenddür Ve Ka-
rılıkda Bu İş Mücib-i Riş-Handdur

---/---/---/---

Ü₂99b Kişi yigitler ile ʿışk-bāzlıg kılsa
Yigitlikide irür hūb u munda yoktur şek

P267b Karığa tevbe vü takvî kirek ve ger bu hıref
Ü₁235a Özini yığmasa hoştur sakalığa külmek

3 Ki pūye kılsa nazār salgalı yigitlerge
Velik cismi ʿasā istese közi ʿaynek

727. Kıta T'te yok; 2 niçe:nime Ü₁ // kalmağ:kalmak Ü₁.

728. Kıta T'te yok; yigitlikde:yigitlerge Ü₁ / karılıkda:
karılığda FÜ₁; 3 pūye:tevbe Ü₁.

729

729

Öy Revnakı Mülâyim Hem-Zânüdındur Ve Rüzgâr Turfelığı
Turfe Ked-Bânüdın

-.---/-.---/...-

Öyde revnak durur eger kişige
Yahşı hem-hâne bolsa hem-zânū

Zīb ile turfe hergiz irmes öy
Bolmasa anda turfe ked-bânū

730

Öz Perişân Köñli Cem'ıyyetin Mümkün İrmeslikin Ve Bu
Cem'ıyyetni Hiç Kim Nişân Birmeslik Bâbıda

-.---/-.---/-.---/-.--

Yüz tümen miñ päre köñlüm diqqati her niçe bar
LİK irmestür anı cem' iylemek mümkün bu kün

Tagıñ kum iylemeklik sa'y ile bolğay velik
Şiše-i sâ'at kumınıñ riştesi bolmas tügün

731

H'āce Nakş-Bend Kuddise Sırrahu Kelāmı Tercemeside Kim
Evvel Bāz-Keş-t-i Hâtır-ı Haste Ve Ba'de Ez-An Teveccüh
Dil-Şikeste

729. -zânüdındur:zânüdın F/turfe-ked: turfe-gü T; 1 öyde:
öyge T/durur:turur FÜ₂; 2 irmes:olmas FÜ₁₋₂T/öy:ivi Ü₂.

730. irmeslikin:irmes P, irmeslik Ü₁, irmesliki T/kim:ki-
şi P/birmeslik:birmesliki FT/bâbıda:bâbıda dir Ü₁; 1 köñlüm:
köñlim Ü₂//lİK:lİkin FÜ₂T.

731. Kıta T'te yok, kuddise:kuddisa'llāhu Ü₁/şikeste:şi-
keste durur F, şikestedür Ü₁.

-.---/.---/.--

Hastenin başıḡa çu koydı kadem
Bir şikeste-dilī Mesihā-dem

Bāz-keşt iyledi çu haste köñül
Ni ki ister şikeste köñül

3 Köñlide çun hevā kılur tuḡyān
‘Ömri şem‘iḡa yitkürür noksān

732

Ü₁235b Pehlevān Ni‘metniḡ Sultānī Hān-Kahda Hādımlık Temennāsi
Ve Aş Havāsıda Pişürgen Hām Sevdāsı

.---/.---/.--

Kılıptur pehlevān Ni‘met temennā
Ki biglik hān-kahda kılssa hıdmet

Velikin il sözi bu kim kirekmes
Munuḡ dik hān-kahda iyle ni‘met

733

Meşnevī-yi Meşāyih Kelāmı Tercemeside Kim Nefy-i Vücūd
Ve Bezl-i Mevcūd Dipdürler

.---/.---/.--

1 -dili:-dil ü Ü₂; 3 ‘ömri: ‘ömr Ü₂/yitkürür: tigürür Ü₂.

732. Kıta T'te yok; hān-kahda: hān-kāhıda Ü₁/hādımlık: hādımlıḡ F; 2 munuḡ: munıḡ P/dik: dek Ü₂.

733. Kıta T'te yok, meşnevī-yi: F'te yok/dipdürler: diptürler F;

R658a Vücūduñ nefy mevcūduñnı bezl it
Çu mevcūd oldu bu iş kāmıña bit

Ki fakr içre nime kim yitkürür sūd
İrür nefy-i vücūd u bezl-i mevcūd

734

Ba'zınınñ Niş-i Cefāsıdın Nāle Kılğanı Ve Kilseler Kava
Almasa Mahlaşnı Öz Kaçarığa Havāle Kılğanı

.--/.--/.--/.--

Maña yitse miñ zulm nişi fülāndın
‘ilācıda hālimğa hayrān kalur-min

Cefā kılğalı koysa vīrānıma yüz
Eger kavlay alman kaçā hod alur-min

735

İkki Tāzī Bābıda Kim Pūyede Bir Biridin Kalışmaslar İrdi
Ahir Biri ‘Adem Deştiga Tiz-Tek Kıldı Ve Biri Kaldı

...-/...-/...-

İkki tāzī bar irdi biglikde
Her biri sayd vaktı şīr-i şikār

Ü₁236a Birisi itti vü biri kaldı
İtkeni sür‘at iyleben ızhār

1 vücūdun:vücūdın Ü₂/nefy:nefy ü FÜ₁/mevcūduñnı:mevcūdınñ Ü₂.
734. Kıta T'te yok; 1 yitse:bar ise Ü₂//‘ilācıda:‘ilācım-
da Ü₁; 2 yüz:ger yüzlenür Ü₂.

735. Ü₂T'te yok; pūyede:pūyedin P / tiz-tek:tek-tiz Ü₁.

3 Bat yitip şaydnı kapar irdi
Bu biri hem ana yite kapa bar

736

Birev Bābıda Kim Bu Sarāyın Satıp Fısk Esbābın Tüzdi Ve
Bu Fısk Esbābı Bile Ol Sarāyın Buzdı

.---/.---/.--

Fülānī merdek er sattı sarāyın
Dime kim ol sarāyın yahşı tüzdi

Kılıp ikki sarāyığa 'aceb iş
Bu birni sattı vü ol birni buzdı

737

Hazret-i Risālet Şalla'llahu 'Aleyhi Ve Sellem'nin Hadī-
si Tercemesi Bābıda Kün Fi d-Dünyā Ke-Enneke Ğarīb Ev 'Ābir
Sebīl

Didi hazret-i mefhar-i kāyināt
Ana kim idi hüznin öksütküçi

Ki dünyāda bolğıl niçük kim ğarīb
Ve yāhod anıñ dik ki yol ötküçi

736. Kıta T'te yok; Ü₁'de 738'inci kıtadan sonra, Ü₂'de 721'inci kıtadan sonra gelmiş; 1 fülāni:fülān Ü₁₋₂ / er:eger Ü₁; 2 sarāyığa:sarāyğa Ü₂ // sattı...birni:satdı...birini Ü₂ / buzdı:tüzdi Ü₁.

737. R'da bu başlık yerine 738 numaralı kıtanın başlığı var, P'te de bu başlıkla 738 numaralı kıtanın başlığı yer de-
ğiştirmiş; Hazret-i...sebīl:Hazret-ī Nebevi hadīsi tercemesi-
de kim "kün fi'd-dünyā ke-enneke ğarīb ev 'ābirī sebīl/Risā-
let:Nebevī Ü₁/ve...bābıda:ve ālihi ve sellem kelāmı terceme-
side kim Ü₁; 1 hazret-i mefhar-i:mefhar-i hazret-i Ü₂; 2 ğa-
rīb: برف Ü₂ // dik:dek Ü₂.

738

Pāk-Bāzlarnıñ Pāk Hüsni Vālihi Bolmak Bile Rūhlarığa Şāyibe-i Ālāyiş Ve Nefsleriğa Tasavvur-ı Āsāyiş Yokluğıda

Pākler Çin ü Çigil hüsni ara bolğan ile
Kimse ālāyiş alar cānibiğa yol birmes

Kim niçe reng-i reyāhın üze isken birle
Yil harīri kaḷağay bolmağı mümkün irmes

739

Ü₁236b Öz Hāliniñ Yigitlikide Fısk Bile Tebāhlığı Ve Karılığda
Şermendeliğdin Rū-Siyāhlığıda Aytur

---/...--/...--/...--

Yigitlikimde ki takvī vü zühd vaktı idi
Fücür u fısk bile zāyi^c iyledim evkāt

Ötüp yigitlik iyleyinge kildi çun qarılık
Ma'āş-ı 'ādet-i ma'hūd ile kiçürsem uyat

3 Disem ki t̄ā^cat itip secdedin kötermey baş
Başımğa urğalı lāyık körünür ol t̄ā^cat

Kažādın olça maña kildi zikri hācet imes
Bilür çu şiddet-i hālimni Kažıyü'l hācāt

738. R'da bu başlık yerine 739 numaralı kıtanın başlığı var; Kıta T'te yok; pāk:F'te yok/hüsni:hüsn Ü₁/yokluğıda:y. aytur Ü₁; 1 bolğan:bolğay Ü₂//ālāyiş:āsāyiş Ü₁; 2 üze:bile Ü₂//yil:yir P.

739. Kıta T'te yok; R'da başlık yerine sadece "karılığ bābı-da" başlığı var; rū:rüy- Ü₁; 2 qarılık:karılığ Ü₁; 3 kötermey:kötürmey Ü₂; 4 zikri:zikr Ü₂.

CEVĀHİR-İ MÜFREDE

Ü₂100a

740

-.-./-.-./-.-./-.-

Ol ki Hāk barında maksūd istegey her zātđın
Mihr barında yarugluğ köz tutar zerrātđın

741

.---/.---/.--

Nebī şer'iga tapmaq istikāmet
İrür sālikke müşkilrek kerāmet

742

..---/..---/..-

Ṭama^e itme köp olsa il mālı
Körmeyin Hāk hazīnesin hālī

743

-.-./-.-./-.-./-.-

Yiter çu rızkıñ eger hāredür ü ger yākūt
Özüñge yükleme endüh tağın istep kūt

740. Cevāhir-i Müfrede:matla'iyāt ve lehu maḳta'iyāt Ü₂,
ferdler T.

741. T'te yok.

743. özünge:özünge^F/ tağın:tağın^F.

744

.---/.---/---

Mürüvvet barça birmekdür yimek yok
Fütüvvet barça kılmakdur dimek yok

745

.---/.---/.---/.

Tekellüf irür tenğa fersüdeliğ
Anıñ terkidür cānğa āsüdeliğ

746

.---/.---/---

Ü₁237a Müzevvir mekri boldı mūcib-i kayd
Niçük kim tülkü lu^cbı bā^ciş-i şayd

747

.---/.---/.---/.

F645b Katık il cismidin enbürler almay nakd imes hāşıl
Ki tağnı pāre pāre kılmayın nakd olmadı vāşıl

748

Kök bahridin yana tama^c-ı kām tutmayın
Kim ka^tre su tamızmas il ağızın kurutmayın

744. birmekdür:birmektür FÜ₂ // kılmakdur:kılmaktur F.

745. fersüdeliğ:fersüdelik FÜ₂T//anıñ:anıñ Ü₂/āsüdeliğ:
asüdelik FT.

746. tülkü:tilkü Ü₂.

747. hāşıl:vāşıl FÜ₁₋₂T//nakd:la^cı FÜ₁T/vāşıl:hāşıl FÜ₁₋₂T.

748. kām:hām Ü₁.

749

-.-./-.-./-.-./-.-

Tındurur bay u çıkannı hākim-i rūšen-żamīr
Yarutur ābād ile vīrāneni mihr-i mūnīr

750

..-./..-./..-./..-

P268a Ni şafā lāfın urar Hindū-yı āteş-dānī
Öy yarutmas kösev on katla yarutsaḡ anı

751

-.-./-.-./-.-./-.-

Mest muḡ deyri riyāyī hālvetimdin yaḡşırak
Yaşurun ʿişyānı zāhir tāʿatımdın yaḡşırak

752

-.-./-.-./-.-./-.-

Renc-keş bol çunki tartar çuḡd vīrān içre renc
Ejdehādın bīmi yok ammā irūr ümmīd-i genc

753

-.-./-.-./-.-./-.-

İl içre iy hasūd sini kıldı Hāk zelīl
Kim nā-hāk ilge zıd-sin ü Hāk mālīga bahīl

749. çıkannı:çıgannı FÜ₁, çıgaynı Ü₂T.

750. öy yarutmas:ot yarumas F.

752. çunki:kim çu FT.

753. RP'te yok, 1 nā-hāk ilge:hāk ilige Ü₁.

754

.---/.---/.---/.---

Halik olğan sehîdin ilge boldı ikki bahşâyış
 Hem ihsânıdın ʔarâyış hem ahlâkıdın ʔasâyış

755

---./-.../.---./-.-

Yalğan demekde tecrîbe evvelğı şubh bes
 Yalğan nefes çu urdı karardı hem ol nefes

756

...-/...-/...-

Evliyâ pâyesigadur yitmek
 Tapmasa şükr ü tapsa bezl itmek

757

-...-/...-/...-/...-

Bezl hayvân-veşler ilgidin eger ister köñül
 İyledür kim ʔrzü kılğay buğu şâhıda gül

758

...-/...-/...-

İlni h^vār iylegen ʔama^c bilgil
 Dāyimā ʔazze men-kana^c bilgil

755. evvelğı:evvelkı Ū₂ // urdı:oldı T.

756. T'te yok.

758. dāyimā...kana^c: اِنَّمَا عَزَّ مِنْ قَنَحْ Ū₂.

759

.---/.---/.---/---

Ü₂100b Köñülge fütür olmayın rāz açılmas
Şadef ger bütün bolsa gevher saçılmas

760

..---/.---/..--

Ü₁237b Ğāfil olma nazardın itse ʿadū
Şem^c öçürgende yil körünür mü

761

.-.-/..---/.---/..--

Yukar yamanlıĝ ana kim kirer yaman il ara
Kömür ara ilig urĝan kılur iligni kara

762

-.-./-.-./-.-

Fāriĝ il devrānda barı kãdadur
Kim ki bu devrāndadur dermānedür

763

-.-./-.-./-.-/..--

Dünyı vü ʿukbī ikisi cem^c bolmas iy refik
Kim ki ikki kime uçını tutar bolur ĝarik

760. öçürgende: اوچاغئغرا Ü₁.

761. iligni:ilini Ü₂, ilgini T.

762. il devrānda:ildür anda T//ki:T'te yok//devrāndadur:
devr içredür Ü₂, devrānda durur T.

763. bolmas:olmas FT.

764

-.-./-.-./-.-./-.-

Ebleh anı bil ki 'ālemdin beḳā kılğay ṭama'
 Ahmak ol kim 'ālem ehlidin vefā kılğay ṭama'

765

-.-./-.-./-.-./-.-

Istesey kim körmegey-sin bī-vefālīg iy refīk
 Kılma 'ālem ehli birle āšnālīg iy refīk

766

.-.-./...-./.-.-./...-

Cihan 'arūsı üçün iy ki asru talpındıñ
 Kaçan anıñ başıdın kiçtiñ ol zamān tındıñ

767

-...-/...-./...-

Ol ki saña ildin irür 'ayb-gū
 İlge dağı sindin irür 'ayb-cū

768

.---/.---/.---/.---

Kişi 'aybıñ dise dem urmağıl kim ol irür közğü
 Çu közğü tīre boldı özge 'aybıñ zāhir iyler mü

765. āšnālīg:āšnālık U₂.

767. irür:olur T.

768. közğü:közgüñ U₁.

769

.---/.---/---

Kişi 'aybın yüzige kılma ızhār
Te'emmül iyle öz 'aybınğa zinhār

770

.---/.---/---

Katık könlündin aktı halk yaşı
Ki yangur bā'isidür cada taşı

771

.---/.---/.---/---

R658b Bu kün nesim-i firākı minin sarı isti
Ki cānnı yilge birip vaşl riştesin kisti

772

.---/.---/.---/---

Kızıl tonuñ bile yüz haste cānga āfet-sin
Hadis muhtasar iyley kızıl kıyāmet-sin

773

Nāz ile evvel mini firifte kıldın
İmdi kim taptım firīb şifte kıldın

769. zinhār:ızhār P.

770. cada:yada Ü₁₋₂.

774

.---/.---/..--

Ü₁238a Çu sin yār u cihān bir düşmenimdür
 Miniğ üçün cihān turgunça sin tur

775

-.-./-.-./-.-./-.-

İy kuyaş yüz körsetip közdin nihān bolmaq nidür
 Mihr körsetmekni vü nā-mihr-bān bolmaq nidür

776

-.-./-.-./-.-./-.-

Maña imdi gūşe-i mihrāb ile tā'at yiter
 İy köz ol mihrābi kaşnı körme kim āfet yiter

777

.---/.---/..--

Lebiñni sözge tā gūyā kılıp-sin
 Mesihā mu'cizin ihyā kılıp-sin

778

-.-./-.-./-.-./-.-

Andak körüñdi sebze arasında lāleler
 Kim sebz-hatlar ilgide gül-gün piyāleler

776. mihrābi:mihrāb Ü₁₋₂^T.

778. gül-gün:altun T.

779

-.-./-.-./-.-./-.-

Yār vaşlın taptım u mihr āşkārā kılmadı
İyle kim hicrānı örter çağda pervā kılmadı

780

-.-./-.-./-.-./-.-

Vākıf irmes yār cān birsem buzug kāşānede
Şeh ni āgeh haste Mecnūn bolsa bir vīrānede

781

-.-./-.-./-.-./-.-

Ü₂101a Yüz açıp yağlıg bile la'linni mektūm iyledin
Gül çağı gül-reng meydın bizni mahrūm iyledin

782

-.-./-.-./-.-./-.-

Min sınık könlüm sınık şabrım öyi hod yirge pest
Bilmegey hālim şikestin körmegen munça şikest

783

-.-./-.-./-.-./-.-

Bolğanım 'akl u havās u 'ömr ü cāndın nā-ümīd
Yahşırak kim bolsam ol cān u cihāndın nā-ümīd

780. bolsa:olsa FÜ₁T.

782. könlüm:könlüm Ü₂.

783. bolsam:bolsa FÜ₂.

784

-.-./-.-./-.-./-.-

Bardıñ u kilgüm didiñ iy şüh-ı ra'nā kilmediñ
Anladıñ kim kilmesen ölgümdür ammā kilmediñ

785

-.-./-.-./-.-./-.-

Körmesem ol aynı ölgüm dik melālim bardur
Öltürür körgeç 'acāyib şa'b hālim bardur

786

-.-./-.-./-.-./-.-

Könlüm ara felekdin yüz hancer-i nevāyib
Hālim bilip sorar-sin sindin dağı 'acāyib

787

-.-./-.-./-.-./-.-

Ölsem iy yār itleri her dem giriv-i ğam tutuñ
Yarlıg zāhir kılip ahvālime mātem tutuñ

788

-.-./-.-./-.-./-.-

'Aşıkī kim körgey ol bir katla her kün yārini
Tıñrı'sige iyledik yüz katla şükr ızhārını

784. didiñ:diben P//anladıñ:anlasan Ü₂/ölgümdür:ölgümdür Ü₂.

785. ölgüm:ölgü Ü₁₋₂T//'acāyib:zamān ni Ü₂.

786. könlüm:könlüm Ü₂.

787. ğiriv-i:ğiriv ü Ü₁₋₂T.

788. yārini:yārni Ü₂.

789

-.-./-.-./-.-./-.-

Ü₁238b İy felek zulm itkeli yoktur minin dik bir kişin
Tut ğanīmet kim bu dem tüşmiş minin birle işin

790

-.-./-.-./-.-./-.-

Ol ki iyler-min ğam-ı hecrīde cān birlen vedā^c
Kāş cān dik iylese bu nā-tüvān birlen vedā^c

791

-.-./-.-./-.-./-.-

Ol perī min tilbege cān ya belā-yı cān mudur
Gāh mühlik iltifātı vaşl yā hicrān mudur

792

-.-./-.-./-.-./-.-

‘Akl u hūşum kalmadı körgeç sin aynı bāde-nūş
İztırābımdın hemānā kim tüküldi ‘akl u hūş

793

.---/.---/.---/.---

Uyaqtı irse ay hürşīd-i rahşān ber-kemāl olsun
Tökülse gül-büni serv-i sehīga i‘tidāl olsun

789. dik:dek Ü₂.

790. Ü₁'de yok; 1-2 birlen:birle Ü₂T.

791. RPÜ₂'de yok.

792. hūşum:hūşım Ü₂/sin:ol FÜ₁T.

793. ber-:bir Ü₂//gül-büni:ger güli T.

794

.---/.---/.---/.---

Hoş ol künler ki bir güldin içimde harhar irdi
Her akşam itleri tırnağının könlüm figār irdi

795

.---/.---/.---/.---

Egerçi 'ışk ara boldı mübeddel küfr ile dīnim
Ni gam çun pāklik resmi durur bu işte āyīnim

796

.---/.---/.---/.---

Ayağın tofrağığa közlerimdür şīşe-i sā'at
Ki her sā'at biri rüşen bolurğa tüzdiler nevbet

797

-.-./-.-./-.-./-.-

Za'fdın bī-rahm yārimğa yitip irmiş gezend
Şāyed itkey rahm derdimğa çu bolmış derd-mend

798

-.-./-.-./-.-./-.-

Pāk hūsn ehli ki hoştur zulmi hem ihsānı hem
Sa'b imiş pāk ilge anıñ vaslı hem hicrānı hem

794. ol:Ü₁'de yok/güldin:gülde F/içimde:içimdin F//her:
tün Ü₂//könlüm:köksüm FÜ₁T.

795. pāklik:bāklik R/durur: turur Ü₂/işte:işde Ü₁.

796. közlerimdür:közlerimdü P/sā'at: 'aynek Ü₁.

798. pāk:Hak T/zulmi:hūsnı F, lutfi T//sa'b:lutf.

799

-.-./-.-./-.-./-.-

Sākīyā ol bardı kim kilgey maña peygām-ı vaşl
Yār özi teşrif kiltürdi tut imdi cām-ı vaşl

800

-.-./-.-./-.-./-.-

Bolmasañ allımda yā könlümde bol yā cānda bol
Menziliñdür barı könlün kanda ister anda bol

801

-.-./-.-./-.-./-.-

Terk-i ʿışk ittım velī könlüm imestür müttefik
Ger haqıñga yüz tümen bī-dād iter oldur muhik

802

-.-./-.-./-.-./-.-

P268b Çunki saldı ʿışk küyidin mini devrān yırak
Tink durur allımda nūş-ı vaşl ile niş-i firāk

803

--./-.-./--./-.-

F646a ʿIşk evci kuyaştın kör kim tüşte bolur gārib
Hem şāmı irür mühlik hem şubhı irür kāzib

799. FÜ₁₋₂'de yok; kilgey:kilge R.

800-827 Ü₂'de yok.

803. kuyaştın:kuyaşın F, kuyaşı Ü₁.

804

-.-./-.-./-.-./-.-

Andın özge gerçi şem^{ı̄}i tapmadı külbemde yol
Mindin özge barçanıñ şem^{ı̄}-i şeb-istānıdur ol

805

..-./..-./..-

Ol perī kim anı dimiş-min yār
Ādem^{ı̄}lıǵdın özge barçası bar

806

.---/.---/.---/.---

Maña andın ni kim Çin mülkide şem^{ı̄}-i Tırāz'ıdur
Veyā Keşmir ara bir fitne közlüg sihr-sāzıdur

807

-.-./-.-./-.-./-.-

Çırmaban ilgige ʿamdā yağlıǵ ol qaşı kara
Min kara bahtım bile ʿuryān tenimde yüz kara

808

.---/..---/..---/..---

Belāyidür bu ki mindin hemişe yār cüdādur
Demī bu derd ü belādın halāş imen ni belādur

804. külbemde:külbemğa FÜ₁T.

805. Ādem^{ı̄}lıǵdın:ādem^{ı̄}likıdın T.

806. közlüg:közlü F.

807. ilgige:ilgide Ü₁//tenimde:tenimğa F.

809

---/---/---/---

Ü₁ 239b İlge bolmış rûh-perver bâğ u rûh-efzâ bahâr
Yâr hecridin maña bilmen hazândur yâ bahâr

810

---/---/---/---

Didiñ sağındım irür eşkdin yüzüñ gül-gün
Bigim uzun yaşa sağınğanıñ sarıñ altun

811

---/---/---/---

N'itey ilniñ bahârın kim maña âşüb-ı hicrândur
Közümge serv okdur köñlüm içre gonçe peykândur

812

---/---/---/---

Isterem şühî çıkıp köñlümge bî-dād iylegey
Şabr u hüş u 'akl u imānımnı ber-bād iylegey

813

---/---/---/---

Niçe bolğay iy köñül 'aşıklık u üftâdelik
Niçe küni hem hoş turur fâriğliğ u âzâdelik

809. rûh:revh F.

811. közümge:közümde T/gonçe:munça T.

812. köñlümge:cānımğa FÜ₁T.

813. 'aşıklık:'aşıklıg FÜ₁T/üftâdelik:üftâdeliğ FÜ₁//
âzâdelik:âzâdeliğ FÜ₁.

814

.---/.---/.---/.---

Egerçi 'ışk derdidin maña yüz miñ 'ukübetdür
Velî hem-derdsizliğ andın artuğrağ beliyetdür

815

.---/.---/.---/.---

Ü₁239a İmestür ger mini zāyi' kıllur hecr intikāmi hayf
Velîkin zāyi' olmak şāh sa'y ü ihtimāmi hayf

816

.---/.---/.---/.---

Kişi kim yārini her kün körege örgerür irmiş
Çu bir kün körmes irmiş bî-nihāyet imgerür irmiş

817

-.-./-.-./-.-./-.-

Bolmağandur hüsn ü 'ışk āyīnide iy serv-i nāz
Tā ebed bir yandıñ istignā vü bir yandıñ niyāz

818

.---/.---/.---/.---

Ni bilgey hecrni gül-şende bülbül āŝiyān iylep
Birev bilgey ki min dik itti terk-i hānümān iylep

814. 814-823 arası FÜ₁T'te 803'ten sonra gelmiş; beliyetdür:şu'übetdür FÜ₁T.

818. āŝiyān:āŝnā Ü₁.

819

-.-./-.-./-.-./-.-

Āhdın kim her biri bir 'arşa-i mātemçe bar
Öksüdi 'ömrüm nidin kim her biri yüz demçe bar

820

.-./.-./.-./.-

Bu kün yok kimse min dik 'ışk derdi anı zār itken
Diyār u mülkidin āvārelıǵnı ihtiyār itken

821

-.-./-.-./-.-./-.-

Bes ki çıktım yıǵlamaǵlar birle cānāndın ilig
Eşk seyl-ābı bile āhir yudum cāndın ilig

822

-.-./-.-./-.-./-.-

Hem mini ol tāze nahl-i nāz-perverd öltürür
Hem bu kim yok dardını ayturǵa hem-derd öltürür

823

İkki közüñ ü lebiñ ğemıdın
Minā haste ölüp ölüp tirildim

824

-.-./-.-./-.-./-.-

Ü₁240a Ok idi iy tañ ki attıñ cānıma vuslat tūni
Bu cihetdin yaruma dir-min sini her şubh-dem

821. bes:min FÜ₁T/yıǵlamaǵlar:yıǵlamaǵlar FÜ₁T.

822. öltürür:öldürür Ü₁.

824. idi:idiñ T/tañ:ten F/kiP'te yok/attıñ:ittin FÜ₁.

825

-.-./-.-./-.-./-.-

Bil ü ağzıdın didiler kim digil efsāne'ī
Başladım fi'l-hāl kim bir bar idi bir yok idi

826

Köglüm harīmi içre kıllur cilve ol perī
Andağ ki Ka'be içre haremniñ kebūteri

827

...-/...-/...-/...-

Seyl yolıda fenā de tide müjgānım imes
Köz alaçuğlarınınñ dūd yigen oğlarıdur

Tükendi kitāb bi- avni'l-meliki'l-vehhāb

Allāhüma'ğfir li-kāyilihi ve li-kātibi

Bi-raḥmetike yā er-hame'r-rāhimin

Temme

826. Sadece T'te var.

827. yolıda:yolı vü T/oğlarıdur:oğlarıdur Ü₁.

Tükendi...Temme:Temme'l-kitāb bi- avni'l-meliki'l-veh-
hāb F, Ü₁T'te yok, Ü₁'de

Yazılğan Tārīḥ

Körünüz ki Cemşid yitmiş yılında
Devatı qoduğın qalem birle qazıp
Nevāyī kitābın yazıp kıldı tārīḥ
Kitāb-ı Nevāyī'ni Cemşid yazıp
"bi-...rāhimin:P'te yok.

S Ö Z L Ü K

A

- a F. ey
a. yigit 683/15
- ā F. ey
muṭribā 689/58
- āb F. su 262/7, 516/6
ā.-ı hayāt 'ölümsüz-
lük veren su' 46/5,
92/2, 122/7, 380/5,
491/2, 674/4, 689/137,
139
ā.-ı hayātın 689/272
ā.-ı hayvān 'ölümsüz-
lük veren su' 107/2,
130/7, 230/1, 288/5,
333/3, 377/2, 456/6,
481/8, 638/2, 676/4,
689/44, 248
ā.-ı zindegānīdür
552/5
ā. u hevā 670/1
ā. u hevāsı 664/2
ā. u tābıṅğa 'letāfet'
674/2
- ābā A. (eb'in ç.) babalar
cedd ü ā. 689/25
- ābā A. gök küreleri, seyya-
reler 714/2
- ābād F. bayındır 139/5,
329/1, 387/2, 657/5,
689/348, 749
- ā. iyle- 689/33
ā. kıl- 689/348
a. ol- 650/1
- āb-dār F. sulu, taze nükteli,
güzel, parlak
ā.-ıṅ (la'1-i ā.) 535/2
- ābile F. sivilce, çıban,
su kabarcığı 343/5
- āb-keş F. saki, saka, delikli
kevgir 586/6, 647/2
- ābnūs F. abanoz denilen sert
ve siyah bir aḡaç
taht-ı ā. 96/10
- abraş A. alaca_lı, benekli
(at), beyaz ve kırmızı
alaca renk 268/3
tevsen-i a. 613/3
a.-ıṅ 529/8
- āb-rū F. su gibi parlak yüz;
yüz suyu; şeref; değer
536/5
- āc A. fildişi, bağa 96/10
- ācāyib A. ('acībe'nin ç.
'acā'ib) tuhaf, garip
76/5, 138/2, 460/4,
598/6, 785, 786
- āceb A. tuhaf, garip, pek, çok
86/9, 91/3, 139/6,
184/7, 207/1, 258/4,
318/2, 322/6, 367/6,

- 435/7, 545/4, 559/5,
582/5, 587/8, 589/1,
591/9, 609/7, 600/9,
610/9, 611/2, 630/2,
639/1, 649/5, 660/5,
671/1, 2
‘a. derd 152/7
‘a. eşkāl 108/7
‘a. hālet 345/3, 688/288
‘a. imes 113/4, 145/4
‘a. imestür 664/3, 664/5
‘a. irmes 36/4, 94/5,
109/3, 237/1, 558/4
‘a. iş 736/2
‘a. sevdā 164/5
‘a. terāne 17/1
‘a. vādi 489/7
‘a. yok 107/4, 154/4
ni ‘a. 10/4, 12/2, 14/5,
32/7, 51/7, 80/4, 114/1,
125/2, 137/5, 405/6,
533/3, 535/3, 555/4.5,
585/5, 588/7, 605/7,
612/3, 654/1, 665/7
yok ‘a. 123/2, 187/7,
257/9, 605/5, 664/4
yoktur ‘a 242/5, 685/20
‘a.-dür 515/7
‘Acem A. Arap olmayan, İranlılar
48/4
‘acīb A. tuhaf, acayip
‘a. (beyt-i ‘a.) 689/59
- ‘āciz A. aciz, güçsüz 221/1,2,
294/3, 354/6, 547/2,
553/9
‘ā.-i hicrāngā 286/4
‘ā. bol- 259/4, 681/41
‘ā. it- 11/8, 288/4,
363/3
‘ā. kı1- 61/6
‘ā. ol- 381/6
‘ā.-min 483/7
‘ā.-dür 491/6
‘ācizlik/ġ A.T. acizlik 325/1
‘acz A. beceriksizlik 200/1,
260/1, 261/6, 263/1
aç- açmak
a.-ar 153/4, 229/4,
343/7, 413/5, 475/2,
508/3.
a.-mas 474/6
a.-tıġ 23/5, 341/9
a.-tı 229/3, 259/2,
377/9, 384/1,5, 435/7,
504/4, 686/14, 688/58
a.-tı (yüz a.) 37/6
a.-tı işikler 106/4
a.-madı 337/4, 273/4,
361/2
a.-mışlar 485/1
a.-kay-min 559/5
a.-ġa-sin 59/2
a.-ka-sin 59/2
a.-kay 689/278

- a.-ayın 546/6, 689/91
a. 44/3, 398/7, 540/6,
648/1
a.-ğıl 396/3
a.-kıl 396/3
a.-ma 229/9
a.-sun 428/11
a.-masam 689/246
a.-sağ 117/7, 215/3,
449/4, 511/2; ~~açsa 210/1~~
229/2, 307/4, 573/2.5.
a.-ğan 307/5, 569/1
a.-kan 307/5, 535/4,
569/1, 617/4, 640/7
a.-kanda 45/3
a.-gaç 328/5, 553/6
328/5, 514/2, 553/6
a.-guça 44/6
a.-kuça 44/6
a.-gunça 182/2
a.-kunça 9/7, 182/2,
599/3
a.-ıban 313/5, 366/4,
642/8
a.-ıp 58/1, 66/6, 72/2,
117/1, 123/5, 130/3,
188/9, 210/1, 386/2,
543/7, 559/1, 681/39,
781
a.-kalı 419/4
a.-may 573/2
a.-mağ 61/4
- a.-mağğa 266/4
a.-mağğa 266/4
a.-a almas 599/4
a.-mas olsa 428/11
a.-a almasa 125/3
a.-iptur 579/4
açığığ/k acı, üzüntü
a. a. 309/4
a. söz 307/3
a. a yığla- 684/6
açıglan- üzülme, gücenme,
öfkelenme 109/6
açık/g acı, üzüntü (krş.
açığığ/k) 227/7, 313/1,7,
340/2
a. a. 310/1
a. söz 36/3, 307/3,
399/5
a. a. yığla-223/7, 684/6
açıl- açılmağ
a.-ur 317/3, 449/4,
640/3
a.-mas 266/5, 484/7,
521/7, 759
a.-ıldı 343/5, 344/7,
381/1
a.-madı 41/5, 59/2,
266/4, 608/5, 688/21
a.-mışdur 529
a.-ğay 430/3
a. 385/7, 390/6, 394/6
a.-sa 62/6, 486/1, 607/5

- a.-ğan 109/6, 500/5
529/6, 576/2
a.-ğanda 62/6
a.-ğu 248/1
a.-ğaç 38/5
a.-ıp 408/3, 442/4
a.-ıpdur 26/4
a.-ıptur 26/4
a.-mayın 686/8
açılmağlık/ğ açılma 611/1
açış- kaşınma ile hararetlen-
mek
a.-mağdur 223/6
açuk acı (krş. aççığ/k,
açık/ğ) 399/5
açuk/ğ açık 241/2, 324/3,
342/6
a.-dur 307/8
a'dā A. zalim, düşmanlar
a.-ğa 689/71
a.-dın 434/2
'adālet A. adalet, doğruluk
8/9
'a.-i 139/5
'aded A. sayı 125/7, 689/338
aşl-ı a. 125/8
'a.-dın 688/70
'a.-in 74/2
Ādem A. ö.a. Hz. Ādem 409/1
ādem A. adam, insan 1/2,
27/5, 463/3, 516/7,
689/206
ā.-i hākī 680/1
nesl-i ā 245/1
ā.-ğaça 689/206
ā.-de (hayl-ı ā.)
334/1
'adem A. yokluk 2/4, 43/9,
103/9, 230/5, 412/8,
415/6, 433/7, 457/3,
469/7, 488/1, 493/4,
541/6, 621/2
632/6, 652/3, 686/88
deşt-i 'a. 211/6,
689/442
vādī-yi 'a. 592/7
'a. bol- 364/6, 507/2
'a. kıl- 415/6
'a.-ğa 15/6
'a.-i 623/2
'a.-in 469/7
ādemī A insanoğlu 8/2, 82/8,
148/1, 515/4
ā.-sin 62/4
ādemīliĝ A.T. insanlık 260/7
ā.-dın 805
ā.-lar 200/7
ādemī-zād A.F. insanoğlu
325/4, 407/5
ādemliĝ/k A.T. insanlık
326/2
'Aden A. y.a. Aden
dürr-i'A. 634/5
'ādet A. adet, görenek, usül
79/7

- hilāf-ı 'ā. 520/6
 ma'āş-ı 'ā.-i ma'hūd
 739/2
 'ā. iyle- 300/6
 'ādil A. adil 444/1
 'adl A. adalet, doğruluk
 539/6, 689/33, 34,
 723/3
 cām-ı 'a. 294/8
 'a. kıl- 689/37
 'a.-idin 689/100
 'adū/ 'adūv (v) A. düşman
 760
 'a. bol- 533/3
 'a.-ğa 551/7
 'a.-dür 254/5
 āfāk A. (ufk'un ç.) ufuklar
 6/1, 45/2, 221/6, 637/4,
 652/5, 689/157, 336
 ā.-nı 291/3
 āfāt A. (āfet'in ç.) afetler,
 belalar
 def'-i ā. 681/69
 āferiniş F. yaratma, bütün
 mahluklar 43/4, 409/2
 ā.- din 662/2, 689/283
 āfet F. bela, (mec.) çok
 güzel 45/5, 88/1, 135/5,
 152/2, 178/3, 190/1,
 228/4, 250/1, 325/9,
 412/7, 573/4, 613/4,
 685/18, 688/17, 776
 ā.-i cāndın 285/1
 ā.-i devrān 95/5
 ā.-i dīn 563/2
 ā.-i fettān 95/7
 ā.-i Islām 682/6
 ā.-i zamāndın 101/2
 berķ-ı ā 60/1, 178/4,
 221/3, 684/5
 şarşar-ı ā. 522/2
 ā. yit- 88/5
 ā. yitiş- 88/4
 ā. yitkür- 88/6
 ā.-din 52/5
 ā.-i 84/3, 87/10, 378/3
 ā.-i (berķ-ı ā) 627/3
 ā.-iğa (berķ-ı ā.)
 233/6
 ā.-ī 446/7
 ā.-sin 772
 ā.-dür 149/3
 ā.-idür 41/1
 ā.-rağ 425/5
 ā.-rağ 425/5
 āfet-engīz A.F. afet koparan
 477/77
 āfetliğ/ķ A. felakete sebep
 olan 43/1, 87/3
 'āfiyet A. sağılık 126/7, 138/5,
 329/9, 373/9, 448/5,
 471/4, 651/8, 681/86

- ʿā.künci 446/1
 ʿā.-ni (libās-ı ʿā.) 85/5
 ʿā.-ğa 423/6
 ʿā.-ka 423/6
 āftāb F. güneş, güzel 639/8
 ā.-ı hāverī 72/3
 ʿafv A. af ğayr-ı ʿa. 270/7
 ʿa. it- 42/9
 ʿa.- kıl- 558/9
 ʿa.- ü rahmet 249/7
 aġa büyük erkek kardeş
 a. ini 689/25
 a. vü kardaş 689/198
 a.-sıġa 689/140
 āġāh F. bilgili, haberli,
 uyanık 558/1,6, 599/6
 ā. bol- 83/8, 403/3
 ā. kıl- 50/4, 689/17
 ā. ol- 140/4, 689/440
 a.-ım 244/3, 444/3
 ā.-ımnı (şāh-ı ā.) 437/4
 ā.-ı 671/1, 689/143
 ā.-ıġa (hātır-ı ā.)
 590/4
 ā.-dur 185/3
 āġāhī F. bilgili, haberli olma
 607/7
 Āġāhī F. ö.a. Aġahi
 āġaşte F. bulaşmık, başlangıç
 230/1, 269/4
 ā.-dür 672/3
 āġāz F. başlama 634/6
 ā.iyle- 66/1
 ā. kıl- 362/3
 ā.-ını 5/8
 ā.-dur 167/6
 āġeh F. bkz. āġāh 552/3,
 591/8, 607/7, 679/7,
 780
 ā. bol- 556/2
 ā. kal- 689/363
 ā. kıl- 413/2
 ā.-iñ 1/4
 ā.-dür 689/195
 āġehlik F.T. haberlilik, bilgi
 104/6
 aġır aġır 153/6, 312/5, 318/1,
 579/5, 689/287
 a. bol- 9/6
 a.- dur 411/1
 aġ(ı)z aġız 161/2, 395/5,
 429/2, 470/6, 686/7,
 688/48
 tar a. 229/1-9
 a.-ğa 512/6, 625/5
 a.-da 533/1
 a.-dın 103/9
 a.-lar 273/4, 407/1
 a.-dur 36/3
 a.-ım 403/2, 535/8
 a.-ımnı 565/2, 653/6
 a.-ıma 48/3, 175/5,

- 184/1, 229/6, 345/2,
423/5, 450/4, 622/6,
688/84
a.-ımga 51/6, 413/7,
421/5, 445/4, 481/9,
518/3, 598/5, 633/2,
681/62
a.-ımğaça 272/3
a.-ımda 48/3, 274/5
a.-ımdın 83/6
a.-ımdur 467/5
a.-ıñ 19/3, 201/3,
235/3, 238/4, 341/2,
401/3, 418/ ,457/3,
686/9
a.-ıña 90/2, 429/2, 718/1
a.-ıñğa 533/4, 653/6
a.-ıñge 90/2
a.-ıñda 360/3, 542/5
a.-ıñdın 620/4
a.-ı 2/4, 25/2, 174/1,
204/1, 223/3, 364/6,
395/1, 425/6, 433/7,
479/5, 539/4, 592/7,
619/1, 623/3, 641/6,
678/5
a.-ınıñ 412/7, 619/6
a.-ın 130/3, 174/2, 229/2,
378/5, 503/3, 748
a.-ını 307/4, 653/6-7,
657/6, 681/5
- a.-ığa 341/2, 513/4,
535/2, 653/6, 660/8,
689/360, 718/2
a.-ıda 8/10, 148/3, 204/5,
321/2, 355/4, 394/3,
473/8, 681/43
a.-ıdın 83/6, 115/2,
208/2, 481/7, 507/2,
645/2, 825
a.-ıdur 223/2
ağna- kendinden geçmek, gülmek-
ten bayılmak, debelenmek
a.-dın 685/12
ağrıǵ/k hasta, dertli
sarıǵ a. 40/1.-6
a.-dın 223/6
ağrıt- acıtmak, ağrıtmak, kız-
dırmak, gücendirmek
a.-ma 243/3
a.-urǵa 243/3
aǵu aǵı, zehir 533/1
a. bir- 127/6
a. iç- 536/3
aǵyār A. (ǵayr'ın ç.) yabancı-
lar, başkaları 53/1,
80/4, 124/4, 243/4,
297/2, 526/2, 569/9,
576/1, 601/1
a.-ǵa 31/1, 289/2, 587/8,
601/1
a.-dın 1/7, 652/2

āh F. ah, yazık! 9/7, 75/4,
 83/6, 88/8, 140/4,
 144/2, 170/5, 193/2,
 430/4, 492/1, 493/7,
 494/3, 519/6, 527/5,
 538/4, 548/1, 561/2,
 622/2, 633/2, 647/4
 ā.-ı derd-ālūd 23/1
 ā.-ı serdime 586/5
 ā.-ı serdiğ 351/3
 dūd-ı ā 31/3, 516/11
 şarşar-ı ā 246/7,
 558/1
 ā.kim 56/3, 121/1,
 131/4, 152/2, 162/4,
 505/3
 ā. okın 193/2
 ā. otı 17/4
 ā. otıdın 687/26
 savuğ ā. 671/6
 ā. u eşkimdin 56/1
 ā. u fiğān 517/9
 yüz miğ ā. 244/2
 ā. çik- 44/4, 122/2,
 9, 249/1, 550/6,
 689/301
 ā. ur- 141/8
 ā.-nı 684/5,
 ā.-dın 179/2, 329/1, 509/1,
 818.

ā.-dur 185/1
 ā.-ım 23/3, 56/5, 72/7,
 76/3, 153/3, 156/5,
 157/2, 193/2, 244/4,
 271/6, 327/5, 346/1,
 452/3, 481/2, 498/6,
 544/2, 549/5, 561/2,
 568/1,8, 580/4, 586/5,
 596/4, 614/5, 620/2,
 628/5,6;635/2, 654/1,
 664/2, 667/1, 724/1
 ā.-ım (dūd-ı ā.) 178/4,
 185/2, 323/4, 449/1
 ā.-ım (şarşar-ı ā.)
 537/5,618/9
 ā.-ım (şu^cle-i ā.) 867/2
 ā.-nıñ 88/2
 ā.-ımını 437/1
 ā.-ımını (dūd-ı ā.) 452/2
 ā.-ımını (şarşar-ı ā.)
 422/7
 ā.-ımdın 39/4, 119/4,
 122/1,4, 144/4, 211/5,
 222/2, 244/4, 260/3,
 324/5, 354/1, 659/5,
 677/5, 688/47.
 ā.-ımdın (dūd-ı ā.)
 259/5, 413/6, 420/1
 ā.-ıñ 56/3

- ā.-ıñdın 224/4, 509/4
 ā.-ı 71/9, 110/9, 278/7,
 434/5, 512/3, 671/7
 ā.-ın 141/8
 ā.-ını 294/2
 ā.-ığa 590/7
 ā.-ıda (şu'le-i ā.) 612/7
 ā.-ıdın 122/8, 138/4,
 408/7, 512/6, 670/6
 aḥbāb A. (ḥabīb'in ç.)
 dost- bildik, tanıdık
 12/8, 44/1,7,8, 101/9,
 141/1, 151/9, 173/6,
 191/3, 223/8, 257/2,
 318/2, 362/5, 433/4,
 456/5, 500/6, 517/8,
 575/1, 577/1, 616/2,
 689/214, 429, 699/2
 a.-ı nīgū-fercām 22/4
 a. (kaşd-ı a.) 277/1
 a.-niñ 194/7
 a.-ğa 54/2
 a.-ka 54/2
 a.-dın 523/6
 'ahd A. söz verme, yemin gül-i
 'a. 675/8
 tār-ı 'a. 220/7
 'a. ü peymān yemin 580/7
 'a. ü peymānımğa 88/7
 'a. ü vefā 336/8
 'a. iyle- 249/3
 'a. kıl- 35/9
 'a.-ingā 249/3
 'a.-i 85/7, 89/7, 239/4,
 245/7, 442/6
 'a.-in 8/4, 687/13
 aheng F. uygunluk, düzen,
 nağme
 ā.-i ḥicāz 214/7, 219/7,
 263/9
 ā.-i 'ıraq 689/57
 ā.-i meydān 581/2
 ā.-i nevāyı 689/454
 ā. iyle- 348/7
 ā. kıl- 15/7
 ā.-i 239/7, 485/9
 ā.-ige 689/15
 ā.-ide 215/9
 ā.-idür 164/1
 ā.-i 689/58
 āhen-ger F. demirci
 279/4
 aḥfād A. (ḥafid'in ç.)
 oğullar, torunlar, hiz-
 metçiler, yardımcılar
 a.-ı 689/25
 aḥger F. ateş koru, kızıl ateş
 24/2, 68/1, 149/6,
 640/4, 689/298
 a.-ni 72/1
 a.-i 314/3
 a.-idür 550/6

āhir A. son, sonraki, en
sonra 8/8, 12/5, 22/4,
34/6, 65/7, 113/9,
115/6, 130/6, 196/6,
205/6, 209/9, 245/1,
297/4, 318/5, 353/4,
460/2, 483/6, 536/3,
586/1, 596/3, 598/9,
613/9, 689/20, 160,
263, 821

fitne-i ā. zamān 37/6
nakd-i a. 153/5,
ā.-ni 544/7
ā.-ide 523/5

āhiret A. öbür dünya, ahiret
ā.-iḡni 689/41

aḡkām A. (hüküm'ün ç.) hükümler
a.-1 133/2

aḡkar A. pek, çok hakir olan
662/2

aḡlāk A. (hulak'un ç.) ahlak
319/2

cennet-i a. 522/8
a.-iḡa 315/2
a.-idin 754

aḡmak A. sersem şaşkın 764

aḡmer A. kırmızı, kızıl
409/3

a.-din (yākūt-ı a.)
369/4

aḡsen A. pek güzel 689/371
a.-i taḡvīm 686/3

aḡşam akşam (krş.akşam)
263/6

a.-1 613/7

aḡtar- araştırmak, aramak,
aktarmak

a.-maḡan 648/2

a.-ıp 58/7, 124/6

a.-u 534/1

a.- maḡım 432/3

aḡter F. yıldız 27/3, 92/6,
110/1,4, 111/3, 479/3,
522/3, 615/4, 689/298

a.-i ferḡunde-fāl

457/5, 579/8, 649/6

a.-i mes'ūd 23/4

a.-i ṡālī^c 689/120

ḡayl-i a. 24/3

a.-ni 72/5

a.-im 431/5

a.-i 242/8, 314/2,

621/3, 677/2

a.-in 183/7

a.-idür 550/2

aḡvāl A. (ḡāl'in ç.) durumlar,
haller 688/288

a.-niḡ 139/7

a.-im 183/4, 541/5

a.-imni 85/1

a.-ime 50/4, 129/6,

427/8, 787

a.-imḡa 177/3, 424/5

a.-imdin 552/3, 689/367

- a.-ine 44/3
a.-i 183/4
a.-in 222/6, 457/7, 543/4
a.-ini 689/146
a.-iğa 330/4
a.-. iğadur 297/1
aḥzān A. (ḥüzn'ün ç.)
kederler, sıkıntılar
külbe-i a 3/7, 246/4
a.-nı (külbe-i a.)
317/7
a.-ım (künc-i a.)
423/7
a.-ıma (külbe-i a.)
562/5, 573/2, 589/3
a.-ımğa (beytü'l-a.)
267/2
a.-ımdur (beytü'l-a)
401/6
a.-iğa (külbe-i a.)
122/9
aḥzar A. yemyeşil 296/3,
584/2,4
şu'le-i a. 214/1
tāk-ı a. "gök" 642/5
aḳ- akmak
a.-ar 272/4, 535/4,
545/1
a.-tı 36/2, 310/1,3,
388/5, 510/2, 770
a.-ğay 39/6
a.-ḳay 39/6
a.-sa 193/5, 194/2,
267/3, 342/7, 427/2,
486/2, 535/3
a.-ar ḳanımnı 386/3
a.-ar sudın 372/2
a.-ğan 183/3
a.-ḳan 90/5, 183/3,
535/4
a.-a-sin 466/5
a.-adur 65/4, 513/1
a.-ıp 689/248
a.-maḳ 250/5
a.-maḳḳa 415/5
aḳmağlıḡ/ḳlık akma 330/2
aḳ beyaz, ak 369/ ,
704/2, 711/2
a. gül 597
a. güldin 409/5
a. öy çadır 625/5,
671/2
a. u ḳara 39/1, 73/5
a. it- 341/3
a.-ı (közüm a.) 40/3
aḳar- aḡarmak
a.-dı 74/5, 557/4,
632/7
a.-dı közlerim 14/7
a.-dı (baş a.) 58/8,
683/20

- a.-sa 136/2
a.-a başladı 254/1
a.-ğusıdur 435/1
‘akd A. bağ, düğüm, sözleşme
kurma
a. iyle- 460/8
a.-ıñdin 205/5
‘a.-iğa 152/5
‘ākıbetkA. nihayet, son 34/4,
76/1, 113/8, 282/6,
330/3, 391/6, 419/4,
633/7, 688/43
‘ā.-in 689/241
‘akik A. kırmızı taş
‘a.-i dūr-feşānıñ
666/1
‘a.-i Yemen Yemen akiki
634/3
‘ākıl A. akıllı kimse
28/6, 69/9, 120/1,
280/1, 345/6, 377/4,
393/4, 504/5
‘ā. itūr- 68/5
‘ā. isen 664/8
akız- akıtmak
a.-ur 206/4
a.-dın 56/6, 198/5
a.-dı 90/5, 435/2
a.-dılar 199/4, 453/5
a.-mıñ 183/3
a.- urğa 190/2
a.-ğalı 317/4
a.-mağ 282/2
‘akl A. akıl 15/6, 37/3, 42/1,
48/8, 125/4, 139/3,9,
153/2, 171/5,7, 199/7,
224/3, 242/9, 261/7,
299/2, 325/1, 398/8,
446/9, 477/2, 568/1,
573/5, 619/3, 672/8,
689/7, 141, 783, 792,
812
‘a.-ı hōd-bīn 19/6
‘a.-ı kül‘tabiatte görünen
genel ahenk, Cebrail’
57/5, 482/8, 689/52, 311
‘a.-ı külge 347/4
‘a.-ı nā-fercām 82/1
pīr-i ‘a. 503/4
tārāc-ı ‘a. 84/2
‘a. u dāniş 69/1
‘a. u dīn 685/17
‘a. u ħis 667/3
‘a. öyi 9/5
‘a. örget- 69/9
‘a.-nıñ 562/2
‘a.-nı 301/5
‘a.-dın 42/7
‘a.-dın 435/6
‘a.-ım 198/2, 221/2,
427/4, 649/5, 650/2
‘a.-imnı 11/8

- 'a.-in 344/9
 'a.-ı 279/9, 689/99,
 690/3
 'a.-in 689/130
 'a.-ıda 396/1
 'akl-zidā A.F. akli açan,
 parlatan
 a. (kadeh-i 'a.) 689/141
 'akreb A. Akreb burcu
 a.-de 685/14
 'akribā A. (karib'in ç.)
 akraba 689/373
 'aks A. yansıma 232/5, 514/3
 'a.-i mihrābın 370/3
 'a. ile 688/4
 'a. it- 547/2
 'a. körgüz- 87/4
 'a. sal- 140/3, 688/4,
 707/6
 'a. tüş- 631/4
 'a.-in 22/1, 142/8,
 636/4
 'a.-i 25/1, 339/5, 404/3,
 420/3, 484/5, 521/6,
 574/1, 626/6, 637/6
 'a.-in 431/5
 'a.-ini 153/4, 232/5,
 268/4, 591/6
 'a.-iğa 556/5
 a.-idin 189/1, 575/2
- 'a.-idür 21/4, 321/6,
 558/2
 akşam akşam (krş. aḥşam)
 63/1, 71/1, 140/4,
 158/1, 263/6, 419/7,
 581/3, 656/4, 675/5,
 679/7, 794
 a.-ğa 629/1
 a.-ğaça 27/6, 379/2
 a.-ı 613/7
 a.-ının 370/1
 al- almak, muktedir olmak
 a.-ur-min 451/3, 734/2
 a.-mas-min 615/5
 a.-mas-sin 513/5
 alman 38/4, 59/5, 65/1,
 100/3, 184/1, 196/3,
 226/6, 244/1, 245/2,
 250/3, 270/7, 303/7,
 402/1, 426/6, 444/2,
 476/1, 487/2, 516/9,
 525/6, 582/4, 585/1,
 591/1, 600/8, 648/6,
 661/3, 685/5, 687/16,
 689/46, 149, 339, 734/2
 a.-maḥ 390/2, 643/5
 a.-ur 2/1, 49/2, 114/5,
 153/1, 271/1, 343/7,
 392/4, 469/2, 491/1,
 576/4, 598/1, 618/7,
 633/4

- a.-mas 8/7, 38/4, 56/9,
 139/2, 156/4, 184/1,
 242/1, 275/2, 317/1,
 324/1, 414/5, 439/5,
 501/3, 508/7, 522/9,
 577/6, 582/3, 599/14,
 620/2, 630/6
 a.-urlar 453/4
 a.-maslar 237/8
 a.-madım 63/5, 159/6
 a.-dın 95/9, 384/1,
 544/4, 673/4, 689/261
 a.-madın 354/3
 a.-dı 50/2, 228/1,
 410/5, 453/2, 497/6,
 504/2, 519/7, 550/9,
 632/3, 638/5, 664/6,
 683/2, 689/18, 24
 a.-madı 130/1, 681/93,
 689/26
 a.-dılar 477/1
 a.-mış-min 215/6
 a.-mış 2/6, 532/5
 a.-ğa-min 294/6
 a.-mağay-min 552/2
 a.-ğa-sin 353/2
 a.-mağay-sin 512/6
 a.-ğay 32/6
 a.-ğay mu 32/7
 a.-ğay 204/9, 397/4,
 410/5, 444/3, 517/2, 5,
 572/3, 590/2, 6, 638/7,
 687/5, 689/360
 a.-ğay mu 689/365
 a.-mağay 582/7, 470/4
 a.-ay 353/5
 a. 389/7, 543/6, 650/4,
 682/14, 689/168
 a. canımını 530/1
 başın a. 39/5
 cānım a. 504/3
 cānımını a. 175/6
 c'ibret a. 82/3
 satkūn a. 355/5
 ta'c'līm a. 493/7
 a.-ğıl 233/8, 566/3,
 689/133
 a.-ma (ağız a.) 470/6,
 565/3
 a.-sun (behre a.) 530/3,
 689/217
 a.-masun 312/5
 a.-ın 44/2
 a.-sam 99/7, 688/84
 a.-masam 648/6
 a.-sağ 290/3, 606/7,
 689/220
 a.-masağ 674/1
 a.-sa 6/9, 84/5, 135/1,
 151/5, 192/7, 272/7
 453/2, 7; 528/1, 644/6
 a.-masa 125/3

- a.-ğan 95/9
 a.-ğannı 294/4
 a.-ğandın 41/6, 382/1
 a.-ğança 171/1, 2,
 598/1
 a.-ğanıma 589/7
 a.-ğuçı (cân a.) 46/4,
 701/2
 a.-ğusı 202/5
 a.-ur 517/9
 a.-urğa 77/4, 126/4,
 255/3
 a.-urda 10/8, 255/3,
 368/1, 433/3, 618/6
 a.-ğaç 9/4, 103/1,2,
 221/5, 279/6, 502/6
 a.-ğalı 313/6, 350/2,
 406/1, 587/3, 589/7
 a.-ıban 103/3, 682/10
 a.-ıp 57/8, 70/1, 95/9,
 126/1, 131/3, 153/5,
 159/2, 215/6, 233/7,
 249/5, 260/6, 272/7,
 278/3, 320/1, 446/11,
 515/5, 533/6, 544/7,
 599/3, 619/1, 652/8
 a.-may 43/8, 64/4,
 225/2, 685/5, 689/367,
 747
 a.-mayın 6/4
 a.-mağ 313/6
 a.-mağıdur 172/7
 a.-mağ 478/5, 600/8,
 622/7, 625/5, 658/3,
 688/61
 a.-mağğa 681/4
 a.-mağğa 224/5, 238/1
 a.-mağda 347/5
 a.-mağta 347/5
 a.-ğan olsa 683/18
 a.-mağan bolsa 370/5
 a.-a kil 534/5
 a.-a kilgende 674/1
 a.-a almaçay 470/4
 a.-a almasun 312/5
 a.-a almay 64/4
 a.-ıp-sin 33/6
 a.-ıptur 82/2, 407/5,
 588/3
 al pembe, al 271/3, 389/5,
 409/6, 494/3, 527/3,
 667/2, 681/85, 689
 harîr-i a. 594/1
 mey-i a. 154/8
 al hile
 a.-ıgnı (mekr ü a.)
 57/5
 ala ala, karışık
 a. bula destâr 557/6
 ‘alâ A. şan, şeref, büyüklük
 ‘izz ü ‘a. 7/7
 alaçuğ çadır, ev
 a.-larının (köz a.) 827

- alaḥan evsiz, ailesiz
 a. alaman 179/5
 a. u alaman 377/6
 a. u alaman dın 382/5,
 405/5
 a. u alamanımğa 85/4
 ‘alālā A velvele, tantana,
 gürültü 642/1
 ‘a. sal- 681/17
 ‘a. iyle- 689/300
 alaman işsiz, başıbozuk
 alaḥan a. 179/5
 a.-dın (alaḥan u a.)
 382/5, 405/5
 a.-ımğa (alaḥan u a.)
 85/4
 a.-dur mu 377/6
 ‘alāmet A. işaret, iz, iri
 81/2
 alaḡ arkların iki kenarına
 ve diğ̄er yerlerde top-
 lanan toprak 376/1
 alar (ol’un ç.) onlar
 70/8, 98/8, 159/9,
 347/6, 409/9, 411/4,
 501/7, 650/3, 689/118,
 442/ 450, 738/1
 a.-nıḡ 5/4, 83/8, 168/1,
 412/2, 685/17
 a.-nı 70/9, 187/7,
 199/7, 254/9, 327/9,
 434/4, 540/4, 620/7,
 622/2
 a.-ça 254/9, 326/7,
 409/3, 411/3,4, 600/9
 a.-da 326/7
 a.-dın 524/7, 559/6,
 578/3, 708/1
 a.-ça 243/3
 ‘alāyık A. (‘alāka'nın ç.
 ‘alā’ik) ilgiler
 494/7
 ālāyiş F. debdebe, gösteriş,
 bulaşma 738/1
 alda- aldatmak
 a.-maḡız 216/3
 a.-p 516/1, 534/2
 aldara- M̄çok sevinmek, meczup
 olmak, ızdırıp etmek
 a.-p 261/5
 aldaş- aldatmak
 a.-ıp
 aldur- aldirmek
 a.-dım 421/1
 a.-dum 421/1
 a.-duḡ 60/6
 a.-dı 228/1
 a.-masun 41/6
 a.-maḡan 526/3
 ‘ālem A. dünya, cihan; halk;
 eğlence; lüzum; mana
 3/7, 11/4, 31/6, 51/8,
 53/7, 61/9, 72/5, 75/6,
 83/8, 98/8, 114/1,
 118/2, 132/6, 140/2,
 150/8, 371/7, 409/1,

- 477/5, 488/1, 500/2,
554/8, 558/1, 574/4,
576/9, 581/2, 625/2,
637/4, 664/8, 688/26,
689/275, 304, 764,
765
- ‘a.-i harāb 16/2
‘ā.-i hüsñüñ 26/4
‘ā.-i hüzn 689/256
‘ā.-i ışık 222/2
‘ā.-i ışıkın 688/49
‘ā. (bahār-ı ‘ā.)
688/45
fitne-i ‘ā. 146/3,
673/6
rüsivā-yı 209/1, 608/1
‘ā. ili 119/3
ikki ‘ā. 498/8
‘ā.-ni 72/2, 86/9, 123/3,
124/3, 140/3, 268/3,
535/5, 539/7, 587/4,
637/7
‘ā.-ğa 86/1, 86/9,
159/1, 212/2, 217/6,
295/6, 608/3, 673/6
‘ā.-de 39/4, 41/3, 54/1,
59/5, 131/6, 245/1,
334/1, 414/5, 428/11,
530/7, 587/8, 610/6,
645/6, 652/5, 688/39,
689/236, 239, 256, 408,
723/1
- ‘ā.-de (cümle-i ‘ā.)
255/6
‘ā.-din 764
‘ā.-çe 132/6
‘ā.-im 430/4
‘ā.-i 490/7, 605/1,
660/9
‘ā.-i (cemāl-i ‘ā.)
671/8
‘ā.-in 193/7
‘ā.-ide 87/6
‘ā.-idür 697/1
‘alem bayrak 61/9, 211/4,
415/2, 433/5, 532/1,
616/7, 688/49
‘a.-i 623/8
‘a.-in 469/4
‘a.-dür 544/2
a‘lem A. bilgin, çok
bilen
a.-i (alemler içre a.)
605/7
‘ālem-arayī A.F. dünyayı süsleme
(cemāl-i ‘ā) 610/6
‘alen A. açık, aşık
sırr u‘a. 489/10
‘aleyhi’s-selām A. selam onun
üzerine olsun
Resül ‘a. 306/6
‘ālī A. Yüksek yüce, ulu 11/8,
280/3, 317/6, 689/9, 148

- ‘ā.-dür 276/4
- ‘ālī-cāh A.F. rütbesi yüce,
yüksek rütbeli
şeyh-i ‘ā 83/1
- ‘ālim A. bilgin, alim
- ‘ālim-i sebzāri 689/423
- ‘ā.-ler 605/7
- ‘ālī-şān A. şān ve şerefi
büyük olan, lale adı
689/239
- alkış dua, sena 254/8
- ālī karşı, ön, huzur, nezd
- a.-ımğa 223/8, 269/1
- a.-ımda 28/5, 37/4,
138/3, 560/5, 623/2,
800, 802
- a.-ımdın 474/2
- a.-ıngā 5/6, 389/2,
435/3
- a.-ınga 105/7, 126/1,
197/2, 362/4
- a.-ında 678, 409/9,
421/1, 435/3, 689/208,
281
- a.-ındın 494/4
- a.-ındadur 449/4
- a.-ıga. 77/4, 124/5,
216/5, 278/1, 320/3,
614/2, 630/4, 683/12,
689/403
- a.-ıda 9/4, 28/1, 45/8,
50/2, 58/2, 59/1, 79/5,
- 94/2, 112/3, 121/8,
124/4, 135/1,5, 138/3,
142/9, 181/6, 182/7,
185/7, 210/4, 227/2,
261/6, 263/3, 264/5,
278/1, 299/2, 320/3,
331/6, 332/1, 419/7,
427/6, 471/2, 485/9,
530/7, 534/3, 547/1,
566/4, 599/1,7, 662/4,
625/1; 642/2,7; 646/4,
681/33, 688/61, 689/7,
52, 153, 367
- a.-ıdadur 69/2
- a.-ıdın 105/7
- a.-ında 6/8, 9/4, 28/1,
58/2, 79/5, 126/2, 135/1,
138/3, 151/7, 154/6,
171/4, 184/2, 227/1,7,
257/5, 263/3, 328/1,
403/2, 427/6, 448/4,
461/5, 485/9, 566/4,
660/7, 688/30, 689/187,
188
- tüşte başım ol şānem
- a.-ındadur 69/2, 449/4,
541/9
- Allāh A. Allāh
- A. A. ‘ünlem’ 138/2,
167/2, 203/2, 215/3,
229/2, 283/4, 291/2,
294/2, 360/4

- 370/6, 464/6, 674/4
683/8
Allāhu şamed A. 'Allah hiç-
bir şeye muhtaç değil-
dir.' 125/9, Kur'an 112-2
'allemel-esmā A. 'isimleri
öğretti.'
'a.-ğa 3/3, Kur'an 2-31
'allemel-insān A. 'insana
öğretti.'
'a.-ğa 3/3, Kur'an 96-5
alma elma 429/2, 480/1,
491/2
a.-siz 7/1
altav altısı 531/5
altı altı
a. cihetdin 254/5
otuz a. 293/7
altmış altmış 254/5ş
altun altın 6/6, 40/7,
141/5, 404/5, 500/3,
685/12
a. cām 689/86
a. kadeh 681/85
a. kümüş 264/3
a. lem'asıdın 55/3
a. sāğar 689/101
sarığ a. 810
a. iz- 14/5
a.-ı 346/3
ālufte-vār F. iffetsiz gibi,
alışmış gibi 175/2
- 'ām(m) A. halk tabakası; genel,
herkese ait
'ā.-ı (luṭf-ı 'ā.) 191/7
'ā.-dın 681/16
āmāc F. nişan tahtası, hedef;
saban demiri
'ā.-ıda 356/3
āmāde F. hazır, hazırlanmış
ā. kıl- 381/6
ā. iyle- 687/7
ā. durur 94/9
'amā A. isteyerek, bilerek
124/2, 336/6, 657/2,
807
amān A. eminlik, korkusuzluk,
bağış, af
a. hırzı 24/6
a. iste- 72/4
a. tap- 465/3
'amel A. iş, niyet 551/6,
642/6
'a. iyle- 105/4
'a. kıl- 204/7
'amīk A. derin 322/6
āmīn A. Öyle olsun, ya Rab
duamızı kabul eyle
a. di- 689/459
ammā A. ama, fakat 29/1, 80/6,
123/7, 128/6, 147/5,
220/2, 327/3, 336/1,
382/3, 403/3, 411/10,
427/2, 465/5, 505/2,

- 512/2, 549/2, 554/8,
556/4, 618/6, 630/4,
678/6, 752, 784
- Amu nehir adı, Amuderya
684/15
- ān A. an, pek az bir zaman
466/1, 689/123
ā.-ı 223/4, 658/4
ā.-ıda 223/4
ā.-dur 670/3
ā.-ıdur 666/3
- aḡa (ol'un yön.) ona 4/2,
7/7, 8/1.-10, 9/1.-10,
10/1.-9, 31/5, 44/5,
46/8, 54/7, 66/7, 77/3,
92/6, 96/11, 97/1,5,
111/7, 122/5, 127/6,
128/6, 130/7, 136/5,9,
142/3, 145/1, 150/6,
157/2, 161/7, 174/3,
183/1, 192/4, 202/6,
225/7, 230/1, 244/2,
259/3, 262/7, 291/6,
316/5, 319/6, 325/2,
358/2,6, 381/7, 386/2,
387/7, 412/5, 414/1,
415/7, 428/2, 437/5,
489/4, 493/5, 497/5,
501/6, 512/2, 529/2,
531/1, 540/6, 555/6,
556/5, 564/2, 570/6,
578/7, 582/7, 591/1,
- 604/4, 613/7, 623/6,
627/2, 634/5,11, 635/6,
643/9, 648/7, 651/3,
654/3, 664/7, 666/2,
667/5, 674/7, 675/4,
676/5, 677/4, 688/40,
67,76, 689/5, 17, 44,
48,52,69,73,94,114,
115,139,143,162,189,
457,698,1, 707/6,
713/1, 723/3, 737/1,
735/3,761
- ana anne 1/4, 67/4, 95/7,
381/5, 522/6
a.-dın 95/7
a.-lardın 524/6
a.-ı 425/4
a.-nğa 572/6
- ʿanā zahmet, meşakkat 1/6,
247/4, 708/1
renc üʿa. 284/1
ehl-i ʿa. 349/6
külbe-i ʿa 93/3
ʿa.-dın (ʿayn-ı ʿa.) 517/2
ʿa.-lar 689/369
- ʿanāşır A. (unşur'un ç.)
unsurlar 524/6
ʿa.-dın 531/3
- ʿanber A. amber, güzel koku,
güzellerin saçı 72/6,
149/2, 249/1, 277/2
ʿa.-ni 72/6

‘a.-i 314/4, 609/3	547/4, 563/1,4, 587/2,
‘anber-ālūd A.F. anbere	681/8, 693/1, 708/1,
bulaşmış	710/1
a.-ı (ḥaṭṭ-ı ‘a.) 632/1	a. ki 689/207
‘anber-āmīz A.F. amberle	a. kim 52/1, 56/8, 102/6,
karışık 408/2	165/5
‘anber-bār F. güzel koku	a.-dur 270/7
saçan	anda (өл’un kal.) orada, o
‘a.-ıdın (zülfi ‘a.)	zaman 4/4, 16/7, 27/3,
63/2	8, 42/1, 43/6, 82/9,
‘anber-efşān A.F. amber	125/5, 129/8, 142/4,
saçan	145/2, 152/4, 189/6,
nesīm-i ‘a. 581/1	205/2, 229/1, 250/7,
‘anber-fām A.F. amber renkli	253/5, 292/3, 318/6,
‘a.-ıda (zülfi ‘a.)	319/3, 322/2,4, 332/2,
20/3	342/6, 367/4, 375/3,
‘anberīn A.F. amber kokulu	386/6, 388/3, 402/5,
20/3, 296/7, 355/6,	414/2, 418/1, 435/5,
578/4, 685/15	446/3, 450/5, 489/7,
‘anber-sā A.F. amber sürülmüş	527/6, 535/9, 546/2,
‘a.-dın (ṭurre-i)	7, 549/6, 578/6, 612/5,
688/14	618/4, 619/3, 664/3,
ança anun gibi, o kadar	689/10,221, 716/2,
28/1, 87/9, 102/2,	729/2, 800
104/3, 155/3, 159/1,	andağ bkz. andağ 87/1
178/2, 200/1, 211/2,	andak öyle, onun gibi,
289/1, 297/2, 308/1,	o şekilde, böyle, bunun
330/5, 334/6, 348/1,	gibi, bu şekilde, bu
365/3, 383/2, 436/1,	kadar, o kadar 11/4, 14/8
456/5, 461/1, 486/6,	45/5, 55/5, 62/7, 87/1,
490/3, 517/5,6,	7, 108/5, 116/3, 144/7,
530/4,5, 539/7, 542/2,	196/7, 200/3, 229/1,

313/2, 355/3, 413/9,
 428/4, 430/6,7, 460/6,
 499/1, 506/6, 524/6,
 530/6, 541/5, 597/7,
 605/4, 614/2, 618/1,
 2, 649/1, 652/2, 654/2,
 662/5, 678/1, 681/15,
 683/13, 689/201, 429,
 778
 a. ki 6/2, 43/6 .-8,
 67/2, 69/4, 102/8, 133/1,
 135/4, 142/8, 389/3,
 465/4, 497/1, 520/1,
 555/1, 634/3, 635/4,
 677/1, 681/4, 685/9,
 688/47, 689/105, 826
 a. ki min 496/1.-7
 a. kim 1/9, 10/6, 36/2,
 39/9, 57/8, 73/3, 75/5,
 96/8, 129/3, 217/3, 341/6,
 433/7, 555/6, 594/3,
 686/4, 687/26, 692/2
 a. min 491/7
 a.-dur 73/9, 349/4,
 381/3
 a.-tur 381/3
 andelīb F. bülbül 29/5, 167/7,
 371/3, 468/6, 681/74,
 687/6
 andı- pusuda beklemek, pay-
 lamak
 a.-ban 583/4

andın (ol'un çık.)
 andan 2/1, 9/8, 22/7,
 36/3,5, 43/8, 53/6,
 65/2, 71/1, 4, 101/1,
 7, 107/4, 109/3, 144/4,
 145/2,3, 146/5, 167/7,
 168/3, 183/6, 237/3,
 248/1, 257/1,4, 264/5,
 291/2, 294/1, 317/6,
 319/5, 325/4, 331/2,
 345/4,6, 360/7, 377/4,
 378/2, 385/3, 400/3,
 410/2, 434/7, 472/1,
 495/4, 498/1, 506/6,
 512/8, 521/4, 522/5,
 523/3, 534/7, 556/5,
 559/7, 561/7, 567/1,
 589/6, 599/4, 612/3,
 617/5, 627/3, 650/3,
 658/1, 659/3,5, 670/3,
 679/3, 682/12, 687/16,
 688/48, 689/107,156,
 331, 441, 707/1, 715/2,
 725/1, 806
 a. artuk 689/181, 690/3
 a. artuğrak 814
 a. ayru 415/5
 a. biri 515/3
 a. irkin ki 142/1
 a. özge 43/2, 390/3,
 804

a. son 208/4, 354/5,
 547/6
 a.-dur 561/7, 568/8
 a. durur 676/7
 ʿanḳā A. Anka kuşu
 ʿa.-nı 123/4, 209/7
 ʿankebūt A. örümcek 90/1,
 718/2
 ʿan-ḳarīb A. yakında 687/7
 anı (ol'un belirt.) onu
 1/9, 2/6, 4/8, 20/6,
 23/6, 33/6, 46/4,
 50/3, 52/1, 53/9,
 58/2, 59/2, 60/2,9,
 61/9, 63/9, 65/2,
 66/6, 68/6, 67/6,
 7, 76/3, 81/3, 83/9,
 91/2, 91/5, 93/7,
 94/1, 99/7, 104/5,
 114/5, 115/5, 119/4,
 123/3, 127/3, 137/3,
 146/4,7, 148/2, 174/1,
 184/3, 199/5, 222/2,
 255/1, 258/6, 296/2,
 320/1,7, 343/1, 345/5,
 347/1, 357/7, 363/8,
 366/5, 369/6, 377/6,
 387/2, 407/7, 414/3,
 416/1, 419/4, 422/4,
 430/6, 434/3, 444/2,
 448/1,2,7, 456/4,
 460/6, 474/5, 492/6,

504/5,6, 515/1, 517/5,
 523/7, 524/1, 526/3,4,
 529/2, 532/5, 534/2,6,
 546/2, 548/6, 552/3,
 553/8, 554/4, 573/7,
 576/7, 580/7, 584/7,
 590/5, 591/7, 613/2,9,
 635/6; 641/6,1; 645/3,
 652/4, 660/5, 662/2,6,
 668/1,5, 669/1,9,
 670/3, 673/8, 675/9,
 686/1, 687/5, 688/19,
 62,90, 689/11, 12, 45,
 62,67,74,85,102,108,
 116,142,180,204, 704/1,
 719/2, 724/1, 730/1,
 750,764
 anı (ol'un ilgi) onun (krş.
 anı) 8/9, 11/1,6,7,
 13/4, 20/6,9, 24/1,
 25/7, 26/8, 36/8, 50/2,
 58/6, 63/8, 68/3, 69/7,
 81/7, 95/2, 104/3,
 108/8, 114/2 ,3,118/7,
 125/4, 131/3, 132/3,
 133/3, 138/1, 140/2,
 142/1, 143/5, 149/1,
 150/2 (163/3, 164/2,
 166/4, 167/3, 169/7,
 171/5, 172/7, 187/6,
 188/2, 201/3, 210/7,
 226/1, 237/8, 244/2,

245/3, 253/5, 258/7,
 266/7, 286/1, 288/2,
 292/1, 321/3, 322/5,
 332/1,3, 342/7, 348/2,
 355/1, 7, 356/7, 371/1,9,
 374/1,9, 386/1, 448/4,
 449/1,7,9, 452/1, 464/11,
 469/6,7, 490/1, 491/6,
 497/1, 2, 499/1, 501/3,
 502/4, 514/7, 519/3,
 520/5,7, 523/4, 523/7,
 524/9, 525/2,5,6, 528/6,
 539/5, 540/7, 541/6,
 555/3, 567/1, 574/5,7,
 575/2, 579/7, 584/4,
 585/6, 590/3, 593/5,
 598/9, 600/11, 602/5,
 604/3,6, 605/4, 610/1,
 611/9, 613/2,7, 615/1,
 618/7, 621/1, 624/7,
 630/4, 630/6,7, 631/5,
 632/4,7, 640/3, 642/2,
 653/3, 656/5, 662/1,
 666/3, 667/4,5, 671/9,
 678/3, 681/55, 689/7,
 49,100,109,137,186,192,
 330,458,690/2, 703/1,
 745,766,798
 a. kibi 84/1
 a. dik 6/8, 51/5, 52/2,
 103/2, 151/8, 163/6,

334/3, 420/7, 493/3,4,
 549/4, 619/2, 685/9,
 691/2, 711/2, 717/2
 a. dik ki 737/2
 anıy dik kim 398/1
 anla- anlamak
 a.-man 205/3, 215/6,
 298/6, 377/8, 445/5,
 688/94
 a.-mas-sin 672/2
 a.-r 512/4
 a.-mas 621/4
 a.-dım 360/7, 448/2,
 478/6
 a.-madım 671/3
 a.-dın 645/4, 687/4,
 689/146, 784
 a.-dı 2/4, 204/4
 a.-madı 376/4
 a.-miş 282/4
 a.-ğay 35/2
 a.-y 247/7, 428/9
 a.-yın 543/4
 a. 89/8, 115/1, 233/6,
 313/6, 314/6, 335/7,
 360/7, 365/3, 401/7,
 414/2, 469/7, 497/7,
 573/3, 584/4, 647/5,
 689/131,234,282, 697/1,
 720/2
 a.-ma 588/4

- a.-ğıl 249/6, 357/5,
492/6, 628/9, 672/2
a.-ņ 376/4
a.-sam 502/5
a.-sa 556/7
a.-rda 503/3
a.-ban 319/6, 503/2
a.-gaç 131/2
a.-may 573/1, 681/13
a.-p 30/1, 333/2,
359/4, 568/4, 568/9,
a.-mağ 3/8
a.-mağka 542/2
a.-mağdın 430/6
a.-sam irdi 440/6
a.-p mu ikin 497/1
anlat- anlatmak
a.-ur 376/4
ansız onsuz, o olmadan
37/5, 324/2, 330/7,
337/3,8, 385/2,
635/1, 687/11
ansızın ansızın, o olmak-
sızın 65/3, 287/3,
689/52
anuñ (ol'un ilgi) onun
(krş. anıñ) 8/9,
13/4, 25/7, 26/8,
36/8, 43/7, 63/8,
66/5, 68/3, 95/2,
108/8, 118/7, 125/4,
131/3, 132/3, 133/3,
138/1, 163/6, 166/4,
169/7, 187/6, 201/3,
210/7, 266/7, 322/5,
348/2, 371/1, 489/8,
490/1, 546/5, 547/5,
a. dek 6/8, 151/8, 388/7,
547/6, 685/9
a. dik 691/2
a. kibi 84/1
'ār A. utanma
'ā. it-'utanmak' 227/5,
524/9
'ā. kıl- 681/42
'ā. ol- 471/8
'ā.-ı 245/9, 569/5
ara ara, orta, iç, arasına,
içinde 1/4, 3/1.-9;
5/1. -3,5;15/6, 21/1,
39/1, 55/2, 56/3, 6,
57/2, 64/6, 68/5, 69/8,
71/2, 82/2, 84/1, 91/5,
104/3, 108/1, 112/5,
116/4, 128/2, 9, 129/7,
135/5, 136/1, 143/1,
167/2, 143/6, 147/6,
170/3,6, 224/7, 238/2,
249/6, 285/1,4, 288/5,
300/1, 320/5, 339/3,
366/2, 411/6, 414/7,
415/2, 496/3, 513/2,
520/2, 521/7, 522/8,
529/6, 530/6, 531/1,
533/6, 535/4, 537/1,6;
538/3, 539/6, 540/1,2,

544/2,4, 546/4, 574/3,
 576/3, 578/5, 583/1,
 584/6, 586/2, 587/2,
 591/4, 592/5, 602/3,
 608/6, 611/2, 613/6,
 615/7, 647/6, 648/4,
 651/5, 653/3, 654/6,
 652/1,5, 658/4,5,
 662/7, 664/4, 672/3,
 685/16, 688/1,32,
 689/119,166, 224,
 250, 256, 696/2,
 738/1, 761, 795,
 806
 a.-ğa 237/7, 283/3,
 642/10
 a.-ğa kal- 70/8
 a.-ğa sal- 70/9
 a.-da 5/1, 44/8,
 265/3, 481/10, 489/2,
 681/8, 688/54
 a.-dın 270/9, 689/273
 a.-dın çık- 686/15
 a.-sığa 689/448
 a.-sıda 24/3, 91/6,
 234/5
 a.-sıdın 525/2, 528/3
 a.-sında 11/1, 778
 a.-sındadır 300/1
 a.-min 515/7, 689/213
 a.-dur 133/2, 197/6,
 374/1

‘Arab A. Arap 48/4, 97/7
 ‘A.-da 634/6
 ‘Arabī A. Arap ırkıdan
 Muḥammed-i ‘A. 691/1
 ‘araḫ A. ter, rakı 628/1,
 688/45
 ārām F. dinlenme, durma; yer-
 leşme; karar kılma;
 yer 5/2, 181/1, 410/5,
 498/4, 643/2, 680/10,
 689/222
 ā.-ı cān ‘sevğili’ 51/1
 ā.-ı cāndın 498/4
 ā.-ı cānım 648/1
 ā.-ı rūḫ 37/3
 ā. bir- 20/6, 82/9,
 689/320
 ā. iyle- 100/1
 ā. kal- 58/5
 ā.-dın 521/3
 ā.-ım 289/3, 529/5
 ā.-ı 58/5, 191/2,
 511/4, 660/1
 ā.-ını 33/5, 638/5
 ā.-ıda 20/6
 ā.-ıdın 280/5
 ā.-dur 25/4
 ā.-dadur 142/3
 ārāmī F. rahatlık 553/8
 Aras Aras nehri 234/5, 684/15
 A.-dur 207/5
 ārāyiş F. sūs 754

- ā. iyle- 566/8
 ā.-ini 300/6
 ‘arbede A. kavga 66/1, 689/91
 ‘a.-mdin 55/5
 ‘arbede-cū A.F. kavgacı 423/6
 Ārdistān F. İran'da bir yer
 adı
 Ā.-i 689/66
 arı arı 653/2
 arı temiz (krş. arıĝ)
 626/6
 arıĝ temiz, kanal, ark
 256/5, 309/3, 313/5,
 535/1,4, 566/9
 a. iyle- 268/7
 a. ol- 310/3
 a.-ı (Hirmend a.)
 689/91
 a.-ıĝa 699/1
 arıĝlıĝ temizlik 724/2,
 727/2
 arıĝsız pis 727/2
 arıt- temizlemek
 a. köĝlüni 504/7
 a.-maĝnı 451/1
 a.-maĝ 704/1
 a.-maĝnı 451/2
 a.-maĝka 630/3
 a.-maĝda 630/3
- ‘arız A. yanak, görmeye engel
 olan her şey 117/1,
 289/1,7, 292/1,7, 296/5,
 404/4, 516/6, 580/6
 ‘ā.-ı gül-fām 25/7
 ‘ā.-ı gül-reng 348/1
 ‘ā.-ı meh-simādın 688/15
 ‘ā. bol- 289/1,3
 ‘ā. ol- 289/6,7
 ‘ā. üze 29/1
 ‘ā. üzre 467/1
 ‘ā.-nı 294/1
 ‘ā.-ĝa 307/1, 385/2
 ‘ā.-da 296/8
 ‘ā.-ım 455/3, 480/1
 ‘ā.-ın 34/7, 72/6, 229/5,
 373/3, 389/5, 455/3,
 508/3, 579/6, 605/2,
 617/1, 621/5, 685/2,
 14, 686/18, 688/58
 ‘ā.-ındur 232/3, 410/1
 ‘ā.-ı 48/1, 86/5, 121/2,
 150/7, 151/7, 597/7,
 688/4
 ‘ā.-ın 90/5, 305/1,
 498/7, 579/4
 ‘ā.-ıda 321/2
 ‘ā.-ıdın 530/3
 ‘ā.-ıdın (lem‘a-i ‘ā.)
 32/7

- ʿā.-ıdur 312/2
 ʿarī A. çıplak, hür 656/1
 ʿārif A. bilen, irfan
 sahibi
 ʿā.-i Cām 689/312,
 707/4
 rind-i ʿā. 71/7
 ʿārifliġ A.T. bilgili
 316/8
 ʿāriyet A. ödünç, iġreti
 ʿā.-ni (libās-ı ʿā.)
 85/5
 āriz A. ardıç ağacı
 şuʿlelik a.-ni 72/9

 ārmān F. hasret, özleme,
 sıkıntı pişmanlık
 57/7, 230/5, 634/11,
 689/213
 hasret ü ā. 69/6
 ā.-dın 680/2
 ā.-ım 414/4
 ā.-ın 543/2
 arpa arpa 104/6
 ʿarşa A. yer, toprak
 ʿā.-i mātemçe 819
 arslan aslan (burcu)
 679/5
 ʿarş A. gök, dokuzuncu gök,
 taht, çatı, çadır
 689/312
 ʿā.-ı aʿzam 689/308
- ʿarş-cenāb A. büyüklüğün en
 yüksek yeri, Cennet
 688/104
 ʿarş-pervāz A.F. dokuzuncu göġe
 uçucu 522/8
 art- artmak, çoġalmak,
 fazlalaşmak
 a.-ar 128/3, 438/1, 640/4,
 681/92
 a.-ķay 689/79
 a.-a cününim 428/5
 a.-ıp 683/13
 a.-maķ 438/2
 artuķ/ġ çok, fazla, artık
 242/4, 256/9, 275/9,
 390/1, 591/2, 622/3,
 689/156
 a. bahāsı 355/5
 andın a. 689/181, 690/3
 cāndın a. 456/1
 haddidin a. 255/4
 köp a. 30/6
 miñdin a. 689/381
 a. bil- 473/9
 a. bol- 43/3
 a. iyle- 74/2, 622/7
 a. tut- 473/9
 a.-raķ 137/5, 599/1, 814
 a.-sin 673/2
 a.-dur 411/3, 539/4,
 654/3
 a.-tur 411/3

- artuḫsı çoḡu, artıḡı
a.-raḫ 622/3,7
- ‘arūs A. gelin
‘a.-ı dehr dünya
205/5, 355/6, 373/8
‘a.-ı 91/1, 766
‘a.-ın 313/6
‘a.-ıḡa 152/5
- arż A. dünya, toprak,
memleket
a.-ıḡ (ṭayy-i a.)
445/2
- ‘arż A. sunma
a.-ı hāl dilekçe
422/1
‘a.-ı hālīm 684/9
‘a.-ı ihlās 282/6
‘a.-ı niyāzım 246/2
‘a. it- 261/9, 329/5,
626/2, 666/7, 689/286
‘a. iyle- 689/204
‘a. kıl- 181/6, 684/10, 689/13
‘a.- ıḡa 375/2
- arżı- deḡmek, layık olmak
a.-r 667/5
a.-mas 31/69, 165/3,
227/7, 233/1.-9
- ārżū F. istek, arzu, heves
ā.-yı vaşldın 60/4
ā. it- 71/8, 456/6,
541/3, 541/8
ā. iyle- 68/3, 536/2,
541/4,5,9
- ā. kıl- 116/4, 186/4,
311/6, 326/1, 354/3,
541/1.-9, 757
ā.-dın 147/2
ā.-sını 626/1
ā.-sıdın 441/3, 584/7
- ārżū-mend F. istekli, hevesli
a.-i 619/2
- ‘aşa A. deḡnek, dervişlerin
taşıdıkları sopa
‘a. 39/9, 136/4, 508/5,
728/3
Kelīm-i ‘a. 284/4
‘a. tut- 358/5
‘a.-dın 254/4
‘a.-sın 641/2
‘a.-sıdur 595/9
- Āşafī A. ö.a. Asafi 689/433
aşālet A. soy sop temizliḡi
389/7
a.-dür 389/7
- as- asmak, bırakmak
a.-ar (zencir a.) 594/2
a.-dım (boynumḡa a.)
257/3
a.-tım 134/4
a.-tım (boynumḡa a.)
257/3
a.-tı 502/2, 637/3
a.-mışan (ṭümār a.)
130/4
a.-kıl 576/10
a.-sa 349/3

- a.-kandın 373/6
a.-ip 155/4, 186/3
a.-ip (boynıĝa tesbîh a.)
259/6
a.-mak şalīb 681/75
āsān F. kolay 128/4, 174/7,
180/5, 231/1, 404/6,
473/10, 505/6, 513/5,
548/7, 580/5, 691/1
ā. iyle- 182/5, 339/8
ā. durur 327/2
āsānlıĝ F.T. kolaylık
504/3
āşār A. (eşer'in ç.)
eserler, alametler,
abideler, hikâyeler
243/7, 291/1
ā.-ı 42/5, 374/6
ā.-ını 628/7
ā.-ıda 102/7
āşārlıĝ A.T. eserli
308/6
āsāyiş F. rahat, huzur,
güvenlik 137/7,
392/1, 689/40, 754
‘asel A. bal, Cennet'teki
dört sudan biri
205/3
‘ases A. gece devriye geçen
gece bekçisi
a.-dür 207/6
aşfar A. sarı, soluk benizli,
kızıl 40/1,4
reng-i a. 664/5
aşhāb A. (şāhib'in ç.)
sahipler, sahabeler
44/1, 146/5, 689/214,
389,429
a.-ını 162/1
a.-ıda 393/4
a.-ıdın 58/2, 453/2
asıĝ fayda, yarar 209/4,
310/1,7, 313/1
ni a. 93/5, 113/9, 141/5,
266/5, 296/5, 315/6,
346/1, 454/7, 410/6,
488/6, 517/9, 678/2,
688/26
asıĝ fayda, yarar (krş. asiĝ)
209/4
ni a. 93/5
asıl- asılmak a.-mış 452/4
āsīb F. çarpışma, bela,
zarar 50/1
ā.-i 537/7
aşıl A. terbiyeli, sağlam
akşam, ölüm 389/7
aşl A. asıl, temel, gerçek,
soy 125/7
a.-ı‘aded 125/8
a.- u gevher 689/172
a.-ıĝa 307/6
a.-ıĝa (maķşad-ı a.)
91/6
aşlā A. asla, hiçbir zaman
112/9, 135/3, 248/7,
383/6

āsmān F. gök, gökyüzü

413/6, 623/6

ā.-nı 387/3

ā.-dın 498/7

āsmāni F. açık mavi, göğe

mensup 34/6

asra-~~M~~saklamak, korumak,

kollamak

a.-ram 618/3

a.-r-min 17/2

a.-r 261/4, 341/2,

455/7, 545/2

a.-dım 448/3

a.-dın 640/1

a.-dı 294/3

a.-ğay 587/8

a.-y 167/5, 599/3

a. 306/7, 689/78

a.-ğıl 33/4

a.-dik 689/62

a.-sun 570/7, 600/5

a.-ņ 112/6

a.-ņız 224/5

a.-saņ 229/9, 544/4

a.-rğa 55/1, 318/6,

613/5

a.-ğan 3/1

a.-ğuç 572/6

a.-ban 3/1, 526/4

a.-y alman 100/3,

338

a.-y almas 8/7

a.-y almadım 159/6

a.-y alğay mu 689/365

a.-y almay 225/2

a.-mağ 8/7

a.-mağı 667/7

a.-mağ 8/7, 126/3

asru çok, fazla, pek 18/2, 92/8,

122/7, 129/4, 141/7,

156/6, 183/4, 194/7,

237/9, 255/1, 263/3,

273/6, 309/5, 322/4,

325/5, 342/2, 387/1,

403/3, 430/2, 442/6,

450/6, 464/11, 469/5,

530/3, 540/1,7, 545/4,

548/1, 7, 583/4, 642/1,

665/5, 679/7, 766

a.köp 165/8

a. öter 670/8

ğamdın a. 423/7

hecrdin a. 75/2

köp a. 322/4

ast alt, aşağı

a.-ımda 68/4

a.-ığa 275/3, 517/2

a.-ıda 10/5, 29/1,2,7,

91/4, 126/3, 226/1,

247/2, 344/5, 517/1,

545/2, 552/5, 585/6,

623/4, 662/5, 667/4,

679/5, 681/84, 688/39

a.-ında 126/3, 226/1,
 247/2
 a.-ıdağı 34/5, 494/1,
 572/2
 a.-ındağı 34/5
 a.-ıdadur 361/3,
 425/3
 a.-ıdın 517/3, 579/2
 āstān F. eşik, dergah
 ā.-ımğa 367/7
 ā.-ıñğa 452/5
 ā.-ıñda 452/5
 ā.-ığa 332/4
 ā.-ıda 4/6, 332/4
 ā.-ıdın 110/8
 āster F. astar
 ā.-din 477/9
 āsūde F. rahat, tasasız,
 dinç 614/6
 āsūdeliğ/k F.T. rahatlık,
 dinçlik 745
 aş- fazlalaşmak; açmak
 a.-tı 384/1
 a.-tı (başımdın a.)
 228/3
 a.-tı (kündin küñge a.)
 687/9
 a.-sa 307/5
 a.-ıp 613/6
 a.-ıp (ḥaddın a. 62/9
 a.-ıp (kökdin a.)
 64/1

a.-ıptur (köktin
 uluğluğka a.) 614/5
 aş aş a.-ı (perhiz a.)
 337/5
 āšām F. yeme içme
 kılısam ā. 688/4
 āšık A. āšık 90/3, 99/3,
 127/4, 152/7, 328/1,7,
 544/5, 570/5, 585/3,
 643/3, 656/3, 682/14,
 694/2, 725/2
 ā.-ı ferzāne 257/5
 ā.-ı šādık 526/8
 ā.-ı zārığa 45/6
 ā. bol- 82/1, 239/2,
 252/6, 573/7, 651/1
 ā. kıl- 19/5, 214/6
 ā. ol- 81/5, 150/9,
 180/6, 368/6, 385/5,
 415/6, 433/4, 504/3,
 573/6, 582/7
 ā.-nıñ 539/1
 ā.-nı 240/6, 387/7,
 695/2
 ā.-ğa 134/5
 ā.-ka 134/5, 623/4,
 660/5, 662/8
 ā.-lar 245/6, 415/4,
 519/1
 ā.-larnıñ 713/2
 ā.-ım 63/5
 ā.-ıñ 320/4

- ʿā.-ı 48/3
 ʿā.-ların 439/1
 ʿā.-larıdın 454/4
 ʿā.-min 392/6, 419/9,
 503/1
 ʿā.-dur 309/3
 ʿā. irdi 339/6
 ʿā.-î 256/5, 608/3,
 695/1, 788
 ʿāşıklık/ğ A.T. aşıklık
 270/3, 415/7,
 537/5, 813
 ʿā.-da 365/3
 ʿā.-ım 59/5, 71/6
 ʿā.-ıngā 57/3
 āşiyān F. yuva
 628/5, 818
 ā. kıl- 685/9
 ā.-ı 677/4
 ā.-ın 635/3
 ā.-ları 314/5
 ā.-ıdur 68/4
 āşkār F. belli, açık,
 ortada 339/4
 ā. it- 369/1, 712/2
 ā. iyle- 20/8, 462/4
 ā. kıl- 477/10, 498/9
 ā. ol- 36/9
 āşkārā F. bkz. āşkār 122/3,
 336/4, 483/3, 505/2
 645/2
 ā. bol- 27/6
 ā. iyle- 338/3
 ā. kıl- 159/6, 779
 āşkār F. bkz. āşkār 523/7
 ā. iyle- 434/5
 āşnā F. tanıdık, bildik 1/7,
 2/2, 71/4, 177/3,
 302/1, 565/7, 643/7,
 708/2, 709/2
 ā. bol- 113/3, 405/4
 516/5, 709/2
 ā. ol- 93/4
 ā.-ğa 35 /4, 98/4
 ā.-dın 35/4
 ā.-larını 220/4
 ā.-larğa 302/1, 600/4
 ā.-lardın 98/4, 147/4,
 708/1, 709/2
 ā.-sın 641/5
 ā.-dur 562/3
 āşnālīg/ķ F.T. āşinalık
 141/6, 600/4, 684/15,
 709/1, 765
 ā.-dın 460/2
 ā.-lar 516/5
 āşüb F. kargaşalık, karıştıran
 113/5, 342/5, 553/6,
 689/299
 ā.-ı ʿālem 245/1
 ā.-ı cihān 146/3
 ā.-ı çemen 372/1
 ā.-ı hāzāndın 50/1
 ā.-ı hicrāndur 811
 ā.-ı humāri 539/6

ā.-ı zamān 673/6	271/9, 379/1, 457/7,
ā.-ı zamāndın 498/2	649/1, 681/10, 100
ā.-ı zamāne 682/6	ā. iyle- 681/81
ā.-ı zamānın mu 507/6	āşüfteliğ/k F.T. aşüftelik,
ā. u belāsın 683/6	perişanlık 57/6, 431/5,
ā. u kozğalan 113/5	681/88
ā. birle 24/5	āşüfte-mizāc F.A. aşüfte
ā. sal- 673/6	huylu, kötü huylu
ā.-nı 161/1	min-i ā. 689/339
ā.-uma 689/320	āşüfte-nihād F. kötü huylu
ā.-ı 223/4, 318/5,	688/41
688/20	at- atmak
ā.-ını 34/1	a.-ar-min 211/5
ā.-ıdın 240/1, 650/6	a.-ar-sin 237/2
aşur- aşırmak	a.-ar 12/3, 194/5,
a.-dı 614/5	528/2, 548/5
a.-ayın 681/80	a.-mas 278/3, 333/2
āşüfte F. çılgınca seven;	a.-tıñ 824
perişan; iffetsiz	a.-dı 448/3
97/3, 129/1, 137/2,	a.-tı 603/5, 655/1,7
173/5, 224/7, 371/7,	a.-miş (tañ a.) 44/6
460/7, 536/4, 589/6,	a. 77/3, 88/6, 474/5
651/3, 681/59, 688/14	a.-mañ 286/2
ā.-i rüsvānı 123/7	a.-mañız 278/3
lūlī-i ā. 245/9	a.-sam 56/5
ā.-ni (mīn-i ā.) 275/7	a.-sa 13/1, 14/4, 151/6,
ā.-siğā (ṭurre-i a.)	333/1, 643/1
225/3	a.-ardın (taş a.)
ā.-min 431/5	428/5
ā.-sin 60/8, 220/3	a.-ğan 421/6
āşüfte-ḥāl F.A. hali perişan	a.-қан 421/6, 447/3,
	640/2

- a.-kandın 512/2
a.-ğuça 186/3
a.-ğunça 337/7, 379/2
taşlar... a.-ıp 69/1
a.-kuça 186/3, 379/2,
679/6
a.-kunça 158/1, 217/9,
337/7, 379/2, 579/7,
629/1, 689/22
a.-mak 23/5, 267/5
a.-mağnı 617/2
a.-mağnı 617/2
a.-a koysa 345/2
- at at 406/1
a.-ı 683/5
a.-ının 395/4
a.-ın 656/3
a.-ını 350/7
a.- idur 689/76
- at ad, isim 681/65
a. çıkar- ün kazanmak
351/6, 689/437
a. koy- 309/2
a.-ım 213/1, 665/5
a.-ıma 689/315
a.-ımğa 689/317
a.-ın 226/7
a.-ınğa 605/5
a.-ı 199/3, 393/5,
689/189, 227 , 333
a.-ın 257/4,5, 482/11
a.-ın işit- 55/1
- a.-ın koy- 226/4
a.-ın tut- 80/1
a.-ığa 482/11, 689/49
ata- ad koymak; nişanlamak
a.-dı 689/85
ata cet, ata, baba 67/4,
381/5, 524/6, 572/6,
689/140, 147,178,197,
329
tokkuz a. 95/7
yitti a. 1/4
a.-ğa 127/1
a.-dın 689/118
a.-dın (tört a.) 95/7
a.-n 425/4
a.-sı 689/138
‘aṭāyā A. (‘aṭıyye'nin ç.)
hediyeler 4/2
āteş-dānī F. ateşe tapan
a. (Hindū-yı ā.)
750
āteş-engīz F.fesatçı,
dağlama aleti 452/2
āteş-fiken F. ateş atan
ā.-dür 195/1
āteş-gāh A. Ateşe tapanların
ibadet yeri
ā.-ının 346/2
ā.-ige 274/3
ā.-ığa 274/3
ā.-ıdur 529/2
āteş-geh F. ateşe tapanların
ibadet yeri

- (krş. ateş-gāh) 339/2
a.-ide 260/8
āteşīn F. ateşten, ateşli;
canlı 150/3, 298/3,
309/1, 409/5, 447/5,
505/6, 512/4, 566/8,
618/1, 622/1, 632/1,
644/3, 689/298
gül-i ā. 84/7, 340/1
ā. gül 71/1, 366/4,
381/2
ā. gülniğ 29/5
ā. güller 269/7
ā. la'1 598/3
ā. mey 86/8
āteş-kede F. ateşe tapan-
ların mabedi 150/6
ā.-i 'ışk 682/7
āteş-nāk F. ateşli 400/3,
689/297
ruhsār-ı ā 256/2
āteş-pāre F. ateş parçası,
kıvılcım
ā.-dür 150/2
āteş-perest F. ateşe tapan
542/1
atık- şöhret kazanmak
a.-ip 65/5
atlan- ata binmek; ün kazan-
mak
a.-ur 144/2, 175/2,
689/445
a.-gāl 58/1
a.-ip 113/5, 202/8,
581/2, 657/3
a.-iptur 654/4
atlas A. ipekli kumaş
a. yay-111/5
a.-ı 391/6, 681/87
a.-dur 194/6
atlığ adlı, isimli 3/7, 85/6,
386/4
'atş A. susuzluk
'a.-ı 428/8
av av, avlanma 424/7
āvāre F.serseri, işsiz, güçsüz,
aylak 92/4, 101/6,
199/1, 208/5, 521/3,
524/4, 534/1, 633/4,
688/74
ā.-i bī-hānūmāndın
498/3
min-i ā. 402/1
ā. bol- 281/1, 380/6,
433/2, 565/4
ā. iyle- 588/2
ā.-ler 122/3
ā.-lerni 284/5
ā.-si 415/3
ā.-min 515/1
ā.-dür 152/4, 248/4
ā.-i 652/1
āvāreliğ F.T. avarelik 3/5,
209/6, 331/4, 446/11

ā.-nı 820	127/1, 134/5, 138/3,
ā.-da 241/9	145/7, 146/3, 149/5,
ā.-dın 264/7	162/2, 177/3, 215/4,
āvārelık F.T. avarelik 3/5,	226/1, 242/8, 248/1,
209/6, 331/4	265/1, 296/5, 300/3,
ā.-da 241/9,	381/5, 409/7, 485/7,
āvāz F. ses, seda	497/1, 498/7, 522/3,
ā.-dur 167/9	527/1, 542/7, 549/4,
āvāze F. çığlık	574/4, 581/3, 585/1,
ā.-sin 457/4	588/5, 599/2, 605/1,
avla- avlamak	614/5, 615/5, 617/1,
a.-dın 644/5	626/3, 631/5, 636/1,
avuç avuç a. a. al- 350/5	639/1, 664/3, 685/3,
bir a. 56/3	686/3, 687/24, 688/25,
a.-ı 630/3	67, 692/2, 793
avuğla- avuğlamak	a. kurşın 691/1
a.-p 202/8	a. kün 568/8
avut- avutmak	a. u kün 189/2
a.-tuğ 663/6	a. u yıl 385/4, 686/2
a.-sam (köğlümni a.)	yağı a. 51/4, 57/6, 78/3,
683/19	153/3, 172/2, 349/4,
a. 75/2, 689/35, 340	416/4, 688/46
a.-kıl 149/9	tolun a. 429/3
a.-ma 689/31	a.-nığ 94/7, 138/9, 263/4,
a.-mağız 213/4	346/4, 370/4, 378/5,
ay- söylemek	568/9, 597/2, 630/3
a.-mış 275/1	a.-nığ (yağı a.) 11/3,
ay ay; zaman; sevgili	630/1
3/1, 7/1, 12/6, 17/1,	a.-nı 265/2, 475/4, 481/3
26/1, 9, 30/2, 38/1,	520/3, 536/5, 550/1,
41/2, 50/4, 64/1, 77/1,	658/1, 687/9, 792, 785
87/5, 108/1, 115/5,	

- a.-ğa 95/5, 115/4,
237/6, 440/3, 483/7,
495/7, 563/4, 615/7,
617/7
a.-da 226/3, 545/4, 596/1,
686/6
a.-dın 21 /1, 262/1,
276/3, 370/2, 568/6,
617/1
a.-lar 675/4
a.-lardın 341/1
a.-ı 373/1, 610/1
a.-ının 631/5
aya- saklamak, esirgemek;
sakinmek; kaçırmak;
kollamak
a.-man 74/2
a. 686/13
āyā F. acaba 4/7, 38/1,
109/5, 115/4,5, 186/4,
205/1, 500/3,6, 652/1
ayağ ayak 206/1,7, 353/5,
427/8, 494/1, 679/5,
689/445
a. yalağ 16/6
tört a. 567/5
a. koy- 469/5
a. sal- 540/5
a.-dın 689/374
a.-ım 688/39
a.-ımğa 659/2
a.-ımdur 553/1
a.-ın 47/3, 540/5,
630/7, 796
a.-ını 47/3
a.-ına tüş- 306/3
a.-ınğa 306/3
a.-ındur 327/2
a.-ı 142/9, 215/6, 316/9,
376/2, 393/3, 409/9,
428/2, 551/4, 626/5,
667/2
a.-ı öp-234/1
a.-ın 328/3, 369/8, 476/1,
601/2
a.-ın öp-234/1
a.-ığa 2/6, 58/1, 387/8,
395/4, 479/3, 518/2,
634/5, 643/6
a.-ığa tüş- 63/8
ayağ kadeh 58/6
a.-nın 432/6
a.-ı 633/1
a.-ın 177/7, 294/4,
459/7, 476/5, 575/7
a.-ığa 445/3
a.-ıdın 485/6
ayağlan- ayaklanmak
a.-ıp 624/2
ayağ ayak (krş. ayag) 436/5,
540/5, 583/7, 634/5,
662/5
a. yalağ 16/6
baştın a. 87/10, 311/5,
355/7

- al- 353/5
a.-ı 150/2
a.-ığa 2/6, 58/1
ayağ kadeh (krş. ayag)
58/6
ayalgūnağme, ses, ahenk,
şarkı, 350/6
Ayaz F. Ö.a. Sultan Mahmud'un
musahibi 214/6
‘ayb A. ayıp, kusur, leke 36/9,
596/2, 639/5, 659/5,
689/277,302, 712/1,
‘a. imes 28/7, 115/3, 185/7,
255/9,
imes ‘a- 16/1
ni ‘a. 23/7, 90/4, 593/7
yok ‘a. 28/5, 242/7, 284/3
‘a. it- 121/4, 159/6, 161/7,
192/7, 205/6, 284/4, 428/11,
538/6, 646/6, 648/6, 650/7,
‘a. iyle- 145/2, 219/2
‘a. kıl- 138/9, 272/3, 279/9,
514/6, 532/7
‘a.-ıñ 768
‘a.-ıñğa 769
‘a.-ı 257/8
‘a.-ın 769
a.-ını 712/2
‘ayb-cū A.F. insanın ayıbını
araştırın 767
‘ayb-gū A.F. dedikoducu 767
- ayçılık bir aylık 596/1
āyet A. Kur'an'ın herhangi
bir cümlesi; nişan,
alamet
ā. 105/4
ā.-i rahmet 119/1
ā.-i ve's-şems 543/1
ā.-i 597/3
ayık- aklını başına toplamak,
ayılmak
a.-mak 657/3
ayıl- ayılmak, uyanmak
a.-madım 433/6
a.-mağay 514/6
a. 385/4, 672/7
a.-sa 45/7
a.-ğu 248/3
ayır- ayırmak
a.-dı 437/1, 473/5,
689/356, 691/2
a.-madı 630/4
a.-mış 635/1
a.-ıp 66/4, 464/1
āyın F. tören, merasim; usul;
gibi; durum, hal 19/1,
80/1, 279/8, 286/6,
341/5, 689/340, 356
ā.-i cefā 283/3
ā.-i celādet 79/3
ā.-i fenā 527/7
ā.-i güşād 688/42

- ā.-i maḥabbet 569/8
 ā.-i ‘ubūdiyyet 489/4
 ā.-i vefā 249/3
 kesb-i ā.-i fenā 132/7
 ā.-im 795
 ā.-i 55/6, 240/6, 276/2,
 293/5, 363/2
 ā.-iniṅ 263/1
 ā.-in 329/8
 ā.-iḡa 257/4
 ā.-ide 303/5, 520/3,
 537/7, 672/9, 817
 ā.-idin 83/8, 138/5
 ā.-dür 19/1, 145/5
 āyīne F. ayna 324/2, 398/1
 ā.-i gīti-nümā 247/7
 ā.-i İskenderī 689/135
 ā.-i mihr 689/301
 ā.-sin 349/7
 āyīne-dār F. ayna tutan, berber
 ā.-ı 656/2
 āyīne-fām F. ayna renkli
 689/279
 āyīne- gūn F.ayna renkli
 625/4
 āyīne- reng F.ayna renkli, parlak
 ḡadeḡ-i ā. 689/278
 āyīne- sān F. ayna gibi 626/6
 ayla hale a.-siz 7/1
 aylan- dönmeḡ, dolamak,
 çevirmek
 a.-ur 144/1 , 156/1,
 337/1, 569/7
 a.-dım 436/3
 a.-dı 31/7, 314/2
 a.-mıṡ 275/1
 a.-ḡay 570/2
 a.-saḡ 544/9
 a.-salar 323/2
 a.-urda 321/3
 a.-ıp 323/1
 a.-adur 177/1
 aylandur- döndürmek, dolaştır-
 mak
 a.-ur 337/2, 569/1
 a.-maḡ 189/2
 ‘ayn A. göz, aslı, kendisi, tıp-
 kısı, kaynak, pınar
 21/3, 467/1, 681/84
 ‘a.-ı ‘anādın 517/2
 ‘a.-ı belā 212/3
 ‘a.-ı beyāz 74/5
 ‘a.-ı haḡīḡatdür 695/2
 ‘a.-ı ḡayāt-efzāsı 261/1
 ‘a.-ı ḡumārdındur 542/2
 ‘a.-ı insāniyyet 425/2
 ‘a.-ı melā letdin 621/3
 ‘a.-ı ösrüklükde 168/2
 ‘a.-ı rızā 258/6
 ‘a.-ı telatṡuf 319/4
 ‘a.-ı vaṡl 62/8
 ‘a.-ı za‘af 69/4
 ‘a.-ı za‘f 341/5
 ‘a.-ı za‘fda 207/7
 a.-e l-yakīn kesin, kati
 6/3

'a.-u'l-ḥayāt 325/3
 'a.-ıda 280/4
 'a.-ıdın 517/1
 'a.-ıdındur 307/7
 'aynek A. gözük 14/7, 728/3
 'aynen tusemma selsebil A.
 'Selsebil diye adlandırılan pınar' (Kur'an Dehr Suresi 18. ayet) 389/1
 ayrıl- ayrılmak
 a.-mas 62/7, 385/3, 440/2
 a.-dım 77/2
 a.-madım 433/1
 a.-dı 293/7
 a.-madı 608/1
 a. 385/3, 390/3
 a.-ma 22/4, 390/3
 a.-urge 233/9
 a.-urda 233/9
 a.-ğan 485/1
 a.-ğu 416/1
 a.-ıp 440/2,5, 535/1, 567/1
 a.-may 565/3
 a.-mayın 686/8
 a.-a almas 275/2
 a.-mağ 576/9
 a.-mağadur 385/2
 a.-mağkadur 385/2

a.-mağtadur 385/2
 ayru ayrı, başka 139/1, 151/1, 276/3, 355/4, 431/3, 533/1, 561/9, 568/6, 635/7, 675/5, 683/8, 689/118
 a. bol- 214/7
 a. tüş- 310/5, 444/4, 489/3, 516/7
 a. imen 10/2
 a. irdi 406/4
 aysız aysız, sevgilisiz 471/2, 668/7
 ayt- söylemek, demek
 a.-man 172/1, 437/4
 a.-ur 162/6, 234/7, 235/6, 325/7, 338/3, 627/3,4, 670/4, 688/56
 a.-urlar 90/2
 a.-tı 81/2
 a.-mış 275/11
 a.-ğay 42/7
 a.-kay 42/7
 a.-ay 245/2, 386/5, 482/2, 689/246, 268
 a.-ayın 507/7
 a. 85/1, 179/7, 383/5, 507/4, 536/5, 539/7, 689/134, 150, 193
 a.-ğıl 377/11
 a.-mağıl 562/9
 a.-kıl 377/11, 534/4

- a.-ıñ 179/4, 573/7
a.-sam 89/3, 207/3, 291/3,
689/156
a.-sa 117/3, 145/7,
299/1
a.-urğa 229/4, 394/3,
605/7, 689/252, 822
a.-urda 90/2, 181/6,
685/4
a.-ğuça 120/4
a.-kuça 120/4
a.-iban 516/1
a.-ıp 9/3, 227/4, 427/9,
687/25
a.-a alman 402/1, 689/149
a.-a almadım 63/5
a.-ğumdur 184/4
a.-kumdur 184/4
a.-kum durur 626/2
aytıl- söylenmek
a.-madı 608/6
a.-may 608/6
a.-mayın 686/7
‘ayyār A. zeki, kurnaz,
hilekâr, dolandırıcı
474/7, 688/59
büt-i ‘a. 557/7
şeb-rev-i ‘ayyār 560/6
‘a.-ıdın 372/4
- az- azmak, ayrılmak, yoldan
çıkmaq
a.-dı 271/9, 346/7,
462/7, 463/7, 501/7,
596/3
a.-madı 678/7
a.-ğan 170/4
a.-ıban 365/4
a.-ıp 379/2, 684/3
a.-ıp-min 431/6
az az 71/8, 99/2, 114/2, 128/5,
162/6, 198/3, 297/1,
644/1
a. ol- 263/4
a.-dın az 263/4
a.-ıdın 394/7, 681/55
a.-dur 45/7, 167/2,
264/5, 412/5, 561/7
a.-rak 343/2
āz F. açgözlülük, hırs, tamah
ā. u hırşıdın 690/5
‘azā A. yas, cenaze töreni,
sabır, başsağlığı ziya-
reti 186/3
‘a. bol- 417/5
‘a. tut- 39/8, 40/6, 335/5,
423/6
‘a.-ğa 426/1
‘a.-sı 352/6
‘a.-sığa 335/4

- 'a.-sıdın 525/1
 'a.-larığa 173/6
 a'zā A. ('uzv'un ç.) organlar
 a.-sı 685/16
 'azāb A. işkence, üzüntü, keder
 688/100
 'a. bol- 45/7
 'a. çik- 540/2
 'a. iyle- 16/5
 'a.- kıl- 573/7
 'a.-ı 163/3
 'a.-ın 481/11
 'a.-ıdın 456/6, 481/11
 'a.-i 441/3
 'azād F. kurtulmuş, serbest
 126/1, 190/6, 264/6,
 387/4, 688/34
 serv-i āzād 351/5
 sūsen-i ā 176/3
 ā. bol- 505/7, 516/10,
 537/1
 ā. it- 100/1, 103/4,
 296/6, 666/5
 ā. iyle- 127/7, 689/60
 ā. ol- 49/5, 689/255
 ā.-dın (sūsen-i ā.) 208/3
 ā.-ların 537/8
 āzāde F. hür, serbest 606/6,
 689/327
 şeh-i ā. 689/51
 ā.-nın 457/6
 ā.-din 203/7
 ā.-din (sūsen-i ā. 208/3
 āzāde- kad F.A. uzun boy
 529/6
 āzādelik/ğ F.T. serbestlik
 813
 āzāde- veş F. hür, serbest gibi
 274/7
 azadlık F.T. serbestlik, hürlik
 135/4
 a'zam A. ulu, büyük
 a. 662/2
 'arş-ı a 689/308
 çerh-ı a. 325/2
 a.-dur 425/5
 a'zamlık A.T. büyüklük 662/3
 āzār F. incitme, takdir 311/7,
 374/1, 502/3,5, 560/9,
 576/9, 637/5, 651/8
 ā. ūze ā. 283/2
 ā.-ğa 569/8, 587/6, 601/6
 ā.-ğa (ba'is-i ā.)
 290/3
 ā.-ımnı 318/1
 ā.-ın 402/7
 ā.-ı 371/4, 374/1
 ā.-ını 502/3, 628/3
 ā.-dur 189/1
 āzārlik F.T. fenalık görmüş
 olma 308/1,2
 azgun asi, serkeş, tuğyan,
 yolu kaybetmiş
 a.-ı 346/7

- azık- yol ı kaybetmek, şaşır-
mak, yoldan çıkmak
a.-kan 484/1
a.-ıp 65/2, 264/4,
626/4
a.-mak 657/2
- ‘azīm A. niyetli 293/7, 534/2,
601/7
‘a. ol- 11/4
‘a.-i 210/2
- ‘azīmet A. gitme, gidiş
‘a.-i deşt 625/7
‘a. it- 265/7
‘a. kıl- 552/9, 687/7
- ‘azīz A. sevgili; muhterem 141/7,
274/9, 476/3, 687/18,
689/173
- ‘azl A. işinden çıkarma, yol
verme 233/5
- ‘azm A. niyet, kasıt, karar
681/67
‘a.-i deyr 344/7
‘a.-i geşt 581/3
‘a.-i harābāt 628/7
a.-i kūy-ı hammār 506/7,
676/6
‘a.-i meydān 513/7
‘a.-i meydānī 613/3
‘a.-i mihrāb 277/3
‘a.-i sefer 415/1
‘a.-i zulmet 247/6
- ‘a.it- 60/5, 82/8, 111/3,
196/1, 223/3, 239/7,
302/6, 455/7, 559/2,
618/10, 647/6, 680/4,
689/70, 177
- ‘a. iyle- 118/1, 294/10,
375/7, 540/7, 661/2,
687/1,8, 688/28, 689/179,
706/1
- ‘a. kıl- 415/4, 479/3,
661/5
- ‘a.-i 424/7
‘a.-ini 154/4
‘a.-iğa 60/2, 82/5,
413/8, 688/102
- āzmūn F. deneme
ā.-dın 101/8
- āzürde F. incinmiş 55/3, 58/3,
175/1, 269/5, 688/93
ā. bol- 311/5
- āzürde-cān F. ruhu incinmiş
a.-i 652/2
- āzürde- hātır F.A. gönlü
incinmiş
ā.-dur 151/9
- āzürde-ten F. teni incinmiş
ā.-dür 195/2
- ‘azze men-kanā A. kanaat eden
aziz olur 758

B

- bāb A. kapı; konu; yol
 b.-ı vefā 335/7
 b.-ın 689/91
 b.-ıda 485/3, 666/6
 b.-ında 275/8
- bād F. rüzgar
 b.-ı burūt 90/6
 b.-ı sabā 246/1, 290/3
 b.-ı sabāğa 98/2
- bādām F. badem; sevgilinin
 güzel gözü 272/6, 307/7,
 686/10,12
 b.-dadur 142/5
- bād-āverd F. Bizans İmparatoruna
 ait bir gemide rüzgar ta-
 rafından Hüsrev Pervîz'e
 götürülen hazinelerden
 birinin adı
 b.-ime (genc-i b.) 586/7
- bāde F. şarap; içki 10/8, 14/7,
 16/5, 59/6, 63/8, 68/7,
 75/1,7, 81/6, 83/1, 101/5,
 106/, 150/5, 153/5, 184/5,
 355/, 377/10, 389/7, 479/1,
 491/6, 502/6, 506/7, 535/8,
 543/6, 546/1,2, 557/7,
 558/7, 560/1, 567/7, 582/5,
 595/7, 596/5, 608/7, 610/8,
 612/1, 613/1, 625/5, 630/6,
 636/6, 649/5, 654/7, 681/22,
 62,65, 688/10,29,32,80, 689/13,
- 70,85,95,132,211,392,
 446
 b.-i gül-fām 'kırmızı
 şarap' 682/4, 689/84
 b.-i gül-gün 'kırmızı
 şarap' 94/1, 222/5, 233/1
 b.-i gül-reng 'kırmızı
 şarap' 279/8
 b.-i hecrdin 661/5
 b.-i 'ışık 689/359
 b.-i lem'ası 689/201
 b.-i mestāne 'keskin
 şarap' 689/55
 b.-i nāb 'duru şarap'
 44/7, 45/1, 689/389
 b.-i rengin 689/133
 b.-i sāfî 191/3
 b.-i vaḥdet 412/8
 b.-i vaşlın 366/7
 gül-gün b. 100/3
 b. iç- 66/3, 73/3, 160/3,
 178/7, 553/2, 688/91
 b. tut- 12/8
 b.-ni 227/6, 495/6
 b.-ğa 25/1, 46/5, 162/5
 b.-din 20/5, 108/6, 142/1,
 435/6, 676/3, 681/66,
 689/339
 b.-din mü 394/2
 b.-si 182/6, 642/11,
 689/126
 b.-siniḡdür 345/6

- b.-sin 22/2
b.-sidin 181/5
b.-dür 35/7, 54/3, 278/6
b.-î 689/79
bāde-fürüş F.meyhaneci 106/2
muğ-beçe-i b. 301/5,
345/2, 642/3
bāde-nüş F. şarap içen 792
b.-ım 260/5
b.-um 72/7, 260/5
bāde-nüşî F. şarap içicilik
256/7
bāde-pālālîk F.T.şarap süzücülük
b.-ka 220/5
bāde-perest F. şaraba pek düşkün
689/56,451
muğ-beçe-i b. 688/11,22,33,
44,55,66,77,88,99,110
bāde-perestāne F. şaraba tapar-
casına 688/55
bāde-peymā F. şarap içen; şarap
ölçen 27/5
şūh-ı b. 427/7
bādiye A. çöl
b.-i 'ışkına 5/7
b.-sin 614/7
b.-side 180/3
b.-sinde 180/3
bādiye-peymā A.F. çölde dolaşan
b.-yi 689/419
bād-pā(y) F.yel ayaklı; ayağına
çabuk kimse 60/2, 349/2
b.-ı çerh-peymayı
610/5
b.-î 350/9
bād-peymā F. rüzgar ölçüsü;
faydasız işlerle uğraşan;
seyyah
şūh-ı b. 427/7
bāğ F. bahçe; dünya; cennet
39/7, 100/4, 128/9,
138/6, 167/2, 203/4,
206/5, 253/7, 312/2,
343/5, 408/1, 441/6,
500/7, 529/6, 537/1,8,
555/6, 581/7, 620/4,
660/4, 720/2, 809
b.-ı cihān-ārā 383/1
b.-ı devlet 689/205
b.-ı devrān 138/8
b.-ı hayātım 689/224
b.-ı hecr 116/2
b.-ı hümāyūn 193/1
sebze-i b.-ı İrem'dür
'cennet' 544/1
b.-ı letāfet 584/2
b.-ı 'ömrüm 666/4
b.-ı rızvān 'cennet'
477/4
b.-ı vaşlı 98/2
b.-ı vişalin 541/1
b.-nı 292/3, 468/7
b.-da 194/1, 292/6,
688/46

- b.-dın 408/3, 438/1
b.-imğa 659/4
b.-uğa 50/1
b.-ındın 205/1
b.-ı 57/1, 205/4, 229/9,
236/1, 389/1, 586/3,
618/1, 686/17, 688/45
b.-ının 167/8, 201/1,
488/6, 586/6
b.-ın 116/3, 647/1,
689/91
b.-ını 70/6, 612/1,
689/215
b.-ığa 517/3, 605/2
b.-ıda 41/5, 154/7,
219/1, 237/9, 263/5,
500/5, 514/1, 517/3,
529/9, 602/8, 619/6,
660/4, 678/6, 689/108,
152
b.-ıdın 488/9
b.-ıdur 172/1
bāğ-bān F.bahçıvan; bağıcı
37/7, 365/4, 492/4,
494/6, 508/3, 631/6,
640/3, 672/5
b.-ā 77/6, 471/7
Bağdād A.y.a. Irak'ta bir
şehir 425/7
bağ(ı)r bağır; göğüs; ciger
59/1, 156/1, 343/2,7,
353/4, 426/4, 484/6, 540/3,
551/8, 560/3, 564/1,
631/1, 689/353
b.-nın 627/2
b.-ğa 12/3, 348/4
b.-dın 585/4, 627/3
b.-ım 9/1, 65/4, 152/1,
258/1, 401/4, 413/3,
435/1, 453/5, 481/7,
564/1, 589/4, 655/4,
669/5
b.-ımını 154/2, 199/1,
397/5, 399/3, 532/2,
558/3, 581/4, 616/4
b.-ıma 51/1, 266/3,
266/7, 645/1, 688/58
b.-imğa 265/5, 524/2,
654/2, 689/253
b.-ımda 553/2
b.-ımdın 127/3, 154/2,
518/6, 628/3
b.-ın 492/7
b.-ığa 651/7
b.-ı 70/7, 188/1, 506/2,
532/2, 654/2
b.-ı taş 278/1
b.-ın 506/5
b.-ını 251/1
b.-ığa 641/3
b.-ıda 585/4
b.-ıdın 679/2
bağla- bağlamak
b.-r 36/3, 90/1, 103/6,
114/6, 552/8

- b.-dım 302/8, 414/4,
427/6, 618/10
- b.-dın 258/5, 342/4,
344/7
- b.-dı 25/5, 82/3, 582/1,
642/9,12
- b.-mış 87/1, 282/1,
355/7, 450/5, 617/2
- b.-ğay 470/7
- b.-mağay 376/5
- b.-ğaylar 628/4
- b.-y 473/3
- b.-ma 295/6
- b.-nız 654/7
- b.-sam 562/7
- b.-ğan 584/5
- b.-ban 83/3, 212/5,
350/2, 577/7, 688/30
- b.-p 90/1, 409/8,
422/4, 477/4,8, 557/5,
576/10, 688/65
- b.-ğandurlar 408/5
- b.-ganlardur 408/5, 674/5
- b.-p isen 82/5
- b.-p-sin 87/7
- b.-ptur 640/6
- b.-mağ 5/7, 17/7, 73/4,
681/75
- b.-mağğa 116/2
- b.-mağğa 116/2
- bağlan- bağlanmak; kapanmak
(yol)
- b.-ur 156/1
- b.-dı 27/5, 420/9,
611/3
- b.-sa 341/4
- b.-ıp 356/5, 419/4
- b.-dı irse 344/7
- b.-iptur 533/4
- bağlat- bağlatmak
- b.-ıp 69/7
- bağlığ bağılı 207/3, 646/5
- b.-dur 465/1
- b.-tur 465/1
- bahā F. kıymet, bedel, değer
- 115/2, 420/8
- b.-sı 355/5, 447/6
- b.-sin 74/2, 115/7
- b.-dur 273/6
- b.- bol- 500/3
- b. kııl- 422/3
- bahādır-veŝ/bahadūr-veŝ
- F. cesur, yiğit gibi
- 114/9
- bahāne F. sebep; noksan,
- kusur 17/1, 156/3,
350/8, 417/5, 559/4,
689/35
- b. iyle- 451/1
- b.-kııl- 682/14
- bahār F. bahar; ilk yaz 117/7,
137/1, 157/6, 158/7,
161/6, 254/6, 420/1,
438/1, 520/1, 522/1,
535/3, 602/8, 664/2,
809.

- b.-ı 'ālem 688/45
 b.-ı cemāliñde 312/6
 b.-ı hayātım 671/6
 b.-ı hüsñ 485/4
 b.-ı hüsñdin 103/8
 b.-ı vaşldın 271/9
 ebr-i b. 464 /4
 faşl-ı b. 566/3
 şubh-ı b. 44/1
 b.-ğaça 602/8
 b.-ım 585/5
 b.-ıma 254/7
 b.-ı 233/4, 353/3, 539/2
 b.-ın 233/4, 811
 b.-ında 26/4
 b.-ığa (ebr-i b.) 464/4
 b.-ıdın 543/5
 baḥıl A. cimri b. 389/4, 753
 b. bol- 686/21
 baḥr A. deniz 121/5, 133/2,
 171/3, 173/7, 233/3,
 322/7, 465/4, 658/3,
 685/19, 688/84, 689/14,
 48, 297
 b.-i cefā 190/2
 b.-i eş'ārda 689/351
 b.-i eşkim 76/2, 153/3
 b.-i fenā 688/73
 b.-i gird-ābın 370/1
 b.-ı gufrān 411/11
 b.-i ḥarābāt-ı 'ışk 322/8
 b.-i 'ışk 684/5
 b.-i kerem 136/11
 b.-i rahmet 605/2
 b.-i muḥit 'okyanus'
 704/2
 b.-i muz 'Buz Denizi'
 376/5
 b.-i sirişkim 349/4
 b.-i şigerf 689/341
 b.-niñ 322/9
 b.-nı 28/8
 b.-ğa 688/82
 b.-i 291/3, 322/6,
 425/5, 481/4, 662/8,
 689/269
 b.-iniñ 621/5
 b.-ini 277/7, 688/83
 b.-ığa 277/7
 b.-idin 43/4, 680/9, 748
 b.-ıdağı 688/85
 b.-dür 101/3
 baḥş A. konuşulan şey
 konu, söz 689/29
 baḥşāyiş F. bağışlayış;
 merhamet 689/40, 754
 baḥşiş F. bahşiş, bağış
 b. tap- 96/9
 baḥt F. talih 290/4, 687/24
 b.-ı güm-rāhım 595/3
 b.-ı güm-rāhımın 437/6
 b.-ı hümāyün 94/8
 b.-ı nā-fercāmı 191/5
 b.-ım 252/4, 410/3,

- 474/6, 478/3, 506/4,
596/3, 630/2, 807
b.-ıma 152/2
b.-ı 53/9
bāhter F. doğu 72/3,
689/98
b.-ğa 72/3
baht-yār F. mutlu, iyi talih
141/6
bahyeliğ/k F.T. dikişli,
kaba dikişli 551/3
bā'ış A. sebep, sebep olan;
gerek 304/5, 308/3,
321/6, 413/8, 615/7
b.-i āh 357/4
b.-i āzārğa 290/3
b.-i ğaflet 562/9
b.-i ğamdur 689/39
b.-i şayd 746
b. bol- 94/1, 627/1
b.-dür 529/4
b.-idür 689/358, 770
bak- bakmak
b.-ar-min 556/5
b.-ar 173/3, 636/1
b.-mas 9/1, 392/4, 570/8,
626/7, 646/1
b.-tım 28/1, 145/6, 440/3
b.-qay 636/1
b.-mağay 636/2,7
b. 185/2, 310/2, 380/1,
388/3, 536/6, 587/5
b.-ma 544/8, 601/8,
647/2, 661/6
b.-ıñ 151/9, 370/5
b.-mañ 699/2
b.-sam 28/1, 410/4,
477/12
b.-sañ 96/11, 590/7,
707/5
b. sa 20/7, 165/5, 198/4,
348/2, 571/5, 574/5
b.-masa 615/1
b.-ardın 547/2
b.-kan 570/3,9, 575/2
b.-ıban 553/5, 689/75
b.-ıp 16/3, 228/1,
429/5, 648/4, 682/7,
683/15, 689/80
b.-qaç 228/2, 636/4
b.-may 70/7, 273/2
b.-mayın 273/2
b.-a alman 250/3, 585/1,
591/1, 661/7
b.-a almas 242/1
b.-mak 178/5, 212/2,
250/3
bāk F. korku, sakınma 156/6,
560/2
ni b. 349/8
b. iyle- 154/5, 689/209
b. imes 243/5, 644/6
b. irmes 407/2
imes b. 97/4

bakış bakma, bakış

b.-iñ 353/1

b.-ı 348/4

bākī A. sonsuz, sonu olmayan;

sürekli 442/6, 473/6,

689/233

devlet-i b. 302/7, 564/7

b. bol- 217/4, 689/456

b. kal- 150/9, 275/4,

689/30

bal bal, tatlı 457/2

bāl F. kanat 579/9

b. ü per 493/5

b. u perini 616/2

per ü b 495/3

b.-in 541/7

b.-iğa 374/2

b.-ide 172/5

bālā-dest F. galip; meclisin

en yüksek yeri 689/325

balçık/ğ balçık, çamur

372/9, 650/1

balığ balık 310/5, 313/3,

618/5

bar- varmak, gitmek

b.-uram 61/3

b.-ur 29/3, 49/1, 61/3,

66/1, 144/4, 157/1,7,

196/1,7, 202/1,8, 265/7,

349/2, 385/4, 413/4,

661/1,3, 687/9, 689/29,

b.-mas 503/2

b.-urlar 49/1

b.-dım 444/2, 446/7,
682/1

b.-madım 596/2

b.-dın 784

b.-dı 68/1, 95/5, 103/9,

129/3,5, 144/7, 272/7,

324/2, 361/1, 378/2,

379/7, 426/4, 435/1,

448/5, 532/2, 678/5,

686/14, 688/69, 717/1,

799

b.-dılar 173/6, 689/ 424,

429

b.-mışam 474/7

b.-mış 361/2, 622/5

b.-ğay 611/10

b.-ay 270/6, 444/2,

687/11,14

b.-ayın 489/8, 689/45,

322

b. 15/6, 316/9, 735/3

b.-ma 60/6, 494/5

b.-ğıl 357/2, 463/7,

688/1

b.-mağıl 218/3

b.-u 534/1

b.-iñ 151/9

b.-sam 223/8

b.-masam 687/14

b.-sañ 492/7, 530/1

b.-sa 58/4, 169/3, 176/2,

196/4, 361/1, 385/3,

388/5, 416/2, 451/3,

- 526/4, 590/3, 615/4,
623/5, 648/5, 687/17
b.-urğa 265/3, 479/6,
687/12
b.-urda 166/2
b.-urı 440/2
b.-ğan 611/10
b.-ğanım 336/5
b.-ğanıñdın 406/4
b.-ğu 518/1,7
b.-ğalı 74/3, 407/7,
486/3, 523/4, 596/1
b.-ıban 254/2, 471/9,
517/8, 689/385
b.-ıp 42/8, 58/1, 60/1,
63/8, 95/1, 112/1, 156/7,
170/5,6, 171/4, 444/7,
445/4, 542/7, 601/2,
681/28,59
b.-ur bolsañ 652/7
b.-miş irdi 60/9
b.-ğay idim 596/1
b.-a alman 38/4, 196/3,
444/2, 687/16
b.-a algısı 202/5
b.-adur 152/1, 197/5,
548/4
b.-mağ imiş 459/4
b.-mağka 555/7
b.-mağım 687/15
b.-mağım 432/2
- bar var, mevcut; -dır 6/6, 9/7,
12/6, 15/6, 19/3, 23/7,
32/4, 40/1, 47/3, 52/1,
69/5, 9, 71/4, 81/3,
84/3, 94/4, 102/2, 7,
104/1,3, 109/4,5, 118/3,
126/2, 127/1, 128/5,
133/4, 137/6, 138/1,-9,
139/1.-9, 140/2, 151/5,
139/1.-9, 140/2, 151/5,
152/2, 153/3, 165/5,
168/5, 170/1.-7, 180/5,
191/1.-9, 192/1.-7, 200/1.-7,
217/3, 229/1, 245/6, 262/4,
264/5, 327/1, 329/5, 363/7,
414/7, 417/2, 445/5, 502/7,
526/2, 528/2, 529/5,541/8,
569/5, 590/4, 591/2, 595/4,
605/1, 615/1, 616/5, 631/5,
682/3, 683/4, 687/12,
688/40,67, 689/21, 428,
692/1, 703/2, 730/1, 805
b.-u yokum 99/6
b.-u yokun 358/6
b.- u yokunı 99/8
b. u yokın 562/8
b. u yokıdın 623/2
b. bol- 666/3
b. it- 384/4
b. ol- 402/1

- b.-lar 28/2
 b.-ım 418/5, 681/55
 b.-ımını 150/2, 318/5
 b.-ımğa 570/8
 b.-ıñ 358/6
 b.-ıñını 99/8
 b.-ı 473/10
 b.-min 31/2, 382/3, 442/6, 574/3
 b.-biz 273/6
 b. mu 38/1, 84/4, 488/5, 539/1.-9
 b. mu 622/6
 b. mudur 473/2
 b.-dur-sin 41/3
 b.-dur 1/9, 23/7, 57/8, 73/3, 77/2, 89/4, 102/8, 184/1,7, 189/6, 215/3, 320/2, 328/4, 329/4, 420/8, 430/4, 464/5, 615/5, 690/3, 785
 b.-dur mu 689/18
 b. durur 46/2, 536/1
 b.-ıdı 21/6
 b. idi 21/6, 48/9, 466/1, 522/6, 688/95
 b. idiler 689/289
 b. imiş 583/5
 b. ise 303/4, 378/4, 677/6
 b. iseler 689/232
 b. ikende 636/7
 b. ikin mü 337/1
 b. irdi 42/6, 619/1, 659/2, 689/149, 400, 735/1
 b. irse 344/9, 516/10
 b. irkenimni 608/4
 bār F. meyve; yük
 b.-ı feyz 291/7
 b.-ı melālet 178/8
 bārān F. yağmur
 tīr-i b. 477/12
 tīr-i b.-ı belā 210/3, 521/4
 tīr-i b.-ı fīrāk 500/6
 tīr-i b.-ı ğamıñ 464/6
 seng-i b.-ı beliyet 593/6
 barça bütün, hep, hepsi 8/8, 12/6, 13/7, 18/5, 44/5, 50/2, 60/5, 105/2, 118/4, 127/3, 136/7, 151/3, 172/7, 261/3, 262/1, 322/7, 383/2, 412/5, 494/2, 528/2, 544/3, 594/7, 600/4, 603/2, 627/7, 632/6, 664/4, 678/2, 681/63, 687/28, 689/18, 93, 147, 153, 215, 240, 698/2, 744.
 b.-nıñ 689/449, 804
 b.-nı 233/3, 490/5
 b.-ğa 329/4, 513/6, 689/346, 347

- b.-dın 208/7, 673/3,
689/399, 440
- b.-sı 289/5, 384/4,
688/103, 805
- b.-sını 689/272
- b.-sın 689/237
- b.-sıdın 66/4
- b.-sındın 66/4
- b.-sız 689/291
- bāre F. dost; hak; kerre,
növbet
- b.-min 515/5
- bareka' llah A. Allah mübarek
etsin; bereketli olsun
686/13
- bār-gāh F. padişah sarayı otağ,
izinle girilen yer
- b.-ı 'ışide 687/27
- barı bütün, hepsi, herkes
7/6, 37/2, 58/7, 65/7,
117/7, 130/2, 132/4, 137/3,
176/2, 180/4, 228/7, 269/5,
298/5, 329/4, 303/4, 330/3,
369/6, 412/3, 442/2, 467/4,
489/5, 524/8, 502/4, 583/3,
626/3, 634/5, 642/7, 663/1,
7, 682/9, 688/39, 689/76,
297, 355, 712/2, 762, 800
- b.-nın 689/202
- b.-ğa 136/11
- b.-da 15/6, 143/4, 242/12,
270/3, 511/5
- b.- dın 689/148, 698/1
- b.- in 33/7, 76/2, 327/6,
397/2, 557/2, 663/2, 689/51,
260
- b.-nı 320/5
- b.-sı 17/1, 393/5
- b.-da 15/6, 375/5, 485/3,
547/7
- barış varış b. u kiliş
254/2, 265/3
- bāri A. Allah; F. hiç değilse,
hiç olmazsa 69/6, 77/6,
350/9, 357/6, 385/2,
412/6, 430/7, 462/6, 536/4,
583/6, 612/6, 639/9, 643/4,
656/1, 672/1, 9, 689/260,
293, 703/2, 725/2
- bārid A. soğuk 263/1
- bārik-bānlik F. l. ince görüş-
lülük
- b. kıl- 686/7
- barlas Semerkant yakınında bir
yer adı, Özbek boylarından
birinin adı 150/7, 425/7
- b.-ıdın 491/7
- barmağ parmak (krş. barmağ.)
- b.-ım 416/1, 432/1
- b.-umnı 51/8
- b.-ı 691/1
- b.-ın 282/1
- b.-larında 369/1
- b.-larındın 369/1
- barmağ parmak (krş. barmağ)
- b.-larında 369/1
- bas- basmak
- b.-tı 480/3

- b.-miş 480/3
 b.-arğa 409/6
 başır A. görüp anlayan,
 basiretli 306/7
 baş baş 198/5, 232/4
 247/2, 273/4, 600/1,
 648/5
 b. yalañ 427/8, 688/78
 b. aqar- 58/8, 254/1,
 683/20
 b. al- 683/16
 b. alıp kit- 446/11
 b. çık- 688/72
 b. çık- 64/2, 176/5,
 296/1,9, 462/3, 473/1,
 544/6, 587/5, 675/6,
 696/1
 b. indür- 359/6, 449/7
 b. koy- 277/3, 278/1,
 331/6, 462/3, 533/7,
 630/4, 689/403
 b. köter- 110/8, 490/6,
 739/3
 b. soq- 68/7, 562/5
 b. ur- 46/1, 69/4,
 452/5, 689/37, 80,
 169
 b.-nı 185/3,480/4, 689/80
 b.-ka 80/2, 239/2, 373/6,
 387/8, 689/119
 b.-da 367/7
 b.-ta 367/7
 b.-dın ayak 311/5, 355/7
 b.-tın 52/1, 61/3, 206/1,
 659/2, 666/5
 b.-tın ayağ 311/5
 b.-tın ayağı 393/3
 b.-tın ayağımdur 553/1
 b.-tın ayak 87/10, 355/7,
 583/7
 b.-tın ayağı 150/2
 b.-tın (yañ b.) 412/8
 b.-tın (yañı b.) 135/1
 b.-tın kiç- 689/374
 b.-ım 58/1, 69/2, 79/2,
 139/4, 154/6, 189/2,
 377/1, 388/3, 448/4,
 461/7,515/5, 553/1,557/4,
 614/2, 623/5, 625/1.
 b.-ım al- 487/2
 b.-ım koyı tüş- 383/4
 b.-ım üze 359/3
 b.-ım üzre 54/5
 b.-ımın 314/5
 b.-ımını 138/3, 188/6, 430/5,
 552/2, 544/6, 623/5,629/2,
 681/82
 b.-ıma 65/5, 68/4, 110/1,
 155/3, 160/7, 186/3,
 189/2, 207/4, 228/2, 231/6,
 253/2, 254/2, 270/3, 359/1,
 378/1, 420/4, 427/3, 437/4,
 505/2, 534/4, 568/2,6,
 575/1, 585/5, 622/5, 681/56,
 99, 684/7, 688/5, 25,
 689/372

- b.-ımğa 20/4, 64/1,
 71/2, 161/4, 178/1,
 186/1, 256/1, 259/5,
 269/2, 272/2, 350/1,
 364/2, 403/6, 417/1,
 498/7, 522/2, 526/1,
 554/6, 568/3, 575/4,
 595/2, 607/1, 625/3,
 647/5, 660/2, 689/369,
 403, 739/3
 b.-ımda 64/1, 137/1,
 146/1, 221/1, 318/3,
 446/5, 595/1
 b.-ımda idi 349/3
 b.-ımdın 175/2, 228/3,
 262/2, 304/4, 436/5,
 689/377
 b.-ımdur 188/3
 b.-ıñ 112/5, 137/1,
 532/1, 631/5, 643/8
 b.-ıñ al kit 39/5
 b.-ıñ alıp 652/8
 b.-ıñnı 89/4, 574/7
 b.-ıña 179/3, 197/4, 233/6,
 254/1, 339/9, 652/8
 b.-ıñğa 43/1, 60/7, 130/5,
 134/2, 179/3, 306/3,
 323/1, 325/9, 342/2,
 406/3, 498/7, 643/8
 b.-ında 197/1
 b.-ı 160/2, 337/1,
 373/6, 569/7
 b.-ı (her tañ b.) 656/2
 b.-ı (koyı b. tüş-) 358/3
 b.-ı üze 32/6
 b.-ın 64/2, 185/3, 515/5
 b.-ın bürke- 620/4
 b.-ın kis- 674/5
 b.-ın ur- 281/3
 b.-ını 46/3, 154/6, 232/4,
 490/6, 563/7, 679/4
 b.-ında 102/5, 529/6
 b.-ığa 7/1, 62/3, 96/1,
 102/5, 106/6, 134/1, 160/4,
 7, 169/2, 259/2, 321/3,
 342/2, 349/1, 420/4,
 573/3, 546/5, 557/1.-9,
 563/7, 643/3, 685/9, 731/1
 b.-ığa (anıñ mezârı b.)
 403/7
 b.-ığa ivrül- 49/3, 202/4,
 534/2
 b.-ığa yit- 438/7
 b.-ıda 149/1, 172/3, 305/2,
 421/2, 356/3, 557/3, 605/3,
 677/4
 b.-ıdın 76/3, 489/9, 635/3,
 671/9, 766
 b.-ıdur 671/9
 başağ başak; ok 157/5
 b.-ıñnıñ timürin 407/4
 başağ başak; ok (krş. başağ.)
 278/5
 b. şakli 493/5

- b.-dın 333/3
başkar- başarmak; bitirmek;
yol göstermek; çevirmek,
yöneltmek
b.-u 534/5
b.-mağım 432/7
başla- başlamak, göndermek
b.-dım 825
b.-dı 63/4, 254/1
b.-mı 282/2, 681/71
b.-y 689/361
b. 202/8, 602/9, 656/6,
689/125
b.-ğaç 147/4
b.-mağ 9/5
başık güneş 14/4
başlı başlı 689/453
bat- batmak
b.-ar 24/4
b.-tı 597/5
b.-ıp 516/9
bat çabuk, çabucak, hemen;
erken 77/4, 305/9,
309/6, 513/5, 680/2,
725/1, 735/3
b. bol- 605/7
b. kil- 406/1
b. b. tut- 548/6
b.-rağ 352/4
Baḥa A. Mekke-i Mükerreme;
dere 686/5
bāḥıl A. boş, yalan; çürük
b. ol- 563/2
baḥī A. ağır, yavaş hareketli
681/83
b.-dür 306/5
bāver F. inanma; tasdik; doğru,
sağlam
b. bol- 10/6
b. kıl- 252/5, 453/1
bā- vücd F.A. özellikle, yine de;
rağmen, -den başka 69/4
b.-ı bī-vefālīg 275/8
bay zengin
b. u çıkannı 749
b.-larğa (körke b.) 225/6
baylığ zenginlik
b.-ı 411/10
b.-ın 411/10
Baykara İbn-i Manşūr A. Ö.a.
Hüseyn Baykara 689/138
Bayram bayram 442/1, 479/1,
494/1,2
b.-ğa 613/8
b.-da 613/1
bāzār F. pazar, çarşı 133/4,
557/5
b.-ı ḥüsni 218/4
b.-ğa 569/6
b.-ı 358/1
b.-ı 114/6
b.-ıda 69/3, 115/4, 356/5,
488/2, 607/3
b.-ıda (tört b.) 69/7,
350/2
bāz-gün F. baş aşağı; uğursuz,
ters

b.-ı (na'1-i b.) 501/7
ba'zı A. bazı, birazı, bir
kısmı 341/5 , 159/2
bāzī F. oyun, eğlence
618/7
bāzil A. bol bol veren,
dağıtan 96/9
bāz-keşt F. Nakşi
tabirlerindedir 731/2
bebek göz bebeği
b.-im 435/5
becā A. geniş, bol; geyik,
karaca 427/9
be-cüz F. başka, -den gayrı
434/6, 560/8, 616/7
bed-‘ahd F.A. sözünde dur-
mayan; vefasız
b.-din 35/9
Bedāhşān y.a. Afganistan'da
yakutuyla ünlü bir
yer adı
la'1-i B. 513/3,
689/73, 96
bedel A. karışıklık, değişme
b. bol- 80/9, 198/2
b. iyle- 138/2
beden A. beden, vücut 37/2,
117/5, 333/5, 466/6,
664/5
b.-ğa 678/1
b.-im 343/3
b.-dür 195/4

bed-fercām F. sonu kötü
dehr-i b. 22/4
bed-gümān F. kötü şüphede
bulunan
b.-ım-sin 357/7
bed-ḥāl F.A. hali kötü,
düşkün
b. idim 108/3, 336/7
bed-hūy F. huysuz, kötü huy
b.-lar 311/1
bedī' A. eşi ve benzeri ol-
mayan, mükemmel bir
şey icad eden; yeni
569/7, 689/47
b.-ide 689/421
bedīl A. karşılık; vekil
b. 686/2
bed-kār F. işi, hareketi kötü
min-i b. 229/8
bed-kāre F. hareketi, işi
kötü
b.-dür 152/5
bed-mest F. kendini bilmeye-
cek derecede sarhoş
216/2
b. ol- 184/1
bed-mestliĝ F.T. kendini bil-
meyecek derecede sarhoş-
luk 576/10, 657/3
bed-mihr F. iyilik etmeyen,
insaniyetsiz 55/7, 402/2
Çerḫ-i b. 689/158

- b.-ni 350/8
b.-din 192/1
bed-nām F. adı kötüye çıkmış
682/12
b. bol- 82/4
b.-dın 681/18
bed-nāmlıg F.T. adı kötüye
çıkışlık
b.-lar 363/5
bed-rūz F. günü, zamanı kötü
b.-ğa (min-i b.) 689/380
be-ğāyet F.A. son derece
108/2, 109/1,7, 190/3,
263/3, 296/4, 303/3,
461/6, 463/6
Behmān F. ö.a. İran şahlarından
birinin adı 689/150
behr F. hisse, pay 210/7
b. yitkür- 689/28
behrām F. merih yıldızı
597/2
b.-nın 597/2
Behrām F. ö.a. İran padişah-
larından birkaçının adı,
Behrām Gur 145/6,
689/22
B.-ī (kemend-i şayd-ı B.)
660/8
behre F. hisse, pay; kısmet
316/2
b. al- 530/3, 566/3
b. tap- 549/3
b.-m 472/1, 483/3
behre- mend F. nasipli, hisseli
3/2, 274/6
behresiz F.T. nasipsiz 80/6
behre-ver F. nasipli, payını
almış 274/6
g. bol- 276/5
b. kıl- 240/6
beğā A. ebedi, ölümsüzlük;
devam 374/7, 479/7,
611/10, 689/16, 764
b.-yı cāvidān 504/6
b.-yı ebed 670/9
mülk-i b 46/7
b. tap- 412/8
b.-sı 485/3
beğāsız A.T. ölümlü 543/5
bel A. belki 301/5, 382/1,
439/5, 453/3, 527/2,
572/6, 645/1, 689/29,
273, 343
belā A. belā, keder, afet;
(mec.) sevgili 2/6,
3/6, 15/3, 32/6, 60/7,
113/1, 146/3, 147/5,
7, 149/7, 152/2, 188/2,
256/1, 263/7, 317/2,
350/3, 498/7, 500/4,
502/7, 530/4, 534/6,
562/4, 579/2, 589/2

- 595/1, 600/7, 612/7, 627/5,
636/2, 677/2, 681/54,
684/2, 11, 687/14, 689/391
b.-yı cān 791
b.-yı cāvidāndur 33/2
b.-yı 'ışk 76/4
'ayn-ı b. 212/3
berk-ı b. 169/1, 228/4
dām-ı b. 174/5
ğayr-ı cām-ı b 604/1
kūh-ı b. 162/3, 206/4
naħl-i b. 452/4
seyl-i b. 684/5
řūħ-ı b. 226/6
tīr-i bārān-ı b. 210/3,
521/4
zencīr-i b. 18/5
derd ü b. 496/1
b.- bol- 525/7
b. çik- 542/4
b.- tart- 426/4
b.-nı 253/5
b.-ğa 35/1, 70/8,
329/9, 350/10, 379/4,
448/5, 496/2
b.-ğa (ħayl-ı b.) 417/4
b-. da 475/3
b.-dın 32/6, 226/6,
270/1, 808
b.-lar 228/2, 568/3,
517/4, 573/1, 689/369
b.-larğa 600/7
b.-lardın 338/8, 524/1
b.-sı 231/5, 355/1
b.-sın 85/3, 475/3,
683/6
b.-sın (nīř-i b.) 689/402
b.-sında 26/2
b.-sıdın 525/7
b.-dur 197/1,2, 238/5,
808
belā-engīz A.F. bela
çıkaran 212/1
'ışk-ı b. 662/3
b.-din ('ışk-ı b. 492/1
belāğat A. güzel söz söyleme
ehl-i b. 300/1
belā-keş A.F. bela çeken,
kederli 589/1, 600/7
zār-ı b. 63/5
b.-ğa (mecnūn-ı b.)
283/2
b.-ge (mecnūn-ı b.)
283/2
b.-lerge 679/1
b.-min 379/5
b.-biz (zehr-i b.) 268/6
belālığ A.T. belalı 492/1
belāyī A. belalı 231/5,
681/28
b.-dür 808
belī F. evet 36/9, 388/1,
476/5
beliyyet A. felaket, keder

- 177/4, 210/6, 267/7,
589/4, 590/1, 629/2,
652/8
seng-i bārān-ı b.
593/6
b.-din 443/5
b.-ler 427/3
b.-dür 814
belki F. belki, umulur 156/5,
177/8, 305/8, 350/2,
407/5, 451/5, 454/6,
489/10, 536/7, 546/2,
632/6, 681/45, 689/135,
284, 310, 370, 704/2
belkim A.T. belki, hatta
132/3, 236/1, 450/5,
515/4, 533/1, 601/2,
689/81
bem (m) A.tambur, ud gibi mü-
zik aletlerine takılan
en kalın tel
zīr u b. 76/1, 211/7
b.-de 334/7
be-naqd A.parayla
b. 586/17
bend F. bağ, engel 130/1
b.-i zülfi 469/2
b.-i zülfün 460/4
b. bağla- 116/2
b.- it- 227/3, 271/9,
274/1
b.ķıl- 475/2, 684/7
b. ol- 677/3
b. tart- 127/7
b.-ni 582/3
b.-din 259/7
b.-imni 684/8
b.-i 204/1, 449/4
b.-idin 287/1, 462/3
b.-idür 148/4
bende F. kul, köle bī-çāreġa
693/1
b.-i Ĥudā 693/2
b. bol- 259/5, 537/1
b.-si 8/5
b.-siniġ 690/1
b.-siġa 693/2
b.-biz 604/4
bendeliġ F.T. kulluk, kölelik
b.-iġa 689/330
benefş/benefşe F. menekşe;
mor 203/1, 279/1.-9,
343/4
b.-dür 279/7
benefşe-reng F.menekşe renkli;
gökyüzü 279/2
benefşe-zār F. menekşelik
b.-dın 476/4
benī ādem A. adem oġlu, insan
oġlu 31/4, 565/7
cins-i b 689/304
b.-ġa (cins-i b.) 86/1

- b.-de 683/3
 b.-de (cins-i b.) 689/408
 bennā A. mimar, kalfa
 büt-i b 93/4
 b.-sıdın 491/6
 ber F. meyve, göğüs 402/2,
 471/7
 b.-i ğam 271/6
 b. bir- 147/6, 471/7
 ber-bād F. perişan, harap;
 pis, kirli 176/4, 203/4,
 329/1, 387/1, 537/5
 b. bir- 119/4
 b. bol- 407/3
 b. it- 509/1
 b. iyle- 332/4, 812
 b. ol- 650/1
 berg F. yaprak 19/3, 23/2,
 73/4, 647/1,2
 b.-i destārım 647/5
 b.-i gül 253/2, 389/4,
 398/4, 457/2, 485/8,
 597/1, 600/11, 553/2
 b.-i gülniñ 21/4
 b.-i güldin 10/9
 b.-i güli 125/6
 b.-i ħazān 438/3
 b.-i kāhım 458/ 3
 b.-i ney 204/1
 b.-i semen 122/5
 b.-i tāk 154/8
 b.-i vefā 483/6
 keşret-i b.-i şecer
 398/3
 naħl-i b.-i tākni 654/7
 b. ü neva 643/9
 b.-ni 477/8
 b.-i 40/2, 137/1, 203/6,
 527/3, 647/6
 b.-ini 326/4
 b.-inde 536/6
 b.-idin 40/4, 203/1,2
 ber-geşte F. tersine dönmüş,
 yüz çevirmiş
 b. ol- 689/120
 ber-ħaķ F.A. hak üzere
 imām-ı b. 689/306
 ber-hem F. dağınık, perişan
 228/8
 b. bol- 587/6
 b. ur- 216/5, 347/2,
 628/8
 ber-ħurdār F. mesut; nasipli
 283/3, 689/83
 b. bol- 402/2
 ber-ħurdārliğ F.T. bahtiyarlık,
 saadet
 b.-lar 240/6
 berķ A. şimşek 39/4, 44/2,
 75/3, 171/4, 231/3,
 265/6, 416/4, 500/2,
 505/3, 522/1, 610/5
 b.-ı āfet 60/1, 178/4,
 221/3, 684/5

- b.-ı āfeti 627/3
b.-ı belā 169/1, 228/4
b.-ı dırahşende 689/97
b.-ı ğam 36/5
b.-ı hātıf 489/6
b.-ı ışk 607/5
b.-ı lāmi'ni 339/1
kadem-i b. 689/309
b. ur- 380/2
b.-ni 306/5
b.-dın 406/1
b.-ı 86/3, 612/7
b.-ını 367/1
b.-ıdın 100/5, 250/1,
529/1
b.-ıdın mu 427/4
ber-kemāl F.A. mükemmel
b. ol- 793
berkehd F. koparma; rüşvet;
iri yapılı genç 116/5
berķ-reftār A.F. şimşek gibi
giden 406/1
berķ-rev F. şimşek gibi gi-
den 660/9
semend-i b. 532/1
b.-ler 142/9
ber-serī F. üstünlük
609/1
ber-ţaraf A.F. bir yana
atılan
b. kıl- 406/6, 564/7
- bes F. evet, muhakkak ki;
yeter, yetişir; çok
7/7, 14/9, 13/4, 32/2,
60/8, 70/3, 79/4, 234/1,
236/1,-7, 242/6, 243/1.
-7, 247/1.-9, 253/4,
264/6, 267/5, 453/4,
499/4, 541/6,9, 558/8,
587/8, 589/5, 623/7,
641/4, 654/3, 656/5,
658/5, 681/81, 687/16,
688/41, 689/400, 723/2,
755
b. ki 25/2, 50/3, 71/2,
180/6, 185/3, 200/7,
416/1, 631/4, 676/1,
685/17, 686/10, 821
b. kim 134/6, 168/7, 210/9
324/7, 620/2
b. durur 241/5, 242/3,
257/7
b.-dür-min 689/412
b.-dür 47/3, 134/2, 194/1,
267/4, 324/4, 327/1,
450/7, 468/2, 561/4,
623/8, 689/164
b.-tür 134/2, 267/4,
324/4, 327/1
besā F. nice, pek çok, hayli
97 /2, 105/5

besī F. pek, çok 1/9, 7/7,
23/7, 27/8, 76/7, 93/4,
127/7, 139/9, 151/9,
152/7, 180/5, 241/1,
242/4, 255/8, 296/8,
303/2, 308/2, 310/7,
321/6, 324/6, 336/6,
473/6, 524/8, 681/64,
96, 689, 217, 288, 395

beste F. bağılı

b.-i dam 100/1

beşer A. insan 42/3

cins-i b. 1/4

b.-din (cins-i b.) 194/1

be-teng F. sıkıntılı

b.- ol- 311/10

beter F. daha kötü 398/9

b.-dür 531/6

bey⁴A. satma, satış

b.-iğa 416/3

beyābān F. kır, çöl 489/3,

635/6

b.-larnı 534/1

b.-ım 423/4

b.-ımğa 567/7

b.-ıda 223/8, 466/3

beyān A. anlatma, bil-

dirme

b. kıl- 187/4, 684/9

b. it- 556/7

b. iyle- 503/4, 689/281

b.-ı (süreyin harf b.)

689/280

Beyānī A. ö.a. Beyani

689/281

beyāti F. (beyāti) Türk mü-
ziğinin en eski makam-
larından biridir 145/7

beyāz A. aklık, aydınlık, ak
‘ayn-ı b. 74/5

be-yek bār F. birlikte 53/4

beyne beyn A. ikisinin

ortası 467/1

beyt F. (ed.) beyit 689/134,
716/2

b.-i ‘acīb 689/59

b.-i 707/5

beyt A. mesken, ev

b.-ü’l-aḥzān ‘Hz. Yakub’un
çadırı; dünya’ 312/2

b.ü’l-aḥzāndur (künc-i b.)
136/5

b.-ü’l-aḥzānımğa 267/2,
669/8

b.-ü’l- aḥ zānımdur
401/6

b- ü’l-ḥarām ‘Kabe’ 598/4

b.-ü’l-ḥazen ‘gamlı ev’
603/6

künc-i b.-ü’l-ḥazen
333/7

b.-ü’l-ḥazenğa 678/2

- b.-ü 'l-ḥazendür 195/7
b.-ü'l- ma'mūr 'gökte
Kabe hizasında bulunan
Kerrubiyân'ın tavafı
olan yer
- bezl A. bol bol verme, saçma
521/7, 757
b.-i mevcūd 733/2
b. it- 733/1, 756
- bezm F. topluluk, içkili eğ-
lenceli meclis 27/2,
86/3, 150/5, 347/6,
387/8, 486/6, 539/6,
581/7, 641/6, 682/5
b. -i ğarīb 688/103
b.-i himmet 250/6
b.-i 'iṣ 594/5, 617/5
b.-i ma'nī 688/105
b.-i ṣabūhī 44/7
b.-i viṣāliḡ 5/3
māh-ı b. 675/2
b.-ni 144/5, 477/4
b.-de 67/6, 659/6,
689/6, 212, 390
b.-din 69/8, 175/2,
657/1,7, 675/9, 678/1
b.-im 682/32
b.-inġa 644/3
b.-i 22/5, 175/1, 182/6,
206/3, 443/4, 450/7,
689/448
- b.-in 263/6
b.-ini 216/5, 443/1
b.-iġa 82/7, 228/8,
248/3, 687/27, 689/109
b.-iġaġa 689/323
b.-ide 27/8, 52/7, 58/5,
8, 160/3, 174/6, 324/7,
377/10 523/2, 675/9,
683/20, 689/136, 170,
456.
b-idin 215/5, 251/6,
427/7, 434/7, 619/1
- bezm-ārā F. meclise renk katan
hoş sohbet 689/132
b.-nı (ṭāvus-ı b.) 123/6
- bezm-ārāy F. meclise renk
katan, hoş sohbet
(krş. bezm-ārā) 689/203,
232
- bezm-geh F. eğlence yeri
560/1
- bī-'aded F.A. sayısız 124/3,
226/4
- bi-'aynih(i) A. olduğu gibi,
tıpkı 271/4, 389/3, 514/3,
572/2, 579/2, 711/2
- bī-bahā F. pana biçilmeyecek
kadar değerli b.-ga 98/8
- bī-bāk F. korkusuz 169/3,
689/324
- büt-i b. 349/1

- ı̇şk-ı b. 154/4
 b. 32/1
 k̇atil-i b. 400/5
 meh-veş-i b. 256/1
 mest ü b. 688/78
 b.-ni 654/4
 b.-im 430/1
 b.-im (mest-i b.) 303/1
 b.-i (kilk-i b.) 680/7
 b-. min 494/3
 ḃi-bāk lik F.T. korkusuzluk
 175/6
 ḃi-bedel F.A. eşsiz, benzersiz
 686/3
 ḃi-bek̇ā F.A. sonu olan
 b. 689/163
 ḃi-ber F. meyvesiz 442/3
 ḃi-bünyād F. temelsiz, asılsız;
 yapısız 387/1
 ḃi-cān F. cansız şüret-i b. 455/2
 ḃi-cihet F.A. sebepsiz; boşuna,
 boş yere; akılsız
 663/2
 b.-dür 41/5, 105/1
 b.-tür 41/5, 105/1
 ḃi-ciger F. korkak 426/4
 ḃi-çāre F. çaresiz, zavallı
 199/7, 251/3, 688/67
 b.- bol- 281/1
 b.-ğa (bende-i b. 693/1
 b.-min 515/1
 b.-dür 152/7
 ḃi-çāreliğ F.T. çaresizlik;
 zavallılık 688/75
 ḃid F. söğüt ağacı 612/5
 ḃi-dād F. zulüm, işkence;
 zalim 20/9, 126/7, 189/5,
 267/2, 378/4, 439/1,
 459/1, 477/1, 517/6,
 537/3, 603/1, 689/161,
 414
 çerh-i b. 333/6
 men^c-i b. 89/8
 b. u sitem 688/50, 703/1
 b. it- 119/5, 220/3,
 273/1, 490/2, 509/1,
 630/1, 801
 b. iyle- 119/5, 216/3,
 676/1,812
 b. kıl- 176/6, 209/3,
 329/2
 b. ol- 253/3
 b.-ım irmiş 448/2
 b.-dın 365/1
 b.-ı 498/4, 513/6
 b.-ı (tiğ-ı b.) 676/2
 b.-ı zehrin 58/6
 b.-ının 499/1
 b.-ıdın 294/4, 361/7,
 368/6, 421/5,7, 490/1,2,
 689/255
 ḃidār F. uyanık; uyumayan 217/9
 ḋide-i b. 508/4
 b. iyle- 506/4, 573/3

- b. kıl- 574/4
b.-ğa (devlet-i b.) 290/4
b.-min 218/2
b.mu 38/3
bīdārliġ F.T. uykusuzluk, uyumama
b.-lar 158/1
bid'at A. Peygamberden sonra dinde çıkan yeni şey
b.-lar 303/5
bī-devā F.A. çaresiz 502/3
b.-ğa (derd-i b.) 35/7
bī-dil F. gönülsüz; aşık;
nüktesiz 199/7, 290/1, 363/4, 403/1, 590/5, 607/3
b.-i şeydā 383/7
min-i b. 448/3, 590/5
b. bol- 688/67
b. ol- 56/6
b.-ni (min-i b.) 449/3
b.-ğa (būlbūl-i b.) 381/2
b.-ğa (min-i b.) 320/1
b.-inġa 207/4
b.-i 70/7
b.-lerġa 583/3
bī-dillliġ F.T. aşıklık
b.-dın 364/1
b.-ımnı 35/2
bī-dillik F.T. aşıklık (krş. bi-dillliġ)
534/6
b.-imniġ 534/3
bī-edebliġ F.A.T. edepsizlik, terbiyesizlik
b.-lar 236/6
bī-endām F. endamsız 521/5
bī-endāze F. ölçüsüz 520/3
dāġ-ı b. 394/5
big bey 689/236
b.-ler 692/1,2
b.-im 681/63, 810
b.-leri 689/236
bī-ġam F. gamsız, tasasız 76/6
bī-ġāne F. ilgisiz; yabancı;
dünyayla ilişkisini kesmiş 71/4, 98/4, 177/3, 305/7, 347/7, 562/3, 606/1
b. bol- 35/4, 134/3, 258/7, 460/2
b. kıl- 98/4, 147/4
b.-ni 220/4
b.-ġa 35/4
b.-din 516/5
b.-lerġa 302/1, 516/5, 709/2
b.-dür 177/3
bī-ġāneliġ F.T. kayıtsızlık, ilgisizlik 1/7, 709/2
bī-ġāne-ṭab' F.A. ilgisiz yaratılışlı 302/1
bī-ġāne-veş F.ilgisiz gibi; dünya ile ilgisini kesmiş gibi
b.-din 600/4

- bī-geh F. vakitsiz
geh ü b. vakitli
vakitsiz 453/4
- bigen- beğenmek
b.-mes 81/4, 381/7
- bī-gıışş F.A. saf, karışksız
mey-i b. 268/5
şāf u b. 689/422
- biglik beylik 732/1
b.-de 735/1
- bī-günāh F. günahsız 414/3
- bī-güneh F. günahsız (krş.
bī-günāh) 577/2
b.-ler 52/6
- bih F. iyi; ayva 555/6
- bī-ḥāb F. uykusuz 688/100
- bī-ḥaber F.A. habersiz
196/5, 361/5
b.-bol- 217/1
- bī-ḥaberliḡ/k F.A.T. bilgi-
sizlik, habersizlik
257/7
- bī-ḥācib F.A. örtüsüz, perdesiz;
kaşsız 561/8
- bī-ḥad (d) F.A. sınırsız,
hadisesiz 122/4, 128/5,
226/4, 274/9, 301/2,
307/8, 404/6, 408/1,
519/3, 584/6, 609/6,
676/2, 688/86, 689/181
- bī-ḥakikat F.A. gerçek
olmayan 694/2
- bī-ḥāl F.A. halsiz, düşkün
b.-min 499/3
b. bol- 611/9, 689/444
b. ol- 499/3, 590/3
- bi-ḥamdi' llah A. Allah'a
şükürler olsun 444/1,
610/6, 671/5
- bī-ḥānūmān F. yersiz yurtsuz
103/9
b.-dın (āvāre-i b.)
498/3
b.-lardın 363/6
b.-ımnı (dīvāne-i b.)
364/4
b.-i 652/1
- bi-ḥāşıl F.A. sonsuz, verimsiz
689/36
- bī-ḥaṭā F.A. hatasız 643/1
- bih-būd F. iyi, sağlam 688/28
- bī-hem-tā F. benzersiz 683/1
b.-nı (dürr-i b.) 689/296
- bī-hencār F. usulsüz, yolsuz
99/8
- bihil helal
b. kıl- 588/5 580/5
- bī-ḥisāb F.A. sayısız, hesap-
sız 28/5, 441/6
- bihişt F. cennet 547/7
b.- vaşl 540/2
ümmid-i b. 572/7
b.-niḡ 438/5
- bihiştī F. cennetlik 590/7

bī-ḥod F. kendinden geçmiş,

çılgın 292/2, 303/9,

388/7, 397/1, 443/5,

689/359, 390, 415

b. bol- 303/9

b. iyle- 22/6, 321/4

b. kı1- 67/6

b. ol- 633/2

b.-ın 474/7

b.-min 104/5

bī-ḥodlīg F.T. çılgınlık

b. it- 80/6

b. im 183/1

b.-ımdur 681/78

bī-ḥodluğ/k F.T. çılgınlık

(krş. bīḥodlīg) 311/8,

395/6

b. it- 80/6

b.-um 183/1

b.-ıma 94/1

b.-uma 94/1, 429/6

bī-hūde F. boşuna, boş yere

213/3, 484/7

bī-hūş F. şaşkın, sersem, deli

199/7, 680/11, 689/7

b. iyle- 633/5

b. ol- 49/7

b.-min 341/8

bī-hūşluk/g F.T. şaşkınlık

586/2

b.-um 392/5

bī-idrāk F.A. idraksiz 256/9

b.-min 494/5

bī-iḥtiyār F.A. kendiliğinden,

elde olmayarak 272/5,

319/6, 328/4, 368/2,

534/5, 596/7, 664/1

bī-ikrāh F.A. tiksınmeden,

kolayca 83/3

bī-i'tibār F.A. itibarsız

664/8

b. bol- 328/6

bi-i'tidāl F.A. aşırı

ölçüsüz 457/6, 649/5,

683/14

b.-im 184/7

bi-i'timād F.A. güvensiz

siz

b. bol- 124/4

bī-kām F. isteksiz 210/7

b. iyle- 684/13

bī-kār F. işsiz 689/276

bī-ḳarār F.A. kararsız rahat-

sız 173/3, 368/5

bī-kerān F. uçsuz bucaksız

b.-ın (ḥumār-ı b. mu)

507/5

b.-dur ('iş-i b.) 332/6

bī-kes F. kimsesiz 170/6,

637/7, 689/392

b.-i muḫtarğa 454/5

b. ḳal- 141/3

b. ol- 58/7

- b.-ler 95/3
 b.-dür 194/7
 bī-kesī F. kimsesizlik
 1/9, 652/1
 bī-keslik F.T. kimsesizlik
 664/6
 b.-ke 127/5, 637/7
 b.-ime 689/394
 bī-keslik F.T. kimsesizlik
 (krş. bī-keslik)
 b.-ka 637/7
 bil- bilmek
 b.-ür-min 577/4
 b.-men 4/7, 5/8, 39/3,
 123/6, 146/7, 179/1,
 197/1,2, 203/2,
 258/7, 271/2, 371/3,
 377/10, 434/4, 446/7,
 448/5, 497/5, 538/3,
 596/3, 611/6, 621/4,
 672/4, 589/389, 809
 b.-ür-sin 316/7
 b.-mes-sin 602/8
 b.-ür 8/5, 162/7, 489/3,
 664/9, 739/2
 b.-mes 229/1, 492/6,
 528/7, 548/4, 638/6
 b.-mesler 363/5
 b.-mes mü 368/1.-7
 b.-dim 263/6, 256/7,
 457/1.-7, 550/5, 606/3,
 681/78
 b.-medim 60/9, 179/5,
 181/6, 433/3, 458/1.-7
 b.-din 551/7
 b.-medin mü 684/10
 b.-di 219/5, 334/3,
 476/6, 689/26
 b.-medi 363/8, 556/3,
 608/4, 670/3
 b.-dük 263/6
 b.-diler 122/3
 b.-miş-min 373/8
 b.-gey-min 70/6
 b.-ge-sin 130/4, 496/1
 b.-gey 20/7, 43/3,
 130/2, 145/2, 252/2,
 512/3, 589/1, 660/3,818
 b.-megey 184/2, 782
 b.-ey 125/9, 387/4,10
 543/6
 b. 3/9, 33/6, 43/1, 43/9,
 48/9, 78/7, 130/2,
 145/5, 150/9, 170/2,
 180/3, 185/7, 188/4,
 189/7, 229/6, 265/2,
 319/7, 323/3, 331/5,
 365/6, 385/1, 387/1-11,
 486/6, 553/7, 577/2,
 5, 586/1, 640/2, 672/1,9,
 684/14, 687/19; 689/236,
 281, 764
 b.-gil 23/3, 141/6, 200/5,
 288/6, 339/8, 385/5,

- 522/7, 544/8, 564/4,
610/7, 785
b.-megil 318/2
b.-sün 15/4, 145/2,
179/1, 679/6
b.-iniz 161/4
b.-sem 440/3
b.-mesen 543/2
b.-se 184/2,4, 585/2
b.-mese 616/3
b.-seniz 364/5
b.-megen 209/7, 318/2
b.-iben 44/7
b.-ip 225/5, 475/6, 684/10,
688/5, 786
b.-geç 368/4, 688/29
b.-mey 58/4, 263/8,
428/8, 577/4
b.-meyin 686/9
b.-mes idim 440/1, 457/5
b.-sem idi 440/2
b.-sem irdim 527/2
b.-sem irdi 527/2
b.-se irdi 651/6
b.-gen-sin 283/7
b.-ip irdi 689/51
b.-mek 170/2
b.-mekin 184/2
bil bel 645/2, 686/7, 825
b.ü ağzın 417/5
b. bağla- 36/3, 618/10,
628/4
b.-ni 342/4
b.-ge 83/3, 681/43,75
b.-ime 642/12
b.-imge 82/3, 137/5,
688/30
b.-in 201/4, 224/7,
594/4
b.-inmiş 686/9
b.-ine 579/7
b.-inde 149/3
b.-i 174/1, 204/1
b.-in 174/2, 503/3
b.-ige 63/2
bilād A. (belde'nin ç.)
memleketler, şehirler
688/39
bilāl A. ıslaklık, ıslatış
57/2
b. imiş 457/4
bilbağ kuşak, futa 529/6
bile ile, birlikte (krş.
ile, birle) 3/6, 10/8,
11/5, 16/5, 17/4, 19/7,
29/7, 30/5, 33/3, 38/1,
53/3, 4, 54/3, 59/4,
61/2, 62/2, 64/2, 4,
68/6, 69/6, 85/2, 80/1,
83/2, 91/1,4, 92/1, 93/1,
101/1, 122/7, 123/2,
133/6, 134/7, 136/7,
139/3, 140/7, 141/4,
142/7, 143/2,6, 148/2,
152/3, 153/3, 167/8,
173/1, 188/8.

- 188/8, 194/3, 220/2, 226/4,
235/6, 257/8, 260/7, 287/4,
300/6, 315/7, 320/5, 329/7,
340/4, 350/3, 396/2, 407/1,
414/5, 422/6, 423/7, 432/3,
433/1, 499/6, 477/6, 495/4,
504/3, 505/6, 524/5, 526/1,
527/6, 529/8, 536/4, 537/3,
541/5, 544/6, 555/6, 561/4,
564/1.-7, 565/1,-7, 566/1.-
9, 579/6, 580/1, 583/3,
584/2, 592/2, 596/1.-7,
598/8, 604/6, 613/3, 614/2,
616/6, 619/4, 634/2, 640/2,
5, 640/5, 641/2, 643/9,
646/6, 654/3, 669/5, 670/5,
673/4, 688/6, 43,107,
689/35,70,92,123,128,172,
199, 689/246, 286/; 713/1,
727/1, 739/2, 781, 807,
821
b.-sin 689/174
b.-dür 59/4
bilen ile, birlikte, ve
188/8, 433/1, 461/3,
466/3
bilgü nişan, damga, alamet,
bilgi
b.-sin 479/7
bilgür- belirlemek
b.-ür 172/5, 177/6,
687/14
b.-di 228/3
b.-geli 622/4
bilgüt Özbek boylarından
birinin adı 74/7
bilig bilgi 341/8
bilin- belli olmak
b.-di 619/7
bi'l-kül (l) A. Tamamiyle
503/7
bi'llāh A. Allah için 83/1,
178/6, 472/1, 643/4
bilürin F. bilurdan, billur
gibi 29/2
bīm F. korku 137/6
b.-i helāk 358/7
b.-i katl 676/5
b. bir- 686/10
b. ol- 168/5
b.-i 206/4, 474/3,
609/6, 752
b.-in 503/2
b.-idin 366/3, 529/5,
681/69
b.-idür 590/7
bī-maḥal A. yersiz 453/4
bīmār F. hasta 9/4, 138/5,
229/6, 281/4, 337/5,
508/1, 557/1, 641/3,
651/2, 661/5
min-i b. 619/2
zār-ı b. 653/6
b. ol- 182/2
b.-ğa 571/4
b.-ğa (hāk-i ten-i b)
587/1

- b.-ğa (ten-i b.) 569/1,
689/362
- b.-dın 366/6
- b.-lar 341/5, 519/1
- b.-um (cism-i b)
647/3
- b.-umnı (cism-i b.)
318/2
- b.-ımğa 266/5
- b.-ın 358/5
- b.-ı 689/383
- b.-ağa 98/1
- b.-ı-min 168/2, 497/2
- b. mu ikin 38/4
- bimârlıg/k F.T. hastalık
276/2, 308/3, 329/2
- b.-da 271/3
- bî-mihr F. sevgisiz,şef-
katsiz 155/6, 208/5,
256/4, 433/3, 684/11,
689/291
- b.-dür 138/7
- bî-mihrlik/-lıg F.T. has-
talık
- b. (töhmet-i b.)
368/4
- bî-mikdâr F.A. önemsiz
168/3
- binâ A. yapı, ev 1/1,
93/1,2 490/5
- b. kıl- 56/2
- b.-sın 329/1
- b.-sını 93/2
- bî-nâm F. adsız, sansız
42/7, 363/8, 652/3,
673/9
- bî-naşîb F.A. nasipsiz,
talihsiz
- b. iyle- 3/5
- Binâyî A. ö.a. Binayi 689/434
- bî-nendeliğ A.T. uyanıklık,
ileriye düşünörlük
- b.-larga 212/7
- bî-nevâ F. nasipsiz, çaresiz,
muhtaç 397/7, 500/7,
512/9, 524/9, 700/1
- ğarîb-i b. 496/7
- b. it- 113/9
- dın 420/8
- b.-lar 182/7, 454/6
- b.-sin 167/7
- b.-dur 89/9
- bî-nevâliğ/k F.T. çaresizlik
460/9, 684/14
- b.-dın 460/9
- bî-nihâyet F.A. sonsuz,
tükenmez 109/1, 125/7,816
- bî-nişânliğ F.T. belirsizlik
364/6
- bî-pervâ (y) F.pervasız,
korkusuz 683/3
- b.-nı (şüh-ı b.) 658/7
- bir- vermek
- b.-ürem 79/2
- b.-ür-min 49/5

- b.-ür-min 49/5
 b.-ür 8/5, 9/4, 19/5,
 25/1, 39/9, 79/5,
 91/4, 100/6, 113/7,
 121/4, 145/3, 163/3,
 176/1.-7, 198/1, 204/7,
 300/7, 325/6, 409/8,
 496/7, 497/5, 513/2,
 535/2, 598/1, 598/5,
 609/3, 674/7, 681/39
 b.-mes 329/5, 341/1,
 439/6, 476/6, 537/2,
 738/1
 b.-ürler 428/5
 b.-dim 131/1,3,4,
 624/5
 b.-diñ 408/4, 429/2,
 686/13, 689/261, 713/1
 b.-medin 427/10
 b.-di 37/9, 58/6, 63/4,
 73/11, 85/7, 90/6,
 113/9, 119/4, 127/6,
 147/6, 257/3, 285/4,
 384/3, 504/5, 519/2,
 537/5, 587/7, 604/3,
 638/2,3, 642/12, 686/10,
 689/27,207,335, 718/2
 b.-medi 120/2, 234/2,
 527/5, 578/9, 620/6
 b.-miş 228/1, 293/2,
 571/4
 b.-ge-sin 533/2
 b.-gey-sin 427/9, 509/4
 b.-megey-sin 165/7
 b.-gey 26/7, 103/1,3,
 147/6, 301/4, 322/3,
 366/2, 600/1, 675/7,
 689/320
 b.-gey mü 283/7
 b. 20/6, 30/3, 59/2,
 91/5, 92/6, 112/5,
 120/6, 131/7, 165/3,
 181/1.-7, 197/7, 207/4,
 210/4, 222/5, 233/7,
 246/5, 297/6, 626/4,
 682/14, 689/67,169
 b.-me 3/9, 29/6, 69/9,
 267/7, 336/4, 454/6,
 460/9
 b.-gil 120/4, 159/9, 205/!
 526/8, 536/4, 689/164
 b.-megil 73/1, 82/9,
 311/6, 662/7
 b.-sün 689/114, 129 , 140
 b.-in 118/7
 b.-men 375/6
 b.-sem 607/1, 619/7,
 646/6, 780
 b.-sen 51/6, 403/6,423/8,
 451/6, 475/5, 689/45
 b.-mesen 536/1, 651/7
 b.-se 27/7, 29/4, 73/9,
 131/7, 165/6, 241/5,
 242/1, 245/7, 261/4,

506/6, 514/4, 612/5,
 640/5, 656/4, 681/35
 b.-sejiz 120/3, 375/6
 b.-seler 497/4, 602/6
 b.-ür ilig 701/2
 b.-ür b.-mey 184/4
 b.-ürge 229/2
 b.-ürde 229/6
 b.-meslerin 497/5
 b.-gen 18/7, 120/7,
 217/9, 550/8
 b.-gendin 132/6
 b.-genini 689/26
 b.-genidin 642/8
 b.-güçi 701/2
 b.-güçiler 50/2
 b.-geç 239/6
 b.-geli 271/6, 347/6,
 589/4
 b.-güçe 120/3, 4, 224/2
 b.-iben 50/6, 688/7
 b.-ip 3/3, 58/7, 164/5,
 178/8, 192/7, 208/6,
 215/6, 255/8, 336/2,
 544/4, 632/3, 649/4,
 663/7, 681/44, 681/61,
 688/6, 689/378, 771
 b.- ip-sin 4/3
 b.-iptür 320/6
 b.-mey 184/4
 b.-meyin 34/2
 b.-mek 43/4, 59/7, 167/4,
 424/4, 509/3

b.-mekni 536/2
 b.-mekin 294/10
 b.-mekdür 744
 b.-ür bolsañ 380/5
 b.-mes isen 320/1
 b.-e almas 156/4

 b.-güm 119/4
 b.-meydür 454/3
 bir bir (sayıda), bir (kimse,
 şey) 1/7, 2/4, 5/3,4,
 7/1, 9/2, 26/1, 33/7,
 52/2, 53/8, 56/2, 74/4,
 77/2,9, 84/1, 87/3,10,
 88/6, 90/2, 105/4, 111/7,
 115/1,3,6, 125/7, 126/5,
 131/3, 135/6, 142/7, 144/1
 148/3, 150/2, 152/2,
 153/5, 163/2, 164/4,
 166/5, 169/5, 171/1,
 184/6, 189/5, 247/1,
 259/3, 291/6, 325/2,7,
 389/4, 500/4, 521/2,
 522/3,5, 524/8, 525/7,9,
 526/2,5, 528/7, 529/1,5,
 532/1,7, 535/8, 537/9,
 541/4, 575/7, 578/7,
 579/9, 581/4, 583/1,
 585/1, 588/7, 589/2,
 590/2, 598/2, 605/1,
 611/3, 5,9, 613/3, 614/4,
 615/2, 616/6, 617/1,

619/1, 622/5, 628/7, 630/1,
 631/1, 634/1, 637/7,
 640/6, 646/1,5, 648/4,
 649/4, 650/2,5, 651/6,
 652/7, 654/3, 661/4,
 664/1, 667/2,5, 670/3,
 683/23, 688/51, 689/15,
 175, 213, 691/2, 794
 b. bar idi b. yok idi
 b. cām 61/7
 b. dağı 77/3
 b. dem 44/7, 490/1
 b. demde 12/4
 b. direm 249/5
 b. gūşede 53/5
 b. iki 265/3, 299/6
 b. ikkisin 147/3
 b. işni 51/1
 b. katla 69/6, 659/6,
 687/2, 788
 b. kiçe 68/7
 b. kün 113/7, 366/5,
 385/1, 519/2, 816
 b. laħza 53/1
 b. nev⁶ 722/1
 b. niçe kün 167/7
 b. perī 496/3
 b. yirge 673/7
 b. yolu 34/3, 663/1
 miñdin b. 320/4
 miñdin b. 342/6
 miñdin b. 528/6

on sikkiz miñidin b.
 409/1
 b.-niñ 525/4,6
 b.-niñ (her b.) 62/3
 b.-ni 90/4, 360/4,
 383/3, 684/15, 736/2
 b.-ni (her b.) 390/4
 b.-ni (miñidin b.) 506/1
 b.-ge 125/8, 172/1,
 220/6, 525/3, 533/2
 b.-ge (her b.) 56/8,
 362/1
 b.-i 18/3, 96/5, 174/3,
 188/3, 244/5, 310/2,
 477/2.-9, 523/6, 525/3,
 586/1, 632/5, 682/12,
 689/217, -22.-224, 227,
 228, 707/2.-4, 735/2,3,
 796
 b.-i (her b.) 17/2, 104/1,
 130/3, 148/3, 206/1,
 689/216, 735/1, 819
 b.-işi 24/3, 190/4,
 207/5, 347/3, 689/430,
 735/2
 b.-iñsin 77/6, 154/2
 b.-isige 549/2
 b.-iniñ 525/8
 b.-iniñ (her b.) 65/4,
 671/4, 689/262
 b.-in 56/1,2, 154/2,
 329/5

- b.-in (her b. 56/5,
 642/8
 b.-in (m̄ndin b.) 643/3
 b.-ini 360/4, 689/20
 b.-ige 172/1, 420/8,
 601/4
 b.-ige (her b.) 160/1,
 313/5, 320/4
 b.-ige (m̄ndim b.) 91/2
 b.-ige (m̄n işidin b.)
 254/3
 b.-ide (her b.) 687/15
 b.-idin 291/7, 689/239
 b.-idin (her b.) 14/3,
 372/1
 b. durur 125/8
 b.-d̄ür 312/5
 b. b. 26/4, 267/1,
 290/7, 323/4, 458/5,
 534/1, 689/134, 705/2
 b. b.-nīn 349/6
 b. b.-ge 62/5, 230/4,
 437/5, 571/2, 574/4,
 658/52
 b. b.-din 62/7
 b. b.-in 239/2
 b. b.-ige 62/5, 186/2,
 269/3, 405/4, 409/8
 b. b.-idin 257/1, 266/5,
 406/4
 b. b.-īnizge 689/185
 b. b.-lerin 62/1
 b. b.-lerini 62/8
 b. b.-lerige 62/2
 b.-i b.-i kiyniçe 173/6
 b̄i-rah̄m F.A. merhametsiz
 454/4, 797
 birc̄is A. M̄ŝteri yıldızı
 689/153
 b̄i-renglik F.T. renksizlik
 404/6
 birer birer 293/7, 299/4
 birerte/de birazcık
 38/2
 birev birisi 8/7, 45/5, 154/1,
 6, 161/1, 254/8, 263/6,
 271/1, 333/1, 350/10,
 407/2, 428/t1, 469/4,
 475/2, 476/6, 479/7,
 501/6, 512/4, 524/1,
 531/1,7, 532/5, 546/1,
 606/-, 618/3, 675/1,818
 b. ki 97/1, 105/4, 585/4
 b. kim 26/5, 123/3, 156/4
 b.-nīn 446/4, 560/1,
 564/1
 b.-ni 233/5, 311/6, 331/3
 565/1, 670/7
 b.-ge 319/1, 496/1, 620/6
 b.-de 275/3
 b.-din 412/6, 498/1
 b.-d̄ür 562/8
 b̄i-revnāk F.A. revnaksız 689/27
 biri beri 626/2
 b. ȳḡür- 615/2

birin birin birer birer	172/5, 185/2, 188/7,
358/4	190/1, 191/1, 192/6,
bî-riyā F. riyasız 689/454	199/2, 208/2, 209/2,
birk katı, sert, sağlam	222/4, 227/3, 230/1.-7,
b. b. 62/7	245/1.-9, 246/3, 248/1,
b.-rek 258/5	4, 253/3, 257/6, 261/3,
birki- sağlam olmak,	262/7, 2841.-7, 291/2,
kuvvetlenmek	294/8, 309/1, 318/4,
b.-gen 645/1	323/1, 4,6, 344/6, 348/1,
b.-gende 266/7	368/2, 381/5, 400/1,
b.-mey 428/1	402/1, 418/4, 431/3,
birkit- sağlamlaştırmak,	494/3, 495/5,6, 469/5,
kuvvetlendirmek	497/7, 499/3, 500/5,
b.-ti 641/3	505/3, 506/5,7, 514/5,
b.-miş 419/2	520/5, 532/5,6,7,533/3,
b.-ip 51/1	6, 535/2, 537/4,8, 539/2,
b.-iptür 589/2	546/7, 550/8, 553/5
b.-iptürler 576/6	575/2, 576/8, 580/1, 592/1
birle ile, birlikte (Kırş.	.-7, 594/4, 595/4, 598/9,
bile, ile) 2/2,3,	607/2, 610/2, 611/7,
3/2,4, 8/1, 9/7,	616/5, 617/2, 618/1,4,
24/5, 34/2, 44/1,	620/4, 621/7, 628/2,
54/1, 55/5, 60/1,	629/4,6, 633/1, 637/1,
2,9,62/3, 63/3,	638/1,4, 639/9, 641/5,
65/6, 67/1, 70/4,	644/3, 652/4, 654/5,
74/6, 75/1, 83/6,	657/3, 658/1, 663/3,
87/10, 88/8, 90/1,	664/2,8, 667/6, 670/1,
98/4, 104/4, 108/2,	672/7, 673/4, 679/2,3,
123/5, 126/1, 219/8,	688/1; 689/82, 169,180,
136/5.-8, 138/1,	245; 692/1, 706/2,
150/7, 151/4, 154/2,	708/1,2, 715/1, 765,
155/6, 164/6, 169/6,	789, 821.

- b.-sin 566/4
birlen ile, birlikte ve
(krş. bilen) 73/11,
689/425,790
biryān F. et kebabı, ateşte
kızartma 504/1, 505/4
bī-şabr F.A. sabırsız
325/5
bī-sāmān F. parasız, ser-
mayesiz 95/6
b.-ğa 286/5
b.-ğa (min-i b.)
689/169
b.-ğa (zār-ı b.) 260/5
b.-ım (hātır-ı b.) 414/6
bisāt A. santraç tahtası,
kilim yaygı 149/8,
295/3
b.-ın 222/4
bī-ser F. başsız
b. ü pālīg 'perişanlık'
601/8
bismil F. kesilmiş, boğazlan-
mış
b. it- 504/1
b. iyle- 505/5
bister F. yatak, döşek 24/4,
29/5, 110/9, 372/5
b.-i gül-reng 321/5
kül b. 10/5
b.-im 431/3
b.-i 621/1
bī-sükūnluk F.A.T. hare-
ketlilik, durmazlık
325/5
bī-sütūn F. Ferhad'ın deldiği
dağ; gökyüzü 34/5,
156/6, 203/6
b.-nın 126/3
b.-ğa 34/5
bisyār F. çok 53/8, 99/2,
174/7, 182/3, 229/7,
297/1, 687/3
biş F. artık, ziyade
b. imes 43/4, 167/7
b. irmes 689/294
biş beş 531/4
bī-şek (k) F.A. şüphesiz 14/1,
196/3
bişev her beş, her beşi 531/4
bī-şibh F. eşsiz 689/259,
424
bişür- pişirmek
b.-mek 595/7
b.-mekdür 598/3
bit- yazmak, bitmek, ortaya
çıkmaq, hasıl olmak
b. 733/1
bī-tāb F. yorgun
b. it- 688/108
b.-ıñ (Cism-i b.) 373/9
bi- tākāt F.A. güçsüz
b. bol- 213/4
bī-ṭaleb F.A. isteksiz 565/6
bī-ṭarīk F.A. yolsuz
b.-ğa 322/1
b.-ka 322/1
bi't-ṭab' A. tabiatıyla, tabii
olarak 301/2
bī-tehāşī EA. korkusuz 62/9,
160/4

bī-tevakkuf F.A. durmadan
319/3

biti- yazmak

b.-di 30/4

bitig yazı, mektup 441/3,
445/1

b. yaz- 344/4

b.-in (vefā b.)

30/4

bī-vefā F.A. vefasız, ha-
yırsız 216/6,

357/7, 453/7

b. bol- 41/2

b.-ğa 35/1

b.-lar 174/3, 302/9,
689/412

b.-larğa 13/6

b.-dur 31/4, 82/8,

89/8, 124/5, 138/8,

144/6, 559/6, 662/7,

689/15

b.-durlar 83/8

b.-yī 637/5

bī-vefālīg/ķ F.A. vefasızlık,
hayırsızlık

b. 41/4, 286/6, 363/2,

405/6, 765

bā-vücūd-ı b. 275/8

ğayr-ı b. 664/9

b.-dın 460/7

b.-dur 459/6

bī-vehm F.A. korkusuz
154/4

bī-yār F. sevgilisiz

b.-larğa 283/4

biyik büyük 86/2, 341/6, 342/3,

446/4, 514/5, 667/3,

688/53, 689/9, 176

b. makām 15/7

b. bol- 344/1

biyiklik büyüklük 236/6

biyle böyle 3/7, 5/6, 45/5,
9, 60/2, 112/2, 125/1,

231/4, 256/9, 298/5,

299/3, 322/9, 333/2,

347/6, 350/3, 360/2,

380/4, 396/7, 436/5,

453/3, 458/7, 471/5,

492/3, 525/2, 533/7,

539/4, 599/3, 646/6,

649/6, 659/4, 688/43,

83, 107, 689/157, 161,

288, 313

b.- kim 67/7, 86/9,

219/4, 687/3

bīyük büyük (krş. biyik) 86/2

biz biz 6/7, 47/6, 268/6,

573/6

b.-niñ 263/6

b.-ni 30/5, 46/6, 59/6,

60/5, 61/1,7, 67/1,

76/6, 90/7, 121/1, 145/4,

150/6, 168/6, 209/1,

255/1, 274/2, 293/6,

332/3, 362/3, 372/7,

539/8, 573/6, 662/7,

668/6, 672/7, 684/13

- 687/12, 781
b.-ge 20/1, 30/1, 46/8,
112/8, 129/7, 165/7,
203/7, 209/8, 210/1,
230/1, 265/2, 270/1,
292/1, 325/1, 332/1,
7, 336/7, 359/4, 439/1,
521/6, 536/7, 560/2,
623/7, 627/4,
b.-gedür 174/7
b.-din 221/8, 560/7,
663/3,4
b.-in 177/4, 238/7,
263/6, 264/4, 265/6,
281/1, 305/9, 459/4,
516/4, 524/6, 603/5,
6, 604/3, 606/5,
678/2, 692/1
bīzār F. bıkmış, usanmış,
küskün 688/63
bize- bezemek
b.-rde 373/3
bağ- sıkmak, bağmak
b.-kay 202/6
boğun boğum
b.-lar 571/2
boğ (u)z boğaz 272/ 3
b.-um 278/4
b.-umnı 202/6
b.-umğa 495/6
b.-umda 432/1
bol- olmak (krş. ol-)
- b.-ur-min 28/3, 499/3,5
b.-man 405/4
b.-mañ 214/7, 450/6
b.-ur 8/5, 9/6, 14/5,
15/3, 47/2, 49/2, 55/1,
95/7, 99/3, 105/2, 110/4,
116/6, 123/6, 132/5,
141/1, 142/5, 156/5,
183/4, 209/1, 221/6,
223/3, 226/4, 250/7,
259/5, 261/4, 266/3,
300/2, 324/2, 352/2,
388/1, 502/5, 533/3,
535/3, 542/3, 543/4,
571/5, 584/3, 587/6,
591/5, 595/3, 596/5,
616/3, 628/5, 667/1,
681/36, 683/7, 686/1-6,
803
b.-ur mu 183/7, 234/3,
303/6, 460/1
b.-mas 5/6, 33/1, 37/8,
51/7, 56/3, 74/5, 77/8,
105/7, 136/5, 211/2,
232/6, 260/8, 287/1,
303/1,8, 342/6, 412/2,
503/3, 512/2, 549/5,
554/7, 618/6, 635/5,
647/4, 650/5, 674/6,
689/38, 721/2, 730/2,
763
b.-maslar 683/123

b.-urlar 173/5, 589/3
 b.-dim 297/5, 681/48,
 78, 686/12
 b.-dum 35/1, 40/1, 46/5,
 115/4, 222/1, 287/4,
 297/5, 350/5, 399/4,
 411/2, 415/3, 419/8,
 568/2, 682/12, 699/1
 b.-din 172/4
 b.-dun 31/1, 172/4,
 237/5, 673/3
 b.-dı 8/8, 13/2, 17/3,
 17/6, 18/1, 19/4, 26/4,
 31/3, 34/5, 53/3-4,
 58/3,6, 67/7, 72/6,
 74/7, 75/7, 80/9,
 81/3, 87/11, 54/1,
 113/3, 118/4, 121/2,
 122/1,2, 126/3, 127/5,
 128/6, 129/3, 133/7,
 139/5, 150/1, 166/3,
 167/9, 168/3,7, 248/2,
 252/6, 256/8, 289/1,
 301/1, 304/1, 322/2,
 500/3, 502/2, 519/1,
 522/7, 523/2, 523/3,
 525/7, 529/7, 535/6,
 537/7, 553/3, 558/5,
 588/7, 595/9, 603/1-7
 613/3, 617/3, 618/5.-10,
 620/5, 623/6, 627/1-2,
 630/3, 639/3, 656/2,
 662/6, 681/94,66, 685/16,
 686/21, 687/9, 688/14

15-24-39-49-68-73-74,
 689/34-35-189-218-275-
 371, 723/3, 727/2,
 746,754
 b.-dı mu 141/2
 b.-madı 53/1, 67/3,
 118/5, 126/6, 131/3,
 135/6, 241/3, 287/2,
 456/7, 531/4, 537/1,
 623/6, 688/18-20
 b.-duk 687/4
 b.-dunuz 225/6
 b.-dılar 16/4, 68/5,
 87/6, 107/6, 259/4,
 311/5
 b.-miş-min 112/7, 451/7
 b.-mişam 38/6, 82/1,
 302/2-6, 383/2, 661/8,
 681/41, 688/67
 b.-miş 13/3, 20/5, 21/5,
 35/6, 74/3, 82/1, 112/4,
 119/7, 121/2, 127/7,
 129/4, 141/3, 149/4,
 183/3, 211/1, 221/9,
 230/1, 267/5, 281/1-7,
 321/4, 370/4, 394/4,
 424/3, 442/1, 545/3,
 529/9, 561/3, 586/1,
 597/2, 616/1, 618/5,
 622/6, 648/7, 797, 809
 b.-mamış 276/5, 305/2,
 675/8, 683/3
 b.-ğa-min 688/87
 b.-ğay-min 688/90

b.-ğa-sin 83/5, 101/6,
 312/4, 381/7, 666/6,
 670/9, 687/8, 17,20
 b.-mağa-sin 393/7
 b.-mağay-sin 35/3
 b.-ğay 16/7, 21/5, 36/2,
 42/3, 46/5, 51/6,
 52/1-4, 53/3, 55/1,
 80/3, 87/5, 94/8,
 103/2, 108/8, 115/7,
 116/4,5, 130/2, 175/3,
 149/8, 167/6, 215/5,
 253/1,5-7, 260/1,
 283/4, 288/5, 303/1,
 316/8,9, 321/7, 337/6,
 344/1, 414/2, 425/6,
 445/1, 447/1, 485/7,
 502/4, 505/7, 552/6,
 554/4, 574/1, 576/1,
 606/1-7, 611/9, 614/7,
 625/6, 626/4, 636/3,
 644/3, 653/5, 654/2,
 664/1-9, 681/54, 689/87,
 104, 137-142-187-703/1,
 704/2, 715/1, 730/2,
 813
 b.-ğay mu 7/5
 b.-mağay 10/6, 14/6,
 219/4, 230/4, 260/4,
 337/3, 344/8, 405/4,-8,
 689/338
 b.-ğay-biz 687/1

b.-ğaylar 572/5
 b.-ay-min 129/5
 b.-ay 112/5, 114/3, 124/8,
 138/5, 148/5, 405/8,
 411/8, 505/7, 584/7,
 602/1, 681/5, 689/443
 b.-ayın 134/2, 689/295-
 425-444
 b. 35/4,-8, 68/7, 91/7,
 97/2, 101/9, 129/9,
 139/9, 187/6, 192/2,
 243/6, 270/9, 316/9,
 329/9, 344/8, 402/1-7,
 442/7, 444/3, 516/10,
 530/5, 675/5, 679/7,
 689/37-39-163, 697/1,
 752, 800
 b.-ma 22/7, 24/7, 44/4,
 98/8, 108/9, 112/9,
 214/7, 244/4, 621/6,
 631/6, 633/4, 689/211-
 256
 b.-ğıl 4/9, 79/6, 101/6,
 425/9, 431/6, 639/8,
 660/1, 689/193, 737/2
 b.-mağıl 237/9, 671/7,
 689/37
 b.-dik 682/3
 b.-sun 28/9, 50/2, 76/6,
 110/3, 128/6, 183/3,
 209/6, 279/2, 345/1,
 420/7, 523/7, 601/4,

- 639/9, 666/3, 689/63-
71-88-115-136-138-213-
271-456
b.-masun 14/8, 35/1, 94/9,
321/1, 361/1, 399/3,
432/3, 525/8, 581/7,
681/91
b.-un 37/6, 44/1, 55/6,
217/4, 486/4, 524/7,
566/4, 689/185
b.-unuz 65/3
b.-sam 15/3, 35/9,
55/7, 217/1, 330/5,
410/3,4, 426/4, 497/2,
503/7, 525/6, 601/7,
688/26, 783
b.-masam 284/3, 516/2,
558/6, 651/1
b.-san 82/6, 7, 83/8,
110/8, 132/7, 311/8,
365/7, 380/5, 411/7,
420/7, 464/9, 478/1,
496/1, 527/3, 551/4,
562/3, 612/7, 615/6,
652/7, 687/20, 800
b.-sa 2/7, 9/1, 9/6,
27/4, 35/5,45/1, 53/2,
53/5, 54/4, 55/4,
57/7, 67/4, 91/2, 95/6,
110/1, 121/7, 124/1,4,
134/3, 135/2, 145/7,
165/3, 169/6, 182/1,
6, 183/4, 190/5, 210/2,
222/2, 232/3, 253/1,
253/3, 321/5, 322/8,
323/6,7, 389/2, 497/2,5,
502/4, 523/7, 526/5,
534/5, 542/7, 549/4,
578/6, 579/3, 599/2,
605/3, 605/5, 607/7,
609/7, 612/3, 613/1,7,
616/7, 621/1, 631/5,
635/7, 637/7, 644/1,
646/3,6, 656/1, 658/5,
666/7, 668/3, 671/1,
677/7, 681/73, 684/11,
689/6, 53, 102, 132,192,
391, 695/1, 714/2, 729/1,
759,789.
b.-masa 18/6, 22/5,27/1,
3,6, 55/1, 78/3, 92/5,
216/1, 284/3, 322/5,
412/6, 425/2, 546/7,
561/9, 588/6, 651/3,
652/9, 689/32, 338,729/2
b.-salar 107/4, 264/3,
662/4
b.-ar boldı 689/35
b.-urnı 458/2,4
b.-urğa 332/5, 531/2,
687/19, 796
b.-urın (düşman b.) 440/1
b.-mastın burun 82/4,
687/27

b.-ğan 170/3, 171/3,
 185/4, 230/3, 233/9,
 287/6, 304/6, 305/7,
 330/5, 411/7, 425/1,
 446/6, 512/1,9, 629/2,
 631/1, 652/3, 689/81,
 433/2, 142/8, 738/1
 b.-mağan 530/7
 b.-ğannın 380/6
 b.-ğannı 303/7, 522/4
 b.-ğanğa 516/8
 b.-ğanda 28/2, 32/2,
 90/5, 211/3
 b.-ğandın 509/2
 b.-ğanlarnı 387/7
 b.-ğanım 783
 b.-ğanı 464/5
 b.-ğanıdın 689/285
 b.-ğu 688/98
 b.-a 62/2
 b.-uban 111/1, 216/2,
 616/2, 688/63,104,
 689/323
 b.-up 6/3, 33/7, 43/8,
 45/2, 95/4, 96/8, 119/2,
 125/5, 7, 126/4, 137/3,
 221/1, 494/6, 540/6,
 573/7, 756/11, 605/1,
 613/3, 613/4, 666/7,
 678/5, 681/6, 44,46,
 67,73, 686/10, 687/24,
 688/109, 689/8, 203,
 227, 378, 382

b.-ğaç 111/4, 306/1,
 344/5
 b.-ğalı 302/2, 403/3,
 617/7, 644/4
 b.-ğuça 35/8, 364/3,
 415/5, 689/136
 b.-may 4/5, 35/9, 118/5,
 237/7, 252/1, 265/3,
 301/7, 536/6, 537/1,
 619/4, 689/425
 b.-mayın 35/4, 55/7,
 83/2, 141/5, 231/1, 341/7
 b.-ur irmiş 256/5, 683/8,
 b.-ğay idi 53/1, 269/4
 b.-ğay mu idi 651/1.-8
 b.-ğay irdi 117/2, 593/2,
 683/2
 b.-ğay mu irdi 328/1
 b.-mağay irdi 80/9
 b.-sa kirek 44/9, 328/6
 b.-sa idi 117/2, 657/5
 b.-sa irdi 37/2, 43/5,
 328/1, 651/5, 657/3
 b.-masa irdi 657/4
 b.-mağan bolsa 336/5
 b.-mağandur 817
 b.-a alman 685/5
 b.-a almas 414/5
 b.-a alğay 297/3,7, 398/5
 b.-a alsa 135/1, 398/5
 b.-adur 161/2
 b.-ğumdur 598/9
 b.-mağum 445/4

- b.-ğün 89/6, 602/8
 b.-mağun bolsan 82/6
 b.-ğusı 83/1, 132/2,
 242/4, 260/3, 269/7,
 445/6, 493/1, 614/4
 b.-ğusı bolsun 689/458
 b.-ğusıdur 124/4, 130/6,
 328/7, 535/7, 689/305
 b.-up-min 28/3, 55/2,
 113/3, 190/3, 524/5,8,
 688/89
 b.-uptur-min 455/2
 b.-uptur 35/2, 288/3, 302/1,
 353/4, 418/1, 667/3
 b.-up turur 198/3
 b.-maydur 115/3, 363/2
 b.-upturlar 394/2
 b.-up irdi 519/2
 b.-up irdük 687/2
 b.-up 'āciz idiler
 544/5
 b.-mağ imes 287/5
 b.-mağ imiş 288/3
 b.-mağ 302/4
 b.-mağım 517/8, 709/2
 b.-mağı 160/5, 171/5,
 605/2, 738/2
 b.-mağın 43/3, 537/8
 b.-mağ 51/3, 132/6,
 185/5, 239/2, 302/4,
 488/4, 511/4,6, 553/4,
 644/4,7, 775
- b.-mağka 295/2, 668/4
 bolmağlıg olma
 b.-ın 507/2
 bortak/ğ#bozuk, perişan, ter-
 tipsiz yol 322/4
 b.-ı 618/11
 botra-#parçalanmak, perişan
 olmak
 b.-r 249/1
 b.-dı 620/1
 b.-nız 224/3
 botrat-#dağıtmak, saçmak
 b.-ıp 69/1,4
 boy boy, beden, gövde
 b.-ıda 172/3
 b.-uñ 644/7
 boyluğ boylu
 b.-lar 411/6
 boya- boyamak
 b.-r 689/243
 boyal- boyanmak
 b.-miş 459/2
 b.-sa 267/3
 b.-ğan 455/5
 boyul- boyanmak (krş. boyal-)
 b.-ğan 455/5
 boy(u)n boyun
 b.sun- 64/7, 176/5,
 462/3, 529/4
 b. tut- 462/3
 b.-nı 462/7
 b.-lardin 600/9
 b.-um 69/7, 350/2

b.-uma 79/1, 130/4, 187/3, 189/4, 250/4, 470/1, 557/5, 576/10, 614/3, 645/4, 646/7, 656/1, 670/7	bu bu 2/3, 3/8,4/7, 5/1,2, 10/2, 30/7, 75/1, 89/3, 90/3, 92/1, 103/8, 110/1, 118/2, 3,4, 122/8, 123/8, 125/9, 134/1, 137/4, 142/6, 7, 143/6, 146/2, 157/1, 163/3, 4, 164/3, 5, 165/3, 167/8, 169/2, 182/6, 183/1, 189/5, 246/4,5, 262/7, 301/1, 322/1, 351/6, 412/2, 422/2, 477/10,12, 486/4, 6, 492/6, 501/1, 502/3 506/3, 510/1,7,5, 512/9, 519/6, 520/2,4, 524/2,5, 525/1,5,6,7,8,9, 526/6, 7, 527/2, 528/7, 529/7, 530/2,3, 531/3, 4, 533/2, 534/5, 535/1,2, 539/6, 540/3, 542/5, 6, 544/1, 9, 550/1,9, 568/1, 9, 575/4, 576/2, 579/1, 582/3, 587/1, 589/5,593/6, 598/3, 604/3, 611/7, 613/1, 619/3, 624/2, 625/1, 629/1, 630/4, 638/6, 642/1, 647/7, 648/2, 649/4, 650/2, 7, 654/6, 653/4, 659/5, 661/5,6, 662/3, 664/1, 2, 665/4, 670/1, 680/382, 686/11, 687/5, 689/30, 164,175,182,196,204,207,
b.-ımğa 134/4	
b.-umğa 134/4, 257/3, 358/8, 422/4, 468/4, 577/3, 634/7	
b.-umda 371/5, 467/4, 560/5, 594/2, 595/1, 630/4	
b.-uñ 462/3	
b.-uña 130/4, 130/4	
b.-unğa 478/1	
b.-ı 207/3	
b.-ın 369/8, 583/5	
b.-ığa 53/5, 155/4, 182/6, 259/6, 462/7, 502/2, 577/1.-7, 670/7	
b.-ıda 35/5, 265/1	
b.-larığa 186/3	
böl-bölmek	
b. 420/7	
börk börk 579/5	
b.-üñ 279/4, 342/3	
b.-i 584/4	
b.-in 214/1, 477/2	
b.-ide 349/1	
böz bez 220/5	
bözlüg bezli 340/5	
bū F. koku	
b. kıl- 186/5	

337,693/1, 715/1,
735/3

b. andın 257/1

b. belāğa 496/2

b. bezmde 67/6

b. dem 52/5, 129/4,
177/9, 789

b. gevher 3/2

b. gevherdin 6/1

b. hālīni 57/9

b. hem 415/3

b. iş 168/3, 332/7,
689/29, 733/1

b. kār-geh 61/6

b. ki 31/4, 94/2,
513/1, 546/3, 808

b. kim 124/3, 165/2,
732/2, 822

b. küfr 688/5

b. kün 65/5, 106/5,
464/8, 730/1

b. mecnūnga 69/1

b. meydān 3/9

b. nāz 385/5

b. nev' 27/6, 531/5

b. ni 15/1

b. sāğarnı 63/7

b. sarı 82/8

b. sözni 254/6

b. taraf 392/4

b. tünd 113/7

b. yanlıg 184/6

yat il 15/6

b.-dur 5/9, 46/7, 79/7,
253/7, 333/2, 399/7,

420/1, 510/3, 549/3,
689/163, 176

b.-dur kim 87/2, 123/2

b. idi 689/253

Bū Cehl A. ö.a. Ebu Cehil,
cahil 293/6

Bū Cehllig/k A.T. cahillik,
bilgisizlik 293/5

būd F. varlık 418/5

b. u nā-būdı 'insanın varı
yoğu' 623/2

b. u ne-būd 'varlık ve
yokluk' 688/24

b.-dı 249/6

b.-ıdın 249/6

bu'd A. uzaklık, aralık, boyut
91/6

buğumgeyik 757

buhl A. cimrilik, pintilik
689/276

būkalemün F. bulunduğu yerin

rengine giren hayvan;

(mec.)düşüncesini ve işini

sık sık değiştiren kimse

felek-i b 689/15

bu'l-'aceb A. tuhaf, garip

167/4, 266/6, 616/6,

689/120

bulağ/k pınar, çeşme, göz
206/4

- bular (bu'nun ç.) bun-
 313/2, 483/6, 531/7,
 673/4, 681/77
 b.-nı 476/2
 b.-dın 404/5, 425/9,
 473/7, 681/27
 b.- irdi 632/2
- bulğan- bulanmak
 b.-ıp 177/2
 b.-miş 275/9
- bul' l-heves A. aklına geleni
 yapan, her şeye istekli
 622/4
- bul- bulmak (krş. tapmak)
 b.-ur 658/4
 b.-dum 103/5
 b.-mıştur 90/3
 b.-magay 537/9, 660/4
 b.-masa 112/2
- bulut bulut 74/5, 75/3,
 140/3, 169/4, 178/4,
 307/1, 372/4, 413/6,
 475/4, 478/2, 554/2,
 557/2, 612/3
 şeb-gün b.122/6
 b.-ğa 306/1, 630/1
 b.-ka 306/1, 630/1
 b.-dın 203/5, 221/1
- būm F. baykuş, yer yurt,
 tarla 470/2
 b.-rı 628/5
 b.-ı 482/1
- Burāk A. Hz.Muhammed'i
 miraca çıkararak binek
 B.-ın sür'atidin 96/6
- Burākī A. Burak gibi 306/5
 būriyā F. hasır 6/4, 247/1
 b.-yı hecr 598/2
 b.-dur 166/5
- burna önce 346/6
 b.-rak 511/4
- burun önce 46/7, 57/8, 82/4,
 147/4, 182/4, 217/3,
 340/6, 385/6, 378/2,
 511/1.-7, 558/1, 681/26,
 687/26
 b.-da 533/1
 b.-dın 125/2
 b.-rağ 276/7
 b.-rak 125/2, 176/6
- burūt F. bıyık
 bād-ı b.'dururlu, kibirli'
 90/6
 b.-ın 90/6
- būse F. öpücük 100/9
- bustān/būstān F. bahçe, gül
 bahçesi 128/3, 537/6,
 550/4, 566/8, 689/100
 b.-nı (menzil-i b.) 317/1
 b.-ğa (gül-i b.) 115/3
 b.-ımğa 367/6, 655/6
 b.-ı 52/3, 675/8
 b.-ığa 458/4
 b.-ıda 394/6, 541/2,
 537/9, 597/1, 607/2
 b.-ıda (gül-i b.) 574/6
- bustānī F. bostana ait
 serv-i b. 670/2
- būstān-efrūz F. bahçe aydınla-
 tan, horoz ibiği denilen
 bir çiçek 26/5, 629/3

butkar- inandırmak

b.-ip imes 184/5

büy F. koku; huy; sevgi; nasip

b.-ı vefā 143/6, 208/3,
225/4

b.-uñ 644/3

buyur- buyurmak; emretmek;

istemek

b.-dın 119/7

b.-duñ 119/7

b.-dı 614/2,6, 698/1

b. 8/10

b.-ma 471/8

b.-mağıl 15/5

buyruğ buyruk, emir

b.-ığa 133/4

buz- bozmak

b.-dun 413/9

b.-dı 56/1, 93/5

116/3, 321/7, 500/4,

501/4, 564/5, 573/4,

736/2

b.-mamış 662/1

b.-ğay-sin 215/2

b.-ğay 372/9, 481/4

b.-ay 511/3

b. 215/2, 453/6

b.-ğıl 93/2

b.-arğa 236/3

b.-ğanda 662/5

b.-ğu 535/5

b.-ğalı 236/3, 574/4

b.-up 56/2, 93/6

b.-mayın 260/3

buzuğ/ķ harap, yıkılmış, bozuk

9/5, 71/5, 88/3, 144/1,

264/1, 265/2, 286/3,

317/7, 353/6, 403/4,

413/2, 419/5, 459/4,

461/4, 516/9, 529/7,

530/2, 554/6, 562/4,

616/1, 689/384, 780

b.-da 353/6

buzuğluk/ğ bozukluk, haraplık

246/7, 302/6

b.-lar 147/3, 289/5

buzukluk bozukluk, haraplık

(krş. bozuğluk/ğ)

302/6

buzul- bozulmak, yıkılmak

b.-dum 12/7

b.-miş 102/5

b.-sa 413/9

b.-sa 260/3

b.-ğan 317/3, 675/3

b.-gaç 481/4

bühtān A. iftira, yalan

b. iyle- 477/13

b.-nı 453/1

bükül- bükülmek

b.-mek 126/6

bülbül F. bülbül 56/9, 57/4,

71/1,9, 98/9, 123/4,

172/6, 372/1, 460/7,

485/8, 493/6, 520/1,

- 528/7, 529/9, 537/8,
9, 541/7, 554/1, 559/6,
578/2, 581/7, 610/9,
634/2, 643/9, 651/7,
818
b.-i bī-dilğa 381/2
b.-i rūḥum 541/1
b.-i zār 161/6
b.-nün 618/4
b.-ğa 2/3, 28/9, 103/8,
143/6, 157/6, 242/3,
372/3, 500/7, 553/6
b.-de 179/7
b.-ün 475/7
b.-ünğa 314/6
b.-in 681/83
b.-iğa 82/9
b.-lerin 622/1
bülend F. yüksek, yüce
serv-i b. 684/6
bülend-āvāze F. haykırma,
yüksek ses 520/1
bün-gāh F. oda, yer, çadır
b.-nı 689/122
bünyād F. temel, esas, bina,
yapı 126/6, 439/4,
537/1
b. iyle- 113/6
b. kıl- 329/3, 689/348
b.-ı 519/1
b.-ın 439/4
b.-idin 490/5
bürd-bār F. uysal, sabırlı,
ağırbaşlı 696/1
bürka' A. başörtüsü 279/6,
398/7, 504/4
b. aç- 413/5
b.-da 170/7
bürke- çevirmek; başına
birşey örtmek
b.-di 620/4
bürüdet A. soğuk
b. sal- 413/6
büt- batmak; bitmek; inanmak,
b.-er 24/4
b.-mes 592/5
b.-tün 663/5
b.-medi 39/7, 59/1
b.-miş 597/1
b.-memiş 39/7
b.-key 485/4, 612/5
b. 75/6
b.-sün 464/7
b.-se 643/6
b.-ken 180/4
b.-kenge 23/2
b.-kü dik irdi 199/2
b.-mek 659/4
b.-meki 554/9
bütün bütün 464/7
b. bol- 759
büt F. put, güzel 77/7, 83/3,
87/2, 243/1, 268/7,
396/7, 512/8, 556/1,2,
3, 560/5, 610/8, 614/2,
642/9, 681/43, 688/30
b.-i 'ayyār 53/2, 557/7
b.-i bennā 93/4

- b.-i bi-bāk 349/1
 b-i çālākni 654/1
 b.-i gül-ruḡ 117/1
 b.-i ḡūr 688/24
 b.-i 'iṣve-ger-i tersādın
 688/17
 b.-i peymān-ṣiken 593/4
 b.-i serv-ḡad 688/55
 b.-i sīmīn-beden 488/4,
 593/7
 b.-i ṣūḡī 689/363
 b.-i tersā 688/65
 b.-i zībā 12/1, 112/1
 b.-ni 45/8
 b.-ḡa 403/6
 b.-ḡa 403/6
 b.-ūḡni 77/7
 b.-ī 544/6
 büttev bütün, kamil, tamam
 532/2
 büt-ḡāne F. puthane
 b.-ḡa (fāni-i b.) 120/7
 büt-kede F. puthane
 b.-din 688/52
 büt-perest F. puta tapan
 307/9, 482/10

C

cada mucize kabilinden
yağmur celbeden
bir taş
c. taşı 770

câdde A. geniş, işlek
büyük yol, anayol
c.-i meşru' 489/4
tarîk-i c.-i şer'
322/2

cādū F. büyücü, büyüleyici
çok güzel göz; gulya-
bani 29/1
nergis -i c. 566/3
c. közüğe 11/7
c.-dın (hāl-i c.) 572/4
c.-sıdın (ğamze-i c.)
446/4
c.-yīdür 192/4

cāh A. itibar, makam, mevki
541/8, 599/7, 689/398
taht-ı c. 3/3
c. ehliidin 363/5
c. ile 34/6, 689/16
c. u māl 558/9
c. u i'tibār 703/1
c.-ım 444/6, 596/6
c.-ınğa 671/8
c.-ın (taht u c.) 34/6
c.-ığa 590/6

cāhil A. bilgisiz, genç,
tecrübesiz 393/3,
689/29

cālis A. oturan; tahta çıkan
c. tururlar 692/1

cām F. cam; şarap; kadeh
5/3, 22/1, 25/1, 61/8,
75/3, 82/1, 7, 100/6,
144/6, 155/6, 181/1,
208/6, 325/7, 374/7,
502/6, 542/6, 543/6,
614/4, 628/7, 636/4,
654/6, 681/2, 63, 89,
682/2, 688/3, 689/84,
86, 166, 220
c.-1 'adl 294/8
c.-1 Cem 30/6, 145/6,
611/8, 660/8, 707/4
c.-1 Cem-heyetiniñ 689/135
c.-1 Cem'niñ 399/6
c.-1 Cem'ğa 86/8
c.-1 Cemşid 689/5, 457
c.-1 cihān-bīn 689/133
c.-1 cihān-bīndür 271/7
c.-1 der-ğor 689/5
c.-1 dil-ārā 689/106
c.-1 ecel 566/7
c.-1 fenā 262/6, 518/3,
689/321
c.-1 fīrūzede 689/131
c.-1 fūrkatı 679/3
c.-1 ğarībāne 689/116
c.-1 ğitī-nümāyī 681/21
c.-1 ğül-fāmdın 681/12
c.-1 ğül-ğün 533/4
c.-1 hecr 670/7
c.-1 hidāyet 16/7
c.-1 hilālī 546/1, 689/95,
98

- c.-1 hilālīğa 479/2
 c.-1 hoş-güvārı 539/8
 c.-1 hużūr 688/97
 c.-1 işkıdın 248/3
 c.-1 'İş 191/5, 540/4
 c.-1 'işret 638/6
 c.-1 kevser 476/5
 c.-1 Keyānī 689/200
 c.-1 leb-ā-leb 689/78
 c.-1 ma'ānī 689/280
 c.-1 māl-ā-māl 108/2
 c.-1 mey 110/4 642/8,
 689/42, 689/127
 c.-1 meyi 65/6, 322/8
 c.-1 mey-i nāb 688/86,
 689/42
 c.-1 mīnāyı 29/6
 c.-1 mīnāyī 479/4, 689/10
 c.-1 mīnāyīni 243/5
 c.-1 mīnūsın 479/4,
 c.-1 muğāne 447/6
 c.-1 murād 221/8
 c.-1 pāk 689/107
 c.-1 şabūḥ 44/5, 108/8
 c.-1 şabūḥī 688/102
 c.-1 şaltanat 702/1
 c.-1 şebāne 559/5
 c.-1 şükrāne 689/443
 c.-1 vaḥdet 162/5
 c.-1 vaşl 799
 c.-1 vaşlıdın 108/3
 c.-1 vişāl 689/212
 c.-1 zer-kār 689/125
 c.-1 zülāl 681/86
 c.-1 zülālignı 57/8
 c.-1 zümürrüd-gün 584/6
 'ārif-i c. 689/312
 devr-i c. 24/6, 598/7
 dürdi-i c. 689/12
 mest-i c.-1 ezeli 689/312
 meyl-i c.-1 şahbā 159/8
 sermāye-i c.-1 muğāne
 451/6
 c. aḥter 92/6
 c. ile 61/7
 altun c. 404/5
 c.-nıñ 689/126
 c.-nı 267/9, 301/6
 c.-ğa 392/6, 689/242
 c.-dadur. 142/1
 c.-dın 521/6
 c.-dın (müjde-i c.) 681/1
 c.-ım 49/7, 201/6, 420/7,
 491/2
 c.-ıma 489/8
 c.-ımğa 268/4
 c.-ın 689/241
 c.-ın (dürdi-i c.) 689/129
 c.-ı 191/1, 301/1,
 539/6, 548/6, 604/4,
 613/2, 615/6, 689/88, 242
 c.-ınıñ 432/2
 c.-ın 102/5, 330/6, 566/3,
 689/234
 c.-ını 638/1, 662/7,
 689/322

- c.-iğa 689/455
c.-ıda 20/5, 22/2
c.-ıdın 660/6, 679/9
c.-ıdındur 444/5
töla c.-i 553/8
Cāmī F. ö.a. ünlü İran şairi
16/7
cān F. can, ruh; hayat 2/2,
3/2, 5/2, 11/6, 13/3,
14/1, 18/1, 21/6, 25/1,
30/2, 33/1,5, 37/3,
51/6, 52/4, 58/2, 66/5,
89/1, 117/5, 128/1, 131/1,
132/2, 133/3, 141/7, 148/4,
152/1, 154/9, 165/3, 179/3,
188/6, 246/1, 323/1, 456/1,
507/3, 521/2, 525/2, 529/4,
530/1, 534/4, 536/2,-4,
538/1,7, 541/6, 580/1,
595/6, 603/5, 619/8, 622/4,
628/2, 632/5, 634/8, 644/1,
648/1, 649/2, 651/2, 664/1,
665/2, 667/5, 673/1, 679/3,
700/1, 783, 791
c.-ı heves-nāk 169/2
c.-ı ğamīnīm 447/5
c.-ı ğuşşa-perver 165/8
c.-ı efgārımını 318/4
c.-ı maḥzūn 685/2
c.-ı Şīrīn 19/4
c.-ı zār 689/362
c.-ı zārgā 553/3
c.-ı zārgāça 602/5
c.-ı zārım 681/53
ārām-ı c. 51/1
belā-yı c. 791
ḥırz-ı c. 257/3
kūt-ı c. 478/1, 673/8
naḥd-i c. 103/1, 205/5,
601/5
perde-i c. 495/5
rişte-i c. 76/1, 505/1
şīre-i c. 142/1
c. āfeti 87/10
c. kuş 420/2
c. miḥnetidin 58/4
c.nisārım 681/56
c.perdesin 488/8
c.şadakañ 290/3
c.şafhası 449/2
c.birlen 790
c.al-10/8, 46/4, 50/2
77/4, 171/1, 260/6,
347/5, 354/4, 368/1,
478/5, 598/1, 674/1
c.bir-9/4, 26/7, 37/9,
50/2, 58/7, 79/2, 85/7,
131/1,7; 156/4, 167/4,
176/7, 192/7, 215/6,
229/2,6, 255/8, 336/2,
423/8, 497/4, 509/3,
533/2, 535/2, 544/4,
550/8, 632/3, 638/2,
642/12, 656/4, 674/6,
7, 681/35,66, 686/20,
689/261, 780
c.çık- 132/5, 196/1, 371/4
c.fidā kıl- 94/2
c. tap- 39/8, 47/7, 51/9

- 100/9, 153/5, 163/7,
167/4, 215/3, 429/1,7,
550/7, 619/9, 659/6,
685/4, 688/84
c. yitip ağızıma 445/4
c. yitkür- 689/385
c.-nın 39/5, 527/4,
689/72
c.-nı (rişte-i c.)
45/3
c.-nı 52/4, 95/9, 131/3,
182/4, 253/4, 274/1,
283/7, 287/3, 288/1,
328/4, 421/5, 445/3,
453/2,7, 496/4, 505/6,
526/8, 589/7, 601/4,
644/1, 661/9, 664/6,
687/1,15, 771
c.-ğa 5/1, 115/1, 151/6,
185/2, 231/5, 245/3,
260/2, 285/2, 321/1,
368/4, 459/1, 502/4,
504/3, 513/2, 528/2
535/6, 598/3, 611/9,
627/1, 630/1, 632/4,
684/11, 688/16, 48,
101, 689/222, 230,
745, 772
c.-ğa (naqd-i c.) 113/4
c.-ğa ot sal- 150/3
c.-ğa ot ur- 80/7
c.-ğa yit- 453/2
c.-da 1/6, 37/4, 285/2
535/7, 800
c.-dın 41/2, 257/5,
285/2, 324/2, 460/3,
592/3, 665/2, 689/378,
783, 821
c.-dın (āfet-i c.) 285/1
c.-dın (ārām-ı c.) 498/4
c.-dın (naqd-i c.) 331/1
c.-dın kiç- 174/4, 208/4
c.-dın toy- 518/5
c.-lar 20/2, 32/5, 72/1,
4, 210/3, 373/4, 477/2,
689/172
c.-larnı 477/6
c.-larnı (rişte-i c.)
342/4
c.-larğa 460/4
c.-lardın 682/8
c.-sin 87/10
c.-dur 100/2, 143/5,
688/93
c.-dur (düşmen-i c.)
33/1
c.-ım 5/2, 33/4,6, 34/1,
65/3, 89/1, 117/5, 124/3,
131/3, 139/6, 153/1,2,
167/6, 175/5, 179/3,
202/1, 249/4, 274/1,
321/1, 359/5, 361/1,
386/7, 423/1, 451/5,
504/3, 514/4, 517/5,7,
533/2, 544/4, 570/8,
575/5, 580/5, 601/1,
613/1, 661/2, 671/3,

- 678/1, 685/5, 686/10,
688/23, 708/2
c.-im (ārām-ı c.) 648/1
c.-im (cevher-i c.) 666/1
c.-im (perde-i c./ 644/4
C.-im al- 673/4
c.-imnı 146/5, 175/6, 195/4,
202/2, 233/8, 271/1, 287/1,
353/2, 364/1, 421/7, 477/1,
497/7, 502/4, 517/7, 530/1,
618/6, 644/6, 684/1
c.-ima 77/3, 113/1, 124/2,
152/2, 178/3, 190/1, 194/5,
216/3, 224/3, 228/1, 333/1,
545/5, 439/3, 451/5, 471/5,
498/4, 512/4, 517/4, 524/1,
525/3,7, 548/3, 573/1,7,
589/1, 684/4, 688/100, 824,
c.-ma minnet 80/8
c.-ima yit- 175/7
c.-imğa 71/5, 85/1, 88/1,
100/8, 131/4, 155/1,
216/1, 223/9, 250/1, 288/1,
367/1, 399/4, 406/6, 443/4,
446/7, 519/1, 553/5, 567/1,
580/ 2, 654/3, 655/1,3,
669/1, 687/13, 689/371,
689/407
c.-imğa (şafha-i c.) 597/6
c.imğa ot tüş-446/8
c.-imğa minnet tut- 502/5
c.-imda 163/1, 197/1, 536/1,
553/2
c.-imdın 37/1, 175/1, 683/18
c.-im-sin 357/1
c.-ımdur 98/2, 401/1
c.-ıg 33/7, 132/2,
202/8, 390/3, 666/5,
687/21
c.-ıg (cevher-i c.) 33/3
c.-ıgını 272/7
c.-ına 79/6, 651/8
c.-ıgğa 33/2
c.-ıgdadur 645/7
c.-ı 58/5, 77/3, 95/9,
336/4, 604/3, 613/5,
644/7, 662/4, 668/2,
689/172
c.-ı (kaşd-ı c. kıl-)
174/4
c.-ı (refik-ı c.) 689/185
c.-ı çık- 657/7
c.-ın 370/6, 519/7,
594/7, 660/3, 689/261
c.-ını 9/4, 497/5, 606/7,
c.-ıgğa 84/5, 100/2,
129/7, 197/2, 517/5,
526/6, 581/2, 689/298
c.-ıgğa ot yak- 257/2
c.-ıgğa yit- 450/1
c.-ıge mihnetni 79/6
c.-ıda 102/4, 585/3,
597/7
c.-ıdın 500/6
c.-sız 231/2,5
c.-sız bol- 81/3
c.-ginam 583/4
c.-i tapıban 689/379

- c.-a 52/5, 81/7, 179/6,
220/2, 327/2, 455/2,
595/6, 617/1, 628/9
- cān-āferīn F. yaratıcı 87/10
- cānān F. sevgili 52/4, 95/1,
131/1, 179/1, 196/1,
208/4, 210/1, 230/4, 246/1,
526/8, 635/1, 660/3
- c.-nı 665/1
- c.-ğa 115/1, 260/1, 286/1,
321/1, 447/7, 661/9
- c.-dın 208/4, 821
- c.-ım 89/1, 423/8,
- c.-ımnı 386/5
- c.-ıma 321/1, 573/7
- c.-ımğa 85/1, 421/7,
655/3
- c.-ımdır 401/1
- c.-ı 52/4
- c.-ıda 597/6
- cānāne F. sevgili (krş. cānān)
134/1, 305/1, 347/5, 562/1
- c.-ğa 120/3
- c.-dın 33/7, 516/1
- c.-i
- cānāne-tab F.A. anlayışsız
sevgili 302/1
- cān-bağ F. hayat veren,
sevgili can bağışlayan
83/7, 90/4, 107/6, 125/5,
315/5, 685/4
- la¹-i c. 215/3
- c.-ın (la¹-i c.) 72/4
331/1
- c.-ığa (leb-i c.) 120/6
- c.-durur 298/5
- cān-bağlık F.T. can bağışla-
yıcılık, hayat vericilik
c.-da 201/4
- cān-efrūz F. canı aydınlatan
689/90
- cān-fezā F. cana can katan;
gönüle ferahlık verici
54/1, 336/3, 572/5, 619/2
- c.-ğa (visal-i c.) 98/1
- c.-sın 641/1
- c.-sın (la¹-i c.) 641/7
- cān-fezāy F. cana can katan;
gönüle ferahlık verici
(krş. cān-fezā)
- c.-ın (kelām-ı c.) 331/1
- cān-gāh F. can azaltıcı
ğam-ı c. 83/7
- c.-nı (ğam-ı c.) 684/4
- cānib A. taraf, yan, cihet
c.-i 73/10, 301/4, 376/1,
663/4, 689/447
- c.-in 193/3
- c.-ığa 738/1
- c.-idin 82/2
- c.-idür 54/4
- cān-perver F. ruh besleyen;
gönül açan 354/7
- Mesīh-enfās-ı c. 686/16
- c.-ni (la¹-i c.) 72/1
- c.-i (nükte-i c.) 538/1
- c.-idür (nükte-i c.)
550/5

cān-sitān F. ruh alıcısı; güzel
c.-in mu 507/3

cārī A. akan, geçen, yürüyen
133/2

cāvīd F. sonsuz, ebedi 689/32
rahmet-i c. 42/5
c. ol- 689/240

cāvidān F. sonsuz, ebedi (krş.
cāvīd)
beķā-yı c. 504/6
ḥayāt-ı c. 517/6
ömr-i c. 33/2

c.-dın (ḥayāt-ı c.) 331/1
c.-dur (belā-yı c.) 33/2

cāvidāne F. ebedi, sonsuz (krş.
cāvid, cāvidān)
kesb-i ḥayāt-ı c. 451/5

cāy F. yer 91/7

cāyız A. (cā'iz) olabilir,
olur 219/6

cāzim A. karar veren; kestirip
atan
c. bol- 662/4

cebīn A. alın
c.-im 447/2
c.-iņ 680/2

Cebra'il A. peygamberlere emir
ve vahiy getiren melek,
Cebrail 389/6, 686/15

ced (d) A. dede, büyük baba
c.-i kām-revā 689/147
c. ü ābā 689/25
c. ü eb 49/3

cedel A. sert tartışma, kavga
ehl-i c. 591/8

cefā A. eziyet, incitme 45/9,
56/8, 93/2,4, 120/3,
126/7, 215/2, 471/7,
496/5, 498/1, 526/1,
544/4, 595/8, 637/2,
643/4, 689/401, 693/1

baḥr-i c. 190/2

ḥarf-i c. 412/4

tīğ-ı c. 532/2, 577/2,
654/4, 689/373

cevr ü c. 684/12

ṭā'n u c. 350/1

c.çik-685/18

c. iyle- 216/1, 247/5,
503/1, 689/235, 407

c. kıl- 54/7, 56/9, 132/2,
220/3, 236/7, 357/1,
421/1, 519/1, 684/1, 734/2

c. kör- 526/6, 554/8

c. tap- 113/6

c. tart- 153/7, 412/6
685/17

c.-nı 199/3, 439/5

c.-ğa 98/5, 274/4

c.-da 127/1

c.-dın 253/2, 270/1,
689/403

c.-larğa 600/6

c.-lardın 375/5

c.-sı 255/2, 608/2, 633/1

c.-sın 243/4, 600/6

c.-sıdın 51/8, 139/5,
413/7, 485/6, 496/6, 525/1,
4
c.-yī 681/23
cefā-ger A.F. eziyet eden 676/1
cefā-gerlik A.F.T. eziyet edi-
cilik
c.-de 374/8
cefā-güster A.F. cefa yayan
c.-ğa (şūh-ı c.) 454/3
cefā-kār A.F. eziyet eden
502/1, 676/1
şūh-ı c. 297/4
cefā-keş A.F. cefa çeken 676/1
şūh-ı c. 14/4
ceffe'l-kālem A. düş_ünmeksi-
zin, birden, hemen 690/2
cehālet A. cahillik, bilmez-
lik 8/6
c.-i 139/9
cehd A. çalışma, çabalama
304/7
c. it- 398/3, 571/7
c. iyle- 35/3
cehl A. bilgisizlik
gurūr-ı c. 672/7
c.-i 690/3
c.-irür 509/6
celā A. göç 7/3, 48/6, 604/3,
689/117
c. bol- 652/3
c.- kıl- 684/1

celādet A. kahramanlık, yiğit-
lik
āyīn-i c. 79/3
celāl A. büyüklük, ululuk
541/8
celī A. parlaklık 7/3
cellād A. cellat 66/2, 329/6,
493/3
c.-ı 518/2, 519/1, 595/1
c.-ıdın (każā c.) 37/8
Cem F. ö.a. şarabı icat eden
masal hükümdarı; Süley-
man peygamberin lakabı;
Büyük İskender'in lakabı
61/8, 271/7, 428/8
cām-ı C. 30/6, 145/6,
611/8, 660/8
C.-nin (cām-ı C.) 399/6
C.ğa (cām-ı C.) 86/8
C.-din 702/1
cem A. toplama 27/4
c. iğre c. 202/7
c. bol- 687/27, 763
c. it- 303/2
c. iyle- 536/6, 730/1
c. kıl- 351/7
c. ol- 267/1, 472/5,
575/1,
c.-i 199/6, 689/429
cemā at F. insan topluluğu
362/5
c.-i meflūk 335/5

cemāl A. yüz güzelliği; yüz
 33/1, 149/4, 384/1,
 396/1, 520/3, 578/7,
 582/7, 686/14, 689/418,
 719/1
 c.-i 'ālem-ārāyī 610/6
 c.-i 'ālemi 671/8
 c.-i bedī' 306/1
 gül-i c. 594/1
 hüsn-i c. 686/2
 ızhār-ı c. 225/5
 c.-din 163/4
 c.-im 569/6
 c.- in 69/3, 138/4,
 212/4, 221/3, 323/1,
 389/1, 420/3, 613/9,
 639/4, 660/2, 685/7,
 686/3
 c.-in (mihr-i c.) 236/1
 c.-in (şem'i c.) 505/1
 c.-in (gül-zār-ı c.) 57/1
 c.-inğa 686/2
 c.-inde (bahar-ı c.) 312/6
 c.-indin 78/1, 549/3, 591/4
 c.-i 95/1, 100/5, 194/4,
 282/4, 707/6
 c.-i 'aksini 591/6
 c.-i vafını 672/4
 c.-i (şem'i c.) 689/246
 c.-in 210/1, 689/54
 c.-in (mihr-i c.) 131/2
 c.-in (şem'i c.) 328/5

c.-in (temāşā-yı c.) 541/9
 c.-iğa 547/3, 689/418
 c.-idin 163/4, 383/1,
 514/1, 559/2
 Cem-hey'et F.A. Cem görünüşlü
 C.-inin (cām-ı C.)
 689/135
 cemīlA. güzel 389/1, 686/3
 cem'iyet A. topluluk; insan
 topluluğu; eğlence top-
 luluğu 472/5, 659/7
 c.-i hātır 50/6
 Cem-kağr A. Cem rütbeli
 şah-ı C. 689/47
 Cem'lık A.T. Cem'lik, Cem
 gibi
 326/8
 Cemşid F. Cemşasb'ın babası
 660/6, 689/20
 C.-i zaman 689/6
 cām-ı C. 689/5, 457
 C.-ka 598/7
 cenāze A. cenaze, ölü
 c.-m 686/12
 cennātu tecrī taḥtehe'l-
 enhār A. "Altında
 nehirlerin aktığı cennet"
 Kur'an 65-II
 c.-çe 554/5
 cennet A. cennet 23/6, 45/8,
 57/1, 80/8, 116/7,
 213/2, 280/6, 350/9,

- 463/5, 577/5, 644/2,
669/4, 685/3, 686/17,
c.-i ahlāk 52-/8
c.-i vaşl 441/3
hāzin-i c. 61/5
hūr-i c. 52/3
kaşr-ı c, 576/8
ravza-i c. 689/335
reşk-i c. 263/6
sebze-i c. 513/2
c.-nin 550/7
c.-ni 460/1, 644/2
c.-ka (sebze-i c.) 532/3
c.-de 26/4
c.-dür mü (hūr-i c.) 148/1
cennet-āyīn A.F. cennet gibi
c. bezmiğa 687/27
cerāhat A. yara, irin 51/9,
171/2, 178/9
c.-ı 199/2
cerāhatlığ/ķ A.T. yaralı, irinli
c. köñül 75/6
ceres A. hayvanın boynuna takılan
çingirak; zindan 253/6
cesed A. ölü vücut 132/2
c.-de 132/2
cetüt çingeneler, alçaklar
90/7
cevāb A. cevap 90/2, 441/2
meyl-i c. 63/5
c. bir- 514/4
c. yaz- 445/6
c.-ın 465/3
c.-ıda 689/154
c.-ī 441/1,2
cevāhir A. (cevher'in ç.)
cevherler: özler
kuhlü'l-c. 98/3
cevf A. boşluk: uzay
c.-i 153/3, 173/7,
705/2
cevher A. cevher, elmas 384/4
c.-i cānım 420/8
c.-i cānım 666/1
c.-i cāniñ 33/3
c.-i peykān 131/5
c.-i peykānlarıñniñ 456/1
c.-i pinhānga 115/2
c.-i zāt 689/172
c.-i 348/3, 386/7, 681/56
c.-in 650/5
c.-idin 96/10, 265/1,
272/2
c.-lerini 378/7
c.-idür 22/1
cevher-dār A.F. elmaslı, nok-
talı, siyah-beyaz dalgalı
benekli kılıç
c.-dur 189/1
cevherī A. kuyumcu ceva-
hirci, cevherli 670/4
cevlān A.dolaşma, gezinme
569/4,
c. bir- 3/9
c. iyle- 478/4
c. kıl- 442/2

- c.-ğa 689/446
c.-ıda 472/4
cevlān-geh A.F. gezme,
dolaşma yeri
c.-inğa 271/2
c.-inğe 271/2
c.-inđe 271/2
cevr A. sitem, eziyet, hak-
sızlık 13/6, 66/4,
120/3, 126/7, 165/4,
260/1, 362/3, 413/9,
448/2, 525/5, 526/2,
6, 583/3, 643/4, 684/7,
12, 689/235
c.-i każādur 522/3
c. çik- 652/7
c. it- 124/9
c. iyle- 247/5
c. kıl- 113/2, 236/7
c. ü bī-dādı 498/4
c. ü sitem 61/2
c.-din 640/2
c.-ler 235/4
c.-ün 352/6
c.-inni 46/2
c.-ünni 46/2, 633/3
c.-inđin 379/7
c.-ünđin 379/7
c.-i 168/3, 439/2, 513/6
521/5
c.-iniğ 124/7
c.-in 243/5, 350/6, 507/6
544/8
c.-ide 347/5
c.-idin 14/9, 24/6, 308/2,
499/1, 561/6, 685/17
c.-in 352/6
Ceyhūn Amuderya'nın orta çığı-
rına verilen ad 94/6,
665/4
Ceyhūn nehir adı 685/21
ceyrān ceylan
c.-ları 369/2
ceyş A. asker, ordu, ses, seda
c.-ide 211/4
cezā A. ceza 291/4
cezb A. çekim
c.-in 259/5
cezbe A. ruhun heyecana gelmesi;
tarikāt ehlinin kendinden
geçme hali
c.-si 681/4
cezm A. niyet, kesin karar
c. bol- 265/3
cılavnyular; gem; ileri 532/4
cılavdarmsēyis 12/9
cibin sivrisinek 711/2
c.-niğ 579/9
c.-lerdin 72/4
Cibrīl A. Cebrail (krş.
Cebrā'il) 36/8
cīfe A. leş
c.-sini 186/6
ciger F. ciger, bağır 34/2,
188/4
eczā-yı c. 398/4

- c.- imdin 471/3
ciger-gün F. ciger renginde
34/2
ciger-hün F. yüreği yaralı,
ciğeri kanlı
Ferhād-ı c. 94/3
cihān F. dünya, alem 4/4,5,
7/2, 50/5, 91/1, 127/5,
131/6, 133/1, 146/4,
150/4, 247/6, 263/5,
370/6, 491/7, 517/1,-3,
522/3, 619/6, 625/6, 626/2,
673/9, 688/226, 689/18,
24,36, 136, 159, 726/1,
766, 774
āşūb-ı c. 146/3
ehl-i c. 155/7
rūsvā-yı c. 673/7
cān u c. 33/1, 51/6
c.-nın 150/4, 698/2
c.-nı 58/7, 101/7, 284/2,
327/3, 546/4
c.-ğa 251/4, 654/4
c.-da 52/2, 71/8, 335/4,
412/7, 430/7, 470/6,
517/4, 698/2,82
c.-dın 50/5, 76/6, 101/1
241/2, 285/1, 331/5, 606/6,
689/217, 783
c.-ım 517/5
c.-dur 450/4
cihan-ara(y) F. dünyayı
süsleyen 383/1
c.-nı (meş'al-i mihr-i
c.) 658/2
c.-dın (hüsn-i c.) 688/12
cihān-bīn F. dünyayı gören;
Allah, göz, dünyayı gös-
teren
cam-ı c. 689/133
c.-dür (cam-ı c.) 271/7
cihān-peymāy F. dünyayı dolaşan
c.-nı (rahş-ı c.) 658/3
cihān-tāb F. dünyaya ışık
veren, aydınlatan, sıcak-
lık veren.
mihr-i c. 689/160
c.-ğa (şem'i c.) 280/2
cihet A. taraf, yön, sebep
238/8, 263/5
c.-dın 510/1, 824
c.-dın (altı c.) 254/5
c.-dindür 245/3, 510/7
cilā A. parlaklık 547/4
c. bir- 646/6
c.-sında 11/3
cild A. deri, kap
c.-iğa 520/7
cilde A. tecelli, görünme 187/2
210/4, 688/15
c.-i kad 57/4
c. bir- 87/11, 409/2,
479/2
c. bol- 553/3
c. it- 88/7, 529/6
c. iyle- 4/1, 33/6, 56/7

- 108/4, 114/7, 157/4,
342/5, 372/7, 408/3,
497/6, 521/6, 574/1
c. kıl- 25/3, 28/2,
69/3, 108/9, 110/2,
126/5, 226/2, 329/5,
373/8, 567/5, 618/1,
646/7, 670/2, 176/3,
677/1, 683/1, 8
c. mü kıldı 214/1
c.-de 210/9, 601/4,
673/2
c.-din 126/7
c.-si 20/4, 259/3, 263/3,
307/5, 597/2, 670/2
c.-sin 550/4
c.-siğa 495/1
c.-sidin 81/3, 111/5
c.-sidür 591/2
cılve-gāh A.F. görünme yeri
c.-ım 415/5
c.-ı 498/5
c.-ıdur 210/5
cılve-geh A.F. görünme yeri
(krş. cılve-gāh) 553/3
cılve-ger A.F. cılveli, cılve
eden 357/2, 537/2, 597/2
cılve-sāz A.F. cılveli, cılve
eden 263/5
cins A. soy sop 40/4
c.-i benī ādem 689/304
c.-i benī Ādem'ğa 86/1
c.-i benī ādemde 689/408
c.-i beşer 1/4
c.-i beşerdin 194/1
c.-i 260/7
cinsiyyet A. bir cins ile
ilgili olma
c.-i 679
cism A. cisim, vücut 127/2,
116/4, 141/5, 418/2,
504/2, 580/5, 586/4,
627/1, 665/2, 684/1
c.-i bīmārım 647/3
c.-i bīmārımın 318/2
c.-i efgārımğa 266/1
c.-i figārımğa 570/3
c.-i ğam-perverdime 586/1
c.-i hūn-ālūd ara 23/2
c.-i nā-tüvānımğa 567/3
c.-i nizār 602/5
c.-i 'uryānımğa 88/2
c.-i 'uryānım 419/8
c.-i uryānımğa 267/1,
655/1, 669/2
c.-i za'if 685/4
c.-i zār-ı ğam-nāk 169/1
c.-i zār-i mübtelāsın
641/4
c.-ğa 460/3
c.-din 627/2
c.-ler 373/4
c.-im 26/3, 51/2, 69/4,
170/5, 183/2, 186/5,
329/1, 400/4, 420/2,
473/1, 508/5, 505/3,

- 507/2, 520/6, 527/3,
582/1, 588/4, 621/1,
623/8, 629/3, 633/4,
634/7, 635/2, 638/5,
681/46, 683/5, 684/6,
686/10
c.-imdür 40/2, 188/3
c.-imni 51/4, 56/4, 244/2,
256/3, 390/2, 464/2,
538/2, 629/4, 659/3
c.-ime 130/3, 521/3, 541/7,
622/4, 645/4
c.-imge 26/7, 60/1
c.-imğa 26/7, 60/1,
359/5, 382/2, 468/3,
601/3, 638/2, 689/369
c.-imde 177/6, 267/6,
286/3, 571/2, 576/7,
689/369
c.-imdedür 361/3
c.-imdin (sūz-ı c.) 621/1
c.-imdin (tc̄b-ı c.) 175/1
c.-iñ 468/5, 560/9, 685/1,
c. 687/21
c.-iñe 689/151
c.iñğa 279/8
c.-iñğa (tār-ı c.) 289/7
c.-iñde 389/4
c.-iñdedür 343/4
c.-iñdin 495/7
c.-i 20/7, 29/3, 43/7,
102/3, 232/7, 501/2,
593/5, 681/82, 728/3
c.-in 350/4, 355/7
c.-ini 40/7
c.-iğa 195/4, 333/1,
501/7, 689/385
c.-ide 45/5, 412/3,
623/9
c.-idin 635/3, 747
civar A. çevre, yöre
c.-ıda 681/31
Cuci bir kavim adı
C.-dür 624/7
cul (l) A. çul 194/6, 391/6
c.-dın 186/3
cūş F. coşma, kaynama
c. u huruş 689/142
c. sal- 717/1
cūy F. arıyan, araştıran
c.-uñ (cüst ü c.) 644/5
cübbe A. evvelce din adam-
larıyla bazı yaşlıların
giydikleri uzun üstlük
560/7
c.-i sincābın 685/13
cüdā F. ayrı, ayrı düşmüş
c. kıl- 327/9, 684/8
c. tüş- 55/4, 237/1
c.- dur 808
cüdalıg̃/k̃ F.T. ayrılık 22/4
c.-dın 460/3
cüft F. çift, eş, benzer
c.-din ferd 697/2
cühūd A. yahudi, cıfıt
gebr u c. 376/6
cülūs A. oturma, tahta çıkma
c. kıl- 241/1

- cümle A. bütün 262/1
 c.-i 'ālemde 255/6
 cünūn A. delirme, çıldırma
 28/6, 56/4, 104/1,
 129/2,3;
 159/1, 168/6, 180/3,
 187/3, 200/5, 209/1,
 248/7, 257/4, 259/5, 318/5,
 372/3, 461/1, 507/4, 524/5,
 538/2, 543/7, 570/6, 576/5,
 594/2, 595/1, 602/3, 635/4,
 643/7, 649/3, 655/7, 689/311,
 365
 men'î c. 148/8, 689/434
 terk-i c. 187/3
 zencîr-i c. 18/5, 659/2
 c. kı1- 127/7
 c.-ğa 198/2
 c.-da 135/2, 139/3
 c.-dın 88/4, 245/2, 8, 536/5,
 672/2
 c.-dındur 338/3
 c.-ım 421/6, 428/5, 102/2,
 134/6
 c.-um 81/2, 102/2, 134/6,
 237/8, 421/6, 423/4, 552/7,
 611/5
 c.-ımnıñ 102/2
 c.-umnıñ 102/2
 c.-umnun 102/2
 c.-ımnı 130/1, 159/2, 620/5
 c.-unğa 639/9
 c.-ı 567/2
 c.-ı (şu'le-i c.) 501/5
 c.-ığa (huş-ı c.) 125/6
 c.-dur 471/8
 cünūnluk A.T. delilik, mecnun-
 luk 280/5, 325/7
 cür'a A.damla, yudum, içim
 321/6, 556/1, 604/2,
 617/6, 681/21
 c.-i mey 77/5
 c.-sı 689/137
 c.-sın 51/6, 66/3
 c.-sıdın 276/5, 291/5
 c.-i 560/7
 cür'a-geş A.F. içki içen 683/4
 Cürcān F. İran'da bir yer adı
 C.-ğa 717/1
 cür'et A. cesaret
 c. iyle- 62/9
 c.-im 681/98
 cürm A. suç 1/8, 4/7, 69/7,
 71/6, 136/7,8, 155/7,
 250/4, 376/6
 c.-dın 681/98, 704/2
 c.-üm 456/2
 c.-imğa 358/8
 c.-ümğa 358/8, 370/4
 c.-ün 670/7
 c.-ün (nāme-i c.) 566/9
 c.-i 26/8, 368/2, 557/5
 c.-in 42/9, 250/4, 307/2

- c.-iğa 103/5
c. irdi 71/6
cürmāne F. ceza 71/6, 606/7
c.-si 576/10
cür m-pūşī A.F. günahları
affeden, suçları örten
4/9
cürmsiz A.T. günahsız, suçsuz
79/7, 273/1, 663/4
cüst F. arama, araştırma
c. ü cu kı1- 186/6
c.ü cüyun 644/5
cüz F. -den başka, dışında 1/2,
5/6, 41/4, 48/7, 56/8,
83/4, 98/1, 121/6, 8,
131/4, 251/7, 232/6,
260/1, 261/8, 268/5,
270/3, 5,8, 323/6, 384/6,
411/9, 11, 517/4, 523/5,
587/9, 595/7, 637/5,
650/7, 651/6, 688/76, 85,
689/235, 358, 695/1
cüzv A. (cüz') kısım, parça, bölük
c.-i cüzvimni 14/3
c.-i cüzviñ 257/1
c.-i cüzvide 528/2
c.-imni (cüzv-i c.) 14/3
c.-iñ (cüzv-i c.) 257/1
c.-ün (cüzv-i c.) 257/7
cüzv-i lā-yenfek A. bölünmeyen
parça 14
cüzvī A. (cüz'i) pek az, az
miktarda 664/4

Ç

- çābük F. çabuk, seri, hafif
29/4, 221/4, 395/3,
476/1, 532/4, 540/5,
683/5
ç.-i meh-veş 613/3
ç.-i ser-mest 613/7
ç.-niñ 597/7
ç.-üm 65/1, 79/3,
172/3
ç.- ümniñ 236/4, 395/4
ç.-ümnüñ 236/4, 395/4
ç.-kine 583/1
- çābük-süvār F. iyi at süren
448/4, 581/2
ç.-ım 522/5
ç.-ımğa 570/6
- çābük-ṭab F.A. çabuk kavrayan
689/432
- çāder-niñ F. göçebe T 478/2
çāder-şeb F. yatak bağlanan
yaygı
ç.-in 478/2
- çağ zaman, çağ 276/1, 312/1,
689/286
ç.-da 150/1, 303/2, 362/3,
367/3, 411/1, 428/2, 433/
2, 508/2, 579/9, 641/1,
670/8, 674/1, 779
ç.-dın 572/8
ç.-ım 416/7
ç.-ında 517/9
- ç.-ı 29/2, 236/6, 378/4,
381/4, 450/4, 469/2,
514/5, 582/6, 618/10,
667/1, 688/15, 56,
689/155, 781
ç.-ın 522/7
ç.-ında 517/9
ç.-ını 612/6
ç.-ıda 92/3
ç.-ıdur 44/1, 172/4
Çağatay Çağatay 97/7, 624/7
çağın şimşek
ç.-larğa 228/6
çağır şarap
ç.kesreti 581/83
çağlıq/ğ gibi 77/2, 355/7,
551/2, 597/1, 689/386
çāh F çukur, kuyu
ç.-ı zekāğa 678/5
ç.-dur 185/4
ç.-ınıñ 210/6
ç.-ını 177/4
ç.-ığa 103/5, 590/1
ç.-ıdın 92/5
çaқ-çakmak
ç.-ar-min 416/4
ç.-maq (ot ç.) 250
çaқ zaman, çağ (krş. çağ)
ç.-da 362/3
ç.-ında 517/9
ç.-ı 410/2

çāk F. yarık, yırtık, parça

16/6, 206/7, 256/4,
320/1, 349/1, 560/3,
654/2, 688/78, 207/2,
654/2
ç. bol- 390/5
ç. it 39/8, 175/7, 177/2,
179/6, 381/1, 617/4,
634/6, 640/4
ç. iyle- 14/6
ç. iyle- 32/1, 154/1, 2,
155/4, 385/7, 426/2, 428/7,
532/2, 534/6
ç. kıl- 400/1, 430/3, 527/4,
608/5, 689/324
ç. ol- 9/3, 203/3, 371/3,
426/1, 681/76
ç.-ni 654/2
ç.-ler 370/2
ç.-dür 256/4
ç.-im (sine-i ç.) 430/2
ç.-i 400/7, 520/4, 680/2
ç.-in 523/1
ç.-ini 464/7, 227/1
ç.-idin 13/2, 448/3,
565/3
ç. irür 343/1

çakıl- çakılmak

ç.-ur 471/5
ç.-ur (ot ç.) 228/6,
482/5
ç.-mamış 221/3
ç.-sa 169/1

ç.-ğan (ot ç.) 593/3

ç.-ğaç 275/4, 610/5

ç.-ıban 44/2

ç.-ıp 44/2

çakın şimşek (krş. çagın)

32/7, 56/3, 79/3, 192/2,

221/1, 324/1, 466/2,

593/3

ç.-dın 219/2

ç.- lar 189/4

ç.- larğa 228/6

ç.- lardın 580/4

çāklik F.T. yırtık, yarık

47/2, 160/5, 628/3

çakmağ çakmak, şimşek

ç.-im 416/4

çaksız F. T. yırtıksız, yırtık
olmayan

yakası ç.-siz 39/7

çālāk F. çevik, eline ayağına
çabuk

büt-i ç. 349/1

kad-i ç. 32/3

ç. bol- 169/6

ç.-ni (büt-i ç.) 654/1

ç.-min 494/4

çālāklik F.T. çeviklik

ç.-ler 224/6

çap- sürmek, vurmak, koşmak

ç.-san 532/1

ç.-sa 175/4, 625/2

ç.-ıp (başım ç.) 467/4

ç.-ıp (başımını ç.) 430/5

- çapğun koşucu, korkusuz, tufan
 ç.-ı 346/6
 çar-çüb F. çerçeve
 ç.-ıdır (deyr işiki ç.)
 358/9
 çāre F. çare, dava 152/7, 191/5,
 192/3, 281/7, 303/7
 588/3, 688/76, 693/2
 ç. yok 35/4, 121/6
 ni ç. 114/8
 yok ç. 435/6
 ç. iyle 523/4
 ç. kıl- 251/3, 693/2
 ç. tap- 379/4
 ç.- din 281/7
 ç.-m 503/1
 ç.-si 395/6
 ç.-sin 451/3
 ç.-dür 10/8
 ç.-ī 121/8, 681/9
 çāresizlik/ğ F.T. çaresizlik
 281/7
 çarla- seslenmek, çağırmaq
 ç.-p 642/8, 688/107
 çar-mih F. darağacı 531/3
 çāšnī F. çeşni, lezzet, tad
 263/7
 çāvuş F. çavuş 689/7
 ç.-ları 146/6
 çayka- yıkamak, temizlemek
 ç.-rda 618/9
 çaykal- çalkalanmak, sal-
 lanmak, arınmak
 ç.-ur 153/3
 ç.-ğança 171/3
 çaykat- yıkatmak
 ç.-ur 349/4
 çeğāne F. tef, çengi tefciği
 680/10
 çeh F. kuyu, çukur (krş.
 çāh) 552/5
 ç.-i veyl 7/4
 ç.-i 544/3
 çek defter, imza, şehadetname
 ç. bol- 87/11
 çelīpā F. haç, put 642/4
 çemen F. çimen 71/5, 125/6
 178/8, 208/3, 256/8,
 308/6, 372/2, 407/6,
 409/3, 438/1, 442/1.-3,
 591/4, 634/1
 āşūb-ı ç. 372/1
 gül-geşt-i ç. 210/2
 tıfl-ı ç. 176/4
 ç.-ğa 2/7, 125/5, 409/5,
 612/5, 678/6
 ç.-de 64/5, 71/1, 372/7,
 408/6, 519/6, 528/7,
 552/1
 ç.-din 163/6, 381/3,
 578/1
 ç.-ide 190/4
 çend F. birkaç, her ne kadar
 397/1
 çendān F. o kadar 429/6
 çendīn F. bu kadar 292/6,
 298/2
 çeng F. el; pençe, bir tür

- saz 76/1, 640/6, 680/10
 ç.-ige 9/9, 447/2
 ç.-iğa 447/2
 ç.-idin 585/4
 çerāğ F. fitil, mum 206/3
 ç.-ımğa 659/5
 ç.-iğa 44/22
 çerb F. semiz, yağlı; uygun
 ç. it- 51/8
 çerb-zebān F. tatlı sözlerle
 halkı kendine çeken kimse
 673/5
 çerh F. ok, yay, ok yayı
 mukavves ç. 211/5
 çerh F. felek, baht; dönen;
 gök 19/2, 22/2, 24/7,
 75/5, 86/2, 102/7,
 108/7, 111/3, 119/4,
 138/7, 152/5, 155/6,
 168/7, 177/2, 178/3,
 183/5, 189/1, 209/4,
 265/1, 323/4, 478/7, 522/3,
 525/4, 530/4, 535/5, 544/8,
 546/5, 551/3, 557/3, 656/2,
 662/7, 575/2, 588/4, 623/3,
 631/4, 635/2, 636/4, 686/17,
 688/25, 688/81, 689/235,
 689/260
 ç.-i a'zam 325/2
 ç.-i bī-dād 333/6
 ç.-i bed-mihr 689/158
 ç.-i denī 683/21, 689/252
 ç.-i dūn 461/6, 636/6
 ç.-i kec-reftār 576/11
 ç.-i kühen 568/2
 ç.-i kühen-ṭāk 689/336
 ç.-i mīnānı 662/3
 ç.-i mīnāda 689/74
 ç.-i mīnū 542/6
 ç.-i muhālif-pīşe 689/334
 ç.-i müdevver 165/6
 ç.-i ta'addī 689/356
 ç.-i zer-nigārgaça 602/7
 devr-i ç. 576/7
 iktizā-yı ç. 646/6
 ç. iyle- 251/4
 ç. ur- 111/1
 ç. urmağ 111/7
 ç.-niğ 11/8, 250/6,
 581/3, 689/92
 ç.-ni 316/7, 347/2, 443/2
 ç.-de 688/46
 ç.-din 43/3, 45/9, 121/8
 243, 294/7, 426/1, 507/6,
 689/161
 ç.-i 424/1, 650/2
 ç.-ini 43/3
 çerh-cenāb F.A. gökler kadar
 yüce
 şeh-i ç. 689/14
 çerh-kadr F.A. felek gibi yüce
 şah-ı ç. 124/9
 çerh-peymā (y) F. feleği ölçen
 122/6,
 ç.-i (bād-pāy-ı ç.) 610/5

çerh-veş F. felek gibi 689/346

çeşm F.göz

ç.-idür (zehr-i ç.) 619/6

çeşme F. pınar, su kaynağı 36/1

92/2, 221/6,

ç.-i hayvân 21/2, 180/1,

429/1, 513/2, 538/1,

541/3,, 670/1, 714/1

ç.-i hayvânda 535/2

ç.-i hayvândın 689/107

ç.-i Hızır 92/2

ç.- i hurşîd 'güneşin aydınlığı' 609/5, 705/1

ç.-i hurşîddin 605/6

ç.-i mihr 36/1

ç.-niñ 609/5

ç.-ler 535/3

ç.-si 185/4, 206/4

ç.-si (hayvân ç.) 373/3

ç.-si (köz ç.) 392/1

ç.-siniñ (hayvân ç.) 552/5

ç.-sidin 545/1

ç.-sidin (hayvân ç.) 611/4

ç.-sidin (kün ç.) 544/3

çetr F. çadır, gölgelik, gece

259/2

ç.-i 245/9, 259/1, 414/2

çevgân F. çevgen, ucu eğri

değnek

ç.-ı 625/3

çıban çıban, yara

ç.-ın 104/4

çıda-Msabretmek, tahammül etmek,

katlanmak 220/3

ç.-y almay 689/367

çığ- çıkmak

ç.-ğuça 277/6

çığ feryat, figan

âh u eşkin bile ç. 315/7

çığan fakir, yoksul

ç.-nı (bay u ç.) 749

çık- çıkmak

ç.-man 676/6

ç.-ar 155/2, 196/1,

472/4, 480/4, 563/1,

719/2

ç.-mas 355/3, 623/9

ç.-tım 428/6

ç.-tınç 137/2, 359/5

ç.-tı 17/3, 41/7, 75/3,

95/2, 113/5, 178/4,

214/5, 215/5, 224/3,

359/5, 415/3, 463/7,

470/1, 533/2,-4, 587/4,

615/3, 630/7, 678/1,

686/10,

ç.-dılar 70/8,

ç.-tılar 70/8

ç.-mıç 44/6, 562/8

ç.-mamıç 607/4

ç.-mağay-sin 387/3

ç.-ğay 94/8, 369/8,

489/9

ç.-kay 94/8, 369/8, 675/4

657/7

ç.-kay mu 49/8

ç.-ay 531/3, 556/4

ç. 77/4, 120/7, 376/7,

485/8

- ç. aradın 686/15
 ç.-ma 9/8
 ç.-gıl 652/8, 104/7
 ç.-kıl 104/7, 652/8
 ç.-sun 400/7, 681/17
 ç.-masun 371/4
 ç.-masam 350/1
 ç.-sağ 687/23
 ç.-masağ 4 /5
 ç.-sa 26/3, 205/5, 371/4,
 615/3, 621/7
 ç.-arğa 420/2
 ç.-maslıg 376/7, 376
 ç.-maslig 376/7
 ç.-ğan 26/9, 185/2
 ç.-қан 26/9, 590/7,
 587/5, 205/1
 ç.-iban 268/3, 688/21,
 688/25, 688/93, 689/2
 ç.-ip 25/6, 45/6, 65/1,
 65/7, 83/6, 175/2, 181/4,
 351/3, 421/9, 688/97,
 719/1, 812
 ç.-gaç 6/2, 201/7
 ç.-kaç 6/2, 201/7, 474/2
 ç.-kuça 277/6, 589/3
 ç.-mayın 488/4
 ç.-a alman 296/9, 516/9,
 525/6
 ç.-a almas 501/3
 ç.-adur 65/3
 ç.-iptur 481/2
 ç.-pirdi 689/273
- ç.-kuundur 531/6
 ç.-gu 89/1
 ç.-ku 89/1
 ç.-kusı 225/5
 ç.-miş idim 688/51
 ç.-mağdadur 534/4
 ç.-mağtadur 534/4
 ç.-mağ 32/1
 ç.-mağ 387/8, 585/4,
 657/1,7
 ç.-mağğa 132/5, 438/4
 ç.-mağka 132/5, 438/4
 ç.-mağlık 376/7
 çıkan fakir (krş. çıgan,
 çığay)
 ç.-nı (boy u ç.) 749
 çıkar- çıkarmak
 ç.-man 688/73
 ç.-dın 351/6, 384/3
 ç.-dı 63/6, 603/2
 ç. 439/6, 678/7
 ç.-sa 128/3
 ç.-ğan 500/2
 ç.-ğalı 173/4
 ç.-ip 257/5
 ç.-may 525/5
 ç.-mak 473/2, 648/5
 ç.-mişdur 515/7, 689/437
 ç.-miştur 515/7
 ç.-ğay irdim 527/1
 ç.-ğun mu 4/7
 çıkış- başa çık-, baş etmek

ç.-may 688/54
 çıkmaçlık çıkma 376/7
 çın doğru gerçek 97/5, 171/7,
 298/1,2, 530/2, 668/5
 ç.-nı 453/1
 ç.-ğına 583/3
 çırayMyüz, çehre
 ç.-ıñdın 80/6
 çırma- sarmak, kuşatmak,
 çevirmek
 ç.-dı 417/1, 557/6,
 620/3
 ç.-y 156/2
 ç.-yın 495/7
 ç.-sun 689/301
 ç.-ğan 564/4
 ç.-ban 137/2, 807
 ç.-p 197/4, 428/7,
 618/3
 ç.-r idim 46/3
 çırmal- sarılmak
 ç.-miş 39/4, 611/6
 çırman- (krş. çırmal-)
 ç.-miş 39/4
 ç.-miş 275/1
 ç.-ğan 62/6
 ç.-mağ 62/6
 ç.-mak 62/6
 çırmaş- sarılmak, dolanmak,
 yükselmek, tırmanmak
 ç.-ur 102/9
 ç.-tı 271/4, 579/7, 594/4

ç.-kay 679/5
 ç. 464/11
 ç.-ma 62/9
 ç.-kan 271/4, 688/83
 ç.-kança 178/7
 ç.-ıp 62/5, 148/4
 ç.-ıptur 417/1
 çırmaştır- dolaştırmak, karış-
 tırmak
 ç.-up 451/5
 çı ne 91/7
 çibin sinek 234/4
 ç. 253/4
 çiçek çiçek 438/5
 ç. açıl- 343/5
 ç.-tin 675/8
 Çigil y.a. Türkistan'da bir
 yer adı
 şem'i ç. 165/2
 Çin ü ç. 738/1
 çihre yüz, surat 63/3, 150/7,
 337/4, 351/4, 653/4,
 686/1
 ç.-i kâhî 671/6
 ç.-i maşşūd 97/7
 ç.-i zerdım 438/3
 ç.aç-72/2, 215/3, 341/9,
 361/2, 573/2, 648/1,
 ç.-dür 163/4
 ç.-niñ 675/2
 ç.-ni 264/3
 ç.-ğa 180/6, 688/46

- ç.-m 313/4
 ç.-n 178/4, 609/4, 713/1
 ç.-si 672/6
 ç.-sidin (vişāl-i ç.) 540/6
 çik-çekmek
 ç.-er-min 211/4
 ç.-er-min 502/7, 552/1,
 572/3, 645/1
 ç.-er 9/4, 44/4, 412/3,
 422/4, 447/7, 544/6,
 592/4, 599/4, 687/10,
 696/1, 2,
 ç.-erler 98/8, 191/5
 ç.-mes 176/5, 237/4,
 496/1
 ç.-tim 122/2, 149/6, 527/4,
 570/3, 630/3, 649/6, 688/8,
 821
 ç.-tiğ 126/1, 182/3, 482/11,
 548/3, 652/7
 ç.-di 30/7
 ç.-ti 30/7, 124/5, 165/8,
 193/2, 296/1, 371/6, 389/2,
 433/5, 446/9, 473/1, 544/6,
 586/6, 587/5, 617/3, 641/2,
 664/2, 675/6, 678/6, 681/4,
 689/216, 698/2
 ç.-tiler 536/4, 557/5, 688/6,
 689/418
 ç.-mişem 474/5, 540/2, 669/1
 ç.-miş 403/6, 638/2
 ç.-memiş 15/4
 ç.-key 126/1
 ç.-megey 490/6
 ç.-ey 469/1, 470/5,
 689/323
 ç.-eyin 689/299, 301
 ç. 44/5, 73/10, 75/4,
 529/9, 625/4
 ç.-me 238/1, 307/2,
 415/7, 536/3, 551/7,
 559/6, 687/25, 702/2,
 718/1
 ç.-kil 243/7
 ç.-sün 247/4, 685/18
 ç.-iğ 577/7
 ç.-iğiz 44/7
 ç.-meniz 236/3, 267/4
 ç.-sem 211/2, 550/6
 ç.-se 176/6, 328/2,
 426/5, 553/4, 668/7
 ç.-seler 182/4, 468/4
 ç.-erge 147/5, 274/3,
 277/5, 435/2, 542/4
 ç.-erde 652/4
 ç.-erdin 61/2
 ç.-ken 172/3, 336/2,
 544/2, 561/2, 723/3
 ç.-kende 287/2
 ç.-kendin 382/7
 ç.-iben 64/7
 ç.-ip 62/7, 63/4, 67/2,
 191/3, 198/6, 216/4,
 270/8, 342/7, 421/5,
 578/2, 654/4, 685/19,
 689/24, 689/317, 397

- ç.-keç 122/9, 518/2
 ç.-keli 258/5, 388/1
 ç.-mey 1/2, 263/7, 567/7
 689/315
 ç.-mes mü irdi 609/1
 ç.-ip-min 708/1
 ç.-iptür 306/2, 681/52
 ç.-mek 42/5, 82/1, 147/7,
 154/9, 249/1, 521/2,
 ç.-mekke 372/4, 373/6, 416/5,
 ç.-mekde 267/9,
 ç.-mekdin 565/2
 ç.-meki 189/5
 ç.-meklikde 652/5
 çikil- çekilmek
 ç.-mişdür 587/3
 çille F. eziyet, sıkıntı, zevk
 ve safadan el çekerek bır
 yerde kırk günlük ibadet
 555/5
 çin F. y.a. Çin ülkesi 337/4,
 685/7
 çazāl-i Ç. 685/16
 kâfir-i Ç 19/1
 lu'bet-i Ç. 658/6
 müşk-i Ç. 610/4
 naqqâş-ı Ç. 87/1
 türk-i Ç. 23/5
 Ç. mülkide 806
 Ç. ü Çigil 738/1
 Ç. ü Freng 348/5
 çin F. kıvrım büklüm,
 çatıklık, buruşukluk 84/6,
 205/2
 ç.ile şikenin 470/1
 ç. ü şiken 372/2
 ç. ü şikenğa 678/7
 ç. müdür 205/2
 çine-Mtatmak; ölçmek; ezmek
 ç.-di 142/9
 Çingiz M. a. Cengiz Han
 Ç. han 689/23
 çirig asker
 ç.-ni 103/4
 çirk F. kir, pis
 ç.-ini (tirelik ç.)
 183/6
 Çirkes Çerkez 234/6
 çiv (ü) rül- çevrilmek,
 dönmek
 ç.-üp 401/2
 çoh çok 114/1
 ç.-tur 204/8
 çok çok (krş. çoh)
 114/3.-8,, 140/6
 çoğuş- kuşlar gaga gagaya
 tutuşmak, kazmak, göm-
 mek, defn etmek
 ç.-up 148/3
 çom- suya dalıp çıkmak
 ç.-dı 553/2
 ç.-up 545/2
 çörge- ateşte alazlanmak,
 yakmak
 ç.-di 388/4, 620/2
 çörgen- ateşte alazlanmak,
 yanmak
 ç.-ür 156/5

- ç.-dim 436/5
 ç.-ip 484/6
 çu F. gibi, çünkü, nitekim,
 eger 3/9, 66 (; 7/2,
 8/4, 13/4, 15/3, 16/4,
 49/2, 53/3, 4,9, 54/2,
 61/1, 64/2, 70/1,2, 79/1,
 87/6-8,11, 88/7,91/3,93/1,
 5, 95/3, 97/6, 103/2, 106/2,
 4, 113/1, 118/1,4, 119/4,
 125/2,3, 136/4,6, 146/5,
 147/6, 149/3, 152/4, 168/3,
 169/5, 173/2, 223/3, 258/2,
 285/6, 325/6, 333/3, 378/1,
 414/3, 425/2, 433/4, 485/8,
 494/2, 499/5, 501/7, 520/2,
 3, 522/9, 523/4, 534/2, 591/8,
 585/5, 603/2, 606/1, 624/6,
 646/2, 648/4, 656/7, 662/4,
 664/4,6, 681/9, 688/48, 689/34,
 185, 694/2, 731/2, 733/1,
 743, 797, 816
 çubrut-M.birbirinin peşi sıra git-
 mek, arka arkaya takılmak
 ç.-manız 213/6
 çuğd A. baykuş 24/1, 140/5, 204/4,
 252/4, 286/3, 294/3, 317/3,
 413/2, 564/5, 752
 ç.-nın 140/5
 ç.-ğa 151/4
 ç.-ka 151/4
 çuħha F. yün kumaş, çuha, papaz
 feracesi
 ç.-sıdur 114/5
- çukur çukur
 ç. ç. olmuş 137/3
 ç.-ğa 136/6
 ç.-da 136/6
 çum tamamen 724/1
 çun F. çünkü, mademki, gibi,
 eger 1/9, 3/3, 4/8,
 20/5, 22/6, 23/1, 27/3,
 5, 28/5, 41/1,5, 47/2,
 51/6, 56/6, 59/1, 64/3,
 65/7, 80/2, 82/3,8,
 95/5, 102/9, 107/4,
 110/6, 111/3, 118/5,
 120/7, 122/1,3, 127/5,
 130/6, 132/2, 134/4,
 136/1,3,10, 138/7,
 139/4, 140/6, 141/1,
 153/3, 170/1, 174/1,
 175/1, 187/2, 209/4,
 223/3, 239/1, 245/2,
 254/8, 285/4, 302/4,
 315/1, 318/3, 323/7,
 330/5, 334/4, 343/5,
 365/6, 388/1, 414/9,
 425/8, 426/4, 454/7,
 455/4,6, 474/4, 499/2,7,
 503/5,6, 508/1, 517/9,
 530/2, 542/3,5, 554/9,
 573/2, 576/1, 579/5,
 580/7, 591/1, 598/8,
 611/1,3, 612/3, 619/9,
 627/1, 646/4, 647/7,
 653/4, 658/2, 661/2,
 665/5,7, 678/1, 684/9,

686/12, 687/2,13, 688/31,
54, 689/30, 35,38,39,97,
115,132,163,192, 209,211,
690/1, 706/2, 718/2,
723/2, 731/3, 739/2, 795

çüst F. çevik, hareketli
101/9, 104/7
çüstluğ/luğ/lık F.T. çevik-
lik, hareketlilik
169/6

çunki F. çünkü, mademki, bu
yüzden, nitekim 3/2, 105/1,
113/6, 125/7, 150/1,
186/5, 208/4, 221/9,
223/9, 225/2, 239/5,
256/1, 257/6, 260/6,
300/2, 323/5, 349/1,
350/5, 351/3, 359/5,
364/2, 385/2, 407/5,
411/8, 412/2, 416/4,
453/5, 503/1, 509/4,
562/8, 563/2, 574/1,
576/9, 580/6, 591/5,
601/1, 604/1, 629/6,
638/6, 675/3, 681/49,
682/8, 688/27, 49, 76,
752,802

çüçüg tatlı 92/7, 145/3,
201/4, 223/9, 309/4,
313/7, 340/2, 370/5
ç.-ge 340/2

çüçüglük/lik tatlılık
ç.-din 307/3
ç.-tin 307/3

çüçüt- tatlandırmak
ç.-tün 663/7

D

- dāc A. karanlık
d. iyle- 96/3
- dād F. adalet, doğruluk;
kısmet; bağış; feryat
176/6, 689/34
d. iyle- 689/33
- dādī F. doğruluk, adaletli
652/7
- dāfi⁴ A. def'eden, savan
204/6
d. bol- 307/5
d.-i 7/5, 256/7
- dāğ F. yara izi, insan ve
hayvan vücuduna vurulan
damga 143/4, 144/3,
206/1,2, 276/6, 324/7,
470/7, 586/3, 623/4,
629/5, 631/1
d.-i bī-endāze 394/5
d.-i firāk 616/4,
689/253
d.-i fūrkat 178/2
d.-i fūrkatī 1/5
d.-i fūrkatī 616/4
d.-i fūrkatīğa 233/2
d.-i ḥasretim 687/10
d.-i hecr 460/2
d.-i hicrān 505/1, 530/1,
580/1
d.-i hicrānı 675/5
d.-i 'ışk-ı pinhānī 662/9
- d.-i 'ışkın 249/5
d.-i nihāndur 143/3
d.-i pinhān 179/6
d.-i pinhānım 361/3
d.-i pinhānımğa 267/5, 655/2
tāze d. 337/8, 356/1
tāze kanlığ d. 409/5
d. koy- 312/1, 315/4, 456/5,
586/1
d.-lar 371/5, 500/5, 576/7,
448/7
d.-larnı 419/3
d.-lardın 542/4
d.-lardur 144/3
d.-ım 449/2, 529/3
d.-ıma 394/5
d.-ımğa 659/3
d.-ımdın 171/2
d.-i 236/2, 296/5, 409/5,
486/1, 580/1
d.-ın 355/5, 476/3, 477/10,
544/4
d.-ını 520/2, 612/2
d.-ıdın 99/9, 153/1, 237/1,
356/7, 428/3, 488/8, 595/2
d.-ıdur 172/5
d.-larım 104/4
d.-ları 216/7
- dağdağa A. gürültü, patırtı; bey-
hude telaş
d.-i 'azm-i kişver-i taḥkik
322/3

d.-lardin 688/34
dağı dahi, ve, de (krş. tağı,
dahı) 8/3, 12/6, 14/1,
28/2, 32/1, 38/4,7,
46/2, 52/3, 54/6, 61/2,3,
63/6, 68/4, 74/6, 77/3,
82/7, 113/3, 119/4, 127/4,
136/5, 144/7, 149/9,
174/2, 178/2, 179/6,
188/4, 191/3, 193/2,
241/3, 244/3, 250/7,
252/4, 256/4, 258/1,
272/1, 279/3, 289/1,
318/5, 337/1, 349/8,
359/3, 407/3, 412/2,
921/11, 432/6, 436/1,
437/2, 469/6,7,
489/4, 490/4, 524/4,
525/2, 534/2,4, 538/2,
556/3, 570/1, 573/6,
578/6, 588/2, 589/7,
602/2, 634/9, 645/1,
7, 642/10, 662/2,
664/5, 667/1, 682/3,
683/4,17, 686/7,
688/9, 689/16,21,22,
32, 58, 69, 110, 126,
129, 134, 145, 155,
181, 214, 223, 291,
383, 395, 407, 712/1,
767, 786

dāğlıġ F.T. yaralı 631/2

dağı dahi, ve,de 54/6
dāhil A. dahil, içinde
392/1

d. it- 504/6
dahı A. girişme, karışma, etki
d. iyle- 105/6
dağık A. ince, dakik 430/6
dāl A. Arap alfabesindeki ">"
harti, iki kat olmuş
61/4, 451/3, 495/1, 591/3,
681/84
daldamner şeyin sırtı, omuzu,
arkası
d.-sı 561/6
daldala-Mbir şeyin arkasına giriş
saklanmak
d.-p 523/3
dām F. tuzak, ağ 13/4, 25/5,
123/6, 446/3, 598/2, 639/3
d.-ı belā 174/5
d.-ı rāhim 458/4
d.-ı zülf 123/4
d.-ı zülfeynin 123/5
beste-i d. 100/1
d. ol- 420/2
d.-dın 521/4, 681/14
d.-im 420/2
d.-in 637/4
d.-ını 471/5, 638/4
d.-iğa 183/2
d.-ıda 20/2, 519/4
dāme 'izz ü 'alā A. yüceliği ve
değeri devamlı olsun 604/5
dāmen-gİR F. davacı, şikayetçi,
etek tutan
d.-in 344/8
dānā F. bilen, bilgin 129/8,
664/8

- d.-ğa 689/29
d.-sı 689/225
dāne F. tane, tohum, çekir-
dek kurşun 17/5, 59/4,
71/3, 141/4, 305/5,
426/6, 541/1, 606/3,
638/4
d.-i eşkimge 366/5
d.-i hāl 123/4
d. saç- 147/6
d.-din 516/6
d.-si 446/3, 681/4
d.-sin 519/4
d.-dür 171/5
dāne-tab⁴ F.A. tane yara-
tıllı, tane gibi
302/3
dāniş F. bilgi, bilme 15/6,
84/2, 164/5, 348/6,
489/9, 689/67
‘aql u d. 69/1
dāniş-ver F. bilgün 689/149
dār A. ev, yer, yurt
d.-ı emāndur 204/9
d.-ı fenādın 611/10
d.-ü’l-emānğa sığını-
lacak yer 552/9
d.-ü’l-każāsı 90/3
d.-ü’s-selām ‘cennet,
Bağdat’ (ravza-i d.)
d.-ü’s-şifā ‘şifa yurdu,
(mec.) tımarhane’ 606/4
d.-ın 358/9
darı- görünmek, isabet etmek,
getirmek, dışar olmak
d. 626/4
d.-mağ 626/4
dāru F. ilaç, ecza 422/2
dās F. orak, tuzak
d.-ıdın 491/4, 488/5
dāstān F. destan, şöret, ün
516/4
d.-lar 689/49
d.-ım 171/9
d.-ımnı 364/8
d.-ımğa 567/2
d.-ın 507/4, 534/3
dāş F. çanak, çömlek ve kireç
ocağı 594/7
d.-ımda 595/7
dāş-hāne F. çanak, çömlek ve
kireç ocağı 722/2
dāv F. santraç, tavla gibi oyun-
larda tutulan sıra, oyunda
sürülen para, dava, uvar
sırası 337/6
dāver F. adil hükümdar
d.-i Cem-kağr 706/1
da‘vī/da‘vi A. şikayet, iddia,
dava 90/3, 676/5
d.-yi kiżb 689/410
d.-yi muğtenem 689/292
d. kıl- 71/9

d.-si 70/2
d.-sidin 537/3, 616/5
Dāvudī A. Hz.Davud'un sesini
andıran kalın ses
lahn-ı D. 261/2
nağme çikip D. 67/2
dāy F. duvar sırası
d.-ı (deyrniñ d.) 610/6
dāye F. sütüne, çocuğa bakan
512/6
dāyim A. (dā'im) sürekli,
devamlı 217/6,7, 271/8,
283/5, 302/5, 304/7,
305/5, 410/4, 533/3,
534/7, 541/4, 598/8,
617/4, 689/62, 690/5
hayāl-i d. 410/4
dāyimā A. (dā'imā) her vakit,
sürekli 537/8, 758
dāyır A. (dā'ir) devreden,
dönen
d. kıl- 512/7
dāyire A. (dā'ire) daire,
çember
d.-i maḫṣūd 111/7
d.-i noḫṭa-i mevḥūm
378/5
de'b A. adet, usul, tarz
238/7, 293/5
d.-i fiğāndur 143/6
d.-i 240/3, 689/347

d.-ide 301/2
debdebe F. ululuk, büyük bir
gosteriş, gürültü, patırtı
d.-i kun fe-yekūn 689/284
debāstān F. okul
d.-ı fenāda 49/6
dedek carıye, halayık
d.-din 381/5
d.-ler 582/6
def A.ortadan kaldırma, giderme,
savma
d.-i āfāt 681/69
d.-i ḫam 61/4
d.-i ḫumār 554/7
d.-i melāl 518/3, 689/439
d.-i sevdā 34/3
d. bol- 103/2, 252/6, 596/5,
622/6
d. it- 184/3, 204/6, 511/1,
687/5
d. iyle- 29/7, 303/7, 406/5,
560/9, 587/9, 681/97,
689/332, 689/320
d.-ini 392/5
d.-iğā 130/5, 134/6, 227/1,
267/9, 311/8, 370/4, 576/5,
639/6, 665/4
d.-iğadur 129/2
def'a A. defa, kez, yol
d. d. 161/3, 323/4, 361/3
defn A. gömme
d.-iyle- 424/6, 468/2, 678/4

d. kıl- 40//
 d.-i 488//
 defter A. defter 10/9
 d.-i 'ışkıma 178/5
 d-ni 72/8, 381/3
 d.-im 431//
 d.-i 176/4
 d.-in 543/7, 665/5
 d.-ide 680/7
 d.-idin 567/2
 d.-i 226/4
 degin değin, kadar 482/8
 d.çe 484/2
 dehr F. dünya, devir, zaman
 10/7, 22/7, 48/7,
 55/2, 56/8, 91/5,
 97/1, 100/5, 144/5,
 167/8, 172/6, 186/6,
 334/5, 394/6, 428/9,
 453/6, 448/6, 488/9,
 506/4, 530/6, 537/2,
 537/9, 546/5, 560/8,
 602/8, 629/6, 645/6,
 675/8, 679/4, 683/1,
 684/11, 688/86, 689/250,
 689/255, 709/1
 d.-i bed-fercām 22/4
 d.-i dūn 222/7
 d.-i fānī 302/7
 'arūs-ı d. 205/5, 355/6,
 373/8
 'ibret-i d. 673/7
 d.-ni 256/2, 416/4, 422/5,
 489/6

d.-niñ 164/4, 578/8
 d.-ğa 632/6
 d.-ğa (nev-bahār-ı d)
 574/6
 d.-de 316/8, 396/3, 578/8,
 689/233, 689/411, 689/436
 d.-din 558/5, 586/4,
 639/6
 d.-iğa 422/3
 dehr-neverd F. dünyayı
 dolayan
 felek-ı d. 689/303
 dek gibi (krş.dik) 143/4, 154/8,
 163/6, 212/2, 295/3, 334/1,
 567/1, 681/53, 102/1
 anıñ d. 103/2, 167/3, 344/3,
 619/2, 691/2
 anıñ d. 151/8, 388/7,
 547/6, 618
 bāğı d. 389/1
 elif d. 21/5
 min d. 43/7, 110/7, 278/6
 minıñ d. 82/6, 182/3
 sinıñ d. 685/3
 d.ki 410/5
 d.-lerni 282/3
 delīl A. yol gösteren, kılavuz,
 delil, belge 254/4, 389/5
 d.-i 'ışk 664/5
 d.-i rāñ-ı şafağ-reng
 479/4
 hācet-i d. 97/5
 d.-i 611/6
 delāl A. naz, işve, cilve
 ğunc u d. 578/2, 225/7

delālet A. yol gösterme,

işaret, iz 8/4

d. kı1- 265/2

d.-i 139/7

dellāle A. tellal

d.-si 631/6

dem F. nefes, soluk, an, zaman,

çağ 156/1, 357/6, 640/7,

688/47

d.-i 'isī 80/3, 689/44

bir d. 22/3, 44/7, 661/4,

689/31, 32, 320

bu d. 52/5, 167/6, 177/9,

530/3,

her d. 1/2, 10/3, 10/4,

12/1, 21/2, 51/9, 62/3,

69/7, 126/5, 138/1,

178/1, 295/1, 413/1,9,

426/1, 498/3, 578/1,

606/1, 613/8, 616/3,

611/9, 636/1, 650/6,

681/72, 684/4, 687/6,

718/2, 787

ol d. 2/2, 9/6

uşbu d. 385/2

d. bile 565/1

d. birle 162/4, 592/4

d. ile 667/1

d. ü efsūn 274/8

d. aç-428/11

d. ur- 36/8, 92/2, 109/4,

203/7, 221/4, 768, 259/4,

271/1, 339/4, 389/5,

490/7, 528/7, 656/7,

662/8, 682/13, 688/61

d.-ni 44/7

d.-ğa 86/4, 411/3

d. ğaça 465/6

d.-de 12/4, 596/4, 67/2,

613/8

d.-din demğa 411/3

d.-çe 819

d.-im 86/4, 481/3, 522/1,

546/4

d.-imdın 203/4

d.- in 19/5, 315/1, 334/4

d.-i 65/7, 623/9, 642/12

d.-in 64/4, 545/2

d.-idin 7/3, 289/2,

689/59, 681/57,62,

688/86, 689/45, 808

d.-i 9/1, 15/1, 53/5,

72/9, 83/9, 118/6, 118/7,

129/7, 162/6, 227/2,

231/1, 245/2, 272/4,

349/8, 430/3, 493/1,

540/2, 561/3, 605/6,

643/9, 660/1, 681/57

dem-ā-dem F. sık sık, her

zaman 209/8, 377/10, 593/

625/3, 679/2

- demār F. helak, mahv, ölüm
173/4
- dem-be-dem F. zaman zaman, zamanla 22/3, 64/3, 72/7, 74/1, 108/6, 132/5, 167/5, 181/1, 187/5, 196/1, 211/5, 243/2, 281/3, 365/1, 412/1, 429/5, 445/4, 533/4, 553/2, 613/2, 633/3, 688/96
d.-dür 453/5
- demliġ/k F.T. anlık 476/6
- dem-sāz. F. arkadaş, dost, sırdaş 689/251, 354/365
- denī A. alçak, rezil, soysuz 457/6, 689/291
çerh-i d. 683/21, 689/252
- dendāne F. diş tanesi 280/3
d.-si 177/6
d.-sin 177/6
d.-dür 177/6
- deng F. hayran, şaşkın, sersem
d. bol- 348/2
- dengāne'ī F. sersemlik, şaşkınlık 681/37
- der-bānī F. kapıcılık 689/94
- der-be-der F. kapı kapı gezen, serseri, perişan 648/7
- derc A. sokma, arasına karışma, yazma
d. it- 350/6
- derd F. dert, gam, keder 30/2, 567/2, 94/3, 139/3, 142/2, 146/5, 152/3, 155/5, 288/1, 318/1, 415/6, 500/5, 587/5, 589/3, 632/2, 635/1, 689/254, 358, 808
d.-i hālimni 89/3
d.-i hālimniġ 506/1
d.-i hāliġni 21/7
d.-i hecriġ 222/6
d.-i hecriġa 687/2
d.-i 'ıřķ 541/8, 590/2
d.-i 'ıřķım 689/361
d.-i 'ıřķıġ 685/2
d.-i nā-yāft 47/6
d.-i nihāndın 50/3
d.-i pinhānım 361/6
d.-i pinhānımġa 669/3
d.-i ser 185/60, 510/7, 587/9
ehl-i d. 144/2, 684/14
fersūde-i d. 593/2
mezra' -ı d. 177/5
d. ü belā 496/1, 684/2
d. ü bī-çāreliġ 688/75
d. ü cünün 543/1
d. ü firāk 687/5
d. ü miġnet 498/9
d. ü miġnetdin 652/6
d. ü renc 681/52, 683/14
dirīġ u d. 523/6
d. çik- 416/5, 542/4, 689/409
d.-ni 2/5, 330/3
d.-ka 276/1
d.-ğadur 152/7
d.-kadur 152/7

- d.-din 21/7, 184/4, 641/3,
689/366
- d.-im 34/1, 76/2, 80/5,
90/2, 130/2, 164/2,
671/1, 681/97, 684/9
- d.-im (şerh-ı d.) 441/1
- d.-ime 257/3, 422/2, 586/1
- d.-imğa 247/3, 251/2, 262/2,
403/3, 425/8, 553/8,
689/338, 339, 797
- d.-iñ 195/5, 197/3, 307/6,
351/4, 446/11
- d.-iñğa 387/11
- d.-i 11/6, 62/2, 245/3,
276/1, 286/1, 428/11,
504/3, 505/1, 525/2, 820
- d.-i (humār-ı d.) 54/3
- d.-iniñ 35/7
- d.-in 245/2, 507/5, 596/4,
687/28
- d.-ini 50/3, 245/2, 320/1,
502/5, 822
- d.-iğa 39/5, 197/7, 262/7,
276/1, 330/7, 496/2, 512/5
- d.-idin 183/4, 209/5, 569/2,
814
- bu imes d.-i ki 687/5
- d. imiş 152/7
- derdā F. yazık, vah, eyvah 53/8
- derd-ālūd F. dertli 688/23
- āh-ı d. 23/1
- derdliġ/k F. T. dertli 377/11
- derd-mend F. tasalı, dert sa-
hibi 130/2, 438/2
- d. bol- 130/2, 797
- d.-ler 671/1
- derd-nāk F. dertli 154/3
- derdsizlik F.T. dertsizlik
329/4
- derece A. rütme, basamak
514/5
- dergāh F. dergah, tekke, kapı
önü 561/8
- d.-ı 671/9
- d.-iğa 561/8
- d.-ida 133/7, 561/8
- der-geh F. bkz. der-gāh
687/23
- d.-iñ (hāk-ı d.) 1/4
- der-ħor F. uygun, münasip,
layık
- cām-ı d. 689/5
- d.-dur 613/9
- derī F. havası iyi, yeşilliği
bol olan dağ eteği
- d.-dür (kebg-i d.) 550/4
- derk A. anlama, kavrama
d.-ide 169/7, 689/7
- der-mānde F. biçare, aciz,
zavallı 565/6
- d.-dür 762
- ders A. ders
d.-in 49/6
- der-vāze F. kapı, kale kapısı
520/4

- dervîş F. dervîş, dilenci
258/6, 689/195
d.-ni 196/6
- dervîş-âÿîn F. dervîş gibi
689/189
- Dervîş Fenâÿî E.A. Ö.a. Dervîş
Fenayi 689/430
- dervîş-veş F. dervîş gibi
689/195
- deryâ F. deniz 256/3, 313/3,
347/3, 366/2, 642/2,
d.-y1 fenâ 688/105
d.-y1 luţf 621/5
d.-y1 'Ummân'dur mu 377/5
d.-n1 385/1, 461/5,
689/296
d.-ġa 339/5, 478/2
d.-da 304/4
d.-s1 500/4
d.-sıġa 106/2
d.-sıdın 425/5, 488/7
- deryâ-keş F. çok içki için
689/295
- deryâ-veş F. deniz gibi
689/295
- dest F. el, fayda, zafer,
mevki, güç, kuvvet
642/9, 681/7
d. bir- 27/7, 29/4, 79/5,
242/1, 245/7, 261/4,
339/8, 506/6
- destân F. rütbe, nikaye, hile
393/3
d.-ların 224/5
- destâr F. sarık, tûlbent
38/6, 137/2, 232/4,
417/1, 557/6, 560/7,
681/44
d.-ġa 279/3, 587/4, 601/8
d.-ım (berg-i d.) 647/5
d.-ın 448/6
d.-ıġa 279/3
d.-ıda 102/5
- dest-âvîz F. ufak hediye,
yalvarma 212/5
d.-din 492/7
d.-i 138/3
- dest-būs F. el öpme
d.-i 234/1
- deste F. kabza, tutacak yer,
demet 29/2
d.-sin 279/3
- deşne F. hançer
d.-i fürkat 645/3
- deşt F. çöl, bozkır, kır, ova
9/5, 80/5, 121/5, 145/6,
151/2, 224/7, 255/6,
322/4, 6, 575/6, 601/6,
618/11, 621/4, 628/5,
687/26, 689/411
d.-i 'adem 211/6, 689/442
d.-i püyemdin 570/6
'azîmet-i d. 625/7

- d.-ni 80/5, 315/3
d.-din 95/2
d.-i 170/5, 192/6, 215/7,
538/4
d.-inin 631/1
d.-in 551/8
d.-ini 19/6
d.-iğa 208/5, 385/6,
471/9, 607/6
d.-ide 94/5, 102/3, 121/5,
122/3, 140/7, 141/3,
147/1, 149/7, 208/5,
246/6, 248/4, 589/2,
620/2, 635/2, 636/2,
652/3, 827
d.-idin 350/4, 508/7,
621/7
deşt-peymā F. çölde dolaşan
521/3
deşt-rev F. çölde dolaşan
80/5
dev F. koşma 546/3
devā A. ilaç, çare, tedbir
2/5, 39/5, 54/3, 262/2,
496/2
d.-yı ışık 512/5
d. bir- 197/7
d. bol- 512/5, 586/1
d. kıl- 330/7, 403/3,
422/2, 669/3
d. kör- 40/2
d. tap- 247/3
d. yitkür- 359/5
d.-ğa 98/1
d.-lardin 524/8
d.-sı 35/7
d.-sında 11/6
d.-sıdın 528/5
d.-dur 11/6, 197/1
devā-cū A.F. çare arayan
217/2
devāsızlığı A.T. çaresizlik,
devasızlık 247/3
devāt A. hokka takımı
d.-ım 665/3
devāyī A. devalı, şifalı
681/22
devāyir A. (devā'ir,) dā'ire'-
nin ç.) daireler 4/4
devlet A. devlet, büyük mutlu-
luk, zenginlik, baht, tal
mevki 233/6, 252/4,
450/7, 582/6, 689/203
d.-i bākī 302/7, 564/7
d.-i bī-dārğa 290/4
d.-i dīdārğa 601/2
bağ-ı d. 689/205
mesned-i d. 164/1
şāhid-i d. 449/7
d.-ğa 166/7
d.-ka 166/7, 689/16
d.-imdin 685/12
d.-iğ (hürşīd-i evc-i d.)
271/8
d.-i 530/7

d.-in 15/2
 d.-idin 79/2, 204/8,
 689/83, 176
 devr A. dönme, dönüp dolaşma,
 zaman 102/7, 119/5, 124/6,
 239/6, 345/6, 378/3,
 412/3, 503/5, 548/6,
 587/7, 588/6, 600/8,
 662/1, 662/8, 689/162
 d.-i cām 24/6
 d.-i cām 598/7
 d.-i çerç 233/5, 576/7
 d.-i devrāndın 41/1
 d.-i gerdān 239/6
 d.-i ışık 172/4
 d.-i kamer 455/3
 d.-i pergārı 371/9
 d.-i sāğar 165/7
 d.-i zenaḥdānıda 370/3
 gerdiş-i d. 689/334
 d. ayağı 633/1
 d. ayağın 177/7, 294/8,
 459/7
 d. ayağının 485/6
 d. ehli 485/6
 d. ehlinin 675/8
 d. encümi 424/1
 bir d. mey 486/6
 bu d. ara 681/99
 bu d. içre 638/6
 budur d. 689/163
 d. bu d. 59/6

d. iyle- 32/6
 d. ur- 135/5
 d. yit- 604/2
 d.-niñ 623/2
 d.-ğa 297/2, 459/7
 d.-de 61/3, 182/6, 291/2,
 689/163
 d.-i 15/3, 108/1, 110/3,
 155/6, 165/6, 201/9,
 229/5, 631/5
 d.-in 689/455
 d.-ini 199/6, 243/6, 473/
 544/8, 560/8
 d.-inde 339/6, 356/4
 d.-iğa 144/6, 167/6,
 277/7, 296/4, 401/2
 d.-ide 149/5, 158/5,
 218/4, 249/4, 560/8,
 636/4, 606/2, 692/2
 d.-idin 199/6, 229/5,
 425/6
 devrān A. dünya, felek, zaman,
 talih, kader 3/5, 36/6,
 58/6, 72/7, 80/7, 102/8,
 121/6, 128/9, 150/4,
 177/7, 191/6, 231/6,
 246/7, 255/8, 281/1,
 404/4, 496/6, 504/6,
 554/3, 598/7, 614/6,
 633/1, 654/6, 656/5,
 685/3, 689/370, 126/1,
 802

- āfet-i d. 95/5
 bāğ-ı d. 138/8
 ebnā-yı d. 124/7
 gerdiş-i d. 656/5
 gül-şen-i d. 531/2
 mihr-i d. 95/5
 sāki-i d. 377/10, 657/6
 sāki-yi d. 503/4, 548/6
 ser-fitne-i d. 455/3
 zehr-i d. 160/3
 d. āfetidür 41/1
 d. dik 683/3
 d. iğre 703/1
 d.-nı 124/6, 443/3
 d.-ğa 119/5, 286/6,
 459/7, 553/7
 d.-ğa (gül-şen-i d.)
 621/6
 d.-ğa (rişte-i d.) 243/7
 d.-da 53/8, 496/5, 762
 d.-da (gül-şen-i d.)
 116/7
 d.-da (sāğar-ı d.)
 535/8
 d.-dadur 762
 d.-dın 485/6, 689/331
 d.-dın (gül-şen-i d.)
 208/1
 d.-dın (sāğar-ı d.) 472/1
 d.-dın (ehl-i d.) 41/1
 d.-ı 52/5, 119/4, 450/6,
 587/6, 662/7, 670/8,
 689/305
 d.-ıda 597/2
 d.-ıdın 486/6
 d.-ıdur 140/6
 devrān-gerd A.F. dünyayı do-
 laşan 689/303
 devvār A. devreden, çok dönen
 günbed-i d. 243/6, 297/3,
 560/8, 661/6
 d.-ğa (günbed-i d.)
 569/7, 587/7
 dey F. kış, güneş yılının onun-
 cu ayı ve bu ayda yapıla-
 cak işleri idareye memur
 melek 346/6
 şarşar-ı d. 625/4
 deyn A. borç 467/4
 deyr A. dünya, meyhane, manas-
 tır 7/5, 22/5, 54/6,
 55/6, 69/8, 82/3, 87/8,
 119/6, 133/6, 137/5,
 170/2, 185/7, 345/2,
 497/6, 526/7, 527/7,
 556/1, 576/10, 578/9,
 592/6, 596/6, 598/8,
 615/6, 616/6, 617/6,
 622/6, 623/1, 639/9,
 642/1, 650/7, 654/6,
 660/1, 681/16, 31, 87,
 688/10, 28, 32, 62, 89, 92,
 103, 689/395
 d.-i fenā 670/9, 682/1,
 683/16, 688/49, 76
 d.-i fenāğa 55/6, 689/322

- d.-i fenāda 60/8
d.-i fenādın 618/10, 688/93
d.-i fenādur 556/3
d.-i ḥarāb 44/3
d.-i ḥarābāt 682/3
d.-i kühen 12/4, 241/1
d.-i mecūs 241/4
ḥarīm-i d. 82/5
pīr-i d. 14/7, 16/3, 33/6,
73/10, 544/7, 642/2,
644/6, 681/55
d. ehli 508/6
d. pīri 61/7, 681/23,
683/17
d.-niñ 610/8
d.-ğa 179/4, 348/7, 392/7
d.-ğa (pīr-i d.) 681/15
d.-de 45/1, 45/4, 112/3,
118/7, 206/7, 562/7,
661/8, 682/12
d.-din 25/6, 45/6, 181/4,
383/6, 488/4, 539/8, 555/1,
556/4, 646/1, 676/6,
688/97, 689/55
d.-din (pīr-i d.) 30/6
d.-ler 8/4
d.-i 80/8, 162/5, 188/8,
322/1, 414/7, 533/6,
633/6, 681/45, 688/34,
750
d.-iniñ 166/6, 331/7,
660/6
d.-in 201/9
- d.-iğa 230/6, 257/8,
277/6, 242/6, 688/11.-110
d.-ide 94/9, 112/8,
242/9, 402/6, 416/6,
451/7, 498/8, 614/4,
688/78, 95, 689/328,
707/3
dıraḥşān F. parlak
ḥurşīd-i d. 689/96
dıraḥşende F. ışıklı, nurlu,
ışıldayan
berķ-ı d. 689/97
di- demek, söylemek
d.-r-min 188/1, 313/7,
326/2, 432/7, 433/4,
474/6, 488/2, 489/8,
499/7, 508/1, 550/1,
556/4, 561/4, 582/5,
601/4, 627/1,5, 628/6,
683/16, 689/151, 824
d.-men 77/1, 123/4, 139/1
236/1, 244/4, 257/3,
407/5, 460/6, 466/1,
681/23
dimes-min 373/5
d.-r-sin 39/8, 83/9,
85/6, 179/3, 205/7,
256/9, 294/2, 377/1,
507/4, 535/7, 536/2,
596/7, 626/6, 646/5,
672/7
d.-mes-sin 90/2
d.-r 2/5, 25/3, 97/5,

121/6, 162/6, 164/2,
 184/2, 204/7, 207/3,
 292/2, 316/6, 401/1,
 405/9, 511/7, 513/5,
 522/1,5, 538/1, 545/7,
 546/5, 601/6, 612/2, 627/1,
 646/7, 659/6, 672/2,
 683/9
 d.-mes 112/3, 689/52, 368
 d.-rler 36/4, 52/1, 56/3,
 168/3, 310/7, 415/3, 550/1
 d.-dim 88/6, 188/9, 256/1,
 258/2, 295/5, 299/6,
 427/2, 430/5, 455/3, 555/5,
 583/6, 603/1,7, 608/3,
 610/5, 624/5, 633/5, 649/4,
 681/26, 31, 65, 688/40,
 689/356
 d.-medim 245/5
 d.-dir 82/4, 89/7, 120/2,
 220/2, 371/1, 403/5, 423/9,
 430/7, 583/7, 598/9, 674/7,
 784, 810
 d.-di 33/4, 88/6, 97/6,
 163/2, 188/9, 258/7, 430/5,
 538/2, 621/7, 663/5, 670/7,
 685/2, 688/52, 737/1
 d.-diler 263/6, 519/5, 689/219,
 825
 d.-miş-min 805
 d.-miş-sin 338/7
 d.-miş 1/3, 273/7

d.-ge-min 129/5, 299/6,
 374/2
 d.-gey-min 258/5, 626/3
 d.-ge-sin 23/2, 101/1,
 374/2, 461/7, 629/7
 d.-geysin 163/6, 188/2,
 258/5, 425/3, 110/2
 d.-gey 21/4, 26/5, 206/2,
 280/1, 299/2, 314/1,
 318/4, 338/4, 538/4,
 550/4, 587/8, 641/7,
 689/311
 d.-ge-siz 101/1
 d.-geyler 689/459
 d.-y 174/2, 199/7, 249/2,
 306/5, 332/5, 357/3,
 423/3
 d.-y mü 673/1.-9
 d.-yin 326/1, 332/5,
 465/3, 507/1.-7, 530/2
 d. 141/6, 179/3, 374/5,
 403/2, 471/79, 530/3,
 668/23, 689/144, 219
 d.-me 8/3,6, 12/9, 17/7,
 20/6, 21/7, 23/6, 25/4,
 26/8, 48/2, 72/8, 74/3,
 77/6, 81/3, 87/5, 93/7,
 115/1, 131/7, 132/2,
 141/2, 142/2, 147/4,
 157/2, 161/1, 169/7,
 172/4, 179/6,7, 189/2,
 4, 210/9, 244/4, 281/7,

334/1, 416, 6, 7, 423/9,
 432/6, 486/7, 498/7,
 539/7, 9, 576/7, 606/5,
 611/7, 621/3, 672/8,
 652/4, 684/11, 12, 689/5,
 42, 297, 719/2
 d.-gil 8/3, 430/1,
 464/11, 539/2, 9, 591/5,
 612/5, 613/1, 689/66,
 825
 d.-megil 205/5, 219/5,
 277/1, 380/2, 494/4,
 510/5, 527/6,
 d.-sün 109/4, 298/1,
 485/3, 507/3,
 d.-ñ 437/5, 513/5,
 d.-meñ 37/5, 52/2, 101/2,
 135/6, 188/8, 213/2,
 226/6, 257/3, 286/5,
 287/4, 419/8, 9, 466/1,
 585/7, 658/1
 d.-ñiz 101/2, 205/6,
 221/1, 70, 251/3,
 d.-meñiz 101/1, 148/7,
 227/5, 335/2, 464/7,
 502/1, 519/6, 524/5,
 622/3,
 d.-sem 25/3, 47/3,
 156/2, 161/5, 205/6,
 247/7, 298/2, 303/1,
 428/6, 444/2, 449/2,
 495/5, 528/5, 538/1,
 539/3, 561/1, 570/5,
 659/6, 687/11, 14, 15/1
 739/3

d.-mesem 101/3
 d.-señ 19/6, 83/2, 84/6,
 90/3, 101/6, 125/9,
 151/7, 265/7, 325/5,
 349/7, 386/2, 381/9,
 400/7, 428/9, 499/6,
 531/3, 543/4, 6, 559/7,
 571/6, 577/2, 581/6,
 636/6,
 d.-se 8/2, 17/8, 133/3, 4,
 254/8, 300/3, 314/1,
 320/2, 353/5, 524/4,
 554/4, 623/7, 658/7,
 689/311, 768,
 6.-señiz 101/1
 d.-seler 240/3, 258/4,
 414/5, 682/14
 d.-rge 124/1, 214/4,
 470/3, 654/2,
 d.-rdin 112/7
 d.-ri (şikāyet d. bar)
 689/428
 d.-gen 20/7, 86/9, 107/6,
 199/3, 280/1, 254/6,
 322/9, 603/7
 d.-gende 456/6
 d.-ben 1/2, 120/2, 1, 196/6
 210/5, 216/2, 367/6,
 375/2, 415/1, 432/1,
 530/5, 551/1, 624/3,
 689/229, 330
 d.-geç 49/3, 107/6
 d.-güçe 583/7
 d.-günçe 44/8, 157/6,
 332/6

d.-p 9/8, 49/8, 56/6,7,
 62/4, 69/2, 165/2,
 174/5, 179/4, 219/2,
 253/6, 264/2, 298/4,
 349/6, 417/3, 506/1,
 533/4, 573/7, 580/7,
 622/6, 644/1, 665/3,
 668/5, 681/67,96, 711/1
 d.-mey 161/1, 188/5,
 314/3, 334/1, 415/1
 d.-meyin 680/261,383
 d.-mek 57/1, 109/2,
 412/2, 635/5, 689/277,
 744
 d.-mekke 17/3, 497/3
 d.-mekde 306/7, 497/3,
 755
 d.-mekte 306/7
 d.-mekdin 403/2, 499/1
 d.-mektin 403/2
 d.-mekdindür 432/3
 d.-mek irmes 689/293
 d.-r idim 429/5, 517/5
 d.-r idiler 532/2
 d.-r irdiler 263/2
 d.-r imiş-sin 401/5
 d.-rseñ 536/2
 d.-megey irdim 689/368
 d.-y alman 582/4, 689/46
 d.-y alurlar 453/4
 d.-y alğay 444/3
 d.-y-dür-min 672/2

d.-p-sin 39/7, 357/7,
 387/4, 496/2
 d.-p-siz 227/6
 d.-p idin 406/3, 533/2
 d.-p irdim 60/6
 d.-p irdi 402/7
 d.-p imiş-sin 283/7,
 401/5, 581/5, 674/5
 d.-p imiş 515/5
 d.-meydür 258/6

Dicle Dicle nehri 94/6, 389/2

D.-dür 207/5

dīdār F. yüz, çehre, görme,
 görtüşme

d.-ı ehl-i şevk 398/6

d.-ğa 398/7

d.-ğa (devlet-i d.) 601/2

dīde F. göz

d.-i bīdār 508/4

d.-i dūr-pāşıma 515/1

d.-i giryān 648/1

d.-i giryānda 535/1

d.-i hūn-bār 243/2

d.-i hūn-bārçe 554/2

d.-ğa 78/2

d.-dın 425/2, 648/6

d.-mğa 508/4

diger-gūn F. değışmiş, baş-
 kalaşmış, ters 684/9

d. it- 162/1

diğleyMelbise üzerine giyilen
 kısa kollu giysi, mintan
 279/9

- d.-inde 361/3
dih-kān F. çiftçi, köylü,
köy ağası 308/6, 442/2
d.-ı kaşa 699/1
d.-ı 154/7, 274/7,
537/2
dijem F. endişeli, düşünceli,
sarhoş, sermest
şeyh-i d. 688/51
dik gibi 4/4, 6/8, 15/7,
20/1, 21/5, 25/2, 26/9,
29/3, 38/4, 51/4, 51/9,
52/2, 62/5, 63/3, 76/1,
79/3, 80/2, 82/6, 87/10,
90/5, 102/1, 103/2,
109/2, 110/7, 112/7
114/1, 120/5, 126/1,
129/6, 130/6, 130/1,
137/1, 138/7, 142/4,
142/8, 143/4, 144/5,
151/8, 152/4, 154/8,
163/6, 167/3, 169/2,
182/3, 183/6, 198/6,
199/2, 212/2, 225/5,
248/1,7, 253/4, 256/6,
278/6, 295/3, 311/3,
318/2,3, 323/3, 333/5,
334/1, 337/1,9, 343/6,
346/1,7, 337/6, 381/5,
389/2, 421/11, 426/3,
426/1, 493/2, 495/2,
498/3, 501/2, 505/4,7,
507/7, 521/4, 522/6,
526/2,5, 528/6, 529/1,
532/1,7, 534/2, 537/2,
546/3, 560/6, 567/1,
573/7, 575/1, 579/1,
581/6, 524/7, 590/3,
595/2, 605/3, 610/5,
611/8, 644/4, 648/2,
651/49, 655/2, 651/4,
660/3, 662/1, 664/5,
665/3, 666/2, 661/4,
681/14, 82, 683/3,
685/3, 688/98, 689/90,
689/175, 236, 691/2,
111/2, 132/2, 189, 818.
d.-niñ 8/5
d.-ni 689/304
d.-ke 600/5
d.-lerni 282/3
d.-tür-min 230/5, 518/1,7
d.-dür-min 518/1,2,3,4,5,
7
d.-dür 89/1, 102/3, 264/1
374/3, 416/1, 425/6,
431/4
d.-tür 89/1, 102/3, 317/4
416/1, 425/6, 374/3,
431/4, 535/5, 593/3,
640/3, 660/2, 687/7
dikkat A. incelik, doğruluk,
dikkat 192/6, 689/61,
288
d.-i 226/3, 730/1
dil F. gönül
kām-ı d. 397/4
naqd-i d. 53/2

d.-lerğa 46/4
 dil-ārā F. gönül 87/3,
 337/4, 600/1
 cām-ı d. 689/106
 dil-ārām F. gönül alan,
 gönül okşayan
 zülf-i d. 25/4
 dil-āvīz F. gönül çeken,
 cazip, güzel 408/5,
 452/4
 dil-bend F. gönül bağlayan
 18/1, 689/173
 dil-ber F. gönül alan, güzel
 151/7, 279/9, 296/9,
 304/1, 442/3, 489/5,
 509/2, 521/6, 668/4
 d.-i tersā 12/4
 d.-ğa 454/2
 d.-im 225/5, 236/7,
 578/5, 635/5
 d.-imğa 398/1
 d.-i 242/5, 546/7, 560/7,
 588/7
 d.-iniñ 599/2
 dil-berī F. güzellik
 d.-i 604/7, 677/7
 dil-berliğ F. güzellik
 d.-da 583/2
 dil-cūy F. gönül çeken
 444/4
 d.-um 437/2, 444/4
 d.-umnı (şah-ı d.)
 437/2

dil-cūyluğ/lık F.T. gönül
 çekicilik 363/4
 dil-dār F. sevgili 9/1, 53/5,
 99/6, 502/4, 557/2,
 661/2, 687/1
 d.-ğa 290/1
 d.-ıma 59/3
 d.-imğa 266/2,3
 d.-imça 19/1
 d.ıñnı 566/6
 dil-efgār F. aşık, gönlü
 yaralı 297/7
 d.-min 218/3
 dil-figār F. gönlü yaralı,
 aşık 297/7
 d.-min 218/3
 dil-güşā(y) F. kalbe ferahlık
 veren Türk müziğinin
 mürekkep Makamlarından
 biri 617/4
 nevā-yı d. 640/6
 dil-h^vāh F. gönül dileği 83/4,
 185/5, 332/7, 403/1,
 437/2, 444/4, 561/1,
 590/5, 599/3
 d.-nı 684/3
 d.-ım 244/1, 444/4, 596/5
 d.-ımnı (māh-ı d.) 437/2
 d.- 671/5
 d.-ığa 590/5
 d.-dur 185/5
 dil-h^vāhī F. gönlün cilediği
 olması 607/3

dil-ḥaste F. gönlü hasta
 d.-min 189/5
 d.-niḡ (min-i d.) 102/4
 d.-ni 374/9
 dil-īr F. cesur, yiḡit 591/1
 dil-keṣ F. gönül çekici
 298/8, 340/5, 638/5,
 644/2, 682/9, 683/4,
 638/3, 689/293
 ḡayr-ı d. 354/7
 mevzi⁴ -i d. 191/2
 tezerv-i d. 123/6
 d.-dür 27/8, 689/166
 dil-nüvāz F. gönül okşayan
 māh-ı d. 226/1
 dil-pezir F. gönlün beḡen-
 diḡi 322/8
 dil-rübā F. gönül alan
 52/3, 54/1, 453/2,
 686/14
 d.-niḡ 102/1
 d.-ḡa 35/2
 d.-dın 390/3
 d.-lar 312/5, 433/3
 d.-larnıḡ 236/7
 d.-lardın 524/1
 dil-rübāliḡ F.T. gönül alma
 d.-niḡ 114/5
 dil-sitān F. gönül alan, güzel
 d.-lardın 363/4

d.-imnı 364/2
 d.-ımdın 175/1
 d.-ım-sin 357/1
 dil-şiken F.gönül kırıcı
 603/1, 677/7
 dil-şikenlik/lıḡ/lik F.T.
 gönül kırıcılık 363/4
 dil-şikeste F. hüzünlü, kırık
 gönüllü 677/7
 dil-teng F. kederli, sıkıntılı,
 yüreḡi dar 562/6
 d.-idür 164/4
 dimāḡ A. beyin, akıl, şuur
 206/5, 352/8
 d.-ımḡa 396/2, 601/3,
 658/1, 688/14
 d.-ımda 579/7
 d.-ın 476/4
 d.-ını (rūḡ-ı d.) 268/1
 d.-ıda 114/3
 d.-ında 114/3
 d.-ları 186/5
 dimen A. (dimne'nin ç.) süprün-
 tülükler, yurtlar 689/121
 dīn A. din 15/6, 45/2, 45/4,
 53/3, 82/2, 84/4, 84/5,
 242/4,9, 301/6, 347/7,
 382/3, 423/6, 477/2,
 544/7, 554/4, 580/3,
 613/4, 614/3, 628/4,
 642/3, 685/17, 688/17, 64

- āfet-i d. 563/2
 ehl-i d. 19/1, 87/2
 kaşd-ı d. 89/9
 kıble-i d. 232/3
 yağmā-yı d. 84/2
 d.-ni 562/7
 d.-im 53/2, 448/5,
 d.-im 53/2, 448/5, 614/1, 795
 d.-im (naqd-i d.) 447/6,
 669/6
 d.-imni 660//
 d.-imğa 266/4
 d.-i 398/8, 689/41
 dīnār A.para, akçe 99/9
 direm F. akçe, para, gümüş
 para, dirhem 61/5,
 249/5, 362/2, 475/5,
 629/5, 667/5
 d.-i 422/3, 623/4
 d.-in 469/3
 d.-dür 544/4
 dirīġ F. esirgeme, önleme, ey-
 vah, yazık 136/7, 241/7,
 436/7, 523/6, 560/7
 dīv F. dev, şeytan, cin 178/6,
 243/3, 245/8, 340/4,
 621/4
 d.-ni 314/1
 d.-din 8/6
 d.-min 132/3
 d.-ler 715/1
 dīvān A. büyük meclis; şiir
 mecmuası 404/7
 d.-imğa 669/9
 d.-ı 272/1
 d.-ıda 690/1
 dīvāne F. deli, budala, alık
 31/4, 35/6, 121/4, 132/3,
 134/1, 149/4, 193/3,
 214/2, 224/4, 274/3,
 28/1, 299/1, 486/3,
 544/5, 562/2, 606/1,
 608/1, 681/45
 d.-i bī-hānümānımnı 364/4
 d.-i ebter 68/5
 bülbül-i d. 71/1
 d. bol- 28/2, 129/9,
 190/3, 305/2, 552/7
 d.-iyle- 550/1
 d. kıl- 147/1
 d. ol- 385/4
 d.-ni 227/3, 505/7
 d.-ni (min-i d.) 159/1
 d.-ğa 189/3
 d.-ğa (min-i d.) 120/1,
 594/4
 d.-din 516/3, 608/1
 d.-ler 151/2
 d.-ī 21/1, 283/1, 377/7,
 681/34
 d.-min 242/7
 d.-dür 177/2
 d.-dür-min 621/4
 Divāne-i Kātib F.A. ö.a.
 Divane-i Katib 689/439
 dīvāneliġ/k F.T. divanelik
 1/7, 12/5, 81/2, 129/2,
 242/7, 675/9

d.-dın 526/5,
 dīvāne-vār F. divane gibi
 368/7, 406/7
 dīvāne-veş F. divane gibi
 min-i d. 99/4
 d.-dür 681/47
 dīvār F. duvar 9/5, 508/5
 sāye-i d. 402/5, 576/3
 sūret-i d. 571/1
 d.-ğa 569/2, 571/1,
 587/1
 d.-çe 554/6
 d.-ı 371/6, 374/3,
 415/5
 d.-ın 610/8
 d.-ını 628/5
 d.-ıdın 392/5
 diyār A. (dār'ın ç.) memle-
 ket, ülke 101/6, 141/3,
 689/121, 820
 d.-ğaça 602/4
 d.-ımdın 643/7
 d.-ığa 577/7
 d.-ıda 493/4
 diyış- söyleşmek 565/5
 dōst F. dost, gönülden
 arkadaş 33/1, 77/1, 118/4,
 350/6, 424, 606/6
 d. iyle- 443/4
 d.-nın 26/8
 d.-nı 155/1
 d.-dın 517/4
 d.-uñ 258/7

d.-lar 65/3, 69/10, 159/6
 185/5, 209/5, 216/1,
 222/6, 261/4, 350/6,8,
 424/5, 506/5, 526/3,
 622/5
 d.-larım 689/417
 dōst-kānī F. arkadaş veya sev-
 giililerle içilen şarap,
 şarap ikram etme, büyük
 kadeh 689/416
 dōstluğ/k F.T. dostluk 124/3
 d.-lardın 305/8
 d.-ı 689/416
 dökülde- hafakanlanmak, yürek
 çarpmak
 d.-r 173/3
 du⁴ā A. du'a 100/2, 151/6
 502/2
 d.-yı şubḥ 16/5
 d. kı1- 81/4, 327/1, 440/1
 d.-ğa 613/6
 d.-m 216/6, 661/1
 d.-sı 200/6, 373/6
 d.-sın 229/3, 313/ ,
 681/23
 du⁴ā-gūy A.F. dua eden
 d.-ı 689/459
 dūd F. duman, tütün, gam, keder
 23/1, 122/1, 155/2, 249/1,
 489/9, 528/4, 578/4, 598/6
 688/25
 d.-ı āh 31/3, 516/11,
 630/3

d.-ı āhım 178/4, 185/2,
323/4, 449/1, 688/68
d.-ı āhımnı 452/2
d.-ı āhımdın 222/2,
259/5, 413/6, 620/1
d.-ı eflākım 430/4
d.-ı hicrān 230/2
d.bol- 122/2
d. yi- 827
d.-nı 614/5
d.-um 418/1
d.-ı 64/1, 73/8,
80/3, 85/2, 346/1,
390/5, 494/3, 546/4,
628/6, 632/1, 684/3
d.-ın 622/2
d.-ını 76/3
d.-ıdın 132/1, 424/2,
518/4
d.-ıdur 23/3, 244/4, 533/5
dudağ dudak 667/4
d.-ımğa 659/6
d.-ın 215/1
d.-un 215/1
d.-ınğa 674/4
d.-ı 667/4
d.-ın 476/2
dūde F. soy sop, kabile, ocak,
mürekkep yapılan çıra isi
mefhar-i d.-i Mirānşāhī
689/143
d.-sidin 431/7

duhān A. tütün, duman
d.-ı āhım 434/3
dūn A. aşağı, aşağılık, alçak
193/7, 641/5
çerç-i d. 461/6, 636/6
denr-i d. 222/7
dünye-i d. 193/1
d.-lar 454/6, 636/6
dūnluk A.T. aşağılık, alçaklık
325/4
dūn-perver A.F. kötü kimseleri
koruyan
d.-ğa (gerdun-ı d.)
454/6
dupdurun ayak gürültüsü, te-
pinme 173/2
dur- durmak (krş.tur-) 689/260
d.-ğan 424/5
durur -dır/-dir 2/1, 2/4,
11/7, 22/5, 24/5, 34/6,
44/4, 46/2, 64/6, 94/9,
98/2, 112/3, 115/6,
124/9, 125/8, 129/6,
133/3, 137/6, 164/7,
167/7, 174/3, 206/4,
216/6, 219/6, 229/6,
230/3, 238/2, 241/5,
257/7, 258/1,3, 260/1,
321/6, 327/2, 339/4,
345/1, 385/5, 425/5,
514/1, 521/5, 524/1,
526/2,3, 531/2, 533/1,

- 541/3, 557/8, 576/4,
585/7, 586/3, 587/8,
610/7, 615/4, 623/2,
626/2, 632/6, 644/1,
677/4, 685/15, 688/32,
689/270, 706/1, 716/1,2,
795
- dür-bāş F. asa, değnek; uzak
ol 585/3
- dūzah F. cehennem 24/5, 80/3,
163/3, 178/2, 204/6,
317/1, 320/6, 346/2,
351/3, 481/11, 506/3,
580/1, 654/3, 689/90
d.-ı fürkat 689/335
d.-ı hicrān 500/2
d.-da 1/9
d.-dın 213/2
d.-ı 418/1, 501/1
d.-ıda 540/2
- dükān F. dükkan 133/4
- dünyā/dünye A. dünya
177/8, 313/6, 516/10,
590/6
d.-i dūn 193/7
d.-da 737/2
- dünyī/dünyī A. dünya (krş.
dünyā) 316/5, 387/1,
420/9, 551/9, 763
- dür(r) A. inci 190/2, 304/3,
414/3, 450/5, 481/2,
507/1, 550/2, 612/2,
689/297
- d.-i 'Aden 634/5
d.-i bī-nem-tānı 689/296
d.-i eşk 317/4
d.-i eşkim 26/6, 95/4
d.-i galṭānım 202/2
d.-i hoş-āb 63/4
d.-i meknūn 34/7, 162/7
689/269
d.-i nāb 43/1
d.-i nazm 243/1
d.-i nazmın 689/248
d.-i pāk 522/6, 689/297
d.-i şemīn 455/4
d.-i şemīnım 447/3
d.-i şāh-vār 173/7
d.-i şāh-vārı 539/4
d.-i şeb-çerağ 621/3
d.-i şigerf 689/48
rişte-i d. 157/3
d. saç- 575/7
d. saçıl- 481/8
d.-ni 3/1
d.-ğa 304/4
d.-i 689/423
d.-idin 111/5
d.-lerin 354/2
d.lerin 20/3, 551/2
- dür-bār A.F. inci saçan 651/4
- dürç A. mücevher kutusu; hokka;
hokka gibi ağız 10/1, 1
142/6
- dürd F. tortu, çüküntü 61/8,
86/8, 137/6, 634/3

- d.-i cāmıñ 278/6
d.-i derd 233/7
d.-i firāk 511/5
d.-i kadeñ 16/6
d.-i piyāle 30/5
d.-den 372/9
d.-ler 148/6
d.-i 201/9, 611/8
d.-in 465/7, 630/6,
702/1
d.-ini 261/8
dürd-āşām F. şarabın tor-
tusunu içen 22/5, 82/6,
688/1
d.-i (rind-i d.) 660/6
dürde F. tortu, çöküntü
d.-sidin 206/5
dürdī/dürdi F. saf olmayan
karışık 689/12, 129
d.-den 489/8
dürdī-keş F. şarabın tor-
tusunu içen 392/6
dürd-keş, F. şarabın tor-
tusunu içen
d.-ler 681/42
d.-min 681/61
dür-efşānlığ A.F.T. inci
saçma 680/9
dür-feşān A.F. inci serpen,
inci gibi söz söyleyen
ağız 337/9
d.-in 507/1, 666/1
dür-pāş A.F. inci saçan
685/11
- d.-ima (dīde-i d.) 575/7
dü-rengāne F. iki renkli
711/1
dür-rāc A. keklık cinsinden bir
kuş, çil kuşu, turaç
kuşu 96/2
dürüst F. dürüst, doğru 453/6
düşmen F. düşman 155/1, 297/2,
443/4, 472/2, 529/5,
663/5
d.-i cāndur 33/1
d. bol- 440/1
d.-dür 275/5
d.-din 3/4
d.-ler 155/1
d.-im 364/5, 424/5
d.-imdin 517/4
d.-imdür 774
d.-i 124/3, 258/7
d.-lerimğa 375/1
d.-leriğa 375/1
d.-rağ 472/2
düşmen-āyīn F. düşman gibi
159/6
düşmenliğ/lik/lik F.T. düş-
manlık 3/4
düş-nām F. sövme
d.iyle- 100/2
düşvār F. güç, zor 182/5, 311/1,
336/4, 339/8, 685/21,
688/61
d.-dur 404/6
d.-rakdur 521/1
düşvārliğ/k F.T. güçlük, zorluk
d.-lar 240/1, 287/6
d.-lardur 589/1

E

- eb A. baba, ata 49/3,
425/4
- ebced A. Eski Sami alfabe
sirasına göre tertip-
lenmiş, harflere sayı
değeri verilmiş olan
Arap harflerinin dizi-
liş sırası 49/3, 125/4
e.-i 48/8
- ebed A. sonu olmayan gele-
cek zaman 27/7, 27/9,
69/5, 660/5, 688/106
tā. e. 124/6, 283/2,
689/77, 685/115, 689/240,
817
beḳā-yı e. 670/9
ḫayāt-ı e. 2/5, 142/7,
671/4
‘ömr-i e. 20/5, 578/7
ṣām-ı e. 132/1
e.-din (‘ömr-i e.) 182/7
- ebedī A. sonu olmayan, zeval-
siz 562/3
mest-i e. 654/4
- ebkār A. (bikr'in ç.) ilk defa
söylenmiş mazmunlar
e.-ı 689/202
- ebkemlik A.T. dilsizlik 326/6
- eblaḳ A. alaca bulaca at, ren-
garenk 683/3
- ebleh A. ahmak, pek akılsız
552/7, 764
vā‘iz-i e. 556/6
- ebnā A. (ibn'in ç.) oğullar
e.-yı devrān 124/7
e.-yı zamāndın 498/2
ebr F. bulut
e.-i bahār 464/4
e.-i nīsān 481/2, 651/4
e.-i rahmet 554/6
- ebter A. hayırsız, semeresiz,
faydasız şey 296/6, 640/7
dīvāne-i e. 68/5
- Ebu'l- Ğāzi A.ö.a. Ebü'l-Gazi
Bahadır Han 689/452, 196
- ebvāb A. (bāb'ın ç.) kapılar,
kısımlar
e.-ın 241/2
- ebyāt A. (beyt'in ç.) iki mıs-
radan meydana gelen manzum
sözler 145/7, 406/7
e.-ı nazmın 34/7
- ecel A. ecel 36/7, 37/9, 48/6,
64/3, 65/6, 101/4, 133/5,
151/5, 176/5, 178/2, 202/6,
208/6, 230/6, 231/5, 311/3,
399/3, 421/7, 436/1, 497/7,
504/3, 508/1, 518/3, 525/7,
538/2, 586/4, 602/5, 618/6,
650/4, 708/2, 566/7, 527/4

- e.-niñ 689/237
e.-din 37/9
ecnās A. (cins'in ç.) cinsler,
çeşitler, soylar
e.-dın 114/6
eczā A (cüz'ün ç.) parçalar,
e.-yı ciger 398/4
e.-sı 369/6
e.-sın 568/1
edā A.yerine getirme, tarz,
ifade, naz, cilve 689/30,
97/3
e.iyle- 56/7
e. kıl- 192/6, 327/3, 422/1,
684/10
e.-sı 653/1
e.-sın 687/25
e.-sığa 390/4, 689/127
e.-sıda 97/4
e.-sında 11/7
e.-sıdadur 300/1
e.-sıdın 525/6
edeb A. terbiye, naziklik 47/3,
105/6, 112/6, 194/3, 306/7,
689/78,79, 48/2, 689/247
edhem A. karayağız at 428/10,
442/3
edvār A. (devr'in ç.) devirler,
doğu müziğinden bahseden
fen eserleri
e.-da (fenn-i e.) 689/351
ef'āl A. (f'i'l'in ç.) işler
e.-ini 689/146
efgān F. inleme, acıyla bağıрма
21/7, 179/7, 196/3, 230/6,
553/6, 608/2
e.-ı nā-gāhım 596/7
e. çik- 299/7, 552/1
e. iyle- 339/4, 360/1,
581/7
e. kıl- 56/9, 217/5, 371/3,
418/3, 575/1
e. tart- 213/7, 275/5
e.-nı 294/6
e.-ğa 286/7, 373/7
e.-da 37/4
e.-dın 149/6, 294/4, 539/1
e.-ım 89/2, 188/5, 202/6,
275/1, 414/1, 419/2
e.-ıma 154/3
e.-ımğa 88/9
e.-iñ 512/9
e.-iñni 566/6
e.-ı 492/2, 613/6, 668/7
e.-ığa 154/3
e.-ıdın 175/7, 480/7, 483/7
e.-dur mu 377/11
efgār F. yara, yaralı, sakat
137/3, 172/2, 308/5, 308/7,
557/4, 560/3, 637/2, 651/1,
688/24, 384, 576/2, 661/7
e.-bol- 681/46, 687/1
e. it- 328/3
e.-iyle- 506/5, 676/3
e.-ğa 569/3, 571/5, 587/5
e.-çe (hātır-ı e.) 554/3

- e.-imnı (cān-ı e.) 318/4
e.-imğa (cism-i e.)
266/1
efgārliġ F.T.yaralı 308/5
e.-lar 158/2, 240/2
ef'ī A. engerek yılanı
205/1, 685/1
e.-ğa 685/1
eflāk. A. (felek'in ç.)
semalar, felekler, ta-
lihler 111/4, 146/2,
3, 169/4, 256/1, 349/6,
390/7, 482/9, 524/6,
626/3, 656/4, 688/82,
689/188, 689/190, 681/6,
235/4, 689/158, 32/6,
76/2,
e.-ni 477/3, 654/1
e.-din 240/5
e.-im (dūd-ı e.) 430/4
e.-i (mihr-i e.) 680/1
e.-ide 689/153,
efrād A. (ferd'in ç.) birler,
ferdler, askerler 689/346
sāyir-i e. 412/5
Efrenc A. Avrupalı 241/6
Efrīdūn F.ö.a. İran Hüküm-
darı 399/6
efsāne F.efsane, asılsız söz/hi-
kaye 72/8, 134/5, 147/1,
162/6, 305/4, 562/9
e.-i Hızır 336/3
e.-i Mecnūn 94/2
e.-ğa 393/2
e.-din 516/4
e.-si 302/5
e.-sin 213/6
e.-dür 177/9
e.-ī 681/36, 825
efsāne-ṭab F.A. efsane tabiatlı
302/5
efsār F. yular e.-ını 696/2
efser F. taç 68'4
e.-i 20/4, 314/5, 677/4
e.-ide 689/3
efsūn F. büyü, sihir 60/9, 130/1,
164/3, 274/8, 340/4, 583/2,
638/5, 685/1
e. it- 162/6
e.iyle- 5/5
e.-ğa 393/1
e.-ıda 393/4
efsūn-sāz F. sihirbaz, büyücü
217/1
efsūs F. yazık, eyvah 241/7
efsürde F. soġuk, duygusuz,
donmuş, katı 683/18
efsürde-dil F. duygusuz, gönlü
donmuş 60/4
efzūn F. fazla, çok 8/6, 94/4,
130/1, 415/1, 633/3,
684/10

e. it- 162/4
 e. iyle- 327/8
 e. kı1- 34/1
 e.-dur 66/6
 e.-rak 209/1, 421/6
 eger F. eger (krş. ger, er)
 1/8, 5/4, 6/9, 8/2,
 9/3, 11/6, 26/6, 27/7,
 29/3, 30/6, 33/1, 53/2,
 59/6, 69/5, 73/5, 74/5,
 79/7, 87/2, 91/6, 96/11,
 99/1,4, 101/1, 104/6,
 108/3, 110/3, 111/1,
 117/6, 119/6, 127/4,
 141/8, 142/1, 143/5,
 151/3, 217/5, 221/4,
 241/5, 242/7, 249/7,
 254/5, 260/3, 284/2,
 285/2, 309/4, 311/2,
 334/5, 344/8, 345/7,
 349/8, 367/5, 375/1,
 393/2, 398/1, 408/6,
 444/5, 7, 463/6, 464/10,
 475/5, 495/1, 503/1,
 525/1, 529/4, 531/6,
 541/8, 543/2, 546/7,
 548/3, 551/9, 557/2,
 560/3, 561/1, 573/5,
 579/3, 583/1, 593/6,
 598/5, 611/8, 613/8,
 614/7, 615/3, 618/6,
 619/9, 623/1, 638/7,
 639/8, 646/1, 656/6,
 659/5, 7, 670/2, 616/2,
 685/20, 688/3, ,48

689/179, 411, 692/1, 101/2,
 715/1, 129/1, 134/2, 143,
 757, 413/9, 262/5,
 e.-...ger 4/6, 335/7, 473/11
 egerçi F. gerçi, her ne kadar
 11/7, 15/1, 54/4, 73/11,
 101/5, 145/5, 198/1, 208/4,
 221/2, 251/2, 286/3, 311/3,
 434/4, 444/1, 491/3, 525/4,
 634/9, 612/3, 677/5, 714/2,
 723/2, 795, 814.
 ehl A. maharetli, usta, sahip,
 bir görüşün taraftarı
 e.-i belâgat 300/1
 e.-i beliyet 519/1
 e.-i cedel 591/8
 e.-i cinān 8/1
 e.-i derd 144/2, 684/14
 e.-i dīn 19/1, 81/2
 e.-i eyyāmdın 681/17
 e.-i fenā 254/9
 i.-i gīnā 1/5
 e.-i güftār 653/7
 e.-i haḳīkatḳa 694/1
 e.-i ḥarābāt 689/396
 e.-i hired 619/3
 e.-i hūş 676/6
 e.-i hüner 112/1
 e.-i ḥüsn 544/2
 e.-i ʿiyādet 79/2
 e.-i ʿışḳ 144/4, 244/3, 496/3
 650/3, 687/5
 e.-i ʿışḳnı 154/9
 e.-i islām 258/4, 688/5,
 689/77

- e.-i 4iṣ 247/4
e.-i kulūb 46/4
e.-i maḥabbet 54/7, 257/2
e.-i mekteb 49/1
e.-i naẓar 611/11
e.-i rāz 219/1
e.-i ravzağa 7/4
e.-i resm 363/8
e.-i riyā 6/8
e.-i sevdā 133/4
e.-i sevdānıñ 632/3
e.-i ʧarīk 322/2
e.-i vefā 35/1, 58/7,
496/5, 689/219
e.-i veyl 7/4
e.-i vifaḵ 689/421
e.-i yaḵīn 87/6, 187/5,
689/459
e.-i zamān 623/7
e.-i zamānnıñ 478/6
e.-i zamānnı 664/8
e.-i zamāndın 252/5, 412/1
e.-i 1/5, 49/2, 53/3, 84/4,
110/9, 136/4, 139/7, 156/7,
173/5, 260/2, 322/4, 393/1,
496/3, 497/4, 508/6, 524/7,
528/1, 529/1, 532/6, 556/3,
581/2, 582/6, 586/5, 589/3,
616/7, 628/4, 636/7, 639/8,
656/6, 660/7, 664/6, 666/3,
681/7, 682/2, 4, 688/26, 41,
689/92, 151, 307, 765, 798
e.-inin 6/3, 51/8, 55/7,
102/8, 150/8, 154/6, 309/3,
471/5, 610/7, 671/8
e.-inün 6/3, 55/7, 102/8,
154/6, 309/3
e.-in 17/4, 132/4, 150/4,
300/4, 377/4, 416/2, 558/1,
678/2
e.-ini 28/1, 45/4, 104/1,
168/6, 194/6, 221/5, 239/5,
248/7, 413/2, 580/3, 598/6,
689/220, 707/2
e.-iğa 3/4, 4/1, 31/3, 33/1,
51/4, 60/5, 72/5, 79/1,
80/3, 7, 96/6, 125/1, 129/3,
138/5, 164/3, 185/7, 191/6,
209/3, 226/2, 238/1, 253/6,
316/2, 323/7, 362/1, 453/6,
489/1, 554/4, 8, 576/9,
577/2, 613/4, 631/5, 651/2,
669/8, 670/8, 672/1, 673/6,
681/38, 686/2, 689/191,
306, 343
e.-ige 286/1, 363/1
e.-ine 185/7
e.-ide 127/5, 149/7, 226/2,
558/8, 578/8, 588/6, 591/7,
613/6, 700/2
e.-idin 28/1, 39/2, 75/6,
98/8, 109/2, 118/2, 270/1,
287/6, 319/2, 412/3, 507/4,
600/7, 652/6, 657/1, 675/8,
717/2, 764.

- ehlen ve sehlen A. hoş geldin
686/13
- ejdehā F. büyük yılan, ejderha
e.-nı 470/2
e.-dın 752
e.-sı 355/6, 592/4
e.-lar 385/6
e.-yīdür 144/1
- ejder F. büyük yılan, ejderha
565/1
- ekşer A. en çok 279/3
e.-ğa 454/4
e.-i 180/7
- eksün F. değerli bir kumaş
yanı e. 104/3
- el-ʿaczü lek el hükmüleḥ
A. acizlik sana, hüküm
'na aittir 553/9
- elbette A. mutlaka, kesinlikle
48/9, 147/7, 232/6, 544/8,
669/9
- elem A. elem 1/6, 30/1, 163/5,
175/5, 384/6, 412/1,
502/1, 592/3, 687/13,
708/1
gerd-i e. 661/6
giriftār-ı e 687/18
e.-tap- 157/5
e.-din 688/40
e.-dür 502/1
e.-i 623/1
- e.-idin 289/2
- elem-fersā F. elem bırakmayan
149/8
- elem-şüy F. eleme temizleyen
689/111
- elest A. insanların yaratılış
başlangıcı
şubḥ-ı e 681/1
- elfāz A. (lafz'ın ç.) sözler
299/1.-7
e.-ı 298/4
e.-ıda 295/5
- elit A. Arap alfabesinin ilk
harfi, doğru, düz boy
21/5, 163/5, 202/3, 349/1,
591/3, 645/7, 666/3
- el-kışşa A. sözün kıyası 16/3,
405/2
- el-minnetu'llāh A. Allah'ın min-
neti 556/1
- el-ʿömrü eyn A. zaman, ömür ne-
rede 467/5
- eltāf A. iyilikler, lütuflar
e.-ı 600/11
- elvān A. (levn'in ç.) renkler,
çeşitler, rengarenk 143/2,
404/3
- el-ye'sü ihda'r-rāḥateyn A. yeis
iki rahattan biridir 467/6
- emānet A. güvenilen kimseye
bırakılan şey 689/286

e.-ini 8/7
emānī A. (ümniyye'nin ç.)
arzular, emeller, ni-
yetler 689/379
emīn A. güvenilen 138/5, 225/1,
689/287
emkine A. (mekān'ın ç.) yerler,
mahaller, evler
e.-sidin 106/6
emniyyet A. eminlik, korkusuz-
luk 27/6
emr A. emir, iş 133/7, 319/5,
329/8
e.-i menzil 554/7
e.-i muḥāl 683/9
itā'at-ı e. 136/10
e.-iḡ 409/4
e.-i 689/8
e.-i (sālīk-i e.) 689/307
e.-in 192/6
e.-ini 133/5, 316/6
e.-iḡa 133/1, 133/6
e.-iḡadur 133/2
e.-ide 696/2
e.-idin 681/98
e.-ī 335/3
emvāl A. (māl'ın ç.) mallar
e.-ini 99/5
enbiyā A. (nebī'nin ç.)
peygamberler 6/2,
42/4, 96/5
e.-ḡa 95/8
enbūh F. çok kalabalık, çok-
luk, meclis, kalın
e. oldı 689/254

enbūr F. maṣa, kerpeten
e.-ler 747
encām A. son 5/8
e.-ı fenā 689/321
e.-dın 681/11
e.-ı 167/6
e.-ını 638/6
e.-ī 553/8
encüm A. (necm'in ç.) yıldızlar
71/3, 49/8, 76/5, 111/5,
144/5, 146/2, 153/4, 222/2,
235/4, 276/3, 323/4, 421/3,
425/1, 430/4, 519/4, 520/8,
542/3, 545/4, 551/3, 553/4,
568/4, 587/2, 626/5, 631/4,
689/290, 721/2
e.-i eşkim 568/7
ḡayl-ı e. 664/3
e.-ni 421/4, 475/5, 168/8,
655/6
e.-din 43/1, 178/3, 266/6,
372/6, 409/4, 412/3, 675/2,
689/9
e.-iḡdin 296/5
e.-üḡdin 296/5
e.-i 23/3, 424/1, 685/13
e.-in 603/4
e.-lerin 546/1
encümen F. cemiyet, meclis, takım
603/4, 675/2
ḡatlı-i e. 372/6
endām A. beden, boy
e.-ḡa 678/1
e.-de 523/3
endām A. beden, boy 25/2, 181/6,
201/2

- e.-ı rûḥ-efzâsı 114/7
e.-dın 521/5
e.-ı 191/4
e.-ıda 20/7
endâz F. sıva, meyil, kast,
ölçü, miktar 468/3
endâze F. ölçü, mertebe derece
394/5, 520/3, 689/313
endîşe F. düşünce, merak, gam,
koru 525/9
e.-i mebbe' 688/36
e.-i muḥâl 591/9
e.-kıl 553/7
e.-ğa 62/9
e.-dın 250/5
e.-si 258/3
e.-lerdin 662/7
endūh/enduh F. gam, keder, sıkıntı
89/1, 102/4, 151/4,
209/2, 225/1, 359/1,
408/6, 689/254, 743
e.-ı fūrkatde 349/8
zehr-i e 262/5
e.-dın 517/7
e.-ı 518/4
e.-ığa 62/2
e.-ıda 51/2, 62/2
e.-ıdın 240/1, 499/6,
687/25
Enes A. Ö.a. Enes 234/7
- enfās A. (nefes'in ç.) nefesler,
soluklar
e.-ı rûḥ' llāhdur 185/1
ihyā-yı Mesīḥā
e.-ı 255/3
e.-ım 494/7
e.-ı 167/4, 689/258
e.-ıdın 167/4, 171/1, 491/1
611/4
engiz F. koparan, karıştıran
e. iyle-452/1
e.-i 138/1
enīs A. dost, arkadaş; sevgili
234/7, 242/1.-9, 689/247
e.-im 242/8, 245/6
e.-imğa 242/7
e.-imdin 242/5
enīsī A. dostluk, arkadaşlık
252/7
enseb A. çok yerinde, çok uygun
352/4
envār A. (nūr'un ç.) ışıklar,
aydınlıklar 291/1, 689/113
enver A. çok güzel, çok parlak
111/6
meh-i e. 110/5
Enverī A. Ö.a. Enveri 689/271
epgin Sisam yağının tortusu;
siyah iplik
e. müdür 205/4

- er F. eger (krş. eger, ger)
53/7, 81/7, 95/4, 105/7,
182/3, 303/7, 312/4,
332/7, 343/6, 374/6,
392/5, 425/7, 435/7,
469/2, 572/3, 549/3,
650/3, 660/4, 661/5,
736/1
e. ĥod 234/2, 298/1
- erbāb A. (rabb'in ç.) sahipler,
ehil
e.-ı ma'ānī 689/200
- ercmend F. şerefli, seçkin
274/9
- erçi, F. her ne kadar olsa da
8/7
- erġanūn F. org 241/5, 642/6
- erġavān F. kırmızımtrak bir
bir çiçek 626/7
- erġavān-gūn F. kızıl renkli,
erguvan renginde 279/2
- erġavānī F. erguvan renginde
olan, kızıl 279/2
- erġām A. (raġam'in ç.) yazılar,
resimler
e.-ı kenarıdın 543/6
e.-ını (ĥaġ-ı e.) 638/2
- Erlat bir Özbek boyu 74/7
- Ermeni F. Ermeni
E.-dür 114/4
- erre F. bıçkı, testere
e.-si 188/5
e.-ī 200/5
- ervāĥ A. (rūh'un ç.) canlar,
hayatın cevherleri 106/6
e.-ı 42/4, 144/4
- erzāl A. (rezāl'in ç.) alçaklar,
soysuzlar
e.-i dūrd-aşam 22/5
- erzānī F. uygunluk, layık gö-
rülme 689/94
e. bol- 689/185
- erzende F. deġerlendirilmiş
girev-i e. 689/250
- esāmī A. (ism'in ç.) namlar,
adlar
e.-din 482/11
- esās A. asıl, temel, gerçek
e.-ın 11/8, 387/1
e.-ında 11/8
- esbāb A. (sebeb'in ç.) sebepler,
araçlar
e.-ın 373/4
e.-ı 27/8, 31/6, 316/5
e.-ın 370/7
e.-ını 293/4,5, 687/7
e.-ıdın 686/8
- eger A. iz, alamet, tesir 36/4,
37/1, 121/7, 232/6, 275/4,
299/5, 321/3, 374/6, 484/1,
493/1, 510/1, 521/3, 593/4,
595/2, 656/7, 689/283
e.-dür 471/1
e.-imdin 471/1
e.-i 661/7, 689/328
e.-leridür 24/2

esir A. esir, tutsak, tutkun
kul, köle 378/3, 401/6
e.-böl- 512/9
e.-it. 90/7
e. iyle- 84/4
e. kı1- 113/2
e. ol- 154/4
e.-i 363/1, 517/8
e.-inin 102/6
e.-i 4/3, 311/4

esrār A. (sırr'ın ç.) aklın
eremeyeceği işler 291/3
maḥrem-i e. 689/366
vākıf-ı e.-ı pinhānıḡa
85/3
e.-da 689/354
e.-ımnı 318/6
e.-ın 686/9
e.-ını 667/7

eş'ār A. (şi'r'in ç.) vezinli
ve hafiyeli sözler
e.-da (baḥr-ı e.) 689/351
e.-ım 401/7
e.-ı 323/7
e.-ıda 102/9

eşbeh A. pek benzeyen
552/4, 556/5

eşcār A. (şecer'in ç.) ağaçlar
e.-ı 116/2

eşheb A. beyaz at; arslan; iş
e.-inin 567/5
e.-in 478/4

e.-iḡa 428/10
eşk F. göz yaşı 76/5, 85/2,
121/5, 141/5, 185/1,
183/6, 260/3, 557/2,
498/6, 585/2, 639/5,
665/4, 688/68, 821
e.-i ḡaltān 230/1
e.-i ḡaltānıda 223/7
e.-i ḡasret 147/6
e.-i ḡün-ḡarım 647/2
e.-i revānın mu 507/7
e.-i sīmīn 595/4
seyl-i e. 228/5
e.tök- 290/2, 418/7, 429/6,
488/6
e.-ni 66/7, 309/4, 634/5
e.-in 141/8
e.-din 49/8, 141/4, 170/4,
230/3, 313/5, 329/1, 338/9,
455/4, 810
e.-tin 313/5
e.-im 138/2, 157/3, 162/3,
167/5, 189/1, 288/2, 304/4,
346/5, 366/2, 421/2, 430/4,
451/3, 486/5, 488/7, 508/3,
522/1, 526/4, 535/5, 568/2,
7, 571/3, 596/4, 621/3,
630/3, 631/4, 639/4, 675/7.
e.-im (baḥr-i e. 76/2, 153/3
e.-im (dür-i e.) 26/6, 95/4
e.-im (seyl-āb-ı e.) 554/5
e.-im (seyl-i e.) 250/5

- e.-imniḡ 140/4
e.-imni 34/2, 181/2, 427/5,
451/1, 2, 681/85, 685/11
e.-imge (dāne-i e.) 366/5
e.-imdin 56/1
e.-igniḡ 630/7
e.-igni 685/11
e.-iḡe 626/7
e.-i 219/1, 262/7, 309/3,
685/19, 688/72
e.-in (jāle-i e.) 228/9
e.-ini 28/8
e.-idin 234/5, 311/1,
704/1
e.-dür 88/8, 545/5
eškāl A. (şekl'in ç.) biçim-
ler, suretler 108/7
e.-i^lulūm 689/153
e.-ini 59/3
Eškānī F. İnan hükümdarlarının-
dan üçüncü hanedanın adı
689/21
eşk-bār F. göz yaşı yağıdıran,
çok ağlayan 683/7
eşkiyā A. (şakī'nin ç.)
haydutlar 6/5
eşrāf A. (şerīf'in ç.) ileri
gelenler 22/5
eşyā A. (şey'in ç.) mevcut
olan şeyler, nesnelere
4/1, 151/7, 307/6
e.-ğa 211/1
eṭfāl A. (ṭıfl'ın ç.) çocuklar,
taze fidanlar 116/5, 135/3,
267/1, 311/5, 313/2
e.-i firāḡın 259/1
e.-niḡ 681/46
e.-ğa 302/5
e.-din 338/4
e.-i 49/4, 372/3
eṭıbbā A. (ṭabīb'in ç.) hekimler,
doktorlar
e.-ga 689/377
eṭrāf A. (ṭaraf'ın ç.) yanlar,
uçlar, kıyıları
e.-ı 223/1
e.-ığa 536/6
e.-ıda 68/2, 267/2, 305/5,
317/4, 356/1, 681/82
e.-ıdadur 536/4
e.-ıdın 226/5
etrāk A. (Türk'ün ç.) Türkler
90/7
etvār A. (ṭavr'ın ç.) hal ve
hareketler, işler 689/61
e.-ı 695/1
e.-ığa 650/6, 689/194
e.-ıda 102/1, 8, 354/6
e.-ında 253/7
evbāş A. (vebeş'in ç.) ayak takı-
mı, terbiyesiz
meşhūr-ı e. 685/11
evc A. yüce, yüksek göğün en
yüksek noktası 293/2

- e.-i harem 415/5
e.-i hürşid 689/457
e.-i melâhatnıñ 201/1
hürşid-i e.-i devletin
271/8
e.-i 314/5, 607/2, 689/152,
803
e.-ide 242/8, 256/2,
437/3, 550/2, 689/27,
205
e.-idin 256/2
evhâm A. (vehm'in ç.) kuruntular 5/5
evkât A. (vaqt'in ç.) zamanlar,
çağlar 92/8, 681/64, 739/1
e.-in 36/6
evlād A. (veled'in ç.) çocuklar,
sülale, nesil
e.-ı 689/25
e.-ığa 689/206
evlī/evli A. daha uygun,
daha layık; üstün 115/7,
311/7, 327/8, 353/6,
393/6, 425/6, 511/5,
639/7, 681/54, 687/26,
689/413
e.-dür 58/8, 339/4, 660/5
evliyā A. (velī'nin ç.)
erenler, keramet sahibi
olanlar 756
evrād A. (vird'in ç.) dini
dualar, her zaman ağız-
da dolaşan sözler
e.-ımda 200/6
e.-ıda 683/16
evrāk A. (varāk'in ç.) yapraklar
568/1
e.-ı 520/7
e.-ını 176/4
e.-ığa 243/7
e.-ıda 243/7
evreng F. taht, şan, şeref
689/19
e.-idür 164/1
evşāf A. (vaşf'in ç.) sıfatlar
e.-ı 689/405
e.-ıda 300/2
evvel A. önce, başlangıç, geçmiş
99/7, 149/9, 208/4, 227/6,
248/6, 317/6, 349/7, 354/5,
397/7, 412/9, 536/2,3,
604/7, 626/6, 773
e.-din 620/6
e.-ğı 755
e.-kı 409/4
evvelā A. her şeyden önce,
ilk önce 93/2
evzā A. (vaż'in ç.) haller
vaziyetler 569/7
e.-ı 61/6
e.-ığa 688/94
eyā A. ey, hey 671/680/5,
689/171
eymān A. (yemīn'in ç.) bahtlar,
talihler, sağ taraflar,
andlar e.-ımğa 88/5
eymen A. hayırlı, talihli, kutlu,
saf taraftaki 138/5, 240/5

eyvān F. köşk, büyük sofa,
çardak

e.-nı 317/6

e.-ı 437/7, 642/5

e.-in 241/2

e.-ını 637/6, 657/5

e.-iğe 480/6, 675/6

e.-ıda 347/4, 597/5

e.-ında 347/4

e.-idin 480/6

e.-larıdın 204/2

eyyām A. (yevm'in ç.) günler,
gündüzler, zaman 22/3,
100/8

e.-ı hayātınğa 44/4

e.-ı şebāb 612/6

e.-ı vişāl 689/212

e.-ı vişālın 57/7

e.-ı vişālın 689/54

e.-niğ 452/6

e.-dadur 142/6

e.-dın (ehl-i e.) 681/17

e.-dın (miḥnet-i e.)

521/1

e.-ı 158/1, 660/3

e.-inin 39/3

e.-in 689/234

e.-iğe 142/6, 689/213

e.-ıda 20/1, 62/3, 179/1,

461/6, 527/1, 535/3

Eyyüb A. Ö.a. Hz. Eyyub
475/3

ez-bes F. çoktan 436/4

ezel A. ezal, başlangıcı olmayan
geçmiş zaman 87/8, 125/3,
6, 90/1

e.-niğ 627/7

e.-de 30/7, 105/1, 118/5,

614/4, 642/13, 688/91

689/281

e.-din 124/6, 191/5

e.-din (şubḥ-i e.) 132/1

ezelī A. öncesiz 562/3

mest-i cām-ı e. 689/312

ezrak A. mavi, gök renkli
164/7, 409/3

F

- fahr A. öğünme, böbürlenme
 f. it- 689/171
 f. durur 471/8
 fakih A. fıkıh bilgini 476/5,
 576/8, 681/57
 fakr A. fakirlik yoksulluk
 71/8, 97/1, 98/7,
 136/7, 153/6, 182/7,
 188/8, 192/6, 249/6,
 259/6, 301/3, 354/6,
 414/6, 489/11, 503/6,
 551/8, 561/7, 624/6,
 672/9, 689/157, 194,
 733/2
 hırka-i f. 316/3
 ser-rişte-i f. 243/1
 sifāl-i f. 399/6
 f. ehli 1/5
 f.ğa 689/194
 f.-ım (künc-i f.) 446/2
 f.-ī 98/7
 fāl A. uğur, talih
 f.-ın 409/4
 fānī/fāni A. ölümlü, geçici
 1/1, 37/2, 131/6, 387/2,
 503/6, 531/3, 645/6,
 689/155
 f.-i büt-hānege 120/7
 f.-yi mahz 489/11
 f.-yi muṭlak 689/327
 dehr-i f. 302/7
 sālīk-i f. 613/8
 f.-bol- 95/4, 344/8, 670/9
 f. ol- 83/5, 257/8, 479/7,
 504/6, 548/7
 fānī-veş A.F. fani gibi 689/163
 fāniyāne A.F. fanice, fani gibi
 689/324
 fānūs A. silindir şeklinde cam
 kapak, içinde mum yakılan
 büyük fener 305/7, 339/3,
 426/7, 587/7
 f.-ı hayāl 111/2
 f.-ı 568/8
 fāriğ A. rahat, boş, vazgeçmiş
 451/7, 533/1, 762
 f. bol- 148/5
 f. it- 50/5
 f. iyle- 338/8
 f. kı1- 69/5
 f. ol- 396/4
 fāriğ-bāl A. başı dinç, rahat
 495/3
 f.-min 499/6
 fāriğliğ A.T. rahatlık, başı
 dinçlik 813
 fark A. ayrılık, başkalık, iki
 veya daha çok şey arasında
 ayrılık, başın tepesi
 215/4

- f.-ımda 149/1
 f.-ı 250/6, 492/4
 Fāryābī F. ö.a. şair adı,
 Belh'e yakın bir şehir
 adı 689/271
 farz A. Allah'ın her müslü-
 manın yerine getirmesi
 gereken emri
 f.-ı 'ayn 39/6
 edā-yı f. 97/3
 f. u sünen 489/4
 f.-dur 453/3
 fāsık A. (fışk'ın ç.) günah
 işleyen, fesatçı 214/3
 fāsıd A. kötü, yanlış Bozuk
 551/6
 faşl A. mevsim 158/7, 625/5,
 647/7
 f.-ı bahār 566/3
 f.-ı rebī' 306/1
 zıkr-i f. 100/8
 f.-ı 154/8
 fāş F. açığa vurma, ortaya çıkma,
 duyulma, dile verme
 53/7, 273/1, 689/179
 f. bol- 248/2, 269/7
 f. it- 83/6, 272/5, 299/7,
 434/5, 419/3, 596/4,
 628/6, 653/2
 f. iyle- 88/4, 575/6,
 685/12, 689/351
 f. kıll- 293/4, 325/2,
 689/368, 401
 f. ol- 585/1
 fātiḥ A. fetheden, bir memleket
 zapteden 105/5
 faṭīr A. olmamış, derecesini
 bulmamış
 kurş-ı f. 689/349
 fāyide A. (fā'ide) fayda, kazanç
 524/2
 f.-lerdin 689/50
 fāyiz A. (fā'iz) bolluk, çokluk,
 taşan 291/4
 faẓl A. fazilet, lutuf, fazlalık
 689/208, 247, 431
 f. u fūnūn 689/311
 f. it- 723/3
 fedā A. feda etme, gözden çıkarma
 f. kıll- 422/1
 feh̄m A. anlama, anlayış 15/6,
 384/7
 f.-i ḥurde-dān 42/1
 f. it- 139/3, 169/1, 170/4,
 326/9, 465/2, 485/5, 567/2,
 571/5, 689/279
 f. iyle- 64/3, 170/3, 514/3
 f. kıll- 363/4, 678/6
 f. ol- 62/5, 272/3, 280/5,
 480/3, 574/2, 688/76
 f.-i 653/1
 felāḥan F. sapan (taş atmaya
 yarayan alet)
 f. taşl dik 337/2

felâket A. felaket,
 bahtsızlık
 f. -idin 457/6
 felek A. gök, alem, dünya,
 baht 1/2, 24/6, 34/6,
 36/1, 43/1, 71/2, 128/8,
 130/6, 172/2, 188/8,
 195/6, 221/1, 266/6,
 275/1, 335/5, 428/10,
 469/7, 486/6, 513/6,
 520/6, 599/4, 629/1, 643/8,
 655/4, 660/2, 662/2,
 669/1, 680/3, 681/86,
 689/26, 39, 255, 705/2,
 789
 f.-i âb-gün 721/2
 f.-i bûkalemün 689/15
 f.-i dehr-neverd 689/303
 f.-i gerdende 689/250
 Şeh-süvâr-ı f. 79/3
 zâl-ı f. 106/7
 tokkuz f. 76/3
 yitti f. 254/5
 f.-niñ 420/7, 488/3,
 557/6, 603/6, 628/8
 f.-ni 218/7
 f.-ke 531/3
 f.-de 4/4, 337/7
 f.-din 27/6, 267/2, 332/6,
 443/7, 551/1, 681/23,24,
 688/72, 786

f.-çe 130/6
 felek-câh A. rütbesi gök kadar
 yüksek olan
 şah-ı f. 689/150
 felek-fersây A.F. feleği mahveden
 f.-nı (serv-i f.) 658/5
 fenâ A. yok olma, yokluk, kötü,
 (tasav.) maddi varlıktan
 sıyrılıp hakka ulaşma 1/1,
 14/8, 28/5, 30/6, 83/4,
 97/1, 101/9, 104/7, 129/8,
 186/6, 188/8, 208/5, 262/6,
 301/1, 302/7, 342/6, 498/8,
 533/6, 570/8, 599/6, 601/8,
 613/8, 614/4, 637/6, 681/45,
 686/14, 688/2, 689/325,
 707/3, 827
 f.-yı maḥẓ 531/5
 âyîn-i f. 527/1
 baḥr-i f. 688/73
 cām-ı f. 518/3, 689/321
 deyr-i f. 670/9, 682/1,
 683/16, 688/49, 76
 deryâ-yı f. 688/105
 ehl-i f. 254/9
 encām-ı f. 689/321
 gerd-i f. 71/2
 kesb-i f. 501/6
 kesb-i âyîn-i f. 132/1
 künc-i f. 247/1
 maḥrem-i f. 93/6

- mülk-i f. 146/6
 müsâfir-i ser-menzil-i f.
 113/8
 reh-i f. 2/4
 f. ehliğa 46/7
 f. bol- 91/7, 350/9
 f. ol- 493/4
 f.-nı (zünnâr-ı f.)
 577/7
 f.-ğa (deyr-i f.) 55/6,
 689/322
 f.-ğa (deşt-i f.) 518/1
 f.-da (debistân-ı f.)
 49/6
 f.-da (deşt-i f.) 518/1
 f.-da (deyr-i f.) 60/8,
 284/5
 f.-dın 328/6
 f.-dın (dâr-ı f.) 611/10
 f.-dın (deyr-i f.) 618/10,
 688/93
 f.-dın (levh-ı f.) 125/4
 f.-ça (kühen deyr-i f.)
 347/2
 f.-yî 681/27
 f.-dur (deyr-i f.) 556/3
 fen(n) A. hüner, marifet; sanat;
 iklim, çeşit; türlü; sınıf,
 tabaka 329/4, 333/6, 340/4,
 489/5, 603/1, 650/7
 f.-i edvârda 689/351
 f.-it- 689/394
 f.-iyle- 443/1
 f. kııl- 155/1, 372/3
 f.-de 689/226, 350
 f.-im 424/4
 f.-i 683/22
 f.-iniğ 689/225
 f.-in 424/4, 470/6
 f.-ini 689/26
 f.-dür 195/6
 f. irdi 634/4
 ferâğ A. vazgeçme; dinlenme
 129/7, 206/6, 262/3, 681/52,
 720/1
 f. bol- 689/445
 f.-imğa (künc-i f.) 659/7
 f.-ı 189/6
 f.-in 476/6
 ferâğat A. vazgeçme, el çekme
 137/6, 375/3
 f.-ı 479/5
 ferah A. sevinme, sevinç 689/192
 f. it- 79/7
 ferah-nāk A.F. sevinçli; musiki
 makamlarından biri
 f. kııl- 349/5
 ferd A. tek; yalnız, soyutlanmış
 412/5
 f. bol- 370/7, 387/7,
 531/2, 697/1,2
 f. it- 118/3

- f. kı1- 531/1
 f. ol- 159/8, 616/7
 f.-ni 393/4
 f.-im 689/355
 f.-im (meh-i f.) 438)6
 f.-in (zāt-ı f.) 351/5
 ferdlıg/ķ A.T. teklik, tek
 olma 363/6, 697/1,2
 ferec A. sıkıntıdan gamdan
 kurtulma, darlıktan sonra
 gelen sevinç, zafer 97/6
 Ferhād F. ö.a. Ferhad ile Şirin
 hikayesinin erkek kahramanı
 17/7, 34/5, 123/1,2, 124/8,
 126/3, 135/2, 156/6, 176/2,
 177/9, 187/4, 188/7, 203/6,
 222/4, 244/5, 255/6, 264/6,
 329/7, 364/8, 377/6, 382/4,
 387/7, 407/4, 416/5, 421/2,
 448/2, 461/1, 492/6, 506/5,
 541/5, 388/2, 611/5, 635/3,
 636/2, 652/4
 f.-ı ciger-hün 94/3
 tişe-i F. 629/7
 F.-nın 276/4
 F.-ıgā 515/6
 F.-ka 515/6
 F.-ımda 200/4
 F.-ın 365/3
 F.-ı 685/8
- Ferhād-küş F. Ferhat'ı öldüren
 205/6, 264/6
 F.-dür 212/6
 Fernād-veş F. Ferhat gibi 379/2
 Ferhād-veşliĝ F.T. Ferhat gibi-
 lik 308/7
 ferheng F. bilgi hünere, edep,
 akıl, Farsça Sözlük kitabı
 348/6
 f.-idür 164/5
 ferhunde F. mutlu, uğurlu 78/1,
 259/2, 463/3, 689/205,
 249
 ferhunde-ahter F. yıldızuğurlu
 141/6
 ferhunde-eşer F. F. mutluluk,
 saadet eseri
 mey-i f. 689/101
 ferhunde-fāl F. talihli, uğurlu
 ahter-i f. 457/5, 579/8,
 649/6
 ferhunde- ma'āş F.A. dirliĝi,
 hareketi uğurlu
 şeh-i f. 689/104
 Feridün F. ö.a. İran şahlarından
 biri 689/20
 Feridün- āşār F.A. Feridun eser-
 li 689/125
 fermān F. emir
 f.-ım 414/7
 f.-ıgā 133/7

- f.-ındadır 192/4
 ferruḥ F. uğurlu, kutlu 117/1,
 473/10, 479/3
 ferruḥ -āyīn F. iyi huylu, fazi-
 letli 689/101
 ferruḥ-dīdār F. aydınlık yüzlü
 Şāh Ebu'l-Muḥsin-i f.
 689/83
 ferruḥ-fāl F. bahtı açık uğurlu
 108/9
 ruhsar-ı f. 108/1
 fersūde F. yıpranmış, eskimiş
 188/3
 f.-i derd 593/2
 f.-i hicran 246/5
 ten-i f. 441/5
 fersūdeliḡ/k F.T. eksik, yıpranış
 745
 ferş A. yaygı, örtü
 f.-iḡa 177/6
 feryād F. feryat, bağıрма 49/4,
 285/5, 297/5, 310/4,
 514/7, 688/40
 f. it- 63/8, 119/3, 509/4,
 539/1, 683/16
 f. kıl- 407/1, 537/4
 f.-ım 161/3, 492/2
 f.-ımda 200/5
 f.-ıḡ 365/5
 f.-ı 519/6
 f.-ıdın 490/3
 ferzāne F. bilge, filozof,
 (tasav.) nefsanî baḡlardan
 sıyrılmış olan derviş 71/8,
 177/8, 280/1, 347/4,
 562/8, 606/6
 ʿāşık-ı f. 257/5
 f.-ḡa 120/1
 f.-din 516/10
 f.-ī 681/32
 f.-dür 177/8
 ferzāneliḡ F.T. bilgelik 1/7
 ferzāne-ṭabʿ A.F. derviş mizaçlı
 302/7
 ferzend F. çocuk, oḡul 59/7,
 116/6, 127/1, 345/2, 524/6,
 689/173, 222, 330
 f.-i 95/6, 116/6, 522/6,
 619/7
 f.-idür 148/1
 fesād A. bozukluk 73/11
 f. it- 551/6
 f.-da 8/3
 f.-ı 449/8
 fesāne F. asılsız hikaye; masal;
 ün salmış, dile düşmüş
 559/7, 682/12
 f. baḡla- 17/7
 f. iyle- 451/4
 f.-m 329/5, 507/4
 f.-ḡ 477/3
 f.-sin 524/5

fetīle A. fitil; yaralara
konulan tiftik 367/4
f. otı 430/1
f.-si (zahmlarım f.)
206/3

fettāh A. fetheden, açan 106/4

fettān A. ayartan, gönül alıcı,
oynak 477/7
afet-i f. 95/7
f.-nı 294/1
f.-ğa (nergis-i f.)
321/5
f.-dın (nergis-i f.) 208/3

fetvā A. Şeyhülislam ve müftü-
lerin verdikleri din hüküm-
leri
f. yaz- 106/5

fevt A. elden kaçırma, kay-
betme, ölüm 566/1
f. it- 612/6

feyz A. bolluk, çoğalma; irfan
117/6, 160/6, 185/7, 241/3,
291/1.-7, 316/2, 504/7,
546/6, 680/9, 681/63
sāğar-ı f. 112/9
f. bir- 578/9
f.-ni 291/5
f.-din 494/7
f.-ler 291/3

fezā A. feza, uzay; geniş avā ;
geniş alan
f.-sığa (fenā deyri f.)
689/448

Fırat bir nehir adı

F.-ım 665/4

fısq A. doğru yoldan çıkma,
hainlik; dinsizlik 142/2,
427/1, 739/1
f.-ığa 715/2

fidā A. uğruna canverme,
kurban 151/4, 201/2, 570/8,
666/4, 689/141
f. bol- 19/4, 128/6
f. it- 162/7
f. iyle- 58/2, 594/7, 674/3,
5

f. kıl- 179/3, 239/6, 502/4,
504/4, 536/2, 685/7, 700/1
cān f. kıl- 33/1, 94/2,
263/8

f.-ı 21/6, 76/6, 511/4,
517/7
f.-sı 30/2, 260/7, 358/6,
602/5, 644/7, 681/55
f.-sıdur 301/6

fidāyılığ/k A.T. bir gaye uğruna
canını verme 169/3

fī-emānu'llāh A. Allah'ın koru-
masında; Allah kerim.
552/9

fiğān F. inleme, feryat 2/3, 14/3
30/1,5, 44/1, 93/4, 186/2,
188/5, 422/4, 427/5, 430/6,
492/1, 506/2, 517/9, 553/6,
595/5, 626/3, 658/4, 681/17.
f.-ı zārını 628/9

f. çik- 176/6, 237/4,
311/1
f. it- 161/6
f. iyle- 89/1, 146/1,
397/1
f. kı1- 257/4,6, 303/9,
352/6, 368/6
f. tart- 303/9
f.-nı 157/4
f.-dın 50/7, 285/5
f.-dur 143/6, 204/6,
332/7, 437/3
f.-im 88/9, 196/3, 651/1
f.-imğa 164/1
f.-ımdın 39/4, 89/2,
506/4
f.-im-sin 357/4
f.-ıñdın 366/5
f.-ı 585/4
f.-ın 50/7, 154/3, 334/7
f.-ını 528/7
f.-ıdın 218/6
f.-ıdur 144/2
fiğān1ıg/k F.T. feryatlı
242/3
fiğār F. yara1lı 664/4,
687/21, 794
f.-imğa (cism-i f.)
570/3
f.-it- 197/1, 369/6

f. kı1- 328/3, 432/3
fikr A. fikir, düşünce, idrak
578/5
f.-i muhāl 225/2, 578/8,
649/4
f. it- 178/7, 360/4
f. iyle- 569/7
f. kı1- 491/6
f.-ıñ 130/2
f.-i 307/7, 328/3
f.-in 424/4
f.-ini 439/3
f.-ige 137/7
f.-ide 429/7
fikret A. düşünce, idrak 29/2
f.-im 681/93
f.-ıñ 3/9
fi'1 A. iş, fiil
f.-ıñ 306/7
f.-iğa 319/5
fi'1-ħaķiķa(t) A. gerçekte
219/4
fi'1-ħāl A. şu anda, şimdi
367/5, 825
fi'1-meşel A. mesela, misaldeki
gibi 332/1
fi'1-vākı' A. gerçekten 539/7
firāk A. ayrılık 13/3, 15/4,
26/9, 39/3, 62/2, 70/6, 122/7,
139/7, 163/3, 234/5, 330/1.

372/5, 435/2, 491/2,
 501/3, 563/1, 567/3,
 594/5, 610/7, 619/4,
 687/5, 689/216
 dāğ-ı f. 616/4, 689/253,
 derd-i f. 290/7
 hūn-āb-ı f. 689/57
 lem'a-i şām-ı f. 500/2
 şām-ı f. 507/7
 şerh-i f. 323/7
 tīr-i bārān-ı f. 500/6
 f.- dın 585/3
 f.-ım 213/5, 420/6, 512/6,
 679/7
 f.-ıñ 64/3, 81/1, 103/2,
 139/4, 188/6, 418/1,
 460/3, 520/6, 529/5
 f.-ıñ (eṭfāl-i f.) 259/1
 f.-ıñnı 571/4
 f.-ıñda 74/5, 418/3
 f.-ıñdın 151/5
 f.-ı 38/2, 150/1, 570/3,
 687/15
 f.-ı (nesīm-i f.) 771
 f.-ı (tīğ-ı f.) 154/1
 f.-ın 507/3
 f.-ında 421/3, 541/7
 f.-ıda 64/1, 74/1, 390/1,
 423/9, 524/3

f.-ıdın 271/6
 firār A. kaçma, savuşma 689/377
 firāş A. döşek; yaygı; hasır,
 halı 585/6
 f.-ımdur 188/8
 firāvān F. bol, pek çok, aşırı
 360/1, 456/4
 f.-dur 136/1
 fir'avnlığ/k A.T. firavunluk,
 gurura kapılma 293/4
 firdevs A. cennet 7/4, 611/2,
 686/18
 firdevsī A. cennete ait 389/1
 firīb F. hile, aldatma 57/5,
 681/77, 773
 f.-ıñğa 618/7
 f.-idin 472/6
 firīfte F. aldatılmış, aldanmış
 f. kıl- 773
 firih F. çok, fazla, güzel, hoş
 555/4
 firūze F. gök renkli; açık mavi;
 firuze taşı 265/1
 f.-de (cām-ı f.) 689/131
 fiten A. (fitne'nin ç.) fitne-
 ler, ara bozmalar 634/8
 fitne A. bela, kötülük, (mec.)
 güzel göz; fesat 95/7, 212/2
 284/2, 413/5, 573/3

- f.-i āhīr zamān 37/6
 f.-i ʿālem 146/3, 673/6
 giyāh-ı f. 17/5
 f. közlüg 806
 f. sal- 72/5, 673/6
 f.-ler 342/2, 574/4
 f.-dür 150/4, 513/7
 f.-si 23/4
 f.-sidin 664/3
 fitneliğ/k A.T. fitneli 72/5
 fitrāk F. atın terkisi
 349/3
 f.-im 430/5
 f.-ime 674/5
 Freng F. batılı 348/5
 fülād A. çelik (krş. pülād)
 189/1
 fuşuş A. (faşş'ın ç.) yüzük
 taşları 335/7
 fūṭa A. peştemal 204/1
 fuṣūl A. lüzumsuz, fazla
 689/208
 fücūr A. sefihlik, ahlaka
 aykırı durum; günahkar-
 lık
 f. u fısq 739/1
 fūkūk A. (fek'ın ç.) feshet-
 meler, bozmalar; kurtar-
 malar; çözmeler 335/7
 fülān A. herhangi bir kişi;
 biri; filan 161/1, 689/150
 f.-dın 285/7, 498/9, 734/1
 f.-ı 577/4
 f.-ī 736/1
 fūnūn A. (fenn'in ç.) hüneler
 marifetler; bilimler; çe-
 şitler 689/311, 434
 fūrkat A. ayrılık, ayrılış
 26/2, 62/3, 116/3, 141/1;
 158/1, 172/2, 5; 285/1,
 308/3, 323/7, 499/5, 620/6,
 660/3, 687/25
 dāğ-ı f. 178/2
 deşne-i f. 645/3
 dūzah-ı f. 689/335
 şubḥ-ı f. 500/4
 şu'le-i f. 80/3
 f.-de 141/1, 689/319
 f.-de (enduh-ı f.) 349/8
 f.-din 75/7
 f.-im (sūz-ı f.) 687/10
 f.-im (şām-ı f.) 70/3
 f.-in 5/1, 461/7, 505/1,
 660/2
 f.-in (dāğ-ı f.) 1/5
 f.-in (tiğ-ı f.) 654/2
 f.-indin 182/5, 368/5,
 432/5, 450/2, 474/1, 509/5,
 684/8
 f.-i 181/2, 437/5, 689/229
 f.-i (dāğ-ı f.) 616/5
 f.-i (cām-ı f.) 679/3

- f.-in 527/1
- f.-iğa (dāğ-ı f.) 233/2
- f.-ide 333/4, 364/3,
633/7
- f.-idin 106/1, 687/6
- f.-dür 147/2
- f.-tür 147/2
- fürüg F. ışık, parlaklık
688/47
- f.-ıdın 305/9
- fürū-ten F. alçak gönüllü
263/3
- fürızan F. parlak, par-
layıcı
- f. iyle- 339/2
- füsün F. sihir, büyü 217/7,
412/7, 461/3,
- füsün-ger F. sihirli, büyüdü
91/3, 314/4, 461/3,
576/5
- füsün-sāz F. büyüleyici
- f. iyle- 66/2
- fütūh A. açma; zafer, galibi-
yet 241/2
- fütūr A. ümitsizlik; keder;
zayıflık; usanma 759
- f. bol- 688/14
- f. sal- 594/6, 688/94
- fütüvvet A. cömertlik; yiğit-
lik; soy temizliği 744
- füzün A. artık, fazla 171/6,
223/6, 400/3, 461/1
- f. iyle- 633/3
- f.-rak 297/5

G

- ğabğab A. çene altı; gerdan
 ğ. (tavk-1 ğ.) 370/3
 ğ.-ın (tavk-1 ğ.) 478/1
 ğ.-ındındur mu 205/2
- ğaddār A. hain, merhametsiz,
 zulmeden 217/7
 ğı (kātıl-i ğ.) 557/9
 ğ.-ımğa (haşm-1 ğ.) 266/6
- ğaddārılığ A.T. Merhametsizlik,
 hainlik
 ğ.-lar 240/5
- ğadr A.hainlik,vefasızlık;
 haksızlık; yazık 557/9
 ğ.-iniz 217/7
- ğāfil A.gaflette olan;
 dikkatsiz
 39/8; 191/3; 377/4;392/4;
 446/10
 ğ.bol- 44/4;108/9;237/9;
 671/7
 ğ. iyle- 70/9
 ğ.ol- 234/5;544/9; 600/10;
 689/36; 193;760
 ğ. imes-min 490/1
- ğāfil-veş A.F. gafil gibi
 ğ.-imni (meh-i ğ.) 437/4
- ğaflet A. dalgınlık; ihmâl
 436/7; 517/8; 689/37
 ğ. (bā'ig-i ğ.) 562/9
 ğ. uykusu 9/7
 ğ.-din 393/2; 612/6
- ğafūr A. mağfiret eden, Allah
 ğ. (hayy-i ğ.) 689/41
- gāh F. ara sıra, bazı
 62/4; 602/3; 791
- gāh...gāh 431/2;599/2
 gāh...
 gāh... 45/5; 499/3; 566/6
 gāh... gāhī 516/11; 687/8
 gāh... geh 535/4; 674/6
 gāhī F. bazen, arada
 150/8; 210/9; 310/2; 317/7;
 600/5; 607/1; 617/6; 681/35
 gāhī... gāh 452/3; 499/5
 gāhī... geh 255/7; 615/2
- ğalaṭ A. yanlış, yanılma
 20/7; 415/3
- ğālib A. yenen, üstün gelen
 268/4; 633/6; 682/4
 ğ. (ışık-1 ğ.) 257/7
 ğ. bol- 167/3
 ğ. ol- 432/4
 ğ.-rağ (28/6
 ğ. durur 321/6
- ğaltān F. yuvarlak, yuvarlanan
 ğ. (eşk-i ğ.) 230/1
 ğ.-ım (dürr-i ğ.) 202/2
 ğ.-ıda 223/7
 ğ.-ıdın (hoy-1 ğ.) 487/1
- ğaltānılığ/k F.T.yuvarlaklık
 ğ. ara yüz 26/6
- gām F. adım; ayak; köy
 82/8; 681/91
 g. çık- 689/323
 g. ur- 5/4; 327/2; 446/11;
 682/1
 g.-ımdın 484/1
 g.-1 660/9
 g.-ıda 20/4

T. C.

- g.-ıdın 482/5
g.-dadur 142/9
ğam A (gamm) keder, tasa, kaygı
9/9; 30/2; 58/5; 71/3; 75/4;
122/3; 126/3; 135/7; 139/1;
143/1; 162/3; 204/9; 308/4;
323/4; 538/4,6; 546/3; 555/6;
585/4; 586/3; 588/7; 589/3;
592/1; 595/1; 598/6; 603/4;
621/3; 628/7; 629/7; 631/1,4;
635/3; 639/6; 646/6; 652/3;
656/5; 662/8; 664/6; 679/3;
689/69, 254, 358; 696/5
ğ. (g.-1 cān-gāh) 83/7
ğ.-1 can-gahı 684/4
ğ.-1 hecr 10/8
ğ.-1 hecriñ 143/4
ğ.-1 hecriñde 89/1
ğ.-1 hecride 790
ğ.-1 'ışk 59/2
ber-i ğ. 271/6
jale-i ğ. 43/1
nişter-i ğ. 659/3
rencūr-ı ğ. 687/17
şām-ı ğ. 23/3; 157/2; 247/6
tīşe-i ğ. 506/5
tuħm-ı ğ. 629/3
zehr-i ğ. 663/7
ni ğam 137/1; 560/3; 669/1;
795
ğ. sipāhı 415/2
ğ. şāmı 153/4
ğ. tūni 169/2; 437/6
ğ. yok 27/7; 325/6
ğ. ūze 412/1
ğ. çik- 416/5
ğ. yi- 31/6; 129/6;
136/11; 222/7; 402/3;
411/11; 586/2
ğ. imes 461/2
ğ. irmes 128/3
ğ.-nı 432/7; 439/6
ğ.-nı (nīş-i ğ.) 2/5
ğ.-ğa 473/3; 606/5;
689/439
ğ.-da 48/5; 689/256, 357
ğ.-dın 70/8; 139/7;
155/7; 256/4; 355/5;
668/6
ğ.-ım 38/1; 48/5; 86/3;
95/3; 322/6; 324/1;
352/1; 443/7; 602/9;
650/6; 689/435
ğ.-ım (şā^cb-ı ğ.) 501/1
ğ.-ım (şam-ı ğ.) 80/3
ğ.-ımnı 71/7
ğ.-ımğa 251/3
ğ.-ımdın 390/7; 506/1
ğ.-ıñ 11/4; 288/1; 312/7;
617/5; 622/6
ğ.-ıñ (nağd-i ğ.) 632/3
ğ.-ıña (derd ū ğ.) 47/4
ğ.-ıñğa 237/3; 281/7;
283/1; 632/5
ğ.-ıñda 390/5
ğ.-ıñdın 188/6; 237/4;
334/6; 403/1; 595/6;
617/5
ğ.-ı 35/6; 56/1; 161/1;
614/5; 664/6

- ğ.-ın 290/2; 300/5; 309/7;
 490/7; 512/3
 ğ.-ığa 61/1; 512/7
 ğ.-ıda 101/3; 206/7;
 310/2; 388/7
 ğ.-ıdın 10/2; 30/3; 45/5;
 49/4; 78/6; 190/7; 206/6;
 222/5; 281/6; 289/1;
 292/1; 343/3; 410/7; 431/2;
 493/2; 595/2; 629/3; 654/6;
 688/68; 689/302; 823
 ğ.-larığa 603/6
 ğ.-ī 689/331
 ğ.- dur (bā'is-i ğ.) 689/39
 ğam üze ğ.-dur 412/1
 ğam-ābād A.F. gamı bol 689/82
 ğam-āşām A.F. gamlı 689/75
 ğam-fersā A.F. kederden perişan
 689/265
 ğam-fersūd A.F. kederden perişan
 688/23
 ğam-gīn A.F. kederli ğ. 527/5;
 650/1; 685/17; 690/5
 ğ.-ni 689/263
 ğ.-din 450/1
 ğ.-dür 494/2
 ğam-gīnlik A.F.T. kederli
 217/2
 ğam-gūsār A.F. gam ortağı;
 teselli veren 664/6
 ğ.-gaça (yari ğ.-)
 602/9
 ğam-hāne A.F. kaygı, tasa evi
 ğ.- si 660/2
 ğam- h'ār A.F. kederlenen,
 tasalanan 217/2; 402/3
 ğ.-ğa 290/2
 ğ.-ım 217/4
 ğ.-ı 308/4
 Ğam-h'ār A.F. ö.a. şair adı
 689/438
 ğam-h'ārliĝ A.F.T. kederle-
 nicilik 308/4
 ğamīn F.tasalı 149/8; 509/2
 ğ.-im (cān-ı ğ.) 447/5
 ğam-keş A.F. gam çeken,
 gamlı ğ. (ten-i ğ.)
 681/53
 ğamliĝ/lık/liĝ A.T. gamlı
 407/2
 ğammāz A.fitneci, münafık
 ğ. iyle- 66/7
 ğ.-dur 167/5
 ğam-nāk A.F. gamlı 439/2
 ğ. (cism-i zār-ı ğ.)
 169/1
 ğ. (kılıp turur ğ.) 349/5
 ğ. iyle- 688/86
 ğ.-ni 654/6
 ğ.-im 430/3
 ğ.-i (tab'-ı ğ.) 680/8
 ğ.-min 494/1,2
 ğam-perverd A.F. gam besleyen
 ğ.-ime (cism-i ğ) 586/1
 ğamz A.göz kırpma; o,.
 münafıklık etme ğ.-da
 163/2
 ğamze A.süzgün bakış; çene,
 yanak çukurluĝu 13/1;
 292/7; 304/5; 329/6;
 548/5; 561/4
 ğ.-i cādūsıdın 446/4

- ğ.-i hūn-rīzi 138/1
 ğ.-i hūn-rīzin 439/3
 ğ.-i mestāneğa 120/6
 ğ.-ni 66/2
 ğ.-ğa 176/5
 ğ.-de 163/2
 ğ.-din 237/2; 360/4;
 477/12; 650/4
 ğ.-ler 360/2
 ğ.-nı 70/4; 77/3; 180/2;
 258/1; 344/3; 365/2;
 571/1
 ğ.-ni 251/1
 ğ.-si 94/4; 159/3; 167/5;
 477/12
 ğ.-siğa 348/3
 ğam-zedā A.F. kederi defeden
 ğ. 602/9
 ğam-zede A.F. gamlı, kederli
 163/2
 ğanāyim A. (ğanā'im,
 ganimet'in ç.) gani-
 metler 410/5
 ğanī A.zengin; Allah'ın
 adlarından biri
 ğ.-lerğa 225/6
 ğ.-lerde 225/6
 ğanīmet A. düşmandan alınan
 mal; emeksiz kazanç 314/6;
 459/7; 462/6; 511/6; 522/7;
 602/8
 ğayr-i ğ. 689/292
 ğ. aḡla- 89/8
 ğ. bil- 44/7; 339/8;
 346/6; 687/19
 ğ. tut- 366/7; 789
 ğarābet A.gariplik, tuhaf
 ğ.-ler 226/3
 ğarav F. ney; kalem; mızrak
 532/7
 ğarāyib A. (ğarā'ib, ğarībe'ni
 ç.) tuhaf, şaşılacak
 şeyler ğ.-ler 226/3
 ğaraż A. hedef, gaye, istek;
 gizli düşmanlık 43/2;
 163/4; 172/1; 521/6;
 688/38; 689/285
 ğ. bol- 101/8
 ğ.-dın 256/5
 ğ.-ım 546/3
 ğāret A. çapul, yağma ğ. kıl-
 669/6
 ğ. sal- 613/4
 ğ. (saldı ğ.-i Ğūr) 145/5
 ğāret-ger A.F. yağmacı
 g.-i ('aḡl u dīn ğ.)
 242/9
 ğarīb A. gurbette bulunan;
 tuhaf, şaşılacak; bambaş-
 ka; kimsesiz 91/5; 139/1;
 194/7; 544/5; 545/4;
 582/5; 687/8; 689/117;
 393; 716/1,2;
 ğ-i bī-nevā 496/7
 ğ. (bezm-i ğ.) 688/103
 min-i ğ. 681/76
 ğ. (reng-i ğ.) 689/59
 zār-ı ğ. 689/391
 ğ. aḡter-i ferḡunde-fāl
 457/5

- ğ. işler 174/7
min ğ. 689/116
ğ. bol- 737/2
ğ. irür 388/2
ğarib A. gurub eden, batan
ğ. bol- 803
ğ. iyle- 689/318
ğarībāne A.F. garip gibi
204/4
ğ. (cām-ı ğ.) 689/116
ğ. (hulq-ı ğ.) 689/393
Ğarībī A.ö.a. şair adı 689/59
ğarīblik/lıĝ A.T. gariplik
ğ.- da 139/1
ğarīk A.suya batmış; suda
boğulmuş; su içine dalmış
322/7; 662/8
ğ. bol- 763
ğ. ol- 106/2
ğ.- ı 322/9
ğarīklık A.T. suya batma
708/2
ğark A.suya batma, boğulma
ğ.-ı muhīt-i ʿışkıĝ 2/2
ğ. ol- 304/2; 366/2;
685/8
ğ. irür 23/4
ğarka A.suya batmış 488/7
ğ. iyle- 291/3
ğ.- sin 648/4
ğarkalıĝ/k A.T. suya
batmışlık ğ. baħr-i fenā
688/73
ğavĝa F. kavga, dövüş 12/5;
153/7; 238/2; 480/4;
613/6; 642/6
ğ.-yı rüst-ā-hızdin 492/2
ğ. iyle- 336/5; 338/4;
689/300
ğ. kı1- 135/7; 159/5
ğ.-sı 114/1; 369/2; 629/4
ğ.-sın 222/6
ğ.-sıda 144/7
ğ.-sıdın 488/1
ğ.-sıdur 108/6
ğavr A.dip, esas, hakikat
ğ.-uma 446/10
ğavvāş A.dalgıç 288/5; 377/5;
455/4
ğ.-ı şigerf 689/269
ğ.-ın 356/6
ğayb A.kayıp, gizli; belirsiz
105/2,5
ğayet A.son, uç; çok, son
derece 298/6
ğ.-i zq^ef 635/4
ğ.-din 689/375
ğayeteş 298/6
ğāyib A. (ğa³ib) görünmeyen,
kayıp ğ. 37/2; 151/1;
446/10; 648/6
ğ. kı1- 516/11
ğ. ol- 560/2; 648/3; 667/23
ğ.- min 145/2
ğ.-dür 151/1
ğayr A.ayrı, başka, özge;
yabancı 152/5; 192/3;
253/3; 489/10; 504/7;
521/5; 545/7
ğ.-ı ʿafv 270/7
ğ-ı bī-vefālīĝ 664/9

- ğ.-ı cām-ı belā 604/1
ğ.-ı dil-keş 354/7
ğ.-ı dūzahdın 441/3
ğ.-i ğanīmet 689/292
ğ.-i hayālāt 5/5
ğ.-i ħired 125/2
ğ.-ı zaħm 75/6
ğ. naķşıdın 349/7
ğ. reşkidin 52/7
ğ.-ğa 400/4
ğ.-dın (ğubār-ı ğ.)
626/6
ğ.-ıma 585/1
ğ.-ıñ 432/3
ğ.-ıñdın 268/7; 400/1
ğ.-ı 278/2
ğ.-ıñıñ 362/7; 418/7
ğ.-ıdın 294/3; 310/3;
689/31
ğayret A.kıskanma; çabalama
178/6
ğ.-i serv-i ħırāmān
477/8
ğ. tıĝı 400/1
ğ.-din 358/2
ğ.-i 616/2
ğ.- idin 175/4
ğazab A. dargınlık, kızgınlık,
öfke 458/1
ğ. iyle- 142/5
ğ.kıl- 627/4
ğ.-ıdın 689/32
ğazab-nāk A.F. öfkeli, kızgın
ğ. 32/2
- ğazāl A. ceylan, geyik
yāvrusu; güzel göz
ğ.-i Çīn 685/16
ğ.-müşk-bū 648/2
ğ.-imni 151/2
ğāze F. düzgün, allık 73/3;
520/6
ğ.-si 152/6
ğazel A. (şiiir) gazel ğ.
44/9; 689/125
ğ.-niñ 384/7
ğ.-de 707/1
gebr F. mecusi; savaş elbisesi
376/6; 642/7
gebrekī F. bir nevi şaran
kabı; Kabül ile Hindis-
tan arasında bir şehir;
zencefile benzer bir
bitki kökü ğ. şāl 688/63
gedā (y) F. dilenci, yoksul;
kul, köle 35/5; 39/2;
68/1; 114/3; 159/4;
185/2; 193/6; 225/6;
255/5; 284/3; 380/5;
385/5 533/7; 553/7;
561/8; 596/6; 681/39;
689/30; 187, 347; 701/1
ğ.-ı ħaste 624/3
ğ.-ı muhtāc 689/187
ğ.-niñ 551/3
ğ.-nı 553/7; 652/9
ğ.-ğa 98/6; 115/7; 181/7;
186/7; 459/6; 552/8;
679/8

- g.-ğa (min-i g) 54/5
g.-dın 185/6; 210/5
g.-lar 288/6; 617/6
g.-larğa 5/6; 600/1; 689/347
g.-lardın 524/9
g.-ınga 459/6
g.-sın 475/5
g.-ları 206/2
g.-min 615/1; 683/15
g.-sin 77/9
g.-dur 112/8
g.-î-min 326/8; 371/7
gedâlıg/lık/lik F.T.kölelik 1
145/4; 166/5; 185/7;
261/8; 414/6; 514/4;
599/5; 684/13
g. it- 524/9
g.-ğa 55/2
g.-ka 55/2
g.-da 414/7
g.-dın 460/1
g.-ıda 671/4
gedâyî F.kölelik; bir köle
35/5; 244/6; 600/10;
670/6
geh F.bazen (krş.gāh) g. 62/4
g.ü bî-geh 453/4
geh...gāh: 83/9; 183/5;
403/7; 615/4
geh... gāhî 148/2; 323/1;
689/447
geh...geh 69/8; 323/2; 419/7;
423/3; 450/2; 634/4
geh...geh...geh 583/2
geh...
geh... 689/396
geh...gehî 634/6; 643/4;
689/388
gehî F.bazen (krş. gāhî) 89/5;
109/6; 158/4; 224/1;
349/2; 352/1; 399/1;
424/6; 480/5; 587/2
602/6; 639/9
gehî... gahî 408/2
gehî...geh 586/2
genc F. hazine 99/4; 530/2;
685/1
g.-i bād-āverdime 586/7
g.-i hūsn 459/4
g.-i kārūn 34/6; 193/6;
685/1
g.-i vaşlıq 140/5
g.-i 302/6; 447/3
g.-dür 592/4
ger F. eger 1/8; 8/2; 13/1;
14/1; 9; 27/6; 8,9; 29/4;
33/1; 36/1; 51/7; 53/1,
2,5,6; 55/4; 79/2, 4, 80/2;
80/2, 81/5; 82/5; 87/5;
93/3; 101/5; 102/9;
105/7; 106/7; 107/1;
110/3; 110/5,8; 114/1;
115/6; 125/8; 126/5;
129/2,6; 132/4,5; 138/8;
139/5; 144/3,5; 147/5;
151/5; 152/5; 162/6;
167/7; 170/7; 182/6;
185/6; 186/1; 189/5;

209/4; 242/3,8; 243/5;
 245/4;
 247/9; 248/5; 253/1; 254/5;
 257/4; 259/6; 295/2; 300/3;
 301/6; 302/3; 316/6; 318/2;
 345/7; 349/1; 364/5; 382/5;
 386/2; 405/1; 406/1;2,6,7;
 416/2; 426/1; 461/5; 490/1,
 2; 495/2; 5,6; 496/1,7;
 498/1; 503/4; 519/4,7;
 520/4; 522/9; 525/6; 528/5;
 531/1; 532/7;
 538/6; 541/3; 542/7; 548/5;
 550/9; 560/1; 570/4;
 573/4; 577/3;7; 580/5;
 581/6; 584/3; 599/1;
 604/2; 605/7; 606/5;
 610/4; 611/2; 615/2;
 621/2; 623/9; 646/2;
 648/4; 651/7; 652/5;
 654/1; 656/1; 657/2;
 658/5,6; 660/5; 662/6;
 665/; 666/2,6; 667/6;
 675/9; 687/4,11;20;
 688/81; 689/45,166,
 188,240,254; 695/2;
 697/1; 701/1; 703/2;
 704/2 715/1; 722/1;
 759,80; 815
 g....g. 5/9; 110/3;
 165/4; 279/2; 296/5;
 340/5; 357/1; 400/2;
 552/8
 g. ... g. 560/2,7;
 566/4

g. ... e. 357/1; 381/2
 gerçi F.her ne kadar, ise de
 gerçi 5/2; 16/4; 20/9;
 48/4; 65/2; 66/7; 68/6;
 95/6; 103/4; 136/1;
 146/4; 151/1; 162/3;
 178/6; 235/5; 243/5;
 264/6; 267/1; 285/5,7;
 302/5; 331/2; 342/2,6;
 357/5; 384/5; 410/1;
 411/2,3; 426/6; 427/2;
 439/6; 478/3; 493/5;
 494/2; 496/5; 503/1;
 537/1; 545/3; 554/3;
 561/3; 584/2; 595/7;
 599/1; 637/3; 648/5;
 649/7; 689/93,260,326,
 428; 725/2; 804
 gerd F.toz, toprak; keder,
 tasa 71/2; 80/2; 188/3;
 561/5; 569/4; 672/1
 g.-i elem 661/6
 g.-i fenā 71/2; 423/3
 g.-i sefer 398/6
 g.-i semend 274/2
 g.-ğa 332/4
 g.-im 438/4
 g.-imni 588/3
 g.-ime 586/4
 g.-in 351/1
 g.-i 166/1; 249/1; 312/7;
 472/4; 480/3; 516/9
 g.-inin 469/1
 g.-in 56/5; 375/4

- g.-ini 474/6
g.-iğa 36/8; 689/38
g.-idin 166/1
gerdān F.dönen, dönücü; gök;
felek; dünya g. (cām-ı
çerh-ı g.) 230/7
g. (devr-i g.) 239/6
g.-nı (günbed-i g.) 294/7
gerdende F. dönme (felek-i g.)
689/250
gerdiş F.dönüş, dönme g.-i
devr 689/334
g.-i devrān 656/5
g.-i gerdūn 94/7
men⁶-i g.-i eflāk
400/6
gerdūn F.felek, gök; dünya;
dönen, dönücü g. 43/4;
56/5; 76/5; 96/1;
111/2; 144/4; 155/4;
189/5; 193/2; 198/6;
222/2; 243/3; 360/6; 372/8;
426/5; 557/9; 581/6; 598/6;
618/7; 633/4; 636/1; 662/1;
684/12; 685/3; 688/94;109;
689/20; 726/1
g.-ı dūn-perverğa 454/6
gerdiş-i g. 94/7
toğkuz g. 689/284
g.-nıñ 441/6
g.-nı 327/5; 421/8;
568/6
g.-ğa 39/4; 60/3; 127/1;
195/1; 375/4; 403/5;
410/7; 421/3; 427/5;
462/1; 478/7; 486/5;
580/4; 679/4; 687/10
g.-dın 443/2; 563/6;
593/5; 614/5; 668/7
g.-larğa 454/6
g.-çe 425/6
gerdūn-iḥtişām F.A. felek gibi
haşmet sahibi
g.(şāh-ı g.) 446/10
gerdūn-rif⁶at F.A. makamı
gökte olan g. (ḥusrev-i g)
689/144
germ F.sıcak g. (rāh-rev-i g.)
489/6
g. bol- 358/1
g. ol- 443/4
germ-pūy F.hararetli koşan
487/2
germ-rev F. acele giden;
sabırsız aşık g.-lerğa
5/4
germ-rū F.cana yakın; yumuşak
yüzlü 689/327
geşt F.seyretme, gezme,
dolaşma ⁶azm-i g. iylep
581/3
g.-i 71/5
gevher F.inci, elmas; öz, asıl
3/2; 10/1; 68/1; 111/5;
190/2; 689/103; 759

- g.-i 'ışkını 3/1
g.-i kibriyā 6/1
g.-i nā-yāb 689/160
g.-i nazmıñ 162/7
g.-i pāk 689/209
aşl u g. 689/172
g. saç- 233/6
g.-niñ 618/5
g.-din 6/1
g.- iniñ 72/5; 609/6
gevherī F.kuyumcu
g.-side 389/7
gevher-pāş F.gevher saçıcı;
güzel söz söyleyen
689/104,351
g.-ı (kilk-i g.) 337/9
gezek F.meze 51/6; 174/6;
345/1.-7
kurş-ı g. 365/7
g.-ler 582/5
g.-im 435/4
g.-i 345/6
gezend F.zarar; elem; âfet
797
ğidā A. gıda 204/5; 267/7
ğınā A. usanç, bıkkınlık
1/5; 71/8; 270/8
ehl-i ğ. 1/5
ğınşl-Mkeskin bir şeyi kok-
layarak tıksırmak;
köpeğin havlayarak
kaçması
ğ.-ban 186/5
girbal A. kalbur 495/5
ğiriv F. çışlık ğ.-i ğam 787
ğ-i şevketi 679/5
ğirre A.kibirli, mağrur
ğ. bol- 22/7, 449/7
ğış (ş) karışıklık ğ.-ı 268/5
ğıybet A. çekiştirme; kaybolma
ğ. kıll- 91/3
ğızā A. gıda (krş. ğıda) 204/5;
216/5; 267/7; 278/6;
337/5; 366/6
ğ.-yı rüh 387/5
ğ.-nı 387/5
ğ.-sı 355/4
ğ.-sın 641/3
girān F.ağır; fena, korkmuş;
usandırıcı; sert, katı
rışl-i g. 'dolı kadeh'
229/7
girān-cān F.ağır canlı, can
sıkıcı (adam)
g.-dur 136/1
ğird A. yuvarlak, değirmi;
çevre g.-i Yezdī Eski
İran hükümdarlarından
373/1; 398/5
g.-ide 197/4
ğird-āb F.anaför, çevrinti;
tehlikeli yer 121/5;
277/7; 688/105
g.-ı 688/80
g.-ım (baħr-i g.) 370/1
ğird-bād F.kasırga 121/5

gird-bāliš F yüz yastığı
31/5; 631/5

gird-bāliš F. yüz yastığı
31/5

girev F. rehin, köle 546/1
g.-i erzende 689/250
g. kıl- 681/19
g. koy- 181/3
g.-ge 38/6
g.-dür 577/6

giriftār F. tutulmuş,
yakalanmış; aşık
olmuş 637/4
g.-i elem 687/18
g. bol- 639/3; 687/2
g. kıl- 687/12
g. ol- 183/2; 598/2
g.-iñ 358/4
g.-ı 516/6; 646/1
g.-min 218/1

giriftārlıg F.T.
tutkunluk
g.-lar 158/3

girih F. düğüm, saç bağı
197/2; 266/4; 318/4;
464/9; 555/1,2; 628/2
g. aç- 45/3
g. sal- 256/8
g.- dür 563/2

giryān F. ağlayan 346/5;
455/1; 461/5
dīde-i g. 648/1
g. u mest 681/9

g.-da (dīde-i g.) 535/1

giryānlıg F.T. ağlayıcılık
g.-ı 451/2

gīsū F. saç, kākül 391/4;
549/1; 572/1
g.-sıda (zencīr-i g.)
372/2
g.-sında (zencīr-i g.) 372/2

gītī-nümā F. cihanı gösteren
g. (āyīne-i g.) 247/7

gītī-nümāy F. dünyayı gösteren
g.-i (cām-ı g.) 681/21

giyāh F. bitki, taze ot
g.-ı fitne 17/5
g.-ı mihr 483/6
mihr-i g. 558/4; 561/1

ğonçe F. gonca, tomurcuk 25/2;
121/9; 164/4; 201/3; 206/5;
256/8; 266/2; 360/3; 377/9;
452/4; 507/2; 513/4;
533/4; 542/5; 555/2; 578/3;
581/6; 617/4; 618/4; 619/6;
640/3; 644/4; 651/7; 811

ğ.-ı handānga 321/2
ğ.-ı handāndın 208/2
ğ.-ı nābıñ 538/3
ğ. ağızı 378/5
ğ. ağızıñ 19/3
ğ.-ni 640/7
ğ.-ğa 539/4; 608/5; 611/1
ğ.- din 539/4
ğ.-ler 229/3; 386/4
ğ.-ñ 360/6; 669/3; 688/56

- ğ.-nde 59/2; 304/3
 ğ.-si 395/5
 ğ.-siniñ 18/4; 381/2
 ğ.-side 460/7
 ğ.-sidin 659/1
 ğ.-ī 536/6
 ğ.-sin 353/4
 ğozġa- kımıldamak harekete
 gelmek (krş.ġozġa-)
 ğ.-dın 72/2
 ğ.-dür mü 377/9
 ğozġalan ŧamata, karışıklık,
 fesat (krş.ġozġalan)
 161/1
 ğubār F.toz 137/4; 173/1;
 237/5
 ğ.-ı ġayrdın 626/6
 ğ.-ı müşk-sārā 122/2
 ğ.-ı zilletiġa 233/5
 ğ.-ım 400/4
 ğ.-ımġa 570/1
 ğ.-ıñ 6/3
 ğ.-ı 303/4; 656/3
 ğ.-ın 39/6; 605/4
 ğ.-ında 26/3
 ğ.-iġa 681/13
 ğ.-ıdın 419/8
 ğubārī F.tozla ilgili, toza
 benzer 561/5
 ğufrān A. affetme ġ.
 baħr-i ġ. 411/11
 ğ.-dur (ümīd-i ġ.)
 136/11
 ġūġird G. kükürt
 ŧu'le-i ġ. 397/6
 ġ. otı 686/1
 ġūl F. hortlak, ŧeytan 393/1;
 489/3; 501/3
 ġ.-i beyābāndın 472/6
 ġ.- larġa 405/5
 ġulaġ kulak (krş. ġulaġ)
 ġ.-ıñ 64/2
 ġulġul A.ġürültü, su sesi 566/2
 ġ. ġik- 442/4
 ġ.-i (mey ġ.) 600/8
 ġulū/ġulūv A. (ġulūvv) hücum
 533/5; 536/4; 689/346
 ġ. it- 547/3
 ġ. iyle- 155/3; 689/50
 ġ. ġıl- 186/1, 7; 218/4;
 224/3
 ġ.-nı 186/1
 ġunc A. naz, cilve, eda
 ġ. u delāl 225/7, 578/2
 ġüne F. türlü, gidiş, yol; sıfat
 ġ.-i ruħsār-ı ġül-fām 100/5
 ġ.-ī 34/2
 ġūr F. kavim adı, ġüriler
 ġāret-i ġūr 145/5
 ġūr F.mezar; yaban eřeġi 145/6;
 372/8; 660/8
 ġurabā A. (ġarīb'in ġ.) ġaripler,
 kimsesizler ġ. ġaylıdın
 716/1
 ġurbet A. gurbet 3/6; 76/4; 91/5;
 186/2; 643/7; 687/6; 689/119

- ğ .-ni 687/3
ğ.-ka 689/215
ğ.-de 689/119
ğ.-din 486/4; 541/6
ğurūb A. bir gök cisminin
batması ğ. iyle- 110/5
ğurūr A. grur, kendini
beğenmişlik ğ.-ı cehl
672/7
ğ. kıl- 671/8
ğuşşa A. kaygı, tasa 160/1;
217/2; 323/6; 350/4;
407/4; 421/8; 424/1; 548/6;
576/2; 689/254
ğ. yut- 689/409
ğ.-dın 80/4; 159/8;
189/7; 266/1; 359/7;
427/10; 458/6
ğ.-sın (hecr ğ.) 15/2
ğuşşa-perver A.F. keder
beyleyici
ğ. (cān-ı ğ.) 165/8
ğüşe F. köşe, buca; uç 566/7
g.-i mihrāb 776
g.-i vīrāne 134/6
g. tut- 102/8; 124/6
g.-de 26/; 653/5; 555/5
g.-din 461/3
g.-lerdin 447/4
g.-sin 377/6
g.-ī 411/7; 687/27
gūy F. söz; söyleyen
g.-um (güft ü g.) 651/5
gūy F.Acemlere ait bir tür oyun
topu; söz; söyleyen 29/4;
188/3; 487/2
g. oyna- 448/4; 625/1
g.ur- 480/4
g.-ğa 625/3
gūyā F. sanki 11/3; 31/1; 60/7;
64/4; 87/8; 112/5; 113/5;
124/5; 154/7; 177/2,5;
187/4; 188/3; 192/4; 204/4;
223/1; 226/5; 244/1; 321/3;
358/4; 372/4; 373/4; 461/7;
532/3; 538/2; 544/3; 550/3;
579/4; 595/9; 630/1; 664/2;
681/66; 687/7; 713/2
gūyā F. söyleyici 777
g.-sı (leb-i g.) 261/1
g. bol- 686/4
g. iyle- 338/5
gūyi F. söyleyen, söyleyici;
sanki 461/3; 597/1
gūyiyā F. guya, sanki 58/9; 60/8;
90/2; 114/4; 136/6; 140/1;
148/6; 164/7; 177/6; 215/1;
267/2; 282/5; 321/2; 330/4;
461/4; 443/4; 455/4; 537/5;
541/9; 568/2; 575/4; 577/6;
608/4; 623/9, 637/4; 658/4;
677/2
gūdāz F. erime, yanma 219/5; 263/1
güft F. söz, lakırdı; dedi
g. ü gūyum 'dedikodu' 651/5
güftār F. söz 584/1

- g. (ehl-i g.) 653/7
g.-iḡ (kutf-ı g.) 358/7
g.-ı 689/423
g.-ıda 102/8
güher F. cevher, elmas
(krş. gevher) 377/5; 435/3
güher-bār F. cevher yağıdıran
689/276
güher-rīz F. cevher dōken
689/257
gül F. gül 20/7; 27/1; 28/1;9;
100/4; 103/8; 138/6;
139/6; 149/2; 164/4; 143/2,
172/6; 208/1; 246/3; 256/8,
253/7; 578/2; 581/7; 584/3;
587/4; 593/5; 595/2; 554/1
605/3; 610/9; 611/2; 622/1;
631/6; 644/3; 651/7;
655/3; 666/7; 683/1; 688/45;
46; 757; 781
g.-i ‘ahd 675/8
g.-i āteşin 84/7
g.-i bustānıda 574/6
g.-i cemāl 594/1
g.-i ḥod-rū 566/6
g.-i ‘işret 659/4
g.-i ra‘nā ‘güzel gül’
238/3; 310/2; 591/4;
672/6; 689/87
g.-i ra‘nāda 477/9
g.-i ra‘nāsıdın 383/1;
488/6
g.-i serv-kāmet 81/1
g. (berg-i g.) 253/2;
389/4; 457/2; 597/1; 600/11;
653/2
g. (ḥırmən-i g.) 391/3
g. bergidin 40/4
g. yüzidin 413/5
g. g. 613/5
g. g. bol- g.g. bol- 26/4
g.g. iyle- 612/1
g.g. kıl- 48/1
g.g. ol- 19/2
g. ile 32/3
g. üze 63/1
g. büt- 39/7
g. ik- 514/1
āteşin g. 71/1
g.-niḡ 29/5
g.-niḡ (berg-i g.) 21/4
g.-ni 127/8; 193/1; 381/3;
557/3
g.-ge 56/9, 78/1, 190/6,
422/7, 477/4
g.-de 2/3, 179/7, 225/4
485/8, 545/4
g.-din 116/1, 143/6, 333/7
409/5, 618/1, 643/9, 660/4
673/2, 794
g.-din (berg-i g.-din) 10/9
g.-ler 26/4, 153/4, 269/7
g.-ler 386/2, 676/3
g.-lerniḡ 308/6
g.- lerge 500/1
g.-ünḡ 672/5

- g.-ünni 688/37
g.-i 116/7, 279/7, 528/7
g.-i (berg-i g.) 125/6
g.-iğa 689/387
g.-ige 681/12
g.-ide 167/8
g.-leri 138/8, 167/9, 559/6,
628/1
g.-lerin 233/4
g.-lerige 407/6
g.-leride 82/9
g.-leridin 10/7, 82/9
g.-i 592/5, 600/1
g.-dür 116/6, 557/3, 566/8
gül-âb F. gül suyu 63/1, 304/2,
388/2
(memzûc-ı g.) 104/5
gül-âb-âemiz F.gül suyuyla
karışık
g.-din (kand-ı g.) 492/3
gülâc F. içerisine toz halin-
deki acı ilaçları koymak için
eczacıların yaptıkları nişas-
tadan yapılan yuvarlak
mahfaza; güllaç 104/6
gül-âyîn F.gül töreni; güle
benzer 292/3
gül-bang F.tekkelerde ayın
sirasında koro halinde
okunan ilahi 167/9,
520/1
gül-bâr F.gül saçan 408/2
gül-berg F.gül yaprağı 19/2
605/1, 619/5, 634,9
g.-i hândân 505/3
g.-i hândânım 202/1
g.-i nâz-perverdim 438/1
g.-i ruhsârın 541/1
g.-i t̄ārī 242/3, 621/6
g.-i t̄ārīdür 550/3
g.-din 208/2
g.-iğ 57/5, 598/1
g.-i 593/1, 597/1
g.-ide 149/5
g.-leri 292/5
g.-leridin 61/5
gül-biz F.gül serpen 212/4
408,1
g.-din (nefha-i g.)
492/4
g.-i 138/6
gül-büy F. gül kokusu
689/111
gül-bün F.gül kökü, gül
fidanı 201/3, 500/5
634/2
g.-i kaddiğa 452/4
g.-de 618/4
g.-ünde 640/3
g.-i 356/7, 666/4, 793
gül-ceh̄n F.A. gül alınlı
g.-in 121/4
gül-ceb̄nliĝ F.A.T. gül alınlı
537/9
g.-din 121/4
gül-çih̄r F.gül yüzlü
g. (serv-i g.) 689/152
gül-çih̄re F.gül yüzlü 585/5

- sāḳi-i g. 119/5, 163/7
g.-din 686/13
gül-çihrelig F.T. gül yüzlü
419/6
gül-efşān F. gül saçıcı
g.-nı 193/1
gül-endām F.gül boylu;
ince, nazik
serv-i g. 100/4, 197/6
g.-im (serv-i g.)
420/1, 672/5
g.-ıma 77/6
g.-ımğa (serv-i g.) 521/5
g.-ı (Serv-i g.) 660/4
gül-fām F. gül renkli
‘ārız-ı g. 25/7
bāde-i g. 181/2, 682/4,
689/84
g. (güne-i raḥsār-ı g.)
100/5
g. (mey-i g.) 22/1
g. (rāḥ-ı g.) 689/86
g.-dadur (mey-i g.) 142/8
g.-dın (cām-ı g.) 681/12
g.-ımı (ruḥ-ı g.) 638/3
gül-geşt F.gül gezintisi,
gül seyri 100/4
g.-i çemen 210/2
gül-gün F. gül renkli 100/3
149/1, 150/5, 152/5
169/4, 222/5, 276/6,
307/1, 342/1, 373/3, 455/5,
459/2, 488/6, 532/1
560/1, 572/2, 587/4,
612/3, 644/4, 677/2,
778, 810
bāde-i g. 94/1
cām-ı g. 533/4
ḥadd-i g. 685/3
mey-i g. 636/4, 688/57
ruḥsār-ı g. 193/1
g.-ını 689/446
g.-dur 483/1
gül-güne F. gül renkli; gül
yanaklı; düzgün. allık
369/2, 373/3
g.- din 369/7
gül-ḥad(d) F.A. gül yanaklı
125/5
gül-ḥan F.külhan, hamam ocağı
353/6
gül-ḥanī F. ateş gibi
11/1, 29/5
gül-istān F.gül bahçesi
311/9, 477/1, 587/4
592/5, 605/1
g.-dın 41/5
g.-ıḡ 96/2
g.-ın 651/4
gül-‘izār F.A. gül yanaklı
328/1
g.-ı taze 520/1
g.- ḡaça (serv-i g.)
602/2

g.-um 87/4
 g.-ım (sāki-yi g.)
 681/51
 g.-ım (serv-i g.)
 87/4
 g.-ımğa 570/1
 gülmih̄ F. çivi altına
 konulan kabara 612/2
 gül-pāş F. gül saçan
 408/4
 gül-reng F. gül renkli
 191/1, 369/7, 595/3
 689/243, 279, 781
 ‘ārīz-ı g. 348/1
 bāde-i g 279/8
 bister-i g. 321/5
 mey-i g. 348/1,
 689/84
 sāğar-ı g. 181/2
 gül-rīz F. gül saçanı meş-
 hur bir çeşit lāle
 452/3, 689/243
 g.-i 138/4
 gül-ruḡ F. gül yanaklı
 g. 40/3
 g. 63/1, 98/9, 117/2
 242/3
 büt-i g. 117/1
 serv-i g. 317/1
 g.-um 365/4
 g.-i 374/1
 gül-ruḡsār F. gül yanaklı
 688/56

g.-ğa (serv-i g.)
 g.-ın 372/1
 g.-çe (serv-i g.) 554/1
 gül-rūy F.gül yüzlü, al yanak-
 lı 279/1
 g.-um 229/3
 g.-um (serv-i g.) 552/1
 g.-um (şem -i g.) 541/7
 gül-sitān F. gül bahçesi
 (krş. gül-istān) 157/6
 675/1
 g.-ı ḡsnidür 492/4
 gül-şen F.gül bahçesi g. 10/7
 82/9, 103/8, 117/2, 142/8
 143/6, 144/6, 161/6,
 167/9, 197/6, 443/3,
 460/7, 536/6, 543/5,
 578/5, 634/1, 655/3,
 681/12
 g.-i devrān 537/2
 g.-i devrānğa 621/6
 g.-i devrānda 116/7
 g.-i devrāndın 208/1
 g.-i firdevs 611/2
 g.-i ‘ömrümde 689/224
 g.-i ruḡsārda 555/3
 ṭuyūr-ı g.-i ḡzrānı 123/5
 g.-ni 279/1
 g.-ğa 564/6 , 611/10
 g.-de 37/7, 116/1, 164/4,
 229/3, 246/4, 512/9,
 681/74, 818
 g.-din 246/4

- g.-i 683/21
g.-in 686/17, 24/7
g.-iğa 351/2
g.-ide 201/3
g.-idin 659/1
g.-idür 553/3
- gül-şen-vār F.gül bahçesi
gibi 689/113
- gül-zār F. gül bahçesi
229/3, 508/3, 560/1
628/1, 634/8, 688/57
g.-ı cemāliḡni 57/1
g.-ı ḡalīl 686/1
g.-ı ḡüsñün 404/3
naḡl-i g.-ı irem
211/1
g.-ı vaşlıḡ 259/1
g.-ınğa 308/6
g.-ı 172/6
g.-ını 628/1
g.-ı ġa 100/5
g.-ıda 100/5, 167/1
259/3, 529/9, 541/2, 550/3
gı-ıdın 603/2
- güm F. kayıp, yitik 492/2
g. bol- 425/9, 425/9
687/5
g. it- 425/1
g. kı1- 687/18, 235/3
498/6, 721/1
g. ol- 234/4, 724/2
- gümān F. sanma, zan 164/2
g. iyle- 146/1, 265/6
- g. kı1- 140/7, 157/7,
218/6, 352/1, 494/5, 533/5,
621/2
g. sal- 161/2
g.-ımğa 567/6
g. -ımdın 175/2
- güm-rāh F. yolunu şaşırması
g.-nı (min-i g.) 684/4
g.-ım (baḡt-ı g.) 596/3
g.-ımñı (baḡt-ı g.)
437/6
- güm-reh F. yolunu şaşırması
(krş. güm-rāh) 556/3
- günāh F. günah 561/9, 558/9
g.-ım 458/1
g.-ı 52/6
g.-ın 96/9, 351/3
- günbed F. kümbet, kubbe 243/6
155/2
g.-i aḡzar 111/1
g.-i devvār 297/3, 560/8,
661/6
g.-i devvārğa 569/7, 587/7
g.-i gerdānnı 294/7
g.-i mīnā 642/5
g.-i mīnādın 613/6
g.-i mīnāsıdın 488/3
g.-i 17/6, 642/5
- güneh F. günah (krş. günāh)
ni- g. 66/6, 627/4, 125/3,
553/1
g.-din 136/8
g.-lerdin 1/8

- g.-i 558/9
güneh-baḥṣī F. günahı
affeden 4/9
günehsiz F.T. günahsız
238/5
güng F. dilsiz
g.-i māder-zād 387/6
g. ü lāl 1/3, 681/83
gürīz F. kaçma, kaçan
g. ol- 3/4
gürūh F. cemaat, bölük
g. (kec g.) 447/3
güstāḥ F. küstah, saygısız
132/3, 112/1
g.-bol- 112/9
güşād F. açma, açılma 121/9
g. (āyīn-i g.) 688/42
g.-ı 449/4
güşādī F. güzellik, hoşluk
601/7
güvāh F. delil 558/3, 561/4
g.-ım 417/3
güzār F. geçme geçiş
g.-ı 685/8
güzāriş F. geçme, geçiş
g. kı1- 689/49
güzer F. geçme, geçiş
(krş.güzār) 510/2
510/4
g. kı1- 191/7, 647/1
güzer-gāh F. geçit
g.-ım 244/7
güzīr F. çare, derman
g.-iḡ 492/7
g.-i 516/6

H

ḥṿāb F. uyku, rüya 16/1,
586/2

mest-i ḥ. 639/1

terk-i ḥ. 63/9

haḅāb A. kabarcıklar
43/4, 204/9, 304/4,

481/4, 488/7, 595/3

hayl-i ḥ. 574/3

ḥ.-i 43/4

ḥ.-idin 481/4

habb A. tane, tohum

ḥ.-i nebāt 92/7

haber A. haber 36/7, 170/1.-7,

380/6, 387/10, 493/4,

524/4, 679/4, 689/283

ḥ. bir- 217/9, 509/4,

686/13

ḥ. sor- 170/6

ḥ. tap- 170/1, 4, 7,

456/3, 471/1

ḥ.-ler 516/1

ḥ.-dür 471/1

ḥ.-imdin 471/1, 6

ḥ.-i 689/328

ḥ.-in 588/5, 689/230

haber-dār A.F. haberli

38/2, 217/1, 689/366

ḥ. bol- 687/8

ḥ. iyle- 676/7, 506/3

habersiz A.T. haberi olmayan
38/2, 170/2

ḥ.-lerni 676/7

habīb A. sevgili, Hz. Muhammed
31/7, 194/7, 234/7, 528/5,

681/7, 687/7

ḥ.-im 21/6, 28/2, 36/8,

387/6, 681/72

ḥ.-in 293/6

ḥ.-i 42/2

habību'llāh A. Allah'ın sevgilisi,
Hz. Muhammed 293/5

habl A. ip, organ

ḥ.-i metīn 'sağlam ip,

İslam dini' 642/11

habs A. hapis, alıkoyma

ḥ. kıl- 103/5

ḥ.-idin 287/2

hacālet A. utanma, utanç 8/2, 383/7

ḥ.-din 419/6

ḥ.-i 139/4

ḥ.-idin 547/5

hacc A. İslam'ın beş şartından
biri 97/2

Ḥṿāce Kemāl A. ö.a. Hacı Kemal
689/420

hācet A. ihtiyaç 115/6, 118/6,
130/5, 236/5, 267/8, 327/2,

344/2, 376/2, 509/5, 560/4

- 589/5, 658/5, 689/52
 ḥ.-i delīl 97/5
 ḥ.-i sāğar 268/2
 ḥ.-i yeldā 238/1
 ni ḥ. 97/5, 686/15
 ḥ.-im 327/2
 ḥ.-i 330/2, 399/7
 ḥ.-in 330/2
 ḥ. imes 17/7, 19/7,
 739/2
 ḥ. irmes 214/7, 689/182
 ḥācēt-mend A.F. muhtaç
 116/4, 399/7, 689/182
 ḥ.-idür 148/5
 ḥācīb A. perdecī, kapıcı; perde
 ḥ.-i māni⁴ 561/8
 ḥācībsiz A.T. perdesiz, kapı-
 cısız 561/8
 ḥacil A. utanmış, utançtan
 yüzü kızarmış 107/1
 ḥ. bol- 72/6, 382/1.-7,
 383/1.-7, 568/7, 636/3
 ḥ.-min 383/4
 ḥaclet A. utanma
 ḥ.-im 411/10
 ḥ.-idin 334/4
 ḥad(d) A. sınır, derece, bir
 şeyin sonu 124/1, 132/3,
 234/1, 613/5, 689/375
 ḥ.-i i⁴tidāl 591/2
 ḥ.-i i⁴tidālīdür 201/2
 ni ḥ. 125/1, 643/4
 ḥ. yok 58/2, 295/2
 ḥ. birle 381/7
 ḥ. bol- 445/1
 ḥ.-im 239/1, 262/4, 326/1,
 327/1, 497/3
 ḥ.-im yok 5/4
 ḥ.-im (yok ḥ.) 332/5, 455/7
 ḥ.-in 259/5
 ḥ.-din köp 360/7
 ḥ.-in aş- 62/9
 ḥ.-din öt- 282/5, 688/75
 ḥ.-i 689/100
 ḥ.-idin artuğ 255/4
 ḥ.-içe 689/314
 ḥ.-iñizni 225/5
 ḥad(d) A. yanak
 ḥ. -i gül-gün 685/3
 ḥ.-i pāk 32/3
 ḥadeng F. kayın ağacı; bu ağaç-
 tan yapılan ok 348/4,
 384/5
 ḥ.-i āh 421/3
 ḥ.-i āhım 352/3
 ḥ. at- 23/5
 ḥ.-ler 70/4
 ḥ.-i 493/5, 603/5, 655/2
 ḥ.-in 14/6, 536/4
 ḥ.-idin 424/1
 ḥādī/i A. doğru yolu gösteren,
 mürşit 322/5
 ḥ.-yi rāhıñ 'Allah' 689/210
 ḥ.-i sūbül 'Hz. Muhammed'
 391/7
 ḥ.-i tevfiğ 307/8

- ḥadīka A. bahçe
 ḥ.-i ḥired 720/1
 ḥ.-sıda 194/1
 ḥadīs A. haber, söz, hikaye
 393/5, 772
 ḥ. sür- 653/7
 ḥ.-imni 503/4
 ḥ.-in 354/3
 ḥ.-inni 89/7
 ḥ.-i 430/6
 ḥ.-iğa 125/6
 ḥ.-idin 234/7
 ḥadsiz A.T. sınırsız; Çok
 21/1, 323/4
 ḥafā A. gizlilik 689/4
 ḥvāh F. ister, bazen
 298/1
 ḥvāh... ḥvāh 35/4, 124/9,
 150/5, 324/5, 385/1,3,
 403/2, 357/2, 533/1, 339/4
 357/2
 ḥvāhān F. istekli
 ḥ.-i-min 441/7
 ḥāk F. toprak 323/5, 400/4,
 688/85, 689/190
 ḥ.-i der-gehiṅ 1/4
 ḥ.-i pāyi 665/3
 ḥ.-i pāyiṅ 98/3
 ḥ.-i rāh 30/5, 574/7
 ḥ.-i reh 553/1
 ḥ.-i rehiṅ 32/5
 ḥ.-i rehin 611/11
 ḥ.-i ten-i bīmārğa 587/1
 ḥ.-i tenni 332/4
 ḥ.-i tenim 421/7
 küre-i ḥ. 32/5
 ḥ. iyile- 154/6
 ḥ.-i (ādem-i ḥ.) 680/1
 ḥ.-i (ten-i ḥ.) 140/7
 ḥaḫān hükümdar 658/6
 Ḥākānī Ö.a. ünlü İran Şairi
 689/2/1
 ḥaḫāret A. hakaret, hakirlik
 133/6
 ḥākī F. toprakla ilgili, toprak
 renginde 221/4, 586/4
 ḥaḫīkat A. gerçek, doğru 20/8,
 263/7, 493/6, 689/307
 ḥ.-ka (ehl-i ḥ.) 694/1,2
 ḥ.-ini 616/3
 ḥ.-tür (‘ayn-ı ḥ.) 695/2
 ḥaḫīkat-bīn A.F. gerçeği gören
 ḥ.-dür 125/8
 ḥaḫīkī A. gerçek 694/1
 ḥakīm A. bilgin, doktor; Allah
 496/2, 509/6, 596/5, 649/3,
 681/97, 689/85
 ḥ.-i şurf 36/7
 ḥākīm A. hükümdar, başkan,
 hükmeden
 ḥ.-i rüşen- zāmīr 749
 ḥ.-dür 553/9
 ḥaḫīr A. değersiz; hor
 ḥ. kör- 194/6

hākisteri F. kül rengi 621/1

hak(k) A.kazıma, kazınma

h. bol- 87/11

hak(k) A. pay, hisse

h.-nı 387/4

h.-ımğa 801

h.-ı 181/6, 326/3

h.-ını 585/2

h.-ığa 663/5

Hak(k) A. Allah, doğruluk

8/5, 9, 42/2, 43/9,

97/6, 192/6, 219/4,

258/3, 274/9, 293/2,

319/5, 7, 322/3, 566/7,

600/5, 615/1, 688/19,

689/209, 233, 723/3,

740, 742, 753

H. şun⁴ını 695/1

H. Ta⁴ālā 690/1

H. yolığa 387/5

H.-ğa 77/8

H.-ka 77/8

H.-dın 151/6, 338/9, 449/3,

534/7, 553/9, 689/138,

211, 306

H.-dındur 105/2

hāk-nişin F. yoksul, dilenci

689/326

h. bol- 688/104

hāk-rāh F. yol toprağı

h.-ındın 461/2

hāk-sār F. toz toprak içinde

kalmış; hali perişan 90/6,

157/1, 402/5, 626/5

h.-im (ten-i h.) 681/52

h.-imdür (cān-ı h.) 569/4

hāk-veş F. toprak gibi

h.-ler 689/191

hāk-veşliğ/k F.T. toprak gibilik

689/345

hāl A. hal, durum 12/1, 436/6,

523/5, 525/3, 578/1, 611/9,

619/3, 9, 649/2, 688/40

h.-i teğayyür 688/13

‘arż-ı h. 422/1

zebān-ı h. 359/4

h. tili 17/3

ni h. 54/5, 597/6, 672/6

h.-ni 85/5

h.-ğa 70/5

h.-im 5/8, 10/6, 71/4,

130/4, 147/1, 184/2, 224/1,

245/5, 290/1, 357/3, 439/6,

454/1, 495/4, 586/2, 595/4,

689/382, 782, 785, 786

h.-im (‘arż-ı h.) 684/9

h.-imni (derd-i h.) 506/1

h.-imni 17/3, 55/2, 66/7,

89/3, 255/7, 318/2, 333/2,

637/3, 684/10, 689/388

h.-imni (derd-i h.) 506/1

h.-imni (şiddet-i h.)

739/4

h.-ime 71/1, 124/8, 130/2,

183/5, 216/2, 231/4, 235/1,

278/4, 425/8, 538/5, 448/1,

568/4, 683/15, 689/388, 394

ḥ.-imğa 56/7, 110/7,
130/3, 155/4, 169/4,
188/7, 209/4, 217/4,
248/1, 266/6, 303/1,
326/4, 344/3, 518/7,
536/5, 549/2, 553/8,
590/4, 593/6, 630/2,
645/5, 734/1

ḥ.-imde 103/7

ḥ.-imdin 450/2, 552/3,
679/7, 689/367

ḥ.-imdin (şerh-i ḥ.)
11/7

ḥ.-iğni 57/9, 301/7,
464/11, 666/7

ḥ.-iğni (derd-i ḥ.) 21/7

ḥ.-iğe 78/5, 239/6,
240/7

ḥ.-iğğa 39/8, 44/6

ḥ.-iğğa (za'f-i ḥ.)
499/4

ḥ.-i 240/2, 380/2,
568/5, 589/3, 707/2

ḥ.-in 130/2, 380/2, 387/11,
541/5, 542/2, 647/3,
657/7, 668/2, 669/9

ḥ.-inde 26/7

ḥ.-ini 103/9, 141/8,
162/1, 170/4, 184/2,
222/3, 247/7

ḥ.-inni 247/7

ḥ.-iğa 35/5, 43/6, 108/8,
169/4, 261/5, 273/5, 356/4,
424/5, 499/2

ḥ.-ide 26/7, 273/5, 619/2

ḥ.-idin 428/11, 510/1,
676/1, 707/5

ḥ.-leri 689/119

ḥāl F. ben, benek 24/3, 94/4,
121/3, 135/5, 172/5, 253/4,
277/2, 296/5, 314/4, 344/5,
369/2, 370/3, 395/1, 457/1,
495/2, 591/5, 611/7, 667/3,
685/15, 688/59

ḥ.-i cādū 542/1

ḥ.-i hindū 29/1

ḥ.-i leb 90/2

ḥ.-i lebiğ 391/3

ḥ.-i müşk-bārı 539/3

ḥ.-i zārıdın 543/7

dāne-i ḥ. 123/4

ḥücüm-i ḥ. 594/1

ḥ.-niğ 457/4

ḥ.-ler 26/5

ḥ.-iğ 23/4, 112/4, 130/5,
512/1,4, 516/6, 545/2,
579/4, 612/4, 621/5, 629/3,
666/4

ḥ.-iğ (nokta-i ḥ.) 24/2

ḥ.-iğni 39/1, 57/2, 352/2,
606/3

ḥ.-iğe (sevād-i ḥ.) 422/5

- ḥ.-inḍin 78/2,5
 ḥ.-i 59/4, 274/6, 302/3,
 355/2, 484/3, 667/4,
 ḥ.-i (sevād-ı ḥ.) 24/1
 ḥ.-in 25/7, 150/4,
 210/1, 541/1
 ḥ.-ide 591/5
 ḥ.-idin 17/5, 514/3
 ḥ.-leri 677/2
 ḥālā A. hālā, henüz 244/5,
 330/3, 551/1, 686/17
 ḥalā A. boşluk, uzay 201/7
 ḥ. vü melā 7/6, 604/4
 Ḥalac bir boy adı, Türki-
 stan'da bir yer adı 97/7
 ḥalāş A. kurtarma, kutlama
 139/7, 285/2,5, 287/1.-7,
 288/1, 460/4, 525/3, 808
 ḥ. bol- 35/9, 55/3, 58/6,
 287/1,2,5,6, 488/4, 503/7,
 584/7
 ḥ. it- 481/11, 582/3
 ḥ. iyle- 287/3, 475/2,
 582/7, 681/14, 27
 ḥ. kı1- 275/7, 285/7,
 287/1
 ḥ. ol- 287/2, 481/9,
 500/1, 652/6, 708/2
 ḥ.-imni 364/2
 ḥ.-in 258/5
 ḥ.-iğa 4/3
 ḥalāyık A. mahluklar, yaratıklar,
 insanlar 124/2, 425/8,
 515/1
 hāle A. ay çevresindeki parlaklık
 149/5, 558/2
 ḥ.-si 631/5
 ḥālet A. durum, değişik bir durum
 8/1, 300/4, 401/1, 613/4,
 689/288
 ḥ.-ka 317/5, 687/12
 ḥ.-de 271/1, 317/5, 570/8,
 575/1, 685/4
 ḥ.-im 252/2, 344/3, 576/1
 ḥ.-imniḡ 192/1
 ḥ.-imdin 403/3
 ḥ.-i 139/1, 679/6
 ḥ.-iğa 233/9
 ḥ.-ide 57/4
 ḥ.-in 527/2
 ḥ.-de-min 37/5, 331/2
 ḥ.-dür 153/2, 343/5
 ḥ.-tür 153/2
 ḥ.-ür 345/3
 ḥālī A. ıssız, boş 52/5, 521/6,
 604/4, 707/5
 ḥ. kı1- 359/7
 ḥ. kör- 742
 ḥ.-dür 201/7
 ḥalīfe A. halife, padişah 3/4

ḥalīk A. değerli, terbiyeli

ḥ. ol- 754

ḥalīl A. dost, samimi

gül-zār-ı ḥ. 686/1

Ḥalīl A. ö.a. Hz. İbrahim

691/2

ḥālīş A. hilesiz, katıksız,

ḥ. 'ıyār 141/5

ḥ. bol- 14/5, 166/3

ḥāliyā A. şimdiki zamanda

boş olarak 6/7, 658/7

ḥ.-dur 166/7

ḥalk A. yaratma, yaratılış;

icat; insan, insanlar

24/5, 52/1, 72/5, 77/8,

84/1, 89/2, 93/5, 124/5,

140/4, 159/2, 285/5, 331/3,

446/10, 479/6, 492/2,

563/6, 613/4, 6, 640/7,

663/7, 689/111, 121, 770

ḥ.-ı zamān 507/6

ḥ. ara 49/4

ḥ. başı üze 32/6

ḥ. ile 66/1

ḥ. iyle- 54/2

ḥ.-nın 12/2

ḥ.-nı 90/7, 114/7, 128/7,

342/3, 500/4, 689/183,

348

ḥ.-ka 440/6, 682/1

ḥ.-dın 70/2, 77/8, 85/3,

196/7, 225/1, 276/4, 391/2,

455/7, 567/7, 589/2, 585/6,

601/6, 653/5

ḥ.-ı 141/6, 689/247

ḥ.-ının 507/6

ḥ.-ıdın 629/6

ḥalk A. boğaz

ḥ.-un 404/4

ḥalka A. halka, daire

ḥ.-i kullābığa 609/6

ḥ.-i zülfün 609/1

ḥ. ḥ. 396/3

ḥ. mū 482/11

ḥ. mūlar 274/1

ḥ. çık- 482/11

ḥ. ur- 352/5

ḥ.-sın 495/5

ḥ.-sığa 348/5, 540/5

ḥ.-sıda 348/5, 605/5

ḥ.-sıdın 79/1

ḥal(ı) A. çözme; tahlil 689/153

ḥ. it- 'hallet-, gider-' 91/4

681/95

ḥ. iyle- 307/2, 551/4

ḥ. kıll- 386/3, 409/6

ḥ. ol- 618/2

ḥ.-i 680/7

ḥallāl A. halleden, çare bulan

689/332

Ḥalluḥ y.a. Türkistan'da bir

yer adı 117/4

h̄alt A. karıştırma

h̄. bol- 727/2

h̄alvet A. yalnız kalma, tenhaya

çekilme 42/3, 251/7,

546/2,7, 681/29,68,

688/9

h̄. it- 272/6

h̄.-ni 42/5, 372/8,

546/2

h̄.-de 460/5, 539/8

h̄.-imni 460/5

h̄.-imga 446/2

h̄.-imdin 751

h̄.-inde 601/7

h̄.-ide 96/1, 307/7

h̄alvet-nişin A.F. halvette

oturan 87/7

h̄am F. eğri, bükülmüş 76/1,

411/6, 579/2,5

h̄. (def-i h̄.) 61/4

h̄. şu'lesi 455/5

h̄. kaddi h̄. 412/3

uçı h̄. igne 373/6

piç ü h̄. 211/2, 565/1

h̄. bol- 126/3, 4,6,

175/3, 219/6, 224/6,

372/7, 428/4, 457/3,

494/6

h̄. kıl- 9/6, 126/4

h̄. ol- 211/5, 219/6

h̄.-da 334/2

h̄.-in 334/2

h̄.-in 469/2

h̄.-ıda 685/5

h̄.-ıdın 289/7, 626/3

h̄ām F. olgunlaşmamış, pişmemiş;

tecrübesiz; boş 5/1

h̄ayāl-i h̄. 82/2

sevdā-yı h̄. 446/5, 598/3

terk-i h̄ayāl-i h̄. 181/7

h̄.-nın 350/4

h̄.-ı (h̄ayāl-i h̄.) 191/6

h̄amāyil A. (h̄amā'il, h̄imāle ve

h̄amāle'nin ç.) kılıç bağı,

kılıç kayışı; muska, tılsım

62/7

h̄amd A. şükür, şükretme 680/7

h̄.-ında 1/3

h̄āme F. kalem 61/3, 551/5,

689/276

h̄.-i müşkīn-raqam 637/1

h̄. sür- 689/270

h̄.-din 121/3

h̄.-m 321/3

h̄.-nğa 221/7

h̄.-sin 689/316

h̄.-sin (nevk-i h̄.) 331/9

h̄.-sidin (kudret h̄.) 87/8

h̄amī F. eğrilik 623/6

h̄āmīl A. sahip, malik, taşıyan

400/6, 623/6, 689/287

h̄aml A. yüklenme, yükleme

h̄.-ı 594/5

h̄.-iḡa 689/286
 ḡamlık/ḡ F.T. eḡrilık 326/3,
 449/7, 618/4
 ḡammār A. meyhaneci, ṡarapçı,
 291/5, 502/6, 681/41
 'azm-i k̄uy-i ḡ. 506/7,
 676/6
 k̄uḡe-i ḡ. 557/8
 k̄ulbe-i ḡ. 137/6, 311/8,
 508/6, 576/8, 661/5
 muḡim-i k̄uy-i ḡ. 217/8
 ser-menzil-i ḡ. 243/1
 ḡ.-ḡa (dil-ber-i ḡ.)
 290/5
 ḡ.-ḡa (k̄ulbe-i ḡ.)
 571/7, 587/9, 601/1
 ḡ.-ḡe (k̄ulbe-i ḡ.)
 554/1
 ḡ.-im (ser-mest-i ḡ.)
 647/6
 ḡ.-ı 371/7, 374/7
 ḡ.-min (muḡim-i k̄ulbe-i ḡ.)
 218/5
 ḡ.-dur (k̄ulbe-i ḡ.) 189/7
 ḡams A. beṡ (5)
 ḡavāss-ı ḡ. 531/4
 ḡamse A. Nevāyī'nin bir
 eserinin adı 689/48
 ḡāmūn F. büyük sahra, ḡöl
 bozkır 34/4, 162/3, 222/4,
 588/2, 636/5
 vūs'at-i n. 94/5

h̄.-nı 636/5
 ḡāmūṡ F. suskun, sessiz
 ḡ. bol- 167/9, 689/102
 han ḡan, hükümdar 689/165
 170, 175, 198
 ḡ.-ḡa 77/9, 689/169
 ḡ.-ka 77/9
 ḡ.-lar 689/8, 23, 172
 ḡ.-ı (ḡanlar ḡ.) 689/14,
 23, 172
 ḡ.-iḡa 624/7
 ḡvān F. yemek sofrası; yemek
 223/2, 352/5
 ḡ.-ı ḡüsn 223/2
 ḡ.-ı 513/3, 691/2,
 ḡ.-ıda 223/1, 689/346, 691/1
 hancer A. hanḡer 63/2
 149/3
 ḡ.-i, hicrān 455/1, 645/3
 ḡ.-i nevāyib 786
 ḡ.-iḡ 315/4
 ḡ.-ı 90/5
 ḡ.-leriḡ 353/1
 ḡandān F. ḡülen; sevinḡli 18/2,
 229/3, 128/7, 356/3, 429/5
 ḡül-berg-i ḡ. 505/3
 leb-i ḡ. 21/3, 180/1, 513/4
 ḡ. bol- 131/3
 ḡ.-ḡa (ḡonḡe-i ḡ.) 321/2
 ḡ.-dın (ḡonḡe-i ḡ.) 208/2
 ḡ.-im (ḡül-berg-i ḡ.) 202/1
 ḡ.-ıda 223/1

hāne F. ev, mesken 561/2
 h. durur 716/2
 hāne-ber-endāz F. ev yıkıcı,
 ocak söndürücü
 h. iyle- 66/3
 hān-kah/hān-kāh A. tekke
 55/6, 119/6, 230/6,
 241/4, 327/8, 362/6,
 456/6, 512/8, 527/7,
 539/8, 555/7, 681/28,
 58, 688/85
 h.-ı zühd 60/8
 şeyh-i h. 649/7, 683/16
 h.-nı 344/7
 h.-ğa 217/8
 h.-da 35/8, 217/8,
 587/9, 688/10, 732/1,2
 h.-dın 106/4
 h.-ı 567/6
 hānümān F. (hānmān) ev, ev
 bark, ocak 12/7, 37/1,
 302/4
 terk-i h. 179/5, 352/9
 h.-nı 453/4
 h.-dın 101/6, 208/5,
 331/4
 h.-ım 122/3
 h.-ımın 85/4, 684/3
 h.-ıma 573/3
 h.-ımğa 367/1, 567/1
 h.-ın 340/7
 h.-dın 486/7
 h.-dur 332/2

har- yorulmak, halsiz düşmek
 432/4
 hār F. hor, hakir, aşağı 328/1,
 687/21
 h. u pest 7/7
 h. iyle- 758
 h.-ı 172/1
 hār F. diken 9/2, 157/5, 248/6,
 374/1, 584/3, 651/7,
 688/58
 h.-ı gamıdur 470/5
 h.-ı miñnetiğa 233/1
 h. u hārā 425/3
 h. u hāre bol- 281/4
 h.-nı 275/3
 h.-dın 311/9
 h.-lar 56/5
 h.-ım 681/51
 h.-ı 167/8, 328/3, 374/1
 h.-dın 554/3
 hārā F. sert taş, mermer 585/6,
 593/5, 689/299
 hār u h. 425/3
 h.-nı 275/3, 689/243
 h.-ğa 281/3
 hārāb A. yıkık, viran; perişan;
 çok sarhoş 183/4, 430/7,
 491/7, 525/1
 deyr-i h. 44/3
 mest-i h. 16/2, 44/9, 63/8,
 248/3, 639/1, 688/109
 h. bol- 45/1, 321/7
 h. iyle- 54/6, 540/4, 655/6

- ḥ. it- 85/4
 ḥ. kı1- 43/2, 348/1
 ḥ. ol- 495/4, 670/3
 ḥ.-ı 163/1
 ḥarābāt F. (ḥarābe'nin ç.)
 viraneler; meyhanes 35/8,
 233/7, 291/5, 301/1,
 443/5, 642/7; 681/10,
 17,20,30,40,50,60,70,
 78,80,90,100; 688/1;
 689/323
 ḥ.-ı fenā 337/6
 ḥ.-ı 'ışk 322/8
 'azm-i ḥ. 628/7
 deyr-i ḥ. 682/3
 ehl-i ḥ. 689/396
 hevāy-ı ḥ. 681/61
 kūy-i ḥ. 61/8
 rind-i ḥ. 207/6
 ḥ. içre 16/6, 55/5, 82/6
 ḥ. ehliğa 681/38
 ḥ. kūyide 681/48
 ḥ.-nın 347/4
 ḥ.-ka (pīr-i ḥ.) 682/5
 ḥarābātī F. vaktini meyhanede
 geçiren, süfli 681/41,
 681/18
 rind-i ḥ. 83/2
 ḥarābī A. viranlık, harap olmuş
 cān-ı ḥ. 441/5
 ḥarām A. haram 446/4, 567/6,
 706/2
 ḥ. it- 420/9
 ḥ. kı1- 688/8
 ḥ. ol- 106/5, 275/6, 556/6
 ḥarāmī A. hırsız, haydut,
 yolkesen 706/2
 ḥarāret A. sıcaklık; susuzluk,
 yanma 309/2, 722/1
 ḥ.-ğa 204/6
 ḥ.-ka 204/6
 ḥ.-din 506/3
 ḥ.-imğa 234/2
 ḥarc A. harcama, gider
 ḥ. iyle- 99/1,2
 ḥ. kı1- 99/1
 ḥ. ol- 99/1,6
 ḥāre F. sert taş, kaya 328/3,
 439/5, 588/4, 688/72
 seng-i ḥ. 251/5
 ḥār u ḥ. bol- 281/4
 ḥ.-niğ 688/73
 ḥ.-min 515/4
 ḥ.-dür 152/2, 743
 ḥarec A. günah
 ḥ. koy- 97/3
 ḥarekāt A. (ḥareket'in ç.)
 davranışlar, hareketler
 92/3
 ḥ.-ın 92/3

hareket A. hareket, davranış

h.-din 290/6

harem A. mukaddes yer; Kabe'ye

yakın bir yer 82/5,

362/7, 688/53, 689/419

evc-i h. 415/5

maḥrem-i rāz-ı h. 687/9

h.-niḡ 677/1, 826

h.-ğa 688/54

h.-de 445/5

h.-din 688/52

h.-i 614/7

H.-dür (ṭavf-ı H.) 544/9

harf A. harf; söz, lakırdı

409/7, 689/48, 269

h.-i cefā 412/4

h.-i nā-mülāyim 410/2

h.-i vefādın 595/8

şavt u h. 591/8

h. sür- 689/280

h.-in 275/11, 316/1

h.-ini 705/2

h.-idin 213/4

h.-leridür 48/6

hār-gāh F. hale; büyük çadır

h.-ıda 599/4

har-geh-niḡin F. otağda

oturan 84/3

meh-i h. 305/7

hārḡār F. gönül üzüntüsü,

yürek sıkıntısı 369/7,

794

h.-imniḡ 222/5

h.-i 560/1

h.-idındur 374/1

hāric A. dışarı çıkan, dıştaki

371/8, 392/7, 521/5, 551/7

h. kı1- 3/5, 96/7

hāric-dem A.F. dış nefesli

594/6

hāric-nefes A. dış nefesli

h. birle 550/8

harīdār F. satın alan, alıcı

217/6, 242/2

h.-iḡ 358/1

h.-i 114/3, 115/6, 631/6

h.-min 218/4

h.-i-min 218/4

harīf A. arkadaş; meslektaş;

dost 99/7, 531/1, 611/5

hārābāt-ı h.-i nükte-

dānımını 364/7

h. bol- 685/5

h. irmestür 373/9

harīm A. ev içi, örtü

h.-i deyr 82/5

h.-i Ka'be 96/8

h.-i kurb 96/8

h.-i lā-mekānda 389/6

h.-i mülk 139/5

h. kı1- 686/11

h.-i 484/1, 677/1, 826

h.-in 536/7

h.-ide 93/6

harīr A. ipek 399/2, 434/1,

488/8

h̄.-i al 594/1
 h̄.-i tū-be-tūyuy 644/4
 h̄.-i 557/6
 h̄.-in 279/5
 harīrī A. ipekli 738/2
 h̄āriş F. kaşıntı
 h̄. bir- 73/9
 h̄vārliĝ/k̄ F.T. aşağılık,
 hakirlik 516/9
 h̄. iyle- 592/5
 h̄.-lar 240/2
 harrāz A. ayakkabı tamircisi
 288/6
 h̄ārsız F.T. dikensiz 592/5
 harūnluk̄ A.T. huysuzluk,
 inātçılık 325/1
 has F. çörçöp; aşağılık; in-
 san 7/7, 60/1, 84/7,
 125/2, 155/5, 204/9,
 339/2, 574/3, 665/7,
 680/3
 h̄. u h̄āşāk 171/5
 h̄.-nın 466/2
 h̄.-ğa 359/6
 h̄.-ka 359/6
 h̄.-dın 318/1, 372/5
 h̄.-tın 318/1
 h̄.-larnı 505/4
 h̄.-çe 539/7, 664/8
 h̄.-ı 415/4
 h̄.-ın 352/4, 505/3,
 633/4

h̄.-ī 1/9
 h̄.-dur 194/2, 207/7
 h̄āş A. has, özel; hükümdara
 mahsus olan 288/1
 h̄. ile ‘āmdın 681/16
 h̄āşlıĝ A.T. has olma 689/317
 Hasan A. ö.a. Hasan 689/333
 hasbeten li’llāh A. Allah
 rızası için 403/6
 h̄aseb A. asillik 689/206
 h̄ased A. kıskançlık
 h̄. yi- 124/2, 132/6
 h̄.-din 678/3
 hasen A. güzel, iyi 689/76
 vech-i h̄. ‘güzel yüz’ 634/11
 h̄āşıl A. olmuş, ortaya çıkmış;
 işin, sözün sonu 11/5,
 118/2, 689/105, 747
 h̄. bol- 221/6
 h̄. it- 504/1, 618/11
 h̄. kıl- 177/8
 h̄. ol- 381/5, 572/3, 681/27
 h̄.-ım 681/98
 h̄.-ın 177/8
 hasīb A. değerli, itibarlı
 681/79
 h̄aşlet A. huy, yaratılış, mizaç
 h̄.-de 127/1
 h̄aşm A. düşman 106/7, 662/4
 h̄.-ı ğaddārımğa 266/6
 h̄.-lariĝni 689/178
 hasret A. hasret, özlem 3/6,

- 69/6, 172/5, 6, 178/8,
356/3, 400/4, 558/7,
682
eşk-i h. 147/6
h. bile 519/9
h.-im (dāğ-ı h.) 687/10
h.-i 689/229
h.-in 527/5
h.-iğa 238/4
h.iğā (ān-ı h.) 233/4
h.-ide 48/4
h.-idin 18/4, 122/2
hāşşa A. özel 45/1, 204/9,
296/9, 389/7, 443/7,
486/2, 519/3, 638/1,
679/9
hāşşiy(y)et A. nitelik, özel-
lik; kuvvet 689/4, 258
h.-de 665/3
h.-i 263/1, 396/5
haste F. hasta 46/4, 55/1,
141/8, 145/1, 196/1,
290/2, 307/6, 333/4,
367/1, 454/5, 533/4,
539/9, 544/5, 555/1,
560/9, 608/4, 623/9,
663/7, 685/5, 689/299,
731/2, 772, 780
h.-i hicrānğa 321/6
h.-i zār 496/7
gedāy-ı h. 624/3
h.-niñ 731/1
h.-ni 686/20
h.-ğa 47/5, 431/3, 598/5
h.-min 324/2
h.-dür-min 687/8
h.-dür 361/1
haste-cān F. ruhu hasta olan
33/5
h.-niñ 39/5
h.-imni 684/1
h.-iğğa 33/2
haste-hāq F.A. hasta durumlu
683/15
hasteliğ/k F.T. hastalık 76/4,
79/2, 132/5
hasūd A. kıskanç 753
hāşāk F. çöp, süprüntü 32/7,
47/1, 56/3, 169/1, 171/5,
256/3, 349/2, 400/2, 664/8,
688/81, 689/188
h.-ni 344/1, 654/3
h.-im 430/1
h.-imni 60/1
h.-i 680/3
h.-ini 228/6
h.-min 494/1
haşem A. yanında bulunanlar;
aile 689/145
h.-ni 689/145
hāşe li'llāh A. Allah göster-
mesin; asla 453/7
hāşiye A. kenar, pervaz 279/9,
367/3
h. bağla- 477/4
h.-sidin 292/5

haşmet A. büyüklük, heybet;

kızgınlık; nezaket

ḥ.-i 176/2

ḥ.-idin 689/77

haşr A. kıyamet; toplama

144/7, 623/8, 689/88

ḥ.-ğa 45/7

ḥ.-de 299/6

haṭ(ṭ) A. çizgi, satır, yazı;

yol; yüzdeki ayva tüyleri

17/5, 20/3, 92/2, 94/4,

107/1, 112/6, 122/9,

193/4, 279/2, 296/1-3,

336/3, 513/2, 539/3,

561/1, 603/2, 620/4,

638/4, 689/387

ḥ.-ı 'anber-ālūdı 632/1

ḥ.-ı erkāmını 638/2

ḥ.-ı haẓrā 383/3

ḥ.-ı haẓrāsı 261/1

ḥ.-ı istimāleti 139/8

ḥ.-ı mevḥūm 318/6

ḥ.-ı müşk-bārıdın

543/1

ḥ.-ı müşkīn 61/3, 149/2,

411/5, 638/3

ḥ.-ı müşkīn-ṭırāz 638/3

ḥ.-ı nūrānī 96/6

ḥ.-ı sāğar 134/7

ḥ.-ı zengārı 192/5,

676/4

ḥ.-i zer-nigārıdın 543/3

ḥayl-i ḥ. 218/4

sebze-i ḥ. 107/6

sevād-ı ḥ. 579/6

ḥ. bir- 49/5

ḥ. çik- 296/4,9

ḥ. raqam iyle- 121/3

ḥ. yaz- 146/1

ḥ.-dın 277/2

ḥ.-tın 189/3, 415/7

ḥ.-lar 485/1, 586/6, 595/3

ḥ.-ıñ 46/1, 107/3, 128/1,2,

135/5, 149/5, 180/1, 288/5,

296/7, 404/4, 476/4, 544/1,

719/1

ḥ.-ıñ (sebze-i ḥ.) 68/2,

192/5, 296/2, 621/7

ḥ.-ıña 346/5

ḥ.-ıñğa 119/1

ḥ.-ıñda 688/59

ḥ.-ıñdın 78/2, 137/4, 336/3,

683/14

ḥ.-ı 176/3, 477/4, 543/5,

633/5, 667/5

ḥ.-ınıñ 569/5

ḥ.-ını (sebze-i ḥ.) 561/1

ḥ.-ıdın 296/9

ḥ.-ları 155/6, 417/4,

447/2

ḥ. mudur 296/4

ḥaṭā A. yanlış, yanıma; kusur

151/6

- h̄.bol- 512/2
 h̄. kı1- 237/2, 253/6,
 327/7, 352/3, 574/5
 h̄.-dın 270/7
 h̄.-sın 475/6
 h̄.-dur 212/6
 h̄atar A. tehlike 493/3, 561/7
 h̄.-ı 289/6
 h̄atem A. mühür; üstü mühürlü
 yüzük; son 409/6, 428/3,
 562/2
 h̄.-î 605/5
 H̄atem A. ö.a. cömertliğiyle
 meşhur bir zat
 H̄.-din 702/2
 h̄atıf A. göz kamaştırıcı
 berķ-ı h̄. 489/6
 h̄atır A. zihin, fikir; gönül
 27/4, 193/1
 h̄.-ı āgāhıġa 590/4
 h̄.-ı bī-sāmānım 414/6
 h̄.-ı efgārçe 554/3
 h̄.-ı ġam-perver 10/2
 h̄.-ı herze-kerdiġ 351/7
 h̄.-ı h̄urrem 565/4
 h̄.-ı h̄urremġa 86/3
 h̄.-ı nā-şādımġa 689/417
 h̄.-ı nā-şādıdın 490/7
 h̄.-ı şād 334/6
 h̄.-ı vīrānıma 589/1
 cem'ıyyet-i h̄. 50/6
 h̄.-nı 74/1
 h̄.-da 646/4
 h̄.-ım 67/5, 396/4, 488/2,
 490/4, 660/1, 683/14,
 688/34
 h̄.-ımın 399/1, 684/2
 h̄.-ıma 289/5, 688/36
 h̄.-ımġa 28/4, 405/7
 h̄.-ımdın 28/4
 h̄.-ıı 689/14
 h̄.-ıġa 74/6
 h̄.-ıġe 74/6
 h̄.-ıġda 27/9
 h̄.-ıġdın 509/7
 h̄.-ın 526/7
 h̄.-larında (şafha-i h̄.)
 412/5
 h̄atm A. mühürleme 605/5
 h̄avādiş A. (h̄ādise'nin ç.)
 haber, yeni söz 27/8, 40/5,
 43/7, 277/6, 516/9
 h̄.-din 247/8
 h̄avāle A. bir işi veya bir şeyi
 başka birine bırakmak
 h̄. it- 15/2
 h̄.-m 421/10
 h̄avālet A. birine bırakma, ısmarlama 8 //
 h̄avās(s) A. duygular, hassalar
 241/3, 348/2, 783
 h̄.-ı h̄ams 531/4
 h̄avāş(ş) A. seçkin kimseler
 288/4

- ḥāver F. doğu
 ḥusrev-i ḥ. 110/2
 ḥ.-ni (meh-i ḥ.) 72/3
 ḥ verī F. doğu ile ilgili
 āftāb-ı ḥ. 72/3
 mihr-i ḥ. 242/1, 314/1
 ḥ.-dür (mihr-i ḥ.) 550/1
 Ḥāverān F. Horasan'a bağlı bir
 kasaba 689/86
 ḥavf A. korku, korkma
 ḥ.-ı 153/3
 ḥ.-ıdur 14/1
 ḥavşala A. akıl, zihin
 689/346
 ḥavvāş A. harf ve benzeri
 şeylerden ahkam çıkarmak
 288/6
 Ḥavvā A. Hz. Havva
 Ḥ.-yıla 409/1
 ḥayāl A. ḥayal, boş düşün-
 ce 140/1, 159/4, 160/6,
 435/4, 477/13, 578/5,
 579/7, 591/1, 683/14,
 689/202
 ḥ.-i dāyim 410/4
 ḥ.-i ḥām 82/2
 ḥ.-i ḥāmı 191/6
 ḥ.-i muḥālidin 514/7
 fānūs-ı ḥ. 111/2
 peyk-i ḥ. 395/3, 689/309
 ḥ. it- 48/2, 57/2,
 219/4, 384/7, 418/4,
 640/3, 649/7, 672/4,
 683/9
 ḥ. iyle- 78/7, 225/1, 353/5,
 379/1, 503/3, 681/36,
 689/74
 ḥ. kı1- 174/3, 358/2, 423/1
 ḥ. o1- 380/3
 ḥ.-im 184/1
 ḥ.-imde 689/380
 ḥ.-in 7/6, 226/5, 380/3,
 474/1, 529/2, 611/6, 689/268
 ḥ.-in (sultān-ı ḥ.) 419/7
 ḥ.-inğa 392/1
 ḥ.-indin 78/7, 295/1
 ḥ.-i 5/5, 24/2, 37/4, 59/4,
 74/1, 128/2, 144/1, 193/6,
 223/7, 271/4, 424/2, 467/2,
 501/4, 594/4, 621/7, 657/4,
 671/3, 689/98, 245
 ḥ.-in 210/4, 278/2, 380/3,
 445/7, 598/3
 ḥ.-iğa 244/3, 501/5, 592/7, 664/4
 ḥ.-ide 24/4, 145/3, 343/1,
 457/7
 ḥ.-idin 102/4, 130/5, 404/4,
 457/3, 514/1
 ḥ.-dür 594/4
 ḥ.-idür 201/4, 324/5
 ḥ.-idedür 25/2
 ḥ.-indedür 25/2
 ḥayālāt A. (ḥayāl'in ç.)
 ḡayr-i ḥ. 5/5
 ḥayāt A. hayat, canlılık 107/5,
 175/1, 231/7, 233/8, 348/3,
 353/1, 441/5, 457/1, 528/5,
 591/6, 633/5, 689/115, 234,
 721/1, 725/2

- ḥ.-ı ebed 2/5, 142/7,
 671/4
 ḥ.-ı cāvidān 517/6
 ḥ.-ı cāvidāndın 331/1
 āb-ı ḥ. 380/5, 674/4
 kaṭ'-ı ḥ. 683/12
 kesb-i ḥ.-ı cāvidāne
 451/5
 naḥd-i ḥ. 164/5
 tār-ı ḥ. 436/4
 ḥ. bir- 408/4, 513/2
 ḥ. tap- 536/6
 ḥ.-nıḡ 254/4
 ḥ.-ım 99/ , 132/5,
 341/1, 402/1, 406/5,
 439/3, 559/4, 665/1,
 665/1, 683/21
 ḥ.-ım (banār-ı ḥ.) 671/6
 ḥ.-ım (kaṣr-ı ḥ.) 37 4
 ḥ.-ım (naḥd.-i ḥ.)
 22/1, 116/5
 ḥ.-ımnı 153/5
 ḥ.-ımḡa 221/4
 ḥ.-ıḡnı (naḥd-i ḥ.)
 316/4
 ḥ.-ıḡḡa (eyyām-ı ḥ.)
 44/4

 ḥ.-ın (āb-ı ḥ.) 689/272
 ḥayāt-āyın A.F. hayat merasimi
 298/5
 ḥayāt-efzā A.F. hayat artıran
 665/1
- ḥ.-sı (ayn-ı ḥ.) 261/1
 ḥayātī A. hayata, yaşayışa ait
 566/7
 Ḥayber A. y.a. Medine'ye 150
 km. uzaklıkta bir yer
 242/4
 Ḥaydar A.Hz. Ali; arslan 689/76
 ḥayf A. yazık, heyhat 382/6,
 525/9, 676/5, 689/276, 815
 ḥ.-dur 44/5
 ḥ.-tur 44/5
 hāy hāy F. yas tutan kimsenin
 iniltisi 617/5
 nāy u hūy F. çalıp eğlenmeden
 çıkan gürültü
 h. ıyle 44/8
 ḥāyıl A. (ḥā'il) perde, engel
 398/ı-9
 ḥ. bol- 14/6, 398/ı-5,9
 ḥ. it- 504/4
 ḥ kıı- 392/6, 398/1
 ḥ. ol- 237/5,400/4
 ḥayl A. halk, zümre, grup, top-
 luluk 53/4, 61/2, 665/5,
 681/54
 ḥ.-ı ādemde 334/1
 ḥ.-ı aḡter 24/3
 ḥ.-ı belāḡa 417/4
 ḥ.-ı efḡānım 423/5
 ḥ.-ı encüm 664/3
 ḥ.-ı ḡamıḡḡa 284/1
 ḥ.-ı ḥabāb 574/3
 ḥ. -ı ḥaṡ 218/4

ḥ.-1 hayālin 210/4
 ḥ.-1 hazān 103/8
 ḥ.-1 hiss 169/7
 ḥ.-1 'ışkın 505/4
 ḥ.-1 insān 3/8
 ḥ.-1 kevākib 96/3
 ḥ.-1 maḫlūm 122/8
 ḥ.-1 münācāt 689/396
 ḥ.-1 perīṣāndın 472/5
 ḥ.-1 raḫīb 361/4
 ḥ.-1 rūḫānī 279/5
 ḥ.-1 tūtī 68/2
 ḥ.-1 'uṣṣāk 31/2
 ḥ. ḥ. 689/397
 ḥ. u sipāh 561/5, 689/24
 ḥ.-nın 628/7
 ḥ.-da 31/2
 ḥ.-1 3/2, 103/6, 111/2,
 146/1, 154/5, 188/6,
 193/3, 224/2, 236/3, 238/2,
 261/5, 278/2, 349/2,
 414/9, 415/2, 535/9,
 553/4, 613/6, 672/1,
 689/237, 307
 ḥ.-ının 330/2
 ḥ.-ını 183/3, 356/4,
 372/4, 384/6, 580/4,
 667/3, 687/21
 ḥ.-ıḡa 79/7, 132/3,
 242/4, 326/1, 373/2,3, 440/5,
 469/4, 499/2
 ḥ.-ıda 351/5
 ḥ.-ıdın 96/4, 246/3,
 350/1, 716/1

hayli F. epeyce 689/9
 hayr A. iyı, faydalı, iyılık
 5/8, 39/2, 561/9, 689/180
 ḥ. o1- 689/241
 hayr-bād A.F. hayırlı olsun!
 60/5
 ḥ.-1 449/7
 hayr-endīṣ A.F. iyilik düşünen
 258/3
 hayr-maḫdem A. noṣ geldin! 177/4
 hayrān A. ṣaṣmıṣ, ṣaṣa kalmıṣ
 48/4, 89/6, 180/6, 226/3,
 231/4, 356/4, 361/5, 455/2,
 536/5, 538/5, 635/6
 min-i ḥ. 648/6
 Mecnūn-i ḥ. 179/2
 ḥ. bol- 49/2, 85/6
 ḥ. iyie- 339/9, 477/3, 581/3,
 584/2
 ḥ. kal- 321/4, 442/2, 473/4,
 530/9, 548/1, 734/1
 ḥ. kıl- 56/7
 ḥ.-nı (min-i ḥ.) 294/1
 ḥ.-ḡa (min-i ḥ.) 260/1,
 321/4, 459/3
 ḥ.-dın (zār-ı ḥ.) 41/4
 ḥ.-ım 140/2, 361/5
 ḥ.-ım (zār-ı ḥ.) 89/6
 ḥ.-ımnı (zār-ı ḥ.) 386/4
 ḥ.-ımḡa (zār-ı ḥ.) 85/6
 ḥ.-min 459/3, 571/1
 ḥ.-dur 459/3, 600/3
 ḥ. irür 43/6
 ḥ.-ıdur 140/2, 685/8

ḥ.-ı irdim 686/6
 hayret A. şaşkınlık 11/6,
 80/6, 107/6, 178/7,
 188/7
 ṃucib-i ḥ. 17/6
 ḥ. iyle- 636/2
 ḥ. kıl- 182/3, 200/3,
 460/3, 639/3
 ḥ.-din 21/3
 ḥ.-im 321/4, 681/92,
 686/5, 687/9
 ḥ.-i 327/5, 586/5,
 616/9
 ḥ.-ini 538/5

ḥ.-idin 237/8

hayru'l-berāyā A. insanların
 en hayırlısı; Hz. Muham-
 med 5/9

hayru'l- beşer A. insanların
 hayırlısı; Hz. Muhammed
 1/3

hayvān A. canlılık, dirilik;
 canlı, canlılar
 āb-ı ḥ. 'bengisu' 107/2,
 230/1, 333/3, 456/6,
 638/2
 çeşme-i ḥ. 21/2, 180/1,
 429/1, 513/2, 538/1,
 541/3, 670/1
 ḥ. çeşmesi 373/3
 ḥ. çeşmesinin 552/5
 ḥ. çeşmesinin 611/4

ḥ. suyu 20/5, 77/5, 336/8,
 536/3, 598/5, 605/6, 658/3
 ḥ. suyunu 592/2
 ḥ. suydur 201/6
 ḥ.-da (çeşme-i ḥ.) 535/2
 ḥ.-dın 8/8
 ḥ.-dın (çeşme-i ḥ.) 689/107
 ḥ.-ça 69/9
 ḥ.-dur mu (āb-ı ḥ.) 377/2

hay(y) A. diri, canlı; Alan
 625/7

ḥ.-i ğafūr 689/41

ḥ.-i mübīn 689/140

hayyi lā-yemūt A. Allah 90/4

hayyir A. çok hayırlı; her zaman
 iyilik eden

ḥ.-i imkān 3/8

hayyiz A. mekan; taraf, meydan

ḥ.-i imkān 3/8

hazān F. sonbahar, güz 137/1,
 157/6, 161/6, 197/6,
 254/6, 527/3, 539/2, 647/1,
 4,6

ḥ.-ı necr 401

ḥ.-ı hicrānım 423/1

ḥ.-ı şeyb 233/4

berg-i ḥ. 438/3

hayl-ı ḥ. 103/8

tārāc-ı ḥ. 659/4

ḥ. faşlı 154/8

ḥ. yılı 314/6

ḥ.-ça 671/6

ḥ.-dın 50/1, 537/7

ḥ.-ı 475/7, 586/6
 ḥ.-ıma 254/7
 ḥ.-î 647/3
 ḥ.-dur 809
 ḥazen A. gam, keder
 künc-i beytü'l- ḥ 333/7
 ḥ.-dür (beytü'l- ḥ.)
 195/7
 ḥazer A. sakınma, korunma;
 kaçınma 215/5
 ḥ. iyle- 493/4
 ḥ. kıl- 37/8, 226/6,
 326/3, 431/4, 463/6
 ḥāzır A. hazır, ortada;
 huzurda 560/2
 ḥ.-dur 151/1
 ḥazın A. kederli, gamlı 5/2,
 167/9, 210/7, 235/3,
 372/1, 430/3
 zār-ı ḥ. 87/3
 ḥ. bol- 195/7
 ḥ.-niḡ 290/4
 ḥ.-din 290/4
 ḥ.-im (cān-ı ḥ.) 447/7
 ḥ.-min 261/2
 ḥ.-sin 440/7
 ḥāzin A. bekçi; hazinedar
 ḥ.-i cennet 61/5,
 539/2
 ḥazīne A. devlet malının,
 devlet parasının saklan-
 dığı yer
 ḥ.-sin 742

ḥazrā A. yeşil, yeşillik, sebze-
 lik
 ḥaṭ-ı ḥ. 383/3
 ḥil'at-ı ḥ. 532/3
 ḥ.-nı (ṭuyūr-ı gül-şen-i ḥ.)
 123/5
 ḥ.-sı (ḥaṭ-ı ḥ.) 261/1
 ḥāzret A. saygı için büyüklere
 verilen ünvan
 ḥ.-i mefḥar-i kāyināt 737/1
 ḥaz(z) A. kunduzun güzel tüylüsü
 ḥ. u sincābı 281/4
 hebā A. boş, yok yere, nafile
 686/14
 hecr A. ayrılık 9/9, 10/5, 13/2,
 25/3, 26/2, 39/2, 50/7,
 54/3, 56/4, 60/2, 76/4,
 86/4, 138/4, 142/6, 143/1,
 147/1.-7, 148/4, 151/3,
 152/1, 155/4, 164/3, 171/3,
 178/1, 179/1, 236/3, 257/9,
 265/2, 318/3, 320/6, 325/3,
 344/6, 425/5, 486/4, 5,
 500/1, 501/1, 503/2, 508/7,
 518/1, 519/7, 522/2,9,
 527/4, 530/5, 533/2, 538/3,
 540/2, 554/3, 580/1,7,
 586/2, 589/2, 593/3, 595/5,
 618/9, 620/3, 634/11, 653/7,
 654/3, 663/6, 665/7, 685/8,
 689/221; 815
 ḥ.-i mühlükke 11/6
 bāğ-ı ḥ. 116/2

- būriyā-yı h. 598/2
 cām-ı h 670/7
 hazān-ı h. 40/1
 siyāset-i h. 324/4
 sūrūd-ı h. 508/1
 şām-ı h. 62/1
 şu'le-i h. 647/5
 zindān-ı h. 70/6
 h. ü fūrkat 687/25
 h. ğussasın 15/2
 h. işkencesi 65/4
 h.-niñ 140/4, 380/1,
 395/6
 h.-ni 269/6, 818
 h.-ğa 18/6
 h.-de 231/1
 h.-din 30/1, 35/1, 75/2,
 107/7, 121/9, 140/4,
 142/9, 231/7, 251/6,
 264/1, 285/2, 308/5,
 312/5, 491/7, 522/9,
 568/2, 577/3, 688/23
 h.-din (bade-i h.)
 661/5
 h.-im 218/2, 222/1, 290/6,
 366/1, 491/5
 h.-imde (şām-ı h.) 545/6
 h.-imdin (şām-ı h.)
 610/6
 h.-iñ 7/4, 26/7, 151/6,
 258/1, 317/4, 346/1,
 475/7, 481/9, 618/6
 h.-iñ (derd-i h. 222/6,
 251/5
 h.-iñ (ġam-ı h.) 143/4
 h.-iñ (sūz-ı h.) 169/1
 h.-iñde 51/4, 69/6, 156/1,
 213/6, 352/4, 443/6, 519/2
 h.-iñde (ġam-ı h.) 89/1
 h.-iñdin 295/7, 313/5, 331/2,
 536/2
 h.-iñdin (tīġ-ı h.) 688/71
 h.-i 12/8, 152/2, 385/1,
 507/5, 525/2, 6, 687/4, 14
 h.-i (numār-ı h.) 608/7
 h.-in (tīġ-ı h.) 630/5
 h.-iğa 18/6, 685/5
 h.-iğa (derd-i h.) 687/2
 h.-ide 26/3, 75/5, 108/3,
 121/2, 153/3, 285/2, 527/2,
 530/4, 539/1, 546/4, 687/2,
 689/159, 216, 357
 h.-ide (ġam-ı h.) 190
 h.-idin 10/6, 14/1, 35/7,
 100/9, 101/7, 230/1, 240/2,
 251/6, 261/3, 302/6, 364/5,
 371/3, 575/2, 590/7, 603/3,
 631/1, 686/10, 809
 h.-idin (şām-ı h.) 217/9
 h.-idin (tīġ-ı h.) 687/1
 h.-inde 39/3, 69/4, 148/7,
 153/3, 172/2, 202/4, 238/3,
 249/4, 294/5, 380/2, 461/5,
 481/2, 570/2, 659/2, 660/9

h.-indin 639/5	46/1,8, 51/6, 52/3, 57/7,
hedāyā A. (hediye'nin ç.)	61/6, 65/6, 68/6, 74/4,
armağanlar, hediyeler 4/3	82/4, 87/5, 89/7, 91/2,
hedef A. maksat, gaye, nişan,	94/4, 95/4, 103/8, 124/1,
alınacak yer 77/3, 655/2	129/6, 131/1, 136/4, 150/8,
hediye A. hediye, armağan	151/6, 154/6, 164/4, 167/3,
h. iyle- 4/3	169/4, 170/3, 171/7, 193/2,
heft F. yedi (7) 114/6	209/1, 210/4, 211/1, 227/1,
hefte F. hafta	251/2, 254/9, 2 63/7, 266/1,
h.-idür 654/1	282/1, 297/1, 318/7, 373/4,
helāhil A. (hülhül'ün ç.)	437/1,-7, 439/1-1, 442/1,
öldürücü zehir, ağu	445/3-6, 449/1-9, 450/1-7,
zehr-i h. 598/5	453/1-7, 459/1-7, 502/1,
helāk A. mahvolma, harcanma,	520/2, 521/1-6, 522/3-4,
çok yorulma 348/3, 436/3	525/9, 536/3, 555/7, 573/4,
h. bol- 588/7, 688/87	602/2, 627/6, 629/2, 648/3,
h. it- 411/10, 654/1	659/2, 661/2, 664/5, 668/2,
h. iyle- 71/5, 154/1,9,	669/2, 681/41-49, 688/54,
163/2	689/109-166, 714/2, 735/3
h. kı1- 113/7, 120/7,	hem... hem 1/4, 9/9, 18/2,
377/11, 439/7, 667/7	26/8, 32/3, 50/7, 74/7,
bīm-i h. 358/7	75/4, 98/5, 101/7, 111/3,7,
hūn-āb-ı h. 688/16	114/7, 117/3, 121/1, 151/4,
h.-im 158/4, 582/2	164/1,177/3, 196/1, 208/1,2,
h.-in 540/7	221/2, 229/4, 261/1, 262/1,
h.-idin 436/1	275/5, 278/6, 322/7, 393/3,
h. irür 70/4	431/1, 442/6, 453/1-7, 472/1,
helāl A. haram olmayan şey,	478/6, 489/3, 518/1, 557/7,
nikāhlı kadın	578/4, 606/6, 687/8, 689/222
h. it- 209/6	754, 798, 803
hem F. hem, ve, aynı zamanda,	hem... hem... 410/1, 541/2,
aynı 1/3,5, 5/1,4, 8/8,	652/3, 689/59, 146,148,
28/4, 30/5, 31/2, 32/1,	822

- hem... hem... hem 154/1,
611/2, 619/3, 689/197
360/1
h. ol 213/1, 603/7, 667/4,
681/25, 755
h. ol dem 156/1, 252/6,
685/7
- hemān F. hemen, derhal,
o anda 42/3, 465/1,
715/1
h.-dur 715/1
- hemānā F. sanki, tam, tamam,
tıpkı 21/6, 221/6,
238/4, 273/5, 279/5,
282/7, 372/8, 398/6,
408/3, 414/3, 457/3,
535/5, 529/7, 550/7,
589/2, 593/3, 600/10,
610/5, 642/12, 707/6,
793
- hem-āverd F. savaşı iki
kişiden her biri
689/352
- hem-cins F.A. aynı soydan
409/7
- hem-dem F. yakın arkadaş,
can ciğer dost, sıkı-
fıkı 51/2, 54/3, 7,
80/4, 245/2, 405/5,
428/11, 490/1, 675/5,
668/1, 689/442
h. bol- 31/1
- h.-ler 689/355
h.-lerğa 332/2
h.-im 689/435
h.-in 605/6
h.-i 280/7, 689/353
- hem-demlik/ğ F.T. yakın arkadaş-
lık 326/1
h.-ımdın 536/1
- hem-derd F. dert ortağı 53/8,
689/223, 352, 822
h.-im 689/355
- hem-derdliĝ/k F.T. dert ortaklığı
h.-lar 62/3
- hem-derdsizliĝ F.T. dert ortak-
sızlığı 814
- hem-dest F. ortak, el ele veren
613/7, 619/4
- hem-destāne F. ortakça, beraber-
ce, el elevererek 689/13
- hem-hāne F. arkadaş, bir evde
oturan 147/3, 280/4, 305/3,
729/1
h. bol- 101/6
- hem-hāne-ṭāb F.A. arkadaş
tabiatlı 302/4
- hem-ḥe F. sürekli olarak 16/2,
118/7, 137/1, 151/2, 186/7,
312/4, 410/3, 808
- hem-kadem F.A. ayakdaş, arkadaş
h. bol- 160/2, 686/17
h. bol- 5/4
h.-i 689/420

hem-kāre F. aynı işi işleyen

h.-min 515/6

hem-kāse F. kadehleri bir

olan 147/2, 280/4

hem-nefes F.A. arkadaş

253/1, 689/355

h.-dür 422/7

hem-nişin F. teklifsiz arka-

daş

h.-ler 689/214

h.-im 447/1

hem-pā F. (kötü işlerde)

ayaktaş, arkadaş

348/3

hem-rāh F. yol arkadaşı,

yoldaş 303/8, 403/1,

443/3, 561/7

h. bol- 83/2

h.-im 244/5, 444/2

h.-in 129/9

h.-i 590/3, 671/3

h.-ıga 590/3

h.-dür 185/2

hem-rāhī F. yol arkadaşlığı,

yoldaşlık 607/6

hem-rāz F. sırdaş 225/2,

453/3, 689/251, 354

h.-dur 167/1

hem-reh F. yol arkadaşı,

yoldaş (krş. hem-rah)

644/3, 687/1,4

h.bol- 444/3, 552/2

h.-im 484/1, 602/2

hem-rehliġ F.T. yol arkadaşlığı

h.-idin 559/3

hem-reng F. huyları bir olan

417/3

hem-rev F. beraber giden, yol

arkadaşı

h. 428/6

hem-sāye F. komşu 572/5

h. bol- 714/2

h.-ler 185/3, 486/4

hem-seng F. bir tartıda, bir

ölçüde 348/3

h.-idür 164/2

hem-sohbet F.R. birbiriyle ko-

nuşan, sohbet eden, arkaş

598/9, 689/223

hemtā F. benzer, denk, eşit

348/3

hem-tek F. yoldaş, arkadaş

h. bol- 14/8

hem-vār F. eşit, düz, beraber

676/1

hem-zānū F. diz dize oturanlar-

dan her biri 729/1

hencār F. usul, yol, kural

584/5

hengām F. zaman, çağ, sıra,

mevsim 22/6

hengāme F. kavga, gürültü 689/270

h. tüz- 516/4

h.-i 4ışkıñ 153/7

h.-i şevkumnı 689/134

h.-ni 315/1
 h.-dür 22/6
 henüz F. henüz, daha yeni,
 şimdiye kadar 27/4,
 93/4, 163/2, 218/1.-7,
 382/3, 504/2, 588/6,
 637/2
 her F. her, hep, bütün 1/3,
 61/8, 65/4, 92/1, 99/1,
 147/6, 165/1, 168/5,
 172/6, 495/4, 497/3,
 505/7, 520/5, 525/3,
 526/1, 527/4, 529/2,
 532/4, 534/1, 535/4,
 542/6, 543/2, 554/2,
 556/2, 571/2, 576/2,
 578/1, 579/7, 581/4,
 583/2,-3, 585/1, 586/1,
 587/5, 589/2, 599/2,
 601/3, 6, 605/1,
 606/1, 610/9, 612/2,5,
 616/3, 618/1, 643/1,
 646/5, 647/2, 650/5,
 651/6, 655/4, 659/3,
 661/1, 663/5, 666/2,
 667/5, 668/1, 689/149-
 154, 703/1, 794.
 h. bir 64/2, 593/2, 689/48
 h. birniñ 62/3
 h. biri 104/1, 130/3,
 148/3, 171/4, 206/1,
 735/1

h. birinin 671/4
 h. birin 56/5
 h. birge 56/8
 h. biridin 14/3, 372/1
 h. biri bir 819
 h. dem 1/2, 10/3, 12/1,
 21/2, 23/6, 51/9, 62/3,
 69/7, 126/5, 138/1, 178/1,
 184/3, 249/1, 295/1, 413/1-
 3, 415/2, 426/1, 684/4,
 687/8, 787
 h. fende 689/226
 h. hayl 53/4
 h. işte 689/99
 h. kaçan 66/3, 124/4
 h. kayan 33/6, 61/3, 87/7,
 196/4, 385/3, 534/2, 574/5,
 706/1
 h. kaysı 660/6
 h. kemın 87/9
 h. kimniñ 182/4
 h. kimni 580/2
 h. kimge 61/1
 h. kim ki 2/4, 127/1
 h. kişi 35/2, 494/1
 h. kişige 21/7
 h. kün 64/1, 115/3, 272/6,
 816
 h. lahza 11/3, 12/7, 113/1,
 121/4, 169/2, 683/13
 h. nefes 65/2, 148/5, 689/38
 h. ni 46/2, 64/5, 96/9, 98/5,
 133/3, 150/9, 183/4, 209/1,
 502/4,1

- h. ni kim 105/2, 131/5,
323/6, 672/2, 689/76
h. niçe 147/6, 523/4,
626/7, 689/162, 721/2
h. niçe kim 41/4, 166/2
h. ok kim 12/3
h. sâ'at 57/3, 162/1,
178/1, 662/3, 796
h. şabaḥ 110/1
h. sarı 30/4, 51/5, 96/4,
116/3, 192/5
h. şerer 144/4
h. taraf 33/6
h. taraftın 106/4
h. 'uzv 116/4
h. zamān 3/6, 51/2
h. yan 60/4, 128/1,
148/6, 545/1, 573/3,
642/6
h. yanımğa 669/5
h. yanıdın 486/1
- Herāt y.a. Herat
seyr-i hıyābān-ı H.
683/11
H.-dın 602/1
- hercāyī F. (herca'ī) karar-
sız, sebatsız 610/9
- hergīz F. asla, hiçbir zaman
32/5, 41/1, 55/7, 59/2,
98/3, 220/6, 221/3,
229/8, 243/4, 6, 270/2,
337/4, 346/7, 434/4, 482/2,
489/1, 498/2, 512/1, 565/4,
601/4, 675/8, 684/14, 729/2
- Herī Herat (krş. Herat) 314/7
H.-dür (şehr-i H.) 550/9
- herze F. boş, saçma söz, beyhude,
abes, taydasız
h. di- 112/7
h.-ni 2/5/11
- herze-gerd F. boş sözlerde
dolaşan, avare
h.-in (hatır-ı h.) 351/7
- herze-meres F. sapmış, yoldan
çıkmiş
h.-dür 207/3
- hevā A. hava, heves, istek, sevgi
201/7, 211/3, 234/4, 262/7,
537/3, 731/3
h.-yı h. 681/61
h.-yı 'ışkdın 201/7
h.-yı 'ışkıñ 430/4
h.-yı 'ışkıña 680/1
kesb-i h. 688/98
Āb u h. 670/1
h. çık- 481/4
h. kıl- 68/11
h. sal- 670/2
h.-ğa 249/1, 349/3
h.-da 620/2, 722/1
h.-dın 670/2
h.-sı 633/6, 664/2

- h.-sın 475/4, 537/5
h.-sıda 117/4, 122/6,
624/1
h.-sında 11/1, 311/6
h.-sıdın 531/7
- hevāyī A. (heva'ī) nefesine
düşkün 452/3
h.-yi ser-geşte 616/5
min-i h. 557/2
h. kuş 458/4
h. bol- 651/4, 681/25
h.-dur 19/1
- heves A. arzu, istek, gelip
geçici istek 234/1.-7,
250/1.-7, 541/2, 689/400
h.-i hür 80/8
h. it- 253/1, 314/6,
356/5, 689/392
h. iyle- 234/1
h. kıl- 248/6, 250/1,4,
6,7, 253/2, 386/6,
530/4, 541/8, 619/2
h. körgüz- 689/108
h.-i 689/294
h.-idin 136/2
h.-dür 20/1
- heves-nāk
cān-ı h. 169/2
- hey hey
h. digünçe 44/8, 157/6,
332/6
- hey'et A. görünüş, durum, kurul
689/87
h.-i 143/3, 528/2, 616/1,
677/4, 689/422
h.-in 278/7, 527/3
- heyhāt A. yazık, ne yazık 47/6,
406/2, 662/4
- hezeyān A. sayıklama, saçma sapan
konuşma
h.-dur 204/7
- hezl A. şaka, alay 250/6, 338/3
h. it- 639/9
h. iyle- 112/7, 521/7
- hı A. Arap alfabesindeki "ح" harfi 591/5
- hıdmet A. hizmet, iş görme
575/4, 689/199, 204
h. kıl- 73/1, 732/1
h.-im 264/5, 411/1
h.-in 137/5, 521/7
h.-iğa 270/6
h.-ide 689/204, 449
h.-idin 688/2, 689/199
- hıdmet-kār A.F. hizmetçi 402/6
h.-ı-min 497/6
- hıffet A. hafiflik, hoppalık
h.-im 411/2
- hıfz A. ezberleme, saklama
h.-iğa 134/7
h.-ida 689/62
- hıkke A. kaşıntı
h.-i şun'at 73/9

hınā/hınnā A. kına 401/4,

488/2, 567/5

h. yak- 678/3

h.-dın 597/3

hınāliġ/hınnāliġ A.T. kınalı

154/8, 667/2

hırām F. nazlı, edalı, salınarak

383/6, 623/5

h. iyle- 611/2, 688/10,

689/215

h. it- 261/5

h. kıl- 191/2, 446/7,

689/70

h.-ımdın 484/1

h.-ınnın 96/1

h.-ı 63/1

h.-ın 469/5

h.-ıdın 482/3

h.-ı 89/4

hırāmān F. salınarak yürüyen

serv-i h. 100/4

h. iyle- 360/5

h.-ım 361/2

h.-um (serv-i h.) 89/4,

202/3

h.-ımgā (serv-i h.)

85/2, 552/2

hırāş F. tırmalayan 272/3,

276/3, 527/6, 585/4,

595/5, 713/2

h.-ımnı 629/7

h.-ımda 595/5

h.-ımdur 188/5

h.-ı 200/5

h.-ıda 563/1

hıraşlık F. T. yırtıcılık 585/4

hired F. akıl 37/2, 48/8, 124/1,

125/1, 129/1.-9, 162/1,

173/4, 200/5, 217/1, 261/7,

301/5, 347/7, 395/4, 409/1,

8, 415/7, 470/1, 491/3,6,

504/5, 619/3, 642/3, 681/16,

83, 687/67, 689/141, 311,

358

ehl-i h. 163/3, 299/2

terk-i h. 132/1, 689/342

h.-ni 61/6, 129/5

h.-ga 168/6

h.-ka 168/6

h.-dın 688/63

hired-āşār F.A. akıl eserleri

297/6

hired-mend F. akıllı 18/5, 59/6,

127/4, 227/4, 345/6

hıref A. (hırfet'in ç.) sanatlar,

meslekler 728/2

hırka A. hırka 38/6, 315/6,

498/8, 681/5, 19, 44

h.-i fakr 316/3

h.-nı 689/324

h.-da 404/6

h.-m 99/7, 148/6, 233/7,

533/6, 624/6, 688/78

- h.-mnı 325/8
 h.-mdadur 460/2
 h.-mdın 464/10
 h.-n 667/6
 h.-nğa 83/2
 h.-sın 162/5, 624/6,
 681/86
 h.-sındın 275/9
 h.-sığa 501/2
 h.-sıdın 275/9
 hirmān F. harman
 mūceb-i h. 398/6
 hirmān A. mahrumluk, ümit-
 sizlik
 dāğ-ı h. 477/10
 h.-dın 149/6
 hirmen F. harman (krş. hirmān)
 529/1,3, 650/2
 h.-i gül 391/3
 h.-i hūşuma 289/4
 h.-i Ömrümni 601/5
 h.-i şabrımğa 529/3
 h. h. 26/1
 h.-ğa 192/2
 h.-i 192/2
 h.-in 14/8, 427/1,4,
 428/8, 650/2
 h.-ini 614/1
 h.-iğa 689/360
 hırş A. sonu gelmeyen arzu,
 istek
 h.-ın 507/5
 h.-ıdın 690/5
 hırz A. tılsım, nazar boncuğu,
 muska, sığınak 502/2
 h.-ı cān 257/3
 h.-ı yemāni 577/5
 h.-ı 24/6
 hısm A. akraba
 h.-ğa 106/3
 hısn I. sağlam, sarp yer, kale
 h.-iğa 105/5
 hıst F. kerpiç, tuğla, kısa el
 mızrağı 479/5, 722/2
 h.-ını 479/5
 h.-ıdın 643/8
 hıst-hāne F. kerpiç ocağı
 722/2
 h.-i 722/2
 Hıtāyī A. y.a. Kuzey Çinli
 234/6, 566/4
 hıtta A. ülke, diyar
 h.-i Tarsūs 241/6
 hıyābān F. bahçe aralarında
 kenarları çiçek fidanlarıyla
 çevrilmiş bahçe yolları
 meyl-i h. 513/7
 seyr-i h.-ı Herat 683/11
 h.-da 550/9
 h.-dın 485/7
 hıyānet A. hainlik 27/6
 hızāne A. hazine, gönül
 h.-sidin 435/3

Hız(ı)r A. Ö.a. Hızır 92/2,

107/1, 112/6, 122/8,

124/5, 180/1, 201/6,

261/1, 288/5, 291/2,

325/3, 476/7, 619/2,

621/7, 671/4, 676/4,

689/29, 689/294

çeşme-i H. 92/2

efsāne-i H. 336/3

zülāl-i H. 185/1

zülāl-i H.-ı lebin 353/3

H. suyu 470/3, 689/12,

139

H. suydın 536/2, 611/8

H. suydur 701/1

H.-ğa 107/5

H.-dın 569/5

Hızr-reh A.F. Hızır yollu_

tarzlı 373/5

hicāb A. örtü, perde, utanma

44/6, 540/6

ızhar-ı h. 156/2

ref -i h. 63/7

hicāz A. hicaz makamı 239/7

āheng-i h. 214/7, 219/7,

263/9

h. āhengi 485/9

hicrān A. ayrılık, ayrılık acısı

3/6, 57/7, 60/1, 71/4,

75/1.-7, 100/6, 141/3,

143/3, 144/3,7, 149/9,

165/5, 170/4, 199/2,

245/4, 266/6, 287/1, 289/1,

366/5, 426/2, 519/3, 5,

529/9, 542/3, 568/3, 590/1,

635/1, 637/3, 649/2, 679/6,

685/13, 686/10, 689/213

ruk'a-i h. 436/4

şarsar-ı h. 14/8

şām-ı h. 478/2, 681/13

şerbet-i h. 689/73

şu'le-i h. 473/1, 619/9

dāğ-ı h. 505/1, 530/1,

580/1

dūd-ı h. 230/2

dūzah-ı h. 500/2

ehl-i h. 36/6

fersūde-i h. 246/5

ğam-ı h. 548/1

humār-ı h. 664/7

hūn-āb-ı h. 536/1

miḥnet-i h. 231/5

nişter-i h. 103/2

vādi-yi h. 170/6

h. ğamı 56/1

h.-nı 453/3

h.-ğa 71/6, 311/2

h.-ğa (āciz-ı h./ 286/4

h.-ğa (şu'le-i h.) 260/8

h.-da 230/4, 240/4, 318/7,

325/5,6, 504/4, 521/2

h.-dın 149/6, 235/2, 374/6

h.-dın (rişte-i h.) 208/6

h.-ım (hazān-ı h.) 423/1

- h.-ımda (şām-ı h.)
500/4
- h.-iñ 171/2
- h.-iñ (zehr-i h.)
313/1
- h.-ında 421/4
- h.-ı 52/7, 2-0/5,
689/46, 779, 798
- h.-ı (dāğ-ı h.) 675/5
- h.-ığa 169/4
- h.-ıda 169/4, 204/3,
522/3
- h.-ıda (miñnet-i h.)
85/1
- h.-ıdın 86/2, 243/2,
480/1, 522/3
- h.-larıdın 689/230, 232
- h.-ıdur 364/5
- h.-dur (āşüb-ı h.) 811
- h.-dur mu (süz-ı h.)
377/8
- h. mudur 792
- hiç F. hiç, önemsiz, yok de-
necek kadar az 27/3,
35/6, 39/5, 100/8,
129/6, 170/5,6, 234/4,
235/2, 245/2, 249/3,
257/6, 258/4, 334/3,
346/4, 354/6, 436/3,
500/6, 506/2, 521/5,
526/6, 539/6, 600/3,
620/2, 624/6, 650/4,
- 688/42, 689/37, 122, 175
- hidāyet A. hak yoluna doğru
yolu gösterme
- h.-i tevfiķ 322/1,3
- cām-ı h. 16/7
- h. ol- 322/5
- hikāyet A. hikaye, anlatma 109/4,
689/428
- hikmet A. bilgelik, sebep 309/2,
567/2
- ehl-i h. 155/6
- şāni^e -i h. 96/10
- h. ehli 544/5
- h. ilgi 215/1
- h. suyıdın 120/2
- h.-ni 3/8
- h.-iñ 409/2,8
- hilāf A. karşı, zıt
- h.-ı Ādet 520/6
- h.-ı şer^e 93/2, 531/6
- hilāf-endişe A.F. zıt düşünceli
689/158, 334
- hilāfet A. halifelik 437/3
- h.-ka 689/68
- hilāl A. kürdan, ara, aralık
579/1
- h. üzre 594/2
- hilāl A. yeni ay 271/5, 384/1,
428/4, 456/4, 468/3, 479/1,
649/1
- h. tüş- 395/4
- h.-iñ 7/1

h.-iḡni 57/6
 h.-iḡdin 78/3
 h.-i 726/2
 h.-in 210/3, 471/3
 h.-idin 514/5
 h.-idür 201/1
 hilāl-āyīn A.F. yeni ay gibi
 613/2
 hilālī A. yeni ay şeklinde
 cām-ı h. 546/1, 689/95,
 98

h.-ḡa (cām-ı h.) 479/2
 hil^cat A. kaftan 73/4,
 203/3, 279/6, 442/1
 h.-ı haḡrā 532/3
 h.-i 203/3, 270/2
 h.-in 279/1, 404/1,
 584/3
 h.-ide 418/2
 h.-leriḡ 143/2
 h.-lerin 279/3

hīle-ger A.F. hile yapan,
 düzenbaz
 h.-dür 463/6

hilkāt A. yaratılma, yaratılış,
 tabiat 28/8
 h.-im 689/359
 h.-imni 715/1
 h.-imdin 76/5
 h.-iḡe 688/38
 h.-leride 412/4

himāyet A. koruma, korunma
 h.-i 194/1
 hime F. odun, kütük 400/2
 himmet A. gayret, çalışma, yüksek
 irade, ermiş kimsenin et-
 kisi 614/1, 618/11, 688/104
 bezm-i h. 250/6
 h.-iḡ 516/10
 h.-iḡde 6/5
 h.-iḡdin 6/5
 h.-i 361/7, 689/190
 h.-in 689/124
 h.-iḡa 194/6
 h.-idin 689/1/6
 hind A. y.a. Hindistan
 rāy-ı H. 658/6
 Hindistān A.F. y.a. Hindistan
 689/100
 hindū A. Hintli, ben, benek
 105/5, 112/4, 391/3, 542/1,
 545/2, 547/1, 566/4
 H.-yı āteş-dānī 750
 H.-yı nā-ma^cdūd 23/5
 h.-yi sāhir durur 370/3
 H.-yı zülfi 192/4
 hāl-i h. 29/1
 H.-ḡa 711/1
 Hīrmend F. Sistan'da büyük bir
 nehir
 H. arıḡı dik 689/91
 hisāb A. hesap, sayma 54/8
 h. al- 43/8, 44/2

- ḥ.-ı 163/5
 ḥ.-ın 39/3
 ḥ.-ıḡa 614/3
 ḥ.-ıda 8/9
 hiṣābī A. hesabını iyi bilen
 441/6
 hiṣāl A. (haṣlet'in ç.)
 v̇ huylar, ahlaklar 689/207
 hiṣār A. kuşatma, kale 15/3,
 164/1, 309/3, 689/34
 ḥ.-ı derd 520/4
 ḥ.-ım 681/54
 his(s) A. duygu, duyma,
 kuvveti 171/5, 398/8,
 568/1, 667/3
 hayl-ı ḥ. 169/7
 ḥiv̇iş F. söy, sop, akraba
 258/7
 hitāb A. hitap
 v̇ ḥ. it- 688/107
 ḥ. iyle- 689/228
 ḥ. kıl- 43/3
 ḥiz F. puşt 73/9
 ḥiz F. coşkunluk, dalgalanma
 v̇ ḥ. iyle- 452/7
 hod. F. kendi, bizzat 4/6,
 9/8, 41/6, 45/8, 58/2,
 71/6, 91/3, 95/6, 123/2,
 124/2, 151/3, 184/7,
 202/5, 234/2, 247/5,
 261/3, 277/3, 347/3,
 358/7, 415/1, 417/5,
 424/4, 434/2, 464/9, 512/2,
 534/3,4, 545/4, 559/4,
 589/5, 7, 639/8, 642/9,
 643/1, 660/5, 681/28, 683/9,
 687/8, 16, 688/37, 689/292,
 351, 734/2, 182
 hod-bīn F. kendini beğenmiş
 v̇ ḡakl-ı ḥ. 19/6
 ḥ.-ḡa (zāhid-i ḥ.) 533/6
 hod-bīnliḡ F.T. kendini beğen-
 v̇ mişlik
 ḥ.-ım 681/22
 hod-fürüş F. kendiniöven
 v̇ ḥ. ol- 115/5
 hod-perest F. kendini beğenmiş
 v̇ 482/10
 hod-rāy F. kendi düşüncesine göre
 v̇ hareket eden
 bülbul-ı ḥ. 566/6
 ḥ.-nı 658/1
 hod-rāyliḡ/k̇ F.T. kendi düşünce-
 v̇ sine göre hareket etme
 ḥ.-dın 89/5
 ḥ.-tın 89/5
 hod-rū F. kendi kendine biten,
 v̇ yabani
 gül-i ḥ. 566/6
 ḥ.sıda (lāle-i ḥ.) 574/6
 h̄akka A. h̄akka 306/4
 ḥ.-sın 420/7
 Horāsān F. y.a. Horasan 219/1
 v̇ horāsān F. makam adı
 v̇ ehl-i ḥ. 239/7

h.-dın 485/9
 hoş F. hoş, güzel, iyi tatlı
 10/7, 67/6, 77/5, 92/3,
 108/8, 127/5, 139/8,
 255/2, 261/1-9, 262/1,
 7, 316/8, 489/6, 522/8,
 546/7, 585/6, 590/2,
 611/10, 613/6, 620/6,
 625/5, 664/6, 683/4,
 685/6, 689/422, 697/1,
 794
 h. h. 373/2
 h. bõl- 243/6, 261/4,
 329/9, 408/7, 524/7,
 614/7, 689/39, 163
 h. kıl- 366/3
 h. kil- 261/2, 3, 6, 7,
 262/2, 7, 375/4
 h. körün- 549/4
 h. tut- 44/8, 92/8,
 241/7, 252/7, 294/7,
 461/6, 464/8, 544/8,
 560/8, 576/11, 598/8,
 689/35, 256-293.
 h.-ı 674/6
 h.-rak 249/6, 295/2, 464/2,
 542/3, 629/2, 758/2
 h.-rakdur 236/6
 h.-rak durur 689/391
 h.-min 261/3, 576/3
 h. irür 297/1

h. irmes 128/5
 h.-dur 27/2, 158/7
 h.-tur 27/2, 45/1, 53/9,
 98/5, 158/7, 165/2, 242/8,
 261/1, 262/3, 7, 295/2,
 326/1, 439/4, 490/4, 602/2,
 607/7, 638/1, 687/20,
 689/106, 115, 166, 728/2,
 798
 h. turur 22/5, 27/6, 62/1,
 99/2, 108/2, 110/3, 488/3,
 813
 hoşā F. ne güzel, ne hoş 61/8,
 64/6, 137/6, 154/8, 189/6,
 241/4, 420/4, 473/8, 562/6,
 660/6
 hoş-āb F. parlak, berrak
 dürr-i h. 63/4
 hoş-dil F. gönlü hoş, memnun
 h. it- 442/7
 hoş-güvār F. hazmı kolay, lez-
 zetli
 h.-ı (cam-ı h.) 539/8
 hoş-hāl F.A. mutlu, hali vakti
 yerinde 490/3, 566/4,
 689/199
 h. it- 108/3, 495/4
 h. iyie- 689/450
 h. ol- 29/6, 234/7, 689/69
 hoş-harekāt F.A. güzel yürüyüşlü
 689/115

- hoş-hırām F. güzel yürüyüşlü
 ↓
 serv-i h. 686/17
- hoş-hüylük/g F.T. güzel huylu
 ↓
 h.-nın 522/8
- hoş-lehce F.A. tatlı dil
 ↓
 muṭrib-i h.-i
 hurşid-simā 27/2
- hoşluğ F.T. hoşluk
 ↓
 h.-in 683/21
- hoş-nevā F. güzel sesi
 ↓
 237/9
- hoşnūd F. razı, memnun, hoşnut
 ↓
 249/5, 688/35
- hoş-nümā F. güzel görünen
 ↓
 296/3, 584/6
- hoş-vakt F.A. hali vakti yerinde
 ↓
 mutlu
 h. ol- 336/7
- hoş-vakıtlıg/k F.A.T. hali
 ↓
 vakti yerinde olma, mutlu-
 luk 402/6
 h.-nı 108/6
 h.-in 108/6
- Hoten F.y.a. Doğu Türkistan'da
 ↓
 miski ile ünlü bir şehir
 müşk-i H. 610/4
 şāh-ı H. 634/10
- hoş F. ter 23/4, 104/5,
 ↓
 185/4, 213/2, 492/3,
 550/3, 552/5, 621/5
 h.-ı gāltānıdın 487/1
 h.-ı ruhsāri 618/5
- kaṭre-i h. 24/3
 ↓
 h.-dın 63/1, 178/3, 230/1
- hoş-feşān F. ter saçan 175/4,
 ↓
 607/1
- hüb F. güzel, hoş, iyi 1/6, 52/1,
 ↓
 121/8, 257/1, 296/8, 376/4,
 516/10, 658/1, 728/1
 h.-nı 52/2
 h.-lar 18/3, 65/5, 88/5,
 ↓
 123/7, 126/2, 144/2, 182/1,
 225/3, 231/6, 292/6, 454/4,
 459/6, 497/4, 532/5, 550/9,
 685/18, 638/8
 h.-larnı 295/3
 h.-larğa 220/7
 ↓
 h.-lardın 46/1, 561/5
 h.-larıdın 700/2
 h.-sin 52/5
 ↓
 irür h. 46/1
 h. imes 28/1, 52/4
- Hubeyb A. ö.a. Hubeyb 234/7
- hüblüg/k F.T. güzellik, iyilik
 ↓
 52/5, 454/4, 480/5, 483/5
 h.-uñ 719/1
 ↓
 h.-dur 410/2
- huccāc A. (hācc'ın ç.) hacılar
 ↓
 686/4
 zümre-i h. 96/8
- huceste F. uğurlu, kutlu 117/1
- Hudā F. Tanrı, Allah 54/2, 136/8,
 ↓
 216/4, 454/3, 689/53
 H.-ğa 98/7

Hudāy F. bkz. Huda 8/7,

136/8

H.-ā 4/1,8, 98/7, 399/7

huffāş A. yarasa

h.-lar 20/2

h.-ı 125/3, 337/7

huld A. sekiz cennetten biri

689/215, 232

h.-i riżvandın 52/3

ravza-i h. 555/3, 689/140

hulk A. huy, tabiat

h.-ı ğaribāne 689/393

h.-una 689/183

h.-ı 683/4, 689/76

hulle A. cennet elbisesi, güzel

elbise 195/3, 339/3,

389/3, 468/5, 470/4

h.-i kāfir-ġün 532/3

h.-i tāt 204/6

h.-si 203/4, 501/2

h.-sin 203/5

h.-lerin 325/8

hulleliĝ/k A.T. güzel elbiseli

340/5

hum F.küp, şarap küpü 92/6,

425/6, 436/6

h.-dın 589/2

h.-ıdın 189/6

humār A. içkiden sonragelen

baş ağrısı, içki mah-

murluĝu 7/5, 469/6,

502/6, 557/8, 608/1, 615/6,

633/6, 654/7, 661/5, 673/8,

681/53, 59, 688/101, 108

h.-ı bī-kerānın mu 507/5

h.-ı derdi 54/3

h.-ı hecr 181/5

h.-ı hecrde 108/3

h.-ı hicrān 664/7

defc-i h. 554/7

nefc-i h. 472/7

renc-i h. 664/7, 688/87,

100

şabūh-ı h. 16/5

h.-dındır (cayn-ı h.) 542/2

h.-ım 248/5

h.-ımĝa 570/7

h.-ımdın 421/9

h.-ı 165/7, 233/1, 290/5,

349/5

h.-ı (āşüb-ı h.) 539/6

h.-ın 571/7

h.-ında 26/7

h.-ıdın 316/7, 481/9

humārliĝ F.T. içki mahmurluĝu

h.-lar 158/7

hum-hāne F. meyhane 189/6, 681/32

h.-ı 681/31

humret A. kırmızılık, kızılılık

73/3, 172/5

h.-ı 394/2

hūn F. kan, öldürme

katre-i h. 685/18

hün-âb F. kanlı su, göz yaşı

619/4, 629/3

h.-ı firāk 689/57

h.-ı ğam 435/4

h.-ı helāk 688/16

h.-ı hicrān 536/1

h.-ı sirişkim 689/64

h.-ıma 269/4

h.-ı 65/4, 269/4

h.-ın 209/8

h.-ığa 269/4

221/6, 355/4

hun-âbe F. kanlı su, göz

yaşı (krş. hün-âb)

191/5, 366/5

h.-i eşkim 167/5

h.-i renc 247/4

h. yut- 75/5

h.-sin 397/3

hün-âlūd F. kana bulanmış

cism-i h. 32/2

müjgān-ı h. 249/4

hün-âlūde F. kana bulanmış

(krş. hün-âlūd) 272/4

hün-āmiz F. kanla karışık

212/3

hün-āşām F. kan içen

mahrum-ı h. 191/3

hün-bāhā F. diyet, kan pahası

h.-dur 205/5

hün-bār F. kan saçan

dide-i h. kan ağlayan göz

243/2

h.-ım (eşk-i h.) 647/2

h.-çe (dide-i h.) 554/2

hün-bārliğ F.T. kan yağdırıcılık

h.-lar 240/3

hün-feşān F. kan saçan

h.-ımdın (çeşme-i h.)

175/4

hün-h'ār F. kan döken, zalim

kātil-i h. 311/4

h.-ımgā 266/3

hün-h'āre F. kan döken, zalim

(krş. hün-h'ār) 79/4,

561/4, 588/1

hünī F. kanlı 159/3, 167/5

hünin F. kanlı, kana bulaşmış

401/3, 685/16

hün-rīz F. kan döken 79/4,

212/1, 498/2

h.-din (fürkat-i h.) 492/1

h.-i (ğamze-i h.) 138/1

h.-in (ğamze-i h.) 439/3

hūr A. nuri, güzel, cennet

kızları 45/8, 168/1, 299/3,

325/8, 470/4, 563/4, 590/7,

669/4, 677/6, 686/17

h.-ı cennet 52/3

h.-i cennetdür mü 148/1

h.-ı perī-peyker 10/3,

279/5

h.-ı perī-peykerim 578/5

h.-ı perī-zād 176/7

büt-i h. 688/24

hev_es-i h. 80/8

h̄.-n̄ı̄n̄ 114/1, 554/5
 h̄.-ğ̄a 28/3, 689/4
 h̄.-lar 61/5
 h̄.-ı 550/7
 h̄.-ā 520/5
 hur̄d F. yiyecek, yiyinti
 h̄.-ıma 586/2
 hur̄de F. n̄ük̄te, ufak değer-
 siz Şey 256/8, 581/6
 h̄.-i^cıŐkını 360/3
 h̄.-i ma^cn̄i 653/1
 h̄.-i nazmıŋa 331/7
 h̄.-i pinh̄anıdın 483/3
 h̄.-sidin 206/5
 hur̄de-b̄in F. ince ufak
 Őeyleri ḡoren
 h̄.-ler 653/1, 686/9
 hur̄de-d̄ān F. n̄ük̄te ve ince-
 liği anlıyan, dikkatli
 feh̄m-i h̄. 42/1
 h̄. bol- 503/3
 h̄.-dın (Őāh-ı h̄.) 331/7
 h̄.-ın̄ (la^cl-i h̄.)
 666/1
 h̄ur̄i A. cennet kızı, sevgili
 190/1
 h̄ur̄i-zād A.F. huri çocuğu
 serv-i h̄. 126/5
 hur̄kat A. yanıklık, yanık,
 çıban
 h̄.-ı 610/2, 627/2,
 679/8
 h̄ur̄-pek̄er A.F. huri yüzlü
 165/3

hurrem F. Şen, sevinçli 650/6,
 689/82
 h̄āt̄ır-ı h̄. 565/4
 h̄. bol- 537/8
 h̄. iyle- 442//
 h̄. kıl- 37/7
 h̄. ol- 374/8
 h̄.-ğ̄a (h̄āt̄ır-ı h̄.) 86/3
 h̄.-de 334/6
 hursend F. kanaat eden, gözü tok
 227/2, 399/1, 564/5, 689/330
 h̄. bol- 18/6, 79/6, 127/5,
 270/9
 h̄. kıl- 59/4
 h̄.-i 619/4
 h̄.-idür 148/2
 hur̄Őid F. güneş 1/4, 11/1, 31/5,
 44/6, 67/4, 86/2, 122/2,
 210/9, 225/5, 229/5, 425/1,
 429/3, 474/2, 495/1, 522/5,
 553/4, 599/2, 616/5, 653/5,
 658/1, 689/5-35-242
 h̄.-i dırahŐān 689/96
 h̄.-i iz̄ārıdın 543/1
 h̄.-i rahŐān 179/1, 793
 h̄.-i rahŐāndın 485/1
 h̄.-i rāhŐānı 675/2
 h̄.-i rahŐāndur mu 377/1
 h̄.-i tābāndur mu 377/1
 ke's- h̄. 689/5
 kurş-ı h̄. 513/3
 Şaf̄h̄a-i h̄. 543/3
 tārem-i h̄. 576/3
 h̄.-ni 429/5

- h.-ğa 271/8
 h.-ka 271/8
 h.-din 428/9, 522/5
 h.-din (çeşme-i h.) 605/6
 h.-çe (şafha-i h.) 552/6
 h.-i 125/3, 281/6, 579/6
 h.-in 221/5
 h.-iğa 151/7
 h.-iğadur 398/6
 h.-idin 96/3
 hurşid-sân F. güneş gibi 42/8
 hurşid-simâ F. güneş yüzlü
 485/7
 mutrib-i hoş-lehce-i h.
 27/2
 hurşid- veş F. güneş gibi
 683/3
 hurûf A. (harf'in ç.) harfler
 h.-ka 105/5
 huş F. coşma, gürültü,
 telaş
 cüş u h. 689/142
 h.-ı 49/4
 huşul 'A. üreme, hasıl olma
 h.-i 207/1
 huşüsiyyet A. özellik, yakınlık,
 ahbaplık 284/4
 huş F. akıl, ölüm, zehir 37/3,
 65/2, 175/1, 200/5,
 217/1, 227/5, 228/5,
 347/7, 619/3, 651/5,
 689/67, 102, 342, 358,
 792, 812.
 h.-ı cünûnîğa 125/6
 ehl-i h. 676/6
 terk-i h. 63/7, 189/6,
 260/5
 h. u 'akl 649/5
 h. u hîred 124/7
 h. u hîreddin 688/63
 h. ehliidin 287/7
 h. kit- 117/7, 446/9
 h.-nı 689/313
 h.-ım 114/2, 428/5
 h.-um 26/1, 114/2, 482/7,
 610/8, 657/5, 792
 h.-ımını 130/1
 h.-umını 130/1
 h.-ıma 289/4
 h.-uma (hırmen-i h.) 289/4
 h.-umdın 510/1
 h.-ı 68/1, 365/4, 688/106
 h.-ında 26/1
 hüşe F. başak, salkım
 h.-i 488/5
 Hüşeng F. Ö.a. Siyam bın Kiyu-
 merz'in oğlu 689/19
 huşk F. kuru kaba soğuk 422/2
 huş-mend F. akıllı 430/7
 huşsız F.T. akılsız 688/15
 huşünet A. inatçılık, kabalık,
 sertlik 641/5
 huş-yâr F. akıllı 99/7, 182/6,
 506/6
 h.-min 218/7
 huş-yârlıg F.T. akıllılık
 h.-lar 158/5

- hüt A. büyük balık, balık
burcu 90/5
- hutūt A. (hutt'in ç.) çizgiler,
yazılar, yollar 293/7
h.-ı 543/4
h.-in 6/4
- hüy F. vaveyla, çığılta
hāy u h. 44/8
- hüy F. huy 527/1
h. kıl- "alış-" 637/7
h.-ı 523/4
- huzūr R. hazır bulunma, ra-
hatlık
cām-ı h. 688/97
- hübūt A. yukarıdan aşağı
inme, düşme, uyuma 293/2
- hücec A. (hüccet'in ç.)
deliller, senetler 97/5
- hücre A. göz; odacık
h.-ne 6/4
h.-side 689/201
- hücüm A. hücum
h.-ı hāl 594/1
h. it- 159/5
h. iyle- 68/2, 74/6,
186/7, 499/2
h.-ıdın 628/7
- hükm A. hüküm, emir
h. it- 12/9, 346/4
h. iyle- 354/3
h.-i 152/2, 156/3,
363/7, 600/8, 689/8
h.-ığa 133/1, 354/6
- h.-igadur 133/5
h.-ide 428/3
- hümāyün F. mübarek, kutlu,
padişah 374/7
bāg-ı h. 193/1
baht-ı h. 94/8
- hüner F. hüner, marifet, ustalık
36/9, 46/6, 689/277, 712/1
h.-im 471/8
h.-imdin 471/9
h.-in 712/2
- hüner-ver F. hünerli 594/2
- hür- ürmek
h.-di 568/9
h.-erdin 610/3
- hürmet A. saygı 341/2, 376/7,
689/204
h. tut- 73/2
h.-im 411/7
h.-i 219/7
- Hüseyin İbrāhim A.ö.a. Hüseyin
İbrahim
nakd-i H. 689/99
- hüseynī A. Türk müziğinin en
eski makamlarından biri
263/9
reng-i h. 689/58
- Hüseynī A. ö.a. Hüseyni 689/59
- hüsn A. güzellik, iyilik 52/5,
54/4, 70/2, 79/7, 85/6,
89/8, 35/3, 103/4, 114/6,
115/4, 123/3, 126/7, 144/5,
148/1, 163/4, 179/7, 214/3,

- 255/5, 256/2, 371/2,
412/5, 496/3, 513/3,
554/1, 578/7, 587/6,
599/5, 600/7, 607/2,
633/3, 658/4, 666/3,
670/8, 671/8, 798, 817
h.-i cemāl 686/2
h.-i cihān-ārādın 688/12
h.-i kelāmın 19/7
h.-i mecāzī 695/1
h.-i rūh-efzā 12/2
h.-i rüz-efzūn 636/3
bahār-ı h. 554/2
ehl-i h. 544/2
sultān-- h. 41/7, 574/3
nev-bahār-ı h. 647/6
zekāt-ı h. 323/3
h.-ğa 140/6, 637/5
h.-de 64/4
h.-din 103/8
h.-üm (mir'āt-ı h. 244/4
h.-üm mü 256/9
h.-in 327/3
h.-ün 52/3, 315/2-3,
327/3, 404/3, 533/3, 616/3,
683/15, 686/3
h.-ün (cālem-i h.) 26/4
h.-ün (mir'āt-ı h.) 23/1,
244/4
h.-ün (şu'le-i h.) 528/4
h.-üne 206/1, 315/5,
392/3, 538/5
h.-ünga 421/1, 511/6, 581/3,
686/2
h.-ünge 315/5, 511/6
h.-ünde (tecelli-yı h.)
547/4
h.-i 117/1, 128/3, 140/2,
156/3, 162/1, 263/4, 496/7,
603/2, 683/1-4, 689/65,
738/1
h.-inin 223/1-4, 226/3
h.-in 171/6, 336/1, 437/7
h.-ini 169/7, 299/3
h.-ini (kemāl-i h.) 672/4
h.-iğa 56/1, 399/7, 459/3,
477/3, 664/1
h.-idin 86/1, 240/6, 377/1
h.-idin (istiğnā-yı h.)
683/11
h.-içe 168/4
hüsrev F. padişah, hükümdar
h.-i hāver güneş 110/2
Hüsrev F. ö.a. Hüsrev 689/259
H.-i gerdün-rif'at 689/144
H.-i 401/7
Hüsrev-i Gāzī F. ö.a. Hüsrev-i
Gazi 467/7
Hüsrevliĝ F.T. Hüsrev gibilik
H.-in 546/5
hüveydā F. açık, apaçık, belli
122/1, 447/2, 642/11
hüzni A. sıkıntı, gam, keder
678/2
cālem-i h. 689/256
h.-in 737/1
h.-idin 167/9

I

- Il-dikkat etmek; dikkate almak; almak; hücum etmek, saldırmak
 1.-madım (közümge 1.) 433/4, 665/5
 1.-dı 620/3
 1. (közge 1.) 533/7, 672/3
 1.-ma (közümge 1.) 625/6
 1.-ğu 248/7
 1.-mas idim 440/3
- ılan yılan
 1.-dur 178/6
- ılığ sıcak, kızgın, hafif sıcak 309/7
 ıssığ 1. 315/7
- ıllık yıllık, senelik yüz miğ 1. yol 488/3
- inan- inanmak 326/3
 1.-ma 218/5
 1.-may-sin 571/6, 572/6
- inanmaslık inanmazlık, inanmama
 1.-ka 171/7
- ır- ayırmak, engellemek (krş. ayır-)
 1.-man 552/3
- ıraq uzak 4-8/3
 1. kil- 343/6
1. tüş- 354/7
 1.-rak 324/2
 ıırāk A. musiki makamlarından 485/9
 āheng-i 1. 689/57
 1. āhengi 239/7
 ırçat- M. sırtmak, gıcırdatmak (krş. ırçay-)
 1.-madı 266/2
 ırçay- M. sırtmak, gıcırdatmak (diş)
 1.-madı 266/2
 ırçayt- M. sırtmak gıcırdatmak (diş) (krş ırçat-, ırçay-)
 1. -ıp 460/7
 ısfahānī F. Türk müziğinin en eski makamlarından biri 689/271
 ısığ sıcak, sıcaklık, hararet 309/3, 315/1, 689/349
 1. iyle- 309/1
 1.-ı 309/1
 ısıt- ısıtmak
 1.-ğanka 307/3
 1.-ğanda 307/3
 1.-kanı 307/3
 ısıtma sıtma, hastalık ateşi 103/2
 ıslāh A. iyileştirme, düzeltme 331/7
 ıssığ/k sıcak (krş. ısığ) 86/4,

215/7, 309/7, 324/5
 1. ılığ 315/7
 ışılāhāt A. tabir, terim
 1.-1 319/2
 ışk A. aşk 1/9, 19/5, 26/2,
 33/4, 48/8, 54/4,
 59/5, 60/7, 92/8,
 98/1, 119/6, 125/1,
 129/3,5 .-8, 133/1
 135/2, 142/3, 145/1,
 146/4, 153/1, 169/5,
 170/5, 178/1, 182/6,
 255/5, 288/4; 289/1,2;
 325/1,2; 329/1.-9;
 461/1, 493/1, 4,6;
 496/2, 497/4, 499/5,
 503/4, 506/5, 521/7,
 522/7, 523/5, 525/9,
 528/1, 529/1, 536/3,
 542/4, 577/2, 582/1,
 586/5, 588/2, 590/1,
 599/7, 608/6, 615/7,
 620/2, 631/1, 645/1,
 652/1, 654/5, 658/4;
 662/2, 664/1,2, 6;
 665/7, 667/7, 669/8,
 670/8, 679/8, 682/12,
 686/15, 689/362, 694/1,
 795, 802, 803, 817,
 820
 1.-1 belā- engiz 662/3
 1.-1 ğālib 257/7

1.-1 ḥakīkī 725/1
 1.-1 kāmīlğa 593/4
 1.-1 mecāz 263/7
 bāde-i 1. 689/359
 delīl-i 1. 664/5
 derd-i 1. 541/8, 590/2
 devā-yı 1. 512/5
 devr-i 1. 172/4
 ehl-i 1. 144/4, 496/3, 650/3,
 687/5
 ğam-ı 1. 59/2
 ḥarābāt-ı 1. 322/8
 kāfir-i 1. 642/7, 681/75,
 683/17, 688/28
 mantıq-ı 1. 387/7
 mekteb-i 1. 135/6
 nükte-i 1. 507/4
 sāki-yi 1. 604/1
 seyl-i 1. 34/4
 sipāh-ı 1. 662/5
 şehīd-i 1. 678/4
 şer'-i 1. 681/49
 tarīq-i 1. 531/1
 1. ehliniñ 610/7
 1. ehliğa 31/3
 1. ehlin 17/4
 1. iliniñ 677/2
 1. mülki 69/7
 1. naqdi 95/6
 1.-niñ 90/3, 164/3, 450/6,
 630/5
 1.-ni 415/3

- '1.-nı (ehl-i '1.) 154/9
 '1.-ka 214/3
 '1.-da 59/3, 557/4, 673/7
 '1.-dın 169/6, 541/5,
 622/4, 662/8, 688/23,
 695/2,
 '1.-dındur 81/2, 338/9
 '1.-ım 140/2, 167/6, 168/4,
 297/5, 327/3, 434/5,
 520/3, 573/1, 628/6,
 685/11, 689/383
 '1.-ım (derd-i '1.) 689/361
 '1.-ım (sırr-ı '1.) 209/2
 '1.-ım (vādi-yi '1.) 596/3
 '1.-ımını 26/8, 357/3, 538/7
 '1.-ımını (renc-i '1.) 222/4
 '1.-ımğa 162/4
 '1.ımğa (defter-i '1.) 178/5
 '1.-iñ 14/1, 56/2, 68/1, 190/4,
 195/3, 206/5, 236/2, 244/4,
 251/2, 284/1, 388/4, 504/2,
 505/4, 529/4, 558/5, 586/2,
 608/3, 612/2, 633/3, 651/5,
 685/14
 '1.-iñ ('ālem-i '1.) 688/49
 '1.-iñ (derd-i '1.) 685/2
 '1.-iñ (hengāme-i '1.) 153/7
 '1.-iñ (rāz-ı '1.) 214/4
 '1.-iñ (sırr-ı '1.) 88/4
 '1.-iñ (terk-i '1.) 331/3
 '1.-iñ (ğark-ı muh̄it-i '1.)
 2/2
 '1.-iñ (mey-i '1.) 7/5
 '1.-iñniñ 236/2
 '1.-iñni 357/3, 368/7
 '1.-iñni (h̄urde-i '1.) 360/3
 '1.-iñni (sırr-ı '1.) 219/4
 '1.-iña (bādiye-i '1.) 5/7
 '1.-iña (hevā-yı '1.) 680/1
 '1.-iñğa 219/4
 '1.-iñda 1/7, 119/2
 '1.-iñdın 168/5, 221/2, 291/3
 629/5
 '1.-ı 11/9, 17/4, 146/5,
 205/7, 248/4, 318/7,
 414/7, 530/2, 553/1,
 631/7, 688/20
 '1.-iñiñ 85/3
 '1.-in 36/9, 55/1, 169/3,
 287/4, 530/4
 '1.-in (dāğ-ı '1.) 249/5
 '1.-in (sırr-ı '1.) 209/9
 '1.-in (tahte-i '1.) 110/6
 '1.-ini 167/5, 350/8, 415/3,
 523/7, 527/2, 570/5
 '1.-ini (gevher-i '1.) 3/1
 '1.-iğa 113/1, 263/7
 '1.-ıda 12/5, 28/2, 45/1,
 99/6, 121/1, 147/1, 167/3,
 177/2, 187/3, 248/2, 255/2,
 375/2, 526/5, 546/3, 552/7,
 561/3, 593/2, 624/5, 651/6,
 683/7, 689/363
 '1.-ında 167/3
 '1.-idın 55/7, 69/7, 120/2,
 223/8, 248/3, 299/6, 371/2,
 446/5, 503/7, 681/47, 688/2
 '1.-idın (şerār-ı '1.) 40/3

- ‘ı.-ıdındur (Jerd-i ‘ı.) 444/3
 ‘ışk-bāzlıĝ A.F.T. aşık görünmek, kendini aşık göstermek
 ‘ı. kı1- 728/1
 itlāk A. bir kelimeyi belirli bir anlam vermeden söyleyivermek; bırakmak
 1.-1 625/6
 ‘ıtr A. güzel koku 659/1
 1.-1 rūḥ-efzā 586/3
 1.-1 98/2, 176/1, 268/1, 482/8, 601/3
 1.-ını 476/4
 1.-ıdın 536/6, 577/1, 628/4, 689/56
 ‘ıvaż A. bedel, karşılık 689/285
 ‘ı.-1 iyeler 288/2
 ‘ıyādet A. ziyaret etme; hatırsorma 224/2, 359/5
 ehl-i ‘ı. 79/2
 ‘ı. iyle- 30/3
 ‘ıyān A. belli, açık, ortada
 37/1, 42/5, 385/5, 595/3, 689/281
 ‘ı. bol- 306/1, 326/6, 336/5, 597/5, 673/3, 681/94, 682/198, 721/2
 ‘ı. it- 87/5, 686/7
 ‘ı. iyle- 96/6, 397/2
 ‘ı. kı1- 36/9, 84/6, 97/6, 298/3, 352/1
 ‘ı. ol- 6/2
 ‘ı. irmes 686/8
 ‘ı.-dur 143/2, 204/1
 ‘ıyār A. altın, gümüş ve başka madenlerin karışma derecesi 141/5
 ‘ızam A. gözde; büyüklük; fevkalade; kederli
 ‘ı.-ın 111/3
 ızhār A. belirtme, gösterme, ortaya çıkarma 653/1, 735/2
 1.-1 cemāl 225/5
 1.-1 hicāb 156/2
 1.-1 kelām kı1- 387/6
 1.-1 pend 274/8
 1. bol- 651/6
 1. it- 59/5
 1. iyle- 506/1, 687/3, 688/60
 1. kı1- 48/2, 291/2, 687/28, 768
 1.-1 124/3, 154/1, 405/2
 1.-ını 628/6, 788
 ızlāl A. azdırma, doğru yoldan çıkarma
 1. it- 8/3
 ıztırāb A. acı, ıstırap 16/1, 171/3, 264/2, 341/9, 526/3, 639/3
 1. it- 43/5, 430/2
 1. iyle- 63/3, 537/4, 583/5
 1.-ımdın 792
 1.-ıngā 674/1
 1.-1 163/2
 1.-ında 26/2
 1.-ıdın 359/3, 481/1
 1.-ī 441/2
 ıztırār A. çaresizlik, mecburiyet
 1.-ında 26/2

i

i- imek, olmak, mevcut	683/22, 686/7, 687/5, 689/30
olmak (krş. ir-)	716/2, 739/4, 747/ 827
imes-min 490/1, 515/4	imes idi 2/2
imen 10/2, 185/5, 808	imes irdi 18/3, 313/2, 688/3
imes-sin 39/5, 49/6	imesdür 207/1
imes 5/7, 7/6, 15/5, 16/1,	imestür 103/5, 114/2, 118/3,
17/7, 19/7, 23/1, 27/4,	174/6, 188/3, 221/3, 279/7,
28/1, 4, 7, 43/4, 52/4,	293/3, 296/8, 300/3, 319/1,
52/5, 56/8, 61/4, 71/3,	341/8, 396/6, 559/4, 560/4,
86/2, 91/5, 97/4, 106/2,	567/5, 578/4, 617/4, 622/1,
113/4, 115/3, 118/2,	671/1, 686/7, 688/25, 697/2,
6, 120/1, 124/4, 131/7,	707/5, 727/1, 801, 815
138/8, 139/7, 144/2,	imes turur 691/2
145/4, 152/4, 169/6,	imesler 382/5, 650/3
184/5, 189/5, 203/7,	idim 16/4, 46/3, 108/3,
206/5, 225/2, 229/3,	129/4, 229/8, 336/7, 343/1,
238/1.-9, 240/1,.-7,	429/5, 440/1.-7, 457/4,
243/5, 244/1,-7,	511/7, 596/1, 681/58, 688/51
248/1.-7, 249/1.-7,	idiş 368/1.-7, 381/1, 406/3,
253/3, 301/3, 302/3,	533/2, 663/2, 689/251, 285
308/4,5, 322/5, 324/3,	idi 2/2,3, 21/6, 48/9, 53/1,
344/2, 349/1, 368/7,	61/7, 73/8, 94/6, 106/5,
381/2, 414/1, 419/2,	117/2, 119/1, 125/2, 131/5,
428/6, 442/6, 488/4,	135/1, 218/2, 221/5, 224/4,
516/10, 519/4, 7,	264/6, 269/4, 328/2, 349/3,
521/5, 526/5,8, 529/3,	367/4, 414/4, 420/4, 425/4,
7, 531/1, 532/5,	429/4, 437/2, 440/2, 466/1,
539/3, 545/6, 560/2,	469/6, 499/6, 519/3, 522/6,
591/8, 594/7, 595/9,	554/2, 578/6, 582/1, 583/7,
599/6, 601/5, 611/8,	589/5, 593/2, 623/1, 651/1,
615/3, 618/4, 619/5,	8, 657/1,-7, 665/1, 671/5,
639/4, 640/3, 659/4,	681/8, 687/2, 688/31, 53,

- 95, 103, 689/51, 273,
 /13/1, 723/2, 737/1,
 739/1, 824, 825
 idiler 119/3, 532/2,
 544/5
 imiş-sin 283/7, 401/5,
 581/5, 674/5
 imiş 40/4, 58/5, 59/7,
 77/4, 101/4, 152/7,
 182/1, 254/2, 256/1.-9,
 257/1.-9, 280/1.-7,
 283/1.-7, 288/3, 395/6,
 457/1.-7, 515/5, 535/5,
 583/5, 677/4, 688/76, 798
 imişler 107/5
 isem 121/4, 132/4, 217/6,
 241/8, 309/4, 503/4
 isen 72/4, 73/2, 10, 77/7,
 79/2, 82/5, 95/8, 254/9,
 320/1, 328/7, 373/9,
 407/2, 420/8, 607/7,
 621/6, 630/6
 ise 7/7, 30/7, 73/5,
 94/9, 95/4, 99/8,
 101/7, 106/7, 118/1,
 145/4, 269/1, 299/5,
 303/4, 320/4, 343/2,
 351/7, 355/7, 491/2, 516/6,
 534/2, 560/1, 597/6,
 639/2, 667/6, 673/1,
 689/37, 232, 442, 712/2
- iken 45/7, 150/1, 151/3,
 198/7, 489/11, 595/4,
 ikenin 471/3
 ikende 448/6, 636/7
 ikendin 250/3, 256/4
 ikençe 289/2
 ikendür 599/7, 671/3
 igeç 686/21
 ‘ibādet A. ibadet 79/5, 327/7
 ‘i. kı1- 411/7
 ibhām A. açıklamama, sözün anla-
 şılamayacak derecede kapalı
 olması i.-ıda 20/8
 iblīs A. şeytan, hilekar 393/7
 İbn-i Hüseyin A. Ö.a. İbn-i
 Hüseyin 689/110
 ‘ibret A. kötü bir hadiseden alı-
 nan ders, tuhaf 178/9,
 449/6
 ‘i.-i dehr 673/7
 ‘i. al- 82/3, 159/2, 350/1
 ‘i.-im 411/6
 ibrik A. ibrik
 i.-ı mey 272/6
 ibtidā A. ilk olarak, başlangıç
 i. kı1- 330/3, 525/9
 i.-sıdın 525/9
 ibtilā A. bir şeye aşırı düşkün-
 lük
 i.-sında 26/1
 i.-sıdın 525/8,9

- i.-dur 460/4
- icād A. vücuda getirme, yeniden
bir şey çıkarma 125/7,
387/10
- i'cāz A. aciz bırakma, şaşırtma,
mucize sayılacak kadar
düzgün söyleme 572/4
i.-ını 588/60
i.-dur 167/4
- icrā A. akıtma, bir işi
yürütme, bir müzik parçasını
çalarak gösterme
i.-sı 4/5, 600/8
- ictināb A. sakınma, çekinme,
uzaklaşma 411/3, 622/7
i.- bol- 16/7
i.-inğa 674/3
- iç- içmek
i.-er-min 22/6, 485/6,
574/1, 645/1, 681/72
i.-er 86/8, 592/2, 689/389
i.-er-biz 262/5
i.-medim 596/1
i.-tiğ 160/3, 486/6
i.-tiğ mü 408/1
i.-ti 53/4, 330/6, 553/2
i.-miş-min 83/7, 559/5,
625/1
i.-key-min 466/6
i.-ke-sin 110/8
i.-key 536/3
- i. 59/7, 128/9, 178/7,
184/2, 237/7, 428/9, 432/6,
491/6, 602/8, 636/6, 689/75,
689/220
i.-me 472/7
i.-kil 472/7, 542/6, 645/6,
670/7
i.-dik 160/3
i.-tik 160/3, 689/69
i.-sün 689/128
i.-iğ 108/3
i.-sem 28/5, 201/6, 250/6,
538/6, 611/8, 689/116,
413
i.-mesem 101/5, 502/6
i.-se 29/3, 72/7, 106/5,
154/8, 345/7, 381/4, 388/7,
514/6, 573/4, 689/87,
689/104, 689/187
i.-mese 53/5, 222/7
i.-seler 210/8
i.-erge 16/6, 139/7
i.-erde 67/5, 184/3, 495/6
i.-erdin 278/4
i.-mestin 57/8

i.-ken 45/7, 51/6, 142/8,
617/6, 689/102
i.-mekenge 7,5
i.-kende 89/7
i.-keç 489/9

- i.-keli 191/1, 261/8,
266/3, 649/5, 689/108,
702/1
- i.-küçe 689/56
- i.-iben 30/5, 45/6
- i.-ip 44/9, 63/6, 7,
73/3, 82/7, 108/8,
347/1, 582/5, 608/7,
641/7, 642/9, 681/13,
682/2, 688/10, 689/91,
443
- i.-mey 17/6, 681/71
- i.-meyin 573/4
- i.-mes 391/2
- i.-ip-sin 561/4
- i.-küm 618/8
- i.-megüm 510/6
- i.-kün 77/5
- i.-mek 48/5, 61/8,
106/3, 268/2, 533/1,
634/4, 638/1, 681/71,
683/22
- i.-mekke 449/9, 681/64,
682/4
- i.-mekte 688/91
- iç iç 188/2, 337/8, 389/7,
595/2
- i.-im 26/2, 149/6,
267/5, 651/1
- i.-imniç 595/2
- i.-imni 629/3, 689/318
- i.-ime 616/4
- i.-imge 178/2, 616/4
- i.-imde 36/4, 117/5, 157/5,
446/5, 448/3, 794
- i.-inç 360/6
- i.-inçde 179/6
- i.-i 144/3, 188/2, 563/1
- i.-in 339/7, 586/5, 681/37
- i.-ige 322/1, 689/133
- i.-ide 204/1, 206/5, 493/6,
562/2, 689/106, 186, 374
- i.-idin 173/7, 473/2
- i.-inde 7/5, 9/2, 16/6,
26/5, 61/9, 86/8, 91/2,
100/7, 137/4, 181/2, 188/2,
206/5, 343/3, 457/3, 470/7,
628/5, 672/7, 689/355, 693/1
- i.-indeki 218/7
- i.-indin 473/2
- i.-idür 337/8
- i.-imizdin 293/6
- içkeri içeri 374/3, 615/6, 687/23
- i.-din 27/5
- içmeklik içme 511/5
- içre içinde 1/9, 2/7, 3/2, 3/6,
3/8, 13/3, 16/6, 17/2, 20/3
21/4, 24/5, 26/9, 31/3
46/7, 55/5, 59/2, 62/8,
65/5, 68/4, 69/10, 71/2,
4, 82/4, 84/4, 87/9, 90/3,
96/8, 106/6, 107/6, 108/4,
110/6, 113/4, 117/2, 118/1,
127/2, 128/2, 9, 129/1,

133/1,7, 137/6, 144/1,
 145/6, 146/4, 148/1,
 149/4, 153/4, 169/1,3,
 170/5, 171/3, 180/1,
 210/7, 214/7, 245/3,
 255/6, 256/3, 262/6,
 317/2, 320/6, 321/1,
 322/1, 324/4, 325/2,
 339/3, 344/6, 350/6,
 365/6, 381/2, 385/6,
 417/7, 418/1, 425/1,
 428/9, 460/3, 486/6,
 494/1, 496/3, 498/5,
 499/5, 507/7, 520/6,
 521/6, 522/1, 526/7,
 529/1, 530/1, 532/5,
 535/3, 538/3, 546/6,
 554/1, 560/1, 574/3,
 576/6, 584/5, 586/3,
 591/1,9, 595/5, 598/1,
 9, 602/2, 603/3, 605/7,
 606/2, 610/7,9, 611/8,
 613/4, 616/1, 620/4,
 621/1, 624/4, 625/5,
 627/1, 635/6, 636/4,
 647/7, 649/1, 652/5,
 653/5, 655/3, 660/8,
 662/6, 664/1, 665/5,
 670/9, 671/2, 677/1,
 679/8, 680/9, 681/21,
 28,31,34,45, 682/12,
 683/14, 686/9, 687/5,
 688/19, 49,689/47,61,
 166,219,336,396, 691/2,
 695, 703/1, 733/2,
 752,811,826

i.-sin 271/8, 689/174
 i.-dür 113/5, 149/9, 383/7,
 419/6, 630/7
 içür- içirmek
 i.-se 16/7, 45/6
 i.-üp 689/449
 İd A. bayram 613/7,8,9
 şahid-ı i. 479/3
 şām-ı i. 456/4
 İ.-i ekberdür 'aretesi Cuma'ya
 rastlayan Kurban Bayramı'
 613/9
 İbār A. talihsizlik, düşkünlük
 681/88
 şāl-ı i. 247/2
 i.-ının 62/4
 i.-ıdın 619/4, 681/84
 İd-gāh A.F. bayram yeri 494/1
 idrāk A. anlayış, yetişme,
 olgunlaşma 169/7
 i. iyle- 653/1, 695/2
 i. kıı- 688/19
 i.-im 430/6
 i.-i 491/6, 680/9
 İdrīs A. ö.a. peygamber adı 686/1
 iffet A. namus, temizlik
 i.-indindür mü 205/2
 iflās A. bitirme, tüketme
 i.-dın 99/6
 ifrāt A. aşırı gitme 200/7
 i. it- 282/4
 ifşā A. açığa vurma
 i. iyle- 338/1,6
 igeek ege, törpü
 i.-ler 582/3
 iger- eğirmek, dönmek, takip etme
 i.-ür 349/2

- igil- eğilmek
i.-di 136/5, 683/19
- ig(i)n sırt
i.-ime 624/1
i.-imge 634/7, 688/63
i.-imdin-533/6, 577/6
i.-i 340/5
i.-ige 449/9, 522/9,
726/2
i.-ide 206/7, 279/3,
683/4
i.-idin 36/8
i.-indin 36/8
- igir- egirmek
i.-di 96/11
- igme eğilmiş, iki kat olmuş
198/7, 224/6, 418/4
- igne igne 24/4, 369/6,
373/6, 386/1
i.-ler 689/373
i.-si 229/2, 470/5, 667/6
i.-sin 344/2
- igri eğri 232/5, 477/3
i.-din 232/6
i.-dür 563/2
- igrilik eğrilik 232/6, 340/3,
563/6
- igrim su çevrintisi; kale du-
varı, hisar burcu 356/6
- iḥāṭa A. bir şeyin etrafını
çevirme, sarma, kuşatma,
tam kavrayış
i. iyle- 349/6
- iḥdās A. meydana getirme
i. kıl- 93/1,7
- iḥfā A. gizleme
i. iyle- 338/1
i.-sı 154/1
- iḥlās A. bağlılık, doğruluk,
içten dostluk 125/9, 288/7
'arż-ı i. 282/6
- iḥmāl A. aldırmama, terketme,
bırakma 499/7
i. it- 495/6
i. kıl- 108/6
- ihrac A. çıkarma 96/7
- iḥrām A. hacıların Kabe'yi tavaf
için Mekke haricinde örtün-
dükleri dikişsiz bürgü
i. bağla- 5/7, 82/5
i.-im 420/9
i.-iğa 370/7
i.-ıda 362/7
- iḥsān A. bağış, iyilik etme 4/2,
19/7, 238/7, 324/7
maḥż-ı i. 264/5
i. iyle- 414/8, 477/11
i. kıl- 570/8, 617/6
i.-im (cām-ı mey-i i.) 414/8
i.-dur 136/9
i.-ı 798
i.-ıda 690/4
i.-idin 754
- iḥsās A. duyurma, sezdirme
i.-idin 491/6
- iḥtilāṭ A. karışma, katışma,
karşılaşıp, görüşme 295/2

ihtimāl A. ihtimal 594/7,

611/1,11

i. tap- 379/4

i.-i 707/1

i.-in 380/4, 541/4

i.-idür 201/8

ihtimām A. özenme, dikkat ve

gayretle çalışma

i. iyle- 446/8

i. kı1- 686/16

i.-ımdın 484/7

i.-ı 689/176, 815

i.-ıdın 482/10

ihtirāk A. tutuşup yanma; bir
gezegenin güneşe yaklaş-
ması

i.-ı 150/4

ihtirāz A. sakınma, çekinme,
korkma 226/6, 263/8

i. it- 311/7

i. iyle- 214/2

i. kı1- 219/2

ihtisāb A. hesap sorma;

sorumluluk 681/7

i. it- 16/4

i. iyle- 706/2

ihtişāş A. uzmanlık 284/1.-7

i. it- 284/6

ihtiyāc A. ihtiyaç, gereklik

98/1, 324/4

i.-ımnı 98/7

i.-ı 98/6

ihtiyār A. seçme, kendi arzusuyla

hareket etme; yaşlı 15/1,

105/3, 136/9, 157/4, 272/6,

601/8, 627/6, 679/8, 689/432

i. it- 3/, 570/5, 820

i. kı1- 141/1, 683/6, 687/22

ı0-ım 20/6, 165/4, 166/2,

506/7, 681/59

i.-ımğa 570/5

i.-umda 26/8

i.-ıı 311/6

i.-ı 4/8, 539/1

i.-ığa 534/5

i.-ında 26/8

ihtiyārī A. red veya kabulü

isteğe bağlı

i. (‘inān-ı i.) 532/4

ihtiyāt A. sakınma; tedbirli
bulunma

i. iyle- 295/4

ihyā A. canlandırma, can verme

135/1, 642/8, 656/6

i.-yı enfās-ı Mesīhā 255/3

i. kı1- 777

i.-sı 689/258

i.-sıdın 491/6

ik- ekmek, serpmek

i.-tim 190/4, 491/4

i.-tiı 384/5, 470/3

i.-ti 699/1

- i.-mişem 514/1
 i.-meñ 178/7
 i.-ip 471/7
 i.-keli 154/7, 305/5
 iķāb A. eza, cefa, azap 45/9
 iķbāl A. baht, talih, arzu,
 istek; mutluluk 613/7,
 689/398
 i.-i lebi 548/7
 gül-şen-i i. 233/1
 mihr-i i. 689/205
 i.-im (nāme-i i.) 704/1
 i.-imğa (şubh-ı i.)
 617/3
 i.-i 255/5, 599/7,
 619/4
 i.-iniñ 62/4
 i.-in 336/1
 i.-ini 688/27, 689/146
 i.-iğa 262/4
 i.-ide 586/2
 i.-idin 278/6, 689/105
 iķdām A. gayret ve sebatla
 çalışma 688/2
 ikev ikisi, her ikisi 48/4,
 405/2, 531/1, 532/5,
 546/7, 563/5, 566/4,
 689/124, 128
 i.-niñ 689/230
 i.-din 239/2
 ik(k)i iki 6/9, 7/1, 11/7,
 12/7, 19/3, 46/1, 47/2,
 51/4, 62/1,5, 64/2, 79/4,
 104/1, 115/3, 137/5, 143/1,
 3, 149/5, 155/1, 160/1,
 168/2, 183/1, 194/4, 205/1,
 223/7, 242/6, 284/2, 296/2,
 323/1, 337/3, 345/4, 360/2,
 391/4, 409/7, 419/2, 432/1,
 486/2, 498/6, 502/6, 525/2,
 7,8, 528/1, 531/4, 535/1,
 539/4, 540/5, 558/3, 561/4,
 572/1, 613/8, 617/2, 626/2,
 634/2, 639/2, 662/4, 665/4,
 686/4, 689/117, 247, 386,
 691/2, 735/1, 736/2, 754,
 763, 823
 i. ālem 337/6, 498/8
 i. cihān 7/2
 i. köz 23/5
 i. yandın 62/8
 bir i. 112/5, 265/3, 299/6,
 571/4, 689/221
 i.-nin 344/4
 i.-ni 277/4, 689/117
 i.-ge 689/19
 i.-din 533/2, 552/4
 i.-mız 602/3
 i.-mizge 634/2,4
 i.-ñiz 91/6
 i.-si 689/123, 199, 763
 i.-sin 147/3, 293/3, 403/6,
 689/33
 i.-sidin 555/4, 642/11,
 725/2

- ikin acaba; mı 8/3, 38/1,
 61/4, 84/4, 142/6, 151/3,
 163/1, 165/5, 177/5,
 198/7, 226/3, 231/2,
 238/8, 264/2, 290/1,
 290/7, 291/2, 297/4,
 337/7, 344/5, 380/3,
 497/1, 500/1.-7, 513/1.-7,
 570/6, 595/4, 683/13,
 688/83, 689/119, 122, 390
 i.-sin (sin i. mü) 18/7
 ikkilik ikilik 62/5
 iklīm A. ülke
 yılttı i. 689/284
 i.-idin 419/8, 652/3
 iksir A. iksir
 i.-i 316/2
 iktiḥāl A. sürme çekme, çe-
 kinme
 i. bir- 384/3
 iḳtiżā A. gerekme, ihtiyaç
 i.-yı çerh 646/6
 il el (krş. ilig)
 i. çik- 698/2
 i. tut- 80/1
 i.-ni 336/7
 i.-ge 509/2
 i.-din çıkar-648/5
 i.-inçe 543/6
 i.-indin 460/9
 i.-ide 567/5
 i.-idin 5/3, 381/4, 641/7,
 689/182
 il el, yabancı; başkası; halk,
 ülke 9/4, 15/6, 21/7, 30/5,
 42/9, 70/1, 91/1, 99/9,
 102/9, 126/1, 130/2, 153/1,
 170/3, 174/4, 178/9, 191/5,
 193/5, 209/7, 234/5, 244/3,
 292/2, 317/3, 342/2, 358/4,
 387/8, 416/3, 433/4, 459/3,
 4, 460/8, 488/7, 491/2,
 494/2, 497/5, 503/2, 523/3,
 506/1, 532/2, 4, 535/2,
 550/1, 559/2, 7, 561/7,
 569/1, 8, 586/5, 600/7,
 605/3, 612/2, 619/9, 621/4,
 624/4, 648/3, 649/6, 657/1,
 2, 659/6, 672/6, 675/3,
 681/76, 683/17, 685/20,
 687/27, 689/52, 180, 298,
 705/1, 732/2, 742, 747,
 748, 761, 762
 i.-niç 154/5, 336/4, 712/2,
 811
 i.-ni 19/5, 44/5, 56/7,
 72/9, 80/5, 147/4, 150/8,
 220/2, 332/3, 342/4, 377/11
 393/2, 424/5, 431/7, 2,
 509/2, 557/9, 566/1, 665/6,
 689/103, 690/4, 758

- i.-ge 50/2, 57/6,
59/5, 77/3, 91/5, 93/3,
132/6, 149/8, 168/7,
204/7, 209/9, 253/2,
313/1, 332/6, 338/3,
379/1, 387/5, 401/1,
443/2,4, 450/2, 522/7,
523/3, 528/6, 578/3,
587/7, 598/8, 604/1,
676/2, 689/1, 40,235,
753, 754, 767, 798/809,
i.-de 76/3, 91/2
i.-din 41/7, 70/8, 91/2,
98/1, 104/7, 109/4,
153/7, 263/8, 354/4,
412/5, 598/1, 652/8,
687/28, 767
i.-i 108/6, 119/3,
132/6, 139/3, 177/7,
314/5, 334/5, 379/3,
425/9, 488/1, 506/4,
561/6, 637/4, 642/7,
689/411
i.-iniḡ 614/6, 677/2
i.-in 228/5, 461/2,
689/226
i.-ini 320/2, 414/8
i.-ige 7/2, 45/4, 84/2,
284/1,3, 700/1, 709/1
i.-ide 133/6, 284/3,
423/8, 689/268
i.-inde 581/5,
i.-idin 53/7, 56/8, 83/7,
126/7, 255/8, 379/6, 405/3,
7, 656/5, 684/11, 688/50
‘ilāc A. ilaç, çare 54/3, 199/6,
308/5, 512/7, 570/7, 576/3,
681/78, 689/339
‘i.-i za‘fım 524/8
‘i. ıyle- 258/2
‘i. kı1- 352/4, 676/3
‘i.-i 222/5, 446/11
‘i.-in 353/7, 523/4, 681/97
‘i.-ını 139/2
‘i.-ıda 134/1
‘i.-ımnı 364/2
‘i.-ımğa 149/7
‘i.-ımdın 544/5
‘i.-ı 248/5
ilāh A. Tanrı, Allah
ilāhī A. Allah'a mensup; ey
Allah'ım; bu ne hal 42/9,
81/7, 88/8
i‘lām bildirme, anlatma
i. it. 689/231
ilā-ḡāye A. sonuna kadar 572/8
ildam çabuk, seri; ileri; keskin
529/8, 570/6
ile- elemek
i.-y 495/5
ile ile, birlikte (krş.bile, birle)
1/2, 2/1,2, 5/5, 8, 8/8,
15/3, 23/7, 32/3, 34/6,
41/2, 54/1, 17/9, 58/3,

61/7, 64/3, 65/5, 66/1,
 68/4, 69/5, 73/5, 80/4,8,
 89/1, 91/1, 96/11, 97/2,
 104/6, 119/6, 125/9,
 133/2, 135/2, 137/6,
 139/2, 142/2, 143/1,4,
 146/5,7, 170/2, 180/1,
 183/6, 188/7, 191/3,
 192/5, 200/7, 222/3,
 231/3, 284/6, 292/1,
 293/1, 300/3,4, 316/8,
 329/7, 334/7, 342/1,
 381/5, 416/5, 421/2 (,
 422/2, 429/2, 432/5,6,
 442/1, 448/2, 469/7,
 486/6, 490/1,2, 491/7,
 502/2, 516/8, 519/6,
 520/1, 523/6, 525/3,
 526/2,4, 527/5,6, 529/6,
 531/4, 539/2, 557/9,
 558/7, 563/6, 569/5,
 573/3, 576/1, 11, 578/4,
 580/3, 581/4, 582/1, 7,
 583/3, 594/1, 7, 586/4,
 591/8, 625/4, 628/7,
 630/4, 635/1, 636/2,
 640/4, 642/6, 649/3,
 652/2, 654/6, 667/1,
 670/8, 688/4,96, 101,
 109, 689/16, 689/19,
 28,33,34,37,83,114,
 149,156,170,172,203,
 377,691/1.

716/2, 721/2, 722/2, 723/3,
 728/1, 729/2, 730/2, 738/1,
 739/2, 749/195, 802
 ilen ile; birlikte 73/11
 iley yan, huzur; etraf
 i.-imge 739/2
 i.-imde 681/6
 ilgeri ileri 615/4, 672/9
 ilhāh A. ısrar etme, direnme
 i. it- 106/3
 il(i)g el (krş.il) 154/8, 342/1,
 481/1, 502/2, 625/3,
 701/2, 761
 i. bir- 341/1, 366/2
 i. çık- 217/3, 821
 i.sun- 445/3
 i. sür- 485/5
 i.- tut- 344/8, 681/95
 i. yu 821
 i.-ni 663/4, 761
 i.-ge 39/9, 128/4, 543/6,
 702/2
 i.-din 197/5, 311/6, 662/8
 i.-din bar- 681/59
 i.-din bir- 454/4, 460/9
 i.-i din koy- 29/6
 i.-im 296/6
 i.-im çık- 63/4
 i.-im tut- 366/2
 i.-imni 502/6, 689/405
 i.-ime 53/8, 244/6, 583/4,
 648/5
 i.-ime kil- 99/1

- i.-ime kir- 99/2
i.-imge 103/7
i.-imde 451/1, 473/8,
681/6, 10,20,30,33,
40,50, 60,70,80,90,100
i.-imdin 157/4
i.-in 273/4, 597/3
i.-inî 462/7
i.-inçedür 449/4
i.-i 197/5, 215/1, 584/5,
630/3, 689/104
i.-inin 236/5, 282/2, 595/5
i.-in 583/6
i.-ini 250/6, 591/9,
701/1
i.-ige 49/2, 221/5, 275/2,
362/2, 502/4, 726/2,
807
i.-ide 4/8, 43/8, 45/6,
129/3, 139/4, 154/4,
203/6, 206/7, 221/5,
257/7, 272/8, 477/6,
502/3, 688/108, 689/349,
778
i.-idedür 275/2, 502/3
i.-idin 70/1, 83/3, 116/5,
154/4, 189/4, 259/1,
348/7, 427/1,6, 502/1.-7,
518/1, 532/4, 685/18,
687/4, 757
illā A. ancak, mutlaka; -den
başka 12/6, 67/5, 129/6,
446/10, 683/20, 727/1.
- illet A. hastalık; sebep; gaye
i.-im 681/97
illig elli (50) 411/1.-9
i.-ge 254/3
illiyin A. cennetin ve gökyüzü-
nün en kutsal ve en yüksek
tabakası 689/326
ilm A. ilim, bilgi 301/6, 573/5
605/7, 672/8, 689/153, 155, 1
157, 431
i.-de 8/6
ilmlig/ķ A.T. bilgili 95/8
ilmek ilmek 13/4
i.-im 426/6
ilt- iletmek, göndermek, ulaştır-
mak
i.-ür-min 527/5
i.-ür 9/3, 51/5, 56/4, 432/6,
506/7, 508/2
i.-ürler 516/1
i.-key-min 525/2
i.-key 63/9, 511/1, 643/5
i. 430/5, 445/2, 575/5,
689/199
i.-ür kuş 445/1
i.-ürge 259/4, 370/2
i.-ürde 370/2, 503/2
i.-iben 90/1, 589/1
i.-ip 64/2, 570/1, 605/4
i.-e alur 633/4
ilticā A. sığınma, barınma
i. kı1- 327/8, 422/6
iltifāt A. gönül alma, iltiraf
i. it- 439/1, 663/1

- i. iyle- 124/2
i. kıl- 344/3, 652/9,
683/12
i.-im 600/3, 665/1
i.-in 399/7
i.-inğa 96/5
i.-i 439/2, 539/9, 791
i.-idin 509/2
iltimās A. kayırma
i. kıl- 253/5
i.-im 687/28
īmā A. işaretle anlatma,
dolayısıyla anlatım
ī. kıl- 159/3
ī.-sı 261/3
imām A. imam, önde bulunan
bir mezhep kuran zat
i.-i ber-ḥaḳ 689/306
sikizinci i. 710/1
‘imāme A. sarık, tespih vs.
gibi şeylerin başına ge-
çirilen başlık
‘i.-sı 557/6
imān A. iman, inanç
411/10
ī.-nı 453/7
ī.-ninin 187/5
ī.-im 38/5
ī.-imnı 382/3, 812
ī.-imnı (naḳd-i i.) 60/6,
386/7
ī.-ıma 573/5, 688/17
ī.-ıma (riṣte-i i) 589/6
ī.-ımğa 88/1
ī.-ınını (naḳd-i i.) 60/6
ī.-ının 187/5
‘imāret A. bayındırlık 424/6
‘i. iyle- 372/9, 461/4,
508/6
imdād A. yardım
i. it- 509/5
i.-ıma 689/381
i.-i 519/3, 689/92
imdi şimdi, artık, öyleyse
15/5, 38/7, 41/7, 83/7,
99/6, 103/9, 119/2-3, 126/6,
127/2, 128/4, 129/7, 146/7,
184/1, 217/3, 219/7, 221/2,
8, 266/5, 282/2, 299/6,
313/3, 365/5, 399/4, 411/7,
9, 559/4, 578/9, 590/1,
592/7, 601/7, 604/4, 608/3,
611/1, 619/7, 625/4, 634/11,
668/5, 683/6, 687/10, 688/21
32,98, 689/387, 445, 693/2,
773, 776, 799
imgek eziyet, sıkıntı, hastalık
13/3, 14/5
i.-im 426/3, 528/6
i.-i 681/53
i.-in 156/6
i.-idin 423/4
i.-idür 15/1
imgekle- emeklemek
i.-gen 426/3

imgen- zahmet çekmek, sıkın-

tıya düşmek

i.-ür 156/6

i.-dim 436/1

i.-ür irmiş 816

imgeklig eziyetli, sıkıntılı

612/7

imkân A. imkan 43/4, 131/7,

174/1, 231/7, 299/5,

339/3, 344/8, 635/7,

645/5, 648/5, 691/2

i.-ı necât 92/5

i.-ı nefes 231/2

hayyiz-i i. 3/8

i. kıl- 56/8

imes i. 61/4

i.-dın 405/1

i.-dur 136/2, 398/2

i.-ım 361/7, 414/1

419/9, 423/9

i.-ımdur 401/5

i.-ı 52/1, 126/3, 181/7,

318/6, 350/3, 613/5,

662/1, 670/1, 675/4,

680/8, 689/305, 458,

690/2

i.-ıdur 140/1

imsāk A. perhiz, oruca başlama

zamanı, pintilik 256/8

imtidād A. uzama, uzun sürme

i.-ı 449/1

imtiḥān A. imtihan, deneme

i. iyle- 630/5

i. kıl- 352/8, 475/5

i.-dın 101/8

imtiyāz A. farklılık 619/8

in- inmek

i.-er 78/4

i.-se 622/2

in yanak

i.-in 168/1

i.-inde 149/2

inābet A. tarikata girme, gü-

nahlara, tevbe edip Hak yo-

luna girme 612/6

inād A. ısrar, ayak direme 121/8

inām A. nimet verme, iyilik etme

5/6

i. iyle 100/9

inān A. dizgin, idare etme

in-ı ihtiyāri 532/4

in-ında 494/4

in-ın 9/5

in-ın çık- 625/4

ināyet A. iyilik, başış

in-leri 204/8

inbisāt A. ferahlık 295/1

inçü inci 26/6, 157/3, 457/2,

618/2, 631/3

i.-sin 419/3

indür- indirmek

i.-medim 427/4

- i.-medin 359/6
i.-di 688/83
i.-se 449/7
i.-ip 89/4
i.-üp 89/4, 568/3
inek F. işte 230/6; 356/5,
7; 515/5
infi'āl A. gücenme, darılma
382/2, 591/4
i.-im 184/1
i.-in 210/7
ini küçük kardeş 689/25
inkār A. reddetme, gizleme
i.iyle- 291/4, 676/5
inkāre A. inkar, reddetme
i. kı1- 588/6
inḳıyād A. bağlılık, baş
eğme 121/6
i. it- 551/7
inḳıg yanaklı, penbeli,
güllü 566/8
inḳren- gizlice ağlamak,
inlemek
i.-sem 157/5
inṣāf A. insaf, acıma 77/2,
539/6, 672/9
insān A. insan, adam 311,
21/6, 69/9, 95/8,
299/3, 635/5
ḥayl-ı i. 3/8
i.-nı 3/2, 8/4
i.-ğa 260/7, 689/458
i.-dın (nev' -i i.) 41/3,
405/6
insānī A. insanla ilgili, insanca
revḥ-i i. 670/1
insāniyyet A. insanlık, insana
yakışır hal
'ayn-ı i. 425/2
in-ṣā'allāh A. Allah nasip
ettiyse 689/124
intihā A. son, sona erme, en
güzel
i.-sı 355/1,450/6
i.-sıdın 525/9
intiḥāb A. seçme, seçilme
i.-ı 163/4
intiḳāl A. göçme; geçme, ölme
611/10
intikam A. intikam, öç alma
i.-in 541/6
intiḳām A. intikam, öç alma
432/7, 446/9
tiğ-ı i. 379/4
i.-ı 815
intiḳār A. bekleme, gözleme
165/1-9
i. bir- 165/6,7
i. çık- 165/8
i. tart- 165/2,3
i.-ım 312/1, 617/1
i.- 26/1

	i.-idin 165/5, 435/1	229/5, 243/4, 260/1, 3,6,
ip	ip 277/4, 542/4	296/5, 297/1, 315/6, 319/2,
ipek	ipek 343/1	321/2, 322/6, 323/6, 333/4,
	i. 577/5	339/8, 342/3, 343/1, 344/1,
	i.-din 130/4	381/2, 409/7, 412/5, 491/2
	i.-ler 373/4	493/6, 498/4, 503/6, 504/4,
ir-	imek, olmak, var olmak	508/4, 512/5, 519/1, 519/5,
	(krş. i-)	519/6,7, 522/1, 523/4, 524/8,
	i.-ür-min 688/91,	528/4, 531/7, 538/1, 7,
	689/392	545/4, 546/7, 549/5, 554/8,
	i.-mes-min 227/1, 285/6,	561/7, 577/1,4, 579/1,
	377/3	584/3,6, 588/7, 594/1,
	i-ür 1/6, 8/7, 8,10, 9/2,	595/3, 616/6, 618/6, 621/1,
	10/6,7, 11/1,3, 12/3,	3, 624/4,7, 629/3,5,
	8, 14/1, 17/1, 2, 19/3,	632/1, 639/4, 639/7, 641/7,
	22/1, 24/5, 26/1, 28/6,	658/2, 662/3, 670/7, 671/1,
	31/5, 32/2, 32/3, 5,	681/21,49,56,63,74, 683/9,
	37/8, 39/6, 43/6, 46/1,	685/21, 686/19, 688/23,
	64/7, 68/2, 70/3, 4,	61,68,689/36, 143,171,181,
	71/4, 73/4, 80/7, 83/5,	196, 694/1, 708/2, 728/1,
	87/9, 91/3, 92/4, 6,	745,767,803,810.
	93/2, 94/5, 9, 95/1,	i.-mes 26/8, 27/2, 36/4,
	97/1, 101/5, 104/2,	37/7, 37/9, 51/3, 53/6,
	101/2, 114/9, 117/3,	71/6, 87/1, 87/2, 97/5,
	119/4, 120/5, 121/3,	105/6, 109/3, 115/6, 121/7,8,
	124/1, 128/2, 133/1,	122/4, 127/4, 128/3,5, 148/3,
	134/5, 136/3, 137/1,	155/3, 177/8, 189/3, 203/6,
	139/5, 142/4, 142/5,8,	214/7, 219/5, 236/5, 237/1,
	143/2, 145/3, 149/4,	252/2, 285/3, 291/4, 323/4,
	151/4, 160/5, 163/1.-7,	324/4, 327/5, 337/9, 365/4,
	174/1.-7, 192/5,	373/3, 396/1, 403/2, 407/2,
	203/1.-7, 206/1.-7,	413/6, 420/2, 426/1, 428/1,

435/3, 489/11, 496/2,
 504/7, 522/3, 525/3,
 526/6, 528/4,6, 539/3,
 544/1, 545/4, 551/7,
 554/9, 558/9, 568/4,
 574/2, 582/2, 587/3,
 589/5, 593/5, 609/2,
 610/9, 631/4, 639/5,
 646/4, 658/4, 660/4,
 681/8, 686/8, 689/52,
 182, 294, 696/2,
 727/2, 729/2, 738/2,
 780

i.-mesler 107/1

i.-mesdür 307/6

i.-mesdür-min 689/412

i.-r-mes-tür 217/3,

307/6, 315/1, 373/9,

643/7, 667/5, 683/20,

730/1

i.-dim 60/6, 7, 108/4,

287/3, 411/1, 441/2,

462/1, 517/1, 525/1,

527/1, 559/4, 610/6,

617/1, 634/1, 681/6,

688/34,95

i.-düm 76/2

i.-diñ 89/2, 351/6,

580/7, 593/7, 687/2,

689/251, 281

i.-dün 89/2

i.-ürler 168/2, 531/1,
 689/429

i.-diñ mü 408/1

i.-di 18/3, 37/2, 42/6,

43/5, 46/3, 48/4,8, 22/6,

60/9, 71/6, 76/2,4, 80/9,

95/2, 111/2, 117/2, 128/4,

129/4, 146/7, 155/5, 167/4,

221/2, 256/6, 263/5, 268/7,

330/2, 339/6, 353/2, 359/5

369/5, 384/5, 402/7, 411/1,

431/1, 440/6, 446/1, 458/1,

519/2, 522/9, 527/2, 549/1,

455/7,8, 583/4, 589/5,

593/2, 605/6, 609/1, 619/1,

621/2, 621/7, 623/1, 625/1,

627/1, 632/2,4, 634/1,

11, 637/2, 642/1,8, 642/9,10

11, 644/5, 651/5, 657/2,

667/7, 671/4, 673/8, 681/1,

79, 683/2, 686/87, 688/9,

28,37,100, 689/23, 51, 149,

257, 325, 135/1, 735/3,

794

i.-dük 687/2

i.-diñiz 217/1.-9

i.-diler 263/2

i.-miş 14/2, 1075/6, 212/2,

214/4, 254/3, 256/5, 257/3,4

263/1.-9, 283/6, 296/3,

301/1, 414/3, 448/2, 476/7,

579/7, 581/7, 610/5, 620/6,

- 621/7, 649/5, 683/8,
688/40, 797, 816
i.-sem 127/4, 345/1
i.-sen 43/9, 83/3,
137/7, 186/6, 285/3,
288/7, 293/1, 352/2,
479/5
i.-se 29/1, 71/6,
73/2,7, 128/5,138/5,
204/6, 211/2, 241/5,
262/4, 343/4, 344/5,7,
375/1, 423/8, 434/7,
501/1, 512/1, 516/10,
557/3, 602/9, 617/2,
624/3, 658/6, 689/195,
793
i.-ken 672/5
i.-kenni 282/4, 368/1.-7,
458/6
i.-kende 217/2
i.-kenimni 608/4
i.-ken-sin 87/8,
i.-kenin 155/6, 263/8,
543/5
i.-geç 82/7
ir- yetişmek, ulaşmak, kafi
gelmek
i.-ür-min 441/7
i.-ür 8/5, 6, 10/5,
235/2, 698/1, 733/2
i.-mes 571/1, 611/5,
675/6, 684/11,12
i.-di 37/6, 221/8, 330/7,
368/5
ir er, erkek, insan 12/9, 182/3
i.-sin 463/6
i. iseñ 77/7
i<rāb A. doğru, düzgün konuşma;
gerçeği belirtme
i. iyle- 277/2
irādet A. irade, dileme, gönül
isteği 15/1
zencīr-i i. 79/1
i.-din 160/6
İrem A. Şedded'in cennete ben-
zeterak yaptırdığı bahçe
550/3
naḥl-i gül-zār-ı i. 211/1
İ.-dür (sebze-i bağ-ı i.)
544/1
iren eren, olgun insan
i.-ler 552/8
İrfān A. bilme; evrenin sırala-
rını anlama
i.-ıda 689/312
irgendür- nefret ettirmek, top-
lamak
i.-ür 604/3
iri- erimek
i.-gen 513/1
i.-p 14/5
irig iri 341/7, 344/6, 382/3
iriglik irilik 610/7
iriş- erişmek, ulaşmak 254/9,
265/7

- i.-señ 687/21
i.-ip 65/2, 444/2
i.-mek 11/2, 254/9
irit- eritmek
- i.-sem 520/4
irkin acaba (krş. ikin)
12/9, 38/3, 115/1, 142/1,
146/3, 261/6, 369/1, 394/2,
414/5, 425/4, 477/3,
480/7, 501/1,-7, 522/6,
536/6, 610/5, 680/3,
672/6, 689/390
i.-kin-sin 87/8
ir(i)n dudak
i.-i 266/7
i.-ige 167/1
irsāl A. gönderme, yollama
i. it- 495/7
irşād A. doğru yolu gösterme
203/7, 387/8, 537/8,
688/9
pīr-i i. 689/329
i. it- 120/5, 509/3,
688/38
i. iyle- 119/6, 329/8
i. kıl- 456/2
i. ol- 650/7
- i.-in 365/6
i.-ıda 215/8
i.-ıdın 490/6
- irte önce, erken, sabah, yarın
426/5
irtegi masal, efsane, eski söz
i.-m 426/5
irteki önceki, evvelki 357/7
irtibāt A. bağlanma, ilgi, bağ-
lantı
i. bol- 295/5
is- esmek
i.-er 163/6, 404/2, 601/3
i.-ti 408/1.-7, 578/1,
7/1
i. 246/1.-7
i.-mesün 244/7
i.-se 171/5
i.-erde 350/5
i.-erdin 171/3
i.-ken 138/2
i.-ip 44/4, 125/5
i.-keç 610/4
is koku, akıl 609/3
i.-i 352/8, 396/2, 407/6,
484/4, 516/5, 586/3
i.-in 657/6
i.-idin 246/5, 501/7
işār A. ikram, bağış; dökme,
saçı 634/5
ī. kıl- 221/7
ī.-ı 371/9
isbāt A. doğrulama, gerçeği
ortaya çıkarma 681/66
i.-ı Şehādet 79/4

i. iyle- 406/3
 İsevi A. Hz. İsa'nın dininden
 olan 689/344
 İsevi-dem A. nefesi şifa veren
 30/3
 İsi/ İsi A. Hz. İsa 112/3,
 317/6, 688/60
 İ.-i Meryem 31/5
 İ.-yi Meryem'ni 387/6
 İ.-i Meryem'de 334/4
 İ.-yi rûhu'llāh 605/6
 dem-i İ. 80/3, 689/44
 İ.-ğa 326/6
 İsi-dem A. nefesi şifa veren
 İ.-i 482/6
 İsi-nefeslig A.T. Hz. nefesli,
 nefesi şifalı 85/7, 707/3
 İskenderi Ö.a. Makedonya kralı
 İskender
 İyine-i İ. 689/135
 isker- hayaline getir-, hatırlamak kabul etmek
 i.-me 610/3
 i.-meyin 28/5
 iski eski 61/8, 104/3, 151/4,
 207/2, 236/2, 247/1,
 261/8, 295/6, 326/8,
 383/6, 411/6, 489/1,
 598/8, 603/6, 681/87
 iskir- eskimek
 i.-di 488/8

İslām A. İslām, İslāmiyet 25/6,
 84/2, 239/5, 320/2, 377/4,
 580/3, 581/5, 613/4, 689/306
 İfet-i İ. 682/6
 ehl-i i. 258/4, 688/5,
 689/77
 kişver-i İ. 241/6
 mālîş-i İ. 181/4
 şeh-i İ. 689/24
 tārāc-i İ. 100/1
 muqtedā-yı zümre-i İ. 82/3
 İ.-ğa 320/2
 İ.-da (mülk-i i.) 689/77
 İ.-dadur 142/2
 İ.-dın (şeyh-i İ.) 681/15
 İ.-ım (naqd-i İ.) 420/8
 İ.-ımnı (naqd-i İ.) 683/18
 İ.-ı (ehl-i İ.) 660/7
 isle- koklamak
 i.-r-min 610/8
 i.-dim 448/1
 ism A. isim, ad
 i.-ini 689/228
 ismlig A.T. isimli, adlı 575/6
 İşmet A. temizlik, günahsızlık
 248/2
 isnād A. iftira etme, dayandırma
 i. it- 509/6
 işneyniyet A. ikilik 121/7
 iste- istemek
 114/8, 236/2, 250/5, 266/5,

287/7, 285/1, 338/6,
 390/4, 412/7, 416/2,
 449/3, 488/1, 490/2,
 558/6, 601/2, 812.
 i.-r-min 16/5, 285/2,
 481/6, 520/1.-7, 547/6
 i.-men 236/7, 250/5,
 336/3, 405/5
 i.-mes-min 28/3, 285/1
 i.-r-sin 229/9, 285/2,
 341/7, 346/3
 i.-r 11/4, 41/5, 129/7,
 133/5, 135/4, 189/2,
 193/6, 221/2, 244/3,
 250/3, 273/7, 284/2,
 302/3, 8, 364/5, 504/6,
 641/1, 644/4, 648/1,
 653/3, 670/9, 731/2,
 757, 800
 i.-r mü 547/7
 i.-mes 87/6, 118/7,
 284/2, 338/1, 657/5
 i.-mes mü 302/4
 i.-rler 227/2
 i.-dim 34/3, 187/2, 435/7,
 456/1.-7, 583/5
 i.-diñ 170/2, 325/9,
 377/5
 i.-di 61/9, 159/3,
 587/7, 620/7, 637/1.-7,
 689/405
 i.-dük 76/7

i.-miş 514/7
 i.-gey 73/3, 141/7, 339/2,
 606/6, 643/2, 648/7, 690/3,
 740
 i.-y 60/9, 281/1, 370/7,
 515/5, 526/4, 528/5
 i. 97/7, 193/7, 284/5,
 547/7
 i.-me 73/2, 82/7, 208/2,
 228/9, 404/7
 i.-qil 304/7, 467/5, 534/7
 i.-megil 547/7
 i.-meñ 174/5, 255/8, 483/6,
 516/3
 i.-ñiz 224/2
 i.-meñiz 216/1, 592/7
 i.-sem 135/2, 236/2, 283/7,
 533/3
 i.-señ 21/7, 46/7, 48/7,
 72/3, 79/6, 99/7, 108/9,
 115/6, 129/9, 131/7, 132/6,
 139/9, 183/6, 189/7, 220/3,
 255/8, 259/6, 304/7, 317/6,
 323/3, 331/5.-7, 371/2,
 386/3, 402/6, 425/9, 427/11,
 488/9, 527/7, 536/2, 543/7,
 551/9, 569/8, 579/8,
 613/8, 765
 i.-mesen 661/6
 i.-se 8/1, 52/4, 73/4, 375/2
 3, 392/1, 497/5, 526/8
 728/3

i.-seniz 216/2
 i.-rge 155/3, 636/5,
 643/4
 i.-rde 681/10.-100
 i.-gen 39/2, 69/9,
 248/4, 394/5, 596/5
 i.-genlerğa 4/2
 i.-genlerge 4/2
 i.-ben 69/3, 169/3,
 230/6, 433/7, 495/3,
 651/4
 i.-günçe 160/3
 i.-mey 33/7
 i.-p 1/5, 6/7, 41/6,
 96/9, 108/4, 129/7,
 154/2, 264/7, 431/1,
 432/5, 588/2, 644/5,
 648/2, 743
 i.-yü 534/1
 i.-r irdim 287/3
 i.-r idi 671/5
 i.-r isen 95/8, 254/9,
 373/9, 72/4, 73/2
 i.-r-sen 346/3
 i.-r irse 375/1
 i.-r bolsañ 411/7
 i.-mes bolsañ 464/9
 i.-r olsañ 183/7, 503/6
 i.-r olsa 375/3, 531/7
 i.-mes bolsa 389/2, 657/7
 i.-y alman 270/7

i.-pdür 460/9
 i.-ptür 460/9
 i.-mek 285/2, 7, 658/5
 istid'ā A. dilekçe, yalvararak
 isteme 495/3
 i. iyle- 668/3
 isti' dād A. kabiliyet, akıllılık
 370/7
 istifāde A. faydalanma, birşey
 öğrenme 101/8
 istiğfār A. tevbe etme, Allah-
 tan günahın bağışlanmasını
 dileme 283/5
 i. it- 688/64
 istiğnā A. tokgözlülük, nazlan-
 ma, çekinme 129/3, 184/6,
 238/5, 260/1, 817
 i.-yı hüsniyin 683/11
 i. kıl- 552/8
 i.-sı 114/2, 261/6
 istiḥāre A. bir işin hayırlı olup
 olmayacağını anlamak için
 abdest alıp dua edip yatra
 i. iyle- 434/6, 523/5
 i. kıl- 251/7, 434/6
 istikāmet A. yön, doğruluk 81/1
 i. tap- 741
 istiklāl A. tek başına olma,
 hürlük 689/178
 istimā A. dinleme, kulak verme
 i. it- 220/1

- i.-idin 379/3
 istimālet A. gönül çekme;
 avutma
 i.-i (ḥaṭṭ-ı i.) 139/8
 istiḥād A. şahit getirme,
 şahit gösterme, şehit olma
 387/11
 istiḥām A. koklama, hissetme
 i. kıl- 482/8
 istür-/dür- estirmek 350/9
 ‘iṣyān A. itaatsizlik, ayaklanma
 Allah'ın emirlerine uymama
 9/6, 100/8, 184/6,
 376/6, 411/9, 530/6
 ‘i.-da 4/7, 136/9
 ‘i.-dın 382/6, 612/6
 ‘i.-dur 136/7
 ‘iṣve A. cilve, naz 438/6, 553/5
 ‘i.-ı 751
 iş- eğirmek, burmak; kazmak
 i.-meyil 540/1
 i.-ip 681/43
 i.-ip-sin 373/4
 i.-mek 277/4
 iş eş 240/4
 iş iş 142/2, 168/3, 175/6,
 232/6, 240/1, 251/5,
 252/5, 254/8, 257/7,
 260/1.-8, 270/1.-9,
 332/7, 354/6, 419/9,
 428/9, 460/3, 499/7,
 503/7, 521/5, 7,
 525/2,9, 548/7, 559/3,
 562/9, 598/3, 638/6,
 681/99, 682/13, 688/21,
 689/143, 689/408, 409,
 696/1, 736/2
 i.-bol- 82/1
 i. kıl- 100/8, 517/9
 i. kıl- 270/2,3, 6,8
 i. tüş- 254/1, 260/2,
 5,7, 265/2, 309/5
 i.-niḡ 627/4
 i.-ni 61/1, 170/3, 339/8,
 363/4, 504/3
 i.-ḡa 168/6
 i.-ge 236/4, 244/3, 435/6,
 499/7
 i.- de 151/5, 156/7, 244/3,
 254/9, 311/3, 435/6, 689/47,
 689/99
 i.-te 187/3, 244/3, 254/9,
 311/3, 435/6, 650/4, 689/99,
 689/184, 795
 i.-din 168/6, 525/7
 i.-tin 525/7, 718/1
 i.-ler 174/7
 i.-im 125/1, 136/7, 142/2,
 167/3, 238/9, 248/1, 260/4,
 400/2, 422/6, 474/4, 484/7,
 535/7, 561/3, 595/6, 681/36,
 688/1, 39, 42, 689/377
 i.-inḡ 264/4, 353/1,2, 427/11
 464/9, 789
 i.-ine 83/9
 i.-inge 83/9
 i.-inde 639/7
 i.-i 7/4, 62/8, 166/6, 183/4

- 189/1, 203/3, 204/4,
240/5, 293/5, 315/6,
412/5, 459/6, 502/4,
639/3, 7, 642/3,
689/189
i.-inin 327/7
i.-in 136/3, 209/4,
290/1, 293/5
i.-ige 304/7
i.-ide 65/5, 102/6, 303/3
i.-idin 226/6, 254/3,
689/195, 445
i.-imiz 145/4
i.-lerim 224/5
i.-lerige 107/5
i.-dür 286/5, 586/5
i.-tür 286/5
iş A. yaşama, zevk ve sefa
45/9, 137/6, 140/1, 209/6,
286/7, 332/6, 334/6,
363/1, 426/6, 480/6,
517/5, 553/3, 578/6,
592/3, 688/95, 689/136
i.-i bî-kerāndur 332/6
i.-i müdām 598/8, 688/1
bez-n-i i. 239/4, 510/6,
594/5
cām-ı i. 191/5, 540/4
ehl-i i. 247/4
şāf-ı i. 210/8
şād-mān-ı i. 687/17
şām-ı i. 689/415
i. ehli 490/3
i. ü işret 688/37
i. ü neşāt 48/7
i. ü tarab 1/6, 685/20
i.-ni 399/5, 592/4
i.-ğa (işğal-i i.) 199/5
i.-din 689/36
i.-im 116/3, 313/1, 688/94
i.-im (naḥl-i i.) 188/5
i.-im (şubḥ-ı i.) 610/4
i.-imni (şubḥ-ı i.) 646/3
i.-i 134/7, 210/6, 491/1
i.-tğa (işğal-i i.) 199/5
i.-ide (bār-gāh-ı i.-ide)
687/27
i.-dür 110/3
işār A. yazı ile bildirme, haber
verme 689/61
işāret A. bir şeyi gösterme, iz,
alamet 261/3, 354/3, 691/1
i. kıl- 61/3
işğāl A. meşğul etme, tutma,
alıkoyma
i.-i işga 199/5
i.-idin 425/9
işik eşik, kapı eşiği, kapı
241/2, 341/4, 342/6, 344/7
i. bağlan- 27/5
i. yap- 249/7
i.-ni 413/1, 689/167
i.-de 244/6
i.-din 188/1, 353/2
i.-tin 188/1
i.-ler 106/4

- i.-i 249/7, 358/9
i.-in 198/6, 252/3,
342/6, 681/39
i.-inde 424/6, 688/103
i.-inde-min 615/6
işit- işitmek
i.-men 119/3
i.-mes-sin 89/5,9
i.-ür 133/4
i.-tim 434/4, 681/38
i.-key 492/2
i. 82/4, 89/1, 139/6,
147/3, 334/7, 681/3
i.-se 136/5, 173/2,
280/1, 696/1
i.-mese 626/3
i.-keç 55/1
i.-mey 60/6
i.-miş idim 457/4
i.-kümdür 89/7
i.-meydürler 89/2
i.-mek 406/7
i.-mekni 89/8
işkence F. eziyet, azap
i.-si 65/4
işne- parıldamak, yıldırım
çakmak
i.-geç 44/2
işret A. içki içme, eğlenme
1/6, 3/3, 63/9, 86/3,
110/9, 247/1, 576/4,
596/6, 617/6, 619/4,
638/1, 688/37, 689/3/
i.-i şahım 444/5
cām-ı i. 638/6
gül-i i. 659/4
i.-ni (mey-i i.) 241/4
i.-iğa (şāf-ı i.) 233/7
i.-leridin 62/4
i.-dür 57/6
i.-tür 51/6
i.-dür (künc-i i.) 355/6
işaret-āmiz A.F. içkiyle karışık
408/1
işret-engiz A.F. içkiyle karışık
eğlence yaratan 408/1
iştiā/ A. parlama, alevlenme,
tutuşup yanma
i.-in 380/1
iştibah A. şüphelenme
i.-ım 417/2
iştiğāl A. birşeyle uğraşma
i.-in 380/1
iştiyāk A. şevklenme, özleme
i.-ı 150/1
i.-ın mu 507/3
i.-ıdın 525/8
553/5
i. iyle- 51/1, 354/1
i.-din 126/7
i.-si 223/5, 477/12
i.-siğa 348/2
i.-sidin 289/6
i.-leriğa 688/35
işve-ger A.F. cilveli, nazlı
büt-i i.-i tersādın 688/17

i.-ler 174/4, 488/8
 it- etmek, yapmak, kalmak,
 yürütmek, ileri sürmek
 i.-erem 120/5
 i.-er-min 170/4
 i.-men 253/1, 331/4,
 649/1
 i.-er 8/3, 4, 16/2,3,
 91/4, 103/4, 8, 105/6,
 119/5, 139/4, 144/5,
 154/5, 156/4, 162/1.-7,
 177/2, 184/3, 192/1,
 196/1, 227/5, 273/1,
 284/6, 323/7, 488/5,
 490/2, 524/3, 529/6,
 547/1, 585/7, 596/4,
 618/10, 628/1, 631/7,
 639/9, 644/3, 656/3,
 686/19, 687/6, 689/30,
 392, 801
 i.-mes 11/6, 86/1, 98/3,
 144/5, 243/5, 302/5,
 442/7, 490/1, 582/3,
 649/3, 669/4
 i.-erler 196/5, 454/2, 546/3
 546/3, 666/5
 i.-dim 15/2, 94/6, 170/6,
 294/6
 i.-tim 15/2, 57/2, 94/6, 169/7
 169/1, 184/7, 294/6,
 211/5, 350/1, 420/9,
 601/5, 689/11, 395,
 801

i.-diñ 34/4, 63/1, 76/1,
 191/1, 360/4, 369/1.-5,7,8
 409/5,7
 i.-tiñ 31/2, 34/4, 63/7,
 16/1, 111/3, 197/1, 360/1,
 360/4, 369/1.-8, 381/1,
 384/4, 359/5, 425/1, 449/8,
 648/4
 i.-mediñ 442/5
 i.-mediñ mü 684/4
 i.-ti 4/4, 14/3, 15/2, 38/2,
 55/4, 67/1,1, 79/4, 87/8,
 88/1, 90/7, 95/4, 143/4,
 159/5, 177/8, 211/3, 217/5,
 234/3, 252/1, 254/4, 260/6,
 318/1, 322/2, 324/7, 326/4,
 426/7, 502/3, 524/9, 536/7,
 537/1, 547/2, 575/4, 597/4,
 626/5, 632/2, 640/5, 641/5,
 669/8, 678/2, 681/64, 95,
 29, 686/15, 689/260, 274
 i.-medi 30/1, 12/8, 486/3
 i.-tiler 72/4, 99/5, 103/6,
 259/2
 i.-mişem 23/6
 i.-memişem 48/2
 i.-miş 11/8, 36/7, 171/7,
 244/1, 260/2, 274/1.-9,
 411/10, 527/3, 622/1, 649/1.-
 7, 666/7, 681/51, 681/91,
 688/108
 i.-mişler 223/6, 383/3
 i.-ke-min 221/6, 495/1.-7.

- i.-ke-sin 509/1.-7
 i.-key-sin 83/6, 689/17/
 i.-key 57/9, 83/9, 97/2,
 108/5, 118/3, 139/3,
 239/4, 264/1, 294/1,
 339/2, 384/7, 431/1,
 541/8, 567/2, 589/1,
 619/3, 628/5, 672/4,
 675/4, 689/41, 180,
 279, 489/427, 690/5,
 79/
 i.-megey 166/4, 581/6
 i.-keyler 313/4
 i.-ey 159/6, 164/2, 227/6,
 488/2, 507/2, 515/5
 540/2, 571/7, 681/12,
 683/16, 689/245, 689/92,
 689/394
 i.-eyin 396/6
 i. 5/8, 50/5, 71/8,
 79/7, 101/4, 106/7,
 159/9, 168/7, 196/6,
 288/7, 316/7, 317/8,
 499/4, 546/1, 618/11,
 661/5, 670/8, 689/32,
 733/1
 i.-me 106/3, 136/2,
 152/5, 168/6, 331/4,
 485/6, 503/4, 538/6,
 551/1, .9, 598/4, 612/6,
 650/7, 666/5, 742
 i.-kil 50/3, 95/8,
 164/6, 175/7, 316/4,
 424/4, 455/3, 480/5,
 530/6, 551/6, 558/1,
 689/231
 i.-megil 177/7, 178/7,
 322/5, 648/6
 i.-sün 672/7, 680/9
 i.-mesün 161/6, 303/8, 525/4
 i.-meñ 161/7, 192/7, 225/3,
 396/7, 428/11, 485/9,
 i.-meñiz 121/4, 142/6, 205/6
 328/4, 646/6
 i.-sem 14/1, 51/8, 119/3,
 127/6, 576/2, 647/6,
 i.-mesem 303/6, 638/7
 i.-señ 296/6, 290/4, 499/6,
 570/7, 574/7, 640/3,
 683/9
 i.-mesen 326/9, 587/6,
 687/26
 i.-se 53/9, 87/5, 12/9,
 109/5, 176/7, 151/3, 689/154
 265/7, 524/9, 569/1, 590/16,
 600/6, 628/4, 654/7, 640/4,
 660/9, 664/1, 665/7, 675/1,
 679/2, 760, 722/2
 i.-mese 108/3, 327/4,
 410/6, 723/3
 i.-señiz 227/1, 2.-7, 375/1
 i.-seler 89/8, 110/9,
 257/9, 626/2
 i.-erğa 60/5
 i.-erge 373/5
 i.-erde 60/5, 124/9, 227/3,
 386/1, 436/6, 7, 653/7,
 539/1, 610/3
 i.-mesdin 504/1, 3.-7
 i.-mestın 504/1.-7
 i.-ken 85/4, 188/4, 203/5,
 243/4, 256/2, 263/6, 384/7,

551/5, 634/6, 689/286, 820
 i.-megen 177/8, 330/5
 i.-keri 466/2
 i.-kenge 307/8, 676/6
 i.-kende 205/3, 466/2
 i.-kendin 574/7
 i.-kenler 55/6, 356/5,
 543/2
 i.-kenlerin 612/3
 i.-küçi 290/2, 630/1
 i.-iben 216/3, 614/3,
 689/70
 i.-ip 23/6, 39/8, 45/3,
 60/3, 62/8, 63/8, 70/2,
 80/6, 82/8, 89/9, 121/6,
 135/3, 150/9, 177/2,
 186/3, 242/2, 264/1,
 317/7, 376/7, 523/3,
 534/3, 535/8, 617/4,
 624/2, 644/2, 653/2,
 681/5, 42, 68, 687/3,
 688/6, 64, 98, 107,
 689/142, 171, 705/2,
 739/3
 i.-keç 145/1, 413/1,
 622/4, 688/38
 i.-keli 17/1, 172/2,
 213/6, 236/5, 329/5,
 465/7, 471/5, 577/5,
 681/25, 789
 i.-mey 4/5, 147/5, 328/3,
 439/7, 570/5, 646/4,
 i.-meyin 663/1, 681/15,
 18

i.-er bolsun 209/6
 i.-key mü irdi 43/5
 i.-key irdim 527/1
 i.-megey irdi 527/2
 i.-ken olsam 93/7
 i.-ken imiş 272/5
 i.-megen bolsa 599/6
 i.-e alman 59/5, 294/4,
 479/2, 630/6, 687/5
 i.-ipdür 100/1, 343/4
 i.-iptür 71/8, 100/1, 343/4,
 504/1, 561/1
 i.-kün 42/9, 399/2
 i.-küsidür 689/102
 i.-mek 12/6, 130/6, 148/2,
 219/4, 261/9, 385/5, 527/7,
 575/5, 650/4, 689/3,
 712/2, 756
 i.-mekdin 16/4
 i.-mekin 123/2
 i.-mekdür 384/2
 it- yitmek, kaybolmak, başını
 alıp gitmek
 i.-tim 170/6, 433/7, 471/6
 i.-tim 170/6
 i.-tin 534/4
 i.-ti 312/7, 363/9, 378/2,
 379/7, 384/7, 446/9, 457/3,
 458/3,5, 486/3, 554/9,
 572/8, 735/2, 818
 i.-miş 37/3, 379/7, 668/1
 i.-key 6/2
 i.-kil 12/5
 i.-se 325/3

- i.-ken 364/4, 436/3,
501/3
i.-kendin 380/6
i.-keni 735/2
i.-miş idi 429/4
i.-ip-min 71/2, 283/5
it köpek, (mec.) sevgili 84/3, 493/2, 498/3, 533/3, 539/1, 560/6, 568/5, 624/2, 641/2,5
i. hür- 610/3
i.-ür- 517/8
i.-ni 69/9, 221/5
i.-ke 332/1
i.-din 215/5, 409/9
i.-tin 215/5
i.-ler 178/9, 186/1.-7, 285/5, 500/3, 575/1, 628/9, 689/300
i.-lerni 365/5
i.-lerge 332/2
i.-lerdin 522/4
i.-çe 409/9, 414/9
i.-in 51/5, 121/5, 195/4, 266/1, 275/1, 435/1, 447/2
i.-inнің 255/4, 327/1, 626/5
i.-inğa 343/2
i.-inге 343/2, 629/2
i.-in-min 207/3
i.-indür 409/9
i.-i 28/4, 265/7, 414/9, 497/3, 540/3, 656/1
i.-inin 234/1, 285/5, 428/2
i.-ige 103/3, 154/2, 265/5
i.-lerimdin 681/19
i.-lerin 59/1, 70/9, 146/1, 494/4, 528/3
i.-lerini 473/5, 522/4
i.-lerinге 282/7, 401/4, 430/5, 496/4
i.-lerinге 282/7, 401/4, 496/4
i.-lerinдин 238/2
i.-leri 138/3, 151/7, 201/6, 221/2, 332/5, 399/3, 414/9, 490/3, 497/6, 568/9, 620/5, 624/2, 781, 794
i.-lerinin 240/1
i.-lerin 492/7
i.-lerige 69/5, 172/7, 401/4, 497/3, 681/20
it et
i.-in 186/5
itā<at A. boyun eğme, dinleme
i.-i emr 136/10
^ i.-dür 696/1
itāb A. azarlama, paylama, darılma 45/9, 304/5, 551/7
<i. iyle- 63/6
<i.-inğa 674/6
itābī A. dargınlık, azarlama
441/7

itek etek, yamaç 343/7,

344/8, 367/3, 584/3

i. i. güher 435/3

i. silk- 689/399

i.-ni 137/2

i.-ler 582/2

i.-im 435/3

i.-in 585/6

iteklig etekli 582/2

i'tibār A. saygı gösterme,

• önem 679/8, 703/1

• i.-iñ 328/6

i.-ı 539/7

i'tidāl A. ölçülülük, aşırı

gitmeme 611/4

hadd-i i'tidāl 591/2

i. ol- 793

• i.-din 591/2

• i.-iñni 57/4

• i.-i 658/5

• i.-idür 201/2

itik keskin, sivri 174/3,

207/7, 314/4, 524/2

i. bol- 341/3

i. kı1- 344/2

i'tikād A. inanma

i. it- 551/3

i'timād A. güvenme 33/5

i. it- 83/9, 551/2

i.-im 427/9, 510/5,

590/4

i.-ı 9/7, 33/5

i.-ī 427/9

i'tirāz A. kabul etmeme 454/3,

651/6

i. it- 503/4

i.-nı 105/2

itit- keskinleştirmek

i.-mek 353/1

itmām A. tamamlama, sona erdir-
me

i.-ını 638/7

itmeklik etme, yapma 576/11

ittifāk A. birleşme

i. kı1- 150/8

i.-ı 150/3

ittiḥād A. birlik 121/7

ittişāl A. birleşme, kavuşma,
ulaşma 2/6

itür- kaybetmek, ortadan kal-
dırmak

i.-ür 689/112

i.-gen 92/4

i.-genler 68/5

ivlen- evlenmek (krş. öylen-)

i.-ür yiri 91/5

ıvrül- dönmek, çevresinde dönmek,
vazgeçmek

i.-ür-min 644/2

i.-ür 106/6, 130/5, 160/1,
164/4, 331/1, 426/7, 557/1,
619/5

i.-ürler 49/3

- i.-ey 80/2
i. 317/7, 534/2
i.-sün 306/4
i.-se 662/1
i.-gen 482/4
i.-megen 105/5
i.-üben 197/4, 306/3
i.-üp 121/5, 134/2,
169/2, 202/4
i.-edür 688/25
- ivür- çevirmek, döndürmek
i.-di 568/6
i. 666/5
i.-se 557/1
i.-üp 666/5
- iy ey! 1/1, 5/1, 10/8,
29/5, 51/6, 78/6,
78/6, 103/7, 120/6,
142/8, 168/1, 170/3,
246/6, 323/1, 389/1,
478/1, 496/7, 503/4,
522/7,
- iyle- eylemek
i.-rem 99/4, 137/5,
162/2, 451/1,7, 541/1,
7, 541/5, 549/6, 644/2,
689/407
i.-r-min 14/6, 99/6,
253/3, 499/7, 502/5,
- 7, 503/3, 523/1.-7, 541/4,
9, 622/2, 790
i.-men 55/2, 203/5, 506/1.-7
i.-r 8/9, 12/7, 8, 32/6,
33/6, 42/2, 45/9, 51/1,
56/7, 68/3, 89/1, 110/5,
112/7, 114/7, 119/6, 124/2,
127/6, 128/7, 129/7, 130/3,
138/2, 154/1,9, 162/2,
163/2, 164/2, 191/6, 220/4,
253/6, 288/2, 317/6, 323/7,
377/4, 382/5, 397/1,7,
415/3, 503/1,2, 521/6,
537/6, 557/9, 574/1, 578/6,
611/2, 622/7, 625/2, 630/5,
633/3, 652/9, 662/3, 683/22,
681/4,8, 688/47, 86, 689/388
720/1
i.-r mü /68
i.-mes 105/3, 213/7, 243/6,
245/4, 247/5, 302/7, 439/2,
442/7, 653/1
i.-rler 405/2
i.-mesler 135/3
i.-dim 48/5, 88/4, 204/2,
224/4, 237/6, 256/1, 302/4,
321/3, 397/4, 415/1, 443/1,
7, 452/1, 7, 490/5, 550/3,
681/2/1, 684/8, 688/10, 28,
30, 102, 689/50, 739/1
i.-medim 434/1.-7
i.-diñ 13/4, 35/3, 36/5,

84/4, 174/1, 360/1.-1,
362/1,7, 460/8, 540/4,
673/4,8, 689/262, 713/2,
781

i.-di 54/6, 57/5, 73/5,
11, 74/7, 79/1, 90/7,
108/4, 119/1, 126/6,
131/2, 214/6, 265/6,
287/3, 300/6, 318/5,
322/9, 385/7, 387/10,
414/3, 505/5, 525/4,
532/2, 536/6, 594/7,
595/8, 598/4, 604/7,
614/2, 633/5, 634/6,
659/3, 669/9, 676/1,
7, 681/81, 89, 97,
688/75, 689/209,
235, 731/2

i.-medi 30/3, 73/8,
689/434

i.-dük 30/2

i.-diler 146/1.-7,
159/9, 682/11,
689/215

i.-mişem 720/2

i.-miş 116/1, 165/7,
181/2, 255/1.-9,
265/1, 277/1.-7,
281/1, 321/4, 329/9,
401/4, 554/5, 573/3,
584/2, 587/3, 609/3,
612/1, 628/1, 635/4,
635/4, 662/2

i.-memiş 54/2, 258/2

i.-ge-min 234/1, 298/6,
352/9

i.-gey-min 22/6, 499/4,
599/5

i.-ge-sin 352/9

i.-gey-sin 170/3

i.-gey 8/9, 12/2, 4, 97/1,
99/2, 113/6, 115/4, 117/1,
124/7, 214/3, 273/7, 302/3,
317/2, 416/2, 521/7, 633/1,
689/266, 812

i.-megey 118/2, 556/7

i.-geyler 87/2, 124/2

i.-y 20/8, 56/1, 58/2,

119/5, 161/5, 163/2, 167/5,
216/3, 273/7, 295/4, 403/5,
444/7, 445/1, 601/4, 644/1,
668/5, 674/3, 681/14, 689/30
772

i.-yin 19/6, 220/2, 386/5,
499/7

i. 5/6, 24/1, 29/7, 35/3,
74/2, 75/3, 84/6, 120/4,
165/8, 182/5, 190/7, 271/5,
293/6, 322/7, 324/6, 544/9,
575/6, 616/1, 628/7, 654/6,
689/33, 179, 204, 207, 264,
769

i.-me 53/7, 91/1, 145/2,
407/6, 581/1.-7, 685/10.-12,
689/209, 695/2

i.-gil 14/7, 102/5, 304/7,
316/4, 394/7, 454/5, 461/4,
480/2

i.-megil 592/5, 102/1

i.-dik 647/3, 788

i.-sün 349/1, 381/4,
689/218

i.-mesün 97/3

i.-ñ 127/7, 428/2, 433/4,
468/2, 508/6, 529/6,
539/4, 678/4, 689/60

i.-meñ 219/2

i.-ñiz 224/1, 439/2,
633/6

i.-meñiz 161/3, 216/1,
225/1.-7

i.-sem 151/7, 411/4,
646/1, 671/2, 709/2

i.-señ 12/5, 28/6, 54/2,
73/7, 242/9, 249/3,
307/2, 317/2, 386/4,
424/6, 540/7, 695/2

i.-se 8/9, 14/6, 104/6,

105/4, 156/3, 186/1,

216/4, 232/4, 265/5,

302/3, 332/4, 348/7,

478/5, 542/4, 582/2,

625/6, 661/2, 687/22,

689/179, 266, 706/1,

790

i.-r 121/3

i.-rge 4/1, 25/5, 90/1,
104/1, 331/3, 406/5, 443/3,
472/4, 575/5, 613/9, 662/8,
587/9, 655/6

i.-rde 99/1, 215/7, 282/7,
337/5, 362/3, 372/9, 449/5,
628/8, 672/4, 689/11, 228

i.-gen 99/5, 102/3, 148/8,
203/1, 230/3, 350/8, 397/3,
473/1, 516/4, 535/5,

544/3, 575/4, 577/1, 631/3,
685/1, 158

i.-gendin 3/7

i.-genidin 561/9

i.-güçi 290/1,7

i.-ben 16/5, 21/7, 44/8,
60/2, 64/3, 96/5, 123/4,
143/1, 203/5, 209/9, 360/2,

409/8, 427/11, 477/1,13,
499/2, 532/6, 534/6, 542/6,
633/5, 678/2, 681/43, 735/2

i.-geç 63/3, 100/1, 147/4

i.-geci 30/3, 94/1, 642/9

i.-günçe 359/2

i.-mey 294/3, 600/7

i.-meyin 316/1, 342/5, 561/

i.-p 1/7, 3/2, 3,5,7, 4/3,

12/3, 20/9, 30/5, 43/7,

58/4, 60/3, 61/1.-3,5.-7,9,

62/9; 63/1, 3,6,8,9; 68/2,

70/9, 81/6, 89/9, 123/3,

131/6, 141/1, 142/5,
 155/3, 194/2, 255/5
 256/2, 323/7, 495/4,
 497/6, 499/2, 537/4,
 581/2, 583/5, 600/2,
 620/7, 636/2, 642/8, 668/3,
 668/3, 681/26, 59,
 684/13, 687/1, 13,
 688/3, 43, 57, 60,
 689/60, 220, 314, 332,
 351, 706/2, 818
 i.-y alman 226/6,
 303/1, 426/6, 648/6
 i.-y alur mu 343/7
 i.-y almas 317/1, 327/3,
 475/2
 i.-y almadı 130/1
 i.-y algamin 294/6
 i.-y algay 590/2
 i.-y almağay 582/7
 i.-y alıptur 588/3
 i.-yü 552/2
 i.-güm 581/5, 689/281
 i.-gün 295/4
 i.-gündür 480/5, 483/5
 i.-p-min 600/4
 i.-p-sin 123/3, 342/1,
 669/7, 689/183
 i.-ptür 329/8, 415/7,
 461/2, 576/7
 i.-p turur 612/4
 i.-meydür 115/2

i.-ydür 687/1
 i.-p idiğ 663/2
 i.-p idi 687/2
 i.-p irdım 60/7
 i.-p irdiğ 580/7
 i.-r isem 503/4
 i.-r isenğ 420/8
 i.-r ise 118/1
 i.-r bolsa 579/3
 i.-mek 64/5, 99/7, 105/6,
 118/6, 129/3, 141/2, 187/4,
 257/5, 936/1, 8, 338/1, 9,
 339/1, 9, 406/3, 653/3, 681/3
 730/1
 i.-mekni 363/7
 i.-mekke 381/7, 426/2
 i.-mekler 582/7
 i.-mekim 435/6
 i.-meki 32/1
 iyle Öyle, onun gibi 17/4, 47/4,
 91/7, 119/2, 248/4, 261/2,
 287/5, 319/6, 374/2, 450/4,
 478/2, 521/4
 i. ki 135/7, 407/4, 623/4,
 673/1, 688/109
 i. kim 3/4, 37/8, 98/6,
 107/3, 110/9, 11/4, 11/5,
 124/6, 127/1, 132/7, 228/3
 i.-dür-min 39/1, 52/7
 i.-dür 21/1, 214/4, 572/2,
 590/6, 621/2

- i.-dür kim 99/9, 279/8, 517/8, 688/80, 757
- izz A. yücelik, ululuk, diğer 7/7
- iyilemeklik eyleme, yapma 730/2
- izzet A. saygı, değer, kuvvet 233/5, 444/6
- iz- ezmek
- i.-er 508/1
- i.-gün 11/6
- i.-ip 14/5, 91/4, 208/6
- iz iz 221/4
- i.-in tütüyāsıdın 528/1
- i.-inidin 351/4
- i.-i 2/1/2, 500/3
- i.-idin 96/1, 111/6
- izā A. iyilik etme; kedere uğratma; korkma
- i.-sı 114/8
- izār A. yanak 122/9, 149/4, 203/5
- i.-nin 304/2
- i.-in 26/5, 58/9, 304/2, 353/3, 374/4, 394/2, 485/4, 542/1, 612/1
- i.-i 84/7, 321/5, 520/5, 664/2
- i.-ını 351/4,
- i.-idin (hürşid-i i.) 543/1
- izāz A. saygı gösterme, ağırlama
- i. iyle- 689/314
- izi Allah
- i.-ge 167/1
- i.-ne 167/1

J

jāle F. çiğ, şebnem

149/5, 266/2, 353/3

372/3, 417/2, 460/7

481/2, 585/5, 655/6

j.-i āfet 272/2

j.-i eşkin 228/9

j.-i ğam 43/1

j. yağ- 513/4

j.-ler 304/3, 367/6,

721/1

j.-ni 43/2

j.-si 631/4

j.-sin 621/3

Jende F. eski, yamalı hırka

259/6

Jerf F. derin; çok

j. (sāğar-ı j.)

689/341

Jülīde F. dağınık (saç)

155/3

T. C.

Yüksekoğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

K

kaanMhükümdar

ķ. 689/23

ķabā A. cübbe, kaftan 172/3

ķ. ķiy- 40/4

ķabaġ kaş ile kirpik arası

ķ.-ı 104/2

Ka'be A. müslümanların

belirli zamanlarda

ziyaret ettikleri

mukaddes bina; namaz

kılarken yönelinen taraf

97/2, 155/7, 342/6, 457/4

370/7, 618/3, 677/1, 826

K.-i kūyi 420/9

K.-i kūyüġ 5/7

ķarīm-i K. 96/8

K.-ġa 219/6

K.-de 219/6

K.-dür 226/5

ķābe ķavseyn A. İki kavis, İki kavis

arasındaki mesafe (mirac

gecesinde Hz.Muhammed'in

Allah'a olan yakınlık de-

recesinden kinaye)

6/9

ķa'beteyn A. Kabe ile

Mescid-i Aksa

467/3

ķābil A. kabul eden; mümkün,

olabilir; benzer

ķ.-i feyż 291/4

ķ. it- 504/7

ķ. ķıl- 301/3, 689/194

ķābin F. güveġinin geline

verdiġi aġırlık, para,

eşya

k. müdür 205/5

ķabr A. mezar 575/3

ķ.-i vīrānıġa 267/4

ķ.-imde 151/4, 588/4

ķ.-imdin 428/2, 643/6

ķ.-i 421/2

ķ.-idin 428/4

ķabūl A. alma, kabul etme;

razı olma 3/8, 253/3,

445/6

ķ. ķıl- 132/4, 341/7,

344/6

ķ. it- 95/4, 147/5

ķ. iyle- 3/7, 420/8,

433/4, 502/5, 702/1

ķ.-i 445/6

ķāc F. tokat, darbe, yıkım

k.-iġa 40/5

k.-ın 409/3

k.-ıdın 228/6, 593/3

ķaç- kaçmak

ķ.-ar-min 428/6

ķ.-ar 186/5

ķ.-arlar 55/5

ķ.-tı 470/2, 474/2, 521/4,

622/4

- .-mışam 654/6
 .-ay 24/5
 .-mağay 540/3
 . 104/7, 646/7
 .-ma 259/7
 .-mağıl 536/7
 .-masun 334/4, 349/6
 .-ıqlar 173/4
 .-sa 23/7
 .-đalı 276/4, 561/6
 .-alı 276/4, 561/6
 .-ıban 585/6
 .-ıp 15/6
 .-mayın 282/6
 .-a alur-min 734/2
 .-a alman 661/3
 .-a alđay 32/6
 .-ar bolsañ 365/7
 .-mağ 215/5
 .-mağdur 546/3
 açan ne zaman; nasıl
 13/1, 25/3, 49/1,7, 81/5,
 106/6, 117/7, 174/1,
 226/1, 257/5, 303/1,
 387/9, 432/2, 485/7,
 515/2, 532/1, 567/2,
 610/8, 611/4,
 636/1, 686/4, 714/2,
 766
 . kim 51/8, 144/2
 her . 61/3, 66/3, 124/4,
 159/2, 381/1, 685/6
 .-đa 624/6
 .-dın 515/3
 adal-Mperçinlenmek, çivilen-
 mek
 .-ıp 70/4
 adar A. miktar
 bu . 300/4
 ni . 517/2
 ol . ol 282/1
 ad (d) A. boy 136/5, 174/3,
 190/1, 194/3, 357/2,
 553/4, 601/4, 683/19,
 644/7
 .-i çaldık 32/3
 .-i mevzūn 685/2
 .- nihālin 541/2
 .-i ra'nā 12/1
 naql-i .-i ra'nādın
 688/13
 .-i ra'nāsı 114/5,
 261/5
 .-i sīmīn-beden 593/1
 cilve-i . 57/4
 iğme . 418/4
 . ū ruřsarıđa 116/1
 .-ni 203/2, 360/5,
 495/1
 .-đa 116/7, 254/4
 .-im 76/1, 126/3, 224/6,
 .-imni 327/5, 461/2,
 681/84
 .-imdin 411/6, 681/86

ҡ.-iņ 9/6, 39/2,
 81/3, 117/4, 126/2,
 6, 176/3, 193/5, 201/1,
 211/1,3; 219/1, 271/6,
 358/3, 408/3, 501/4,
 537/2, 594/3, 611/2,
 670/1, 685/3
 ҡ.-iņ (naḥl-i ҡ.)
 537/6
 ҡ.-iņ (niḥāl-i ҡ.)
 598/1
 ҡ.-iniņ 263/3, 550/4
 ҡ.-iņğa 284/4, 537/5,
 572/1
 ҡ.-i 28/1, 32/3, 116/7,
 126/2, 378/7, 412/3,
 512/3, 591/2, 686/18,
 ҡ.-in 33/3, 176/1,
 365/4, 591/3,
 ҡ.-in (naḥl-i ҡ.)
 477/8
 ҡ.-iğa 442/7, 572/1
 ҡ.-iğa (gül-bün-i ҡ.)
 452/4
 ҡ.-ide 623/6
 ҡ.-idin 15/7, 187/2
 ҡ.-dür mü (naḥl-i ҡ.)
 584/5
 ҡad-ḥam A.F. eğri boylu
 mekkāre-i ҡ. 409/4
 ҡad-rāst A.F. düz boylu
 232/1

ҡadeḥ A. ҡadeḥ
 17/6, 24/6, 27/2, 45/6,
 58/6, 118/6, 145/6,
 154/8, 201/9, 243/2,
 247/7, 272/5, 281/6,
 330/6, 333/6, 423/7,
 469/6, 512/7, 524/8,
 544/8, 560/8, 567/7,
 578/7, 595/7, 628/8,
 634/3, 639/6, 642/12,
 647/7, 649/6, 681/77,
 683/23, 689/74, 689/11,
 689/168
 ҡ.-i ‘aql-zidā 689/141
 ҡ.-i āyīne-reng 689/278
 ҡ.-i māl-ā-māl 689/64
 ҡ.-i mināyī 689/130
 ҡ.-i rūḥ-āsā 689/265
 ҡ.-i sultānī 689/186
 ҡ.-i ṣāḥāne 689/1
 ҡ.-i ṣevḳ-engīz 689/89
 ҡ.-i şükrāne 689/426
 dürd-i ҡ. 16/6
 altun ҡ. 681/85
 gül-gün ҡ. 152/6
 mīna ҡ. 689/131
 ҡ. tut- 147/2, 347/6
 ҡ.-ni 103/7, 322/6,
 579/8, 622/6
 ҡ.-din 88/7, 364/7,
 452/6
 ҡ.-ler 575/3

.-i 567/6
 adeh-ar A.F.iki ien
 k.-im (meclis-i
 ah-1 .) 647/7
 adeh-ke A.F. iki ien
 82/2
 adeh-peyma A.F.iki ien
 . (u-1 .) 683/23
 .-dun (la¹-i )
 588/16
 adem A. ayak; adim;
 uur
 52/1, 376/1, 412/9,
 415/1, 516/7, 661/4
 .-i berk 689/309
 . iyle- 61/3
 . koy- 38/7, 121/6,
 211/6, 353/5, 503/6,
 575/4, 731/1
 . ur- 153/6, 165/9,
 311/10, 415/2, 445/2,
 489/11, 688/53,54
 . yitkür- 681/56
 .-ni 501/6, 602/6
 .-i 623/5
 .-in 469/5
 .-idin 289/5
 adem-rence A.F. tenezzül,
 lütfen kabul
 . iyle- 'tenezzül
 et-' 30/3
 adım A. eski
 . 686/12

adır A. kudretli, güçlü;
 allah
 .-i pāk 689/210
 .-dür 151/6
 adr A. deer, itibar, meziyet
 .-din 626/5
 .-im 599/1
 .-i 128/5
 .-ini 660/3,215/6
 āf A. masallarda Zümrüd-i
 Anka kuunun yaadığı
 rivayet olunan da
 . taı 517/2
 .-i 'i 34/5
 .-ni 164/2
 .-i 517/1
 .-a 517/3
 afā A. arka, ense
 .-sında 11/2
 afes A. kafes
 2/7, 234/3, 253
 .-dür 207/2
 kāfile A. kafile, zümre
 489/5
 k.-ni 146/6
 k.-din 489/3
 kāfir A. kafir, Allah'a inan-
 mayan; küfreden
 35/6, 45/4, 52/2, 60/6,
 102/6, 113/2, 114/4,
 239/5, 448/5, 467/2,
 554/4, 571/3, 577/7,
 651/3, 723/2

- k.-i bî-bāk 32/1
k.-i Çîn 19/1
k.-i 'ışk 642/7, 681/75,
683/17, 688/28
k.-i kâtilğa 378/4
k.-i mesti 173/4,
188/9, 371/1
k.-i müflis 723/2
k. (şüh-ı k.) 114/4
k. közi 686/21
k.-ni 456/2
k.-ğa 454/1, 513/7
k.-ler 453/7
k.-i 170/2, 242/4
k.-î 277/3
k.-îdür 587/3
kâfir-kîş A.F. kafir
dinli
258/4
kâfirlik A.T. kafirlik
k.-ka 628/4
kâfūr A. hekimlikte kulla-
nılan saydam renkli
güzel kokulu bir madde
58/8, 73/5, 149/2,
411/5, 610/4, 617/3
k -ı 72/6
k.-ıda 685/14
kâfūr-gün A.F. kafur
renkli
k. (hülle-i k.)
532/3
kâfūrî A. kafur renginde
k.-i şâm 72/6
- kāgaz F. kağıt 230/3
k.-ni 313/4
k.-ğa 551/5
k.-ge 551/5
k.-da 296/3
kāğıd F. kağıt (krş. kāgaz)
230/3, 588/1
k.-ni 313/4
k.-ğa 618/3
k.-ka 551/5
k.-da 296/3
kāh F. saman, saman çöpü
k.-ım (berg-i k.)
458/3
kāhî F. saman renginde, sarı
k. (çihre-i k.) 671/6
k. (per-i k.) 607/5
kāhil A. olgun, orta yaşlı
494/4
kahkaha A. yüksek sesle gülme
k. kıl-617/5
kahr A. ezme, yok etme
136/9, 298/5, 410/2,
644/5, 674/3,
k. it- 679/2
k. kıl- 303/3
k.-ıñ 1/26
k.-ı 32/2
k.-ınıñ 441/7
kahramān F. kahraman, cesur,
yiğit 363/7
kā'ide A. usul; kural; temel
bu k. 689/196

kağ- çakmak, vurmak, kakmak k.-ar-min 413/1 k.-sağ 237/4 k.-ı ban 553/5 k.-ıp 77/1, 209/2 k.-mağ (red ilgini k.) 250/6	kağnus F. çok delikli gaga- sından yel estikçe türlü sesler çıkaran iri bir hayal kuşu 9/3	kağum A. siyah kuyruklu, derisi çok makbul bir hayvan, kürk 425/3 k.-uğ 373/8 k.-ı 685/13	kākül F. perçem 391/1, 613/5 k.-üğ 528/4	kal- kalmak, durmak, sürdürüp gitmek k.-ur-min 473/3, 734/1 k.-ur 95/3, 47/2, 95/4, 101/3, 153/1, 208/4, 226/3, 553/7, 570/6, 689/144 k.mas 103/7, 211/3, 273/5, 645/6, 671/8, 683/6	k.-dım 40/5, 70/5, 444/2 k.-madım 596/2, 689/363 k.-madı 77/3, 167/6, 197/6, 209/7, 334/5, 467/4, 526/1, 608/6, 648/2, 681/19, 689/22, 689/239,792 k.-dı 23/1, 95/5, 156/7, 254/7, 290/6, 324/3, 334/5, 378/1, 435/5, 526/7, 545/2, 591/4, 608/6, 655/4, 685/5, 689/217, 689/236, 735/2, 536/1-7 k.- mışam 13/5, 231/4, 548/1, 565/6 k.-miş-min 181/1, 662/5 k.-miş 23/5, 132/2, 361/4, 529/3 k.-mamış 5/2, 649/5 k.-mağ-sin 101/9 k.-mağay-sin 591/7 k.-ğay 18/6, 26/6, 40/5, 86/1, 108/8, 137/2, 275/4, 381/3 k.-mağay 17/4, 91/7, 493/1 k. 379/7, 578/6 k.-ma 686/16 k.-sun 689/217
---	--	---	--	--	--

- .-masun 530/1-7,
 536/3
 .-sa 150/9, 348/6
 .- masa 530/6
 .-sa 210/8
 .-an 299/6, 396/1,
 517/2, 526/7
 .- andin 153/1
 .-ana 171/4
 .-am 381/3
 .- anın 227/1
 .- a 460/3
 .- alı 141/3, 381/3
 507/7
 .-ip 70/8, 202/6,
 293/2, 319/6, 321/4,
 442/2, 530/1, 567/4,
 689/337, 396
 .-may 58/5, 613/5
 .-mayın 689/328
 .-maydur 190/6,
 411/4
 .-um 473/6, 580/6
 .-usı 689/30
 .-ip irdi 256/6
 .-iptur 618/4
 .-mas idi 414/4
 .-ma 727/2
 .-ma 29/7, 58/5
 411/7, 519/3
 āl A. sz, laf
 . u āl 686/9
- ala- beenmek, semek
 .-ay bolmaı 738/2
 ālā F. kuma; sermaye
 425/7
 .-ni 215/6
 .-sı 114/6
 al‘a A. kale, hisar 458/6
 alb A. yrek, gnl 226/7
 .-i sāyil 249/5
 .-i sīm 590/6
 .-a 166/3
 .-i 55/4
 alem A. kalem 30/4, 327/3,
 343/3, 689/405
 .-de 428/7
 .-i 173/7, 689/274
 .-i 204/1, 623/3,
 689/315
 .-in 469/1
 alender F. kalender, derviş
 . ıfat 681/45
 ālīb A. beden, gvde, rnek
 .-ın 46/4, 478/5
 alın sı, kavi, cehiz
 . encmdin 689/9
 alk- kalkmak 465/4
 .-ar 465/4
 alkan kalkan 267/9
 .-ima 267/9
 .-ın 333/6
 allā A. kalles, hileci,
 hayasız 273/6

- k̄.-ıma (mey-h^ıāre-i k̄)
 575/5
 k̄.-ı 337/6
 k̄alpağ kalpak
 k̄.-ın 522/5
 k̄.-dur 172/3
 k̄.-ıdur 172/3
 kām F. dizgin; turşu kabı-
 linden bir çeşit yiye-
 cek
 k̄.-dın 681/19
 kām F. emel, arzu, istek
 lezzet, zevk
 5/1, 22/7, 25/1, 48/2,
 114/8, 129/9, 165/4,
 181/5, 208/2, 286/7,
 375/3, 434/7, 486/6,
 521/2, 598/5, 611/3,
 688/9,48; 689/279
 k̄.-ı dil 397/4
 k̄.-ı pinhān 115/2
 k̄.-ı revādın 689/118
 k̄.-ehli 210/8
 k̄.al- 491/1, 572/3,
 576/4, 682/14, 689/220
 k̄. it-260/2
 k̄. tap 251/6, 689/70,77
 k̄.- dadur 142/1
 k̄.-ım 201/9, 375/2,
 420/1, 688/2
 k̄.-ıma 416/3
 k̄.-ıñ 689/136
 k̄.-ıña 733/1
 k̄.-ı 165/6, 191/4, 285/5,
 660/1, 689/71,105
 k̄.-ın 380/5, 504/1, 684/13
 k̄.-ını 313/1, 663/7,
 689/217
 k̄.-ığa 22/7, 689/192
 k̄. irür 698/1
 k̄amçı kamçı
 k̄. tüş- 593/1,4
 k̄amer A. ay
 2/1, 11/1, 49/3, 398/1,
 428/10, 484/3, 597/2,
 685/14, 692/2
 devr-i k̄. 455/3
 k̄āmet A. boy
 81/3, 190/6, 257/1,
 562/1, 666/3
 k̄.-i mevzūn 222/3
 k̄.-ı ra^ınā 658/5
 k̄.-ı ra^ınāsıdın 446/4
 naḥl-i k̄. 163/1
 k̄.-ıñ 21/5, 196/4, 201/3,
 326/3, 537/3, 543/2,
 636/7, 685/9
 k̄.-ıñni 537/4
 k̄.-ıyğa 537/1
 k̄.-inçe (naḥl-i k̄.) 611/4
 k̄.-i 232/2, 340/3
 k̄amış k̄amış ney
 204/1
 k̄āmī F. mutluluk
 723/2
 k̄āmil A. olgun, eksiksiz, tam
 214/6, 689/287

mürşid-i k. 316/6
 pîr-i k. 361/7
 k.-ğa (‘ışk-ı k.) 593/4
 kām-rān F. isteğine ulaşmış,
 mutlu 689/177
 şāh-ı k. 413/9
 k.-larnıñ 679/1
 k.-lardın 363/1
 kām-rānliğ F.T. mutluluk
 k.-lar 723/1
 kām-revā F. isteğine ula-
 şan
 ced-i k. 689/147
 kan- doymak
 k.-sa 619/9
 kan kan 9/1, 10/4, 36/4,
 51/1, 52/6, 56/6,
 127/2, 137/3, 153/4,
 188/2, 266/7, 292/1,
 313/4, 325/6, 330/2,
 388/2, 427/5, 450/5,
 524/3, 538/3, 558/3,
 577/2, 576/4, 581/6,
 586/6, 589/5, 593/5,
 595/2, 597/4, 612/3,
 623/9, 639/5, 648/4,
 659/3, 672/3, 679/2,
 681/73, 685/8,
 katre-i k. 143/5,
 581/4
 k. ak- 267/3, 388/5,
 486/2, 513/1, 518/6,
 535/4

k. akız- 90/5, 206/4
 k. al- 103/2
 k. bağlan- 419/4, 533/4
 k. iç- 266/3, 268/2
 k. tam- 480/2, 679/2
 k. tök- 206/4, 238/5,
 294/1, 304/5, 368/1,
 383/6, 542/6, 686/19
 k. tut- 341/4, 648/4
 k. yığla- 148/7, 412/1
 k. yut- 100/3, 160/3,
 164/4, 213/3, 381/4,
 418/3, 486/6, 503/5,
 536/1, 566/5, 608/7,
 678/3
 k.-nı 127/2, 294/5, 453/5
 k.-ğa 138/2, 272/4, 318/4,
 459/2
 k.-dın 101/3, 388/1, 431/2
 k.-lar 36/2, 310/2,
 366/7, 549/3
 k.-dur 143/7, 143/4,
 553/2
 k.-dur mu 377/10
 k.-ım 21/4, 95/4, 202/5,
 568/5, 577/4
 k.-ım tök- 440/3
 k.-ım tut- 414/3, 419/4
 k.-ıma 133/5, 138/1,
 148/7, 573/1
 k.-ımnı 271/3, 337/5,
 364/5, 561/4, 386/3
 k.-ımnı töküti 419/4

- .-ima 103/1, 198/1,
 267/3, 367/3, 669/7
 .-ima kir- 567/5
 .-imdur 401/4
 .-inı 622/3
 .-ı 52/6, 53/5, 85/2,
 156/1, 159/3, 172/5,
 172/6, 182/6, 221/1,
 281/6, 353/4, 422/2,
 564/1, 577/1, 670/7,
 675/1
 .-ı ak- 342/7
 .-ı kuru- 588/7
 .-ıdur 140/3
 .-in 51/9, 138/7,
 282/2, 311/4, 536/5
 630/3, 706/2
 .-in mu 507/2
 .-inı 453/5, 505/5,
 706/2,
 .-ia 34/2, 198/1,
 256/6
 .-ıdın 198/5, 256/5,
 424/3, 486/1, 494/3,
 661/7, 681/72
 k.-ları 461/5
 k.-lardın 438/3
 kn F. cevher, maden ocaı
 128/6, 133/2, 233/3
 .-ı leafeta 689/68
 k.-ı melhat 190/2,
 300/1
 k.-ı melhatda 466/1
- k.-ı nemek 109/3
 k.-ı 223/8, 689/2
 k.-inı 223/4
 ana- kanamak
 .-mas 568/3
 .-p 419/3
 anat A. yetinme, kanma
 193/6
 . ıl- 249/5
 .-dın 629/5
 anat- kanatmak
 .-ur-min 51/3
 anat kanat 452/2, 624/1
 . a- 259/2
 .-ı 143/1, 156/5, 198/3,
 618/11
 anber 'Ali .a. Kanber Ali
 689/238
 and A. eker kamıının
 donmu usaresi
 .-ı gl-b-mizdin
 492/3
 erbet-i . 92/7
 eker  . 345/1
 .-ı 435/4
 .-ı (piste-i .) 619/1
 anda nerede, ne zaman
 689/53, 800
 .-dur 762
 andın nereden
 k. 689/174
 anı hani, nerede 26/7, 40/1,4,
 52/2, 54/1, 475/6, 561/6,

- 607/2, 613/1, 639/6,
652/5, 681/22,51;
689/19,20,23.-25,150,
151, 160, 213, 237,
238, 303, 358
k̄āni' A. kanaat eden, yeti-
nen 307/7, 509/5
k̄. imes 601/5
k̄anlıĝ kanlı 195/3
237/1, 256/8, 276/6,
343/7, 356/7, 369/4,
446/5, 480/1, 500/5,
520/5, 527/3, 533/5,
565/1, 586/3, 612/5,
629/4, 678/4
k̄. esīr 401/6
k̄. kefen 603/3, 669/2
k̄. köz 238/3
tāze k̄. 386/2, 409/5
k̄anlıĝ kanlı (kr̄ş. k̄anlıĝ)
678/4
k̄ānūn A. kanun, kural
sāz u āhengige yoĝ bir k̄.
689/15
k̄ap- kapmak, tutmak
yite k̄.-a bar 735/3
k̄.-ar irdi 735/3
k̄.-maĝıdın 240/7
k̄apaĝ ileri, huzur;
göz kapaĝı 613/6
k̄apal- kapanmak
k̄.-ıp 70/6
k̄aplan kaplan 726/2
k̄apsa- kapsamak, içine almak,
çevirmek
k̄.-ban 576/4
k̄apu kapı ,eşik
k̄.-dın 474/5
k̄.-sıda 574/5
k̄ar kar
k. yağ - 411/5
kār F. kazanç
k. it- 426/7
k. iyle- 676/2
k̄a'r A çukur, dip
k̄.-iñ 377/5
k̄.-ını 356/6
k̄ara siyah 12/7, 40/3, 99/9,
155/4, 237/1, 284/2,
335/4, 386/3, 428/7,
458/5, 478/3, 494/3,
495/2, 529/3, 629/4,
638/2, 665/3, 704/2,
710/2, 724/1,761, 686/12
k̄. cānımda 163/1
k̄. destār 417/1
k̄. k̄. 348/4, 353/1, 524/2,
k̄. k̄aşlıĝ 340/7
k̄. k̄ayĝu 145/1
k̄. köz 686/10
k̄. közni 392/2
k̄. közdin 170/1
k̄. közler 358/5, 650/2,
k̄. nergis 643/6
k̄. nergisni 477/7
k̄. şāmım 420/6

- . tn 108/4, 559/2, 717/1
 . tofraa 689/159
 . ton 417/7
 . yirge 64/4
 . yirde 689/18
 a u . 39/1, 73/5
 aı . 807
 közi . 113/4
 yüzi . 627/5
 . bol- 259/5, 281/5, 371/6, 512/1
 . iyle- 424/2, 434/3
 . kıl- 281/5, 327/4, 330/1, 525/5, 684/3
 kz . kıl- 422/5
 . kiy- 31/3
 . ol- 340/7
 . t- 171/2
 .-a 35/3
 .-dın 11/5, 270/6
 .-lara 600/3
 .-lardın 524/2
 .-dur 704/1, 724/1
 .-sı 143/3, 355/2, 482/4
 .-sın 171/2, 386/3, 392/2, 414/4
 .-sında 11/5
 .-sını 352/5, 632/7
 .-sıda 117/4
 .-sıdın 449/2, 525/5, 528/1
 .-ları 353/5
 aralı/ siyahlık
 kz . kıl- 113/4
- .-dın (kz . 460/6
 arbet A. yakınlık, hısımlık
 . ol- 563/4
 ara göz, göz bebei
 206/1, 428/1
 .-ımnı 551/4,5
 .-ımdur 512/4
 .-ı 667/3
 araı hıfsız, yamacı, harami
 667/3
 .-a 284/6
 karanu karanlık 183/1,
 205/4, 322/4, 339/1,
 352/3
 . bol- 542/3
 .-sın 479/6
 .-raq 500/1
 aranu/aranu karanlık
 (kr. aranu) 183/1,
 322/4, 352/3
 k.-dur 122/4
 arar kararmak
 .-dı 230/2, 689/159,755
 .-mı 460/6
 .-an 11/3, 26/9, 131/2,
 356/4, 369/5, 417/3,
 539/5, 570/4
 .-ıp 70/3, 170/1, 513/1
 .-maydur 424/2
 arr A. durma, yerleme
 15/1, 37/3, 84/5, 683/6,
 689/377

- k. (yoktur k.) 16/1
 k tut- 43/5, 687/23
 k.-ım 681/58, 689/357
 k.-ı 539/1, 638/5
 k.-ında 26/1
 karavulmöncü 667/3
 kardaş kardeş 689/198
 k.-ıma 575/6
 karga- lanet etmek
 k.-miş 282/5
 k.-yın 681/67
 kār-gāh F. iş yeri, dünya
 k.-ında k.-ında 6/6
 k.-ıda 4/5, 6/6
 kār-geh F. iş yeri, dünya
 (krş. kār-gāh)
 k. 61/6, 178/7,
 409/8, 491/6, 681/92
 kargış ilenç, beddua
 k.-dur 254/8
 kār-hāne F. iş yeri, dünya
 17/6
 k.-ğa 105/6
 karı- yaşlanmak, ihti-
 yarlamak
 k.-mas 84/6
 k.-dım 136/7
 k.-dın 376/7, 517/9
 562/9
 k.-dı 136/10
 k.-ğan 73/9, 411/1,
 522/7
 k.-ğanda 236/6
 k.-p 58/8, 70/5, 524/6,
 618/10, 683/22
 k.-dın irse 73/2,7
 karı yaşlı, ihtiyar 73/3,
 136/3, 363/3, 615/1,
 626/1, 683/9,10,15
 k. bol- 172/4
 k.-nı 84/4
 k.-ğa 73/6,9, 84/5, 136/9,
 301/7, 728/2
 k.-ğa 73/9
 k.-da 136/1
 k.-lar 136/3
 k.-larnı 73/2
 k.-larğa 73/1, 84/6, 411/1
 k.-larğa 73/1
 karılığ/k yaşlılık, intiyarlık
 20/1, 73/2, 254/2, 739/2
 k.-nı 254/5
 k.-ında 73/1
 karındaş kardeş 689/173
 kārīh A. igrenç, isteksiz,
 hor gören
 irdi k. 555/7
 karīn A. yakın
 k. 91/3
 karn A. yüzyıl, asır 45/9,
 689/213
 k.-lar 3/5
 karu kol, pazu, karışık, zehir
 534/7, 549/3, 689/128
 zehr ile k. 566/7
 kār-vān F. kervan 103/6, 413/8,
 505/4

k. (kŭçtâ k.) 517/8
 k.-ğa 185/2
 k.-dın 101/9
 k.-lardın 363/9
 Kârŭn A. ō.a. Benî
 İsrail'de zenginliği
 ile tanınan bir kişi
 k. (genc-i k.) 34/6,
 193/6, 685/1
 kaşd A . niyet, amaç
 298/7, 311/5
 k.-ı aħbâb 277/1
 k.-ı cân 517/4
 k.-ı cânı 174/4
 k.-ı dîn 89/9
 k.-ı maħlŭkât 21/6
 k.-ı  ömr 488/5
 k. it- 397/4, 598/4
 k. iyle- 124/2
 k. kıl- 632/4
 k.-ıma 238/6, 689/356
 k.-umğa 13/4, 662/2
 k.-ı 23/6, 196/4,
 522/2, 675/5
 k.-ın 681/51,91
 k.-ığa 63/2, 174/4,
 210/3, 249/4, 553/4
 k.-ıda 529/5
 kâşıd A. postacı, haberci
 445/2,4, 638/1,7
 k.-ı 139/8

k.-â 445/3
 Kâsım-ı Envâr A. ō.a. Kasım-ı
 Envar 689/114
 kâşır A. kusurlu, kısa
 k. ol 430/6
 k.-dur 151/3
 kaşide (ed.) kaside 689/274
 kaşr A. köşk, saray 137/6
 280/3, 637/6
 k.-ı cennet 576/8
 k.-ı hayâtım 375/4
 k.-ı şarab 93/3
 k.u eyvânını 657/5
 k.-ıñ 371/6
 k.-ıñğadur 111/1
 k.-ı 188/8, 259/2, 610/8
 k.-ınıñ 482/1
 k.-ın 36/7, 544/9, 669/4,
 670/5
 k.-ını 204/2, 427/4,
 719/1
 k.-ığa 280/3, 336/5
 kaşşâb A. kasap 182/1
 kaş ön, huzur, yan, karşı
 k.-ıma 575/1
 k.-ımğa 357/2
 k.-ımda 335/6, 595/1
 k.-ığa 28/1, 523/4,
 685/7
 k.-ıda 17/1, 28/1, 61/7,
 83/3, 107/1, 112/6,

- 173/3, 191/4, 340/1,
410/4, 547/1, 563/2,
688/65, 689/191
k.-ında 28/1, 83/3,
107/1, 191/4, 340/1,
433/2, 473/4, 664/8,
712/1
kaş kaş 94/4, 153/2, 170/2,
198/7, 272/1, 273/1,
477/6, 539/3, 555/4,
667/3
k.-mı 776
k.-ımdur 188/9
k.-ın 6/9, 11/3, 5,
201/1, 296/2, 306/2,
327/4, 5, 373/5, 456/4,
467/1, 512/3, 528/2,
616/1, 630/1, 666/3,
685/15
k.-ının 514/5, 579/4
k.-ını 600/3
k.-ınğa 197/2, 360/1,
555/1, 600/3
k.-ında 418/4, 457/4
k.-ındın 333/5
k.-ı 12/3, 147/6, 35/3,
45/4, 104/2, 153/3,
160/5, 166/4, 172/2,
337/3, 349/4, 555/5,
412/7, 491/4, 600/3,
643/1, 807
k.-ın 146/3
k.-ıdın 526/6
k.-ların 51/4, 194/5,
649/1, 688/46
k.-ların dın 686/5
kaşlıg kaşlı
k. (kara k.) 340/7
kâş F. keşke, ne olurdu
33/7, 80/9, 110/1, 229/8,
269/4, 272/7, 273/7,
338/7, 352/7, 422/6,
453/2, 499/6, 502/4,
527/1, 528/3, 557/1, 9,
585/7, 607/1, 633/7,
647/6, 661/2, 689/54,
124, 368; 790
kaşan siyah_ karanlık 376/7
kâşâne F. köşk, yuva
k. 71/5, 562/5
k.-de 780
k.-dın 516/9
k.-î 681/31
k.-dür 177/4
kaşır-kaşımak
k.-sam 610/2
k.-p (kiçkesini k.)
64/7
kâşki F. keşke, ne olurdu
58/4, 221/1, 3, 265/4,
514/4, 584/4, 596/1
kat- katmak
k.-ay 624/1
k. 77/5, 406/4

ķqt̄ A. kesme, kesilme, sona
erdirme

ķ.-ı hayāt 683/12

ķ.-ı tarih 322/4

ķ. bol- 303/8

ķ. it- 311/2, 660/9

ķ. iyle- 19/6

ķ. kıl- 376/1, 551/8

ķ. ol- 441/5, 445/2,
619/8

ķ.-ı 322/6, 489/5,8

ķ.-ıda 215/7, 607/1,
789/310

ķ.-ın 322/5, 489/6,11

ķat̄ ā A. asla, hiç

27/3, 383/4, 442/5

ķatār A. sürü, dizi

157/3, 369/4

ķ. tüz- 173/6

ķ.-ında 26/6

ķatik̄ğ katı, sert, güç,

zor, ağır, acımasız

22/6, 71/5, 192/6,

231/4, 309/5, 310/6,

313/2, 326/4, 340/1,

344/6, 403/3, 424/5,

677/5, 681/99, 689/367,

747, 770

ķ.-rak 689/3/1

ķatıl- katılmak

ķ.-mas 440/5

ķ. 385/3

kātib A. katip, yazıcı

k.-i şun 61/1, 119/1,
296/2

k.-i takd̄ir 272/1

ķatıl A. öldürümüş kimse
613/9

ķ. bol- 686/12

ķ.-idin 612/4

ķ.-i-min 612/4

ķātıl A. katıl, öldüren 12/8,

45/2, 54/1, 57/9, 69/10,
77/4, 90/4, 157/4, 168/2,

182/3, 303/3, 329/4,

383/4, 412/7, 424/1,

471/3, 525/2, 588/7,

684/4

ķ.-i bī-bāk 400/5

ķ.-i ğaddār 557/9

ķ.-i şaf-şiken 333/3

ķ. (zehr-i ķ.) 238/6,
679/3

ķ. bol- 371/1

ķ.-ni 515/5, 533/7

ķ.-ğa 228/2

ķ.-ğa (ķāfir-i ķ.)

378/4

ķ.-din 385/3

ķ.-imni 577/4

ķ.-ī 33/2

ķ.-dür 509/3

katı A. öldürme 261/3,
 65/5, 66/2, 120/6,
 151/5, 261/3, 303/3,
 360/1, 414/3, 503/2,
 660/5
 k̄.-i encümen 372/6
 bīm-i k̄. 676/5
 nāvek-i k̄. 151/6
 tīg-ı k̄. 159/4,
 433/1
 k̄. it- 176/7, 367/3,
 648/4, 650/4, 686/19
 k̄. iyle- 58/4, 103/4,
 187/4, 216/4, 282/1,
 377/4, 456/2, 558/9,
 577/1, 633/5
 k̄.-kıl- 37/8, 53/3,
 69/6, 380/1, 497/4,
 681/35
 k̄.-ğa 509/5
 k̄.-din 235/2
 k̄.-im 12/8, 156/3
 193/2, 359/5,, 364/5
 375/1, 519/3,, 608/3,
 674/3
 k̄.-imni 142/7
 k̄.-ime 64/2, 94/4, 146/2
 189/1, 238/1, 426/5
 k̄.-imğa 36/3, 149,
 193/2, 204/3, 346/4
 354/3, 529/4, 589/5,
 674/3

k̄.-in 585/7
 k̄.-in (va^cde-i k̄.)
 89/6
 k̄.-ine 645/7
 k̄.-inğa 165/8
 474/4
 k̄.-i 19/1, 342/2, 400/5
 k̄.-iniğ 519/7
 k̄.-in 273/7, 349/3
 k̄.-ini 187/4, 329/6
 k̄.-iğa 282/3, 468/4
 492/5
 k̄.-idin 334/5
 katla defa, kere, kez 233/6,
 265/3, 328/1, 330/6
 bir k̄. 69/6, 181/5,
 220/1, 399/5, 635/7, 648/5
 659/6, 687/2, 689/54,
 788
 tokuz k̄. 689/168
 on k̄. 750
 yüz k̄. 83/9, 90/3, 124/1,
 148/5, 249/6, 466/6,
 599/1, 689/223
 miğ k̄ 568/4,5
 her k̄. 427/10
 katı-gāh A.F. öldürme yeri
 k̄.-ıda 595/1
 katı-i ‘ām A.F. kıyım, katliam
 katliam 581/5
 k̄.it- 622/4

kaṭre A. damla 14/4, 21/4,
36/2, 178/3, 185/4,
344/5, 372/4, 385/1,
457/2, 487/1, 507/1,
597/4, 604/2, 618/9,
748

ḳ.-i ḥoy 24/3

ḳ.-i ḥūn 685/18

ḳ.-i ḳan 143/5, 581/4

ḳ. ḳ. 56/6, 230/3,
313/4

ḳ.-din 545/3, 605/1,2

ḳ.-ler 20/3, 177/5

ḳ.-si 40/1, 464/9,
481/8, 536/5, 587/2,
689/1, 66, 97, 297

ḳ.-side 23/4

ḳ.-sidin 23/4

ḳ.-leri 353/3

ḳ.-ī 461/5, 689/142

kaṭre-ḥoylık A.F.T ter
damlalı 34/7

kaṭıḳ/ğ sert, müşkül,
ağır, acımasız

(krş kaṭıḳ/ğ)

ḳ. mu 326/7

ḳav- kovmak

ḳ.-ar 220/4

ḳ.-dıḡ 143/7

ḳ.-duḡ 143/7

ḳ.-dı 433/1

ḳ.-ma 310/6

ḳ.-mağıl 100/1

ḳ.-saḡ 494/4

ḳ.-sa 70/9, 315/7, 687/23

ḳ.-masa 687/23

ḳ.-mağ 227/2

ḳ.-maḳ 227/2

ḳavdur- kovdurmak

ḳ.-dı 360/7

ḳavī A. saḡlam, güçlü
121/8

ḳ.-raḳdur 318/7

ḳavī-za^af A. çok güçsüz

ḳ.-ın 136/6

ḳavl A. söz, vaat 319/5

ḳ.-inḡadur 306/7

ḳ.-ünḡadur 306/7

ḳ.-in 300/3

ḳavla- kovmak

ḳ.-r 69/8, 332/2

ḳ.-maḡız 216/2

ḳ.-y alman 734/2

ḳavm A. topluluk, kavim, halk
330/2, 681/96, 689/120

ḳ. ḳ. 689/397

ḳavs A. kavis, yay

ḳ. 204/5

ḳ.-ı ḳuzah 'ebemkuşağı'

152/6, 337/3

ḳ.-i sipihr 526/6

ḳ.-idin 468/3

kavurçağ kukla, bebek

ķ.-ı 618/7

ķay hangi, nereye

689/390

ķ. kaçan 283/4

ķ. sarı 623/8

ķ. sarıdın 173/3

ķ.-dın 679/1, 689/174,
252

ķayan nere, nereye

ķ. 146/7, 195/5,

223/8, 265/7, 446/7

534/2

k. 678/5

ķ. kim 717/2

her ķ. 33/6, 61/3

87/1, 196/4

her k. 381/1, 385/3

455/7, 574/5, 623/5

687/17, 706/1

ķ.-dın 115/5, 374/3

498/15

ķ.-ı 652/7

ķayaş kabile, akraba

ķ.-ıda 563/4

ķayd A. bağ, zincir, yazma

261/7, 362/6

ķ.-ı zülfeyni 79/1

ķ. it- 227/3, 598/4

ķ. iyle- 90/7, 104/1

ķ. ol- 667/6

ķ. sal- 148/4

ķ.-nı 121/6

ķ.-ı 555/4

ķ.-ın 200/6

ķ.-ını 461/3

ķ.-ığa 372/2

ķ.-ıda 129/2, 393/7

ķ.-ıdın 387/3

ķayda nerede, nereye 20/4, 41/2

79/5, 106/1, 86/1, 120/1,

125/1, 130/4, 132/2,3,

170/1, 180/3, 183/3,

229/5, 294/6, 300/4,7,

325/9, 341/7, 372/9,

407/2, 452/7, 458/3, 464/5,

473/3, 492/2, 560/2,

602/7, 610/3, 679/6,

689/53, 203, 316, 709/2

ķ.-dur 179/1-7

ķayğū tasa, keder kaygı 29/1,

145/1, 230/5, 450/1,

542/7, 549/6, 566/5,

649/2

ķ.-dın 450/1, 474/4, 689/60

137

ķ.-sı 311/8

ķ.-sın 479/1

ķayğur- kaygılanmak, tasalan-
mak

ķ.-ur 549/6

ķ.-ma kim 518/1

ķāyil A. (ķā>il) razı, söyleyen

ķ. bol- 689/193

- . it- 689/427
 . ol- 475/6
 .-ni 299/4
 āyim A. (ā'im) ayakta
 duran, birinin yerini
 tutan 410/6
 āyim-maām A. birinin
 yerine geen 706/1
 āyināt A. (ā'ināt) kāinat,
 evren 683/11
 k. (azret-i mear-i k.)
 737/1
 k.-im 665/6
 aysı hangi, hangisi
 123/6, 126/1, 141/2,
 173/1, 207/3, 215/5,
 235/3, 270/6, 283/2,
 301/2, 303/5, 339/2,
 359/1, 365/2, 415/2,
 477/1, 536/6, 620/5,
 637/7, 650/2, 660/6,
 684/4, 687/22, 688/70,
 689/43, 66, 174, 380
 . bir 297/4
 her . bir 271/6
 .-ni 543/2, 689/261,
 403
 k.-nı 100/2
 k.-dın 689/26
 ayt-dōnmek, ekilmek
 k.-tın 680/2
 .-a-min 471/9
- . 83/1
 .-sa 471/9
 .-masa 358/9
 .-an 42/8
 .-an 42/8, 674,1
 .-ıban 42/8
 .-ıp 375/7, 485/9,
 641/6
 aytar- geriye dōndürmek,
 evirmek
 .-dı 532/4
 .-dılar 609/4
 .-u 518/5
 .-a 62/6, 569/1
 .-ıp 58/2
 .-u 534/2
 .-ma 640/2
 .-maadur 640/2
 ayu hangi, o ki, ki 96/7,
 157/1, 173/5, 367/4
 419/7, 471/3, 519/1
 az - kazmak
 .-arım 94/3
 .-ar 407/4
 .-dı 652/4
 .-mı 629/7
 .-an 202/3
 .-alı 203/6
 .-ıp 379/2
 āz A. kadı
 .-nı 641/6

azā A. olacağı 3nceden
 Tanrı tarafından tak-
 dir olunan Şeylerin ger-
 ekleŐmesi, h3k3m
 61/1, 66/6, 71/3, 133/2,
 154/7, 274/3, 294/7,
 297/6, 354/6, 389/2
 397/6, 513/3, 525/3,
 568/4, 591/3, 629/6,
 655/5, 669/5
 kilk-i . 30/7, 59/3,
 105/3, 415/1
 . cellādıdın 37/8
 . it- 4/5
 . ıl- 327/6
 .-dın 64/7, 210/3,
 323/6, 551/1, 739/4
 .-đa 421/8
 .-sında 11/4, 164/6
 .-sıdın 525/3
 .-dur (cevr-i .) 525/3

azayā A. kazıyyeler
 4/5

kazđan-kazanmak .-ur 144/6
 .-miş 275/10

āzıyü³ l-hācāt A. Allah
 739/4

kāzıb A. yalan
 k. 803

kebāb A. sebep 388/4, 540/3
 k. bol- 156/5

k. it- 234/3
 k.-ım 484/6
 k.-ıdın 481/7
 kebg F. keklık
 k.-i derıd3r 550/4
 keb3ter F. g3vercin
 111/1, 369/6, 389/6
 k.-đa 598/4
 k.-i 677/1, 826
 kec F. eğri, arpık
 k. bol- 97/4
 kecek F. 3rdeğin kuyruk ve
 kanadındakieğri t3yler;
 orta; engel 187/1
 609/5
 k.-de 609/2
 k.-din 608/8
 k.-lerde 609/4
 kec-reftār F. tuttuğu yol
 sakat olan
 k. (erđ-i k.) 576/11
 k.-đa (erđ-i k.) 571/6
 kec-revvF. yolu yanlış
 k.-niğ 240/5
 k.-ler 240/5
 ked-bān3 F. kahya kadın
 729/2
 ked-đudālıđ F.T. kethudalık,
 kahyalık
 k.-dın 460/8
 keff F. k3p3k
 k. sa - 339/5, 689/91

kefen A. kefen
 342/7, 468/2, 520/5,
 603/3
 k. kı1- 372/8, 669/2
 k.-ğa 678/4
 k.-im 623/8
 k.-iñ 204/6, 470/5
 k.-dür 195/3
 kef (f) A. avuç, ayağın altı
 k.-i pāy1 610/2
 k.-i pāy1ğa 634/9
 k.-iñ 689/4
 k.-iñdedür 435/5
 k.-i 508/7
 keffe A. terazi gözü, kefe
 k.-side 164/2, 390/7
 k.-sinde 390/7
 kefş A. ayakkabı 601/8
 k. ü destār 681/44
 keh-gil F. samanlı çamur,
 sıva 392/5
 keh-keşān F. saman yolu
 519/4
 k.-dın 485/7
 keh-rübā F. kehlibar, saman
 kapan
 k. 40/1
 kej F. eğri, çarpık 232/1-7
 kej-düm F. eğri kuyruklu,
 akrep
 k.-i (zūlf-i müşkin k.)
 685/14

kelām A. kelim, söz 235/6
 k.-ı cān-fezāy1ñ 331/1
 1zhār-ı k. kı1- 387/6
 k. sür- 686/16
 k.-imdın 484/8
 k.-iñ (hüsn-i k.) 19/7
 k.-ı 139/3
 ke'1-‘adem A. yok, yokmuş gibi
 k.-dür 544/8
 Kelīm A. Hz. Musa'nın unvanı,
 söz söyleyen
 K.-i ‘aşā 284/4
 Kelīmu'1lāh A. Hz. Musa
 293/4, 595/9
 K.-niñ 221/5
 kem F. az, eksik; fena, kötü,
 bozuk 326/2, 409/9, 531/2,
 535/1, 688/46, 689/277,
 433, 690/3
 k. bol- 103/2, 415/1,
 482/9, 502/5, 681/19,
 688/20
 kem it- 536/1
 k. iyle 130/1, 415/3
 k. kı1- 34/1, 56/9, 209/3,
 263/2, 628/3
 k. ol- 505/1
 k.-dın dağı k. 412/2
 k. irmes 53/6
 kemliğ F.T. kötülük; kötü,
 bozuk
 k.-imnı körer 592/6

kemlik F. T. kötülük, kötü,

bozuk 544/7

k.-idin 636/3

k.-imiz 61/7

kemāhī A. (kemā-hiye)

olduğu gibi 686/9

kemāl A. olgunluk, yetkinlik

101/8, 140/2, 379/6,

689/207

k.-i hüsnini 672/4

k.-i za'f 423/5

k.-i za'fdın 648/3

kesb-i k. it- 95/8

k.-inğa 689/207

Kemāl A. Ö.a. Kemal 689/259

kemend F. kement 189/4, 274/3

688/59

k.-i şayd-ı Behrām'ī

k.-i zülfüñ 540/1

k.-i zülfi 38/5

k.-i zülfin 559/1

k. (boynuma taktiğ k.)

130/4

k.-i 123/1

kemer F. kemer, kuşak

36/3, 149/3

kemīn F. çok az, pusu

k. 87/9

k. kıl- 553/4

k.-im 447/4

kem-sūhan F. az konuşan,

az söyleyen 689/103

Ken'an A. Filistin

k.-ğa (Yūsuf-ı K.)

'Hz. Yusuf' 115/5

kenār, F. kıyı, çevre köşe

k.-ıdın (erkām-ı k.)

543/6

kenāre F. kıyı, kenar, kucak

k. iyle 434/1, 523/3

k. kıl- 251/6

kerāmāt A. (kerāmet'in ç.)

ihsanlar bağışlar,

kerametler

k. 681/68, 69

kerāmet A. kerem, bağış 81/6,

741

kerem A. eli açıklık, bağış,

soyluluk 578/8, 592/6

k. (baħr-i k.) 136/11

k.it- 5/8

k. iyle- 61/7, 81/6,

445/6

k. kıl- 273/6

k.-dür 544/7

k.-inğ 686/9

k.-inğa 8/10

k.-i 623/1

k.-in 469/6

k.-idin 289/6, 688/35

kerīm A. kerem sahibi, cömert,

ulu

k.-ü'l-aħlāk 689/436

ke's A. çanak, kadeh

k.-i hürşid 689/5

kesb A. çalışıp, kazanma
 k. it- 55/6, 71/8,
 135/3, 159/9, 291/1,
 502/3, 527/7, 599/6,
 681/25, 722/2
 k. iyle- 302//
 k. ol- 107/4
 k.-i āyīn-i fenā
 kı11- 132/7
 k.-i fenā 501/6
 k.-i ḥayāt-ı cāvidāne
 451/5
 k.-i hevā 483/4,
 688/98
 k.-i kemāl 95/8
 k.-i neşāṭ 649/6
 k.-i sulūm 681/95
 k.-i 101/8, 551/6
 k.-iğa 316/3, 689/208
 k.-ige 688/2
 k.-ide 28/5, 316/2, 689/434

keşret A. çokluk, bolluk
 kalabalık
 k.-i berg-i şecer 398/3
 k.-i 24/3, 548/2, 554/5,
 621/5, 681/83
 k.-idin 493/5, 549/2,
 561/2

keşf A. ortaya çıkma
 k. ol- 433/6
 k.-i 316/1
 k.-ide 226/3

Keşmīr y.a. Keşmir 806
 keşşāf. A. sırları çözen, izci,
 meşhur bir tefsir
 k. 316/1
 k.-da 105/4
 keştī F gemi 726/2
 ketebtü kışşate şevķī A.
 680/4
 ket (t) ān A. keten 149/3
 k.-ı 670/5
 k.-dur 204/6
 kevākib A. (kevkeb'in ç)
 yıldızlar 351/2, 606/2,
 692/2
 k. (ḥayl-i k.) 96/3
 k.-ni 464/5
 k.-din 255/7
 kevkeb A. yıldız 23/4, 27/2,
 111/6, 185/4, 550/2
 k.-i ikbāl 108/1, 431/6
 k.-i sevābitdür 710/2
 k.-i seyyāre 199/4, 688/68
 k.-i seyyārğa 290/6
 k.k. 48/1
 k.-ni 421/8
 k.-i 110/2, 281/6
 k.-in 478/3
 kevn A. var olma, varlık
 k.ü mekān kainat, varlık
 133/1
 kevineyn A. dünya ve ahiret
 k. mülkidin 96/7

kevser A. Cennetteki
 havuzun adı 166/7,
 201/9, 268/6,
 280/6, 464/8, 556/6,
 576/8
 k. (cām-ı k.) 476/5
 k. kırağında 51/2
 k. meyiğa 45/8
 k. suyu 689/90
 k. suyun 28/5
 k.-ni 164/5
 k.-i 389/1
 k.-idür 550/7

k'ey "ki ey" in vezin gereği
 kısaltılmış şekli
 688/108, 689/14,,147,
 205

Keyānī F. İran hükümdar-
 larının lakabı 689/21
 K. (cām-ı K.) 689/200
 keyfiy (y)et A. nitelik,
 nasıllık 675/7, 689/44
 k.-i 432/2, 482/1,
 627/1, 681/2
 k.-in 543/6, 598/7
 k.-iğa 118/7
 k.-ide 118/7

Key-Husrev F. Siyavuş'un
 oğlu olan ünlü hüküm-
 dar 546/5

keyin arka, peş
 barsak k. 615/4

keyvān F. Satürn gezegeni
 k. (sürme-i k.) 689/19
 Keyūmers F. Ö.a. ünlü İran
 hükümdarı
 kıble A. kıble 232/3, 243/1
 k.-i dīn 232/3
 k.-ı 91/4
 kıble-nümā A.F. pusula 306/4
 kıçış- kaşınmak
 k.-sa 610/2
 kıçkırış- feryad etmek,
 bağırmak
 k.-ıp 602/3
 kıl- kılmak, yapmak, etmek,
 eylemek
 k.-ur-min 13/6, 79/5,
 80/1, 157/4, 250/6, 308/1,
 541/7
 k.-man 119/2, 253/2, 294/9,
 576/8, 686/17, 688/79,
 689/292
 k.-ur-sin 80/1, 617/5
 k.-ur 12/4, 13/7, 19/5,
 25/3, 37/7, 37/8, 46/2,
 89/6, 112/2, 113/2,4; 14/7,
 119/6, 125/4, 126/7, 129/2,
 136/3,6; 140/1, 186/1,-7,
 214/6, 231/5, 250/5, 377/11,
 455/4, 531/4,8; 541/1,
 543/6, 554/4, 592/3, 619/8,
 621/6, 626/1, 640/7, 670/8,
 681/2, 683/11, 689/184/
 243, 690/4, 694/2, 711/1,
 731/3, 761/, 815, 826

ķ.-mas 9/1, 70/5, 128/8,
132/5, 23/1.-7, 251/1.-7,
439/3, 440/1, 541/3, 598/8,
619/7, 639/8, 683/12,
686/21

ķ.-mas mu 376/2

ķ.-urlar 100/2, 116/4,
150/8, 201/8, 341/9, 575/1,
649/6

ķ.-maslar 363/4

ķ.-dım 28/1, 94/2, 147/5,
181/6, 256/3, 260/7,
263/58, 313/5, 344/4,6,
354/3, 432/3, 441/3, 456/2,
503/7, 553/6, 577/3, 580/5,
600/6, 681/28,38, 69, 687/16,
688/42, 49, 689/401.

ķ.-madım 100/8, 317/1, 433/1,
427/4,5, 689/441

ķ.-dın 60/5, 78/6, 93/1,2,7,
132/4, 165/8, 218/6, 250/1,
311/6, 342/4, 344/7, 372/1.-9,
377/4, 402/1, 409/6, 432/3,
494/5, 504/5, 552/7, 565/2,
601/8, 669/6, 684/10, 687/12,
773

ķ.-madın 73/1, 219/2, 250/4,
354/1.-7, 359/7, 366/3,
421/1, 517/9, 525/9, 684/1.-3,
5.-8,10,13,15

ķ.-dı 27/3, 28/2, 34/1, 46/4,
51/9, 56/2, 61/1, 69/3,

84/1, 91/3, 113/1,8;
115/5, 118/5, 119/1,
120/1, 122/5, 145/4,
147/1,3,4, 214/1, 226/1,
251/5, 260/5, 318/1,3,
320/1, 321/3, 330/1.-7,
496/4, 498/6, 501/6,
505/3, 514/6, 519/1,3,
522/3, 537/2, 541/5,
542/5, 544/7, 569/9,
577/6, 583/3,6,587/4,
638/5, 641/4, 646/3,
653/1,2, 654/5,664/7,
670/2, 681/67,97, 683/1,
684/8.-10, 685/9,17,
689/17,62,159, 194, 197,
250, 291, 362, 399,
699/2

ķ.-madı 5/5, 16/4, 18/3,
36/6, 67/6, 87/10, 130/1,
141/6, 249/5, 287/1, 344/3,
421/8, 517/1, 535/1,
608/1,3, 656/7, 681/77,
689/27, 698/1,779

ķ.-dık 210/5

ķ.-duķ 210/5

ķ.-dınız 209/1-9

ķ.-dılar 199/1.-7, 159/1.-9,
454/4, 665/5, 688/7

ķ.-mışam 5/8, 686/11

ķ.-mış-min 428/1, 681/11

ҡ.-миш 1/8, 11/5, 36/1,
 142/7, 257/6, 303/7,
 553/8, 618/1, 660/9,
 668/4, 689/46, 690/1,2,
 721/1
 ҡ.-мамıш 123/7, 516/3,
 588/6
 ҡ.-ға-мин 187/3, 200/3
 ҡ.-ғай-мин 313/7, 502/4,
 709/1
 ҡ.-ға-син 9/8, 430/3,
 687/28, 689/178
 ҡ.-маға-син 79/6, 578/8
 ҡ.-ғай-син 551/8
 ҡ.-ғай 12/1, 42/2, 43/2-3,
 68/3, 81/5, 93/5, 108/9,
 110/2, 135/4, 151/8, 214/5,
 253/5, 234/1, 316/1, 325/3,
 414/8, 478/3, 496/4, 569/9,
 574/5, 640/1, 676/3, 681/65,
 689/103, 705/2, 757/764
 ҡ.-мағай 113/2, 231/5,
 243/4,5, 270/9
 ҡ.-ғайлар 468/1, 686/11
 ҡ.-мағайлар 71/9
 ҡ.-ай 146/5, 166/4, 221/7,
 298/4, 386/2, 591/1, 649/4,
 689/170, 299, 342, 358,
 410
 ҡ.-айın 298/4, 470/1,
 623/2, 689/324

ҡ. 9/6, 11/8, 46/7, 50/4,
 52/5, 56/9, 63/7, 72/2,
 93/6, 97/3,6, 119/5,
 138/4, 139/2, 179/3,
 189/5, 265/5, 316/6,
 320/1, 386/1.-7, 399/1.-7,
 400/1.-7, 504/4, 527/7,
 537/7, 586/2,7, 613/9,
 617/6, 633/1, 637/7,
 647/1, 660/2, 661/5,
 699/2, 672/8, 689/37, 139.
 ҡ.-ма 42/9, 46/6, 79/6,
 80/5, 93/1, 106/7, 119/7,
 132/4, 138/9, 182/3,
 241/1, 252/5, 301/7,
 320/6, 344/9, 527/4,
 532/7, 576/9, 582/6,
 589/6, 639/3, 647/4,
 671/8, 682/14, 687/18,
 25, 688/90, 765
 ҡ.-ғıl 97/4, 254/1, 267/8,
 326/3, 349/5, 351/7,
 380/7, 396/2, 411/10,
 463/6, 528/1, 536/2,
 565/2, 570/1, 689/392
 ҡ.-мағıl 93/1, 325/1,
 491/6, 532/5, 540/7,
 559/7, 658/7
 ҡ.-ıñ 136/8, 141/1, 267/5
 ҡ.-маñ 138/9, 140/7,
 174/3, 188/7, 217/5,
 224/3, 279/9, 392/5, 415/4,
 524/7, 533/5,, 573/7, 623/7

.-maız 81/4, 86/4,
 108/6, 224/1
 .-dik 701/1
 .-sun 653/3, 686/16,
 689/184
 .-masun 8/2, 102/9,
 165/9, 253/6, 703/6
 .-sunlar 216/5
 .-sam 15/7, 48/2,
 51/4, 127/3, 185/7,
 253/4, 328/4, 418/3,
 422/1,7, 498/8, 507/6,
 627/4, 688/2,4, 689/13,
 67, 715/1
 .-masam 294/9, 599/5
 .-sa 21/3, 33/1, 41/3,
 98/5, 191/7, 215/3, 219/7,
 239/6, 250/7, 352/1.-9,
 380/7, 552/9, 687/22
 .-masa 248/5, 294/9,
 687/26
 .-sa 9/3, 51/7, 56/9, 57/4,
 58/3, 61/3, 80/2, 102/9,
 124/8, 126/5, 133/5, 135/7,
 136/3, 143/5, 192/6, 220/3,
 302/9, 307/9, 335/1, 358/3,
 497/4, 528/3, 531/1, 538/7,
 541/8, 585/7, 594/3, 595/6,
 602/6, 623/3, 628/5-9,
 646/7, 675/3, 681/35, 689/70,
 76,201, 719/1, 728/1-3,
 732/1

.-masa 136/90, 69/5,
 336/6, 693/2, 703/2
 .-sa 684/12
 .-salar 595/8, 636/3
 .-urnı 306/7
 .-ura 53/9, 113/6,
 126/4, 186/4, 304/5,
 306/7, 325/8, 411/8,
 520/6
 .-urda 126/4, 193/5,
 629/2
 .-urdın 674/3
 .-masdın 303/9
 .-an 40/7, 54/7, 178/9,
 174/4, 248/6, 250/1,
 274/6, 279/6, 283/6,
 317/3, 360/3, 371/8,
 458/7, 575/3, 629/4,
 629/7
 .-maan 379/4, 650/5
 .-annı 189/6
 .-annı 251/4, 475/2,
 550/3
 .-maannı 234/5,
 .-anda 374/4, 487/2,
 525/9, 618/11
 .-anlar 679/4, 356/2
 .-ana 703/2
 .-anı 177/8
 .-maanıda 689/282
 .-u 248/1, 687/7

- .-uı 84/2, 290/1,
 299/4, 375,5
 .-alı 681/37, 689/454
 .-a 237/2, 327/7,
 652/9
 .-a 53/3, 562/9
 .-alı 37/4, 48/1,
 177/8, 206/1, 229/3,
 246/7, 301/3, 302/1,
 325/2, 373/4, 381/6,
 411/7, 455/5, 554/7,
 633/4, 654/5, 681/19,
 734/2
 .-ua 347/5
 .-ua 347/5
 .-una 376/1, 415/6
 .-mauna 412/8
 .-ıban 31/1, 84/6,
 111/6, 301/4, 551/5,
 663/5, 688/19, 680/17
 .-ıp 3/5, 5/8, 6/6,
 30/2, 32/6, 56/1, 56/2,
 56/3, 56/4, 56/7, 56/9,
 59/1, 64/5, 66/2, 80/5,
 123/1, 317/3, 319/7,
 351/4, 578/3, 681/5,
 681/42, 688/8, 688/65,
 689/101, 689/226,
 689/233, 689/348, 736/2,
 787
 .-may 352/3, 504/2, 686/13,
 689/414, 619/2
 .-mayın 503/1-7, 628/6,
 636/6, 686/7, 747
 .-ma 68/6,
 .-maı 236/7
 .-ma 37/8, 52/4, 68/6,
 99/3, 103/5, 123/6, 141/2,
 187/4, 214/7, 219/6,
 293/1, 320/2, 327/1-9,
 344/2, 478/1,
 574/4, 650/5, 625/5,
 679/9, 684/12
 .-maa 70/2, 386/3,
 530/4
 .-madın 34/1, 303/9
 .- maa 558/9
 .-maadur 413/3
 .-madur 744
 .-ur idi 328/2
 .-ur ırmış 214/4, 257/4
 .-ur bolsa 101/8
 .-mış ırmes 373/3
 .-maay irdi 621/2
 .-sam idi 578/6
 .-sa irdi 651/8
 .-mas irse 617/2
 .-andadur 525/9
 .-um 11/7, 132/2
 .-maumdur 498/9
 .-kum 132/2
 .-un 69/69, 73/7, 403/3
 .-maun 73/7, 603/7
 .-usı 277/3, 378/7,
 643/8

.-gusıdur 113/7
 .-a alman 294/5
 .-a alur 517/9
 .-a almas 324/1
 .-a alsan 290/3
 .-a a/sa 135/1
 .-a-sin 78/7, 689/178
 .-maya-sin 79/6
 .-adur-min 689/410
 .-adur 53/3, 269/2,
 294/10, 538/7, 562/7
 .-galıdur 639/2
 .-ıp-min 5/7, 137/3,
 213/2, 320/5, 508/6,
 683/6
 .-ıp-sin 777
 .-ıptur 80/8, 294/2,
 318/2, 508/5, 584/1,
 623/5, 625/4, 724/1,
 732/1
 .-ıp turur 91/3, 349/5
 .-ıpturlar 337/5
 .-ıp irdi 667/7
 .-may-min 270/7, 434/2
 .-maydur 447/4, 657/2
 .-may imes-sin 49/6

kılmağlığ kılma 320/3

ıl A. sız

.u kıl 591/8

. u ılım 184/5

ıl ıl

.-ıdın (şışe ağzı .)

623/3

.-ındın işip bilge

zünār 681/43

ıllık ıllı

ağzı k. şışe 641/6

ıldur-ıldırmaq, yaptırmak

.-sun 689/128

ılıç ılıç 348/4, 577/3

. sal- 505/2

.- nığ 127/2

.-ıđ 217/2

.-ığdın 273/4

.-ı 199/2, 568/3

.-ıdın 383/4, 679/2

ılıç iş, ılış, ıyafet

309/6, 315/2, 703/1

.-ın 689/181

ımaç şası

kızı . 104/2

ımız ımız

tostuğan içre k. 689/166

ın silah kabı 533/1

ır- ırmak

.-ıp 432/6

ırağ/ kenar, yan

601/6

.-ı 483/4

.-ıda 554/6

.-ıdın 384/1

.-ında 57/2, 554/6

.-ındın 384/1

ırav ırağı, şebnem

.- tüş- 532/3

. yağ 579/5

ķırbān F. yay mahfazası

160/5

ķ.-da 686/5

ķīr-endūd A.F. zift,

katran renkli

şām-ı ķ. 23/3

ķırığ kenar, yer, çevre

ķ. tut- 315/3

ķırķ kırk

ķ. yıllık 689/353

ķ.-dın 254/3

ķırmız kırmızı; kızıl hastalığı

221/6

ķırmızı, kırmızı renk

221/6

ķısaş A. kısas, öldüreni

öldürme, yaralaya

nı yaralama cezası

288/2

ķısķa kısa 461/6

ķısm A. bölme, dağıtma,

nasip 132/1,

603/2

ķ. it- 168/7, 688/91

ķ.-ına 79/6

ķ.-ıdur 213/3

ķ.-ıñız 225/1

ķısmet A. kısmet, nasip,

pay 20/1, 199/5,

332/7, 576/7

ķ.-im 684/2, 689/254

ķ.-i 329/2, 366/6,

627/7

ķ.-ıdur 619/6

ķ.-in 690/1

ķıssa A. kısas, hikaye, riva-
yet

ķ.-ğa 94/2

ķ.-sı 134/5, 177/9, 464/11

ķ.-sıdın 364/8

ķış ķış mevsimi 167/7, 254/7

ķ.-ğa 254/6

ķ.-ķa 254/6

ķ.-dur 167/7

ķ. irmes 413/6

ķ.-ıñ 353/6

ķıta A. parça, bölük, cüz,

en az iki beyitten mey-

dana gelen 1 ve 3. mısra-

ları kafiyeti olan şiir.

ķ. ķ. 720/2

ķıya bak- öfke ile bakmak,

süzgün süzgün bakmak

212/2, 235/7, 348/4,

353/1, 421/1

ķıyāmet A. kıyamet, bela,

gürültü, patırdı 37/6,

81/3, 190/1, 248/3, 336/4,

342/5, 506/6, 509/4

ķ. (şahrā-vı ķ.) 538/2

ķ. (şūr-ı ķ.) 377/11

ķ. bol- 549/7

ķ.-ni 519/2

ķ.-ğa 482/8

ķ.-ķa 482/8

kıyas A. kıyas, karşı-
 laştırma
 k. kıl- 256/3, 715/1
 Kıyat bir Özbek boyu
 K. u Koñrat 77/9
 kıymet A. kıymet, değer,
 paha
 k.-i 115/3
 kıymetī A. kıymetli 68/1
 103/3, 114/6
 k.-rağ 500/3
 Kıymetī A. ö.a. şair adı
 689/433
 kız- öfkelenmek, yanmak,
 kızarmak
 k.-arsa 73/3
 kız kız
 k.-ı (rez k.)
 77/7
 k.-ını (rez k.) 59/7
 kızar- kızarmak, kırmızı
 olmak
 k.-ur 591/4
 k.-dı 630/3
 k.-mış 271/3, 419/6
 k.-ğan 639/5, 647/2
 k.-ıp 513/1, 620/4
 k.-mağtur 382/4
 kızart- kızartmak
 k.-ur 382/4
 kızı- kızarmak, kırmızı
 olmak
 k.-ğan 206/5, 689/3

kıziğ/k hararetli, kızgın
 k. bol- 309/1, 315/4
 k.-rağ 299/3
 kızıl kızıl, kırmızı 23/2,
 73/4, 153/4, 143/2, 204/5,
 296/3, 230/3, 307/1,
 313/4, 367/3, 386/2,3,
 388/1,-7, 390/5, 394/2,
 404/1.-7, 448/1, 597/1,
 622/1, 672/6,772
 k. bol- 388/2
 k. ol- 388/2
 k. kıyāmet-sin 772
 ki F. ki 2/1, 2/6, 2/6, 2/7,
 4/3, 4/4, 4/7, 5/6, 5/7,
 7/6, 8/1, 8/2, 12/1,
 31/4, 53/8, 57/1, 59/6,
 60/7, 69/6, 84/3, 87/10,
 88/5, 103/7, 109/4,
 113/5, 120/2, 128/8,
 133/2, 136/8, 146/1,
 147/1, 168/5, 318/5,
 319/1, 322/1, 323/2,
 324/4, 486/6, 498/3,
 502/7, 520/1, 522/1,
 522/5, 5, 523/3,6, 524/1
 545/7, 573/2, 577/6,
 578/1, 579/1, 582/1,
 585/1, 589/5, 592/1,
 604/3,6, 611/6, 616/1,
 646/5, 650/2, 652/2,7,
 653/3,4,655/3,4, 656/4,
 659/4, 660/2,3, 661/3,

662/1, 664/1,2 667/2,
 4,7, 688/84, 689/18,
 144, 158, 159, 162, 174,
 212
 andağ k. 6/2, 496/1.-7
 andın irkin k. 142/1
 anıy dik k. 6/8
 bu k. 94/2, 513/1
 her kim k. 2/4
 kim k. 5/5
 niçe k. 70/5
 nidin k. 91/1, 93/2
 al k. 52/1,4, 64/7,
 689/196
 ol dem k. 2/2
 t̄ā k. 14/4
 uşbu dem k. 385/2
 yoğ k. 325/2
 kibi gibi 6/9, 9/3, 19/4,
 54/2, 60/1, 70/5, 77/7,
 84/3, 117/1,6, 123/1,
 125/4, 139/2, 142/6, 167/5,
 170/7, 190/1, 197/4, 204/9,
 249/2, 254/4, 279/6, 296/8,
 343/3, 360/6, 390/6, 401/4,
 410/3, 414/9, 425/1, 436/3,
 469/4, 496/3, 505/3, 513/1,
 524/6, 537/9, 539/5, 557/2,
 581/3, 587/7, 590/ , 590/5,
 591/3, 593/1, 600/1, 604/6
 615/4, 624/3, 626/5, 634/3,
 640/7, 642/4,13, 644/5,
 650/3, 652/1-9, 656/2,
 683/1, 688/62, 688/67,

689/2,3, 65, 97, 249,
 300, 714/1
 min k. 18/6, 59/3,
 70/8, 164/2
 sin k. 32/5, 52/4, 67/4,
 92/1
 siniy k. 54/1
 k.-dür 21/3, 316/5 ,
 667/2
 kibrA. büyüklük, ululuk,
 taslama
 k.-ler 715/2
 kibriyā A. büyüklük, ululuk
 k. (gevher-i k) 6/1
 k.-n 4/6
 kiç- geçmek
 k.-er 529/4
 k.-tim 208/7, 492/5
 k.-tin 766
 k.-ti 37/7, 580/7,
 698/1
 k.-ey 101/1
 k. 101/1, 168/3, 208/3,
 274/9, 531/7
 k.-kil 208/4
 k.-meniz 174/4
 k.-sem 689/413
 k.-se 9/7, 72/8, 353/6
 k.-iben 689/374
 k.-ip 375/5, 387/11
 k.-mek 460/1
 k.-mekke 681/98
 kiç denk 135/7

kiçe gece 24/4, 39/3, 47/5,
 55/5, 65/3, 68/7, 87/5,
 96/3, 110/8, 119/3,
 138/8, 146/1, 148/7,
 170/4, 179/1, 184/1,
 185/3, 207/6, 280/2,
 285/5, 360/7, 408/1,
 409/7, 486/4, 490/3,
 495/4, 501/1, 529/5,
 539/1, 556/4, 560/4,
 568/1.- 9, 575/7,
 579/6, 583/4, 610/3,
 629/1, 634/1, 638/7,
 681/58, 687/22, 688/19,
 100, 689/390
 k.-din 471/2
 k.-ler 183/1.-7, 231/3,
 374/9, 497/1, 560/6,
 624/2, 689/289, 710/1
 k.-si 420/6
 k.-sin 390/1

kiçig küçük 341/2, 342/2,
 411/2, 561/3, 583/1
 k.-rekdür 425/5

kiçke ense

k.-ni 279/4
 k.-sini kaşı- 64/7

kiçkürun akşamdan sonraki
 geç vakit 202/8

kiçür- geçirmek
 k.-di 614/3

k.-gey-min 592/2

k.-sem 739/2

k.-gen 683/22

kil- gelmek k.-ürem 471/4

k.-ür-min 51/1

k.-ür 12/5, 13/1, 58/9,

64/7, 99/6, 173/1.-7,

202/1, 223/8, 261/3,

425/8, 454/1, 460/8,

545/5, 549/2, 685/18,

689/117, 119, 212,

718/1, 725/2

k.-mes 261/2, 270/2,

346/4, 454/1, 534/4

k.-medi 41/4, 261/8,

270/2, 454/7

k.-din 65/5, 79/2, 82/4,

359/2

k.-mediñ 784

k.-di 48/4, 63/1, 77/3,

109/2, 117/6, 193/7,

215/8,, 254/2, 262/7,

264/5, 272/7, 327/7,

335/4, 343/6, 464/9,

579/5, 597/3, 600/11,

623/3, 672/1, 688/48,

689/277, 369, 739/2,4

k.-diler 329/4, 688/5

k.-miş 8/6, 57/3,

293/2, 502/1, 516/1

k.-memiş 270/6

k.-ge-sin 218/2
 k.-gey 12/1, 99/2, 165/2,
 189/6, 270/5, 447/1,
 490/4, 573/1, 799
 k.-megey 313/7
 k.-ey 165/8
 k. 83/9, 143/7, 149/7, 177/4,
 221/2,7, 311/3, 357/2,
 403/1,-7, 406/1,-7, 423/3,
 464/8, 515/2, 534/5, 662/7,
 689/359
 k.-gil 473/6, 511/4, 648/1
 k.-megil 83/1
 k.-meñ 112/6, 510/2
 k.-sem 273/7
 k.-señ 610/3, 636/5
 k.-mesen 784
 k.-se 26/9, 48/3, 61/5,
 77/8, 121/8, 147/5,
 165/3, 188/1, 213/7,
 227/4, 243/6, 261/6, 294/7,
 296/6, 323/6, 498/7,
 530/3, 576/11, 615/4,
 661/4, 662/8, 685/7,
 689/264
 k.-mese 312/1, 375/4,
 474/4, 533/2, 534/3
 k.-ür ü kitmekdin 688/37
 k.-gen 264/2
 k.-genin. 62/3
 k.-gende 674/1
 k.-geniğe 674/3

k.- geniğe 674/3
 k.-geniğdin 406/4
 k.-geç 12/1, 277/5,
 432/2, 218/3
 k.-geli 689/124
 k.-güçe 440/2
 k.-günçe 445/4
 k.-ip 6/8, 70 /2, 79/3,
 125/7, 409/1, 149/2,
 151/5, 689/191, 350,
 352
 k.-mey 124/8,
 k.-mey k.-mey 403/7
 k.-irdim 681/6
 k.-mes bolsa 668/3
 k.-mes irgeç 82/7
 k.-gen irmiş 14/2
 k.-e almes 38/4
 k.-e-sin 689/174
 k.-güm 33/4, 474/4,
 784
 k.-güsi 313/3
 k.-ip-min 5/6
 k.-iptür 610/7
 k.-meydür 262/2, 270/3
 k.-mek imiş 77/4, 101/4
 k.-mek 420/5, 681/94
 k.-mekni 265/3
 k.-mekin 126/4
 k.-mekiğdin 406/4
 k.-meki 592/1
 kilik F. küçük parmak
 k.-lerni 369/1

kiliş geliş 254/2, 265/3

kilk F. kamlş kalem

k.-i bī-bākī 650/7

k.-i gevher-pāşı

337/9

k.-i ẓaẓā 30/7, 59/3,

105/3, 277/2, 296/1,

415/7

k.-i ẓudret 11/5,

543/5

k.-i nükte pāşında

595/9

k.-i şun^cdın 187/1

k.-i 121/3, 532/7,

591/3

kiltür- getirmek

k.-ür 178/1-9

k.-mes 474/7

k.-düm 421/9

k.-medim 427/3,9

k.-diğ 60/7

k.-dünğ 60/7

k.-mediñ 359/4

k.-di 228/2, 564/3,

799

k.-medi 142/3

k.-miş 689/387

k.-gey 564/3

k. 437/6, 534/3,

689/200

k.-me 1/9

k.-gil 668/6

k.-ünğ 350/6, 375/5

k.-se 58/2, 600/2

k.-seniz 364/1

k.-geli 622/5

k.-üp 534/6

k.-edür 231/6

k.-güsidür 378/1

k.-üptür 212/5

k.-mekni 389/6

kim kim 1/3, 2/5, 4/2, 5/8,9,

8/1,2, 9/4, 10/1,

12/3,9, 28/4, 32/4,

33/4, 51/8,9; 52/1,

55/1, 56/2,9, 58/3, 64/7,

69/1, 70/8, 75/3,

87/8, 90/1,6, 91/3,4,

107/2,5, 112/2, 113/7,

116/1, 118/3, 119/2,

121/1, 123/3, 128/1,3,

129/2,8, 130/7, 133/7,

134/1, 135/6, 137/4,

138/1, 140/1, 142/4,6,

143/1, 144/5,6, 146/3,

147/2,4, 164/6, 165/2,

167/1, 169/3, 184/7,

188/1, 192/4, 249/5

257/9, 321/6, 322/7,

325/1, 351/6, 486/7,

489/1, 490/1, 495/5,7,

497/7, 519/1,3,5,-7,

520/1, 521/1.-6, 523/6,

525/8, 526/3,6,8,

527/3,5, 529/4,5,7,8,
 530/3, 531/2,7, 532/2,5,
 533/3, 534/4, 535/3,
 538/1,4,5,7, 539/7,9,
 541/4, 542/2,5, 544/4,
 573/2, 576/5, 577/1,
 579/1, 583/3, 584/3,
 586/4, 589/1, 595/3,
 598/2, 605/5, 606/1,
 608/6, 611/6,7,9, 624/4,
 644/3, 646/1, 647/3,
 648/1, 649/1, 650/2,3,
 652/1, 653/3, 654/2,
 655/1, 656/4, 658/4,
 660/4, 662/6,,7, 663/2,
 664/3, 666/3, 667/5,
 668/2,4, 670/3, 687/17.-20,
 689/30,117,141,149,171,
 174, 181,212, 359,
 693/2, 703/1, 732/2,
 738/2, 779/, 822
 k.bu dem 177/9
 ança k. 56/8
 andak k. 1/9, 10/6,
 129/3
 bes k. 70/3
 biyle k. 67/7
 birev k. 512/4
 bu dem k. 52/5
 her kayan k. 87/7
 her ni k. 131/5, 689/156

iyle k. 3/4, 116/4,
 127/1, 170/4, 496/3,
 613/1, 689/112
 iyledür-min k. 39/1
 imdi k.126/6
 kaçan k 144/2
 ni k. 262/5, 526/8,
 659/2
 nige k. 121/4
 niçük k. 3/1
 Ol şıfat k. 116/5
 k̄ā k. 55/2
 veh k. 59/5
 kim kimse 2/4, 5/5, 21/4,
 29/2, 32/6, 61/8, 125/8,
 298/5, 320/2, 322/2,
 414/5, 464/7, 677/6,
 690/3, 727/1, 763
 k.-niç 9/7, 182/4,
 539/6, 689/302
 k.-ni 255/6, 274/4,
 283/6, 308/1, 366/7,
 397/7, 427/8, 580/2,
 599/5
 k.-ge 44/9, 58/6, 61/1,
 121/7, 125/3, 220/6,
 245/2, 247/8, 288/2,
 405/3, 556/7, 603/5,
 688/40, 689/27, 28,
 337,391, 401, 690/5,
 341/8

- k.-dür 689/389
k.-sin 689/174
k.idi 737/1
kime gemi 763
k.-ge 685/20
k.-sin 349/4
kimi gibi|min k. 70/8
kimse kimse, kişi 3/8, 29/6,
41/1, 56/2, 103/2,
115/2, 123/7, 169/3,
225/1, 258/2, 323/3,
338/8, 405/4, 470/7,
476/5, 496/2, 498/2,
512/5, 532/5, 577/2,
599/2, 619/7, 638/6,
683/12, 700/2, 738/1,
820
k. kim 139/4, 257/6
k.-niñ 511/2, 613/5
k.-ni 239/4, 241/8,
412/9
k.-ge 43/4, 53/5, 105/6,
118/2, 221/3, 231/4,
242/5, 308/4, 345/7,
619/7, 689/425
k.-din 41/6, 688/97
k.-dür 473/10
kīmyā A. kimya, toprağı
altın etme 6/6
k.-dur 166/3
kīn F. kin, gizli düşmanlık
53/3, 84/5, 329/7,
689/356
- tīg-i k. 182/3, 633/7
kiñ geniş
kabağı k. 104/2
kināyet A. üstü örtülü, toku-
naklı söz 109/5
kīne F. kin, öç 656/5
kīne-güzār F. öç alan, kin
besleyen
k.-ı 656/5
kīne- h̄'āh F. kinci, öç
almak isteyen
k.-ım 458/2
kiñeş- danışmak, görüşmek
k.-ip 64/2
kir- girmek
k.-er-sin 391/6
k.-er 106/6, 136/1,
145/1, 194/2, 601/3,
685/20, 689/417, 761
k.-mes 302/4, 450/3,
556/2, 567/7, 615/3
k.-dim 167/2, 223/3,
517/3, 556/1, 681/10,
20, 30, 40, 50, 60,
70, 80, 90, 100, 688/11,
22, 23, 44, 55, 66, 77,
88, 99, 110
k.-diñ 689/261
k.-di 21/2, 36/7, 278/2,
384/1, 448/4, 470/2,
567/5, 578/5, 630/1,
622/4, 681/68
k.-medi 678/1.-7

- k.-miş 200/4
k.-gey 58/8, 99/2
k. 35/8, 129/8,
208/5, 257/8, 271/7,
291/5, 320/2, 342/6, 572/9,
601/8
k.-ey 681/16, 689/448
k.-se 69/10, 191/4,
198/4, 310/7, 616/2,
653/5, 702/2
k.-mese 561/7
k.-señ 83/5, 648/5
k.-seler 589/3
k.-erge 125/1, 373/2
k.-erdindür 385/6
k.-en 148/7
k.-gen 201/4, 277/6,
387/5, 522/8, 718/1,2
k.-genim 681/57
k.-gende 458/4, 665/2
k.-geç 33/4, 36/2, 159/5,
178/6, 188/1, 262/6,
425/1, 448/6, 529/2,
671/3, 680/8
k.-geli 112/8, 251/7,
341/4, 569/6
k.-megünçe 458/6
k.-ip 64/4, 147/2, 278/2,
352/9, 578/9, 675/4,
681/79
k.-er irdi 681/79
- k.-güm 382/6
k.-güsi 128/4
k.-ip-min 179/4
k.-mek 5/7, 589/5, 631/2
k.-meki 615/3
ķīr A. zift, katran sıvası
hicrān ķ.-i 252/3
kirdār F. gibi, tarz, adet
681/45
kirek gerek 5/9, 27/9, 33/3,
54/7, 73/6, 99/3,
118/4, 129/3, 132/7,
147/7, 211/4, 284/5,
316/3, 327/4, 345/2,
347/1,-7, 413/7, 422/3,
446/6, 476/4, 521/2,
585/2, 626/2, 670/9,
689/179, 728/2
k. ki 118/1, 145/7,
194/4
k. kim 134/1
k. bol- 44/9, 269/6,
311/8, 328/6
k.-dür 328/5, 428/10
k.-tür 28/9, 212/7,
328/5, 406/1, 426/1,
455/6, 530/6, 576/9,
662/9, 689/105
k. irdi 330/5
kirek- gerekmek
k.-mes 8/1, 19/6, 134/3,
449/7, 732/2

- k.-mesdür 27/1
k.-mestür 27/1, 579/8
kireklik gerekli 468/7
k.-dür 158/6
k.-tür 158/6
kirî A. ücret, kira
k.-kıl 639/8
kiriş (yay) kiriş 254/4
kirpiç kerpiç
k.-ni 643/8
kirpik kirpik 141/4, 177/5,
212/5, 284/6, 356/4,
458/5, 512/3, 574/4,
584/3
k.-din 634/9, 360/2
k.-lerni 451/4
k.-im 551/5, 610/2
k.-iñ 10/4, 24/4, 79/4,
258/1, 688/58
k.-iñdür 196/4
k.-i 477/6
k.-iniñ 114/8, 646/2
k.-idin 182/2
k.-lerim 9/2, 226/5
k.-lerimni 265/4
k.-leriñ 200/4, 212/4,
664/4
k.-leriñniñ 194/5
kirpük kirpik (krş. kirpik)
141/4, 177/5, 212/5,
284/6, 356/4
k.-din 360/2
k.-lerni 451/4
k.-iñ 24/4, 258/1
k.-üñ 79/4
k.-idin 182/2
k.-lerim 9/2, 226/5
k.-lerimni 265/4
k.-leriñ 212/4
k.-leriñniñ 194/5
kis- kesmek
k.-er 37/7
k.-ti 501/7, 771
k.-ke-min 381/6
k.-key 349/1
k.-señ 388/4
k.-ken 21/5, 271/2,
353/1
k.-keli 200/5
k.-ip 138/3, 352/6,
674/5
k.-e almas 582/3
k.-mek 338/6
k.-mekde 265/5
kisek kesek, kalıp halinde
yapışmış toprak taba-
kası 198/3, 618/3
k.-ni 387/1
k.-çe 154/6
kisil- kesilmek
k.-di 563/5
kismet A. elbise, özel kıyafet
k.-im 681/87

- k.-in 527/4
k.-idür 104/3
kiş okluk, samur (kürk)
265/1
kīş F. mezhep, din
k.-i 258/4
kişi kişi, insan 8/1,2,
15/4, 17/4, 18/6,
27/5, 35/2, 42/2,
45/5, 46/5, 51/7,
53/6, 55/4, 56/8,
58/2,5, 68/6, 95/6,
101/3, 106/5, 118/3,
120/2, 136/10, 137/2,
147/7, 179/1, 229/1,
251/1, 254/4, 277/6, 324/2,
412/6, 414/5, 489/9,
494/1, 496/1, 496/7,
497/3, 503/3, 524/4,
525/3, 546/7, 552/7,
570/3,9, 575/2, 582/3,
592/2, 598/4, 606/1,
640/4, 670/3, 681/65,
689/102, 161, 226, 701/1,
703/1, 707/1, 728/1,
768, 769, 816
k.-niñ 446/4, 473/10, 497/3
k.-ge 27/7, 91/4, 118/4,
175/4, 231/2, 242/1,6,
322/5, 348/6, 405/4, 412/6,
525/8, 729/1, 634/2, 688/106,
689/137
- k.-ler 18/7, 689/337
k.-lerniñ 90/6
k.-lerni 90/6
k.-ñ 84/7, 353/7, 789
k.-si 228/7
kişilik kişilik, insanlık
k.-din çık- 515/7
kişver F. ülke yurt, iklim
260/3, 689/33, 149
k.-i hâtırıma 289/5
k.-i hüsniñ 315/3
k.-i İslâm 241/6
k.-i vaşl 209/6
k.-i zâbü 689/94
k.-ni 236/3, 255/9
k.-ğa 169/5
k.-ge 169/5
k.-din 687/3
k.-i 121/2, 364/6
k.-iniñ 689/100
k.-in 56/1
k.-ini 352/9
k.i-iğa 580/3
k.-î 720/2
kit- gitmek k.-er 175/1.-7,
233/8, 571/4, 592/3,
610/1
k.-mes 153/1, 325/4,
484/4, 579/2
k.-tim 689/11
k.-ti 446/9, 689/240
k.-mişem 466/6
k.-miş 37/3, 419/6,
466/6

- k.-key 689/337
 k.-ey 683/16
 k. 39/5, 82/1
 k.-kil 446/11
 k.-mesün 221/4
 k.-iñ 13/3
 k.-se 117/7
 k.-erniñ 233/3
 k.-ip 502/1
 k.-er bolsan 82/7
 k.-mek 48/6, 82/7,
 586/4
 k.-mekdin 688/37
 k.-mekim 681/94
 kitāb A. kitap
 k.-ınıñ 163/4
 kitābet A. yazı yazma,
 kitaplık 257/3
 kiter- gidermek, kaçırmaq
 k.-di 200/6
 k.-mekke 681/22
 kitmān F. sır saklama, sır
 gizleme
 k. iyle- 339/1
 kitür- getirmek (krş. kiltür.)
 k.-mes 178/2,3
 k.-di 113/1, 139/6, 542/2, 5
 568/3
 k.-miş 370/2
 k.-gey 373/7, 638/1
 k.-geyler 176/6
 k. 24/6, 106/1, 118/6,
 145/6, 149/7, 151/8,
 152/6, 320/7, 335/6,
 447/6, 553/8, 681/1,11,
 62, 689/55, 72, 84, 116,
 295, 341, 446
 k.- gil 59/6, 373/7,
 668/6
 k.- se 470/4, 515/5
 k.- gen 618/3
 k.-geç 586/7
 k.- üp 300/2
 kivür- içeriye sokmaq
 k.- di 5/5, 614/3
 k.- seler 24/5
 kiy- giymek 279/9
 k.- diñ 149/3
 k.- di 164/7, 279/6,
 335/4, 417/7, 555/6
 k.- diler 442/1
 k.- miş 40/4
 k.- mişler 31/3
 k.- gen 670/5
 k.- geç 114/5
 k.- geli 279/7
 k.- ip 6/5, 214/1,
 587/4
 k.- iptür 203/3, 259/6
 k.- mek 73/4
 kiyik geyik 344/5
 k.- ler 151/2, 193/3

k.- in 186/6
 kiy (i)n geri, arka, sonra
 474/2, 515/4
 k.- içe 66/5, 173/6
 k.- rak 276/7
 k.- rek 276/7
 kiyür- geçirmek, sokmak
 k.- di 5/5
 k.- seler 24/5
 kız- gezmek
 k.- ermek 688/78
 k.- er 350/10, 462/5
 k.-ip 637/7, 681/45
 kız keçe, çul 155/4, 186/3,
 221/1
 kızb A. yalan
 k. (da'vī-yi k.)
 689/410
 kızdūr- gezdirmek
 k.-ür 69/7
 k.-ün 186/3
 kol- istemek, afv etmek
 k.- ay 452/6
 k.- aydur 474/5
 kol kol 62/7, 247/2, 462/7,
 494/6, 689/447
 k. sun- 553/9, 569/5,
 634/7, 641/1
 k.- um 577/3, 580/5
 k.- umnı 51/9
 k.- uñ 580/5

k.- ığa 216/6
 k.- ıda 139/8, 467/3
 701/1
 k.- ların 401/4
 kolbağ/kolpağ
 k.- ı 618/2
 kolda- himaye etmek, yardım
 etmek
 k.-mı 282/6
 koldat- yardım etmek
 k.- ip 69/8
 kom dalga, fırtına; eyer,
 eyer örtüsü
 k. durur 594/5
 kon- konmak, konaklamak
 k.- ar 579/1
 k.- ğaylar 579/1
 k.- sa 259/5
 k.- ğası 629/4
 k.- ğan 420/4, 579/9
 k.- ğaç 259/5
 k.- up 442/4
 koñar-Myerinden kimıldatmak,
 koparmak, hareket etmek
 k.- dı 490/5
 k.- ur imi 677/5
 koñar-Myerinden kimıldatmak,
 koparmak, hareket
 etmek (krş. koñar-)
 k.-dı 490/5
 Koñrat bir Özbek boyu
 Kıyat u K. 779

qonurat bir Özbek boyu

(krş, Konrat) 77/9

qop- ayağa kalkmak, ortaya

çıkmaq, doğrulmaq,

kopmaq

q.-tuş 362/4

q.- tı 408/7

q.- qay 47/7

q.- ayın 689/449

q. 44/5, 69/2, 134/3,

246/1

q.- gıl 262/2

q.- qıl 82/4, 106/3,

262/2

q.- tik 682/3

q.- unuz 471/4

q.- sa 215/9

q.- qanda 290/4

q.- qaş 26/3

q.- qalı 80/2

q.- up 58/1

q.- maq 465/1

qopar- koparmak

q- dı 490/5

qoparmaqlıq/lıq koparmak,

koparma

q.- maqlıq irür 685/21

qopuz kopuz, eski bir Türk sazı

q. qop- 'kopuz çal-' 215/9

qorq- korkmak

q.- aram 337/2, 590/4,

688/81

qorqut- korkutmak

q.- maqlıq 366/3

q.- maqlıl 240/4

q.- maqlız 213/2

q.- up 1/8

qoş- koşmaq, çift etmek, bir-
leştirmek

q.- up 307/2

q.- maq 293/3

qoş çift, eş, üst üste içilen
içki bardağı

689/128

k. tut- 218/7, 420/7,

689/123

k.-ıdın 689/129

qoşul- eklenmek, yürümek,
karışmaq

q.- maqqa 576/9

qoy- koymak, bırakmaq,

salmak, terketmek

q.-ar-min 278/1, 403/6

q.- mas-min 253/4

q.- mas-sin 496/4

q.- ar 162/3, 210/6,

312/1, 479/6, 565/1,

591/5

q.- mas 87/9, 374/9,

419/4, 420/6, 437/3,

556/2, 561/3, 570/5

q.- dım 121/6, 249/5,

349/3

ք.-dum 121/6, 249/5,
 349/3, 448/7, 462/3,
 630/4, 688/41, 689/403
 ք.-dın 122/1
 ք.-duյ 51/6, 122/1, 312/5,
 409/5, 449/9, 461/4,
 533/7, 586/1
 ք.-dı 22/2, 38/7, 59/5,
 63/1, 232/4, 254/3, 7,
 255/3, 292/6, 302/6,
 353/5, 456/5, 469/5,
 501/6, 522/9, 546/5,
 587/1, 604/2, 685/2,16,
 731/1
 ք.-dı mu 689/20
 ք.-madı 61/2, 264/6,
 245/5, 305/7, 318/6,
 329/1, 519/5, 542/7,
 583/6
 ք.-mışam 230/6
 ք.-mış-min 59/4
 ք.-mıştır 39/4
 ք.-ğay-sin 481/9, 495/6
 ք.-mağay-sin 4/8
 ք.-ğay 86/1, 277/3, 503/6,
 643/6
 ք.-ay 230/5, 653/6
 K. 22/2, 177/7, 181/3,
 193/1, 211/6, 230/5,
 264/3, 295/4, 373/9,
 389/6, 465/7, 489/8,
 494/4, 498/3, 540/2

584/6, 647/1, 653/4,
 673/9, 679/7, 681/62,
 689/242
 ք.-ma 29/6, 97/3, 371/4
 ք.-ցıl 105/2, 689/165
 ք.-maցıl 137/7, 312/3
 ք.-sun 325/5, 653/4
 ք.-ւոյ 469/1
 ք.-maյ 86/3, 574/6
 ք.-ւոյ 216/3
 ք.-ւոյ 216/3
 ք.-sam 331/6
 ք.-sa 345/2, 516/7,
 683/12, 734/2
 ք.-masa 438/4
 ք.-salar 681/2
 ք.-արգա 118/6, 267/4,
 631/5
 ք.-գան 267/5
 ք.-գան 265/4
 ք.-քան 265/4
 ք.-գաջ 533/7, 575/4,
 634/5
 ք.-գալ 315/4, 409/5
 ք.-maցալ 342/4
 ք.-uban 292/2, 634/5,
 689/316. 321, 341
 ք.-ւոյ 58/1, 335/5,
 393/5, 518/3, 527/7,
 528/6, 536/3, 544/4,
 590/6, 634/9, 689/253
 ք.-may 446/3, 637/2

- .-mayın 82/8, 534/5,
 628/7
 .-adurlar 309/2
 .-gün mudur 4/7
 .-uptur 616/4
 .-may-sin 495/6, 496/4
 .-mağ 181/1, 226/4
 .-mağğa 108/5
 .-mağğa 108/5, 450/4,
 620/3
 koy koyun 182/1
 koyı aşığı
 .(tüşer başım .)
 383/4
 .(tüşkey . başı
 358/3
 .(yir .) 526/4,
 588/15
 .-dur (alur ilig .)
 701/2
 .-dur (başım .) 139/4
 koy (u)n koyun; koltuk altı,
 kucak
 .-ığa 110/6
 kozğa- hareket etmek, karış-
 tırmak, birbirine girmek
 .-rlar (otnı .) 36/5
 .-dı 278/2, 620/1
 .-dın 72/2
 .-ban 268/3
 kozgal- harekete gelmek,
 karışmak, birbirine
 girmek, coşmak, ayak-
 lanmak
 .-ur 153/2, 278/2,
 413/5
 .- gança 171/5
 kozgalan gürültü, şamata,
 karışıklık 113/5
 . sal- 161/1
 köç- yer değiştirmek, naklol-
 mak
 k.- ti kârvân 517/8
 kök gök, gök yüzü, gök rengi,
 mavi, yeşil, çalgı,
 name 1/4, 71/3, 96/1,
 111/5, 140/3, 142/3,
 153/4, 157/2, 189/2,
 6, 255/5, 278/7, 351/2
 387/1, 391/6, 477/7,
 491/5, 493/3, 531/1,
 630/1, 689/80, 286/
 372, 748
 k. yüzni 326/4
 k.-ni 60/3, 140/3,
 498/6
 k.-ke 60/2, 187/6, 421/11,
 501/6, 531/3, 605/4,
 679/5
 k.-ke (yitti k.) 531/6

- k.-ke bulğan- 177/2
k.- ke çık- 472/4
k.-ke savur- 350/5,
614/1
k-. te 86/6, 464/1,
617/7
k.- din 373/7, 400/6
k.-din (yitti k.) 64/1
k.-tin 373/7, 614/5
k.-kine 583/6
köker- yeşermek, mavileşmek
k.-meydür 483/6
k.-mek 136/2
kökert- yeşertmek
k.- ür 17/6
kökre- kükremek
k.-p 275/1
kökrek göğüs, bağır, yürek
k.-im 426/2, 464/7,
520/2
k.-iñni 400/7
kö (k) üs göğüs
k.-ni 434/2
k.-üm 17/2, 21/5, 204/2,
256/4, 258/1, 330/4,
371/5, 386/2, 485/5,
534/6, 544/4, 634/6
k.- ümni 58/3, 154/1,
179/6, 276/3, 294/3,
400/1, 434/1, 518/4,
523/1, 640/4, 675/5
k.-üme 273/3, 413/1,
421/2, 481/1, 681/76
k.-ümge 160/5, 202/3,
289/3, 421/6, 472/3,
481/1, 620/3, 643/1
k.-ümde 239/3, 491/4,
542/4, 612/2, 668/5
k.- ümdeki 236/2, 629/7
k.- ümdin 403/4
k.- 381/2
k.-iniñ 689/307
k.-in 328/3, 434/1
k.-ün 328/3
k.-ini 385/7, 434/2
k.-ige 522/3,
kömeç bir tür ekmek
k.-i (arpa k.) 104/6
kömül- gömülmek
k.-miş 588/4
kömür- kemirmek
k.-di 568/5
kömür kömür 761
k.-ni 324/4
köñlek gömlek 13/2, 14/6,
39/8, 206/2, 307/1,
343/1, 419/3, 426/2,
434/1, 468/5
k.-te 419/3
k.-çe 399/4, 654/4
k.-çen 654/4
k.-im 390/5, 426/1, 501/2
603/3

k.-iñ 400/7, 536/6

k.-iniñ 464/7

k.-i 523/1

k.-idin 620/3

köñül gönül

k. 2/2, 5/1, 10/1,3,

12/5, 18/3, 19/5, 25/2,

30/2, 31/4, 60/4, 70/4,

130/5,1, 133/4, 135/4,

139/2, 142/4, 145/1,

148/5, 149/6, 163/1,

164/6, 165/3, 166/3,4,

172/1, 248/1, 256/5,

303/2, 318/6, 378/1,7,

381/1,2, 385/1,-7,

397/1-7, 407/1-7,453/6,

503/2, 506/6, 520/4,

527/5, 528/3, 530/3,

535/3,6, 538/3, 540/1,

541/2, 558/1, 560/1,3,

598/2, 601/1, 602/2,

610/7, 611/3, 612/6,

634/7, 650/1, 651/2,

652/4, 654/5, 661/2,

662/5, 663/6, 664/ 4,

665/4, 666/6, 685/16.-18,

687/1.-4,8,12,16,20,24,

28, 688/69, 689/201,

731/2, 757, 813

k. al- 172/7, 469/2,

504/2, 589/7

k. bağla- 295/6, 408/5

k. bir- 375/6, 619/7

k. koy- 59/4, 574/6

k.-niñ 139/1, 228/9,

294/5, 327/4, 369/4,

563/1, 683/7, 688/70

k.-nün 369/4

k.-ni 36/5, 56/6, 97/4,

141/2, 208/7, 234/3,

248/6, 294/4, 350/7,

359/7, 388/4, 410/6,

430/3, 501/5, 526/3,

531/4, 608/5

k.-ge 12/3, 131/5, 156/6,

158/3, 168/5, 178/5,

193/4, 206/3, 251/5,

305/6, 308/5, 322/3,

330/3, 348/4, 422/1,

459/1, 490/5, 505/6,

529/2, 594/6, 595/7,

627/3, 759

k.-de 17/5, 24/2, 87/1,

93/1, 143/3, 206/3,

237/7, 324/5, 355/1,

371/4, 608/2, 616/1,

649/2, 671/2

k.-den 418/7

k.-din 10/4, 382/1,

423/5, 432/7, 450/1,

459/1, 512/2, 530/5,

531/2, 641/2, 689/123,

k.-ler 25/5, 373/2,

482/3, 485/1, 562/1

k.-lerniñ 369/5

k.-lerni 369/5, 620/1,

639/2

k.-large 574/5, 658/4
 k.-lerdin 92/4, 536/4
 k.-dür 392/1, 428/3
 k.-im 14/4, 41/6, 55/1,
 56/2, 58/3, 66/5, 68/3,
 69/1, 121/2, 122/5,
 126/4, 133/2, 154/2,
 162/2, 166/2, 169/3,
 170/1, 172/7, 183/2,
 214/2, 258/3, 320/5,
 321/7, 461/4, 486/3,
 487/1, 548/2, 686/5
 k.-üm 9/1, 9/9, 21/1,
 25/5, 26/1, 51/7, 55/1,
 55/3,4, 56/1,2, 58/3,
 59/2, 61/2, 65/2, 66/5,
 68/3, 69/1, 82/2, 115/6,
 121/2, 122/5, 126/4,5,
 133/2, 147/3, 154/2,
 162/2, 166/2, 169/3,
 170/1, 171/3, 172/7,
 183/2, 228/1, 258/3,
 264/1, 317/3, 320/5,
 321/7, 323/1, 401/6,
 414/2, 419/5, 433/1,
 474/1, 486/1,3, 487/1,
 498/3, 502/3,7, 505/5,
 512/2, 520/2, 524/3,
 527/2, 528/2, 529/3,
 533/4,5.
 k.-üm 534/1, 543/4,
 573/2, 576/6, 586/3,
 596/5, 611/6, 618/5,
 628/6, 632/3, 638/4,
 639/6, 640/3, 644/5,
 655/4, 659/5, 660/1,
 661/3, 664/7, 668/1,
 672/2, 677/1, 678/5,
 679/6, 9, 683/2, 685/6,
 688/23,38, 689/113,
 730/1, 782, 786, 794,
 801, 811, 826.
 k.-imdir 150/6
 k.-ümdir 150/6
 k.-ümniñ 138/4, 289/4,
 627/5, 660/1
 k.- imni 65/4, 75/2,
 100/1, 103/3, 113/1,
 143/4, 159/1, 285/2,
 329/3
 k.-ümni 9/8, 34/1,34/3,
 60/4, 65/4, 74/2, 75/2,
 84/1, 85/4, 88/3, 90/7,
 100/1, 103/3, 113/1,
 143/4, 148/3, 159/1,
 236/3, 258/1, 274/3,
 320/1, 329/3, 355/5,
 397/5, 432/3, 453/2,
 504/1, 524/4, 526/3,
 532/5, 573/4, 580/1,
 581/1, 587/6, 589/7,
 648/4, 664/2, 676/2,
 683/19, 689/299,340

- k.-ime 80/1, 132/1,
148/4, 178/1, 249/5,
295/1, 681/77,
k.-üme 48/2, 50/6, 80/1,
88/6, 98/5, 114/8,
132/1, 148/4, 161/3,
178/1, 235/2,7, 249/5,
278/2, 295/1, 344/2,
377/8, 405/8, 448/7,
456/2, 505/2, 555/2,
577/1, 588/1, 608/2,
627/4, 629/5, 665/2,
671/3, 676/2, 684/1,
688/58, 689/117
k.-imge 95/6, 161/1,
170/3, 183/1, 185/1,
209/2, 214/4, 261/6,
333/4
k.-ümge 28/6, 36/2,
39/9, 95/6, 161/1,
163/2, 169/5, 170/3,
183/2, 185/1, 209/2,
228/4, 237/2, 261/6,
264/2, 282/5, 307/6,
333/4, 367/2, 405/6,
504/5, 521/3, 640/5,
812
k.-imde 151/1, 163/2
k.-ümde 28/6, 146/4,
151/1, 153/2, 170/3,
172/5, 185/1, 223/3,
249/1, 405/6, 491/4,
503/3, 507/2,5, 529/7,
555/1, 576/4, 643/2,
651/5, 673/1, 800
k.-ümedür 7/6, 56/5,
222/5,404/3, 530/2
K.-imdeki 548/3
k.-imdin 210/7, 371/4,
410/5
k.-ümdin 35/6, 37/1,
210/7, 224/4, 371/4,
456/3, 527/1,6, 536/4,
571/4, 619/5
k.-ümi 497/6
k.-iñ 132/4, 141/2
k.-üñ 72/9, 82/9, 83/4,
121/9, 128/2, 132/4,
141/2, 221/2, 229/9,
232/5, 243/6, 302/7,
359/7, 372/9, 380/2,
670/9, 678/7, 800
k.-iñni 137/7
k.-üñni 137/7, 183/6,
272/7, 504/7, 551/1,
689/35
k.-üñe 20/6, 25/4
k.-üñge 656/7, 689/151
k.-üñde 87/9, 560/9
k.-üñdin 770
k.-üñi 183/6
k.-i 87/11, 126/1, 172/6,
219/5, 229/8, 255/9,
369/8, 375/5, 448/3,

- 447/5, 490/4, 644/7,
 689/219, 366, 713/2
 k.-in 41/6, 95/9, 126/1,
 413/9, 459/4, 506/3,
 586/5, 620/6, 637/4,
 689/385
 k.-ini 95/9, 154/5,
 178/9, 258/2, 268/7,
 317/3, 360/6, 506/2,
 534/7, 554/9, 640/1.-7
 k.-ige 5/9, 114/9, 178/9,
 201/4, 248/6, 256/8,
 297/7, 317/7, 375/4,
 426/7, 535/9, 680/8,
 717/1
 k.-ide 5/9, 15/3, 58/5,
 164/4, 526/5, 578/5,
 667/7, 731/3
 k.-idin 590/7, 650/5,
 682/10, 689/111
 k.-imizge 604/3
 k.-ümüzge 604/3
 k.-ümüzde 604/3
 k.-ünüz 364/8
 k.-ünüzni 225/3
 k.-ünüzni 225/3
 gönülsiz gönülsüz 13/3
 köp çok, pek, artık 20/9, 56/9,
 62/9, 64/5, 65/6,
 69/3, 9, 90/6, 102/9,
 105/5, 109/7, 115/2,
 121/4, 127/3, 138/9,
 145/6, 157/2, 167/2,
 174/3, 185/2, 225/7,
 281/7, 300/2, 308/2,
 3, 6, 310/6, 311/4, 5,
 312/3, 324/7, 325/1,
 405/8, 415/7, 420/2,
 490/5, 501/7, 529/5, 8
 535/3, 7, 536/3, 537/3,
 539/9, 555/7, 582/6,
 589/6, 590/1, 598/9,
 600/6, 618/8, 658/7,
 671/7, 681/33, 52, 82,
 682/14, 686/13, 688/46,
 689/145, 161/208,
 216, 375, 706/2, 742
 k. artuğ 30/6
 k. asru 322/4
 haddin k. 360/7
 k. ü azıdın 681/55
 k. bol- 182/1
 k. ol- 71/6
 k.-din 263/4, 568/5
 k.-din dağı köptür
 412/2
 k.-tin 263/4, 568/5
 k.-tin köp 571/5
 k.-tin dağı köptür 412/2
 k.-dür (köptin dağı k.)
 412/2
 k.-tür 167/2, 215/4,
 358/5, 412/2, 510/2,
 535/9, 561/7, 631/6,
 658/1, 687/11

k.-rek 13/6, 28/4,
 28/7, 153/1, 462/2,
 542/3, 579/5, 688/42,
 689/9, 148, 719/1
 k.-rek bol- 141/1
 k.-rek ol- 47/5
 k.-rekdür 185/6
 k.-rektür 185/6
 k.-rek 14/9
 k.-rek imes 14/9
 k. idi 61/7
 k. irdi 411/1
 köplük çokluk k.-din 571/5
 köpelek kelebek 343/6
 kör- görmek, bakmak, takdir
 etmek
 k.-mes-min 307/4
 k.-er-sin 628/2
 k.-er-sin mü 486/7
 k.-er 101/7, 174/1,
 374/7, 397/5, 512/4,
 547/6, 562/8, 592/6,
 654/2
 k.-erler mü 689/122
 k.-mes 55/3, 405/9,
 660/5, 689/161
 k.-er-siz 148/2
 k.-dim 263/3, 326/2,
 410/3, 429/3
 k.-düm 67/5, 139/9,
 174/2, 188/9, 263/3,
 326/2, 411/6, 433/4,

552/3, 600/3,4, 684/3,
 688/62,98, 689/376,
 402
 k.-medim 174/2, 405/6,
 517/3,4, 665/1
 k.-dün 63/7, 82/6, 85/4,
 366/1, 401/6
 k.-mediş 394/1, 587/9,
 684/14
 k.-di 30/2, 81/2, 87/7,
 226/1, 298/5, 304/2,
 325/7, 371/3, 514/5,
 537/3, 569/9, 641/4,6,
 652/1, 655/7, 686/6,
 689/161
 k.-di mü 498/2
 k.-medi 32/5, 41/1,
 220/6, 475/3, 537/7,
 567/4, 664/9, 685/3,
 689/175
 k.-dük 280/7
 k.-medük 346/7, 512/1,
 683/5
 k.-diler 41/4, 87/6,
 159/4, 635/3
 k.-memiş-min 654/1
 k.-memiş-sin 539/7
 k.-miş 36/2, 40/2,
 498/1, 538/5
 k.-memiş 647/3, 681/53
 k.-ge-min 498/1.-9,
 624/3
 k.-mege-min 470/6

k.-ge-sin 636/5
 k.-mege-sin 470/6
 k.-megey-sin 765
 k.-gey 576/2, 600/10,
 788
 k.-megey 559/2, 705/1
 k.-ge-biz 210/1-9
 k.-ey 689/321
 k.-eyin 392/2
 K. 37/7, 132/5, 138/9,
 152/6, 179/6, 204/2,
 206/7, 212/5, 229/4,
 231/6, 259/5,7, 267/1,
 323/4, 380/1, 387/1,
 415/3, 432/6, 469/2,
 479/4, 488/8, 491/4,
 527/3, 534/2, 536/3,
 7, 562/9, 573/4, 574/4,
 593/4, 612/7, 620/5,
 635/6
 k. 647/2, 660/8, 661,9,
 689/18, 158, 174, 718/2,
 803
 k.-me 194/6, 647/1,5,
 664/8, 776
 k.-gil 20/3, 129/2,
 183/5, 188/9, 278/7,
 425/8, 544/6, 607/3,
 654/4, 890/1
 k.-dik 29/2
 k.-sün 476/5
 k.-mesün 253/5, 438/6
 k.- 13/2, 280/7,
 326/8, 356/1.-7, 370/1.
 -7, 423/5, 544/7,
 586/3, 591/3, 595/1,
 649/2
 k.-sem 197/5, 270/4,
 308/1, 526/6, 689/54
 k.-mesem 39/1, 785
 k.-seq 9/8, 20/6, 33/3,
 87/3, 195/2, 270/4,
 596/7, 401/7, 461/7, 498/7, 550/4
 k.-se 12/4, 21/4, 26/5,
 131/1, 214/3, 273/5,
 283/3, 358/3, 374/3,
 538/4, 636/2, 657/6
 k.-mese 2/3, 695/1
 k.-seniz 224/7
 k.-seler 57/6, 80/3,
 596/6
 k.-erge 304/1, 2, 398/2,
 816
 k.-meske 131/1, 173/3,
 672/3
 k.-mesde 174/1
 k.-gen 33/5, 56/4,
 318/4, 329/5, 387/9,
 473/4, 488/6, 522/1,
 550/1,4, 576/1, 612/2,
 629/4, 683/6
 k.-megen 782
 k.-gende 159/5, 425/8
 k.-gandin 438/2

- k.-genin 98/9
k.-geç 14/6, 46/4, 70/2,
71/4, 90/5, 153/2,
193/4, 271/9, 303/9,
305/4, 341/9, 458/5,
526/3, 533/7, 535/3,
536/5, 542/5, 633/2,
665/6, 685/2, 785, 792
k.-geli 25/7, 81/1,
179/2, 236/2, 400/4,
431/5, 576/1, 644/7,
648/3, 661/8
k.-güçe 101/4
k.-megüçe 10/6, 393/4,
571/6, 599/7, 685/12
k.-meyin 37/5, 105/7,
131/1, 239/3, 344/6,
627/4, 742
k.-üben 104/5, 292/7
k.-üp 16/2, 57/1, 117/7
157/3, 173/5, 224/1,
292/2, 322/9, 324/7,
367/7, 409/4, 437/7,
454/1, 507/5, 519/2,
537/4, 587/6, 593/7,
606/3, 629/7, 652/3,
672/3, 688/13, 56, 332,
397
k.-mes irmiş 816
k.-miş irdi 129/4
k.-memiş bolsañ 527/3
- k.-gen irür 554/8
k.-gen irmes turur
396/1
k.-gen mü ikin 683/13
k.-megen balsa 176/4
k.-megen bolsañ 612/7
k.-güsi 311/7
k.-esiz 148/2
k.-e almas 577/6
k.-mey-min 629/1
k.-mey-sin 278/7,
469/2
k.-meydür 29/2, 121/2
295/3, 307/1
k.-üp-min 708/1
k.-üp-sin 86/6
k.-üptür 98/9, 232/1,
304/4
k.-mek 61/5, 69/10,
239/1, 455/6, 528/3,
646/4, 648/1
k.-mekke 455/7, 492/7,
617/1
k.-mekdin 294/1
k.-mekim 514/2
k.-mekin irdi ki 52/6
k.-idin 399/1
körbüzlük hilekarlık, zorba-
lık 340/4
Köregen Timur'un lakabı, damat
K. tahtın 689/146

körgüz- göstermek

k.-ür-sin 551/2
 k.-er 110/3
 k.-ür 73/9, 108/7,
 110/3, 164/3, 284/4,
 337/3, 389/5, 622/3
 k.-dün 236/6
 k.-di 29/4, 81/6,
 110/2, 415/2, 441/4,
 542/5
 k.-diler 90/6, 187/2
 k.-gey mü 87/4
 k.-eyin 689/319
 k. 25/3, 239/7, 689/58
 167
 k.-gil 689/416
 k.-se 84/5, 87/4,
 270/5, 396/1, 610/9,
 618/6, 675/2, 689/108
 k.-gen 240/5
 k.-mey 689/381
 k.-meyin 219/3, 598/7
 k.-üp 107/6, 108/7,
 123/4, 158/4, 202/7,
 432/1, 583/2, 631/3,
 674/2, 684/1, 689/393,
 406
 k.-edür 578/2
 k.-üp-sin 551/2
 k.-mek 240/5
 körin- görünmek (krş. körün-)

k.-di 591/6

körk(k) e bay çok güzel

gelin, mehlika 323/3,
 617/7
 k. b.-larğa 225/6
 körset- göstermek
 k.-ip 69/6, 775
 k.-mekni 775
 k.-mekçe 126/2
 körün- görünmek
 k.-ür 10/3, 29/3, 180/1.-
 7, 190/3, 198/1.-7,
 296/8, 301/2, 342/2,
 542/3, 562/2, 672/6,
 739/3
 k.-ür mü 760
 k.-mes 39/1, 146/7,
 154/6, 259/4, 304/2,
 398/3, 413/6, 473/2,
 523/5, 549/4, 587/2,
 683/11
 k.-di 137/4, 266/6,
 778
 k.-miş 667/4
 k.-ünmiş mü 205/3
 k.-üngey 229/5, 667/4
 k.-megey 436/2
 k.-gen 29/3, 264/2,
 636/4
 k.-geç 456/4, 474/2
 k.-üp 351/2,5
 k.-mey-sin 6/2
 k.-üptür 52/7

körüş görüş 264/7
kösev yanmış odun parçası
532/6, 750

köter- kaldırmak

k.-megey 469/5
k.-me 110/8, 490/6
k.-gen 153/6
k.-gendin 156/6

köy- yanmak

k.-mey 739/3

köy- yanmak

k.-er-min 213/6
k.er 10/5, 447/5
k.-mes 266/6, 343/6
k.-düm 570/9, 610/5,
643/5, 688/12
k.-dünj 219/2
k.-di 72/1, 169/3,
260/8, 407/3, 428/2,
619/9, 665/4
k.-medi 384/5
k.-dük biz 221/8
k.-miş 388/4
k.-gey 489/9
k. 627/7
k.-me 120/2
k.-gil 304/3
k.-mesün 506/1, 522/5
k.-sem 401/2, 468/1
k.-mesem 651/1
k.-señ 84/7

k.-se 32/7, 47/1,
160/4, 161/7, 207/7,
214/2,

k.erge 352/4

k.-gen 14/5, 150/7,
350/8, 359/1, 658/4,
689/383

k.-megen 679/6

k.-genin 122/3

k.-genin mü 507/7

k.-gendin 405/9

k.-güçe 202/4

k.-üp 186/5, 443/4,
529/3

k.-miş irdi 583/4

k.-se irdi 328/2

k.-mese irdi 46/3

k.-günj 453/6

k.-edür 25/7

k.-üp-min 165/5, 195/3

k.-üptür 542/1

k.-mek 125/1, 192/3,
289/4, 328/5, 338/9

k.-mekni 443/1

k.-mekdin 150/5, 303/6

k.-mektin 303/6

k.-mekim 380/1, 426/1,7

k.-mekimge 684/5

k.-mekin mü 507/7

k.-mekdür 400/2

köydür- yakmak

k.-ür 150/1.-9, 221/1,
342/3, 687/15

k.-dim 421/4	88/3, 94/4, 126/7,
k.-düm 421/4, 452/2	130/6, 133/2, 136/6,
k.-medim 427/1,6	143/3, 146/3, 154/5,
k.-diñ 60/1	156/1, 172/1, 177/5,
k.-dün 60/1, 72/9	185/1, 188/4, 206/4,
k.-di 129/5, 228/6,	212/1-7, 220/1, 228/1,
392/7, 689/229	249/4, 250/3, 253/6,
k.-eyin 17/4	344/5, 352/2, 373/6,
k. 580/1	382/1, 397/5, 435/3,
k.-me 1/9	495/5, 508/2, 514/1,
k.-ün 350/4	538/5, 539/3, 540/3,
k.-ürge 150/8, 430/1	549/3, 573/3, 587/3,
k.-gen 505/3	617/2, 622/7, 627/6,
k.-geli 305/6, 344/1,	648/4, 652/6, 655/2,
397/6, 416/4, 622/1,	665/3, 672/1, 683/6,
640/1	685/5, 689/402, 740,
k.-üp 122/5, 155/5,	776, 827
428/2, 452/1, 688/65	k. çeşmesi 392/1
k.-edür 616/4	k. karasın 171/2,
k.-üptürler 511/1	386/3, 414/4
k.-mek 586/5	k. karaları 353/5
k.-mekime 472/3	k. karalığdın 460/6
köymen- bahane etmek, sebep	k. merdümü göz bebeği
bulmak	455/4, 508/3
k.-ür 156/2	k. perdesi 618/3
köymeslik yanmazlık	k. tili 451/4
k.-i 466/2	k. uçı 96/11
köyük yanık, yanmış şeyler	k. uçıdın 636/1
540/3	k. yaşım 228/3
köz göz 11/3,5, 12/3, 23/5,	k. yaşıdın 426/6
24/4, 29/1, 40/4,	k. yolın 685/10
52/6, 54/1, 74/3,	k. yolıdın ağız 453/5

- kara k. 686/10
 k. aç- 44/3, 125/3,
 188/9, 474/6, 559/5,
 589/ 246
 k. kağ- 553/5
 k kara kıl- 422/5
 k. karalığ kıl- 113/4
 k. sal- 32/4, 50/4,
 133/6, 178/5, 244/1,
 567/2, 630/2, 686/12,
 636/6, 689/290
 k. sür- 582/4
 k. tik- 21/3
 k. tut- 131/2, 195/6,
 220/6, 248/7, 384/6,
 546/2, 611/11, 652/6,
 675/8
 k. yap- 689/399
 k. yit- 180/2
 k. yum- 9/7, 44/6, 182/2,
 198/4, 515/2, 599/3
 k.-dür 212/3
 k.-niğ 356/4, 392/2
 k.-ni 66/2, 111/6, 236/5,
 265/4, 339/9, 382/4,
 392/2, 513/5, 654/5,
 684/15
 k.-ge 11/5, 39/6, 66/6,
 121/4, 131/2, 210/4,
 215/6, 248/7, 259/4,
 284/6, 324/3, 451/1,3,
 469/1, 513/2, 530/3,
 542/2, 615/3, 627/5,
 665/6, 672/3, 683/11,
 689/113
 k.-ge 11- 440/3, 553/7
 k.-ge körün- 305/1
 k.-de 304/4, 425/2,
 649/2
 k.-dedür 226/5
 k.-din 56/6, 138/5,
 151/1, 162/7, 170/1,
 278/2, 386/3, 426/3,
 427/2, 568/1, 575/7,
 674/5, 775
 k.-din uç- 450/3, 463/1
 k.-dindür 627/4
 k.-ler 53/3, 223/7,
 289/3, 358/5, 630/2
 k.-lerge 384/3, 600/2
 k.-im 71/3, 173/1,
 317/4, 346/5, 428/1
 k.-üm 28/8, 38/3, 40/3,
 71/3, 163/2, 173/1,
 180/6, 205/4, 221/6,
 317/4, 346/5, 352/2,
 356/4, 388/1, 435/5,
 455/1,-7, 460/6, 466/4,
 501/4, 514/3, 524/3,
 540/5, 541/9, 558/3,
 600/3, 610/2, 618/9,
 651/4, 660/1, 675/5,
 688/72, 699/2
 k.-ümiğ 495/2, 528/1,
 551/5, 579/3

k.-ümnüñ 551/5
 k.-imni 122/5, 309/2,
 517/1, 579/8, 583/6
 k.-ime 121/5, 389/3
 k.-üme 39/1, 121/5,
 241/4, 689/373
 k.-imğa 422/5
 k.-imge 28/2, 160/1,
 166/1, 194/2
 k.-ümge 28/2, 156/1,
 160/1, 166/1, 194/2,
 228/6, 353/5, 433/4,
 514/1, 593/3, 644/2,
 811
 k.-imde 145/2, 388/2
 k.-ümde 145/2, 419/4,
 450/5, 526/4, 585/2
 k.-imdin 183/2
 k.-ümdin 65/4, 68/3,
 183/2, 310/1, 535/4,
 635/4
 k.-ümdür 417/7, 660/1
 k.-ünj 9/4, 79/4, 103/1,
 135/5, 142/5, 168/2,
 212/2, 294/2, 307/7,
 230/2, 334/5, 369/2,
 421/5, 455/3, 561/4,
 571/3, 574/5, 651/3,
 685/1, 823
 k.-ünniñ 138/1, 340/1
 k.-ünñüñ 340/1
 k.-üñge 341/5, 625/6,
 651/2, 661/6, 689/151

k.-iñge 341/5
 k.-ünge 11/7, 341/5
 k.-ünñdin 683/13
 k.-i 35/3, 68/6, 104/2,
 114/4, 163/2, 228/8,
 370/5, 524/2, 529/1,
 561/2, 632/7, 634/8,
 646/1, 686/20,21, 688/107
 728/3
 k.-i qara 113/4
 k.-i qatıl 412/7
 k.-in 329/6, 506/4, 581
 581/3, 601/2
 k.-in (oñ k.-in) 258/6
 k.-ini 153/2, 656/3
 k.-ige 6/3, 87/7, 198/7,
 672/6
 k.-ige (sol k.) 258/6
 k.-ide 87/7, 417/2,
 685/20
 k.-idin 182/2, 190/2,
 554/4, 635/4, 648/3
 k.-leri 99/5, 138/9,
 159/3, 377/4, 497/2,
 685/19
 k.-lerim 14/7, 94/6,
 237/5, 240/3, 273/2,
 280/4, 498/5, 511/1,
 639/5, 688/100
 k.-lerimniñ 404/4, 461/5,
 666/4
 k.-lerimğa 607/1
 k.-lerimge 607/1

k.-lerimdür 796
 k.-lerin 193/3, 258/4,
 337/59, 461/3, 666/2
 k.-lerin 394/2
 k.-lerin 686/10
 közgü ayna 29/2, 210/5,
 232/5, 279/4, 341/7,
 389/5, 420/3, 450/4,
 542/2, 545/3, 547/2,
 549/5, 558/2, 667/1,
 713/1, 768
 k.-ni 11/3
 k.-ni 398/1, 688/4,
 713/2
 k.-de 57/3, 87/4,
 558/2,
 k.-din 474/1
 k.-si 153/4, 420/3,
 660/8
 k.-si (yüz k.) 597/5
 k.-sin 479/1, 575/2
 k.-sini 164/6, 491/1
 k.-sige 7/3, 514/3,
 631/4, 653/4
 k.-side 514/3, 574/1,
 688/4
 k.-sidin 689/278
 közlü gözlü 806
 közlüg gözlü 340/1, 806
 kara k. 340/7

k.-lerde 212/2
 kubāb A. keskin kılıç
 681/7
 kubbetü'l- İslām A. Belh
 şehrinin bir başka adı;
 Basra 689/75
 kuç- kucaklamak, sarılmak
 k.-kālī 462/7
 k.-up 583/5
 k.-mağ 174/1
 kuçağ kucak
 k.-ı 667/5
 küçe F. küçük sokak, çarşı
 k.-i hammār 557/8
 k.-de 560/6
 k.-din 173/2
 kuçuş- kucaklaşmak
 k.-up 62/1
 kuddūsi A. Kuddūs-i İlāhi
 isminin tecellisine
 mazhar olmuş kimse
 k.-lerdin 96/2
 kudret A. kudret, güç
 kilk-i k. 543/5
 k. hāmesidin 87/8
 k. ilgide 43/8
 k.-i 43/5
 kuds A. temizlik 106/6
 kudsī A. mukaddes 123/5
 kudsī-egerlig A.T. kutsal
 eserli 707/4

- kūh F. dağ
 k.-ı belā 162/3, 206/4
 k.-ı derd 228/5
 k.-ı ğam 200/4, 415/4
 k.-ı miḥnetdür 244/2
 kūh-ken F. dağ kazıcı 80/5,
 593/6
 kuḥl A göze çekilen sürme,
 göz ilacı
 k.-ü'l-cevāhir 98/3
 kul kul 409/1, 592/6, 642/6,
 688/46
 k.-nı 666/5
 k.-ğa 683/9
 k.-dın 463/4
 k.-larġınğa 109/6
 k. dedekdin 381/5
 k. bol- 50/2, 133/7
 381/7, 530/7
 k. iyle- 381/7
 k ol- 324/7, 528/6
 k.-uḡdurlar 582/6
 k.-ıdur-min 104/2
 k.-dur-min 683/10
 k.-sin 3/9
 k.-ları 615/5, 624/7
 k.-larınğa 109/6
 k.-ı-min 301/4, 463/4
 kulaç kulaç 104/1
 kulak/ġ kulak 220/1, 229/6,
 600/8
- kuḥlaḡ sal- 567/4,
 595/5
 k. tut- 89/3
 k.-ğa 422/1
 k.-ka 419/2
 k.-ım 173/2
 k.-ımğa 346/4, 659/1
 k.-ıḡ 72/5, 609/6
 k.-ıḡa 64/2
 k.-ıḡğa 89/3, 555/1
 k.-uḡ 72/5
 k.-ı 414/3, 550/2
 k.-ığa 64/2, 303/1
 kuḥlaḡlaḡ-/kuḥlaḡlaḡ- birbirine
 kulak vermek
 k.-maḡka 569/2
 kul hüve'llāhu aḡad A. "De
 ki Allah birdir."
 İhlas suresi 125/9
 kullāb A. çengel 277/5
 k.-ı zülf 609/5
 k.-lar 187/1, 608/8
 k.-ıḡ 373/6
 k.-ın 370/2
 k.-ığa 609/6
 k.-ıdın 51/7
 kulluḡ kulluk 166/6, 176/3,
 437/5
 k. iyle- 214/6
 k.-uḡ 355/5
 k.-uḡnı 3/9

.-uga 306/3
 .-ıga 49/5
 .-ının 69/3
 .-ın 261/9, 528/6
 ulūb A. (alb'in .)
 kalpler, gönüller
 . (ehl-i .) 46/4
 ulzūm A. deniz 94/6,
 425/5
 .-i 685/14
 um kum 484/1, 730/2
 .-ının 730/2
 umrī A. kumru 123/4,
 554/1, 578/2
 kun fe-yekūn A. "ol deyin-
 ce olur"
 k. (debdebe-i k.)
 689/284
 ur- kurmak
 .-ayın 689/267
 .-maan 526/6
 ur kuak, ba 477/8
 kūr F. kōr 126/7, 145/2,
 224/4
 k.it- 236/5, 511/1
 k. iyle- 416/2
 k. ol- 352/2, 382/4
 urb A. yakınlık
 . (arīm-i .) 96/8
 . (rite-i .) 642/10
 urbān A. kurban
 . iyle- 477/6

.-ı 613/1
 urbanī A. kurbanlık 613/9
 .-ler anı 613/1
 urbet A. yakınlık, hısımlık,
 akrabalık
 . 91/6
 .-i 1/5
 kūrē F. dōkūmhane, kuyumcu
 fırını, fırın
 cism hicran k.-side
 141/5
 ureyşī A. Kureyş tarzında
 . bōrk 579/5
 uran mezar, kale
 .-ıda 491/5
 kur gurk (?)
 k. kibi 117/6
 urı- kurumak
 .-dı 388/1
 urretū'l- ayn A. gōz nuru
 nurlu 681/33, 689/68
 ur A. yuvarlak nesne,
 bir yıldızın gōrūnen
 yūzū
 .-ı faīr 689/349
 .-ı gezek 365/7
 .-ı urīd 513/3
 .-ı 115/7
 .-ın 691/1
 ursa kursak
 .-ı 618/5
 .-ın 522/6

ķurt kurt	209/7, 259/1.-7, 264/1,
ķ. u ķuř 264/1	300/2,414/2, 445/1,
ķuru- kurumak (krş. kuri-)	484/6, 521/4, 579/1,
ķ.-r 478/2.	598/2, 620/2, 621/6,
ķ.-dı 74/5	677/4
ķ.-ġan 40/2	ķ. mu 259/2
ķ.-ġaç 665/4	ķ.-dur 508/2
ķ.-p 40/2, 588/7	ķ.-tur 508/2
ķ.-ptur 229/7	ķ.-nıń 516/6, 639/3
ķuruķ	ķ.-nı 100/1, 126/4,
ķuret iķre k. 117/6	504/1
ķuruķ/ġ kuru	ķ.-ġa 234/3, 398/3,
272/3, 356/2, 424/3,	618/11
430/1, 464/2, 582/1,	ķ.-ķa 234/3, 302/3,
623/8, 624/5, 679/8	398/3, 549/3, 570/3,
ķ. nān 702/2	618/11
ķ. yıġaçķa 73/4	ķ.-lar 40/5, 337/7,
ķurultayMkurultay, toplantı	519/6, 537/3, 624/1,
ķ.-ıġa 689/165	685/9
ķurut- kurutmak	ķ.-uńġa 566/7
ķ.-mış 535(8	ķ.-ı 20/2, 25/5, 66/5,
ķ.-ġan 606/3	72/4, 140/5, 151/4,
ķ.-ķan 606/3, 647/3	177/1, 183/2, 252/4,
ķ.-mayın 748	369/8, 420/2, 519/4,
ķ.-maķ 28/8	577/5, 598/4, 678/5
ķūs F. ķös	ķ.-ın 25/5, 373/4,
k. u nefir 144/2	638/4
k.-ı 414/1	ķ.-ını 562/1
ķuřūr A. kusur, eksiklik	ķ.-ıdın 280/2
362/7	ķ.-ıdur 414/2
ķuř ķuř 2/7, 9/3, 68/4,	ķ.-ları 74/6, 167/9,
156/5, 198/3, 207/2,	366/5, 446/3

k-larının 138/8
 k.-ların 69/1, 274/1, 426/6
 k.-larığa 428/5
 k.-larıdur 369/4
 kūt A. yiyecek, besin
 377/5, 641/3, 689/200
 743
 k.-ı cān 37/3, 478/1,
 673/8
 k. iyle- 90/1
 k.-ı 689/72, 85
 kuṭb A. bir tarikatin
 şeyhi, bir kavmin
 başı
 k.-ı muṭlaḳ 689/306
 kūteh-naḳar F. basiretsiz,
 kısa görüşlü
 k. 1/3
 kuṭḡar- kurtarmak
 k.-ḡıl 662/7
 kuṭḡar- kurtarmak (krş.
 kuṭḡar.-)
 k.-dı 228/7, 491/3,
 497/7
 k.-dılar 600/9
 k. 50/6, 517/7,
 525/7, 668/6
 k.-ḡıl 662/7
 k.-u 534/6
 k.-ḡu 518/1
 k.-ıp 58/4

k.-a alḡay 517/2
 k.-maḡım 432/5
 kuṭluḡ/k kutlu 378/1
 kuṭul- kurtulmak
 k.-mas 277/7
 k.-dı 262/6
 k.-dılar 70/8
 k.-ḡay 488/2,5, 521/4
 k.-ḡaylar 482/3
 k. 2/7
 k.-sañ 302/9, 402/4
 k.-ḡan 521/4
 k.-may-min 482/2
 k.-maḳ 169/6, 230/6,
 380/4, 443/5, 488/9,
 496/6, 674/6
 kuṭuz kuduz 215/5
 kuvan-sevinmek, güvenmek
 k.-ma 65/6, 564/6
 kuvvet A. güç, kudret,
 sağlamlık 39/9, 80/2,
 689/151, 345, 352
 k.-ni 363/3
 k.-im 411/8, 687/12
 k.-imḡa 321/6
 k.-i 689/72
 kūy F. köy, sevgilinin
 bulunduğu yer 23/6,
 265/5, 422/2, 630/7,
 684/3, 686/11
 k.-i ḡarābāt 61/8, 106/3

- k.-i zenaḥdān 429/2
 ʿazm-i k-i ḥammār
 506/7, 676/6
 muḳīm-i k.-i ḥammār
 217/8
 k.-niḡ 392/5
 k.-de 292/2, 227/2, 402/1, 633/4,
 k.-din 227/2, 402/1, 633/4
 k.-ün 5/8, 52/3, 132/3,
 172/1, 218/6, 238/2,
 250/5, 535/4, 620/5,
 621/1, 644/2, 683/14
 k.-ün (Kaʿbe-i k.) 5/7
 k.-inḡa 380/7
 k.-üne 237/3, 380/7,
 644/2
 k.-ünde 51/5, 60/4,
 111/7, 178/9, 275/5,
 425/3, 522/4, 598/4,
 628/9
 k.-i 45/4, 60/7, 110/9,
 154/4, 157/7, 164/4,
 277/5, 495/5, 508/4,
 522/2, 624/3, 586/7,
 602/5, 681/87
 k.-in 370/7, 442/7
 k.-inde 56/4, 219/6,
 414/6
 k.-iniḡ 233/5, 371/7,
 415/5
 k.-ini 554/5
- k.-iḡa 681/79
 k.-ige 104/7, 159/5,
 166/2, 688/69, 380/7,
 416/2, 601/2, 601/8,
 616/2, 622/2, 643/5
 k.-ide 9/8, 27/4,
 50/7, 55/2, 56/4, 69/5,
 85/1,4, 138/3, 146/7,
 148/3, 152/4, 170/3,
 186/1, 194/7, 219/6,
 227/3, 332/2, 414/6,
 460/1, 500/3, 524/4,
 533/5, 568/9, 575/1,
 576/3, 596/6, 611/5,
 618/3, 624/6, 642/1,
 681/48, 684/13
 k.-idin 48/6, 54/6,
 80/2, 146/6, 208/5,
 303/4, 315/7, 337/2,
 438/4, 802
- ḡuyaş güneş 6/2, 7/1, 11/2,
 20/1, 26/3,9, 40/6,
 48/1, 49/3, 57/3,
 63/3, 64/4, 69/4,
 75/1, 86/2, 91/4, 95/5,
 115/7, 119/1, 137/4,
 139/2, 157/1, 169/7,
 177/2, 196/3, 230/7,
 256/9, 269/1, 318/7,
 320/3, 325/2, 395/1,
 422/3, 462/2, 478/3,

- 543/3, 546/6, 547/1.-4,
585/1, 590/3, 591/6,
597/5, 636/3,4, 660/9,
681/93, 683/4, 686/4,
689/27, 107, 697/1,775
k.-nın 6/4, 90/5, 165/6,
185/4, 296/4, 402/5,
428/4, 557/6
k.-nı 97/5, 409/7, 549/1,
622/5
k.-ğa 64/1, 172/3, 198/4,
304/1, 326/6, 410/7,
549/4, 615/5
k.-ğa 64/1, 107/2, 144/5,
172/3, 198/4, 237/5, 304/1,
326/6, 549/4, 615/5, 714/2
k.-dın 20/3, 544/2
k.-tın 599/1, 803
k.-ça 551/2
k.-ım 160/7, 471/2
k.-ımını 629/1
k.-ımdur 188/1
k.-ı 160/1, 423/7, 546/2,
681/63
k.-ını 688/3
k.-ığa 546/1, 689/431
k.-ıda 377/2, 563/3
k.-ıdın 377/2, 610/1
kuyasız güneşsiz 664/5
kuyın fırtına 102/3
- kuyun fırtına (krş. kuyın)
80/2, 95/2, 102/3,
140/7, 160/2, 189/3,
196/5, 246/6, 260/4,
370/1, 349/2, 436/3,
462/5, 464/3 534/2,
570/1, 575/6, 633/4,
635/2, 648/2, 687/26
k.-nın 376/2
k.-dın 650/2
k.-lar 179/2
kuzah A. renk renk olan çizgi
kavs-ı k. 337/3
küç güç, kuvvet, sor 225/3,
536/4, 544/6, 688/6
k.-ün 65/6
k.-i yit- 630/5
küçlük güçlük, zorluk
k.-kine 583/5
küdüret A. gam, keder, üzüntü
237/7
k.-dür 478/6
k.-tür 478/6
küffâr A. (kâfir'in ç.)
kafirler, hak dinini in-
kar edenler 53/3, 99/5,
614/3
küfr A. dinsizlik, örtme,
kötü söz söyleme 7/3,
28/7, 45/4, 84/4, 133/6,

- 142/2, 179/4, 258/4,
266/4, 358/8, 556/3,
688/5, 795
k.-i zülfi 187/5
k.-i zülfini 320/2
sevād-ı a'zam-ı k.
348/5
zünnār-ı k. 82/3
k.-ğa 320/2
k.-ge 320/2, 642/8
k.-din 102/6
k.-i 689/211
k.-idin 45/2
küfr-tār A.F. küfür karan-
lığı
k.-ı 232/3
kühen F. eski, yıpranmış
44/3, 45/1, 76/6, 122/4,
159/8, 347/2, 431/4,
516/7, 526/7, 554/7,
682/12
çerh-i k 568/2
(deyr-i k.) 241/1
kühen-pîr F. çok yaşlı
161/7, 683/12, 689/142
k.-idin 387/8
kühen-çāk F. A. yaşlı gökyüzü
k. (çerh-i k.) 689/336
kühület A. olgunluk çağı
254/6
kül- gülmek
k.-er 16/3, 460/7,
650/6
k.-mes 266/6
k.-dün 76/7, 574/2
k.-di 159/2
k.-gey 73/5
k.-gil 304/3
k.-se 35/5
k.-erge 17/1
k.-erde 157/3
k.-gende 19/3
k.-üp 63/4, 70/1, 255/7
k.-mek 34/2^t 266/2,
299/7, 505/3, 728/2
k.-mekin 425/8
kül kül 10/5, 60/3, 149/6,
195/2, 381/3
k. bol- 125/2, 149/6,
350/5, 407/3, 463/2
k. iyle- 60/2
k. kııl- 151/8, 427/4,
505/3
k.ol- 221/3, 529/1
k.-ni 350/5, 421/11
k.-ğa 177/2
k.-ge bulğan- 177/2
k.-din 29/5, 463/2,
529/1
k.-ümni 468/1, 643/5
k.-dür 14/4
külbe F. kulübe
k.-i aḥzān 3/7, 246/4
k.-i aḥzānnı 317/7
k.-i aḥzānıma 562/5,
573/2, 589/3

- k.-i aḥzāniḡa 122/9
k.-i ʿanā 93/3
k.-i ḥammār 137/6, 311/8,
508/6, 576/8, 661/5
k.-i ḥammārġa 571/7,
587/9, 587/9, 601/7
k.-i ḥammārġe 554/7
k.-i ḥammārdur 189/7
muḡim-i k.-i ḥammārmin
218/5
k.-ni 548/2
k.-din 611/10
k.-m 63/1, 122/7, 221/7,
267/2, 423/3, 675/3
k.-mde 804
k.-mni 477/1, 584/4, 610/6,
660/2
k.-mġa 147/2, 302/4, 610/3,
675/4
k.-mġe 147/2, 302/4
k.-ne 68/7
k.-nġa 68/7
k.-nġe 68/7
k.-si 642/13
k.-sin 43/2, 213/5
küldür- güldürmek
k.-medim 427/7
külek dalga 349/6, 688/81
k.ur- 349/4
k.-dür 688/82
külgü gülüş 183/5, 321/2,
450/2, 542/5, 545/5,
547/5, 549/2, 566/2
k.-din 223/4, 474/3
k.-m 425/8
k.-sin 479/2
k.-sige 651/7
k.-side 574/2
k.-lerim 269/3
küll A. hep, bütün
ʿaql-ı k. 57/5, 689/52,
311
k.-ge (ʿaql-ı k.)
347/4
küllī A. tamamıyla, bütün
198/3, 376/3
pervā-yı k. 665/6
küllü men ʿaleyhā fān A.
"Her şey fanidir"
Er-rahman Suresi 473/8
kümeyt A. doru at mecazi
anlamı kalem, kırmızı
şarap
k.-i himmetiġa 194/6
k.-in 689/221
kümiş gümüş k.
k. 389/4
kümiş gümüş (krş. kümiş)
altun k. 264/3
kün ġün, gündüz, güneş 15/2,
113/7, 115/3, 162/2,
165/5, 167/7, 188/7,8,
198/4, 217/1,8, 264/4,
351/4, 385/1, 500/1,

519/2, 539/6, 541/5,
 557/1, 645/6,7, 813
 ay u k. 189/2
 bir k. 27/7, 366/5,
 406/3, 460/5, 816
 bir iki k. 571/4
 bu k. 65/5, 106/5,
 431/4, 464/8, 493/2,
 510/1,-7, 556/6, 629/1,
 642/1, 681/39, 681/58,
 730/1, 771, 820
 her k. 64/1, 410/4,
 788, 816
 niçe k. 688/93, 689/163,
 256
 ötken k. 665/1
 tün k. 71/9, 82/1, 96/10,
 493/7
 tüne k. 688/51
 tün ü k. 5/3, 22/6, 80/1,
 139/7, 147/2, 152/6,
 495/3, 526/7, 667/1,
 681/36, 688/79
 k.çeşmesidin 544/3
 k. meş'ali 87/5
 k. yüzide 544/1
 k.-ğa 411/3
 k.-ge 411/3, 687/9
 k.-de 283/1, 307/7,
 410/6
 k.-din 390/1, 411/3, 687/9
 k.-ler 794

k.-lerni 461/6
 k.-i 1/2, 40/5, 346/1,
 501/1, 542/3
 k.-i (soruğ k.) 8/10
 k.-in 387/9
 k.-ide (kısmet k.)
 199/5
 k.-dür 151/3, 471/1
 künc F. köşe, bucak
 k.-i aḥzānım 423/7
 k.-i beytü'l-aḥzāndur
 136/5
 k.-i beytü'l- ḥazen oḡ
 333/7
 k.-i faḡrım 446/2
 k.-i fenā 247/1
 k.-i ferāğımğa 659/7
 k.-i 'işretdür 355/6
 k.-i 4/4, 93/5, 247/8,
 466/1
 k.-iniñ 363/8
 k.-in 651/8
 k.-ini 443/7, 496/6
 k.-ide 166/5, 688/7,
 689/384
 kündalan eḡri kavisli 51/5
 kündüz gündüz
 40/5, 55/5, 183/4, 382/7,
 478/3, 560/4, 637/3,
 688/19, 390
 k. kiçe 39/3
 kiçe yā k. 87/5

k.-leri 471/2
küngüre F. kubbenin tepesi
k.-si 280/3
künlük/luğ günlük
bu k. 571/4
künren- kendi kendine
söylenmek, mırıldan-
mak
k.-miş 275/5
künret- kendi kendine söy-
lenmek, mırıldanmak
k.-miş 275/5
küp küp 653/6
küre A. küre, yuvarlak
k.-i hāk 32/5
k.-si (yir k.) 92/6
küz güz mevsimi
yaz u k. 215/7

L

- la ah, eyvah, yanak
34/3, 603/1.-7, 604/7
- lā-akal A. en azından 347/3
- lāceverdi F. lacivert
renginde 22/2, 689/74
- lāf A. konuşma, söz, lakırdı
l.-ı zühd 180/7
l. bol- 715/1
l. ur- 414/9, 477/13
l.-ı 136/1, 343/6,
491/5, 673/9
l.-ın 750
l.-ını 335/6
- laffāz A. çok konuşan, bilgiç-
lik taslayan, hitabet
yeteneği olan 300/1.-7
- lafz A. söz 298/1.-7, 299/4
l.-ı cān-baḥşı 689/258
l.-ı zībide 300/7
l.-ğa 300/6
l.-ıḡ 201/4
l.-ı 63/8
l.-ını 63/4
l.-ıḡa 162/7
l.-ıda 300/4, 651/6
- lahn A. ezgi, naḡme 108/2,
354/7, 689/340
l.-ı dāvūdī 261/2
l.-ı mūsīkar 576/4
l.-i nazm 222/3
- l.çik- 578/2
l.-ıda 689/58
l.-ıdın 490/3
- laht F. az, bir şeyin parçası
l. l. 360/6
- lahza A. an 65/6, 146/6, 153/5,
169/2, 190/7, 266/3, 366/3,
385/4, 506/4, 561/6, 568/9,
583/2, 601/6, 615/2, 621/6,
681/69, 682/2
bir l. 53/1, 75/2, 89/3,
675/4
bu l. 706/2
her l. 11/3, 12/7, 48/5,
113/1, 422/5, 683/13,
687/10
l. l. 70/7, 161/3, 423/3,
433/5, 633/3
l. -ī 43/5, 162/6, 276/2,
517/3
- lā ilāhe illā hū A. Allah'tan
başka ilāh yoktur 545/1,
547/1
- lakab A. takma ad
l. tak- 48/6, 685/19
l.-ıḡ 689/211
l.-ı 689/333
- lāl A. dilsiz, suskun 108/8,
214/4
güng ü l. 1/3, 682/83

- 1-bol- 348/2
 1. iyle- 165/7
 1. kıl- 395/5
 1. ol- 63/5, 271/1
 1.-min 499/1
 1a⁶1 A. kırmızı, değerli
 bir süs taşı, dudak
 21/3, 29/3, 36/4,
 57/2, 631/3, 103/3,
 109/3, 128/1, 152/2,
 212/5, 360/4, 450/5,
 457/2, 584/6, 7, 593/5,
 689/1,2, 66, 297
 1.-i āb-dāriḡ 535/2
 1.-i Bedaḡṡān 513/3,
 689/73, 96
 1.-i cān-baḡṡ 215/3
 1.-i cān-baḡṡiḡ 72/4
 1.-i cān-fezāsın 641/1,7
 1.-i cān-perverni 72/1
 1.-i dūr-feṡānın 507/1
 1.-i ḡandānıda 223/1
 1.-i ḡurde-dāniḡ 666/1
 1.-i ḡadeḡ-peymādın 688/16
 1.-i lebi 243/2
 1.-i lebiḡ 88/1, 380/5,
 688/60
 1.-i mey 248/5
 1.-i müzāb 689/10
 1.-i nāb 388/7, 639/6
 1.-i nābiḡa 674/1
 1.-i nābı 163/7
 1.-i nābıdın 481/8
 1.-i nemek-dān 513/3
 1.-i reng-āmizi 138/2
 1.-i rengin 19/3
 1.-i rūḡ-efzāsıdın 100/9
 1.-i rūḡ-perver 24/1
 1.-i rummānī 670/4
 1.-i seyyāl 689/43
 1.-i sīr-āb 689/42
 1.-i sīr-ābımḡa 535/6
 1.-i sīr-ābiḡ 373/3
 1.-i sīr-ābın 370/4, 541/3
 1.-i ṡekker-bār 584/1
 1.-i ṡeker-bārı 646/2
 1.-i ṡeker-ḡand 345/1,7
 1.-i ṡekker-ḡandıdur 148/7
 1.-i ṡūr-engizi 138/9
 1.-i yek-dāne 689/2
 mey-i 1. 128/9, 681/85
 1.-ni 689/298
 1.-ḡa 128/1
 1.-dūr 266/7
 1.-im 674/7
 1.-inḡ 9/4, 10/1, 21/2, 70/1,
 102/4, 107/1, 117/5,
 149/5, 181/5, 190/3, 196/2,
 223/7, 248/5, 291/1, 298/3,
 344/3, 354/2, 431/2, 505/6,
 508/1, 512/4, 598/3, 611/7,
 612/4, 686/18

- 1.-in (leb-i l.) 92/7
 1.-in (rişte-i l.) 318/4
 354/2, 781
 1.-inî (mey-i l.) 633/2
 1.-ine 139/6, 345/5,
 536/1, 714/1
 1.-inğa 345/3, 447/5
 1.-inge 345/5
 1.-indin 143/5, 205/3,
 572/3
 1.-i 20/5, 21/2, 34/2,
 50/2, 74/1, 100/3,
 104/5, 112/6, 131/3,
 138/2, 150/3, 185/1,
 208/2, 253/4, 414/3,
 439/3, 478/5, 497/2,
 550/2, 553/2, 564/2,
 575/3, 649/5, 685/5
 1.-iniñ 632/1
 1.-in 51/1, 491/2
 1.-ini 538/1
 1.-iğa 313/7, 419/1,
 484/8, 492/3
 1.-ide 579/9
 1.-idin 114/8, 115/1,
 260/2, 357/6, 470/6,
 685/4
 1.-idür 266/7
 1.-î 345/4
 lâle F. lâle 1/8, 40/3, 143/4,
 149/5, 186/4, 208/1,
- 237/1, 246/3, 292/1, 337/8,
 343/7, 388/2, 482/4, 566/3,
 595/2, 647/4, 634/3, 678/4
 1.-i devr 355/2
 1.-i had-rūsıda 574/6
 1.-i nu'cman 356/1
 1.-i sîr-âb 578/4
 1.-dür 685/8
 1.-din 669/2
 1.-ler 304/3, 361/3, 486/1,
 778
 1.-ni 311/9
 1.-m 2/6
 1.-si 603/3, 631/1,2,
 689/86
 lâle-fâm F. lâle renkli
 1.-idin (eşk-i l.) 482/4
 1.-imdin 484/5
 lâle-gün F. lâle renkli 48/1,
 72/1, 163/7, 195/3, 243/2,
 249/4, 377/10, 404/5,
 461/5, 596/4, 597/3,
 612/4,5
 1.-dur 431/2
 lâle-günlük F.T. lâle renkli-
 lik 325/6
 lâle-izâr F. lâle yanaklı
 125/5
 lâle-ruh F. lâle yanaklı
 1.-lar 233/2, 446/5
 1.-lardin mu 427/5

- lāle- ruhsār F. lâle yanaklı
1.-im (serv-i l.) 647/4
- lāle-sitān F. lâle bahçesi
659/3
- lāle- zār F. lâle bahçesi
369/2, 394/1, 576/2
1.-ında 26/5
- lām A. Arap alfabesindeki
" J " harfinin adı
1.-nı 61/4
1.-ıdın 482/1
1.-dur 2/6
- lāmī A. lam harfi şeklinde
olan lam harfi kafi-
yesi ile düzenlenmiş
olan kaside 2/6
- lā-mekān A. mekansız,
Allah 351/6
1.-da (harīm-i l.)
389/6
1.-dın (mülk-i l.)
96/7
- lāmi^c A. parlayan
1.-ni (berk.-ı l.)
339/1
- la^cnet A. Allah'ın mağfi-
retinden mahrumluk,
beddua, ilenç
1.-in (tavk.-ı l.) 600/9
- lāş F. yağma, çapul, alçak,
aşağılık (kimse)
1.-imni 629/4
- lā-şey' A. pek değersiz iş, bir
şey değil 625/6
- latīf A. nazik, hoş, güzel
52/3, 685/6
- lā- uḫşī şena A. sayısız övgüler
1/3
- lā'übālī A. kayıtsız, saygısız,
senli benli
mest ü l. 107/3
- lāy F. tortu 617/6
1.-ığa 2/5/9
1.-ıdın 424/6
1.-ī 681/21
- lā-ya^ckıl A. dağın 124/8, 427/8,
556/4
1. bol- 516/2
- lāye F. tortu, telve, ipekli
kumaş, yapışkan çamur
572/2
- lā-yezāl A. zevalsiz, yok olma,
Allah
1. 686/3
- lāyih A. parlak, parlayan,
aşikar, meydanda, hatıra
gelen 105/6
- lāyık A. yakışan, yaraşır, layık
29/4, 220/5, 244/3, 279/7,
508/4, 689/207
1. bol- 689/109
1. körün- 739/3
- lāzım A. gerek, gerekli, lâzım
1. kil- 460/8, 725/2

l.-i 263/1, 321/7
 l. durur 385/5
 lāzime A. gerekli şey,
 gerekçe 522/7
 l.-si 315/2
 leb F. dudak 33/3, 41/2,
 54/1, 57/2, 90/4,
 107/2, 336/3, 513/2,
 575/2, 632/1
 l.-i cān-bahşığa 120/6
 l.-i gūyāsı 261/1
 l.-i handān 21/3, 180/1,
 513/4
 l.-i la^llın 92/7, 611/7
 l.-i mey-gūn 633/2
 hāl-i l. 90/2
 l. tişle- 553/5
 l.-din 107/6
 l.-lernin 249/4
 l.-lerğa 670/2
 l.-in 9/4, 10/1, 18/2,
 19/4, 46/5, 48/3, 92/2,
 109/2, 112/4, 128/1,
 135/1, 145/3, 156/4,
 234/4, 255/3, 310/1,
 343/1, 388/7, 416/1,
 421/5, 435/4, 513/3,
 514/4, 536/2, 558/3,
 639/5, 669/7, 670/1,
 685/8, 686/4, 714/1,
 823

l.-in (la^ll-i l.) 88/1,
 380/6, 688/60
 l.-in (zülāl-i hıẓr-ı l.)
 353/3
 l.-inin 340/2
 l.-inni 582/4, 631/3, 777
 l.-ine 345/4
 l.-inğa 107/2, 671/4
 l.-inğe 345/4
 l.-inde 274/5, 547/2
 l.-indin 107/4, 336/3, 595/6
 b.-i 25/1, 36/4, 50/2,
 142/1, 152/2, 267/3, 307/3,
 370/5, 383/3, 429/1, 449/2,
 619
 l.-i (ikbāl-i l.) 548/1
 l.-i (la^ll-i l.) 243/2
 l.-in 478/1, 514/2, 653/2
 l.-ini 198/2
 l.-iğa (la^ll-i l.) 348/3
 l.-idin 130/7, 131/3,
 220/1
 l.-lerin 249/4, 461/5,
 582/5
 l.-lerinin 389/1
 l.-lerinidin 397/4
 l.-lerinindür 101/5
 l.-leri 174/4
 l.-leridin 207/1
 leb-ā-leb F. agzına kadar dolu
 49/7, 74/1, 82/1, 181/1,

- 502/6, 681/77, 689/88
cām-ı l. 689/78
l.-dür 548/6
- leb-teşne F. susamış 380/5
min-i l.-i mahmūrğa 5/3
l.-sin 535/7
- legen F. legen, mumluk 111/4
- lehv A. oyun, eğlence, fay-
dasız iş
l. ü'işyān 100/8
- leked-kūb F. tekme yiyen,
çifte yiyen
l.-ı 537/3
- lem^{ca} A. parıltı, parlayış
689/96
l.-i cāriżidın 32/7
l.-i hüsnüñ 275/4
l.-i peykān 152/3
l.-i peykānıdın mu
459/5
l.-i ruhsār 580/3
l.-i ruhsārıdın 400/2
l.-i şām-ı firāk 500/2
l.-sı (bāde-i l./ 689/201
l.-sın 75/3
l.-sıdın 55/3, 86/6, 160/1,
214/2, 221/3, 291/1, 460/5,
689/4
- Leng F. topal, aksak 589/2
lenger F. gemiyi yerinde sabit
tutmak için denize atılan
zincir ve çapa
l.-im 431/1
- letāfet A. hoşluk, güzellik,
yumuşaklık, incelik
373/1, 437/3, 535/2,
544/3, 611/7, 621/5,
673/5
bāg-ı l. 584/2
nahl-i l. 201/1
l.-ka (kān-ı l.) 689/68
l.-de 292/1, 425/4, 670/3
l.-dür 149/3, 167/2
l.-i 591/2
l.-idin 2/3
- levh A. levha, üzerine yazı yazı-
lan yassı düz nesne
l.-ı Fenādın 125/4
l.-i müzenheb 49/2
l.-i sīmīn 110/6
l.-i zamīrin 489/10
l.-i zeberced 49/2
- levha B. levha
l.-i hilkatleride 412/4
- levn A. renk, boya, seat 20/1,
670/5, 689/73, 96
l.-idin 536/6
- levs A. pislik, murdarlık
l.-lerdin 522/6
- Leylā A. Leyla ile Mecnun hikā-
yesinin kadın kahramanı
L.-nı 123/2
- leyletü'l-mi'rāc A. Hz. Muhammed'-
in göğe çıktığı gece, Miraç
gecesi 96/1
- Leylī A. Leylā ile Mecnun nikāye-
sinin kadın kahramanı

- (krş. Leylâ) 48/4, 59/3,
87/3, 242/6, 257/4, 308/1,
329/7, 371/2, 615/7,
635/6, 641/4
L.-ni 123/2
L.-din 171/6, 461/1
Leylî-veş A.F. Leylâ gibi
L.-im 11/1, 94/2, 171/6
l.-imğa 99/4
L.-î 625/7
lezzet A. tatlı, çeşni 334/3
l.-i 592/3
l.-iniğ 394/3
l.-in 363/6, 465/3
libās A. elbise 209/4, 279/5,
286/2, 343/4, 6, 388/6,
469/3, 494/3, 622/1,
632/5
l.-i cāfiyetni 85/5
l.-i melāhatda 340/5
l.-im 483/1, 678/4
l.-inğ 644/4
l.-inğda 143/2
l.-i 6/5, 114/5, 355/7,
620/4, 683/4
l.-idin 672/6,
l. irdi 95/2
libāsāt A. (libās'ın ç.) el-
biseler 516/2
lîk F. ancak, fakat, lâkin
5/2, 14/3, 48/9,
56/8, 65/2, 92/3,
94/3, 124/2, 190/3, 178/4,
231/1, 253/3, 303/2,
318/1, 329/4, 362/3, 357/5,
384/4, 390/6, 450/7, 524/9,
545/4, 546/7, 564/1, 575/7,
584/2, 605/1, 615/7, 631/1,
666/5, 688/104, 689/151,
179, 329, 352
lîkin F. lakin, ancak 28/8, 51/6,
61/7, 101/2, 114/9, 119/7,
128/5, 142/4, 151/5, 156/6,
161/2, 167/2, 183/4, 184/7,
208/7, 220/4, 232/1, 262/3,
264/6, 311/-, 331/2, 401/5,
6, 412/7, 449/4, 460/8
488/3, 496/5, 595/7, 637/3,
670/3, 672/9, 682/9, 689/277
704/2, 730/1
lî-ma^ca'llāh A. Allah'la beraber
olma
l. menziliğ 412/9
l.-niğ maḳāmında 686/15
līmüyî F. limon renginde
l. bōrkünğ 342/3
lu^cb A. oyun, eğlence
l.-i (tülkü l.) 746
lu^cbet A. oyuncak
l.-i çîn 658/6
l.-ler 618/7
l.-i 616/6
lu^cbet-bāz A.F. oyuncu, hokkabaz
618/7

lukme A. lokma 104/6, 343/2

l.-i vakf 316/4

lūlī F. şuh, baştan çıkarıcı,

raks eden 253/1, 425/7

l.-i āşüfte 245/9

l.-ğa 253/1

lūlī-veş F. rakkase gibi,

rakkaseye benzeyen

74/7, 77/9

l.-ī 90/7

lutf A. iyilik, ihsan, hoşluk

115/6, 238/7, 257/1,

439/1, 587/2, 622/3,

625/4, 674/2, 688/107,

689/385, 432, 721/2

l.-i cāmı 191/7

l.-i güftārın 358/7

l.-i tab^e 34/7

deryā-yı l. 621/5

l. ir- 644/5

l. it- 60/3, 262/2,

264/7, 303/3, 411/10,

468/1, 490/2, 515/5

l. iyle- 20/9, 84/6,

143/7, 165/8, 346/4,

532/6, 604/1

l. kıl- 689/41, 392

l.-un 1/2, 298/5

l.-unğa 674/6

l.-ı 32/2, 63/8, 65/4,

282/6, 332/3, 652/9,

721/1

l.-ın 498/4

l.-ığa 118/4

l.-ıdın 270/7, 411/11,

412/2

Lutfī A.Ö.a. Çağatay şairi

685/21, 686/21

M

- mā A. su 87/8
ma'al- 'usri yüsr A. Zorlukta kolaylık vardır. Kur'an 94/5/ 97/6
ma'āni A. (ma'nā'nın ç.)
689/423
cām-ı m. 689/280
erbāb-ı ma. 689/200
m.-ğa (ehl-i m.) 300/5
ma'āş A. geçinecek şey 278/6, 530/6, 689/179, 702/2
m.-ı 'ādet-i ma'hūd 739/2
m. kı1- 272/5
m.-ımnı 595/4, 629/5
m.-ımda (vech-i m.) 595/4
m.-ımdur 188/7
m.-ı 160/3
m.-ıda 563/6
ma'būd A. Allah 689/282
mācerā A. serüven, macera
m.-nı 516/8
m.-largā 600/8
m.-lardan 524/5
m.-sığa 94/6
māder-zād F.anadan doğma güng-i m. 387/6
ma'dum A. yok olan, mevcut olmayan 37/2, 632/6, 688/48
m. iyle- 378/6
mağbūn A. alış-verişte aldanmış, şaşkın
m.-min 149/7
mağfūr A. Allah tarafından günahlarının affedilmesi için dua edilen (kimse) ölmüş 689/138
şāh-ı m. 689/236
mağlūb A. yenik, yenilmiş
28/6, 46/5, 257/7
m. kı1- 689/364
m.-ıdur 129/6
m.-ı durur 129/6
mağlūl A. susuz kalmış, zincire vurulmuş 393/7
mağrib A. batı, akşam; batı tarafından olan ülkeler
75/3
m.-ğa 462/2
m.-ka 462/2
mağrūr A. gururlu 512/3
m. bol- 450/6
māh F. ay, ay gibi güzel, sevgili (krş. meh)
27/3, 403/4, 558/2, 599/1
m.-ı bezm 675/2
m.-ı dil-h'āhımnı 437/2
m.-ı dil-nüvāz 226/1
m.-ı ħar-gāhī 'hale, ay ağıllı' 671/2
m.-ı Ken'ān'dur'Hz. Yusuf' 377/1
m.-ı mü'eddeb 49/1
m.-ı serv-kağ 124/9
m.-ı şeb-gerdim 438/7

- m.-i t̄al'at 178/3
m.-i tamām "dolunay" 686/18
m.-im 244/1, 417/1, 444/1,
3,5,7,458/1, 596/1
m.-imnı 255/5, 437/1, 437/3,
m. imġa 596/2
m.-ımdur 444/4
m.-i 607/1
m.-iġa 590/2
- maḥabbet A. sevgi 178/8, 172/4,
209/3, 239/7, 263/1,
389/2, 463/4, 491/4,
570/9, 598/6, 607/6,
630/5
ehl-i m. 54/7, 257/2
terk-i m. 458/1
m.-ġa 288/4
m.-ka 288/4
m.-i 17/5
- maḥal (i) A. yer, zaman 453/4,
689/153
m.-i ta'accüb 349/1
m.-i t̄a'n 330/5
m.-ġa 350/8
m.-dür 453/4, 473/5
- maḥalsız A.T.yersiz,sırasız
397/2
- maḥāret A. Mahirlik, becerik-
lilik 300/7
- maḥāsin A. (ḥüsn ve maḥsen'in ç.)
ç.) 641/6
- mā-ḥazar A. daha önceden
hazır olan şey 510/3
- maḥbes A. hapishane
m.-din 380/4
m.-ide 241/1
- maḥbūb A. sevgili 281/1,
46/2, 54/1,2, 252/1,
257/2
m.-i ḥūn-āşāmı 191/3
m.-ıdur 460/8
- maḥbūbāne A. Sevgili gibi
305/6
- maḥbūbluġ A.T.sevgili
olma durumu 140/6
- maḥbūs A. hapsolünmüş
241/1, 252/2, 317/2
- māh-cebīn A.F. ay alınlı,
parlak alınlı
m.-ler 216/6
- maḥcūb A. utanan, utangaç
m. idi 53/4
- maḥdūm A. oġul, evlat; efen-
di
m.-uḡa 689/198
- maḥfī A. gizli, saklı
3/1, 37/2, 336/5,
338/2, 689/354
m. kal- 536/3
m.-dür 20/8
- maḥfūz A. saklanmış; korun-
muş, gözetilmiş 27/4
- māh-ḥar-gāh F. ay aġıllı,
hale; sevgili 599/4
- māhī F. balık 607/2
m.-ni 681/4
- māhir A. hünnerli, becerikli
686/19
m.-dür 151/5
- māhiyyet A. bir şeyin aslı,
esas, içyüzü
m.-i 429/9, 681/93

- maḥkūm A. mahkum, hükümlü
m. ol- 354/6
- maḥlaş A. kurtulacak yer
104/7, 135/4, 285/1-
7, 361/7, 425/9
m. tap- 189/7, 259/7,
287/6, 517/3
m.-ım 146/5
m.-ın 251/7
- maḥlūkāt A. (maḥlūk'un ç.)
canlılar, yaratıklar
kaşd-ı m. 21/6
- maḥlūl A. çözülmüş; erimiş;
sahipsiz maaş
m. bol- 396/5
- maḥlūt A. karışık, katılmış
m. kıl- 293/1
- maḥmil A. devenin üzerine
konan binek sepeti 392/1
m.-idin 253/6
- maḥmil-nişīn A.F. mahfe
üzerinde oturan
meh-i m. 369/3
- Maḥmūd A. ö.a. Gazneli Mahmut
M.-ğa 214/6
- maḥmūr A. sarhoşluğun verdiği
sersemlik; uyku basmış göz
168/2, 681/79, 682/3
m.-ı şebāne 682/1
m. ol- 416/6, 688/98
m.-ğa (min-i leb-teşne-i m.)
5/3
- maḥmūrliĝ A.T. mahmurluk (krş.
maḥmūrliĝ) 688/108
- maḥmūrliĝ A.T. sersemlik,
mahmurluk 296/6, 535/8
m.-dın 570/7
m.-tın 570/7
- maḥrec A. dışarı çıkılacak
kapı; ağızdan harfle-
rin çıktığı yer 97/1
- maḥrem A. çok samimi, içli
dışlı, haram, gizli
olan; sırdaş 42/4,
245/5, 569/2
m.-i esrār 689/366
m.-i fenā 93/6
m.-ı rāz-ı ḥarem 687/19
m.-i rāz-ı nihānım-sin
357/3
imes m. 428/6
m. irmes 389/6
m. iyle- 620/7
m. kıl- 209/7
m.-i 681/74
- maḥremī A. mahremlik, sır
arkadaşlığı 687/20
- maḥremlik A.T. mahremlik,
sır arkadaşlığı 326/1
- māh-ruḥsār F. ay yanaklı, ay
yüzlü, sevgili 502/7
- maḥrūk A. yanmış, yanık
436/2
- maḥrūm A. mahrum; nasipsiz;
yoksun 620/7, 681/74
m.-ı ḥūn-āşāmı 191/3
sālik-i m. 370/6
m. bol- 399/3
m. it- 166/4, 525/4

- m. iyle- 220/2, 525/4,
781
- m. kal- 378/1
- m. ol- 48/7
- mahrūr A. hararetli,
ateşli, kızgın
- mahsūb A. hesabedilmiş, büyük
bir zata mensup kimse
28/5, 257/5
- mahsūd A. haset edilen
m.-ı 132/6
- mahsūş A. başkasında bulunma-
yan, yalnız; layık; ayrı,
özel 252/5, 286/1-7
- m. bol- 241/3, 284/3,
286/2, 523/2
- m.- larğa 332/5
- mahsūs A. hissedilen, belli,
meydanda
m. olmamış 374/5
- maşşer A. maşşer, kıyamet yeri
559/5
- şubh-ı m. 63/9
- m. ara 24/5
- m.-ğa 382/6
- m.-ğaça (şubh-ı m.)
689/415
- ma'hūd A. bilinen, sözü geçen
249/3
- ma'āş-ı 'ādet-i m. 739/2
- m.-ı 678/4
- m.-ığa (mevt-i m.) 439/7
- maḥūf A. korkulu, tehlikeli
489/2
- māhūr F. Türk müziğinin en
eski makamlarından biri
145/7
- maḥv A. yok etme, ortadan
kaldırma
- m. bol- 119/2
- m. it- 686/15
- m. kıl- 319/7
- m. ol- 340/6, 509/7
- māh-veş F. ay gibi; güzel
m.-im 145/5
- maḥz A. halis; tam
- m.-ı ihsān 264/5
- m.-ı riyā 376/5
- m.-ı taqvi 319/4
- fāni-yi m. 489/1-
- fenā-yı m. 531/5
- maḥzar A. huzur yeri; görünüş
birkaç kişi tarafından
imzalanmış dilekçe
- m.-nı 146/2
- maḥzen A. mahzen 529/4
- m.-i ğinā 93/5
- m.-i 456/1
- m.-in 193/6, 456/1
- maḥzūf A. silinmiş, kaldı-
rılmış 316/1
- maḥzūn A. hüzünlü, kederli
148/2, 222/6, 308/1,
525/4, 597/4, 640/7,
678/6
- m. it- 162/2
- m. iyle- 633/1
- m. kıl- 34/1

- m. ol- 639/6
cān-ı m. 685/2
min-i m. 305/3, 558/7, 636/1
‘uṣṣāk-ı m. 519/6
m.-nı 525/5
m.-nı (min-i m.) 580/2
m.-ğa 195/7, 519/2
m.-ğa (min-i m.) 26/1
m.-min 149/7, 482/9,
689/302
maḥzūnluḡ A.T. hüzünlülük 3/6
maḥzūz A. hoşlanmış
m. bol- 96/8
maḡāl A. söz, lakırdı, söyleme
578/6
maḡālet A. söz, konuşma 8/8
m.-i 139/3
elh-i m. 300/3
maḡām A. makam, yer, durak;
müzik terimi 15/7, 214/7,
424/2, 446/1, 598/9,
603/6, 610/9, 689/215,
689/312,457
m. bir- ‘yir ver-’ 688/7
m. it- 485/9
m. kı1- 681/28, 686/17
m. tut- 82/5, 685/20
m.-ımdur 244/7
m.-in 311/8, 689/136
m.-ı 253/7
m.-ında 686/15
m.-ıdın 482/1
maḡbūl A. begenilen, hoş
giden; kabul olunmuş
23/7, 396/1, 620/7,
689/110
m. ol- 688/26
m. imes 253/3
m.-min 419/7
maḡdem A. gelme, dönüp gelme
m.-in (niṣār-ı m.)
359/2
maḡdūr A. güç, kuvvet; kader;
elden gelen 168/3
m. imes 189/5
maḡṣad A. istenen, kastolunan
322/5, 484/1, 503/6,
614/7
m.-ı aṣlıḡa 91/6
m.-ğa 2/7, 618/11
m.-ka 618/11, 672/8
maḡṣūd A. istek 23/6, 42/8,
48/9, 151/8, 236/2,
363/8, 387/9, 531/4,
642/11, 648/7, 688/29,
689/241, 694/1, 740
m.-ı vaṣlıdın 398/8
çihre-i m. 97/7
dāyire-i m. 111/7
ser-riṣte-i m. 619/8
m.-nı 396/6
m.-ğa 376/3
m.-dın 681/96
m.-um 172/7

- m.-uñ 425/9, 689/177
m.-ı 87/8, 448/2, 632/4
m.-ını 43/7
maḫsūm A. taksim edilmiş, rızık,
kısmet 551/7
maḫta⁶ A. (ed.) bir gazel veya
kasidenin son beyti
m.-in 384/7
maḫtūl A. öldürülen 393/6
m. kıl- 396/2
m.-ııḡa 588/3
ma⁶ḫūl A. akla uygun 252/5,
393/4
m. kör- 396/1
māl A. mal, varlık, servet
275/10
cāh u m. 558/8
manşıb u m. 689/398
m.-ı 742
m.-ıḡa 753
māl-ā-māl A. çok dolu,
dopdolu 395/6, 689/450
cām-ı m. 108/2
ḫadeḫ-i m. 689/64
māliş F. yüz sürme;
secdegah m.-i İslām
181/4
ma⁶lūm A. bilinen 263/5,
378/2, 380/6, 420/5,
462/6, 572/8, 573/1,
602/4, 689/93
m. it- 396/6
m. ol- 282/4, 481/3
m.-dur 689/231
mamuḡ pamuk 269/2, 431/3,
557/4, 623/4
m.-dın 394/5
m.-in 104/4
m.-lar 269/2
mamuḡluk 269/2
mamuḡ pamuk (krş. mamuḡ)
324/1, 409/5, 431/3,
557/5
m.-ḡa 86/7
m.-ḡa 86/7
m.-dın 86/7, 394/5
mamuḡluk pamuklu 269/2
ma⁶mūr A bayındır, şenlikli
m. it- 689/41
maḡ- salınarak yürümek
m. 376/1
maḡa (min'in yönel.) bana
1/6, 5/6, 12/1, 3, 13/1,
7, 14/1, 15/1, 24/4,
27/1, 28/3, 7, 52/7,
53/1, 2, 8, 54/3, 57/6,
63/3, 6, 69/9, 74/7,
75/2, 79/4, 80/2, 81/6,
90/3, 98/4, 101/1,
113/2, 7, 124/1, 127/4,
132/2, 134/5, 139/8,
141/3, 147/2, 164/1,
166/5, 168/3, 172/4,
209/6, 224/2, 242/6,
254/7, 285/3, 4, 291/3,
295/1, 301/1, 320/16,

- 324/4, 336/1, 343/1,
345/1, 406/2, 429/2,
446/1, 471/8, 502/1,
503/5, 505/6, 509/1,3,
524/1,2, 530/1, 4,
536/2, 538/6, 556/1, 558/8,
573/3, 574/2, 578/6,
598/3, 603/2, 611/9,
651/6, 619/1, 627/36,
635/6, 642/10, 650/7,
657/6, 675/5, 681/3,
21-29,64,66,71; 683/123,
686/17; 688/24,51,89,
95,107; 689/42,45,67,129,
159,251,329,354, 395,
405, 406, 414; 694/1;
721/2, 724/1, 734/1,
739/4, 799, 806, 809,
811, 814
m.-adur 197/3
mānend F. benzer, eş 18/3,
116/1, 127/1, 227/5,
259/3, 345/3, 399/1,
609/3
m. kı1- 59/3
m.-i 619/1
m.-idür 148/1
mānende F. benzeyen 259/3
māni^c A. mani, engel 1/5,
304/1,7, 307/1, 365/5,
618/11, 639/4
hācib-i m. 561/8
m. bol- 304/1,3,6, 533/
m.-i 101/1, 639/4
ma^c nī A. mana, iç, içyüz, rüy
20/3, 87/6,9, 193/7,
210/5, 226/2, 298/6,
300/6,7, 608/6, 681/28,
689/30, 275, 306, 329,
716/2
bezm-i m. 688/105
hürde-i m. 653/1
naqd-i m. 689/249
m- bol- 116/6
m.-ler 716/1
m.-de 300/7, 369/3
m.-din 369/3
m.-sin 512/8
mañlayMalın
m.-iğaça 32/4
m.-ıda 324/7
mañşib A. yer, mevki
689/398
mañtık A. söz, hakikat
m.-i ışıķ 387/7
mañzar A. bakılan, görünüş;
çehre, yüz 1/1
m.-ıdın 689/80
mañzūm A. dizilmiş, düzenlenm
(ed.) vezinli, kafiyele
söz
m. kı1- 378/7
mañzūr A. bakılan, beğenilen
386/5

maraz A. hastalık, illet

m. -nın 627/1

m.-im 689/375

m.-ı 297/5, 455/6

m.-dur 40/3

ma^eriz A. bir şeyin çıktığı

yer; bir şeyin arz

olunduğu yer, sergi

m.-ide 689/261

ma^erifet A. bilgi; ilahi

sırları bilme, ustalık

99/6, 688/38

m.-i 393/3

ma^erūf A. herkesçe bilinen,

belli, meşhur, ünlü,

İslam'ın uygun gördüğü

117/6

m. bol- 316/8

ma^erūz A. arz olunmuş; yayıl-

mış, söylenilmiş 290/1.-7

m. it- 290/214

m. iyle- 290/1,5,7

m. kı1- 290/1,3,6

mā-sivā^e llāh A. Allah'tan başka

şeyler 206/6

m.-nı 43/9, 387/9

m.-dın 412/9

ma^eşiyet A. günah, isyan,

itaatsizlik

m.-im (nāme-i m.) 705/1

maşnu^e A. sanatla yapılmış

m.-lar 1/1

maşrū^e A. sarılı 301/5

maşrūf A. sarfolunmuş; çev-

rilmiş, döndürülmüş

m. kı1- 316/2

ma^eşūm A. suçsuz 689/93

ma^eşūk A. sevgili 239/2

m.-ı zibā 425/7

m.-nı 214/6

m.-dın 247/9

m.-ı 385/5

m.-ıdın 247/9

ma^eşūkluk A.T. sevilmişlik

m.-ka 365/3

māt F. santraç oyununda

yenilme

m. ol- 'yenilmek' 117/7

m. kı1- 295/3

maṭbū^e A. basılmış; hoş, güzel

301/2

mātem A. yas, keder 31/3,

245/6, 417/7, 428/7

m. kı1- 209/4

m. tut- 573/5, 787

m.-de 334/5

m.-çe (arşa-i m.) 819

m.-im 186/4

m.-ime 216/5

m.-imğa 204/4

m.-imdin 402/3, 417/3

m.-i 689/336

mātemī A. matemli, yaslı

m.-min 417/3

mātemiyāne A. mateme benzer;

matemli gibi 689/299

mātem-serā A. yas evi 330/4

m.-dur 272/1

m.-ıdur 296/2

maṭla⁶ A. (ed.) kaside veya gazelin ilk beyti, doğacak yer 384/7

maṭlūb A. istenilen, aranılan 42/2, 46/8, 151/8, 257/6, 365/6, 524/1, 689/364

m.-ı vaşlıdın 96/8

m.-ım 177/7, 194/2

m.-um 177/7, 194/4

m.-ı 172/1

m.-ın 590/6

m.-ıdın 370/6

m.-ıdur 590/5

m.-dur 245/3

m. irūr 1/6

m. imes 28/3

ma⁶ṭūf A. eğilmiş, yöneltilmiş 316/3

māvi A. (ma⁶ ī) mavi 279/6, 459/2, 617/7, 630/1

m.-ni 279/6

māyil A. (mā⁶il) eğilen,

meyleden 302/7, 462/2

m. bol- 442/7, 621/6,

664/7, 678/5, 683/7

m. kıl- 689/194

m.-dür 601/1

m.-ıdur 414/6

ma⁶yūb A. ayıplanmış, eksikli 28/7, 257/8

m. kıl- 46/6

mażbūṭ A. ele geçirilmiş, haptırda tutulmuş, korunmuş, derli toplu 293/1, 294/3

mażhar A. bir şeyin görüldüğü yer, şereflenme 547/4
m.-ı 689/135

māzi A. geçmiş

m.-dür 481/10

mażik A. sıkan, darlaştıran

m.-ıdın 97/1

mażlūm A. zulüm görmüş, sakin, sessiz 256/6, 378/3

ḥayl-i m 122/8

mażlūm-kūş A.F. mazlum öldüren; zalim

m.-dür 492/6

mażmūn A. mana, nükteli söz, ödenmesi lazım gelen şey 193/4, 633/5

m.-ı 199/3

m.-ın 9/3

mażrūf A. kılıflı; zarfa konmuş, zarflı kağıt 316/7

m.-nı 316/8

ma⁶zūr A. özürlü 688/91

m. tut- 168/6, 601/7

me⁶ād A. dönülüp gidilicek yer, ahiret, (tas.)

gaye, amaç 688/36

- me'āl A. netice, anlam
m.-in 380/6
- mebde' A. ilk, başlangıç, ilk
unsur 681/94
endişe-i m 688/36
- mebhūt A. hayrette kalmış,
şaşmış 129/8, 136/3
m. ol- 279/9
- meblağ A. para, akçe 601/5
- meksuṭ A. yayılmış, açılmış,
uzun uzadıya anlatılan
m. iyle- 293/5
- mecāl A. güç, kuvvet, fırsat,
imkan 184/4
m.-im 184/4
- Mecālis A. Nevayi'nin bir
eserinin adı
M.-de 689/441
- mecānīn A. mecnūn'un ç.)
deliller, aklından
zoru olanlar
m. bol- 311/5
- mecāz A. gerçek olmayan, bir
kelimenin gerçek anla-
mından ayrı bir anlamda
kullanılması 219/4,
695/2
ışk-ı m. 263/7
m.-nı 694/2
m.-dın 694/1,2
- mecāzī A. mecazla ilgili,
mecazi 725/1
hüsn-i m. 695/1
- mechūl A. bilinmeyen 393/3,
396/6
- meclis A. meclis, toplantı
11/8, 241/1, 657/1
m.-i şāh-ı kadeh-
h'ārım 647/7
şem'-i m. 646/3
m. kur- 689/267
m.-de 27/1, 124/3
m.-inin 393/1
- meclis-ārā A.F. hoşsohbet,
meclisi süsleyen
m. bol- 27/1
şem'-i m. 658/2
- mecma' A. toplanılacak yer,
kavuşulan yer
m.-dın 683/2
m.-ı 692/1
m.-ıdın 251/6
- mecmū' A. toplanmış, hepsi
301/6
m.-ın 720/2
- Mecnūn A. a.ö. Leyla ile Mecnun
hikayesinin erkek kah-
ramanı 11/1, 17/7, 59/3,
87/3, 123/1, 124/8, 135/2,
156/7, 177/9, 187/4,
188/7, 193/3, 222/4,
227/4, 244/5, 252/2,
257/4, 329/7, 337/1,
364/8, 371/2, 382/5,
416/5, 421/2, 485/3,
507/4, 541/5, 546/3,
567/2, 575/6, 588/2,
611/5, 620/3, 635/4,
636/2, 655/7, 664/1,
681/81, 685/9, 780.

- M.-i hayrān 179/2
M.-i ser-gerdān 95/2
efsāne-i M. 94/2
miḡl-i M. 135/6
peyker-i M. 579/1
M.-nın 200/3
M.-nı 123/2, 255/6,
615/7
M.-ğa 95/2, 245/5,
448/2, 621/2
M.-dın 28/6, 461/1
M.-ıḡnı 635/6
M.-uḡnı 635/6
mecnūn A. deli, divane
tutkun 63/7, 76/4, 78/5,
200/2, 222/6, 248/4,
301/5, 641/4, 650/3,
681/16
m.-i ser-gerdānğa 260/4
m.-i ser-gerdānnı 317/5
m.-i uryānımğa 85/5
min-i m. 245/2, 662/1,
676/6
ref²-i m. 139/9
m. it- 162/1
m. iyle- 491/3
m. kıl- 633/1
m.-nı 175/7
m.-nı (mın-i m.) 413/2
m.-ğa 69/1, 134/4, 231/3,
227/5, 377/7
m.-min 88/2, 149/7, 689/302
m.-i-min 452/7
mecnūnlık A.T. tutkunluk,
divanelik
m.-da 129/7
mecnūnluḡ/ḡ A.T. tutkunluk,
divanelik (krş. mecnūn-
lıḡ) 35/2, 522/7
m.-da 127/7
m.-ım 307/5
m.-um 307/5
mecnūn-şīve A.F. deli edalı
534/5
mecnūn-vār A.F. deli gibi
99/4, 311/10, 651/5
Mecnūn-vārılıḡ A.F.T.
Mecnun gibilik 308/7
mecnūn-veşlıḡ A.F.T. Mecnun
gibilik
M.-i 499/3
mecnūh A. yaralı, yaralanmış
143/3, 272/3, 536/4,
641/5, 679/6
m. ol- 201/5
mec²ūl A. meydana çıkarılmış,
yapılmış olan 393/5
mecūs A. ateşe tapanların dini
deyr-i m. 241/4
medāyih A. (medīha'nın ç.)
övülmeye değer hareketler
680/6
Medd A. uzatma, çekme
yayma
m.-i 85/2, 449/1
meded A. yardım; eyvah 124/8,
125/6, 689/114

- ümmīd-i m. 689/338
 m. kı1- 80/2, 132/5,
 265/5, 449/5, 595/6
 m.-dür 39/9, 136/4
 meded-kār A.F. yardımcı
 217/4
 m.-ı 689/53
 medfen A. mezar
 m.-im 424/6
 medh A. övme 689/273
 m.-ini 689/404
 medhūş A. şaşırmiş korkmuş
 m. iyle- 165/7
 medīne A. şehir m.-ñ 680/4
 medme A. göz, göz yaşı
 m.-i bākī 680/4
 medrūs A. eskimiş, ders ola-
 rak okumuş
 m. bol- 241/2
 m. kı1- 252/3
 mefhar A. övünme; övünmeyi
 gerektiren
 m.-i düde-i Mirānşāhī
 689/43
 hāzret-i mefhar-i kāyi-
 nāt 737/1
 mefhum A. anlaşılmiş, kavram
 653/3
 meftun A. tutkun; hayran olmuş;
 büyülenmiş 689/154
 meğāk F. çukur; mezar 154/7
 meger F. meger 1/3, 16/7,,20/2,
 30/4, 39/7, 59/2, 128/7,
 138/6, 154/2, 163/3,
 4,5, 166/1,3, 170/3
 204/3, 209/5, 226/7,
 252/3, 299/6, 315/4,
 342/4, 349/6, 353/2,
 412/4, 414/5, 419/6,
 427/6, 445/1, 479/2,
 535/6, 547/2, 4, 550/4,
 559/5, 578/5, 582/1,
 591/4, 600/1, 610/8,
 638/2, 664/7, 676/3,
 680/2, 689/319
 m. ki 24/1, 64/2, 163/3,
 47, 186/2, 322/9, 625/2,
 m. kim 19/5, 21/2, 63/7,
 339/6, 670/5
 meh F. ay (krş. māh) 110/5
 m.-i ferdim 438/6
 m.-i gāfil-veşimni 437/4
 m.-i har-geh-nişin 305/7
 m.-i hāverni 72/3
 m.-i Ken'an Hz. Yusuf'
 95/1
 m.-i maħmil-nişin 369/3
 m.-i Naħseb 559/1
 m.-i tābānğa 115/4
 m.-im 437/6,7
 m.-imğa 444/3
 meh-cebin F. ay alınlı parlak
 alınlı 84/1, 87/5
 m.-ler 446/6
 mehcür A. terk olunmuş, ayrıl-
 mış
 m. bol- 168/7, 688/90

- m. it- 517/6
 m. iyle- 525/4
 m. kal- 202/6
 m.-min 565/6
 mehd A. beşik 1/4
 meh-peyker F. sevgili, yüzü
 ay gibi parlak olan
 şüh-ı m. 110/1
 m.-ni (ruhsār-ı m.)
 72/2
 m.-i 242/6
 meh-sīmā F. ay gibi parlak
 yüzlü
 m.-dın (‘ārız-ı m.)
 688/15
 meh-tāb F. ay ışığı
 m.-iḡ 373/1
 meh-veş F. ay gibi, sevgili
 88/7, 110/4, 208/5,
 503/1, 544/2, 637/3,
 683/5, 684/11
 m.-i bī-bāk 256/1
 çābük-i m. 613/3
 sāki-i m. 83/7, 688/3
 m.-niḡ (şüh-ı m.) 707/6
 m.-ğa 124/1
 m.-ka 124/1
 m.-din 635/7
 m.-ler 11/1, 494/5,
 569/3
 m.-lerdin 220/7
 m.-im 675/1
 m.-iniḡ 221/9
 m.-idin 168/7
 m.-i 240/6
 mekân A yer 133/1, 689/47,
 90, 121
 m. iyle- 24/7; 146/5
 m. tap- 42/1
 m.-ım 188/8
 m.-ı 618/5
 m.-dur 332/4
 mekîn A. vakarlı; oturan, yer-
 leşen
 m.-din 688/90
 mekkāre A. düzenbaz, hileci
 m.-i kad-ḡam 409/4
 şahid-i m. 516/10
 m.-ğa 373/9
 m.-dür 152/6
 mekmen A. pusu yeri
 m.-idin 105/2
 meknūn A. dizilmiş, gizli,
 saklı
 dürr-i meknūn 34/7, 162/7
 688/269
 mekr A. hile; maksadından
 vazgeçirme 214/3, 470/6,
 614/2
 m. ü alıḡnı 57/5
 m. kıl- 155/1
 m.-i 746
 m.-in 476/6
 m.-idin 3/5

mekremet A. kerem, izzet,
cömertlik 689/152

mekrūh A. iğrenç; mekruh
555/7

mekş A. bir yerdekalma, eğ-
lenme 441/4

m. it- 17/1

m. iyle- 503/2

mekşūf A. keşfolunmuş,
açılmış,

m. bol- 316/9

m. kıll- 316/1

mekteb A. okul 110/6,
135/7

m.-i 'ışk 135/6

ehl-i m. 49/1

tıfl-ı m. 48/8

m.-ğa 49/1

m.-ge 49/1

m.-ide 125/4, 135/3

mektūb A. mektup, yazılmış
46/3, 257/3

mektūm A. gizlenmiş

m. iyle- 'gizle-' 781

melā A. sahra, ova

halā vü m. 7/6, 604/4

melāhat A. güzellik, yüz
güzelliği 223/5,8,

274/6, 607/2, 666/3

kān-ı m. 190/2, 300/1

m.-nın 201/1

m.-da (kān-ı m.) 466/1

m. -da (libās-ı m.)

340/5

m.-din 109/3

m.-tin 109/3

melāhatlıg/k A.D. güzellik 109/4

melāhat-şiveliğ/lig A.F.T.

güzel edalı 215/1, 658/6

melāl A. usanç, sıkıntı 184/3,

295/7, 379/3, 405/1,-9,

519/3, 591/7, 683/13,

689/332

def-i m. 578/3, 689/439

m. iyle- 225/1

m.-im 184/3, 689/382,

785

m. -in 210/6, 380/1

m.-idin 638/7

m.-i 221/8

melālet A. usanç, sıkıntı

8/1, 209/2, 281/1, 300/5,

405/3, 438/1, 482/1,

689/180

m. iyle- 687/3

m. tap- 71/4

bār-ı m. 178/8

m.-din ('ayn-ı m.) 621/3

m.-i 139/1,2

m.-dür 75/2

melāmet A. ayıplama, azarlama

209/2, 267/2,4, 659/2,

660/6, 685/14

ehl-i m. 81/4

nış-i m. 689/372

m.-dür 75/2

melāyik A. (melā'ik) melekler

3/2, 96/4, 178/6, 274/1,

- 446/6, 478/7, 622/2,
689/459
m.-nin 156/5
m.-ke 387/5
m.-din 111/4, 452/2
melek A. melek 1/2, 8/2, 42/3,
57/4, 111/2, 132/3,
280/2, 335/6, 445/1,
472/4, 570/2, 580/4,
605/4, 616/2
m.-din 8/6
melekî-veş A.F. melek gibi
m.-ka 696/1
melek-simā A.F. melek yüzlü
86/1, 148/1, 149/4,
239/8, 570/2, 683/2
melek-veş A.F. melek gibi
245/8
melîh A. güzel, sevgimli;
tuzlu 109/1,2, 215/4, 223/1
mellāh A. denizci, kaptan
106/2
melül A. mahzun, usanmış
89/2, 379/3
m. bol- 16/4, 35/6, 524/5
m. ol- 61/2, 383/5, 405/3
me³men A. emin yer, sığınılacak
yer 443/7
m. kıl- 155/7
m.-dür 552/9
memerr A. geçilecek yer, yol,
geçit
m.-i 44/3
- memleket A. ülke, devlet toprağ
321/7
memlū A. dolu 491/2, 689/50,
346
m. kıl- 320/5
m.-dur 201/7
memnū A. yasaklanmış, yasak
301/1
me³mūr A. emir almış olan kimse
emrolunan
m. bol- 688/89
m. durur 133/3
m.-i 689/8
memzūc A. karışmış, karışık
491/2
m. bol- 20/5
m.-i gül-āb 104/5
men⁴ A. yasaklama, önleme, dur-
durma
m.-i bi-dād 89/8
m.-i cünün 148/8, 689/434
m.-i gerdiş-i eflāk 400/6
m. it- 23/6, 120/6,
216/3, 310/5, 493/5,
559/3
m. iyle- 216/4, 483/7,
695/2
m. kıl- 78/6, 552/7,
565/2, 577/6
m.-in 60/7
m.-i 119/6
m.-ini 610/3
m.-ide 120/3,6

menhec A. geniş, açık yol
97/1

menhus A. uğursuz 252/4

menküb A. talihsiz, gözden
düşmüş 257/9

menkül A. nakledilmiş, ağız
dan ağıza geçmiş 396/7

mensüb A. bir şeyle ilgisi
bulunan 257/4

me'nūs A. alışılmış, alışık
252/1

m.-ı idi 420/4

menzil A. ev; bir günlük yol,
mesafe 37/1, 154/5, 392/1,
415/1, 489/2, 504/2,
589/1, 606/5, 634/2
illig m. 411/8

yüz m. 488/1

m.-i bustānnı 317/1

emn-i m. 554/7

m. it- 442/7

m. iyle- 237/6, 687/22

m. idi 689/326

m.-niñ 535/9

m.-ni 155/7, 415/2

m.-ğa 264/4

m.-de 643/2

m.-din 413/8

m.-lerde 654/5

m.-indür 800

m.-i 90/5

m.-ığa 412/9

m.-ide 317/5

m.-idin 466/6

menzil-geh A.F. konak

m.-i 274/4

merātib A. (mertebe'ning.)

rütbeler, dereceler

m.-ğa 125/7

merāyā A. (mir'āt'ın ç.) ayna-
lar 4/1

merbūt A. bağlı, eklenmiş,
bitişmiş

m. iyle- 293/4

mercūh A. başka bir şeyin ken-
disine üstün tutulduğu
şey

m.-dur 105/3

merdāne F. mertçe, erkekçe
hareket eden 147/7

merdek F. yigit, şeci 736/1

merdūd A. reddolunmuş, kovul-
muş 23/7, 132/4, 419/7,
523/2, 540/4, 620/7

m. bol- 688/26

m. it- 31/2

m. ol- 596/2

merdüm F. göz bebeği 142/4,
425/2

m.-i dīdeğa 78/2

m.-i 177/5, 666/4

m.-i (köz m.) 455/4,
508/3, 685/15

- m. in 495/2, 579/3
m.-iğa 514/3
m.-lerin 228/7
merg F. ölüm 313/6, 512/7
mergüb A. beğenilmiş, sevilen
1/6, 28/1, 46/1, 257/1,
647/7
mergöl F. kıvırcık (saç); kuş
sesi, ahenkli ses 396/3
merg-zār F. çayırılık, çimen-
lik, sebzelik 484/2
m.-ıdın 438/5
merhabā A. merhaba, günaydın
ehlen ve sehlen m. 686/13
merhem A. merhem 31/7, 86/7,
151/9, 245/3, 325/5,
367/4, 423/2, 637/2
m.-i vaşlın 565/3
m. iyle- 428/2
m. kıll- 209/5
m. koy- 371/4, 409/5
m. yaq- 250/7, 569/3,
628/3, 650/1
m.-ni 308/5
m.-ğa 86/7, 269/2
m.-de 334/3
m.-i 104/4, 689/353
m.-dür 560/3
merhemliġ/k A.T. merhemli
394/5
merhüm A. Allah'ın rahmetine
kavuşmuş, ölmüş 378/4
merhün A. rehin edilmiş;
muayyen zaman
m. it- 162/5
m. iyle- 633/6
merkad A. yatacak, uyuyacak
yer, mezar.
m.-im 486/1
m.-imde 664/3
merkeb A. binek, eşek 58/1,
118/2, 175/3, 376/2,
489/2, 529/7
m. sür- 47/7, 351/6
m.-i tecrid 118/1
m.-in 70/7
m.-dür 9/5
mertebe A. derece, rütbe, mik-
dar 689/148, 344
merṭüb A. rutubetli, nemli,
ıslak, yaş 28/8
Merv y.a. Horasan'da bir şehir
689/80
Meryem A. ö.a. Hz. İsa'nın
annesi 443/6, 470/5
İsī-i M. 31/5
M.-ni (İsī-yi M.) 387/6
M.-de (İsī-i M.) 334/4
mesā A. akşam 688/92
mesāfet A. ara, uzaklık
625/2
mescid A. küçük cami, mescit
421/10, 681/67
m.-ğa 448/6, 556/2, 689/3

- m. -ka 448/6, 556/2
 m.-de 320/7, 578/9
 m.-din 348/7
 mesdūd A. kapanmış, tıkan-
 mış 249/7
 meşel A. örnek, benzeri,
 dokunaklı söz, hikaye
 604/6
 meşelā A. benzeri, söz gelişi
 7/1, 604/6
 mesh A. şeklini değiştirip
 çirkin hale getirme 61/6,
 129/8
 m. bol- 348/2
 m. kıl- 80/8
 Mesîh A. ö.a. Hz. İsa 4/8,
 6/4, 12/4, 14/2, 98/2,
 107/1, 139/2, 171/1,
 207/4, 229/2, 234/2,
 337/7, 403/7, 470/5,
 588/3, 619/2, 667/6,
 671/4, 709/1
 M.-i rūh-baḥş 384/4
 M.-çe 64/3
 M.-im 661/4, 674/7
 Mesîhā A. Hz. İsa 67/2, 112/6,
 135/1, 221/4, 291/2,
 336/3, 443/6, 478/5,
 494/7, 508/1, 518/5,
 528/5, 569/5, 622/5,
 642/12, 714/2, 777
 ihyā-yı enfās-ı M.
 255/3
- M.-nı 662/6
 M.-nın 201/4
 M.-ğa 156/4, 347/5,
 686/4, 688/61, 689/29
 M.-dın 36/8, 148/5,
 576/3
 Mesîhā-dem A.F. Hz. İsa gibi
 nefesi hayat veren
 731/1
 M.-ğa 420/5
 Mesîh-āsā A.F. Hz. İsa'ya
 benzer 107/4
 Mesîhā-vār A.F. Hz. İsa'ya
 benzer 229/4
 Mesîh-enfās A. Hz. İsa gibi
 nefesi hayat veren
 M.-ı cān-perver 686/16
 M.-larnın 550/8
 M.-ı 167/4, 261/2, 246/1
 mesken A. mesken, oturulacak yer
 529/2, 682/5, 689/122
 m. it- 34/4, 264/1
 m. iyle- 443/5, 489/1
 m.-dür 332/2
 m.-im 424/2
 m.-i 280/5
 m.-imiz 634/1
 meskūt A. söylenmemiş, sükut
 edilmiş
 m. iyle- 293/6
 meslūb A. kaybolmuş, soyulmuş,
 alınmış 1/1, 28/4
 meslūk A. yola girmiş 335/1

mesmū^c A. işitilmiş, duyulmuş,
 m. bol- (söylen-) 301/1
 mesned A. rütbe, makam, dayana-
 nılacak şey 247/1
 m.-i devlet 164/1
 m.-i vişāl 594/5
 mest F. sarhoş 66/1, 69/8,
 76/6, 82/6, 89/7, 137/2,
 202/8, 214/5, 303/1,
 322/9, 325/7, 349/2,
 414/8, 497/6, 529/8,
 540/4, 614/2, 633/2,
 649/5, 654/4, 681/1,
 2,9,16, 688/10, 29,30,
 78,85,97, 689/390,
 707/3, 751
 m.-i cām-ı ezeli 689/312
 m.-i harāb 248/3
 m.-i h^vāb 639/1
 m.-i harāb 16/2, 44/9,
 63/8, 639/1, 688/109
 m.-i mey-min 688/92
 m.-i mey-i nāb 688/103
 m. bir- 103/1, 120/5
 m. bol- 44/1, 108/8,
 252/6, 689/425, 689/443
 m. çık- 25/6, 45/6
 m. it- 465/7, 672/7
 m. iyle- 336/7, 634/6,
 682/11
 m. kıll- 61/7, 119/5,
 689/170

m. ol- 22/3, 239/5,
 385/4, 448/6, 573/5,
 578/6, 642/13, 689/45,
 689/323
 m.-niñ 232/2
 m.-ğa 89/6
 m.-ka 89/6
 m.-ler 687/25
 m.-i 689/188
 m.-i (kāfir-i m.) 173/4,
 188/9
 m.-i (kāfir-i m.) 371/1
 m.-min 55/5, 464/10,
 596/6
 m. idi 16/4, 106/5
 mestāne F.sarhoşça, sarhoşça-
 sına 562/7, 689/13, 446
 bāde-i m. 689/55
 sāgar-ı m. 347/1
 m.-ğa (gamze-i m.) 120/6
 m.-din (nā^cre-i m.)
 516/11
 m.-i 681/35
 mestliĝ F.T. sarhoşluk 22/5,
 371/7, 558/6, 688/1
 m.-da 477/10
 m.-dın 32/1, 175/4, 277/3
 232/4, 239/4, 477/10
 m.-ım 514/6
 m.-lardın 672/7
 mestlik F.T. sarhoşluk (krş.
 mestliĝ mestlik) 371/7

m.-din 32/1, 175/4
 mestlik F.T. sarhoşluk (krş.
 mestlik, mestliğ)
 m.-din 277/3
 meşūr A. yazılmış, çizilmiş
 689/441
 meşūd A. saadetli, mutlu
 ahter-i m. 23/4
 meşakkat A. zahmet, sıkıntı,
 güçlük 723/1
 meş'al A. çira, ucunda alev
 çıkaran yanıcı bir madde
 bulunan değnek
 m.-i mihr 305/1
 m.-i mihr-i cihān-ārāynı
 658/2
 m.-i (kūn m.) 87/5
 meşām(m) A. burun
 m.-ıdın 482/8, 484/4
 meşāyih A. (şeyh'in ç.)
 şeyhler
 m.-din 393/5
 meşğūl A. bir işle uğraşan
 227/2
 m. iyle- 162/2, 393/2
 m. ol- 396/4, 689/208
 Meşhedī A. ö.a. Meşhedī
 689/436
 meşhūd A. gözle görülmüş
 688/31
 meşhūr A. şöhretli 168/4
 m.-ı evbāş 685/11
 m. bol- 689/218, 227

meşkūk A. şüpheli 335/6
 meşreb A. içecek yer, yaratılık
 huy, ahlak
 ehl-i m. 49/6
 m.-bin 478/6
 meşrū A, şer'an caiz olan
 cādde-i m. 489/4
 meşrū A. şartlı, şartabağlı
 293/3
 meşşāta A. gelini süsleyen,
 gelin tuvaleti yapan
 kadın 57/3, 205/2, 373/3,
 579/3, 631/6, 656/2
 m.-dın 61/4
 m.-sı 389/2
 meş'ūf A. çılgın aşık 316/5
 m. bol- 308/6
 m.-sin 725/1
 metā A. satılacak mal,
 sermaye 165/3
 m.-ı bī-bahāğa 98/8
 metīn A. sağlam, dayanıklı
 ḥabl-i m. 642/11
 metrūk A. terkedilmiş 335/3
 me'va A. yurt, mesken,
 makam 27/4, 37/1, 642/13
 686/4
 m.-sıdın 488/9
 mevālid A. (mevlid'in ç.)
 doğulan yerler 531/2
 mevāni A. (māni ve māni'a'nın
 ç.) engeller 531/2,7
 mevc A. dalga 595/3, 689/265

- m.-i eşkim 189/1
m. ur- 136/11, 411/11,
486/5
m.-iğa 688/82
m.-idin 76/2
mevcūd A. var olan, bulunan
201/7, 249/2, 319/1,
344/8, 545/7, 689/282,
733/1
m.-unı 733/1
m.-ı 632/6
mevhūm A. kuruntuya dayanan
dāyire-i nokṭa-i m. 378/5
haṭṭ-ı m. 318/6
nokṭa-i m. 653/3
nükte-i m 401/3
mevḳūf A. hapsedilmiş, vakfedil-
miş, durdurulmuş, ait, bağlı
515/2
m. it- 316/4
mevrūs A. miras kalmış
m.-i 95/6
mevsim A. yılın dört bölümünden
her biri
m.-de 647/4
mevşūf A. vasıflanmış, belirtilen
316/6, 414/5
mevt A. ölüm, (tas.) benliği
öldürme
m.-i maḥūdiğa 439/7
mevzi A. bir şey konulacak
yer
m.-i dil-keş 191/2
m.-ni 687/22
mevzū A. konu, konulmuş,
uydurma 393/5
mevzūn A. vezinli, tartılı,
güzel, düzgün 193/5,
378/7
ḳadd-i m. 685/2
ḳāmet-i m. 222/3
şekl-i m. 685/6
şūh-ı m. 684/8
m. bol- 636/7
mey F. şarap 22/1, 28/5, 29/3,
53/4, 5, 54/6, 58/6,
67/6, 72/7, 75/2, 93/7,
89/7, 100/5, 204/9, 222/7
460/5, 486/6, 507/5,
521/6, 524/8, 533/6, 536/
560/9, 573/4, 574/1,
575/5, 590/4, 596/1,
597/6, 598/8, 602/7,
618/10, 642/2, 9, 646/6,
649/7, 657/6, 662/7,
663/6, 672/7, 681/10,
.-100, 682/14, 683/22,
688/3,4,11,22,33,44,55,
66,77,88,99,110, 688/43,
688/91, 96,97,109, 689/16
166,279,358, 702/1
m.-i āl 154/8
m.-i ferhunde-eser 689/10
m.-i gül-fāmdadur 142/8
m.-i gül-gün 634/4,
688/57

m.-i gül-reng 348/1,
 689/84
 m.-i 'iškın 7/5
 m.-i 'işret 619/4
 m.-i 'işretni 247/4
 m.-i la^cl 128/9, 491/2,
 606/4, 633/2, 681/85
 m.-i lu^tf 7/2
 m.-i ma^kşud 689/241
 m.-i mu^gane 241/5
 m.-i nāb 45/6, 67/5,
 418/3, 689/10, 107,
 689/131
 m.-i nāz 268/2
 m.-i rūřen 274/8, 538/6
 m.-i řāfi 425/6
 m.-i şub^hi 270/8
 m.-i řafa^k-gūn 542/6
 m.-i vaşl 5/1, 642/10
 m.-i viřāl 582/5
 m.-i i zūlāl 591/6
 cām-ı m. 110/4, 789/42, 127
 cām-ı m.-i nāb 688/86,
 689/42
 la^cl-i m. 248/5
 mest-i m.-i nāb 688/103
 sā^gar-ı m. 604/5
 şişe-i m. 63/6
 m. i^ç- 19/1, 2, 48/5, 106/3,
 250/6, 533/1
 m. tut- 100/6
 m.-ni 184/1, 608/7, 618/8

m.-^ga 20/5, 103/1, 104/5
 162/2, 181/3, 208/6,
 553/2, 577/6, 633/6,
 681/19, 681/44
 m.-din 19/2, 26/4, 163/7,
 191/4, 369/7, 416/7,
 490/6, 688/31, 689/242,
 613/5, 781
 m.-din (neş^le-i m.) 577/7
 m.-din (sā^gar-ı m.)
 659/6
 m.-im 326/8, 435/4
 m.-in 675/7
 m.-i 190/3, 575/3, 604/3,
 613/2, 681/2, 689/242
 m.-i (cām-ı m.) 65/6,
 322/8
 m.-ını 30/6, 479/4
 m.-i^ga 45/8
 m.-idin 30/6, 34/3, 248/5,
 291/1, 310/1, 576/4,
 611/7, 649/5
 m.-min (mest-i m.) 688/92
 m.-dür mü 377/10
 mey-ālūde F. řaraba bulařmıř
 47/2
 mey-ařām F. şarap i^çen
 cām-ı m. 682/8
 meydān A. meydān, alan 3/9,
 69/10, 210/2, 214/5,
 448/4, 583/1
 āheng-i m. 581/2

'azm-i m. 513/7
 m.-ğa 79/3, 689/446
 m.-dın 472/4
 m.-ı 689/432
 m.-ıda 188/3
 m.-ığa 350/3, 428/10
 m.-ıda 188/3, 350/3
 m.-ıdın 480/4, 487/2
 m.-î ('azm-i m.) 613/3
 mey-fürüş F.şarap satan 233/7,
 267/8, 403/6, 443/5,
 681/32, 681/82
 m.-ığa 570/8
 mey-gün, F. şarap renginde
 611/7
 leb-i m. 633/2
 mey-günluğ F.T. şarap
 renklilik
 m.-ıdın 579/3
 mey-hâne 228/8, 247/8, 280/6,
 347/2, 429/4, 464/8,
 552/9, 561/6, 606/4,
 660/6, 664/7, 677/6,
 681/54
 pîr-i m. 59/7, 604/5
 m.-niñ 210/8, 496/6,
 611/8
 m.-ğa 83/1
 m.-de 148/6, 516/11
 m.-dın 181/3, 421/9,
 516/1
 m-. sinin 570/8
 m.-siğa 71/7

m.-î 681/38
 mey-hâr F. ayyaş, şarap içen
 681/48
 mey-h'âre F. ayyaş, şarap içen
 68/7, 199/5
 m.-i bî-i'tidâlim 184/7
 mey-hâre-i kâllâşına
 575/5
 mey-kede F. meyhane 320/7,
 422/6, 514/6, 656/6,
 681/39, 688/85, 102
 pîr-i m. 616/6
 m.-ğa 106/4
 m.-dın 65/7, 376/7, 688/6
 51
 meyl A. meyil, egil
 m.-i cevâp 63/5
 m.-i hıyâbân 513/7
 m.-i mey 100/6
 m.-i sitem 623/7
 m.-i vaçandur 195/5
 m. it- 72/4, 111/3, 152/5
 177/8, 211/3, 225/3,
 302/5, 426/3, 436/7,
 442/5, 576/2, 587/6,
 590/6, 643/9, 644/3,
 669/8, 675/4
 m. iyle- 213/7, 300/6,
 587/3, 581/1, 689/266
 m. kıl- 71/8, 307/6,
 375/5, 647/4, 664/6
 m.-i 18/3, 193/5, 302/9,
 433/1, 516/10, 569/9,
 576/8, 617/7

- m.-in 581/6
m.-ini 531/2
m.-idin 83/8
meylik/ğ F.T. şaraplı 365/7,
681/6
mey-nüş F. şarap için 689/93
mey-perest F. ayyaş, durmadan
şarap için 403/6, 681/2,
3
meysiz F.T. şarapsız 681/58
me'yūs A. ümitsiz 467/6
m. it- 252/1
m. kıl- 241/8
m. ol- 467/7
me'yūsluğ/k A. ümitsizlik
441/6
mezār A. ziyaret yeri, mezar
15/7
şem^{le}-i m. 664/3
m.-ğaça 602/6
m.-ımğa 267/4, 602/6
m.-ımğa (şem^{le}-i m.) 570/2
m.-ı 403/7, 656/4
m.-idin (mīl-i m.) 543/2
mezbele A. süprüntü yeri
m.-de 316/5
mezc A. katma, karıştırma
m.-ini 689/279
mezellet A. hakirlik, alçaklık
480/3
mezheb A. tutulan, gidilen yol,
bir dinin şubelerinden her
biri
m.-de 303/5
m.-in 683/17
mez^{kur} A. zikredilmiş
m. bol- 689/227
m. iyle- 257/5, 544/9
m. kıl- 357/6, 689/238
Mezīd A. ö.a. Mezid
mezra^{le} A. ekilecek yer, tarla
m.-ı derd 177/5
m.-da 147/6
m.-in 606/3
m.-ıda 71/3, 529/3
m.-ında 529/3
mışkal A. cilalayan, parlatan
alet; zarif bir hatip
11/3
m.-ı 479/1
mışra^{le} A. mısra
m.-ların 272/1
Mısrī A. Mısırlı
M.-ni (Yūsuf-ı M.)
381/7
mizrāb A. mızrap, çalgı çal-
maya yarayan alet
m.-in 373/7
mī^{le}ād A. vadedilen, be-
lirtilen zaman 387/9,
439/7
m.-ı 132/7
mi^{le}cer A. bir çeşit başörtüsü
205/2, 373/1
m.-in 398/5
micmer A. buhardan, içinde
tütsü yakılan kap 10/1
midād A. yazı mürekkebi 119/1,
121/3, 551/4,5

m.-ı 449/2
 miḥen A. (miḥnet'in ç.)
 eziyetler, sıkıntılar
 593/2
 miḥmān/miḥmān F. misafir, konuk
 42/2, 352/7, 413/1,
 654/5, 689/173, 175
 m. bol- 288/3, 332/5
 m. iyle- 473/5
 m. kıl- 166/5
 m.-ğa 42/5, 689/179
 m.-dın 382/2
 m.-sin 645/6
 m.-dur 332/5
 m.-ım 99/3, 202/8, 419/7
 m.-ım-sin 357/6
 m.-ı 613/7, 668/4
 miḥnet A. miḥnet, sıkıntı 89/1,
 178/1, 330/1, 344/6,
 365/7, 373/8, 488/5, 498/3
 6,9, 587/5, 599/7,
 612/7, 681/52, 684/9,
 689/69, 338
 m.-i eyyāmdın 521/1
 m.-i hicrān 85/1, 231/5
 şām-ı m. 617/3
 tiġ-ı m 415/4
 m. çik- 189/5, 267/4,
 412/3, 652/4
 m.-ni 79/6
 m.-ka 264/1

m.-din 651/6
 m.-ler 689/397
 m.-im 681/91, 683/14,
 687/11
 m.-imniġ 571/2
 m.-ime 94/7
 m.-imdin 636/5
 m.-i 363/3, 405/8
 m.-ini 438/6
 m.-iġa (ḥār-ı m.) 233/1
 m.-ide 54/3
 m.-idin 58/4, 197/6,
 285/7, 534/6, 689/255,
 690/4
 m.-dür 244/2
 miḥnet-ābād A.F. gam yeri,
 (mec.) dünya
 m.-ımda 200/3
 miḥnet-efzā A.F. miḥnet
 artıran
 m.-yı 610/1
 mihr F. güneş; sevgi; eylül ayı
 2/1, 25/3, 27/3, 105/6,
 141/4, 195/6, 203/5,
 218/1, 229/5, 244/1,
 321/2, 339/5, 406/3,
 439/4, 520/3, 539/3,
 545/1, 547/5, 551/2,
 553/7, 558/8, 574/2,
 583/3, 587/2, 598/6,
 689/152, 313, 406, 418,

- 431, 740, 749, 775,
779
- m.-i cemālin 236/1
m.-i cemālin 131/2
m.-i cihān-tāb 689/160
m.- devrān 95/5
m.-i eflāki 680/1
m.-ı giyāh 558/4, 561/1
m.-ı hāverī 242/1, 314/1,
550/1
m.-ı iqbāl 689/205
m.-ı münir 689/349
m.-ı ruhsār 561/1
m.-ı ruhsārığa 32/4
m.-ı ruhsārın 558/4
āyīne-i m 689/301
çeşme-i m. 36/1
meşal-i m 305/1, 658/2
şule-i m 225/4
terk-i m. 265/6
ümīd-i m. 433/3
vade-i m 200/2
m.-niñ 138/7, 539/3
m.-ni 689/318
m.-din 190/5, 279/6,
429/5
m.-in 103/9, 368/4
m.-indin 357/7
m.-i 30/1, 124/2, 491/4,
585/1, 639/4
m.-iniñ 616/5
m.-in 325/2, 368/3, 441/6,
536/7, 656/2
- m.-ığa 55/7
m.-ide 656/4
m.-inde 145/7
m.-idin 131/2, 249/2
mihrāb A. mihrap, ümit bağ-
lanan yer, (mec.) sevgi-
linin kaşları 45/4,
188/9, 563/2, 616/1,
617/2
‘azm-i m. 277/3
m.-in 373/5
m.-in (‘aks-ı m.) 370/3
m.-ıda 327/6
mihrābi A. mihraba benzeyen
776
mihr-bān F. merhametli, güzel
yüzlü 364/3, 437/1,
444/1
m.-lar 689/213
m.-dur 332/1
mihr-bānlığ F.T. merhametli-
lik, güleryüzlülük
364/3, 666/6
mihrsizliğ F.T. sevgisizlik
689/318
mihr-veş F. güneş gibi 587/2,
689/343
miqdār A. kadar, derece,
değer, parça 99/1, 232/1,
687/24
m.-ğa 601/5
m.-imnı 318/7
m.-dur 189/5

- mīl A. mīl, çelik kalem;
 yollardaki mesafeyi
 tayin için dikilen nişan
 166/1, 389/2, 656/3
 m.-i mezārıdın 543/2
 m.-i 469/1, 482/1
- mīm A. Arap alfabesindeki "م"
 harfi 482/7
- mi⁴mār A. mimar, yapıcı 1/1
 m.-ı 93/3
- min- binmek
 m.-se 118/1
 m.-ip 65/1, 406/1,
 613/3
- miñ ben (yüzdeki)
 m.-iñ 142/4
 m.-i 449/2
- miñ bin 9/3, 13/1, 45/7
 84/4, 117/4, 143/6,
 171/1, 182/2, 185/2,
 242/3, 254/3, 270/4,
 283/1, 320/4, 327/6,
 361/5, 396/3, 495/5,
 553/4, 554/4, 601/6,
 606/5, 613/5, 644/1,
 662/1, 676/7, 683/2,
 687/13, 688/58, 734/1
 m. katla 568/4,5
 m. til 512/9
 m.yıl 142/9, 151/3,
 481/11, 689/309
 m. yıldur 572/8
 on sikkiz m. 221/9
 tümen m. 635/1
- yüz m. 3/6, 4/3, 4, 96/4,
 123/1, 147/5,7, 168/7,
 188/2, 239/3, 244/2,
 350/10, 376/1, 486/5,
 488/3, 4, 525/9, 537/2,
 581/3, 584/5, 586/1,
 593/2, 597/7, 670/2
 683/12, 684/1, 686/2,
 689/232, 725/2, 814
 yüz tümen m. 506/2, 688/71
 yüz tümen m. 730/1
 yüz tümen m. 554/8
 m.-din 91/2, 689/381
 m.-din bir 320/4, 342/6,
 528/6
 m.-din birin
 m.-din köp 17/2
 m.-idin birni 506/1
 on sikkiz m.-idin bir
 409/1
- min ben 9/8, 14/2, 26/7, 28/3,
 31/2, 38/4, 58/1, 5,
 59/3, 65/1, 68/8, 70/6,
 82/5, 87/3, 93/7, 95/3,
 6, 103/7, 106/2, 114/1,
 115/4, 119/2, 127/4,
 6, 129/4, 132/3, 4, 135/6,
 142/8, 170/6, 180/3,
 184/7, 189/3, 209/3, 4,
 213/2, 218/1, 224/5,
 227/3, 244/3, 247/5,
 270/6, 302/2, 311/1,
 -10, 321/4, 325/3,
 342/5, 350/4, 371/2,

- 379/5, 390/3, 397/7,
 414/4, 416/3, 419/9,
 471/9, 496/1.-7, 497/4,
 5, 506/5, 507/3, 519/3,
 520/2, 522/4, 523/2,3,
 524/5, 526/4,5, 527/5,
 528/6, 530/2, 533/5,
 536/1, 3, 539/5, 539/7,
 540/4, 541/4, 545/5,
 546/4, 554/1, 575/1,
 577/4, 598/5, 603/7,
 614/4, 615/1, 624/4,
 628/5, 634/1, 4,
 635/1, 646/2, 648/3,
 650/3, 621/1.-9, 656/1,
 662/2, 5, 664/5, 683/9,
 688/34, 54, 109, 689/116,
 330, 709/1, 720/1,
 791, 807
 m.-i āşüfteni 275/7
 m.-i āvāre 402/1
 m.-i bed-kār 229/8
 m.-i bī-dilğa 320/1
 m.-i bī- dil 448/3, 590/5
 m.-i bīmār 97/5, 619/2
 m.-i bī-sāmānğa 689/169
 m.-i dil-ḥasteniğ 102/4
 m.-i dīvāneğa 159/1,
 594/4
 m.-i dīvāneni 159/1
 m.-i dīvāne-veş 99/4
 m.-i gedāğa 54/5
 m.-i ḥaste 823
 m.-i hayrānğa 260/1, 459/3
 m.-i hayrānnı 294/1
 m.-i hayrān 648/6
 m.-i leb-teşne-i maḥmūrğa
 5/3
 m.-i maḥzūn 305/3, 558/7,
 636/1
 m.-i maḥzūnnı 580/2
 m.-i mecnūn 245/2, 662/1
 m.-i mecnūnğa 519/2
 m.-i muğluğ 159/5
 m.-i müflis 448/6
 m.-i müflis-i ‘ūr 681/9
 m.-i müsāfir-i ser-menzil-i
 fenā 113/8
 m.-i rüsvā 112/7
 m.-i ser-geşteniğ 102/3
 m.-i sevdāyini 261/4
 m.-i şeydā 112/1, 135/2
 379/1
 m.-i şeydādın 688/20
 m.-i ‘uryānğa 286/2
 m.-i zār 661/1, 681/49
 m. ki 688/84, 95
 m. dağı 119/4, 490/4
 689/407
 m.dik 110/7, 112/2, 129/6,
 255/6, 377/6, 818, 820
 m.hem 193/2
 m.kibi 18/, 164/4, 170/7,
 700/1

m. yanlış 35/5
 m.-in 20/4, 26/8, 38/4,
 77/3,7,8, 82/6, 103/7,
 115/6, 140/2, 149/1,
 154/6, 175/6, 182/3,
 190/1, 201/9, 219/3,
 224/1, 230/2, 244/1,
 253/1, 255/5, 256/9,
 274/6, 282/3, 327/2,
 333/1, 357/1,-7, 361/1,
 -7, 364/8, 392/3, 432/2,
 442/1, 448/2, 449/2,
 484/7, 491/2, 508/4,
 512/3, 517/5, 524/4,
 534/3, 569/4, 572/3,
 593/6, 615/1, 623/2,
 623/5, 639/7, 640/5,
 646/1, 660/3,7, 662/2,
 666/2, 670/7, 671/1,
 672/5, 681/8, 51.-59,
 87, 681/ 9, 771, 774,
 789
 mine 'bana' 63/6, 134/5,
 274/4
 m.-de 24/5, 43/5, 58/2,
 121/7, 461/1, 545/5,
 593/4, 633/6, 689/332
 m.-dedür 400/3
 m.-din 43/8, 85/6, 121/7,
 151/1, 217/3, 228/9,
 237/5,8, 270/8, 276/2,

287/3, 303/4, 329/7,
 377/7, 407/5, 493/1,
 -7, 532/5, 577/2, 630/5,
 649/6, 664/6, 687/8,
 689/316, 804, 808
 m.-çe 179/7, 274/4,
 365/3, 416/5, 539/6
 m.-i 17/7, 24/5, 26/1_
 38/2, 47/1, 50/5, 54/6,
 56/4,7, 59/5, 63/8, 66/4,
 68/5, 69/6,8, 71/7,74/7,
 79/4, 93/5, 101/5,108/3,
 119/4, 122/6, 146/1,
 147/1,4, 150/3, 162/2,
 166/2, 187/4, 200/7,
 222/1, 227/2,4, 243/3,
 251/3, 255/5, 280/1,
 302/8, 321/4, 325/7,
 346/1, 348/1, 350/1,
 357/1, 414/3, 496/5,
 509/2, 525/4,7, 532/2,
 534/6, 540/4, 544/7,
 557/1, 588/2, 615/2,
 623/1, 633/1, 7, 634/10,
 635/1, 7, 636/5, 697/1,
 649/1, 7 666/5, 671/7,
 678/4, 681/47, 67, 76,
 81, 686/15, 688/5, 688/86,
 689/46, 689/60, 229,773,
 802, 815, 822.
 m.- min 106/3, 270/3

- m. müdür-min 564/1
m.-siz bensiz 63/5
mīnā F. şişe, bülür, cam, gök
mavisi, mine
günbed-i m. 642/5
m. kadeh 689/131
m.-nı (çerh-i m.) 662/3
m.-da (çerh-i m.) 689/74
m.-dın (günbed-i m.) 613/6
m.-sıdın (günbed-i m.) 488/3
mīnā-kār F. mine işçisi
tāk-ı m. 243/5
mīnā-reng F. mine renkli, gök
mavisi 373/5, 477/8
mīnāyi F. gök renkli 542/6
cām-ı m. 29/6, 479/4, 689/10
kadeh-i m. 689/130
m.-ni (cām-ı m.) 243/5
minber A. minber 393/1
m.-i 393/6
m.-inin 393/3
minhāc A. açık, geniş yol
96/6
minḳār A. gaga 9/3, 612/4
m.-ı 371/3, 618/5
minnet A. minnet, gönül borcu
80/7, 556/1
m. çik- 551/7
m. tutup cānımğa 502/5
m.-in 521/2
cān m.-in çıkmek 154/9
m.-ini 702/2
- minnet-dār A.F. birinden gör-
düğü iyiliğe karşı mahcup
ve müteşekkir kalan
283/7, 311/3
m. bol- 402/4
m.-ı-min 497/7
minnet-dārliḡ A.F.T. minnettār-
lık
m.-lar 240/4
mīnū F. sırça, zümrüt, cennet
çerh-i m. 542/6
tāk-ı m. 29/6
tārem-i m. 545/6
m.-sin (cām-ı m.) 479/4
miṅ(i)z beniz
m.-in 149/5
m.-i 20/7
mi'rāc A. göge çıkma, Hz.
Muhammed'in göge çıkışı
96/9
Mirānşāhī bir kabile adı
M. (mefhar-i dūde-i M.)
689/143
mir'āt A. ayna 236/2, 681/62,
63
m.-ı hūsn 279/4
m.-ı hūsnüḡ 23/1, 244/4
m.-i şafā 642/11
m.-ı 463/2
m.-ı-sin 673/5
m.-ıḡa 140/3, 484/5
Mīr 'Atāyi F. ö.a. Mir Atayi
689/430

- M̄ir Devr̄iş F. ö.a. Mir Derviş
689/228
- m̄irek F. küçük bey 13/7, 77/9
- M̄ir H̄aydar F. ö.a. Mir Haydar
726/1
- M̄ir şadr F. ö.a. Mir sadr
689/421
- m̄irzā F. beyzade 12/9, 13/7,
77/9, 238/7, 255/5,
381/5, 630/10
m.-sı 261/9
- M̄irzā Big F.T. H̄üseyin Bay-
kara 689/227
- m̄iřāl A. örnek, benzer 225/4,
371/2, 379/2, 384/4,
395/1, 578/4, 611/5,
649/3, 681/81, 689/259,
309
m.-inni 57/3
m.-i 689/95, 726/1
m.-in 210/5, 221/7
m.-idür 201/3
- m̄işillig A.T. m̄isilli, gibi,
benzer 62/7, 157/1, 3,
191/1, 275/2, 390/6,
500/5, 535/4, 630/2,
656/3, 723/2
- m̄iřkāl A. yirmi dört kıratlık
bir ağırlık ölçüsü
m.-ı 115/1
- misk̄in A. miskin, zavallı
199/7, 224/7, 264/7,
292/2, 597/7, 662/4,
685/18, 687/28
- m̄işl A. benzer, eş
m.-i Mecnūn 135/6
m.-i sehāb 689/14
m̄ismār A. çivi, mih 576/6
m.-ını 209/2
- m̄it̄in F. büyük çekiş
m.-ler 200/4
- m̄ive F. meyve 514/2
- mizāc A. huy, tabiat, yaratılış
m.-imğa 158/5
m.-in 250/3
m.-ı 55/4
- m̄izān A. terazi, ölçek 409/4
m.-imğa 267/8
- m̄iz-bān F. ev sahibi 42/2,
352/7, 645/6
m.-larğa 689/180
- m̄öçek öpüş, buse
m.-ler 582/4
- mu m̄ı (soru) 78/5, 6, 84/4,
141/2, 184/6, 186/3,
240/1.-7, 259/2, 497/1,
513/1.-7, 620/1, 651/1.-8
- mū F. kıl (krş. mūy)
ser-i m. 'kıl ucu' 645/2
m.-lar 274/1
- mu'ad(d) A. hazırlanmış 132/7
- mu'allak A. sürüncemede
kalmış 662/3
- mu'alletem A. talim görmüş
49/5
- mu'allim A. öğretene, öğretmen
125/4

- mu⁶ammā A. bilmece, anlaşıl-
maz iş
m.-da 689/437
- mu⁶anber A. anberlenmiş, güzel
kokulu 296/1, 391/1
- mu⁶aṭṭar A. güzel kokulu
609/3
- mu⁶ayyen A. kararlaştırılmış,
tayin edilmiş 115/5
- mū-be-mū F. en ince ayrıntı-
larına kadar, kıl kıl
359/4
- mūceb A. icabetmiş, bir söz
veya emrin icab ettiği şey
m.-i. ḥırmān 398/6
m.-i 62/8
- mūcib A. icabeden, sebep
m.-i āh 332/7
m.-i ḥayret 17/6
m.-i ḳayd 746
m.-i şevḳ 444/6
m.-i ṭuḡyān-ı nāz 263/2
- mu⁶ciz A. acze düşüren 221/5
m.-in 777
m.-ler 595/9
- mu⁶ciz-beyānlığı/ḳ A.T. anla-
tışı herkese benzememe
707/2
- mu⁶cize-engiz A.F. mucize ya-
ratan 689/257
- muḡ mafsal
m.-i 630/7
- mudıḳ A. dikkatli, ince düşü-
nen 323/6
- muḡ F. ateşe tapan 27/4, 80/8,
81/6, 94/9, 118/6, 162/5,
242/9, 402/6
pīr-i m. 23/7, 681/4
- muḡāne F. ateşe tapanların
ayini 110/8, 642/6,
642/9, 654/6
cām-ı m. 447/6
mey-i m. 241/5
nāḳūs-ı m. 682/2
sermāye-i cām-ı m. 451/6
- muḡannī A. şarkıcı 110/4,
211/7, 215/9, 261/2,
334/7, 373/7, 484/8,
490/3, 527/6, 625/5,
640/6, 682/9
- muḡ-beḳe F. meyhaneci çırağı
16/3, 25/6, 33/6, 45/1,
69/8, 73/10, 76/6, 82/2,
87/9, 120/7, 137/5,
153/5, 181/4, 243/2,
255/3, 302/8, 341/8,
492/5, 495/6, 497/6,
506/7, 576/10, 589/6,
608/7, 614/1, 615/6,
616/6, 617/6, 618/10,
622/6, 628/8, 630/6,
639/9, 644/6, 646/7,
648/6, 653/6, 654/6,
661/8, 681/24, 47,56,

- 682/6, 688/29, 32,96
 m.-i bāde-fürüş 345/2,
 642/3
 m.-ı bāde-perest 688/11.-
 110
 m.-inin 642/4
 m.-ni 688/43
 m.-din 347/1
 m.-ler 145/4, 206/4,
 241/5, 322/8, 347/5,
 414/7, 562/7
 m.-lernin 623/1
 muğtenem A. ganimet olarak
 alınmış 465/6, 658/7,
 689/234
 da'vi-yi m. 689/292
 m. tut- 22/3, 140/6,
 445/7
 m.-dür 291/7
 muğ(h) ilik
 sünek ara m. 117/5
 Muhammed A. ä. a. Hz. Muhammed
 M.-i Arabî 691/1
 muhakkar A. hakarete uğramış
 460/1
 vîrâne-i m. 24/7
 muhāl A. mümkün olmayan, olamaz,
 olamaz 62/9, 164/2, 207/1,
 254/3, 384/2, 503/6, 519/3,
 511/1, 624/4, 689/380
 emr-i m. 683/9
 endîşe-i m. 591/9
 fikr-i m. 225/2, 578/8,
 m. ol- 271/1
 m.-in (ümmid-i m.) 380/7
 m.-idin (hayāl-i m.)
 514/7
 muhālî A. hayali
 m.-dür (temennâ-yı m.)
 336/2
 muhālîf A. muhalefet
 eden 323/1,2
 muhālîf-pîşe A.F. zıt huylu
 çerh-ı m. 689/334
 muharrer A. yazılmış 296/1
 muhdes A. sonradan gelmiş
 93/2
 muhib(b) A. seven, dost
 m. bol- 54/4
 muhiq(k) A. haklı, hakkını
 alan, doğru 323/5, 801
 m.-dür-sin 607/6
 m.-dürler 411/4, 573/5
 muhiq A. kapsayan, içine alan
 ğark-ı m.-ı işkin 2/2
 muhkem A. sağlam, güçlü 62/1,
 220/7, 266/3, 409/3,
 442/6, 613/8, 646/7,
 688/52
 ahdi m. 245/7
 m. it- 100/7
 m. kıl- 209/2, 428/1
 muhkemliğ A.T. sağlamlık
 326/7

- muḥriḳ A. yakan, yakıcı
436/2
m.-dür 478/2
- muḥtāc A. ihtiyacı olan, muhtaç
96/5, 600/10
gedā-yı m. 689/187
m.-ı 98/8
- muḥtaşar A. kısaltılmış, kısa
m. iyle- 772
- muḥtelif A. çeşitli 453/2
- muḥtelit A. karışık, karma
m. bol- karış-, düşüp
kalk- 295/2, 727/1
- muḥterem A. saygıdeğer 687/18
- muḥteri A. icadeden, iftira atan
m. bol- 303/3
- muḥterik A. yanık, yanmış 323/1,2
- muḥteriz A. sakınan, çekinen
m. bol- 192/2
- muḥtesib A. polis ve belediye iş-
lerine bakan memur 55/5,
228/8, 641/6
- muḥteşem A. ihtişamlı, görkemli
99/9
- muḥizz A. izzet ve ikram edici
m.- i mülk 467/7
- muḥkaddes A. mübarek, temiz
m.-dür 194/3
- muḥāmīr A. kumarbaz 226/7
- muḥāmīr-veş A.F. kumarbaz gibi
467/3
- muḥarrer A. kararlaştırılan,
şüphesiz, sağlam 296/1
- m- iyle- 115/4
- muḥarrerliḡ/k A.T. kararlı
326/5
- muḥaşşır A. kusur işleyen
m.-dur 672/4
- muḥaṭṭā A. (muḥaṭṭā'ın ç.)
(ed.) gazel ve kaside-
lerden seçilmiş beyitler,
matla'sız şiir parçaları
720/1
- muḥavves A. kavisli, bükülmüş
211/5, 337/3
m.-dür 194/5
- muḥayyed A. bağlı, kayıtlı
m. kıl- 373/4
m.-dür 374/2, 628/2
- muḥīm A. ikamet eden, oturan
m.-i kūy-i ḥammār 217/8
- muḥtedā A. önde gelen
m.-yı zümre-i İslām 82/3
- mūm F. mum 681/5
naḥl-i m. 584/5
- muḥ dert, tasa, sıkıntı 309/5
- muḥa (bu'nun yön.) buna
92/6, 94/3, 136/9, 274/2,
280/4, 291/6, 345/3,
442/2, 459/1, 473/3,
556/5, 689/288
- muḥa bunca, bunun gibi, bu
kadar 27/4, 179/7, 189/7,
204/7, 209/3, 210/9,
274/4, 289/5, 300/7,
315/6, 328/1, 338/9,

- 368/6, 412/5, 421/9,
423/2, 434/2, 459/1,
477/13, 488/5, 494/5,
506/3, 515/4, 517/6,
580/3, 583/7, 591/18,
634/11, 651/5,8, 683/8,
685/18, 723/3, 782
m.-ğa 31/6
munda (bu'nun kal.) bunda,
burada 401/5, 593/4,
728/1
mundağ böyle, bu şekilde, bu-
nun gibi 401/1, 500/7,
516/2
mundağ bkz. mundağ 35/1, 42/7,
63/9, 71/3, 81/6, 161/7,
182/6, 205/4, 321/4,
336/7, 401/1, 402/7,
412/7, 419/5,9, 492/5,
498/8, 500/7, 516/2,
525/7, 526/3,4, 539/2,
611/2, 675/8, 681/89,
686/6, 689/219, 720/1
m. ki 204/3
m. kim 562/7
mundın (bu'nun çık.) bundan,
buradan 8/3, 44/2, 71/8,
101/7, 257/1, 446/2,
452/4, 459/1, 472/1,
475/6, 500/3, 500/6,
535/7, 556/5, 715/2
m. narı 344/9, 569/3,
573/6
m. özge 260/4
m. son 87/2
m. beter 398/9
munı (bu'nun belir.) bunu 28/3,
80/6, 101/1, 119/6,
141/6, 174/1, 251/2,
319/7, 536/2, 600/11,
671/3, 688/29, 689/282
munıñ (bu'nun ilgi) bunun
104/3, 501/6, 525/6
m. dik 732/2
munlaş- bunalmak, sıkılmak
m.-ip 62/4
munlığ dertli, tasalı 323/3
munluğ bkz. munlığ 5/6, 323/3,
427/3, 469/3, 599/5,
641/2, 651/8, 679/1
mın-i m. 159/5
Münis A. ö.a. Münis 689/438
münis A. can yoldaşı, yakın
arkadaş
m.-im 560/4
munraş- inleşmek
m.-ip 62/4
muntabık A. uygun 323/4
muntazır A. bekleyen, gözleyen
515/2, 617/1
m. bol- 68/7
munuñ bkz. munıñ 28/8, 104/3,
371/2, 518/7, 525/2,4,,
5,6, 610/1, 689/229
m. dik 732/2

- mür F. karınca 90/1, 145/1,
324/4, 469/4, 489/7,
602/7, 662/4,6, 679/5,
689/345
m.-niñ 192/3, 662/4
m.-ni 59/4
m.-i (hayl-ı m.) 468/1
m.-dur-min 662/5
- murād A. arzu, istek, maksat
101/7, 121/1, 191/6, 410/4,
634/11, 688/37
cām-ı m. 191/6, 221/8
m.-imğa 528/5
m.-iñ 564/7
m.-i 47/6, 449/9, 551/9,
485/7
m.-iñ 220/1, 551/9
m.-iğa 258/3
- muraqqā A. yamalı
m.-im 206/2
- muraşşā lıǵ A.T. kıymetli
taşlarla bezenmiş 149/3
- mürçe F. küçük karınca 24/1
- murdār F. kirli, pis, mundar
182/1
- muriķ(ķ) A. şık, zarif, kibar
323/7
- muşāhib A. konuşan, söyleşen
53/1,2
m.-leri 53/9
- muşallā A. cenaze namazı kılı-
nan yer
m.-ğa 479/5
- muşavver A. şekillenmiş 221/7,
399/1
rūh-ı m. 106/6
- muşavvir A. ressam 87/10, 307/2,
569/5
m.-i 469/1
- muşhaf A. Kur'an, kitap 688/65
m.-i ruhsāriğa 277/2
resm-i m. 324/3
m.-ni 427/6
m.-ini 176/4
mūsiçe F. kumru
m. 1/8
- mūsiķar F. düdük, kaval, derviş-
lere mahsus bir saz, mevhun
bir kuş
lahn-ı m. 576/4
- mū-şikāf F. kılı kırk yaran,
müdekkik 686/9
- mu'tād A. alışmış, adet olmuş
407/6, 509/4, 537/7,
650/6, 688/35
m. bol- 119/7
m. iyle- 329/9
m.-i 519/7
- muṭāla'a A. okuma, tetkik,
düşünce
m.-sız 324/3
- mutažarrır A. zarar gören 324/5
- mu'teber A. güvenilir 131/6,
539/7
m.-dür 328/6
- mu'temed A. inanılan, güvenilen
m. bol- 124/4

- muṭī A. bağılı, itaat eden
 m. bol- 96/11
 m. ol- 306/3
 m.-i 689/343
 m.-i-min 340/2
- muṭlaḳ A. kayıtsız şartsız;
 yalnız, tek 127/5, 188/2,
 688/76, 689/273
 fān-yi m. 689/327
- muṭrib A. çalgıcı, şarkıcı
 67/1
 m.-i hoş-lehce-i hürşid-
 simā bolmasa 27/2
 m.-ā 'ey mutrib' 689/58
- muṭṭalī A. bilgili, haberli
 m. bol- 303/1
 m. ol- 303/9
- muttaşıl A. aralıksız 25/4,
 107/2
 m.-dur 107/2
- muvāfıḳ A. uygun, yerinde
 323/2, 442/1, 689/109,
 127
 m.-nin 323/2
- mūy F. kıl (krş.mu) 499/5
 ser-i m. kılucu 396/6
 m.-um (ser-i m.) 359/4
 m.-umğa (ser-i m.) 646/5
 m.-umda (ser-i m.) 608/2
 m.-ındın 499/5
- muz buz 215/4, 721/1
 baḫr-i m. 376/5
- muẓaffer A. zafer kazanmış,
 üstün
 m. bol- 689/71
- muẓlim A. karanlık, şüpheli,
 uğursuz 306/5
- muẓmaḫil(i) A. çökmüş
 m. bol- 107/6, 662/6
- muẓmer A. gizli, örtülü 201/3,
 482/6
 m. it- 223/6
- muẓtar(r) A. çaresiz kalmış
 110/7, 149/1.-9, 165/1,
 442/3
 'uṣṣāk-ı m. 640/1
 m.-ğa (bī-kes-i m.) 454/5
 m.-dur 613/9
- muẓtarib A. acı çeken, kaygılı
 20/2, 618/5, 521/3
 m. bol- 55/1, 272/4,
 278/5, 499/3
 m. irdim 441/2
 m.-min 110/7
 m.-dür 564/2
 m.-dür-sin 58/9
- mü bkz. mu 18/7, 87/4, 148/1,
 214/1, 501/1.-7, 584/5, 6,
 641/7, 689/235
 m.-dür min 635/1
- mübāḫ A. işlenmesinde sevap ve
 günah olmayan şey 106/5
- mübāhat A. övünme 681/61
 m. it- 681/42

- m. iyle- 463/3
mübeddel A. değişmiş, değiştiril-
miş
m. bol- 795
müberhen A. ispat edilmiş, belli
m. kı1- 155/6
mübhem A. belirsiz, örtülü
428/9, 565/6
m. kı1- 209/9
m. iyle- 409/8
mübhemlik A.T. belirsizlik
326/9
mübtelā A. düşkün 18/5, 56/6,
330/1, 496/2
m. bol- 35/1, 237/3, 496/1,
512/7
m. kı1- 113/1, 684/2
m.-ğa 35/6
m.-dın 270/4
m.-larğa 600/5
m.-lardın 524/4
m.-sın 475/2, 641/4
m.-dur 426/2
mübtelālıđ A.T. düşkünlük
m.-dın 460/4, 600/5
mübtedī A. acemi 151/5
mübtedi A. bir yenilik ortaya
koyan 303/5
mücāvir A. komşu; mabet veya
tekke yakınlarına çekilip
oturan
m.-dür 151/4
mücerred A. soyulmuş, yalnız
384/4
m. bol- 187/6
m. ol- 697/2
mücrim A. suçlu
m. kı1- 421/8
m. ol- 606/7
m.-dın 103/5
müctemi A. toplanan, toplu,
birikmiş
m. bol- 303/2
müctenib A. bakınan, çekinen
55/3
müdām A. daima, sürekli 48/3,
139/7, 417/5, 575/3,
598/8, 604/5, 689/277
İş-i m. 598/8, 688/1
m. ol- 689/457
müddeā A. dava konusu, iddia
olunmuş 262/4
m. kı1- 327/1
m.-da 76/7
m.-dın 383/5
m.-sın 383/5
müddeī A. davacı, iddia eden,
inatçı 315/1, 610/3,
616/2, 641/2, 663/4
m.-ğa 332/1
m.-ler 453/3, 517/6
müddet A. süre
m.-ī 121/2, 688/8
müderriş A. ders veren, hoca
72/8

- müdevver A. döndürülmüş, yuvarlak, değirmi 296/4, 409/2, 558/2, 576/7
çerç-i m. 165/6
şekl-i m. 86/6
- müdğam A. arka arkaya gelen iki harften birinin son ikincinin ilk harfinin aynı olması 409/7, 625/2
- müdmin A. devam eden, devamlı 689/211
- müdrük A. idrak eden, akli ermiş
m. bol- 531/4
- mü'eddeb A. edepli 689/78
māh-ı m. 49/1
- müferrih A. ferahlık veren 128/7, 639/6
- müflis A. iflas etmiş 99/3, 145/4, 275/10, 389/4
min-i m. 448/6
min-i m.-i 'ur 681/9
'uşşāk-ı m. 633/6
m. ol- 681/37
- müflisliĝ A. iflas etmişlik zügürtlük
m.-ıdın 411/10
- müfrit A. aşırı, çok fazla 71/4, 159/2, 200/7, 272/5, 282/4, 341/7, 432/7, 722/4
- müftî A. fetva veren
m.-si 106/5
- mühendis A. mühendis, hendere bilen
m.-i 306/2
m.-lerğa 409/8
m.-î 624/1
- müheyyā A. hazır 642/9
m. bol- 689/87
- mühlet A. iş için verilen zaman
m.-im 411/9
- mühlik A. helak edici, öldürücü 57/9, 129/5, 154/3, 188/5, 229/4, 234/2, 256/7, 286/1, 377/9, 446/10, 449/1, 461/2, 469/6, 515/2, 548/1, 586/3, 610/7, 664/6, 791, 803
m. ol- 70/3
m.-ke (hecr-i m.) 11/6,
m.-dür 287/5, 687/11
m.-tür 287/5
m. durur 339/4, 557/8
- mühr A. mühür 91/4, 565/2
m.-ı nübüvvet 605/5
m.-i süküt 90/2
m.-din 409/6
m.-i 605/3
m.-iğa 414/4
m.-ige 414/4
- mühre F. cam boncuk, yuvarlak
m.-i tesbîh 571/3
- mührlük A.T. mühürlü 564/4
- müjde F. müjde, muştı 97/6, 561/8

- m.-i cāmdın 681/11
m.-i vaşl 633/5
m.-i vaşlın 530/5
m.-ni 375/5
m.-i 536/4
müje F. kirpik 353/1
m.-si 348/4
müjek F. kirpikçik
m.-ler 582/4
müjgān F. (müje'nin ç.)
kirpikler, kirpik
212/1, 277/1, 327/5,
524/2, 574/5
m.-ı hūn-ālūd 249/4
nāvek-i m. 210/3
m.-nı 63/2, 477/2
m.-im 827
m.-imnı 386/1
m.-in 212/1
m.-inı 344/2
m.-indın 431/3
m.-ı 63/2, 138/1, 166/4
m.-ını 174/3
m.-ların 200/4
mükāfāt A. beraberlik, bir
iyiliğe karşı edilen iyilik
667/1
mükedder A. kederli, üzüntülü
165/9
m. kıl- 636/6
mükerrer A. tekrar olunan
111/4
- müktesib A. kazanan, elde eden
m. bol- 55/6
mül F. şarap 391/3, 381/4,
482/7
mülāhık A. bitişik, yapışık
m. bol- 264/3
mülāhız A. düşünen, dikkatle
bakan 297/1.-7
mülāyemet A. uygunluk, yumuşak
huyluluk 582/6
mülāyim A. uygun, yumuşak huylu
114/9, 410/2
m. kıl- 689/62
m.-rak 672/5
mülk A. mülk, ülke 260/3, 413/9,
453/4, 652/7, 689/33,
100, 121, 174, 693/1
m.-i bekā 46/7
m.-i fenā 146/6
m.-i Hudā 693/2
m.-i İslām'da 689/77
m.-i ışık 247/6
m.-i lā-mekāndın 96/7
m.-ı Süleymān'dur 689/433
m.-ı vücūd 415/6
harīm-i m. 139/5
m.-ke 689/110
m.-din 101/6, 706/1
m.-inın 409/1
m.-üne 689/177
m.-i 69/7, 89/8, 255/9,
350/2, 362/2, 425/7,
515/1, 607/7, 689/36.

- m.-inin 140/1, 428/3
m.-in 209/6, 215/2, 477/2,
508/6
m.-ini 103/8, 150/9, 662/5
m.-içe 96/4, 114/4, 214/5,
541/6, 611/10, 642/3, 689/81,
179
m.-ide 70/6, 114/1, 256/8,
261/7, 505/7, 516/4, 634/8,
806
m.-idin 3/5, 96/7, 264/7, 375/6
375/6, 820
m.-idür 652/7
mültecâ A. sığınılacak yer 247/8
mültefit A. iltifat eden,
gülyüz gösteren, ehemmiyet
veren 141/1, 253/3
m. bol- 121/7
mültemes A. iltimaslı, kayırılan
m. bol- 253/5
mülük A. (melik'in ç.) hükümdar-
lar 335/2
mülzem A. lüzumlu görülmüş
susturulmuş 76/7
mümill A. usandıran, bıktıran
70/3
mü'min A. iman etmiş, müslüman
689/211
m.-ni 554/4
mümkün A. mümkün, olabilir
28/8, 42/1, 84/5,
114/2, 118/3, 121/7,
207/1, 260/6, 318/5,
398/2, 488/4, 504/7,
516/2, 547/6, 559/4,
570/4, 591/8, 615/3,
635/7, 643/7, 646/4,
648/5,6, 659/4, 687/15
689/408, 709/2, 730/1
m. bol- 4/5
m.-dür 20/9, 423/9
m. imes 23/1, 56/8,
152/4, 169/6, 225/2
m. irmes 11/2, 51/3, 87/1,
403/2, 554/9, 727/2,
738/2
mümtâz A. seçkin, imtiyazlı 8/8
m. iyle- 66/4
m.-ı 689/196
mümted(d) A. uzayan, süren,
sürekli 151/3
mümteni A. çekinen, olamaz
m. bol- 303/6
münâcât A. Allah'a du'a etme,
Allah'a dua konulu man-
zume 681/67
hâyl-ı m. 689/396
m. it- 681/68
münâdî A. müezzin, tellal 449/6
münâkkaş A. nakışlı, işlemeli
268/7
m. kıl- 623/3
münâsib A. uygun, yerinde,
yakışık 195/4, 263/8,
584/3, 623/3

- m.-dür 264/3, 449/2,
572/5, 610/2
m. irdi 625/7
mündefi⁶ A. atlatılmış, savuş-
turulmuş
m. kıl- 303/7
müneccim A. yıldız falına bakan
588/5
münevver A. nurlandırılmış,
aydınlatılmış
m. kıl- 423/7, 675/3
münfa⁶ il A. gücenen, gücenmiş
alınmış 107/1, 584/1
m. bol- 107/4
münfek(k) A. ayrılmış, çıkmış,
şökülmüş
m. it- 14/3
münhasif A. sönük, ışiksiz
kalan, kör olan, yere ge-
çen
m. ol- 24/3
mün⁶ im A. nimet veren, Allah,
velinimet
m.-i 637/6
münir A. ışık veren, parlak
306/5
mihr-i m. 689/349
m. it- 263/6
münkalib A. dönen, değişen
başka bir kılığa giren
55/4
münka⁶ tı A. kesik, aralıklı,
son bulan, ayrılmış
m. bol- 132/5
m. ol- 303/8
münkir A. inkar eden, dinsiz
m. ol- 200/2
m.-ge 291/4
müntakil A. geçen, miras
kalmış, ölmüş
m. ol- 107/7
m.-dür 541/6
müntesib A. intisap eden, giren
m. bol- 55/2
mürid A. bir şeyhe bağlı olan
kimse
m. bol- 681/15
m.-im 204/8
mürşid A. doğru yolu gösteren,
tarikât şeyhi
m.-i kâmil 316/6
mürtefi⁶ A. yüksek, yüce, yük-
selmiş
m. bol- 237/7, 303/4,
390/7
mürtekib A. kötü iş yapan, rüş-
vet alan ve veren
m. bol- 55/1,7
mürüvvet A. yiğitlik, cömertlik
744
müsâfir A. yolcu, misafir
237/6, 264/4
min-i m.-i ser-menzil-i
fenâ 113/8
m.-ğa 195/5, 295/6
m.-çe 515/1
m.-im 161/4
m.-sin 91/5
m.-dür 91/5, 151/1

- müsā'id A. uygun, elverişli,
izin veren 687/24
- müsellem A. teslim edilmiş,
verilmiş, doğruluğu herkesçe
kabul edilmiş 92/1, 319/1
m. kı1- 209/6
- müsellemlik A.T. verilmişlik,
doğruluğu herkesçe kabul
edilmişlik 326/5
- müselsel A. zincirleme 109/1
- müsümān A. müslüman 456/2
m.-nı 113/2
m.-lar 37/6, 52/2, 54/5,
126/5, 239/5, 382/3,
454/1, 467/2, 492/1,
649/2, 683/17
m.-dur mu 377/4
- müstağni A. doygun, gönü tok,
çekingen nazlı 387/4,
548/1
- müstaḥik(ḳ) A. hak etmiş, layık
323/3
- müstaḥsen A. beğenilmiş 299/2
689/76, 333, 350
- müstaḳbel A. karşılanan, gele-
cek 481/10
- müstaḳil(i) A. kendi kendine,
ayrıca 107/5
- müstaḳīm A. doğru, düz, dik,
temiz, namuslu 615/4
şirāḩ-ı m. 'hak yol'
463/5
- müstecāb A. kabul olunmuş
(dileği) 435/7
- m.-ü'd-da' ve duası makbul
olan' 282/5
- müstemend A. nüzünlü, kederli,
zavalı
m. it- 274/1
- müstemi' A. işiten, dinleyen
303/1, 688/53
- müşābehēt A. benzeme, benzer-
lik
m.-i 117/2
- muş'abid A. hokkabaz 164/3,
616/6
- müşābih A. benzer
m. bol- 215/4
- müşerret A. şerefli 166/7
m. bol- 502/2
m. kı1- 478/5
m. iyle- 3/3, 96/5, 678/2
- muşevveş A. karışık, karmaka-
rışık 46/8
m. it- 268/1
m.-ler 679/1
- müşfik A. şefkatli, merhametli
129/6, 686/11
- müşk F. misk 73/5, 104/3,
119/1, 249/1, 277/2,
481/5, 594/1
m.-i ḩoten 610/4
m.-i nāb 192/5, 484/4
m.-i sārā 122/2
m.-i ter 344/5
m.-i terdin 685/15
m.-i Tibet 117/4
m.-din 296/1

- m.-i 114/3
müsk-āyīn F. misk gibi
zūlf-i m. 149/2
müsk-bār F. misk yağdıran
m.-ı (hāl-i m.) 539/3
m.-ıdın 543/1, 249/1
müsk-bu(y) F. misk kokulu
ğazāl-i m. 648/2
m.-uñ (zūlf-i m.) 644/1
müskil A. güç, zor, güçlük
36/7, 128/4, 174/7,
180/5, 339/8, 392/3,
416/3, 473/11, 489/8
548/7, 689/288
m. it- 504/3
m.-im 681/95
m.-i 689/332
m.-rek 741
müskīn F. misk kokulu, kapkara
57/6, 63/2, 73/5, 75/3,
130/4, 7, 210/3, 271/5,
274/1, 371/5, 395/1,
461/3, 577/5, 617/2
hāt-ı m. 61/3, 149/2,
411/5, 638/3
perde-i m. 44/6
şafha-i m. 638/3
zūlf-i m. 685/15
m. müdür (ef'i-yi m.)
205/1
müskīn-hal F. güzelin yüzün-
deki siyan ben 108/5
- müskīn-hilāl F. güzelin siyah
kaşı 579/4
müskīn-raçam F.A. çok güzel
yazan
hāme-i m. 637/1
müskīn-çınāb F. siyan saç
639/2
müskīn-çırāz F. siyan süslü
hāt-ı m. 638/3
müskıyyetü's-şemāyim A. misk
kokular 410/1
müsk-sāy F. misk sürülmüş
617/3
müştak(ķ) A. başka bir kelimededen
çıkış, türemiş 8/4, 96/5,
164/7
müştāk A. özleyen, can atan
80/6
m.-ı 442/6
müştērī A. satın alan, istekli,
Jüpiter, mars 27/3, 242/2
m. bol- 115/4
mütefāvit A. aralarında fark
bulunan 117/6
mütevārī A. gizlenen, gizli,
saklı
m. it- 689/260
müttefik A. anlaşmış, fikirce
beraber olan 323/1, 801
müttehem A. suçlu 61/1
müttekā A. koltuk değneği, asa
247/2, 643/8

- m.-sı 643/9
m.-sının 188/8
müvelleh A. şaşkınlık
m.-lerğa 76/3
müvellih A. şaşkın 650/2
müyesser A. kolay, kolaylıkla
yapılan 296/8
m. bol- 27/4, 185/5, 326/1,
327/1, 456/7, 476/7,
689/71
m. ol- 234/1, 624/2, 688/31
m. imes 118/2
müzāb A. eritilmiş, erimiş
yākūt-ı m. 689/131
m.-ınga (1a^e1-i m.) 674/4
müzāhir A. zahir olan, yardım
eden, koruyan
m.-de 97/7
m.-dür 151/7
müzd F. ücret, kira, mükafat
698/2
m.-i 386/7
m.-ini 364/1
m.-ıga 364/1
müzehheb A. yaldızlanmış
482/1
levn-i m. 49/2
m. iyle- 473/1
müzevir A. ara bozucu 746
müzeyyen A. süslenmiş, süslü
m. bol- 675/8

- nā-ādemīlīg/k F. r.T.
insanlık dışı 325/4
- nāb F. saf, katıksız
bāde-i n. 45/1, 689/389
cām-i mey-i n. 688/86,
689/42
dürr-i n. 43/1
la^cl-i n. 388/7, 639/6
mest-i mey-i n. 688/103
mey-i n. 45/6, 61/5
müsk-i n. 192/5
n.-ımdur (mey-i n.)
418/3
n.-ın (gönçe-i n.)
538/3
n.-ıngā (la^cl-i n.)
674/7
n.-ı 429/3
n.-ı (la^cl-i n.) 163/7
n.-ıdın (la^cl-i n.) 481/8
- nā-būd F. yok olan, bulunmayan
perişan olmuş 249/6,
688/24
n. bol- 169/5
n. iyle- 318/5
n.-ını 249/6
- nabz A. atardamar, (mec.)
halet-ı runiyye 197/5
n.-ın 197/5
- nā-çār F. çaresiz, zavallı
9/6, 99/3, 182/4
- nā-dān F. cahil, kaba 131/6,
174/4, 299/2, 473/7
- zāhid-i n. 650/6
n.-ım (şüh-ı n.) 89/5
n.-ımgā 655/7
n.-dur 136/3
n.-dur (rüsivā-yı n.)
371/7
- nādir A. seyrek, az, ender,
değerli 689/268
- nadire A. nadir olan şey
n.-si 689/226
n.-sin 689/157
- Nādīri A. Ö.a. Nadirî 689/61
- nā-ehl F.A. ehliyetsiz 191/4
- nāfe F. misk ahusu denilen
hayvanın göbeğinden çı-
karılan koku, (mec.)
sevgilinin saç 649/4
n.-din 344/5
- nā-fercām F. boş, faydasız
22/4, 82/1, 191/5
- nā-fermān F. başına buyruk
279/7
- nāfi^c A. faydalı 1/5, 120/1,
7, 162/6, 301/3, 688/9
- nā-gāh F. ansızın, birdenbire
83/5, 405/4, 558/7
n.-ım (efgān-ı n.) 596/7
- nā-geh F. bkz. nā-gāh 8/9,
165/9, 270/9, 311/7,
405/4, 5, 428/6, 478/4,
530/1, 552/1, 556/7, 628/4,
636/3, 646/1, 689/363

nā-gehān F. ansızın 37/5,
42/9, 45/6, 51/8,
161/5, 446/1, 627/6
nā-gehānī F. ansızın 681/26
nağme A. ahenk, ezgi, güzel
ses 67/1
n.-i hicrānı 294/9
n. çik- 67/2
n.-nğa (rişte-i n.)
640/6
n.-si 145/7
n.-sidin 484/8
n.-leri 682/10
n.-i 373/7
nağme-serā A.F. türkü,
söyleyen
n.-dur 67/3
nağme-zen A.F. türkü
söyleyen
n.-i şāhib-hāl 689/420
nağū/nağū niçin 14/9, 186/1
nā-hāk F.A. haksız, boş 753
nā-hem-vār F. eğri, biçim-
siz 676/1
nahl-i n. 232/6
nahīf A. zayıf, arık
649/2, 685/5, 687/21
nahl A. hurma ağacı, fidan
n.-i 'işim 188/5
n.-i belā 452/4
n.-i berg-i tākni
654/1
n.-i gül-zār-ı irem
211/1

n.-i kad-i ra'nādın 688/13
n.-i kaddin 531/6
n.-i kaddin 471/8
n.-i kaddür mü 584/5
n.-i kāmēt 163/1
n.-i kāmētince 611/4
n.-i letāfet 201/1
n.-i mūm 584/5
n.-i nā-hem-vār 232/6
n.-i nāz 551/3
n.-i nāz-perverd 822
n.-i nedāmet 190/4
n.-i 'ömründin 402/2
n.-i tab'um 116/6
n.-i ümmidim 361/6
n.-ni 31/7
n.-ğa 116/6, 326/3
n.-ler 326/3
n.-im 188/5
n.-i 118/6, 315/3, 411/7
n.-in 39/2, 43/2
n.-ini 200/5, 353/1, 421/1
449/5
n.-iğa 201/2, 620/6
nā-hoş T. beğenilmeyen 213/1,
261/6, 262/1, 609/3
nahs A. uğursuz , bahtsız
27/3, 228/8
nahsiyyet A. uğursuz
n.-idin (nefs-i n. 94/6
Nahşeb A. y.a. Nahşeb şenri
meh-i N. 559/1
nā-kām F. maksadına erişmemiş
485/6

zümre-i n. 269/6
 n.-dın 521/2
 nâ-kâmlıĝ F.T. mutsuzluk
 181/5
 n.-nın 22/7
 nâ-kâr F. işe yaramaz 676/2
 nakd A. para, akçe 115/6, 147
 n.-i âhir 153/5
 n.-i cân 103/1, 205/5, 601/5
 n.-i cânĝa 113/4
 n.-i dil 53/2
 n.-i dîn 313/6, 347/6
 n.-i dînim 609/6
 n.-i ĝemîĝ 632/3
 n.-i hayât 164/5
 n.-i hayâtım 22/1
 n.- hayâtımın 153/5
 n.-i hayâtınnı 316/4
 n.-i Hüseyñ İbrânîm
 689/99
 n.-i îmânımın 386/7
 n.-i îmânınnı 60/6
 n.-i İslâmımın 683/18
 n.-i kalbdin 355/5
 n.-i ma'ñî 689/249
 n.-i 'ömr 131/4
 n.-i pinhânımĝa 88/4
 n.-i râyĝân 103/1
 n.-i revân 33/3, 673/8
 n.-dın 99/2
 n.-i 95/6, 544/7, 666/1
 n.-in 99/5, 159/9, 226/7,
 410/5, 444/7, 488/2

n.-ni 221/7, 575/5
 n.-iĝa 95/1, 9, 508/6,
 667/5
 n.-idin 118/4, 529/4
 n.-idür 99/1
 nakdsiz A.T. parasız 382/2
 nakkâş A. süs, nakış ustası
 273/5
 n.-i Çîn 87/1
 n.-i şunf 371/8, 374/4
 n.-i 337/4, 623/3
 n.-iĝa 685/1
 nakl A. hikâye, taşıma, aktarma
 n.-i 393/5
 nakş A. nakış, resim, süs 87/1,
 3,7, 321/3, 386/6, 572/2
 n. it- 271/5, 369/1, 386/1,
 644/2, 646/4
 n. iyle- 230/3
 n.-i sitem 412/4
 n.-ını 87/9, 371/8, 432/6,
 689/31/
 n.-ıdın 349/10, 504/7,
 598/2
 n.-ıdur 381/2
 nakş-bîn A.F. incelikleri gören
 nigâr-ı n. 81/11
 nākūs A. kilise çanı 241/5,
 642/6, 688/63
 n.-i muĝâne 682/2
 nāl F. kamyş, kamyş kalemin
 içindeki saz, inleyen
 204/1, 343/3
 n.-mın 499/5

na'1 A. nal, oturulacak
yerlerin en aşağısı
138/7, 271/2, 501/7, 689/3
n.-1 bāz-günü 501/7
ṭābīku'n-na'1 409/7
n.-ler 204/2
n.-i 236/1, 395/4,
481/6, 529/1
n.-ini 346/3
n.-iğa 265/4

nāle F. inleme, inilti 56/9,
76/5, 82/5, 368/2,
480/7, 688/62
n.-i nihānımğa 567/4
n.-i pinhān 231/3
n.-i seher 493/7
n.-i şeb-hīzi 138/8
n.-i zār 506/1
n.-i zārım 609/357
n.-1 zārı 314/9, 656/7
n. çık- 565/2, 618/6
n.-ni 294/6, 397/1
n.-de 554/1
n.-din 229/8, 689/337
n.-ler 290/2
n.-m 379/3, 446/4, 522/1
n.-mni 312/6, 437/1
n.-mde 272/3
n.- mdın 119/3
n.- 9 167/9, 371/11
n.-ğain 499/5
n.-si 211/7, 355/3, 500/7,
519/6, 631/7

n.-sin 16/1
n.-sidin 237/9, 631/7
nālede F. inleyen 259/1
nāliş F. inleme
n.-im 368/2
nām F. ad; ün, lâkap 181/3,
285/4, 499/6
n.-dın 651/3
nā-ma' dūd F. F. sayısız, çok
hindū-yı n. 23/5
nā-mahrem F.A. manrem olmayan,
yabancı 565/5
n. ol- 42/3
na-makdūr F.A. sayısız, belirsiz
688/96
namāz F. namaz 91/4, 202/7, 214/4
226/5, 563/2, 613/6
teklīf-i n. 548/4
n. kı1- 219/1
n.-in 69/2
n.-1 198/7
nāme F. mektup 369/6, 441/1,
445/1, 495/1, 508/2, 564/4
c.-i cürmün 566/9
n.-i ikbālim 104/1
n.-i ma'şiyetim 105/1
n.- şevkumrı 259/4
n. kitür- 310/2
n. yaz- 445/7
n.-ğa 445/3
n.-m 9/3, 597/4
n.-mni 445/2
n.-9 46/3, 103/6, 445/5,
633/5
n.-si 638/5
n.-sin 194/4, 257/3, 300/2
nāme-ber F.mektup götüren
209/7, 271/5, 506/2

nā-merdümlüĝ F.A. insanlık
dışl

n.-idin 641/5

nā-mevzūn F.A. ölçüsüz,
vezinsiz 636/7

nā-mihr-bān F.sevgisiz, vefasız

33/4, 37/2, 51/9, 171/7,

431/2, 444/1, 552/3

n.-ĝa 397/1

n.-dın 498/1

n.-larcın 363/2

n.-im 364/3

n.-imnı 364/3

n.-mdın 175/6

n.-in 666/6

nāmiye A.yerden bitme kuvveti
509/6

nā-murād F. muradına erişmemiş
121/1, 551/9

nāmūs A.namus, ar, edep,
241/9, 252/6, 275/10
n.-in 479/5

nā-muvāfık F.A.uygun olmayan 171/3

nā-mülāyim F.A. uygunsuz, sert,çetin
harf-i n. 410/2

nā-mültefīt F.A. güleryüz göster-
meyen, hoş davranmayan 509/2

nā-müslümān F. gayri müslim 119/4,
239/5, 580/3, 581/5

n.-dın 242/4, 328/3

n.-im 89/9, 423/6

n.-imĝa 669/6

nān F. ekmek 702/2

n.-nı 691/2

n.-ĝa 115/7

nā-pāk F. pis 169/5, 724/1

nā-pāklik F.T.pislik 727/2

nā-pervā F.korkusuz, sersem 255/1

na-pe send F. beĝeniımez 274/4

n.-in 400/6

nār A. ateş, cehennem 670/4

na're A.yüksek sesle baĝırma
688/8

n.-i mestānedin 516/11

narh F. resmī makamlarca

konan fiat 115/1, 6,7

narı öte, yan, ötesi 615/2, 626/2

mundın n. 344/9, 569/3,

573/6

naşb A. tayin, dikme

n. it- 233/5

nāşih A.öğüt veren 9/5, 105/1,

127/4, 270/3, 303/6,

423/4, 504/5, 552/7

n.-ı şehri 59/6

n.-ā 85/6, 119/11, 399/11,

471/8, 573/6

naşīb A.pay, hisse 95/8, 681/73

n.bol- 363/2, 371/9, 688/73,

689/391

n. kıl- 411/10, 689/117

n.ol- 55/9, 48/7, 118/5,

210/6, 687/5, 688/16

n.-i rakībın 681/73

n.-im 150/5, 556/6, 681/73

n.-indür 21/9

naşihat A.öğüt

ehl-i n. 148/8

n. kıl- 9/8

n.-dın 124/8

na'ş A. cenaze, tabuta konmuş

ölü 342/7

n.-ıma 686/11

nā-şād F.hüzünlü, kederli 407/1

- n. it-439/1
 n.-ımgā (hātır-ı n.) 609/417
 n.-ımda (cān-ı n.) 200/1
 n.-ıdın (hātır-ın.) 490/7
 nā-şikīb F. sabırsız 600/1
 n.-ā 255/1
 naşşükr F.A. şükürsüz 148/2
 na^ct A. Hz. Muhammed'i övmek üzere
 yazılan şiir 680/7
 n.-ın 605/7, 680/9
 n.-ın (rişte-i n.) 90/11
 n.-ında 600/0
 n.-ıdın 351/1
 nātıka A. düşünüp söz söyleme kuvveti
 rüh-ı n. 248/2
 nā-tüvān F. zayıf 84/5, 102/4, 138/4,
 182/3, 256/3, 264/2, 267/1,
 218/1, 352/4, 397/1, 401/0,
 413/4, 497/2, 497/1, 517/3,
 522/2, 526/3, 598/2, 626/1, 790
 za^cif-i n. 37/9, 182/5
 n.-nın 666/2
 n.-dın 331/3
 n.-dın (zār-ı n.) 101/4
 n.-lardın 363/1
 n.-ımgā (cism-i n.) 567/3
 n.-ımgā (ten-i n.) 567/2
 n.-ımdın (tāb-ı cism-i n.) 175/3
 n.-ın 666/2
 n.-dur 666/2
 nā-tüvānī F. zayıflık 144/3, 652/1
 n.-dür 211/3
 nā-tüvānılg F.T. zayıflık 649/1
 n.-lar 723/3
 nā-ümīd F. ümitsiz 241/8
 n. bol- 524/8, 783
 n. ol- 12/0, 121/9, 607/18
 nav F. boş, içi boş
 n. n. 486/2
 nāvek F. ok 13/1, 14/4, 08/0,
 106/4, 461/1, 512/3
 n.-i katl 151/6
 n.-i müjgān 210/3
 n. at- 231/2
 n. yağdur- 158/2
 n.-ın 382/2, 485/5, 570/6
 n.-ının 517/1
 n.-i 39/9, 223/6, 480/2
 n.-lerin 237/2
 nāvek-fiken F. ok atan 468/3
 şüh-i n. 333/2
 nāy F. kamyş, ney
 n.-ım 410/3
 nā-yāb F. eşi olmayan 698/106
 gevner-i n. 689/160
 n.-ın (derd-i n.) 370/6
 nā-yaft F. eşi bulunmaz
 derd-i n. 47/6
 nāz F. naz 54/4, 114/2, 138/6,
 181/4, 200/1, 226/4, 261/6
 355/1, 362/1, 385/5, 400/2
 471/3, 520/4, 573/3, 583/2
 634/6, 673/5, 773
 mūciib-i tuğyān-ı n. 263/2
 nahl-i n. 557/3
 nihāl-i n. 431/4
 serv-i n. 214/1, 587/6
 n. it- 219/3, 540/5
 n. iyle- 64/5, 66/1
 n.-nı (serv-i n.) 263/3
 n.-dın 237/8

n.-im (serv-i n.) 40/4, 219/3
 n.-ima (serv-i n.) 64/5
 n.-i 246/4, 238/5
 n.-ını 263/2
 n.-ığa 219/3
 n.-dur (serv-i n.) 167/1
 nazar A. bakma, yan bakış, düşünme,
 ittifak 1/1/2, 351/1, 541/2,
 547/2, 585/2, 646/4, 660/4, 672/1,
 686/8
 ehl-i n. 398/7, 611/11
 n. iyle- 480/2, 529/6, 539/4,
 681/92
 n. kıl- 21/3, 136/6, 206/1,
 210/5, 307/4, 385/2, 571/6,
 636/3, 686/21
 n. sal- 102/2, 171/1, 220/1,
 685/6, 728/3
 n.-nı 660/4
 n.-ğa 36/3, 173/1, 198/5, 301/4
 n.-da 36/3, 198/5, 686/20
 n.-dın 66/6, 446/6, 160, 78/3
 n.-im 471/2
 n.-imdın 4/1/2
 nazar-bâz A.F. neşeyle bakan
 n. iyle- 66/6
 nazar-gah A.F. nazar edilen yer
 n.-ımını 437/1
 nâz-âsâ F. naza benzer 63/6
 nâzenîn F. cilveli, nazlı, edalı
 84/1, 87/1, 173/2, 553/4,
 594/3
 n.-ler 446/6, 498/5
 n.-lernin 263/2
 n.-im 44/1

nâzenînliĝ F.T. cilveli,
 nazlı 219/1
 nâzır A.bakan, gözeten 686/20
 nazır A. benzer, eş 669/424
 n.-i-min 3/1/2
 nazım A. nazım 261/9, 378/7,
 689/121, 154, 257, 268, 433,
 701/1
 n.-i nigârendeĝa 689/127
 n.-i perîşânımını 386/6
 dürr-i n. 243/7
 lahn-i n. 222/3
 n. it 323/7
 n. iyle- 21/7, 669/9
 n.-nın 685/126
 n.-ğa 689/270
 n.-im 431/7, 716/1
 n.-ın 86/9, 404/7
 n.-ın (dürr-i n.) 689/248
 n.-ın (gevher-i n.) 162/7
 n.-ıĝa 331/7
 n.-i 261/9
 n.-ının 520/7
 n.-ın (ebyât-ı n.) 34/7
 n.-ıĝa 707/5
 nâz-perverd F.naz içinde büyüme
 n.-im (gül-berg-i n. 438/1
 nahl-i n. 822
 nâzük F. ince, narin, güzel
 326/3, 330/3, 468/5, 503/3,
 523/4, 593/5, 618/2, 685/6
 n.-kine 583/1
 nâzük-beden F.A. vücudu nazik
 468/5
 nâzük-bedenliĝ F.A.T. nâzik
 vücutlu, 683/1, 689/1

nāzük-hırām F. zarif yürüyüşlü 598/1

nāzük-hūy F. nazik, ince huylu

n.-ıdın 69/8

nāzūklük/lik F.T. naziklik, incelik

n.-idin 579/5

nāzük-mizāc F.A. nazik ince tabiatlı

n.-ı bed-gümānum-sin 557/7

nāzük-nihāl F. nazik, zarif fidan

579/5

nāzük-tab⁴ F. v. nazik tabiatlı 689/432

ne ne (krş.ni) 37/8, 190/4, 192/6,

380/2, 576/1

ne... ne 471/1

nebāt A. bitki 345/4

ḥabb-ı n. 92/7

nebī A. peygamber 351/7, 741

nebl A. ok, ok yapma 202/3

ne-būd F. yok, yokluk

n.-um 418/5

necāt A. kurtuluş 254/9, 461/4

imkān-ı n. 92/5

n.-ın 689/331

necāset A. pislik 316/5

Necāṣī A.o.a. Habeş imparatoru 160/6

nedāmet A. pişmanlık 81/5, 637/5,

704/1

naḥl-i n. 190/4

nedīm A. sohbet arkadaşı, tatlı

konuşan 686/11

nef⁴ A. fayda, kâr 120/1, 241/1,

387/3

n.-i ḥumār 472/7

n. it- 86/7

n.- kıl 681/77

n.-i 616/7

nefāz A. geçme, sözü geçme

133/1.-7

nefes A. soluk, an, zaman 65/2-

72/1, 148/5, 152/1, 204/8,

355/1, 403/5, 420/5, 622/5,

686/19, 688/60, 689/36,

37-38-193-293-296

imkān-ı n. 231/4

n. ur- 229/2, 234/2, 420/6

429/5, 588/3, 623/9, 155

n.-ga 132/5

n.-ka 132/5

n.-ler 418/1

n.-dür 206/4

n.-i 161/4, 201/4, 689/294

n.-ī 44/8, 216/3

nefh A. üfürme

n.-ıdın 509/4

nefha A. üfürük

n.-i gül-bizdin 492/4

n.-i hicrānı 294/9

n.-i rūḥu'l-kudūs 446/2

nefir A. cemaat, bağırtı,

boynuzdan yapılan boru

144/2

nefis A. ruh, can, kendi 425/7,

533/7, 689/258

nefis A. güzel, beğenilen

zat-ı n. 689/247

nefs A. ruh, can, hayat, kendi,

asıl, cevner 169/5, 293/1,

427/1

n.-i hāric-rāy 698/2

n.-i naḥsiyyetidin 94/8

n.-i 698/2, 123/2
 n.-iniñ 689/190
 nefy A. sürme, sürgün etme
 n.-i vücūd 681/66, 733/2
 n. it- 733/1
 n. kıl- 356/2, 694/7
 n.-niñ 187/2
 n.-iniñ 187/2
 n.-idin 184/5
 neheng F. timsah 688/85
 nehy A. yasak
 n.-iğa 319/5
 nekbet A. düşkünlük, felâket
 bahtsızlık
 n.-iğa 233/1
 nem F. nem, ıslaklık 76/2,
 211/3, 428/1
 n. çık- 371/6
 n.-idin 289/3
 n.-dür 544/3
 nemek F. tuz
 kân-ı n. 109/3
 nemek-dân F. tuzluk, sevgilinin
 dudağı 223/2
 la'1-i n. 513/3
 n.-ida 223/2
 Nemrūd A. Ö.a. Hz. İbrahim'i
 ateşe atan hükümdar
 N.-niñ 34/6
 neng F. ayıp, utanma, şöret 241/9
 terk-i n. 18/3
 zühd-i n. 4/9/5
 n. ũ nām 65/3
 nengsizlik/liğ F.T. namussuzluk,
 utanmazlık
 n.-din 427/7

nergis F. nergis, güzelin gözü
 144/6, 176/3, 191/1, 194/4
 340/1, 358/5, 417/2, 619/6
 643/6
 n.-i cādū 566/3
 n.-i fettānga 341/5
 n.-i fettāndın 208/3
 n.-ni 477/7
 n.-iñ 57/5
 n.-leri 688/101
 n.-dür 194/4
 neseb A. nesil, soy 689/206
 neşr F. nesir, düz yazı
 n.-iğa 689/154
 nesim A. rüzgar, hoş tatlı
 39/6, 536/4
 n.-i 'anber-efşān 581/1
 n.-i firākı 171
 n.-i gül 176/1
 n.-i hüsñ 234/6
 n.-i vasıldın 121/9, 366/4
 n.-i zūfın 484/8
 n.-iniñ 138/6
 n.-i 125/5, 163/6, 350/9
 n.-idin 138/6, 213/2
 n.-i 601/3
 nesil A. nesil, soy
 n.-i ādem 245/1
 nesrin F. yaban gülü 19/2, 292/1
 nessac A. dokumacı 96/11
 nesteren F. yaban gülü 359/6, 566/4,
 678/3
 n.-ğa 678/3
 n.-dür 238/3
 neşat A. sevinç, neşe, şenlik 21/8, 149/
 295/1, .-7, 479/2, 493/7,
 566/5, 702/2
 nesâyim A. (nesā'im, nesim'in ç.
 rüzgârlar
 verdiyyetü'n-n. 410/1

- ehl-i n. 178/5
kesb-i n. 649/6
çiş ü n. 48/7
n. iyle- 443/3, 549/6
n. kıl- 233/2
n.-im 238/6
n.-ı 254/7
n.-ın 363/8, 549/6
neşâ-efzâ A.F. sevinç artıran 149/8
neş'e A. neşe, sevinç 560/1
n.-i meydın 518/1
n.-si 26/7, 341/1,
611/9, 689/65
n.-sıdın 429/1,7, 68/1, 689/192
n.-ı 364/7
neş'e-bahş A.F. neşe veren 689/57
netice A. sonuç, öz 460/2, 727/1
n.-sıdın 664/2
nev'A. çeşit,tür,cins 27/6, 63/6,
67/7, 115/3, 231/4, 248/2,
525/8, 527/2, 531/5, 578/2,
592/3, 609/7, 634/10, 644/2,
662/4, 664/2, 667/4, 689/248,
337, 391
n.-i insândın 41/3
bu n. 113/7, 681/48,
683/5, 686/5, 688/94
ni n. 24/4, 145/2,183/4,430/2
ol n. 10/5, 101/3, 108/8,
124/8, 286/1, 321/5, 642/2,
681/59, 689/51,188, 707/1
n.-dür 126/4
n.-i 12/6
nevâ(y) F.ses,ahenk,name, Türk
müziğinde bir makam
2/3, 44/9, 80/9, 105/8,
215/9, 284/7, 460/9,610/9,
684/14, 689/347
n.-ı dil-güşâ 640/6
n.-ı zâr 384/7
n.-ı (âheng-i n.) 689/454
n. birle 113/9
n.çik- 329/9
n. tap- 600/11
n. tut- 247/9
n. tüz- 16/7
n. yitkür- 38/9
n.-ğa 98/9
n.-lar 447/1
n.-larga 600/11
n.-sın 475/7
n.-sıdın 528/7
nevâhî A. (nehy'in ç.) yasak
şeyler 413/2
nevâhî A. (nâhiye 'nin ç.) bölge,
civar, çevre
n.-ı Efrenc 241/6
nevâl A. bahşış, talih, kısmet
4/2
nevâsızlıg F.T. ahenksizlik,
sessizlik 247/9
nev-bahâr F. ilkbanar
n.-ı hüsn 647/6
n.-ı dehrğa 514/6
nevbet A. nöbet 91/2, 796
n.-i destâr 38/6
nev-cevân F. genç, taze
161/7, 626/1, 689/142
n.-lardın 363/3
neverd F. dönen, dolaşan
n.-ine 680/3

- nevha A. sesle açılama 80/9,
145/6, 186/3
n.-m 350/6
n.-sığa 460/7
n.-larım 269/3
- nevha-ger A.F. ölü ağlayıcısı
151/4
- nev-hiz F. genç, taze, yeni
yetişmiş
serv-i n. 408/3
- nevk F. sivri uç
n.-i hāmesin 337/9
n.-i peykāndın 485/5
- nevmid F. ümitsiz 139/8, 150/1,
245/6, 376/6, 689/378
n.bol- 68/5, 689/32
n. kıl- 42/9
n. ol- 689/240
n.- min 121/1
n.-biz 121/1
- nev-res F. yeni yetişen 201/1, 618/4
n.-dür (nihāi-i n.) 194/1
- nev-rüz F. yeni gün, nevrüz 442/1
- ney F. ney 625/5
berg-i n. 204/1
n.-i 535/6
- ney-istān F. kamışlık, sazlık
505/5
ney-şeker F. şeker kamışı 532/7
n.-dür mü 535/6
- neyyir A. nurı, Güneş, ışıklı
cisim
n.-i a'zamğa "güneş" 86/6
- nezāhet A. temizlik, incelik 555/3
- nezāket A. naziklik, incelik,
terbiye 201/3
- nezāre A. bakma, seyir 51/4,
194/2, 514/5
n.iyle- 271/5, 434/1,
523/1,2, 550/3
n. kıl- 251/1, 595/8
n.-n 171/1
n.-sidin 324/3
- nezih A. temiz
n. bol- 555/3
- nezzāre A. seyirci, bir şeye
bakma 416/2, 586/2
n. iyle- 647/3
n. kıl- 28/1, 199/6,
394/1, 647/1, 672/1
n.-min 515/2
- nısf A. yarım, yarı
n.- 24/1
n.-ıça 535/5
- ni ne, belirsizlik, olumsuzluk,
pekiştirme 2/1, 2/3,
8/9, 9/4, 11/5, 12/1,
9, 15/1, 15/6, 19/1,
24/4, 46/1, 53/1, 54/2,
56/7, 60/9, 64/5, 66/6,
70/5, 73/7, 84/5, 88/2,
95/3, 96/9, 97/2, 100/2,
105/2, 112/8, 115/1,
121/8, 123/3, 125/1,
130/2, 131/5

133/3, 134/7, 136/2, 139/3,
 142/6, 145/2, 146/3, 147/6,
 152/6, 153/2, 162/1, 165/2,
 167/1, 168/3, 179/1, 183/4,
 190/4, 243/6, 252(2, 260/1,
 262/5, 285/2, 294/7, 323/6,
 326/1, 327/5, 339/3, 349/8,
 361/7, 398/8, 502/4, 512/3,
 51/2, 521/2, 522/1, 523/3,
 526/4, 535/1, 538/7, 544/1,
 573/2, 576/1, 583/7, 592/2,
 598/3, 643/4, 649/2, 655/1,
 657/1.-7, 658/3, 659/5,
 660/3, 662/8, 663/5, 664/1,
 667/5, 679/1, 686/15,
 688/48, 689/16, 119, 700/2,
 731/2, 780, 806, 818
 n. ⁴acāyib 138/2
 n. ⁴aceb 10/4, 12/2, 14/5,
 32/7, 51/7, 80/4, 114/1,
 135/2, 137/5, 187/7,
 258/1, 405/6, 533/3, 555/4,
 5, 605/7, 612/3, 654/1,
 671/2
 n. asıg 93/5, 113/9, 141/5,
 209/21, 226/5, 488/6
 n. ⁴ayb 23/7, 90/4, 348/1
 n. çāre 114/8
 n. ğam 37/3, 137/1, 444/7,
 669/1, 795

n. kadar 517/2
 n. sūd 9/5, 126/6, 130/6,
 131/1.-7, 136/10, 150/7,
 162/6, 202/3, 505/2,
 667/6
 n. ta⁴accüb 58/7, 110/5
 n. tağ 23/5, 57/4, 69/10,
 117/7, 127/3, 144/3, 151/7,
 168/5, 184/4, 260/2, 284/6,
 325/3, 388/5,-7, 448/6,
 449/1, 524/9, 579/5,
 585/4, 610/4, 648/4, 658/6,
 660/9, 665/6
 n. üçün 94/9, 110/4, 128/3,
 136/11, 138/3, 411/8,
 427/10, 458/1, 517/1
 n. yanlıg 109/5, 138/9
 ni...ni 1/5, 26/1, 36/3, 37/1,
 44/8, 92/1, 118/5, 121/1,
 131/6, 141/2, 142/3, 145/6,
 163/1, 194/4, 207/6, 208/4,
 215/3, 220/1, 252/5, 291/2,
 319/5,6, 344/3, 345/3,
 392/6, 420/1, 425/4,7,
 444/4, 450/2, 472/1, 553/1,
 7, 681/94, 95, 97, 98,
 686/2, 687/12, 688/91,
 689/21, 30, 144, 236, 715/2
 ni... ne 689/30
 ni... ni... 422/1, 446/4,5,
 659/1

ni... ni...ni 254/7,
 279/7, 681/19
 n.-dür 34/6, 40/6,
 244/6, 332/6, 336/4,
 432/2,7, 503/1, 513/4,
 689/321, 775
 n.-ni 344/8
 her n.-ni 505/7
 n.-ge 12/7, 48/7, 58/9,
 78/3, 4, 94/7, 121/4,
 150/5, 166/5, 174/4,
 187/6, 219/2, 233/9,
 256/7, 266/6, 335/2,
 383/3, 426/1, 440/7,
 450/3, 513/5, 550/9,
 622/3, 688/94, 690/2
 n:din 17/7, 25/4, 28/4,
 48/5, 91/1, 93/2, 4,
 95/8, 118/4, 137/3,
 145/4, 195/5, 209/8,
 227/5, 241/9, 261/6,
 284/2, 420/9, 436/4,
 531/3,5, 605/3, 610/9,
 618/10, 623/6, 525/6,
 694, 819
 n.-dindür 305/2
 n.-ler 231/6, 289/1, 378/1,
 433/4, 563/5, 689/362
 niçe nekadar, nice
 39/6, 43/7,45/1, 61/2,
 83/6, 89/4,6, 104/7

109/7, 132/4, 140/6, 144/6,
 147/6, 148/7, 149/9, 161/2,
 165/1, 169/6, 198/5, 200/7,
 210/4, 228/4, 250/3, 318/7,
 320/7, 323/6, 343/6, 381/1,
 397/1, 405/6, 421/8, 423/5,
 434/4, 498/3,6, 499/4,7,
 503/5, 521/1, 523/4, 6,
 531/1, 566/5, 585/2, 3,
 590/4, 592/6, 600/7, 608/6,
 7, 611/5, 613/3, 619/5,
 624/4, 626/7, 628/6, 633/1,
 643/2, 650/5, 670/5, 672/7,
 683/16, 687/19, 688/42,
 74, 99, 689/13, 79, 162,
 163, 204, 404, 716/2,
 719/1, 727/2, 738/2, 813
 n. ki 70/5
 n. kim 36/5, 67/2, 89/5,
 141/4, 169/3, 689/102
 her n. kim 41/4, 260/1
 n.-ler 689/289
 n.-dürler 689/440
 niçük nasıl 166/5, 295/4,
 316/5, 334/4, 525/2, 602/4,
 681/91, 689/159
 n. ki 70/3,4, 314/1, 343/5,
 592/1, 594/1
 n. kim 3/1, 36/5, 42/5, 49/4,
 95/1, 103/1,6, 128/1.-2,
 221/2, 281/5, 296/9, 323/5,

402/5, 468/4, 494/6,
499/5, 681/79, 737/2,
746
n.-dür-sin 63/5
n.-tür-sin 63/5
niçün niçin (krş. niçün)
214/6, 219/2, 257/6,
297/3, 547/3
n'id- ne etmek 71/1
nidā A. seslenme, ünlem
n. iyle- 253/6
nifāk A. iki yüzlülük, ara
bozukluğu 689/421
n. kıl- 711/1
n.-i 150/8
n.-idin 230/6
niğār F. süs, resim; sevgili
157/1, 369/1
n.-i naqş-bīn 87/11
n. it- 369/1
n.-im 265/1
n.-imnıñ 104/2
n.-imğa 603/1
n.-iñ 238/8
n.-i 253/6, 583/1
niğārende F. ressam
n.-ğa (nazm-ı n.)
689/127
niğāriş F. tasvir, resim
resim yapma
n. kıl- 689/49
nigeh-bān F. gözcü, bekçi
n.-dur 136/8

niğīn F. mühür, yüzük 146/2,
565/2
n.-iniñ 91/4
nigūn F. ters, uğursuz; altüst
olmuş 449/5, 461/2
nigūnluq F.T. uğursuzluk, altüst
olma 325/2
nigūn-sār F. baş aşağı 718/2
nihāl F. taze, düzgün fidan
sürgün 36/2, 384/5, 395/2,
591/3, 594/3, 611/2, 689/205
n.-i gül 372/5
n.-i kaddiñ 598/1
n.-i nāz 431/4
n.-i nevresdür 194/1
n.-iñni 57/1
n.-iñdin 78/1
n.-i 219/1, 236/2
n.-in 210/2, 154/7
n.-in (kadd-i n.) 541/2
n.-idin 514/2
n.-i-sin 29/5
n.-idür 201/1
nihān F. gizli, saklı, görünme-
yen, sır 20/3, 55/1, 133/7,
271/6, 297/7, 339/4, 343/7,
469/3, 517/1, 529/4, 544/4,
667/7, 673/1, 689/18,
251, 354
sırr-ı n. 316/3
n. bol- 653/5, 673/3, 775
n. it- 40/7
n. iyle- 146/4, 167/5, 397/1

- n. kıl- 40/7, 352/2,
360/3, 689/159
n. ol- 122/8
n. tut- 14/1, 50/3,
56/3, 141/8, 565/5
n.-dın (derd-i n.) 50/3
n.-lar 689/93
n.-dur 204/1, 608/3
n.-dur (dāğ-ı n.) 143/3
n.-ımgā (nāle-i n.) 567/4
n.-ımgā (zahm-ı n.) 367/4
n.-ım-sin (maḥrem-i rāz-ı
n.) 357/3
nihānī F. gizlilik, gizli 498/9,
515/3, 608/6, 655/2
nihāvend F. Türk müziğinde bir
makam 263/9
nihāyet A. son, son derece
n.-dın 689/375
nihāyetsiz A.T. sonsuz 11/4
niḳāb A. peçe, yüz örtüsü,
perde örtü 304/1, 639/4
n. çık- 388/1, 689/418
n. yap- 45/3
nikāh A. nikah
n. kıl- 106/7
n. ol- 106/7
nik-nām F. iyi ad kazanmış
363/5
nikū-fercām F. sonu iyi
n.-dın (aḥbāb-ı n.) 22/4
nīl F. mavi 202/3, 389/2, 641/4,
686/1
n.-dın 36/1, 621/5
nīl-gūn F. lacıvert, çividi
nīlī F. çividi mavi
nīlufer/nīlüfer F. nīlüfer 36/1,
279/6, 326/4
n.-i 621/5
n.-idin 36/1
nime ne, şey, nesne 378/2,
585/5
n. ki 625/6
n. kim 733/2
ni'me'l-vekīl A. ne güzel vekil
8/10
Ni'met A. ö.a. Nimet 732/1
ni'met A. iyilik, ihsan, azık,
saadet 689/348, 732/2
n.-ka 689/443
n.-i 689/348
n.-iniḳ 702/2
Nīm-rūz F. Sistan vilayeti 689/92
ninek göz bebeği
n. im 435/5
nīreng F. hile, büyü, resim
n.-idür 164/3
nīrīz F. Türk müziğinde bir makam
n.-dın 263/9
nīsān S. nisan ayı
ebr-i n. 481/2, 651/4
niṣār A. saçma, serpme
n.-ı maḳdemīn 359/2
n. it- 445/3

n.-im 681/56
 n.-in 632/2
 nisbet A bağıllık, ölçü,
 inadına yapılan iş
 91/7, 352/4, 667/5
 n. iyle- 55/2
 n. kıl- 80/5
 n. -im 411/4
 n.-i 679/1
 nisyān A. unutmama
 n.-dın 8/4
 n.-ıdın 590/4
 niş F. zehir, ağı, diken,
 iğne 128/8, 258/1,2,
 6, 589/2
 n.-i belāsın 689/402
 n.-i firāk 802
 n.-i ğamnı 2/5
 n.-i melāmet 689/372
 n.-i nūş-ālūd 653/2
 n. ur- 265/5, 266/1
 n.-ler 277/1
 n.-lerdür 249/4
 n.-dür 174/6, 258/1
 n.-tür 174/6
 n.-i 22/7, 258/6,
 348/3, 563/1, 608/2,
 734/1
 n.-idin 151/9, 294/5,
 360/2, 465/3, 554/3,
 560/3

nişān F. iz, belirti, hedef,
 ferman, tuğra 37/1, 153/1,
 164/5, 229/5, 443/2, 491/4,
 597/4, 645/2, 673/9, 689/316
 239
 n. al- 103/6
 n. iyle- 146/2
 n. kıl- 51/4, 352/3
 n. körgüz- 675/2
 n. tap- 471/6
 n.-dın 285/4
 n.-larnı 42/7
 n.-lardın 363/8
 n.-dur 143/1, 204/2, 595/2
 n.-ımını 285/4, 364/6
 n.-ımını 285/4, 364/6
 n.-in 499/6
 n.-ı 435/5, 577/1, 603/5
 n.-ın 363/8, 507/1
 n.-ığa 547/3
 n.-ıdın 206/2
 n.-ları 626/5
 n.-i 482/2, 652/3
 nişāne F. iz, belirti 17/2
 n. durur 716/1
 nişest F. oturan 681/3, 689/27
 nişib F. iniş
 n. bol- 681/78
 nişimen F. oturulacak yer 372/5
 n. iyle- 598/4

- nişter/nīşter F. neşter
 n. ur- 10/4
 n.-i ğam 659/3
 n.-i hicrān 103/6
- n'it- (ni it-) ne etmek
 n.-er-sin 69/2
 n.-er 5/9, 6/9, 23/4,
 45/8, 59/6, 63/9, 140/4,
 151/7, 211/4, 670/6,
 677/6
 n.-tim 217/3, 411/9,
 637/1
 n.-tiñ 57/8
 n.-di 58/3
 n.-ti 37/4, 58/3, 227/4,
 7, 264/4, 317/7, 640/5,
 689/162
 n.-ke-min 184/7, 219/3,
 411/9, 596/3,7
 n.-key 120/3, 438/7,
 557/2, 573/3, 600/7,
 688/69, 689/337
 n.-ey 17/6, 23/4, 93/3,
 99/3, 134/3, 196/3,
 226/6, 255/5, 302/5,
 342/5, 491/2, 498/4,
 546/2, 618/8, 619/4,
 646/1.-7, 675/3, 683/17,
 811
 n.-eyin 119/6, 391/4
 n.-sün 411/5, 636/7
- n.-ip 13/7, 17/6, 55/1,
 126/5, 137/2, 148/5, 263/4,
 287/1, 335/5, 369/8, 392/2,
 470/1, 476/1, 591/1,
 599/3
 n.-e alğay 204/9
 n.-küñ durur 385/7
 niyçün niçin, ne için 56/6, 102/7,
 114/2, 195/6, 219/2, 226/4,
 257/6, 297/3, 413/4, 529/2,
 533/4, 639/2, 677/7
- niyāz F. dua, yalvarma 54/4, 184/6
 200/1, 219/1, 3, 260/1,
 263/1, 817
 ehl-i n. 224/5
 n. it- 385/5
 n.-ım 226/4, 261/6
 n.-ım (arz-ı n.) 246/2
 n.-ı 263/2
- n'iyle- (ni iyle-) ne yapmak,
 ne yapmak
 n.-r 46/5, 557/7
 n.-dim 217/3
 n.-diñ 60/5
 n.-dük 60/5
 n.-gey 232/7, 330/3
 n.-y 10/7, 193/1, 223/7,
 253/1, 391/4, 468/7, 508/5,
 576/3, 645/5
 n.-yin 27/1, 292/3, 431/1,
 446/10, 454/1, 519/5

- n.-sün 52/4, 419/1, 658/2
 N.-P 56/7, 114/3, 138/5,
 141/8, 159/6, 167/5,
 187/3, 297/7, 672/4
 n.-gümdür 165/1
 n.-gümdür 65/7
 nizār F. zayıf 328/7, 664/5
 cism-i n. 602/5
 nīze F. kargı, mızrak; süngü
 n. tut- 136/4
 n.-sidin 114/8
 noqşān A. eksik, eksiklik;
 kusurlu; yokluk 131/4,
 731/3
 n. kil- 718/1
 n.-dur 136/4
 nokta A. nokta, benek 277/2,
 461/7, 579/2, 638/4,
 667/4
 n.-i ḥālīḡ 24/2
 n.-i mevḥūm 653/3
 n.-i pergār 229/5
 n.-i ḡūlḡī 685/15
 dāyire-i n.-i mevḥūm
 378/5
 n. koy- 591/5
 n.-lar 352/1
 n.-dur 29/1
 n.-sı 457/1, 591/5,
 705/2
 n.-sın 352/2
 n.-sıdın 395/1
 n.-īdür 512/1
 Nūḥ A. Hz. Nuh 142/6,, 339/6
 N.-nın 485/2
 nuḥūset A. uğursuzluk 23/3,
 621/3
 nuḡl A. meze, çerez 681/44
 n.-i 681/14
 nūn A. Arap alfabesindeki " "
 harfi 34/5, 461/7, 467/1,
 666/3, 685/15
 nūr A. aydınlık, ışık, parlak-
 lık 5/9, 96/3, 111/3,
 237/5, 689/4, 151
 n.-ı vaşlıdın 539/5
 n. sal- 689/112
 n.-da 111/3
 n. durur 293/2
 n.-ı 219/4
 n.-ı (köz n.) 188/4
 n.-ın 425/1, 478/3
 n.-ını 320/3
 Nūr-ı Sa'īd A. ö.a. Nur-ı Sa'īd
 689/238
 nūrānī A. nurlu, ışıklı, saygı
 uyandıran yüz
 ḡaṡṡ-ı n. 96/6
 n. bol-"aydınlık" 675/3
 nūrun 'alā nūr A. nur üstü nur
 Kuran 168/1
 nuşūş A. (naşş'ın ç.) naslar
 335/7
 nūş F. içki; içme; tatlı 2/5,
 22/5, 127/6, 174/6, 274/5,
 689/28, 128
 n.-ı riyā-çeş 268/6
 n.-ı vaşl 802

- n.-ı vaşlıq 313/1
n.-ı vişāl 262/5, 330/6
n.-ı zülālīndin 78/4
n. it- 162/5, 630/6,
689/92, 245
n. iyle- 94/1, 104/6,
536/3
n. kı1- 689/67, 142,
234, 342
nūş ol- 689/13
n.-uq 109/1
n.-ı 22/7, 465/3, 679/3
n.-ın 362/5
n.-ıdın 366/3, 439/3,
560/3
nūş-ālūd F. içkiye bulaşmış
nīş-i n. 653/2
nūş-a-nūş F. içe içe, tekrar
tekrar içerek 108/2
nūş-ḥand F. tatlı gülüslü
205/3, 274/5, 542/5,
578/3, 684/6
nūşīn-leb F. tatlı dudaklı
48/1
nūş-leb F. tatlı dudaklı
553/6, 592/1, 685/20
n.-niq 223/9
nutk A. söz, lakırdı, konuşma
8/8, 107/5
n.-ı rūḥ-āsā 291/2
n.-ı şūr-engīzdin 223/2
n.-niq 689/428
n.-uq 92/2, 109/7
n.-ı 201/4, 259/3, 412/7
n.-ıdın 550/5
nübüvvet A. peygamberlik 96/6,
605/5
mühr-i n. 605/5
nücūm A. (necm'in ç.) yıldızlar
6/2, 157/2, 551/3
n.-ın 656/4
nükte A. ince anlamlı zarif ve
şakalı söz 162/6, 235/6,
301/1, 338/4, 433/6,
659/1, 688/53, 60, 689/61,
267, 281
n.-i cān- perveri 538/1
n.-i cān-perveridür 550/5
n.-i 'ışk 112/5, 507/4
n.-i mevhūm 401/3
n.-i mübhem 565/6
n.-i rūḥ-efzādın 688/12
n. sür- 113/8, 322/1,
689/102
n.-ni 393/4, 492/6
n.-de 689/251
n.-din 689/17
n.-si 21/2, 105/5, 368/7,
689/126, 257, 422
n.-sin 326/9
n.-ī 484/4, 686/7
nükte-dān A.F. nükte bilen, zarif
n.-imnı (ḥarābāt-ı ḥarīf-i n.)
364/7
nükte-feşān A.F. nükte saçan
689/316

nükte-pāş A.F. nükte saçan
n.-ımda (kilk-i n.) 595/9
nümū-dār F. görünme, seçilme;
ayrılma; görünen; örnek
637/3, 653/2
n. iyle- 386/5
n.-ımnı 318/3
n.-ı 371/2, 374/5
n.-ıda 102/3
n.-i 646/4
nümüne F. örnek 493/1
nüshat A. yazılı, nüsha, muska
386/2,4
nüvid F. müjde, hayırlı haber
n. bir- 689/378
nüzül A. aşağı inme; konaklama
n. kıl- 58/3

0

oğ çadırın çatısı	209/4, 211/3, 243/1, 244/5,
o.-larıdur 827	333/7, 357/4, 527/1, 627/7,
oğrı hırsız	633/7, 689/11, 689/413
o.-dur 609/6	ok 33/4, 44/2, 66/5, 166/1,
oğrılığ uğurlu, hırsızlık	174/3, 254/4, 327/5, 333/1-6,
97/2	360/2, 361/4, 431/1, 477/6,
oğul çocuk, oğul 381/5,	486/2, 632/4, 643/2, 645/4,
572/6	655/1, 824
o.-dın 463/3	o. u ya 284/6
oğurla- çalmak	o. at- 12/3, 333/1, 2, 4,
o.-r 53/2	617/2
o.-p 564/3	o. çik- 447/4
oğurluk uğurlu 392/4	o. sançıl- 333/1
oğşa- benzemek	o. ur- 297/7
o.-r 23/2, 215/4, 315/2,	o. yağdur - 333/3, 6, 528/2
425/4	o.-nı 211/5, 640/2
o.-dı 315/5	o.-larğa 360/2
o.-madı 515/7	o.-dur 472/1, 811
oğşar benzer	o.-uñ 36/2, 152/3, 204/5,
o.-ı 615/7	420/2, 472/3, 512/2, 535/6,
oğşaş- benzeşmek, benzemek	548/2, 564/3, 576/6, 632/4
o.-ur 9/9	o.-ıñnıñ 486/2
oğşaş benzer	o.-uñnıñ 486/2
o.-ı 345/3	o.-uñnuñ 486/2
oğşat- benzetmek	o.-uñda 117/5
o.-mıñ 254/6	o.-ı 17/2, 77/3,
o.-kay 570/3	79/4, 154/1, 166/1, 278/5,
o. 77/6	332/6, 426/2, 468/3, 645/1,
o.-a almas-min 615/5	661/1, 687/14
ok -da/-de, bızat 14/6,	o.-ın 64/2, 77/1, 193/2,
36/2, 196/4, 199/6,	530/5, 548/5, 574/5

- o.-ını 287/2, 548/3,
562/4
o.-iğa 56/5, 459/5
o.-ıdın 68/3, 152/1, 180/2,
443/2, 538/3, 645/1
o.-ları 70/4, 209/2,
271/6, 571/1, 589/4
o.-ların 320/5
o.-ların 356/3, 505/5
o.-larını 194/5
o.-larıdın 131/5, 671/2
o.-larıdındur 356/7
- oku- okumak
o.-r-min 110/6
o.-r mu 445/5
o. 543/1.-7, 598/7
o.-ğıl 689/134
o.-sam 680/5
o.-rda 436/4
o.-p 125/4
o.-r bolsa 445/6
- ol- olmak (krş.bol.)
o.-ur-min 49/7, 590/3
o.-ur 70/3, 107/4, 117/7,
160/5, 182/2, 234/2,
340/6, 352/2, 388/1,
578/1, 609/4
o.-mas 36/9, 91/6, 121/7,
242/2, 275/7, 303/9,
454/6, 505/1, 532/7,
552/6, 576/11, 599/7,
622/7, 631/2, 652/6,
662/6, 686/8
- o.-mastur 99/7
o.-dım 81/5, 202/6, 389/6
o.-dum 26/3, 51/5, 63/5,
81/5, 202/6, 221/3, 228/5,
247/5, 294/10, 415/6,
504/3, 567/3, 570/1, 642/13
646/1, 648/3, 662/2
o.-madım 458/6
o.-dın 150/9
o.-dun 56/6, 89/7, 150/9,
246/4
o.-dı 7/7, 8/4, 19 /2, 31/5,
36/1, 38/6, 51/7, 90/2,
129/8, 131/4, 145/6, 183/2,
188/5, 210/6, 226/2, 254/6,
267/4, 318/6, 324/6, 420/2,
463/5, 522/8, 528/4, 533/2,
553/3, 574/2, 598/2,6,
604/6, 612/6, 619/8, 628/9,
664/4, 681/99, 688/31,
688/76, 688/89, 688/91,
689/13, 689/211, 722/1,
733/1
o.-madı 29/6, 61/2, 234/4,
303/4, 489/1, 650/1.-7
o.-madı 29/6, 61/2, 234/4,
303/4, 489/1, 650/1.-7
o.-duğ 573/6
o.-dılar 159/8, 670/3, 681/3
o.-mışam 645/4, 689/336
o.-mış-min 465/5, 493/2,
633/2
o.-mış 11/4, 24/3, 25/2,

119/2, 137/3, 271/1.-9,
 373/8, 377/7, 494/7,
 540/6, 606/7, 610/9,
 627/5, 639/6, 679/7,
 687/5
 o.-mıştur 597/3
 o.-mamış 276/1.-7,
 374/5
 o.-mışlar 563/4
 o.-ġa-min 239/5
 o.-maġa-min 592/6
 o.-ġa-sin 697/2
 o.-ġa-biz 210/2
 o.-ġay 1/3, 12/1, 26/9,
 54/5, 80/4, 96/11,
 104/4, 122/8, 202/7,
 211/2, 341/7, 361/6,
 517/4, 520/2, 522/1,
 529/1, 611/1,-11,
 631/5, 633/5, 639/1.-9,
 645/7, 664/7, 667/2,
 670/5-6, 681/21,64,
 689/56, 689/188, 689/202,
 276, 697/2, 724/2
 o.-ġay mu 285/7, 500/1.-7,
 681/71
 o.-maġay 26/3, 547/6,
 704/1,2
 o.-ġın 518/7
 o.-ay 395/7, 417/3
 o. 81/4, 321/6, 423/4,
 444/3, 616/7, 689/135,
 199

o.-ġıl 551/9, 689/208,
 240, 255
 o.-ma 121/9, 544/9, 687/18,
 689/36, 193, 240, 760
 o.-dik 689/69
 o.-sun 21/6, 304/3, 321/1,
 374/8, 504/6, 517/7, 518/3,
 530/7, 550/9, 560/2, 686/2,
 689/67, 100,105, 139, 241,
 440, 457, 701/2, 709/1,
 793, 234/5
 o.-uġ 140/4, 336/7, 433/4
 o.-maġız 148/2, 269/5
 o.-sam 12/6, 58/7, 93/7,
 106/2, 224/5, 345/1, 448/6,
 596/2, 681/37
 o.-saġ 79/4, 183/7, 257/8,
 311/10, 381/6, 416/6,
 425/2, 503/6
 o.-sa 8/2, 13/1, 49/5,
 54/7, 71/6, 73/6, 74/5,
 97/4, 106/7, 117/3, 125/8,
 129/9, 168/5, 171/7, 183/4,
 232/3, 234/1, 279/9, 321/1,
 324/5, 343/1, 385/5, 414/9,
 428/11, 529/1,8, 531/7,
 534/4, 540/3, 547/6, 570/4,
 582/7, 585/1.-7, 587/2,
 618/8, 667/6, 681/24,
 683/7, 12, 687/23, 742
 o.-masa 391/7, 516/2,
 624/2, 671/9, 688/48
 o.-sak 230/4

o.-salar 453/3
 o.-arımını 290/5
 o.-urnı 433/3
 o.-ğan 163/5, 321/7,
 381/5, 500/1, 517/4,
 528/6, 579/2, 595/5,
 618/2, 646/7, 683/17,
 754
 o.-mağan 382/4
 o.-ğanğa 468/2
 o.-ğanda 42/9, 274/5,
 341/6, 495/4, 548/7
 o.-ğanlarğa 504/6
 o.-ğanımdın 184/1
 o.-ğaç 6/2, 295/7,
 344/5, 425/1, 676/5
 o.-mağu 62/5
 o.-ğalı 18/1, 189/1
 o.-mağunça 36/9
 o.-may 93/4, 255/5,
 263/4, 303/8, 322/5,
 328/7, 606/7, 657/1,
 690/5
 o.-mayın 118/3, 161/6, 307/4,
 759
 o.-uban 216/2, 688/28
 o.-ıp 380/5
 o.-up 6/7, 7/1, 9/3, 146/2,
 253/7, 575/1, 578/3, 681/7,
 75,76, 685/8, 688/53,
 689/45, 113, 120, 322,
 333.

o.-masa irdi 623/1
 o.-adur 689/384
 o.-ğun 44/8, 48/7, 106/2
 o.-ğusı 111/7, 307/2,
 378/3
 o.-maydur 3/4.
 o.-up-sin 65/5
 o.-uptur 288/3, 396/4
 o.-mağnı 6/7, 458/5,
 482/10
 o.-mağım 239/5
 o.-mağındın 385/4
 o.-mağı 12/9
 o.-mağıdın 499/3
 o.-mağ 83/5, 107/7, 141/5,
 154/4, 323/2,6, 324/3,
 414/2, 426/1, 428/10, 574/2
 669/7, 688/26, 708/2, 815
 o.-mağnı 6/7, 443/4,
 482/10
 o.-mağğa 5/4
 o.-mağğa 5/4, 376/5, 443/5
 ol o 1/3, 2/5,6, 3/4, 5/5,
 9, 8/8,9, 9/6, 10/1,3,
 20/4, 11/2, 12/1,5, 14/2,
 16/2, 25/3,29/1, 30/1, 31/2
 31/5, 34/4, 51/9, 52/1,2,4,
 53/2.-4, 55/1, 57/5, 58/1,
 77/8, 81/3, 61/2, 64/7,
 67/6, 69/5, 69/1,8, 69/10,
 70/8, 90/4,6, 92/2, 99/2,
 100/2, 104/1, 108/8,

- 109/3, 110/2, 112/3,
 113/1, 115/3, 115/7,
 116/5, 119/4, 120/6,
 122/6, 124/1, 127/1,
 127/5, 129/1,2,5, 130/2,
 131/2, 134/5, 136/4,
 138/9, 139/8, 143/2,3,
 144/2, 145/3, 146/3,
 148/1, 149/1, 151/5,
 157/1, 162/7, 164/4,7
 170/1, 5,7, 172/1,
 177/8, 194/1, 269/5,
 317/5, 322/9, 344/1,
 377/1.-11, 400/5,
 401/1.-7, 414/1, 422/1,
 485/7, 486/2, 495/3,7,
 498/7, 500/1,6, 520/1,2,
 521/3,7, 522/3,-6,8,
 523/3, 524/1, 525/4,
 527/1,5, 529/1,4,6,
 530/2, 531/3,6,
 532/1,2, 533/7, 534/5,
 537/6, 539/3, 540/5,
 541/9, 542/1,5,7,
 543/3, 544/8, 554/1,
 573/3, 574/2, 575/2,
 576/5, 579/3, 580/4,
 582/1, 585/2, 589/1,
 593/1, 595/2, 598/1,
 606/1, 608/7, 611/6,10,
 613/2, 615/1, 616/5,
 620/6, 623/9, 626/1,
 630/2, 634/1,5, 635/4,
 636/1, 637/3, 639/1,
 641/7, 647/4, 649/4, 650/2,
 652/8, 653/5, 654/1, 655/2,
 657/1,7, 658/1, 661/3,
 664/5, 666/3, 7, 667/2,
 668/2,7, 683/3, 686/8,
 688/67, 689/124,128,150,
 160,196, 225, 691/1, 697/2,
 706/1, 767,785, 804,805
 o. dağı 689/129
 o. dem 2/2, 156/1
 o. kadar 282/1
 o. kişi 15/4
 o. kün 15/2, 519/2
 o. nev⁴ 10/5, 108/8, 124/8,
 142/5, 286/1, 707/1
 o. nev⁴dür 125/4
 o. yan 57/9, 82/8, 112/1
 o. yağlığ 704/1
 o.-dur 46/8, 210/1, 373/4,
 490/6, 550/7, 639/7,
 689/413, 697/2, 801
 ol -da/-de, -dır/-dir 8/6,
 121/5, 131/6, 163/3, 262/4,
 681/54, 703/2
 olar (ol'un ç.) onlar (krş. alar)
 70/8, 347/6
 olça o kadar, o miktarda 64/7,
 365/1, 456/7, 477/2, 563/7,
 689/177, 400, 739/4
 olmağılığ/mağlık olma, oluş 42/3

o.-im 681/18
oltağ pençe 376/3
oltur- oturmak
o.-mas 624/6
o.-madın 359/3
o.-dı 63/4
o.-sam 450/7
o. 465/1
o.-mağan 526/2
o.-mağı 526/2
o.-uban 642/2
o.-up 62/2, 657/1,7
o.-upturlar 589/4
olturt- oturtmak
o.-up 688/107
olturuş- yerleşmek, otur-
mak
o.-kunça 359/3
on on 384/1, 689/345,
703/2
o. katla 750
o. sikkiz 221/9
o. sikkiz miş 221/9
o. sikkiz mişidin 409/1
o.-ı 96/5
oñ sağ taraf, ön
o. közin 258/6
oñal- kapamak, gizlemek
o.-ğalı 218/3
o.-may 51/3
op- kapamak, gizlemek
o.-ka-biz 210/2

orda saray, konak
o.-sı 625/7
ordu konak, saray, ordu 84/3,
369/3
o.-sı 625/7
o.-sıda 514/3
ormaş- yerleşmek
o.-ıp 62/7
ornaş- yerleşmek
o.-ıp 62/7
ornat- yerleştirmek, oturtmak
o. 77/1
orta orta
o.-ğa 2/6
o.-ya 2/6
o.-da 2/6
o.-sıda 682/5
ortag ortak
o.-ı 618/6
o.-im 416/5
or(u)n yer 464/1
o. tut- 687/27
o.-ı 313/5, 343/2, 495/4
529/3
o.-ın 432/1
o.-ını 534/6
o.-ığa 209/7, 331/5, 405/9,
434/1, 475/5, 481/2, 523/1,
534/6, 541/1, 593/2
o.-ığa-sin 689/147
o.-ıda 126/5, 485/5, 639/5,
664/3, 689/260, 721/1

ot bitki

- o. u sipend 130/5
- ot ateş 10/1, 24/5, 45/5,
47/2, 122/9, 169/3,
318/3, 411/5, 418/1,
501/5, 505/2, 532/1,
602/1, 618/1, 624/5,
679/8, 688/57, 689/89
- o. çak- 250/1, 416/4
- o. çakıl- 482/5, 593/3
- o. saç- 9/3
- o. sal- 72/3,9, 86/1,
2,9, 100/5, 150/3,7,
181/4, 500/7, 505/6,
520/2, 522/1, 529/3,
580/2, 595/7, 654/4,
684/4, 689/350
- o.- tutaş- 64/1, 86/4,
385/6
- o. tüş- 86/6,7, 100/8,
169/5, 459/5, 537/6,
627/3
- o. ur- 'ateşe ver-→ 80/7,
350/4, 358/2, 567/1
- o. yak- 250/1,7, 257/2,
393/6, 504/2,
- o.-nın 314/3, 550/6,
665/4,
- o.-nı 36/5, 162/4,
195/2, 688/47
- o.-ğa 16/1, 55/3, 99/8,
350/4
- o.-ka 16/1, 55/3, 99/8,
224/4, 350/4, 456/5, 532/1,
542/1, 609/3, 615/1, 626/1,
689/361, 724/2
- o.-da 25/7, 45/7, 215/7,
609/3, 689/3
- o.-dın 168/5, 214/1, 269/1,
384/3, 415/2, 431/2, 520/2,
537/6, 578/4, 724/2
- o.-tın 269/7
- o.-lar 419/1, 553/5, 573/2,
598/3
- o.-larından 269/5
- o.-um 213/6
- o.-un 535/9
- o.-ı 5/10, 17/4, 72/9,83/2
122/5, 6, 125/2, 143/1,
154/5, 166/3, 203/5, 205/7,
244/4, 278/7, 320/6, 394/2,
430/1, 535/9, 549/5, 580/1,
625/5, 627/7, 628/6, 653/7,
654/3, 658/4, 675/6, 686/1,
689/90, 383
- o.-ının 142/3, 380/4, 400/7,
431/7, 452/3, 473/2, 533/5,
610/2
- o.-in 75/4, 204/6, 248/6,
305/6, 339/3, 408/6, 434/5,
512/6, 549/5, 683/18
- o.-ını 71/9

- o.-ıĝa 86/7, 143/7, 213/2,
221/1, 269/7, 275/4, 312/3,
421/11, 521/5, 570/9, 598/6,
609/2, 670/5, 679/6, 684/2,
o.-ıda 7/1, 487/1,
493/1
o.-ıdın 7/3, 9/9, 10/5,
14/4, 68/1, 100/5, 122/3,
7, 143/3, 144/3, 157/2,
178/2, 200/3, 206/3,5,
219/5, 221/1, 289/2,
320/6, 346/2, 427/1,
618/9, 631/1, 684/2,
687/26, 689/361
o.-ıdındur 486/1,
722/1
o.-dur 150/6, 207/7,
377/8, 553/2
o.-tur 377/8, 553/2
otaĝa taç 557/7
otlaş az az; taraf; yan;
mertebe 380/4
o. o. 158/3
otluĝ/luĝ/lık ateşli 86/4,
5, 88/6, 122/2, 138/4,
144/4, 185/2, 189/4,
272/3, 274/3, 364/8,
381/3, 398/2, 411/5,
512/4, 529/2, 542/1,
573/2, 590/7, 620/1,2,
623/8, 627/2, 686/1
otun odun 464/2, 640/1
o. taşı- 350/4
otuz otuz
o. altı 293/7
oy- kazmak, delmek
o.-arĝa 236/5
o.-up 171/2, 579/3
oyĝan- uyanmak
o.-ur 144/7
o.-dım 436/7
o.-dılar 185/3
o.-mış 275/6
o.-masaĝ 566/2
o.-sa 573/3
o.-maĝur 474/6
oyĝat- uyartmak, uyandırmak
o.-ur 44/1, 566/1
o.-salar 393/2
o.-kuçı 634/10
o.-ıp 69/2
o.-küsılardur 566/2
o.-küsıdurlar 566/2
oykat- bkz. oyĝat-
o.-ıp 69/2
oyna- oynamak
o.-dım 448/4
o.-dın 226/7
o.-ĝay 337/6
o.-y 625/1
o.-ĝız 224/6
o.-rĝa 448/4, 369/2
o.-p 622/5
o.-maĝka 625/1

oynat- oynatmak

o.-sağ 11/3

o.-ıp 69/10

oyul- oyulmak

o.-dı 455/1

o.-sa 338/7

o.-up 216/7

oyun oyun 615/2

ö

öç	sönmek	ö.-mediñ 366/6
	ö.-er 408/6	ö. 74/2
	ö.-ti 569/3	ö.-me 237/3
	ö.-miş 155/5	ö.-küçi 737/1
	ö.-mişdür 607/4	öl-
	ö.-se 381/3	ölmek
	ö.-üp 351/3	ö.-er-min 32/4, 50/3,
	ö.-mekde 493/1	204/4, 209/5, 277/5, 316/7,
	ö.-mekte 493/1	470/5, 525/1, 530/2, 573/7,
Öççe y.a. Türkistan'da bir		628/3
yer adı		ö.-men 182/4
serv-i ö. 117/4		ö.-er 182/1-1, 246/7,
öçeş- bahse tutuşmak; düş-		321/2, 559/7, 575/1
manlık etmek		ö.-dim 202/5, 209/4, 312/4
ö.-ip 64/3		ö.-düm 9/8, 95/3, 209/4,
öçür- söndürmek		312/4, 313/3, 390/3, 408/3,
ö.-di 568/8		456/6, 533/5, 561/6, 577/4,
ö. 305/9		589/7, 646/2, 688/12,
ö.-gende 760		709/1
ö.-üp 663/3		ö.-medim 139/4, 313/2
ög- övmek		ö.-dün 280/6
örer-sin 280/7		ö.-di 81/7, 107/7, 1467/1,
ö.-me 551/3		163/7, 222/6, 357/7,
ögedey ö.a. ögedey		403/1, 523/7, 623/9,
689/23		658/3, 664/9
öksü- eksilmek		ö.-dük 30/3
ö.-di 819		ö.-diler 244/5
ö.-gey 535/1		ö.-mişem 575/3
öksük eksik		ö.-miş 100/9, 286/5, 292/2,
artuğ ö. 690/3		424/5
ö.-rek-min 599/1		ö.-ge-min 368/4
öksüt- eksiltmek		ö.-megey-min 558/7
ö.-ür 71/7		ö.-mege-sin 306/6
		ö.-gey 68/1, 525/8

- ö.-megey 21/7
 ö.-ey 401/5, 663/6,
 674/1.-7
 ö.-eyin 231/1
 ö. 401/5
 ö.-sem 12/2, 51/7, 69/5,
 80/4, 81/5, 95/6, 260/2,
 294/5, 401/5, 440/2,
 569/4, 650/7, 664/3, 787
 ö.-mesem 186/1
 ö.-señ 456/7, 593/7
 ö.-se 51/7, 157/7, 195/4,
 349/8, 559/7, 577/7,
 641/7, 674/7
 ö.-er hâletde 37/5, 271/1,
 669/9, 685/4
 ö.-erge 328/4
 ö.-gen 215/3, 313/3, 510/7,
 515/6, 522/4, 568/5
 ö.-gendin 679/5
 ö.-genim 381/4
 ö.-genimni 364/5
 ö.-genimge 460/3
 ö.-genin 368/4
 ö.-genleri 14/2
 ö.-geç 542/7
 ö.-geli 15/7, 218/6,
 689/374
 ö.- güçe 339/4, 558/6
 ö.-günçe 385/2, 627/7
 ö.-megünçe 521/7
 ö.-mey 37/5, 683/10
 ö.-meyin 13/7, 385/7
 ö.-üp 95/3, 117/3, 520/5
 ö.-üp ö.-üp tiril- 823
 ö.-güm 58/4, 202/5, 310/5,
 466/3,5, 474/4, 641/7,
 785
 ö.-gümdür 364/2, 784
 ö.-gün 385/2
 ö.-güsi 309/7, 687/6
 ö.-gü dik irdin 593/7
 ö.-güsidür 540/7
 ö.-edür-min 661/4
 ö.-meydür-min 77/2
 ö.-mek ırmış 476/7
 ö.-üp-min 195/3, 530/2,
 653/4, 656/6, 681/62
 ö.-mek 13/5, 14/2, 48/6,
 63/10, 199/3, 287/3, 449/3,
 504/4, 689/377
 ö.-mekni 182/5, 446/8,
 453/3,
 ö.-mekke 559/4
 ö.-memekke 436/1
 ö.-mekdin 240/4
 ö.-mektin 240/4, 689/379
 ö.-mekçe 460/4
 ö.-mekim 380/1, 568/9,
 627/1
 ö.-mekimni 85/1
 ö.-mekimge 684/5
 ö.-mekimdin 182/3
 ö.-mekimdindür 186/2

- ö.-meki 551 /2, 725/2
 öldür- öldürmek (krş. öltür-)
 ö.-ür 32/2, 94/4, 449/3,
 229/4, 332/3
 ö.-dün 403/7
 ö.-di 298/4,6
 ö.-ey 358/7
 ö. 357/1
 ö.-señ 449/6
 ö.-geli 362/4, 292/4
 ö.-güsi 406/5
 ö.-güsidür 440/6
 ölüm ölüm (krş. ölüm)
 185/6
 ölmeklik ölme 231/1
 ö.-de 473/9
 öltür- öldürmek (krş. öldür-)
 ö.-ür-min 683/9
 ö.-ür-sin 686/20
 ö.-ür 32/2, 51/7,94/4
 101/5, 229/4, 303/3,
 332/3, 449/3, 528/5,
 596/5, 615/2, 635/1,
 687/15, 785, 822
 ö.-medim 427/10
 ö.-dün 403/7, 496/5
 ö.-di 221/4, 261/3,
 299/6, 332/3, 346/1,
 525/5, 569/4, 602/9,
 689/229
 ö.-ey 220/2, 358/7
 ö.-eyin 390/2
 ö. 71/6, 357/1, 608/3
 ö.-gil 433/2
 ö.-ün 350/3, 375/1
 ö.-señ 449/6
 ö.-se 28/4, 79/7, 634/11,
 656/7, 670/7
 ö.-ürde 64/3, 590/2
 ö.-geli 56/4, 362/4, 519/4,
 622/1, 656/1
 ö.-üp 90/4
 ö.-mek 509/3, 660/5
 ö.-gey idi 623/1
 ö.-edür 292/4
 ö.-güm 90/3
 ö.-güsi 406/5, 426/3
 ö.-güsidür 440/6, 633/7
 ö.-üp irdi 673/8
 ö.-mekke 282/3, 447/4
 ö.-mekini 440/2
 ölüğ ölü, cansız 372/8, 382/2,
 390/2, 413/2, 450/2,
 511/2, 536/2, 629/4, 689/258
 ö.-ni 21/2, 646/2
 ö.-ge 98/1, 156/4
 ö.-min 344/3
 ölüm ölüm 26/7, 77/2, 185/6,
 275/11, 287/5, 330/7,
 424/5, 432/5, 568/5,
 589/3, 619/2
 ö.-ge 324/2
 ö.-din 460/3
 ö.-çe 526/2
 öntüç veresi, borç
 ö.-i 630/4

- 'ömr A. ömür, hayat 9/7,
 27/8, 39/7, 69/5,
 100/8, 124/5, 241/7,
 264/7, 313/6, 436/7,
 488/2, 508/6, 521/2,
 536/2, 592/1, 602/4,
 639/7, 647/6, 683/8,
 689/16, 689/83, 115,
 217, 378, 783.
 'ö.-ı e. 20/5, 578/7
 'ö.-i ebeddin 182/7
 'ö.-i cāvidān 33/2
 kaşd-ı 'ö. 488/5
 nakd-i 'ö. 131/4
 'ö.-niñ 132/7
 'ö.-ni 77/5
 'ö.-ğa 33/5, 510/5
 'ö.-din 14/2, 77/2, 411/8,
 566/3, 689/240
 'ö.-ler 275/1, 449/9
 'ö.-im 270/3, 327/6
 'ö.-imni (gül-şen-i 'ö.)
 375/3
 'ö.-imde 336/1
 'ö.-üm 270/3, 327/6,
 519/4, 666/4, 674/6,
 683/21, 819
 'ö.-ümni (gül-şen-i 'ö.)
 375/3
 'ö.-ümni (hırmən-i 'ö.) 601/5
 'ö.-ümğa 529/3
 'ö.-ümde 336/1
 'ö.-ümde (gülşen-i 'ö.)
 689/224
 'ö.-üm-sin 639/7
 'ö.-ümdür 41/2
 'ö.-dür 592/2
 'ö.-iñ (zevrağ-ı 'ö.) 271/7
 'ö.-üñ 416/7, 467/5, 481/10
 'ö.-üñ (zevrağ-ı 'ö.) 271/7
 'ö.-i 27/9, 107/4, 142/6,
 349/8, 476/7, 689/218,
 294, 456, 731/3
 'ö.-iniñ 163/6
 'ö.-in 73/11, 683/22, 723/1
 'ö.-ide 21/7, 144/6
 'ö.-idin 254/8
 'ö.-içe 69/5, 660/5
 'ömr-fersāyī A.F. ömrü azaltma
 610/7
 öp- öpmek
 ö.-tüm 418/4, 514/2, 619/1
 ö.-ti 481/6
 ö.-ke-min 583/5, 601/2
 ö.-key-min 476/1
 ö.-ey 582/5, 583/6
 ö.-eyin 689/449
 ö.-me 219/6
 ö.-mesün 540/5, 540/5
 ö.-sem 47/3
 ö.-erge 583/6
 ö.-keli 273/4
 ö--üben 290/2
 ö.-üp 51/9
 ö.-e alman 476/1
 ö.-mek 115/1, 151/1, 174/1,
 234/1, 327/1, 476/2, 514/4,
 641/1

- ö.-mekke 74/2
 öpmeklik öpme
 ö.-ke 428/4
 ördek ördek
 ö.-leri 609/5
 örge- öğrenmek
 ö.-ür 144/4
 ö.-dim 47/4, 436/1,
 689/216
 ö.-miş 275/2, 340/4
 ö. 79/3, 424/4
 ö.-gen 329/7
 ö.-geli 135/5
 ö.-ür ırmış 816
 ö.-ip-sin 83/5
 ö.-mek 329/7
 örget- öğretmek
 ö.-küçi 347/4
 ö.-ip 69/9
 ö.-küçe 347/4
 ö.-e almas 56/9
 ört ateş
 ö. sal- 72/9
 örte- yakmak
 ö.-r 71/9, 202/2, 219/5,
 305/3, 312/1, 370/6,
 472/4, 500/2, 598/6,
 687/10, 707/2, 779
 ö.-dim 448/7
 ö.-diñ 1/9, 248/6,
 366/4, 580/5, 653/7
 ö.-di 122/6, 307/3,
 352/6, 448/7, 470/7,
 505/4, 573/2, 586/5,
 599/3, 637/3
 ö.-miş 150/4
 ö.-gey 616/2
 ö.-y 202/4
 ö.-me 504/1, 580/1.-7
 ö.-megil 391/5
 ö.-dik 248/6
 ö.-ñiz 224/4
 ö.-señ 529/2
 ö.-se 47/1, 529/2, 563/3,
 654/1
 301/4, 562/1
 ö.-gen 421/7, 686/1, 681/47
 ö.-geli 324/4
 ö.-ben 505/1.-7, 580/2
 ö.-mey 580/1
 ö.-p 32/3, 421/11, 505/5
 ö.-meydür 660/3
 ö.-mek 329/3, 654/3
 ö.-mekke 576/1
 ö.-mekdin 260/8
 ö.-mektin 260/8
 ö.-mekide 234/6
 örtemeklik 505/7
 örten- yanmak
 ö.-ür-min 302/2
 ö.-ür 144/3, 169/1.-7,
 202/1, 305/8
 ö.-dim 436/2, 689/216
 ö.-di 149/6, 423/1, 619/9
 ö.-miş 275/4
 ö. 202/4
 ö.-me 120/2
 ö.-sem 607/5
 ö.-iben 203/4
 ö.-ip 71/1, 431/2

ö.-mey 580/6
 ö.-meyin 419/1
 ö.-mekni 144/4
 ö.-mekdin 192/3
 ö.-mektin 192/3
 ö.-mekdür 516/8
 ö.-mekim 328/5, 426/7
 ösrük sarhoş, mest 30/7,
 32/1, 170/2, 175/2,
 215/5, 226/6, 294/10,
 394/2, 399/4, 459/2,
 470/7, 478/4, 581/2,
 587/1, 626/4, 686/21
 ö.-ler 5/3
 ö.-min 688/79
 ö.-kine 583/4
 ösrüklük/lik sarhoşluk
 280/7
 ö.-de 168/2
 ö.-dür 276/2
 öt- ötmek
 ö.-se bülbül 312/6
 öt- geçmek, aşmak
 ö.-men 460/1
 ö.-er-sin 273/2
 ö.-er 183/4, 241/7,
 353/5, 413/8, 500/6,
 567/6, 587/6, 594/7,
 626/3, 670/8, 689/38
 ö.-mes 503/5
 ö.-tün 663/1
 ö.-di 69/2, 100/8

ö.-ti 26/1, 69/2, 100/8,
 131/1, 172/4, 282/5,
 327/6, 405/7, 411/8, 416/7,
 433/5, 464/6, 544/2, 617/1,
 681/58, 683/8, 688/75,
 689/22, 213, 386
 ö.-tiler 101/9, 131/5
 ö.-miş 304/4, 428/8
 ö.-memiş 486/2
 ö.-key-min 488/1
 ö.-key 485/7, 668/7
 ö. 101/8, 181/3, 246/3, 263/9,
 416/7, 683/15
 ö.-me 672/3
 ö.-kil 85/6, 725/1
 ö.-sün 52/5
 ö.-ün 309/5
 ö.-ünüz 54/6
 ö.-sen 570/1
 ö.-se 62/8, 353/6, 416/4
 ö.-erde 381/6
 ö.-erde 454/5
 ö.-ken 4/5, 152/3, 272/5,
 278/4, 360/1, 421/3, 428/2,
 521/1, 600/6, 634/1, 665/1
 ö.-kenni 551/1
 ö.-kenide 624/3
 ö.-küçi 737/2
 ö.-keç 156/5
 ö.-mey 463/5
 ö.-meyin 161/2
 ö.-üben 436/7

- ö.-ip 62/4
 ö.-üp 1/8, 125/7, 264/7,
 675/4, 739
 ö.-edür 44/5
 ö.-e almas 508/7
 ö.-mekin 39/7, 553/7
 ö.-mekige 254/3
 ö.-mekdedür 22/3
 ö.-mektedür 22/3
 ötken- yaşamak
 ö.-ür 144/5, 156/4
 ötker- geçirmek, aşırmaq
 ö.-ür 592/6
 ö.-di 683/2, 723/1
 ö.-ü 534/3
 ö.-me 474/5
 ö.-se 410/6
 ö.-ip 76/3, 349/8
 ötkün geçen; etkili; okun
 demir yeri 464/6, 500/6
 öy ev 56/2, 188/1,
 264/2, 268/7, 437/6,
 520/6, 529/7, 546/6,
 685/21, 696/2,
 729/2, 750
 aq ö. 'çadır' 625/5,
 671/2
 ö.-ni 504/2, 505/2
 ö.-ge 175/5, 516/1
 ö.-de 339/1, 729/1
 ö.-din 615/3
 ö.-lerni 481/4
 ö.-i 9/5, 140/5, 204/9,
 226/5, 291/1, 381/2,
 508/5, 518/4, 782
 ö.-inin 177/6, 657/2
 ö.-in 56/2, 93/7, 147/3,
 195/5, 207/5, 330/4, 339/2,
 372/9, 486/3, 520/6, 535/5,
 573/2
 ö.-ini 93/6, 466/4, 501/4
 ö.-ige 58/4, 289/3, 548/2,
 689/112
 ö.-ide 58/3, 207/2, 288/3
 ö.-idin 65/3, 69/1, 684/1
 öylen- evlenmek
 ö.-ür yiri 91/5
 öylüg evli
 bir ö. kul 409/1
 öz kendi 4/8, 39/5, 51/6,
 56/7, 79/6, 132/4, 174/4,
 184/2, 242/5, 6, 7, 253/6,
 319/7, 330/2, 421/8, 475/6,
 507/4, 521/6, 534/5, 689/26,
 367, 410, 769
 ö. hālimnı 55/2
 ö. hālimğa 110/7
 ö. hāliğa 43/6
 ö. boynığa 53/5
 qanı ö. boynığa 182/6

ö.-ni 31, 33/5, 44/8,
 57/9, 58/8, 96/5, 100/3,
 103/1, 111/6, 118/6,
 119/2, 161/5, 162/1,
 220/4, 225/4, 244/3,
 252/7, 235/2, 3, 316/5,
 6, 338 3, 362/6, 432/5,
 495/1, 504/7, 506/6,
 518/1, 520/1, 531/1,
 551/9, 565/4, 576/11,
 585/3, 596/7, 601/6,
 636/6, 647/7, 660/9,
 663/6, 681/14, 683/22,
 687/18, 23, 689/31,
 82, 165, 170, 239,
 245, 255, 292, 358, 409,
 690/4, 5
 ö.-ni sal- 416/6
 ö.-din 1/7, 49/1, 104/7,
 170/1, 201/7, 489/8,
 558/6, 552/2, 689/11,
 328, 355
 ö.-din sar- 57/8, 63/8,
 489/8, 518/7, 689/45
 ö.-im 25/6, 119/3,
 681/82
 ö.-imni 22/6, 427/10
 ö.-imge 15/2
 ö.-imdin 113/3, 546/3
 ö.-ün 55/6, 120/4, 149/9
 ö.-üm 25/2, 119/3, 322/7,
 433/7, 434/2, 552/3,
 689/314 413.

ö.-ümni 22/6, 392/4,
 427/10, 591/1, 600/4,
 602/1, 4, 624/1,4, 642/10,
 681/27, 688/98, 689/36
 ö.-ümge 15/2, 436/4,
 688/8
 ö.-ümde 445/4
 ö.-ümdin 38/2, 113/3, 432/2,
 446/1, 474/1
 ö.-ünni 68/6, 73/10, 197/4,
 265/7, 359/4, 569/8, 571/7,
 576/9, 598/8, 672/9,
 689/35, 293
 ö.-inge 1/7
 ö.-ünge 1/7, 120/4, 471/13
 ö.-ünğa 1/7
 ö.-ünge 1/7, 97/3, 477/3,
 592/5, 743
 ö.-i 37/4, 38/2, 204/7,
 282/4, 315/5, 393/1, 681/2,
 683/4, 689/63, 110, 115,
 189, 190/2, 199, 815
 ö.-in 8/4, 64/3, 70/9, 73/6,
 96/7, 105/4, 235/3, 297/2,
 305/3, 319/6, 419/3, 537/5,
 597/6, 600/9,10, 613/5,
 626/1
 ö.-in sal- 26/6
 ö.-in sat- 69/3
 ö.-in ur- 143/7
 ö.-ini 118/3, 258/7, 374/5,
 378/6, 728/2
 ö.-ige 4/8, 59/7, 73/6, 474/7,
 489/5, 600/5, 662/1

ö.-idin 152/1, 257/7,
 340/6, 342/1, 361/2,
 550/9
 ö.-idin bar-413/4
 ö.-idür 14/3, 692/2
 ö.-ünüz 225/2
 ö.-ginesin 583/2
 özge başka, diğer 11/4, 12/1,
 25/5, 27/9, 29/5, 43/2,
 52/2, 69/7, 178/1,
 210/7, 260/8, 270/1-9,
 314/7, 341/1, 390/3,
 403/2, 430/4, 453/3,
 455/6, 460/3, 551/8,
 563/3, 577/2, 578/2,
 594/5, 595/8, 611/9,
 768, 804, 805
 ö.-ge 402/3
 ö.-fer 213/3, 530/4,
 620/7, 663/3, 689/164
 ö.-lerge 332/3, 643/1,
 646/3
 ö.-lerdin 262/1
 ö.-sin 689/441
 ö.-dür 506/5

özgeçe başkaca, farklı olarak
 138/1, 578/1,9.

özlük/lik benlik, kendisi olma
 93/7, 104/7, 151/8,
 158/6, 159/9, 340/6,
 489/8, 505/7

ö.-ni 46/7, 139/9, 153/6,
 376/1, 392/7, 421/11, 452/1
 ö.-ke 91/7
 ö.-din 96/1, 262/6, 303/8,
 307/8, 310/1
 ö.-tin 96/7, 262/6, 303/8,
 307/8, 370/7
 ö.-im 200/6, 322/7, 686/14
 ö.-üm 200/6, 322/7
 ö.-ümdin 49/1, 398/9
 ö.-ün 540/6
 ö.-i 257/8, 316/1
 ö.-in 510/7
 ö.-ün 510/7
 ö.-idin 38/7
 'özü .A. özü 184/4, 527/6
 'ö.-i 287/4, 495/6
 'ö.-in 452/6, 627/7
 'ö.-iğiz 217/7
 ötrük yalan, hile, desise
 ö -kine 583/3
 ötü 6 çizme, edik; müjde 481/6
 ö.-in 481/6

P

- pā-best F. ayağı bağı, hare-
ketsiz; esir 689/390, 425
- pā-būs F. ayak öpen, ayak öpücü
p. it- 260/6
p.-uñ 574/7
p.-iğa 683/17
p.-ıda 574/7
- pā-dāş F. karşılık; mükafat;
ayakdaş, arkadaş, 269/5,
689/401
p.-ıma 575/4
- pādşā F. padişah, (mec.) Tanrı
35/5, 54/5
p.-ğa 35/5
p.-lar 600/10
p.-larğa 600/10
- pādşāliġ/k F. T. padişahlık
684/14
p.-dın 460/1
- pādşāh F. padişah, (mec.)
Tanrı (krş. pādşā)
p.-dın 600/10
p.-ī 193/6
- pāgunde F. atılmış pamuk;
pamuk yumağı
p.-sin 419/2
- pāk F. temiz, saf; kutsal
32/4, 169/5, 226/7,
455/6, 582/2, 664/1,
689/107, 109, 436,
437, 727/1, 798.
- cām-ı p. 689/107
dürr-i p. 522/6, 689/297
gevher-i p. 689/209
kad-i p. 32/3
ıışk-ı p. 325/8
kādir-i p. 689/210
rūh-ı p. 323/5
p. yüz 349/1
p. it- 410/6
p. iyle- 154/5
p. kıl- 400/1, 654/5
p. tut- 349/7
p.-ni 654/5
p.-ler 582/2, 689/53, 65,
209, 210, 738/1
p.-i 713/1
p.-i (tekellüm-i p.)
680/6
p. idi 713/1
p. imiş 256/5
p-min 494/7
- pāk-bāz F. temiz oynayan, (mec.)
sadık aşık; şerefli 226/7
p. bol- 695/1
- pāklik F.T. temizlik, kutsallık
727/1, 795
- pāk-rū F. temiz yüzlü, güzel
yüzlü 240/6
p.-lar 316/5
- pā-māl F. ayak altında kalmış,
çiğnenmiş 623/5

- p. it- 459/1
 p. iyle- 108/4
 p. kıl- 689/178
 p. ol- 689/69
 p.-min 494/2
- pārçe F. ufak, parça 554/9
 pāre F. parça; bölük; para
 144/6, 212/6, 220/5,
 523/1, 579/9, 588/1,
 619/5, 730/1
 p. p. 314/3, 343/4,
 343/7, 398/4, 147
 yüz p. 199/1, 240/2,
 390/4, 629/2, 688/71
 p. iyle- 434/1, 581/4
 p. p. kıl- 251/1
 p.-ler 481/3
 p.-si 21/1
 p.-sin 581/4
 p.-dür 282/7
 p.-ī 620/3
- pārsā F. sofı, dine bağlı olan
 69/2, 82/5, 136/8,
 282/5
- pārsālıę/ķ F.T. sofuluk 164/7
 p.-dın 460/5
- pās F. iç sıkıntısı; bekleme,
 gözetleme; gecenin sekizde
 biri
 p.-ıdın 491/5
- pās-bān F. bekçi, gözcü 42/4
- pās-bānlıę F.T. bekçilik, göz-
 cülük 491/5, 687/22
- pāsuh F. cevap, karşılık 117/3
 paşak ok (krş. başağ) 151/5,
 278/5
- pāy F. ayak
 p.-in (hāk-i p.) 98/3
 p.-i (hāk-ı p.) 665/3
 p.-i (kef-i p.) 610/2
 p.-ığa (kef-i p.) 634/9
- pāyān F. son, akıbet; sınır
 128/5
 p.-ı 75/4, 124/7, 249/2
- pāy-būs F. ayak öpen (krş.
 pā-būs) 611/3
 p.-ın 255/4, 327/1
- pāye F. rütbe, derece; ilmiyenin
 bir rütbesi 276/4, 293/2,
 317/6, 572/4, 689/310
 p. vü destān 393/3
 p.-m 60/3
 p.-siğadur 756
 p.-sidin 689/310
- pāy-endāz F. ayak atan, ayak
 atmış 665/2
- pāy-māl F. çığnemiş (krş. pā-māl)
 271/2, 611/3
 p. it. 665/7
 p. iyle- 384/6, 681/82
 p. ol- 428/10
 p.-idür 201/5

pedīd F. açık, belli, görünür
322/5

pedīdār F. görünen, açık
p. iyle- 676/4
p. ol- 26/3

pehlevān F. pehlivan; yiğit
689/342, 732/1

pehlevānāne F. pehlivanlıkla;
yiğitlikle 689/341

pehlevī F. İran'da İsfahan ile
havalisindeki bölge halkı
689/340

pejmurde F. yırtık, eski,
perişan, dağınık
p. kıl- 681/11

pelās F. kilim, keçe; aba, çul;
hile 194/6, 275/9
p.-in 635/3

penāh F. sığınma; sığınacak yer
523/2, 558/5, 561/6,
689/24
p.-im 458/6, 558/5

p.-in 689/210
pend F. öğüt 120/1, 130/1,
162/4, 227/4, 303/6,
433/4, 510/2, 573/7,
649/3, 689/50, 52,
164, 182

ızhār-ı p. 274/8
şāyeste-i p. 227/6
terk-i p. 399/4

p. ayt- 120/4

p. bir- 18/7, 69/9, 120/2,
204/7, 564/2

p. işit- 60/6, 82/4

p.-ler 504/5, 582/3

p.-lerin 105/1

p.-im 82/4, 89/5, 120/3,
163/3, 224/2, 296/9

p.-in 36/9, 101/5

p.-i 619/3, 640/7

p.-in 89/5, 433/4

p.-iğa 689/164

p.-idür 148/8

p.-inîzdin 227/6

peneh F. sığınma; sığınılacak
yer (krş. penāh) 247/8

per(r) F. kanat 36/8, 149/1,
493/5, 609/3

p.-i kâhım 'saman yaprağı'
244/2

p.-i kâhī 607/5

p. tap- 68/3

bal ü p. 493/5

p. ū bāl 495/3

p.-ğa 609/3

p.-ini 616/2

p.-lerin 620/2

p.-in 541/7

p.-idin 579/9

p.-i 609/2

perçem F. kakül, tepede bırakıl-
lan saç, yele; mızrak 16/3

lūli-i āşūfte p. 245/9
 p.-i 605/4
 perde F. perde, örtü; (mec.)
 namus 210/7
 p.-i cān 495/5
 p.-i cānım 644/4
 p.-i müşkīn 44/6
 p.-i pindārın 372/8
 p.-i nāz 316/3
 p. aç- 540/6
 p.-ni 392/6
 p.-ğa 689/301
 p.-de 170/7
 p.-si 151/8, 248/2,
 618/3, 665/2
 p.-sin 399/2, 422/4,
 617/3
 cān p.sin 488/8
 p.-sidin 551/5, 206/5
 perde-dār F. perdecı 687/23
 perde-dārılığ F.T. hayasızlık
 315/6
 perde-derliğ/lik F.T. hayasız-
 lık (krş. perde-dārılığ)
 315/6
 p.ler it- 45/3
 perend F. nakışsız ipek kumaş;
 ülker; kılıç 130/7
 perestiş F. aşırı sevgi; kul-
 luk, ubudiyet
 p. iyle- 87/2
 pergāle F. parça, pay; yama
 471/3

p. p. 154/2
 p.-ler 143/4
 p.-ni 685/10
 p.-si 188/4, 631/1,2
 p.-idin 426/4, 552/8
 pergār F. pergel; eşya; daire;
 intizam 576/7
 nokta-i p. 229/5
 tokuz p. 283/6
 p.-dur 189/3
 p.-ı 296/4, 374/4
 p.-ı (devr -i p.) 371/8
 p.-ıda 102/7
 perhiz F. sakınmak, kaçınmak;
 hakikat ehlinin yanında
 Allah'tan başka her şeyden
 geçmek
 p. aş 337/5
 p. it- 681/12
 p. iyle- 452/6
 p. kıl- 681/38
 p.-din 492/5
 p.-i 138/5
 perī F.peri, güzel; sevgili
 28/2,4, 31/4, 34/3, 41/3,
 52/1, 63/7, 70/2, 82/8,
 117/2, 134/3, 147/1, 148/1,
 167/3, 178/6, 192/4, 200/2,
 245/2, 260/7, 334/1, 489/10,
 491/3, 496/3, 501/5, 504/5,
 526/5, 546/3, 621/4, 635/4,
 648/3, 648/7, 651/5, 675/9,
 689/364, 699/2, 791, 805,
 826

- p.-niñ 307/5, 609/2, 670/1,
686/19
- p.-ni 112/2, 314/1
- p.-ğa 340/4
- p.-ge 340/4
- p.-din 353/7, 428/3
- p.-ler 248/4
- p.-dür 162/1, 550/1,
635/5
- perī-çihre F. güzel yüzlü;
çok güzel 32/2, 396/1,
664/1, 681/46
- p.-ler 681/34
- p.-ī 681/34
- perī-peyker F. peri suretli;
çok güzel 69/1, 149/4,
238/8, 245/8, 672/2,
683/2
- hūr-ı p. 279/5
- p.-ğa 229/1, 454/2
- p.-ğa (şūh-ı p.) 454/1
- p.-ge 229/1, 283/1,
495/3
- p.-ge (şūh-ı p.) 454/1
- p.-im (hūr-ı p.) 578/5
- perī-ruhsār F. peri yanaklı,
çok güzel 243/3
- p.-ıdın 283/2
- perī-ruhsāre F. peri yanaklı,
çok güzel
- Şūh-ı p. 515/3
- p.-lerdin 357/5
- p.-ī 649/3
- perīşān F. perişan, dağınık
299/1, 334/2, 369/5, 408/2,
429/4, 613/5, 649/1,
651/2, 683/14
- p. bol- 171/5, 536/6,
581/7
- p. it- 628/4
- p. iyle- 36/5, 477/5,
481/5, 581/1
- p. kıl- 609/7
- p. ol- 100/4
- p.-dın 472/5
- p. ise 351/7
- p.-dur 303/2, 520/1
- p.-ım (ṭab^ē-ı p.) 202/7
- p.-ımnı (naẓm-ı p.) 386/6
- perīşan-ḥāl F.A. acınacak halde
bulunan; gamlı
- p.-min 499/1
- perīşanlığ F.T. perişanlık, da-
ğınıklık 202/7, 303/2
- p.-da 688/43
- perīşān-veş F. perişan gibi
688/41
- perī-vār F. peri gibi, çok güzel
681/47
- perī-veş F. peri gibi, çok güzel
12/5, 35/2, 114/1, 222/1,
224/7, 325/7, 584/1,
657/4, 683/11

- p.-ğa 339/9
p.-ka 339/9
p.-din 248/7
p.-lerğa 344/9
p.-im 493/2
perî-zād F. peri çocuğu;
çok güzel 407/5, 650/3
hūr-ı p. 176/7
p.-im 274/1
p.-ımda 200/7
p.-î 274/1, 619/7
perkend F. dağınık; darmadağın;
az az 18/4, 116/3,
345/ , 399/3
p. p. it- 227/1
p. kıl- 59/1
p. p. kıl- 127/3
p.-i 619/5
p.-idür 148/3
perkende F. dağınık 259/1
perrân F. uçan, uçucu
131/5, 580/6
perrende F. uçan, uçucu;
av kuşu; çark gibi
dönerek atılan takla
259/7
pertev F. ışık, parlak; alev
546/2
p. sal- 125/2, 546/1
p.-i 617/7
p.-idin 429/3
pervā(y) F. korku, çekinme
658/7
p.-ı külli 665/6
p. iyle- 394/7, 689/388
p. kıl- 'anla-; vazgeç;
meylet² 442/5, 179
pervāne F. kelebek; ışığın çevre-
sinde dönen küçük kelebek
71/1, 134/2, 143/1, 160/4,
168/4, 169/2, 6, 200/3,
225/4, 219/5, 280/2, 303/6,
323/2, 343/6, 422/3, 539/5,
541/7, 562/1, 570/2,
606/2, 658/2
p.-niñ 172/5
p.-ni 71/9, 219/5, 305/6,
7, 352/6
p.-ğa 120/2
p.-din 493/6, 516/8
p.-ler 111/4, 305/5
p.-ni 580/6
p.-dür 177/1
pervāne-ṭab⁴ F. A pervane tabiatli
302/2
pervāne-vār F. pervane gibi 328/5,
pervāyī F. çekingenlik 610/3
şemme-i p. 65/3
pervaz F. uçma, uçuş
p. iyle 66/5, 302/3
p.-dur 167/3
p.-idur 20/2

perveriş F. besleme, beslenme
585/2

p. iyle- 676/4

p. tap- 219/1, 670/4

p.-in 353/4

pervîz F. üstün; elek; süzgeç;
güzellik 212/6

p.-ni 212/4

pervîz P. Ö.a. İran hükümdarı

Hüsrev'in lakabı 138/7,

160/6, 176/2

tâc-ı P. 408/7

p.-din 492/6

pervîzen F. elek, kalbur

p.-i eflâk 32/6, 138/6

p.-i gül-bîzi 138/6

pes F. Öyleyse, imdi 40/6,

70/2, 174/1, 204/7,

339/7, 364/8, 511/6,

722/2

persend F. beğenme, beğenen

274/4

p. it- (begen-) 669/4

pest F. alçak, aşağı; hafif

sesle söylenen 7/1, 188/5,

688/53, 689/188, 194,

325, 782

p. maqâm 689/312

p. bol- 681/6

p. iyle- 403/5, 563/7

p. kı1- 684/6, 689/27

p. ol- 341/6

pestliĝ F.T. alçaklık, aşağılık

p.-ı 689/190

peşimân F. pişman 299/4

p. bol- 83/5

p.-dın 511/6

p.-dur 136/10

peşimânlıĝ/k F.T. pişmanlık

523/5

peşmîne F. yünden yapıma;

dervişlerin giydiĝi sade,

düz elbise 555/6

peşşe F. sivrisinek 123/4, 489/7,

622/6

pey F. iz, işaret; art, arka

p.-i vaqtınĝa 39/5

pey-â-pey F. bir biri ardınca;

azar azar 593/1, 680/9

peyâm, F. haber

p.-ını 139/6

peydâ F. açıkta, ortada, hazır

37/7, 129/2, 135/6, 223/2,

371/3, 580/2, 686/7

p. bol- 36/2, 37/2, 67/3,

122/1, 133/7, 224/4, 543/4,

683/3, 686/5

p. iyle- 255/2, 338/7, 662/2

p. kı1- 36/1,6

p. ol- 36/1,9

p.-dur 37/4

pey-der-pey F. yavaş yavaş, bir

birinin ardı sıra 625/3

peygām F. haber

p.-ı vaşl 799
 p. it- 689/231
 p. kıll- 142/7
 p.-dadur 142/7
 p.-dın 521/7
 p.-ım 420/5
 p.-ı 660/5
 p.-ını 638/1
 p.-ıda 20/9

peyk F. haberci

p.-i hayāl 395/3,
 689/309
 p.-i şaba 445/2
 p.-i şabānıñ 139/6

peykān F. okun ucundaki

sivri demir, temren
 21/4, 180/2, 196/4,
 287/2, 356/2, 360/2,
 473/2, 513/1, 530/5,
 536/4, 538/3, 548/3,
 587/5, 640/2, 645/1
 cevher-i p. 131/5
 lem'a-i p. 152/3
 p. kıll- 56/5
 p.-ğa 459/5
 p.-da 535/6
 p.-dın 287/2, 472/3
 p.-dın (nevķ-ı p.)
 485/5
 p.-dur 377/9, 811
 p.-ımğa 88/6, 267/6

p.-ıñ 214/4, 394/3

p.-ıñnı 419/5

p.-ı 367/4, 564/3

p.-ını 182/4

p.-ıda 223/6

p.-ıdın 480/2, 486/2,
 487/1, 646/2

p.-ıdın (lem'a-i p.) 459/5

p.-larıñ 23/2, 398/3, 473/1

p.-larıñnıñ (cevher-i p.)
 456/1

p.-ları 576/6

p.-ların 520/4

p.-larıdur 431/1

peyker F. yüz

p.-i Mecnūn mişāl 579/1

p.-imni 51/5, 565/1

p.-im 11/4, 431/1,2

p.-imğa 521/4

p.-imge 521/4

p.-i 2/1/5, 612/2, 677/6,
 689/360

p.-in 676/1

p.-idür 550/8

peymān F. yemin 453/6, 580/7,
 687/13

p.-nı buz- 453/6

p.-ımğa 88/7

p.-ıdın 177/3

peymāne F. büyük kadeh 65/7,
 134/7, 280/7, 302/8, 347/3,
 402/6, 473/8, 681/33,
 689/393, 426

p.-ni 267/8
 p.-ğa (vālih-i p.) 120/5
 p.-din 516/2
 p.-dür 177/7
 p.-ī 681/39
 peymān-şiken F. yemin
 bozan
 büt-i p. 593/4
 peyvend F. ulaşma, varma;
 bağ; tabi 127/2, 345/5,
 557/3, 689/164, 222
 p. bol- 18/1
 p. it- 227/1
 p. iyle- 116/1
 p. kıl- 59/1, 399/2,
 619/8
 p.-i 619/9
 p.-idür 148/6
 peyvest F. ulaşma, kavuşma
 613/7
 p. kıl- 689/170
 peyveste F. ulaşmış, bitişik;
 daima 160/5, 272/1
 p. bol- 337/3
 pīç F. büklüm, kıvrım
 102/1, 289/7, 370/1,
 609/2, 674/2, 688/10,
 689/230
 p. ü ham 211/2, 565/1
 p. ü hamın 469/2
 p. ü t̄āb 'sıkıntılı, endişe,'
 43/6, 540/1
 p. ü t̄ābı 163/1

p. ü t̄ābı 441/1
 t̄āb u p. ur- 646/5
 p.-lerdür 102/6
 p.-iñ 342/2
 p.-i 102/2
 p.-idin 12/7
 pīl F. til
 p.-çe 689/345
 pīl-efken F. fil yıkan 489/7
 pindār F. sanma, bōbürlenme 291/6
 p.-iñ (perde-i p.) 372/8
 pinhān F. gizli 3/1, 50/3, 128/2,
 131/2, 174/1, 196/7, 229/9,
 338/2, 455/7, 456/1, 505/2,
 530/2, 536/3, 580/2, 645/2,
 648/3, 651/1
 dağ-ı p. 179/6
 kām-ı p. 115/2
 nāle-i p. 231/3
 p. iyle- 338/5, 339/1, 360/4,
 419/3, 477/9, 581/6
 p. kal- 95/4
 p. kıl- 56/3, 398/2
 p. ol- 425/2
 p.-ğa 115/2
 p.-dur 136/6, 377/3, 635/4,
 669/3
 p.-im (derd-i p.) 361/6
 p.-im (sırr-ı p.) 89/3
 p.-imğa (dāğ-ı p.) 261/5,
 655/2
 p.-imğa (derd-i p.) 669/3
 p.-imğa (nakd-i p.) 88/4

- p.-ımğa (vākıf-ı esrār-ı p.)
85/3
- p.-ımdur (dāğ-ı p.)
401/3
- p.-ı 668/3
- p.-ıda 223/5
- pinhānī F. gizlilik 662/9
- dāğ-ı 'ışk-ı p. 662/9
- pīr F. ihtiyar, yaşlı;
tarikat kurucusu
490/6, 689/197
- p.-i 'aql 503/4
- p.-i deyr 14/7, 16/3,
33/6, 73/10, 233/7,
387/6, 544/7, 642/1,
644/6, 681/55
- p.-i deyrğa 681/15
- p.-i deyrdin 30/6
- p.-i ḥarābātka 682/5
- p.-i irşād 689/329
- p.-i kāmīl 361/7
- p.-i Ken'an'ğa 'Hz. Yakup'
95/1
- p.-i mey-kede 616/6
- p.-i meyḥāne 59/7,
604/5
- p.-i muğan 23/7, 681/4
- p.-i tarīk 322/1
- p.-i tarīkat 614/6
- p.-iñ 689/198
- p.-iniñ 191/7, 289/6,
567/6, 623/1
- p.-i 61/7, 82/3, 110/8,
119/6, 162/6, 185/7, 215/8,
427/6, 497/6, 527/7, 639/9,
681/23, 89, 683/17, 688/35,
104
- p.-ini 139/9
- p.-iğa 133/6, 166/6, 204/8,
327/8, 362/6, 422/6, 592/6,
688/89
- p.-idin 55/6, 650/7
- Pīr-i Mu'ammāyī F. ö.a. Pir-i
Muammayī 689/419
- pīrāhen F. gömlek 634/6
- p.-im 424/3
- p.-i 256/4
- pīrāye F. süs 572/1,9
- piste F. fıstık
- p.-i kañdı 619/1
- pīşe F. sanat, meslek; iş; huy
136/3, 117/2
- piyāle F. kadeh 10/1, 349/5
- dürd-i p. 30/5
- p.-ler 778
- pūd F. dokumada enlemesine atllar
atki
- p.-um 418/2
- p.-ı 632/5
- pul para
- p.-dın 463/5

- p̄lād F. polat, çelik
 189/1, 439/5, 650/5
 p.-ıdın 490/4
- p̄ye F. seğırtme, koşma 76/5,
 94/5, 482/5
 p. kı1- 201/8, 376/2,
 728/3
 p. ur- 553/1
 p.-de 532/4
 p.-din 60/4
 p.-mdin (deşt-i p.)
 570/6
 p.-siğa 306/4
 p.-side 324/6
 p.-sidin 324/6
- p̄yeliğ F.T. seğırtme
 p.-lar 171/4
- p̄yende F. koşucu 265/6
- p̄l F. köprü 381/6
- p̄r-ç̄n F. çok bükülmüş
 292/5
 p. müdür (sünbül-i p.)
 205/1
- p̄r-ğam F. çok kıvrık
 p.-ğa (turre-i p.) 86/5
- p̄r-suz F. çok yanık; fazla
 yakıcı 689/90
- p̄r-tāb F. çok kıvrık
 sünbül-i p. 578/4
 p.-iğa (sünbül-i p.) 156/2
- p̄ştībān F. dayanak; yardımcı
 serv-i p. 508/5

R

- Rab(b) A. Allah 260/7,
293/6, 478/7, 491/1,
497/1, 532/5, 590/5
yā R. 'Allah'ım' 49/4,
151/3, 161/1, 191/7,
411/10, 427/9, 500/1,
688/9, 689/14
R.-ın 478/7
- rabbenā A. Rabbimiz 93/7
- rāci^c A. geri gelen, dönen
r. iyle- 307/6
r. ol- 615/4
- rāciḥ A. üstün tutulan, ter-
cih edilen 105/3
- ra^cd A. gök gürlemesi 39/4,
76/5, 522/1
r.-çadur 231/3
- rağbet I. istek, kabul edilme
r.-im 411/5
r.-i 689/9
- rāgib A. istekli, isteyen,
rağbet eden 149/1
r.-ı sohbet 91/2
- rağm A. zıddına davranma,
körlük ve nispet
r.-ığa 252/7
- rāh A. şarap 467/6
delīl-i r.-ı şafaḳ-reng
479/4
r.-ı gül-fām 689/86
- r.-ı güvārā hazmı kolay şarap
689/106
r.-ı reyḥāni 668/6
r. iç- 268/4
r.-ı 689/186
- rāh F. yol, usul
hāk-i r. 30/5, 574/1
r.-ım (dām-ı r.) 458/4
r.-ın (hādi-yi r.) 689/210
- rāhat A. rahat, gönül rahatlığı
361/5, 426/6, 467/6
- rāhib A. papaz
r.-ığa 7/3
- rahm I. esirgeme, koruma 138/5,
212/3, 377/4, 378/4, 439/2,
454/1,7, 618/6
r. it- 12/6, 57/9, 89/9, 101/4,
181/5, 305/4, 316/7, 317/7,
375/1, 454/2, 466/3, 499/4,
535/8, 557/5, 569/1, 608/4,
674/3, 797
r. iyle- 5/6, 224/1, 454/5,
499/2,4, 581/2
r. kıl- 5/8, 9/1, 10/5, 72/2,
151/6, 189/5, 216/4, 248/1,
328/2, 454/4
r.-ı 242/4, 454/3
- rahmāni A. Allah'dan gelen ve
hayırlı olan 293/3

rahmet A. rahmet, acıma
 esirgeme 249/7, 378/4,
 438/4, 572/6, 600/9
 āyet-i r. 119/1
 bahr-ir 605/2
 ebr-i r. 554/6
 r.-i cāvīd 42/5
 r.-din 532/3
 r.-im (ümīd-i r.)
 411/11
 r.-idin 376/6, 689/32

rahm-gāh A.F. merhamet edilen
 yer
 r.-ı 283/1

rahne F. yarık, yırtık, gedik,
 zarar, bozukluk
 r.-ğa 650/1
 r.-ler 228/3, 548/2
 r.-sidin 403/4

rāh-rev F. yolcu
 r.-i germ 489/6

rahş F. gösterişli, güzel at
 265/6, 487/4
 r.-ı cihān-peymāynı 658/3
 r. sür- 32/5, 221/4, 395/3
 r.-ın 111/6, 171/5, 271/2,
 391/6, 605/4
 r.-ı 154/6, 232/4, 448/4,
 529/1, 625/2
 r.-ının 236/4, 476/2
 r.-ın 452/7, 487/2, 607/1,
 610/5

r.-ını 19/2

r.-ığa 3/9

r.-ıdın 552/8

rahşān F. parlak 429/3, 689/152
 hurşid-i r. 179/1
 r.-dın (hurşid-i r.) 485/1
 r.-ı (hurşid-i r.) 675/2
 r.-dur mu (hurşid-i r.)
 376/1

rahşende F. parıldayan
 ahter-i r. 689/97

raht F. at takımı, yol levazımı
 r. bağla- 552/8
 r.-ın 103/6
 r.-ıdın 552/8

ra'ıyyet A. bir hükümdar idaresi
 altında bulunan ve vergi
 veren halk, sürü
 r.ğa 109/6
 r.-ka 109/6

rakam A. yazı yazma

r. bol- 689/405

r. çik- 30/7

r. it- 689/274, 433

r. iyle- 61/1, 121/3,
 415/7, 445/1

r. kıl- 441/3, 690/1

r. sür- 288/2

r. tap- 105/1

r.-ın 46/8, 689/268, 274

r.-ı 268/7, 689/315

r.-ın 469/1

- r.-dur 544/1
 rākī A. büyücü 134/3
 rakīb A. vrakip 109/4, 120/6,
 133/5, 157/7, 159/5,
 194/2, 215/5, 286/1,
 385/3, 523/2, 533/3,
 592/1, 598/9, 655/3,
 681/72, 687/6
 r.-i tîre-manzar 11/2
 r.-dın 340/4
 r.-lerğa 540/4
 r.-lerin 186/7
 r.-in 250/3, 275/5
 r.-in (naşib-i r.) 681/73
 r.-i 592/4
 r.-iğa 103/3
 r.-idin 28/4
 rākib A. binici, süvari 682/1
 r. bol- 58/3
 rakķaş A. oyuncu, köçek 288/3
 rām F. boyun eğen, itaat eden
 377/7, 465/5
 r. iyle- 465/5
 r. ol- 366/5
 r.-ım 420/4
 ra^cnā A. güzel, hoş 39/2,
 57/1, 67/1, 149/4,
 271/6, 357/2, 363/3,
 683/1, 683/5
 gül-i r. 238/3, 310/2,
 591/2
 kām̄et-i r. 658/5
 serv-i r. 191/2
 tāvūs-ı r. 550/4
 r.-da (gül-i r.) 477/9
 r.-dın (nahl-i kad-i r.)
 688/13
 r.-sı (kad-i r.) 114/5,
 261/5
 r.sın (serv-i r.) 477/9
 r.-sıdın (gül-i r.)
 383/1, 488/6
 r. esıdın (kām̄et-i r.)
 446/4
 r.-larığa 208/3
 ra^cnālīg/ķ A.T. güzellik 83/4,
 143/2
 r.-da 201/2
 rāsiḥ A. sağlam, çok bilgili
 r. it- 293/6
 rāst F. doğru, sağ, inatçı,
 Türk müziğinde bir makam
 39/9, 122/8, 232/5,
 381/3, 641/2, 667/2
 r. bol- 21/5
 r.-lar 232/4
 r.-ların 219/7
 r.-larğa 232/2
 r.-dur 232/2
 rastlīg F. doğruluk 537/7
 r.-dur 232/2
 rāst-rev F. doğru giden
 r.-ler 102/8
 rāvī A. rivayet eden, anlatan
 200/3, 234/1

- ravza A. çiçek bahçesi, cennet bahçesi 470/4, 677/6
 r.-i cennet 689/335
 r.-i dārū's-selām 446/2
 r.-i huld 555/3, 689/140
 r.-i rızvān 3/3, 246/2
 r.-i rızvānı 317/1
 r.-i rızvān'da 535/4
 r.-nın 539/2
 r.-nı 546/6
 r.-ğa (sebze-i r.) 78/2
 r.-ğa (ehl-i r.) 7/4
 r.-da 57/2
 r.-sı 389/1
 r.-sıda 710/1
- rāy F. Hint hükümdarı, raca
 r.-ı Hind 658/6
 tābī' i r. 689/8
- rāy A. (re'y) görüş, fikir
 475/6
 r.-ın 294/7
 r.-ı 129/8
- rāy-gān F. bedava, karşılıksız 33/7
 nakd-i r. 103/1
- rāz F. sır 338/6, 689/365, 759
 r.-ı ışık 214/4, 397/2
- ehl-i r. 214/4, 219/1, 226/3
 mahrem-i r.-ı harem 687/19
 mahrem-i r.-ı nihānım-sin 357/3
 perde-i r. 316/3
 r.-da 689/354
 r.-ımın 338/1
 r.-ıga 42/3, 689/287
- rāz-dār F. sır tutan, sır bilen, sırdaş 687/20
 r.-ım 681/57
- rāze A. gizli, mahrem, esrarlı 520/6
- rāzık A. rızık veren, Allah 43/3
- rāzī A. rıza gösteren, kabul eden
 r. bol- 618/6
 r. ol- 202/6 421/8, 553/9
 r.-min 53/2, 468/4, 520/6, 643/4
 r. irmes-min 227/1
- re'āyā A. (ra'iyye'nin ç.) bir hükümdarın idaresi altında bulunan ve vergi veren halk, bütün halk 4/6
- red(d) A. kabul etmeme, inkâr etme 3/8, 124/1, 250/6, 445/6

r. iyle- 3/7
 r. kıl- 132/4, 357/5
 ref^c A. yüceltme, kaldırma,
 hükümsüz bırakma
 r.-i hicāb 63/7
 r.-i mecnūn 139/9
 r.-i sevdā iste 34/3
 r. it- 62/8, 110/9,
 184/3, 295/7, 479/1
 r. iyle- 673/8
 r. ol- 671/9
 r.-iğa 681/54
 refi^c A. yüksek, yüce
 306/2, 689/47
 refik^c A. arkadaş, yol arkadaşı
 82/6, 170/3, 217/2,
 322/4, 346/7, 405/4,
 415/3, 490/6, 496/6,
 498/3, 516/7, 533/6,
 536/5, 557/8, 569/3,
 620/6, 647/5, 650/3,
 657/7, 679/7, 687/17,
 689/184, 223, 330, 763,
 765
 r.-i cānı 689/185
 iy r. 60/9
 r. tap- 56/8
 r.-lar 54/6, 161/4
 r.-ımdur 239/3
 r.-iğ 689/184

reftār F. gidiş, salınarak
 yürüyüş 232/2, 584/2
 r.-ğa 553/3, 601/4
 r.-iğ 257/1, 358/3, 644/7
 r.-ı 259/3
 reg F. damar
 r.-ler 582/1
 r.-lerdin 542/4
 r.-lerim 204/3
 reh F. yol (krş. rāh)
 r.-i fenā 2/4
 hāk-i r. 553/1
 r.-in (hāk-i r.) 32/5
 r.-in (tıfl-ı r.) 1/4
 r.-in (hāk-i r.) 611/11
 reh-ber F. yol gösterici,
 kılavuz
 r.-im 431/6
 r.-iğ 607/7
 r.-i 621/1
 Reh-ber F. ö.a. Rehber 689/438
 reh-güzer F. geçit, geçecek yol
 r.-imdin 471/4
 rehn Z. rehin 148/6
 r. al- 236/1
 r. kıl- 498/8, 681/86
 r. ol- 38/6, 220/5, 681/44
 r.-i 83/1, 560/7, 681/5
 reh-neverd F. yolcu, yola çıkan
 r.-iğ 351/1

reh-nümāy F. yol gösteren kılavuz
 196/4
 r.-ol 391/7
 r.-ā 4/1
 reh-nümün F. yol gösteren, kılavuz
 r.-ı 501/3
 reş-nümünluk F.T. kılavuzluk
 325/3
 reh-rev F. yolcu (krş. rāhrev)
 503/6
 r.-ler 727/1
 reh-zen F. yol kesen 489/3
 rek'at A. namazda bir kıyam,
 bir rükû ve iki sücuddan
 ibaret hareket 126/6
 rem F. ürkme, titreme
 r. bir- 428/5
 r. kıl- 31/1, 57/4
 r. yî- 638/4
 remān F. sürü 465/5
 remed A. göz ağrısı 280/4
 remide F. ürkmüş, korkmuş
 626/4
 r. ol- 377/7, 465/5
 r.-ğa (min-i r.) 113/3
 remz A. işaret, kapalı bi-
 çimde anlatma, işaretle
 anlatma
 r. sür- 512/8
 r.-i 428/9
 r.-ini 2/4
 renc F. ağrı, eziyet, sıkıntı
 48/7, 175/5, 210/6,

284/1, 408/7, 498/6,
 569/8, 616/7, 681/52,
 683/14, 685/19, 688/8
 r.-i humār 664/7, 688/87,
 100
 r.-i ışkımnı 222/4
 hūn-ābe-i r. 247/4
 r. tart- 752
 r.-din 687/21
 r.-im 224/4, 596/5,
 689/3/5
 r.-in 320/5, 433/6
 r.-i 47/5, 452/6
 r.-inin 163/5
 r.-ini 681/22
 r.-idin 296/6, 709/1
 rence F. sıkıntılı, hasta, ağrı
 üzüntü 276/3, 456/4,
 661/4
 r. bol- 633/4
 renc-keş F. eza, cefa çeken,
 ağrı çeken 752
 rencūr F. sıkıntılı, incinmiş,
 rahatsız 688/93
 r.-ı gam 687/17
 r. bol- 606/4
 r. ol- 290/5
 reng F. renk 301/2, 386/3,
 579/3, 678/3
 r.-i aşfar 664/5
 r.-i garīb 689/59
 r.-i hazān 485/8
 r.-i hüseyñi 689/58

- r.-i reyāhīn 738/2
 heft r. 114/6
 r. it- 136/2
 r. tut- 591/5
 r.-i 2/3, 20/7, 221/6,
 238/4, 273/5, 309/3,
 345/4, 486/1, 529/8,
 611/7, 613/1, 621/1,
 689/3, 43, 64
 r.-in 145/2
 r.-ini 21/4, 96/3,
 138/2
 r.- idin 221/7, 308/6,
 404/7, 477/7
 r.-idür 164/7
 r.-i (la^cl-i r.) 138/2
 rengīn F. renklī, süslü,
 güzel 149/1, 181/2,
 230/7, 292/1, 298/3,
 455/5, 564/1, 613/2,
 639/5,6, 689/126
 bāde-i r. 689/133
 la^cl-i r. 19/3
 sey1-i r. 554/2
 r. bulut 140/3
 r. iyle- 401/4
 re's A. baş, başkan, başlan-
 gıç
 ūkde-i r. 686/18
 resā F. erişen, ulaşan
 689/99
 resen F. ip, urgan 372/4,
 468/4
 r.-i 92/5
 r.-in 470/1, 656/1
- r. mü 38/5
 r.-i zülfedīn 396/3
 resm A. eser, iz, âdet, tavır,
 tören, resim, suret 160/5,
 341/8
 r.-i fenā 215/8
 r.-i muṣḥaf 324/3
 hoş r. 255/2
 r. it- 4/4
 r. iyle- 96/6
 r.-dür 42/5, 215/5
 r. imestür 103/5
 r.-i 103/7, 113/6
 r.-i durur 795
 r.-idür 686/12
 r.-in 346/6, 379/6, 454/4
 516/3
 r.-ini 293/1, 363/2,
 387/8, 478/6
 Resūl A. Hz. Muhammed, peygamber
 elçi 181/6, 306/6
 Resūla'llāh A. Hz. Muhammed
 690/6
 reṣḥa A. sızıntı, damla, terlem
 r. sal- 681/76
 r.-ī 611/7
 reṣk F. kıskanma, hasret
 78/2, 459/1, 472/4,
 669/5
 r.-i cennet 263/6
 r. okı 589/5
 r. bol- 193/4
 r.-din 48/3, 178/6, 235/3
 416/2, 423/1, 565/5,
 580/2, 590/3, 622/2

- r.-i 596/6, 6893/7
r.-idin 52/1, 86/68,
440/6, 481/6, 579/7
r.-idindür 344/4
revā F. uygun, yerinde,
yakışır 71/6, 684/12
r. kıl- 327/2, 330/2,
422/4
r. kör- 30/2, 657/6
r.-dın (kām-ı r.) 689/118
revān F. yürüyen, giden, akan,
ruh 133/5, 165/3, 517/5,
673/2-8, 689/208
r. bol- 617/4
nakd-i r. 33/3
serv-i r. 100/4
r. iyle- 146/6, 397/3
r. kıl- 49/6, 133/5
r.-dur 395/2
r.-ım (serv-i r.) 442/1
r.-ımın (serv-i r.) 364/1
r.-ımdın 175/5
r.-ım-sin (serv-i r.)
357/2
r.-ın (serv-i r.) 660/4
r.-ın mu (eşk-i r.) 507/7
revān-āsā F. ruh, can gibi
261/5
revān-baḥş F. can bağışlayıcı,
canlandırıcı 167/1
revāne F. giden, yürüyen 682/4
r. bol- 559/1
r. iyle- 451/1
revānī F. raġbetli, değerli
r. 652/8
revh A. gönül rahatlığı,
rahmet 395/2
r.-i insānī 670/1
revh-güster A.F. merha-
met yayan 689/63
revnak A. parlaklık, güzellik,
tazelik, süs 607/2
r. durur 729/1
revzen F. pencere 155/2
r. bol- 529/7
r. r. bol- 424/1
r. iyle- 443/2
r.-din 278/2
r.-im 424/1
revzene A. pencere
r.-din 324/6
reyāhīn A. (reyhān'ın ç.)
fesleġenler 351/5, 372/4
reyhān A. feslegen 246/3
r.-ı bahārıdın 543/5
r.-dın 208/1
reyhānī A. fesleġen renginde
689/86
rāh-ı r. 668/6
rez F. asma, baġ kütüġü
r. kızıl 'şarap' 77/7
r. kızının 470/6
r. kızın 373/7
r. kızını 59/7
r. suydın 494/6
rezālet A. arsızlık, maskaralık,
alçaklık 8/5
rihlet A. göç
r. iç- 22/6

- ritl A. büyük kadeh
r.-ı girān 229/7
- rızā A. razı olma, memnunluk, istek 319/2
ʿayn-ı r. 258/6
r.-sın 490/2
- rızk A. azık, yiyecek, nimet
551/7, 689/347
r.-ın 743
- riżvan A. cennet'in kapıcısı, olan büyük melek 325/8
bāğ-ı r. Cennet 477/4
ravza-i r. Cennet 246/2
r.-nı (ravza-i r.) 317/1
r.-da (ravza-i r.) 535/4
r.-dın (huld-i r.) 52/3
- riʿāyet A. saygı, ağırlama, gözetme 109/6
r. iyle- 102/5, 306/7
- ribāt A. tekke, kervansaray
295/5, 489/1
r.-ın (iski r.) 489/1
- ricʿat A. geri dönme, geri-
leme
r.-im 681/94
- ridā A. hırka, dervişlerin omuzlarınaattıkları post, örtü
r.-nı 577/6
r.-sı 220/5
r.-sın 630/6
- rifʿat A. yükseklik, yücelik
96/9, 464/4, 642/5,
689/191
r.-ın 130/6
r.-i 689/190, 310
r.-i (tāc-ı r.) 679/4
r.-in 85/2
- rikāb A. üzengi, huzun 481/6,
540/5
r.-ınğa 674/5
r.-ında 96/4
r.-dın 481/6
- rikkat A. incelik, yufkalık,
merhamet
r. iyle- 323/7
- rind F. dünya işlerini hor gören kimse, kalender
82/6, 337/6, 681/41
r. -i ʿāciz 688/108
r.-i ʿārif 71/7
r.-i dūrd-āşāmı 660/6
r.-i harābāt 207/6
r.-i harābatī 83/2
r.-i Şirāz 707/3
r.-ler 35/8, 82/7, 184/5
217/8, 688/2-103, 689/323-
448
r.-lerni 165/9
- rindī F. rindlik, kalenderlik
301/2, 611/10
- rindlık/ğ F.T. kalenderlik
215/8

- r.-dın 665/5
risālet A. elçilik, peygamber-
lik
ehl-i r. 300/2
r.-in 7/3
r.-i 139/6
riş F. yara, yaralı; sakal;
kıl; telek 258/1
r. kıl- 522/3
r. ol- 644/4
r.-ğa 258/2
r.-ka 258/2
r.-dur 278/4
rişte F. ıplık, ılgı ;
62/5, 495/7, 667/6
r.-i cān 76/1, 505/1,
555/5
r.-i cān 414/4
r.-i cānnı 45/3
r.-i devrānga 243/7
r.-i dūr 157/3
r.-i hicrāndın 208/6
r. (igirdi r.-i na^ctin)
96/11
r.-i imānıma 589/6
r.-i kurb 642/10
r.-i la^clin 318/4
r.-i nağmeḡā 640/6
r.-i ümmīdni 220/7
r.-i zūnnār 38/5, 642/4
r.-i zūnnārğa 571/3
r.-i zūlfün 271/4, 651/3
r.-ni 465/1
r.-ğa 371/5
r.-din 718/2
r.-si 18/1, 64/9, 148/4,
275/7, 570/9, 632/5
r.-sin 451/5, 619/8,
718/771
r.-sin (cān r.) 156/2,
421/5
r.-siğa 304/3, 464/9,
718/2
r.-sidin 343/1, 426/6
riv F. hile
r. ü riyādur 166/6
rivāyet A. rivayet, söylenti,
anlatma 109/3, 396/7
riyā A. iki yüzlülük 55/6,
164/6, 301/6, 310/3,
376/1, 681/69
ehl-i r. 6/8
mahz-ı r. 376/5
terk-i r. 120/4
zerk u r. 393/7
r.-ğa 83/5
r.-ğa (ehl-i r.) 35/8
r.-dın 327/8
r.-sıdın 656/6
r.-dur 166/6
riyā-çeş A.F. riyakar, iki
yüzlü
nüş-ı r. 268/6

- riyāsız A.T. özü sözü bir
olma 319/4
- riyāyī A. riyakârlık, iki yüz-
lülük 162/5, 446/3,
681/29, 751
zühd-i r. 28/7, 365/6,
449/8
r. kerāmât 681/68
r.-ğa (şeyh-i r.) 688/7
- riyāz A. (ravza'nın ç.)
bahçeler
r.-ının 605/3
riyāzet A. kanaatla yaşa-
ma, nefsi kırma 307/7,
341/7, 688/8
r. taşı 74/6
r. iyle- 97/3
r.-de 546/6
- riyāzetsiz A.T. kanaatsiz
241/3
- rīze F. döküntü, kırıntı,
ufak parça 457/2,
618/8
rū-be-rū F. yüz yüze
r. kıl- 186/2
r. kil- 57/3
r.-min 539/2
- rū-ber-rū/rūr F. yüz yüze
r. bol- 420/3
- rūd F. ırmak 198/5
- ruh F. yanak, yüz santraç
taşlarından birinin adı
117/7, 295/3
- r.-ı gül-fāmını 638/3
r.-ın 468/7
r.-ıdın (şem*â*-i r.) 437/6
- rūh A. can, nefes, sevgili
12/2, 20/7, 167/1, 169/5,
261/5, 478/5, 484/8,
521/4, 601/3, 689/85
r.-ı dimāğını 268/1
r.-ı muşavver 106/6
r.-ı nātika 348/2
r.-ı pāk 323/5
r.-ı tūtīsın 584/1
r.-i yāfiş 689/171
ārām-ı r. 37/3
gīzā-yı r. 387/5
r. ile 689/114
r. u revānımdan 175/5
r. bir- 246/5
r.-nın kuvveti 689/72
r.nı 293/1
r.-ğa 195/4, 293/4, 689/4
r.-dın 689/283
r.-largā 594/3
r.-ım 151/4
r.-um 151/4
r.-um (būlbūl-i r.) 541/1
r.-uma 291/1, 350/9,
688/13
r.-uğadur 531/3
r.-ı 96/5, 399/6, 689/53
r.-in 12/2
r.-ını 689/262, 266, 272
r.iğa 509/6, 689/326

- r.-idin 689/338
r. imes idi 2/2
R.-u'l-emînniñ 'Cebârâ'il'
613/5
R.-u'l-Kudüs 'Cebârâ'il'
167/1
nefha-i R.-u'l-Kudüs
446/2
r.-u'llâh 'Hz. İsa' 21/2,
383/6
'İsî-yi R.-u'llâh 605/6
r.-u'llâhı 187/6
r.-dur (enfâs-ı R.) 185/1
rūhāniyyet A. ruhanilik,
ruhtan ibaret olma hali
r.-im 167/3, 268/4
rūh-āşā A.F. ruh gibi
kadeh-i 689/265
nutk-ı r. 291/2
rūh-bahş A.F. ruh bahşedin
182/6, 336/3, 494/7
Mesih-i r. 384/4
rūh-efzā A.F. cana can katan,
ruha tazelik veren
383/3, 484/8, 809
'itr-ı r. 585/3
r.-dın (nükte-i r.) 688/12
r.-sı (endām-ı r.) 114/7
r.-sıdın (la^cl-i r.) 100/9
rūh-perver A.F. ruha kuvvet
ve ferahlıkveren 674/7,
689/63, 809
la^cl-i r. 24/1
r. ol- 246/4
ruhsār F. yüz, çehre, yanak
232/5, 541/1, 584/4,
653/5
r.-ı meh-peykerni 72/2
r.-ı āteş-nāk 256/2
r.-ı ferruh-fāl 108/1
r.-ı gül-gün 193/1
güne-i r.-ı gül-fām
100/5
lem^a-i r. 580/3
mihri r. 561/1
şafha-i r. 121/3
r.-ğa 569/4, 571/1,
487/2
r.-da (gül-şen-i r.)
555/3
r.-im 295/4, 647/1
r.-ıma 500/3
r.-ımge 568/4
r.-ın 46/1, 358/2, 558/4
r.-ınğa (gül-i r.) 296/3
r.-ınğa (gül-i r.) 296/3
r.-ı 271/3, 409/2, 452/3,
514/3, 543/3, 618/5,
646/3, 689/202
r.-ın (gül-berg-i r.) 541/2
r.-ını 236/2, 628/1
r.-ınğa 116/1, 151/8,
398/1, 495/2, 568/4

- r.-iğā 116/1, 151/8,
398/1, 495/2, 568/4
r.-ğā (mihr-i r.) 32/4
r.-iğā (muşhaf-ı r.) 277/2
r.-ıda 676/3
r.-ıda (şu'le-i r.) 177/1
r.-ıdın 202/4, 210/1,
495/2, 607/1
r.-ıdın (lem'a-i r.) 400/2
ruhsāre F. yanak, yüz, çehre
688/67
ruhsāreliğ F. T. yanaklı
r.-nı 11/2
ruk'a A. kısa mektup, yama,
dilekçe 508/2
r.-i hicrān 436/4
r.-i mihrin 441/6
r. tik- 501/2
r.-lar 623/4
r.-nı 134/4
r.-si 139/8, 638/2
r.-sını 588/1
rummānī A. nar çiçeği ren-
ginde 689/66
la'1-i r. 670/4
rumūz A. (remz'in ç.) işaret-
ler, anlamı gizli olan
sözler
r.-ın 316/1
rusūl A. (resūl'ün ç.) elçi-
ler, peygamberler 6/7,
351/5,6
rūşen F. aydın, parlak, belli,
ortada 168/1, 247/7,
346/1, 389/5, 579/8,
639/8, 656/3, 672/1,
686/3, 689/201
r. bol- 796
r. it- 144/5, 384/2,
516/8
r. iyle- 63/3, 443/1,
612/1, 686/1, 489/6
r. kıl- 111/6, 155/5,
660/2
r. ol- 529/1, 341/7
r. durur 2/1
r.-dür 579/6
r.-rak 610/1
rūşenliğ/liğ F.T. aydınlık
r.-ı 23/1, 660/1
rūşen-rāy F. açık, parlak fikirl
692/2
şāh-veş-i r. 689/203
rūşen-żamīr F. gönlü aydınlık,
hakikatleri bilen
hākim-i r. 749
ru'ūnet A. bölük, insana ağır
gelecek halilerde bulunma
164/6
rūy F. yüz, çehre
r.-ı zerdime solgun, sarı
yüz 686/6
rūze F. oruç 479/1

rūz-efzūn F. uzun ömürlü,
 ömür uzatan 222/1
 hüsn-i r. 636/3
 rūzgār F. zaman, devir,
 dünya, ömür 15/4,
 173/5, 339/6, 369/5,
 525/5
 r.-ım 281/5, 406/5,
 417/3
 r.-ımın 330/1, 424/2,
 458/7, 525/5
 r.-ımğa 230/2, 570/4
 r.-ımge 230/2
 r.-ın 97/3
 r.-ı 281/5, 539/5,
 369/5
 r.-ın 327/4
 r.-ında 26/9
 rūzī/rūzi F. gündüze ait,
 rızık, azık, nasip, kıs-
 met 8/5, 43/3, 110/7,
 619/6
 rüçū^t A. dönme, geridönme
 r. kıl- 301/6
 rükū^t A. öne doğru eğilme
 r. bol- 9/6
 r.-um 418/4
 rüst F. sağlam, kuvvetli,
 doğru 688/30
 r. bağla- 27/5, 90/1

rüst-ā-hiz F. kıyamet, mahşer
 212/2, 263/5
 r.-din 492/2
 rüstāyī F. köylü, köy ile
 ilgili 145/5
 rüste F. bitmiş, çıkmış, yetiş-
 miş 539/4
 Rüstem F. İran'ın ünlü pehli-
 vanı ve savaşçısı 681/79,
 689/22
 R.-i Destān'nı 65/6
 Rüstem-i Zāl F. İran'ın ünlü
 pehlivanı Rüstem'in bak
 bası 689/94
 rūsūh A. maharet, bir ilmin
 derinliğine varma sağlam
 olma
 r.- um 187/5
 rüsvā(y) F. rezil, itibarsız
 221/9
 r.-ı 'ālem 209/1, 245/8,
 608/1
 r.-ı cihān 673/7
 r.-ı cihāndın 331/5
 r.-ı nā-dāndur 377/7
 r.-ı zemen 372/7
 min-i r. 112/7
 harāb u r. 430/1
 r. bol- 129/4, 526/5
 r. kıl- 159/1, 397/5

r. iyle- 222/3, 255/6,
275/10, 302/8, 336/7
r.-nı (āşüfte-i r.) 123/7
r.-min 82/6
r. idim 129/4
r. (ise...r.) 94/9

rüsvālīg/k F.T. rezillik
61/9, 83/2, 223/8,
241/9, 350/3, 471/4
r.-dın 209/1
r.-ım 35/3, 248/2, 383/2
r.-larımın 129/4
rütbe A. sıra, derece, basamak
r.si 689/309
r.-sin 69/3
rü'yet A görme, bakma,
çevirme, yönetme, araş-
tırma 514/5

S

- sa^lâdet A. saadet,
kutluluk, talih-
lilik 110/2, 242/8,
447/2, 550/2
ehl-i s. 173/4
tavk-ı s. 79/1
zencîr-i s. 79/1
s. ehli 73/8
s. encümi 685/13
s. libâsı 6/5
- sâ^lat A. saat 81/5, 162/1,
178/1, 467/2, 478/2,
506/2, 796
bir s. 460/4
her s. 57/3, 162/3,
662/3, 685/10
- şab A. güç, zor, çetin,
kuvvetli 175/6, 208/4
244/5, 322/6, 402/4
679/9, 689/388
ş.-ı ğamım 501/1
ş. hâlim 71/4
ş. halim 785
ş. ol- 679/7
ş. imiş 58/5
ş. imiş 798
ş. irür 83/5
ş. irür 504/4, 541/5
ş.-rak 255/2
- şabâ A. gündeğusundan esen
yel s. 9/8, 80/2, 85,7,
163/6, 205/4, 244/7,
- 341/6, 389/4, 413/5, 416/2,
422/7, 456/3, 534/1, 570/6,
600/2, 612/1, 625/2, 643/5,
666/7, 669/2,
bâd-ı ş. 246/1, 290/3
peyk-i ş. 445/2
iy ş. 686/13,15
ş.-nın 666/7
ş.-nın (peyk-i ş.) 139/6
ş.-ğa (bâd-ı ş.) 98/2
ş.-dın 485/8, 552/1
ş.-dur 197/4
- şabah A. sabah 106/1, 110/1,
688/91
ş.-ı 494/1,2, 559/5
- sa^lb-hâl A. güç, zor durum
676/7
- şâbit A. hareketsiz, yerinde
duran 588/5, 628/8
ş. ü seyyâredür 152/3
ş. ol. 530/7
ş. -lerimni 199/4
ş.-dür (şem^l-i ş-) 710/1
- şabr A. sabır, tahammül 15/5,
84/5, 103/6, 114/2, 152/7,
153/2, 224/2, 228/5, 289/3,
304/7, 410/5, 588/5, 689/318,
357; 812.
ş. tağın 34/4
ş. taşıdın 490/5
ş. u hüşum 657/5
ş. u şikîb 681/71

- ş. it- 269/7
s. it- 475/3
ş. iyle- 423/9
ş.-dın 173/4, 521/3
ş.-ım 65/2, 207/5,
249/2, 263/4, 677/5,
782
ş.-ım (nağd-i ş.)
360/3
ş.-ımğa (hırmən-i ş.)
529/3
ş.-ın 632/2
ş.-ını 550/9
şabrsızlığı A.T. sabırsızlık
329/4
şabūh A. sabah içilen şarap
108/2, 110/4, 506/6,
575/5, 682/2,4
ş.-ı humār 16/5
ş. (cām-ı ş.) 44/5,
108/8
şabūhī A. sabah içkisiyle
ilgili 200/6, 434/6,
566/1
ş. (bezm-i ş.) 44/7
ş. (cām-ı ş.) 688/102
ş. çağıdır 44/1
ş. için 290/4
ş.-din 39/8
saç- saçmak s.ar 19/2, 104/5
305/5, 575/7, 610/4,
611/2
s.-tım 141/4, 147/6,
269/1
s.-tı 36/5, 71/3, 138/6
s.-miş 128/9
s.-kay 9/3, 147/6, 481/7,
612/1
s.- ayın 689/91,
s.-sam 435/3, 557/2
s.-sa 43/1, 99/9, 233/6,
705/2
s.-ğandın 256/8
s.-kandın 256/8
s.- İban 603/4, 689/296
s.-ıp 111/5, 339/5, 471/4,
638/4
s.-kay irdi 605/6
s.-ıp -sin 674/2
s.-mağ 519/4
saç saç 373/1
s. bağı 205/4
s. bağındın 205/1
jülīde s. 155/3
iki s. 104/1
s.-ıñ 51/7, 104/3, 108/1
117/4, 129/1, 457/7,
470/1, 579/7, 714/1
s.-ıñ irdi 369/5
s.-ıñnıñ 96/3
s.-ıñnı 352/6
s.-ıñğa 398/5
s.-ıñda 620/1
s.-ıñdın 309/0
s.-ı 114/3, 130/7, 205/4
s.-ın 40/6, 335/4
s.-ını 61/5
s.-ındın 309/0
saçığ/k saçı
s.-ı 61/5
s.-ın 362/2

saçıl- saçılmak

s.-ur mu 481/5

s.-mas 440/4, 759

s.-ğay 594/1

şad F. yüz s. yeki 'yüzde biri" 52/1

sa'd A. kutlu, uğurlu

649/6

ţālīk -i s. 94/8

şadā A. ses; yankı 39/4,

337/4, 557/4,

şadın 481/8

ş.-sı 355/3

ş. irmes 478/7

şadağa A. sadaka

ş.-ı 290/3

sāde F. basit, gösteriş-

siz; bön s. rakīb

120/6

s. (şeyh-i s.)

218/5

sāde-dil F. temiz yü-

rekli; saf, bön

673/5

şadef A. sedef 524/6, 759

759

şādık A. sadık, sadakat-

li

şādık-ı ş. 526/8

ş.-rak 255/2

sa'dī A. İran'ın ünlü

şairi 689/259

şadka A sadaka (krş.

sadaka) 6/8, 570/1,

601/1,4; 665/2,

666/2

ş. bol- 601/4

ş.-ı 134/2, 580/5

ş.-sı 516/8, 644/1-7,

666/1-7

sa'd-keveb A. yıldızı uğurlu, talihli 49/8

şāf A. temiz; saf 137/6, 183/6,

231/7, 268/5, 303/4, 465/7

617/6, 689/422

ş.-ı 'iş 210/8

ş.-ı 'işretiğa 233/7

ş.-ı vişāl 689/444

ş. çihreğ 713/1

ş. mey 478/6

ş. mey 689/166

ş. it- 164/6

ş. it- 640/5

şaf A. (şaff) savaş düzeni; ordu

sırası; sıra, dizi 96/4

ş.-ı müjgānı 477/2

ş. çik- 356/4

sonğı ş.-lar 642/7

kirpik ş.-ların 574/4

689/225

ş.-ın 477/2

ş.- ının 689/225

şafā A. saflık; g'nül şenliği

2/1, 108/9, 237/7, 304/6,

532/6, 545/3, 639/219,

750

mir'āt-ı ş. 642/11

ş. bāzārıda 69/3

nūr u ş. 689/4

ş. bir 513/2

ş. bir- 640/5

ş.-da 579/6
 ş.-dın 304/6, 389/5
 ş.-sıdın 29/3
 ş.-yî 681/26
 safalığ A.T. safalı, şen
 ş. könülge 594/6
 safha A. sayfa; düz yüz;
 olayın bölümleri
 ş. ş. 398/4
 ş.-i cānımğa 597/6
 ş.-i eflāk 76/2
 ş.-i hātırda 646/4
 ş.-i hātırlarıda
 412/4
 ş.-i hūrşīdçe 552/6
 ş.-i hūrşīd 543/3
 ş.-i müşkīn 638/3
 ş.-i ruhsār üze
 s.i ruhsār üze 121/3
 ş.-i tāt 124/1
 ş.-nı 38/1
 ş.-ğa 552/6
 ş.-da 87/3, 638/4
 ş.-dın 552/6
 ş.-sı 449/2
 ş.-sın 344/4, 597/4
 ş.-ığa 296/2
 ş.-sıda 296/2
 şāfi A. saf, halis,
 katıksız 268/5, 489/10
 bāde-i ş. 191/3
 mey-i ş. 425/6
 ş. mey 640/5
 ş. (su kibi ş.) 689/89

ş. bol- 22/5
 şāfi-ṭab A. saf yaratılışlı
 tıfl-ı s. 193/5
 şaf-şiken A.F. düşman saflarını
 yaran (kātıl-i ş.) 33/3
 sağ sağ; sağlam, sağlıklı 118/7
 s. bol- 312/4
 s. ol- 276/2
 s.-da 198/2
 sāgar F. kadeh s. 10/8, 24/6,
 63/6, 68/7, 110/8, 112/5,
 149/7, 243/2, 279/8, 302/8,
 516/2, 613/3, 640/5, 688/106,
 109, 689/28
 s.-ı devrānda 535/8
 s.-ı devrāndın 472/7
 s.-ı feyz 112/9
 s.-ı gül-reng 181/2
 s.-ı şahbā 129/7
 s.-ı sahba 238/6
 s.-ı şahbāsı 261/8
 s.-ı jerf 689/341
 s.-ı mestāne 347/1
 s.-ı mey 604/5
 s.-ı meydin 659/6
 devr-i s. 165/7
 haṭ-ı s. 134/7
 altun s. 689/101
 tola s. 20/8
 s. tut- 1/8
 s. tut- 124/7
 s.-nı 63/7, 72/7
 s.-ı ıgnın cürāsın 51/6,
 s.-ı 689/233
 s.-ını 688/6
 s.-ıdın 689/220

s.-î 516/7
 sāğar-keş F. içki içen
 689/39
 sağın- düşünmek; sanmak;
 inanmak; karar vermek;
 söz etmek s.-ur-min
 28/4, 188/1, 494/2
 s.-ur-sin 256/9
 s.-ur 56/4, 57/3,
 374/3, 486/7
 s.-dım 256/2, 810
 s.-dın 91/3
 s.-madı 486/3
 s.-ğay 629/4
 s. 74/4, 476/7,
 522/4
 s.- sam 28/7
 s.-ğan 397/1
 s.-ğanın 810
 s.-ğaç 397/1
 s.-ıp 522/4, 552/1,
 568/5
 s.-mağrı 74/4
 s.-mağrı 74/4
 şahbā A. şarap; al, kızıl
 ş. 27/1
 ş. (meyl-i cām-ı ş.)
 159/8
 ş. (mest-i cām-ı ş.)
 338/8
 sāğar-ı ş. 129/7,
 238/6

ş -nı 27/1
 ş.-sı (sāğar-ı ş.) 261/8
 irür ş. 12/8
 şahib A. sahip
 ş.-i tāk 689/18/
 ş.-i 689/412
 şahib-esrār A. sır sahibi
 687/20
 şahib-ḥāl A. hal sahibi
 nağme-zen-i ş. 609/420
 şahib-nazar A. ileri görüşlü
 s.-nın 474/6
 sahil A. kıyı
 s.-i 'Ummān'ın 317/4
 sahir A. büyüleyici, güzel
 365/2, 638/5, 646/1,
 689/268
 s.-i Hind 707/2
 hindü-yı s. durur 370/3
 s. közi 686/20
 s. közü 685/1
 s.-dür 86/5
 sahirī A. büyüleyici 29/1
 şahın A. evin ortasındaki açık-
 lık; gök katı
 ş.-ıda 10/2
 ş.-ı dağı 681/32
 sahrā A. kır, ova, çöl
 ş.-yı kıyāmet 508/2
 ş.-nı (vaḥşi-i ş.) 123/1
 ş.-sı 68/5, 261/7
 ş.-sın 404/1
 ş.-sıda 331/4

- 363/9, 421/2, 433/7
631/2,
ş.-sında 171/4, 369/9
ş.-sının 415/6, 488/1
sa^lid A. mutlu, uğurlu
sultan-ı s. 689/237
s.-ni 118/5
sa^lid A. kolun dirsekle,
bilek arasındaki kısmı
s.-in 29/2, 618/2
sa^lık A. yıldırım
s. tüş- 593/1
sa^lık-kirdār A.
yıldırım tarzında
289/4
sakal sakal s.-ni 136/2
s.-indin 78/6
s.-iğa 728/2
sakf A. çatı, dam, tavan
s.-iğaça 278/7
sākī A. saki, içki sunan
10/8, 40/1, 57/8, 88/7,
103/7, 142/8, 149/7,
151/8, 208/6, 243/5,
296/6, 322/6, 524/8,
539/6, 544/8, 546/2,
579/8, 591/6, 600/8,
611/9, 639/7, 662/7,
668/6, 681/1, 682/5,
689/456
s.-i devrān 377/10,
503/5, 548/6, 657/6
s.-i ecel 518/3
s.-i gül-çihre 119/5,
163/7
s.-yi gül- 'izārım 681/51
s.-yi 'ışk 604/1
s.-i kevser 7/5
s.-i meh-veş 83/7, 688/3
s.-i mevzūn 94/1
s.-i rahmet 7/2
s.-i şeng 348/1
s.-i şirīn 613/2
s.-ga 556/5, 689/266
s.-leri 209/8
s.-yā 11/8, 12/8, 22/1,
59/6, 61/6, 72/6, 75/1-7,
92/6, 100/6, 104/5,
106/1, 112/5, 164/6,
165/7, 229/7, 248/5,
262/5, 316/7, 321/6,
423/7, 428/8, 489/8,
505/6, 506/6, 507/5,
535/8, 536/1, 558/7,
584/6, 602/7, 633/1, 681/1
62, 689/1, 42, 89, 101, 106,
111, 125, 130,
s.-yā 689/133, 141, 165,
186, 799
sakīl A. ağır, sıkıntılı,
çirkin 411/2
sakīm A. hasta, hastalık
s. bol- 686/10
sākin A. nareketsiz, uslu,
oturan 408/6

- s.-i deyr-i fenā
512/8
- s. bol- 411/8
- s. ol- 361/6, 436/6
- irdim s. 688/95
- sağl A. ağırlık . . .
- s.-i (başak s.) 493/5
- sağla-/sağla- saklamak
596/7
- sal- salmak, bırakmak,
göndermek; bırak-
mak; geçmek
- s.- uram 588/1
- s.-ur 86/3, 153/4,
223/4, 232/5, 264/2,
467/2, 520/2, 546/2,
585/3, 594/6, 611/2,
626/1, 658/4,
689/41, 714/1
- s.-ur mu 29/5
- s.-mas 630/2
- s.-urlar 717/2
- s.-dım 102/2, 215/6,
642/10
- s.-dım nazır 685/6
- s.-dın 72/3, 103/5,
159/7, 283/3, 367/2,
529/3, 555/1, 673/6
- s.-madın 684/4
- s.-dı 54/5, 125/2,
130/3, 145/5, 148/4,
215/1, 223/7, 228/2,
244/2, 325/1, 317/5,
- 342/2, 421/5, 437/2,
500/7, 548/2, 567/4,
590/1, 591/6, 615/7,
627/3, 654/2, 660/7,
670/2, 688/94, 689/253,
802
- s.-dı köz 87/7
- s.-dı ört 72/9
- s.-dı (bürüdet s.) 413/6
- s.-dı (fitne s.) 72/5
- s.-dı (ot s.) 100/5
- s.-dı (tefrika s.) 25/6
- s.- madı 546/6
- s.-madı ...ot 86/5
- s.-madı (köz s.) 50/4
- s.- dılar 609/5
- s.-mış 86/1, 318/4,
320/5, 374/2, 380/4,
501/5
- s.- mağay-sin 569/8
- s.-ğay 232/5, 654/4,
689/360
- s.-ğay mu 669/4
- s.- mağay 86/9, 554/6
- s.-ay 343/2, 681/17
- s.-ayın 689/447
- s.- 71/7, 505/6, 508/4,
540/5, 578/9, 686/12,
689/74, 446
- işin Tinri'ge s. 427/11
- ornığa s. 534/6
- ot s. 181/4
- otka s. 99/8

- Özlükni s. 153/6
 s.-ma 71/6, 77/4, 133/6,
 540/1, 580/2,3; 636/6,
 683/22
 s.-gıl 106/1, 195/4,
 571/7, 689/133
 s.- mağıl 23/6, 416/6,
 540/1
 s.-sun 505/6
 s.-ın 575/3
 s.-manız 178/5
 s.- sam (köz s.) 32/4
 s.-sam (tekye s.)
 569/2
 s.-sağ 687/23
 s.-sağ (kulak s.)
 595/5
 s.-sa 26/6, 150/3,
 223/9, 312/7, 546/1,
 567/2, 656/1, 688/4,
 81, 689/112
 s.-salar 310/4
 s.-urda 189/4, 303/2
 s.-ğan 140/3, 205/1,2;
 494/6, 600/9
 s.-ğan girih 256/8
 s.-ğança 171/1
 s.-gaç 494/6
 s.-galı 728/3
 s.-guç 84/2, 212/2
 s.-ıban 173/3, 197/5,
 350/4
 s.-ıp 3/4,6; 70/9, 96/4,
 104/4, 131/1, 215/2,
 227/2, 233/3, 255/6, 448/3,
 484/7, 535/8, 613/4,
 634/7, 672/3, 681/76,
 688/4,63, 689/84, 210,
 704/2, 717/1
 s.-may 39/6
 s.-mayın 86/1, 478/1,
 601/6
 s.-mağum 416/6
 s.-mağın 522/1
 s.-mağ 39/6, 150/7, 220/1,
 635/7
 s.-a alman 244/1, 600/8
 s.- adur 161/1-7
 s.-ıptur 86/2
 s.-ıp turur 493/3, 591/9
 sāl F. yıl mäh u s. 683/8
 şalā A. ilan etme, meydan okuma,
 davet ş. ur- «meydan
 oku» 7/2, 604/1
 şalāh A. düzelme, iyileşme;
 rahatlık, barış; dine olan
 bağlılık 73/11, 106/1
 ş. it- 551/6
 ş.-ımğa 106/3
 ş.-ı 449/8
 salığ haber; iz
 s. sal- 'haber gönder' 310/4
 şalīb A. haç
 s. as-681/75

s̄ālīh A. elverişli,
 uygun, dinin emir-
 lerine uygun harekette
 bulunan 105/1, 551/6
 s̄alik A. yolcu; mürit 101/7,
 104/6, 118/1, 192/6,
 374/7, 490/6, 689/155
 s.-i emri 689/307
 s.-i f̄ānī 613/8
 s.-i mahrūm 370/6
 s.-i ūftāde 689/327
 s.-ke 365/6, 398/8,
 741
 s.-ī kim 249/6
 s. irsen 43/9
 s̄alim A. sağ, sağlam;
 eksiksiz, korkusuz,
 emin 197/6
 s. ol- 81/4
 s̄aliř A. ūçūncū 689/81
 sallan- sallanmak
 s.-ip 114/7
 salt̄anat A. saltanlık
 414/6, 541/8, 689/108,
 144, 152
 s̄alu F. sarık ve elbisesi
 yapılan bir çeşit kumaş
 605/3
 S̄am F. ō.a. ūnlū Iran řahı
 689/22
 saman saman 465/4,
 495/7, 508/2

řamed A. ulu, pek yūksek;
 Allah 544/9
 S̄amirī A.ō.a. yaptığı buzağıya
 halkı taptırmaya çalışan
 adam 365/2
 san- sanmak, tahmin etmek;
 saymak s.- ap 103/4, 571/2
 sağ buz
 s. tut- 376/5
 san sayı, adet, hesap;
 itiban, ūn s. 20/4
 s. al- 103/4
 s.-dur 332/1
 s.-dın artuğ 689/156
 s.-ım 414/9
 s.-ıda 341/3
 s. idur 571/2
 sana (sin'in yūnel.) sana
 6)7, 7/2, 14/9, 18/1,
 19/1, 70/2, 78/5, 80/6,
 91/7, 92/1, 97/6, 117/2,
 130/5, 137/1, 179/3, 212/1,
 250/3, 292/1, 295/2, 327/2,
 344/4, 381/5, 418/5, 471/8,
 496/1, 489/4, 529/8, 534/7,
 536/7, 545/5, 561/5, 579/8,
 597/4, 611/11, 626/6,
 627/7, 639/7, 667/6,
 670/3, 672/2, 681/66,
 688/26, 37, 689/25, 34, 128,
 148, 162, 182, 197.
 s.-dur 12/3

sanaç meşinden yapılan
dağarcık, tulum
iski s. 104/3

san⁴at A. sanat, hüner,
marifet 584/5

sanç s. -ar 204/3,
279/3

s.-tın 608/8

s.-kay-min 600/1

s.-arğa 344/2

s.-iban 587/4

s.-ip 137/2, 258/2
653/2

s.-iptur 589/2

sançıl- saplanmak, sokul-
mak s.-ur 333/1,
389/3

s.-madı 608/2

s.-ğan 647/5

s.-iptur 9/2

sandel A. Hindistan'dan
getirilen güzel koku-
lu sert bir ağaç
197/2

sandel-āmiz A.F. sandalla
karışık 452/5

sandūk A. sandık 612/2

şanem A. put, güzel 30/1,
69/2, 79/5, 289/7,
412/7, 445/5, 553/2,
592/1, 501/5
ş.-niñ 544/9

ş.-din 685/17

ş.-ler 225/7

ş.-dür 544/6

şanevber A. sevgilinin boyu,
bosu; çam fıstığı 640/1

şāni A. ikinci

s. (Sencer-i s.) 609/81

şāni⁴ A. Allah; yapan; sanat
eseri meydana getiren

ş.-i hikmet 96/10

ş.-din 1/1

şāniñ A. zihin ve fikirde hasıl
olup çıkan 105/2

şar⁴ A. sara hastalığı 689/311

şarāy F saray s.-in 736/1

s.-iğa 736/2

şarf A. sarf, harcama s. it-
99/5

ş. it- 488/2

s. it- 601/5

ş. iyle- 73/11

ş. ol- 681/64

şarğar- sararmak s.-ur 591/4

s.-dı 354/2, 683/21

s.-mış 547/5

s.-sa 14/5

s.-sa 40/2

s.-ğu 518/6

s.-ip 58/9, 108/7, 358/5

s.-ip kal- 40/5

s.-ip (kızarıp s.) 620/4

- sarı taraf; tarafına, yanına,
 tarafı, -e doğru 5/7,8;
 9/5, 40/4, 54/4, 60/6,
 68/3, 71/8, 144/4, 146/6,
 159/3, 167/3, 170/1, 173/3,
 192/5, 193/4, 214/5, 246/1-7,
 265/2, 271/2, 302/3, 320/7,
 364/6, 388/3, 415/7, 420/9,
 455/4, 489/11, 512/2, 534/3,5,
 539/8,9, 555/7, 585/1, 587/3,
 601/1, 602/5, 611/7, 614/7,
 615/1,5; 616/6, 617/6, 624/2,
 626/1.-7, 636/1.-7, 646/1,
 647/1.-7, 656/6, 657/4, 661/1-9,
 664/7, 681/67, 682/1, 688/41,
 688/53, 689/75,211,266,335,
 699/2, 725/1, 771, 686/8
 bu s. 82/8
 cenāzem s. 686/12
 deyr s. 688/10
 deyr s. 688/28
 deyr-i fenā s. 683/16
 ğurbet s. 687/6
 her s. 30/4
 her s. 51/5
 her s. 96/4
 her s. 116/3
 her s. 497/4
 her s. 532/4
 herse. 620/1
 kay s. 623/8
 külbem s. 63/1
 merkeb s. 58/1
 servin s.-dın 77/6
 s.-idın 219/6
 her s.-dın 23/2
 her s.-dın 229/3
 kay s.-dın 173/3
 kav s.min 497/4
 kay s.dur 193/1-7
 689/244
 sarıg sarı 230/3, 264/3,
 309/2,3; 310/2, 344/1,
 495/7, 508/2, 543/3,
 584/4, 637/6, 647/1,2,
 672/6, 681/85
 s. aĝrık 40/1.-6
 s. altun 810
 s. āsterdın 477/9
 s. bōrkin 214/1
 s. gül 448/1
 s. kızıl 143/2
 s. yaşıll 404/1-7
 s. yüz 555/6
 s. yüzüm 266/3
 s. yüzümge 685/11
 s. bol- 313/4
 s.-ıĝa(közüm s.) 699/2
 sarşar A. şiddetli rüzgar
 56/1
 ş. 60/2, 88/8, 294/2
 ş.-ı āfet 522/2
 ş.-ı āh 246/7, 558/1
 ş.-ı āhım 153/3
 ş.-ı ahım 537/5
 ş.-ı ahım 618/9
 ş.-ı āhımnı 422/7
 ş.-ı dey 625/4

- ş.-ı hicrân 14/8
 ş. u tûfân 140/4
 ş.-ım 431/4
 ş.-ı 72/7, 314/6, 350/5
 568/8, 677/5
 ş. püyelîğlar 171/4
 şarsar-veş A.F. tufan gibi
 s.-iğ 625/4
 şarîh A. açık, meydanda
 s. it- 109/5
 Sasani F. kavim adı 689/21

 s.-dij 313/6
 s.-tığ 313/6
 s.-tı 736/1,2
 s.-ay(özümni s.) 624/4
 s.-sa 364/8
 s.-manız 217/6
 s.-ıban 590/6
 s.-ıp 69/3, 99/7, 313/6
 s.-mak 631/6
 saṭh A. yüz s.-ını
 720/2
 s.-ığa 145/6
 ş.-ıda 145/6
 satığ veriş, satış
 s. alığ 'alış veriş'
 313/6
 sâtir A. örten, kapatan
 s.-dür 151/8
 satkûn al- satın almak
 355/5
 s.a.-sa 528/1

 şavâb A. sevab, doğruluk,
 dürüstlük, doğru, dürüst
 475/6
 savaş savaş 198/6
 savır- savurmak, dağıtmak
 s.-dım 421/11
 şavma^a A. tekke, Nesara
 rahiplerinin inzivası
 için yapılmış hücre
 422/6, 688/7
 ş.-i takvîdin 688/21
 ş.-da 688/87
 ş.-dın 392/7
 savrul- savrulmak, yayılmak
 s.-ur 153/2
 s.-uban 440/4
 şavt A. ses, seda 591/8
 ş.-ı 305/4, 462/6
 savu- soğumak, üşümek
 s.-sa 364/8
 s.-ğaç 153/7
 savuğ/ğ soğuk 215/7, 241/4
 324/5, 340/1, 413/6
 s. âh 671/6
 s. âhım 450/5, 586/5,
 683/21
 s.- dur 215/4
 savuğluğ/-kluğ soğukluk
 299/3, 315/1, 376/5,
 722/2
 savur- dağıtmak, yaymak, savur-
 mak
 s.-dum 421/11
 s.-dij 60/2

- s.-dın (kökke s.) 60/2
s.-dı 72/7, 110/9, 170/5
568/1, 614/1, 650/2
s. 14/8, 588/3
s.-ma 236/4
s.-ma 550/8
s.-un 350/5, 375/4
s.-sa 612/3
s.-urda 350/6
s.-may 303/4, 304/6
s.-up 635/2
savut- soğutmak, uzak-
laştırmak
s.-ur 58/8
s.-madın 366/4
s.-sam 683/18
say nehir, ırmak s. taşı
198/5
say A. çalışma, çaba,
gayret 484/7, 645/3
689/303, 815
s. ile 681/93, 730/2
s. ü iztirābına
674/1
s. it- 534/3
s. iyle- 89/2, 427/11
s.kıl- 52/5, 482/10
689/139
s.-ni 688/42
s.-ler 657/6
s.-i 241/3
s.-ide 213/3, 553/1
şayd A. av; avlanma,
avlanma 70/4
563/5, 626/4, 735/1
ş.-ı sübham 446/3
kemend-i ş.-ı Behrām'ı
660/8
ş. it- 123/2, 471/5
ş. iyle- 25/5, 123/3
186/6, 426/6
ş. kıl- 91/3, 123/1,
126/4
ş.-nı 735/3
ş.-ı 505/5
ş.-ını 166/14
424/7, 474/5, 563/5
ş.-ığa 685/16
ş.-ıdur 123/7, 574/5
şayd-efken A.F. avcı
s.-ım (kātıl-i ş.) 424/7
sāye F. gölge; koruma;
yardım s. 11/2, 157/1
188/1, 211/1, 232/6
264/2, 365/4, 474/2,
552/2, 572/1, 579/6, 639/8
s.-i dīvār 402/5, 576/3
s.-i şihhat 554/6
s. sal- 611/2, 714/1
s.-din 428/6
s.-si 462/2
s.-side 371/6, 572/5
s.-sinde 371/6
s.-sidin 245/9, 714/2
s.-dür 569/2
sāye-bān F. gölçelik 172/3
saygal/kal- sayılmak
s.-ur 153/5

- sayı vakit, zaman, sıra
14/5, 54/7, 243/4,
307/5, 426/1, 526/1,
719/2
- sāyil A. (sā'il) sorun;
dilenci 96/9, 541/8
kalb-i s. 249/5
s.-niñ 641/2
- sāyillik A.T. Dilencilik
s.-nı 473/9
- sāyim A (sā'im) oruç tutan
410/6
- sāyir A. (sā'ir) seyreden,
yürüyen, dolaşan;
diğer s. 42/4
s.-i efrād işi 412/5
s. iyle- 'döndür-'
628/8
s.ol- 485/7
s.-dür 151/2
s. irdi 522/9
- saylan- sayılmak; itibar
görmek s.-ur 156/7
s.-miş 275/8
- sayra-(kuş) ötmek
s.-sa 300/2
- sayu sayı 526/1, 651/7
- sāyyād A. avcı 123/6, 125/4
ş.-ı 510/4
- sāyyādliğ A.T. avcılık
ş.-dur 123/3
- sāz F. çalgı, silah; yapma;
sıra; yapma s. iyle
360/2
- ş. iyle- 689/60
ş. u āhengiğe 689/15
ş. u pīrāye 572/9
ş.-ıñ 334/7
ş.-i 572/9
- sāz-kār F. mizaca uygun s.
15/5
- sāz-vār F. mizaca uygun 15/5
se F. üç s. pīçiñ 342/2
- sebağ A. ders 347/4
- sebāt A. yerinde durma; ka-
rarından vazgeçmeme
92/6, 628/8
ş.-im (vezn ü ş.) 665/7
ş.-ı 459/7
- sebēb A. sebep 507/5, 627/2,
689/444
s. bol- 627/2
s. sor- 47/1
s.-din 686/19
- sebū F. şarap kadehi, testi
576/10, 657/6, 681/6,9
s. dānesi 681/14
s. iç- 449/9
- sebū-keş F. çok şarap içen
s.-sin 165/9
- sebū-keşlik F.T. içicilik
s.-im 681/84
- sebük-bār F. yükü hafif,
s.my 38/7
- sebük-bārliğ F.T. hafif
yükü s.-lar 158/6
- sebük-rūhliğ F.A.T. hoş sohbet-
lilik, laubalilik 136/1

- sebük-rūhluk/ğ F.A.T.
laübalilik, hoş
sohbetlilik (krş
sebük-rūhlık)
136/1
- sebz F. yeşil; yeşil
renkli; taze, canlı
111/1, 537/8
- sebzāri F. Ö.a. Sebzari
‘ālim-i s. 689/423
- sebze F. yeşillik, çimen
107/3, 128/9,
470/3, 543/5, 544/1,
667/5, 689/387,
719/2, 778
s.-i bāğ-ı İrem'dür
544/1
s.-i cennet 513/2
s.-i cennetka 532/3
s.-i dil-keş 268/1
s.-i haṭ 107/6,
558/4
s.-i haṭṭıñ 68/2,
192/5, 296/3, 621/7
s.-i haṭṭını 561/1
s.-i ravzağa 78/2
s. (aḳarsa s.) 136/2
s.-niñ 346/5
s.-ni 341/3, 438/2
s.-de 404/5
s.-din 128/3,8;
149/2
s.-si 587/5
- s.-sidin 477/4
- sebz-haṭ F.A. gençlerde yeni
çıkmaya başlayan ayva
s.-lar 61/1, 78/6,
341/3, 683/20, 778
- sebzvār y.a Horasan'da bir
yer adı
S.-ğaça 602/1
- seccāde A. seccade
s.-ni 498/8, 681/29
s.-m 577/6
s.-ñ 181/3
s.-ī 681/44
- secde A. secde
198/7, 614/2
s.-i şükr 327/6, 552/2
s. iyle- 214/3, 642/9
s. kıı- 79/5, 83/3,
277/3, 688/65
s.-ğa 373/5, 544/6,
556/2
s.-de 327/6
s.-din 739/3
- sed A. (sedd) kapama, engel,
engel olma
s. çik- 124/5
- sefer A. yokluk, sefer
103/6, 118/2, 223/3,
254/1, 489/1,2.
s. (gerd-i s.) 398/6
s. (‘azm-i s.) 415/1
s. esbābını 687/7
s. iyle- 687/2,4,13

- s.-ğa 265/7
s.-de 151/1, 398/6
s.-imdin 471/9
s.-ide 310/7
seḥā A. cömertlik, el açıklığı-
lığı
s. kıl- 701/1
seḥāb A. bulut
s. 43/1, 44/1, 275/1,
304/1, 324/1, 372/3
388/1, 379/8, 599/4,
639/5, 689/418, 714/2
s. (misl-i s.) 689/14
s.-ı 233/6, 269/2
566/1
s.-ın 240/3
s.-ıdın 481/2
s.-ıdındur 438/4
seḥā-pişelig A.F. Cömert-
liği adet edinme
681/32
seḥer A. seher, tan yeri
ağarmasından biraz
önceki vakit
36/6, 106/4, 110/5,
9, 238/1, 420/6,
435/7, 479/6, 510/5,
566/7, 682/1
s. (nāle-i s.) 493/7
şām u s. 414/1
s.-ğa 518/6
seḥer-gāh A.F. seher vakti
s.-ım 444/5
seḥer-geh A.F. seher vakti
(krş. seḥer-gāh)
275/5, 434/6, 556/4
seḥer-gūn A.F. seher vakti
renginde
428/10
seḥī A. cömertlik
s.-din 754
seḥī F. düz, doğru; fidan
gibi
serv-i s. 100/4, 411/6
s.-ğa (serv-i s.) 793
seḥī-kad F. fidan boylu
667/2
sehl A kolay
426/2
s.irdi 37/2
s.-dür 57/1
sehv A. yanlış
s.-dür 57/1
selām A. selam
s.-ı 449/7
selāmet A. güvenlik, korkudan
uzak olma; iyi sonuç
181/3, 190/7, 423/4,6
471/4, 493/2, 607/7
s. (ehl-i s.) 173/4
s. bol- 81/7
s.-ni 81/4

- selāmetliġ A.T. güvenli
s.-ı 197/7
- selāsıl A. (silzile'nin ç.)
zincirler. zincirleme
giden şeyler; sıra
daġlar
129/2
s.-i 594/2
s.-iġa 218/1
- selātīn A. (sultān'ın ç.)
sultanlar
s. 4/61
- selb A. yok etme, mahvet-
me, kaldırma
s. kıl- 46/7
- Selmān A.ö.a. Selman 689/259
- selsebīl A. cennette bir
çeşmenin adı; tatlı
su
la lın s. 686/18
- selīm A. sağlam; kusur-
suz; doğru
s. (ṭab⁴-ı s.)
689/85,99
- sem A. (semm) zehir, aġı
592/2
- sema⁴ A. işitme; kulak
verme;
106/6
- semāvi A. gök yüzü ile
ilgili; Allah'dan
olan
s. (şeb-gerd-i s.)
42/8
- semen F. yasemin
s. (berg-i s.) 122/5
serv ü s. 468/7, 593/1
s.-in 470/3
- semen-ber F. göğsü yasemin
gibi beyaz olan; sevgili
498/5
s.-ler 681/34
- semen-bīz F. yasemin saçan
408/4
- semend F. çevik ve güzel at
65/1
s.- berķ-rev 532/1
gerd-i s. 274/2
s. sür- 625/1, 684/7
s.-in 236/1, 274/2
s.-i 265/4, 346/3,
600/2
s.-in 69/10, 346/3
- semender F. ateşte yaşayan
bir masal hayvanı
215/7, 602/1
s.-ġa 558/5
- semender-veş F. semender gibi
274/2
- semen-sā (y)ç yasemin gibi
zülfi s. 122/5
s.-i (zülfi s.) 610/4
- şemer A. meyva, yemiş; mahsul;
sonuç
36/2, 620/6
ş. bir- 147/6, 269/4
ş.- imdin 471/1
- semi⁴ A. işiten; Allah 306/7

sem̄in A. pahalı, değerli
 s̄. (dürr-i s̄.) 455/4
 s̄.-im (dürr-i s̄.) 447/3

semud

s. fālın 409/4

semūm A. sam yeli, sıcak
 rüzgar 388/5, 464/3,
 610/5, 670/5

s.-ı āhdın 404/2

s. hüllesi 501/2

s.-ı 88/2

s.-ı 246/6

s.-ın 538/4

s.-ıda 436/5

Sencer ö.a. Sencer

s.-i s̄āni 689/81

Sencerī ö.a. 689/81

sened A. dayanılacak

şey; kuvvetli delil
 olabilecek söz; tapu
 125/8

s. kıl- 368/3

seng F. taş

s.-i bārān-ı beliy-
 yet 593/6

s.-i h̄āre mermer taşı
 251/5

seng-best F. etrafı taşla

çevrili yer; duvar
 681/5

ser F. baş

s.-i mū 485/5

s.mū 645/2

s.-i mūy 396/6

s.-i mūyum 359/4

s.-i mūyumğa 646/5

s.-i mūyumda 608/2

derd-i s. 185/6, 510/7,
 587/9

serā F. hane; saray; büyük
 konak

s.-dın 107/7

ser-āb F. uzaktan su gibi

görünen çorak yer; ılgım;

öteki dünya

388/5

serā-bustān F. ev avlusundaki

bahçe

s.-ı 52/3

ser-āmed F. seçkin, mümtaz

65/5, 555/4

serā-perde F. saray perdesi;

otağ

s.- nni 369/3

ser-ā-ser F. baştan başa,

büsbütün

111/2, 165/2, 273/4,

453/5, 478/6, 640/6,

655/5, 659/3, 704/2

ser-be-ser F. baştan başa

289/3, 398/8, 681/46

577/3

ser-bülend F. şan ve şeref

sahibi; ögünücü 130/6,

274/7, 578/3

- ser-çeşme F. suyun çıktığı
yer, memba; pir, baş
s.-side 395/2
- serd F. soğuk; sert, haşın
s. yıldın 360/5
s.-ime (āh-1 s.)
586/5
s.-in (āh-1 s.)
351/3
- serd-ābe F. sıcak ülkeler-
de çok sıcak günlerde
barınılan yer altı odası
s.-īdür 488/7
- sere F. halis altın; iyi, doğ-
ru, seçkin
s.-sin 689/157
- ser-efrāz F. şerefli, kibirli
689/314
s. ol- 6)7
s.-1 689/452
- ser-en-cām F. işin sonu; olay
476/7
- ser-firāz F. şerefli, kibirli
(krş. ser-efraz 263/3,
359/6
s. it- 575/4
s. iyle- 3/2
- ser-fitne F. fitne başı
s.-i devrān 455/3
- ser-gerdān F. şaşkın; perişan
196/5, 246/6, 396/3
462/5, 569/1, 644,5,
648/2
- s. (mecnūn-1 s.)
95/2, 287/7
s. köñül 60/4
s. kıl- 635/2
s.-nı (mecnūn-1 s)
317/5
s.-ğa (mecnūn-1 s) 260/4
s.-ğa (zār-1 s.) 321/3
s.-ıdur 140/7
s.-min 160/2; 464/3
s.-sin 94/7
- ser-gerdānlig F.T. şaşkınlık;
perişanlık
s.-ımdın 575/6
- ser-germ F. aşk ve muhabbetle
meşgul kimse; mahmur
566/4
s. bol- 38/6
- ser-geşte F. şaşkın, başı dön-
müş 3/5, 188/3, 197/4
283/6, 337/1, 568/7
574/3, 680/1, 689/120
heva i-yi s. 616/5
s. bol- 688/74
s.-niğ (min-i s.)
102/3
s.-si 376/2, 726/1
s.-ī 331/5
s.-min 84/3
s.-dür 121/5, 672/3
- ser-geştelik/lig/-lık F.T.
şaşkınlık
43/6, 102/7, 189/3

- 560/8, 571/6, 587/7
s. it- 687/26
s.-din 666/6
s.-im 190/5
ser-güm F. sarhoş
s. bol- 38/6
ser-güzeşt F. macera;
serüven
s.-imdin 185/3;
595/3
s.-i 681/3
ser-ḥayl F. kervan ve
kafile başı 689/343
ser-ḥaṭ F.A. baş yazı
örneği, meşk; güzel
yazı yazanın yazdığı
satırdır ki öğrenci
ona bakarak yazar
296/2
ser-ḥoş F. sarhoş
58/1, 113/5, 181/4,
268/2, 348/7, 448/6,
544/7, 613/3, 642/2
s. ol- 89/7, 657/1
seri⁴ A. çabuk, hızlı
306/5
ser-keş F. dik başlı,
itaatsiz
482/3, 544/
683/3,5
ser-keşlik F.T. itaatsizlik,
dikbaşlılık 89/4
s. it- 537/1
s. kı1- 358/3
ser-māye A. anamal; bilgi;
ustalık 572/7
s.-i cām-ı muḡāne 451/6
s.-i sevdā 129/1
ser-menzil F.A. durak yeri
s.-i ḥammār 243/1
s. (müsāfir-i s.-i
fenā) 113/8
ser-mest F. sarhoş
276/2, 634/8, 681/79
688/11,22,33,44, 55,
66, 77, 88, 99, 110
s.-i ḥammārım 647/6
s. (çābük-i s.) 613/7
s. ol- 689/56
s. idim 681/58
ser-nigün F. baş aşağı
s. bol- 130/6
ser-nigünluḡ F.T. baş aşağılık
718/1
ser-müvişt F. alın yazısı,
mukadderat 599/7
ser-pūş F. kadın baş örtüsü;
başlık
s. it- 461/4
s.-ı 154/8
serrāc A. saraç 96/11
ser-rişte F. ipucu, tutamamak;
maksat, vesile
s.-i faḡr u fenā 243/1

s.-i maḫṣūd 619/8
 ser-sebz F. ikbal sahibi
 genç; taze ve tara-
 vetli 274/7
 s.-sin 359/6
 ser-tā-ser F. baştan başa
 87/11, 279/1
 serv F. servi
 81/1, 87/4, 126/1,
 138/6, 167/2, 191/1,
 226/1, 358/3, 529/6,
 537/1-9, 578/2, 593/1,
 660/4, 671/7, 672/5,
 683/1, 685/9, 689/224
 s.-i āzād 126/2
 351/5
 s.-i āzādumda 200/1
 s.-i āzādın 365/4
 s.-i bustānī 670/2
 s.-i bülend 684/6
 s.-i felek-fersāynı
 658/5
 s. (ġayret-i s.-i
 hıraman 477/7
 s.-i gül-çihri
 689/152
 s.-i gül-endām 197/6
 s.-i gül-endāmı 660/4
 s.-i gül-endāmım
 672/5
 s.-i gül-endāmıma
 77/6
 s.-i gül-endāmımğa
 521/5

s.-i gül-izārğaça
 602/2
 s.-i gül-izārım 87/4
 s.-i gül-ruh 317/1
 s.-i gül-ruhsārğa
 601/3
 s.-i gül-ruhsārçe
 554/1
 s.-i gül-rūyum 552/1
 s.-i hıramān 100/4
 s.-i hıramānum 89/4
 s.-i nıramanım 202/3, 361/2
 s.-i hıramānımğa 85/2
 552/2
 s.-i hoş-hıram 686/17
 s.-i hūrī-zād kad 126/5
 s.-i lāle-ruhsārım
 647/4
 s.-i nāz 214/1, 587/6;
 817
 s.-i nāznı 263/3
 s.-i nāzım 40/4, 219/3
 s.-i nāzıma 64/5
 s.-i nāzdur 167/1
 s.-i nev-hız 408/3
 s.-i nev-res 89/108
 s.-i Öççe 117/4
 s.-i pūštībān 508/5
 s.-i ra'nā 191/2
 s.-i ra'nāsın 477/9
 s.-i revānım 442/1
 s.-i revānımın 364/1
 s.-i revānım-sin 357/2
 s.-i revānın 666/4

- s.-i sehī 100/4, 411/6
s.-i sehīğa 793
s.-i sīmīn-berğa
454/7
s.-i sitem-ger 640/2
s.-i şeker-leb 49/5
s.-ni 32/3, 37/7
584/2, 636/7
s.-ğa 28/1, 64/5, 78/1
172/3, 647/4
s.-din 57/4, 419/6
673/2
s.-dür 420/1
s.-im 442/2,3
s.-üm 442/3
s.-in 77/6
s.-iğe 50/1
s.-i 441/1.-3, 607/2
s.-idür 203/3, 584/2
ser-vaqt F.A. boş oda,
yalnız görüşülecek yer
s.-ıma 643/7
s.-inğa 536/7
serv-kağ (d) F. servi boylu
s. (büt-i s.) 688/56
s. (māh-ı s.)
124/9
s.-ler 208/2, 516/8
s.-lerni 683/19
s.-lerdin mü
427/5
serv-kāmet F. servi boylu
117/2
s. (gül-i s.) 81/1
ser-zeniş f. başa kakma
421/9
s. it- 681/64
s.-ka 167/8
setr A. örtme, gizleme
s. ü hafā 689/4
sevābit A. (sābite'nin ç.)
yerinde durur gibi
görünen yıldızlar
s.-dür (kevkeb-i s.)
710/2
sevād A. karalık; yazı kara-
lama; bir şehrin çev-
resinde karartı halinde
görünen bağ ve bahçeler
119/1, 121/2, 129/1,
551/5, 689/262, 275
s.-ı a'zam 'ulu şehir,
Mekke-i Mükerreme ,
başkent' 689/25
s.-ı a'zam-ı küfr
348/5
s.-ı hāliğe 422/5
s.-ı hāli 24/1
s.-ı haṭ 579/6
s.-ı şām 398/5
s. it- 296/7
s.-ı 23/4, 449/1, 476/3,
665/3

s.-ın 212/4, 689/2/4
 s.-ığa 666/4
 s.-ıda 20/2
 s.-ının 330/1, 344/4,
 544/1
 s.-i 481/5
 sevdā (y) F.aşk, sevgi,
 aşırı sevgiden doğan
 bir tür hastalık;
 yürekte olan siyah
 nokta
 12/7, 116/2, 147/1,
 159/9, 164/5, 192/7,
 255/8, 261/4, 296/7,
 305/2, 569/6, 611/5,
 621/7, 624/4, 636/2,
 649/4
 s.- ı hām 446/5,
 598/3
 s. (def^k -i s.) 34/3
 s. (ehl-i s.) 133/4
 s. (sermāye-i s.)
 129/1
 s.-niḡ (ehl-i s.)
 632/3
 s.-ğa 28/6, 307/5
 s.-da 131/4, 418/6
 s.-dın 311/10, 607/3
 s.-sı 114/1,3; 146/4,
 237/1, 261/4, 608/1,
 595/7
 s.-sını 22/1

s.-sığa 131/4, 569/6
 s.-sıdın 488/2, 497/1,
 526/7
 s.-larımğa 446/9
 s.-larığa 446/9
 sevdāyī F. sevdalı
 217/6, 649/4
 s. (min-i s.) 546/4
 s.-ni (min-i s.) 261/4
 sevdā-zede F. aşk derdine
 uğramış
 146/4
 seyl A. sel 88/3, 90/5,
 510/4, 689/ 242
 s.-i belā 684/5
 s.-i eşk 228/5, 256/3
 310/3
 s.-i eşkim 250/5
 s.-i 'ışk 34/4
 s.-i müjgāndın 511/3
 s.-i rengin 554/2
 s.-i sirişk 116/2,
 501/4
 s. ü dūd 498/6
 s. memerri 44/3
 s. yolıda 827
 s.-niḡ 486/4
 s.-i 162/3, 178/3,
 372/9, 428/1, 490/5,
 573/4, 675/7
 s.-iniḡ 488/7
 s.-ığa 708/2

s.-idin 183/3, 339/6,
427/4
seyl-āb A.F. sel, sel suyu
466/4
s.-ı derd 178/4
s.-ı eşkim 554/5
s.-ı sirişkim 510/2
s.-ı 821
s.-ıdın 387/2
seyr A. yürüme, yürüyüş,
seyir; bakma
92/6, 118/1, 144/2,
415/3, 485/7, 569/6,
660/9
seyr-i hıyābān-ı Herat
683/11
s.ü sükün 71/5
s. bol- 688/39, 689/455
s.it- 610/3, 689/395
s. iyle- 215/7, 242/9
s. kı1- 317/3
s.-im 171/4
s.-i 602/7
s.-in 428/6
s.-ini 196/5
s.-iğa 376/2
s.-inde 96/6, 376/3
s.-idin 350/9, 420/1
seyyāl A. akıcı, akan
s. (la⁴l-i s.)
689/43

seyyār A. gezegen, gezici
s.ğa (kevkeb-i s.)
290/6
s.-ını 628/8
s.-ıdur 189/2
seyyāre A. gezegen 588/5
s. (kevkeb-i s.)
199/4, 688/68
s. bol- 281/6
s.-dür (şābit ü s.)
152/3

Seyyid A. Seyyid Hasan
689/333

Sezā F. münasip, uygun
s. kı1- 330/5
s.- sıdın 528/6

sıç- sıçmak

s.-kay 711/2

sıçkan fare, sıçan 696/2

şıdk A. doğruluk 108/9

ş.-ıñ 6/8, 111/1

şiddik A. sözünün eri; Hz.

Ebubekir

ş. 6/8

ş.-lar 6/8

şıfat A. hal, keyfiyet, şekil,

kılık, nişan, ünvan

15/4, 16/2, 92/1, 110/2,

116/5, 125/7, 354/6,

393/7, 471/6, 521/3,

594/6, 649/4, 681/45,

688/24,79, 689/30,
412/190,249; 691/1
ş.-lar 414/5
ş.-ıñ 92/1
ş.-ığa 293/6

şifatlık/-lıg/lig A.T. şifatlı
224/7, 614/6

şifātu'llān A.Allah'ın şifatu
şifatu 316/6

şıfr A. sıfır, hiç
163/5

şığ-/k- şığmak

s.-masa 399/2
s.-ğuça 347/3, 634/2
s.- kuça 347/3, 634/2
s.-may 3)8
s.-mayın 11/4

şığış- şığışmak

s.-mas 576/6

şıhhat A. sağlık; doğruluk

502/1
ş. (sāye-i ş.) 554/6
ş.- ol- 374/9
ş. top- 337/5
ş.-dın 383/7
ş.-im 497/2

şıq- şıkmak

s.-sağ 483/1
s.-ıp 65/4

şılığ şilik, düzlenmiş;
tek renk 315/5

şın- kırılmak; bozulmak
s.-ar 567/3

s.-dı kōnül 427/11
s.-dı sebū 681/9
s.-ğan 201/6, 210/8,
244/6, 514/6, 611/8,
618/10,20,30,40,50,60,
70,80,90,100

s.-ğan başıma 359/1

s.-ğan başımğa 20/4

s.-ğan şifāl 681/88

s. şifāli 707/4

s.-ğan şifālim 86/8

s.-mağ 490/4

şındur- kırmak, kırdırmak,
bozmak

s.-ur-sin 14/7

s.-ur (ʿahdin s.) 678/13

s.-dım 421/6

s.-dum 421/6

s.-dum (tevbe s.)

427/10

s.-madım 427/1,11

s.-dıñ 342/3

s.-duñ 342/3, 554/9

s.-duñ (tevbe s.) 60/8

s.-dı 228/9

s.-dılar 116/5

s. (tevbeni s.) 158/7

s.-uñ 375/3

s.-mağan 526/1

s-ğalı (cānlar şafın s.)
477/2

s.-up 43/2, 477/2

s.-mağğa 184/5

s.-mağka 184/5
 sınıf A. sınıf, tür, çeşit
 ş.-ıda 320/4
 sınık/ğ kırık; bozuk;
 yarık 30/6, 198/3,
 269/2, 702/1, 782
 sıpkar- süzerek içmek,
 sormak, yalayıp almak
 s.-madın 359/7
 s.-ğay 316/8
 s.-ayın 689/45, 322
 s.-sa 689/88
 s.-urda 294/8
 s.- ğu 518/3
 s.-ıp 58/6
 s.-mağım 432/-
 sır(r) A. gizli tutulan,
 sır, Allah'ın akıl
 ermeyen hikmeti
 s. 689/287
 s.-ı fenā 376/4
 s.-ı ıışkım 209/7
 s.-ı ıışkımdın 299/4
 s.-ı ıışkın 88/4
 s.-ı ıışkınga 219/4
 s.-ı nihān 316/3
 s.-ı pinhānım 89/3
 s.-ı vahdet 567/7
 s. u ıalen 489/10
 s.-nı 125/9
 s.-imnı 159/6, 303/1,
 338/2, 651/6

s.-ı 587/8, 591/8,
 608/6
 s.-ının 20/8
 s.-ın 229/9, 316/9,
 338/3, 363/1, 409/8,
 428/8, 503/4, 565/5,
 587/8
 s.-ını 188/4, 526/5,
 556/3,7, 571/5
 s.-ıga 225/1
 s.-ıda 326/9
 s.-ıdın 387/10, 428/9,
 599/6, 556/2
 sırat A. yol, sırat köprüsü
 ş.-ı müstakim 'doğru
 yol' 463/5
 sırf A. yalnız, ancak; tama-
 miyle, baştan aşağı
 kadar
 ş. (ıubūdiyyet-i ş.)
 319/4
 sıriğ bir çeşit dikiş, oyulga-
 ma, oyma, imame, destar,
 sırik, ince ağaç
 sırik- kaçmak, savuşmak,
 kurtulmak
 s.-mağ 657/4
 siz- çizmek, nakşetmek,
 resmetmek
 s.-ar 189/3
 s.-dı 337/4
 s. 221/7

s.-arda 273/5
 sicill A. resmi vesika-
 ların kaydedildiği
 kütük
 s.-in 467/4
 sidre A. sidretü'l- mün-
 teha arşın sağ yanında
 bulunan bir ağaçtır, ki
 ötesine kimse geçemez,
 insan bilgisinin son
 son sınırı
 s. (şâh-ı s.) 680/3
 sifâl F. çanak, çömlek;
 testi ve saksı par-
 çaları; orak
 244/6, 261/8, 326/8
 681/10,20,30,40,50,
 60,70,80,88,90,100;
 702/1
 s.-i fakr 399/6
 s.-im 86/8
 s.-i 30/6, 611/8,
 707/4
 s.-in 61/8, 210/8
 s.-idin 514/6
 s.-idür 201/6
 sifle A. alçak, terbiyesiz;
 cimri
 s.- naḥs 711/1
 sihr A. büyü, fettanlık
 572/4, 595/9 , 686/20,
 689/268, 315, 351

s.iyle- 646/1
 s.-ler 11/7
 sihr-sāz A.F. büyücü
 s.-ıdur 806
 Şikender F. ö.a. Büyük
 Iskender 658/3, 660/8,
 689/21
 S.-ni 92/4
 S.-ge 247/6
 sik (k)iz sekiz
 on s. 221/9
 on s. miğidin bir 409/1
 s. uçmak 531/7
 sikizinci sekizinci
 s. imam 710/1
 s.-inçi sipihr 710/2
 sikri- kalkmak, koşmak, hareket
 etmek
 s.-r 481/1
 s.-r mü 481/8
 s.-di 472/3
 s.-iben 351/1
 s.-p 224/6
 sikrit- koşturmak, hareket
 ettirmek, seğırtmek
 s.-ür 268/3
 s.-se 478/4
 s.-ürde 583/1
 s.-ip 214/5, 399/4, 442/3
 606/1, 683/3
 silk- silkmek
 s.-ip itek 689/399

silk A. yol; iplik, meslek
 sıra, dizi
 s.-ide 497/6
 silsile A. zincirleme olan
 şey, art arda gelen
 şeylerin meydana ge-
 tirdiği sıra, soy sop
 s.-i zülfüğe 562/2
 s.-si 125/6
 s̄im F. gümüş 99/1, 144/6,
 618/2
 kalb-i s. 590/6
 s.ü eşk 454/7
 s. tük- 416/3
 s̄imā F. yüz, çehre, beniz,
 kimse
 s.-nı 689/243
 s̄im-ber F. gümüş göğürlü;
 ak, berrak bedenli
 398/1
 s.-ler 446/5
 s.-imdin 471/1
 s̄im-endām F. gümüş
 bedenli
 s.-dın 181/7
 s̄im-feşānlığı F.T. gümüş
 saçan 634/10
 s̄im-gūn F. gümüş renkli
 141/5, 337/7
 s̄imīn F. gümüşten, gümüş
 gibi
 eşk-i s 595/4
 levh-i s. 110/5

şām-ı s 138/7
 s̄imīn-beden F. gümüş gibi
 parlak ve beyaz vücutlu
 büt-i s. 488/4, 593/7
 kad-i s. 593/1
 s̄imīn-ber F. gümüş göğüslü
 279/1
 şūh-ı s.110/6
 s.-ğa (serv-i s.) 454/7
 s̄imīn-cism F.A. gümüş vücutlu
 s.-iğ 685/1
 s̄imīn-eşk F. gümüşe benzer
 gözyaşı
 s. 183/6
 s̄imīn-ten F. gümüş tenli
 s.-iğga 264/3
 s̄im-kalb F.A. temiz gönül
 590/6
 s̄im-pāşende F. gümüş saçan
 689/39
 s̄im-ten F. gümüş tenli
 333/1, 634/1
 s̄in Arap harflerinden biri «س»
 s. müdür 205/3
 sin yaş, ömür 411/2
 sin sen 3/9, 4/5,9; 7/1, 20/1,
 77/9, 82/4, 87/3, 97/2,
 105/2, 106/2, 111/2,
 117/7, 119/2, 142/2,
 152/4, 177/4, 242/6, 285/3
 496/3, 499/4, 522/6,
 532/1, 534/4, 537/9,
 544/2, 580/6, 606/2, 640/7
 648/3, 652/5, 686/15

689/59, 129, 145, 167,
 168, 174; 695/2,
 774, 792
 s. dik 87/10, 144/5
 s. gibi 32/5, 52/4,
 67/4, 92/1
 s.-ni 620/7
 s.-de 545/5
 s.-dedür 87/2
 s.-din 4/2, 48/2, 56/5,
 98/5, 135/3, 139/1,
 212/3, 243/7, 285/3,
 311/3, 329/7, 362/2,
 459/1, 530/6, 611/1,
 627/5, 674/6, 681/24,
 684/12, 689/40,,786.
 s.-din özge 123/7
 s.-dindür 130/2
 s.-din irür 767
 s.-çe 179/7, 689/206
 s.-iñ 4/6, 6/5, 7/7,
 36/9, 39/8, 64/2, 81/7,
 96/10, 134/4, 148/4,
 229/6, 243/6, 249/3,
 288/1, 294/7, 295/3,
 334/1, 365/1,-7;
 369/3, 392/3, 461/1,
 572/1, 605/5, 672/5,
 680/6
 s.-iñ dik 685/3
 s.-iñ gibi 54/1

s.-i 46/2, 59/7, 70/2,
 67/5, 80/8, 91/3, 119/2,
 152/4, 163/2, 220/2,
 258/4, 322/9, 397/1,
 442/7, 518/1, 538/5,
 566/2, 573/6, 576/1,
 621/4, 648/1.-7, 660/8,
 662/8, 673/1.-9, 683/9,
 22; 688/108, 689/17,194,
 209, 233, 753, 824
 s.-sin 182/3, 323/5, 331/2,
 357/3, 425/2, 489/2
 s.-dür-sin 512/9
 s. idiñ 381/1, 689/285
 s. iseñ 79/2
 s. irdiñ 351/6
 s. irken-sin 87/8
 s. ikin-sin mü 18/7
 sinān A. mızrak, süngü
 s.-ı 198/6, 212/1
 sincāb F. sincap, teyin
 425/3
 s.-iñ 373/8
 s.-iñ (cübbe-i s)
 685/13
 s.-ı 281/4
 sine F. göğüs, yürek
 s.-i çākim 430/2
 sinin A. (sene'nin ç.) yıllar
 688/92

- sinsiz sensiz 1/6,
13/5, 195/1,7; 231/1.-7;
383/7, 402/2, 530/1,
606/7, 643/9, 668/2
s. imes 7/6
- sinsizin sensiz 7/14,
195/1, 368/2, 686/12
- sip- serpmek
s.-me tuz 109/7
s.-ip (su s.) 566/2
- sipāh F. asker, ordu
84/3, 561/5, 689/24
s.-ı ıışk 662/5
s.-ım 458/5
s.-ı 145/1, 346/6
415/2, 499/2
- sipāhān F. (sipāh'ın ç.)
askerler, ordular
263/9
- sipeh F. asker; ordu
(krş. sipāh) 553/4,
689/387
s.-in 469/4
s.-dür 237/6
- sipend F. üzerlik tohumu
ki ateşe atılması
göz değmesine faydalı
sayılır
ot u s. 130/5
- sipidār F. (sipid-dār)
ak kavak, ak söğüt
116/1, 557/3
- sipihr F. gök; gökyüzü; talih
122/4, 161/6, 210/4,
388/3, 435/6, 438/6,
456/4, 479/2, 529/7,
577/3, 597/5, 603/5,
626/5, 655/6, 675/6,
688/68, 689/301, 341
s.-i atlasdur 194/6
kavs-ı s. 526/6
s. atlası 681/87
s. günbedi 17/6
s. h̄vānıda 691/1
sikizinci s. 710/2
s.-i 152/3, 689/341
- sir-āb F. suya kanmış; taze
150/3, 550/3, 618/1
628/1
s. (laʿl-i s.) 689/42
lāle-i s. 578/4
yākūt-ı s. 669/7
s. it- 103/1
s. kıl- 229/7
s.-ımğa (laʿl-i s.) 535/7
s.-ıñ (la'ı-i s.) 373/3
s.-ıñ (la'l-i s.) 310/4
- sirişk F. göz yaşı 352/5,
428/1, 438/3, 603/3,
664/2
s.-i laʿl-fāmımdın 484/5
seyl-i s. 116/2, 501/4
s.-niñ 145/2
s.-im 140/3

- 173/6, 183/3, 194/2
 221/7, 272/4, 281/6
 417/4, 485/2, 612/5
 s.-im (baħr-i s.)
 349/4
 s.-im (h̄un-āb-ı s.)
 689/64
 s.-im (seyl-āb-ı s.)
 510/2
 s.-imni 188/4
 s.-imdin 211/3
 s.-imçe 464/5
 s.-i 74/5, 207/5
 s.-inin 145/2
 s.-idin 455/5
 s̄iret A. huy, ahlak, tavır,
 gidiş
 s.-lerdin 243/3
 sirme- almak, kapmak,
 kaldırmak
 s.-dim 448/6
 sitāre F. yıldız 251/4
 sitem F. haksızlık, zulüm,
 eziyet 592/5, 688/50,
 703/1
 naķş-ı s. 412/4
 meyl-i s. 623/7
 tiĝ-ı s. 689/370
 s. iyle- 61/2
 s. kıl- 209/3, 347/5
 s.-i 623/7
 s.-idin 289/1
- 661/3
 sitem-ger F. zalim; haksızlık
 eden
 serv-i s. 640/2
 şūh-ı s. 165/1
 s.-ler 364/9
 sitem-kār zalim
 s. (şūh-ı s.) 661/3,
 687/1
 s.-im (yār-i s.) 525/1
 s.-imğa (şūh-ı s.)
 266/7
 sitem-kāre F. zulüm ve
 haksızlık eden
 s. (şūh-ı s.) 688/69
 sitiz F. kavga, çekişme
 s. it- 576/11
 sitte A. altı
 s.-i zarūriyye 531/5
 siv- sevmek
 s.-er-min 469/5
 s.-er-sin 622/3
 s.-er 91/2, 202/1, 220/4
 s.-dim 46/2
 s.-düm 46/2
 s.-dün 687/9
 s.-di 31/4
 s.-miş-min 46/2
 s.-gil 52/2
 s.-me 658/1
 s.-er cānıñ 390/3
 s.-gen 84/7

- s.-mek 311/6
s.-di irse 658/6
s.-ge-biz 210/1
sivdür- sevdirmek
s.-geli 622/3
sivün- sevinmek
s.-ür 680/8
siyāh F. kara; geçkin
sarhoş, uğursuz,
İsfendiyar'ın atının
adı
a s. 561/2
siyāset A. memleket idaresi,
idam cezası, politika,
seyislik
s.-i hecr 324/2
s.birle 706/2
s. tiğ 595/1
s. kıl- 639/2
s.-in 7/3
siyāset-gāh F. siyaset bakı-
mından öldürülmesi
gereken kimselerin
öldürüldüğü yer
s.-ı ışıq 518/2
s.-ığa 590/1
siyeh-baht F. kara talihli
717/1
siyeh-kār F. günaha giren
zalim
s.-ı (zülfi s.) 371/1
siyeh-pūş F. matemli 717/2
siyeh-tāb F. Çelik mavisi
s. iyle- 277/1
siz siz
188/7, 217/1,3; 261/7
s.-ge 136/8, 221/8,
336/7
s.-de 633/6
şōfi A. tasavvuf ehli; sofu
263/7, 410/6
ş.- zāhid 649/7
şehbet A. görüşüp konuşma
73/2, 91/1
ş.-i cānānnı 294/10
rāğıb-ı ş. 91/2
ş.-im 7/6, 411/1, 681/96
ş.-imde 689/289
ş.-imdin 323/5
ş.-i 446/6
ş.-in 689/244
ş.-idin 689/209
ş.-imiz 688/54
soğ- sokmak
s.-ğay (baş so.) 68/7
s.-kay (baş s.) 68/7
s.-ku (baş s. dik.)
562/5
sol sol
s. köziğe 258/6
soğ sonra
3/7
s. (andın s.) 208/4,
354/6, 547/6

- s. (mundın s.) 87/2
s.-ıça (alarınıñ s.)
5/4
s.-ınça 65/2,84/3,
97/6, 157/1
sonğı/sonkı/sonı sonraki
207/4, 436/7, 462/7
s. katla 330/6
sonra sonra
s. 58/6, 64/7, 448/2,
519/5, 576/9, 604/5,7
689/68,204,128
s.-dur 125/9
sor- emmek
s.-ğalı 190/3
s.-mağdın 416/1
s.-mağdın 416/1
sor- sormak
s.-ar-sin 115/1,
786
s.-ar-siz 363/8
s.-maslar 318/2
s.-dum 417/4,
457/7, 627/3
s.-duñ 177/4, 258/2
465/3, 482/2, 507/5
515/3
s.-madı 170/6
s.-ğay 512/8
s.-ayın 689/385
s. 536/2
567/7
s.-ma 42/6, 56/6, 100/7
103/9, 490/7
s.-ğıl 258/2, 668/2
s.-mağıl 115/7, 380/1.-7
498/9, 622/6
s.-uñ 363/1-9, 524/4
70/6, 115/2, 141/3, 363/6,
507/6, 645/2
s.-sam 345/5, 627/2
s.-sañ 115/7
s.-sa 222/3, 668/2
s.-arğa 101/4, 589/3
s.-ğan 177/4
s.-a barmağ 459/4
s.-ğalı 33/4, 79/2, 198/2
359/2, 515/2
s.-mayın 34/1
s.-up 644/5
s.-mağ 243/4
s.-mağımğa 227/4
sorqut geceden kalan yiyecek
kadehin dibindeki son
yudum, tortu
689/129,170
s.-ın 689/169
sorağ: soru, haber, araştırma
bilgi; muayene 479/7
soruğ soru; münkir nekir
s. küni «mahşer günü»
8/10

soyul- soyulmak

s.-ğan 597/1,7

sökül- sökülme

s.-di 584/3

söyle- söylemek

s.-p 643/1,2

söz söz 20/8, 77/6, 89/8,

107/6, 109/4, 141/3,

142/2, 192/1, 220/1,

229/4, 243/7, 281/7,

300/1, 357/6, 403/2,

545/7, 592/4, 608/6,

658/7, 688/38, 52,

689/13, 204, 246, 264,

361, 696/1, 707/2

açık s. 36/3

çüçüg s. 92/7

s. edāsın 687/25

söz ayt- 117/3, 605/4

s. di- 112/3, 124/1,

188/8, 399/5, 412/2,

427/2, 453/4, 672/5,

711/1

s. işit- 89/5

s. sal- 23/6

s.-ni 101/2, 254/6,

338/4,5, 405/9, 423/9,

672/9, 689/165, 170,277, 368

s.-ge 75/6, 215/1, 777

s.-de 193/5, 240/4, 300/6

s.-din 170/3, 689/413

s.-ler 405/9

s.-lerin 62/9

s.-lerni 679/7

s.-im 89/4

s.-üm 89/4, 638/7, 685/6

s.- imge 90/2, 427/2

s.-ümge 90/2, 427/2,

555/5

s.- üme 689/410

s.-üy 97/5, 109/1, 171/1

315/5, 673/9

s.-ünnüg 718/1

s.-üğe 298/6

s.-i 266/2, 303/6, 594/7,

689/63, 110, 115, 732/2

s.-i sılığ 315/5

s.-in 20/7, 23/6, 89/9,

689/103, 280/1, 290/3

s.-iğedür 133/3

s.-ide 235/3

s.-idin 295/1, 689/59,

269

sözle-şöylemek

s. 177/9

s.-p 432/4

sözleş- şöleşmek

s.-künçe 687/24

s.-ip 62/3

sözlüg sözlü 340/2

su su 107/3, 122/1, 145/3

150/3, 171/3, 181/1,

183/3, 201/7, 223/6,

- 228/3, 262/7, 305/5,
313/3,5, 353/4, 384/2,
3 435/2, 450/5, 487/1,
489/4, 505/2, 508/3,
513/1, 516/6, 527/5,
533/1, 535/1.-9, 536/1,
541/1, 545/1, 566/1,2,
607/1, 611/4, 612/1,5,
617/4, 649/2, 654/5,
689/279, 727/2, 748
tüng-i s. 565/7
kaṭre s. 14/4, 21/4
43/4
s. kişisi 228/7
s. ara 47/2
s. içre 87/4
s. kibi 689/89
s. bir- 514/1
s. iç- 514/6
s. ur 338/9
süzük s. 29/3
s.-nı 46/5, 366/7,
398/4
s.-ğa 116/4, 304/6, 361/2,
431/5, 459/2, 545/2,
724/2
s.-da 387/1, 688/83
s.-dadur 721/1
s.-dın 310/5, 474/1,
510/2, 618/1, 724/2
s.-dın (aḡar s.) 372/2
s.-y1 145/2, 347/3,
413/7, 470/3, 568/2,
658/3, 689/90, 12, 248
s.-y1 (ḡayvān s.)
20/5, 17/5, 336/8, 536/3,
598/5, 605/6
s.-y1 (Hıẓr s.) 689/139
s.-yın 470/3
s.-yın (ḡayvān s.)
536/3
s.-yın (kevşer s.) 28/5
s.-yını 721/1
s.-yını (ḡayvān s.)
592/2
s.-yında (ḡayāt s.) 591/6
s.-yıda 639/2
s.-yıdın 221/6, 544/3,
611/8, 630/7, 688/72,
689/43, 720/2
s.-yıdın (ḡayāt s.)
457/1
s.-yıdın (Hıẓr s.)
536/2
s.-yıdın (rez s.) 494/6
s.-yıdur 201/6
s.-yıdur (Hıẓır s.)
701/1
su'āl A. soru; dilencilik
s. it- 681/18, 689/154
s. iyle- 225/6
s.-im 184/6
s.-in 380/5

s.-idin 514/4
 subh A. sabah, sabah vakti
 5/9, 39/8, 108/1,4,
 110/7, 146/1, 155/4,
 165/2, 177/2, 426/5,
 446/1,2, 502/6, 566/2,
 3, 681/13, 755
 ş.-ı elest 681/1
 ş.-ı ezeldin 132/1
 ş.-ı fūrkat 500/4
 ş.-ı ikbalimğa 617/3
 ş.-ı ⁴işim 610/4
 ş.- ⁴işimni 646/3
 ş.-ı maşser 63/9
 ş.-ı maşserğaça 689/415
 ş.-ı şebāb 20/1
 ş.-ı vaşl 165/6, 183/7,
 519/5
 ş. (du⁴ā-yı ş.)
 16/5
 ş. enfāsıdın 491/1
 ş. u şām 30/7
 ş.-nın 72/6, 75/4,
 256/4, 464/7, 574/2
 ş.-nı 420/6, 429/6,
 681/13, 688/79
 ş.-ğa 409/6, 519/5
 ş.- da 142/4
 ş.-dın 183/5, 255/7,
 521/1, 639/1
 ş.-ım 117/1, 521/1
 ş.-um 117/1, 521/1
 ş.-u 566/9

ş.-ı 110/2, 373/8,
 506/6, 566/5, 803
 ş.-ı (mey-i ş.) 270/8
 ş.-ıda 259/1, 269/1
 512/1
 ş.-ıdın 108/5, 259/1
 660/2
 subh-dem A.F. sabah vakti
 108/8, 169/8, 338/6,
 688/102,824
 subh-geh A.F. sabah vakti
 553/6, 639/1
 sūd F. kazanç, kar, fayda
 162/6, 249/1, 488/2,
 572/7, 619/3, 658/3,
 733/2
 ni s. 9/5, 126/6, 130/6,
 131/1.-7, 136/10, 150/7,
 202/3, 254/5, 338/5,
 505/2, 619/9, 626/4,
 667/8, 669/7
 s. üçün 131/3
 s. u ziyānın 131/6
 s. kııl- 81/5
 s. it- 11/6
 s. iyle- 159/9
 s.-um 418/6
 s.-ı 323/6, 632/3
 s.-ını 498/8
 s.-i 421/8
 sūdā⁴ A. baş ağrısı, rahatsızlık
 421/9, 452/5
 ş.-ıdın 664/7

suft F küçük delik; omuz

s.-ıdın 689/248

süg F. matem

s. tut- 335/4

s.-ını 443/6

suğur-Mayırmak, sıyırmak,

kınından çıkarmak;

sormak, emmek (krş.

suvur.)

s. 77/1

süg-vār F. matemli

s. ol- 689/336

sühān F. törpü

341/7, 527/6, 610/7,

713/2

sukbe A. delik

s.-i 653/3

sultān A. hükümdar, hüküm-

dar ailesinden olan

kadın

95/3, 256/8, 530/7,

689/189, 238

s.-ı hayālī 419/7

s.-ı hüsn 41/7, 270/5,

574/3

s.-ı sa'id 689/237

s.-ğa 321/7, 459/6

s.-dın 41/7

s.-lar 689/8

s.-ım 89/8, 414/5

s.-ı 103/4, 459/6

s.-ıdur 140/1

s.-ımin 196/6

Sultān Ahmet A. ö.a. Sultan

Ahmed

dāver-i Cem-ğadr S.

706/1

Sultān Hüseyin A. ö.a. Hüseyin

Baykara 467/7

sultānī A. sultana ait

s. (kadeh-i s.) 689/186

sultanlıq A.T. sultanlık

414/6

s.-dın 473/9

Sultān Veys Ibn-i Baykara

A. ö.a. Hüseyin Baykara

689/132

sun- sunmak, uzatmak

s.-dum 462/3, 641/1

s.-dum (boyun s.) 529/4

s.-ğay 575/7

s. 462/7, 689/87, 127

s. boyun 176/5

s.-ma kol 553/9, 569/5

s.-gil (boyun s.) 64/7

s.-sa (ilig s.) 445/3

s.-up 634/7

sun⁴A. yapma, kudret 121/3,

296/4

hakīm-i ş. 36/7

kātib-i ş. 61/1, 119/I,

296/2

naqqāş-ı ş. 371/8, 374/4

ş. ilgi 584/5

- ş.-dın (kilk-i ş.) 187/1
 ş.-uñ 4/4
 ş.-uñdın 1/1
 ş.-ını 695/1
 şūr A. boynuzdan yapılmış
 büyük boru 505/4
 ş.-ı kıyāmet 'Kıyamet'te
 Hz.İsrâfilin üfleyeceği
 boru' 377/11
 surāhī A. sūrāhi, cam veya
 billur kap 462/7,
 566/2, 623/3
 ş.-ni 681/43
 süre A. Kur'añ'ın ayrıldığı
 14 bölümden her biri
 s.-i ve'l-leyl 543/1
 s.-i ve's-š-šemsü 446/1
 şuret A. biçim, görünüş,
 kılık, yol, tarz,
 gidiş, çare 87/1,10,
 117/6, 226/2, 587/7
 ş.-i bī-cān 455/2
 ş.-i dīvār 571/1
 ş.-ğa 455/2
 ş.-ka 455/2
 ş.-iñ 87/7, 337/4,
 685/7
 ş.-üñ 337/4
 ş.-iñni 273/5
 ş.-iñğa 87/6
 ş.-üñğa 87/6
 ş.-i 616/1
 ş.-in 87/7, 527/6, 646/4
 ş.-i 399/1
 şuret-bīn A.F. şekil ve su-
 retini gösteren 298/7
 şuret-ger A. ressam
 ş.-i (Çin ş.) 337/4,
 685/7
 ş.-i (ezel ş.) 87/8
 şuret-hāne A.F. resim yapılan
 yer
 s.-si 87/11
 şuret-nūma A.F. şekil ve
 suretini gösteren
 87/9
 susa- susamak
 s.-ban 466/3
 s.-yıp 566/2
 s.-ptur 573/1
 süsen F. susam 190/6, 203/2,
 4,6,7; 342/1, 391/4,
 409/3, 529/6, 578/3
 s.-i āzād 126/2, 176/3,
 203/1,3
 s.-i āzādedin 208/3
 süsenī F. susam renginde
 279/6,7, 342/1
 s. bilbağ 529/6
 s. bōrküñ 279/4
 s. ton 191/2
 s. tün 203/1

- susuz susuz 669/7
- sustan- F.T. gevşemek, yorgun
olmak
s.-ur-min 474/3
- sustay- F.T. gevşemek, yorgun
olmak
s.-ur-min 474/3
- şu^hbet A. güçlük, zorluk
156/7, 330/3,
363/6, 689/376
ş.-de 313/2
ş.-dür 687/814
- suva- sıvamak
s.-p (balçığı s.)
650/1
s.-pdurlar 453/5
- suvur-Memmek, sormak
(krş. suğur)
s. 77/1
- süz F. yanma, tutuşma, ateş,
sıcaklık
178/2, 223/9, 263/1
s.-ı cismimdio 621/1
s.-ı fürkatim 687/10
s.-ı hecrin 169/1
s.-ı hicrāndur mu
377/8
s.-ı 103/2
s.-ıdın 86/4, 219/2
- süzān F. yakan, yanan 195/2
- sübha A. tesbih, tesbih
danesi 546/1
- s.-m (şayd-ı s.) 446/3
- sübbūhi A. Allah'a ait,
yüzücü
s.-lerdin 96/2
- sübūt A. sabit olma, meydana
çıkma
s. bul- 90/3
- sücūd A. (sācid'in ç.) secde
edenler
s. it- 547/1
s. iyle- 156/3, 688/30
s.-um 418/4
- südre- sürümek, itmek
yuvarlamak
s.-r 69/8, 90/1
s. 57/9
s.-rde 577/7
s.-p 350/2, 506/7, 557/1
- südre- sürülmek
s.-sem 602/5
- südren- sürülmek, kovalamak
s.-sem 602/5
- südre- sürütme, sürdürme,
kovdurmak
s.-ür-min 353/2
s.-ür-sin 353/2
s.-ür 590/1
s.-ürler 376/7
s.-seler 675/9
s.-ip 69/5, 8
- sühan-dān F. güzel söz söyleyen
s.-ımdur (şāh-ı s.)
401/7

sühan-ver F. düzgün konuşan
689/103

süheyl A. parlak ve büyük
bir yıldızın adı doğ-
duğu zaman Yemen'de
çıkan akik taşı,
rengini ondan almış
689/242
s.-î 689/243,24

sükûn A. hareketsizlik,
kımıldamama,
s. 71/5
s. bir- 234/2
s.top- 205/7
s.-um 588/5

sükût A. susma
mühr-i s. 90/2

Süleymân A. Hz. Süleyman
S.-ı 428/3
S.-dur (mülk-i s.)
689/433

sülṣî A. üçte birle ilgili,
bir yazı sitili
s. (nokta-i s. durur)
685/15

sülûk A. bir yola girme,
bir yol tutma; tarikata
girme 215/8
s. ehli 387/9
s. it- 322/2
s. kıl- 335/1

s. içre 46/7
s.-ını 681/25

sümür- sömürmek, tamamıyla
içmek
s.-düm 218/7
s.-di 614/4
s.-sem 613/2
s.-gen 689/296

sünbül F. sünbül, güzellerin
saçı
85/2, 246/3, 391/4,
520/7, 564/6, 566/4
s.-i pür-çîn 205/1
s.-i pür-tâb 578/4
s.-i pür-tâbiğa 156/2
s.-i tâbiğ 373/1,2
s.-i zülfi 458/4
s.-i zülfüñ 70/3
s.-ni 232/1
s.-de 674/2
s.-ün 232/3
s.-ünniñ 92/5
s.-ünrüy 92/5
s.-ünni 92/5, 536/4
s.-ündür 410/1, 686/18
s.-i 125/6, 477/5,
688/101
s.-in 205/4
s.-ide (zülf-i s) 591/3

süneğ kemik
51/5, 117/5, 177/6, 343/3,
488/5, 491/4, 564/4,
567/3

- s.-ni 505/4, 582/1
s.-ler 287/2, 428/2,
528/3, 576/4, 582/1
s.-lerni 473/5, 568/5
s.-lerim 70/1
s.-im 435/1
s.-in 157/7
- sünen A. (sünnet'in ç.)
sünnetler
s. 97/3
farz u s. 489/4
- süpür- süpürmek 536/7
- sür- sürmek, sevk etmek;
nakletmek; kılıç çalmak
anlatmak
s.-er 65/1, 70/7, 395/3
s.-düm 689/221
s.-dün 60/2, 653/7, 689/145,
270
s.-dün (nükte köp s.)
72/1
s.-medin mü 684/7
s.-di 79/3, 277/39, 322/1,
428/10, 434/7
s.-medi 351/6
s.- gey 689/102
s.-megy 299/3
s.-eyin harf 689/280
s. 424/7
s.-me 196/6, 529/8
s.-gil 432/1
- s.-ün 350/375/6
s.-sem 250/5, 322/7
s.-sey 47/7, 462/3
s.-se 288/2, 410/2,
625/1, 633/7, 656/3,
723/3
s.-se - kelām 686/16
s.-se (raḥşın s.) 452/7
s.-erge 383/4
s.-erde 383/4
s.-gen 95/9
s.-gende 32/5
s.-güm 577/2
s.-geç 427/7
s.-geli 622/2
s.-üben 113/8
s.-üp 51/9, 58/1, 221/4
658/3
s.-mey kalemi 689/315
- sürat A. çabukluk, hız
431/1, 735/2
s. kıll- 411/8
s.-ler 586/4
s.-idin 63/1, 96/6
- sürh F. kırmızı, kızıl;
kırmızı mürekkep 612/5
- sürme F. sürme
389/3, 472/4, 474/6,
477/7, 508/4, 529/1,
656/3, 672/8
s.-i keyvān 605/4
s. çik- 469/1, 561/2

- s.-din 611/11
s.-dür 665/3
sürmesiz sürmesiz 273/1
sürt- sürtmek, dokundur-
mak
s.-er-min 38/3
s.-erim 230/4
s.-er 230/4
s.-eyin 264/3
s.-eyin (köz s.)
582/4
s.-erge 346/3
s.-üben 502/2
s.-üp 610/2
s.-üp ilig 485/5
s.-üp (közge s.)
451/1
s.-üp-min 238/3
s.-er isem 121/4
s.-sem irdi 414/4
sürtül- sürtülmek
s.-gen 447/2
s.-üp 396/2
sürūd F. şarkı, türkü
199/5, 294/9, 286/7,
436/6, 688/32
s.-ı hecr 508/1
s.-um 418/3
sürūr A. sevinç
688/96, 689/151
s. (şem*ı* s.) 689/112
sürüg sürü 393/1
- süst F. gevşek, tembel
326/7, 474/3
s. ol- 643/3
süstlük/lığ F.T. Gevşeklik;
tembellik 326/7
süst-peymān F. sözü sağlam
olmayan
s.- durlar 245/7
sütūn F. sütun, direk
34/5, 278/7, 461/4
s.-nı 34/5
s.-ı 501/4
süvār F. binici 173/2
süz- süzmek
s.-dün (söz āb-ı hayātın s.)
688/272
s.-mey 618/8
süzgüç kepçe, kevgir
470/7
s.-i 630/6
süzük berrak, süzülmüş
s. su astıda 29/3

Ş

şāb(b) A. genç, delikanlı,
yiğit 16/3, 388/6,
639/9, 689/229

Şād F. sevinçli 203/5,
230/2, 407/2, 494/1,
688/34

hātır-ı ş. 334/6
ş. bol- 55/4, 329/9,
542/7

Ş. it- 439/1, 509/2,
551/1, 678/2

ş. iyle- 121/1, 654/6,
689/60, 262, 264

ş. kıl- 690/4

ş. ol- 481/10, 650/1,
689/255, 690/4

ş.-min 55/4, 165/4

şādlığ/k F.T. sevinçlilik,
mutluluk 535/9, 611/1,
689/233, 263

ş.-nı 245/4

şād-mān F. sevinçli

ş.-i iş 68/17

ş.-durlar 494/2

şafak A. şafak, akşam kızılılığı

43/1, 75/5, 152/6,
169/4, 230/7, 266/6,

471/3, 479/4, 529/7,

618/8, 636/4, 689/74

ş.-da 677/2

ş.-dın 22/2, 409/6,
542/6

şafak-āsā A.F. şafak gibi,
şafağa benzer 613/2

şafak-gün A.F. şafak renkli,
kızıl 22/2, 518/6, 575/2,
618/8, 689/10

mey-i ş. 542/6

şafak-reng A.F. şafak renkli,
kızıl

delīl-i rāh-ı ş. 479/4

şāgird F. öğrenci, çırak

ş.-ğa 176/6

ş.-im 135/2, 365/2

ş.-i 365/2

ş.-i-min 365/2

şāgirdliğ F.T. -ğrencilik,
çıraklık 650/4

şāh F. santraç taşlarının en
önemlisi 295/3

şāh F. padişah, hükümdar 46/8,

54/4, 237/6, 245/9, 253/5

385/5, 529/4, 541/8,

561/8, 599/1, 615/1, 679/8,

689/3, 17, 105, 124, 150,

195, 343, 701/2, 706/1,

815

ş.-ı Cem-ğadr 689/4/

ş.-ı çerğ-ğadr 124/9

ş.-ı dil-cüyumnı 437/2

ş.-ı felek-cāh 689/150

ş.-ı gerdün-ihtişām
446/10

ş.-ı Hoten 634/10

ş.-ı hurde-dāndın 331/7

ş.-ı kām-rān 413/9

ş.-ı sūhan-dānımdur
401/7

ş.-ı mağfūr 689/236

meclis-i ş.-ı kadeh-
h'ārım 647/7

ş.-ı mülk 693/2

ş.-ı zamān 689/46,198

ş.-ı zamāne 671/9

ş.-nın 98/6, 133/1,
139/5, 259/2, 670/6,
679/1

ş.-nı 259/2, 689/122,
197

ş.-ğa 561/5

ş.-dın 5/6, 98/6

ş.-lar 29/4, 100/2,
409/9, 488/8, 574/7,
689/7,61, 196, 452,
456

ş.-larnın 596/6

ş.-lardın 238/7

ş.-dur 185/6

ş. durur 677/4

ş.-ım 417/7, 437/5,
7, 444/1,3,5,8

596/1,2.

ş.-ım (cişret-i ş.)

444/5

ş.-ımnı 437/1,3

ş.-ımğa 444/7

ş.-ımdur 444/4

ş.-ı 95/3, 144/2, 671/1,
689/99, 196, 452

ş.-ığa 590/2

ş.-ıdın 683/8

ş.-ıdur 371/7, 467/7

ş.-min 68/4

şāh F. dal, budak, geyik ve
benzeri hayvanların dalı
boynuzu 115/1, 116/1,
647/3

ş.-ı sidre 680/3

ş.-ı şekerdür 416/1

ş. (sarığ bergi kuruğan
ş.) 40/2

ş.-nın 116/6

ş.-ı 190/4

ş.-ını 116/5

ş.-ıda (buğu ş.) 757

ş.-ıdın 116/2, 6, 402/2

ş.-i 688/83

şāhāne F. hükümdara yakışır
şekilde, çok güzel

ş. (kadeh-i ş.) 689/1

Şāh Ebū'l-Muhsin F.A. ö.a.

ş.-i ferruh-dīdār 689/83

Şāh-ı Gāzī F. ö.a. 162/7, 530/7
652/9

şāhī F. hükümdara mensup,
hükümdarlık, eski
topların bir çeşidi
96/10

şāhid A. şahit, tanık,
F.sevgili, güzel
152/5, 556/3
ş.-i devlet 449/7
ş.-i 'id 479/3
ş.-i mekkāre 516/10
ş.-i 566/8
ş.-iğa 409/2

ş. idi 688/31

şāhlıġ/k F.T.şahlık,
padişahlık 586/7,
689/146

şāh-rāh F. anayol, işlek
yol, şaşırılması mümkün
olmayan doğru yol
373/2

ş.-ım 417/4

şāh-sār F. dallık, ağaçlık,
koruluk
ş.-ın 381/6

şāh-süvār F. ata iyi binen
ş.-ım 349/3

şāh-vār F. iri ve iyi cins
inci
ş. (dürr-i ş.) 173/7
ş.-ı (dürr-i ş.) 539/4
şāh-veş F. hükümdar gibi
ş.-i rüşen-rāy 689/203

şākī A. bahtsız, haydut 118/5
ş.-ni 118/5

şākir A. şükreden
ş. ol- 323/6, 690/5
ş.-min 665/5

şāl F. şal
ş.-ı idbār 247/2
gebrekī ş. 688/63
iski ş. 681/87
ş.-ın 551/3
ş.-ını 344/6

şām F. akşam 519, 49/8, 72/6,
106/1, 108/4, 446/1,
519/1, 559/1, 675/3

ş.-ı ebed 132/1

ş.-ı firāk 507/7

ş.-ı fūrkat 569/2

ş.-ı fūrkatim 70/3

ş.-ı ġam 23/3, 152/2,
247/6, 646/3

ş.-ı ġamım 86/3

ş.-ı hecr 62/1, 108/5

ş.-ı hecrim 366/1

ş.-ı hecrimde 545/6

ş.-ı hecrimdin 610/6

ş.-ı hicrān 478/2, 681/13

ş.-ı hicrānımda 500/4

ş.-ı 'iş 689/415

ş.-ı kīr 501/1

ş. (lem'a-i ş.-ı firāk)
500/2

ş.-ı miñnet 617/3

ş.-ı sevdā 373/1

- ş.-ı sîmîn 138/7
 ş.-ı zülfin 108/4
 ş. u seher 414/1
 şubh u ş. 30/7
 ş. ara 25/3
 ş.-dın 165/2, 521/1,
 681/13, 688/79
 ş.-lar 39/2
 ş.-ım 183/5, 228/3,
 420/6, 521/1
 ş.-ımın 75/1
 ş.-ımğa 36/6
 ş.-ı 110/7, 135/7, 138/4,
 144/7, 163/3, 228/3,
 255/7, 318/3, 328/2,
 475/3, 486/4, 518/6,
 519/7, 529/5, 538/6,
 566/5, 582/4, 598/6,
 621/3, 637/4, 660/2,
 803
 ş.-ı (ğam ş.) 71/3,
 153/4, 252/3
 ş.-ı (saçın ş.) 108/1
 ş.-ın 302/2, 539/5
 ş.-ıda 108/9, 210/1,
 685/13
 ş.-ıdın 155/4, 500/1
 ş.-ıça 610/1
 ş.-ıça (hecr ş.) 481/5
 ş.-dadur 142/4
 şām-gūn F. akşam renkli,
 siyah 72/2
- şān A. şan, şöhret, keyfiyet
 gösteriş, adet, huy
 ş.-ıda 168/1, 597/3
 ş.-ıdın 168/1
 şarāb A. şarap, içilecek şey
 ş.-ıdın (leb-i la'li ş.)
 481/9
 şāri^c A. Hz.Muhammed, ara yol
 307/8
 şārib A içen, içiçi
 ş.-i cām-ı taḥkīk 689/438
 şāriḥ A. bir kitabı şerheden
 bir kitaba açıklama yazan
 105/4
 şart A. şart 393/6
 ş. kıl- 147/5, 503/7
 ş. irür 323/6
 ş. imes 203/7
 şast F. olta 681/4
 şāyed F. eğer, şayet, olabilir
 ki 57/9, 68/7, 243/4,
 361/ 384/7, 400/4, 420/1,
 509/7, 566/9, 575/5,
 611/11, 643/5,9, 797
 ş.ki 258/5
 şāyeste F. yakışır, yakışır,
 uygun 79/5
 ş.-i pend 227/6
 şāyi^c A. yayılmış, duyulmuş
 ş. kıl- 301/4
 şāyibe A. (şā'ibe) leke, kusur,
 kötü eser
 ş.-i^cucb 301/3

- şebāb A. gençlik, tazelik
 eyyām-ı ş. 612/6
 şubh-ı ş. 20/1, 44/5
 ş. eyyāmını 22/3
 ş.-nın 136/2
- şebāne F. gecelik, gece vakti
 olan, mahmur, gece içilen
 şarap 493/7, 682/8
 cām-ı ş. 559/5
 mahmūr-ı ş. 682/1
- şeb-çerāğ F. geceleri parlayan
 inci
 dürr-i ş. 621/3
- şeb-diz F. yağız at
 ş.-i 138/7
- şebe-gün F. karataş 705/2
- şeb-gerd F. gece dolaşan,
 bekçi, ay
 ş.-i semāvī 42/8
 ş.-im (māh-ı ş.) 438/7
- şeb-gün F. gece renkli, siyah
 122/6
- şeb-hiz F. geceleri iş gören
 519/6
 ş.-i (nāle-i ş.) 138/8
- şeb-istān F. yatak odası, (mec.)
 karanlık dünya, iç karanlığı
 96/1, 226/2, 305/1,
 372/6, 425/1, 606/2
 ş.-i vişāl 213/5, 600/3
- ş.-nı 110/5, 263/6
 ş.-ğa 479/3
 ş.-larnı 675/1
 ş.-im (şem^e-i ş.) 202/4
 ş.-ımdur (şem^e-i ş.)
 401/2
 ş.-ın 96/2
 ş.-ı 153/4
 ş.-ı (şem^e-i ş.) 675/1
 ş.-in 263/6
 ş.-ıda 618/8
 ş.-ıdur (şem^e-i ş.) 804
- şeb-nem F. çiğ 351/2, 372/6,
 398/5, 545/4, 688/45
 ş. saç- 674/2
 ş. tüş- 442/4
 ş.-i 605/1,2
 ş.-idin 555/3
- şeb-nemlik F.T. nemli, çiğli
 326/4
- şeb-reng F. gece renkli, kara
 20/2, 57/2
 ş.-i 395/4
- şeb-rev F. uyur gecer, gece
 giden
 ş.-i ayyār 560/6
 ş.-ler 63/2
- şeb-revāne F. gece gideler,
 gece bekçileri, geceyi
 ibadetle geçiren abitler
 559/1

- şeb-zinde-dârlıĝ F.T. gece
 uyanık durma, geceyi
 ibadetle geçirme 438/7
- şecer A. ağaç 194/3
 keşret-i berg-i ş. 39/3
 ş.-ni 431/4, 671/7
 ş.-din (cins-i ş.) 194/1
 ş.-ler 612/5
 ş.-imdin 471/7
- şedde A. sıkı bağlama, tasvir,
 bir harfin iki defa
 okunması için konulan
 " " işaretleri
 ş. bağla- 114/6
- şefâat A. af, bağışlama,
 ya da istemede aracılık
 ş.-in 7/2, 680/8
- şefâat-gerîlik A.F.T. şefa-
 atçılık, aracılık 4/9
- şefîc A. şefaatheden
 ş. bol- 306/6
 ş. ol- 42/9
- şefîcî. A. ö.a. şefîi 689/437
- şefîk A. şefkatli 322/8,
 689/223
- şeh F. padişah (krş. şah)
 42/4, 103/4, 294/8,
 369/3, 446/7, 482/1,
 524/9, 533/7, 596/1,
 660/8, 689/12, 689/18,
- 30, 118, 149, 175, 176,
 197, 236, 378, 692/1,
 780
- ş.-i âzâde 689/51
 ş.-i çerh-cenâb 689/14
 ş.-i ferhunde- ma'âş
 689/104
 ş.-i İslâm 689/24
 ş.-dür 689/195
 ş.-ni 166/5, 253/1, 463/4
 ş.-ğa 77/9, 185/6, 284/3,
 689/110, 173, 185
 ş.-din 109/6
 ş.-ler 112/8, 114/8,
 117/7, 159/4, 238/7
 ş.-lerğa 278/6, 689/147
 ş.-im 444/2, 671/1
 ş.-imğa 164/1
 ş.-i 689/92
 ş.-inin 280/3
 ş.-leriğa 414/7
 ş.-i-min 314/5
- Şeh-i Gâzî F. ö.a. Şeh-i Gazi
 314/7
- şehâdet A. Allah'ın birliğine
 şahitlik etme, gözle
 görölme, işaret
 isbât-ı ş. 79/4
 ş. barmağın 282/1
- şehd A. bal
 ş. nüşun 109/1

şehid A. şehit

ş.-i 1şk 678/4

ş. it- 79/4, 543/2,
612/3

ş. ol- 468/2

ş.-ığa 195/3

şehliğ F. T. şahlık (krş.
şehlik) 689/456, 155,
206

şehlik F.T. şahlık 544/2

ş.-ğa 55/2

ş.-ka 55/2

şehr F. şehir, belde, ülke

106/5, 145/5, 184/6

ş.-i Heri'dür 550/9

nāşih-ı ş. 59/6

şeyh-i ş. 166/6

ş. ü kişverdin 687/3

ş. ara 147/1

ş. ili 425/9

ş.-de 689/411

ş.-in 369/3, 423/4

Şehruhi F. Şehruh'a ait
689/45

şeh-süvār F. ata iyi binen

(krş. şāh-süvār 265/6,
625/1, 687/22

ş.-ı felek 79/3

ş.-ı tünd-hūy 487/2

ş.-ğaça 602/3

şehvet A. aşırı istek, nefis
73/9

şu^cle-i ş. 73/8

şeh-zāde F. hükümdar oğlu,
prens 689/51, 87, 113

şek(k) A. şüphe, zan, tahmin

ş. yok 323/2

yoktur ş. 728/1

ş. imes 124/4

ş. imestür 727/1

ş. irmes 335/6

şeker-güftār F. tatlı sözlü

şūh-ı ş. 229/1

şeker-hā F. şeker çiğneyen,
tatlı söyleyen 112/4

şeker-h'āb F. otururken gelen
tatlı uyku

ş.-in 370/5

şeker-leb F. tatlı dudaklı,
tatlı sözlü

serv-i ş. 49/5

şek(k)er F. şeker 24/1, 68/2,

109/2, 117/3, 149/5,

215/1, 253/4, 345/1

ş.-dür 18/2

ş.-dür (şāh-ı ş.) 416/1

ş.-ni 72/4

ş.-idür 234/4

şek(k)er-bār F. şeker yağdıran,
tatlı

la^c1-i ş. 584/1

ş.-ı (la^c1-i ş.) 646/2

şek(k)er-hand F. tatlı gülüş

18/2, 59/2, 127/6, 221/7,

399/5

la^cl-i ş. 345/1,7
 ş.-ı 619/6
 ş.-ığa 370/5
 ş.-ıdur (la l-i ş.) 148/7
 şeker-istân F. şeker kamışı
 tarlası
 ş.-ıda 223/9
 şeker-rîz F. şeker saçan, pek
 tatlı sevinçten gelen göz
 yaşı 532/7
 şekl R. şekil, görümüş
 ş.-i mevzûn 685/6
 ş.-i müdevver 86/6
 ş.-ni 197/2
 ş.-ler 337/4
 ş.-i 617/2, 681/85
 ş.-in 386/5
 ş.-ide 204/2
 ş.-idin 52/3, 172/2,
 305/4, 370/3
 şekve A. şikâyet
 ş. kıl- 253/2, 684/12
 ş.-ni 689/427
 şem^c A.mum 23/1, 39/2, 71/1,
 112/2, 202/2, 219/5,
 320/3, 305/1.-9, 352/6,
 426/7, 507/7, 516/8
 532/6, 539/5, 560/4,
 584/4, 587/1, 603/4,
 656/4, 667/1, 760

ş.-i cemâlin 505/1
 ş.-i cemâli 589/246
 ş.-i cemâlin 328/5
 ş.-i cihân-tâbğa 280/2
 ş.-i Çigil 165/2
 ş.-i gül-rüyum 541/7
 ş.-i meclis 646/3
 ş.-i meclis-ârâ 658/2
 ş.-i mezâr 664/3
 ş.-i mezârimğa 570/2
 ş.-i ruhidin 437/6
 ş.-i sâbitdür 710/1
 ş.-i sürür 689/112
 ş.-i şeb-istân 538/6
 ş.-i şeb-istânım 202/4
 ş.-i şeb-istânımdur 401/2
 ş.-i şebistânı 675/1
 ş.-i şeb-istânıdur 804
 ş.-i tırâz 214/1, 226/2,
 263/6, 580/6
 ş.-i Tırâz'ıdur
 ş. 806
 va^cde-i ş.-i vişâl 366/1
 ş.-ni 318/3, 391/1, 455/5
 ş.-ni 305/9
 ş.-ğa 184/2, 219/5
 ş.-de 225/4
 ş.-din 120/2, 637/3
 ş.-lerni 425/1
 ş.-çe 168/4

- ş.-inğa 111/4
ş.-i 74/3, 132/1, 169/2,
528/4, 562/1
ş.-i (ay ş.) 87/5
ş.-i (letāfet ş.) 673/5
ş.-i (vaşl ş.) 36/6
ş.-in 75/4, 443/1,
568/8
ş.-iğa 177/1, 323/1
ş.-iğa (Ömr-i ş.)
731/3
ş.-ide 372/6
ş.-sin 606/2
ş.-dür 618/9
ş.-ī 804
şemāyim A. (şemā'im, şemīme'-
nin ç.) kokular
müşkīyyetü'ş-ş. 410/1
şemim A. güzel koku
ş.-i zülfi 484/4
ş.-idin 605/3
şem(m) A. koklama, koku
alma
ş.-i 605/3
şemme A. bir kez kokla-
yacak kadar
ş.-i 197/3, 361/6,
575/6, 689/367
ş.-i pervāyi 657/3
şem^c-veş F. mum gibi 302/2
- şeng F. neşeli, kıvrak, haydut
sāki-i ş. 348/1
şengerf F zincifre denilen boya
404/1, 409/6, 569/5,
584/6
şer^c A. dinî kuralları 7/3
ş.-i 'ışk 681/49
hīlāf-ı ş. 93/2, 531/6
tarīk-ı cādde-i ş. 322/2
hayr u ş. 561/9
ş.-din 387/10
ş.-iğa 741
şerār A. kıvıam 137/1, 157/2,
328/2
ş.-i 'ışkıdın 40/3
ş.-imğa 570/9
ş.-i 156/5, 628/6
ş.-inın 481/3
ş.-in 367/2
ş.-idin 543/4
şerāre A. kıvıncım
ş.-i zerdüşt 241/4
şerbet A. şerbet, içilecek
tatlı şey 307/3, 366/6,
596/5
ş.-i hicrān 689/73
ş.-i kand 92/7
ş.-i la'liş 536/3
ş. bir- 91/4
ş. imes 15/5

ş.-dür 9/4
 şeref A. şeref, büyüklük,
 övünme 550/2, 689/205
 ş. tap- 6/5
 ş.-ni 129/9
 şerer A. (şerār, şerāre,
 şerāre'nin ç.) kıvıl.
 cımlar 23/3, 36/5,
 39/4, 144/4, 274/3,
 328/4, 346/2, 398/2,
 493/1, 654/3
 ş. tārı 46/3
 ş.-ni 352/1
 ş.-ler 222/2, 620/1
 ş.-imdin 471/5
 şererlik/g A.T. kıvılcımlı
 185/2
 şerh A. açma, açıklama, açık
 anlatma
 ş.-ı derdim 441/1
 ş.-i firāk 323/7
 ş.-i hālimdin 11/7
 ş. it- 151/3, 507/2
 ş. kıl- 9/3, 665/5
 ş.-din 441/1
 ş.-i 428/7, 576/5
 ş.-in 499/1, 551/4, 599/6
 ş.-ini 417/4, 543/3, 7
 ş.-iğa 200/5
 ş.-ide 200/5, 226/4,
 338/5, 653/7

şerīat A. doğru yol, islām
 dini 463/5
 şerīf A. şerefli, soylu, Hz.
 Hüseyin vasıtasıyla Hz.
 Muhammed soyundan olan
 92/8
 ş. ü sere-sin 689/157
 şerik A. ortak, okul arkadaşı
 618/0
 ş.-imdür 416/5
 ş.-i (kişi ışığı ş.) 17/4
 şermende F. utangaç 689/226
 ş. bol- 259/4
 şest, F. okçuların parmaklarına
 geçirdikleri yüksük,
 balık oltası
 ş.-ini 313/3
 ş.iğa 151/6, 512/3
 şevk A. şiddetli arzu, neşe,
 coşkunluk 139/3, 143/7,
 155/5, 234/6, 263/4,
 322/7, 633/3
 ş.-ı hadīsiğa 125/6
 ş. iẓtirārında 26/2
 ş. otı 205/7
 ş.-dın 277/5
 ş.-im 167/6
 ş.-um 167/6, 445/4, 675/6
 ş.-imnı 259/4
 ş.-umnı (hengāme-i ş.)
 689/134

ş.-umni. (nāme-i ş.)
 259/4
 ş.-umğa 520/3
 ş.-uñ 432/4
 ş.-ında 1/7
 ş.-ında 1/7, 408/5
 ş.-ı 36/4, 59/4,
 520/5, 543/2, 669/3
 ş.-ın 100/3
 ş.-ını 576/6
 ş.-ıda 26/6, 97/2, 354/2,
 508/3, 575/3
 ş.-idin 37/9, 138/4,
 140/5, 167/6, 185/1,
 408/3, 529/9, 537/6,
 658/3, 688/24
 şevk-engiz A.F. neşe, sevinç,
 yaratan
 kadeh-i ş. 689/89
 şevket A. büyüklük, ululuk,
 heybet 260/2, 363/6,
 689/144, 398
 ş.-ka 689/16
 ş.-i (gıriv-i ş.) 679/5
 şey' A. şey 625/6, 689/282
 şeyātīn A. (şeytān'ın ç.)
 ş. mülkige 96/4
 şeyb A. saç sakal ağarması
 kocama
 hazān-ı ş. 233/4

şeydā F. aşktan çıldırmış, düş-
 kün, şaşkın 129/1,
 149/4, 281/1, 336/4,
 442/2, 536/4, 651/3
 bī-dil-i ş. 383/7
 min-i ş. 112/1, 379/1
 şeydā kıllı- 6/6
 ş. köñül 39/5
 ş.-nı 123/1, 662/1
 ş.-dın (min-i ş.) 688/20
 ş.-sı 114/1, 442/2
 ş.-larıdın 287/1
 şeydāyī F. düşkünlük, tutkunluk
 ş. it- 689/130
 şeyh A. yaşlı, şeyh 18/6, 80/8,
 82/4, 101/5, 106/3,
 162/5, 168/6, 249/7,
 280/6, 299/3, 320/7,
 464/10, 501/2, 548/4,
 561/9, 601/7, 639/9,
 656/6, 681/97
 ş.-i 'ālī-cāh 83/1
 ş.-i dijem 688/51
 ş.-i hān-kah 649/1, 683/16
 ş.-i İslām'dın 681/15
 ş.-i riyāyīğa 688/7
 ş.-i sāde 218/5
 ş.-i şehri 166/6
 ş.-i zamān 696/2
 ş. ile şāb 689/228

- ş. u şāb 16/3, 388/6
 iy ş. 60/8, 81/9, 669/6
 ş.-nin 539/8, 623/4
 ş.-de 215/8
 ş.-din 23/7, 291/6,
 688/9
 ş.-çe 291/5
 ş.-in 119/6, 327/8,
 362/6, 422/6, 527/7
 ş.-idin 55/6, 184/6, 316/4
 Şeyh San'an F. o.a. Şeyh
 San'an 688/64
 şeyn A. leke, kusur, ayıp
 sūr u ş. 467/2
 şeytān R. şeytan 3/4, 696/1
 ş.-dur 393/1
 şeytānī A. şeytanlık 293/3
 şey'ü li'llāh A. her şey
 Allah için 599/5
 ş.-im 244/6, 444/1
 ş.-imni 437/5
 ş.-ı 611/4
 ş.-dur 185/7
 şihne A. inzibat memuru
 133/4
 ş. birle muhtesib 55/5
 ş.-dür 207/6
 ş.-sidin 27/8
 şī'ār R. ayırıcı işaret,
 alâmet 152/5, 664/9
 689/34
 ş. it- 288/7
 ş. iyle- 681/26, 689/183
 ş. ol- 73/6
 ş.-ınnı 551/6
 ş.-ı 663/9
 şibn A. benzeme, benzeyen şey
 578/4
 ş.-i 201/3
 şiddet A. şiddet, sertlik,
 sıklık 80/4, 118/1,
 283/3, 687/14, 689/119
 ş.-ı hâlimni 739/4
 ş.-i hecrîde 689/382
 ş. ol- 97/6
 ş.-ler 689/397
 ş.-im 681/11
 ş.-i 100/6, 111/2, 439/6,
 627/1, 619/7
 ş.-in 151/3, 185/5
 ş.-iğa 233/3
 ş.-ide 325/4
 ş.-idin 222/6, 283/5,
 445/4, 450/5
 ş.-leridin 62/4
 şifā A iyileşme, kurtulma
 ş. bir- 257/3
 ş. tap- 491/2
 şifteF. meftun, tutkun, düşkün,
 aşık 65/3, 661/8, 689/385
 ş.-i cān 673/1
 ş. kı1- 84/1, 773
 şifte-hāl F.A. aşık nalli
 225/3, 395/1

şiftelek F.T. aşıklık, düşkün-
lük, meftunluk 342/5

şigerf A. nadir bulunan,
güzel şahane

bahr-i ş. 689/341

dürr-i ş. 689/48

ğavvāş-ı ş. 689/269

şihāb A. akan yıldız, kıvılcım
388/3, 522/3

şihāb-āsā A.F. kıvılcım gibi,
akan yıldız gibi 568/1

şikāf F. yarık, yırtık
428/1

ş.-ı 588/1

ş.-in 371/3

s.-iğa 422/2

ş.-idin 413/3

şikāyet A. yakınma, şikāyet
62/8, 109/2, 689/428

ş. kıl- 224/1, 507/6,

623/2

şiken F. büküm, kıvrım
348/5, 634/7

ş.-iğa 678/7

ş.-in 410/1

şikence F. işkence
ş.-siğa 540/1

şikest F. kırılmış, kırma,
kırılma, yenilgi

624/5, 681/8,

688/59, 782

ş. tap- 100/4

ş.-im 681/8

ş.-in 782

şikeste F. kırılmış, yenilmiş
198/3, 131/2

ş.-ler 611/7

şikeste-dilī F. kederli 731/1

şikeste-ḥatīrī F. kederli,
kırık gönüllü 652/2

şikīb A. sabır, tahammül

37/3, 103/6, 161/5, 681/71

ş.-im 153/2, 606/3

şikūfe F. çiçek 73/4

şimāl A. kuzey, sol, sol taraf
578/1, 510/5

şimşād F. şimşir ağacı 126/1,
176/1, 203/1,2, 537/6

ş.-dın 208/1

şīr F. aslan

ş.-i şikār 735/1

ş. irsen 186/6

şīr A. şiir 386/6

ş. bahri 689/269

ş.-imdin 689/134

şirāze F. kitap ciltlerinin
iki ucunda bulunan ibri-

şimden örülmüş ince

şerit, kispet paçası,

(mec.) düzen 520/7

şīrdāğ F. kaftan 172/3

şīre F. süt, sıra

ş.-i cān 142/1

ş.-sin 11/6
 ş.- sidin 535/6
 şîr-efken F. aslan avlayan
 489/7
 ş.-ler 685/16
 şîrîn F. tatlı,sevimli 109/2,
 292/4, 298/1, 631/3,
 653/2, 685/8, 689/126
 sâki-i ş. 613/2
 ş. dudagın 215/1
 ş. körün- 190/3
 ş.-din (la^cl-i ş.)
 399/5
 ş.-dür 94/3, 298/2,
 535/6
 şîrîn F. Ö.a. Leyla ile Mecnun
 hikâyesinin kadın kahra-
 manı 48/4, 109/5, 123/2,
 171/6, 242/6, 308/1,
 329/7, 365/3, 461/1
 ş.-nı (cân-ı ş.) 176/2
 ş.-ğa 593/6
 şîrîn-güttâr F. tatlı sözlü
 688/56
 şîrîn-kârlıg F. noş, tatlı,
 muameleli 223/4
 şîrîn-keîâm F.A. tatlı sözlü
 598/1
 şîrîn-leb F. tatlı sözlü
 ş.-i Leylî-veşim 171/6

ş.-in 68/2, 416/1
 şiş şiş 265/4
 şîşe F. şişe, sırça 404/3,
 634/3, 641/6
 ş.-i mey 63/6
 ş.-i sâ^cat 130/2, 196
 ş. ağzı 623/3
 ş.-ge 251/5
 ş.-din 397/3
 ş.-mge 400/4
 ş.-sin 228/9
 ş.-sindin 14/7
 şitâb F. acele etme, çabukluk
 16/6, 44/4, 304/7, 540/7,
 639/7
 ş. iyle- 43/7, 63/1, 688/1
 ş.-ıngâ 674/1
 ş.-ı 163/6
 ş.-ıdın 481/3, 10
 şitâbî F. çabukluk 441/4
 şîve F. naz, eda, meslek,
 iş, çeşit 79/7, 139/4,
 195/6, 293/4, 335/2,
 362/1
 ş. kıl- 537/7
 ş.-ğa 226/7
 ş.-si 520/9, 684/12
 ş.-siniğ 263/1
 ş.-sin 335/1, 363/5,
 460/9

ş.-sinde 463/4
 şiveliğ/lig F.T. şiveli
 215/1, 570/5
 şiven F. inleme, sızlama,
 matem

ş. bol- 529/9
 ş. it- 689/394
 ş. iyle- 443/6
 ş. kıl- 155/4

şivesiz F. T. edasız 29/6
 şiyār F. saban, pulluk
 141/4

şöhret A. şöhret, ün 73/11,
 80/1, 681/65
 ş. tut- 168/4
 ş.-i 616/5

şu a A. ışık
 ş.-i 6/4, 501/5,
 639/4

şu^ā'ī A. ışık gibi
 ş. hatlar 485/1

şuğl A. iş, uğraş, dert
 ş.-i 600/9
 s.-ıdın 396/4

şüh F. güzel, neşeli,
 oynak 53/4, 113/1,
 140/7, 113/1, 140/7,
 150/2, 173/3, 188/3,
 207/3, 235/5, 302/5,
 424/3, 553/1, 597/7,
 600/8, 626/7, 657/17,
 696/1

ş.-i belā 226/6
 ş.-i bī-pervāynı 658/7
 ş.-i cefā-keş 14/4
 ş.-i cefā-kār 297/4
 ş.-i kāfir 114/4
 ş.-i meh-peyker 150/1
 ş.-i meh-veş 621/6
 ş.-i men-veşniş 707/6
 ş.-i mevzūn 684/8
 ş.-i nā-dānım 89/5
 ş.-i nāvek-fiken 333/2
 ş.-i nev-cevān 161/7
 ş.-i perī-peykerğa 454/1
 ş.-i perī-ruhsāre 515/3
 ş.-i ra^ānā 784
 ş.-i sīmīn-ber 110/6
 ş.-i sitem-ger 165/1
 ş.-i sitem-kār 661/3,
 687/1
 ş.-i sitem-kārimğa 266/7
 ş.-i sitem-kāre 688/69
 ş.-i şeker-güftār 229/2
 ş.-i zarīf 685/4
 ş.-niş 102/5
 ş.-ni 455/1
 ş.-dın 17/2
 ş.-lar 113/4, 116/5, 224/6,
 227/1, 585/5, 689/65
 ş.-in 460/8
 ş.-ıdın 195/6, 516/10
 ş.-dur 70/7

ş.-î 613/1, 812
 ş.-î (büt-i ş.) 689/363
 şühâne F. güzel gibi 342/2
 şünluğ/k F.T. neşelilik,
 oynaklık 135/3, 341/5
 ş.-ka 615/4
 ş.-ta 615/4
 ş.-dın 417/10
 şu^{le} A. alev 64/1, 122/2,
 149/6, 157/2, 341/6,
 342/3, 344/1, 352/1,
 381/3, 505/6, 537/6,
 567/1, 627/3, 670/6,
 687/10, 688/5/
 ş.-i ānım 86/2, 640/4
 ş.-i āhıda 612/7
 ş.-i ahzār 214/1
 ş.-i cünūnı 501/5
 ş.-i fūrkat 80/3
 ş.-i gūgird 397/6
 ş.-i hecr 647/5
 ş.-i hicrān 174/5,
 473/1, 536/4, 619/9
 ş.-i hicrānga 260/8
 ş.-i hūsnūn 528/4
 ş.-i mihr 225/4
 ş.-i ruhsārığa 177/1
 ş.-i şehvet 73/8
 ş.-i vaşlnı 663/3
 ş.-niñ 122/1
 ş.-ni 161/5, 386/4,
 398/2

ş.-ğa 205/1, 433/5
 ş.-de 169/6
 ş.-din 55/3, 462/5
 ş.-m 321/3
 ş.-mğa 181/1
 ş.-si 60/1, 80/3, 86/5,
 506/3, 544/2, 584/4
 ş.-sin 56/3, 60/1, 83/6,
 352/1, 361/2, 400/7,
 403/5, 421/6, 452/1
 ş.-sini 234/6
 ş.-side 314/3
 ş.-sidin 45/5, 86/6, 329/3
 407/3
 ş.-sidür 550/6
 ş.-î 346/2
 şu^{le}leliğ/k A.T. Aevli 27/9,
 86/6, 202/8, 607/4
 şu^{le}-zen A.F. aydınlık
 ş.-dür 195/1
 şüm F. uğursuz 378/1
 şumāre F. sayı, nesap 251/2
 ş. kıl- 251/2
 ş. ıyle- 434/4, 523/6
 şun^{at} A. çirkinlik
 hikke-i ş. 13/9
 şūr F. şamata, gürültü, tuzlu
 145/3, 533/1, 540/3
 ş. u şeyn 467/2
 ş. u tuğyān 339/5
 ş. sal- 223/9
 şūr-ābe F. göz yaşı, kirli su
 310/1, 540/3
 ş. tōk- 145/3

ş.-sin 138/9
 şūr-engīz F. şamata, gürültü
 yapan 689/65
 ş.-din 223/2
 ş.-i 138/9
 ş.-idir 223/2
 şūşe F. şişe 40/7
 şu^cūr A. anlayış, bilinç
 ş. tap- 261/5
 ş.-um 405/8
 şüdrünMçig, kırağı 464/5,
 500/4
 ş.-i 346/5
 şünūd A. (şāhid'in ç.) var
 olma; şahitler 688/31
 şühūr A. (şehr'in ç.)
 aylar
 şük hareketsiz, sessiz
 ş.-kine 583/7
 şükr. A şükür, minnettarlık
 7/6, 109/2, 136/8,
 202/5, 490/1, 462/1,
 504/5, 549/5, 630/7,
 689/442, 443, 756, 788
 secde-i ş. 552/2
 ş. kim 108/4, 689/181
 ş. di- 62/4
 ş. it- 321/4, 330/5
 ş. iyle- 190/7
 ş.-ge 689/193
 ş.-din 689/428
 ş.-i 525/6
 ş.-ini 56/7, 394/3
 ş.-ige 689/421

ş.-irtür 12/3, 249/7
 şükrāne A. yıllık bilme nişanesi
 cām-ı ş. 689/443
 kadeh-i ş. 689/426
 ş.-ğa 33/3, 389/1
 şürb A. içme, içilme 49/6
 şürū^cA. başlama
 ş. it- 301/8
 ş. kıl- 301/3
 şüyū^cA. (herkes) duyulma, ya-
 yılma
 ş. bir- 301/4

T

tā f. ta, kadar, -ıncaya kadar,
 çünkü, sebebiyle 29/3,
 66/6, 67/3, 113/3, 122/5,
 126/7, 130/5, 132/1, 2,
 144/1, 146/1, 164/1, 165/1,
 167/6, 174/2, 177/3, 184/4,
 226/5, 255/3, 271/2,4,
 302/8, 325/2,7, 330/3,
 360/4, 411/1, 455/1, 488/1,
 496/6, 499/6, 511/7, 517/3,
 530/1, 535/7, 537/3,1,
 538/5, 553/2, 555/1, 588/2,
 579/7, 584/7, 598/3, 638/5,
 639/1, 643/2, 647/6, 649/1,
 654/4, 683/6, 688/62, 69,
 689/26, 45,91,108,267,
 713/1, 777
 t. ebed 21/7, 124/6, 283/2,
 688/106, 689/77, 115, 240,
 817
 t. haşır 689/88
 t. ki 14/4, 27/4, 46/2,
 108/9, 121/7, 684/3
 t. kim 55/2, 689/70, 402/6
 ta^cab A. yorgunluk, zahmet, ezi-
 yet 47/5, 553/6
 renc ü t. 48/1, 685/19
 ta^caccüb A. şaşma, şaşma kalma
 31/7, 338/1
 imes manall-i t. 349/1
 t. iyle- 161/3, 302/3
 t. kı1- 51/2,7, 86/4, 102/9

ni t. 58/7, 110/5
 ta^caddī A. saldırma, geçme,
 zulmetme, adaletsizlik
 147/4, 319/5, 689/26
 ta^caddī-pişe A.F. adaletsiz-
 liği huy edinen
 efiāk-i t 689/158
 ta^cakkül A. akıl etme, akıl
 erdirme
 t. iyle- 28/6

t. kı1- 42/2, 503/4

Ta^cālā A. Allah anlamına gelen
 sözlerle birlikte kulia-
 nılan "yüksek olsun"
 anlamında bir söz
 Hağ T. 690/1

ta^calluk A. dünya ilgisi, sevme
 ait olma, asıma 619/8

ta^caliül A. bahane arama,
 t. kı1- 52/4, 503/2

ta^caşşuk A. aşık olma
 t. -umdın 582/3

tā^cat A. Allah'ın emirlerini
 yerine getirme, ibadet
 73/6, 319/3, 530/6,
 688/20, 776

hulie-i t. 204/6

t. it- 739/3

t. iyle- 73/7

t. kı1- 73/7

t. -ğa 126/6

- ʧ.-ğa 126/6
 ʧ.-қа 9/6, 126/6
 ʧ.-ım 681/95
 ʧ.-ımnı 715/2
 ʧ.-ımdın 151
 ʧ.-ıñ 1/5
 ta^ʿayyün A. aşikar olma;
 belirme; itibarlanma
 t. 594/7, 673/9
 ta^ʿayyünāt A. (ta^ʿayyün'ün
 ç.) belli olmalar; mey-
 dana çıkmalar 493/6
 ta^ʿazzum A. kibirlenme 354/6
 tāb F. güç, kuvvet, kıvrım,
 büklüm, ışık, parlaklık,
 sıkıntı, eziyet
 t. 45/5
 t. 62/5
 t. 62/6, 232/7, 289/7
 321/2, 563/3
 t.-ı cismimdın 1/5/1
 t.-ı cism-i nā-tüvā-
 numdın 175/3
 t.-ı zülfründe 688/58
 t.aç- 481/5, 569/1
 t. iyle- 27/4
 t. u piç 609/2, 646/5
 t. u piçidin 12/1
 piç ile t. 688/101
 piç ü t. sıkıntı eziyet,
 endişe, 43/6, 540/1
 t.-ıñ (sünbül-i t.)
 373/2
 t.-ı 102/2
 t.-ı 163/1, 597/5, 667/2
 667/6, 689/3
 t.-ın 370/1
 t.-ını 61/4
 t.-ıdın 102/2, 321/2,
 341/3, 394/2, 481/1,
 609/4, 689/4
 t.-i (piç ü t.) 441/1
 tab^ʿ A. tabiat, huy, yaratılış
 t. 166/5, 636/7, 680/7
 ʧ.-ı ğam-nāki 680/8
 ʧ.-ı perişānım 202/7
 ʧ.-ı selīm 689/85
 luṭf-ı ʧ. 34/7
 ʧ.-ğa 689/79
 ʧ.-ım 685/6
 ʧ.-ım (naḥl-i t.) 116/6
 ʧ.-ımğa 302/6
 ʧ.-ıñ 323/5
 ʧ.-ı 28/8
 ʧ.-ı 689/99, 350
 ʧ.-ığa 689/93, 689/109
 ʧ.-ıda 201/3, 681/14
 taban taban, ayak altı 324/6
 t.ıña 582/4
 t.ığa 376/3
 tābān F. parlak
 t.-ğa (meh-i t.) 115/4

- t.-iğa 157/5
t.-dur mu (hürşid-i t.)
377/1
- ṭabānça F. avuç içi, el ayası
326/4
- ṭābık A. yerine
ṭ.u'n-na'1 409/7
- tāb-dān F. tepe penceresi,
ışıklık, pencere
t.-nın 404/3
- tā-be-ebed F. ebediyete kadar
125/3, 689/114
- tābi' A. uyan boyun eğen 307/9,
689/307,391
t.-i rāy 689/8
t.-dür 341/2
- ṭabi'at A. huy, yaratılış
t.-i 451/6
ṭabīb A. hekim, doktor
ṭ. 15/5, 81/2, 197 /5
234/2, 687/5
ṭ.-ā 11/6, 262/2
- ta'biye A. düzene koyma, askeri
savaş düzenine koyma
631/3
t. kıl- 469/3
- tābliğ F.T. büklümlü 639/2
- tābūt A. tabut, ölü taşınan
686/12
t.-i 654/7
- tāc F. taç 96/1, 154/6, 494/3
689/19
- t.-ı Perviz 408/7
t.-i rif'ati 679/4
t. (şahib-i t.) 689/187
tügme-i t. 464/10
t.-iğa 29/4
t.-iğa 6/1
- ta'cīl A. acele ettirme,
çabuklaştırma 33/5
518/2, 639/7
t. it- 670/8
- tācir A. tüccar, ticaret
yapan 261/4
t.-i 317/4
- tāc-ver F. padişah
t.-ler 20/4
- ta'dād A. sayma, sayım 689/156
- tağ dağ 29/7, 68/4, 80/5,
151/2, 180/4, 206/4,
222/4, 255/6, 231/6,
312/5, 377/6, 416/4,
506/5, 534/1, 585/6,
588/2, 636/5, 652/4,
665/7, 677/4, 685/8,
689/286
t.-nın 188/2
t.-nı 80/5, 162/3, 636/5,
730/2, 747
t.-dın 200/4, 318/1
t.-iğini 34/4
t.-i 278/3, 517/1, 517/2
629/1, 636/2
ṭ.-ın 29/7

- 34/4,, 94/3, 156/6,
203/6, 379/2, 522/9,
743
t.-ını 407/4, 612/7
617/5
t.-ıda 189/4, 267/3,
356/1, 522/9, 576/2,
611/5
t.-ının 75/3
tağar dağar, çanak 518/3
t.-ı 642/2, 688/105
tağyir A. başkalaştırma, de-
ğiştirme, başka türlü
yapma 115/3, 291/6, 239/6
629/6
t.-i 192/1, 192/1, 266/3
t.-inin 690/2
taħakküm A. zorbalık etme
t. kı1- 354/6
taħalluf A. geride kalma, ar-
kada bırakılma, uygun
gelmemeye 319/1
taħammül A. yüklenme, dayan-
ma katlanma 224/2
t. iyle- 435/6, 600/7
t. kı1- 468/5, 503/1
t.-i 324/5, 594/3
taħaretsiz A. T. abdestsiz, pis
214/3
taħarrük A. nareket etme,
kımıldama 419/6, 537/4
t. kı1- 360/5
t.-de 142/3
t.-in 469/2
taħayyül A. hayal etme, hayal-
de canlandırma 140/1,
253/4, 295/2, 476/2
618/2
t. iyle- 386/4
t. kı1- 503/3
taħayyür A. hayrete düşme,
şaşa kalma, hayran olma
t. it- 16/2
kalur t. ara 101/3
taħkik A. gerçeği araştırma
t. (şarib-i cām-ı t.)
689/438
t. iyle- 256/1, 322/9,
397/4
taħlil A. çözümleme, analiz
396/5
taħrık A. uyandırma, kımıldat-
ma, kızdırma
t.-i 20/6
t.-idin 389/4, 416/2,
465/4
taħrim A. haram kılma
t. iyle- 362/7
taħrır A. yazma
t. 296/4, 689/436
t. it- 72/8
t.-i 192/5
taħsil A. ele geçirme, edinme,
ilim öğrenme
t.-i 329/8

tahsin A. beğenme, takdir
etme 19/7

t. iyle- 292/7, 298/6

taḥṣiṣ A. ayırma, tahsis,
özellik

t. it- 362/5

taḥt F. taht 3/4, 68/4, 677/4

t.-i ābnūs 96/10

t.-i cāh 3/3

t.-i izzet 233/5

t.-i zer-kār 689/6

t.-i 689/9

t.-ida 437/3, 689/178

t.-in 689/146

t.-im 314/5

taḥt A. aıt

t.-i fermānındadır
192/4

taḥte F. tanta

t.-i ışkın 110/6

taḥvīf A. korkutma, korkuya
düşürme

t. kıl- 320/6

taḥ- takmak

t.-ar-min 542/4

t.-tiḡ 130/4

t.-ayın 542/4

t.-kıl 579/3

t.-argā 358/8

t.-kan 516/9

t.-ip 468/4, 614/3, 645/4

t.-ip-sin 482/3

t.-maḡ 250/4

tāk F. asma, üzüm kütuḡü

411/6, 688/83

berg-i t. 154/8

t.-ni (naḡl-i berg-i t.)
654/7

t.-mın 494/6

tāk A. bina kemeri kubbe,
gök kubbesi

t. 681/99, 689/436

t.-i aḡzar "gök"
642/5

t.-i ḡazra 122/8

t.-i minū 29/6

t.-i minā-kār 243/5

t.-i 130/6, 170/2, 457/4
519/4

t.-ininḡ 626/3

t.-in 130/6

t.-in (Çerḡ-i kühen t.)
568/2

t.-ını 306/2, 477/7

t.-ıḡa 215/1

t.-ıdın 478/7

tāk daḡ (krş. taḡ)

t.-nı 306/2

t.-ın 379/2

tākāt A. güç, dayanma gücü

687/11, 689/319

t.-ka 126/6

t.-ım 576/1, 253/2, 681/99

681/12

- t̄.-ı 142/3
 taķı 689/94
 taķd̄im A. Öne alma, tercih etme
 t. iyle- 362/3
 taķd̄ir A. beğenme, değer verme
 105/4
 k̄atib-i t. 272/1
 t. k̄ıl- 689/197
 t.-din 561/9
 taķl̄id A. taklit
 t.-id̄ür 187/1
 taķr̄ib A. tahmin, yaklaştırma
 681/49
 taķr̄ir A. anlatma 192/1
 t. it- 12/8
 t.-i 192/1
 taķs̄im A. bölme, parçalama,
 ayırma 399/3
 t. iyle- 362/2
 taķş̄ir A. bir işi eksik yapma,
 t.-i 192/6
 taķv̄i A. dinin yasakladığı
 şeylerden kaçınma 82/2,
 142/2, 181/4, 224/3,
 225/7, 301/6, 319/3,
 329/8, 427/1, 467/2,
 492/6, 522/7, 660/7,
 665/5, 679/9, 681/42,
 95, 683/19, 688/20,
 27,50, 728/2, 739/1
 t. (maḥz-ı t.) 319/4
 t.-ni 681/26
 t.-ni 681/26
 t.-din 688/64
 t.-din (şavma^ca-i t.)
 688/21
 tal- dalmak
 t.ıp 70/7
 tal dal 23/2
 talāk A. boşanma, bırakma
 t. bir- 91/5
 t. it- 106/7
 talaş- dalaşmak, kavga etmek
 dövüşmek, itiraz etmek
 t.-ur 269/6
 t.-tı 583/5
 t.-tılar 563/5
 t.-urda 188/6
 t.-ıp 64/4
 t.-maḥdur 595/6
 talaş yaka yakaya tutma, cenk
 etme, acele 269/6
 t. iyle- 278/5
 t.-ımnı 629/6
 t.-ımda 595/6
 t.-ıda 563/5
 tal^cat A. yüz, surat, çehre
 mah-ı t. 178/3
 t.-ı 627/6
 taleb A. isteme, istenme, di-
 lenme 47/6, 48/9, 97/6,
 257/6, 374/6, 501/7
 t. iyle- 68/6
 t. k̄ıl- 68/6

t. kıl- 689/399
 t.-in 15/1
 talğa- ayırmak, parçalamak,
 perişan etmek
 t.-gaman 465/7
 talık hastalanmak
 t.-ip 65/1
 tālī A. talih, kismet, kader
 doğan nişangahın arka-
 sına düşen ok 570/4,
 681/24
 t.-i sa' d 94/8
 t. (ahter-i t.) 689/120
 t. bol- 110/4
 t. 568/6
 t. iyle- 108/1
 t. kıl- 478/3
 t. ol- 242/8, 307/4,
 431/6
 t.-imğa 686/21
 tālī-āzmūnluk A.F.T. şansını
 deneme 325/9
 tālib A. isteyen, istekli,
 öğrenci 28/3, 547/3,
 565/6, 257/6
 tālib-ger A.F. isteyen 68/6
 tāliḥ A. yaramaz, faydasız
 105/1
 tālim A. öğrenme, öğretme,
 okutma, meşk ile yetiştirme
 176/5, 493/7
 t. al- 255/3, 650/4
 t. it- 509/3
 t. iyle- 362/1

t. kıl- 340/4
 t.-in 151/5
 t.-ide 48/8
 ta'lim-gen A.F. askerin talime
 alışmasına ait yer, meydan
 t.-idin 135/4
 talpın- çarpınmak, oynayıp sıç-
 ramak
 t.-dın 766
 t.-sa 639/3
 tam- damlamak
 t.-ar 480/2
 t.-ar 679/2
 t.-dı 36/2, 172/6, 310/2
 t.-miş 121/3, 511/7
 t.-ğay 618/2
 t.-sa 461/5, 484/2
 t.-ğan 355/2
 t.-kan 355/2
 t.-guçılar 679/2
 t.-ip 276/6, 618/9, 689/97
 tam ev, dam, çatı (dam) 403/4,
 588/1
 t.-ımdın 484/6
 t.-ı 688/62
 t.-ıdın 484/1
 ta'm A. yeme, tat, lezzet
 689/73
 t.-ı 598/5
 tāma A. doymazlık, çok isteme
 41/1, 208/2, 208/4, 260/2
 700/1,2, 758
 t.-ı kām 748
 t. it- 742

- t̄. iyle- 191/6, 689/40
 t̄. kıl- 19/6, 377/4, 444/7
 410/1, 650/5
 t̄. kıl- 764
 t̄ama^ckār A.F. aç gozlu, çımrı
 127/3
 tamām A. tamam, tam, eksiksiz,
 son, uygun 27/2, 215/2
 446/6, 689/217
 t. (māh-ı t.) "dolunay"
 686/8
 t. bol- 680/6
 t. ol- 552/6
 t̄amāt F. uygunsuz, saçma sapan
 406/6
 tamğa damğa
 t.-sın 409/6
 t.-sıdın 488/8
 tamız- damlatmak
 t.-mas 748
 t.-dı 344/5
 t. 597/6
 t.-ma 143/5
 t.-salar 598/5
 t.-ıp 638/2
 ta^cmīm A. genelleştirme, ge-
 nelge
 t. iyle- 362/5
 tamuğ/k̄ cehennem 206/6,
 324/4, 436/1, 512/6,
 722/1
 t. şu^clesi 80/3
 t. yalınıça 45/7
 t.-nın 590/7
 t.-nı 547/7
 t.-ğa 269/5
 t.-ka 269/5
 t.-dın 350/4, 531/6
 tan- inkar etmek; kaçmak, kaçın-
 mak
 t.-ar olsañ 79/4
 t.-mış 275/11
 tañ şafak, tan, sabah
 t. 117/1, 426/5, 556/2
 680/2, 824/
 t. karanğusın 479/6
 t. kuşlarınınñ 138/8
 t. nesîmininñ 138/6
 t. señābı 566/1
 t. yılı 508/4, 575/5, 610/4
 t. yılduzın 512/1
 t. at- 44/6, 158/1, 186/3
 217/9, 337/7, 379/2, 579/7,
 629/1, 679/6,, 681/22
 t. yaru- 108/6
 tığa 24/4, 429/5
 t.-ğa 490/3
 t.-ğaça 183/7
 t.-dın 379/2
 t.-. dur 137/4
 tañ şaşılacak, hayret, tuhaf
 325/3, 529/2
 t. imes 5/7, 94/9, 137/4,
 138/8, 117/1, 302/3
 t. 368/7

- 519/7, 526/5
 t. imestür 221/3
 t. 300/3
 t. 617/4
 t. irmes 221/9
 t. 323/7
 t. 341/9
 t. 539/3
 t. 574/2
 irmes t. 582/2
 t. yok 55/4, 95/3, 107/7,
 110/4, 407/1, 486/2,
 498/1, 520/4, 542/7,
 544/2,4, 588/6, 605/2,
 621/7, 645/7, 670/4,
 675/1, 685/20
 ni tağ 20/5, 23/5
 ni t. 57/4
 ni t. 69/10
 ni t. 117/7
 ni t. 127/3, 144/3, 151/7
 t. 168/5, 260/2
 ni t. 284/6
 ni t. 376/6
 ni t. 508/7
 ni t. 524/9
 t. 579/5
 ni t. 585/4, 597/2, 610/4,
 616/3, 625/3, 629/1, 632/4,
 640/4, 648/4, 658/6, 660/9,
- 665/6, 681/75
 ta^cn A. ayıplama, yerme, sövme
 maḥall-i t. 330/5
 t. u cefā 350/1
 t. it- 328/4, 631/7
 t. iyle- 35/3, 556/7
 t. kı1- 275/8, 514/6
 t.-nı 327/7, 655/7, 693/1
 ta^cne A. yerme, sövme, çekiştirme
 t.-ler 659/5
 tanla- ayırmak, tanıyacak derecede
 seçmek
 t.-man 465/7
 t. -ğanım-sin 357/5
 t.-maydur 463/4
 t.-p-min 524/1
 t.-mağ 187/7
 tağla- hayret etmek, şaşmak
 t.-ma 30/7, 538/5
 tağla sabahleyin, erte, ertesi
 gün 241/7, 308/6, 462/6,
 510/5, 556/4, 634/10,
 t.-ğa 462/6, 556/6
 tağlağı yarın 464/8, 677/6
 tağlalık kıyamet 571/4
 tanı- tanımak, bilmek, anlamak
 t.-mas-sin 147/4
 t.-mas-biz 573/6
 t.-mas 239/1-7, 318/2
 t.-ma 239/6

- tanış-tanışmak
 t.-ip 62/1
 t.-mayın 239/2
 t.-mağ 643/7
- tan̄nāz A. herkesle eğlenen
 t̄.-dur 167/8
- tanşif A. iki eşit parçaya ayırma
 t. kıl- 320/1
- tanuğluk/luğ şahitlik 198/1
- tanuk şahit, tanık
 t. bol- 176/3
- tap- bulmak
 t.-ar-min 51/9, 461/2
 t.-mas-min 465/3
 t.-man 244/3, 247/3, 273/3, 336/2, 446/8
 t.-manam 523/4
 t.-ar 2/1,5, 62/5, 71/4, 100/6,9, 157/5, 167/4, 189/7, 215/3, 300/7, 319/3, 343/5, 516/11, 659/6, 670/4, 6, 694/2, 731/2
 t.-mas 68/6, 127/2, 170/1, 245/3, 251/6, 261/5, 266/1, 329/6, 588/2, 629/6, 727/1
 t.-maslar 595/8
 t.-tım 328/2, 415/6, 429/1-7, 586/7, 689/399, 773/, 779
 t.-madım 58/7, 141/4, 170/7, 260/1, 402/2,
- 456/3, 517/3, 556/5, 565/4, 601/7, 638/6, 681/9, 460/5, 441/1-7.
 t.-tın 41/7, 597/6
 t.-madın 607/6, 652/7, 684/13-14
 t.-tı 48/6, 57/5, 100/4, 105/1, 163/7, 170/1, 177/5, 220/1, 242/3, 287/6, 504/2, 522/8, 600/11, 681/7, 685/4, 19, 688/13, 689/30, 219.
 t.-madı 259/7, 342/6, 428/11, 637/5,7, 688/42, 74, 689/175, 304, 723/2, 804
 t.-tılar 199/6, 337/5
 t.-madılar 479/7
 t.-mışam 583/1
 t.-mış-min 688/84
 t.-mamışam 471/1
 t.-mışam 672/1
 t.-mış 5/2, 255/8, 318/4, 521/6, 585/2
 t.-mışdur 2/6
 t.- 90/3
 t.-mıştur 2/6, 90/3
 t.-mamış 257/8, 537/4
 t.-ğa-min 45/5
 t.-ka-min 115/5, 467/5, 578/7
 t.-ğay 374/6
 t.-kay 138/3, 170/1, 278/4, 374/6, 382/2, 424/6, 486/2, 570/9, 575/2, 511/3, 662/1,6, 653/4, 679/5, 688/85, 773/1
 t.-mağay 108/5.

308/4, 575/5
 t.-ay 39/8, 153/5,
 624/1, 681/96, 689/252
 t.424/4, 531/4, 535/6
 t.-kıl 456/3, 668/1
 t.-sun 689/77
 t.-masun 689/208
 t.-sam 20/5, 99/4, 147/5,
 516/5
 t.-masam 499/6, 688/86,
 689/245
 t.-sañ 82/8, 445/5, 534/2,
 537/9, 628/8, 687/2,
 702/1
 t.-masañ 591/7, 628/9
 t.-sa 45/8, 53/6, 93/3,
 170/4, 242/1, 284/4,
 316/8, 323/5, 546/1,
 592/1, 611/4, 619/9,
 703/1, 756
 t.-masa 113/6, 255/4, 659
 659/7, 756
 f.-sağ 30/6
 t.-arğa 336/2
 t.-ğan 174/2, 544/4
 t.-қан 174/2, 242/7,
 278/4, 308/5, 476/4
 t.-mağan 174/2
 t.-қанға 679/3
 t.-қанда 48/9
 t.-қанлар 619/4
 t.-iban 15/7, 40/7,
 349/8, 364/1, 689/379.

t.-ip 6/1, 6/5, 42/8, 47/7,
 68/1, 96/3, 1,9, 129/1,
 219/1, 523/2, 534/7, 578/4,
 599/5, 619/7, 689/178,331
 t.-қағ 205/1, 689/10
 t.-қалы 515/1, 689/400,
 713/2
 t.-қуңға 37/9
 t.-may 393/4, 689/310,230
 t.-mayın 43/7, 351/1,
 387/11, 605/4
 t.-mas irmiş 283/6
 t.-қай idi 135/1
 t.-sa bolmas 554/7
 t.-mağan bolsa 605/3
 t.a alman 689/339
 t.-a alman 390/2
 t.almadı 681/93
 t.-a alğay 638/7
 t.-a alsam 327/6
 t.-a aisa 6/9
 t.-a kör 534/2
 t.-gumdur 387/9
 t.-mağumdur 683/10
 t.-guñ 331/5
 t.-қуñ 18/1, 317/2, 445/5
 t.-mağuñ 91/6, 129/9,
 242/9, 314/7, 331/3, 390/6,
 412/8, 463/5, 493/4, 496/5
 t.-mağundur 346/3
 t.-қусы 378/5, 472/5
 t.-mağusy 297/6
 t.-қуñыз 515/6
 t.-қуñуз 515/6

- t.-ip-min 497/2
t.-ipdur 460/9
t.-iptur 460/9
t.-may-sız 364/2
t.-mak 56/8, 128/4, 152/4,
541/4, 662/6, 712/1, 741
t.-mağça 115/2, 379/4
t.-mağka 115/2, 379/4
t.-mağı 225/2, 554/9
t.-mağının 689/305
tapānça bkz. tabānça 326/4
tapıl- bulunmak
t.-ur 483/2
t.-mas 48/9, 83/4, 242/5,2,
290/7, 312/7, 323/3,
440/6, 450/4, 604/6
t.-madım 433/7
t.-madı 436/3, 689/400
t.-mağay 117/6, 124/6,
374/6
t.-sa 512/5, 662/6
t -masa 53/6
t.-ğu 248/4
t.-ip 348/5
t.-may 379/4
tapşur- güvenmek, teslim
etmek, bel bağlamak,
bırakmak
t.-ur-min 445/3
t.-dım 421/7
t.-dum 421/7, 689/221
t. 661/9
t.-uñ 350/10, 375/1
t.-mağan 526/8
tapuğ ibadet, huzur, kat, nizam
t. it- 324/7
tar dar 229/1, 301/8
t. ağzını 653/3
tar musiki aletlerinden biri
9/9
tār F. karanlık, tel, saç teli,
iplik, tüy, (dokumada)
arş 232/7, 436/4
t.-i^cahd 220/7
t.-i cisminga 289/7
t.-i hayāt 436/4
t.-i müyün 644/1
t.-i ümmidimni 208/6
t.-i zülf 18/1
t.-i zülfün 571/3
t. u pūdum^cözgü; yapı;
bünye^c 418/2
t.-ğa 569/1, 571/2
t.-i 13/4
ol t.-i 46/3, 90/1, 102/1
148/4, 275/7, 318/3, 374/2
386/1, 418/2, 554/4, 632/5
646/5
t.-in 208/1
342/7, 372/4, 386/3
t.-ını 192/1, 274/3, 341/6
628/2

- t.-iğa 64/6, 451/4,5
628/2
t.-ıda 102/1
t.-ıdın 102/2, 192/5,
371/5, 520/5, 520/7
619/8
t.-ıdur 371/5
t.-î 482/3
t.-ı-min 497/1
tara - taramak
t.-p 369/5
tarab A. sevinçlilik, şenlik
31/2, 188/4, 190/4,
317/3, 334/6, 444/6,
669/8, 689/79
bezm-i t. 209/8
kaşr-ı t. 93/3
iş u t. 1/6, 47/4, 685/20
t. bol- 48/5
t.-dın 37/5
tarab-âyin A.F. keyifli,
neşeli 689/264
tarab-efzâ A.F. sevinç artu-
turan, sevindirici 67/1
tarab-gâh A.F. sevinç, coşkun-
luk yeri
t.-ımnı 437/7
tarab-güster A.F. sevinçli
149/8
tarab-nâk A.F. sevinçli 32/2
tārāc F. yağma, çapul, talan
410/5
t.-ı ʿaķı 84/2
t-ı hazān 659/4
t.-ı İslām 100/7
t. it- 103/8, 150/9, 382/3
614/3
t.iyle- 560/5
t. sal- 96/4
tārāc-gerī F. yağmacılık 45/2
taraf A. yan, yön, bölge, ülke,
yanā, doğru 631/3, 122/6
170/6, 173/5, 257/1, 267/3
343/3, 392/4, 455/2, 494/6
587/5, 613/5, 689/264
bir t. 687/7
bu t. 77/4, 83/7
her t. 16/6, 33/6, 55/3
172/6, 420/2, 681/1, 689/70
ol t. 38/4
t.-dın 9/2, 64/2, 106/4,
173/1
tarāğ tarak
373/2
tārem F. kubbe, künbet, gök katı
t.-i minū 545/6
t.-i hūrşid 576/3
t.-i tefrīd 689/343
t.-ğa 86/2
t.-dın 689/9
tarfe A. göz kapağının bir kere
açılıp kapanması 303/3
tarḥ A. atma, bırakma, dağıtma,
düzenleme, düzen
t. it- 399/2

̇. iyle- 204/2, 490/5
 ̇. kıl- 374/4
 ̇.-nı 578/9
 ̇.-in 93/4, 215/2
 ̇.-ını 215/2, 371/8
 ̇.-iğa 1/1
 ̇.-ıda 204/2
 ̇.-idın 204/2
 tarhan bir kabile adı,
 imtiyazlı 150/7,
 491/7
 tarı- saçmak, serpmek,
 ekmek 626/7
 tarik- canı sıkılmak
 t.-tın 423/4
 t.-tı 254/8
 t.-mişdur 450/1
 t.-miştir 450/1
 t.-ma 328/7
 t.-masun 563/6
 t.-ip 65/3
 t.-may 306/4
 t.-mak 657/1
 ̇ari A. ansızın çıkan,
 birdenbire görünen,
 arız olan
 ̇. kıl- 621/6
 tari A. taze, taravetli
 621/6
 gül-berg-i ̇. 242/3
 ̇.-dür (gül-berg-i ̇.)
 550/3

ta^cri^f A. tarif, tanımlama
 387/4
 t. it-687/3, 689/11
 t. kıl- 8/2, 320/3
 t.-din 381/4
 tari^k A. yol; usul, meslek;
 sebep 688/41, 689/343
 ̇.-i cādde-i şer^c 322/2
 ̇.-i ışk 463/1, 531/1
 ̇.-i taşavvuf 319/1
 ehl-i ̇. 322/2
 ka^t -ı ̇. 322/4
 ṗir-i ̇. 322/1
 ̇.-i 97/1, 489/11
 ̇.-in 170/4, 293/6, 363/1
 ̇.-ında 42/3
 ̇.-iğa 301/3
 ̇.-ıda 301/3, 335/1, 688/5,
 689/50
 ̇.-idur 2/4
 tari^kat A. Allah'a ulaşmak, is-
 teğiyle tutulan yol, tasav-
 vufi meslek 681/25, 689/307,
 694/1
 ṗir-i ̇. 614/6
 ̇.-da 689/343
 ta^cri^z A. dokunaklı söz söyleme,
 taşlama
 t. it- 292/7
 farkal-mayırmak; perişan olmak
 t.-ur 153/7
 tarkat-mbölme, ayırmak

t-.ip 103/4 , 581/1
 tarrār A. yankesici
 turre-i t. 232/1
 Tarsūs yer adı hıttā-i T.
 241/6
 tart-çekmek, çizmek
 t.-ar-min 165/2,
 600/2
 t.-ar 50/7, 128/8,
 412/6, 571/3, 600/7,
 660/8, 682/2, 685/16,
 752
 t.-tım 181/5
 t.-tı 262/6, 303/9
 t.-miş 58/3
 t.-kay 565/1
 t.-ay 602/1, 647/7
 t.-ayın 147/5, 432/7
 t.-sun 481/11
 t.-ın 350/3
 t.-sa 45/9, 301/2, 412/6
 t.-ar için 165/3, 267/8
 t.-arğa 426/4
 t.-arda 156/6
 t.-ıban 147/7, 213/3,
 305/4, 506/3, 522/3,
 532/2, 584/1, 655/1
 t.-ip 172/3, 213/7,
 473/2, 580/4, 600/6,
 663/4, 684/7, 688/62
 t.-a almas 439/5

t.-a alğay mu 32/7
 t.-a-sin 9/6, 530/5
 t.-ar isen 558/1
 t.-gün 153/1
 t.-kūn 153/7
 t.-ıpdur 127/1
 t.-ıptur 127/7
 t.-may-min 165/1
 t.-mağ 81/1, 123/5
 t.-mağdın 638/6
 tartıl-çekilmek
 t.-dı 311/5
 Tarum Tarum havzası 425/7
 Tartūs (bkz.) Tarsus
 hıttā-i T. 241/6
 tās F. su kabı, tas
 t.-ıda 467/3
 taşarruf A. idare ile kullanma
 319/5
 taşavvuf A. gönlünü Allah sev-
 gisine bağlama 319/2,3
 tarīk-ı t. 319/1,7
 taşavvur A. tasavvur, istek,
 arzu 387/7, 419/1
 t. it- 306/2
 t. kı1- 390/2, 591/1, 653/3
 taşdik A. doğrulama, enaylama
 t. it- 322/5
 taşnif A. tasnif, sınıflama
 320/4, 689/315
 taş dış 188/2, 337/8

t.-um 26/2	595/8
t.-imni 629/3	t.-ımdur 188/1
t.-imga 595/2	t.-in 267/6
t.-ımda 595/2	t.-ı 74/6, 188/2, 344/6,
t.-ımdur 188/2	350/1, 359/1, 415/4, 420/4,
t.-ı 337/8	526/1, 567/3, 568/3, 579/2,
t.-ıda 144/3, 188/2,	594/8, 655/4, 659/2
563/1	cada t.-ı 770
taş taş 6/6, 128/2,	say t.-ı 198/5
198/3, 267/1-9,	t.-ıdur 267/2
278/1, 416/4, 585/5	t.-inin 516/9
611/5, 604/3	t.-in 286/2, 375/4
t. at- 267/1, 5, 278/3,	t.-ını 461/7
428/5, 448/3, 413/3	t.-ıga 685/8
t. koy-267/4	t.-idin 155/2, 188/1, 264/2
t. tart- 267/8	311/5, 372/3, 490/5, 508/7,
t. ur- 424/3, 681/76	569/3, 681/46, 629/2, 693/1
t. yağ- 267/2	t.-ları 209/2, 267/4, 312/3
t. 267/9, 281/2, 689/403	t.-ların 372/3
t. yağdur - 158/2	taşı- taşımak t.-ğay 582/2
t. yağdur- 253/2	t.-p 350/4
t. 269/2	taşkarı dışarı 516/7, 615/3,
t. 313/2, 588/4, 689/372	688/81
t.-nın 506/2	taşla- atmak, fırlatmak, çıkar-
t.-ga 80/4	mak
t.-ka 80/4, 472/3	t.-r 475/5
t.-dın 687/21	t.-dı 103/3, 635/3, 337/2
t.-lar 69/1, 71/1, 413/1,	t.-mağay 688/81
421/2, 655/5	t.-y 59/1, 689/361
t.-ıma 575/3	t. 158/6, 345/4
t.-ımda 144/3	t.-n 216/5, 308/5

- t.sa 172/7
t.-salar 724/2
t.-ban 85/5, 104/4, 583/6
t.-p 376/1
t.-mağka 408/7
Tatar Tatar 117/4
tat- tatmak
t.-mağay 540/3
t.-sa 481/7
tavāf A. tavaf, bir yerin
etrafında dolaşma 97/2
tavf bkz. tavaf
t.-ı Harem'dür 544/9
t. it- 317/1
t. iyle- 317/1,2,6
t. kıl- 317/1,3,4
t.-ını 484/1
t.-ıga 132/3, 470/4
t.-ıdın 60/7
ta^cvīd A. adet ettirme, etti-
rilme
t.-idür 187/3
tavīl A. uzun, çok süren
t. 686/6
ta^cvīz A. muska 134/1.-7,
577/5
t. tik- 134/
tavk A. gerdanlık, halka, bazı
kuşların boyunlarındaki
tüyden halka, takat, güç
577/5
t.-ı gabgab 370/3
t.-ı gabgabın 478/1
t.-ı la^chetin 600/9
t.-ı sa^cadet 19/1
tavr A. tavır, hal, gıdış, dav-
ranış, yapmacık, gösteriş
t.-ı 689/ 300,350, 371
t.-ını 516/3
t.-ıda 198/6, 292/4, 326/2,
689/424
t.-ıdur 70/1
tavşal- cerman kalmamak, ezi-
yet görmek
t.-ur 153/6
t.-mas 325/4
tavus A. tavus kuşu 96/2, 259/3
t.-ı bezm-ārānı 123/6
t.-ı ra^cnā 550/4
tavuş ayak sesi, ses, şamata
188/1, 264/2
taya- dayamak
t.-mışlar 58/1
tayıl- kaymak 630/7
ta^cyīn A. belli etme, tayin
439/7
t. iyle- 115/2
t. kıl- 298/4
tayir A. (tā'ir) uçan, uçucu
t.-i vaşl 213/7
tayr A. kuş 377/7
tayy A. atlama, üzerinden geçme,

- dürüp bükme, sarma, yok etme
 t̄.-i arzın 445/2
 mesāfet iyler t. 625/2
 t. bol- 688/39
- tāz F. koşma, koşuş, cahıl insan
 terk ü t. kıl- 214/5
- taẓallüm A. sızlanma, yanıp yıkılma 270/4, 590/2
 t. iyle- 684/8
 t. kıl- 235/5
 t.-ler 433/2
- tāze F. taze, körpe, sulu, genç
 12/2, 78/1, 171/2, 201/3, 206/1,2, 230/1, 267/5, 337/8, 351/2, 356/1, 386/2, 395/2, 409/5, 476/3, 484/8, 500/5, 550/3, 586/3, 616/4, 618/1, 629/4, 673/2, 822
 gül-^cizār-ı t. 520/1
 t. t. 520/2
 t.-rağdur 463/1
- tāzī F. tazı, av köpeği 735/1
- taẓ'if A. iki kat etme, zayıflandırma
 t. kıl- 320/1
- taẓīm A. ululama, saygı gösterme 689/79
 t. iyle- 362/4
 t.-imğa 344/1
- tebeh F. bozuk, çürük, harap, mahvolma
 t. kıl- 553/8
- tebessüm A. gülümseme
 t. it- 16/3
 t. kıl- 235/1, 354/2
 t.-ğa 131/3
- tebhāle A. uçak, dudak kabartısı
 t.-si 631/3
- tecāvüz A. sataşma, sarkıntılık, başkasının hakkına dokunma
 t. 387/10
- tecdīd A. yenileme, yenilenme
 t. bir- 118/7
 t.-idür 187/5
- tecelli A. görünme, belirme, kader, talih, Allah'ın lut-funa nail olma, (tas.) ilahı sırların kalple ayan olması
 t. iyle- 349/1
 t.-yi 547/4
 t.-ğa (tūr-ı t.) 125/2
- tecemmül A. süs, süsleme
 457/6, 552/8
- tecribe A. tecrübe, görgü 689/148, 755
- tecrīd A. ayırma, soyutlama
 317/6, 689/344
 merkeb-i t. 118/1
 t.-idür 187/6
- tecvīd A. bir şeyi güzel yapma, Kur'an'ı usulüne uygun okuma
 t.-idür 187/5
 tecvīf A. oyma, oyuk yer
 t. sal- 320/5

- tedbir A. tedbir, çare
432/5
t. iyle- 689/424
t.-i 192/3
- te'emmül A. iyice düşünme
571/5
t. iyle- 411/4, 769
t. kı1- 460/8, 503/1
- te'essüf A. kederlenme,
acıma 319/6
- tefaḥḥus A. inceden inceye
araştırma
t. kı1- 222/6
- tefāvüt A. iki şey arasındaki
fark, ayrılık 104/3,
215/7, 387/2, 467/1,
562/3, 579/6
t.-ler 23/7
- tefekür A. düşünme 523/6
- teferrüc A. açılma, ferahlama
gezinti. Gezintiye çıkıp
gam dağıtma
t. it- 523/3
- tefhīm A. anlatma, bildirme
t. iyle 362/1
- tefrīd A. dünya işlerini bırakıp
yalnız Allah'ı düşünme
118/2
ṭārem-i t. 689/343
- tefriḳa A. ayrılık, ikilik,
bozuşma 50/6, 74/6,
659/7
- t. sal- 25/6
- teḡāfū A. anlamazlıktan gelme
t. kı1- 503/5
t.-de 104/6
- teḡayyūr A. değişme, başkalaşma
ḡāl-i t. 688/13
- ten F. dip, kat, mertebe 552/6
- te'hir A. geciktirme, sonraya
bırakma
t. it- 362/3
- teh-be-teh F. kat kat, dopdolu,
baştan başa 507/2, 553/2,
581/6, 623/6
- tehdīd A. gözdağı, birinin gözünü
korkutma
t.-i 583/3
- tek F. koşma, seğırtme
ṭāḳı t. 130/6
t. ü dev 546/3
- teḡaddūm A. ilerigeçme, daha yük-
sekte oturma
t. kı1- 354/5
- tek-bend F. deve tüyü, yahut ipek-
ten yapılma kemer
t. kı1- 342/4
- tekellūf A. külfetli, zanmetli iş
görme, özenme, gösteriş,
yapmacık 319/2, 745
t.-i 677/3
- tekellūm A. konuşma 63/4, 117/3,
142/7, 507/1, 595/6
t.-i pāki 680/6

- t. iyle- 57/5, 478/5
t. kı1- 63/7, 214/4, 215/3,
235/6, 354/3, 395/5
t.-i 161/2
t.-dür 109/5
- tekf̄ir A. birine kafir deme,
ortadan kaldırma
t. it- 396/7
- te'k̄id A. güçlendirme, pekiş-
tirme
t. iyle- 118/6
t.-idür 187/2
- teklif A. teklif 320/2, 432/6
t.-i namāz 548/4
t.iyle- 174/7
t. kı1- 119/7
t.-din 287/4
- tekrār A. tekrar
t. it- 653/7
t. iyle- 338/4
t.-i 187/2
t.-dur 189/4
- tekye A. dayanma, güvenme, tekke
t. sal- 569/2, 634/7
- telaffuz A. söyleyiş
t. kı1- 300/5
- telāfī A. yerini doldurma,
ziyanı karşılama
t. iyle- 45/9
- telāfī t
t.-dür 600/6
- telāş A. telaş, kaygı, tasa
t.-ımdur 188/6
- telaṭṭuf A. nazikane muamelede
bulunma
ḥayn-i t. 319/4
- telḥ F. acı 117/3, 309/4,
399/5, 533/1, 689/57
- telḥ-kām F. kederli
t. kı1- 191/4
- telḥliḡ F.T. acıllı 142/5
- telk̄in A. telkin
t. al- 224/5
t. bir- 19/5
- temāşā F. bakıp seyretme A.
gezme, yürüme 642/1
t.-y1 cemālin 541/9
t. iyle- 255/1, 326/8, 336/1,
338/6, 689/388
t. kı1- 112/2, 138/4, 159/2,
586/7
t. -siḡa 494/5, 687/9
t.-sıda 156/3, 681/92
- temennā A. dilek, istek
5/1.-9, 135/4, 173/1, 339/2,
624/4, 642/10, 732/1
t.-y1 muḥālidür 336/2
t. bol- 5/6, 27/9
t. iyle- 255/4
t. iyle- 336/1,2
t. 338/2
t. kı1- 5/8, 159/4, 356/6

t.-larnı 174/2	t.-i z̄arımni 318/1
t.-sı 438/3	t.-i z̄arımğa 266/1
t.-sın 420/9	h̄āk-i t.-i bīmārga 587/1
t.-sıga 33/2	t.-ni 266/5, 353/2, 406/4,
t.-sıda 33/2	626/5
temettu ⁴ A. kar etme, kar,	t.-ni (h̄āk-i t.) 332/4
fayda 483/3	t.-ğa 231/5, 356/2, 421/5,
temevvüc A. dalgalanma, dalga	689/283, 373, 745
dalga olma	t.-de 1/6, 56/3, 59/4,
t. sal- 594/6	280/5, 356/2, 505/4,
temhīd A. yayma, döşetme,	527/4, 689/376
düzeltme	t.-din 85/5, 678/1
t.-idür 187/4	t.-im 10/5, 26/2, 149/6,
temkīn A. ihtiyat 689/189	137/3, 152/3, 186/4,
ten F. ten, vücut, beden	204/3, 206/1, 4, 228/6,
t. 2/2, 43/2, 65/9,	271/2,4, 352/4, 423/2,
121/5, 207/2, 241/2,	424/1, 500/5, 533/5, 594/4,
307/7, 318/6, 486/3,	670/5, 688/80
507/3, 579/1, 593/3,	t.-imni 69/5, 90/1, 155/5,
594/2, 603/5, 632/5,	390/4, 455/5, 473/3, 496/4,
649/2, 688/101	420/5, 624/2, 684/7
t.-i bīmārga 569/1, 689/362	t.-imğa 71/1, 221/4, 246/5,
t.-i efgār 576/2, 661/7	276/1, 359/1, 485/5,
t.-i efgārga 587/5	624/5, 655/1, 681/14
t.-i ğam-keş 681/53	t.-imge 430/1
t.-i h̄āki 140/7	t.-imde 51/3, 144/3, 163/5,
t.-i h̄āk-sārım 681/52	419/3, 505/5, 598/2, 80/
t.-i Aā-tüvānımğa 367/2	t.-imdin 182/4, 473/5
t.-i uryān 21/1	t.-iñ 58/9, 408/4
t.-i uryānıma 589/2	t.-i 20/7, 340/5, 689/326
t.-i uryānıdın 480/3	t.-iñ 216/7

- t.-in 612/1
t.-iğa 372/1
t.-ide 281/2, 593/5
t.-idin 182/4
tenāsüb A. uyma, uygunluk
194/5
tena^{ca}um A. nimet içinde bu-
lunarak rahat etme
213/6, 670/5
t. it- 540/2
t. kı1- 354/4
t.-nı 688/8
t.-lar 688/36
teneffür A. tiksınme
t. it- 257/9
teng F. dar, ensiz
t.-ige 215/1
ten-güdāz F. teni mahveden
hayāl-i t.-ı cān-sitānın
507/3
tenūr A. (tennūr) fırın, tandır
455/1
t.-dın 234/3
ter F. yaş, ıslak, taze
müşk-i t. 344/5
t.-din (müşk-i t.)
685/15
terahhüm A. acıma, merhamet
11/7, 237/3
t. it- 30/1
t. iyle- 600/5
t. kı1- 235/1,7, 354/1
terāne F. nağme, anenk 17/1
t. çik- 559/6
t. iyle- 451/1
terāzū F. terazi 528/1, 542/4
terbiyet A. eğitim, görgü
409/3
tercīh A. üstün tutma, daha çok
beğenme
t. iyle- 600/2
ter-dāmen F. günahkar, iftetsiz,
bulaşık 627/5
terdīd A. reddetme 118/4
t.-idür 187/1
tereddūd A. tereddüt
319/6
t. kı1- 187/7
terennüm A. şarkı söyleme
t. kı1- 354/7
tereşşuğ A. sızma, sızıntı yap-
ma, terleme
t. it- 524/3
t. iyle- 397/3, 544/3
t. kı1- 143/5, 428/1
terğib A. arzu ettirme 129/7
t. it- 168/6, 373/5, 449/8,
687/6
terk A. terk 614/6
t.-ı çakı 685/17
t.-i cünün 187/3
t.-ı edeb 47/3, 48/2

- t.-i h̄vāb 63/9
t.-i h̄nūmān 161/4, 179/5, 818
t.-i h̄ired 132/1, 689/342
t.-i h̄ūş 63/7, 189/6, 260/5, 494/6
t.-ı ʿişķ 350/1, 801
t.-i ʿişķiñ 331/3
t.-i maḥabbet 458/1
t.-i mihr 265/6
t.-i riya 120/4
t.-i vaşl 141/1
t. ü t̄āz 214/5
t. it- 121/6, 177/8, 227/6, 303/6, 569/6
t. iyle- 131/6, 141/2, 302/4, 350/8, 689/102
t. kıl- 141/2, 265/3, 453/4, 538/7
t.-i 119/7, 218/1, 358/8, 523/5, 649/7, 664/1, 683/20, 688/64
t.-in 12/4, 16/5, 205/7, 283/5, 335/3, 366/1, 499/7
t.-ini 538/1, 689/263
t.-iḡa 80/1
t.-iḡe 80/1, 120/3, 5
t.-ide 120/3
t.-idin 260/5
t.-idür 745
terkīb A. birleştirme, takım, sentez
t.-top 462/5
- tersā F. Hıristiyan 112/3, 383/6, 624/7, 650/7, 660/7, 682/9, 683/18, 688/61
büt-i t. 688/65
t.-dın (büt-ı ʿişve-ger-i t 688/7
tertīb A. tertip, düzene koyma 602/6
t. it- 154/5
tesbīh A. tespih, "sūbhanallah" sözünü tekrar etme 1/2, 238/9, 259/6, 681/19
mühre-i t. 571/3
teshīr A. ele geçirme, elde etme t.-i 192/4
te'sīr A. iz bırakma, işleme kederlendirme
t. kıl- 16/4
t.-i 192/2
teskīn A. sakin kılma, yatıştırma 92/3, 142/3, 488/3, 670/5, 675/4, 689/140
t. bir- 34/2, 100/6, 162/4, 312/3, 575/5, 589/4
t. bol- 62/2
t. tap- 100/6, 283/6, 451/2
t.-i 72/5
t. müdür 205/7
teslīm A. emaneti yerine verme, kendini kedere bırakma 121/8
t. iyle- 362/6
teşdīd A. şiddetlendirme, şeddeleme
t.-idür 187/1

teşne F. susamış, çok istekli

t.-min 420/7

t.-dür-min 536/1

teşne-leb F. dudağı kurumuş

t. bol- 370/4

t.-ğa 675/7

teşne-lebliğ F.T. çok su-

samışlık

t.-dın 229/7

teşrîf A. şereflendirme,

şeref verme 320/7

t. kiltür- 799

t.-ini 13/2

teşviş A. karıştırma, karma-

karışık etme

t. -işidin 451/7, 533/7

tevakku' A. bekleme, umma,

arzu etme 336/8, 483/3

tevbe A. tövbe 73/6, 93/7,

184/7, 236/6, 260/5,

184/7, 236/6, 260/5,

427/1, 495/6, 522/7,

128/2

t. bir- 427/9, 688/6

t. iyle- 48/5

t. kıl- 275/11, 679/9

t. sındur- 60/8, 427/10

t. vü tamāt 406/6

t.-din 427/2

t.-ğa 434/6

t.-m 103/7, 184/4

t.-mni 77/7, 184/5

t.-mqa 427/9

t.-nni 158/7

tevehhum A. kurma, kuruntuya

düşme

t. kıl- 235/2, 354/1

tevekkül A. işi Allah'a bırakıp

kadere razı olma

t. kıl- 503/6

teveliā A. birine yanaşma, bi-

rini dost tutma, ehl-i

beyti sevme

t. iyle- 336/8, 338/9

t. kıl- 159/1

tın- dinmek, kesilmek, dinlemek,

durmak

t. -ar 423/5

t.-mas 201/8, 231/2

t.-madım 565/7

t.-dın 362/6, 766

t.-dı 60/4, 421/7

t.-ğa- min 488/1

t.-ğa-sin 666/6

t.-ğay 72/3

t.-ğıl 622/5

t.-sa 44/5

t.-ğalı 561/3

t.-may 43/5, 272/4, 524/3,

566/9, 619/5

t.-mayın 183/3, 637/1

t.-mağ 427/11, 561/3

tināb A. kazığa bağlanan çadır

ipi 63/2, 232/7, 540/1,

557/5

- t̄.-ı 396/2
t̄.-ın 250/4
t̄.-ıdın 481/5
tındur dindirmek
t̄.-ur 749
t̄.-madum 427/11
t̄.-dın 60/4
t̄.-dın 60/4
t̄.-uñ 350/7
t̄.-mağan 526/7
tev'eman A. (tev'em'in ç.)
ikizler, benzerler
t̄.-durlar 327/9
tevfik̄ A. Allah'ın yardımı
689/184
hādī-i t. 307/8
hidāyet-i t. 322/3
t. bir- 427/10
tevfir̄ A. çoğaltma, artırma
t̄.-i 192/7
tevhid̄ A. Allah'ın birliğini
kabul etme 387/10,
591/8
'azm-i vādi-yi t. 118/1
tevsen F. dik başlı at
529/8
t̄.-i abraş 613/3
tünd ü t. 221/2
t̄.-i 154/6
t̄.-in 583/1
tevsenliḡ/luk F.T. dik başlı-
lık 325/1
te'yid̄ A. kuvvetlendirme, des-
tekleme 118/3
tezerv F. sülün (mec.) güneş
259/3, 689/224
t̄.-i dil-keş 123/6
tezh̄ib A. altun sürme, yaldız-
lama, süsleme 337/9
tezyin̄ A. süsleme 149/2
tıfl̄ A. küçük çocuk 9/2, 70/5,
125/4, 216/3, 250/1,
585/2, 615/1
t̄.-ı çemen 176/4
t̄.-ı mekteb 48/8
t̄.-ı rehın̄ 1/4
t̄.-ı şāfī-ṭab' 193/5
t̄.-ı tünd-hüyün 644/6
t̄.-ıardın 428/5
tıfl-veş A.F. küçük çocuk gibi
t̄.-niñ 201/5
tıķ- tıķmak, zorla sokmak
t̄.-maķ 657/6
tılsım A. tılsım, büyül, çare
t̄. it- 36/7
tınmaslık dinmezlik, rahatsız-
lık
t̄.-ka 526/7
tırāş F. tıraş, ustten yontma
t. bir- 713/1
t. kıl- 719/1
tırāz A. sūs, uslup, ipek ve
sırma ile işleme, Çin sı-
nırında bir bölge adı,
Bedahşan'da bir yer adı
şem'-i t̄. 214/1, 226/2,
263/6, 580/6, 806
tırnağ tırnak 94/3, 276/3, 313/5,
629/7, 652/4

t.-niñ 597/3
 t.-nı 277/5
 t.-ım 610/2
 t.-iñ 597/3
 t.-ı 236/5, 432/3, 618/4
 t.-in 522/3
 t.-ını 612/4
 t.-ıdın 370/2, 595/5,
 794
 t.-ları 678/3
 t.-ı dur 172/2
 tiy- önlemek, engel olmak,
 alıkoymak, tutmak, dur-
 durmak
 t.-ar 141/8
 t.-adur 166/2
 tiynet A. yaratılış, mizaç,
 maya
 t.-iñdin 6/5
 Tibet y.a. Tibet
 müşk-i T. 117/4
 tig- değmek, dokunmak,
 ulaşmak
 t.-er 625/3, 643/2
 t.-mes 336/1, 465/2
 t.-di 267/5, 6, 326/5,
 472/3
 t.-gey 336/7, 512/2
 t.-mesün 22/7, 50/1
 t.-mesün (yaman köz t.)
 373/6
 t.-se 593/7
 t.-gen 14/5

tı-geç 36/2
 t.-mek (cānımğa t.) 375/2
 tiğ F. kılıç 37/6, 58/3, 65/5,
 95/9, 110/1, 122/1, 149/1,
 153/1, 189/1, 228/2, 383/4,
 462/3, 527/5, 555/6, 581/4,
 630/4, 640/4, 684/7,
 t.-ı belā 7/1
 t.-ı bī-dād 367/5
 t.-ı bī-dādı 676/2
 t.-ı afā 532/2, 571/2,
 654/4, 689/373
 t.-ı ecel 527/4
 t.-ı firākı 154/1
 t.-i türkatıñ 654/2
 t.-ı hecr 14/3, 199/1
 t.-i hecrinñdin 688/71
 t.-ı hecrin 630/5
 t.-ı hecridin 687/1
 t.-ı nicrānı 564/1
 t.-ı hicrānın 171/2
 t.-ı katı 159/4, 433/1
 t.-ı kīn 182/3, 533/4,
 633/7
 t.-ı miñnet 415/4
 t.-ı sitem 689/370
 t.-ı tīz 236/5
 tiğ-ı zulm 575/4
 t. çık- 216/4
 t. ur- 477/2, 498/7
 t.-dın 3308/5
 t.-iñ 130/3, 529/7, 617/4
 t.-iñni 116/4

- t.-175/5, 176/7, 182/1,
145/1, 265/5, 329/6,
371/4, 400/1, 426/5,
432/1, 526/1, 2, 527/4,
561/4, 595/1, 637/2,
676/2
t.-ının 628/3
t.-ını 193/2
t.-ıda 90/5
t.-ıdın 148/5, 426/2,
520/5, 557/4, 684/7
tigirmen değirmen
t. taşı 189/2
tigre çevre, etraf
t.mde 228/5
t.-nçe 369/3
t.-nde 111/2, 4,
198/5, 369/3
t.-side 296/4, 395/3,
468/6
tigrü doğru, kadar 248/3,
519/5, 629/1
haşrğa t. 45/7
seherğa t. 518/6
tañğa t. 24/4, 490/3
tigür- çevirmek, dolaştır-
mak, döndürmek
t.-dim 421/3, 672/8
t.-di 88/3, 600/11
t.-gey 258/3
t.-me 447/5
tihi F. boş
t. kıl- 46/4
tik- dikmek (göz-dikiş, bitki,
ayağa...)
t.-er-sin 386/1
t.-er 469/4
t.-tim 527/4
t.-di 533/6
t.-ti 501/2, 533/6, 688/58
t.-miş 571/1
t.-se 134/1, 386/7, 584/3
t.-eyin 688/70
t. 342/7
t.-erge 265/4
t.-ken 426/1
t.-keç 36/2
t.-ip 229/2, 430/2
t.-ip-min 21/3
t.-iptür 134/1
t.-er idim 343/1
t.-mek 386/4, 404/6, 426/2,
464/7, 584/3
tik düzgün, doğru, uslu
t. tur- 344/1
tik gibi (krş. dik) 25/2, 152/4,
421/11
tiken diken 222/5, 333/4, 372/1,
376/3, 389/3, 431/3,
435/5, 468/6, 620/3, 621/6,
634/9, 655/3, 664/4
t.-niç 344/2
t.-din 372/5
t.-in 470/5
t.-ler 676/3
tikil- dikilmek
t.-di 524/2

t.-miş 563/1, 623/4
 til- dilmek, kesmek
 t.-di 471/3
 til dil 151/3, 167/8,
 214/4, 300/3,5, 327/3,
 390/4, 394/3, 471/3,
 512/9, 672/4
 t.-ni 338/5,6, 689/427
 t.-ge 257/5, 361/4
 t.-din 338/1
 t.-ler 451/4, 512/6
 t.-im 338/1, 527/2,
 689/404
 t.-imde 7/6
 t.-i 105/5, 203/7,
 271/1, 537/8, 689/104
 hāl t.-i 17/3
 köz t.-i 451/4
 t.-in 139/3
 t.-idin 203/7
 tilbe deli
 t. 9/5, 10/3, 21/1, 38/1,
 69/9, 112/2, 114/1,
 152/4, 170/1, 183/1,
 207/2, 216/3, 227/5,
 295/5, 338/3, 361/4,
 372/2, 429/4, 468/4,
 486/7, 493/2, 496/3,
 498/3, 499/1, 501/5,
 524/4, 620/5, 627/5,
 657/4, 658/4, 612/3,
 689/369
 t.-i rüsvā 383/2

t.-i uryān 180/3
 t. bol- 609/7
 t. kı1- 504/5
 t.-niñ 449/4
 t.-ni 143/1, 680/11
 t.-ge 94/5, 209/3, 217/1,
 239/3, 688/50, 791
 t.-ler 280/5, 432/4, 681/25,
 689/300
 t.-lerdin 351/5
 t.-sin 515/3
 t.-dür-min 104/4
 tilbelik/iğ delik 287/4, 341/9,
 342/5, 344/9, 543/7,
 689/364
 t.-din 51/3, 181/6, 274/4,
 681/36
 tilbere- delirmek
 t.-dim 135/6
 t.-sem 407/5
 t.-p 85/5, 364/4, 319/7,
 394/7, 481/7, 648/7
 t.-p irdi 667/7
 t.-ptür 406/7
 tilberet- delirtmek
 t.-mişdür 200/7
 t.-mıştür 200/1
 tile- dilemek, istemek
 t.-r-min 39/2, 89/3, 108/5,
 201/9, 256/7, 469/5, 490/4,
 528/5, 586/4, 619/1, 681/31,
 709/2
 t.-men 46/5

t.-r-sin 9/1, 41/7,
 42/7, 14/2, 93/6, 181/6,
 316/6, 320/7, 331/3,
 402/5, 406/3, 539/8,
 551/8, 691/1
 t.-mes-sin 53/7
 t.-r 4/2, 16/5, 83/4,
 151/6, 164/5, 302/5,
 335/1, 359/1, 441/6,
 478/5, 490/4, 512/2,
 526/8, 528/3, 644/7,
 658/6, 689/244
 t.-mes 67/5, 345/6
 t.-r-siz 225/2, 364/4
 t.-dim 614/6, 688/27,97
 t.-di 546/5, 689/404
 t.-gey 689/455
 t.-y 125/9
 t.-me 591/7
 t.-n 364/1-9
 t.-men 285/4
 t.-sem 285/6
 t.-sen 77/5
 t.-sen 77/5, 104/7,
 112/9, 316/9, 320/7,
 489/11, 656/6
 t.-se 46/8, 52/4
 t.-rde 351/3
 t.-ben 46/5, 71/5,
 429/1, 489/5, 688/102

t.-p 5/2, 96/9, 138/5,
 151/2, 364/2, 460/1, 496/5,
 540/7, 689/304, 701/1
 t.-er-min bolsam 410/3
 t.-r bolsañ 110/8, 311/8,
 478/1
 t.-mes bolsañ 615/6
 t.-r bolsa 165/3
 t.-r bolğay 605/7
 t.-r olsam 345/1
 t.-r irdim 559/4
 t.-r irdi 611/5
 t.-r ise 73/5
 t.-r isen 73/10
 t.-r irsen 131/7, 285/3,
 288/7, 293/1, 352/2, 479/5
 t.-rsen 331/2, 402/5
 t.-ydür 648/1
 t.-ptür 20/9
 t.-mek 285/3
 tilek dilek
 t.-im 435/7
 tilmiz A. öğrenci 135/1.-7
 tilmür- ümit ve hasretle bakmak
 t.-ür 498/5
 t.-düm 421/1
 t.-medim 427/7
 t.-gelı 622/7
 tim tim damlaların çıkardığı
 ses
 t. t. 230/3, 313/4, 355/2,
 356/1

timsāl A. suret, resim,
 sembol, örnek 689/43
 t. it- 259/2
 t.-ini 399/2, 515/1
 Timür Timur 689/24
 timür demir 612/2
 t.-din 15/3, 277/1,
 520/4
 t.-in 407/4
 t̄in A. çamur, balçık 87/8
 t̄in delik, eşit (krş. tink)
 irür t. 234/6
 t̄inç d̄inç
 t. ol- 458/6
 t̄inçiz deniz 688/80
 t.-ge 688/81, 105
 tink denk, eşit 222/4,
 241/9, 469/7, 562/8
 t. bil- 385/1
 t. bol- 48/6, 175/3,
 419/5, 464/5
 t. kı1- 478/4, 511/3,
 679/4
 t. ol- 562/4
 t. irür 358/6
 t. imiş 374/4
 t.-dür 185/6, 215/7,
 312/6, 403/2, 418/5,
 679/8
 t.-dürler 473/9
 t. durur 124/9, 802

T̄inri Tanrı, Allah
 t. 15/5, 132/4, 6, 181/6,
 223/1, 224/2, 229/1, 387/5,
 411/11, 513/5, 525/3,
 528/6, 536/5, 560/2, 570/7
 652/7, 689/31,34,184,207
 690/4
 T.-ge 97/4, 375/7, 427/11,
 484/7, 689/199
 T.-din 39/2, 495/3, 689/40,
 193,241
 T.-sige 788
 tipren- deprenmek, tepinmek
 t.-ür 552/1
 t.-dim 436/6
 t.-se 722/1
 t.-e almas 522/9
 tipret- yerinden oynatmak, kımıl-
 datmak
 t.-ür 229/6, 502/6
 t.-ip 63/4
 t.-e almas 522/9
 tir- dermek, toplamak
 t.-sen 233/4
 tir ter 197/2, 342/1, 412/3,
 545/1,2,5,6, 587/2, 605/1,
 664/3
 t.-ge 304/2
 t.-din 442/4, 545/3, 597/5
 t.-lerdin 507/1
 t.-i 424/3

- t.-dür 3/2/6
 t̄ir F. ok, haziran
 t.-i bārān 477/12
 t.-i bārānın 570/3
 t.-i bārān-ı belā 210/3,
 521/4
 t.-i bārān-ı fīrāk 500/6
 t.-i bārān-ı ğamın 464/6
 t.-in 72/8
 t̄ire F. karanlık, kara bulanık
 (mec.) üzüntü 15/4, 23/4,
 36/6, 62/1, 63/3, 73/8,
 75/4, 179/1, 183/5, 205/4,
 244/4,, 237/5, 323/5,
 417/7, 450/4, 460/6,
 675/1,4, 491/1, 538/6,
 546/2, 568/4, 584/4,
 639/8, 646/3, 656/3, 660
 660/1, 667/1, 685/5
 t. āhım 628/6
 t. aḡterī 6/7/2
 t. baḡtım 596/3
 t. dūdı 346/1
 t. kiçe 429/3
 t. külbem 675/3
 t. külbemni 610/6
 t. şāmın 302/2
 t. tün 26/9
 t. bol- 44/2, 74/3, 81/5,
 121/2, 212/7, 549/5,
 768
 t. iyle- 60/3, 406/5
 t. ııl- 122/5, 274/8
 t.-ler 532/6
 t.-sin 611/11
 t.-rağ 471/2
 t.-rağ 425/1, 471/2
 t.-rek 422/5, 425/1
 t. durur 659/5
 t.-dür 23/1, 217/8, 244/4,
 431/6, 434/3, 478/3, 545/3,
 598/6, 610/4
 irür t. 423/1
 t̄ire-fām F. sıyan renkli
 t. āhım 596/4
 t̄irel- dirılmek
 t. gen 356/2
 t̄irelik/lıg/lık F.T. siyahlık,
 bulanık 20/1, 183/6,323/5,
 6, 326/6, 653/4
 t.-ni 689/112
 t.-din 270/6
 t.-dur 11/5
 t̄ire-manzar F.A. kötü -örünüşlü
 raḡib-i t. 11/2
 t̄ire-rüz F. kara gün 75/7
 t̄irgüz- diriltmek
 t.-ür 21/2, 229/4, 549/7,
 646/2
 t.-dün 689/272
 t̄irgüz-
 t.-di 298/4, 429/7, 525/6,
 553/5

- t. 357/1
t.-seler 90/4
t.-geli 14/2
t.-üp 477/11, 615/2
tirig diri, canlı 14/2, 137/2,
146/5, 210/8, 335/5,
341/1, 342/4, 344/3,
319/5, 674/6
t. bol- 525/6
t. kal- 13/5, 519/3
t.-min 416/7, 450/2,
530/3, 674/5
t.-sin 153/1, 402/6
t.-dür: 185/6
t.-tür-min 172/4
tiriglik dirilik, canlılık
527/7, 689/234, 294
t.-niñ 525/7
t.-din 13/5
t.durur 64/6
tiril- dirilmek
t.-dim 671/3, 823
t.-di 470/3
t.-gey-min 595/6
t. 306/6
t.-gen 157/3
t.-güm 687/10
t.-mekim 117/3
tiri deri
t.-si (kaplan t.) 726/2
t.-sin 205/1
t.-sini 216/7
t.-sedin 216/1
tirkin çabucak
su urup t. 338/9
tirle- terlemek, toplamak,
t.-se 288/5
t.-r 157/2
t.-gen 536/5
tirlik terlik 342/1
tiryāk A. zenirlenmeye ve bazı
hastalıklara karşı kullanı-
lan macun, panzehir 256/7,
688/84
t.-i 12/8
tive deve 696/2
tiş- deşmek, kazmak
t.-ip 675/5
tiş diş 641/2
t. birki- 266/1
t. birkit- "diş geçir-"
51/1, 641/3
t. ırcayt- 460/7
t. tökül- 254/1
t. ur- 265/5, 266/1.-7
t.-ler 271/5
t.-iñ 481/2, 26/6, 149/5,
205/3, 353/3
t.-in 157/3
tişe F. külünk 407/4, 652/4
t.-i Fernād 203/6, 629/7
t.-i ğam 506/5
tişil- deşilmek, yarılmak
t.-di 145/1

t.-mey 546/6
tişle- dişlemek
t.-di 620/5, 641/1.-7
t.-ben 354/1, 553/5
t.-p 51/1, /, 429/2
t.-p t.-p 137/3, 266/5,
481/6
tişük delik, yarık 554/3
t.-lerdür 369/6
titik tetik, hareketli 341/5
titre- titremek
t.-r 306/2, 389/4
t.-p 58/9, 634/7
t.-mekdin 296/6
t.-mektin 296/6
t.-mekimdin 70/1
titret- titretmek
t.-ür 502/6
t.-me 63/3
t.-ip 69/4
tivürük dikilmiş, dönen, değir-
men taşı, çevre
t.ruğ^calar 623/4
tiz F. tez, çabuk 44/4, 65/1,
165/9, 212/7, 274/2,
408/6, 689/69, 89, 270
tiğ-ı t. 236/5
t. it- 213/6, 437/1
t. iyle- 384/3, 452/1,
537/6
t. kıl- 344/2
t. ol- 198/2, 234/2

t.-gen 157/3
tofrağ toprak 80/4, 210/2,
276/5, 312/7, 400/6, 468/2,
557/9, 568/2, 570/1, 595/8,
600/2, 662/6, 672/3, 679/4
t. ol- 26/3, 224/5, 247/5
t.-nı 6/6, 517/2, 689/313
t.-ğa 143/5, 230/4
t.-da 230/4
t.-dın 452/5
t.-ça 660/7
t.-ım 356/3, 416/2, 582/2
t.-ımnı 303/4, 413/3
t.-ımdın 428/2
t.-ı 47/7, 143/5, 188/8,
236/1, 384/3, 422/2, 551/4,
618/3, 621/1, 686/11
ayağı t.-ı 316/9
t.-ın 47/3, 110/9, 170/5,
215/6, 304/6, 329/1, 495/5,
508/4, 522/2, 635/2
t.-ını 517/2, 550/8, 586/7,
612/3
t.-ığa 587/5, 660/7, 796
t.-ıda 141/4, 363/7, 624/3,
689/325
t.-min 236/4, 515/4, 636/1
t.-ıdur 172/1
tofrağlıg topraklı 389/3
tofrağ toprak (krş. tofrağ)
80/4, 468/2, 557/9, 568/2,
595/8, 655/5

- t.-ğa 40/1, 292/2
t.-ka 40/1, 143/5, 230/4,
292/2, 426/3, 527/5,
689/27, 159
t.-ça 658/7
t.-ı 143/5, 188/8
t.-ıda 363/7
t.-min 636/1
toğra- doğramak
t.-miş 282/7
tohta- M. dinlenmek, saklamak,
beklemek, alıkoymak
t.-miş 282/3
t.-sun 126/5
tohtan- M. saklanmak, dinlen-
mek
t.-sam 282/3
toğ(ğ)uz dokuz 283/6, 560/8
t. ata 95/7, 572/6
t. eflāk 681/6
t. felek 76/3
t. gerdūn 689/284
t. katla 689/168
toğta- M.beklemek, alıkoymak,
saklamak, dinlenmek
t.-mas 196/2
t.-miş 282/3
t.-sun 126/5
toğtat- M. istirahat ettirmek
t.-sam 282/3
toğu- dokumak
t.-y almayın 6/4
tol- dolmak
t.-ar 65/7, 306/1, 402/6,
435/3
t.-dı 201/7, 237/4, 355/3,
510/4
t.-miş 370/6, 518/4, 544/3
t.-ğay 490/1
t.-sun 689/88, 139, 241
t.-sa 9/1, 114/1
t.-ğan 159/3, 237/4, 355/3
t.-up ırdı 645/3
tola dolu 7/5, 20/8, 137/3,
322/6, 388/4, 425/6, 474/8,
553/8, 604/2, 612/2, 642/2,
465/1, 685/10, 689/125,
689/425
t. t. bir- 294/10
t. iyle- 222/7, 688/3
t. kıll- 330/6
t. koy- 63/6, 118/6
t.-dur 134/6, 238/6, 431/3,
485/5, 619/3
toldur- doldurmak
t.-madın 359/7
t.-miş 223/5
t. 432/6
t.-masağ 49/7
t.-uban 341/1
tolğa- dolamak, dolanmak, bükmek,
döndürmek
t.-dı 217/4
t.-ma 462/3

t.-sam 618/2
 tolgan- dolanmak, dolaşmak
 t.-ur 144/1, 156/2
 t.-dım 436/4
 t.-dı 646/5
 t.-miş 275/1
 t.-ğanın 394/1
 t.-ip 183/2
 t.-mağı 102/3
 t.-mağ 318/3
 tolğaş- dokışmak
 t.-ip 62/6
 tolun doldurulmuş, dolu
 t. ay 429/3, 610/3
 t. aynı 384/1
 t. ayğa 384/1
 ton elbise, renk 191/2, 459/2,
 477/8
 aňzar t. 584/2
 berg-i ney t. 204/1
 gül-gün t. 587/4
 kara t. 417/1
 yaşıl t. 584/5
 t.-nı 279/7
 t.-ğa 471/9
 t.-uň 276/6, 512/2, 772
 t.-uňda 369/4
 t.-ı 683/5, 279/7
 t.-ığa 95/2
 tonluğ/ğ elbiseli, renkli
 344/1, 584/1

toprağ toprak (krş.tofrağ,
 totrağ, toprak) 312/7
 t. ol- 26/3
 t.-ım 583/2
 t.-ımnı 303/4
 t.-ı 47/7
 t.-ın 47/3, 110/9
 toprak toprak (krş. totrağ,
 tofrağ, toprağ)
 t.-nı 6/6
 t.-ıdın 409/9
 tor güzel, kıyafetli, tuzak,
 münasebet
 t.-ğa 369/8
 tos tüy; toprak; yaratılış,
 yayın kabı
 t.-ıdın (navekinin t.)
 517/1
 tostuganMçanak, kadeh, testi
 t. içre kırmız 689/166
 toy- doymak, bıkmak
 t.-madı 385/4
 t.-madı 61/2
 t.-ğa-min 495/2
 t.-ğıl 377/1
 t.-ip 518/5
 t.-up 518/5
 t.-uptur-min 472/1
 t.-uptur 267/1
 toz toz
 t.-dın 170/5

- t.-ı 540/6
t.-in 72/7
t.-ıdın 111/6
töhmet A. suç, kabahat 663/5
t.-i bî-mihrlık 568/4
t. iyle- 73/6, 209/9,
502/7
t. kıl- 80/1, 689/410
t.-din 356/5
t.-i 627/4
t.-in: 194/2
t.-ini 46/6
tök- dökme, akıtmak
t.-er 49/8, 138/7, 144/6,
206/4, 238/5, 273/2,
423/3, 508/3, 542/6,
571/3, 622/3, 706/2
t.-tüm 418/7
t.-tün 52/6
t.-di 571/2
t.-ti 71/3, 223/1, 419/4,
440/3, 479/3, 505/5,
706/2
t.-medi 30/5
t.-me 540/3
t.-sem 145/3, 629/1
t.-se 52/2
t.-erge 219/1, 304/5
t.-erde 219/1, 368/1
t.-erdin 383/6
t.-keç 156/1
t.-keli 686/19
t.-mey bolur mu 183/7
t.-üp 45/3, 112/1, 290/2,
416/3, 561/4
t.-meydür 647/6
t.-mek 488/6
t.-mekke 159/3, 645/3
t.-mekdin 294/1, 665/4
t.-mektin 294/1
tökil- dökülmek (krş.tökül-)
t.-ip 80/4
tökül- dökülmek
t.-di 360/5, 793
t.-miş 361/2
t.-gey 481/5
t.-me 390/6
t.-se 793
t.-gü 582/1
t.-üp 80/4
t.-e başladı 254/1
t.-üptür 292/6
t.-mek 52/6
tör baş köşe
t.-ide 634/1
töre kanun, yasa, nizam 689/169
tört dört 535/4, 567/5, 572/6,
624/2, 680/7
t. 'ana dört unsur' 1/4
t. anadın 95/7
t. bazarıda 69/7, 350/2
t. defterni 'ilahi 4 büyük
kitap' 387/3

- t. uluska Barıds, Tarhan,
Kıyat ve Soldur kabileleri'
689/171
t. 'unşur 'anasır-ı erbaa'
387/3
- törtev dörder, dört tane
531/3
üç t. 696/2
- töşe- döşemek
t.-ptürler 148/6
- töşen- döşenmek
t.-miş 275/3
- töşük delik, yarık (krş.tişük)
t.-lerdür 369/6
- töşüklüg yarıklık, oyukluk
t. 495/5
- töz- sabretmek, tahammül etmek
t.-düm 515/4
t.-medi 689/286
t.-megey 56/5
t.-eyin 689/319
t.-mese 223/5
t.-megendin 456/5
- tū-be-tū F. kat kat 533/4
t.-uñ (harir-i t.) 644/4
- tūbī A. cennettekiağaç
57/1, 190/1, 680/3,
168/3, 686/18
t.-ğa 611/4
t.-din 57/4
t.-dür 116/7
- tūfān A. tufan, Nuh tufanı
56/1, 140/4, 339/6, 455/1,
493/3
t.-nı 294/2
t.-ğa 260/3
t.-da 535/5
t.-dın 485/2
t.-ımğa 88/8
t.-ı 662/8, 675/7
t.-ıdın 483/4, 486/4
- tufeyl A. küçük çocuk, yemek
misafiri, küçücük 689/266
- tufeylī A. asalak, sığıntı
689/267
- tufūliyyet A. çocukluk, tazelik
t.-dağı 201/4
- tuğ- doğmak
t.-duñ 425/4
t.-dı 685/13
t.-madı 524/6
t.-mağay 67/4
t.-қан (yañı t.) 201/1
- tuğyān A. taşma, taşkınlık
339/5
mūcib-i t.-ı nāz 263/2
t. kıl- 56/1, 128/8, 31/3
t.-da 535/3
t.-dadur 100/6
t.-ı 421/6, 662/5, 675/6
t.-ıda 100/6
t.-ıdın 370/4, 486/4

- t̄.-idur 140/4
 tuhfe A. hediye, hoşça giden
 güzel şey
 t. çık- 42/5
 t.-ni 456/1
 tuhm F. tohum
 t.-ı ğam 629/3
 t.-ı mihr 305/5
 t.-ı t.-ı 71/3
 t.-in 71/3
 t.-ını 491/4
 tuk- doğmak (krş. tug-)
 t.-ğan (yañı t.) 201/1
 t.-kan (yañı t.) 201/1
 tukuz kuduz (krş. kutuz)
 215/5
 tul dul
 t.-dın 463/6
 t̄ul A. uzun
 t. bir- 'uzat-' 393/1,
 718/2
 t̄. it- 142/6
 t̄.-i 222/1
 tulū^c A. (güneş) doğması
 t̄. it- 244/1, 256/2
 t̄. iyle- 256/2, 269/1,
 518/3
 t̄. kıl- 27/3, 226/1, 457/5
 t̄.-ı 27/3, 110/1
 tu^cm A. yiyinti, azık, tat
 t̄.-ı 25/1, 142/1
 t̄umār A. tomar 502/2, 576/5
 t̄. as- 130/4
 t̄.-ıñ 134/3
 t̄.-ı 371/5
 t̄.-ıda 102/2
 tu^cme A. yiyecek, azık, tat,
 çeşni, bir lokma 154/2,
 155/3, 178/9, 186/4, 266/1,
 287/1, 343/2, 430/5, 435/1,
 496/4, 528/3, 612/4, 629/2
 t̄.-dın 399/3
 t̄.-dür 401/4
 tumşag sivri uç, zirve, dudak,
 burun, dargınlık 148/3,
 618/4
 tunağ tırnak (krş. tuvag, tuyag)
 t̄.-in 476/1
 tur- durmak, olmak, inmek
 t̄.-mas 286/3
 t̄.-madım 427/2
 t̄.-madıñ 359/2
 t̄.-dı 228/1
 t̄.-madı 207/2
 t̄. 403/2, 774
 t̄.-mağıl 20/9
 t̄.-sam 687/15
 t̄.-sa 451/3
 t̄.-masa 10/4
 t̄.-arğa 687/11,12
 t̄.-masdın 221/1
 t̄.-ğan 152/3, 199/4

- t.-mağan 526/4
t.-ğanda 344/1
t.-ğanı 150/2
t.-may 224/3, 421/2
t.-mayın 173/7, 618/9
t.-ğunça 174
t.-uban 66/3, 427/7
t.-up 226/5, 221/7, 642/7,
681/16
t.-up-min 515/2
t.-mağ 224/6
Tūr A. y a, Tur dağı
t.-ı tecelliğa 125/2
t.-ın 525/9
tūrte A. turfa, görülmemiş, yeni
tuhaf 17/5, 123/2, 150/5,
163/4, 161/8, 229/4,
231/2, 254/8, 333/2,
439/2, 505/5, 506/3,
514/2, 542/1, 545/7,
579/3, 586/5, 616/1,
628/1, 642/1, 662/3,
729/2
t.-ni 179/2
t.-dür 55/3, 338/2, 384/3,
5, 686/4
t.-rağ 36/3, 66/5, 124/3,
384/5, 506/4, 628/1
tūrre A. alın saçı, kıvrıcık
saç lülesi 102/1, 163/1
t.-ı ōnber-sādın 688/14
t.-ı āşūfteşiğa 225/3
t.-i pūr-ḥamğa 86/5
t.-ı tarrār 232/1
t.-niñ 187/1
t.-din 275/7
t.-si 102/1
t.-siniñ 289/7
t.-sinüñ 289/7
turur (bildirme)- dır/-dir 2/1,
4, 25/2, 64/6, 68/2, 91/3,
125/8, 129/6, 133/3, 137/6,
174/3, 198/3, 206/4, 214/6,
257/7, 258/1, 321/6, 327/2,
345/7, 349/5, 493/3, 549/5,
591/9, 612/4
hoş t. 22/5, 27/6, 62/1,
99/2, 108/2, 110/3, 277/4,
488/3, 813
imes t. 691/2
irmes t. 396/1
köp t. 167/2
lāzım t. 385/5
tink t. 124/9
yok t. 165/4, 179/6, 208/3,
412/7, 496/3,6, 497/3,
687/16
t.-iar 692/1
tuş denk, eşit, benzer, karşı
264/1
t. t.-dın 24/2
t. t.-umdın 88/5

t. t.-idin 499/2, 681/7
 tūşe F. azık 489/4
 tut- tutmak, elde etmek, ya-
 kalamak, saymak
 t.-ar-min 476/3
 t.-ar 21/1, 160/6, 171/6,
 212/3, 254/9, 377/6,
 656/2, 740/7, 763
 t.-mas 91/1, 258/6,
 532/6, 571/2
 t.-tum 50/3, 82/5, 131/2,
 250/4, 411/9, 688/18,19
 t.-tuñ 81/6, 663/4, 685/20
 t.-madıñ 366/1,2
 t.-dı 63/6, 325/7
 t.-tı 63/6, 86/9, 136/4,
 168/4, 193/3, 238/4,
 245/1, 315/3, 325/7,
 377/6, 469/6, 597/5,
 604/2,5, 605/3, 642/12,
 673/9, 681/95, 688/29,
 689/442
 t.-madı 170/5, 191/6, 604/1,
 688/27
 t.-tılar 102/8
 t.-miş 10/2, 546/4
 t.-mamış 140/3
 t.-ğay 43/5, 124/6, 147/2,
 179/4
 t.-kay 43/5, 124/6, 147/2,
 179/4, 202/6, 344/8, 689/124,
 700/1,2

t.-mağay 80/1
 t.-ay 116/2, 118/6, 212/3,
 387/3, 689/68,82, 409,447
 t. 12/8, 20/8, 22/3, 35/7,
 74/1.-7, 100/6, 124/7,
 140/6,153/5, 155/7, 168/6,
 177/7, 259/6, 322/6, 428/10,
 459/7, 560/8, 602/7, 608/7,
 611/11, 613/8, 618/10,
 637/6, 662/7, 658/7, 688/11.
 110 689/1, 35,42,89,101,123,
 130,141,165,169,186,189,
 204,212,256,293,393
 t.-ma 195/6, 302/9, 511/5,
 652/6, 675/8, 689/263
 t.-ğıl 386/6, 591/9
 t.-kıl 149/9, 384/6, 404/5,
 576/11, 591/9, 689/18, 95,
 426, 445
 t.-mağıl 233/9, 248/7
 t.-sun 141/8, 252/1, 601/6,
 689/233
 t.-uñ 222/7, 245/1, 279/8,
 423/6, 781
 t.-mañ 560/7
 t.-mañız 213/1
 t.-sam 14/1, 392/4, 683/20,
 689/413
 t.-sañ 262/5, 672/9, 687/23,
 27
 t.-masañ 496/6

- t.-sa 80/1, 110/4, 212/6,
247/9, 301/6, 343/2, 347/1,
518/3, 573/4, 578/7, 585/6,
613/1, 614/7, 652/6, 681/5b,
688/3, 689/10,12,414
t.-masa 245/8, 376/5
t.-salar 573/5, 682/14
t.-arğa 186/4, 245/5,
322/8, 591/5
t.-arda 469/2
t.-mıştur 39/8, 629/3
t.-ğan 85/5, 202/6, 358/5
t.-қан 85/5, 245/9, 287/2
t.-ğanda 384/6
t.-қанда 384/6
t.-ғаç 341/8, 544/8
t.-қаç 341/8
t.-alı 464/8
t.-қалı 416/1
t.-may 683/7
t.-mayın 245/1, 748
t.-uban 225/7, 567/7,
634/4, 688/109, 689/347
t.-up 1/8, 1/2, 65/6, 82/7,
140/3, 257/4, 502/5, 540/4,
613/2, 634/4, 642/3, 688/106, 689/239
t.-mış idi 689/51
t.-ar bolsañ 420/7
t.-ar isen 73/10
t.-ğan olsa 335/5
t.-қан olsa 335/5
t.-a alman 245/2
- t.-adur 548/6
t.-uptur 414/3, 566/3, 576/8
648/4, 726/2
t.-maқ 82/1, 240/1, 384/6,
453/3, 416/4, 566/5, 615/4
t.-maққа 638/4
t.-maғдın 350/1
t.-maқдın 350/7
t.-maғın 338/2
tutaş- tutuşmak, ateş almak
t.-ur 464/2
t.-tı 430/1, 501/2, 567/1,
598/3, 681/96
t.-қан 543/4, 647/5
t.-ғалı 206/3
t.-қалı 206/3
t.-ıp 64/1
t.-iptur 86/4, 385/6
t.-uptur 385/6
tutaş bitişik, tutuşmuş, baғlı,
yakalanmış 198/1, 269/3,
212/1, 278/1
tūtī F. papağan 259/3
hayl-i t. 68/2
t.-sin (rūh-ı t.) 584/1
tūtīyā A. çinko, F. papağan
6/3, 39/6
t.-ğa 98/3
t.-larğa 600/2
t.-sıdın 528/1
t.-dur 166/1
tūtīyālık F. papağan gibi olma
t.-ka 351/1

tutul- tutulmak, kabul edil-
mek
t.-dı 229/8
t.-muş 449/4
t.-sa 121/9
tuvag tırnak
t.-in 476/1
tuy- duymak
t.-ğuça 263/9
tuyag tırnak
t.-in 476/1
tuynag tırnak
t.-ı 236/4
tuyūr A. (tayr'ın ç.)
kuşlar 594/3
t.-ı gül-şen-i
hazrānı 123/5
tuz tuz 215/1,4, 223/1-9
t. sal- 223/4,7
t. sip- 109/7
tuzluk/luğ tuzlu 292/4
tüg tüy
t.-i 526/1
tügen yara, diken 206/2,
276/6, 361/3, 430/1,
446/5, 620/3
t.-din 163/5
t.-ler 467/3, 527/3
t.-lerdin 421/4, 469/3
t.-in 434/4
t.-in 343/7, 470/7

t.-lerimge 324/1
t.-leringe 423/2
t.-lerige 423/2
tügme düğme 369/4
t.-i t̄ac 464/10
t.-dür 29/4
tügün düğüm 206/2, 464/9, 546/5,
555/2, 571/2, 730/2
t. t. 358/4
t. aç- 266/4
t. sal- 374/2
t.-ler 589/6
t.-i 104/1
tüken- tükenmek
t.-mes 516/5
t.-di 353/2
t.-se 51/2
t.-ip 623/9
tüket- tüketmek
t.-ti 127/2
tükür- tükürmek
t.-di 568/4
tüküz bütün, tam 215/8
tükü tilki 746
tümen on bin, çok, pek çok
t. miğ 635/1
yüz t. 62/3, 96/2, 123/5,
125/8, 131/7, 146/2, 152/4,
242/9, 276/1, 333/1, 459/1,
517/7, 576/5, 601/4, 689/50,
118.

yüz t. miñ 506/2, 554/8,
 688/71, 730/1,
 tün gece 20/1,2, 40/6, 44/6,
 108/3, 265/1, 322/4,
 328/2, 500/1, 519/1.-7,
 541/5, 542/3, 6, 549/1, 557/1,
 688/59
 t. akşam 63/1, 581/3
 t. kün 71/9, 82/1, 96/10,
 432/4, 493/7
 t. rengini 96/3
 t. sevādıdın 544/1
 t. ü kün 5/3, 22/6, 80/1,
 106/3, 139/7, 147/2,
 152/6, 495/3, 526/7,
 667/1, 681/36, 688/79
 t. yarımığaça 634/4
 bu t. 668/4
 her t. 64/1, 110/5,
 579/7, 675/1
 qara t. 108/4, 559/2,
 717/1
 kıızıl t. 388/6
 t. 96/3
 t̄ire t. 26/9
 t.-ni 164/ ,410/6
 t.-e kün 688/51
 t.-ge 422/3
 t.-de 352/3
 t.-din 209/4, 500/1
 t.-ler 218/5, 238/9, 275/5

t.-içe 546/1
 t.-i 1/2, 57/7, 63/9, 75/4,
 122/4, 160/1, 169/2, 172/2,
 209/4, 256/4, 266/6, 323/4,
 361/7, 431/6, 462/1, 491/5,
 508/1, 519/3, 603/4, 631/4,
 631/3, 824
 t.-in 15/4
 t.-ini 324/1
 t.-içe 330/1
 t.-ide 290/6, 542/1
 t.-inde 542/7
 t.-idin 519/5
 t.-içe 165/5, 449/1
 t.-idür 75/1-7
 t.-leri 462/1
 t. irdi 165/2
 tünd F. sert, haşın, şiddetli
 34/4, 113/5,7 171/5
 t. ikendin 250/3
 t. merkebin 70/7
 t. semend 65/1
 t. şen-süvārgaça 602/3
 t. ü tevsen 221/2
 t. yıl 465/4
 t. bol- 681/67
 tünd-bād F. kasırğa, sert rüzgar
 t. ol- 688/53
 tünd-bād F. kasırğa, sert rüzgar
 t.-1 hecr 116/3
 t.-1 449/5

tünd-huy F. titiz 486/2

t.-uñ (tıfl-ı t.) 644/6

tüng F. testi

t.-i su 365/7

tüp dip

t.-i 667/2

t.-ige 634/3

t.-ide 634/3

türāb F. toprak 304/6

Türk Türk 214/5, 410/5,

711/1

t.-i Çin 23/5

T. kulları 624/1

t.-niñ 452/7

t.-e 89/4

t.-lernin 104/2

Türkāne F. türk tarzında, Türkçe

104/2

Türkmen Türkmen 97/7, 114/4

türk-tāz F. yağma, çapul

koşma

t.-ı ışık 255/9

türlüg türlü, çeşit 475/3

t.-gine 583/2

tüs tüy kızıl t. 204/5

tüş-düşmek, inmek

t.-er 86/7, 100/8,

310/5, 383/4, 403/4,

574/3, 579/2, 593/3,

669/5

t.-mes 237/1.-9

t.-tüm 16/1, 471/9,

689/3/4

t.-ti 17/5, 63/3, 79/1,

86/8, 116/3, 122/9, 136/6,

169/5, 204/9, 205/2, 216/7,

228/8, 237/3, 265/2, 371/1,

446/7,8, 499/1, 532/3,

537/3, 555/2, 577/5, 583/4,

589/6, 592/7, 627/3, 636/4,

681/99, 686/9, 688/36

t.-medi 53/8, 627/4

t.-miş 10/9, 20/4, 86/6,

114/9, 263/5, 266/4, 431/5,

569/6, 685/8, 689/230, 789

t.-memiş 339/7

t.-key 306/3, 358/3, 573/2

t.-megey 444/4

t.-megil 489/3

t.-mesin 231/4

t.-mesün 83/2, 231/4, 260/7,

444/4

t.-se 29/3, 40/4, 55/4,

237/7, 445/6, 464/10, 537/6,

553/6, 563/2, 602/1, 609/6,

664/4, 688/82, 689/80, 708/2

t.-seler 107/7

t.-erdin 387/8

t.-ken 171/2, 187/3, 593/1,

605/2, 609/3

t.-kenniñ 192/2

t.-kenni 458/3

t.-kendin 579/6

t.-kendin durur 339/5

t.-keç 398/4, 688/107

t.-keli 9/9, 16/1, 55/3,

- 102/1, 154/5, 217/8,
354/7
t.-mey 535/9
t.-üp 25/1, 53/8, 86/5,
158/3, 169/5, 373/3, 518/2,
542/1, 554/9, 613/4,
614/2, 689/335, 396
t.-key idi 593/2
t.-se idi 593/2
t.-üp-min 149/1, 333/5,
394/4
t.-üptür 102/1, 260/2,
593/1,4, 619/5, 631/4
t.-üp irdi 549/1
t.-mektür 264/4
t.-mekim 516/2
t.-mekin 58/4
tüş rüya 264/4, 471/13,
495/4
t.kör- 486/7, 519/2,
689/122
t.-ke kir- 450/3
t.-de 271/8
t.-te 57/7, 69/2, 211/8,
547/6, 803
t.-te kör- 188/9, 410/3
t.-ümge 198/4
t.-dür 271/8
t.-dür 271/8
tütün tütün, duman
341/6, 462/4, 464/4,
681/26
t.-ni 551/3
t.-ler 83/6
t-i 501/1, 561/2, 614/5
tüz- düzmek, düzenlemek
t.-er 16/7, 241/1, 594/5
t.-di 93/3, 96/10, 537/5,
595/4
t.-diler 796
t.-gey 56/2, 516/4
t. 215/2, 689/58, 167/
t.-me 569/8
t.-gil 373/7, 566/6, 640/6
t.-geç 689/168
t.-üp 11/8, 16/7, 151/3,
173/6
t.-üp-min 629/5
t.-gen irmiş 581/7
t.-mek 662/1
t.-mekke 215/2
t.-üben 44/3
tüz düz, eşit, dennk
126/3, 136/5, 174/3, 211/1.
7, 220/3, 326/3, 571/6
t. boyluğlar 411/6
t. bol- 136/5, 211/1, 232/3
576/11
t. çık- 211/4
t. kıl- 97/4
t.ol- 97/4, 211/4
tüz tüy
kızıl t. 204/5
tüzel- düzelmek
t.-medi 422/6

tüzet- düzenlemek, süslemek

t.-ür 125/8

t.-diñ 303/5

t.-tiñ 303/5

t.-ti 689/274

t. 232/5

tüzlük düzlük, doğruluk 340/3,

531/7

t. kıl- 464/9

t.-i 563/6

tüzük tertipli, düzenli

t. bol- 139/5

U

- u F ve (krş. ü, vü) 2/4,
3/3, 3/6, 3/8, 4/9,
30/7, 51/6, 56/1,
144/2, 254/5, 260/1,
288/6, 323/4
- ‘ubūdiyyet A. kulluk, kölelik
327/7
u.-i şırf 319/4
āyīn-i‘u. 489/4
- ‘ucb A. kendini beğenmişlik
301/4
şāyibe-i‘u 301/3
‘u.-dın 372/8
‘u.-umnı 327/8
- uç- seğrimek
u.-kan 508/2
- uç- uçmak, kaçmak
u.-ar 343/6, 618/11
u.-ar (kөzdin...u)
450/3
u.-ar közdin 463/1,
u.-mas 482/1
u.-tı imānım 38/5
u.-tı közümdin 68/3
u.-tı şabrım 677/5
u.-miş uyku 183/2
u. 252/4
u.-ğan 488/9
u.-kan 369/4
u.-kalı 541/7
u.-up 624/1
- u.-up çık- 485/8
u.-uptur uyku 450/3
u.-a almas 620/2
u.-mağka 493/1
- uç uç
u.-ı 373/6, 394/3, 409/4,
532/6, 630/1
köz u.-ı 96/11, 587/3
u.-ı (peykān u.) 587/5
u.-ın 342/3
u.-ını 763
u.-ığa 212/5
u.-ıdın (köz u.) 636/1
- uça sırt, arka, büyük
u.-sın 279/4
uçkun/gün kıvılcım 195/1,
323/4, 500/2
u. u. 464/1
u.-larını 551/3
u.-ı 346/2
u.-ın 580/4
uçkunluğ/k kıvılcıklı 83/6
uçmağ/k So.cennet 34/6, 206/6,
259/6, 689/138
sikiz u. 531/7
u.-nı 201/9
u.-ı 269/5
u.-ın 522/8
- uçra- M. karşılaşmak, rastlamak
u.-r 613/8
u.-dım 448/5

- u.-ğay 420/1
u.-mañız 216/6
u.-sañ 575/6
uçraş- M. görüşmek, buluş-
mak
u.-ıp 62/1
uçrat- karşılaştırmak, rast-
lamak
u.-ur 397/7
uçuk/ğ uçak, dudak kabartısı,
gözde olan ben 318/4
u. lebiñde 457/2
u.-tur 579/9
uçur- uçurmak
u.-dı (közün u.) 568/1
u.-sa 522/2
u.-up 381/3
uçuz ucuz 215/6
‘ūd A. müzik aleti 9/9
‘uhde A. borç, karşılık, kefil,
sorumluluk 103/5
‘uqbī A. ahiret, öbür dünya,
ceza 398/8, 420/9,
551/9, 763
‘u.-din 387/11
‘uqde A. düğüm
u.-i re’s 686/18
‘uqbēt A. eziyet, azap, ceza
197/3, 350/3, 689/376
‘u.-ler 449/6
‘u.-dür 814
ulan- ulanmak
u.-dı (söz u.) 688/52
u.-ğan 232/7
ulaş- ulaşmak, kavuşmak
u.-ıp 64/6
ulat- ulatmak
u.-kan 232/7
ulu- ulumak, ürmek
u.-p 568/9
uluğ/k büyük, ulu 116/2, 267/8,
342/2, 516/4, 561/3,
689/167
u.-lardin 95/8
u.-dur 341/2
uluğluk büyüklük, ululuk
u.-ka 614/5
‘ulūm A. (‘ilm’in ç.) ilimler,
bilgiler
kesb-i‘u. 681/95
eşkal-i‘u. 689/153
ulus M. millet, halk 77/3, 81/3,
198/5, 215/5, 265/2,
513/6, 546/5, 549/2,
556/7, 569/6, 576/2,
624/7, 658/7, 670/3,
689/14, 689/34, 689/130,
689/175
u.-nı 373/5
u.-ğa 113/9, 177/3, 333/3
u.-ka 30/2, 42/5, 113/9,
177/3, 333/3, 434/5

- u.-ka (tört u.) 689/171
u.-dın 53/4, 98/7,
113/3, 428/6
u.-tın 53/4, 98/7,
113/3, 562/8
u.-iğa 625/7
‘ulvî A. yüce, yüksek 383/6
‘ummān A. okyanus, deniz
3/1, 94/6, 455/4
‘u.-da 535/1
‘Ummān A. Arap yarımadasında
bir kıta
‘u.-nı (sāhil-i ‘u.)
317/4
‘U.-du mu (deryā-yı ‘U.)
377/5
una- razı olmak, kabul etmek,
beğenmek
u.-man 74/2, 464/10
‘unşur A. eleman, ‘unsur
tört ‘u. 387/3
u.-dın 384/4
unut- unutmak
u.-tum 119/2, 245/4,
482/10
u.-duş 74/4
u.-tuş 74/4, 663/1
u.-miş-min 491/7
u.-kay-min 688/19
u. 29/5, 74/4, 522/4,
551/1
u.-ma 485/6, 689/31,
263
u.-sam 449/3, 683/19
u.-up 509/7
u.-mağnı 74/4
u.-mağum 469/6
u.-mağ 8/4
unut unutmak, unutulma
u. bol- unutul- 47/4,
74/7, 141/3, 197/3,
446/6, 519/2, 689/123
unuttur- unutturmak
u.-dı 457/7
ur- vurmak, çarpmak
u.-ar-min 188/6, 266/1,
413/1
u.-man 481/1
u.-ar 10/4, 141/8, 472/3,
486/5, 498/7, 750
u.-mas 229/2, 623/9, 656/
u.-dım 421/2, 10
u.-dum 266/4, 415/2, 421/
10, 553/1
u.-dın 60/1, 103/2, 153/6
367/1.-4,6
u.-madıñ 359/1
u.-duş 60/1, 103/2, 153/6
367/1, 6,7, 577/3
u.-dı 136/11, 143/7, 358/
567/1, 574/4, 604/
614/1, 655/3, 688/53,
54, 689/372, 373, 755

u.-dı (yüz u.) 88/5
 u.-dılar 111/4
 u.-mış 424/3, 689/387
 u.-ğa-min 628/8
 u.-mağay-sin 491/5
 u.-ğay 327/2
 u.-ay 689/298
 u.-ay lāf 414/9
 u.-ayın 689/80
 kadem u. 165/9
 u.-ma 528/7, 588/3,
 646/5, 662/8
 u.-ma (dem u.) 98/2,
 109/4, 682/13
 u.-ma (lāf-ı zühd u.)
 180/7
 u.-ğıl 311/10
 u.-mağıl 768
 u.-mağ (dem u.) 36/8
 u.-sam 347/2, 625/3,
 645/1
 u.-sağ (canğa ot u.) 80/7
 u.-sa 46/1, 234/2,
 265/5, 335/6, 411/11,
 623/8, 689/309
 u.-arda 726/1
 u.-arda...başın 281/3
 u.-ardın 480/4
 u.-ğan 111/1, 185/3,
 719/2, 761

u.-mağan 526/1
 u.-ğanda 111/2
 u.-ğuçılar (zahm u.)
 361/5
 u.-ğaç 122/1, 588/1
 u.-ğalı 5/4, 739/3
 u.-may (nefes u.) 429/5
 u.-mayın 339/4
 u.-up 216/5, 349/4, 682/1,
 689/169, 373
 u.-up (baş u.) 69/4
 u.-up (devr u.) 135/5
 u.-up... şalā 7/2
 u.-up (taş u.) 681/76
 u.-a almas (dem u.) 139/2
 u.-a almak (dem u.) 688/61
 u.-uptur 352/5
 u.-magın 505/2
 u.-mağ 111/1, 203/7, 253/2,
 271/1, 477/13
 u.-mağka 420/6, 491/4,
 667/3
 u.-mağdın 452/5
 'ūr A. (a'ver'in ç.) tok gozlü-
 ler, silahsız olanlar 145/4
 min-i müflis-i'u. 681/9
 'urūc A. yukarı çıkma, yükselme
 680/2
 'u.-upda 6/3
 'u.-ıdın 42/8

- uruḡ akraba, hısım
 u. kayaşıda 563/4
 uruş savaş, vuruşma 629/6
 u.-ım 188/6
 u.-um 188/6
 uryān A. çıplak 276/1,
 356/5, 468/2, 538/2,
 576/2, 598/2, 600/1,
 635/3, 645/4, 647/3,
 807
 ten-i'ü. 21/1
 tilbe-i'ü. 180/3
 u. bol- 61/7
 'u.-ğa (min-i'ü.) 286/2
 'u.-ım (cism-i'ü.) 419/8
 'u.-ım (mecnün-ı u.)
 361/4
 'u.-ıma (ten-i'ü.)
 589/2
 'u.-ımğa (cism-i'ü.)
 88/2, 267/1, 655/1,
 669/2
 'u.-ımğa (mecnün-ı'ü.)
 85/5
 'u.-ıdın (ten-i'ü.) 480/3
 uşak küçük parça, kırıntı
 664/3
 uşal- ufalanmak
 u.-dı 30/4
 u.-sun 367/6
 u.-ğan 207/2, 343/3
 u.-ıp (süneklerim u.)
 70/1
 uşat- kırmak
 u.-ur 671/7
 u.-tıḡ 671/7
 u.-ay 624/5
 u. 71/1,7, 479/5
 u.-ma 77/7
 u.-ma tevbem 103/7
 u.-kaç 641/6
 u.-mak 691/2
 uşbu işbu, bu 15/5, 76/7, 93/1,
 188/4, 193/7, 205/5, 216/6
 238/8, 271/8, 280/6, 317/6
 323/3, 353/6, 387/8, 11,
 416/7, 429/5, 474/4, 7,
 512/4, 531/2, 534/7, 538/1
 7, 548/7, 557/9, 595/7,
 624/5, 644/3, 681/96,
 683/2, 688/40, 689/11,75
 u. dem 385/2, 459/7
 u.-dur 632/3
 uşol işbu, o 400/1, 429/2,
 527/6, 546/4, 689/98
 uşşag kırıntı, döküntü, utak
 (krş. uşak)
 u.-rak inçü 631/3
 'uşşak A. ('aşıḡ'ın ç.) aşıklar
 31/2, 60/5, 190/2, 210/7,
 247/9, 316/9, 350/1, 482/1
 539/9, 600/7

- ʿu.-ı maḥzūn 519/6
 ʿu.-ı müflis 633/6
 ʿu.-ı muḥtar 640/1
 ʿu.-nı 480/5
 ʿu.-dın 483/5
 ʿu.-ıḡa 362/3
 ʿu.-ı 133/3
 ʿu.-ıḡa 12/6, 30/4, 497/4,
 497/4, 608/4
 ʿu.-ın 120/5
 ʿu.-ını 103/4, 311/2,
 622/1
 ʿuṭārid A. merkür 689/154
 utru karşı, karşılık, ce-
 vap 258/6, 450/7,
 549/4, 656/2
 u.-da 270/2, 689/262,
 401
 u.-dın 474/2
 u.-sıda 126/2, 441/3,
 544/7, 549/4, 574/1
 uyaḡ- batmak, gurub etmek
 u.-ur 309/6
 u.-tı 95/5
 u.-tı irse 793
 uyal- utanmak
 u.-ur 78/5
 u.-ip 70/2, 545/6
 uyat utanç, utanma 77/2,
 78/1, 739/2
 u.-ḡa 64/3
 u.-ka 64/3
 u.-dın 184/2, 306/6
 u.-ıdın 136/6
 uyatlıḡ/k utançlık 350/9
 uyku uyku 44/5, 183/1, 271/8,
 305/4, 431/3
 u. uç- 183/2, 450/3
 u.-nı 568/1
 u.-ḡa 144/7, 365/5,
 374/9, 436/7, 437/3
 u.-da 204/7, 543/1, 573/3
 u.-dadur 110/5
 u.-dın 44/3, 2277/3, 474/6
 u.-m 446/4
 u.-sı 9/7, 63/9
 u.-sın 290/4
 u.-sıda 138/6, 574/4
 u.-sıdın 138/6, 275/6,
 634/8
 uykuç uykucu 630/2
 uykuḡ/k uykulu 506/5, 566/1
 uyu- uyumak
 u.-r 175/5
 u.-maslar 480/7
 u.-dum 634/10
 u. 533/7
 u.-may 506/4
 u.-p 517/8, 568/9
 u.-p mu 38/3
 u.-mas idiler 119/3
 u.-p-min 195/3

u.-p-min 195/3

u.-mağ için 393/2

uzal- uzanmak, yetişmek

u.-dı 634/8

u.-miş 321/5

u.-sa 585/6

u.-ğan 232/7

u.-ip 70/3

u.-ur irdi 689/290

uzat- uzatmak

u.-ay 624/2

üzlet R. bir köşeye çekilip

yalnız başına yaşama

58/8

üzüm A. büyüklük, böbürlenme,

büyük kalabalık

u.-da 111/3

uzun uzun 254/8, 322/4,

462/2, 464/11, 481/10,

687/25

u. çık- 718/1

u. kıl- 462/2

u. yaşa- 84/6, 810

u.-dur 153/6

üzv A. uzuv, .organ 531/4

Ü

- Ü F. ve (krş. u, vü)
 1/3,6, 2/5, 3/5, 6,
 4/7, 5/3, 7/6, 32/3,
 53/2, 54/1, 116/1,
 133/2, 135/5, 260/1,
 3
- üç üç (sayıda) 707/6
 ü. kişi 707/1
 ü. dört 696/2
 ü.-niç 707/5
- üçev üçü 531/2
- üçün için, yüzünden 5/1,
 15/5, 31/6, 61/5,
 8, 65/2, 66/2, 4,
 69/10, 72/5, 79/2,
 91/7, 93/5, 94/5,
 96/10, 112/7, 122/9,
 128/3, 131/3, 132/4,
 136/8, 144/2, 163/3,
 186/3, 194/5, 205/2,
 223/7, 224/2, 231/2,
 243/6, 250/1, 279/8,
 296/4, 329/8, 342/2,
 352/6, 360/1, 2, 373/4,
 386/7, 418/5, 429/4,
 436/6, 446/20, 452/3,
 488/3, 503/2, 508/1.-7,
 513/5, 536/5, 541/4,
 544/2, 554/2, 556/1,
 561/3, 569/6, 601/1,
- 620/7, 631/6, 648/3,
 650/7, 659/6, 660/5,
 681/44, 61.-69, 688/13,
 689/132, 347/452, 702/2,
 720/1, 766, 774
 miniç ü. 77/8
 ni ü. 341/2, 382/5, 458/1,
 617/2
 ni ü. ki 136/11
 ni ü. kim 110/4, 138/3,
 411/8, 517/1
 siniç ü. 81/7
 ü.-dür 261/3
 üftāde F. düşkün (mec. aşık)
 680/1
 sālīk-i ü. 689/327
 ü.-i ışık 689/359
 ü.-lerni 282/6
 üftādelik/ğ F.T. düşkünlük,
 (mec.) aşıklık 8/3
 ü.-dın 282/6
 ükül- yığılmak, toplanmak
 ü.-gen 588/4
 ü.-üp 642/4
 üküş çok 30/1, 32/5, 264/5,
 625/7
 üleş- paylaşmak
 ü.-mek 323/3
 ülfet A. görüşme, konuşma,
 alışma, dostluk, kaynaşma
 62/2, 80/9

- ü. tut- 73/10, 233/9, 576/8
 ü.-i 616/7, 679/1
 ü.-idin 614/6
 ü.-im 411/3, 681/91,
 687/9
 ü.-in 527/1
 ülken büyük, ulu, kemale ermiş
 363/7
 üm(m) A. anne 425/4
 üm(m) id F. ümit, umut 121/1,
 208/1, 258/3, 359/6,
 324/6, 419/8, 541/4,
 560/3, 645/5, 680/8,
 688/18, 689/176
 ü.-i gene 752
 ü.-i gufrāndur 136/11

 ü.-i meded 689/338
 ü.-i mihr 433/3
 ü.-i muhālin 380/7
 ü.-i rahmetim 411/11
 ü.-i vaşl 14/9
 ü. üz- 130/7
 ü.-ni 220/7
 ü.-im 12/6, 264/5, 270/7
 ü.-imni (tār-ı ü.) 208/6
 ü.-i 61/2, 64/6, 142/7, 150/1,
 206/6, 213/4, 591/9,
 723/1
 ü.-iğa 441/2, 689/378
 ü.-ige 585/3

 ü.-idin 85/7, 180/5,
 611/3
 ümmet A. peygambere bağlı t
 luluk 6/7, 96/9, 351/3
 ümmid-vār F. ümitli, uman
 ü. irdi 441/5
 ün ses, şöhret 185/3, 278/4
 346/4, 462/1, 500/7,
 689/127, 393
 ü. bir- 682/14
 ü. çık- 668/1
 ü. çık- 687/25
 ü. tüz- 689/168
 ü.-dür 462/1
 ü.-üm 527/6
 ü.-i 1/2, 74/6, 199/5,
 241/5, 346/4, 365/5,
 628/9, 642/6
 ü.-ige 436/6
 ü.-idin 285/5, 414/1
 ü.-idür 135/7
 üns A. alışkanlık, (tas.)
 kalpte cemal-i ilāhiye
 nin izi 245/1.-9
 ü. tap- 242/3, 245/3
 ü. tut- 'alışmak, düşüp
 kalkmak 10/2, 245/1,2,
 4,5,7.-9, 302/9, 564/7
 ür- ürmek
 ü.-üp (it ü.) 517/8
 ürk- ürmek
 ü.-üp 113/3

ürküt- ürkütmek

ü.-medin 366/5

ü. 74/6

ü.-meñiz 213/7

üslüb A. tarz, yol, usul

46/7

ü.-ı 689/273

üst üst taraf, bir şeyin
tepesi

ü.-ümge 415/5

ü.-ige 47/7, 122/1,

323/2, 411/5, 457/1,

508/2, 675/7

ü.-ine 685/1.-21

ü.-üge 47/7

ü.-ide 112/4, 187/1, 204/1,

226/1, 269/2, 278/5,

281/2, 349/6, 389/4,

425/3, 454/5, 467/1,

532/1, 579/4, 605/1,

616/3, 667/4,

ü.-ideki 414/2

ü.-inde 226/1

ü.-idin 156/5, 579/2

üstād F. üstat, usta 48/8,

135/5, 176/5, 329/4,

650/4, 689/329

ü.-ğa 135/3

ü.-ka 135/3

ü.-in 365/2

üstün yukarı, yukarısı 701/1

üstüvār F. güvenilir, sağlam,

dayanıklı 368/3, 369/8

üz- kesmek, koparmak, kırmak

ü.-er-min 51/2

ü.-mes 472/6

ü.-düm 611/1

ü.-di 526/3

ü.-diler 148/3

ü. 98/7, 130/7, 208/1.-7,

220/7, 453/6, 492/7,

580/5

ü.-sem 481/6

ü.-mesem 242/5

ü.-gen 201/5

ü.-geli 265/5

ü.-üp 343/2

ü.-üp-min 629/6

ü.-mek 266/5, 465/1

üze üzerine üzerinde, üstüne,
üstünde (krş. üzre) 29/1,

32/6, 40/2, 57/2, 63/1,

86/2, 104/5, 138/6,

149/2, 204/2, 9, 218/2,

231/3, 232/4, 250/6,

256/3, 272/1, 283/2,

321/5, 351/2, 352/2,

388/5, 392/3, 393/1,

424/3, 442/4, 457/2,

478/4, 512/4, 522/3,

532/3, 540/3, 558/4,

576/3, 587/2, 610/4,

617/3, 623/8, 624/6,
 631/3, 632/1, 634/9,
 647/2, 667/3, 686/4,
 688/62, 689/6, 152,
 431, 738/2
 başım ü. 359/3
 başın ü. 111/5
 gam ü. gamdur 412/1
 üzengü üzengi 29/4

üzre üzerine, üzerinde

(krş. üye) 3/3, 9/5,
 23/2, 65/1, 72/6, 86/5,
 116/1, 119/1, 141/5,
 149/2, 155/2, 156/5,
 177/5, 186/7, 189/2,
 204/2, 206/1, 222/2,
 232/7, 238/2, 252/2,
 253/4, 256/3, 259/2,
 265/6, 278/3, 283/2,
 296/5, 315/4, 321/5,
 323/4, 344/5, 351/1,
 6, 365/1, 371/5, 373/1,
 374/1, 409/5, 412/1,
 433/5, 456/4, 457/2,
 461/7, 527/3, 533/5,
 542/1, 544/1, 555/2,
 575/6, 579/1.-9, 593/1.,
 7, 594/1.-7, 600/1,
 605/1, 612/1, 617/3,
 621/5, 631/4, 653/2
 başım ü. 54/5
 başım ü. 79/2

ü.-dür 137/1
 üzül- kırılmak
 ü.-di 24/ , 436/4
 ü.-miş 430/5
 ü.-gey 51/8, 618/2
 ü.-megey 349/3
 ü.-gen 232/7, 611/1
 üzüm üzüm
 ü.-din 689/2

vā-beste F. bağlı, bağlanmış

v. bol- 118/4, 651/2

v.-si 35/8

va-besteliğ F.T. bağlılık

v.-ı 562/2

vācib A. yapılması dinen ge-

rekli olan, farz derecesine

yakın bulunan, zorunlu

v. durur 514/1

v.-dür 662/2

va^cde A. vade, söz verme

260/6, 453/6, 556/6,

657/2

v.-i katliğ 89/6

v.-i mihr 200/2

v.-i şem^c-i vişāl 366/1

v.-i vaşl 171/7, 495/4

v.-i vaşlın 239/4

v.-i vaşlığa 270/9

v. iyle- 582/7

v. kıl- 165/8, 583/3,

603/7, 668/4

v. üz- 453/6

v.-ler 663/2

v.-si 85/7, 260/6

v.-side 441/4

v.-dür 260/6

vādī A. vadi 180/4, 244/5,

385/6, 483/7, 501/3,

534/1, 689/411

v.-yi ādem 592/7

v.-yi hicrān 170/6

v.-yi ışk 196/5, 388/5

v.-yi ışkım 596/3

v.-yi mukaddesdür 194/3

āzım-i v.-yi tevhd 118/1

v.-de 561/7, 681/81

v.-i 648/2

v.-si 129/8, 489/7

v.-siğa 153/6, 415/4

v.-side 153/6, 257/6,

374/6, 488/7, 570/6

v.-sinde 160/2

vahdet A. birlik, Allah'a

yakınlık 599/6

bāde-i v. 412/8

cām-ı v. 162/5

sırr-ı v. 567/7

vahş A. yabancı hayvan 371/7,

473/4, 635/5

vahşet R. vahşilik, ıssızlık,

korku

v.-i hicrān 245/5

v.-de 635/5

v.-i 627/5

vahşet-efzā A. F. vahşet arttı-

rıcı 122/4

vahşi A. yabancı, insandan kaçan,

insan ayağı değmemiş

v.-i şahrānı 123/1

vā^ciz A. vaiz, dini öğütlerde
bulunan 23/6, 162/6,
199/5
v.-i ebleh 556/6
v.-ā 320/6, 512/6
v.-ī 204/7

vakf A. durdurma, duruş, ayırma,
bağlama
lukme-i v. 316/4
v. iyle- 316/4
v.-kıl 508/6

vākī^cA. vuku bulan, olagelen,
geçen 177/9, 307/1,
411/4
v. bol-'meydana gel-'
95/7, 170/3
v. ol-'meydana gel-' 91/6
v.-nı 453/1
v.-dur 326/9
v. durur 98/2, 552/5

vākī^ca A. vuku bulmuş, gerçek;
rüya, düş, cenk 689/164

vākīf A. haberli, bilen
472/6, 780
v.-i esrār-ı pinhānımğa
85/3
v. bol-'farkında olmak'
37/6, 65/3, 486/4, 518/7,
530/5, 675/5
v. it- 50/3
v. ol-'bilmek' 491/5, 550/9

vakt A. zaman, çağ, mevsim,
fırsat 533/2
v.-ın 536/7
v.-ınğa (pey-i v.) 39/5
v.-ı 20/4, 69/2, 71/5,
185/6, 198/7, 200/6,
217/2, 421/8, 507/1,
563/3, 566/1, 569/4,
615/2, 660/9, 735/1
v.-ı idi 739/1
v.-ını 92/8
v.-ığa 227/7
v.-ıda 97/2, 371/7, 440/2

vāli A. bir ili idare eden en
büyük memur 3/7

vālih A. şaşkın, şaşırılmış 658/1
v.-i peymānega 120/5
v. bol- 87/6, 119/2,
455/2, 651/2
v. kıl- 114/7
v.-i 46/5, 222/1, 658/2
v.-min 200/2

va'llāhu a'lem bi'sşavāb
A. doğrusunu Allah bilir
43/9

Vāmık A. Vamık ile Azra hikaye-
sinin erkek kahramanı
156/7, 245/5

varak A. kâğıt, kitap yaprağı
125/6, 163/4, 296/8,
344/4, 398/2, 449/2,
689/270

- v.-ı 143/4
vārīs A. mirasçı, Allah
96/1, 689/171
v. bol- 689/81
varta A. uçurum, (mec.) teh-
like 129/5
vasf A. tasvir vasıflandırma,
görünüş 387/4
v. iyle- 295/4
v.-dın 387/4
v.-lar 689/314
v.-ı 300/1, 4, 689/156
v.-ın 34/7, 409/8, 449/2,
452/4, 455/3
v.-ını 320/3, 396/7,
552/6, 672/4, 689/38
v.-ığa 10/9, 491/6
v.-ıda 102/9, 151/3, 320/4,
374/5, 378/7, 686/16,
689/290, 311
v.-ıdın 484/4
vāsıl A. ulaşan, vasıl olan
v. ol- 389/6, 747
vasiyyet A. bir kimsenin,
öldükten sonra yapılmasını
istediği şey 590/2
v. kıl- 421/2, 686/11
vaşl A. karşılaşma, kavuşma
2/6, 11/6, 33/7, 47/6,
61/2, 63/9, 78/7, 101/7,
108/5, 110/2,3, 131/7,
147/5,7, 185/5, 336/1,
352/9, 366/3, 496/2, 512/5
529/9, 566/5, 594/1,
630/5, 635/7, 669/8, 679/3
689/213, 771, 791
‘ayn-ı v. 62/8
bihişt-i v. 540/2
kişver-i v. 209/6
mey-i v. 642/10
müjde-i v. 633/5
şubh-ı v. 165/6, 183/7
terk-i v. 141/1
ümmid-i v. 14/9
va‘de-i v. 171/7, 495/4
zülāl-i v. 403/5, 619/9
v.-nın 181/7
v.-nın (genc-i v.) 140/5
v.-nı 245/4, 269/6
v.-nı (şu‘le-i v.) 663/3
v.-ğa 142/9, 663/2
v.-da (bahār-ı v.) 423/1
v.-dın 2/5, 60/4, 151/9,
580/7, 637/2,
v.-dın (bahār-ı v.) 271/9
v.-dın (nesim-i v.) 121/9
v.-dur 308/5
v.-imnı 424/4, 536/2
v.-ın 295/1, 431/1,
462/1, 591/9, 651/4,
688/27

- v.-in (genc-i v.) 140/5
v.-in (gül-zâr-ı v.)
259/1
v.-in (mey-i v.) 5/1,
26/7
v.-inni 5/2
v.-ına 368/5
v.-una 368/5
v.-inge 368/5
v.-ında 1/6, 231/7
v.-ından 295/7
v.-ındur 258/3
v.-in durur 258/3
v.-ı 93/6, 110/3, 114/2,
159/4, 210/1, 416/3,
525/6, 527/1, 689/364,
798
v.-ı (bâg-ı v.) 98/2
v.-in 187/6, 253/5,
325/3, 366/7, 387/11,
489/5, 514/7, 697/1,
779
v.-in (merhem-i v.) 565/3
v.-in (müjde-i v.) 530/5
v.-in (va^çde-i v.) 239/4
v.-ını 162/2, 336/2, 527/2,
671/5, 688/18
v.-ığa 190/7, 330/5, 657/4,
683/7, 686/14
v.-ığa (va^çde-i v.) 270/9
v.-ıda 233/2, 440/7,
503/2
v.-ının 113/9, 141/1, 150/
210/9, 252/1, 446/5,
521/2, 635/1
v.-ının (cām-ı v.) 108/3
v.-ının (matlûb-ı v.)
96/8
vatan A. vatan, yurt 15/6,
141/2, 243/1, 295/6,
372/5, 382/5, 468/1,
489/1, 594/3, 634/2,
651/8, 689/121, 122, 201,
699/2
v. iyle- 352/9
v. kıl- 671/2, 504/2
v. tut- 347/7, 685/21
v.-nı 486/7
v.-ğa 541/6
v.-da 526/4
v.-dın 331/4
v.-dur 195/5
v.-larını 74/3
v.-in 470/2
vā-veylā A. feryat, çığlık,
yaygara 7/4, 238/9, 492/1
v.-dın 688/18
vāy A. vay, eyvah, yazık 88/5,
108/3, 148/2, 302/1, 399/4,
521/1, 572/3, 617/1,
689/232, 698/2

- v. ki 152/1
v. kim 329/5, 622/7
v.-nı 658/4
v.-im 410/7, 572/3
vāye F. nasip, kısmet
572/3, 714/1
v. tap- 689/310
v.-si 698/2
v.-sidin 689/2
va^cz A. dini öğüt 227/4,
393/2
važ^c I. koyma, duruş, tavır
v.-ığa 178/7, 491/5,
493/3, 681/92
vazīfe A. ücret, karşılık,
ödev 629/5
vech A. yüz 2/1, 15/3, 307/1,
310/3, 358/1, 466/7,
526/4, 644/3
v.-i Hasen 634/11
v.-i ma^cāşımnda 595/4
v.-din 15/3, 326/2, 389/5,
597/7
v.-i 631/5
v.-in 374/7
v.-idin 28/8
vedā^c A. ayrılma, veda
v. iyle- 790
v.-ın 687/16
vefā A. bağlılık, sadakat
10/7, 13/6, 30/2, 4,
41/1, 54/1, 56/9, 80/7,
82/9, 83/8, 98/8, 113/6,
120/3, 127/5, 140/6,
167/8, 204/2, 247/5,
260/6, 335/1, 473/7,
498/1,2, 524/7, 529/1,
558/8, 570/9, 514/6,
583/2, 588/6, 591/7,
598/7, 603/7, 62/6,
662/7, 664/9, 675/8,
681/12, 684/11, 689/16,
218, 219, 400, 764
v.-yı ^cand 249/3
āyīn-i v. 249/3
būy-ı v. 143/6
ehl-i v. 35/1, 58/7, 163/6,
496/5, 689/219
Ye' cūc-ı v. 124/5
v. it- 689/162
v. iyle- 362/3, 554/8,
689/235
v. kıl- 41/3, 220/6, 304/5,
412/6, 459/6, 600/6,
619/7, 670/8
v. kör- 41/2
v. tap- 390/6
v. tile- 41/7
v.-nı 140/6, 700/1
v.-nı (ehl-i v.) 191/4
v.-ğa 98/5, 200/2, 274/4,
335/5, 375/5

- v.-da 58/7
v.-dın 270/2, 544/6
v.-dın (harf-i v.) 595/8
v.-lar 56/8
v.-sı 263/4, 324/7,
444/5
v.-sın 236/7
v.-sıdın 525/4
vefā-dār A.F. vefalı 297/4
yar-ı v. 53/6
v.-ım (yār-ı v.) 525/1
vefālīg A.T. vefalı 155/1,
374/8
vefāsız A.T. sözünde durmaz,
vefasız 41/7, 263/8,
402/7, 423/8
v.-dın 302/9
v.-dur 473/6,7, 524/7
vefasızlık/ğ A.T. vefasızlık,
sözünde durmazlık
v.-nı 678/6
vefāyī A. vefalı 220/6,
394/6, 637/5, 681/24,
689/218
veh A. vah, yazık 9/4, 12/1,
9, 23/4, 40/4, 55/1,
58/5, 112/3, 123/3,
149/3, 153/2, 165/2,
168/3, 210/4, 226/6,
261/6, 266/5, 289/1,
488/5, 500/7, 503/5,
530/5, 533/2, 535/6,
541/3, 556/1, 576/1,
578/1, 590/1, 600/7,
614/1, 633/1, 644/5,
666/5, 667/5, 678/5,
688/82, 689/368
v. v. 356/1
v. ki 14/1, 18/5, 35/1,
120/2, 130/1, 141/1, 151/1
245/1, 318/5, 332/2,
511/3, 548/6, 681/4
v. kim 59/5, 188/4
vehm A. korku, şüphe 5/5, 14/1,
175/2, 235/2, 314/5,
638/7
v. it- 190/7, 378/5, 409/7
689/32
v.-idin 250/3, 516/9
vekālet A. birininyerini tutma,
bakanlık 8/10
velī F. ancak, lâkin 1/1, 6/7,
27/2, 6, 39/8, 58/2,
71/3, 90/1, 100/9, 111/2,
129/6, 135/5, 136/1,6,7,
151/1, 162/2, 170/5,
200/2, 201/2, 247/5,
250/4,5, 262/4, 285/1,
311/5, 316/4, 332/2,
366/1, 386/5, 405/9,
418/5, 425/4, 475/3,
485/6, 514/4, 535/9,

- 548/4, 559/2, 565/6,
567/3, 582/4, 596/5,
626/3, 648/5, 680/8,
681/53,72, 689/1,2,
66, 596/5, 626/3, 648/5,
680/8, 681/53, 72, 689/1,
2,66, 208, 801, 814.
- veġik F. ancak, ama, lâkin
64/5, 89/5, 101/1, 129/6,
145/5, 157/4, 191/3,
200/4, 218/4, 264/5,
287/2, 312/1, 332/2,
338/3, 390/1, 403/7,
416/5, 494/2, 577/4,
591/2, 601/5, 631/7,
633/5, 728/3, 730/2
- veġkin F. ancak, ama, lâkin
28/3, 68/6, 89/2, 96/5,
194/7, 215/4, 220/4,
237/8, 311/9, 319/4,
401/4, 425/5, 541/4,
550/6, 563/4, 607/7,
689/93, 725/2, 732/2,
815
- ve'l-leyl A. Leyl Suresi Kur'an
92/1, 446/1
sûre-i v. 543/1
- v'er F. (ve er) ve eğer
534/5, 585/5
- vera^c A. haramdan kaçınma
46/6, 261/7, 422/4
- v.-dın 682/13
v.-ım 614/1
- verd A. gül
v.-im 438/5
v.-ime 586/3
v.-iğ 351/2
- verdiyye A. gülgiller
v.-tü'n-nesâyim 410/1
- verziş F. çalışma, iş 320/6,
448/2, 617/2
- vesi^e A. geniş, bol 306/4
- vesme A. hayvana vurulan kızgın
damga, rastık, kaşa sürü-
len boya 477/7
v.-si 152/6
- vesmeliğ/k A.T. damgalı, ras-
tıklı 373/5
- vesmesiz A.T. damgasız, rastık-
sız 273/1
- vesvās A. şeytanın insanı doğru
yoldan ayırması
v.-ı 114/9
v.-ıdın 491/3
- ve's-şems A. Kur'an, Şems suresi
I. ayet
āyet-i v. 543/1
- ve'ş-şemsü A. Kur'an, Şems
Sûresi
sûre-i v. 446/1
- vezn A. ölçü 164/2, 267/8,
390/7, 665/7

vifāk A. uygunluk, barış
ehl-i v. 689/421
vilāyet A. il, dostluk,
birine kefil olma
v.-ğa 145/5
v.-ka 145/5
vīrān F. yıkık, harabe, üzgün,
kederli 21/1, 99/4,
215/2, 387/2, 466/4,
486/1, 529/7, 752
v. bol- 255/9
v. iyle- 339/2, 477/2,
535/5, 548/2
v. kıl- 56/2, 250/5,
520/6
v.-nı 294/3, 317/3
v.-ğa 115/6, 286/3,
459/4
v.-da 530/2
v.-ım 71/2, 147/3,
374/3, 419/5, 423/3,
650/1
v.-ıma 573/4, 734/2
v.-ıma (hātır-ı v.) 589/1
v.-ımğa 88/3, 267/4,
655/5, 669/4
v.-ı 482/1, 564/5,
637/6, 670/6
v.-ını 657/5
v.-ıdın 486/3

v.ıdur 140/5
vīrāne F. yıkılmış, harap
olmuş yer, yapı 1/1/2,
144/1, 147/3, 204/4,
264/1, 305/9, 562/4,
606/5, 616/1
v.-i muhakkar 24/7
gūşe-i v. 134/6
v.-niğ 501/4, 628/5
v.-ni 749
v.-ğa 403/4
v.-de 780
v.-din 516/7
v.-ler 657/4
v.-m 147/3
v.-i 488/3
vīrāne-tab^c F.A. bozuk tabiatlı
302/6
vird A. belli zamanlarda
okunması adet olan Kur'an
cüzleri, dualar
v. -im 446/1
vişāk A. bağ, anlaşma
v.-ı 150/6
v.-ın 150/6
vişāl A. ulaşma, kavuşma 15/2,
64/6, 70/6, 91/7, 93/5,
139/2,8, 149/7, 168/7,
244/3, 304/7, 432/5, 563/3
582/4, 585/3, 591/1,
602/7, 619/4, 689/380

v.-i cān-fezāğa 98/1
 v.-i çihresidin 540/6
 cām-ı v. 689/212
 eyyām-ı v. 689/212
 sāf-ı v. 689/444
 şeb-istān-ı v. 660/3
 mesned-i v. 594/5
 mey-i v. 582/5
 va^cde-i şem^e-i v. 366/1
 v.-din 241/8
 v.-im 467/5, 610/1
 v.-in 96/1, 346/1,
 424/4, 450/3
 v.-in (bezm-i v.) 5/3
 v.-inⁿⁱ (eyyām-ı v.) 57/7
 v.-i 450/7, 541/4, 624/4,
 683/9, 689/245
 v.-i bezmide 52/7
 v.-inin 445/7
 v.-in 435/7, 467/5,
 547/7
 v.-in (bezm-i v.) 210/4
 v.-in (eyyām-ı v.) 689/54
 v.-ini 524/9
 vukūf A. anlama, bilme, durma,
 duruş 679/5
 vusla A. ek, parça, yama
 v. v. 685/13
 v.-mğa 624/6
 v.-sın 624/6

vuslat A. sevgiliye kavuşma,
 yetişme 824
 vü F. ve (krş. u, ü.) 2/7,
 3/5, 13/7, 32/2, 54/4,
 62/2, 74/5, 77/9, 97/1,
 132/1, 133/7, 143/1,
 152/2, 242/6, 261/3, 322/4,
 546/2, 689/176
 vücūd A. vücut, varlık, bukanma
 93/6, 419/8, 469/1, 544/8,
 567/6, 623/2, 632/6,
 652/3, 686/8, 688/27
 mülk-i v. 415/6
 nefy-i v. 681/66
 v.-im 14/8, 428/8, 329/1
 v.-um 329/1, 418/1, 493/4,
 621/2
 v.-ımnı 151/8
 v.-umnı 151/8, 415/6
 v.-un 733/1
 v.-unı 412/8, 469/1
 v.-ın 43/9, 319/7
 v.-ıda 319/7
 vüs^eat A. genişlik
 v.-i hāmūn 94/5
 v.-i 689/308

Y

yā A. ey, hey! 49/4, 67/7,
151/3, 167/1, 175/1,
260/7, 411/10, 421/9,
468/1, 491/1, 500/1,
532/5, 590/5, 591/6,
680/6, 686/2, 688/90,
689/114, 478/7

yā yā, ya da, veya 47/7,
10/1, 17/7, 26/8, 27/7,
57/1, 61/4, 74/4, 87/5,
121/3, 148/4, 155/7,
169/4, 175/6, 181/3,
203/1, 205/1, 215/3,
229/1, 256/9, 259/2,
266/7, 369/7, 371/3,
490/2, 501/6, 538/3,
545/1, 550/4, 557/4,
577/5, 596/4, 598/6,
599/7, 621/4, 626/2,
665/2, 673/4, 679/8,
684/10, 687/17, 689/
147, 791, 809,

yā...yā 113/7, 122/9,
129/5, 250/3, 264/2,
325/7, 377/3, 477/13,
512/5, 538/5, 800

ya...ya...ya...ya 12/3

ya yay 6/9, 12/3, 254/4,
284/6, 321/5, 360/1,2,
477/6, 512/3, 643/1,
686/5

y.-nın 160/5

y.-ni 14/6

y.-dın 333/5

y.-lar 337/3

y.-sı 526/6

y.-sın 526/6

y.-siğa 555/5

y.-sıdın 528/2

y.-dur 166/4

yād F. hatırlama 329/5, 387/3,
531/2

y. bir- 121/4, 176/1,
638/3

y. it- 148/2, 177/7, 196/5
6, 239/4, 331/4, 480/5,
483/5, 485/6,9, 486/3,7,
490/1,2, 551/1, 509/7,
681/15, 689/180

y. iyie- 162/3, 203/5,
245/4, 381/4, 480/5, 688/4
689/264, 220

y. kıl- 119/2, 407/7, 524/

y. kör- 689/161

y. tut- 689/51

y.-ima 642/13, 689/212

y.-imğa 689/41/

y.-imda 200/2

y.-imdın 439/6

y.-in 365/1

y.-ı 138/2, 161/4, 178/6,
421/5, 431/5, 449/3,

519/2, 618/5, 689/34, 92,
123, 128, 342

y.-ın 161/3, 559/7, 688/19

y.-ını 362/7, 689/31

y.-iğa 407/7

y.-ida 21/5, 230/7

y.-idın 401/3, 404/3,

564/2, 490/1,2, 497/2

y.-ları 689/425
Yâfis A. Ö.a. Hz.Nuh'un üçüncü
oğlu

rûh-ı Y. 689/171
yağrağ yaprak

y.-ı 618/1

y.-ını 612/1

y.-idin 343/4

y.-idur 172/6, 554/3,
586/6

yağ- yağmak

y.-ar 281/2, 333/3,
480/6, 519/5, 585/5,
593/6, 615/7

y.-dı 261/9, 325/9,
411/5, 468/3, 521/4,
631/4, 655/5, 689/403

y.-mış 267/2

y.-sa 481/2, 593/6,
600/7, 612/3

y.-arda 438/4

y.-ardın 420/4

y.-kan 500/4

y.-adur 688/72

y.-iptur 417/2, 513/4

y.-mağnı 452/1

yağ yağ; ruh, cevher 312/3

y.-ı 618/9

yağı düşman 236/3

yağdu ışık, parlaklık
541/4

yağdur- yağdırmak

y.-ur 11/2, 212/2,
333/6, 687/14

y.-dum 421/3

y.-duñ 419/5, 645/4

y.-madıñ 359/1

y.-dı 228/4, 269/2,
240/3, 689/370, 372

y.-durğay 43/1

y.-ma 562/4

y.-uñ 350/1

y.-sam 639/5

y.-sa 43/2, 210/3, 253/2,
333/3, 464/5

y.-urğa 526/2

y.-ğan 256/1

y.-ğandın 313/2

y.-ğalı 372/3

y.-uban 588/4

y.-up 71/2, 155/2, 158/2,
228/5,9, 375/4, 461/4,
568/3, 637/2

y.-mağdın 522/2

y.-mağdın 522/2

yağın yağmur (krş. yağur)

24/2, 44/3, 464/6,9,
522/1, 548/2

y.-ı 612/5

y.-dın 419/5, 562/4

yağınsız yağmursuz 388/1

yağlığ bez parçası mendil,
çevre 386/6, 781, 801

y.-nı 386/7

y.-dın 617/7, 630/1

y.-ın 451/1

y.-ın 386/1

yağma F. yağma, çapul 135/5,
613/6, 642/3

y.-yı d̄in 84/2
 y. bol- 27/8
 y. iyle- 255/9
 y. kı1- 159/1, 562/7
 y. sa1- 96/4
 y.-ğa 482/7
 y.-sı 114/4
 y.-sı 488/4
 y. 45/2
 yahşı güzel, iyi 3/9, 50/4,
 51/3, 6, 76/2, 92/1,
 101/5, 133/6, 184/6,
 261/4, 285/3, 295/4,
 300/3, 319/2, 331/6,
 358/8, 362/4, 379/7,
 526/7, 672/9, 673/4,
 684/10, 689/181,
 693/1, 707/1, 729/1
 y.-ğa 191/7
 y.-larğa 315/2
 y.-lardın 465/2
 y.-nı 53/7
 y.-sin 465/2
 y.-dur 144/7, 224/6,
 564/5
 y.-rak 13/5, 14/2,
 29/7, 104/6, 160/7,
 182/7, 331/1.-7 ,
 415/5, 488/9, 552/7,
 574/7, 638/6, 681/65,
 683/18.-20, 715/2,
 719/2, 751, 783
 yahşıllıgk gūze1lik, iyilik
 103/7, 254/3, 309/6,

315/2, 551/1, 613/4,
 703/2
 y.-ın 689/181
 yānod F. yahut, veya, iyi 73/10
 74/4, 99/1, 148/1, 186/4,
 205/2, 386/3, 412/2, 417/2
 435/5, 445/6, 458/7, 497/3
 529/7, 545/2, 584/5, 639/8
 672/5, 724/2
 yahū veya 686/16
 yak- yakmak, yakışmak, etkiile-
 mek, sürmek
 y.-ar 257/2, 422/1
 y.-mas 158/5
 y.-tı 678/3
 y.-ay 681/29
 y.-kı1 579/3
 y.-ma 46/6, 569/3
 y.-ıñ 151/9
 y.-mañız 628/3
 y.-masa 483/7
 y.-ar yir 504/2
 y.-kan 505/4
 y.-ıban 553/5
 y.-ıp 443/1, 650/1, 682/7
 y.-kalı 393/6, 464/2
 y.-mağnı 452/1
 y.-mak 250/1,7
 y.-mağnı 452/1
 yaka yaka 13/2, 16/6, 427/8
 y. çāk iyle- 32/1, 155/4,
 428/7
 y. yırt- 108/7

- y.-nın 523/1
y.-m 14/6, 681/76
y.-sı 39/8
y.-sın 171/2, 641/1
y.-sıdın 513/1
- yaqıl- yakılmak
y.-madım 433/5
y.-gu 248/6
- yakın yakın 91/6, 291/6,
334/3, 585/3
y. bil- 323/3, 428/8
y. bol- 161/2, 681/94
y. ol- 686/8
y.-da 430/5
y.-dur 51/8, 231/6,
606/1
y.-durlar 140/2
y. irdi 688/87
- yākīn A. kesinlikle bilme
531/6
enl-ı y. 87/6, 187/5,
689/459
- yākūt A. yakut 128/7, 634/3,
689/43, 742
y.-ı anmerdin 369/4
y.-ı müzāb 689/131
y.-ı nāb 304/3
y.-ı sīr-āb 669/7
- yākūtī A. yakuta benzer
639/6, 689/72
- yala- yalamak
y.-p 568/5
- yalan çıplak, yalın 56/4,
206/1, 247/2, 664/4,
679/4
ayağ y. 16/6
baş y. 427/8, 688/78
y. bol- 376/2
- yalan aç çıplak, uryan
y. ol- 104/4
- yalan aç çıplak, uryan (krş.
yalan aç)
y. ol- 104/4
- yalav parlaklık, alev, bayrak
532/1
- yalbar - yalvarmak
y.-dılar 359/4
y.-ğu 518/2
y.-ıp 58/1, 184/4
y.-u 534/4
y.-mağım 432/1
- yalğan yalan 180/1, 260/6,
298/1, 299/1, 495/4,
583/4, 755
ahd-i y. 239/4
y.-nı 298/2, 453/1
y.-ğa 260/6
y.-ça 171/7
y.-ım 89/7
y.-ımğa (*ahd-i y.) 85/7
y.-ğina 583/7
- yalğuz yalnız 150/8, 217/2,
434/3, 513/6, 608/2,
639/4

y.-dın 170/6
 yağuzluğ yalnızlık 3/6
 yalılık- dişi hayvanın
 kızması
 y.-ıp 65/1
 yalın alev, şule, ışık
 274/2, 53/1, 640/4
 y.-da 388/4
 y.-dın 47/1
 y.-ı 689/90
 y.-ıça 45/7
 yalkı- dişi hayvanın kızması
 y.-ptur 631/7
 yalkıt- rahatsız etmek, yal-
 varmak
 y.-tı 419/2
 y.-sam 582/4
 yama- yamamak
 y.-nız 216/7
 yamağ yama, parça
 y.-ı 661/6
 yamağlığı yamalı 527/4
 yaman kötü 10/2, 50/4,
 51/3, 103/1, 106/5,
 130/5, 133/6, 188/7,
 191/7, 331/2, 465/2,
 426/7, 610/6, 630/2,
 672/9, 673/4, 715/2,
 761
 y. köz 373/6
 yahşı y. 693/1
 y.-nı 8/3
 y.-dın 50/4, 101/5,
 285/3, 331/6, 498/6

y.-lardın 363/5, 465/2
 y.-rak 331/6
 yamanlık/kötülük 53/7, 152/5,
 551/1, 673/4, 703/2, 761
 y.-lar 723/2
 yamat- yamatmay
 y.-ay 624/6
 yamğur yağmur (krş. yağın)
 500/6, 770
 y.-ı 74/5, 438/4, 485/2
 y.-ın 228/4
 yan- yanmak, dönmek, yönelmek
 y.-ar 312/3, 471/5
 y.-dın 607/6
 y. 725/1
 y.-ğıl 385/6
 y.-arda 494/4
 y.-ıp 246/4, 615/3
 y.-mağğa 143/7
 y.-mağğa 143/1
 yan yan, yakın, tarar 371/1,
 505/4, 527/4, 619/5,
 641/2
 bu yan 625/1
 her y. 20/3, 23/2, 3,
 60/4, 128/1, 148/6, 154/7,
 186/5, 211/3, 386/2,
 498/5, 534/1, 545/1,
 575/3, 576/2, 580/4, 590/3
 612/2, 618/4, 620/5,
 684/7, 688/98
 ol y. 57/9, 82/8, 112/1,
 244/7

- y.-dın 62/7, 8, 263/5,
296/1, 363/9, 408/5,
522/5, 81/
- y.-im 176/7, 425/3
- y.-imni 528/3
- y.-ima 367/5, 589/4
- y.-imğa 267/1, 367/5,
655/4, 669/1,5
- y.-imda 488/5, 419/4, 526/2,
576/4
- y.-imdan 1/5/1
- y.-imdın 357/2
- y.-i 668/1
- y.-ında 185/4, 296/1,
599/2
- y.-iğa 436/3
- y.-ıda 63/4, 185/4,
223/3, 296/1, 386/4,
411/6, 436/3, 597/1,
2, 599/2, 609/5, 642/3,
4, 664/6, 676/4, 686/1
- y.-ıdın 55/4, 293/7,
486/1
- yan yeni, taze
- y. baştın 412/8
- yana yine, tekrar, diğer,
başka, yeniden 1/9,
3/7, 15/5, 17/4, 25/6,
27/7, 35/9, 61/7,
62/7, 66/1, 71/9, 77/8,
79/3, 82/1, 87/4, 113/5,
6, 134/4, 135/1,6, 136/2,
137/2, 147/5, 152/1,
154/1, 161/1,2, 162/2,
- 164/5, 173/3, 176/7,195/1,
197/1, 199/2, 247/8,
260/5, 265/2, 305/1,
320/6, 322/3, 326/2,
343/2, 347/1, 367/1,
5, 390/1, 411/9, 421/5,
431/3, 485/9, 499/7,
524/5, 556/1, 578/1,
581/2, 582/6, 600/3,
614/1, 623/9, 626/1,
635/1, 637/1, 642/4,
659/4, 680/8, 681/38,
61, 682/13, 688/11, 140,
689/88, 116, 148, 173,
249, 709/1, 719/2, 748
- y.-ğa 35/9, 120/4
- yanak yanak 670/4
- yanç- döğmek, ufalamak
- y.-ıban 3/5/5
- y.-ıp 618/3
- yançıl- ufalanmak
- y.-dı 569/3
- yandaş- yaklaşmak, yakınlaşmak,
yanaşmak
- y.-ıp 62/2, 369/4
- y.-ipturlar 550/2
- yandaştır- yaklaştırmak, yanaş-
tırmak, yakında bulundur-
mak 566/6
- y.-salar 715/2
- yandır- döndürmek, geri çevirmek
- y.-duş 60/9
- y.-madın 366/1
- y. 143/7

y.-ğıl 668/3
yañı yeni (krş. yañ)
143/3, 247/1, 292/5,
527/3, 603/6
y. ay 51/4, 57/6, 78/3,
153/3, 172/2, 349/4,
416/4, 514/5, 688/46
y. aynıñ 11/3, 630/1
y. baştın 135/1
y. dāğım 529/3
y. dāğımğa 659/3
y. eksün 104/3
y. tuğkan 201/1
y. zunnār 642/8
yañlıg gibi, benzer 1/7,
11/2, 13/5, 20/1,
26/3,7, 35/5, 51/5,
56/2, 58/5, 60/3,
68/1, 100/2, 109/5,
122/8, 128/7, 138/9,
151/2, 154/9, 157/1,
171/4, 184/6, 221/3,
228/7, 242/1.-9,
246/1, 311/1,-10, 314/1,
7, 343/7,351/5, 426/7,
431/3, 482/3,4, 485/7,
8, 495/1, 507/2, 508/3,
534/1, 569/9, 579/2,
586/6, 587/1, 595/7,
613/7, 614/4, 618/5,
622/2, 634/8, 641/2,3,
655/6, 681/22, 689/96,
118, 182, 298,
333, 704/1

y.-dur 39/3
ya'nī A. yani, doğrusu, sözün
kısası 24/7, 44/2, 49/3,
208/5, 246/5, 283/4,
307/3, 417/7, 443/4, 624/5
654/3
yap- kapamak, örtmek
y.-ar 219/4, 355/7
y.-tım (köz y.) 689/399
y.-tıñ 669/2
y.-tı 130/7, 249/7, 689/23
y.-tılar 681/7
y.-kay 398/4, 475/4
y. 72/1, 198/6
y.-ma 579/8
y.-sañ 207/1
y.-sa 280/2, 660/4
y.-masa 113/6
y.-kanda 45/3
y.-iban 126/2
y.-ıp 462/2
y.-kalı 241/2
y.-mağ ('ayb y.) 712/1,2
yapıl- kapanmak, örtülmek
y.-ğay 419/8
y.-ğu 248/2
yapın- örtünmek, kapanmak
y.-sam 478/2
yapış yapışmak
y.-ur 345/5
y.-tı 579/9
y.-ıñ 353/5
y.-kan 148/6

y.-ip 435/5	523/1, 525/8, 530/3,
yapıştır- yapıştırmak	531/7, 536/7, 539/2,
y.-dum 508/2	541/6, 557/1, 560/2,
yapıştırul- yapıştırılmak	569/9, 573/1, 574/1,
y.-dı 557/4	575/7, 576/1, 579/9,
yapuk/g gelinlerin yüzüne	587/8, 592/4, 599/5,
yapıştırdıkları zinet,	600/1, 602/4, 619/1,
yağmurluk, yensiz aba,	620/7, 626/6, 631/7,
çul, 342/6	637/1, 7, 641/5,7, 652/2,
yapuş-yapışmak (krş.yapış-)	653/1, 660/5, 661/1,
y.-tı 580/9	678/1, 686/11, 687/4,
y.-kan 148/6	13,24, 688/74, 101, 689/22,
yar- yarmak	289, 779, 780, 799, 805,
y.-dım yürek 416/3	808, 809
y.-sañ 640/4	y.-i sitem-kārım 525/1
y.-sa... otun 464/2	y.-ı vefā-dār 53/6
y.-ğan 7/1	y.-i vefā-dārım 525/1
y.-ğu diktür-min 518/4	y.-nıñ 176/1, 229/8,
y.-ip 58/3, 689/318	230/5, 261/3, 297/1,
y.-mağım 416/3	539/9, 568/3, 601/1,
yār F. sevgili, dost 9/1, 15/2,	638/1
3, 20/9, 25/1, 28/9,	y.-nı 60/9, 68/6, 596/7,
34/1, 35/4, 38/1, 53/1,	661/9, 665/6, 687/6
56/7, 9, 62/1, 70/5,	y.-ğa 28/3, 99/1, 224/2,
79/1, 93/6, 97/2, 99/3,	290/1,7, 297/2, 441/1,
101/4, 102/9, 108/3, 110/3,	553/3, 569/9, 593/7,
112/3, 133/3, 141/1, 2,	601/1
170/1, 173/1, 179/3, 184/4,	y.-ğaça 602/1
224/1, 234/1, 260/2, 264/2,	y.-dadur 661/2
321/7, 378/1, 7, 386/1,	y.-dın 27/9, 89/5, 141/3,
402/1, 433/1, 489/10,	165/4, 187/4, 214/7,
497/3, 502/1, 504/4,	253/3, 277/5, 439/5,
506/3, 508/2, 513/5,	533/1, 569/9, 600/1,
	657/6, 675/5

- y.-îar 124/4
 y.-largâ 411/3
 y.-lardin 31/1
 y.-im 371/2, 689/355
 y.-imğa 797
 y.-im idi 689/310
 y.-in 54/2, 58/9, 533/2,
 585/7
 y.-inni 274/9
 y.-i 154/9, 610/9,
 650/3, 689/53
 y.-idür 308/1
 y.-inin 160/4
 y.-in 641/5
 y.-ini 60/9, 787, 816
 y.-iğa 664/9
 y.-idin 210/7
 y.-imizdin 439/1
 y.-min 218/1
 y.-i-min 497/3
 yara- yaramak, yararlı olmak
 y.-mas 77/8, 207/3
 yara yara 9/1, 199/2, 281/2,
 394/3, 407/1, 434/2,
 588/1, 688/70,71, 807
 y.-din 86/7, 152/1
 y.-lar 421/3, 424/3
 y.-largâ 600/1
 y.-lardin 17/3, 523/3
 y.-m 549/2
 y.-sı 21/1, 218/3, 355/4
 y.-sının 342/7, 689/353
 y.-sığa 109/7
 y.-sıdın 143/1, 294/5,
 513/1, 548/4
 y.-ları 524/3
 y.-larını 11/2
 y.-dur 152/1
 yārâ F. güç, kuvvet 112/8
 yarağ hazırlık
 y.-ını 254/1
 yarağan A sarılık nastalığı
 309/2
 y. bol- 699/1
 yarasız yarasız 655/4
 yaraş- yaraşmak
 y.-ur 18/2
 y.-ıp 64/5
 y.-may 64/5
 y.-maydur 64/5
 yaraş barış
 y.-ımını 629/6
 yarat- yaratmak
 yana bir halk y. 71/8
 yaratıl- yaratılmak
 y.-madı 689/285
 yarı yarı, yarısı, ortalama
 233/8
 yarıl- yarılmak
 y.-mişdur 529/7
 yarım yarı, yarım
 y.-iğaça 634/4
 yarış- yarışmak
 y.-ıp 602/3

yārī F. dostluk, yardım
58/7, 170/6

yarlıĝ ferman, mevki, ya-
yılmış
çu yazdıñ şubĝa y. 409/6
y.-lar 240/7

yārliĝ F.T. yar olma, dostluk
689/317
y.-lar 158/4

yārsız F. T. dostsuz, sevgilisiz
154/9

yārsızliĝ
y.-lar 158/4

Yār Tenbel F.Ş.a. Yar
Tenbel 689/422

yarı- aydınlanmak, ışımak
y.-r 11/3, 173/1, 221/5,
559/2
y.-mas 505/1
y.-dı 384/2
y.-ma 824
y.-rĝa 624/5, 625/5
y.-maĝur 429/6
y.-ĝan 532/6
y.-ban 108/6
y.-p 20/1
y.-maĝ 570/4
y.-maĝ 570/4

yarıĝ ışık, parlaklık (krş.)
yaruk) 97/5, 341/7,
353/2, 450/4, 688/47
y. kıl- 517/1
y.-rak 425/1

yaruk ışık, parlak, aydın
(krş. yarıĝ) 142/4, 352/2,
450/4

y. kıl- 324/1, 517/1
y.-dur 463/2
y.-tur 463/2

yaruk yarık, çatlak
y. ol- 324/6

yarıĝluk/ĝ parlaklık, aydınlık
121/2, 324/6, 421/11,
460/5, 611/11, 705/1,
324/2, 740

yarut- aydınlatmak, parlatmak
y.-ur 302/5, 305/6, 408/6,
539/5, 749
y.-mas 475/1, 750
y.-tun 663/3
y.-madıñ 366/1
y.-tı 36/6, 230/2, 234/6,
479/1, 610/6
y.-madı 237/5
y.-mış 125/3
y. 74/3, 75/1, 122/7,
460/5
y.-mañız 213/5
y.-sañ 750
y.-sa 584/4
y.-ĝan 256/2
y.-kan 256/2
y.-maĝandın 351/4
y.-up 110/5, 437/6
y.-ur irür 549/5
y.-up turur 549/5

y.-mağnı 144/5	330/2, 337/1, 388/3,
y.-mak 95/5	426/3, 535/3, 586/6,
y.-maknı 144/5	597/4, 603/4, 699/1
y.-makka 236/1	y.-ım (köz y.) 39/6,
yasa- M. düzmek, düzenlemek,	228/3, 564/1
yapmak, hazırlamak,	y.-ımın 542/3
süslemek	y.-ımını 629/1
y.-r 245/8	y.-ıma 575/2
y.-dı 59/3	y.-ımğa 398/4, 685/10
y.-ğay 301/5	y.-ımda 595/3
y.-ğ 15/7	y.-ımdın 180/4, 313/4
y.-ğız 10/9	y.-ımdur 188/4
y.sa 73/6	y.-ın 324/3
y.-ğan 588/4	y.-ı 160/1, 198/1, 221/9,
y.-p 407/4, 689/127	294/2, 314/2, 337/1,
y.-ptur 420/2	685/12, 770
yaşakı asker, muhafız 150/7	y.-ın 52/6, 369/2
yaşakı- veş asker gibi	y.-ını 94/6, 228/5
y.-ğa 491/7	y.-ığa 683/8
yasat- yaptırmak, hazırlatmak	y.-ıdın 388/6, 426/6,
y.-ay 624/1	568/7
yāsemīn F. yasemin 87/4	yaş genç, çocuk 95/4, 585/2,
yastan- uzanmak, dayanmak	696/2
y.-miş 275/3	y.-lar 201/8
yaş göz yaşı 9/2, 198/1,	yaşa- yaşamak
272/4, 388/2, 426/3,	y.-y 84/6
615/3, 679/8, 685/10	y. 254/8, 810
y. saç- 269/1	y.-ar yaş 696/2
y. tök- 273/2	yaşar- yaşarmak
y.-lar 352/5	y.-dı 306/1
y.-ım 36/4, 88/3, 101/3,	y.-ur közge 39/6
121/2, 153/4, 193/5,	yaşıl yeşil 73/4, 442/1,
199/4, 254/5, 267/3,	584/1,5, 404/1.-7

yaşlıg yaşlı 561/3, 583/1
 y.-lar 411/2
 yaşun- saklanmak, gizlenmek
 y.-ur 78/3
 y.-miş 304/4
 y.-sa 462/4, 689/202
 y.-mağı 339/3
 y.-mağdur 107/1
 y.-mağtur 107/1
 yaşur- saklamak, gizlemek
 y.-ur-min 100/3, 397/2
 y.-dım 85/3
 y.-dum 85/3, 536/3
 y.-dın 341/6
 y.-duğ 341/6
 y.-dı 228/7, 653/5
 y.-ğay 529/4
 y. 287/4
 y.-ma 352/2
 y.-sam 596/4
 y.-sa 462/4
 y.-ğanda 549/1
 y.-mağan 526/5
 y.-up 66/7, 675/6
 y.-mağdın 523/7
 yaşurun gizli, gizlice
 136/7, 272/5, 649/7,
 685/11, 687/28,
 688/10, 751
 yat- yatmak
 y.-kay-min 425/3

y.-ay 624/3
 y.-kanda 281/4
 y.-ıp-min 454/5
 yat yabancı 15/6, 652/2,
 689/372
 y. bol- 113/3
 y. it- 148/2
 y. iyle- 220/4
 y.-nı 220/4
 yatuğan santur, kanun 689/167
 yatuğançı santur çalan, sazen-
 de 689/168
 yavaş yavaş, hafif, sakin
 y. körün- 198/2
 yavu- yaklaşmak, yakın olmak
 y.-mas 13/3
 yavuk yakın
 y. bol- 324/2
 yavuş.- yaklaşmak
 y.-tum 689/374
 y.-tı 218/3
 yavut- yaklaştırmak, yanına
 götürmek
 y.-ma 669/8
 y.-mağız 213/1
 yay- yaymak
 y.-dı 341/6, 368/7, 513/3
 y.-miş 638/4
 y.-ıp 40/6, 111/5, 335/4,
 637/4
 y.-ıp-min 538/4

yay yay (krş. ya) 617/2

yayıl- yayılmak

y.-dı 146/4

y.-madı 608/3

y.-ğan 681/68

yaz- yazmak, yaymak, yanılmak

y.-ar-min 296/6

y.-man bitig 344/4

y.-dıñ... yarlıg 409/6

y.-dı 105/3, 106/5,

543/5, 591/3

y.-madı 24/6

y.-ğay mu 445/6

y.-ay 449/2

y.-ma 576/5

y.-ıñ 669/9

y.-sam 552/6

y.-ğan 272/1

y.-ğannı 105/7

y.-ğanda 428/7, 579/2

y.-ğanıda 597/4

y.-ğalı 76/2, 445/7,

665/3

y.-ıp 146/2, 226/4,

441/1, 521/7, 638/3

y.-ar bolsañ 551/4

y.-ıptur 296/2

y.-maq 296/8, 386/6

y.-mağığa 441/2

y.-mağıda 441/2

yaz yaz (mevsim 215/7

y.-ıñ 353/6

y.-dur 167/2

yazğur- suçlamak

y.-dım 421/8

y.-dum 421/8

y.-dıñ 60/5

y.-duñ 60/5

y.-ma 295/5

y.-mañ 303/7

y.-sam 236/5

yazıl- yazılmak

y.-madı 608/7

y.-mıñ 134/6, 431/7

y.-ğay 21/5

y.-sa 576/5

y.-ğan 21/3,5, 205/3

y.-ğu 248/5

y.-ıptur 598/7

y.-maydur 335/7

yazuksız suçsuz, günahsız
273/1

yebāb F. virane, yıkık, harap

y. bol- 45/2

Ye'cūc A. kısa boylu kavim

y.-ı vefā 124/5

yed R. el

y.-i beyzā 'Hz. Musa'nın
parlak eli' 597/3

yek-ā-yek F. tek tek, birer

birer; ansızın 13/1

yek-bāre F. bir kere 199/3,

688/75

yek-dāne F. eşi benzeri olmayan

689/1

la'l-i y. 689/2	y.-ğa 73/4
yek-fen F. bir çeşit, bir tür 689/350	y.-ka 73/4
yek-renglig F.- bir renkte olan, (mec.) özü sözü bir 681/49	y.-da 116/4
yek-sân F. bir, eşit, düz 4/6, 174/2, 180/4, 473/10, 513/6, 536/7	y.-ta 116/4
y.-dur 473/10	yıgı gözyaşı, yaş; meclis
yek-ser F. yalnız başına, ansızın 532/4	y.-nın 358/2
yeldâ F. uzun	y.-da 70/1
hâcet-i y. 238/1, 686/6	yıgıl- yığılmak, toplanmak
Yemâni A. y.a. Yemenli	y.-dılar 186/4
hırz-ı y. 577/5	yığıştur- toplamak
Yemen A. y.a. Yemen	y. 313/3
'akîk-i y. 634/3	yıgla- ağlamak
ye's A. ümitsizlik 688/75	y.-ram 486/4
Yeşrib A. y.a. Medine'nin İslâmiyet'ten önceki adı 680/5	y.-r-min 425/8, 617/5
yetim A. yetim, yalnız, tek, eşsiz 95/4	y.-r 44/3, 141/8, 154/3, 177/3, 227/7, 305/3, 549/2
Veza-Cerd F. Eski İnan Hüküm- darlarından Behram Gur'un babası 689/22	y.-rlar 330/4, 425/8
yıg- yığmak, toplamak	y.-dın 148/7
y.-dın 233/3, 377/5	y.-dı 159/2
y.-mışam 720/1	y.-miş 255/7
y.-masa 728/2	y.-n 593/6
yıg hazır, amade 315/1	y.-marız 216/5
yıgaç ağaç 14/4, 527/3	y.-sam 70/5, 216/2, 235/1, 412/1, 431/2, 545/5
y.-nın 679/8	y.-rda 278/4
	y.-rınğa 684/6
	y.-ban 85/3, 278/1, 308/1
	y.-p 108/7, 356/3, 627/6
	y.-may 223/7, 645/5
	y.-mağdın 427/8
	y.-mağlar 821
	y.-lamağlarğa 308/3

y.-mak 100/6, 450/2,
 535/1, 689/394
 y.-makdın 212/7, 427/8
 y.-maklar 821
 y.-maklarğa 308/3
 y.-gım 202/1
 y.-gum 202/1
 y.-gudur 183/5
 y.-r isem 309/4
 y.-y durğan 424/5
 yığlaş- ağılaşmak
 y.-ıp 62/1
 yığlat- ağılatmak
 y.-ur 340/2, 431/7
 y.-dı 300/4
 y.-tı 300/4
 y.-ıp 272/5
 yık- yıkmak, devirmek, yere
 sermek
 y.-ar 719/1
 y.-tı 449/5, 598/7
 y.-sa 207/5, 520/6
 y.-ıp 65/6, 147/3,
 439/4, 495/6
 y.-ku diktür 431/4
 y.-mak 657/5
 yıkıl- yıkılmak, devrilmek
 y.-ur 70/7
 y.-mas 501/4
 y.-dım 317/5, 536/5
 y.-dı 64/4, 508/5
 y.-miş 365/4

y.-ğay 70/4, 374/3
 y.-ay 689/415
 y.-sa 415/5
 y.-ğan 374/3
 y.-ıp 9/2
 y.-mak 289/3
 yıkuğ yıkık, harap 508/5,
 573/4
 yıl yıl, sene
 her y. 680/4
 ikki y. 394/4, 689/386
 min y. 142/9, 481/11,
 689/309
 yüz y. 164/3, 233/2,
 385/1, 390/1, 689/105
 ay u y. 385/4, 686/2
 y.-ğaça(illig y.) 411/9
 y.-da 686/6
 y.-da (illig y.) 411/9
 y.-da (yüz y.) 124/1
 y.-lar 181/5, 191/5,
 460/5, 484/4, 512/6,
 685/12, 704/2
 y.-ça 165/6, 218/2
 y.-ça (yüz miñ y.) 486/5
 y.-çılای 385/4
 y.-ğı (illig y.) 411/7
 y.-dur (miñ y.) 572/8
 y.-lardur 37/8
 yıllık/ yıllık yılcan kalma,
 yıllık 614/3
 kırk y. 689/353

yüz y. 239/3
 yılan yılan 51/7, 156/2,
 394/1, 469/2
 y.-ı 399/6
 y.-dur 204/3
 yır makam (müzik)
 y.-nı 689/167
 yırak/ğ uzak, ırak
 87/2, 324/2, 337/2
 489/2, 541/4, 579/2,
 656/3
 y. kil- 343/6
 y. kit- 325/4
 y. sal- 437/2, 689/253,
 802
 y. tüş- 333/5, 354/7
 y.-dın 191/3, 450/7
 y.-tın 42/4, 191/3, 450/7,
 523/2
 y.-rak 324/2, 427/7
 yırav koşukçu, hanende, âşık
 689/167, 168
 y rt- yırtmak
 y.-tın 467/4
 y.-ıban 630/6
 y.-ıp 108/7
 y.-ıp yüzün 40/6
 yırtış- yırtışmak
 y.-tılar 325/8
 yırtuğ/k yırtık
 yağa y. 427/8
 yi- yemek
 y.-mes 129/6
 y.-ge-min 471/7

y.-ge-sin 471/7
 y.-gil 402/3
 y.-megil (ğam y.) 31/6
 y.-me 132/6, 136/11
 y.-me bāzī 618/7
 y.-me (ğam y.) 411/11
 y.-dik 157/7
 y.-se 95/3
 y.-mese 309/7
 y.-rge 222/7
 y.-gen 638/4
 y.-gen (dūd y.) 827
 y.-p 11/4, 124/2
 y.-p (zaḥm y.) 577/4
 y.-mek 586/2, 744
 y.-mekni 316/4
 y.-mekke 186/5
 yiber- göndermek
 y.-ür 51/5
 y.-di 619/1
 y. 615/6
 yigit yiğit, genç 73/6, 8, 84/1,
 136/3, 301/7, 341/3,
 361/7, 411/1, 522/7,
 524/6, 683/1.-23
 y.-ler 58/8, 136/1, 3,8,
 236/6, 570/5, 689/225,
 728/1
 y.-lerğa 73/1
 y.-lerge 73/1, 411/1,
 728/2
 y.-lerdin 73/2
 yigitlik yigitlik, gençlik 22/3,
 236/6, 233/4, 570/5,
 689/155, 225, 739/2

y.-niñ 233/4
 y.-de 126/6
 y.-im 254/2
 y.-imde 739/1
 y.-iñde 73/1.-7
 y.-ide 136/10, 728/1
 yıl- koşmak, acele etmek
 y.-ip 501/3
 yıl yel, rüzgar 39/7,
 259/4, 303/4, 334/2,
 353/4, 381/3, 408/1.-7,
 428/3, 442/3, 465/4,
 586/7, 594/6, 611/4,
 612/3, 620/1, 628/4,
 647/3, 722/1, 738/2,
 760
 y. is- 44/4, 171/3,5
 y. kop- 26/3
 y.-ni 384/3
 y.-ge 176/2, 408/4,
 644/3
 y.-ge bir- 90/6, 771
 y.-din 292/6, 326/3,
 360/5, 372/7, 409/3,
 458/3, 537/4
 y.-i 314/6, 464/3,
 568/1, 575/5
 y.-i (tañ y.) 508/4,
 610/4
 y.-ige 686/14
 y.-ide (çaķın y.) 32/7,
 y.-idin 172/6, 188/5,
 190/6, 305/9, 635/2

yilek yelek 13/2, 342/1, 343/4
 yimrül- çökmek, harap olmak,
 yıkılmak (krş. yömrül-)
 y.-gey 231/6
 y.-gü diktür 374/3, 660/2
 yimür- tahrip etmek, viran eyle
 mek (krş. yömür-)
 y.-di 88/3, 568/2
 yiñ elbise kolu
 y. sal- 689/447
 y.-iñ 237/1
 y.-in (köñlek y.) 307/1
 yiñil hafif, güçsüz, zayıf
 390/7, 672/8
 y. kıl- 318/1
 yir yer, yeryüzü, dünya, toprak
 313, 136/5, 189/7, 244/2,
 247/8, 318/6, 372/4,
 419/5, 478/4, 493/3,
 504/2, 529/5, 606/5, 631/4
 689/285, 372, 676/1
 y. koyı 526/4
 y. kök 387/1, 531/1
 y. küresi 92/6
 y. yüzini 625/4
 y. ü kök 142/3
 y. ü kökni 498/6
 y. bir- 63/4
 y. öp- 151/7, 219/6, 327/1
 418/4, 428/4, 689/449
 y. tut- 21/1, 160/6,
 267/6, 605/3, 642/3
 y.-ni 69/4, 215/2

- y.-ge 188/6, 355/2, 396/2,
535/7, 588/4, 673/7,
682/3, 684/6, 782
y.-ge baş ur- 69/4, 185/3
y.-ge (kara y. kir-) 64/4
y.-ge kir- 391/6
y.-geçe (köz yiter y.)
180/2
y.-de 1/3, 27/5, 145/3,
146/2, 196/3, 204/2,
423/5, 443/2, 529/5,
667/3, 673/7
y.-de (kara y.) 689/18
y.-din 278/3, 552/2
y.-ler 290/2
y.-dür 374/7
y.-im 436/2
y.-i 91/5, 253/7,
247/1, 689/428
y.-in 532/6
y.-ine 53/8
y.-iğe 353/4
y.-idin 42/8, 610/2
yiş- açılmak, çözülmek
y. 258/5
yit- erişmek, ulaşmak, kavuş-
mak, (idaresine) girmek,
kaybolmak
y.-men 570/6
y.-mes-min 414/1
y.-er 8/3,4, 13/6, 93/1,
140/4, 175/5, 185/6,
196/3, 291/6,7, 410/7,
413/8, 422/1, 503/5,
531/5, 533/4, 555/7,
601/3, 676/7, 679/4,
688/47, 689/40, 714/1,
743/776
y.-mes 36/8, 91/2, 134/6,
139/8, 304/6, 322/1,
410/7, 447/7, 560/1, 630/5,
698/2
y.-tim 175/7, 686/14,
689/395
y.-tim (cānğa y.) 453/2
y.-tim (cānımğa y.) 406/6
y.-ti 88/5, 267/7, 291/3,
326/5, 351/3, 367/5,
508/1, 524/2, 525/3, 592/3,
595/1, 682/13, 688/17, 50,
689/406
y.-medi 41/6, 143/6, 688/9,
97
y.-medi cānımğa 131/4
y.-miş 291/6, 424/5
y.-miş (cānımğa y.) 450/1
y.-key-min 416/3
y.-key-sin 689/177
y.-key 121/9, 346/6, 511/7,
534/7, 551/1, 643/1-9,
689/180, 700/2
y.-megey 8/1,2, 586/4,
590/4, 629/2
y.-ey 683/17
y. (maqsadğa y.) 2/7
y.-kil 207/4

- y.-sün 88/9
 y.-mesün 50/1
 y.-se 111/7, 114/8,
 141/8, 156/7, 165/6,
 7, 171/5, 184/3, 224/1,
 256/7, 345/4, 350/7,
 396/2, 405/9, 436/1,
 438/7, 561/5, 563/6,
 607/1, 652/8, 660/5,
 661/5, 681/24, 39, 689/332,
 734/1
 y.-mese 291/7, 534/7
 y.-er (köz y. yırgçe) 180/2
 y.-erge 493/5
 y.-erdın 114/4
 y.-ken 20/5, 577/3
 y.-kenge 1/5
 y.-kende 132/7, 217/2,
 258/6, 604/2
 y.-kendin 129/7, 313/1
 y.-iben 688/29, 689/331
 y.-ip 42/1, 64/1, 239/3,
 291/1, 351/2, 537/5,
 567/3, 578/3, 735/3, 797
 y.-ip (can y. ağzımğa) 445/4
 y.-keç 103/6, 179/3, 233/3,
 349/2, 382/2, 432/1, 611/9,
 674/4, 689/192
 y.-keli 346/6, 656/1
 y.-künçe 175/5, 423/5,
 485/8
 y.-mey 310/1, 322/1, 379/6,
 633/2
 y.-meyin 528/5, 608/5
 y.-mes irdi 76/4
 y.-miş olğay 517/4
 y.-e alman 65/1
 y.-e kapa bar 735/3
 y.-edur cānıma 548/3
 y.-ip-sin 673/7
 y.-küm 406/3
 y.-meydür 364/7
 y.-mek imes 414/1
 y.-mek 495/3, 689/38,
 /56
 yitil- yetişmek
 y.-iptür 190/1.-7
 yitiş- yetişmek, ulaşmak,
 kavuşmak
 y.-ür 314/6
 y.-mes 75/6, 681/23
 y.-tim 362/4, 642/1
 y.-ti 88/4, 226/6, 479/1,
 658/1-7, 671/5, 693/1
 y.-key 681/26
 y.-sek 602/3
 y.-se 592/4, 664/6
 y.-mestin burun 182/1
 y.-ken 30/4, 363/9
 y.-kenge 656/5
 y.-keç 131/5, 430/1,
 435/5
 y.-mek 420/5
 yitkür- ulaştırmak, eriştirmek,
 götürmek
 y.-ür 291/5, 300/5, 412/9,
 478/7, 687/13

y.-ür sūd 733/2
 y.-düm 421/3, 672/8,
 689/402
 y.-medim 427/5
 y.-diñ 60/3
 y.-dün 60/3
 y.-mediñ 359/5
 y.-di 110/1, 147/3,
 228/8, 600/11, 689/28
 y.-medi 316/2
 y.-miş 662/7
 y.-eyin 602/4, 689/267,
 385
 y. 39/6, 88/8, 103/8,
 229/6, 437/4, 449/6,
 534/4, 589/7, 590/5,
 689/165
 y. (beîâ y.) 530/4
 y. (nevâ y.) 98/9
 y.-me 88/6
 y.-ün 375/2
 y.-se 165/1, 669/5,
 689/79
 y.-mese 669/1
 y.-gen 187/6
 y.-megen 368/5
 y.-geli (ağzıma y.) 622/6
 y.-üp 348/4, 409/3
 y.-ür irdi 688/96
 y.-señ irdi 557/8
 y.-e almas 324/1
 y.-e kör 661/9

y.-üp irdim 462/1
 yitküz- yetiştirmek, ulaştırmak
 y.-gil 689/416
 yitmiş yetmiş (sayıda) 254/5
 yit(t)i yedi (sayıda) 1/4,
 347/3
 y. bañr 658/3
 y. eflāk 235/4
 y. eflākın 654/1
 y. felek 254/5
 y. iqlīm 689/284
 y. kökke 531/6
 y. kökdin 64/1
 y. manzar 1/1
 y. tamuğdın 531/6
 yittev yedisi, her yedi 531/6
 yitür- ulaştırmak, götürmek
 (krş. yitkür-/
 y.-mes 88/2, 241/7
 y.-miş 88/2
 y.-gey 120/1, 258/3
 y. 680/9
 y.-gil 669/6
 y.-se kadem 681/56
 y.-gen 92/4, 187/6
 yivüt- tendil, tahvil eylemek
 y.-ker 529/5
 yoğrul- yoğrulmak
 y.-uptur 610/8
 yok yok, değil, hayır 1/4, 4/8,
 5/4, 10/7, 15/1, 20/6,
 7, 26/4, 27/7, 28/5, 8,

30/1, 33/5, 35/4,
 37/9, 53/9, 58/2,
 63/8, 65/2, 75/4, 80/2
 9, 84/1, 96/8, 98/1,
 116/1,7, 124/1, 126/3,
 7, 127/5, 130/5, 132/3,
 136/9, 142/2, 146/5,
 151/6, 152/5, 165/4,
 167/8, 174/2, 201/3,
 225/4, 231/2, 295/2,
 322/4, 323/6, 332/1-7,
 334/1-7, 335/1-7, 361/7,
 411/8, 412/4, 423/9,
 445/5, 485/8, 496/3, 7,
 497/3, 498/1, 520/3,
 4, 521/2, 3, 522/2,
 526/6, 529/2,5, 535/7,
 9, 542/7, 554/1, 558/8,
 5/4/6, 587/8, 588/6,
 594/3, 600/3, 613/5,
 616/1, 617/7, 630/2,5,
 634/3, 635/6, 631/5, 639/1,
 641/4, 648/5, 652/5,
 653/4, 660/7, 664/4,
 670/1, 687/11,15,
 689/15, 29,206, 243,
 245, 249, 411, 690/2,
 707/1, 144, 820, 822
 y. 'aceb 123/2, 187/7,
 257/9, 605/5
 y. ağızdın 103/9
 y. ağızın 238/4
 y. ağızda 321/2
 y. ağızdın 113/8

y. 'ayb 659/7
 y. çāre 435/6
 tañ y. 55/4, 95/3, 107/7,
 110/4, 544/2,4, 605/2,
 621/7, 670/4, 685/20
 y. ki 11/5, 61/6, 69/7,
 150/8, 325/2, 522/5,
 681/93
 y. u barım 681/55
 y. u barımın 150/2, 318/5
 y. u barımğa 570/8
 y. kıl- 402/1
 y. ol-418/5
 y.-ğa 531/5
 y.-dın 118/3, 384/4, 631/7
 y.-tın 118/3
 y.-um (bar u y.) 99/6
 y.-uñ (bar u y.) 358/6
 y.-uñnı (bar u y.) 99/8
 y.-ı vü barı 473/10
 yı-ı (ağız y.) 161/2
 y.-ın (bar u y.) 473/10,
 562/8
 y.-ı ığa 305/4
 y.-ıdın (bar u y.) 623/2
 y.-ıdın (şabırım y.) 65/2
 y.-idi 125/2, 665/1.-7
 y.-irdi 689/283
 y. imiş 535/5, 688/76, 689/408
 y. irmiş 212/2
 y. ise 99/8, 106/7, 299/5,
 355/7, 673/1, 689/37,
 712/2

- y. irse 29/1, 151/9, 204/6,
211/2, 241/5, 262/4, 343/4,
434/7, 501/1, 512/1, 557/3,
602/8, 624/3
- y.-dur 31/7
- y.-tur 16/1, 78/5, 83/4,
98/6, 121/8, 132/2, 203/4,
219/7, 242/5, 249/3, 259/3,
270/1, 301/2, 313/1, 326/2,
344/8, 409/9, 427/9,
478/1, 506/2, 510/1-7,
516/6, 523/6, 535/2,
8, 551/9, 553/7, 575/7,
576/1, 578/8, 591/7,
595/7, 607/3, 631/7,
645/5, 668/2, 681/12,
689/357, 700/2, 728/1,
789
- y. turur 179/6, 208/3,
459/7, 496/3, 6, 687/16
- y. mu 78/6
- y. mudur 229/1, 487/1
- yoğ(k) arı yukarı, yukarıya,
üstün 111/3, 572/4, 701/2
- yoğluk yokluk
- y.-da bar irdi 42/6
- yoğsa yoksa 2/1, 18/7,
41/3, 58/9, 14/2,
77/1, 83/1, 97/7,
106/5, 167/7, 175/6,
184/6, 187/1, 214/6,
- 283/3, 302/4, 308/7,
335/7, 339/6, 368/4,
377/11, 427/10, 11, 445/5,
478/5, 506/2, 507/4,
521/6, 571/1, 579/9,
597/2-5, 611/6, 620/1,
621/4, 653/6, 673/2,
689/150, 164, 692/1
- yol- yolmak
- y.-mışlar 570/3
- yol yol 3/3, 153/6, 170/4,
202/8, 303/8, 322/4,
373/2, 376/3, 413/8,
415/2, 445/2, 488/3,
489/2, 6, 536/4, 557/7,
578/6, 601/6, 626/4,
689/199, 208, 737/2
- y. az- 684/3
- y. azık- 264/4
- y. bir- 689/335, 738/1
- y. tap. 138/3, 257/8,
310/3, 688/74, 694/2,
804
- y. tut- 689/447
- y. yöre- 136/4, 508/7
- y.-nı az- 678/7
- y.-ğa 503/6
- y.-ğa kültür- 437/6
- y.-da 38/7, 101/9, 194/3,
244/5, 387/7, 444/2, 3
607/6, 689/447

y.-dın 196/6, 431/6
 463/6,7, 596/3
 y.-dın çık- 463/7
 y.-lar 420/2, 485/1
 y.-dur 192/6
 y.-uñ 111/6, 218/2,
 454/5
 y.-uñ üzre 683/15
 y.-uñnı 571/6
 y.-uña 111/5
 y.-ında 389/3
 y.-uñda 7/7, 96/5,
 680/1
 y.-ı 2/4, 186/6, 561/6,
 592/7, 607/7
 y.-ının 236/1, 501/7
 y.-ın 228/3, 254/9,
 428/1, 614/1
 y.-ın (köz y.) 685/10
 y.-ığa 103/9, 223/3,
 352/9, 381/5, 689/402
 y.-ıda 32/7, 131/1,
 182/7, 210/2, 292/6,
 314/2, 553/1, 681/78,
 683/12, 827
 y.-ında 14/8, 182/7,
 247/5, 314/2, 570/1,
 664/9, 672/8, 680/3
 y.-unda 314/2
 y.-dın 104/7, 600/2,
 643/5, 657/2, 688/24,104

y.-dın (köz y.) 453/5
 y.-ı mudur 173/7
 yoldaş yol arkadaşı 685/10
 y.-ım 518/5
 yolu aefa
 bir y. 34/3, 217/3, 514/2,
 565/2, 600/4, 650/5, 663/1
 yo_luğ- karşılaşmak, karşı
 karşıya gelmek
 y.-tı 448/5, 688/51
 y.-sağ 80/6
 y.-sa 602/2, 651/1
 y.-sa irdi 621/2
 yon- yontmak
 y.-ğaylar 579/1
 yondur- açtırmak; yontturmak
 y.-up 575/3
 yoruñka yonca, alaf
 y.-dur 119/2
 yö_rü- yürümek, gitmek, ilerle-
 mek
 y.-ür-min 16/2
 y.-r 265/7
 y.-geyler 335/5
 y. 80/8, 194/3, 201/6
 y.-rge 136/4
 y.-rde 511/3
 y.-üp 537/9, 689/18
 y.-mek 201/8
 y.-y almas 508/7
 yömrül- çökmek; narap oımak,

yıkılmak (krş. yimrül-)
 y.-gu diktür 660/2
 yömür- tahrip etmek, viran ey-
 lemek (krş. yimür-)
 y.-di 88/3
 yu- yıkmak
 y.-dum 418/7, 821
 y.-duñ 536/5
 y.-dı 310/3, 632/7
 y. 183/6, 533/6, 536/7
 y.-ñ 654/7
 y.-sañ 704/2
 y.-sa 153/1
 y.-salar 705/1, 724/2
 y.-p idi 522/6
 y.-p turlar 342/1
 yuk- bulaşmak, sirayet etmek
 y.-ar 761
 y.-tı 266/7
 yul- yolmak, koparmak
 y.-ğan 369/6
 yulduz yıldız 228/8
 y.-dın 170/4
 y.-ın (tan y.) 512/1
 y.-ını 705/2
 yum- kapamak, yummak
 y.-mas közüm 356/4
 y.-ga-sin 515/2
 y.-ay 24/4
 y.-sa 198/4
 y.-may 273/2
 y.-up 182/2, 599/3
 y.-up (köz y.) 9/7, 44/6

yumruk yumruk, tokat
 y.-kına 583/6
 yumşa- yumuşamak
 y.-sa 650/5
 yumşağ yumuşak 310/6
 yun- yunmak, yıkanmak
 y.-sam 153/1
 yurun yama; parça, kısım 464/10
 y.-ı mu 501/2
 yurunluğ yamalı 325/8
 Yüsuf A. ö.a. Hz. Yusur 95/1,
 171/1, 317/7, 569/6
 y.-ı Ken'an'ğa 115/5
 y.-ı Mışri'ni 381/7
 y. cemaliğ 69/3
 y.-nı 590/6
 Y.-umni 422/3
 yut- yutmak
 y.-ar 164/4, 592/4
 y.-madın 366/7
 y.-tı 549/3
 y.-tı (kan y.) 678/3
 y.-ğa-min 503/5
 y.-ğa-min 503/5
 y.-kay 608/7
 y.-ay (ğuşsa y.) 689/409
 y. (hün-âbe y.) 75/5
 y.-kıl 149/9
 y.-mañız 213/3
 y.-sa 689/12
 y.-ğanniğ 36/4
 y.-kanniğ 36/4
 y.-mağan 536/1
 y.-up 191/5, 566/5

- y-.up kan 100/3, 381/4,
418/3
y.-ğun 486/6
y.-kuş (kan y.) 486/6
y.-mağ 160/3
y.-mağça 536/1
yuyul- yıkanmak
y.-ğay 688/82
yügür- koşmak, segirtmek
y.-ür 388/3, 395/3
y.-di 568/7, 614/7
y.-sem 94/5, 560/6
y.-se 560/6, 615/2
y.-ürde 65/1
y.-ürdün 65/1
y.-üp 642/1
y.-mek 201/8, 494/4
y.-mekdür 260/4
y.-mektür 260/4
yügürt- yürütmek, koşturmak
y.-ur-min 179/2
yügürük seri, ayağına çabuk
y. tıtl 9/2
yük yük 9/6, 136/4, 681/84
y. ni 153/6
y.-ke 689/287
y.-din 430/5, 600/9
y.-tin 600/9
y.-lerdin 672/8
y.-ı 126/3, 162/3,
412/3, 461/2, 594/5
y.-in 9/6, 158/6
y.-ige 623/6
y.-idin 76/1
yükle- yüklemek
y.-me 743
yükün- eğilmek, boyun egmek,
ibadet etmek
y. 689/168
yün yün
y.-din 259/6
y.-nin 369/6, 570/3
yuşıl hatif (krş. yınıl)
y. kıll- 318/1
yürek yürek, kalp
y.-niş 631/2
y.-ke 689/222
y.-din 689/301
y.-im 435/1
y.-imni 435/2
y.-iñ 546/6
y. yar- 198/1, 343/2,
551/8, 416/3
yürgür- yürütmek, sevk etmek,
(krş. yügür-)
y.-se 560/6
yüz yüz, yüzey
y.-ni (kök y.) 326/4
y.-ini (su y.) 316/5
y.-inı (yir y.) 625/4
yüz yüz (sayıda) 12/4, 19/4,
23/4, 33/1, 36/5, 37/7,
58/6, 63/6, 69/6, 86/3,
90/2,3, 91/2, 92/4, 93/1,

100/1,9, 102/2, 113/1,
 115/3, 117/4, 125/5,
 128/6,8, 132/6, 137/4,
 6, 142/6,7, 146/6, 149/3,
 157/5, 163/5, 167/4, 171/1,
 6, 181/4, 184/3, 190/5,
 192/4, 220/6, 222/5, 235/6,
 237/2, 242/9, 255/3, 256/1,
 210/1, 291/6, 317/2, 388/2,
 389/5, 412/5, 487/1, 488/1,
 497/5, 498/1, 498/9,
 502/1,2,7, 504/5, 526/2,
 532/2, 541/9, 542/2, 573/3,
 577/3, 581/1, 584/2,
 593/6, 600/9, 614/3,
 619/5, 626/7, 628/2,
 629/2, 634/7, 10, 642/6,
 644/5,6, 651/7, 652/3,
 656/3, 661/1, 665/1,
 666/2, 669/5, 683/13,
 684/11, 689/141, 296,
 717/2, 786, 807, 819,
 y. katla 83/9, 124/1,
 148/5, 249/6, 552/7,
 599/1, 689/223,, 788
 y. päre 199/1, 688/11
 y. min 316, 4/3, 4,
 43/1, 85/3, 96/4, 115/1,
 123/1, 147/5,7, 167/8,
 188/2, 200/1, 219/3,
 239/3, 244/2, 289/1,2,
 320/4, 350/4, 362/6,
 376/1, 486/5, 488/3,4,
 525/9, 521/4, 531/2,

581/3, 584/5, 586/1, 593/4
 643/3, 670/2, 683/12,
 684/1, 686/2, 689/232,
 725/2, 814.
 y. tümen 62/3, 96/2, 123/5
 125/8, 131/7, 146/2, 152/4
 276/1, 333/1, 459/1, 511/7
 576/5, 601/4, 689/50,
 118, 801
 y. tümen miñ 506/2, 554/8,
 688/71, 730/1
 y. yıl 164/3, 233/2,
 385/1, 390/1, 689/105
 y. yılda 124/1
 yüz surat, yüz 5/9, 17/1
 26/6, 32/3, 53/3, 57/2,
 86/6, 122/5, 131/2, 141/5,
 176/1, 178/6, 210/5, 215/3
 230/1,7, 270/6, 325/6,
 349/7, 373/1, 408/3,
 455/4, 487 /1, 514/1,
 556/2, 515/2, 583/6,
 617/3, 629/3, 647/2,
 615/6
 y. aç- 37/6, 360/5, 449/4,
 504/4, 514/2, 781
 y. al- 552/4
 y. bir- 300/7
 y. kitür- 116/6
 y. koy- 39/4, 58/1, 230/5,
 254/3, 254/1, 255/3, 302/6
 403/6, 405/8, 479/6, 634/5
 683/12, 688/41, 134/2
 y. körgüz- 110/2,3, 684/1

y. körset- 775
 y. örte- 150/4
 y. sarğar- 14/5
 y. sür- 410/2
 y. ur- 88/5, 421/10,
 623/8
 y. yap- 462/2
 y.-ni 25/3, 398/2, 410/3,
 502/2, 587/1
 y.-e 63/1
 y.-ge 1/8, 84/6, 325/6,
 411/5, 504/4, 545/3,
 558/2, 599/4, 616/5
 y.-de 36/4, 142/4, 311/1,
 391/3, 488/6, 545/5,
 688/45
 y.-din 170/7, 296/9,
 299/3, 545/1, 572/1,
 675/3
 y.-çe imes 539/3
 y.-dür 46/4
 y.-im 266/3, 681/85
 y.-üm 266/3, 495/2,
 574/2, 724/1
 y.-ümnin 543/3
 y.-ümnı 55/3, 634/9
 y.-ime 104/5, 106/4
 y.-üme 104/5, 106/4
 y.-imge 252/3
 y.-ümge 252/3, 310/2,
 685/11
 y.-ümde 310/2, 595/4
 y.-ümain 513/5

y.-in 90/3, 120/6
 y.-ün 2/3, 4/1, 19/2,
 26/3, 4, 39/3, 64/4, 96/3,
 128/6, 132/1, 149/2, 176/4
 238/3, 271/9, 288/5, 296/1
 311/1, 320/4, 320/3, 324/3
 333/4, 429/3, 467/1, 501/5
 512/1, 535/3, 547/1, 3, 5,
 549/4, 5, 552/6, 563/3,
 570/4, 591/1, 3, 5, 549/4, 5
 552/6, 563/3, 570/4, 597/1
 605/1, 618/1, 631/5, 639/4
 656/2, 810
 y.-ün bağı 688/45
 y.-ünün 296/4, 482/4,
 617/7
 y.-ünni 69/6, 117/1, 397/5
 398/1, 457/5, 528/3, 547/6
 y.-üne 107/2, 197/2, 198/6
 343/5, 392/6, 626/7, 68/2,
 688/57
 y.-inge 198/6
 y.-ünge 107/2, 197/2,
 198/6, 343/5
 y.-ünde 24/3, 36/1, 219/4,
 369/2, 714/1
 y.-indin 108/1
 y.-ündin 2/1, 108/1, 495/7
 547/2, 648/6
 y.-ündür 686/3
 y.-i 10/9, 28/1, 85/2,
 106/1, 116/7, 145/2,
 152/6, 181/2, 194/3,

222/5, 256/5, 270/6,
 310/2, 546/2, 574/1, 603/3,
 613/5, 627/5, 639/2, 667/2
 y.-inin 558/2, 609/2
 y.-in 40/6, 48/1, 292/7,
 304/1, 327/4, 388/7,
 468/7, 550/3, 567/4,
 599/4, 637/6
 y.-in aç- 307/4, 553/6
 y.-ini 55/3, 73/8, 101/4,
 198/4, 320/3, 484/3,
 624/3, 705/1
 y.-ige 45/3, 73/3, 108/5,
 205/3, 220/1, 228/1,
 244/1, 309/3, 410/4,
 507/1, 520/5, 547/2,
 549/1, 769
 y.-ide 544/1, 549/1,
 664/3, 689/387
 y.-inde 36/4, 507/1,
 550/5, 641/4, 677/2
 y.-idin 378/1, 413/5,
 622/7, 642/5, 689/113,
 275
 y.-lerin 174/5
 y.-ginesidin 583/5

yüzlen- yönelmek, istikametini

almak

y.-ür 57/6

y.-dim 106/4, 518/5

y.-di 282/2, 380/7

y.-medi 688/9

y.-medi 688/9

y.-miş 671/6

y.-gey 513/4

y. 587/9

y.-me 83/7

y.-sem 602/5

y.-se 80/4, 497/4

y.-geli 321/1

y.-ip 157/6, 689/398,

718/1

yüzlüğ yüzlü 340/1

Z

- za'af A. güçsüzlük, zayıflık
lık
ayn-ı z. 69/4
- zabt A. kendine mal etme,
idaresi altına alma,
anlama, kavrama 294/1.-10
z. it- 294/1,4,6, 479/2
z. iyle- 161/5, 294/3,
4, 6, 8
z. kıl- 157/4, 294/1,
2, 5, 7.-10
- zābüly. a. Afganistan'ın
güney kesimiyle Gür-
cistan'ın kuzey ke-
simi
kişver-i Z. 689/94
- zād F. azık, yiyecek 2/4,
387/5, 531/9, 551/8
z.-ın 365/7
- za'f A. güçsüzlük, zayıflık
51/5, 57/9, 76/4,
79/2, 90/1, 318/1-7,
321/1-7, 492/3, 499/3,
542/2, 576/3, 621/1,
687/11, 689/374
z.-ı hālim 451/4
z.-ı hālinga 499/4
- zāyet-i z. 635/4
kemāl-i z. 423/5
z.-da ('ayn-ı z.) 207/7
z.-dın 89/2, 132/2, 119/3,
183/1, 321/5, 318/5,
- 328/7, 380/3, 396/2, 508/
567/3, 569/2, 608/4,
653/4, 797
z.-dın (kemāl-i z.) 648/3
z.-ım 359/2, 450/4,
621/2
z.-ım ('ilāc-ı z.) 524/8
z.-ın 521/7
z.-ingā 627/2
z.-ındın 515/2
z.-ı 321/7
z.-ını 356/2
z.-ıga 321/4
z.-ıdın 261/2, 321/3,
579/1
z.-dur 321/1
- za'ferān A. safran 351/4,
626/7, 664/5
z. ik- 699/1
z.-dın 354/2
z.-ıdın 547/5
- za'ferānī A. safran renginde
238/3, 488/6, 647/2
- za'ferān-zār A.F. safranlık,
safran bahçesi
z.-ım 647/1
- zāflıg/k A.T. güçsüz, zayıf
51/2, 276/2, 594/2
- zāğ F. karga 155/3, 312/6,
488/9, 612/4, 628/5,
681/74
z.-dın 533/5

z.-lar 148/3, 629/4
 zāhid A. aşırı sofı 28/3,
 77/7, 164/5, 164/7,
 206/6, 201/9, 268/6,
 315/6, 372/8, 449/8,
 514/6, 577/6, 667/6,
 681/64, 683/12
 z.-i pod-bīnga 533/6
 z.-i nā-dān 650/6
 şōfi-i z. 649/7
 z.-ğa 79/5, 215/8
 z.-ka 79/5
 z.-de 215/8
 z.-ā 35/3, 46/6, 69/9,
 120/4, 456/6, 464/8,
 494/5, 681/17, 695/2
 zāhir. A. görünen, açık, mey-
 danda, dış yüzü 36/3,
 37/1, 92/3, 124/2,
 228/4, 270/9, 300/6,
 327/4, 516/4, 547/2,
 686/19, 688/6, 711/1,
 751, 787
 z. bol- 114/6, 142/5,
 381/1, 591/5, 595/3,8,
 617/7
 z.-it 14/1, 87/8, 98/3,
 139/4, 188/4, 242/2,
 298/1, 339/2, 355/4,
 554/2, 561/1
 z. iyle- 151/7, 444/7,
 661/7, 541/4, 622/2, 768

z. kıl- 455/4, 687/26
 z. ol- 145/5, 226/2,
 304/3, 528/4, 689/202
 z.-de 689/329
 z. ise 689/231
 z. imes 686/7
 z. durur 411/2
 z.-dür 219/4, 449/8,
 474/1, 593/4
 zaḥm F. yara 51/7, 114/8,
 245/3, 473/2, 564/3,
 568/5, 593/5,1, 643/2
 ğayr-ı z. 75/6
 z. iyle- 282/1
 z. ur- 361/5
 z. yi- 577/4
 z.-ğa 31/7
 z.-lar 130/3, 269/2,
 315/4, 420/2
 z.-larnı 221/1, 661/7
 z.-larğa 51/3
 z.-lardın 155/3
 z.-larım 206/3
 z.-ım 367/7, 486/1
 z.-ımğa 209/5, 628/3
 z.-ıma 650/1
 z.-ımdın 196/2, 548/3
 z.-ında 334/3
 z.-ı 127/2, 140/5, 154/1,
 280/5, 320/5, 373/4,
 471/3, 527/4, 564/3,
 571/5, 593/4, 625/3

- z.-in 34/2, 355/7
z.-ını 342/7, 688/70
z.-ığa 223/4, 250/7,
325/5, 371/4, 611/5,
650/1
z.-ıda 223/6
z.-ıdın 154/7, 201/5,
209/5, 212/1, 343/5,
420/2, 486/2, 529/7
z.-ları 59/1
z.-dur 597/7
- zahmet A. zahmet, sıkıntı,
eziyet 629/2
z. bir- 73/1
z. çık- 236/3, 238/1,
307/2
z. tart- 213/3
z.-ğa 77/4
z.-ka 77/4
- zahmliĝ/k F.T. yaralı 86/7,
149/1, 273/4, 400/1,
581/4, 687/13
- za'if A. zayıf, güçsüz
39/9, 196/7, 257/2,
343/3, 454/5, 649/2,
z.-i nā-tüvān 37/9, 182/5
cism-i z. 685/4
z. bol- 308/3
z. ol- 662/6
- za'if-ahvāl A. zayıf halli
z.-min 499/4
- zāl A. Arap alfabesindeki " ز " harri 579/2
- Zāl F. ünlü pehlivan küstem'in babası
Z. yanlışdır ki 43/3
zāl F. ihtiyar, yaşı 73/3
z.-i çerç 90/6, 470/6
z.-ı felek 106/7
z.-ı gerdün 463/6
z.-ın 205/6, 373/9, 409/4
z.-ıdın 264/6
- zālāl A. doğru yoldan sapma 4/1
z. it- 8/3
- zālālet A. doğru yoldan sapma 8/3
- zālemnā rabbenā A. 'ey Rabbimiz biz zulmettik' Kur'an 5/23
- zālī F. ihtiyarlık 292/5
zālīm A. zulmeden 45/2, 238/7,
444/1, 488/8, 662/2
z.-ğa 378/3
- zāmān A. kefil olma, kefilik 103/5
z. bol- 465/6
- zamān A. zaman 3/6, 22/4, 30/4,
33/5, 51/2, 79/5, 101/2,
217/7, 228/6, 229/6,
285/6, 321/7, 355/1,
371/8, 423/8, 457/6,
517/7, 576/1, 600/6,
617/6, 639/8, 664/8,
665/6, 673/6, 683/6,
689/47, 766, 525/1, 526/2
āşüb-ı z. 673/6
ebnā-yı z. 498/2

- ehl-i z. 623/7
 halk-ı z. 507/6
 şah-ı z. 689/46/198
 z. z. 161/3
 z.-nın 623/7
 z.-nın (ehl-i z.) 478/6
 z.-nı (ehl-i z.) 664/8
 z.-ğa 275/8
 z.-da 121/3, 335/3, 700/1
 z.-dın 42/6, 50/1
 z.-dın (âşüb-ı z.) 498/2
 z.-dın (ehl-i z.) 101/2,
 252/5, 412/1
 z.-ı 577/3
 z.-ın 689/386
 z.-ın (âşüb-ı z.) 507/6
 z.-dur 332/3
 z.-î 72/1, 137/7, 246/3,
 338/8, 372/7, 377/3, 420/3,
 473/6, 488/1, 524/7,
 639/8, 652/6, 689/295
 zamâne A. şimdiki zaman 24/ ,
 113/5, 137/7, 241/2,
 335/3, 524/7, 559/2,
 582/6, 591/7, 671/9
 âşüb-ı z. 682/6
 şah-ı z. 671/9
 zamîr A. iç, içyüz, kalp,
 gönülide gizli olan sır
 z.-i içre 38/1
 z.-imğa 688/96
- z.-iğ 349/7
 z.-in (levh-i z.) 489/10
 zamânlığ A.r. zamanlık, anlık
 233/2, 617/1
 zambak A. zambak 612/5
 zâr F. ağlayan, inleyen, zayıf
 9/9, 47/5, 70/5, 77/1, 89/6,
 129/3, 165/2, 177/6, 182/2,
 186/2, 235/1, 283/1, 308/2,
 328/7, 367/2, 402/7, 454/5,
 502/3, 506/2, 508/1, 554/8,
 560/9, 571/2, 587/6, 593/3,
 601/6, 613/9, 623/8, 637/1,
 648/4, 651/1, 653/4, 681/18,
 683/2, 687/21, 688/62, 80,
 689/244, 369
 z.-ı belâ-keş 63/5
 z.-ı bî-samânga 260/5
 cısm-i z-ı şam-nâk 169/1
 z.-ı şarîb 689/391
 z.-ı hayrândın 41/4
 z.-ı hayrânım 89/6
 z.-ı hayrânımın 386/4
 z.-ı hazîn 87/3
 z.-ı nâ-tüvândın 101/4
 z.-ı ser-gerdânga 321/3
 bülbül-i z. 161/6
 cân-ı z. 689/362
 cısm-i z.-ı mübtelâsı 641/4
 haste-ı z. 496/7
 min-i z. 661/1, 681/49
 nâle-i z. 506/1

- nevā-yı z. 584/7
z. bol- 85/6, 499/5,
681/41, 687/4
z. it- 67/1, 217/5,
278/1, 397/5, 433/3,
820
z. iyle- 74/7, 433/3,
506/2, 689/183
z. kıı- 576/9
z. ol- 629/9
z.-ğa 242/6
z.-ğa (cān-ı z.) 553/3
z.-ğa (min-i z.) 689/362
z.-ğaça (cān-ı z.) 602/5
z.-dın 305/7
z.-çe 554/1, 8
z.-ım (cān-ı z.) 681/53
z.-ım (nāle-i z.)
689/357
z.-ımnı (ten-i z.) 318/1
z.-ımğa (ten-i z.) 266/1
z.-ı 689/383
z.-ı (nāle-i z.) 374/9,
656/7
z.-ını (figān-ı z.) 628/9
z.-ığa (ʿāşık-ı z.) 45/6
z.-ıdın (hāl-i z.) 543/7
z.-mın 106/1
z.-sin 60/7
z.-dur 10/3
z.-ı-min 497/1
zarāfet A. nazıklık, incelik
z.-dür 149/3
- zarbe A. vurma, çarpma,
bela, musibet
z.-sidin 43/7
zarf A. kap, su kabı 316/7,8
z.-dın 201/7
z.-ı 681/8
z.-ını 77/7, 681/5
z.-ıdın 201/7
zārī F. ağlayıp sızlanma
290/3, 641/3
zarīf A. zarafetli, güzel,
nazık, ince nükteli
şüh-ı z. 685/4
zārılığ F.T. ağlayıp sız-
lanma 248/1, 308/1,2,
629/6, 656/7
z.-lar 158/1, 240/1,
683/10
z.-ımğa 689/386
zarūr A. zaruri, kaçınılmaz
210/6
zarūret A. çaresizlik, yoksul-
luk 531/5
z. bol- 13/3
zarūriyye A. zorunlu, mecburi
sitte-i z. 531/5
zāt A. zai, kişi, öz, cevher
92/1, 125/7, 689/249
z.-ı ferdiğ 351/5
z.-ı nefis 689/247
cevher-i z. 689/172
z.-dın 697/2, 740
z.-ımğa 689/317

- z.-ın 96/10
z.-innı 5/5
z.-ına 689/171, 247
z.-ınğa 689/206, 285
z.-ı 463/3, 689/422
z.-ıda 301/2,3, 319/1,
703/1
- zav' A. aydınlık, ışık 546/6
zāyende F. anne 116/6
zāyi' A. elden çıkan, kaybolan;
zarar, ziyan; kayıp
z. bol- 230/4, 723/3
z. it- 156/4
z. iyle- 739/1
z. kıl- 815
z. ol- 131/1, 307/2,
612/6, 815
- zāyil A. yok olan, geçen
12/2, 124/7, 392/3
z. kıl- 11/8, 689/427
z. ol- 689/67
zebān F. dil
z.-hāl 359/4
- zebān-bend F. dilbağlı
z. kıl- 59/5
- zebāne F. terazi ve benzeri
aletlerindili; alev,
ateş yalını 17/3,
305/4, 473/1
z.-ler 17/3
z.-ī 722/1
- zeberced A. zümrütten daha
açık yeşil olan bir süs
taşı
levh-i z. 49/2
- zeber-dest F. mahir, eli üstün
689/191
- zebūn F. aciz, güçsüz, zayıf
129/3, 385/6, 501/6,
689/154
z. bol- 43/8
z. it- 288/4
z.-lardin 121/8
z.-ı 501/6
z.-dur 221/2
- zebūnluk F.T. güçsüzlük 325/1
- zecr A. zorlama, eziyet
z.-in 649/3
- zeğan F. çaylak 488/9, 528/7
- zehr F. zehir, ağı 12/8, 201/6,
460/6, 566/7, 571/4
z.-ı belā 262/3
z.-i çeşmidür 619/6
z.-ı devrān 160/3
z.-ı endūh 262/5
z.-i hecr 274/5
z.-ı helāhil 'öldürücü
zehir' 598/5, 701/1
z.-i ğam 663/7
z.-i kātīl 238/6, 679/3
sāğar-ı z. 689/28
z. bol- 345/1
z. iç- 460/6, 472/7,
511/5
z. iz- 508/1
z.-din 336/8, 385/1
z.-dür 688/84
z.-i 142/5, 208/6, 278/4,
366/3

- z.-in 58/6, 208/6
 z.-ini 263/7
 z.-iğa 362/5
 z.-idin 91/4, 209/5
 z.-idür 399/6
 z. durur 345/7
 zehr-ālūd F. zehirli, zenir
 gibi 130/3, 345/6,
 377/9
 niş-i z. 128/8
 zehre A. çiçek, safra;
 cesaret
 z.-m 645/2
 zehr-hand F. acı acı gülme
 274/5, 542/5
 z. it- 127/6
 z. iyle- 130/3
 zehrlig/k F.T. zehirli 646/2
 zeķan A. çene 611/7
 z.-ğa (çāh-ı z.) 678/5
 z.-da 185/4
 z.-ın 92/5
 z.-ıdın 32/4
 zekāt A. zekat
 z.-ı hüsn 323/3
 z.-ım 665/2
 z.-ın 496/7, 533/3
 z.-ı 683/15
 zelil A. alçak, aşığılık,
 hakir 274/9, 686/3
 z. kıll- 688/7, 753
 zemen A. zaman, vakit
 rüsvā-yı z. 372/7
 zenaħdan F. çene 29/2
 kūy-i z. 429/2
 z.-ın 544/3
 z.-ında 552/5
 z.-iğa 641/1
 z.-ıda (devr-i z.) 370/3
 zencir F. zincir 129/2, 130/1,
 296/7, 562/2
 z. as- 594/2
 z. tak- 645/4
 z.-i cünün 18/5, 659/2
 z.-i gisūsında 372/2
 z.-i irādet 79/1
 z.-i zülfün 148/4
 z.-i 227/3, 270/4, 595/1
 z.-ini 609/7
 z.-ide 129/1
 zeng F. zenci; pas; zil
 z. aç- 689/278
 z. tut- 597/5
 z.-i 529/8
 z.-ige 646/6
 z.-idür 164/6
 zengār F. bakır pası çeşitlin-
 den göz taşı 404/7,
 584/6
 z.-ğa 569/5
 z.-ı 646/6
 z.-ı (haṭṭ-ı z.) 192/5,
 676/4
 zengārī F. göz taşı renginde
 620/4
 zer-beft F. sirmalı kumaş
 279/9

- zerd F. sarı, solgun
 z.-im (çihre-i z.)
 438/3
 z.-ime (rûy-ı z.) 586/6
- zerdüşt F. ateşe tapan
 z. (şerâre-i z.) 241/4
- zer-efşân F. altın saçıcı;
 altın kakmalı; bir
 lale çeşidi 337/9;
 360/1
- zer-ğall F. ressamlıkta
 kullanılan altın eriyiği
 z. kıl- 346/3
- zerğ A. hile, riya, iki yüz-
 lülük
 z. u firîbıdın 472/6
 z. u riyâ 393/7
 z.-nı 440/5
 z.-dın 164/7
- zer-kâr F. altın işleme;
 kalaptanlı 637/6
 z. (câm-ı z.) 689/125
- zer-keş F. yıldızlı, altın
 işlemeli 149/3; 683/5
 z. libâsı 683/4
- zer-nigâr F. altınla işlenmiş,
 yıldızlı 670/6
 z.-ğaça (çerh-i z.) 602/7
 z.-ıdın (haft-ı z.)
 543/3
- zer-pâş F. altın saçan 689/104
- zerrât A. (zerre'nin ç.)
 zerreler; utak parçalar
 547/3; 681/63
- z.-dın 697/1; 740
- zerre A. pek ufak parça, molekül
 42/8, 63/3, 151/7,
 278/2, 307/4, 502/5, 551/
 585/1, 653/5
 bir z. 2/4, 681/93
 her z. 547/3
 z.-niç 395/1; 428/9
 z.-ni 689/313
 z.-ğa 210/9
 z.-dın 599/1
 z.-ler 356/6
 z.-lerni 461/6
 z.-çe 190/5; 318/7; 616/5
 z.-î 645/2
- zer-rişte F. altın tel; sarı
 z.-dın 572/2
- zer-varağ F. altın yaprak
 398/2, 572/2
- zevâl A. yok olma, sona erme;
 gitme
 z. ol- 271/8, 379/6, 686/2
 z.-idin 636/3
- zevâyâ A. (zavâye'nin ç.) zavi-
 yeler; köşeler, bucaklar;
 küçük tekkeler 4/4
- zevğ A. zevk 8/1
 z.-ını 363/6
- zevğ-bağş A.F. zevk veren
 z. 182/6
- zevrağ A. kayık, sandal
 z.-ı 'ömrün 277/7
 z.-ınıç 153/3
 z.-ın 322/7, 662/8

ze'yi A. bir şeyin eki,
devamı; etek; son
z.-i 533/6, 689/237
z.-ini 613/8
z.-iğa 316/3, 399/4

zeyn A. süs, bezek
689/110

zıd(d) A. zıt, karşıt
z.-sın 753

zımn B. maksat; gizli maksat;
iç taraf
z.-ıda 689/48, 725/2

zīb F. süs, bezek 203/1,
205/2, 296/3, 319/2,
369/1, 484/8, 631/6,
677/3, 729/2
z. it- 477/9
z. tap- 343/5
z.-i 388/5
z.-ide (lafz-ı z.) 300/7
z.-idin 369/2

zībā F. süslü, güzel 67/4,
255/1, 683/2,8
büt-i z. 112/1
ma'sūk-ı z. 425/7
z.-sı 689/225
z.-sıdın 491/1

zībliğ F.T. süslü 203/2

zih F. kiriş; kenar çizgisi;
yay kirişi 555/5

zihī F. ne güzel 6/1, 7/1,
19/1, 42/1, 88/1, 96/1,
9, 10, 109/1, 351/1
409/1, 549/7, 613/7,
680/1

zıkr A. anma, adını söyleme,
zıkr 1/2, 74/7, 238/9
z.-i faşl 100/8
z. it- 527/2
z.-iğ 7/6, 8/10, 229/6
z.-iğni 4/3
z.-iğdedür 229/6
z.-i 48/3, 387/5, 739/4
z.-in 193/5, 689/11
z.-ini 503/7, 544/9
z.-icain 171/3
z.-idür 478/7

zillet A. hakirlik, alçaklık
z.-iğa 233/5

zinā A. nikahsız çiftleşme
z. kıll- 1/8

zindān F. zindan,
z.-i hecr 70/6
z.-niğ 677/3
z.-nı 317/2
z.-dın 405/3
z.-dın (ehl-i z.) 405/3
z.-ı 158/3, 177/4,
257/9, 668/5
z.-iğa 380/4
z.-ıda 135/7, 252/2, 401/6
z.-ıdın 372/4

zinde-dil F. uyanık gönüllü;
bilgin 2/5

zindegānī F. dirilik, hayat
z.-dür (ab-ı z.) 552/5

zīnet A. süs, bezek 73/5, 360/1
z. iyle- 265/1
z.-i 343/6

zinhār F. sakın 9/8, 53/7,
86/3, 132/6, 137/7,
178/8, 216/4, 229/9,
293/1, 364/5, 366/7,
489/2, 551/2, 682/12,
687/16, 769

zīr F. alt, aşağı; sazın en
ince telı 334/7
z. ü bem 76/1, 211/7

zīrek F. uyanık, anlayışlı
129/8, 621/6

zirih F. zırh, sevgilinin
halka halka saçı
z. sal- 555/1

zīver F. süs, bezek 10/7,
689/101
z.-i (zib ü z.) 677/3

zīyā A. ışık, aydınlık
237/5, 513/2
z. tap- 2/1; 6/1
z.-sın 475/1
z.-sıdın 528/4
z.-dur 166/1

ziyāde A. artma, çoğalma;
bol, fazla
z. kıl- 79/6

ziyādet A. artma, çoğalma;
bol fazla 190/5
z. kıl- 79/6

ziyān F. zarar, karar 488/2
z. tap- 255/8

z.-dın 498/8

z.-in (sud u z.) 131/6
z.-dur 131/6

ziyāret-gāh. AF. türbe,
ziyaret yeri
z.-ı 689/435

zū'afā A. (za'īf'in ç.) zayıf-
lar 689/373

zunūr A. görünme, meydana çıkm
z. it- 681/29
z. iyle- 372/3, 689/2
z.-ı 542/3

zulm A. zulüm, eziyet 50/5,
66/2, 93/1, 219/2, 335/5,
253/7, 283/1,2, 329/7,
366/1, 368/5, 412/2,
477/11, 490/1, 521/5,
526/1, 568/3, 734/1
z.-ı tamām 688/6
tīg-ı z. 575/4
z. çık- 652/5
z. it- 243/4, 413/9,
676/6, 789

z. iyle- 54/2, 378/3,
604/7

z. kıl- 1 /7, 113/2,
477/11, 569/9, 652/5,
684/8.-10

z.-ni 581/5

z.-dın 581/4

z.-ler 8/9, 689/251

ẓ.-î 12/4, 224/1,
 513/6, 671/9, 798
 ẓ.-in 336/2, 568/4
 ẓ.-iğa 435/6, 515/4
 ẓ.-idin 75/5, 379/3
 ẓ.-idindür 108/7
 ẓ.-leridin 285/6
 ẓ. irür 243/4
 ẓ.-î 231/5, 681/74
 ẓulmât R. (ẓulmet'in ç.)
 karanlıklar 122/8,
 406/5
 ẓ.-ı ẓülfin 377/2
 ẓ.-ıdın 130/7
 ẓulmet R. karanlık 429/1,
 546/4
 'azm-i ẓ. 247/6
 ẓ.-ni 5/9
 ẓ.-ğa 78/4, 293/2
 ẓ.-ka 78/4, 293/2
 ẓ.-i 96/3, 474/2
 ẓ.-ide 325/3
 ẓ.-idin 494/7
 ẓulmet-āsā A.F. karanlık,
 gibi 122/7
 ẓulm-keş A.F. mazlum 176/6
 ẓulümât A. (ẓulmet'in ç.)
 karanlık 92/4, 689/137
 ẓür F. kuvvet, zor, güç
 629/6, 689/345
 z. it- 145/1

z. iyle- 688/75
 zühal A. satürn gezegeni
 491/5, 579/4
 zünd A. kendini ibadete verme
 125/3, 136/7,9, 184/6,
 224/3, 248/2, 347/7,
 452/6, 460/6, 573/5,
 578/9, 614/1, 656/1,
 672/8, 679/9, 681/19,
 26, 29, 66, 683/19,
 688/21, 50, 64, 739/1
 ḥān-kāh-ı z. 60/8
 lāf-ı z. 180/7
 z.-i riyāyī 28/7, 449/8
 z.-dın 336/7, 681/42, 65
 z.-üm 427/4, 630/6
 z.-üme 218/5
 z.-üñ 263/7, 546/1
 zühre A. zühre, venüs 27/3,
 67/3, 605/4
 z.-ni 373/7
 z.-ğa 658/1
 z.-dür 110/4
 zühre-cebīn A. yüzü zühre yıl-
 dızı gibi parıakolan
 z.-ler 80/9
 zülāl A. saf, soğuk ve tatlı su
 57/8, 353/3, 457/1,
 566/8, 579/6, 594/6,
 611/8
 z.-i Hızır 185/1

- z.-i Hızır-ı lebiñ 353/3
 z.-i vaşl 403/5, 619/9
 cām-ı z. 681/86
 mey-i z. 591/6
 z.-iñni (cām-ı z.) 57/8
 z.-iñdin (nüş-ı z.) 78/4
 z.-in 541/3
 z.-idür 201/9
 zülf F. saç, sevgilinin saçl
 5/9, 23/5, 64/2, 72/2,
 106/1, 152/6, 495/1,
 677/3, 685/1,5
 z.-i ‘anber-bārıdın
 63/2
 z.-ı ‘anber-fāmıda 20/3
 z.-i dil-ārām 25/4
 z.-i müşk-āyın 149/2
 z.-i müşk-büyün 644/1
 z.-i müşkīn 685/14
 z.-i semen-sāyi 610/4
 z.-i siyeh-kārı 371/1
 z.-i sünbülide 591/3
 tār-ı z. 18/1
 zünnār-ı z. 573/5,
 589/6
 z.-niñ 192/7
 z.-din 72/6, 271/9,
 482/3
 z.-din (resen-i z.)
 396/3
 z.-üm 462/3
 z.-iñniñ 686/6
 z.-ün 20/2, 92/4, 100/1,
 102/4, 123/1, 132/1,
 144/1, 183/1,2, 187/1,
 192/5, 232/7, 250/4,
 203/2, 334/2, 341/6,
 461/3, 520/7, 587/3,
 611/3, 617/3, 639/3
 z.-ün (bend-i z.) 460/4
 z.-ün (halka-i z.) 609/1
 z.-ün (kemend-i z.) 540/1
 z.-ün (rişte-i z.) 651/3
 z.-ün (sünbül-i z.) 70/3
 z.-ün (tār-ı z.) 571/3
 z.-ün (tīre z.) 482/2
 z.-ün (zencīr-i z.) 148/4
 z.-ünni 13/4, 408/2
 z.-ünğa 611/3
 z.-ünğa (rişte-i z.) 271/4
 z.-ünğa (silisile-i z.)
 562/2
 z.-üne 449/4, 651/2
 z.-üne (silisile-i z.)
 562/2
 z.-ünde (tāb-ı z.) 688/59
 z.-ündin 18/5, 374/2,
 520/7
 z.-i 12/7, 85/2, 86/5,
 102/2,9, 131/4, 204/3,
 270/4, 274/1, 371/5,
 429/7, 497/1, 637/4,
 642/4, 546/4, 646/3
 z.-i (Hindū-yı z.) 192/4

- z.-i (kemend-i z.) 38/5
z.-i (küfr-i z.) 187/5
z.-inin 61/4, 261/4,
554/4, 609/7, 628/2,4
z.-in (kemend-i z.)
559/1
z.-in (nesim-i z.)
482/8
z.-in (şām-ı z.) 108/4
z.-ini (küfr-i z.)
320/2
z.-in (zulmāt-ı z.)
377/2
z.-ini 211/2, 482/7
z.-iğa 581/1
z.-iğa (silsile-i z.)
562/2
z.-ide 47/5
z.-idin 45/3, 100/7,
355/6, 468/4, 472/5,
649/4, 678/7
z.-idür 249/1
zülfeyn F. iki zülûf
z.-i (kayd-ı z.) 79/1
z.-in (dām-ı z.) 123/5
z.-idin 137/5
Zü'l-karneyn A. kuran-ı Kerimde
adı geçen, nebi mi veli mi
olduğu kesin olmayan zat;
Büyük Iskender 124/5
zül-minen A. minnetler
sahibi; Allan 468/1
zümre A. topluluk, cemaat,
sınıf; kafile
z.-i deyr 689/455
z.-i huccāc 96/8
z.-i nā-kam 269/6
muḳtedā -yı z.-i islām
82/3
z.-sin 239/7
z.-sıdın 241/8, 440/5
zümürüd A. zümürüt; pek yeşil
128/1-9, 584/7
z.-қа 128/6
zümürüd-gün A.F. pek yeşil
renkli
cām-ı z. 584/6
zünnār A. papazların bellerine
sardıkları kuşak 83/3,
137/5, 232/3, 243/1, 421/10
512/8, 560/5, 576/10,
614/3, 618/10, 642/8,12,
651/3, 661/8, 681/43
z.-ı fenānı 577/7
z.-ı küfr 82/3
z.-ı zülûf 573/5, 589/6
rişte-i z. 38/5, 642/4
z. bağla- 302/8, 562/7,
681/30, 65, 75
z.-nı 427/6, 642/9
z.-ğa 587/3
z.-ğa (rişte-i z.) 571/3
z.-çe 554/4
z.-ımnı 100/7

z.-imğa 266/4

z.-in 358/8

z.-i 88/1, 348/5, 371/1,
646/7

z.-ini 628/4

z.-ida 102/6

B İ B L İ Y O G R A F Y A

- ABDULLAYEV, F.A., Uzbek Tilining Horazm Şevalari, I Lugat, II Horazm Şevalarining Tasnifi, UzSSR Fanlar Akademiyasi Neşriyati, Taşkent 1964.
- ALPAY, Günay, Ali Şir Nevâî'nin Birinci Divanı, Ğarâ'ibü's-şığar, İstanbul 1965. (İUEF doktora tezi).
- ARAT, Reşit Rahmeti, Kütadğu Bilig III İndek, TKAE Yay. İstanbul 1979.
- ATALAY, Besim, Divanü Lügat-it-Türk Dizini, TDK Yay., Ankara 1943.
- - , Abuşka Lügati veya Çağatay Sözlüğü, Ankara 1970.
- BARTHOLD, W., Mir Ali Şir ve siyasi hayatı (Çeviren: Ahmet Caferoğlu) Ülkü dergisi, sayı 56, 58-62, Ankara 1937-38.
- BARUTÇU, Sema, Ali Şir Nevâî Muhâkemetü l-luğateyn, Ankara 1984, AÜDTCF Yüksek Lisans Tezi.
- BOROVKOV, A.K., Özbek yazı dilinin kurucusu Ali Şir Nevai (Çeviren: Rasime Uygun), TDAY-Belleten 1954, s. 59-96.
- - , Badâ'i al-luğat Slovar Tâli İmâni, Geratskogok soçineniyan Alişera Navoi, Moskva 1961.
- - , (yay.) Uzbeksko-russkiy slovar. Moskova 1959.
- BROCKELMANN, C. Osttürkische Grammatik der İslamischen Literatur-sprachen Mittelasiens, Leiden 1951.
- BUDAGOV, Lazar, Luğat-i Türki, Sravnitel'niy slovar turecko-tatarskix nareçiy, 2 cilt, Sankpeterburg 1869-71.
- CAFEROĞLU, Ahmet, Çağatay Türkçesi ve Nevâî, TDED, C. IV, S. 4, 1952, s. 331-334.
- CANPOLAT, Mustafa, Lisânü't-ţayr (İnceleme-Metin-Dizin) Doçentlik Tezi, Ankara 1972.
- CLAVSON, Sir Gerard, An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish, Oxford 1972.
- - , Sanglax A Persian Guide to the Turkisch Language bay Muhammed Mahdi Xan. E.J.W. Gibb, Memorial Series XX, London 1960.
- COURTEILLE, A. P. de, A. J. B. Dictionnaire turc-oriental, destiné principalement a faciliter la lectura des ouvrages de Baber, d'Aboul-Gâzi et de Mir Ali chir Nevâi, Paris 1870.
- DEVELLIOĞLU, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Ankara 1962.

- ECKMANN, J., Chagatay Manual, Indiana University Publications, Uralic and Altaic Series Vol. 601, Bloomington-Hagne 1966
- - , Ali Şir Nevai, Bilgi Dergisi, C.X, sayı 119, İstanbul 1957.
- - , Die Tschaghataische Literatur, Ph TF II, Wiesbaden 1964, s. 304-402.
- - , Das Tschaghataische, Ph TF I, Wiesbaden 1959, s. 138-160.
- - , Çağatay dili örnekleri I, TDED IX, İstanbul 1959, s.33-64.
- - , Çağatay dili örnekleri II, TDED X, İstanbul 1969, s. 65-110.
- - , Çağatay dili örnekleri III, TDED XII, İstanbul 1963, s. 157-174.
- - , Çağatay dili Örnekleri IV, TDED XIII (31 Aralık 1964), İstanbul 1965, s. 43-74.
- - , Çağataycada isim-fiiller, TDAY-Belleten 1963 (1963), s. 51-60.
- - , Çağatay dili hakkında notlar, TDAY-Belleten 1958, s.115-126.
- - , Çağataycada yardımcı cümleler, TDAY-Belleten 1959, s.27-58.
- - , Küçük Çağatay grameri, İÜEF, TDED, C. X, 1960, s. 41-64.
- - , The Divan of Gadâ î, Indiana University Publications Uralic and Altaic Series Volume 113, Bloomington-The Hagne 1971.
- - , Nevai'nin ilk divanları üzerine, TDAY-Belleten (1970) s. 252-269.
- ERASLAN, Kemal, Ali Şir Nevâyî, Nesâyimü'l-Mahabbe min Şemâyi-mi'l-Fütüvve (Doktora Tezi), İÜEF Yay., İstanbul 1979.
- - , Ahmet Yesevî, Divan-ı Hikmet'ten Seçmeler, Ankara 1983.
- - , Eski Türkçede isim-fiiller, İÜEF Yay., İstanbul 1980.
- - , Doğu Türkçesinde ek uyumsuzluğuna dair, İÜEF, TDED, C. XVIII, 1970, s. 113-124.
- - , Hüseyin-i Baykara Divanı'ndan seçmeler, 1000 Temel eser Dizisi:126, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.,Ankara 1987.
- - , Çağatay Şiiri, TD, C. LII, s. 415-417 (Türk Şiiri özel sayısı II), Ankara 1986, s. 564-718.
- - , XV. Yüzyıl Çağatay Edebiyatı, Büyük Türk Klasikleri, C 3, Ötüken-Söğüt Yay., İstanbul 1986, s. 59-132.
- EREN, Hasan, Çağatay Lügatleri Hakkında Notlar, DTCFD C. VIII/1-2, Ankara 1950, s. 145-163.

- ERCILASUN, Ahmet Bican, Kutadgu Bilig Grameri:Fiil, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yay. Ankara 1984.
- Ferhengi Ziya, Gencîne-i Güftâr, Farsça-Türkçe Lûgat, (Çev.:Ziya Şükün) 3 cilt, MEB Yay., İstanbul 1984.
- GABAIN, A. V., Özbekische Grammatik, Leipzig und Wien 1945.
- - , Eski Türkçenin Grameri (Çev.: Mehmet Akalın), TDK Yay. Ankara 1988.
- HACIOVA, A. Kremena, Türkçede İken'in Durumu ve Fonksiyonu, TDED,C. XVIII, İstanbul 1970, s. 1-8.
- HARTMANN, Martin, Çaghataisches, Die Grammatik ussi lisânı turki des Mehemed Sadik (er Materialien zu einer Geschichte der Sprachen und Litteraturen des vorderen Orients.2), Heidelberg 1902.
- HASAN Amid, Ferheng-i Farsi-i Amid, Tahran HŞ. 1342.
- INAN, Abdülkadir, Çağatay Edebiyatı, Türk Dünyası El Kitabı, Ankara 1976, s. 484-501.
- - , Ali Şir Nevai Devrinde Türkçe, TD, C V, sayı 53, Ankara 1956.
- - , Çağatay yazı dilinin kuruluş tarihine dair düşünceler, Türk Dili-Belleten, Seri:III, No: 6-7, Ankara 1946 s. 531-543.
- Ismail Hakkı, Mir Ali Şir Nevai ve Çağatay Şuarası, Mektep, sayı 1.-5,7, İstanbul 1309.
- JARRING, Gunnar, An eastern Türki-English dialect dictionary, Lund 1964.
- KADRI, Hüseyin Kâzım, Türk Lûgatı, 4 cilt, İstanbul, 1927, 1928, 1943, 1945.
- KÖPRÜLÜ, Fuad, Çağatay Edebiyatı, İ.A., C III, İstanbul 1945 (II. Baskı 1977), s. 270-323.
- - , Ali Şir Nevâî ve Tesirâtı, TY. V (1927), s. 234-238.
- LEVEND, Ağâh Sırrı, Ali Şir Nevâî, I-IV, TDK Yay. Ankara 1965-68.
- - , Nevâî'nin eserleri, TDAY-Belleten 1957, Ankara 1957.
- - , Türkiye kitaplıklarındaki Nevâî yazmaları TDAY-Belleten 1958, Ankara 1958, s. 127-209.
- Mehmet Sadık, Üss-i Lisan-i Türki, İstanbul 1313/1897.
- RADIOFF, Wilhelm, Versuch eines Wörterbuches der Türk Dialecte (O pit slovarya Tyurkskix nareçiy), 2.baskı Moskova 1963.
- RASANEN, Martti, Versuch Eines Etymologischen Wörterbuchs der Türkisprachen, Helsinki 1969.
- REDHOUSE, W., Türkisch-English Lexigon, Beyrut 1974.

- ROMASKEVIÇ, A. A., Yeni bir Çağatay-Fars Lügati (Çeviren: Ap-tullaoglu Hasan), TM, IV (1934), 281-293.
- ROSS, E. Denison, The Mabani l-Lughat being e Grammar of the Turk-i Language in Persian by Mirza Mehdi Khân (Bibliotheca Indica, New series No: 1225) Calcutta, 1910.
- SAMOYLOVIÇ, A. N., Orta Asya Edebî Türk Dili Tarihine Dair (Çeviren: Abdulkadir İnan), DTCF Yıllık Araştırmalar Dergisi, 1 (Ankara 1944), s. 73-95.
- STEINGAS, F.A., Comprehensive Persian-English Dictionary, London 1963.
- SÜLEYMAN, Hamid, Alişer Nevâiy, Hazayinu l-Maaniy, İlmi-tangidiy Tekst Asâsida Neşrga Tayyarlavçi Hâmid Süleyman, 4 cilt, Taşkent 1959-1960.
- Şeyh Süleyman Efendi, Lûgat-i Çağatay ve Türki-yi Osmâni, İstanbul 1928.
- Şemseddin Sami, Kamûs-ı Türki, Dersaadet, İstanbul 1337.
- ŞEMSİEV, P. / İBRAGİMOV, S., Uzbek Klassik Adabiyatı Asarları Uçun Qısgaçça Lugat, Taşkent 1953.
- TEKİN, T., Türkçenin Yapısı ve Eşsesli İsim-fiil Kökleri, Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, C. 5, S. 1, Mart 1973, s. 36-46.
- - , Ana Türkçede Asli Uzun Ünlüler, Hacettepe Üniversitesi Yay. B 15, Ank. 1975.
- - , Karahanlı Dönemi Türk Şiiri, TD 409 (Ocak 1986), s. 81-157.
- - , Üze Zarfı Hakkında, Beşinci Milletlerarası Türkoloji Kongresi, Tebligler, 1 Türk Dili, C. 1, s. 253-260.
- - , Türk Dil ve Lehçelerinde Ünsüz İkizleşmesi, Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, C. 3, S. 1, Mart 1971, s. 1-8.
- THURY, J., A Behdset-ül-lugat czimü csagataj szotar, Budabest 1903.
- TÜRKAY, Kaya; Ali Şir Nevayi, Bedâyi u l-Vasat, Ankara 1988 (doktora tezi).
- VAMBERY Herrmann, Cagataische Sprachstudien, Leipzig 1867.
- - , Abuska, Csagatajtörök szogyüjtemény, Peşt 1862.
- VEL'YAMİNOV-ZERNOV, V. V., Slovar dzagataysko-tureckiy Sankpetersburg 1868.
- VOLİN, S. L., Leningrad Kitaplıklarındaki Nevai Yazmaları Hakkında, TDAY 1955.

YÜCEL, Bilâl, Babür Divanı (Metin-Gramer-Sözlük), (Hacettepe Üniversitesi doktora tezi), Ankara, Ağustos 1986.

T. C.
Yükseköğretim Kurumu
Dokümantasyon Merkezi